N. Inv. 1378.

Vidi quam de [illegible]
[illegible] quam [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Vox tua [illegible] matris maior [illegible] / [illegible]
Vox [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible]
Vox [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
Vox [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / post [illegible] / [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
Vox [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]
et quod [illegible]
[illegible]
[illegible]

Et alius [illegible]

Holcoth Super
Libr Senam

Tabula q° l holkot sup(er) s(e)n(tenti)is

Utrum quilibet viator existens in gr(ati)a assentiendo articulis fidei mereatur vitam eternam /

2 Utrum baptizatus creatus in virtute & firmando sit habil(is) libere contra deum

3 Utrum viator teneatur firmiter sol(um) deo

4 Utrum deus sit trinus p(er)sonis distinct(us)

7 Utrum creatura gratie humane impre- gravit(er) generis hu(m)a(n)i

6 Utrum deus ab eterno scivit se p(ro)ducturum mundum

5 Utrum baptismus sit necessarium g(ener)aliter ad s(alutem)

8 Utrum (con)firmatio sit s(acramentu)m

9 Utrum sub speciebus panis & vini vera- liter existit corpus xpi

10 Utrum (con)fessio sacramentalis p(ro)desset sit (con)tra hominem ad salutem /

11 Utrum penitencia (con)fessio / vel ipso s(ine) eadem / vel habitu (con)missionis (con)fessionis audiendi / valeat sit vera (con)tra ipso p(ro)d(es)t

/ 12 Utrum quilibet peccans possit (con)tra ipsum ab- solvere / a quocumque p(res)b(ite)ro /

13 Utrum p(ro)visor possit satisfacere deo p(ro) p(ec)c(at)o mortali

14 Utrum filius dei potuit incarnari

15 Utrum fuerit primum bonum viatoris p(ro) beatitudine eterna /

16 Utrum angelus (con)firmatus generat d(e)o / p(ro)petuam ad custodiend(um) hominem viatorem

17 Utrum demones habeant p(ro)videnciam

Alia tabula q° l 2° & 3° s(enten)tiar(um) holkot m(agistr)i

q(uo)d (con)t(inetur) sup(er) p(ri)ma & 4° lib(ro)

18 Utrum quelibet creatura rationalis ad finem duxit deo facta sine meritis sine opere creature p(ro)sequitur in statum vie p(ro)pter quod habet deus placatum finem

19 Utrum quelibet creatura finaliter sit a deo realiter et effectiue p(ro)ducta

20 Utrum quilibet actus meritorius vel de- meritorius deus sit causa

21 Utrum deus ab eterno p(ro)ducere vel cre- are potuit aliquem actum meritorium vel demeritorium

22 Utrum solus deus sit causa meritorum increata

23 Utrum deus extra se p(ro)ducat aliquid infinitum

24 Utrum deus possit facere aliquid infinitum

25 Utrum aliquis q(uam) meliorat vel demeliorat

26 Utrum gratia sit causa effectiua cuiuslibet meritorie actionis

27 Utrum voluntas gratia sit p(ro)p(ri)e effectiua cuiuslibet meritorie actionis /

28 Utrum gratiam aliquis vel gloriam possit

[illegible] apud deum meriti de congruo

29 Item quod gratia viatoris sit excellentissima respectu actuum cuiuslibet non in tempore eorum

30 Item quod aliquis actus viatoris ex gratia sit demeritorius pene eterne

31 Item quod aliquis viatoris ex gratia sua apud possit esse meritoria alterius premii eternalis vel eciam 2a lege ordinacionis

32 Item quod aliquis viatoris eliciat libere quemlibet actum suum demeritorium

33 Item quod aliquis viatoris eliciat libere quemlibet actum suum meritorium

34 Item quod aliquis viatoris efficiat aliqualiter elicendo actum suum meritorium vel demeritorium

35 Item quod solus viatoris quod aliquis libere producit actum suum

36 Item quod viatoris aliquis non producit aliquem actum suum

37 Item quod aliquis viatoris posset libere velle quemlibet obiectum

38 Item quod aliquis creatura rationalis posset libere respuere quemlibet obiectum

39 Item quod quelibet beatitudo divina acquiret demeritum vel premium [illegible]

40 Item quod [illegible] essentia divina [illegible]

Tam[en] licet sic / 41 Item quod mors Christi vel meritum fuit premium sufficiens [illegible]

42 Item quod deus [illegible] causam [illegible]

44 Item quod plena [illegible] quilibet [illegible] Christi fuit alterius [illegible]

45 Item quod filius potuit assumere [illegible] sub libertate [illegible] meritorie vel demeritorie

46 Item quod [illegible] per [illegible] vel [illegible] meritum vel demeritum posse [illegible] vel remittere

47 Item quod aliqua creatura [illegible] posset [illegible]

48 Item quod aliqua creatura [illegible] posse [illegible]

49 Item quod [illegible] quod [illegible] non [illegible] vel quod [illegible] non [illegible] posset [illegible] meritum vel demeritum

50 Item quod [illegible] actum [illegible] posse [illegible] vel remittere actum suum

51 Item quod [illegible] posse [illegible] et remittere meritum et demeritum suum

Utru͂ quilʒ viator exns in gra assentiēdo arti fidei mereat vitā etnā / q̄ nō / ar² ꝙ sic / nā si questio eēt vera / seq² ista q̄° ponto posʼ q̄ idem viator sit ꝛ sit peccatū mortale ꝛ mereat / qd̄ ē fl̄m / q² dē simul ꝛ semel hret gram ꝛ caret gra / q̄ includit ꝯdictōm / ꝯnaʒ p° sit Sorto q̄ deus precipiat Sor. q̄ credat hanc ꝓpōm eē ꝟ verā / Sor dāpnabit², ꝛ sit iⁿ q̄ Sor ei obediat / quo sto / ar° sic Sor credit se dāpnari ꝑ mandatū dei ꝑcipiētis / igit² Sor meret / ꝓ ꝯnm / ꝛ tn̄ Sor credit se dāpnād / igit² despat ꝛ ꝑ ꝯns peccat mortal / ꝯnʼ fl̄s ⁊ 2° si q̄ foret vera / seq² q̄ alʼ viator plus posset mēri de p̄mio / q̄ deus poss sibi dare / p° / pono aliquē adultum accedentē ad fidem / ꝛ sit Sor. q̄ ꝯs / et accipio ꝓmū actū credendi / q̄ ipe hēt in gra / ꝛ sit a / tunc arg² Si qo sit verū / hec eēt ꝯcedenda Sor ꝑ a deleetur vita etna / ꝛ Sor ꝑ a / meruit vitā etnā / igit² ꝑ actū duplē bonitatē ad a / poʒ Sor mereri dupʼ l p̄mū ipo a corrñdens / ꝯs p̄mū correns ipi a erit infinite bonitʼ / ergo Sor poss mereri p̄mū dupʼ l ad p̄mū infinitum / q̄ includit ꝯdcōm / q̄ aūt p̄miū correns a sit infinitū / p̄ʒ q² est p̄miū etnū / q² vita etna / ter dicat² ad i / q̄ Sor nō pt p⁹ q̄ hēat a / hēre actū in duplo meliorē a / hec est ord̄ inordinalʼ / ꝯtu ē q̄ pt hēre aliqʒ actū eqlem ipi a / ꝛ tn̄ Sor² q̄ ille actus nō p̄mialbʼ ad ꝯdign⁹ / q² nō tn̄ ꝯn⁹ a / ꝟbʼ q̄ iste ꝯns ꝓmiādꝯ recipiet p̄mī⁹ dupʼ l ad id q̄ meruit ꝑ a / igitur est fl̄m / q² deus nō pt sibi dare aliqʒ p̄miū qd̄ sit duplē bonitatē ad vitam etnāʒ / i² nō ipē Sor pt hēc recipe ⁊ 3° si qd̄ foret verū / seq² ista q° q̄ aliqs viator plus p̄miabit² ꝑ actu minoris meriti ꝛ minoris bonitatis moralis / q̄ alius ꝑ actu ar⁹ meriti / vna capio Sor ꝛ plato / ꝛ sit Sor optim⁹ hō / ꝛ plato pessim⁹ ꝛ infidelis / tunc Sor deleetur vita etna / ꝛ platoni nō / ꝯtu est ex casu isto pono / tunc volo q̄ Sor faciat opꝯ optī⁹ / p̄ut q̄ salvet aīam ꝓximi ꝑ petm̄ etnām / nl q̄ offerat se ad mortē ꝓ fide / eēt qd̄ op⁹ sit a / plato nō hēat nisi motū ꝯtrōis / qui sufficit ad deleōm culpe / qui motus sit b / tunc arguo sic plato meretur plus ꝑ b / q̄ Sor ꝑ a / igi² plato plus mebitur ꝑ actu mi⁹ boni q̄ Sor ꝑ multo meliori / ꝯna tʒ q² a est in centup° mag⁹ virtuosū ꝛ charit² ab hnte in centuplo maiorē gram / i ē debetur ꝑ iusti ⁊ dist⁹ p̄miū meli⁹ in centup° / ans ꝓbo / na Sor mebitur tn̄ ꝑ a aliqʒ ꝯdū p̄miū q̄ ē nō debebatur / ꝛ pt ꝯdus ille f / plato meretur ꝑ b vita etna q̄ sit g vita aūt etna in ꝗ̄ruqʒ ꝯdu vituis ꝯtendūqʒ vᵉtsᵉ ē meli⁹ q̄ hēre ꝯdū intēsiorē btitudis / ꝯnq̄ ꝓ° q² maiꝯ malū ē care g q̄ care f / i meli⁹ est hēre g q̄ hēre f / i Sor optī⁹ mi⁹ meretur q̄ plato pessī⁹ / ꝛ tn̄ Sor fac optī⁹ factū / ꝛ plato mi⁹ / nl ꝑ mi⁹ /

Pt dici ad istud q̄ nō ē bm̄ / q̄ arti² de Sor / q̄ nō meretur ꝑ a vitam etnā / q² nō meretur ꝑ a solū vitam etnā de novo / ymo meretur

2

3

bita eterna in sua gratia quod est maius quam me-
ritum eternum in gratia aliqua remissio
quod meretur ipsam peccato. Contra et arguo
sic nullus iuste premiatur pro nono actu
pro illud quod premium quod ei correspondebat
pro actu antiquo cum peccato est quia id sibi
debebatur dato quod illud actu nono non fe-
cisset et per consequens frustra fecisset ipsum
nonum actum si eidem nullum nonum premium
correspondet. Sed forte aliquis dicet actum
ei debebatur eternitas visionis et fruicio-
nis divine et securitas et omnia que sunt
de essentia beatitudinis. Igitur pro nullo istorum nec
pro omnia simul potest iuste premiari pro illo
nono actu. Sed non pertinet ad beatitudinem
est melius quam ista. Et non est melius isto nec
equale ad istud potest forte responderi pro a
actu sed ista de facto debentur plene
pro b actu passe. Igitur plus meretur
peccato pro b quam forte pro a quod est propositum. Et
contra contingit primo quod impossibile est hominem
existentem in gratia facere actum ita meritorium
sicut faceret committendo peccatum et penitendo
et similiter quod impossibile est hominem facere opus
melius quam est primum opus sicut meritorium
quam tunc quando sit remissum. Patet consimiliter ista
tenens et primo quod unus actus contritionis est
magis meritorius quam quicumque actus meritorius
in duplo saltem. Sic forte et peccato sed
prius et contra arguitur peccato tunc arguo sic:
peccato meretur duo bona infinita et forte
non nisi unum quia eternum gaudium in celis? gau-
dium. Sed in peccato meretur in duplo plus
absolute peccato vel peccato meretur liberacionem
a pena eterna et dampna et ultra hoc
meretur collacionem vite eterne et non
debite et meretur duo bona. Sed utrumque
est infinitum peccato una de quo constat de
vita scilicet eterna et de primo peccato vel tantum bonum
est liberacio de pena eterna quia in malo
est obligatio ad penam sed eternum est quia hoc
est malum infinitum et peccato meretur duo

bona infinita. Sed consequens falsum quia si peccato sufficeret
sed merentes non remitteretur pro peccato opus
bonum nisi vitam eternam. Nec per consequens non alium
istorum bonorum et plus meretur non peccator
peccatum precedens quam si non precessisset et ve-
nialiter quod peccatum sed esset tam maioris premii.
Secundo ad principale. Si assereretur fidei
meretur quo aut est dare summum gaudium
meritum forte viatori possibile ac non. Si di-
catur quod non est summum gaudium vel summum gaudium
meritum quam forte potest acquirere et in se duo
inconvenientia. Primo quod premium forte posset esse
premio Christi ymo excedere. Secundo premium Christi
Christi sit finitum. Secundo potest quod anima Christi non
sit virtus finite in agendo neque patiendo
quia omnis virtus finita sit activa sive passiva
sit sicut tamen potest declarari in primo de celo.
Si primus sit dicatur quod sit dare maximum gaudium
meritum quam potest homo in hac vita sit a
et potest quod forte habeat a gaudium. Consequens igitur
deus potest gaudium acquisitum a merita beatorum
possibile et quo aut potest mereri a non. Si non
igitur est dare viatorem existentem in natura et
infinitum excellentem gratia gaudium et caritate et
in non potentem mereri quod videtur inconveniens
quia cum omnia potest caritate maiori habere
que quam primus et cum consimili conatu voluntatis.
Si potest mereri et a non sit summum gaudium
meritum possibile forte. Item si sit dare
maximum gaudium meritum possibile viatori dati
pro aliquo qui in principio mundi meruit
summum gaudium sibi possibile et accipio sibi unum
equalem in naturalibus et volo quod meretur
summum gaudium sibi possibile. Istum non potest deus
iuste premiare peccato quia iste non premiabit
iuste nisi tantum bonum sibi esse acceptum
quam collatum est alteri sibi equali tam in naturalibus
quam in numero quam mortuus est 100 annis
elapsis. Sed hoc est impossibile quia actus

plures dimittimus verum est igitur quod primus
decessisset heretice meretur hoc patet si recepisset
fidem propter intentionem primi et ipse primus
fuit totum posse nationis suorum pro se ita hoc da
eo non posset deus istum iuste punire
.. Ad primum argumentum patet si deus vellet
nos mereri credendo articulos fidei patet quod homo
posset mereri per fidem falsam seu credendo
falsum et sic homo errando et per errorem
meretur quod non est falsum et contra Anshelmum. Secundo videtur
tamen deus homo c. 16. arguitur enim sic si Christus
non fuisset mortuus et non fuisset vera
fides mortis sue future propter quod beata virgo
et multi alii sunt inducti a peccato ita si
vera non fuisset nunc prodesse potuisset. Et
certum est quod ista propositio ... hominum erit potest esse
falsa quia nunc libere fiet a deo igitur possi-
bile est quod sit falsa. Accipio ergo sic qui
heri meruit credendo istum articulum et ar-
guitur sic hoc est necessarium sortes meruit quia credidit
verum futurum et verum non erit ergo sortes
meruit credendo falsum ergo meruit per fidem
falsam. Antecedens est necessarium et verum est possibile.
Ergo et consequens est possibile quod est contra Anshelmum. Item
precedens sententia quod Christus potest nos falle-
re si vellet aliquos credere falsum et causare
in eo fidem et adhesionem ad id falsum est
fallere aliquos. Et Christus predicavit et do-
cuit nos credere id vero erit et voluit
nos id credere ergo hoc est necessarium quod libere
causavit in hominibus fidem talem sed hec
fides potest esse falsa ergo Christus potest nos
fallere et fefellisse quod est falsum et im-
possibile et contra verum Anselmum. Ergo quod
... ubi intendit probare quod post corpus quod
post ... discipulis suis post resurrectionem non
fuit fantasma et arguit sic: si fan-
tasma esset Christus fefellit et si fefel-
lit veritas non est; est autem veritas

ergo non ergo fantasma fuit corpus
eius etiam corporale quod est Christum fefel-
lisse. Dicitur ad id ingenuus quod Christus non est
veritas si constat quod id est impossibile
ergo id proprio sensu si tunc quando anglus sit
homo vellet .. Ad primum principale si tenemur
credere articulis fidei aut quibus fidelis
tenentur ad omnes aut non si sic ergo
quelibet vetula tenetur scire totum scripturam
si non quibus tenetur vetula heresim
opponitur cuiuslibet articulo est heresis ergo quilibet
tenetur nosse opponitur cuiuslibet articulo .. Confirmatur
ista non quia sufficit vetule credere sicut
prelatus suus ei predicat. Pono ergo
quod prelatus suus hereticus ergo ista me-
tur credendo heresim. Ponatur ergo quod ista
intelligat per articulo hereticus quod credidit
esse catholicum aut est meritorium aut non. Si sic
quod non est res sed veritas non moritur propter fi-
dem nec propter iustitiam ergo caret causa. Si non
quod faciat quod in se est et intendit defen-
sare fidem et est ignorantia invincibilis ergo in-
nocens est in ... ergo ... mereri potuit
in fide credendo opponitur fidei tamen non
... nec pertinaciter defensaret
et sic esset possibile quia ... efficeretur martir
et esset dignus premio martirii et tamen
crederet oppositum fidei articuli et meretur
... quia credit oppositum fidei articuli ..
Ad principale si homo tenetur credere
articulos fidei esse veros vel ergo explicite sive
et conditionate debet credere omnes vel aliquos
maiori certitudine et aliquos minori. Si
dicatur quod omnibus articulis debet homo asse-
ntire eque firmiter et tanta certitudine homo
assentire ... quod tenetur credere esse verum
... sic tenetur credere ... quod sit esse
necessarium ... esse ingenuus quia non videtur
esse possibile quod ego ita certitudinaliter assentiam
... quod credo posse esse falsum sicut illi

p(ro)pter (contra)riam q(uia) p(atet) q(uod) (non) omnibus
(pro)p(ositioni)bus teneor assentire isti p(ro)p(ositi)o(ni) est sic
sc(ilicet) Xp(istu)s natus e(st) de virgine et cu(m)
p(ro)p(ositio)n(e) teneor cred(er)e (con)tin(ue) et (contra)riam teneor
cred(er)e (con)t(ra)riam er(go) dicit(ur) q(uod) n(on) teneor
omnib(us) eq(ua)l(ite)r assentire s(ed) sufficit q(uod) mag(is)
uni q(uam) alt(er)i .. (con)t(ra) tantam evidentiam
v(er)o q(uod) hec e(st) v(er)a p(ro)p(ositi)o mortuor(um) e(st)
sicut q(uod) hec e(st) v(er)a Xp(istu)s nat(us) est
de virgine q(uia) id deus revelav(it) utr(um)
q(ue) et p(er) eadem miracula utr(um)q(ue) (con)fir-
mavit (con)firm(avit) q(uia) q(ui)cq(ui)d fides credit fir-
missime credend(um) est iux(ta) informa(cionem) b(ea)ti
Aug(ustini) de fide ad petr(um) s(ecundu)m ulti(mum) ar(ticulu)s
firmi(ter) a(utem) credit(ur) s(ed) om(n)es eq(ua)l(ite)r firmiss(im)e
.. Ergo ad p(ri)n(cipa)le arg(umentum) sic nullus act(us)
credendi e(st) meritorius vite et(er)ne nisi
ei assit p(er)severancia final(is) s(ed) nullum
actu(m) credendi q(uam) diu h(om)o vivit (con)comit(atur)
p(er)severancia final(is) e(rgo) null(us) act(us) cre-
dendi e(st) meritori(us) ig(itur). Minor p(ro)b(atur) sic q(uia)
s(i) aliq(ue)m actu(m) credendi (con)comitar(etur) p(er)seve-
rancia final(is) sit t(em)p(u)s in q(u)o act(us) ille
fuit elicitus a. cuius m(ors) sit b. tu(n)c
p(ost) b. h(om)o fuit n(ecess)a(rio) iste h(ab)uit p(er)se-
ver(anci)am finalem q(uo)d e(st) impossi(bi)le
ergo et o(mn)is impossibilitas (con)cludit(ur)
q(uia) in quolib(et) (instanti) p(ost) b. p(otes)t peccare cri-
minal(ite)r ergo in quolib(et) (instanti) p(ost) b. h(oc) e(st) possi(bi)le
iste nu(n)q(uam) h(ab)uit p(er)severan(tiam) finalem
et p(ro) q(uo)c(um)q(ue) h(oc) n(on) fuit v(er)a iste n(on) h(ab)uit
p(er)severan(tiam) finale(m) et p(ro)b(atur) v(er)a ista q(uod)
n(ull)us actus e(st) meritori(us) vite et(er)ne n(isi)
sit cu(m) p(er)severan(tia) finali ~~ig(itur) n(ull)us actus e(st)
meritorius~~ q(uia) nulli viatori dab(itu)r vita
et(er)na nisi sit cu(m) p(er)severan(tia) finali ig(itur)
nullus actus e(st) meritorius vite et(er)ne n(isi)
ei assit p(er)severan(tia) finalis .. Ad opp(ositum)
e(st) ap(osto)l(us) ad hebr(eos) 2 s(ed) p(er) fide(m) vicer(unt)
r(egna) op(erati) s(unt) iust(iciam) adepti s(unt) rep(ro)missiones

s(ed) adepti repromissiones est mereri vi-
ta(m) et(er)na(m) ergo s(an)c(t)i p(er) fid(em) cred(end)o arti-
c(u)los meru(er)unt vita(m) et(er)na(m) .. In ista q(uesti)one
p(ri)mo videndu(m) et s(e)c(un)d(o) faciendu(m) p(ri)mo videndu(m) est
utr(um) actus fidei q(ui) e(st) cred(er)e artic(u)l(os)
fidei sit in lib(er)a ho(min)is p(o)t(est)ate ~~sic q(uod)
actus suus sit meritorius vel demeritori(us)~~
.. 2o videndu(m) e(st) utr(um) in lib(er)a ho(min)is p(o)t(es)ta-
te sit q(uod) actus suus sit meritori(us) vel
demeritorius / 3o utr(um) de(us) possit causare
in creatura rationali assen(sum) vel dissen(sum) ipsa
creatura n(on) coagente .. 4o utr(um) sit
possibile q(uod) h(om)o creatur sit sine libero arbitrio
.. 5o dicet(ur) ad forma(m) q(uesti)o(n)is .. 6o solventur
q(uae)dam dubia .. 7o dicet(ur) ad ratione(s)
p(ri)n(cipa)les. Est ig(itur) p(rim)us articulus an in libera
p(o)t(est)ate ho(min)is sit cred(er)e ar(ticu)los fidei. Circa
p(rim)o a(utem) ar(ticulu)m istu(m) ad h(un)c intellec(tu)m
q(uod) app(re)hens(is) ar(ticu)lis fidei quocu(m)q(ue) sic
q(uod) deus est trinus et unus lib(er)e possit
h(om)o p(er) solu(m) imp(er)iu(m) volu(nta)t(is) cred(er)e istu(m)
ar(ticu)lum vel illa(m) p(ro)p(ositione)m e(ss)e v(er)am vel cred(er)e
eius e(ss)e falsa(m) vel n(on) intelligo istum
~~inte~~ ar(ticu)lum ad istum inte(llec)tum ~~utr(um)~~ q(uod) h(om)o
h(ab)ens h(ab)itu(m) fidei possit p(ro)duc(er)e ~~actu(m)~~
credendi et n(on) p(ro)duc(er)e / q(uia) sic h(om)o h(ab)et
actu(m) sci(enti)e et opinionis et intell(ectu)s p(ri)n(cipio)r(um)
in sua p(o)t(est)ate / et pono aliq(ue)m n(on) h(ab)i-
tuatu(m) in fide et audiat a(liquem) aliq(ue)m
p(re)dicantem istu(m) ar(ticu)lum deus e(st) trinus
et unus et q(uod) q(ui) h(oc) crediderit h(ab)ebit vita(m) et(er)na(m)
tunc q(ue)ro an iste statim p(ro)p(ter) aliq(ua)m ca(us)am
de n(ov)o ... possit lib(er)e assentire isti ar(ticul)o
et ulti(us) q(ue)ro an voluntas possit p(er)
suu(m) imp(er)iu(m) causare asse(n)s(um) in intell(ect)u / ...
aliq(uam) p(ro)p(ositi)o(n)em de dubio sic dicte
imp(er)iu(m) h(ab)et ... meritu(m) vite et(er)ne et ad
istu(m) inte(llec)tu(m) cre(d)o in hoc ar(ticu)lo p(ri)m(o)

ne^{na}/ Ez q cred^e aut fidei vel obviantia
ppom no est in potestate libere ostend
p^{t} p 3° et venies p^{o} sic / no e i pota
te hois opinari libere vna ppom sibi
dubia / vel sic no e in ptate hois care
in se actu opinionis et no e in sua pota
te care in se actu fidei ve^{r} tunc non
pt care actu opinionis Conna pbo sic
q pt q no pt q min^{s} e et facili^{s} no
pt q magis est et difficilius Ez diffi
cilius et maius est hoi care in se ~~care~~
assm firmu et sine formidine cuiusmodi
est assens fidei q care assm opinionis
qui e cum formidine Ez assm opinionis
no pt ho libere in se care g^{o} nec assm
fidei ane pz tam p expia q p auctem
expir^{z} eni quilibet in se ipso q ppositam
s^{i} vna ppone q s^{i} neut^{r} vel dubia
puta q rex sedz no pt sine aliqua
rone ~~aliq~~ alia addita assentire vel
dissentire ez velit nolit n^{i} plus pci
piat ipso cut s^{i} dubia sicut prius
et manebit s^{i} dubia donec cogetur
ei assentire p evidentia alicuius conexi
onis istius ad aliquam aliam ppom q e
dit ee veram vel falsam vel p testimon
alicuius cuius velit dz credere vel p inter
nutum alicuius intuitiva nova meo vel
q aliquid aliter s^{i} appet de sig^{no}
istius ppois q an s^{i} apparuit 3° dz appz
p auctem au 2° de aia comto 44
vbi intendit pbare q ymaginatio no e
opio vel ~~p~~ hoc pbet q yma^{o} no est
meq et au^{z} p 2 rone p^{a} sic yma^{ri}
possum cum volum qui hemus spez rei ipsi^{t}
i mem f^{i} opiari no possum cum volum
q opio no e nisi illius q appz nob
verum. t opio no e ymagi^{o} et^{a} rone
ibi dz fuit ad prius dimissa pz q hat

ve plane q apud ar^{m} no e i lib
ptate hois libere opiari qu volt. z
pn^{r} arguo sic no e i ptate hois
assentire ppombus magis in evidentib nat^{r}
et dubitabile velit nolit ppones nunc in
evidentes Ez articli fidei sunt maxime
inevidentes nam omnes ppoes q cont^{z}
ee vera nat^{r} sunt q^{a} oem rem naturalem
sic q vna res sit ~~e~~ tres res et q^{n} tu
vel q virgo pariat dei filium et hui^{o} 3° no
est in hois ptate talibus assentire h
vero q quibus velit nolit de talibus hic du
bitare ego sedet ego no sedet / ymo
au^{z} sic libere pt ho assentire ppombus
q nunc appz ipo dem natalis rone
et quibus e difficilium assentire g^{o} pt
ho assentire quibuscumque alijs ppombus
in quibus e minor difficultas et evidenti^{a}
3° au^{z} sic no e in ptate hois q ap
pareat sibi sic ee quo pte rei / sic sibi
verum p ppom significatur / g^{o} no e i pta
te hois q ipo appeat e vera / vel p que
q credit eam ee veram nam ho no cre
alicuius ppom ee veram n^{i} appeat sibi
vera no aut appz sibi ee vera n^{i} appe
at s^{i} sic ee sicut p eam denotatur Si
g^{o} in ptate hois eet ~~~~ ppom e
pdictam et illam ad q no haberet rone
monentem in ptate hois eet sibi
res appere s^{i} sicut vellet et ideo
credendo eet dre credo q hoc ipo est
vera et ista ppo no appz m^{i} ee vera
et no sicut de vtute sermonis Et est
sic. fides est no apparentium vel de no
apparentibus ee vera est si no appz ee
vera nullo mo eet de eis fides ad
descriptionem aut fidei ponitur ab ap^{lo}
ad hebreos xi^{o} dicitur infra dz ad
2^{am} rone agnitus quoniam q arti
fidei no sunt q^{a} rone naturalem f^{i} sunt

2

3

ar^{t} p^{i}

tho de vir^{te} q 13
ar^{o} 10

supra rationem naturalem tamen quia aliqui comprehensionem
naturalem excellunt per tanto voluntas rationi re
pugnare communiter non repugnet sicut
rustico videtur repugnare rationi quod sol sit maior
tota terra quod tamen sapienti videtur apparet et quod vo-
luntas potest imperare intellectui quod talibus assenti
at propter primam veritatem creatam sed licet
tunc [illegible] non sufficit ut
ad cogendum intellectum ad assensum sufficit
tamen ad movendum voluntatem ut ipsa
imperaret intellectui quod talibus assentiat propter
primam veritatem creatam sed non propter evidentiam
propositionum quia secundum eos sunt simpliciter incredibiles
et supra rationem naturalem assentiunt eis fideles
ex eorum imperio voluntatis et ideo credere est
actus meritorius quia est actus imperatus a
voluntate sicut dicit [illegible] sed in fide secundum
eos assensus non [illegible] ex convictione sed
ex voluntate quia voluntas eligit as
sentire determinate uni parti contradictionis et ideo
intellectus non deviatur ad assensum propter
contradictionem sicut in principiis nec
propter conclusionem ad principia sicut in scibilibus
sed voluntas deviatur per aliud quod est
sufficiens ad movendum voluntatem ut potest
quia videtur bonum et [illegible] isti parti assentire
quia repromittit nobis premium eternum si
credamus et hoc premio movetur voluntas
ad assentiendum hiis quae dicit [illegible]
dicit in primo articulo quod fidelis assentit
hiis quae sunt fidei propter [illegible] ista volun
tas eligit assentire uni parti contradictionis
determinate et imperat intellectui ut illi parti
assentiat propter primam veritatem creatam quod
ei promittit si assentiat sed non propter
evidentiam istarum propositionum credendarum quia secundum
eos simpliciter sunt incredibiles et supra
rationem naturalem fideles assentiunt eis ex
imperio voluntatis et ideo est quod actus

credendi est meritorius quia est imperatus
a voluntate. Hec enim dicit voluntate quod
possit imperari intellectui quod talibus assentiat
ad primam veritatem creatam addit quod rationes et
miracula possunt valere in nostro assensu [illegible]
si [illegible] sed nunquam assensum [illegible] non assit
imperium voluntatis et non possent [illegible]
frustra predicarent sed [illegible]
per dona infideles. Contra ista et primo

Instantia

contra hoc quod dicit quod articuli fidei non sunt
contra rationem naturalem arguitur sic ratio naturalis
dictat oppositum eorum [illegible]
[illegible] quod impossibile est [illegible]
et [illegible] non solum sunt supra vel in contra
contra rationem naturalem. Confirmatur quia per [illegible]
suum [illegible] solis [illegible] est
quod solem esse maiorem tota terra est contra
rationem et dictamen rustici qui credit oppositum
et si esset contra dictamen astrologi tunc
diceretur simpliciter contra dictamen naturalis rationis
nec est aliqua causa quare ad dicendum contra naturale
dictamen rationis nisi quod sapientes qui sciunt
[illegible]
naturalis colligere potest secundum ea quae apparent
sensui indicarunt oppositum illius. 2° contra
hoc quod dicit voluntas eligat determinate
assentire uni parti contradictionis propter premium
ei promissum dato hoc sequitur quod si alius
promitteret libras 10 solidos ad hoc quod crederes
regem sedere et alius promitteret libras 20
ad hoc quod crederes regem non sedere libere
posses velle credere de uno istorum quod
est falsum et contra experientiam. Item sic si volun
tas per imperium suum solum posset deviare
intellectum ad assentiendum propositioni de qua dubitat
sequitur quod nunquam oporteret quod homo dubitaret
nisi ipse vellet de conclusione [illegible] et sic homo
videndo in conclusione [illegible] nunquam haberet
dubitationem nisi quando vellet quod est falsum
et contra omnes experientias hic sequitur quod homo

posset dicere quis vellet et quascumque propositiones
sed indifferentes quia qui vellet dicere unam propositionem
voluntarie libere posset credere quod esset vera
et qui vellet dicere oppositum posset credere istam
esse falsam quod est falsum. Secundo si sic sequitur
quod parentes infidelibus et miracula et gesta an-
tiquorum nisi essent certa carere assensu
ad ista quod non videtur. Si dicatur quod tamen
assensum cum firmitate firmiorem quam est assensus opinionis
quod non minorem assensum tamen etiam quod testatorum
hominum secundum testatorem quantum et historiarum antiquarum
quas invenimus in libris tamen in nobis
assensum sine formidine. Item ad fidem christianam
conversi sunt doctores et corpus ecclesia si sunt
ex fide articuli oppositi sicut fideles etiam de mor-
te patris erat in filio ecclesia. Si quod filius
posset libere credere patrem suum non esse mor-
tuum quantumcumque ab aliis narraretur postquam
quod esset in potestate sua contristari et non con-
tristari per morte patris sicut placet. Sed
similiter in potestate mea esset carere in
me gaudium simul vel non esset quod dato
carere magis per hoc non posse libere asserere
isti propositioni tu es ita bonus sicut beatus
petrus et non credo et quod ista fides contra-
gaudium quod dicta vel quod illud et maximum quod
possem habere vel non si sic dicetur propositionem
quod posse quando mihi placeret carere in me
maximo gaudio. Si non, volo quod credam
quod ego tu es in duplo bonior tunc con-
stat quod gaudium intercederet. Item ego quod
dum quando sic a Iohanne 2° credo quod ego in tri-
plo bonior, sed quod etiam tantum gaudium sic a-
dderetur et sic ultra quodcumque gaudium dato
possem augmentare gaudium meum vel est
dare maximum quod possem habere et tunc istud
gaudium possem in me carere quod est falsum
sicut quibus experitur. Secundo principaliter quod hoc quod
dicitur quod voces et miracula erant tam ~~vera~~
~~etiam~~ expresse in non [?] fides certe assensus

in articulos est in demonibus quia demones
credunt et contremiscunt Iacobi 2°. Quero quod
ille assensus causatur ex evidentia rei et hoc
est impossibile quia ista evidentia foret ex
visione divine essentie. Quod etiam multa
que acciderunt aliquis viderunt. Constat
quod ipsi non sunt assensi ad id quod credunt nec
credunt per imperium voluntatis. Quod assensus fidei
est sine imperio voluntatis et illa que compellunt
intellectum demonis possent compellere intellectum
hominis. Quod accipio aliquas summas conclusiones
erroneas tantum credit quod lenale [?] sententia
sit inmobile patrum sit ita quod quod. Quero
aut libere credunt hoc aut non libere si libere sit
dimittere istam fidem quod in nullo est propositio
quod est falsum quia summas conclusiones erro-
neas vel nimis sentias patiuntur maximam
penam eo quod non possunt tales conclusiones de-
ponere et libentissime eas deponerent et
non possunt tales conclusiones deponere. Si con-
cedatur quod non libere credunt erroneas sicut
igitur actus credendi non requirit imperium
voluntatis quod est in homine quia voluntate. Sed contra.
Quod hoc quod dicitur quod voluntas concipiens premium
eternum promissum solum credentibus precipit
intellectui quod assentiat veritati bonum propter
quod valens et dignus sit ancque voluntas
precipiat intellectui quod assentiat veritati
bonum propter et contra articulo concipit premium eternum
posse dari vel dandum credentibus et cre-
dituris quia propter hoc solum precipit intellectui
ut assentiat igitur cum omnem assensum illorum
quod fidei sunt credit hoc articulus fidei
quod est impossibile. Contra quod probo cum omnem
assensum fidei credit quod premium eternum
dabitur credentibus ~~verum articulus fidei~~ quod cum
omnem assensum fidei credit articulus fidei
sed premium eternum dari credentibus quod est impossibile
quia fides esset cum assensu et fides non
esset cum assensu quod sunt contradictoria. De 2°
articulo videlicet utrum sit in potestate hominis quod actus

suus sit meritorius et demeritorius. Dico quod
quamvis non est in potestate voluntatis create quod ac-
tus suus sit meritorius alicuius boni vel
demeritorius ut ei correspondeat aliqua pena
pro eo quod meritum vel demeritum est ex hoc quod ac-
tus creature est conformis vel difformis
legi divine, ideo enim homo meretur quia
facit quod deus vult eum facere et sicut
vult deus eum facere secundum voluntatem pre-
cepti et consilii, et ideo demeretur quia
facit contra legem divinam. Sed non est in potesta-
te voluntatis create quod sibi aliqua lex ponatur
a deo; potest enim deus permittere sine lege
sibi data et sine precepto et sine consilio
sicut permittit bestias si sibi placet.
Ergo non est in potestate voluntatis create quod
actus suus sit meritorius vel demeritorius.
.. 2º patet sic, et est quia eiusdem utrumque

2 omnis actus voluntatis create ideo est
meritorius si est meritorius quia deus illud ac-
ceptat. Sed non est in potestate voluntatis
create quod deus actum suum acceptet pro
libito suo; ergo non est in potestate sua
quod actus suus sit meritorius. Et eodem
modo argui potest de demerito, quia nullus
actus est demeritorius nisi quia reprobatur a
deo. .. 3º patet: nullus actus est meritorius vi-

3 te eterne nisi sit actus liberi arbitrii
existentis in gratia. Sed non est in potestate liberi
arbitrii quod sit in gratia absolute loquendo et
habet, et habet ex pacto inito
inter deum et hominem sit modo de facto in
eius potestate. Si tamen deus illud pactum
de dando gratiam cuicumque creature volenti
non peccanti abrogaret sic simpliciter abro-
garet et simul cum hoc non acceptaret
actum in genere gratie non posset homo me-
reri. Sed si deo placet ipse posset ordina-
re de lege ista potentie humana quod tunc nullus
haberet gratiam et per consequens quod nullus mere-
retur. Ergo persona non habet in sua potestate

mereri vel demereri sed forte bene posset et non-(forte) de-
mereri. .. 3us articulus est an deus possit sine
creatura voluntatem causare assensum vel dissensum in
eadem ita quod hoc sit verum. Iste homo assentit
isti propositioni hec quod iste homo esset idem
assensus et in hoc articulo sine preiudicio teneo conclusionem
negativam, et dico quod deus non potest in creata
voluntate causare assensum vel dissensum nisi sine voluntatis
ipsa non coagente vel cooperante pro se.
Omne medium inter creatum et actus eius
sed omnis assensus vel dissensus intellectus creati propositionis
apprehense est quedam medium eiusdem. Ergo
omnis assensus vel dissensus intellectus creati est actus
intellectus eiusdem. Ergo impossibile est deum facere
assensum vel dissensum intellectus creati aliquam propositionem
sine cooperatione intellectus creati; dico tamen quod eundem
assensum vel dissensum potest deus producere sine intellectu
creato, sed illa res que est modo assensus si sic
produceretur non foret modo assensus. Unde patet hec
est concedenda: omnem actum meritorium voluntatis create
potest deus facere sine productione sine voluntate creata
coagente sicut in proposito de assensu et dissensu
dictum est. Unde dato quod deus annichilaret hominem
unum habentem in se unum actum meritorium
simul cum actu suo et eandem unam formam
repararet ad 10 annos subito et in eternum
dico quod iste nunquam foret meritorius vel
demeritorius saltem tunc non foret meritorius
quin prius esset et ratio est quia ad meritum
impertat actum fore elicitum a voluntate merentis.
maior istius patet per hoc argumentum 9º 3º
de anima ... 18 ... de medio super
... et dicit intellectus enim dignius est ...
... ista potentia sed quod est actus ... est potentia.
... admonitione modo probatur de superiori dignius
est enim attributum sicut ipse est recipiens ... sed
quod est agens et ... recipiens
est ... et agens ... medium re-
cipe enim ... est ... medium ... et ...
quod hoc ... medium inter ... ipse ...

Tht' q9

recipit & cap pmacoes & sit c i v'
voli hoc ille / Ex quo p3 q indicare
est age sic cu go assitue ul disspue
mes no possut ex eo q recipit h & simil
agat sic cu.. Q9 ar' e vide q3 tho pos
sit meri ul demeri sui usu liberi arbitrij
U' dico q meri e causa9 ul unio meri
est sim' face ul omitte aliq actu cu
debet pmiu. ex ista lege statuta alio
meri est face libe & sponte aliq actu.
p quo debetur pmiu ex ista lege statu
ta / dico tu istaz 9' q deus pt acceptare ad
vita etna oms actus nales alicuy
hois & face oms actus suos liberos atq
indifferentes no meritorios ista sic q1 ad v-
traq ptem p3 sic q h' si no includit
9dem igr deus pt hoc face.. p deus libe
acceptat actu volunt' no agr neca' acci
piens eu n' a s' n' a creatura & si e
placet posset acceptare actus nales sic
esuine & sicut vos. Unu nulla 9dictio ee
q statuet talem legem 9tra q3 ex my
myo lapsus fuit salus ee ul cuicumq
sol illuxit salvabit ul 9stituq lege
9silem eq statuta tal lege qualib3
actus tales cades sub 9formitate legis
erit meritoriu similiter licet no 2o / de
quo go ub e 9dicto q actus nalis sit
meritorius si deo placet & eo q eq
libe pt istu acceptare ad vitaz etna
si sibi placeret sicut nuc sub ista lege
acceptat de sto usu liberi arbitrij et
isto nuc vel deus acceptasse meritoq
innocetu in quibq nullus fuit usq libq
arbitrij.. hic pnt addi aliq 9clus
puta omitte actu volunt' e 9trariu
meritoriu. Ipse loquendo de meritoriis / est
& in aliquo casu demeritoriu / pmu
p3 si papiat deus facti q n' velit tota
diem 9stinua sdy sic p3 indicat

ad ul papiat deus aliem q diligat
deu ul q velit ad pt ne ad venire
9a hoc indicatu ul precepi si sic p3 ppo
..7' ar' est vide ad sciam 9omis v
sua q quo sicuta pt sic. 3 ss9 pt esse
ee cardinalis ul talis ul temporalis p
v'bu gerundiuu q in ea po' q quod
sicut 9uter dr pt 9pon q si & tuc
e 9ditionalis ul p q & tuc e talis ul
p du & tuc e tpalis & sic 3 sbos. 3
ss9 dum simode oq vide ad quoz p'o q
e tale vbp si viator assentiat arti' fi
dei meat' / ss9 ss9 e vbp q viator
assentiat arlis fidei meat' supposito q sit
in gra ex eu in anu ssu hc suppo
q alias no foret quo / eo q sed gra
nullu meritu est / licet ee poss si deo pla
ceret. 3o e iste ss9 vbp du viator as
sentit artlis fidei meatur.. ad quoz i sub
vo ssu quu q' vbp si viator 9ons in
gra assentiat ar' fidi meat' dico q no /
na vbp e 9dalis cuiq oms pt ee ver
9nte 9onte falso igr no e vera. assupti
pbo na & ista gra no vz. iste viator
9ons in gra assentiat ar' fidei go me'
tur9 pbo q sic pt ee sic p hr ans
denotur dato q no sit sit sed deno'
p 9ns & 9na no vz istud asst' pbo
sic posito e q ad viator 9ons i gra
assentiat ar' fidei neti9 p vom q
v' vir' demird'a ul que sic 9uat fide
q ipe no pt crede sint' p 9sientiq
credendi ea ar' fidei vir nisi assue
sci & 9tinuati in fide no 9nt no asse
tire go talis no mentur credendo acti9
mitudssate sic q includit actu liberu
& asst' libij & cede p assentire q ho e
in ptate talis 9pone no assetire arti'
ista quo assentit y' oi' sit nullq libe
assentiat ar' fidei go nullus assentiedo
ar' fidei metur acti'do meri sicute

et oppositum concludunt per se vel per quam / cuius istius
pre probatio est in primo articulo vel consequens est
quod credere articulum fidei non est in libera hominis
potestate. 2o arguo quod ista gratia non habet iste
viator est in gratia et assentit articulo fidei ergo
meretur quia possibile est legem quam nunc est
minui deinde potest enim deus statuere quod
licet viator sit in gratia et licet credet
omnes articulos fidei sine necessario sed libere non
plus ideo mereatur apud deum istud patet per
ea que probata sunt in 2o articulo / quia non est
in potestate hominis quod actus suus sit meritorius
vel demeritorius et possibile est sic esse sicut
denotatur per omnes terminos non sit sic sed de-
notatur per quos vel sicut ista que non
habet. hec est vera homo est asinus et homo est asinus
quia possibile est sic esse sicut per omnes denotatur
et impossibile est sic esse sicut denotatur per
quos eodem modo in proposito / ca est unico
institutione tamen cum ita posito quod hec propositio
homo est asinus instituatur tantum ad significandum
quod intelligitur. Sed cum ista deus est tunc manifestum
est quod sic est quod propositio vera sicut per illam de-
notatur. sed hec est vera homo est asinus et tamen
non erit sicut denotatur per illam homo est
asinus et ideo quod non est possibile / eodem modo
nulla quae cuiusque actus dependet ex lege
divina est possibilis et ideo non sequitur iste homo
in gratia diligit deum summe et ex maiori
conatu ergo meretur. Iste moritur pro fide
ergo meretur. Iste facit summum opus caritatis
ideo meretur vel in omnibus istis per numerorum
legis quam deus libere potest facere possibile est sic
esse sicut non denotatur per antecedentia licet
modo non sit ita sicut denotatur per quam istarum
quorum cuius tamen est quia deus libere statuit
et precepit et opposita cuiuslibet precepti percipere
posset si vellet nec plus necessarie et accept
actus cuius in caritate et gratia quam actum
naturalem / licet modo per statutum sit oppositum.
Sic igitur intelligendo conclusio ut est conditionalis

est vera necessario. Si autem sumpsimus quod posita est
iste cum viator quia assentit ideo meretur
habet est a multo fortiori quod non est ista ca-
sus inferiore conditionalis sicut patet per eam magis
iste homo in gratia quia assentit ideo meretur
et si assentit meretur vel omnes conditionales inferiores
vera conditionales vera. Si non ergo meretur sub
3o sensu ut sit vera categorica sic ac dubie
videtur vel dubium est utrum viator asse-
ciat pro tempore pro quo quia. Et si ponatur quod deus
acceptat et sit in gratia habet est quod tunc meretur
non quia credit nec quia vult credere perfectum sed
quia vult credere et deus acceptat suum actum
credendi tamquam dignum premio / ideo tamen pro-
positum eam concessum est quod ipse meretur et sic
patet ad formam questionis. Circa articulum est possibile
quod dubia circa predicta. Primo dubitatur de conclusione
primi articuli que est quod non est in libera potestate
hominis credere articulos fidei / hoc enim sequitur apparet
multa primo quia si non / deus irrationabiliter preciperet homini
quod crederet et irrationabiliter puniret eum si non
crederet sed utrumque facit quia ultimo cum cre-
diderit et baptizatus fuerit salvus erit qui autem
qui vero non crediderit condempnabitur quod capitulo
etc. Secundo beatus augustinus dicit de fide ad petrum
in multis capitulis firmissime tene et nullatenus
dubites. Sed hic firmissime precipit se predicta
ut sic homo potest quam per rationes naturales ad
credendum tunc compelleret illas rationes per
dicere et facere et si possunt homines infideles
necessitari ad assentiendum fidei nostre sicut
necessitantur ad assentiendum conclusionibus philosophie quas
docentur quod est falsum et contra augustinum super Joh.
omelia 26 ubi dicit potest / cetera autem potest homo
nolens credere autem non nisi volens / intrare ecclesiam
ceteram potest nolens / accedere ad altare nolens
decere nolens / accipere sacramentum nolens / credere autem
non potest nisi volens. Tertio si non sit in
libera potestate hominis assentire articulo fidei non
esset vituperium nec laudabile homini eius asse-
tire vel non assentire. Tertio nec teneo inferiore

litas ut hoc foret puri posito q ad nesti
ens solius sup q fide assentiunt q
ps et q bone dum ar necitat intellectum ad
assentiendum ar vel alia necitat ad oppositum
si solum restat. E 2o dubitat de eo q in eod
ar dem est et q fides est q unum nalis
contrarie et q contraria fidei e f s generans
p unum nalem contrariam fidei g generans e e
f g q demonstratio e falsa .. p q non
destruit natm s pficit igit fides romana
q est potissima via ul secta g pficit
natm et no destruit g no contrariat ue n
nali demonstratiom bone s p si vo nalis demonstrat
oppositum fidei cum vo nalis contrariat intellectum
ad assensum illius q p eundem bonum concludit
et q hoc necitat ad infidelitate nec
pot aliquis plus rone q fidem stans
stent ut solus demonstrationes contrarias p
si sit so na sicud nar erraret et est
sit tol inspirata a deo q nalis est
f q ut ingens et iniuria dei sp
confitetur q nob pna sit innata nalia
a deo igit oia confessio seu noticia q
ex eis elicitur e radicatur deo imprimenda
si ergo talia pna nalis ducunt in erro-
rem deus est ca faciens hominem errare
.. 3o dub de q i ar q dic q non
est in ptate hois q actus suus sit
meritorius ul demeritorius q illa q ar
sit in eius ptate e suam rectitudinem et
ea deserere in eius ptate e facere actum
suum meritorium ul demeritorium q suadendo rec-
titudine sit meri et eam deserendo deme-
ri s in ptate cuiuslibet communis liberum arbi-
trium est suam rectitudinem g in ptate
cuiuscumque habent liberum arbitrium e facere
q actus suus sit meritorius ul demeritorius
aum bt ca et p aug de li arbi c.
3. diffi eni libi ar d q liberum ar
n ad est q arbi potens suam recti

voluntatis per ipsam rectitudinem g si ista diff
esset bene data, cuicumque conveniret liberum ar
eidem conveniret ptas suadendi rectitudinem voluntatis
s omni homini convenit liberum ar g etc.
.. Ad ista dubia omissis multis aliis rndo
Ad pm dico q difficultas pp q movi
qonem stat in 3bus punctis s q vna oz
concedere et in difficile e eligere vel n oz
dicere q actus credendi no e meritorius q
no e in ptate volunt et q hoc s a
coes dicta doctorum vel oz dicere q
actus credendi est meritorius q e i ptate
voluntatis et q est sine rone qs feci
in p ar qoniam et experientia contra ut
in 3o vel oz dicere s q actus credendi
sit meritorius et tn q no sit in ptate
volunt et q hoc s contra multos auctores tam
sanctorum q philosophorum dicentium q n actus e
laudabilis ul vituperabilis virtuosus ul viciosus
meritorius ul demeritorius nisi sit a libero
arbitrio libere elicitus ul imperatus. Ad evi-
dentiam g huius difficultatis ad pmus d
de merito q ad d meritum duo d
po et am q n d psuppot ultimum
meritum sit sequi in hoie et sit sit dici
q hic gram est meritorium ul hic
bonum liberum arbitrium et istud e solus impe
dum .. 2o d ad meritum scilicet et
cent q e ipsmet meritum et sit solus
actus volunt de meritum assistere gra
3o d ad meritorium q est a tali merito
eenti tantum q admittit dicit q dat ele-
mosinas e meritorium et ac operationes
imperate a volunte elicite conformiter legi
diuine q q lege puniuntur pmium sit
hbe facti hec e bona distincio .. 2o po
no alia de eadem tantum q meritorium nel
demeritorium sit accipi duplr uno modo
large et forte impe 2o stricte et
hoc large modo loquendo sit dici meritum

omnis operacio vel omissio operacionis conformis
legi divine pro quanto per talem operacionem vel omis-
sionem promittitur premium per legem tam quam
suum opus sit libere [illegible] vel [illegible] vel
naturaliter. Ipsa autem et stricte dicitur meritum libera
posicio vel omissio operacionis conformis legi
pro quanto per talem operacionem vel omissionem premium
premium promittitur per eandem legem. Immo
ipsa volicio operis talis sine alterius potencia
a volunte opposita dicitur meritorium. Dixi autem
quod ad hoc quod actus aliquis sit meritorius
requiritur quod sit conformis alicui legi polli-
centi premium pro eodem actu ipsi facienti non
alteri. Quia si deus preciperet aliquid alteri
sub nullo premio promittendo, vel prohiberet
quocumque modo prohibendo nullam penam transgresso-
ribus infligendo, non esset meritorium facere
divina precepta nec demeritorium facere
prohibita cuius probacio est quia pro tali actu
quo fit quod precipitur nulla merces fieret
debita ipsi facienti. Possibile enim est deum preci-
pere alicui quod faceret aliquid et tamen non daret
vel promitteret si suum preceptum
impleret et eodem modo prohiberet ne aliquid
faceret et tamen transgredientem in nullo pu-
niret et tunc talis transgrediens prohibicionem
licet forte peccaret vel licet esset
transgressor legis non tamen demereretur nec
fieret sibi debita pena, quia legislator
nullam taxavit. Tercia distinctio est de isto
termino credere et ponuntur duas distinctiones.
Prima est quod credere est dispositive vel actualiter
vel habitualiter. Secunda est quod credere sumitur dupliciter
uno modo large, alio modo stricte. Secundo modo asse-
tire quod sic est in re et sicut est per
aliquam proposicionem denotatur et sic accipitur
credere communissime [illegible] illa proposicio dicitur contra
eum sic assentiens et credens tamen ista quod

scimus quod ista quod [illegible] [illegible] Tercio
differenter Augustinus credere libro suo de predesti-
nacione sanctorum c. 1. Credere inquit est cum assensione
cogitare [illegible] [illegible] diffinicionem [illegible] ad
libertatem. Item Hugo libro 1 summarum c. 9
dicit fides est [illegible] [illegible] rerum absencium
cum rei cum assensione. Alio modo accipitur cre-
dere magis stricte pro assentire proposicionibus
de quarum veritate non constat nisi per testes
[illegible] aliorum et sic dicimus credere que non
videmus [illegible] per [illegible] neque per racionem. Unde
Augustinus super Johannem omelia 40. Quid est fides
nisi credere quod non vides. Tercio accipitur
credere strictissime pro assentire quibusdam
revelatis a deo et confirmatis per miracula
seu testificatis et velle [illegible] [illegible] ea
et operari et sic credere includit tam
actum intellectus quam actum voluntatis et illud
solum credere est meritorium loquendo de
meritorio stricte secundo modo secunde distinctionis
et isto modo loquitur Augustinus de fide in
multis locis et de actu credendi. Unde
Augustinus super Johannem omelia 29. Credere in deum
est credendo amare, credendo in eum ire,
credendo ei adherere et eius membris
incorporari. Item Hugo summarum libro 2 distinctione
23 c. 10. Ipsa [illegible] opus dei [illegible] [illegible]
dicitur quod velle assentire vel accipere
assensum et gaudere de assensu est meritorium
quia omne quod est meritorium consistit in actu
voluntatis que sola meretur vel demeretur.
[illegible] Augustinus de [illegible] c. 9 et non [illegible]
et stricte loquendo de primo modo assentire fidei
nec est meritorium nec demeritorium. Ex
accidente meritorium pro eo quod supponit motum
sit accidentaliter meritorium assentire
articulis fidei. Similiter credere [illegible] [illegible] [illegible]
quod sit de meritorio [illegible] sic credere

Credere 3a dist.

qz pt actus credendi pt imperari a volunte
pt actus considerandi vtz 9us geometricus
vl phicam. Sed si illos recepit vel
p rones impugnet vl ad laudandum
deum vl ex devocione velit elicere actum
credendi, et dd. qz ille credere imperatur a
voluntate ad vtilitatem tunc istam et iuvatorum
sicut quilibet alius actus imperatur a volunte
et peccatum per vos exteriores aliquando
sicut dare elemosinas et peregrinari et consiles
Ad pri arguitur. Primum dubium quam ar. pt
qz si credere non sit in libera ptate volunt
pt qz intellectus non necessitatur ad credendum
ex solo imperio volunt. pt qz deus iniuste
precipet illud hoi credere et irronabiliter puni
ret si non crederet nego consequentiam qz ens
est impole qz deus non pt ad irronabiliter
precipe cum sua voluntas sit sufficiens
ro omnium suorum preceptorum sed augustinus cum
deus sic loquitur i. c. 8. Sufficit nobis ad rom
voluntas dei cum ad facit licet non vi
deamus cum velit voluntas namque dei
magis est ronalis quam ille cum leges
humane statuunt et precipiunt qz aliqui
homines seruant suas peticiones et aliqui
spectaculo et puniunt igitur qui tenentur omnes
scire sicut patet ca de artibus mechanicis
sub speculo sed decretum 2o suarum c. 28
vt omnia que sunt in nobis i. in nostra
ptate et quam non in nobis dicitur in nobis e
precipe quemque volumus artem et non
precipe et aplius 2 ethicorum c. 2. dicit qz legis latores
aliquos eorum que in legibus sunt quam oz
scire et non sunt differentia puniuntur et qz p
puniunt leges quem ppter malicia ignorans
sunt et cum exemplo non sequitur qz illo posset
assentire 9i scita stare ex solo imperio
volunt. sed oz qz addiscat et p ronem

tenetur in eo assensum quam quiter volunt stat
et eodem modo in illis quam sunt fidei stant
deus qz illo pt pollicetur et salutem eternam
et inspirat et addiscat et sic in qz suf
ficiente inquisiti sunt rones sufficientes ad
creandum assensum fidei ad 2m quod allegatur
de bonis angelis quam dicitur fuisse tenentur
deo qz intencio bonorum angelorum est ipsorum
re fideles quam sunt credenda, et qz posset
contingere qz ad fideles ingnali eodem
sicut cetera credit et ignorat in speciali
que certam ista credenda ro bonus angelus
tunc eminat quam deus revelat certe fore
credenda sic est non sequitur qz licet voluntas
non possit imperare intellectui qz credat aliquam
propositionem, sit qz ex sui ipsius nimpii intus
assentiat ppositioni sed dubie an imperium
qz voluntas possit tristicie intellectum
de dubio cum voluntas pt velle credere
unam propositionem neutram al sed dubiam sicut
posito illo aliquo theoremate geometrico du
bio sed desiderat velle scire id p de
mum et eodem modo illo pt velle credere
articulos qz dixit velle consequi eam necessaria
ad salutem sua pt nullo vult consequi
salutem suo volunti sicut quod illo hic ipso
credere pt de tali actu credendi gau
dere et ipsum acceptare et tales voliciones
circa talem actum ~~de~~ credendi pnt esse
libere et meritorie pro loco de meritis
et quam ar. ultimum qz si quibus credens credit
non libere sed ppter evidenciam ronis sequitur
qz quibus infidelibus esset posset necessarius
ad assensum quod est falsum et quod b. angelus
ret. dico pro ad inferentes ad infra
2o ad dictum bonorum angelorum concedo ad primum
non vitr. ibi inferens concedere ista ons bene
concedo qz consequenter hoc fuerit infidel
cum contra eo fuerit miraculis inposita

ad confirmationem huius talium articulorum puta quod mortui resurgent et glorificantur secundum veritatem dico quod talis infidelis inducitur ad credendum primo si consideret secundum evidentiam vitam multorum hominum esse laudabilem in verbis et honestam in vita et conversatione naturali vel et talis multitudo asserit aliqua esse vera ad que ratio naturalis attingere non potest in primis dico quod esset sibi possibile naturaliter tenere et secundum capacitatem rationis ad assensum fidei et quo propterea credendum. Ad secundum dicendum quod non definiunt miracula et testes et professiones quidam philosophi quod definiunt et sufficiunt ad tandem assensum fidei quam verum est nobis quod in istis agibilibus testimonium duorum vel trium quos reputamus veraces dicitur nobis aliquid de occultis et de dubiis de quibus non sentimus vel per eos evidentia est quod hoc naturaliter natus est credere testimonio aliorum in hiis que ipse non novit Secundum non deficit naturalis indicet hoc quidam promptitudines ad credendum inclinandum vel per quasdam causas incogitas nobis sicut intelligitur quod ex hoc patet quod in omni gente reperitur aliquis cultus et aliqua religio vel in tota multitudine vel in parte illius multitudinis in ista in veritate aliqua propter causas non cognitas ipse ad hoc addo quod deus concitat assensum fidei infidelibus sed sancta causa credit propter quibus hoc prudens admittit in se secundum propter evidentiam et iudicio et opinione laudasse sed vel vis unde si credit aliorum propter fidem et veraciter assensu et aliqua multitudo hominum debet asserere oppositum non obstante veritate assensu et evidentia propter quod in perpetuum dubitare et corrigetur assensus eius per cognitiones notas et per evidentias rei et fiet assensus ad oppositum verum sicut mos ad hec veritatem istam si habet etiam cadat super hec notum et sicut talibus duos angelos

vivos vel equales duobus viris cum sit tota multitudo studentium in gyrum asserit me esse deceptum et oppositum esse verum in ipso dubitare quod asserere oppositum illius propter solum testimonium alicuius et ideo credo quod magis erit assensus in hiis que sunt fidei in modernis temporibus in multis fidelibus sicut quod sentiunt tamen putos viros esse veraces qui non falli potuerunt ut credit nec fallere voluerunt talia credidisse. Ad auctoritatem augustini quod quod certum est quod hoc nolens est dico quod augustinus frequenter equivocat de hoc sicut patet per se in distinctione sua de credere unde accipiunt ibi credere pro intellectu tamen actu voluntatis quod nullus est illa auctoritas non dicitur ad nisi quod hoc per corporalem compulsionem vel visionem spiritualem non potest compelli ad credendum secundum sicut patet per ista verba augustini si in quit corpore crederetur fieret in nolentibus Contra si falleret augustinus hec per nigentem quod fides ficta quod est fides operans per dilectionem fiet in nolentibus secundum est impossibile nam per compulsionem corporalem quod ista vera fides sic accipitur quod non actu liberum voluntatis et hoc dicetur infra. Ad tertium quod in fine quod si credere non foret virtuosum nec meritorium patet per predicta quod credere non est meritorium sicut loquendo de meritorio sicut scola moderna loquitur meritum vocans sustinere meritorium nisi actu libero voluntatis est tamen meritorium large loquendo quod est opus conforme legi divine per quod et per talia actus seu opera premittitur premium ab institutore legis et quando dicitur quod credere non est virtuosum dico quod credere non est virtuosum denominative a virtute intellectuali sicut est tamen credere opus sapientie vel prudentie. Ad quartum quando arguitur sicut infidelitas non foret peccatum respondeo dico quod infidelitas est nolle credere quod

at. modi

actu credit vel nollet vnde s. fidem
i. s. preceptum dei / vnde odire veritatem
mores et ritum parentum est peccatum infi
delitatis vel heresis. Vnde postea si non in generali
velit credere que omnia s. s. ecclesie revelata
fore credendi et sub hac fide cercando cre
dat contrarie quoddam et apponit aliquem articulum
subtilem ad cuius fidem explicitam non omnes
tenentur et per consequens adhereat illi. Hunc tamen
propterea animum credendi ea sola que ecclesia cre
dit talis non est hereticus nec infidelis
vnde vincencius in 2 parte speculi hystorialis
li. 2 c. 93 narrat allegando helinan
dum monachum de quodam episcopo asie qui
dicebatur papias et fuit episcopus ierapolitanus
iste fuit auctor hereticorum qui dicuntur chiliaste
i. millenarii dixerunt enim illi quod homo per
mille annos foret cum christo in vita cor
porali et frueretur corporis voluptatibus et tamen
iste inter hereticos non computatur sed inter
sanctos in martirologio similiter hireneus lugdunensis
et victorinus pictaviensis quorum uterque dictum
papiam secutus est et tamen catholici viri es
extiterunt sic beatus cyprianus de hereticis
rebaptizandis erravit isti ergo errores
per dictos sanctos non imputantur quia non expli
nati simpliciter errant. Ad primum argumentum

2 dubii quando articulus aliquis sit articulus fidei contra
quam rationem naturalem sic quod quando demonstrationes
esset falsa necessario contrarius et ad primam tunc dico quod
articulum fidei esse falsum contrarium et tunc dico quod concludens
per rationem naturalem esse contrarium fidei contrario et ideo
concludens per rationem naturalem frequenter est falsum
sed tunc ista ratio non est demonstrativa sed sophistica.
Vnde omnis talis ratio concludens oppositum fidei
si nescitur solui ab aliquo homine studioso
credenda est fore sophistica. Ad 2m dico contrario
quod fides non est naturam vero dico quod non est
institutum in potentia ad credendum potentia quod non
distendit vnde dico desiderium naturale quo ho
naturalis studet desiderat non saciabitur nisi

videndo deum et ideo non potest quietari nisi vel articulo
naturalis ratione ergo non sufficiat natura vero intelligo
oppositum illa natura eo ipso quod imperfecta est sine
fide et gratia eo ipso errat vel errare potest
et ideo fides errore illum excludendo naturam perficit.
Ad 3m quando articulus quod si sic possit invitari
ad infidelitatem quia ratio naturalis quod concludit
oppositum fidei debet reputari sophistica. Contra
aut libere potest credere aliquem rationem esse
sophisticam potest esse i. deus. Nulla res est tres res
distincte simul accepte et quelibet ista per
deus est vna res ergo deus non est res
distincte simul accepte et quelibet carpat
ergo necessario per rationem credere istam falsam
esse sophisticam quod non est sic sic hoc non potest
esse ista formam quod est in modo et figura ergo
ergo quod ista non sillogisat ergo licet aliquam rationem
necessarias ad credendum materias esse falsas ergo
nulla non possunt negari. Item alterius
hominis adhuc dico quod credendo articulum et
vbi quilibet esse sophisticum et peccabit in mi
vel in sophistica cuius conclusio est contraria fidei et
quando articulus aut sponte credis hoc aut ex
necessitate dico quod non sponte sit quod tu credas
quia volo pati ex opposito necessario quia credo articulum
fidei a deo revelatum et per miracula confir
matum. Contra credis istos articulos ex
sponte et quia nos magis credere istos
quam oppositos aut quod non necessitat te quia
credis aliquam aliam propositionem ex qua ista sequitur
et sic hoc contra de illa quam credis aut
ista sic aut ista aliam etc. continet procedere in
infinitum aut erit dare aliquam quam tu ista sic
ipsam credis et de ista quero aut illa
necessitat te ad assensum aut libere eligis
illi assentire si libere haberetur propositum. Si ne
cessitat te ergo talis propositio necessario intellectum
alterius quia est agens in supra

passa sunt inducere conclusiones istas. Ad istud
secundo quod est dicere quomodo creditam
talem ordine [illegible] in uno quam in alio
ordine [illegible] ita quod [illegible] non credit quia
[illegible] ad [illegible] [illegible] sic unum est dicere quomodo
quod unus hoc concepto credit quod [illegible] sibi
potest esse sicut per eam denotatur et alius eius
non sic credit, et sic ab hoc sic credente
quod sic credit, item quoniam videt quod sit
sic quantum tamen negat dicit alia [illegible]
quod non credit quod [illegible] sibi potest esse sicut
per eam denotatur. Sed tamen experitur quod [illegible]
habere non per imperium propriae voluntatis. Sed autem
diversitas potest esse vel propter diversitatem [illegible]
tatum vel propter consuetudines diversas sicut
dicit commentator super physicorum et [illegible] metaphysicae capitulo
9 quod est in textu commenti [illegible]
ibi enim dicit quod contingit audientes [illegible]
consuetudines et dedignantem quod non dicit sic
consuevimus et ibi dicit multum esse quod homines
diversi sic sunt in assuescendo et credendo
diversis [illegible] aliquis potest esse causa
complexionalis [illegible] quod illi [illegible]
complexiones disponunt intellectum aptius sic
ad credendum summa et supernalia [illegible]
[illegible] quod modis [illegible] ideo [illegible]
dicit quod [illegible] credentes a pueritia [illegible]
ti sunt et educati et quod [illegible] credendo
a pueritia consueverunt audire [illegible]
et dei et timore dei ab infancia
conceperunt et suos progenitores et vos
[illegible] et [illegible] talia credere videntur
[illegible] et inter alias causas quod unus credit
et alius non est dei [illegible] qui isti
infundit aliquam gratiam et non illi [illegible]
unde quidam adducti sunt ad fidem
per oraciones [illegible] alii [illegible] de
salute sua desiderant scire quod sit

necessaria ad salutem et [illegible] intelligunt
quod fides [illegible] credere sit necessaria ad salutem
[illegible] desiderant credere et volunt et
[illegible] [illegible] [illegible] ad faciendum
et [illegible] omnes [illegible] in [illegible] secta [illegible]
esse salvandos aliqui per gratiam dei
[illegible] tamen [illegible] quod est naturale quod hoc
volunt credere ergo actus credendi depen
det a voluntate [illegible] actus sciendi
dico quod actus credendi dependet a
voluntate [illegible] et facit actus sciendi non
tamen actus credendi dependet voluntate a vo
luntate sic quod [illegible] sit verum credo quod
volo credere sicut [illegible] in [illegible] vera
[illegible] digitum quod volo movere digitum [illegible]
volo scire quod [illegible] [illegible] et tamen
quod possum [illegible] scire per solum imperium voluntatis
[illegible] quod ego voluntarie studeam [illegible]
[illegible] nihil [illegible] ad sciendum [illegible]
non est aliquid in potestate voluntatis [illegible]
[illegible] scire vel [illegible]. Ad [illegible] dicitur
quod tunc [illegible] esset [illegible] ad eandem [illegible]
dico quod [illegible] [illegible] naturales [illegible]
sic esurire et pati et sitire [illegible] a [illegible]
[illegible] a calido et [illegible] ita errare
et credere [illegible] [illegible] [illegible] post
[illegible] quod [illegible] in naturalibus est
sic docet fides ita docet [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] 1 c 11 et concedunt
quod liberum arbitrium [illegible] corruptum [illegible] [illegible]
et eodem modo possum dicere de [illegible] [illegible]
tamen error [illegible] per ea [illegible] [illegible] [illegible]
fides captivat [illegible] 1 captum
[illegible] in suis erroribus [illegible] non
[illegible] non sufficit [illegible] in statu innocencie
fuisset fides necessaria sicut [illegible] [illegible]
[illegible] fides sit de non apparentibus [illegible] quod
ita fuisset in statu innocencie quod [illegible]

[illegible]

Ad 3m dm

des fuisset q ista q no nalis deus
no dico accepta a ffib; r io dico
alio r gcedo gnar q na bna tam
in statu moceno q in statu nc lap
se nata e errare r decipi i gfide
nisi docat a deo bn pcunt cos pus
hois in statu moceno esurisset
n fuisset p cibu esuies pucta
ita int. erasset nisi fuisset a deo
ad credenda instructus deus aut n inq
desit in gtingit pcunt n in nalib;
r io no errasset ho in statu moceno
nisi prius peccasset .. ad 3m dm q
ar q in ptate hois e q actus suus
sit meritorius et qr in ptate hois e
suad ver3 et dico q salua rever
arguens q in ista ma no intelligo q
no e in ptate hois suir loquendo
suad virtu3 r desere cam d dimus
lege statuta q mo est pt i ptate
hois suare ver3 simpliciter no pp hor
debuit pt diffiniri arbit un debuit
mi ad pbas dm no posse auferre
ver3 a volunte sine volente sine nolente p
sem eo ratido nupsit ultas res
distrotas a volunt ex. ta actu volunt
q dinam lege .. ex q ista diffinit
q dr q libtas arbitrii est ptas s
uadi virtu3 pp ipaz ver3 ar sic su
omni diffione bo diffiniti dz gniti eo
diffito q ad supposita r q ad tempus
ita q de qcunq verificat diffitu verificet
diffico r qnaz r in quocunq cam po
pz de hoie r diffice eius s no e sic
n ppoito ma cam poi poito h pt ee
va a e libtas hac conte fla a
e ptas suadi ver3 et go diffio no

est bn data ams pbo/pono q dens
creet vnu hoiem cui nullaz lege tbu
at tuc ar sic. r voce iste ho .a./vo
luntas .a. e libtas s voluntas .a. no e
ptas suadi virtu3 go h pt esse
va .a. est libtas hac conte fla .a
e ptas suadi ver3/q aute a sua
voluntas sit libtas pz q e al volle
r p qns pt in oppta vz pbo q vo
luntas .a. no pt velle q deus volt ea
velle go voluntas .a. no pt suad ver3
ista qn pz p eu qr hec e vera esse
veritz eaz velle q deus volt ea velle
aneez qr sua appota pt ee fla s h
a. pt velle q deus volt ea velle qr e
implicata fla implicat n q deus volt
ea ad velle r tn p oppositu deus mutat
volle ea velle et pt dici ad h isto
etm poito q h volutas e vera ratio
q ch velit qr eo quo deus ea sit cant
r nullaz lege ei dedit nisi volu
dei e qch fecit. vel alr pt dici s
vmat s rcam ronem tnc erit ver qr
deus eo ipo q volt hoiez ee volt ho
vivere s rcam ronem r io talis ho s
vivit s rcam ronem voluntas eius
erit ver r qr ho h pt io h ptatez
suadi virtu3 ex q hat s nustoz
q vo magis volo ar sic ex a ste
p iste ho qr go aut a suat virtu3
voluntate aut nalr ei nalr go no
pt deserere ver3 r p qns no mer
in suado yneo s. merite arguens. ppe lo
no suat virtu3 licet vmat vere ei
voluntate go volt illaz virtu3 r ult
go ygsrit illaz ver3 ex ver do sua n
ad. est q velle q deus volt ea velle
go ygsrit r d velle q deus volt ea velle
go volt eaz gservi deo pp ipaz ver3

i[n]portat deu[m] et deu[m] eam aliq[ui]s velle q[ui]b[us] est p[rim]o q[ui]a ullam ete[r]nam [con]ce[p]tionem de deo naturaliter possum[us] h[ab]ere .. Ad q[uestionem] q[ua]n[do] aliq[ui]s p[otes]t vel volo e[st] solu[m] eo[rum] p[ro]ducat aliq[ua]m op[er]acionem ita q[uod] in illa no[n] p[otes]t in[de] [con]trariis aliis que in sua p[otes]tate no[n] s[un]t no[n] h[ab]et i[n] p[otes]tate sua illa[m] operacionem. Et volu[n]tas cum ita e[st] solu[m] p[ro]ducat v[irtute] hui[us] op[er]acionis q[ue] e[st] sup[er]natu[r]alis virtutis et no[n] p[otes]t i[n] illam n[isi] [con]tinge[n]ter aliis q[ue] no[n] s[un]t in sua p[otes]tate. Et q[uonia]m et acceptacio divina q[ue] est ip[s]e deus i[n] illam operacionem no[n] h[ab]et volu[n]tas in p[otes]tate sua p[otes]t dici ad istud q[uod] volu[n]tas p[ro] tanto h[ab]et p[otes]tatem suadi v[er]o q[ui]a p[otes]t si v[ult] h[ab]ere g[rati]am vel si dispo[n]at se et no[n] p[ro]hibeat obice[m] eo modo q[uo] de[u]m o[mn]ib[us] n[atur]alis h[ab]ebit g[rati]am et q[ui]a g[rat]ia et lib[eru]m arb[itriu]m i[n]suffi[ciun]t ad v[ir]tute[m] [illegible] ad hanc op[er]a[ci]onem req[uiritu]r q[uod] volu[n]tas in sua p[otes]tate et acceptacio q[ua]m deus acceptat e[st] in p[otes]tate volu[n]tatis q[ui]a si volu[n]tas disponat se deus ei infundit g[rati]am et acceptat. Et q[uonia]m mo[do] q[uod] e[st] in lib[er]a volu[n]tate et p[otes]tate alterius dependens ab ea e[st] i[n] mea ab[solu]te et sim[pliciter] loq[ue]ndo sic solu[m] ut vi[de]t[ur] et ex [con]dic[i]one in meo corp[or]e q[uod] e[st] q[ui]dq[ui]d dependet ex lib[er]a p[otes]tate alt[er]ius ut vid[etu]r no[n] e[st] i[n] mea p[otes]tate. Et g[rat]ia quotiens se h[ab]eat voluntas mea e[st] i[n]e in volu[n]tate divina cu[m] velit in d[ica]c [illegible] no[n] e[st] i[n] mea p[otes]tate [con]f[irmatu]r p[er] ex[emplu]m si rex videbit sor[tem] levare 100 lib[ra]s p[ro]movet eu[m] i[n] milite[m] et p[er]sona[m] [illegible] aliis si velle ego postea diffi[ni]re p[otesta]te[m] et v[ir]tute Joh[ann]is q[uo]m [illegible] eu[m] sor[tem] [illegible] Joh[ann]is e[st] [illegible] [illegible] [illegible] q[uod] male diffi[ni]re[tur] sic de diffi[ni]r[e] potestas seu v[ir]tus Joh[ann]is est p[er]icius

levandi 100 libras .. Ad q[uo]d v[er]o aliq[ui]s [illegible] diffi[ni]r[e] p[er] op[er]acionem [con]ting[ere] diffi[ni]ri p[er] tam s[ubi]t[ane]tem operacionem et no[n] [con]ve[n]ie[n]te ad [con]tinua[ti]o[nem] seu actual[ite]r op[er]ator q[uod] aliq[ui]s a[g]it op[er]a[ci]o[nem] alit[er] no[n] [illegible] s[ed] dicetur q[uod] p[otes]t [illegible] e[st] v[ir]tus [illegible] motiva q[ui]a [illegible] [illegible] q[uod] moveat[ur] vel [con]festi[m] q[ui]a nichilo[minus] vid[etu]r. Et sim[i]l[ite]r [illegible] r[ati]o[n]e[m] ad act[us] op[er]a[ci]o[n]i volu[n]tat[is] vel lib[er]i ... i[n] diffi[nitio]ne ab[solu]te no[n] d[icitu]r po[n]i q[uod] a[n]t [con]notet p[atet] q[ui]a importat eu[m] velle q[uod] deus vel[i]t eam velle p[ri]mo e[ss]e [illegible] diffi[ni]c[i]o[n]e ..

.. Ad a[rgumen]ta p[ri]ncipalia licet fiat ad [illegible] p[ar]tem t[ame]n q[ui]a alia [illegible] [con]cl[ud]u[n]t et q[uonia]m dubia [illegible] ideo ad ea [illegible] ..

.. Ad p[ri]mu[m] q[ua]n[do] ar[guitu]r q[uod] deus p[rae]cipiat sor[ti] q[uod] credat et dico q[uod] [illegible] p[otes]t po[n]i [illegible] [illegible] q[uod] sor[tes] [illegible] fideli [illegible] ei p[rae]cipiat q[uod] credat se [illegible] et abroget lege[m] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] p[otes]t po[n]i [illegible] q[uod] deus nichil abroget de lege statuta et t[ame]n sic p[rae]cipiat p[rim]o admitto casu[m] et [illegible] [con]clusione[m] q[uod] sor[tes] [illegible] sic [illegible] q[ui]a [illegible] hoc e[st] p[rae]ceptu[m] a deo et deus acceptat act[um] sor[tis] quo sic credit ad [illegible] et q[ua]n[do] ar[guitu]r [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] ne[c] [illegible] q[ui]a no[n] [illegible] et q[ua]n[do] [illegible] q[uod] [illegible] q[ui]a [illegible] [illegible] [illegible] ne[c] [illegible] q[ui]a nulla [illegible] [illegible] [illegible] ut deu[m] e[ss]e [illegible] ita si deo placet ita possum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] t[ame]n p[otes]t q[uod] diffi[ni]tio [illegible] q[uod] [illegible] [illegible] [illegible] sic ista fide q[uod] [illegible] [illegible]. 2[o] no[n] admitto [illegible] q[ui]a sic deus p[rae]cip[er]et [illegible] duo [illegible] q[ui]a sim[u]l p[rae]cip[er]et q[uod] [illegible] et [illegible] [illegible] t[ame]n placet [illegible] sic [illegible] p[rae]cipe[re] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] posset

[illegible] 1

[illegible] 3

et cum que perpet sibi proprie et non
includit gradum sic perpe ut sic
Ad 2m pn probat quod plus meret quod
per primum actum minorem vite eterne quam
et sic quod plus meretur quod per actum gradus
quam per actum minorem quod quando primo actus
perfecte primum correspondet actum 2o et dis-
tinguendo quod primum correspondens actum primo
aliorum respectu quod aliquid
premium melius quam quod vita eterna in re-
missio gradum solus dicens ab eo quod in
cludit vita eterna in remissio gradum
quod non est verum et quod maius bonum quam
pueri baptizati per meritum Christi quod fuit bonum
quod perfecte meruerit per meritum dis-
tinguendo quod quod meruerit eam de vita eter-
na et si arguitur quod deus tunc puniret no-
bilem quam non bene quod deus non facere potest
[illegible] bonum quod [illegible] deus hoc scilicet
[illegible] sufficit nobis debemus ad eorum volun-
tas dei cur ad faciat licet non vi-
deamus cur velit voluntas namque dei
[illegible] est rationalis bonum sunt quam
potest continens meritorie magis potest quam
facere actum [illegible] bonum [illegible] volens
[illegible] quod [illegible] quod non potest [illegible] per meritum
baptismi [illegible] accipit in arguendo quod a se
per actus adulti et baptizati
dico quod magis potest elicere actum duplex boni-
tatis ad a [illegible] bonum [illegible] peccati
mortalis et tamen respiciat. [illegible] 9o est
[illegible] ut in [illegible] quod [illegible] [illegible]
[illegible] et duplex bonitatis ad generis bonum
actum aliud [illegible] magis bonitatis quam duplex potest
arguendo probat. 3m pn probat per idem precepto
hoc quod in primo actu [illegible] quod ab
actus moralis potest esse magis bonitatis
quam actus primus [illegible] magis
bonitatis in actu scilicet actum est [illegible]

maior primo gradus quod primum correspondens at-
tum [illegible] meritorio sicut ad 2m dictum est
Ad 3m quod dicitur dicitur quod est dare summum
gradum [illegible] quod ad [illegible] facere potest videri
quod non est dare summum gradum meriti pro
posse viatori quod in alia [illegible] vite sue
sit [illegible] dicere nunc [illegible] summum gradum
meriti quod in 1o instanti et post mortem
sue est [illegible] in quo meruit potest
[illegible] arguendo non vadit ad hoc quod
[illegible] sit dare summum gradum meriti
possibilis sine in vita sua in morte [illegible]
distinguendo quod vel sit quod de summo
gradu possibili [illegible] viatori [illegible] [illegible]
dispositione tamen naturali et stante lege dei
quod non est simpliciter absolute quando an sit
dare summum gradum meriti possibilis [illegible]
viatori [illegible] [illegible] dico quod est
dare summum gradum meriti [illegible] est
cum dare maiorem [illegible] vite [illegible]
[illegible] sit nihil [illegible] et est dare maiorem
conatum [illegible] tamen potentie quam
[illegible] quod possit [illegible] et [illegible] quod gratia
de lege [illegible] et [illegible] dico quod tamen
[illegible] correspondeat [illegible] seu conatum
actus [illegible] et [illegible] et in utroque
istorum sit dare summum gradum [illegible]
[illegible] quod est dare summum gradum meriti [illegible]
quod [illegible] potest [illegible] in hac vita et [illegible]
non dico de [illegible] et est arguendo quod [illegible]
quod [illegible] [illegible] in actu istum gradum
et deus ultimo [illegible] vita suam
dico quod hoc non est possibile [illegible] hoc casu
[illegible] meritum gradum [illegible] quod sit summum
gradum meriti [illegible] et quod [illegible] [illegible]
cum [illegible] [illegible] [illegible] bonitas actus
augetur [illegible] conatus et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] istum
gradum meriti in vita sua [illegible] in [illegible] [illegible]

sm no ee ext 3o vim dice q ipe meruit
a gdu btitu et impe logdo deit q
i alia pte. ter e a gdus tu tu i bte
mitu sum esse nichil pt q pz qr ve
tg mitu aut est bonu no collem se
secudu ams actus bonos bt pt sicut
dicimus in fio hois ymitu istis homis
exigit mag prium vel e bum no
que tunc actui mitou et sine accepta
bno mo sud ao pz q mitu ne e p q
actus ptierunt et io qn dicim ista
aia hic mag mitu coram deo log
de aia separata impe et methaphorice
loquitur hoies q ipe multa bona fecit
q que deus ei tr p loge sicut statim
cont mocia por in suo gdu mitu
s possil et postea resuscitare ..ro aut
pt meri a no dico q no pt meri
q ulte prodo etiam malem ia mado
pe venit et mendit in eius pdem vnde
abs logdo no e dare sumu gdum
mitu q viator pt hic tu qr deus pt
acceptare unu actu qui ire duos pas
sus p amore suo ad vnum pin gtie in
[illegible] in vita eterna sicut q p illo actu
por. si fecisset illu act gaudet et feret
deo impetim pt q vno die in a gdu
btitu 2o die plus p medio a et 3o
plus p medio medietate in infinitu et
tunc e q no eet dare max gdu mitu
por. et tu quis fecerit finitis et multis tm
gaudet por pt deus tu qr p b q alia le
ge deus por credimus q meritu meret
et pt simul tu p vno p cedet actus me
ret novum premium et pt sic erit simul
pone de bris q gtie meant et qtinue
premiant p pcedentibus eu e de finalibus
dnd prio bonis qui no iam cessant

desinunt q premiant p suis pctis et sim
possit dici de dapnatis q gtie demerent
et gtie puniantur sicut quidam modum
dicunt et adhuc p inventum istarum via
coparatur mitu portis mitis. Su qn
ar si no e dare summu gdu mitu vel
sed q aia porta no eet bititudinis finite.
2o q ab viator pt copari mito xpi
nent qui h qr ams pt ee bmi sing gtie
in brito quod ita pz de pena quod si
por meretur aug p ptes ppor ista
q meretur plus q sunt q me et plus
p medietate medio et pt p ptes p
ptes unus et i plus tendo plane
est q tu hoc stat q eit v finite.
~~quod 9s posse ee bam m p et cum~~
primet plus et plus et infinitum ad aliam
quam dico q sine mitu ~~xpi~~ sunt finitu
intensive sive infinitum, quod 9s posse ee
bam m primo qr eadem ppo vniendo
illam non ut meliore pen et alia ppona
posset facere q bonus alig viator et pphetiae
ut p fuit tm meretur ptensive et inte
sive 2o tu deus no acceptet mitu q
9 digno sui ops si pt e placet no
video qui posset tm acceptare levare
sentencia sicut edificare mitu sud bum
si sibi placet. Cont si no pt dare
maxim mitu q por pt hic abs go
pt hre maius quocumque de mito igr
gaudiu maius quocumque gaudio eterne
hic est in dubiu an p sua tantu
gaudeat qu pt de po dei abs hic
q sit qr tantu meruit q meret po
tuit. hic dico q gaudiu aut pp no
fuit passio. premiu oo suo mito..
Ad u pn qn infinitu p ingenti q
hoc possit meri p fidem ftaz h aut e
q dupli 2o lin deus hd c. 16 dico q

ad 1

[illegible] unum allegatum est argumentum distinctione 4 non est
determinatio magistri / non concludo tamen ad auctores
sed pono ... [illegible] ingenii credendo
eas. hoc est secundo credere contra quem quod perpetuo
esse credidit et est falsa patet quoniam ... nec
pertinet ad unitatem fidei ... sicut vera vel
falsa sed hoc pertinet ad rem unita fidei quod
voluntas credatur sicut deus vult credi.
patet enim deus precepit ad filium ... non est
dubium sicut patet de facto quod abraham crede
bat filium ... et se filium ...
... ad dixit edificate templum
quod ... ipse ... dixit / omne
quod est in corde tuo vade et fac quia dominus
tecum 2 Reg. c. 7. et sancte discipuli qui fuge
runt et in morte ~~...~~ non fuit pertinens
crediderunt contra articulum. ... moriente ...
fuit mortuus / et sic ... et ... discipuli
apostoli crediderunt contra quod christus resurgeret
... resurgat et ... crediderunt ...
.. ad 2m ... quod ... dico quod
non concludo ~~aut~~ ... ad auctores quod deus
potest fallere et decipere i. causare errorem
in mente hominis et falsum cum aliquis credere
quod res se habeat aliquo aut aliter accipitur
fallere et decipere sicut quod in diffinitione ...
... nomine fallere includitur ...
causare errorem vel ... causare errorem
vel ad tale quod deus ... non potest et ...
articulum ... 83 q. 29 ... ad ...
capitulo ... articulum ... non ... sicut
ex impossibili ... non est impossibile

Ad 6 ... fefellit in hoc facto. ad 6m ...
... articulum ... tenetur articulis fidei ... omnibus
tenetur ... complicite ... dico quod non ...
... tenetur ... explicite sicut ad ...
... [illegible] ...
ad alios non ... quibus tenetur di
care errorem omnium articulorum et oppositum ...

... dico quod non quilibet tenetur vitare errorem
... sub pena peccati mortalis / sed hoc
quibusdam sufficit errare in ... et ...
fidei ... credere sicut ecclesia credit
nec est peccatum mortale si ... sunt ...
quod abraham non sunt duas uxores
vel ad ... in sacra scriptura
et ... et credit a theologis. ad ...
quia ... sufficit vetula credere sicut ...
prelatum suum ei predicantem quem tenetur ei
obedire ... quod sic ... et ipsa credit
eum esse fidelem ... quod ipsa ...
... heresim et ... quod ipsa
... quod hoc credit ... si
martir ... per errorem dico
quod vetula tenetur ad fidem explicitam ...
articulorum sed in subtilibus non tenetur ad fidem
explicitam ut dictum est ... si ipsa audit
ad prelatum suum predicantem errorem et ipsa
nesciat esse errorem et credit ei non
peccat sed tenetur errare et tenetur ei credere ...
ipsa ... iudicans ipsum errasse et
... ponere casum in quo ...
vetula tenetur errare et ... er
rorem ... sicut ... stare
quod tenetur ei obedire et credere et ... simplicitas
et ignorantia ea excusat, et ... ad
... quod ipsa potest ... meritum
... si ipsa ... per ... errorem
quod ipsa credit esse articulum fidei quod est er
ror ei ... et ... non ...
... ad ... articulum ... si ... tenere
~~articulos fidei ... tenetur~~ ... quod ...
aut ... dico quod ... ita ...
credere ... vero erit quod est ... tamen
sicut ... quod est ... christus resurrexit
et ... quod credere ... esse ita veram
vero erit sicut ... resurgeret ...

Ad ...

esse falsum et nichil fuisse verum et ipsa loquendo
potest dici quod nulla propositio est aliter vera quam
verum non recipit magis et minus quia consistit in
indivisibili. Ista patet quia sicut per propositionem denotatur vel non,
sic potest esse vera sic non est falsa, nec non magis
est haec vera deus est quam ista sor est. Licet
una possit esse falsa alia non. Sicut
ista album potest esse ad quod postea erit
nigrum sicut ista margarita quod nunc
potest esse nigra et sic est quod non est magis
haec vera quam respiciunt quod li sor respir
get nec magis vera est in materia quam contingens
et sic est contra nec ista quod hoc potest esse
falsum igitur est minus verum quod ad quod impossibile est
esse falsum et ante tu credis quod hoc potest esse
falsum et tu credis quod illud non potest esse
falsum igitur maiori assensu credis verum quam
reliquum. Nec sequitur ista quia licet credam
quod potest esse falsum credo tamen quod de facto est verum
et ita verum sicut reliquum quia omne verum
equaliter est verum et equaliter credo omnes articulos
fidei esse veros. Ad secundum de finali penitentia
dico nec de primo opiniones nam
dico quod damnatus potest facere ita bonum
actum sicut praedestinatus et ita meritorium
tamen verum est quod non habebit vitam eternam
nisi quando [illegible] in fine penituerit et bono
hoc est quando fuit finaliter bonus tamen
verum est quod [illegible] ad penam eternam [illegible] in
caritate et in gratia verum est dico quod est
vita eterna probo capio aliquem praedesti
natum in moriendo gratiam [illegible] hoc est verum
hic est dignus eterna et aliquis est meritorius
isto non potest habere maiorem caritatem igitur
est melior isto igitur plus dignus est vita
eterna. Hoc verum est dico et ideo hoc est falsa
nullus actus est meritorius nisi sit cum
penitentia finali nec est prima quod penite
rat est quidam actus potest res una bonus

in ista parte in hoc. Sed etiam isto termino
abstracto per eloquentiam loco ubi istius penitentia
re. Verum dicitur ipse habet penitentiam id est iste
penituit et idem una propositio contra per contra et e[illegible].

Circa distinctionem primam quaeritur utrum volun
tas creata in volendo et nolendo sit
libera libertate contradictionis. Arguitur quod non quia si
potest sequi quod voluntas creata possit libere
velle et libere non velle libertate contradictionis
quod sit falsum quod necessario patet igitur et [illegible] est
non falsitas consequens patet quo ad primam partem
eius sed ista voluntas potest libere velle prop
ter [illegible] sit vera ponitur in esse in possibile est
quod hoc sit verum voluntas libere velit. Consequens
falsum quia si potest voluntas quae actualiter vellet
esset in libertate contradictionis ad volendum quod
est manifeste falsum quia actu vellet igitur quando vult
caret libertate contradictionis ad volendum
illud quod tunc vult ergo hoc est impossibile voluntas
libere velit. Quod si hoc esset possibile voluntas
libere vellet per idem hoc est possibile voluntas libere
intelligit. Hoc falsum nec potest quia actu intelligit ergo
non est in potentia contradictionis ad intelligendum quia quod
est in potentia contradictionis ad aliquem actum caret
illo actu. Praeterea si voluntas potest libere velle
ergo haberet in potestate sua volitiones
suas. Falsitas patet quia per magistrum sententiarum
libro 2 distinctione 24 verbi gratia liberum arbitrium non est
nisi [illegible] futurorum sed quod est falsum quod probo quia
sor potest diligere planetam ceteris id est dic
distinctis volitionibus quae sit ea in volunta
te. Sor quod est falsum quia potest libere possit eliciendo
[illegible] de non istorum quod vellet ymo
non possit magis unam eorum quam aliam
quod arguit potest tam verum quod est probo quod voluntas
sor est ita hic ad omnes alias vo
litiones contrarias et [illegible] sor est eque
ad probandum et dicit arguitur igitur omnes iste vo
litiones producentur vel nulla. Praeterea si ad

actus e in ptate vol aut actus qui iam
est aut actus qui no est no pt dici
p.m quia ipm no pt volu no tale ut
p.m quia q n e in utlius ptate e igit
p(ro)bo z sil(ite)r quint quo ad eius p(ro)p(ter)
vz ista voluntas pt libe no velle quia si
sit tu s eet po(tenti)a voluntas cata libe no
vult z ar(gumen)to tu sit s est po(tenti)a voluntas
creata libe no vult z de q(uo)d libe sit vel
no sit volunte sit vel no sit g(o) ostendit q(uod) si
voluntas no vult voluntarie no vult. S(ed)
p(ro)ximo voluntarie no vult g(o) volendo
no vult g(o) simul vult z no vult q(uod) includit
g(e)dem. 2o prin(cipaliter) sic. Si voluntas cata
poss suspende actum suu quod pz p aug(ustinum)
in lo de libero arbitrio 3 c. Nichil e mag
in ptate volu(nta)tis q(uam) actus voluntatis sed
cato g(e)n(er)al pz si pt omnes actus suos sus
pende pot(est) in ete z seq(uitur) g(e)dem sit ce
vera ma sic libe suspendit actu suu i
libe suspendit ocm actu suu g(o) ullum
actum elicit n(on) s(e)c(un)d(u)m z sic libe suspendit
omnem actu suu volendi g(o) vult suspe
de omnes actus suos g(o) n(on) h(abe)t q(uod) est
suspende omnem suum actum h(abe)t actum
volendi g(o) no suspendit omnes actus
suos g(o) suspendit z no suspendit
q(uod) includit g(e)dem. 3o sic ad prin(cipale) si
voluntas est g(o) pt libe abstinde z
corripe omnes intellectus potentiam i int(ellectu)
q(uod) pz q(uia) s(ecundu)m aug(ustinum) de impedimento z g(e)n(er)al(i)
p(ro)pt(er)ea c. 2o voluntas e regina in
regno de die z s(ecundu)m aug(ustinum) de civ(itate) dei c
3 p(ro)pria mo(do)r ora instrumenta in nob z e(cclesi)o
nob z vult ibi aug(ustinus) instrumenta no solu
mealia s(ed) int(ellectum) z voluntatem ego ista alic(ui)
ar(gumen)to sic voluntas nata e regulare in
tellectum in actu p n(on) est in inte(llectu)

alicui rebellio vel resistentia g(o) pt velle qu(ando)
vult ocm intellectum abstinde. p(ri)ma p(ar)s arg(umenti)
a p(ar)te. 1 de medicina z p(ri)mo in fine phisice ubi re
mittit e p(ri)ma corpal q(uia) no obedit voluntati
g(o) ex o(mn)i sint e bona qua illo e p(rim)a circa h(oc)
vel in circa h(oc) m(ul)tiplic(iter) g(o) obedit voluntati
g(o) libe pt h(oc) uti cu vult. p(ri)mo
methaph(isic)e dat d(e) int p(er)us voles z involes
q(uod) h(abe)t q(uod) actus z p(ri)mo disponit z cessante
impedimento extrinseco in potentiis inte(lle)ctus sta
ti seq(uitur) actus suus actiuus. S(ed) s(ecundu)m quod habz
forma s(ecundu)m int(ellectum) z no sit impedita extrinseca
statim descendit ez in po(tenti)a volunt(atis) potentia dis
posita tamen a pte obli(gationis) vel speci q(uod) ex pte
po(tenti)e requiritur voluntas s(ed) textus dicit sic
dico aut h(oc) appetitum q(uia) ph(ilosoph)us 18 e dam
z vo(lunta)te q(uod) eum desiderat h(oc) prin(cipaliter) faciet g(o)
tu intus sit po(tenti)a volunt(atis) ad eius actum 2m
requirit tn voluntas q(uod) species z obm g(o)
impedi pt tamen p voluntatis s(ed) no velle q(uod)
p absentia speciei vel obi(ecti). p(ri)mo h(oc) e intent(io)
aug(ustini) lo 8 de trin(itate) c. 20 28 29 q(uod) ad
formand aut cogitam(us) requiritur voluntas
copulans p(ar)tes cum ple q(ui)a alit(er) no est
c(on)tinuus in ista productio g(o) no pt ce
actual cogit(atio) n(isi) sit vo(lunta)tis copulans p(ri)mo cu
pz g(o) quia s(ecundu)m dicta s(upra) voluntas cata
e libera g(o) pt abstinde q(uia) s(imi)l(ite)r sunt
ondit q(uia) te q(uo)d ne magis obruete z age
re in eu q(ui)a pt libe poss abstinde actu
intellectus ista q(uo)d p(ro)bastio(ne)s z p(ro)p(ter) q(uo)d facere q(uod)
no admittit ei dicunt q(uod) no sic. q(uod) ista co(m)
bustio e p(ri)ma ss(ensus) z ss(ensus) p(ri)ut in actual per
abs(tractionem). Cont(ra) q(ui)o de actuali intellectione seu
intellectione istius pene aut voluntas pt
eam abstinde aut no s(ed) pt g(o) illo posset
p se intellige no ce in pena. p(ri)mo statu
s(ecundu)m exteriori in actu suo z imagi(nation)e no
impedita nec(essari)o c(on)tinue intellectio n(on) v(er)o emiss(a)
obi(ecto) p(ro)p(ri)am potentiam sunt. S(ed) aliqui obm cu

constantiis et dispositionibus est maioris virtutis
ad causandum et continuandum intus quam voluntas ad abstinendum
ergo tunc omnibus positis in sua optima dispositione
non potest voluntas impedire intellectum intrinsece quin
probo antecedens quia voluntas non est huius virtutis naturalis
ad causandum et continuandum intuitionem suam ergo virtus
voluntatis abstinendi excedit virtutem obiecti continuandi-
tam sue intellectionis in casu isto excessu volo
igitur quod deus creet obiectum excedens a obiectum secundum
excessum quo virtus voluntatis excedit virtutem
a et sit illud obiectum b tunc per casum virtus voluntatis
et virtus b sunt equales ergo virtus voluntatis
non potest impedire actionem b ergo intellectum
non potest voluntas abstrahere si ponitur quod vo-
luntas causata non potest abstrahere intrinsece
intellectum intus .. 2o ad principale si sic ergo voluntas
potest velle quod contrarium iudicium rationis libere
et libere se conformare cuilibet iudicio rationis quod est
falsum quia ad utramque partem falsitas [illegible]
probatur quia voluntas potest libere quod utrumque in-
dicium rationis sit ergo illud dictamen rationis
a tunc arguo sit voluntas [illegible] potest contrarium
iudicium suum velle ergo potest velle quod a quia
a est verum iudicium falsitas consequentis probatur quia si
potest quod a ponitur in esse sequitur quod contradictoria simul essent
vera scilicet quod sortes volet se conformare isti iudicio et
sortes non volet se conformare isti iudicio quod autem
sortes velit se conformare isti iudicio probo quia per
te volet quod omne iudicium rationis sit et a est iudicium
quod dictatur quod debet velle quod omne iudicium
rationis ergo sortes volet conformare se isti iudicio
probatur quia sortes volet conformare isti iudicio ergo vult
sequi illud iudicium et ultra ergo non vult quod omne
iudicium rationis ergo non vult se conformare isti
iudicio ergo si volo se conformare illi iudicio
non volet se conformare isti iudicio ergo contradictoria sunt
simul vera .. 2o probatur quia 2a pars sit falsa
voluntas potest se libere conformare cuilibet iudicio rationis
2o possum probare per eandem rationem [illegible]
pono quod non dictet voluntati quod non sit
volenda ab ea actio a sic ergo dicas contra

quo tunc aut voluntas potest se conformare isti iudicio
aut non si non habetur propositum si sic quod con-
formet se isti iudicio ergo vult se conformare
isti iudicio ergo volet actionem a ergo non con-
format se isti iudicio dico hic quod conformat se isti
iudicio sed non volendo verum hic quod non vellet
conformet se isti iudicio ergo volet se conformare
isti iudicio quia illud iudicium est de non
volendo et non de nolendo verum non volendo
sit conformis isti iudicio contra ponitur quod in
dolumen [illegible] sorti a deo et si dictet
conscientia recta ratio sorti quod rectitudo voluntatis
male diffinitur ab anselmo de libero arbitrio capitulo 2
tunc arguo sic voluntas conformet se precepto
divino et sic licet peccet precipit eam sic velle
et sic vult eam sic velle ergo est recta ex parte
rationis per ut [illegible] vult [illegible] tunc arguo
[illegible] voluntas [illegible] vult ergo non vult quod
deus vult eam velle et hic voluntas est
recta et [illegible] igitur [illegible] et non
vult quod deus vult eam velle cum oppositum
dicat anselmus .. 3o probo quod voluntas non potest se libere
conformare cuilibet iudicio rationis quia pono quod
ratio dictet alicui quod magis debet velle [illegible]
suam dampnationem quam se [illegible] peccato contra
[illegible] ponatur ergo quod sortes conformet se
isti iudicio tunc arguo sic sortes magis vult
quod ipse dampnetur quam quod velit plures dampn-
ari quia sortes velle plures dampnari
est [illegible] contra caritatem et rationem
et sortes magis vult quod ipse dampnetur quam quod ipse
peccet mortaliter quandoque sortes peccat ergo sortes vult magis
quod ipse dampnetur quam quod velit plures
dampnari quod includit contradictionem quia sic
magis vult quod ipse dampnetur quam quod ipse
dampnetur .. [illegible] iudicium [illegible] rationis
[illegible] voluntatem [illegible] quod [illegible] possum per
[illegible] sive [illegible] actu voluntatis
[illegible] adeo est
voluntarium quod si non est voluntarium non est
peccatum [illegible] probo quod volo quod [illegible] actuatur

indicet quod debeat subvenire pauperi indigenti
isto iudicio posito aut homo potest suspendere
actum voluntatis aut non si non habetur propositum
Si primo tunc arguo sic iste videt proximum in extre-
ma necessitate et non compatitur ei ergo viscera
sua ab eo claudit ergo caritas non est
in eo Similiter non vult secundum iudicium rectum
rationis ergo peccat et est in materia prohibita sub
pena eterna ergo peccat mortaliter et tamen suspendit
actum voluntatis quod est propositum. Si pono quod voluntas
habeat iudicium clarissimum de aliquo agibili et
volo quod persistat in isto iudicio quo tunc ad
voluntas potest in oppositum illius agibilis vel non si
non habetur propositum si sic ergo stante isto iudicio
potest oppositum huius agibilis appetere volendum ergo potest
habere hoc iudicium quod hoc non est agendum stante
iudicio clarissimo quod est agendum quod sequitur
quod simul haberet iudicia contraria et alterum in
falso quod est impossibile. Si pono quod ratio dictet
alteri quod magis debet velle quod est sive ad
honorem dei quam quod est ad comodum suum
Si voluntas potest se ad isti iudicio conformare
et sit illud a tunc sequitur contradictio quia arguo sic
quia ille magis vult a quam [illegible] comodum
suum et a sive est ad comodum suum ergo magis
vult quam vult a quod implicat contradictionem ut
patet. Quarto ad principale si voluntas creata per
quod se libere obligare sub conditione et conditione
adimpleta teneatur illi secundum formam obligationis
constitute sub conditione quia patet per illud dictum vul-
gare omne promissum est debitum et probo
minorem per illud quod dicitur [illegible] de iniuriis pervenit
ad nos et infra non enim propositum vel pro-
missum infringit qui in melius illud commu-
tat [illegible] dicitur quod promissum mutatum vel sub
attestatione vallatum in conditione servata
ergo a destructione [illegible] conditione servata et patet ergo
quod si homo libere se obligat sub conditione quod
non teneatur stante conditione [illegible] probo quod hoc
sit secundum [illegible] primo sic isto casu posito

quod sortes obliget se platoni sub hac forma quod
teneatur platoni in x si plato obviet in a
[illegible] [illegible] hora qua [illegible] non teneatur et aliter non
et volo tunc quod in a [illegible] obviet soli sorti
quando sortes [illegible] [illegible] sortes teneatur platoni in x
vel non Si non teneatur platoni in x et plato
non obviet [illegible] sorti ergo plato in a obviat solo
hora qua [illegible] non teneatur et sub ista conditione sortes
obligavit se platoni in x ergo sortes tenetur platoni
in x ergo si non tenetur tenetur. Si conceditur quod sortes
tenetur platoni in x arguo sic sortes in a tenetur
platoni in x et plato in a obviat soli sorti
ergo plato solo obviat hora qua [illegible] tenetur ergo
conditio non stat igitur sortes non [illegible] tenetur. Sed
conditio [illegible] fuit ut patet in casu posito igitur
aliquo casu possibili posito homo obligatur sub licita
conditione et possibili et tamen in nullo tenetur illi cui
se obligavit nec per iudicem possit compelli
ad satisfactionem. Si ponitur quod deus creet habeat
duos servos sortem et platonem et ideo deus libere
concedat sorti libertatem sub hac conditione
quod sit liber si primus cui obviaverit sit servus
et quod platoni similiter concedat libertatem sub hac
conditione quod sit liber si primus cui obviaverit
sit liber isto casu posito volo quod immediate
obviet sibi ipsis quando sortes [illegible] [illegible] sortes
et plato sunt liberi vel non et quod neuter sit
liber probo quia si sortes est liber ergo plato est servus
per primam partem casus ergo neuter eorum est liber
quia si sortes est liber plato est servus et si plato est
liber sortes est servus ergo si sortes est liber sortes non
est liber et eodem modo arguitur de platone.
Si ponatur quod petrus et iohannes sic se habeant
ad invicem quod petrus velit intrare religionem
si iohannes velit intrare et non aliter et quod iohannes
velit intrare religionem si petrus non velit
intrare et non aliter [illegible] tunc an iohannes velit
intrare vel non si iohannes velit intrare ergo
petrus velit intrare per primam partem casus

Sz si petrus vult intrare go Johes no vult
intrare Si dicat q Johes no vult intrare arz
sit Johes no vult intrare religionem go pe
volt intrare religionem p 2am ptem casus
z sz Johes volt intrare religionez go pe
volt intrare p pma ptem casus go si Jo
no vult intrare religionem Joh volt intrare
religionem i no oes qui volt ad subas
dictone volt id stare condcoe. pz gcessat
mrorum p vba de psenti martinus z ber-
ta sub tali condicoe dicat si martinus ac
cipio te in meam si ine te ps a dispos
in vim z sit a vim instas crastine
diei dicit z berta martino accipio
te in vxo si cras ine te ps a dispos
in vim quo facto pono q obiciet sibi
martino in cestino z dicat vir mihi
nd es vxor mea z ita cs nec tu
es vir meus tunc quo vxor gtt[...] pstius
valeat nolmo Si valet z fuit gtt-
tus condicionis go condicoe stat Sz condicoe
fuit q utqz dixit vim alti imme te ps a
go utqz dixit vim alti gra go ita e
q utqz dixit vim Sz utqz dixit q
nemr eet gnp altius go ita e q nemr
e gnp altius z p gns gtus nt
Sz conne si gtus nt Sz go utqz
dixit vim ime te ps a go condcoe gtty
e adimpleta go gtus Sz i si gtty
Sz gtus no valz. pz pparat deus
sorti q caucat ome ftm z indulge
at q liceat qbz ad hc excepto q rotine-
at q no dicat ftm z certificet eum q
si dicat ftm dapnabitur casus pz q
deus pt libe ordinare qiq volunt circa
sortem q pono sor p'ca n'l ad dicat
n'l id sor dapnabitur hc z pt licite fa
ce tunc quo vtq sor dapnabitur ul non
Si sit go dt fm z dt q dapnabitur

go no e ita q dapnabitur go si dap
nabitur no dapnabitur Si dicatur q no
dapnabitur d go ita e q h sit fla
sor dapnabitur z hc dt go fm dt et
ult i iuste dapnabitur go si dapnabitur
no dapnabitur.. 6o ad pu lz Si vbs
rs qua ratione voluntas vnius hois foret
libera z altius z sit sz q ac pt aliqd
dilige z no dilige simul z semel gnes
fm go rs potius iste casus q sint 3
hoies sor plo z cycro z volo q sor
diligat oem hoiem diligetem se z
tm tlem z sit volo q tm plo diligat
sor z q tamo vet dilige sor si sor n
diligat nisi vnu hoiem solu iste cas
est pos ex q quilz corpus pt libere
velle sicut placet tunc quo a sor
diligit solu platonem ul no Si dilit
solu ploz go cicero dilig eum p 3a
ptem casus et ult go sor dilig cycroz
p pas ptez casus q dilig aez dilige
te se z ult go diligit duos z non
solu plonem cuius oppositum fuit concessum Si
dicatur q sor no diligit solu plonem
tc arz sit sor no diligit solu ploz
go cicero no diligit sor z ult go sor
no diligit cyceroz z ult go dilig solu
plonem z sic secutur condco. pz sint
3 hoies ut ps sor plo z cycero et
volo q sor obliget se cyconi in xx
si tm plo imme te ps hoc obliget se
eidem in x z no alit pono go q plo
obliget se cycroni in x si sor i nullo
teneatur cyconi z no alit quo facto quo
a plo tenetur cyconi aut no si sic go
sor in duplo p pas ptez casus z sic
sor tenetur cyconi go plo no tenetur p 2a
ptem casus i si plo tenetur plo no tenetur.

·· P potur q sor tenea pla in x · ⁊ co
ueiat sor · cu plōe q ptet sibi psol
uere argētu q sibi dz · ⁊ cu sor ptet
dabit sor denarios postea veniat sor · ⁊
portet sibi x quelib q sor tenea in de
nariis plā q no si sic g no psolue po
test sor q debet q no te n in x
in no psolue ptaunt sor q sor debet
Si dica q plo no te · Contra q sor
plo no te s sor · ptat q debet ⁊ p
plo te in denariis i si no te plo te
te q plo obligat se sic ⁊ sor pp
ptē cui sor te g plo te · g si plo
te plo no te · Iūc ⁊ sor q sor id
velit ⁊ no velit plo q sor velit ee
ita nigr sic plo ⁊ plo ẕ nigr g sor
volt ee silis plō / ⁊ eod mo · arz de
ploe sic sor ē albꝰ ⁊ plo volt esse
ita albꝰ sic sor · g plo volt ee silis
sorti · ⁊ tc sic sor · volt ee silis plā
⁊ plo sor · g plo ⁊ sor · volūt esse
siles ⁊ sor q sor id volt ⁊ no volt
⁊ plo sili ·· ad opn · Si voluntas
cf sor q hō poz ista hitu sibi acqre
⁊ ɔsidare p illaꝝ quoddā ⁊ qn s
placet ut pz 2° de aia ⁊ qnto ibid
quīto · so ubi dr q intellus possum cu
volum ɔsidare aut no possumꝰ cu volum
q in ɔsiderare indigemꝰ extnis move
te / verba ɔtii sut ista · hr ei ē dispo
sitione ut hns hitu intre possit ⁊
id q est sb exori co se ⁊ qn volut
absq a° extnco g hō s cu si libe
sit voluntas ⁊ hēat hitu aliq sic pt
ipm libe qn volt ɔsidare ez q i°
qns sit sor i plo ita sic ille hituat
s ɔs · sor · hns hitu aliq ɔsidea hs
q sit a ⁊ pono q no ɔsideat actu

ipm a · tuc sor te ista pt libe ɔsidare
de ipo a potur g intre ⁊ arguo
sic sor nt ɔsideat de a libe g pꝰ
volunt ɔsidare de a · ɔtra pz q io
nt ɔsideat q volunt a · ⁊ volt co
sidare g pꝰ volunt ɔsidare a · q
ɔsideat a · g pꝰ ɔsideat a · q ɔsi
deaunt a · q includit ɔdictoꝝ ⁊ ulta
qn pz q sor pꝰ volunt ɔsidare a ·
g pꝰ ɔsideauit a · ita si volunt pꝰ
ɔsidare a tu se nolitu sit ɔgtu
g pꝰ ɔsideauit de a q impole est
velle a · actualr sīe ɔsidacoe de ipo
a · vn augs frequent dat drain inter
voluntatē q est instrm ⁊ voluntate
q ē opꝰ ⁊ dt q opꝰ inquā ē n qn
cogitat id q ē volitu sor g q si sor
pꝰ volunt ɔsidare ipm a · q pꝰ
ɔsideaunt a · g ɔsideaunt an q co
sidaut a · qnd ē impole ·· P sub a°
forā hr fieret vba hō pt libe recor
dari coꝝ q sut in sua memoria qns
p q sor volt recordari de a · g
recordar de a · q voluntas recorda
di de a · pcedit ex recordacoe hitua
ipius a · Si g recordacio a · pcedit a
vo hoie q voluntas libe volt recordari
de a · sor q ve cinscl ch eu ca et
effcus / q aut voluntas recordandi
de a pcedat ɔpa recordacoe dr
augꝰ q ē in recordari volum uso
recordari sum in meo · mea ee nl fu
isse ·· P si libe poz ɔsidare de a eo
hitu hēmꝰ g anq ɔsideret de a ·
libe possum delibare an ceꝰ velimꝰ co
sidare de a · nl no ɔtra pz q nꝰ
actus ē lib nisi pcedat deliacō

mo frm na pt. de libo p velim osidare
de a. g° osidro de a. ei ygr om de li-
bo p osidero pt q p° osidro q co
sido de a q e impo^le.. p pi rone
volutas poz ante intellcm a osida^oe
ipig a. ad a^d. osiderandu q no e ino
osideratio qud frm na pt a^d no oside
natio b. tue argno/ volutas volt dim^t
tr int^m/a. osidera^oe a. ad osidera^le b.
g° volt osidare b. z no du osidat
b. q to no poz dimitte int^m ad b.
qz ia mod foret duips an duipoz
i^z an divisiom no osidat b. et tu
an divisiom volt osidare de b. g°
~~q~~ volt osidare de b. an q osidet
de b. q e impo^le qz si n^c osidat de
b. n^c volt. ac b.. S^d ad pn^le ei vo-
litas af g° hbo pt elic duos actus
appo^tos fuccc^ne z iyme^te quo e frm
na pt e po^le pono q a. pt vna ho.
z b. alia i^mc^te sepse z pono q amb
velit poz fecd p to^m a. z p to^m b. poz
no fecd z h^c hbo ez ve q ao vo^l
hbo p^o mouit se ad voles i^d. fr^m
amph de eau dy. c z dep ante
monet se ad voledu p^o vult na
se mone g° i q inc° int a. z b.
mayat i^c an^l se mone ad voled
g° p^o an b. vlt poz no fecd. b ff
an b. volt poz fecd g° simul volt
poz fecd z poz no fecd. Istud aut
fuda^r in pdca ante amph.. q^d ad
pn^le ei sic z volutas poss inen
z demeri hbo simul quo e fls q
ulat^r pbd^e p^o sic pona^z q ao hor
p^a pte opali bong h°^z meat z
m z^a pret z in z. meatur z i

x^i peccet z sc altnatu fr^m ame ptos
ptor^les istiq hoc in ang hac vlto
q^a moiat^z istu hoiez no pt deus
p^mare n^c pmire qz n^c fuit fina^l
bong n^c fuit fina^l malg g° etem
nescit deg indiate ei dicat^z q
fuit fina^r malg. cont^a g° p aid tps
an hc q a fuit malg pt a^d tps b.
z ar^z pt in b. fuit duise ptes pro^z
les. g° in aliq pte ipig fuit bong
g° no p to^m. b. fuit malg i^z si fuit
malg in q^a ine^te b. tc sc^z q fuit bog
in a^a pte post/et eos no g^mit ar
gue q no fuit fina^l: bong.. p inte
dit sic actu meritoriu ipg aid q a.
in q° moiat^z z ar^z sic iste inte de
beat actu meritoriu p tota hora
g° no e dare g^du miti mayi in
que ipe fuit g° an pmiu debea^r
frm g^du mayori i z mells tns fuit
qz quocuqz dato fuit g^du mayo
rem g° sc^z q deg nesciat p^miar eu
.. p fuit duo hoies sic z plo z me
ant p v^oz hora eqli cum vlti^m
q sit z mori^z sic i a. z plo vnict
vlti^m b no meat^z plg te quo ay
sic z plo eqlic ~~meat~~ pmiar^z
vl no si meqlit^z g° an plo non
debeat hre mg a qua roe ~~sic~~
sic q hebit plg q no deat hre
mg pz qz eqlit meruit z dmaig
fuit in gra ei dicat^z q plus he-
bit de pmio q^ro an pmiu plong
opredar pmiu sicut divisibile vl
indivisi^le ei divisibile g° p^o q an
rudet pmiu divisi^le vlt^z q in in
infinit q^ly vnict foret dignus

premio infinito equali equale premium acquireret tempori et consequenter quod est incipiens una capio initium peccationis in tempore aliquo quod sit .b. et concessi illius initii quod tamen durat eum continue nullum (?) sortes per primo consequenter .a. probatur quia ponitur excessum duplicis quam sit .c. tunc certo an .b. est equale ipsi .c. aut non si sic habeo propositum quia equale initium correspondet plus per consequens sicut pro toto tempore dato. Si .b. non est equale .c. nec est minus constat quod sit initium elicitum et consequenter excedet initium elicitum per tempus ab eodem concausatum (?) ergo est maius et tamen est quod non habet in proportione finita, sit gratia exempli quod in triplo sit .b. maius .c. volo ergo quod plato eliciat unum initium in tempore in triplo minori bonum quam est .b. ergo illud initium est equale .c. et tamen erit minus elicitum in tempore ergo initium temporale et instantaneum erunt equalia. Secundo suppono quod circumstantia boni finis diminuat peccatum, sint ergo duo homines sortes et plato, et pono quod sortes occidat proximum suum gratia alterius boni sine mediatione (?) et plato occidat proximum suum propter bonum rei publice. Isto etiam supposito probo quod sortes peccat peccato infinite malicie intensive et arguo sic sortes committit infinitum gravius peccatum platone ergo committit peccatum malicie infinite. Antecedens probo quia sortes peccat in duplo gravius quam plato quia si sortes peccaret propter finem in duplo minus bonum quam sit finis suo (?) intentus a platone adhuc peccaret in duplo gravius platone, et quod nunc peccat gravius quam tunc constat quia minus bonum intendit ergo nunc peccat in duplo gravius quam plato et eadem ratione probo quod peccat in quadruplo plus et gravius quia consimilem actum illi quem modo facit faceret propter finem in quadruplo minus bonum quam sit intentus finis nunc a platone adhuc in quadruplo gravius peccaret quam plato et nunc peccat gravius quam tunc faceret ergo nunc peccat in quadruplo gravius et similiter probat arguendo (?) de quacumque proportione finita et tunc arguo peccat in duplo gravius et in triplo et in quadruplo et in infinitum ergo committit peccatum infinite malitie intensive quod est propositum. Secundo arguo sic velle occidere duos homines est peccatum aliquantum gravius quam velle occidere quatuor (?) est peccatum duple gravitatis et velle occidere 8 est peccatum quadruple gravitatis ergo velle occidere infinitos est peccatum infinite gravitatis intensive. Tertio velle peccare per duos dies est gravius quam velle peccare per unum solum, igitur velle peccare per infinitum tempus est gravius in infinitum quam velle per unum diem tantum ergo si sortes vult peccare per infinitum tempus committit peccatum in infinitum gravius. Probo sub hac forma velle peccare per infinitum tempus est gravius quam velle peccare per unum diem tantum maius (?) est tunc certo aut in infinitum gravius aut in aliqua certa proportione. Si in infinitum gravius habeo propositum si in aliqua certa proportione finita dicatur ista et sit gratia exempli octupla, et tunc arguo sic velle peccare per duos dies est gravius quam velle peccare per unum diem tantum et per tres velle peccare per 3 est gravius quam per duos et sic addendo numerum dierum est devenire ad aliquem numerum finitum dierum per quem velle peccare est in octuplo gravius quam per unum diem et tamen non sit gravius peccare (?) velle peccare per tempus infinitum quam velle peccare per unum diem nisi in octuplo sicut quod velle peccare per tempus infinitum non est gravius quam velle peccare per certum numerum dierum quod falsum est. Quarto qui committit peccatum ebrietatis committit peccatum infinite gravitatis et malicie quia per unam ebrietatem potest contingere infinita mala et non minus (?) peccat ebrius si non contingat quam si in eo est

attingent q2 tam posuit go no pcat
pcto infinito, c'oppa' q2 ebor tot me'
passiones z penas quot pctta pt ex
ebetate go si pepit int' bicia infinita
dz puniri pe infinita mtu'ite p no mg
pcat mo licet no pepitur q2 ostx eo
est tam posuit ut pepient' . p pot'
q por mret plor q renelet s' onre per
tatu q facet ca' a. obmittedo ul o
mittedo z ponat' tr q stato denemt
ebus z no renelet plar ad am a.
tue ar' pt por mirant plor q rene
laret s' onre patm omittedo al qmt'
tedo a pe am a. z a patm no rene
lanit plor go fuit puny go por am
a obmisit al qmisit ad patm o ab
ebete z illud pim patm no velit reme
latu plor am a go ite fuit puny
p illo p no renelato go am a por
itm fuit puny 2o puniw z p ibi ar
q fuit 3o puny z pt in infinitu am
a por pcanit pctat infinitam z merit'
puniri infite mte.. ro ad pi' p
pt z tue volutas creata poss elice
actu suu i oti ul mt' libe pcut sibi
placet qd est fm z qua pz q2 nich
phibet n' est ibi alia resistentia go pta
ti p' actus ista qua pz p pbm z qn
8 phis qo 13.. 2o q2 si potas no poss
velle de nouo n' in tpe pt q pono in
pcto in alio oti natu est pcta in
pcto p tpus q2 natu omq elicat'
actus qrois est tpus lapsu z toto i
tpe erit in pcto go velle noluit est
in pcto.. 3o si votas no poss velle
i oti pt q poni no merim i pmo
oti sue qtepcois qd est fm q2 pm
magrm simay li. 3. di xvm'o xps a
pmo sue qcepcois meruit sibi mitu. 8o q2
alit' xpus no eet subito in altari

aie est fls z qn pz z p2 q2 sic ibi
de nouo eet vdo ul no ndo. Et vdo z
no pt velle nisi in tpe go pt q pmo
fuit i q noluit z q pus voluit esse
ibi q fuit qrop ncopg [illegible]
.. 7o q tante po e virtus libera pcut
po nalis seu virtus ez virtus nal hz
actu i oti go z minor pz q2 corpus
luminosu agit subito pcut pz 6 phos
qo 33o. z in dessen z sfato pz qstir
p ang' in dff de li. ar' c. 3. nich
ta in nica ptate e q ipa volutas
ipa n. qrisus ullo intuallo mte mox
ut volumg pisto est.. 6o q2 mtus intellect
subito go volutas pt velle subito qn
pz q2 volutus actu z dulis z ita
potes net hz minore resistecia ams'
z de ana qo 28 ubi d' phs z qtor q
mte e actu pcta z pt in no tpe z
no pcedit ipam dimita actu.. 4o pt
q2 lo me' qo 39 d' q delon' z vo
luptas p' apphensio pat simb corpus
p delectacio no e sn volutas go voluto
pcq' apphensioz in ead mesura.. 8o
visio pt subito z volutas ams het' 3o
de ana qo 28 v' d' qri q sfato est
actu pcta z sn tpe z abs co prec
dat actu dim'ta, et insra incedit
dedisare tam p q intus intr sn tpe
go pi tone volutas pt in no tpe. Cop
ma' q2 quitusp ab videt ad volutas
copiat virtutes cu ubi q2 alit' no vi'
q2 pcat d' ang' 2o de c'. p to'm z
2o de lio ar' ca' 8. ez volutas non
copiat alid nisi p actu sui go qn
cu p al videt volutas hz actu suu
z ita si visio pt in oti voluto cet i oti
.. 9o q2 ad agens nale agit subito
pcut corpus lumios z' i pbm 6o phis
qo 32 z in dessen z sfato go votas

mltō magis agit subito .. 10° si volic̄o nō
poss̄ eē nisi in tpe sc̄ q̄ dyab9 peccavit
qn̄ fuit obduratus ꝫ sic inq̄ lib̄e pecc̄t
qm̄ p3 q2 dyab9 postq̄ peccavit non
mansit ꝑ ald tpus sn̄ obdurac̄oe q2 tūc
potuisset penituisse g° lib̄e peccavit ī p°
ꝯti q2 si in tpe g° sua mala volic̄o nō
fuit p°m9 ꝯ q2 duravit ꝑ tpus ꝫ tūc ī
2a pte tpis potuit penituisse tūc sub
hac for̄ aut pctm suū p̄cessit ī dura̅
sua aut nō si nō g° culpa nō p̄cess̄
penā si sic tūc nō possit eē in tpe g°
tpus p̄cessit an̄ q̄ eēt obduratus ꝫ
in p°m mēto potuiss̄ penituisse qd ē
ꝯ ang9 .. 11° si nō sic p°m9 ꝯ actus
volu[n]t[ati]s ead̄ rone nc̄ pc̄ori ꝫ ꝑ q̄ns nc̄
demitū ꝫ pc̄is pīmi an̄li eēt ꝯ ī q°
nemp h̄ret ꝫ ꝑ q̄ns nc̄ fuit v9 nc̄
m̄s q̄ nc̄ ang9 de lib° ar° c. 2. v̄
dr̄. nō sin̄ aīa peccante nō redde
debitū deo q̄ eum reddit in v̄edo
q̄ accipit q̄ reddit amittendo q° v̄
vti noluit si nō reddit faciendo
iusticia v̄ reddet paciendo miseriā
post pauca v̄ sic ait nllo autē
intervallo tpis dividunt̄ nc̄ l̄ ē pacē
pledo v̄ [illegible] repetur .. 12 sic ang9
de lib° ar° c. 2 v̄ p̄ne . pctm dyab̄
nullo intervallo tpis fuit sn̄ pena
debita g° si nō fuit ad s°m ꝯ ī q°
peccavit sc̄ q̄ eius pctm nō p̄cessiss̄
sua pena quod f°m9 q2 tūc efficiens
ncīo p̄cedit suū effcm. 12 metha
q°to ca ꝫ q° meth. v̄ dr̄ q̄ agens
ncīo p̄cedit suū effcm tpe .. 13 si
nō sit p°m9 ꝯ. pctm sc̄ q̄ sit dare
v̄ltim9 ꝯ caī ꝫ ꝑ ꝯns qn̄ res
ꝑmanes corrupit̄ in mē° ꝯti inē

eē ꝫ nō eē res ꝑmanes habet eē
ꝯ phm 8 phicoꝝ q°to 79 v̄ dr̄ q̄
qn̄ res ꝑmanes corrupit̄ ī mē° ꝯti
inē eē ꝫ nō eē res nō ē ꝫ eq̄ qn̄
res gnat̄ .. 14 sic p̄cipiat deus alicui
q̄ in aliq° ꝯti incipiat ad opus m̄
tercium ꝫ volo q̄ obmittat id facē
sit isto posito nō obst̄te hac obmis
sione illius q̄ p̄cipiebat̄ p̄bo q̄ nō
peccavit pctō obmissionis q2 q̄ro
qn̄ peccavit nō in p° ꝯti q2 tūc nō
obmisit facē q̄ debuit q2 tc̄ nō
tenebat̄ ad aliq̄ volic̄om nc̄ peccavit
p9 id ꝯ q2 nō erat ꝯ p̄ceptū q̄ id
incipet p9 id g° p9 id ꝯ h̄ fuit
fc̄a iste peccavit g° peccavit et
nunq̄ peccavit .. 15 si sic tc̄ poēt
poīe q̄ res ꝑmanes nō ꝑmanet
nc̄ ꝑ ꝯs ꝯ phm ꝫ q°m9 8 phicoꝝ q°to
83 v̄bi sic h̄etur impoīe ē q̄ motus
gnac̄ois sit ꝯtinuus cū motu corporis
q̄m si isti duo motus eēnt ꝯtīn nō
h̄eret gnatū eē in actu cū eū
ꝯpus in actu ē in tpe h̄ ꝯ. gnat̄
ponat̄ q̄ deus creet caritatē ī aliq°
hoie ꝫ q̄ ille h° im̄ete elicīat actū
malū pctī mortlis ꝫ seq̄t̄ q̄ caritas
ista nō manet nc̄ ꝑ ꝯ .. 16 quia
an̄li stati qn̄ fuit creati sunt ꝯꝯ°
uit deū ꝫ laudant̄ eū g° in p° ꝯti
h̄uit actū volu[n]t[ati]s ꝑ3 .. 17° si nō sit
dare p°m9 ꝯ volu[n]t[ati]s sc̄ p°li° p°to q̄ an̄li
peccavit nc̄ p°mo fuit bonus quod ē
ꝯ v̄tm ang9. 12 de civi dei c. 6 v̄
p̄bat q̄ nulla voluntas mala pt eē
mala ab eterno q2 ext sic .. verum ē
in hac voluntate g° advenit ad bonū

sunt volu[n]t[at]i[s] i[de]o ergo volu[n]tatem p[re]venit in hac volu[n]tate
et volu[n]tas ista posset h[abe]re vitium enim
sua vu[l]t tollit. Non ergo esse p[otes]t q[uod] p[ro]pt[er]ea
volu[n]tas mala in ea re in q[ua] vo[lun]tate non male
cessat q[ui]a mala volu[n]tas necesse adimit
h[abe]t ille .. unde ad p[ri]n[cipa]le p[ro] vob[is] in ut[ra]que
dico q[uod] s[ecun]d[u]m q[uod] ipsa sit p[otenti]a pass[iv]a et non ac
tiva q[ui]d[e]m e[st] f[alsu]m et q[ui]a p[ro]b[atur] p[er] 9[m] p[hilosoph]i p[ro]
p[hilosoph]i q[uod] ubi esse coniungere e[ssenti]alit[er] non inve
nit[ur] in potentiis agentib[us] p[er] se s[ed] in
potentiis earu[m] q[ui]a in eis p[ro]p[ri]a ro ad
receptionem duo[rum] co[n]tra[rio]r[um] e[ssenti]alis et
p[ro]p[ri]um cu[m] q[ua]n[do] ce[r]to ditio non p[er]venit ab
eo q[uod] e[st] co[n]tinge[n]s e[ssenti]alit[er] s[ed] ad utr[u]mlib[et]
s[ed] p[er] aliq[uid] ea q[ue] c[on]tinet c[on]t[ra]ria cu[m] eo
g[ene]r[alite]r p[ro] vob[is] s[i]t lib[er]a lib[er]tate co[n]t[ra]dictio[n]is ad
suu[m] actu[m] ipsa r[ati]o illi[us] e[st] co[n]tinge[n]s
f[ac]i[li]us q[uod] p[ate]t q[ui]a s[i] esset tu[m] pass[iv]a
ad utr[u]mlib[et] ergo r[ati]o illi[us] non e[st] acti[v]a
s[ed] pass[iv]a tu[m] tu[n]c p[er]m[ane]t agere a[bsolu]te
p[re]d[ic]t[i]s agentib[us] q[uod] n[atu]ra s[ecundu]m trahere act[ionem]
t[er]m[inu]m ipsa n[ati]o patitur q[ui]a p[otenti]a pass[iv]a
non h[abe]t istam actionem in sua p[otes]tate na[m]
non est in sua p[otes]tate q[uod] patiat[ur] cu[m] p[ro]p[ri]a
te agere et p[ro]p[ri]um eo[rum] lib[er]tas co[n]t[ra]dictionis
.. s[ecund]o ad p[ri]n[cipa]le s[ed] s[i] volu[n]tas et ergo
volu[n]tas p[otes]t non dilige[re] deu[m] clare
visu[m] q[uo]d e[st] f[alsu]m et c[ontra] m[a]g[istru]m s[e]nt[entia]r[um]
li[bro] x di[stinctione] q[uaestione] o i. qui vult q[uod] impiis
non manifestabi[tu]r fi[li]us in f[or]ma dei in iudicio
q[ui]a s[ic] non p[o]sse vide[re] nisi ad gaud[ium]
ergo non p[otes]t de[um] vide[re] clare a no[bis] nisi
ipsa h[ab]eat c[ontr]a dic[tu]m actu[m] gaudii ergo non
nisi diligat v[e]l m[a]g[istru]m d[icit] q[uod] d[i]vi[ni]tas
sine gaudio vide[r]i non p[otes]t q[uo]d p[ate]t q[ui]a
si d[icere]tur opp[ositu]m s[equere]t[ur] q[uod] vob[is] n[ati]o
diligat deu[m] clare visu[m] seq[uitu]r q[uod] vob[is]

non est volu[n]tas q[uo]d p[ate]t p[er] aug[ustinum] 3o
de lib[er]o ar[bitrio] c. 3 s[e]c[un]d[u]m a[uctoritate]m q[uod] d[ivi]na p[re]sc[ien]tia
non imposuit n[ecessi]t[a]tem volu[n]tati et a[uctoritate]m s[ecundu]m p[otes]t s[ed]
n[ecessari]o e[ss]et volu[n]tas vellet v[e]l vellet
et volu[n]tas non erit 4 infra volu[n]
tas n[ost]ra n[on] volu[n]tas e[ss]et n[isi] e[ss]et
in n[ost]ra p[otes]tate. p[robatur] q[ui]a e[st] in n[ost]ra p[otes]ta
te libera e[st] in no[bi]s ergo p[er] aug[ustinu]m
volu[n]tas non e[ss]et volu[n]tas nisi e[ss]et
lib[er]a et n[on] e[ss]et in n[ost]ra p[otes]tate n[e]c
e[ss]et lib[er]a q[uod] lo[quitu]r de volu[n]tate q[ue] e[st] vo
li[ti]o v[e]l v[ers]us non n[ost]rum ergo ista
voli[ti]o q[ue] e[st] n[ecessari]o in vol[unta]te non e[st] lib[er]a
n[e]c d[ic]i[tu]r e[st] voli[ti]o p[ri]m[u]m cu[m] i[te]r[u]m s[ed] s[e]c[un]d[u]m
te volu[n]tas p[otes]t nolle b[ea]titudi[ne]m
q[uo]d est c[ontra] aug[ustinu]m p[er] vi[sion]is c[on]fessio
d[ic]it p[ro]fessi[o]nem om[n]es h[om]i[n]es b[ea]titudi[ne]m
velle et .. 13. ad p[ri]n[cipa]le s[ed] s[i] vo[lun]t[a]s
et s[ecundu]m q[uod] volu[n]tas creata p[otes]t lib[er]e
vitare p[ecca]t[u]m impossibile q[uo]d f[alsu]m q[ui]a
si volu[n]tas a[d]e potuisset vitasse
p[ecca]t[u]m impossibile q[uo]d n[on] a[liquis] q[ui] peccavit
a[liquis] p[osteriu]s peccavit non q[ui] peccavit
q[ui]a tu[n]c non fuit iste act[u]s futur[u]s n[on]
p[ro] q[uo]d in sua p[otes]tate n[on] p[ossu]m
peccavit q[ui]a non potuit facere ip[su]m
non fuisse p[ecca]t[u]m p[ost]q[uam] fuit p[ecca]t[u]m
ergo ada[m] non potuit vitare p[ecca]t[u]m n[isi]
p[re]cise an[te]q[uam] peccavit s[ed] ergo t[em]p[o]r[e] illud
t[em]p[u]s a et a[nte]o s[ed] in a. p[otes]t q[ui]s vitare
p[ecca]t[u]m et nu[m]q[uam] an[te] a vel p[ost] a ergo
tu[n]c in a tene[tur] vitare p[ecca]t[u]m ergo p[ost] a
non peccavit s[ed] adam vitavit p[ecca]t[u]m
qu[a]n[do]cu[m]q[ue] potuit vitare p[ecca]t[u]m q[ui]a p[er]
t[em]p[u]s a ergo nu[m]q[uam] peccavit .. p[robatur] s[ed] h[om]o
p[o]ss[et] vitare p[ecca]t[u]m a[n]t[e] g[ene]r[e] p[ecca]t[u]m p[ri]us
a[nte] futu[ru]m a[nte] p[re]t[er]itu[m] et p[ri]us non p[otes]t p[er]

2

18

predicta ergo relinquitur quod anima peccat potest
vitare peccatum suum quod fuit quia si potest vi-
tare peccatum suum potest vitare a. et arguo sic a
est futurum ergo ab eterno fuit sed non est
in potestate voluntatis create impedire illud
quod ab eterno fuit futurum quia aliter esset
in potestate sua decipere deum vel mutare ...
quia dicta prophete ... asserebat isti propositioni
a. ab eterno fuit futurum ergo voluntas
non potest vitare futurum. Item si voluntas
potest vitare peccatum futurum in esse et potest quod
... in ... voluntas vitat
a ergo non committit a igitur non fuit futurum
ergo non vitavit peccatum futurum. Item si
voluntas potest vitare peccatum a ergo committen-
do a se vel non committendo a se ...
non potest dari quia ... non est vitare ...
illud numquam committet. Si tenetur vitare
committendo a se ergo tenetur ad impossibile nam
hoc est necessarium ... committendo a se ...
committendo a se. Secundo probo quod nos necessitamur
ad peccandum pono quod deus revelet Sorti
... in ... istam propositionem ...
... ista ... de numero istorum damnati
sunt et plures salvabuntur qui tamen peccabunt
mortaliter quo posito Sortes non potest
vitare peccatum quia ... vult tamen pec-
care mortaliter ... non si sic iam non
peccat mortaliter quia qui vult non peccare
mortaliter non peccat mortaliter. Si non ...
vult desperare quia scit quod iste salvabuntur
qui tamen peccabunt mortaliter et ipse non
vult peccare et non vult salvari igitur
non diligit se ad vitam eternam et tunc non
est in caritate ergo peccat mortaliter. Secundo
pono quod quicumque assentiat peccato mortali
suo vel alterius peccet mortaliter quo supposito

probo quod nos necessitamur ad peccandum probo quod
possibile est hominem esse perplexum inter duo
mala ... sed in tali casu ... tenetur
peccare ... duo
mala ... eligere minus malum
... peccatum ... eligendo
... Secundo revelet deus Sorti quod numquam salva-
bitur nisi per ... plures
per eum ... debeat ...
istam ... vel non si non ergo non debet
salvari. Si sic ergo debet velle ...
... peccatum ... voluntati ... si non ... Secundo revelet ...
quod ... assentiat ei in peccato
mortali ... est ... si assentit
peccato mortaliter si non assentit ergo magis
... assentit ... peccatum
suum. Secundo ... quod si ...
... de domo sua quod familiaris ...
... et quod si rema-
serit faciet fornicationem et homicidium
ita quod non sit in potestate sua ipsum im-
pedire ... in peccatum. Secundo ...
at ... vel ...
inter duas personas occultum ... in foro
publico ... coram eo ...
... vel assentiet in ...
... allegata vel faciet ...
et forte scandalum ... si non
... copia iustitie ... allegata
coram eo. Secundo sit ... cum ...
et sic in ... nec ... aliunde poss-
... ab aliquo ... nisi ... de ...
... vel ... vel non si sic ergo assen-
tit in ... alterius quia scit quod sine
... faciet si non ... causa
mortis ... et homicidii. Secundo sit ...

sor ⁊ plōz comedēs in extrema uni bene
pars in equali distan^a; cui⁹ medietas
nō sufficit alti corp ad sustentacōem
vite ⁊ sit eiusdē fortitudinis a' ḡo sic p
aliquē cancellū occidat plōz a' uniat
de illo pane a' nō ei sic patet q
cui⁹ pars nō plus delectur uni q̄
alti/ et q assentit in morte altius
ei nō ḡo assentit in ppriam mortē
cū seipm̄ poss salvaē ⁊ p q̄ns patet
.. 10° ad p^m Ei sit sic te pacē lib'
poss penitē ul sile sit ad utroque
penitē/ q̄ns f'm q̄ua pz ua pma ē
utus ḡo sit aliq̄ actio q̄ voluntas
pt cāre fll'us qnt ppo' q s sic
sic q in eadē ara simul ⁊ semel forēt
actus cōrii na aūo sic sit sor qui pe
ccat utroque sc' penitet ḡo dolz
⁊ tristat' ⁊ ex alia pte sc' agit v'
troque ḡo leta' ⁊ delect' p phm
2 ethi' c. 3 / signatū ̄ utute de
lect' in opatiōe/ sign' aut' virtus
est suprem'us delectac' ḡo s sor utroque
penitet simul gaudet ⁊ dolz tristat'
⁊ delectatur .. pt dici q hoc nō est
inconveniens re' diversorum obiectorum q gaudet
de intēcōe ⁊ dolet de pcō cōmisso
cōntra p phm 11 ethi' delectatio
cōpolūt tristicias cōrias ⁊ nō solū
illa sz vi° ⁊ omnē cōtingente .. p s
simul dz dole ⁊ tristari gaude et
delectari penitētes jux' id augi'
de vtā ⁊ flea pnia ⁊ p'z ⁊ sīmilt'
di 16 c. 13 hic sp doleat ⁊ de dolo
gaudeat ḡo de modico dole' mi'
dz gaude ⁊ de maiori mag's ḡo q̄
to mag's dz dole tanto mag's dz
gaude q̄ns f'm q hoc nō pt face

.. p° delectō pfiat opaōm utus
ut pz 10 ethi' ḡo s iste dolz sit
opaº v'tut' dz pfici p delectōē ḡo
delectō pt pfici dolorē q̄ns f'm
ua ipsa excipit dolore .. p° act⁹
pnie ul est actus voluntarius ⁊ vo
nō ē penalis p ang'h de q'tu verg'
c. 9. nisi ē penale volut' n q ē
q' volu'tas/ ul nō ē voluntari⁹ et
tūc nō ē utroque ul ē simul voluntari⁹
⁊ involuntari⁹ q ē impo'le .. ad opposit'
istius questionis ē totus processus aug' 3°
ethi' ⁊ sic .. metaph'e v' pont distinc
int' pōt' rōnales ⁊ irrōnales quia
rōnales se tiañ' ad opposita sz irrōnales
se tiañ' ad unū sc' dicit ang'h ⁊ aus t'.
.. ad que dico q sic, cū ad evidenciā
difficultatū q̄ue istā ūiz sic volo
pcede p° recitando sniaz ang'h de li
b'te voluntatis ad inquirendū q sit libertas vol'
.. 2° an rectitudo vol' sit a' res a vol'
3° an voluntas creata possit ad aliq'
actū necessitari. 4° an voluntas sit pot
activa ul passiva. 5° an volicio sit
cognicio. 6° an passiones intē⁹ ⁊ vol'
sint res alie ab opacōib' q̄ intq'
vol'. 7° an volicio fiat subito uel
successive .. 8° movebo q̄dā dubia
⁊ plura .. 9° dicē ad rōnes pncipales
.. circa p'ma sciendū q anselm' de
li'at nec' collegi sit cōplete ex libris
suis delibe' ar. ⁊ de cōcor' ⁊ alii
... aperte ante ad pposit' meū
de cōcor' c. 11 v' distinguit de eod
vō hui⁹ nōis voluntas q accipit'
p instro volendi affectione ut appe
ticione instri ⁊ usu ipsi⁹ instri
n° ē sui actuali cognicione ipius
aliū vero cum dr sicut frequēt' re

petit q° ar° 4 & eod. q̄ru d' de li° ar° c. 11. voluntas inq̄ q̄ vero inst' mentu una & eadē est ꝑ q̄ꝗ velit ylla nō q̄ opus ē eius eū inclin̄ ē & inclinā ē res q̄ volim̄. ſ' 1ª voluntas nō q̄ est affcō ē disp° una ad volēd quodi alia ad volēd vtutiē sicut visȳ ſ eū plēs hēt apti°ᵉᵉ ad vidēd pt hēc affcōnes sūt sn arī° ꝗgrē obſ. sū in hōīe insto dīcere ē affcō insti q̄ & ſi nᵏ ſpimet & ħ affcō ē vtitudo. hec at due affcōnes ꝗcant° adeo ſ affcō insti ē ſepabilis a volūte affcō quodi nō. Eciā affcō insti ē maior & minor in diuꝯ ſ affcō quodi nō ꝗt ſuppoⁱ diffit̄ anſḡ libꝭ voluᵗ de libō ar°. c. 3. v° q̄ q̄ deus nō pt̄ anfē vtutes volutᵉ ab hōīe eo nōtᵉ & p3 diffi° c. e. cōt ista diffiꝭ libꝭ argui° ꝑ 3. rōnes re q̄re eas in p°ª q̄one īmēᵗᵉ ante respōm ad arta p°lia. Et ꝗ° argui° ſic augꝯ 3. de libō ar° inqt q̄ est ēē in ptāte volūt & dᵗ ſic optime de te clamat vitas nec3 posse ſtic ēē in ptāte nrā nisi id q̄ cū volumꝯ facimꝯ & retrāc°ⁿ li° 2° c. 1. non dicimꝯ ēē in ptāte nrā n̄ q̄ volumꝯ peut p°ꝯ & maxime eū ipm̄ velle sine ullo īnuppe intinallo tpīs pstō ē volūtas ipā eū volumꝯ. vide c. 2. & 12 ibid. Igit̄ p° i augꝯ ipi tūc ꝗtentᵉ sūe ad in ptāte nrā & posse face eū volumꝯ ſ vtutꝭ nō possit ꝗſuare eū volumꝯ q̄° &c. .. ꝓ. iste affcōnes videntᵉ poni suꝑflue alie a volūtᵉ nā posita sola volūtᵉ ſolui° oīa q̄ salvant ꝑ eas nᵉ expienᵉ nᵉ rō

net anctas nᵉ ſcptura ecce nōs ꝗtinēs pōt. q̄° ſruſt pōm̄ ꝗſ° ꝑ cp° / dē in ſtūctō vidēd q̄z dᵗ q̄ alia aptiᵉ hᵗ ad vidēd luce & alia ad vidēd colores & alia ad vidēd figuras ecd mōī est q̄ nulla res requi° alia ab ipsō vidēd a pō visina & organo q̄° nec in volūtᵉ. .. ꝓ ſi rāc° volūᵗ ſit affcō insti & illa ē alia ab ipā volūtᵉ q̄° dēꝯ pt illa ſepare a volūtᵉ q̄ est q̄t augꝯ & li° ar° c. 8. p3 q̄na. Si dicat° q̄ nō pt ipā inita. Cōn velit voluntas sūe ista vtutᵉ tē ſt ħ tria voluntas insttm & opus eius & affcō ēē & q̄ voluntas q̄ ē opus nō ipedit eū qm possit an°are affcōm .. ꝓ affcō ꝑ eū insti mēdiᵉ ꝗinsto ꝗtrario q̄° aliq̄ in q̄ est ħ affcō inltē necēſa pecacet iste mōſħ nō pt dici q̄ vnieus actꝯ poti ꝗpat tōm̄ hītū q̄z nō vnꝯ actꝯ pt ꝗpe hītū alias ſt vtemꝯ in ptāte nrā opacōēs nrā hēremꝯ ꝑnacōes & hītus q̄ cap° 3° ethi° / & ſi ponat° q̄ aō pecat mōr° aliq° actu totꝯ hītus acqsitꝯ ꝑ mille opacōes dīmat° ꝗ ꝗcedē q̄ rac° posset ēē in pecōre dapnato ſ ſtatꝯ moriat° .. ꝓ ista opacō q̄ nuḡ iputa° li° ar°. q̄ alī rei a libō ar° nō dꝫ poni in diffcōe libī arbitꝯ q̄ ꝗsistꝭ in ptāte libī ar°. Ez ſuare vtutꝭ nūḡ inputat° li° ar°. q̄ ꝗre q̄° male poni° in diffcōe li. ar°. / ꝗtra rōe ꝑbō ꝑ eād augꝯ de ꝗtra° ꝑsc° c. 19 v° d' ſic nempe q̄ mes ipā ſūetur ꝑ libīm ar° nō ē tn̄ tāen inputanda libō ar°. q̄ ꝗre q̄ ħ rac° dicat° .. Cōſ° nō q̄z i° q̄ nō pt libīm

... nisi per accidens sicut non debet dici liber in potesta
te sua nisi per talem operacionem. Ideo diffinicio
liberi arbitrii primo eadem vel prius non sumat
rectitudinem nisi per accidens. Unde liberi arbitrii ut dicitur
non per accidens rectitudinem nisi per gratiam preveni
entem et subsequentem habet et conservat. Ergo
data diffinicio est insufficiens etc. Preterea arguitur
quando mereri probatur quod deus non potest auferre rec
titudinem a voluntate etc. non videtur concludere. Arguit enim
potest de libero arbitrio c. 8 Si deus auferret vel se
pararet rectitudinem a voluntate alicuius vel hoc facit
volens vel nolens. Nolens non constat.
Si hoc facit volens ergo vult ab eo
auferre rectitudinem et ultra ergo non vult
eum servare rectitudinem ergo non vult eum
velle quod vult eum velle quod non est possibile.
Contra eundem processum arguitur non videtur conclu
dere, insufficiens nam non est una negativa quo
non ponit ubi dicitur non vult quod deus vult
eum velle et sua opposita est falsa et si ka
quod vult quod deicienti ergo alicui dicentem
vel aliquid ... quod deus non vult non potest
bo et arguit sicut est falsa deus vult istum
velle quod vult eum velle ergo sua opposita
est vera deus non vult eum velle et ergo
insufficiens ad quod deducit non est impossibile
.. Preterea ista quia et verum deus non vult servare
velle ergo vult eum velle quod vult eum velle
.. In primo articulo in quo inquiritur utrum libertas
sit alia res a voluntate dico quod libertas triplex
accipitur secundum magistrum li. 2 di. 25 c. 10
ubi dicit quod est triplex libertas scilicet libertas a
necessitate a peccato et a miseria. Libertate a
necessitate vocat ipsam libertatem a coactione
unde dicit voluntatis humane sive liberi arbitrii habet
libertatem tam post quam ante peccatum quia non tunc
nec nunc cogi potest. Libertatem a peccato vocat
immunitatem a peccato quam habet potest esse in
gratia et virtute. Libertatem a miseria vocat

non quod demones habent solum libertatem a coactione
sed non a peccato et miseria. Item boni homines et
iusti habent libertatem a peccato et miseria, an habent
tunc etc.

potentiam vel statum in quo potest homo carere omni
vicio et omni pena.. 2a distinctio est
quod libertas a necessitate est duplex sicut quod necessitas
dupliciter accipitur. Est enim necessitas id est quod
coactio vel violencia et est necessitas id est quod
inevitabilitas sine sit violentia illi
cuius est inevitabilitas sive non. 3a distinctio
est quod libertas a coactione est duplex
nam quedam dicitur libertas indifferencie et
quedam complacencie. Unde sit ista synonima. Est
enim libertas indifferencie quando voluntas ad
neutram partem contradictionis inclinatur
vel determinatur. Sed libertas complacencie est
si voluntas magis inclinetur ad unam partem
quam ad aliam sicut aliquis determinatus ad
credendum et certo tempore est in potestate contradictionis ad
credendum et non credendum. Ex hoc est in
potestate indifferencie per inclinacionem habitus
virtuosi vel vitiosi etc.. Et dico quod homo dicitur
facere duplex unde vel alio impotentie
vel et libere dicitur ad sic quam ad ponitur
accidit ipsum quod fuit in hominis potestate
et hic duplex unde per deliberationem et collacionem
vel opinionem omnis sicut sit eum vel soli vel
cum aliis consiliarii alio per hunc primo
actus per quod non requiritur deliberacio
nova et ideo dicit Aristoteles quod in repentinis
magis operamur sicut habitum ut patet
5. ethicorum unde et sic actualia et certe
multa facimus que nobis imputantur et sit
consuetudo vel consuetudine magna que si
sint virtuosa laudamur per mala vitu
peramur unde et talia dicimus voluntate et
libere a nobis fieri et primo et gratia contrario
sumus ex nobis imputantur. In potestate
dicitur homo facere libere quam deliberare potest
et hic deliberacionem in sua potestate et
non deliberat ex indeterminatam partem
assentit vel negat vel impetu consilio

naliter ante dico cum voluntas ex obmissione
deliberacionis causat actum suum mo(do) sic (et) non
mo(do) contrarie. Sed suppo(sita) distinctione dico quod
libertas quantum ad rem quam prius importat et
per quam supponit contradictionem accipiatur est vo-
luntas indifferens cum actionibus diversa sicut co-
nota. nam libertas a peccato supponit per vol(untate)
et suppo(nit) eam esse in gracia. libertas a mi-
seria quod notat eam esse sine pena. libertas a
necessi(ta)te quod notat eam non posse cogi ad
actum suum. libertas indifferencie quod notat eam
non magis inclinari ad unum oppositorum
quam ad a(liu)d. libertas autem contradictionis quod notat
quod possit in utrumque oppositorum etc. omnes
tamen supponunt pro una re non tamen sunt
synonima nomina propter diversa quodtata ex ante
voluntas non sit libera per rectitudinem.
Et additur probo quod si sit alia res et
deus posset illam separare a volu(ntat)e quod
sit quod tunc foret potestas et non foret
potencia racionalis quod est falsum quia vol(un)tas
est racionalis per eam quod quantum ad volun-
tatis istius tamen libertas vol(untatis) dico quod ipsa vo-
luntas quantum ad quod nominis est libertas sed
quod modo utitur ea et perfecte vocabatur li-
bertas est potestas quedam quam vol(un)tas habet sibi
omnibus causis requisitis ad suum actum
licet quod possit cum eis cogere vel non
agere et ponere actum suum in effectum vel
non ponere et hec vocatur libertas contradictionis
de qua intelligo tercium questionis. 2o
videtur est utrum rectitudo volu(ntatis) sit alia
res a voluntate etc. dico primo quod differencia
conformes quod nominis non est voluntatem
velle quod deus vult eam velle et loquendo
proprie de velle vel sic quantumque velle vo-
luntas potest habere rectitudinem ex differencia

conformes quod nominis istius tamen rectitudo
potest sic dici ut sit actus voluntatis con-
formis legi divine in volendo sicut deus
vult eam velle et nolendo sicut deus
vult eam nolle etc. quamvis dicatur quod rec-
titudo voluntatis aliquando est res alia a vol(untat)e
puta cum voluntas recte vult quia tunc
sua volicio est conformis legi divine et sua
rectitudo / aliquando rectitudo volu(ntatis) non est alia
res a volu(ntat)e sicut qui non vult sic con-
formare legi divine quia tunc recta est ipsa
voluntas sed potencia est quod tunc ipsa vo(lun)tas
sit ita recta non volendo sicut volendo
etc. ergo in isto ar(ticu)lo dico ista 2o quod aliquando
rectitudo est vol(untat)is et aliquando non sed est res
distincta a volu(ntat)e. 3us ar(ticu)lus est videre an
voluntas creata possit ad aliquem actum
necessitari et non necessi(ta)te coaccionis sed neces-
sitate predeterminacionis. Et an voluntas creata
possit esse sic disposita etc. confirmata
quod eliciat actum suum non necessarie et non libere
nec et habeat in sua potestate cogere ad
illa que requiruntur ad actum vel non cogere
sed oppositum est quod non et volo quod voluntas crea-
ta possit velle se exponere ad exponendum
suam libertatem sicut omne obiectum libere di-
ligere et libere odire / sed libere potest diligere
miseriam et odire beatitudinem et per consequens se ex-
ponere quod quod est in libertate sua. Ex ista opinione
non est directe ad propositum / ideo propositum est
investigare an voluntas possit sic esse
dispositum non quia an sit et non possit esse
oppositum quod sit et hec in tribus ordinibus vel in philosophis
primo sed quod est intencio apphecio ex
cessive instancie nec est ista opinio
in potestate volu(ntat)is. dicitur quod sit quod vol(un)tas
in tali ordine necessitatur ad volendum / et 2o quod

ita e q intent[io] apprehensio excessive delectabilis non est in potestate delectabilis non e
in potestate delectabilis illarum apprehensionum
impedire, possibile tamen foret q apprehensio
ita delectabilis q voluntas aliquem actum
volendi vel delectandi necessario haberet .. 3o quia
voluntas vult ad o[mn]e s[ic]it ad n[on] esse q[ua]ns
ad r[e] et velit id ip[su]m q[ua]ns esse ad illud
velle forte desperato vel eo[dem] dico aut
consimiter q vos sciat ipsum q[ua]ns esse
q[ua]ns et velit ip[su]m esse q[ua]ns ita non p[otes]t.
volo tu[m] fore in ae[tern]o volo navigare
ita forte nescio q navigare e q[ua]ns.
necessario ad hoc velut et dico q scire q
esset necessario q[ua]ns ad hoc non p[otes]t volo tu[m] fi
re in ae[tern]o volo navigare ita possibile
est q nolim hoc esse q[ua]ns sic non
p[otes]t nolo vivere in corpore ego nolo mori
q[uod] licet sit necessario q[ua]ns e tamen ymaginabile
q non sit q[ua]ns q voluntas e impossibile
3o ethi[corum] et id possum velle volare vel
mare vel possum velle in tali corpore ff
esse q[uod] h[oc] e ymaginabile licet non sit possibile
Xo p[otes]t dici q ad s[e]c[un]dum dici posset
ita intensio in voluntate q potestate gradu
intensionis sue et s[imi]l[ite]r aliis circumstanciis
requisit[is] ad actum in q[ua]ntum tales s[e]c[un]d[u]m reli
net necessario vos produceret actum consiliery
illi s[e]c[un]d[u]m vi q voluntas s[e]c[un]d[u]m de se
produceret actus suos non n[ecessari]o et non vere
libere s[ed] libere intensitate ut p[atet] p[er] experi
enciam. Sed contra p[ro] amoris de actibus in vis
delectationis p[er] collacionem vel s[imi]l[i]tum p[er]ti
cio s[ed] regulariter p[er] experie[ncia]s in illis ad
que in nostra experimus. Sic homo
natus delectatur q[ui] vult ponere capucium
et alia indumenta s[ed] s[ic] experimur
et s[imi]l[ite]r situati s[unt] p[er] natur[am] operari et
ita de valde multis experimur sicut

aliqu[a] s[ituati] in distancia s[e]c[un]do [e]tc. s[ic]ut
operari p[er] s[e] operatur faceret. facit enim
s[imi]l[ite]r acquisicio q s[ic] non indiget
delibacione s[e]c[un]d[u]m ar[istoteles] et q[ui] z. phy[sicorum]
q[uod] 86 d[icit] q ars non deliberat et ponit
v[er]o exemplum de arte scribendi et legendi ad
q[ue]stionem ist[am] ar[istotelis] s[e]c[un]d[u]m .8. vel .9.
ponit sic... Sed id ad id arguo ex
processu ar[istotelis] 1o ethi[corum] et c. 3. v[bi] d[icit] q[ue]s
sit processus sine potentie et d[icit] q in uali
processu sine potentie e dupl[ex] op[us] vel
noticia uni[versa]lis vera s[e]c[un]d[u]m alia sin[gu]l[ari]s et actu
cadens sub sensu v[el] ex. Ut in ua p[otes]t hec
operacio omne dulce e gustandum et sin[gu]l[ari]s
hoc sin[gu]l[ari]s opus hoc e dulce statim p[otes]t h[oc] q[uo]d
q e gustandum s[e]c[un]d[u]m d[icit] ar[istoteles] q in s[ic]ut spe
culativa ua d[icit] q[uod] s[e]c[un]d[u]m s[ed] in s[y]llo potentio
statim operat[ur] s[ic] p[otes]t. s[e]c[un]d[u]m d[icit] in practicis
ad operari confestim puta s[i] omne dulce
gustare et hoc aut dulce ut vinum s[imi]l[ite]r in
ad hoc necessario est potente et non prohibitum
s[imu]l h[oc] operari h[oc] ille expositor ar[istotelis] ar[istoteles] p[otes]t
tanta e necessitas s[imi]l[ite]r p[otenc]ia ad sua
q[ue] parit s[imi]l[ite]r spe[cie]m ad sua s[ed] s[ta]t[im] assu
pta q[ue]cunque vel premissarum et applicata premiss[e]
ad invicem non relinquitur dispositio in ua
n[on] p[otes]t ua dissentire s[ed] s[imu]l inducens
cognovit s[ec]und[u]m posteriorum ergo eodem modo in
s[y]llo potencio s[ed] p[otes]t assentire premissarum et
assensus conclusionis. Unde d[icit] ph[ilosoph]us q necessarium e po
tente et non prohibitum operari confestim s[ed]
ar[istoteles] p[otes]t q[uan]to b[onu]m amplius intr[insecus] ali[cui]
magis apparet bonum tanto difficilius voluntas
illud respuit ergo cum p[ro]p[ter] q[uod] h[oc] respuit
sit finita et bonum p[otes]t apparere melius et
melius in infinitum p[otes]t q q[uan]t[um] excedere ex
respicientia volunt[at]is et necessitabitur
vos ex s[im]ili ar[istoteles] de illicebr[is] ex q[uo] illicebr[is]

difficultate voluntatis vel quia est dare difficultatem
maiorem sine qua voluntas potest vel minorem sine
qua non potest sed sine qua potest est dare aliquam
operacionem potentem voluntatis et per consequens voluntas patitur

nota

Sunt tamen multiplices. vnde quod in operacione propria
voluntatis nulla est difficultas scilicet in ipso
velle sed est rebellio vel molestia. utitur
appetitiue quo ad eius operaciones in voluntate
ita quod non potest facere passiones ipsius dormire
vel corrumpere sive amputare cum velle eas
non est sed potest eas facere et in hoc consistit
eius operacio scilicet in nolendo illas dormire et
passiones sedare. quomodo tamen quod voluntas non potest
statim ad voluntatem passiones vel concupiscencias re
frenare sed stat per aliquod tempus in appetitu
sensitiuo inuita voluntate et renitente et
penitente de eis. Talibus enim concupiscencia re
quirit etiam alteracionem et motum spirituum
ad sui repressionem localem et ideo requiritur
tempus. Sicut ira, tristicia, gaudium et huiusmodi
requirunt motum localem spirituum et ideo
non potest statim ad nutum voluntatis deleri
nec statim generari. Iste concordat auicenna
sexto canonis et galienus 3 parte tegni et alii
medici dicentes quod delectacio et dolor et alie
accidencie anime non fiunt nisi cum motu locali
spirituum. In delectacione autem est motus localis
spirituum et sanguinis ~~ab~~ ab interioribus ad ex
teriora et sic tunc infrigidantur interiora et
calefacto exteriora et ideo sine tali motu
spirituum ymaginacio potest esse sed concupiscencia non est
quia eadem racione est de concupiscencia et ira
de qua dicit aristoteles de motu animalium quod non sta
tim potest refrenari a voluntate. Ex quo sequitur
quia tunc non foret maior difficultas voluntati
nec esset magis laudabile voluntatem maiorem
temptacionem quam minorem quia eque faciliter

potest voluntas respuere sicut ad [illegible] est stati
parum ad minimam temptacionem. Ita continuus
moueat in spiritu sicut voluntati displiceat nisi
parum et ergo non est magis laudabile
voluntati refrenare maiorem temptacionem quam mi
norem quia sicut per experienciam constat
quod concupiscencia anexa est peccatis vel quia
temptacio diminuit de quantitate peccati et
absencia temptacionis est circumstancia aggra
uans peccatum secundum augustinum 12 de ciuitate dei
c. 12 vbi dicit quod adam plus peccauit
quia nondum sensualitas seu cupiditas voluntati
resistebat quod huius de post transgressionis
postea subsecutum est ergo ubi cupiditas
resistit sed nullo modo resistit nisi
faciendo difficultatem voluntati. Contra. Ex quo secundum
apostolum caro concupiscit aduersus spiritum ergo
sed hoc non potest nisi sibi inferat diffi
cultatem. Contra tunc stante dolore in sensu
voluntas potest sine difficultate illum dolorem ac
ceptare et velle et eque faciliter maiorem
sicut minorem. Contra si stare concupiscencias passiones
[illegible] vel appetitiuus ad mouendum corpus
in loco potest voluntas impedire etiam motum
quo secundum quid. scilicet quia aliter non mouetur
in loco nisi voluntas concordet cum appe
titu sensitiuo quia motus localis partium corporis
est a voluntate seu appetitu superiori scilicet
huiusmodi quia duas operaciones scilicet appetere et
mouere partes corporis sicut colligi
potest ex 2o de anima ubi supra sine [illegible] de motu
et concordat augustinus de 14 de ciuitate dei c. x
ei inquirit de accionibus involuntariis
que inuiste fiunt augmentantur membra et [illegible]
quomodo fiunt videlicet [illegible] et [illegible]
que in nobis est publicant voluntati ut ad
imperium eius non possimus non mouere nos

et non facit quod vult ergo quoad [illegible] in membra
corporis non potest non obedire voluntati
quod vult. si voluntas sit velle oppositum concu-
piscentie et ire magne potestate concupiscentia
et ira ergo potentie [illegible] non potest non
obedire ergo non foret maior difficultas
quam esset movere membra potestate maxima
appetitum unde quod cum esset voluntati contra-
rius [illegible] ergo non est aeque facile
voluntati velle vel eligere volitum contrarium ipsi con-
cupiscentie sive concupito et quod non est
et per consequens voluntati sit difficultas. dicendum quod voluntas
non resistit illecebris nisi per volitiones
contrarias illis; si voluntas in causando tales
volitiones illarum difficultatum patitur in
recipiendo passiones quas facit. ipse articulus
decimus voluntatis sit recitatus et affirmatus
.. x° articulo dicitur quod voluntas est activa
et passiva respectu sue operationis activa quia
eam efficit saltem sit causa partialis. passiva
quia eam in se recipit sicut patet per illud quod
ad primam partem dicitur 3 ethicorum c. 10
diffinitio voluntarii sic voluntarium est cuius
principium est in ipso operante et sciente sin-
gularia in quibus est operatio sic quod diffinitio
excludit 2° que tamen involuntarium
scilicet violentum et ignorantiam violentum excludit
per hoc quod dicit cuius principium est in ipso ignorantiam
vero excludit per hoc quod dicit sciente singularia. quod
ergo aut loquitur de principio activo aut de
passivo tantum si 2° tunc non excluditur vio-
lentia nam in eo quod violentatur patitur est
principium passivum. loquitur ergo de principio activo. dicendum
non est in potestate principii passivi pati et
non pati [illegible] solo activo sufficienter
approximato. si ergo voluntas foret passiva
tantum non foret in sua potestate velle
et non velle [illegible] quod est falsum
quia sic periret omnis libertas. dicendum augustinus

22 de civitate dei c. omnis actus est volun-
tarius cuius principium non est in operante si
ergo volitio adhuc non haberet principium activum
in se quare tunc voluntas esset involuntaria
.. dicendum quod si sit tunc initium et deinceps non foret
in potestate voluntatis quod est falsum. dicendum quod si
sic voluntas tantum reciperet et non ageret et per
quod nunquam peccaret quia pati malum
non est malum nec pati iniustum est in-
iustum 5 ethicorum et augustinus de libero arbitrio
c. 23 pati iniustum non est peccatum .. dicendum
in de libero arbitrio in nullo loco [illegible]
in potestate voluntatis est prout ipsa voluntas
.. contra 2 articulum videtur in dictis quod omnis
volitio est quedam conceptio complexa non
tamen omnis conceptio complexa est volitio unde
potest poni quod omnis volitio et nolitio est
quedam mentalis propositio vel est
natalis talis orationis sicut cum fiunt in
mente verba [illegible] tales autem
propositiones mentales sunt sicut appeto hoc
diligo hoc odio id et non sit actus [illegible]
[illegible] voluntatis impossibile est autem quod voluntas refe-
ratur ad [illegible] et illud quod [illegible] 3 de anima
c. [illegible] .. contra 6 articulum est impugnando
vero delectatio sit alia res a volitione
et licet magister teneat quod non tamen videtur
melius dicendum quod sit hoc enim multum concor-
dat processui et verbis philosophi et commentatoris super philosophus
proposito 10 ethicorum c. 6 probat quod delectatio
perficit operantem sicut pulchritudo iuventutem
verum textus habet sic perficit autem delectatio
non ut habitus qui inest sed superveniens
quidam finis velud iuvenibus pulchritudo
ubi exponit sanctus thomas quod formalis per-
fectio est duplex una intrinseca constituens
essentiam rei alia autem que superveniet
rei in sua specie constitute. dicit ergo quod

delta° pficit opaconi no sicut habitus
qui inest sed sic intrans eam vel
sicut quidam finis .i. sicut quedam
pfectio superveniens sed puli(tudo) in inventi-
bus .q. inexoris iuventuti de necessitate
et sic delectatio seq(uitu)r bona dispoñ corp(or)is
opacois eo q(uod) vult oppe(re) q(uod) delectatio
sit qui res ab opacone q(uo)d seq(ui)tur p(ri)mo pot(est)
q(uod) aliquis vehement(er) appetat aliquid q(uod) non h(abe)t
adhuc ista volitio non e delectatio nec
delectationem h(abe)t i(m)mo magis dolore q(ua)m vo-
luptate(m) sicut d(icit) co(mmentato)r ix metaph(ysice) q(uo)d 37.
vbi dicit q(uod) desiderium precedens appetitionem
vel desiderare magis e dolere q(ua)m volup-
tas et si ponitur q(uod) statim adipiscatur
id delectabile q(uod) appetit tunc delectatio tunc
non est sub alia(m) r(ati)o(n)e corr(espondentem) tunc arguit sic. tunc
delectatio non est in actione nisi qua(m) ad ponem
in volu(n)tate sed volitio p(ri)us fuit ergo aliquid quod e
in ipsa volu(n)tate ab ipsa volitione q(uod) posterius
sit sed n(on) nisi delectatio igitur etc. .. patet de-
lectatio e in opatione sicut conse(quens) operationis sed
non actus appetitivus. Similiter e in opatione
sicut consequens operationem ergo delectatio non e actus
appetitionis voluntatis aut de h(oc) arg(ument)o c. 1°
v(bi) dicit sic non ad e quo sunt bestia vidit
et aliud quo videt ea que sentit vel
vivat vel appetit / 4° tenetur p(er) ph(ilosoph)um
x ethic(orum) c. x q(uod) nichil sicut h(abe)t opacionem tunc
suum gnacens obm ista vero non mo(dum)
q(uod) tunc sit appetitus et eius z. sicut sequitur q(uod)
sicut e appetitus .. an autem est an volitio
fiat subito vel successive / et ad i(stu)d sciendum
3. modi dicendi primus e q(uod) tamen sit in tempore
sed q(uod) non sit dare p(ri)mum (instans) in q(uo) h(abe)t sic ba-
h(abe)t voluntas velle .. 2us modus dicendi e q(uod) vo-
litio sit de subito. 3us q(uod) res velata

q(uod) e(st) volitio h(abe)t fit subito sed non est
dare p(ri)mum (instans) in q(uo) res ista e volitio
vel in quo voluntas ista re utitur vel
p(ro)p(ter) p(ro)priam velle / de istis nescio que sit
melior de duabus p(ri)mis / teneo tamen ad
p(rese)ns p(ri)ma. scilicet q(uod) o(mn)is volitio creatur
fiat successive et in t(em)p(o)re et non subito
3° non non appetit intrinsecum videlicet q(uia) ponitur
i(n) re que posterius vocatur volitio non e
vo(litio) sic primo non d(icitu)r volitio et postea
volitio nisi q(uia) ad quotam q(uo)modo est
q(uod) p(ri)us non fuit sicut in (instanti) q(uo) ignis fuit
approximatus ad lignum iste calor qui non e
calefactio et t(ame)n (pos)t(ea) p(ost)q(uam) h(abe)t erit calefactio
h(oc) ideo est q(uia) ignis t(ame)n p(otes)t h(abe)bit
calorem suum in ligno et h(abe)t imp(or)tat
ipse t(ame)n calefactio imp(or)tat enim ad
q(uod) c(aus)at calorem in y(ru)d(m)in p(r)o q(uod) ille
calor non e calefactio et t(ame)n p(ost)q(uam) h(abe)t
erit calefactio. sed tunc re pone in vo(lunta)te
non e m(ateri)am i(de)o cum res potest dicere
actus voluntatis sicut alias ondetur
qui age(ba)t de disp(osi)tione intellectus ad p(ro)p(osi)tum
intent(u)m .. Sed aut nulla volitio creatur
possit ee subito declaratur q(uia) si sic
tunc foret possibile q(uod) angelus peccaret in p(rim)o
(instanti) sue creationis c(ontr)a p(atet) q(uia) si in (instanti)
h(ab)eret cognitionem boni et mali et suum
liberum arbitrium tunc in p(rim)o (instanti) pot(est) bene et
male velle et sic p(er) c(onsequ)ens male velle
et peccare sicut quidam dicunt in l(ibr)o p(rim)o
p(er) aug(ustinu)m ix. de civi. c. 6. v(bi) arguit sic
bonum e in volu(n)tate h(abe)t / ergo bo(n)a illa
p(ri)us fuit bo(n)a quam p(ro)bat q(uia) ve bi(enn)i
adiuvit ad bonum q(uod) p(ro)fuit in volu(n)tate r(espond)e
(instans) dare non fuit p(ri)mum (instans) in q(u)o h(abe)t vo(lun)tas
fuit mala et c(etera) r(espon)d(e)o p(er) eundem sic de civi
di. c. xi v(bi) ar(guit) q(uod) p(ri)mum co q(uod) po(t)

i p° ꝯ angli e nale z rep^t illa qͦdam
qm dicimus p^r an^lo in p° ꝯ^ti pec-
casse p^r illud .j. Joh. 3. dyab. ab initio
peccat. z si e nale dedicat angl^s
q^d no e pctm z c. 21 d^r q^d sn dubio
ubi malitie bitium na^a no viciata
decepit ꝯo cate ꝯposse ꝯlur ꝯcludit
q^d na^a decepit bitium .. 3° si a peccat
in ꝯ^ti h^t ꝯo potuit cavisse pctm
.. 2° si sic ipi nec posset tunc meri
in p° suo ꝯ^ti q^d p^r q^r p^mo no po
tuit ea ammitte n^c in h^t instanti pt
ꝯo necō s^nat iusticia ꝯo no magis
laudandus est demeri^c q^d s^nat q^m
de voluntate q^d s^nat sicut a^r angl^s
de eadem dyal z 4. pbat q^d boni an^li
potuerunt peccare .. pp^s si actus bo^r
fiet subito ab an^lo necessario peccaret
z unitus q^r suppo^o q^d de^s trecet in
q° ꝯ^ti bonu an^lo z psperat b q^d di
ligat actuale q^d necō potuit z segsit
actu volu^l p^r h^t ꝯ pars q^d sto ille
in aliq° ꝯ^ti amabit dm sic ꝯo ill^o
ꝯ.a z ar° sic me^t a z h^t ꝯ sunt tps
me^m in q° ille angelus amavit dm
igi^r te peccavit p^r to^m ill^o tpus z in
h^t lucrare no potuit i unus z necō
peccavit n^c tz dic^e q^d preceptu e in-
volle q^r inglius fiet si h^et ꝯg^loz
di z b^m lib^a an^m z no amaret q^d
necō posset .. 3° ad pn^cle te nitu ista
tamen z tpale s^nat c^ota rebus
pibus q^m p^r sic p° q^r pono q^d
sit duo h^oies qui sint c^ales i ꝯtin
tis z ynalib^t z i conatu voluntat^e
z meat bug p^r ꝯ z aliq p^r h^oiem
tr i^c 29 h^ebit plus de mito z no
i infinitu ꝯo s^nm mitu s^m i h^o.

excedit alt^d in aliq ꝯpor^oe finita sic
b ꝯ q^d in dup^o/acceptio ꝯo 3^m h^o
z meat^r ille in me^o h^oe z sic c^ale
s° in omnib^s ꝯo ille meretur sub dup^o
ad 2^m z p^r q^d c^ale ad p^m i^r 4^r/ 04
aut meli^r pepe sub dup^o p^r q^r si
p^mus h^uisset intrpoom p^r ꝯ solo
z fuisset pol^e mitu mi^u nec tuo
fuisset c^ale mito 3^m sic p ille 3^m tu
c^ale conatu meruisset p^r tm h^oiem
h^uisset mitu c^ale 2° i^r unc h^z sub
dup^o l s^ncitas qut^r p^z q^r tunc n^o poterit
ꝯtinuar^e mitu ad p^r tps .. pp^s sicut
tunc p pctō mor^li bruus ꝯ tm de
betur aliqn pena z^c p^r q^d possi^le
est aliq angelo tm peccar^e q^d de^s
no p^oz ip^o p^mire q^ma q^r cu an^l^s
sit n^e finite e^t dar^e aliq pena
q^m an^l^s no potest recipe/sic ꝯ a
tunc n^t a z pena debita an^lo
p pctō instantaneo no e aliq ꝯpor^o
n^e finita sic igi^r decupla cu i^r in
quotcuq^z tpe accepto ange^s posset
peccar^e in .x. instantib^s s^c q^d sit
meri .x. penas tres z p^r q^d ꝯ
a .. pp^s tunc ꝯtinuas mitu ul de
mitu p^r bnu tps h^et penas
ul p^mi^u ntem^e infinitum q^r sicut
mem^a p^r p° ꝯ^ti ꝯoru^o debetur
p^mi^u ita p^r q^oli^z posterior ꝯ^ti
h^s tps a^r ꝯo p^r quotcuq^z debet^r
c^ale z h^ec ꝯpor^m a^r p^r p° debet^r b
maius q^m p^r posteriori ul ꝯu^a si p^r p^or
maius te accepto me^m ꝯ z ar° sic
p^r h^t debet^r ad p^mi^u ꝯo p^r infinit^e
q^d possimt debent^r infinita p^mia

mauzra .ois si 2ª tue p infinitis
peccatis id est debent pena infinita
quorum quodlibet est maius quam debito contra
si dicatur ad illam rationem quod eo primo contra
cui debetur premium et pro nullo potiori
.. Contra secundo primo quod inequaliter merentes eum
debeant premiari non pono quod pre-
mieatur in a bona et in primo quod et in ultimo
sit et mereatur plus secundum diversitatem corporis
ad ultimum contra quod sit e. tue arguo sic. premia
plurium et paria aut erunt equalia
vel premia paria et maius sunt equalia ergo
inequaliter merentes habebunt premia equa-
lia et si sunt male voluissent plus in c.
demeruissent ergo non meruit si meguerit
ergo p. t. debetur premium ergo propter hoc parisus
contra positionem .. pro secundo quod si aliquis peccatum
mortale per tempus in cuius fine moritur
quod talis debet esse eternus in purgatorio
vel habere pena infinita intensive et sic
si peccaret mortaliter certum est quod non debetur
pena infinita intensive quod fuit ..
Hic modo sunt quedam dubia quod pedal
. Sunt enim q. questiones in a. articulo. primum fuit
quod libertas et voluntas non res addita. 2ª
quod ratio voluntatis et aliud est voluntas sed quia vo-
luntas est vera vel voluntas vel non et aliqui
est res alia quam s. voluntas est vera voluntas id
quod deus vult eam velle. 3ª fuit quod potest ne-
cessitari ad eliciendum actum suum modo non
non libere. 4ª quod voluntas non sunt aparatus
et actus et passiva et non passiva tamen.
5ª quod unus volitio est quedam generatio quedam
sed quia actus operativi non affirmativa vel negativa
6ª quod delectatio non est volitio nec actus
voluntatis quam sequitur ita quod eadem res sit volitio
prima et non delectatio et plura sunt fiat de

lectatio .. 7ª quod volitio sit successive et non
subito .. Contra omnia ista potest mitto du-
bitandi sed quia tempus deficit arguo contra quartam et primam
contra primam quod arguitur quod libertas dicit
a voluntate quia libertas suscipit magis et
minus voluntas non i. enim primum quia voluntas
beata est liberior quam viatoris et liberior est
ista que peccare nequit quam ista que
peccare potest unde anselmus de libero arbitrio
potestas peccandi addita voluntati diminuit liber-
tatem et in eodem c. iz. a[.]ito quippe
liberius est liberum arbitrium quod omnino non potest
peccare quo quod arguitur patet primum quod libertas
suscipit magis et minus etc. 2m dubium
est an odium sit amor et apparet quod non
quia sit contrarium videtur quod sit quia sicut odio fortem
1º volo fortem non esse vel male esse ergo ma-
le esse fortem est volitum vel dilectum a me
ergo eodem actu diligo fortem non esse et odio
fortem ergo omne odium est amor .. 3m dubium
est an idem modo possit odium esse et di-
lectum et videtur quod non quia si diligo hoc volo
hoc bonum esse si odio volo hoc male esse
sed non potest simul et semel velle bonum esse
et male esse ergo nec simul et semel odire
et diligere. Sed quod istud sit verum pono,
ut odiat fortem interfectorem patris sui
et nesciat quis sit ille et diligat
platonem et sit in rei veritate quod plato occi-
dit patrem fortis et arguo omnem inter-
fectorem patris sui odit fortem plato est
interfector patris sui ergo fortem odit platonem
sed platonem diligit fortem in rei veritate et
eundem odit et diligit .. 4m dubium
an aliquis possit diligere et tamen non diligere
videtur quod non quia si fortem non diligit
non dilectus est in fortem in fortem non diligit

pp cuius actus vol. est ad obm sc°
cuius dilconis e ad obm sz obm
dilconis e dilcm 1ª ap. pp sc sor dilt
r velt alicui bom ⁊ ulr ipi dilig ad
· pp 3° de aia c. 16. d. phus q ad
motu als sz requirur 3ª vid mones
imobile s. appetibile ⁊ ad mones q
mo. s. appe. ⁊ 3ª s. motu ⁊ no mo.
s. ipm al. go ad istam dilcom requir
ad appetibile ul diligibile q moueat vo-
lunts. pp cod ca° phs sz quid ad
monet appetitu sz hor e bom a q
bm bom dilco e ul respectu boni ul
re appnet. pp si dilco pot ee ⁊ n.
diligi p eam sc q summa dilco pot
ee ⁊ tn huius ca m nllo delectaret
ez in oppom ⁊ caspo po potur sc
caspo po q plo diligat sor i msc
⁊ q sunt dilcoe ista sor amchilac
the sz est bn dilco e in plone
ut mar ⁊ tn n dilig a ploe
sz sus e ba q gh sm ea e ba
sicut pz inductie. pp as desidat
⁊ tn n desiderat plo q infirmg desi
derat sanitate ⁊ tn nllz re desiderat
nat q nulla sanitas desidat ab ea
pz q gh sm e ba q n sanitas
in plone n sanitas in sor ⁊ sic de
singlis alys i ap. pp desidet sor edifi
cate castry tur in sorte e desiderm
⁊ tn n res desidat q n res pnc
n sutura q sor edificate castru
nuq et res alq. 1° ar q hoc q
dcm est q vol est actiua no sue
opacois q sic sc q vol alteriz se
quis e s ⁊ quia pz q foret i
sc vna qlitz successiue na volicoz
succedentes pdunt ut dcm e in p° arlo

sz omne pduces succedentes qz in aliq
sbo alterat ipm ⁊ vol pducat i se
ipa vol qtes go se alterat sic quis sz
q ondi mltr p° hc. sz ee q arg
p° ⁊ sc° ph go 19 v pbat q i pe
intellectiua no e alteracio sz ⁊ pbat
ibid omne q mutat nuit ab alio
pp si sic vlz vol cmpsd foret in
actu ⁊ po q dne ages e in actu
re eius q agit ⁊ omne recipiens e
in po ad id q dz recipe/ sz e qt
quinto metha° gto 2° ubi deducat
ad qr ⁊ ad impossibile s. q ad pariat
a se. pp vos no e ca effectiua sue
delectacois i n° sm antus // qf vo
qz apphesions catur a volunte sz ab
gotn qz delecta se nar apphesioz
i delecta nalis catur ab gotn ite
sicut eet ca delectacois ⁊ tristicie/
⁊ tuc in ptate vol dapnati foret
fac pena no ee afflictiua; ite sub
a fot ar pr sic se hc nolico ad
tristicia sicut volico ad delectacoz sz
nolico sc tristicia qz ista vo catur
ab gote ⁊ no a volunte go ⁊ delecta°
⁊ ulr go volico na sc delectacom
· pp ar sic qz tuc volutas foret
ca effectiua suffis re sue volicois
pota alia gsione aliqu obi delecta
ipa pot hbe state tn gsioe velle
illud ul nolle quis e s ⁊ falsus
quis pz qz pona q velit d obm ⁊
augi sic capio p in q p° incipit
velle ⁊ ar sic vl mit p° ht posse
suffis ad tand hat volicom ul no
nt p° ht posse ⁊ si no nt p° het
posse suffis ad voled. Cont mit p°

incipit velle i(n)nuit p(ri)o h(abe)t posse suffic(ien)s
ad vo(litione)m s(ed) (con)ceda(tu)r q(uod) nu(n)c p(ri)o h(abe)t posse suffi(cien)s
ad vo(litione)m i(gitur) p(ri)us no(n) h(ab)uit [illegible] ig(itur) aliq(ua) mu(tati)o
est f(ac)ta i(n) vol(untate) q(uia) no(n) p(otes)t et p(ri)us no(n) po-
tuit c(ontra)rio (er)go de illa mu(tati)o(n)e. vel ca(usa)bi(tu)r
vel a se vel ab (ex)t(r)i(nse)co. si ab (ex)t(r)i(nse)co i(gitur) no(n)
lib(er)e p(ro)ducit i(st)a(m) volic(i)o(ne)m q(uia) p(otes)t (con)t(ra)rio(rum)
obi(ecto)r(um) et se ip(s)a(m) volu(n)tas req(ui)rit ab (ex)t(r)i(nse)co
dispo(sitione)m ad p(ro)duce(n)du(m) volic(i)o(ne)m. si a se q(uia)
a(li)q(ui)d nu(n)c p(ri)o p(otes)t cau(sa)re mutac(i)o(ne)m a(liquam) p(ri)us po-
tuit. si p(ri)us potuit et p(ri)us p(ro)duxit qua
(con)vena(n)s agens h(abe)ns suffi(cien)s posse ad p(ro)duc(tione)m
effect(us) p(ro)ducit ip(su)m q(uia) a(gen)s h(abe)ns ea(n)de(m)
h(ab)itudi(n)e(m) ad effect(u)m q(uando) no(n) p(ro)ducit ip(su)m
sicut q(uando) p(ro)ducit. si p(ri)us potuit cau(sa)re
illa(m) mutac(i)o(ne)m p(ri)us cau(sa)vit ip(s)a(m) et p(ri)us
(er)go p(ri)us voluit. Si dicat(ur) q(uod) nu(n)c p(ri)mo
p(otes)t cau(sa)re p(re)d(icta)m mu(tati)o(ne)m (er)go p(ri)us no(n) potu(it).
(er)go aliq(ua) mutac(i)o est f(ac)ta vel in volu(n)tate
vel in aliq(uo) (ex)t(r)i(nse)co. q(uia) no(n) p(otes)t i(n) illo et
p(ri)us no(n) potuit. si in aliq(uo) (ex)t(r)i(nse)co no(n) ve-
niat ad mo(tione)m. si in ip(s)a (con)c(ur)ritur vide(licet)
vel a se vel ab a(lio) et (con)c(ur)ritur q(uia) potuit
cau(sa)re illa(m) mu(tati)o(ne)m et sic in infinitu(m) in
t(al)ib(us) mu(tati)o(n)ib(us) ita q(uod) o(mn)e(m) mu(tati)o(ne)m p(re)
cessiss(et) aliq(ua) mutac(i)o in infinitu(m).. (con)tra po(n)it(ur)
sicut p(ri)us q(uod) volu(n)tas h(ab)eat suffi(cien)s (con)t(r)a(rio)r(um)
aliq(uo)r(um) obi(ector)u(m) n(on) t(ame)n velit c(er)ta illud obi(ectu)m
p(ro)pt(er) q(uod) no(n) posset velle illud obi(ectu)m nisi
ab (ex)t(r)i(nse)co moveat(ur) q(uia) d(ic)a q(uod) p(otes)t i(n) c(er)t(is)
in o(mn)ib(us) dispo(sitio)n(i)b(us) s(u)nt v(n)ifo(rmi)s o(mn)io
q(uando) cau(sa)t volic(i)o(ne)m et q(uando) no(n) cau(sa)t (er)go no(n)
mag(is) est i(n) ea q(uo)d velit q(ua)m q(uo)d no(n) velit
nec e(st) mag(is) i(n) volic(i)o(n)e n(on) q(ua)m p(ri)us
(con)firma(tu)r illa r(ati)o et sic(ut) p(ro)cedes p(er) a(uctorita)te(m)
(com)m(en)t(ato)ris (octa)vo ph(ysicor)um (com)m(en)to i(n) u(bi) vult q(uod) ante
o(mn)e(m) motu(m) p(re)cessit motu(m) motor m(...)
no(n) mo(vens) in t(em)p(or)e in q(uo) mov(en)s et no(n) an(te)

nisi q(ui)a ante no(n) h(abe)bat dispo(sitione)m in qua
pole(bat) ca(usa)t ei move(r)e et pla(n)u(m) (er)go (com)m(en)to
a(lia) q(uo)d (con)t(r)a(r)io i(d) q(uod) pote(n)tia(m) h(abe)t ag(en)di duo
(con)t(r)aria si(mu)l ca(usa)t no(n) staret alt(eru)m co(r)p(us) et
p(e)r c(ontr)a(ri)o (con)c(ur)rente q(uod) nulla v(irtu)s p(otes)t ag(er)e
po(sitio)ne(m) no(n) agit nisi p(er) ca(us)a(m) p(re)cede(n)te(m)
a i(n) vol(untate) vel ab (ex)t(r)i(nse)co vel ab int(r)i(nse)co ig(itur) si
volu(n)tas velit et a(n)te no(n) voluit h(abe)t a(li)q(ua)m
dispo(sitione)m q(ua)m p(ri)us no(n) h(ab)uit et no(n) nisi
ab (ex)t(r)i(nse)co q(uia) (con)t(ra)rio ob(ie)c(t)i suffi(cien)s p(er)fi(ci)t
p(er) pote(n)t(i)a(m) (er)go a(d) requi(r)it(ur) ad volic(i)o(ne)m
p(re)t(er) volu(n)tate(m) et intell(ectu)m i(gitur) ca(usa)tur ab
(ex)t(r)i(nse)co (er)go volu(n)tas e(st) t(ame)n pa(ssiv)a.. (con)tra si
volu(n)tas foret activa r(espect)u volic(i)o(n)is no(n)
foret act(u)s r(e)ma(n)e(n)s in ip(s)a q(ua)m f(aci)t
et q(uonia)m p(ate)t q(uia) pote(n)tia activa e(st) p(ri)n(cipiu)m t(ra)nsm(u)ta(n)di
alt(eru)m in q(uan)t(um) alt(eru)m (con)f(irm)at(ur) (quin)to metaphysice c(apitul)o de po(tentia)
(con)tra (tertio) de a(nim)a c(apitulo) de mo(tiv)o volu(n)tas e(st)
mo(tiv)a mo(vens) motu(m) et appeti(bi)le mo(ven)s et no(n) motu(m)
p(er) vo(lun)t(at)e(m) mo(v)e(tu)r ab obiecto et no(n) mo(v)e(tu)r nisi
vel motu(m) appe(ten)di vel vole(n)di obi(ectu)m i(gitur) t(ame)n
pa(ss)i(v)e vole(n)do.. Ad p(rimu)m dubi(u)m de lib(er)t(at)e
dico q(uod) lib(er)tas e(st) volu(n)tas ad a(ctu)m (et)
oppo(situ)m nec (con)t(ra)ria q(uia) (con)t(r)a ip(s)a t(ame)n s(ed) q(uod) lib(er)-
tas no(n) s(un)t t(ame)n sy(n)o(n)i(m)a ta(m)e(n) t(ame)n volu(n)tas
q(uia) e(st) t(ame)n lib(er)tas (con)n(ot)a(n)t a(lia) a volu(n)t(at)e q(uod) no(n)
(con)gr(ui)t p(ri)n(cipiu)m r(ati)o(n)e t(ame)n ideo p(otes)t (con)curru(n)t de
diu(er)s(is) p(ro)p(ter) magis et mi(nus).. Ad s(ecundu)m dubi(u)m
(con)t(r)a (con)cedi q(uod) ide(m) actus p(otes)t odiu(m) et dilec(tio)
r(espect)u diu(er)so(rum) (et) p(ri)o p(ate)t p(er) volu(n)t(ate)m q(uod) nu(n)c fortes
(con)c(e)da(tu)r ut p(ro)pt(er) p(ro)moveat(ur) q(uia) v(n)ica vo-
lu(n)t(at)e posso velle h(oc) sicut v(n)ica voli(tion)e
poss(um) velle fine(m) et ea q(uae) s(un)t ad fine(m) sic
ide(m) actus est quo volo p(otes)t no(n) e(ss)e et
odio p(otes)t vel desid(er)io in eu(m) (con)t(ra)ria e(ss)e
sicut p(er) (con)t(r)a(r)io de natu(r)a p(otes)t no(n) e(ss)e et id
d(icitu)r odiu(m) r(espect)u p(ri)ncip(ii) et q(ui)d a(utem) q(uod) odiu(m)
et amor s(un)t (con)t(r)a(r)ia dico q(uod) n(on) s(un)t r(espect)u

cuius obiectum sit ut duplum et dimidium ut
duplicium. Ad tertium dicitur cum idem simul et
semel possit esse oditus et dilectus, dico quod
sic si sit apprehensio per duas intentiones
circa unam rem sicut circa particulares dilectiones
et tamen odium sicut patuit in primo quodlibet de forte
odiente parentes suos inferiores quod nescit esse
parentes et tunc ita est et scit se diligere
parentem et nescit se ~~diligere~~ odire parentem
Ad quartum dicitur quod licet quodammodo ad ponendum
rem in cognitio in quodam esse diminuto
dico tamen quod verum potest simul ipsa quod se
diligit et tamen se nichil diligit. nam per
hoc quod eam se diligit non ad deprehendit
nisi quod hac dilectione aliquem diligit ad s.
quod in se est et alium non quam se non est...
Ad primum in oppositum negatur quemlibet se nichil
diligit vel dilectio non est in se. Ad secundum
negatur illam omnibus dilectionem est ad obiectum dilectum
Ad tertium negatur illam quam plus diligit vel
vult aliquem bonum se. Ad quartum de philosopho
dicitur philosophus in motu alius recipitur appetibile
moveris immobile ut ponit commentator 12 methaphisice
commento 36 per exemplum quod de balneo quod
habet duplex esse formam in anima et extra animam
per formam in anima habet desiderium per formam
ad extra agit motum verum non dicit intentio
tamen dicit quod balneum sit in anima secundum
se [illegible] si vult dicere quod intentio vel species
vel cognitio balnei est in anima que est causa per
causalitatem desiderii que est in anima respondet
~~philosophus~~ balnei et sic philosophus 3° de anima dicit
quod recipitur appetibile et hoc est verum verbum quod
est in anima tamen vel species quod est in anima et in
re extra sicut alii arguunt et loquitur philosophus de
hoc ubi est manifestius quia non appetibile
recipitur extra intentio appetentis in alia est
[illegible]
extra sicut si vasi [illegible] appareret. Verum [illegible]

quod potest esse dilectio sui vel ista non est dubium. Ad
primum dubium dico sicut dicitur quod non est solus
actus sed et potentia vel sui actus sicut ea
principalis nam conceptio precedit volitionem et causa
est volitionis, et quandoque sit causa cognitionis
precedentis sit et causa volitionis aliquo modo
Ad primum in oppositum de philosopho 1° physicorum verum est
quod probat quod in parte intellectiva non est alteratio. Et
2° de anima textu commenti 16 dat duas
intentiones strictam in primo [illegible] strictam
et intentionem strictam in primo ad considerandum dicitur
sic [illegible] primum potentiam strictam sed [illegible]
[illegible] per doctrinam alteratus est intentiones
et a contrario mutatus est in habitum, hoc autem
ex eo quod habet species et cognitionem naturaliter agit
agendo aliquo modo et dicitur plane duo verum
quod intellectus alteratur quando deducitur de ignorantia
dispositio ad habitum scientie ad quod scientes et habitum
quando deducitur in actum secundum agit aliquo modo
verum dicitur quod deducitur ad actum secundum in agendo
aliquo modo commentator in commento 4a in fine alteratio
que est corruptio factiva est duplex, scilicet alteratio de
non esse ad positionem et alteratio de prima positione
ad ultimam et in aliis commentator. Circa passio
primum frequenter replicatur quod intellectus alteratur et ideo
ad salvandum intentionem aristotelis in 8° ostendit quod
intentio sua est probare quod in moventibus et
motis non est processus in infinitum ad quod probandum
probat primum quod in omni motu est ad movens
et ad motum et probat hoc in motu locali
inductive et tamen in motu alterationis
verum ostendit quod non est alteratio vel ad habitus
spirituales [illegible] et in eo tamen alterationes
et movens et motum sunt simul, alterationes
autem que sunt in parte intellectiva constant
vel a sensibilibus et per se ad intentionem et per se ad
movens est sicut cum moto, ymmo quando intellectus potest
recipit speciem a fantasmate simul est intellectus
quando movetur et fantasma coniunguntur vel intellectus

ages si ponit ita quod intens ph'y e pri'
sibile quia in cn motu e ad mo'a simul et
motu impte aut inten'a no e alteraco
bin e quod i'a pponem falsificat mo'us et mo
tu simul sut / sic igit' intg'tis ad pnes q'
mo videt' ibi p textu quod magis remitty
e plom de fria q' sua simag et lig po'ti
vin pl'ois de generacione sic tu aia plec'y
sit quod no e alteraco qu recepit simas ty
si'y oppom ar'p no e alteraco in aia in
q' altuius et alterati no sut simul magis
q' possibile alterius in e'dm. Ad 2a quod ani'
ex st' quod omne qd mo' mo' ab a'o. dico quod
nos mo' a se pcut a cu p'cali et ab ce
q' voluntas nuq' cat in se volicom nisi
lta gitione voliti / et io no mo' a se
pcut a cu voli.. Ad 3m quod idem eet in
actu et in po' dico quod ingens eet quod idem
lret ad et eet in po' ad id quod sic id
lz et no lz bn voltas no e actu volens
an q' velit s in po' tm et tn sic e ipsa quod pt
se reducere in actu 2'y tu gignicois coac
cone ut dem est. Ad 4m p'n'c quod dubiu
tunc bis stat in lo quod voltas no pt ca pue
delectacois g'o nec pue volicois data quod
delectaco alia sequat' na'r gignicom alicq
delectabilis sine po'nt quid quod ad claram
dei visionem seq' delectaco na'lis et quod ad
illam delectacom seq' volico / hoc posito adhuc
quia ista no s; ista delectaco e ab extinseco
et i'a delectacom seq' ba volico i' volico est
ab extinseco s seq' ut quod e volico ab extinseco
ut quod saltem e ab extinseco et a voluntate
no libe s na'r. ht est po'le si ita sit quod
aliq' visionem na'r seqtur delectaco s no pt
quod no e libe a volu'te g'o no e effictive
a vol'te dico tn quod in tali pt ee voltas
ca pue delectacois indirecte pt enim voltas
in gsideracione intg' et ad delectabile in quo

delectatur gtinuare et coplure ad illud qd e
suc'a et sic intendere delectacom sua et p gns
cuare delectacom in se et sic gre'do quod voltas
pt cuare in se esticia intendendo eius p
cotinuacionem gsideracois circa cam esticie
bn i'c qui diligenter et attente vult causas
esticie gsiderare tte cat et augmentat esticia
sua eo quod ad augmentu gsideracois de esta
bilis i cuius seq' aug' esti'e et lig volico
esticie seqtur esti'a na'r tn no io sic quod
ipsa no sic a volu'te q' e a volu'te lig
no libe s tm na'r.. Ad 4m p'n'c hunc
dubiu cuius bis stat in lo quod voluntas
no pt esse ois in gsili dispoe qu
cat volicom et qu no cat et ~~...~~ ista i'a
pponem in 6o ph'y nichil mo' p'q' et d'd'y
est ad hanc pponem vlriag quod lr int' de
motu locali sed vo'tz et c est bn quod hic
moveat mo et p'g no movebat et quod
tc p'o lz aliq' dispoem q' pus no hnit
quia saltem vult nc moue et p'g no volut
et si voluisset pus monuisset ul no hnisset
posse suffi'ens / tn i re voltate ppo e fla
de volte sm'ois ta in agente libo q' et inde
quia agens libm re'v volicois lt posse suffi'ens
ad agend re'v volicois et qi no vult ad
voled et ideo d' liberz quia pt agere et
p qns ht posse ssi'ns ad agend et tn pt
no age.. Ad pm ppom q' est quod voluntas
no pt ee ois in gsili dispone et q' de
quia qu cat volicom inpo'itur p sua voli
com et dispo' p eam et ht se ad eam
in hitudie caus ad effectum de nono tu
illam re recepit quod coagetur ad volicom
eandam q' pus no hebat / et io ad fo'um
argu'ta cu accipi' quod qu voluntas incepit
velle ad obiu libe d'co quod no e dat tte
q' et gncipit ante p'o ht posse ssi'ns
ad voled aut no d'co quod no unc pmo

qz prius p casu sunt suffi[ci]entes cognitione de obis et ideo prius sunt posse sufficiens ad volendum et qn ar[guitur] ergo prius volunt nego 9z de agere libere si n[on] cognisset quid foret bona etc. Ad 2m sunt dubium q[ui]a i respo sione po[nitur] 6m pz p idem q[uia] e eadem vlt et ad auctoritatem commentatoris 8 phys[icorum] co[mmen]to 7 dicit q[uod] motor no[n] movens p[er] d[icendu]m 1 e q[uia] i ipso sua e f[ac]ta q[uia] pz de deo qui licet posse sufficiens ad producendum mundos alios et no[n] facit et sufficiens posse sunt ad producendum mundum antequam produxit et no[n] produxit cum oppo[siti]o[ne] intellectus ... declarare 9to 8 eius libri et alias ... volet et bonum e q[uod] ... ...l in 8 s[e]c[un]d[u]m quas fundat se ad ... unum motorem primum separatum a magnitudine ... eternitas motus et temporis a parte ante et a parte post et ideo sunt totum processum i 8 e valde debilis ad probandum intentum suum et io n[on] est auctoritatem sua i ill[a] ... tari. Ad 4m qn arguitur p distinctionem po[tentie] ante etc q[uod] e ... dici q[uod] ... illarum differentiarum satis innuit q[uod] ad posse transire ... et io no[n] dicit q[uod] po[tentia] acta est prima transmutando alterum a se abs[olu]te sed dicit sub distinctione vel alterum a se vel in q[uantu]m alterum et si in q[uantu]m alterum i. mediante ... alia p[er]fectione q[ui]a a se p[otes]t incipere et ideo i vo[lun]tas transmutat se ad volendum large sumendo transmutationem. Ad 6m q[uod] e 8 in ... 3o de anima q[uod] appetibile etc. dico q[uod] ph[ilosoph]us loquitur in doctrina sicut ma[teri]aliter videtur de motibus animalium vz q[uod] movet se p aliquod appetibile sensitivum ab eis hec enim ... omnibus aliis et per ... appetibile movere vero e cum cognitione sui et appetitu no[n] tamen volt negare quin in p[er]fectis aliis movent alii et appetunt sine hoc id e vz q[uod] no[n] videt ul sentiunt primo appetunt et n[on] ... appetunt sicut si in hieme

appetitu ... et io d[icendu]m q[uod] qn actu appetibile mo[vet] actum ibi appetibile ... p eo q[uod] est appetibile in rei veritate et p ... sui intentione appetibilis q[uia] e ... volu[n]tas ul actus volendi ... q[uod] ... ad ... appetibile ... obiectum ul intendo obiectum ... po[tentia] appetitiva q[ui]a no[n] e nisi ... effectiva sui actus. Ad primum principale ... si voluntas foret libera etc. ... po[tentia] vo[lun]tas libere volt libere no[n] volt ... q[uia] ... libere volt et ... libere no[n] volt d[icendu]m ... exponi. ... omnibus q[ue] requiruntur ad actum suum libet in sua potestate incipere velle et no[n] incipere velle et sic no[n] libere volt q[uia] p[otes]t desinere velle qn e placet et qn ar[guitur] voluntas libere volt igitur no[n] e i po[testate] ... ad velle ad ergo qn libere volt careret actu volendi ... quam q[uia] no[n] ... q[uod] vo[lun]tas libere volt qn volt libere ... volt ... ad sui actum quo ... d[icitu]r libere velle ab[solu]te libere ... in q[uo] sunt ... q[ui]a incepit velle et sic ... in q[uo] e ad continuandum suum velle in futurum ul et ad desinendum ... si vo[lun]tas volt ergo de necessitate volet p aliquod tempus et si ... p futuro no[n] p[otes]t libere no[n] velle q[uia] p futuro aliquo de necessitate volet. d[icendu]m ... et ... q[uia] si volt de necessitate volet p tempus p ... tempus de necessitate volet et q[uia] in potestate e ... in ... suis actibus p ... tempus futurum velle sicut velle p ... ul p ... io ... no[n] volt ab ista potestate ... futurum ... libera ... no[n] p[otes]t ... in ... actibus suis q[uia] no[n] ... in quibus necessitatur agere ... ad ... forma. Ad 2m ... tunc ... libere intellect[us] ... eo ... et ... no[n] ... p ... quo ...

ho intellit sit ho impo̅ ꝯdōnis ad in
tellc̄ q̄ī inꝰ̄ an̄ incepit intellige
ꝯditionibȝ omnibȝ eius requisitis ad intellc̄
hnt in sua ꝑtate incipe intellige ⁊
nō incipe .. Ad 3ᵐ ꝗn dr̄ ꝗ uolūtas fo
ret libera ꝗ ꝗ lȝ in sua ꝑtate uolicōes
suas ⁊ tunc poȝ ꝯtēes in die ꝯsiles uel
le uolicōes hre in sua ꝑtate ꝗ ⁊ eēt
in ꝑtate sua ꝗ uellet ꝑcare ꝗ neꝰ
ꝯñis nītur ꝗ ipa nō ē nīl ꝑalis
actꝯ uolī ideo hāc uolicōm ꝑcabit ⁊ nō
aliam Conᵉ ꝗ anis eāt sit ꝯdeȝ pn̄
uolūtas ꝯinucō in stāte ꝯdōne una
continuata ꝑ horā poȝ in ꝑma ꝑte di
ligē a dilcōne ⁊ in 2ᵃ nō diligē ⁊
in 3ᵃ diligē .b. dilcōne ꝯsili ad ipi
.a. ⁊ in 4ᵃ nō diligē ꝗ ꝗ. ꝗre uoꝰtas
magᵗ in 3ᵃ ꝑte ꝑdnat .a. ꝗ .b. ꝗ ꝗ
tēpus sn̄ ꝯtiuū ē aliqꝰ ꝯtinua ad hꝰ
facile ēt solūē hꝰ. Ad 4ᵐ ꝗ actꝯ uolꝰ
sit in eius ꝑtate aꝰ ꝗ actus qui ē aꝰ
actus qui nō est dico ꝗ nō ē ꝗ nō
ē ꝗ nllꝯ actus nō ē ꝑmo quibȝ actꝯ
ē dr̄ tn̄ ꝗ uoꝰtas an̄ ꝗ hēat actū actꝯ
suus ē in sua ꝑtate ꝗ ē una ꝑpo ꝑ
⁊ ē in eē ⁊ id ē ipsa uolūtas ꝗ ꝯtē
uel uolūtarie ⁊ admittitur ꝑ ꝗ de poꝰ
ꝗ ē ista uolūtas ꝑt elicē uel uolūtas
ꝑt libē cāre actum suum sn̄ in aliqꝰ
actū qui uolūtas uolt ꝗ ꝯtē ꝗ actꝯ ē
in ꝑtate uolūtatis ꝗ ꝗ uolūtas ꝑt libē
ꝯtinuaē uel nō ꝯtinuaē actū suū .. Ad
5ᵐ ꝑbm̄ qn̄ arꝰ ꝗ hꝰ ē impoꝰ uoꝰtas
libē nō wlt ꝗ tunc uolō nō uolt neꝰ
ꝯñiȝ ꝗ dr̄ libē nō uelle a ꝑtate ꝗ
ꝯdōnis ꝑcꝰ ꝑ ꝗ potuit qn̄ incepit
nō uelle uoluisse sicut libē uoluisse/

qn̄ nō uolt ⁊ tn̄ dr̄ ꝗ ꝗ uolō nō wᵗ.
neꝰ ꝯñiȝ ⁊ sibi velle sicut libē uolu
isse qn̄ nō uolt sicut dcm̄ ē de uelle
⁊ io ꝯdō illa uoꝰtas nᵗ uolō libē nō wᵗ
⁊ qn̄ arꝰ ꝗ ꝗ uoꝰtas ꝑt libē uelle ponat
in eē ⁊ tunc ꝗ erit uā uolūtas libē wᵗ
poȝ dī ꝗ hꝰ de impoꝰ nō dȝ ꝑt poni
in eē ꝗ ꝗ. Ista ꝑpō uolūtas ꝑt in
differēt uelle ⁊ nō uelle in .a. nō ꝑt
dȝ poni eē uolūtas indiffē uolt ⁊
nō uolt in .a. ꝗ ꝑt uolūtas wlt in .a.
⁊ ꝯtinuit inꝰ̄ an̄ eodē mō ista uo
lūtas ꝑt libē uelle dȝ ꝑt poi ī eē
uolūtas wᵗ ⁊ inꝰ̄ an̄ incepit
uelle potuit nō incipe uelle. Sicut ē
aliqꝯ defectus in illo arguᵗᵒ ꝗ ꝗ ꝯñia
nō ualet hꝰ est poꝰ uolūtas libē
uolt ꝗ ꝗ ꝑt eē uā uolūtas libē
wlt nā poꝰ ē tm̄ dcm̄ eē ⁊ poꝰ ē
nᵃ ꝑpōm eē uā sicut ꝗ de ꝯ ꝑt nᵗ
cāre in illē tlēs ꝑt poꝰ ⁊ tn̄ nūꝗ
ꝑnt eē uē ꝗ nō dīt poꝰ ꝗ ita ꝑt
eē sicut denoᵗ. ꝑ eāȝ sicut ꝑ ꝗ poꝰ
ē nᵃ ꝑpōm eē uām nō denotaᵗ
ꝗ hꝰ possit eē uā nᵃ ꝑpō ē uā ꝗ
denoᵗ ꝗ poꝰ ꝗ ꝗ ita ꝑt sicut ꝑ illā
denoᵗ nᵃ ꝑpō ē uā. Aliꝰ ꝑt dici ꝗ
hꝰ ꝑpō uolūtas ꝑt libē uelle ē dis
tinguenda eo ꝗ libē ꝑt deriuare ꝯ
uerbm̄ uel 2ᵐ ꝑcedēs uel seqns/ ꝗ si ꝑ
cedēs ꝑpō est uā ꝗ si deriuat uerbū
seqns tūc ꝑpō est falā .. Ad 6ᵐ ꝑbā
qn̄ arꝰ ꝗ uoꝰtas foret ꝗ tunc poȝ libē
suspendē dcō ꝗ ꝯ ꝑpō istū tm̄ suspe
dē ut nᵗ ꝗ ꝑt ꝗ libē hre uel nō
hre aliqꝯ actū suū ꝯdō ꝗ ꝑt libē
suspendē omēȝ actū suū ꝗ libē

nisi volo suspendit actum suum. Si autem iste
terminus suspendere accipiatur prout suspen-
dere i. velle nullum actum habere ita quod ille
terminus suspendere actum denotet privationem actus non partem
rei sicut per hanc dictionem nullus denotatur, tunc manifestum
est quod hec est impossibilis: voluntas suspendit
omnem actum suum quia implicat quod nullum actum
habet et vult nullum actum habere quod includit contradictionem
et ad tertium intellectum procedit argumentum
et concludit verum. Et quod hoc includit contradictionem
voluntas libere suspendit omnem actum suum
et hoc similiter potest libere suspendere omnem actum
suum. Ad 3m primo dico quod voluntas non potest
abstinere et ideo … quando et quamdiu sit
quia sicut anima separata probat … condi-
tionis quidem cognitio potest etiam in spiritu
… alique excellentes sensibiles … et in intellectu sit
ita quod eorum notitia nullo modo possit
voluntas corripere … de … ipse
ignem et eodem modo est in intellectu separato …
anima separata dampnata sive in purgatorio
habet intentiones quas non potest abstinere …
continuare vel per diversam actionem vel per
actionem … sive aliunde velit sive nolit
et … quod voluntas est regina in regno
anime dico quod dato quod sit regina non tamen
id potest facere quod vellet. Nam ista regina
est ita … quod … impossibilia
nec potest … in omnibus suis preceptis
… Confirmatio … amplius
de gratia … c. … quod … dicit quod
voluntas movet eos in actibus suis et quod
non potest ei non obedire, dico quod
… amplius non valet quia nullus
actus sentiendi est … nisi sit in
potestate a voluntate … de volunta-
tis actionibus … argumenti
… sicut quando … et …

quod voluntas est … non est verum quia tunc
… foret … quod est … et
voluntas. Ad 2m quod … non est operatio po-
tentie quia non obedit voluntati … dico quod ad
… ignorantia … potest … tamen …
… et recordari aliquid quod … est
… oblivioni et … secundum …
quod … de … ab organo cor-
porali et sic … quod … intellectus est
operatio … quod voluntas potest in … intellectus
… non in … Ad 3m de … in …
potentiam voluntatis … dico quod potentia voluntatis aliquid
operatur … et non libere et …
… non requiritur voluntas complacens.
Ad 4m de intentione … dicitur
ad … cogitationes requiritur
voluntas complacens … dico
… difficultas … ad alias
quod … in … intellectualibus ita est
quod voluntas … complacens … in memoria
… actualis intellectus et … est quod …
… et … et delectatur …
… et tunc magis … continuare
et tunc … ad … intel-
lectum et … quodam modo
… contingit … in
… ab …
… et … non …
quod … vehementer cogitat de aliqua
alia re et … auditus et … tactus est
vehementer in actu suo intentus quia tunc

intellectualis eorundem. Ad 3m principale cum arguitur
quod tunc voluntas potest velle contrarium iudicii
rationis dico quod propter minorem necessitatem quam propter rationem potest
quia non contra contrarium iudicium quod non potest velle
potest velle non et contrarium tamen potest se conformare
possibile est tamen quod potentia nollet contrarium iudicii
rationis quia haberet potentiam quia haberet potentiam tamen hoc
iudicium rationis eundem et ad eandem in a quod
potest tamen velle contrarium et tunc vult contrarium iudicii
rationis quia contra tunc iudicium rationis non est conformitas
suppositum. Secundo dico quod esse contra iudicium rationis
contrarium quod voluntas non potest velle et contrarium iudicium
est istud non est simul eodem instanti quod impossibile est
quod voluntas vellet se nunc sic hoc posset velle
se non esse beatum vel posset velle se non
esse secundo in contrario propter rationem. Secundum quod est posse
se conformare iudicio rationis et aliud est velle conformare
iudicio rationis nam ponatur quod potentia dic-
tet non esse volendum in a. Potest tamen una
hora futura causa et potest quod in a potentia dor-
miat tunc in a voluntas potentia conformit se iudi-
cio contrario quod non vult. Immo si ad vellet non
conformaret se. Sed voluntas conformare se iudicio
rationis est voluntas facere quod ita sit secundum quod iste
iudicium primum denotat. Secundo velle conformari
iudicio rationis est velle et optare ita esse
sicut per istud iudicium primum denotat et ideo
aliqua iudicia sunt esse quibus voluntas non
potest se sic iudicio rationis conformare secundo si ratio
diceret hoc nunquam esse volendum voluntas non posset
se velle conformari isti iudicio ~~Tunc ad formam~~
~~argumenti cum arguitur~~ quia hoc iudicium volendo
esset quod omne iudicium. Tunc ad formam argumenti
cum arguitur Si voluntas vellet quod omne iudicium
rationis tunc vellet quod hoc iudicium voluntas est
quod omne iudicium rationis et illud iudicium
sic dictamen potest a tunc conformiter a potentia potest
velle quod a. Et non dico quod potentia potest velle quod
a et potest velle difformari isti iudicio nam

potentia potest habere aliquod iudicium oppositum illi et contra
istud iudicium si velle difformare se illi potest
velle se difformari illi. Ad 2m cum arguitur si non
vult conformari isti ergo vult quod illud iudicium
quod velle et quod omne iudicium rationis ergo non
vult quod omne iudicium rationis vel non quod omne
iudicium velit, concedo et cum arguitur non vult quod a
necessario contrarium sed dico quod hoc iudicium sed
potest voluntas velle sed dico quod impossibile est quod
velit conformari isti iudicio stante isto solo
iudicio et si non quod omne iudicium velit ergo
vult conformari alicui iudicio, et propter quod non
vult quod omne iudicium et si non quod de iudicio
vult ergo non vult conformari isti iudicio non
potest dici quod stante illo iudicio solo in mente
voluntas non potest velle conformari illi vel dif-
formari quia si non vult difformari vult quod hoc
iudicium et si vult quod hoc iudicium vult quod de
iudicio quia non sunt plura iudicia. Et si
vult quod omne iudicium ergo vult conformari illi
iudicio et non stante isto iudicio non potest
velle conformari nec difformari sed tamen potest
id iudicium sub volitione simplici et sub volitione
concedente et non concedendum est quod voluntas
non vult conformari isti iudicio illud et iudi-
cium denotat quod volendum est secundum quod ipsum de-
notat esse volendum et non quod est volendum secundum
quod ipsum denotat esse volendum. Ad 2m forte
quod voluntas non potest se conformare contrariis
iudiciis concedo conclusionem tamen dico ad argumentum secundum quod dice-
bat quod voluntas conformat se in non volendo
dico tamen quod prima conformatio sic fiat non est lau-
dabilis nec virtuosa quia nunquam sunt volita per
dictamen nec sunt contra dictamen voluit se
non velle et concedo quod voluntas non potest conformari
velle isti dictamini quia aliud est voluntatem velle
conformare se isti iudicio rationis et aliud velle
se conformare ut dictum est. Ad 3m concedo et

s ar igi no volt q a nec qua tn dco
q q hc indiciu volutas vn pt velle s
dco q impole est q velit gformari isti indico
solo qz si volt gformari isti cu stante isto
indico volt gformari isti indico et p gns
no volt q ome indiciu et si no q ome
indiciu volt t no gformatur isti indico
sic gdo gz tn ad rom dco q et ad pz
sic q tom antu dependet. Sz ad illa
sor magis volt ploz dapnari q se pec
care mortalr qz q e fa et neganda.
na h dco q gsidat gsise et distribuc
tiu cu addit et io gsidat iam tin sor
peccare mortalr p quolz pcco mortali
q sor pt gmittere et p gns gtingit desc
dere sub io tio ad oia suppota illig
et io sic sor mg volt ploz dapnari qua
sepsum peccare mortalr t sor mg vult ploz
dapnari q se peccare illo al illo et sic
de sinlr sicd sic margarita e magis al
ba q lio igr e mg alba q sor et q plo
qz qz i mt pccat q sor pt gmittere istd
e vnd si sor velle dapnari ploz ideo
ad id gtingit descedere sz sic g mt
pcca q sor pt gmittere vnu e id sz
sor velle dapnari ploz. sic igr sor mg
volt ploz dapnari q se velle ploz dap
nari q includit gdcom. Rn q vlis
io erraret qz nc dco velle pximu
dapnari nc me peccare mortalr q necess
debeo nolle mg tn debeo mea pxim
dapnari q me peccare mortalr et tuc
no pcedit argum. Ad xm qn ar q
lio pt peccare mortalr sn qcuqz actu
volut gdo q in tam pcco obmissionis
no occurrit actus nc gtrar nc intior
et qz no ht actu vo s pmat isto tam
io peccat mortalr na ad tnedu im

actu vt ex pcepto dmo qz cu libe no
volt illu cu ut fuit expositu i po pn h
io pt peccare mortalr. Aliit pt dici q
stante illo indico solo pt volutas velle
q hc indiciu s no pt gformare voluta
indico qz id indiciu denot q dz velle
q hc indiciu et no debet velle q hoc
indiciu io pt negari i gna volt gt
ome indiciu et idz indiciu q dz velle
q oe indiciu gto dz velle gformari vo
isti indico. Ad im qn ponit in volut
suma et clarissim indim et pt dici ho
q no obstante isto sumo indico pt volutas
no velle hz no possit ad oppm velle
stante isto indico qz si oppm vl ad evide
id indiciu remitet et io stante isto indico
pt volutas abstinere actu suu no ad
nelle. Aliit pt dici q clarp indiciu de
bno oppo e suffus noti nempy
ita q p illud indiciu suffic repute
volu vep qz oppo sicut p id indiciu
eudu ee ad eam sub intecone a sez
psto incti volutas ht notis suffic
ad eliciend qcuqz volut et. Ad 6m qn
ar q sor mg volt id q sit ad hore
dei q qcuqz ad gmodu sui. Dico ad
illa sicut dixi ad gslem q ipea e
fa qz h q gsidat gsit distributiue oe p
tnes ad gmodu sicut sub q gtinet
id q e velle id q e sumie ad horem
dei et io p illa gtrom denot q mg
velit id q sume e ad hore di q ve
lit id q sume e ad horem di q includit
gdcom. Ad im pn li qn ar si volutas
foret libera posset se vo libe obligare
et et ho obligat se alti sub gdicoe
et ipa adimpleta te illi s forma
obligatois. Psyx sicas gntr q p ex
formas p quas indr s quo sca

q in isto casu et in quolibet simili tenetur ei cui sit
obligatus sive adimpleatur condicio sive non
et ideo nec ista qua videtur illi sub i co
dicione et non absolute ergo et condicione non adim
pleta non tenetur sed in casu suo oppositum quia aliquis
obligat se alicui et promittit aliquid sub con
dicione et ex opposito condicionis sequitur ipsum teneri
ut nunc vel ut simpliciter ideo sive condicione im
pleta sive non tenetur Sed tunc forma talis obli
gationis et vox huius obligationis sunt in potestate
mea facere ipsum teneri in ex opposito condicionis
tamen sic tenetur in facto et ex opposito obligationis
et tamen totum id erit propter formam obligationis
Si tamen casus sit ponatur quod sortes teneatur platoni
dare pecuniam si plato obviet in a quantum homo qui
sibi non tenetur et non aliter et tunc obviet platoni
in a sortes dico quod casus est impossibilis quia ex
prima parte sequitur quod sortes dabit platoni
pecuniam si obviabit homini qui non tenetur sibi dare
pecuniam et per secundam partem sequitur quod non contra et eo
casu sic sit ponatur quod sortes debet platoni sub
condicione posita in casu possibili est casus et
quando queritur utrum teneatur dare dico non dico quod sit quia
sive condicio sit impleta sive non tamen tenetur quia
si condicio non sit impleta tunc plato non
obviat homini qui plato non tenetur et per consequens ob
viat homini cui sibi tenetur ergo tenetur et non tenetur
si condicio non est adimpleta ergo non tenetur.
Item contra ista dicta dico secundo dico quod plato est
liber et sortes est suus quia platonem esse liberum sequitur
ex intentione vel impletione condicionis sed sortes
esse liberum non sequitur nisi ex intentione quod non
potest tenere quia plato est liber ergo obviat li
bero et tamen sub ista condicione debetur dominus
platoni liberatus. Ad tertium admittitur casus et
quando queritur utrum petrus velit intrare religionem
dico secundo quod ex casu sequitur propositio quia
non sequitur per velit intrare religionem si iohannes
velit ergo p velit intrare religionem quia si
velle non est nisi velle sub condicione quia
in sit volitum cadit actus voluntatis super
isto toto velle intrare religionem si iohannes
velit nunc ex illo casu sed tunc quod velle
intrare religionem ergo sortes velit intrare nunc
contrario iohannes non velit ergo plato non velit.
Sed contra ista sunt argumenta non arguunt pro ra
dice quod aliquis obligatus sub condicione
non aliter tenetur absolute obligatus et si condicio
non sit adimpleta quia ex opposito condi
cionis. Contra id arguitur sic totum quod sortes
tenetur est forma obligationis quia non tenetur
si sit sic non obligaverit ergo aliter non obli
gatur nisi secundum formam obligationis sed forma
obligationis est quod non tenetur nisi condicione
adimpleta ergo ex quo constat condicionem non
adimpleri sequitur ipsum non teneri. Item si
aliquid antecedit ad aliquid sequens et persona
ad suum effectum oppositum eius tunc non antecedit
ad eundem quia illud antecedens non foret perfica
ta in effectu sed in casu condicio est
adimpleta et sortes tenetur quia antecedens est
ea persona quod quia obligatur se condicione
adimpleta et non aliter ergo oppositum an
tecedentis non infert quod non antecedit illud.
Item in eodem casu in quo sortes tenetur platoni ob
viat ei scilicet in a ergo in a obviat
homini qui sibi tenetur et nulli alii obviat nisi
sorti ergo obviat alicui qui sibi non tenetur
et ultra ergo sortes tenetur et non tenetur. aliter a
nega... dico quod pro eo casu posito
sortes non tenetur ad eius eundem est sicut
quod si aliquis obligat se sub condicione impossibili
et non aliter tunc non tenetur quia condicio ... non
potest adimpleri nec ipse se obligat
nisi condicione impleta et eo modo obligatur
obligat sub condicione que possit adimpleri

s' aut cōd^o deueniat impo^l. ex aliq̃ euentu
p^9 obligacōm an tp̄us q^o d3 adimpleri
uel illo tp̄e in q^o nō pt adimpleri ī n^o
obliga^r pmittēs sub tali cōdicōe / et h^c
dico s' pmittēs ī^co fuit fraudulēt^9
in eo q^d deueniat cōdico impo^l. h^oi
q^ua d3 adimpleri nō ita ē in pposito
q^a h^o q̄ cōdic^o imposs^a in^t s^r et pl^o d3
d^z impleri. h3 in a. ex aduentu sortis
cui^9 nōe volūtariū ca pt cōdic^o impo^l.
q^r impo^le est q^d ita volūt sit in a s^r
cōdico denota^r in a. ī^o ecīu posito q^r
s' pt volūt eēt in a sicut p cōdic^o
denota^r. insi^ct cōclu^o io cōdico est
impo^l. q̃ q^r s^r nō te^r simpl^r sicut accep^t
ip̄e et nō p^t i^9 ppōm q^u ita ē q^d ē
ī ptate cui^9 sit pmissio fac^e pmit
tētez tenei^r b^9 tn̄ ex opposito cōdicōis
q^a ex impletōe cōdicōis et s' ti obligat^9
te^r / et ego accipio b^9z mg^r ulc̃
rōnabilez ppōm et cōcludo q^d nō te^r
ad pmissionē cōtinuz sic ē q^d aliq̃s
obligat se sub cōdicōe et ad h^oram
inpletōis cōdicōis nō^9 ipa cōdico
insp^9 oppōm pmissiōis te^r pmittēs
nō tene^r s' sic ē in casu isto. nā eu^9
implet^r ex cōdicōe s' pl^o obuiat
h^oi q^d t^r nō te^r q^r s^r nō te^r q^r solū
s^r ē ille cui obuiat. i^r s^r s^r ex opp^to
pl^o obuiat h^oi qui s' te^r. g^o nō im
pleet cōdicōm et ult^a g^o s^r nō te^r.
et ult^a g^o s^r^9 nō tenei s^r^a ta. ex
opposito cōdicōis q^a ex cōdicōe .. pp q^n eu
b^i^r q^d ip̄e d^t q^d s' casus sic pone^r. q^d
s^r tene^r pl^o i. x. s' obuiet h^oi
in a q^d b^9 nō tene^r et a^r nō tunc
obuiet pl^o solū s^r tc̄ d^t q^d casus ē
impo^l. et tē arguo sic i^e casus ē ipo^l.

et eo^m d po^r sub cōdicōe eo casu g^o eo
ē impo^l. cū cōdicōe et cōdico impo^l. eo
casu g^o cōdico in a. ē impo^l. g^o nō
te^r qui se obliga^t sub illa cōdicōe
.. pp quod cōdico repugnans cōtractui ī
sua cōdicōe insiat pn^les cōtractū in sua
cōdicōe u^t s^r. s' b^r cōtrahat cū mliere
sub tali cōdicōe accipio te ī meā sub
ista cōdicōe q^d nūq̃ reddas m^r debitū
talis cōtract^9 matrimonialis nō .b3 q^r ex
cōdicōe nō te^r ei reddere debitū et
ex cōtractu m^rimonii requir^r et te^r. et io talis
cōtract^9 n^9 est. sic a^o in pposito nā
impletō cōdicōis s^rto a^r in casu
posito nō remai pl^oi et s^r^9 tenei pl^o
z pn^le cōtract^9 et cōdico in eo posita ex
euētu sorti repugnat cōtractui et in
fiet eo^m et^c. ergo s^r nō te^r. et ad
arg^m in opp^m rñdeo q^n d^r s' s^r n̄
te^r. g^o pl^o obuiat h^oi q^u nō tene^r
cōd^o et q^n d^r g^o adimplet cōdicōz n^o
cōseq̃ q^r imple cōdicōm ē facere s'
eē vol^r sicut p cōdicōm deno^r. et h^c
nō fiat pl^o q^r cōdico cōti^r in a.
eū h^c vo^o pl^o obuiat s^r et s^r ē
h^o q^d ē nō te^r et s^r te^r pl^o cōdico^na
ē impo^l. et io nō implet cōdicōz u^c
vol^o fiat sicut deno^r. p cōdicōm
s^r eciā ē q^d intenco pmittētis sub
cōdicōe fuit q^d impleco cōdicōis insit
s^r^9 tenei s' impleco cōdicōis nō insit
s^r^9 tenei et io nō implet cōdicōm q^r
imple cōdicōm ē facere sicut p mēte^9
pmittētis denota^r. ad b^m pn^le q^u
d^r q^d tūc s^r q^d eū h^o eūdē diligēt
et nō diligēt n^c^o ynaz / et io casus
q^u po^r q^d s^r diligat eū^z h^oiem et
dico b^ene q^d ptes casus sūt impo^les

et ex duabus primis partibus habetur et conclusio
socrates diligit omnes homines diligentes se
et socrates non diligit platonem et ex 3a premissa habetur
contradictorium eiusdem conclusionis scilicet quod socrates non diligit
omnes homines diligentes se ... dicendum
est de obligatione platonis. Ad aliud formam
cum arguitur quod socrates idem vult et nec unquam ... volunt
socrates vult esse filius platonis et plato vult esse filius
socratis ergo socrates et plato volunt esse filii ... ad
denotatur pro conclusione quod non denotatur pro antecedente quia
pro conclusione denotatur quod socrates et plato volunt hanc
conclusionem simul quod non est verum nec pro antecedente
denotatur sed antecedens patet hec duas ... volunt
et conclusio non nisi unam ut patet et ideo est fallacia
consequentis in arguendo. Ad aliud principale quando arguitur quod
homo potest libere velle scire actum et quod
vellet et nollet etc dico primo illud argumentum
quod intendo probare et conclusio 2o de alia questione
et obiciunt alibi. Hic dicitur quod licet homo
sciat potest eo uti quando vult et ideo non indiget
quod intellectus sua scientia actu sit exterior sed per
causam quod habet in sua memoria. Sed tamen volunt potest ea
uti quando vult non quod sola voluntate sufficiat
sed notitia ... scientes homines in habitu
ad actualem considerationem sed requiritur de-
ducere de habituali notitia ad actualem
considerationem per voluntatem habet prius una
confusa notitiam ipsius considerandi et scit
quid est considerare et sic est distincte considera-
re et tunc veniet eius notitie potest velle
considerare idem in speciali et distincte et
ideo impossibile est quod homo per voluntatem deduca-
tur se ab habituali notitia ad actualem
et distinctam nisi prius perveniret ad confusam
omnis ... Et tunc ad primum quando ar-
guitur socrates habuit alios considerare et scit a
et dico quod non plus concluditur nisi quod prius
quam considerare debet considerare confuse de a.
sufficit enim consideratio confusa ad velle

distincte cognoscere a. licet non sufficit ad
volendum a distincte quia non est idem dicere vult
distincte a et vult distincte cognoscere a quia
ad primum requiritur distincta cognitio et ad secundum
sufficit cognitio confusa. Ad aliud forma
quando arguitur de voluntate ad actualem recor-
dationem etc dico quod ideo dicitur quod homo potest libere
recordari quia habet in memoria se prius recordari
non quod per volitionem solam possit recordari
et quando aliquis vult recordari iam recordatur
sed forte per primam recordationem confusam appetit
recordari distincte et sic potest intelligi
Augustinus decimo de trinitate capitulo ... omnis actus studentis
... voluntatis scire quod velit non est
amor eius rei quam nescit sed eius quam scit propter
quod vult scire quod nescit. Ad tertium quando arguitur
quod Augustinus consideravit a etc dico quod ...
... per confusam notitiam de a de
libro ... distincte vel ... conside-
rare de a. ... volo scire quod nescio
ergo volo quod nescio. ... velle me scire
quod nescio ergo volo quod nullo cognosco
Ad illa et similia videtur Augustinus etc
et dico quod tamen ex eo quod volo scire quod nescio
in particulari non sequitur ergo volo quod nescio
quia tamen scio quid est scire quod nescio id est quid per
hanc propositionem denotatur et hoc sufficit ad volendum
Ad secundum quando dicitur volo scire quod nescio
nec in generali nec in speciali forte hoc est possibi-
le per intentiones generales propositionem vel
notitia confusa de ... per intentiones
... et hoc est verum. Ad ultimum quando arguitur quod
voluntas potest libere dimittere et consequenter dico
quod hoc non est possibile nisi intellectus apprehendat
distincte a et indistincte vel confuse
b. ... intellectus utrumque confuse potest velle
distinctum cognoscere ipsum b. et se dimit-
tere cogitationem de a. sed dimittere intellectum

ad argumentum non concluditur non potest voluntas
Ad 4m quando dicitur quod voluntas potest libere merere
et demereri usque quando; et ad probationem quod post finem
quam quando arguitur probando quod actus in quo potest corporalis
est quamdiu in fine nescitur de illorum
iudicatio potest dici secundo quod iste dampnatus
est in a. quando mortis fuit, sic esset verum
immediate ante a. ille fuit malus et sufficit
adhuc quod dicatur finaliter malus. Et quod in
mediate ante a. iste fuit bonus, fuit finaliter bonus
omnes patet quod nullum tempus fuit ante quod
fuit bonus quia de quolibet precedente
iste finaliter fuit bonus. Unde cum illo stat ad
missio quod utrumque concedere licet quod immediate ante
a. fuit bonus et immediate ante a. fuit malus
et ideo potest tam negari et dici probat quod
est non tempus in quo potest sic creatura merere
vel maior in quo non potest et sic potest
sic argumentum impeditur quod quando alternative
peccavit vel usque ad illud tempus quod foret
tantum in quo potest vel foret maior vel quod
non potest vel minus eo in dispositione quando
meruit et 2m vel quod debet indicari et
et quod videtur de ad argumentum. Ad 5m
secundum quando arguitur quod non fuit dare
maiorem gradum merita quod sancti sunt in
vita dico et ad istud et non quamvis
illa non est dare maiorem gradum merita quod
deus nescitur ex indicabile vel premia
ad condignum non de indicabile enim
secundum gradum premia sunt quando post mortis sunt non
est. Ad 3m patet quod non
quod si sanctus et plus meretur per unam horam
in quo alius quam qui sanctus a. meretur sanctus et
plus per vivat et minus merebitur per a.
non demeretur tunc arguitur quod plenius minus
concedit minus forte per minus instan-
taneum et quamvis non concessum minus plus
minus sit diminute vel indiminute si diminute

sit et dare minus equale illi cuius est
indiminute erit impossibile. Ad 6m dico
quod sanctus et plus eque premiabuntur quod eque
meruerunt, non quod nullo minus contradicto
dicitur a minus contradictione et ideo
dico minus quod anima sancti sunt in articulo
mortis premiabitur et quod arguitur plus eque
meruit et diutius fuit in gratia igitur
magis premiabitur non quantum quod esse in gratia
sine operatione meritoria non facit ad augmentum
premii essentialis cum et potentie non merentur
sed actibus 3o ethicorum ca. 10. Ad 7m quando
arguitur ponendo casum quod sanctus peccat in infinitum
gravius plenius gravius peccat peccato infinite
malitie, et quod peccat in infinitum gravius per
quod in 2o et in 3o est gravius et sic patet
quod si sanctus offenderet proximum suum sine fine
in 2o minus bonum quod sit finis nunc in
dominus a plenius adhuc peccaret in 2o
gravius plus et minus peccat gravius est..
Ad id non nec quamvis et omnes et quando
sit et exponendo peccatum infinite malitie
peccatum sed tamen debet puniri infinita in-
tensione, et non est nec quamvis. Sed istud
sanctus peccat in infinitum gravius quam plus et
quod in singulis 2o scilicet sanctus peccat in
2o gravius quam plus.. Ad omnes emendationes
rationes quod quando aliquid plura requiruntur ad unum
effectum sicut si 10 homines requiruntur ad
trahendum navem per spacium unius stadii
in 1a hora tunc viginti homines trahentes
requirunt per idem spacium in medietate hore
ut patet a. physicorum c. 12. Sed si utrumque quantitas
elementum ex ista parte foret dupli-
cata non tamen per duplam velocitatem sed ad
hoc quod sit dupla velocitas requirit
quod sit duplicatio totius virtutis sicut

in proposito ita ad gravitatem aliquam moralis
peccati puta periculum quod sit in multa
communitate et circumstancie multe puta prohibitio
legis mencio occidentis utilitas principis
occisi ad rem publicam magis gravis est occi-
dere principem valde rei publice utilem quam purum
(?) purum inutilem rei publice propter eadem
utilitas multe alie circumstancie possunt esse a parte
temporis et loci et aliorum que arguunt gravitatem
peccati. Ad illud quod forte in 2o gradu
quod est non sufficit duplicitas unius circum-
stancie de istis tantum, ita gravitatem
puta quod fiat per finem in 2o magis bonum
quod habet pro illo duplicatio illius circumstancie
non tamen duplicatio omnium aliarum circumstantiarum
tamen in gravitate. Et ideo non sequitur quod a
est gravius sed esse non est gravius. Et alia
gravitas gravitatem seu proporcionem multi-
plicem quod non in 2o nec in 3o et sic
de aliis. Et ideo dico quod in tantum argumenti
forma non peccatur in 2o gravius quam prius
sed peccatur gravius in aliqua proporcione simpliciter
et hoc est ita quod non est tamen. Sed istud forte
peccatur in infinitum gravius plus sic nec
vero cum forte peccatur in infinitum gravius
plus ergo peccat peccato infinite malicie
intensive nam peccans mortaliter peccat
in infinitum gravius quam peccans venialiter
et tamen non peccat peccato infinite malicie
ad intellectum ut sic dicatur pena
infinita intensive. Ad 4m quod dicit
velle occidere duos homines vel quod velle
occidere infinitos est peccatum infinite gravitatis
patet per predicta quod gravitas non sequitur ad
duplicationem unius circumstancie non sequitur dupli-
catio in toto gravitatis et ut dictum est prius.
Ad 5m cum dicitur quod velle peccare
per duos annos non est gravius quam per unum
in duplo etc. Ad 6m quod videtur reducere ad

ideo in veritate quod velle peccare per tempus
infinitum non est in infinitum gravius quam
percipiendo gravitate ex pena debita
pro peccato quia pro quolibet peccato mortali debetur
pena infinita extensive et non est dupla
ulterius potest ad penam infinitam extensive.
Et ad argumentum in contrarium quod accipit quod velle
peccare per duos dies est gravius quam velle
per unum ceteris paribus et velle per 3 est
gravius quam per duos et sic procedendo dico ad
primum quod impossibile est certam esse peccata que
faciunt ad gravitatem peccati. Ad 10m principale
quod arguit quod voluntas potest tunc velle subi-
to vel successive sicut placet ego nego
quamvis quod voluntas est impossibilium 3 ethicorum
c. 4o unde quando voluntas potest velle sed
velle subito sed non potest velle subito
sed successive unde sicut dictum est in 4o
articulo questionis. Ad 11m in opposito dico quod
arguit non prohibet nec est aliqua resistencia
ergo est ibi actio subita nego consequentiam quia et
negative sicut quando 4o physicorum quando 3o. Nam
motus corporum celestium et corporum motores
non est resistencia et tamen movent in tempore sic
motus non resistit formaliter et tamen innuat
se locari in tempore sed de istis sufficit. Ad
primum quod non sequitur quia est volitio habet partes
intensive per quas contingit ymaginari
unam resistenciam ad volitionem predictam.
Ad 2m quod arguit sed volitio fiet in tempore
tunc esset in peccato in hoc instanti nec est
ymaginandum per illa in peccato ideo quamvis quantum
ad mentem sicut ideo quod motus necessario movetur
per illa sed per nunc tempus continue movetur
per illa et sic de peccante. Ad 3m quod
concluditur quod potest non meruit in primo instanti
sue concepcionis ideo ymaginandum quantum ad
mentem sed incipit mereri et ideo dico quod

a quo primo sue creationis vel a primo suo ad
ceptionis. Ad 5m cum arguitur quod tunc corpus non
foret subito in altari quia a non verbo ad verbo non
verbo nec quam etc. dico quod corpus est
ibi subito sacramentaliter sed tunc est conversio per
conversionem [illegible] Christus fuit ibi ante sed hic
non ad [illegible] et cum quia a verbo etc.
dico quod verbo non tamen voluntate instanti
[illegible] sed sacramentaliter et per quod consecratum..
Contra 9º cum voluit ibi esse quod fuit 9
quam antequam fuit ibi voluit pro aliquo tempore esse
ibi sicut volo nunc pro alio tempore esse ro-
me [illegible] in veritate non est simile de Christo
et de volitione sua et mea vel forte
deitas sic coagit quod subito vel in tempore
producit opera sicut sibi placet.. Ad 4m
de illuminatione medii dico quod agens naturale
non agit subito nisi cum sua actio est
finis transmutationis precedentis sicut patet
per commentatorem 6º physicorum commento 32 et quia volitio
non potest sequi actionem in tempore volitio
dico libera ideo non potest esse in quo.. Ad 6m
cum arguitur [illegible] subito ergo volitas
[illegible] et ad [illegible] physicam et [illegible]
[illegible] in diversis locis [illegible] dicit quod intellectio
fit subito sicut visio et intellectione
3º de anima commento 28. De delectatione autem
[illegible] quia iste [illegible]
[illegible] in sua [illegible] intendantur et [illegible]
[illegible] quia potest manere in esse quieto
sine intensione et remissione cum sit perfecta
et ipsa perfectio fit in quo sic autem non est
de delectatione [illegible] esse nisi
sit in tempore et per quod [illegible] sit acquisita
et [illegible] sit in acquirenda ideo intellectio visio
volitio et huiusmodi non sunt [illegible]
quia possunt manere in esse quieto et [illegible]
denominant [illegible] ita quod anima intelligit

per intellectionem que fuit producta subito
et manet in esse [illegible] perfecto in quo
et sic [illegible] 10 ethicorum quod delectatio non
est [illegible] quia delectatio est perfecta in quo
.. Ad [illegible] dicitur quod delectatio sicut [illegible]
sicut [illegible] subito nego
[illegible] quia sic [illegible] est falsa [illegible]
Ad 8m cum dicitur visio fit subito igitur
volitio nego [illegible] sicut patet ad 4m..
Ad 9m cum arguitur quod agens naturale
agit subito patet per predicta ad 4m etc.
Ad 10m cum arguitur sicut [illegible] peccat
quando fuit [illegible] quod in [illegible] in quo
incipit peccare [illegible] finis [illegible]
si fuisset [illegible] in medio [illegible] peccatum
et in medio [illegible] fuit [illegible]..
Est hic una difficultas quia in aliquo
[illegible] quod hec [illegible] est [illegible]
[illegible] erit et [illegible] est cum [illegible] peccat [illegible]
quia vel est dare [illegible] non esse [illegible] vel ultimum
esse [illegible] non esse igitur [illegible] esse [illegible] si
ultimum esse [illegible] quod sic est dare ultimum in
[illegible] in esse. Ad id potest dici quod in actionibus
vel destructionibus ubi deus est agens non est
[illegible] sicut in actionibus vel [illegible]
[illegible] 8º physicorum ubi dicitur quod [illegible] est [illegible]
[illegible] [illegible] dicto [illegible] magistra
[illegible] quod non est dare ultimum [illegible] permanentis
esse etc. Ad 2m dicendum quod non est dare primum
volitionis nec ultimum quia [illegible] vult et [illegible]
et cum arguitur quod tunc [illegible] et penam
foret [illegible] est [illegible] ergo nego
[illegible] quia sicut non est primum in quo [illegible]
peccat ita non est dare primum in quo punitur
quia simul cum peccat [illegible] sic [illegible] et
[illegible] ad [illegible] et [illegible] sic cottidie
sicut peccat et [illegible] quod peccan
[illegible] quod volunt [illegible].. Ad 2m cum

nec sic illud peccatum non precessit suam penam
quarto quia non precessit tempore nec principio
sed tempore secundum aliquos. Dico tamen quod peccatum precessit
causaliter et hoc est contra textus locutiones
sed nec primo puniatur quam peccat et si non pec
casset non fuisset punitus et ideo dico quod in
angelis peccatum precessit penam vel et in ho
mine est taliter et non solum non duratione
et quando arguitur per commentatorem 9 metaphysice c. 13 quod a
gens prius sit suum effectum tempore dico quod loquitur
de agente particulari et de effectu completo
Ad 13m quod dicitur ad primo quod contra dicitur ultimum quod
esse continet quia caritas non corrumpitur actualiter
sed per hoc quod deus illam non conservat et quia in
quo potest incipere eam non conservare ideo dico
quod est dare ultimum in quo conservat. Ad 14m
quando arguitur precipiat aliquem quod in primo inci
piat aliquod opus meritorium et post obmit
tat illud quero tunc in primo peccavit et quando
quando peccavit vel in a sit a ille instans nec post
a in quo peccavit. Ista difficultas
potest in multis fieri. Sed ad primum hoc contra
cedenda et est verum non peccavit et tamen nunquam
peccavit aliquo tempore quod erat preceptum in suo
pro sui et hoc loquendo de peccato omis
sionis sicut potest dare nullum tempus in quo
voluntas potest velle sive maius nisi quod non
potest aliter dico quod ante a est dare aliquod
tempus quod est medium preceptum ab eo in quo
potest vel maius in quo non potest et in quo de
bet velle incipere quia non sufficit obedientia
quod consequitur preceptum nisi consequatur ad in
tentionem precipientis. Hoc enim requirit delib
erationem et ideo ad deliberandum non subito
debet incipere in a et ideo debet velle incipere
in a ante a et nunc est verum quod in toto illo
tempore peccat. Contra non obmittitur
quod debet facere quia nec debet facere ante a nec etiam
quia quando precepit quod debet incipere hoc precepit

quod ante a debet velle hoc facere et ideo licet hoc
preceptum sit voluntarie de aliquo peccato nichil
tamen ideo forte omnes intervolentes preceptum si dicat
sic precepto et quod tu incipias nunc velle
Ad 11m cum arguitur quia post tunc erat possibile
quod caritas manet solum per instans quia sicut
et quantum potest 8 physicorum contra 83 commentatorem ad
ad primum dico quod verum est quod hoc sit impossibile per accidens
contrarietatem cum tempore ita quod eadem generatur per
tempus contrarium cum tempore et per ... corrupta per
agentem naturale et non manet nisi per instans
Ad 16m quando arguitur de anima quod anima est in primo
instanti sine esse beandum et cognoscendum deum
potest sicut corpus quod a primo potest et sed non in
primo. Et ad ultimum dico quod ideo argumentum
directe concludit in opposito quia si non pec
cat nisi in tempore tunc in primo instanti continuo
temporis sunt bona i.e. bonus in gratia. Ad 17
probabile quando arguitur quod tunc voluntas foret
passiva et non activa nec contra sicut patet
in 2o articulo questionis. Ad auctoritatem glosa
glosa concedi quod intelligit sic contingens
causaliter non invenitur in potentiis activis
naturalibus et hoc idem sed de potentiis activis
liberis non loquitur. Ad 12m probabile differo
dicere usque ad proximam questionem quia erit de modo
fruendi deo. Ad 13m principale quando arguitur si sic tunc
voluntas posset libere vitare peccatum concedo consequens
et conclusionem et quando ad istud intelligendum quod
angelus peccaret potest libere facere peccatum et non
facere peccatum nec ita quod posset libere vitare
peccatum postquam peccavit sicut dicit Anselmus
de libero arbitrio c. 2o nam simul peccat est
in potentia non peccandi. Ad formam
quando probat consequentiam ... qui primus fuit
talis sicut adam potuit vitare peccatum aut
ante quod ... dico quod ... est distinguenda 2m
sensum compositum et divisum sensu composito ... est
qui fuit post adam vitarent peccatum quando

peccauit / et sic patet quod est falsum. Secundum dicendum est iste adam in hoc tempore potuit vitare peccatum et in hoc tempore peccauit determinato tempore in quo peccauit. Et concedo propositionem in sensu diuiso adam potuit vitare peccatum qui peccauit quia sensus magis proprie exponitur sic qui peccauit potuit vitare peccatum. Et ergo sic illa adam potuit vitare peccatum antequam peccauit sicut in sensu diuiso est vera et in sensu composito est falsa. Et tertium est falsum in utroque sensu. Unde concedo istam adam qui peccauit potuit vitasse peccatum / Contra dicitur aliquis peccatorem actualem dum iste alter potest vitare peccatum alter non sicut. Unde nunc est in peccato quia nunc peccat. Ergo nunc non potest vitare peccatum sed non potest nunc vitare peccatum ergo nunc non peccat quia nemo peccat in eo quod vitare non potest secundum Augustinum de libero arbitrio libro 3 c. 18. Ad primum dico quod iste due propositiones sunt impossibiles. Et peccat et ille potest vitare peccatum sub determinato peccando. Concedo quod iste non potest vitare peccatum et ad Augustinum quod potest sic intelligi nemo peccat faciendo illud quod concedit sine posse ut potest illud vitare antequam peccauit. Unde dico quod ideo hic peccat quia antequam peccauit potuit non peccare. Sed contra ita arguitur per praedictam formam sicut sicut a tempore ante peccatum Adae quod peccatum fecit in tempore b. tunc arguitur sic Adam tunc ante b potuit vitare peccatum et post ante b vitauit peccatum. Et fecit quod potuit ergo non peccauit. Respondeo si ante b potuit vitare peccatum et ante b obmisit facere quod debuit et ante b peccauit contra primum quia argumentum procedit pro peccato Adae. Respondeo capio peccatum angelorum qui peccauit scilicet luciferi et michaelis et sit pro peccato tunc arguitur sicut per ante a. existebat sicut michael et lucifer quia si non tunc lucifer peccasset antequam peccauit contra primum

et in a. lucifer non potuit cauere peccatum. Ergo quandoque potuit cauere peccatum cauit peccatum. Ad primum dico negando illationem tamen ante b potuit vitare peccatum unde concedo quod qui peccat potuit vitare peccatum. Ad secundum dico quod ante b potuit vitare ne faceret in b. et quod ante b non vitauit ne faceret in b. et ante b non peccauit nec contra sed sequitur quod in b. peccauit quia ante b tenebatur vitare ne peccaret in b sed tamen ante b tenebatur vitare in b et ideo quia non vitauit ante b. peccauit in b. Ad tertium concedo quod michael et lucifer existebant simul ad a. et nego istam in a. lucifer non potuit vitare peccatum quia cum peccauit potuit vitare peccatum loquendo in sensu diuiso ut dictum est. Ad quartum formam qua arguitur dicit potuit vitare peccatum praesens et futurum. Dico quod nec futurum nec praesens sed dico quod hic potest vitare peccatum futurum ad primum intellectum quia potest vitare ne peccet in futurum. Ad quintum quando dicitur si potest vitare et possibile in eodem dico quod hic est falsum hic potest vitare peccatum futurum si capiatur sicut ante improprie pro quodam alia. scilicet primum hic potest vitare ne peccet in futurum verum est. Ad sextum per idem quando quoniam hic tenetur vitare peccatum committendum ante aut committendum ab alio. Dico quod nec potest nec potest nec sed debet vitare peccatum ne committatur. Ad septimum quando dicitur quod deus reuelet sorti quod iste erit de numero reprobandorum et quod quaeritur autem hic potest velle peccare meritorie aut non dicitur in principio dico ad illam sed contra propositionem obligationis nam idem est dicere reuelet deus sorti a propositionem et credat sortes hanc propositionem deo dicente sicut esse sicut propositio eam denotat et falsum est sicut dicam pono tibi a. quaestionem ad concedendum et negandum postea et ideo sicut tunc reuelatione ipsa propositio reuelata concessimus propositionem est

gen[er]anda et o[mn]e q[uo]d co ea sing[ular]i[ter] et g[e]n[er]a
lit[er] p[ro]ced[it] est ad o[mn]e aut[em] q[uod] no[n] p[otes]t
co ea i[n] g[e]n[er]a ut nu[n]c i[n]d[ifferen]t[e] ut ad
in p[ar]te ...es q[ui]a g[e]n[er]a ut nu[n]c d[ebet] negari i[n]
ista arte ... ... distinguo de eo
q[uod] aut[em] de[us] revelando i[d est] sorti, tu[n]c iste
salvabit[ur] de nu[n]c i[d est] q[uod] qui t[ame]n peccabit
mortalit[er], ...
... ... lege ... ... q[uod] una
... illa po[n]at[ur] ... ... e[st] i[n] ...
... d[ebet] velle actu salvari vel ...
q[uod] d[ebet] credere et velle o[mn]e illud q[uod] credit
esse et facere ad salutem sua[m] et q[uod] nullus h[om]o
d[ebet] velle peccare mortalit[er] et ... et q[uod] deus
illas ... ... velit ... i[n] sui
dispone et simul ... ...
... ... post ... de novo illam
... ... q[uod] cas[us] d[ebet] intelligi
q[uod] una ... ... sit ... ... i[st]e
salvabit[ur] qui peccabit ... mortalit[er]
sor[tes] velit se salvari ... velit peccare
mortalit[er] et velit o[mn]e q[uod] credit ...
ad salutem sua[m] et ... credit se velle
peccare mortalit[er] ... ... q[uod] ...
est impossibile et ... ... no[n] p[otes]t ...
... ... et ... cas[us] no[n] est
admittend[us], si aut[em] cas[us] intelligatur
... ... q[uod] deus revelando i[d est] tu[n]c i[st]e sal
vabit[ur] ... et deponat ... isti repugna
te[m] et abroget lege[m] statuta[m] de re
pugnantib[us] ad illa vel saltem dispenset
cu[m] sorte q[ua]n[tu]m ad lege[m] ... ... repug
nante[m] isti ... de novo ponere sorti
cas[us] e[st] po[ssi]b[i]l[is] et ... ... e[st] q[uod] sor[tes] ...
velit se salvari s[i] cu[m] ista dispensat[ur]
... ... d[ebet] velle se salvari et t[ame]n no[n]
peccat mortalit[er] q[ui]a lex est q[uod] sor[tes] no[n]
velit cras peccare ... et t[ame]n non
peccat mortaliter q[ui]a i[d est] ... e[st] depo

... i[d est] ... ut velle peccare mortalit[er]
peccat mortalit[er] et ideo licet ... est
ne[ces]s[ari]a sor[tes] velit nu[n]c peccare mortalit[er] ...
peccat mortalit[er] q[ui]a p[otes]t ... ...
ad ... Ad ... ... ponit[ur] q[uod] deus
revelet sorti q[uod] no[n] salvabit[ur] nisi
... ... q[uod] no[n] d[ebet] ... sorti
revelare nisi dispenset cu[m] eo de aliq[ua]
lege statuta ... ... q[ui]a repugnat
legi sue statute, statuit e[nim] q[uod] h[om]o
nullo[modo] d[ebet] velle peccare mortalit[er] et q[uod]
d[ebet] velle o[mn]e ... ... ad salute[m]
et cu[m] de[us] no[n] posse[t] statuere ...
simul ... no[n] est cas[us] admittend[us]
Ad ... ... q[uod] h[om]o p[otes]t necessitari ad
peccandu[m] ab aliq[uo] extrinseco ... ...
... q[ui]a ... ... e[st] ad q[uod] necessitat[ur] ...
no[n] e[st] ... imputabile ad p[e]cc[atu]m ...
... ... et ... si aut[em] po[ssi]b[i]le fore[t]
q[uod] ... foret in ... necessitate q[uod] ...
d[ebet] ... vel occidere ... si cas[us]
sit po[ssi]b[i]lis ... q[uod] d[ebet] ... ...
occidere ho[m]i[n]em ... dico q[uod] no[n] peccar[et]
... ... q[uod] ... necessarius
ad alteru[m] illoru[m] nullu[m] p[e]cc[atu]m faceret ...
... malo ... facit ... ...
... dico q[uod] ... intelligi[tur] contra
necessitate[m] ... e[st] ... no[n] ...
i[d est] no[n] voluntarie et spontanee ...
... q[ui]a in o[mn]i ... voluntario
... ... actus ... non
solu[m] actus exterior et p[er] hoc p[atet] ad
... ... aut[em] ... ...
peccare ... ut aliq[ui]s ... p[e]cc[atu]m
mortale alias ... Ad ... qu[od]
d[icitu]r revelet ... de[us] q[uod] ... ...
... ... dico ... q[uod] si ... fiat ne
cessitas ad ... ...

plo inesciret te vel plo inesciret secte
si ulla a(liqua) reuelacio fiat simul tunc
ista (con)clusio q(uod) plo inesciret sortem
et q(uod) ar(guitur) g(ener)o assensus q(uod) ipse peccat
mortaliter dico q(uod) no(n) e(st) (pro)p(ter) p(eccatu)m mortale
assentire q(uod) h(ic) peccat mortaliter ymo in
nare h(abe)t in ca(s)u ad h(oc) q(uod) peccaret
mortaliter incidi pecc(atum) ad vitand(um) maius
.. Ad x(m) de d(omi)no et famulo depo(si)to ad
peccandum q(uod) si impo(ssibi)le sit aliq(uo) sic man
dari no(n) peccat in charitate mi(nus) inco(n)
ueniens s(ed) peccaret in charitate maius
bu in ca(s)u n(e)c(essi)t(at)is nullo peccat .. Ad
xi(m) de medico medic(in)e g(er)ent q(uod) si no(n)
sit co(n)sciencie ad suppone(n)d(um) no(n) suffic(it)
medicum n(on) (pro) aliq(ua) cautela medicu(m)
declinare vel declinare de(be)t facere s(ed)
alle(ga)t(ur) et p(er)t(inet) (con)sciencia (con)t(ra) q(uod) ille
actus sunt s(ed) (con)sideranda no(n) e(st) n(isi) q(uod)
acquiruntes declinaciones cura eo medi
cet nec est res iniurie q(uia) sit medi(cus)
i(d est) qui sic indicat s(ed) sic actores et
sic testes .. Ad 12(m) de eo qui b(ene)
cu(m) usurario i(n) nec(essita)te (contra)ctus assentit
et (com)mittit usuras d(ic)o n(on) cu(m) peccat
q(ui)a facit ad vitand(um) maius malum
sic et dici q(uod) ille sup(er) no(n) assentit
s(ed) s(e)c(undu)m q(uod) e(st) de aliis casibus p(re)dictis
s(ed) cont(ra) h(oc) n(on) est p(ro)cessus extr(a) 3.
c(apitu)lo c. i(n). ubi inquirit utr(um) op(er)aciones
sue ex t(er)rore sit voluntarie vel mo
luntarie sicut p(ro)icere merces i(n) mare
i(m)minente p(er)ic(u)lo et d(ici)t q(uod) simpl(iciter) loq(ue)ndo
sunt voluntarie h(abe)nt videantur in p(ar)te
ex voluntariis et involuntariis cu(m) eo
e(st) q(uod) (con)sideratis p(er)ic(u)lis et circu(m)stanciis
sic illud p(er)ficit(ur) et q(uod) p(er)fic(itu)r eo
simp(li)c(ite)r loq(ue)ndo sunt voluntarie q(ui)a op(er)a
ciones s(ed) p(ar)tic(ul)ares circu(m)stancias debent

speciales .. Ad 13(m) de se(n)s(u) et de p(er)sone ex
(con)t(ra)riis in ex(tre)ma nec(essita)te et similibus v(er)u(m)
pone(n)s ex p(ar)te q(uod) p(er) se d(e)b(e)t facere
aliq(ua) cautela ad evitand(um) p(er)sonam
cu(m) q(ui)b(us) moriat(ur) cu(m) no(n) suffic(iat) ut(raque) i(n)(con)t(ra)
n(on) peccat mortaliter q(uia) natura .. Ad 14(m)
p(ri)ncip(a)le q(uod) ar(guitur) q(uod) si sic e(ss)et h(ic) sic
volupe pe(n)itere (con)c(e)do (con)cludit et (con)... et
q(uod) ar(guitur) t(un)c i(n) eadem a(n)i(m)a foret delectacio
et t(ri)sticia et (con)t(ra)ria q(uia) op(er)acio volupta
(con)ficiat(ur) p(er) delectacione(m) dico q(uod) dolor est
de p(ecca)to et gaudiu(m) e(st) de dolore et sic
no(n) sunt re(spect)u eiusd(em) obi(ecti) addo et (con)tra
q(uod) (con)ciens volup(tas) p(ri)me est s(ecundu)m aggra
ad actum dimp(er)p succedendo et in
a(n)i(m)a. Vn(de) p(ri)mo h(ic) (com)pendit se d(omi)natez
pec(cati) in (con)titudine sua ad deum et
indicat q(uod) dolet e(st) i(n) inp(er)at et ut do
leat (con)siderans et q(uod) i(d est) dolor e(st) deo
acceptus incipit gaud(er)e de i(st)o dolore
no(n) q(ui) dolet s(ed) p(ro)p(ter) h(oc) h(abe)t recte meo(rum)
dolorum et (con)fra(ctu)m de dolore s(ed) Aug(ustinus)
x (con)f(essionum) c. ix. ubi inq(ui)t sic letitiam me
fuisse reminiscor no(n) letus et t(ri)sticia
mea p(re)teritam recordor no(n) t(ri)stis sum.
et ita q(uod) t(un)c i(n) valde bu(m) tpe fuit [illegible]
[illegible] ac si simul gaudet et dolet
delectaret et t(ri)staret [illegible] impercepcionem
t(em)p(or)is / eo ad p(ri)mum qui d(ici)t agit v(er)o
se g(ener)o delectatur qu(ia) no(n) (est) s(ed) p(ri)mum
i(n) eth(icorum) c. 8. in fine v(bi) d(ici)t q(uod) no(n) o(mn)ibus
op(er)acio(n)es v(er)um sit delectabiles nec
no(n) requi(rit)ur q(uod) fortis in op(er)acio(n)ibus forti
tudinis delectetur s(ed) sufficit q(uod) no(n) t(ri)stet(ur)
p(ro) i(d) q(uod) ad ante formas statur p(ro)p(ter)
p(re)t(er) ii(i) ad ultima v(er)o d(icen)d(um) de q(ua)n(do)
v(bi) c. x. illu(m) voluntarium e(st) p(er)se
v(er)u(m) omnis pena e(st) voluntaria .. Ad
id d(ici)t q(uod) ad d(ictu)m ex voluntarium simp(li)c(ite)r

vno° dentie a volitoe nali q volita e
cari a volunt^{te} et gnicoe sp^{ua} et alia
volitio sp est affecto huiusmodi alio a vo^{te}
rell q e cita a gcone distincta et
vo^{te} p^{o} maior e vlt et r^{c} e intus amplius
2° minor e vlt et c^{o} d. q prima est
voluntaria vn amplius qui d^{t} q intus
e penale nisi q e c^{a} voluntatem
accipit ibi volunt^{as} non p instrumento
volendi sed p affectione huiusmodi sed sim
modum loquendi et^{c} in for sua arg^{ti}
cesmo. de vo^{te} et ro dist^{ce} n oclu^{t}.

tru viator teneat frui solo deo
q non q^{r} ho pt miorie nolle
frui deo g^{o} ho no te^{r} q^{r} quia vl^{r}
bona q^{r} p actum repugnantes actui
cui ho te^{r} non pt meri ante p^{r} q^{r}
pona^{r} q for videat plom i c^{o}ma
nem^{te} et q post ipm innicte si adhi
beat dilige^{ciam} magna aliq^{n} in veritat^{e}
a cognitione di q^{o} ponendo an^{r} sit for pt
velle miorie mi ac^{e} plom y^{o} tene^{r}
ad h^{c}. et pt miorie velle no frui deo
qua p3 q^{r} no pt muac plom n
dimittat fruicoem di q^{r} no pt eu
muac nisi dimittat cognicoem de deo sit
ita. g^{o} te^{r} dimittere cognicoem de deo et
p quns fruicoem. pt dici ad d^{o} q^{r} ille
cam pt dimittere frui deo vt inuet
proxim. Cont^{a} d^{o} sic q^{r} si i^{n} ipso pt
vo^{te} s^{r} te q ho in cam te^{r} dimitte p
sedem opacoem vt pfectissima i beat
bitu p mere pfam q vr^{r} inviolabile
ut neo sapiens eligit minus bonu
obmisso maiori quia p3 q^{r} fruicio
di vr^{r} te pfectissima opo viatoris
2° s^{r} q^{r} ds viator tene^{r} nu^{m} frui
deo q vr^{r} inconueniens quia p^{o} sit ds

adultus accedens ad bap^{m} li^{t} in infor
me suffi^{c} in ~~corporibus~~ pro^{t} corporibus
volo tunc q iniuc^{te} p^{y} bap^{m} accipit
illo tempus natiuitatis proximi qui requirit
dilac^{o} bap^{ti} p vna hora q^{n} tanta
occurrat cap^{s} cplus et c tanta occurrat
3° 4^{c} de sim^{li} pi roe g^{o} p to^{m} tps
tenebi^{r} non frui deo. g^{o} si ille no
viuat n p vna die et^{c} eueniat sim^{l}
hor^{s} 1^{9} diei sequitur q^{r} ille no te^{r} frui
deo g^{o} p totam vitam no tenebat^{r}
dilig^{r} deum sup oia q^{n} est fruicoe di
(c)nf^{r} q^{r} si for tene^{r} frui deo quoquo
tpe no ho^{c} nec mag tpe de sim^{l} diem
vite sue g^{o} si no fruat^{r} hodie non
peccat. et s^{r} si no fruat^{r} a^{o} die et
ita si illo die fruat^{r} illo die peccat
obmittendo si dicat^{r} q te^{r} aliq^{o} die
certo. Cont^{a} g^{o} oro ho te^{r} i^{o} die certo
q^{r} preceptum e c^{o}lt^{o} omnibus datum g^{o}
si legerit istum r^{o} die pi roe cplus homes
q e f^{m} q^{r} cuius tpe dato pt ho
licite dormire nisi heat spale precept^{m}
d^{r} sim. 2^{e} ad pn^{le} si sit tu ho te^{r}
ad actum infinite pfectionis intensiue
quns e f^{m} p^{r} quia q^{r} cognitio dei e
i infi^{m} pfectus intensiue q^{r} cognoscere
la^{p} g^{o} et dileccoem sit cognicoe vl pcedit^{r}
cognicoem e in infi^{m} pfectus intensiue
p^{r} q^{r} pfectior obm e pfectior cognitio
p^{o} de aia d^{r} com^{e} g^{o} p^{o} d^{t} artes
no dicunt abinuicem nisi alios dinors
mod^{s} sic aut cfirmacoe demonstrationis
aut nobili^{te} subi^{ti} aut vtroque modo
vn g^{a} geometria excedit astrolo^{ag}
p^{r} cf^{m} de m^{cois} astrolo^{ia} aut excedit
opiam nobili^{te} subi^{ti} h^{i}. c. Ad^{o} g^{o} tu
aut cognicoe di e in infi^{m} pfectior inte^{ne}
vl no sit theo^{r} pro^{m} si no g^{o} e finita

& cu fi^a ad fi^m sit pporcio & e cet dic a(liq)
(con)ditio(n)e alicui creature q esset i pporc
(con)ditio(n)e dei & p (con)s obm eet eq(ua)le
obo .. pp d^o s^t go btus tc frui deo (con)s
fi^m q^r btus no ~~fruit~~ fruit do pbo q^r
si sic g^o diliget illud q no h(abe)t sup
a(n)i(m)a & (con)a bta n^l plus desid(er)at
ul diliget q deu q h(abe)t (con)s fi^m in
de(ter)minata ro i(n)finitu^e beat(itudi)nis s^m tn do
que sit a . cu^z sit btus plus dilig(it)
a q deu go no diligit deu sup oia .
amo go q^r (con)tra a . plus delect(at)^z de
a q q(ui)a desid(er)at a . & no h(abe)t g^o
g^o plus delect a q ad (con)sequi a . g^o
plus q deu . pp si btus fruit^z do i^z
n^l plus pt velle n q vidz dm velle
& nlt go sci no pnt dm orac(ione) p nob
(con)cupz q^r si orat p nob ul igi^z pe
tunt si^r cu nos q sciunt deu velle ul
q no sciunt deu velle cu nos si^r si
p(ri)^m go frustra petunt ~~ex~~ quo videt h^o
fiendu si s(ecun)d^m go desid(er)ant ad fieri
cu nos de quo dubitat an decat
si g^o no sunt bti . ita btus h(abe)t (con)formi(ter)
velle ut d^r augi^o 12° de t(ri)n(itate) c . 11° si v^o
si petunt id si de q nesciunt an deus
d(e)creuit id fiend(um) g^o (con)ponunt se pi
clo in petendo id de q^o nesciunt an
deo placeat .. pp si orat p nobis
g^o de nat(ur)a^lr salvabim^r p^o q^r nichil
petunt nisi q sciunt deu velle q^r al
(con)ponerent se p(er)iclo ut dcm e po(st)^z
g^o q pl(ur)es heri orauit p se . tunc
sciunt mod(o) t(ame)n e uera plo orant
heri p forte ita i^r e uera . deus noluit
se salvari q^r (con)s e n(ecessa)ria & (con)na
n(ecessa)ria & ulta go h(e)^o e n(ecessa)ria sez sal
nab(i)t^z (con)s(e)q(uen)^z id p(ro)ponitur sic ... li
e^o di . 11 . c . 2 . v^i d^r q bti a deo
b(ea)ti dei subditi sit ut n(on) pnt q

cius volu(n)t^e orac(ione)m aut velle & in f^o c 12
oramus g^o ut intercedat p nob & ut
merita eo(rum) nob suffragent & ut ipi
velit bo(nu)m n(ost)r(u)m q voluntatib(us) eis deus
u(olun)t & ita fiet .. 2° ad p(rinci)p(a)^le obm
fruicio e a^d a deo i^r q . (con)s pbo
q^r id est obm fruicionis p(er)fecte &
desid(er)i p(re)cedat s^z deus m(od)o no e obm
desid(er)ii viatoris . tu q^r obm desid(er)ii
e ad si(mi)l p(er)fecta (con)tra deu & bo(n)um do
s^z bo(n)um do no est deus . tu q^r id est
obm delectacionis bte & fruicionis s^z obm
delectacionis e (con)tra deu / delectatur eni(m)
btus no i(n) me^te & pace in deo s^z in
(con)tra deum i^r .. & (con)f^z i^r id . p augi^o 12
de t(ri)n(itate) c . 11 . Omnes homines bti esse
volunt . i . bo(nu)m s ardentissio desid(er)io
appetunt & pp h(oc) cet(er)a quecu(m)q(ue) appetit
s^z cet bo(nu)m no e deus g^o a^d a deo ar
dentissimo amore diligit^r g^o id si^r oia
& p i^d a^r . 7° ad p(rinci)p(a)^le a^d a(lia)s est
eq(ua)li^r diligendu cu deo i^r (con)s pbo q^r
a(li)quo creaturaz sume diligend(a)
a sit . & sit . a . 4 & diliget sit . a . ta
ta dileccione (con)tra te^z q sit . b . diligat
& deu tanta dilec(cion)e (con)tra te^z q sit . c .
et cu^z sit . a . e dilcio si^ta & si^r . b .
& p te . b . i(n)fi(n)ior . e . g^o in (con)ti(n)ua pporc(ion)e
si^ta sit igi^r q q q i^r q^lo & creet
deus tanta creaturaz de ampl(ior)e bonit^e
ad creaturaz data go illa pt dilig(er)e
i(n)de ma^r in q^lo plus q^u i^r data s^z tu(n)c p
ope diligit deus g^o cet creatu(r)a aliq(u)a
tu(n)c dilige^r pterit deus s^z (con)tra^ry (con)t(ra)^z
po^li data melior e maior ul (con)tra
tas q^o fi^m aug(usti)n(u)s (con)tra deus h(abe)t c . 9 .
i^r ipa e diligenda cu deo eq(ua)li^r .. 6° ad
p(rinci)p(a)^le sit fruicione e fruend(um) g^o no solo
deo q(uia) (con)s pbo q^r fruicione e diligenda

aut g° dilc͠one q̄ est ipamet/ a° a°,
si ipamet g° ead dilc͠one ⁊ eque
intensa e diligendus deus ⁊ creatura
⁊ sc͠a dilc͠o unitur e fruic͠o g° dilc͠o
alicui e fruic͠o ⁊ sic sc͠a fruendo diligo fru
endum g° fruor fruic͠one ⁊ ultra g° fruor
creatura ei nō fruic͠o sit diligenda
alia dilc͠one q̄ ipsa g° ipsa conti
ent filio e° a° dilc͠o g° procedat e
alia dilc͠o q̄ diligitur 2ª ⁊ sic 3ª
⁊ 4ª ... infinite dilc͠oes erunt simul
ul alia dilc͠o erit nō dilc͠a q̄ in
convenit. Confirmatur q2 fruic͠o sortis
c° quo a° te2 dilige q̄ fruic͠onem
equalis ad deo ul min9 si equalis deum
ipsum/ si min9 g° magis te2 dilige dm̄
q̄ frui deo. si frui deo e dilige dm̄
g° magis te2 dilige dm̄ q̄ dilige
dm̄ q̄ includit ... Confirmatur q2
... a ... q̄ ... deo ⁊ b. ...
fruic͠oz sortis de deo te si te2 magis
dilige a. q̄ b. g° magis te2 a velle
esse q̄ velle b. esse ... velle esse
amne ad q̄ repugnaret ad velle
b. esse q̄ ad q̄ repugnaret ad velle
a esse sc͠z odium dei repugnat ad vel
le b. esse g° ... velle odium
dei esse q̄ velle a nō esse si velle
a nō esse e odire deum g° ...
velle se odire deum q̄ velle se odire
deum q̄ e impossibile q2 te simul ... velle
odire deum ⁊ nō odire. Ad pri͠m
sc͠ ad ... sanctus ... g° a
adeo ... esse obiectum fruendi
... q2 licet ... dilige
super oia q̄ ... sanctus
q2 ad ... 2° ... c. 1. fe
cisti nos dn͠e ad te ⁊ ...

mens ... e virtus ⁊ capacitatis ...
g° ... sanctus ... 2° ... de9
... capacitate ... si ...
e min9 capacitate ... g° ... illa
duo e devenire ad ... imponenti
3° ... in creaturis omnibus possibilibus
.. g° ad pri͠m ... teneor dilige dm̄
super oia g° magis debeo velle q̄ magis
credo esse ad honorem dei quod ... q2
sic quotiens cum ponitur de duobus
... ad honorem dei oportet me
elige id q̄ magis credimus esse ad ho
norem dei quod ... q2 ponatur q̄ re
velet̄ in q̄ magis erit ad honorem
dei ... alij esse in caritate
q̄ q̄ ego ... q̄ ego ... i caritate
⁊ alij ... ul q̄ ego ... cari
tatem g° magis debeo velle id
quod ... g° ad pri͠m ...
... ...
quo a° te2 dilige dm̄ summo ...
... i9 a° ... o dilige quod ...
... i9 ei ... ⁊ te2 ad impossibile ...
dilc͠o viatoris dependet ... virtutib9
organicis ⁊ ... quod fatigabilibus g° si
... obligatur ad diligendum
deum summo conatu sc͠ q̄ a. diligit
deum p. a. tempus ⁊ ad virtutes organi
ce ... debilitantur nō potuit ita
intense dilige in 2° parte temporis ... i
... igitur obligatur ad impossibile sic ...
... infirmitate nō ... ita intense
dilige dm̄ ut ... deo ... sanctum
igitur ad summum ... obligatur si
dicitur q̄ quilibet ... latitudine
... e ... summum
⁊ quolibet ... licet ... dilige

cum dm̄ q̄ creaturā ig̃ nō intensi⁹ tenet'
diligē deū q̄ creaturā gō s eq intense
diligat deū et creaturā nō peccat. Cons'
ꝑ porro q ab deo nō fruet sicut fruet
deo fruitione intensa fruat' ꝑ ꝑte an
ꝑtem qtinuet sit sic ꝙ q° q diligit
se vl' plōs dilōe debita ꝑxi° et sit
nūc ꝙ mīti⁹ q⁹ alteracōis et a° sit
sic in infi'⁹ magis intense diligit plōs
q̄ incepit diligē dm̄ et tn̄ incepit min⁹
tenue frui deo gō hic sceti mg̃ itense
diligē creaturā q̄ deū et tn̄ fruit' deo
gō nō ē q̄ ꝓceps'⁹ qui hō magis inte-
se diligat creaturā q̄ deū et in dnol
conatu and pz ꝑ q̄tinuacōs grād⁹ q°
sic diligit plōs sit modic⁹ tp̄s qd
erit elapsū an q̄ sic tanto vl' eq̄li
grādu diligit dm̄ gō nō inne. p⁹
h° ꝙ. diliget sic dm̄ sicut plōm
ut pz ꝑ deductōn̄ .. vº ad pn̄ᵐ
s hō tenea' frui deo s' q hō ex
vi dm̄ ꝓcepti teneat' ad peccand
ꝑ'ꝙna ꝗ sic ꝑ p°'tē frui deo
gō te' diligē deū ex to° corde et ex
tota aīa. ꝑ gō tenē' diligē dm̄ q'⁹
ꝓt sicut i sic q° sto de⁹ tribuat ei
maiorē gr̄am gō tē magis te' dili
gē deū q̄ p⁹ gō ex omi bnficio col
lato hoī a deo obliga' hō magis deū
diligē ꝙ ē impo'le s in pn° tenebat'
diligē ex toto corde sili' tn hō magis
gr̃e teneat' ꝑ qtinuitē sin ee grē hō
magis obligat' diligē deū .. ꝓꝓ quo hō
hō plus teneat' diligē deum q̄ an⁹
vl' min⁹ vl' eq̄lis nō mi⁹ n° eq̄liter
tn plꝰ fecit ꝑ hōie q̄ ꝑ anglo insp̄
eui an⁹ appħendit ꝑ hebr̄ 2 c. q̄r
n anglos assumit hōie ta' me et ibidt'.

s mḡ gō obligat ad impo'le ꝑ an⁹
hō melior inhil.. ꝓꝓ quo hō ex ma
x' plꝰ teneret deū diligē q̄ ma
sorte sit sic vn⁹ viator vl' non
s nō q̄ de⁹ multo plꝰ fecit ꝑ aīa
x' et sic aīa x' dil'⁹ cui id q te-
ne' s dicatē q sic ꝙ a' i infinita
plꝰ a' ꝑfc⁹ tn s i infi'⁹ plꝰ gō aīa
x' obliga' ad impo'le s ꝑfi'⁹ tn tuo
sit ꝙ exp° q in 2° plꝰ solo gō q sic
peccet mortaliᵗ et resurgat ꝑ gr̄am
q° sto sic te' plꝰ diligē deū q̄m
p⁹ sit i 1° grad⁹ debita a peccat
tum a resurgat gō qui 2° resurgit
plus te' diligē dm̄ q̄ an q̄ peccaui
et sic plꝰ q̄ ꝑ grādu eq̄lem ipi a
q' sicut 2⁹ grād⁹ ē q̄uior ꝑ reci
divino q̄ p⁹ ita 2ᵘˢ restitutus est
maior q̄ p⁹ sic ig̃ grād⁹ amor⁹ de-
biti iste 24 b. cadat 3° et resurgat
te plꝰ tenebit' q̄ in 2° et sic 1° grad⁹
debiti c. tē ipi grād⁹ a b c sic s hz
q ꝓpria voluntᵗ precedētes gō ꝑ ꝓcessū
tēo exiget sic ēē debitū diligēdi
deū debito quo aīa x' te' diligē dm̄
quo sim ꝑ sic sic obligaret ad ad
q nō pōt solvē et hec sic ex bñ legis
statute i 4°.. xi° ad pn̄'li sic hō mḡ
te' diligē se ipm q̄ deū i aīs p°
q' hec ē nāle hoī sz q ē nāle hoī
ē adeo institutū i hō ad hec tene'
ꝙ sz ꝑ id q° eī⁹ c. q. hō ē maior
amor⁹ sipi et aīa'lia q sic ad altm̄
ꝓpter' aīalia q sit ad se.. ꝓꝓ nisi
hō dz magis se diligē q̄ deū sic q
hō dz mḡ eligē sui annihilacō q̄
peccare mortaliᵗ quo sim ꝓba° quo
ē anslh. h. cur deꝰ hō c. 11 v' 6 cōlt

q' s' ho eet in hac necc'te q' tot' mud'
et q'cq' no' est de' p'z et tenderet ad
nichil a' ipe p' momentu ad q'cu'q' eet
facet q' d' volu'tes eorum debet elige
to'm pire ac in nichilu' p'mitti redigi
q' q' ipe peccaret mortalit' na' h' est
maius bo'm q'm o'ns c' fl'm q' q' eet ma
lu' maius na' maius malu' eet anichi
lacio eo q' ut vide xp'm q' peccare
mortalit' na' maius bo'm fuit a'ia xp'i
q' o'ia p'ita fuit mala g'o p' q'cu'q'
peccato vitando no' de' elige anichilac'o
bute p' i' de'm anichi no' e' bo'm .. 12°.
ad p'n'le si ho' te' frui deo a' g'o cessit
p'' redempcio'm sicut a'n' a' no' p'fit co't'
ut ille taleo no' tenet ho'. s. tenetur
diligere deu' sup' o'ia q'r e' redemptor n'ob
c' fl'm .. g'f' 1a no' et p' q' tenem' pl'
diligere charitatem xp'i q' deu' q' 2'
anichi tu' de' ho' si ho' ut an' post
p'tm originale ho'ie' libasset / omnes
angeli p'nio / fuisset addicti / p' tatu
sibi ut plus fuisset obligati sibi q'
deo / cu' ig' n' nob' nasti p'fuit nisi
redimi p'fuisset p' q'q' / tu' ut
mi' bi' magis debet diligere homo
elige et melius eet p' eo sup' no' ee
q' se dapnari in inferno g'o maius ben
ficiu' fuit redempc'o q' creac'o s'z no'
mi' ut mo tenem' charitati xp'i
q' tu' fuissem' obligati an'lo g'o q'
charit' s'm sum' obligati q' redempc'o
ni' s'z redempc'o ut de'm e' e' magis
beneficiu' q' creac'o g'o pl' tenem'
charitati xp'i p' sua redempc'oe q' deo
p' creac'oe alio g'o tenem' illi sup' o'ia
.. q'f' q' istu' charita's tenem' diligere
sup' o's creaturas cui' p'bac'o est quia

debem' ea plus diligere q' nos s'z no'
debem' alias creaturas a nob' pl' diligere
q' nos n' cessit nobis g'o debem' diligere
charitate xp'i pl' q' nos g'o salte' a' q'
dns p'z due n'e in xp'o s' pl' diligenda
q' deus .. 13° ad p'n'le sit a's mitoi'e
ea' posito fruit' creatura' ca' aliquo
posito qui no' repugnat legi date et
ho' no' te' mo deu' diligere sup' o'ia
q'ua p'z a'ns p'bo ita pono q' a's
videns xp'm et iacobu' n'e stat me
eos discre' et p'sistimet iacobum
ee xp'm quo posito diligat iacobu'
sup' o'ia s. p'bo. te arguo sit p'bo di
ligit iacobu' sup' o'ia g'o fruit' eo q'
e' no' a'ns p'z p' ea' et eo h' sit
mitoie g'o q' fruit creatura' mitoie
s'z q' h'oc faciat mitoie p'z na' h'oe
ignorancia invincibilis g'o n'o impedit
g'o po'e q' ho' fruat' deo a'. tusse s'
mitoie. d'r q' i' ca' posito p'bo no'
fruit' iacobo s'z deo p'sistimas se
no' frui iacobo s'z deo s'z h' no' vide
q' a' s' istu' diligit p'bo s' o'ia i'
e' iacobus g'o iacobu' diligit p'bo s'
o'ia g'o fruit' eo .. p' p' sile argu'tu
p'bat' q' q' a' dicie mitoie et q' fruit
q' a' dicie deu' et frui deo sub duob'
incepto / s' ar'tu ut p'z
.. dd app'' q'omo e' m'gr sincep
lib' p'. d. p'a et anichi h' eur de' ho'
2°. c. i. v'. pe ait a'dg'e v'enialis
tura' stare ee e' e' ut summu bo'm
sup' o'ia amaret et eligeret no' p'
a'. s'z p' ipm. s'. n. p' a'. n' ipm s'z
a'd amat ho' a'n h' n' impte facere
neq' / te apologi' c. 6a. n' apos
credimus v'tes creatoris ad h' stare ee

q ut finiā ecn̄ amet sup oīa. Circa
illaz q̄onem sic est procedendum. p° m̄stra
q̄d ēēa actum utendi. 2° m̄stra duos
articulos circa fruicōem viē. 3° circa q̄dā
circa fruicōem patrie. 4° soluā q̄stium
dubiorum. 5° dicā ad roēs prīncipales. Circa
p̄mū de actu utendi erunt tres veritates ar.
Prima assignata ē dr̄a inter uti et frui
2° videlicet ē cum sit ad actus voluntatis
medius qui nō sit nec uti nec frui. 3°
cum actus utendi proprie acceptus sit actus
unus voluntatis nel aggregatus plurium actuum
voluntatis. Circa p̄mū sciendum q̄ ita uti quam
frui significat actus voluntatis, exemplum hic si vo-
luntas in volendo q̄ aliquid vult aliud propter se
ita q̄ si illud possidens putaret voluntati
complacet voluntati id velle prout si aliquis videret
claē deum propter seipm diligeret et si mereretur
ad diligeret sicut multi qui tenent
alia voluntas vult aliud propter aliud tamen ita
q̄ si cum eēt propter se potentiam voluntati ita
q̄ vos nō properet id aliquō ordinari
ad aliud q̄ diligit vos illud nō dili-
geret. Verbi gratia q̄n vos diligit sanitatem
propter dicit q̄ potio amara ē ordinata
ad sanitatem, ita q̄ si potio amara
eēt ordinate apprehensa a voluntate
propter se et nō sub ratione utilis ad sanitatem
vos id nō diligeret et ideo potio nō diligitur
a voluntate nisi propter aliud. 3° sic contingit
q̄ vos diligit aliud et propter se et propter aliud verbi gratia
sic vos diligit bonum propter se q̄ dulce et
q̄ consideratur de novo q̄ confortat bonum
sanguinem et q̄ conservat sanitatem intrinsece
diligere id tamen propter se q̄ propter aliud scilicet sanitatem
primus modus de isto ē hic quo voluntas
diligit aliud propter se sic contingit dupliciter

uno modo q̄ alterum diligat id propter se q̄ comple-
ctuntur id sicut eē diligendum et hic est di-
ligere aliud sicut finem ultimum et iste actus apud
theologos vocatur proprie frui et hic
sumitur proprie et proprie nomen frui unde Augustinus
de doctrina christiana li. i° c. 38. dicit nos ca-
re frui q̄ diligimus propter se et infra si
nō inherere atque permanere sicut finem
in eo ponens letitie tue, tunc vos et proprie
dicendus es frui. Ceterum vos actus volunta-
tis dicitur uti ita q̄ uti sit amare aliud propter aliud.
Aliter tamen contingit dupliciter q̄ uel sit q̄ necessario
ipsum sit actu volitum et unum propter aliud amet
et amet id tamen propter se q̄ propter aliud sicut amet
illud propter aliud tamen aliud contingit unum esse
volitum actualiter et aliud habitualiter sicut contingit
q̄ aliquis utens medicina nō cogitat
actualiter de sanitate sed tamen habitualiter et tamen
vult natura medicinam et isto modo multi fide-
les faciunt elemosinas et opera meritoria multa
quando prestant tamen nō cogitant de deo sed
cogitant actualiter an. Ex hiis patet quid ē frui
proprie et quid ē uti. q̄ frui ē assumere
aliquid in facultatem voluntatis propter se et finem
letitie in eo ponere. uti uero ē assumere
aliquid in voluntatis facultatem nō propter se finaliter
sed propter aliud magis dilectum actu uel habitu.
Circa p̄mum articulum notandum sit aliquis actus
medius qui nec sit uti nec frui. Dico q̄ sic
q̄ aliquid potest diligi nō ut ultimus finis
simpliciter nec propter quod diligitur fruitive nec
et actualiter refertur in aliud sed diligitur propter
se et sic nō ē dilectio uti uel ergo igitur
hic actus nō ē uti et frui. Ex quo
illam opinionem arguit sic Augustinus de doc. x°
c. 26. inquirit quo deus diligat nos
et querit utrum fruatur nobis uel utatur et
deciat q̄ utitur nobis uel i arguendo

3

36

accipit sic. si non nec utatur nec fruitur
per omnia inimicus eius diligit nos et tamen
est non propter quid quod ipse utitur nobis. et si non va-
leat utrumque quod omnis amor sit fruitio vel usus
non sequitur quod et quia dicitur quod ad diligitur propter se
et tamen non est usus finis vel unum restrin-
actualis id ad quod et deo quod est dilectio est
usus qua res diligitur propter aliud habitualiter vel ma-
nens refertur ad usum actualis relatio
id ad quod dilectum secundum semper deum est
et non quia dico diligo hoc propter aliud propter hoc dice-
re utilitatem actus vel usus et sic sit sic sit
dilectio est usus. Ad 3m respondetur. Sicut dicitur quod
aliquis sunt duo actus quorum unus cum est
finis alterius sicut cum volo sanitatem
primo et non potionem quia nescio quod est utilis
et si postea scio quod est utilis possum eam
velle et illud velle oritur a volitione
sanitatis sicut a causa partiali etc. Et dicitur
de deo et creatura diligendis propter deum aliquis
autem est unus actus quia hoc coniuncte ad
diligendum proximum propter deum sicut cum unum
actum quo utrumque diligat et ex uno actu
diligit creaturam et deum et tamen actum magis
diligit creaturam quam deum. 2o principaliter videndum
sicut quantum ad fruitionem viae ubi ordinatione
sunt difficultates quaedam. primo utrum homo
possit ex naturalibus suis diligere deum super
omnia. 2o utrum deum esse super omnia diligendum
possit naturalis ratio demonstrare. 3o utrum
homo teneatur magis diligere unam dominam
personam quam aliquam. 4o utrum possit diligere
super omnia unam personam non diligendo
aliam. Circa primam ad primam difficultatem dicitur
duae conclusiones. prima est affirmativa quod homo
potest ex puris naturalibus diligere deum super
omnia. 2a est negativa quod non homo potest
implere praeceptum de dilectione domini
super omnia per sola sua naturalia. prima

conclusio probatur sic omne id quod intellectus iudicat
ex puris naturalibus potest credere esse bonum summe
summe diligendum potest voluntas quae ex suis
naturalibus summe diligere. quod manifestum est quia
non dictet homini aliud esse summe diligendum
et tamen non possit homo id summe diligere
cum nihil magis sit in potestate nostra quam
ipsa voluntas 3o de libero arbitrio c. 3.
sed deus est huius quia cum sit intellectus humanus
credere sive veraciter sive erronee summe
esse diligendum ex puris naturalibus sive concurrente
habitu supernaturali id est deum potest homo summe
diligere sine habitu supernaturali. Maior probatur non
possibile est quod aliquis assentiat aliquam naturam
nati de deo quod ipse est creator et
conservator omnium et optimus et per consequens
summe diligendus nisi oportet quod aliquis habitus
deus sibi infundat. ergo potest eum diligere
super omnia sine habitu supernaturali. 2o arguitur sub
hac forma homo potest per naturalia sua diligere
deum plus quam aliquam rem demonstrando sortem et
plus quam aliquam rem demonstrando platonem et sic
de singulis. ergo potest per sola naturalia deum
diligere super omnia. consequentia patet quia antecedens et
consequens conveniunt. antecedens probatur quia intellectus potest
dictare quod deus est melior quam sortes et
plato et sic de similibus rebus et quod magis tenetur
diligere deum et cum voluntas sit libera
potest id bonum magis diligere quam comparatum
ad ipsum. 3o sic homo potest ex solis naturalibus
velle deum esse deum et non deficere a deo esse
deum. sed ergo est quod sit voluntas sortis. et antecedens
sic sortes vult deum esse deum ergo vult deo
maius bonum et nulli alteri aliquid vult tantum
bonum ergo plus diligit deum quam comparatum
ergo potest naturaliter diligere deum super omnia. 4o
sic homo civilis potest diligere creaturam
super omnia et finem super omnia ex puris naturalibus
ergo potest idem sicut finem deo sicut dicitur

ad i^m q^d cor^m q^d ho dictat q^d velit
deu diligere sup oia ita incipit dili
gere deu et ideo deus infudit ei gratia
ita q^d simul qn diligit hz gratia h^c
no impedit arg^ta q^r dato q^d deus no
faciat h^c n^o l^o ut ho diligit deu sup
oia sicut deus libe infudit gratia g^o
pt obmitte ne infudat et tc stabit
dileo dei sup oia et oia carete gratuit
dono sup^n^ali .. 2° 9^a est q^d nllus ho
pt p sola n^alia imple p^ceptu de
dileoe diuina s^cm legem q^a ut est
pbo q^r lex iubet q^d actus cadens
sub p^cepto fiat in gratia et caritate
q^a sut h^itus sup^naliores g^o h^z cons
q^o caritatem diligat deu sup omnia
p sua n^alia no pt^r q^d impleat pre
ceptu s^m inte^oez p^cipiet et h^c e q^d co^r
dut doctores q^d ho possit imple p^cept^m
q^o ad sbam p^cepti ut sic cadent sub
p^cepto no tn pt q^o ad circ^ustantiam
sic et q^o ad intencoez p^cipient .. 2° p^z
ibi ex determiacoe ecce in c^ocilio gallo
et po^r in decret 4ta di c. cito v^u
h^etur q^d qui dixit q^d sine gra possum^us
mandata dei imple p libm arbitrium
anathema sit h^c enim herut sunt heres pela
gianor^um et h^c et licet deus possit ac
ceptare ad vita eterna sine h^itus sup^naliores sine
gra no tn h^c facit s^z statuit opposit^m
sicut sup^ra phi^is e renuciatu et ideo
e tenedu .. Cont^a p^o ^iii arr^m sic
p^o si ipa eet v^a se^r q^d magis dili
gens deu mi^g diligatur a deo qui
s^m illa conc i^a pu^r: Ego diligentes
me diligo et tn q^r pt pono aliq^s
qui sibi acquisiuit h^itum intensu di
ligendi ex sol n^alib^z et actuo aliu
con^r et c^ai^te no h^utem h^itum acq^s
situ talem/ tc / pmus pt intensi^us dili
gere
gere deu in h^at ho q^o 2us p^onatur in ca
g^o 2us mi^g diligit q^d p^mus et tn mi^g
diligitur q^r sibi dat^r gra et s^r q^r si de
cederet statim p^us in me^ca salutare et tn
alius qui diligit intensi^us deu sup oia
dapnaretur q^d h^c inconueniens .. ad p^m dic pt
ho p sola n^alia vitare oe p^ccm
quo s^m gram p^z q^r pt n^alit velle di
ligere deu sup oia g^o pt n^alit velle se
conformare diuinis p^ceptis p oia et p
co^s^e ips eu istu d^ctum posse conformare
poterit vitare oe p^ccm quo s^m et
g^ra p^z q^r no e possibile q^d ho velit se
conformare deo p oia et tu cu ista voluntate in eu
peccet .. ad p^m si eet in n^ali p^ccate homo
dilige deu sup oia et h^c e maxime mi^a
datum m^t 22 g^o in eius n^ali p^ccate e
obs^uare a^m madata et sic sumitur ad h^oc
daretur gra quo sup^ra .. cont^a 2^m g^o
arr^m sic dato q^d ho teneat^r obs^uare p^cep^t^m
in gra se^r q^d t^ngrediens p^ceptu de
furto t^ngredit^r p^ceptu de homicidio
na ille sup^r te^r p^cept^m h^c suare no contra
dic et p tc no s^m te^r ad sbam p^cepti
s^z te^r ad suadum in gra et ar^o sic h^oc
p^cept^m e q^d cons in gra no cadat
et i^e no e in gra g^o no obs^uat ist^d
ne ?? et sic pt argui de quolibz
alio p^cepto g^o sur e t^ngressor cuiuslibet
p^cepti .. ad p^m si sic tunc peccans vno
p^ccto necio peccaret infinitis p^ccis mor^l
libz q^r accipio tpns in q^o for. peccat
et sic .a. tc infra ?? ppe infinita tpra a
for te^r ee in gra et no e g^o peccat
mor^l^r obmittendo q^d d^z face et i 2°
c^o nono p^ccto p^o q^r c^ot^r obligat^r
p 2^m p^ccm p p^m g^o c^ol^ie delinquit 2°
de 3° et de 4° sic arguitur q^o peccat
infinitis p^ccis mortalib^z et displiceat .. si

dicitur quod est una obmissio tamen continuata
et secundum peccatum obmissionis tantum sicut obmis-
sio per primam partem prioris b et per c et per z
d et cetera quando b est c non est. Ergo peccans
peccato b non peccat peccato c igitur b et c
non sunt idem peccatum. Item quando b est preteritum
d sit tantum et c futurum sed b non sit
tantum nunc et idem futurum ergo non sunt idem
peccatum. Si dicatur quod obmittens per totam
vitam suam non committeret nisi unum peccatum ob-
missionis. Item si sit in prima parte unius
a committeret b et in 2a peniteret et in
3a obmitteret et pateret obmissione
districta tunc maius esset quam d et b non
foret unum peccatum sed non minus peccatum com-
mitteret modo quam tunc ergo minus peccat vel
uno peccato infinite continue vel infinitis
peccatis mortalibus. Ad primum si in quo sit verba sicut
quod peccaturus mortaliter et cogitans in peccato mor-
tali per omne tempus per quo penitere posset
et non faceret ipse incurreret novum peccatum
mortale quia patet quod in qualibet parte tenetur
esse in gratia et penitere ergo quandocumque ob-
mittit penitere cum posset peccat novo
peccato mortali quamvis sit difficile multis.
Ad secundum sicut tenemur ad id quod non est in
potestate nostra quia patet quod tenemur ad
gratiam que non est a nobis sed a solo deo
quia [illegible] tunc obligaretur ultra
posse. Ad [illegible] quando dicebatur
quod magis diligens deum minus diligitur
potest dici quod non [illegible] quia b3
ad [illegible] quod illa gratia non b3
deus infundit isti caritatem vel auget
vel conservat si in a et in b non ergo magis
diligit a quam b quia capio secundum positum
ad mortem eternam existentem in gratia
et alium existentem in peccato mortali pre-
destinatum ad vitam eternam tunc plus
diligit maiorem quia isti vult maius bonum

scilicet vitam eternam et tamen nunc caritate plus
diligit sicut non sit solum sed ut nunc tan-
tum tenet caritatem ergo si decedat
dampnabitur modo constat quod non includit
contradictionem quod deus sua caritate bonorum beatifi-
cet sicut nunc in gratia est. Item deus dampnaret
a si a non decederet et deus beatificaret
b si b decederet modo ergo nunc deus diligit
b plus quam a sed sicut verum quod deus tunc magis
diliget b quam a non quia modo plus dili-
gat b quam a. Instantia patet quia si b sit
predestinatus existens in peccato mortali et
a praescitus tunc in gratia secundum legem sta-
tutam est bona deus dampnaret b si modo
decederet et deus beatificaret a modo dece-
deret et tamen certum est quod modo plus diligit
b quam a quia b coordinat ad vitam eternam
et a non. 2o dico quod gratia non est inconveniens
b3 quod minus diligens plus diligitur et tamen
de facto verum est in casu de praescito existente
in gratia et de praedestinato existente in peccato
mortali sicut praedestinatus dormiens qui non
diligit deum plus diligitur a deo quam praescitus
existens in gratia summe diligens
deum. Et ad auctoritatem scripture dici potest
quod diligere accipitur aliquando in scriptura
uno modo pro motu vel actu voluntatis in deum quo
voluntas vult deo bonum alio modo diligere deum voluntarie
in scriptura exponitur unde secundum mandata
divina unde Iohannis qui habet mandata mea
et servat ea ille est qui diligit me
secundo non oportet quod qui magis diligit deum
quod magis diligatur a deo unde Christus plus
dilexit Petrum qui negavit eum quam unquam
dilexit Iudam. 2o verum est quod qui magis
diligit id est qui magis vivit in bono
magis diligitur a deo. Ad 2m quando dicitur
sicut homo per sola naturalia et sic potest vitare
peccatum et gratia non b3 primo quia non potest

vitare peccatum originale, sic quod non est impossibile quia licet homo de facto non possit nunc vitare omne peccatum potest tamen si deo placeret qui statuit et fecit legem statutam communiter quod vel homo audiret loqui de una re que esset creator et gubernator omnium et eam summe diligeret deus infunderet ei gratiam sine baptismo et aliis sacramentis .. Ad 3m cum dicitur quod tunc in puris naturalibus potest implere sua mandata et quod non includitur contradictionem et dicitur quod sufficit dare gratiam necessario conversam non placet quod dei et ideo non est frustra aliquin sua forent frustra, nam ideo sunt conveniens sunt solum quia deo placet ut sic et si aliud esset quod deo non placeret frustra esset .. Ad 4m quando 2o arguitur cum dicit quod si sic tunc transgrediens preceptum de furto vel potest dici quod omnis est dictus eo quod transgrediens preceptum dicitur verum vero stricte et proprie alio modo large et extensive primo modo non omnis quia proprie transgredi preceptum est facere scientem aliquem actum prohibitum per preceptum vel obmittere scientem actum impositum sub precepto actum cadentem sub hoc precepto non cadentes aliud est quod ab actu prohibito per id preceptum non similiter est transgrediens vero non nec ideo transgreditur. Ad proprie loquendo et stricte alio modo capitur transgredi preceptum large cum sit preceptum a deo quod constanter cuiuslibet observatio et implecionis precepti sit in gratia igitur tales qui non observant precepta secundum circumstantias debitas et ideo large loquendo transgredientes omnia precepta quia transgreditur circumstancias in omni precepto et concedo quod qui delinquit in uno factus est omnium reus. Ad 2m cum arguitur si homo teneretur ad observationem tunc peccans mortaliter per hoc tunc potest dici hic probatur quod concedendo in casu quia si teneretur de voluntate quod potest habere actum suum subito i. in instanti et in quolibet

instanti novum actum vel in tempore minori et minori in infinitum ex deliberatione concedo forte tunc magis in peccato obmissionis quia per infinita temporibus vel quolibet obmitteret id quod debet habere, tenendo similiter quod voluntas habeat actum suum successive ita quod volitio causetur in toto tempore subito sicut calor causatur in ligno loquendo de partibus intrinsecis tunc non est dare primum in quo voluntas vult sic quod tunc est alia et alia volitio et licet sit dare ultimum in quo sit volitio est non tamen est primum in quo voluntas incipit male velle et id sicut in alteratione contrarii est dare infinitas formas remissiores et formam in ultimo instanti durante alteracionem et per quod infinitas alterius remissas ita in hac volitione producta continue probatur est dare infinitas volitiones remissas et tunc quelibet illarum fuit peccatum mortale vere est dare infinitum peccatum mortale quod iste committit elicendo hanc volitionem ergo sunt peccata mortalia infinita quorum sunt partes unius peccati mortalis et in omni actu obmissionis obmittendo committit infinita peccata et ideo secundum has vias concedo ad quod deducitur non est inconveniens .. quia tamen argumentum nititur probare quod committens per horam peccat infinitis peccatis vel obmissionibus potest dici quod hoc potest dupliciter intelligi vero quod peccat infinitis obmissionibus continuabilibus et concedo quod non est verum. Cuius causa est quia est dare aliquam partem proportionalem ita parvam in qua non possit resipiscere vel penitere sed concedo quod per omne tempus per quod potest penitere in fine horae et non facit peccat mortaliter novo peccato obmissionis sic dicto id est non curante alteri. Alio modo potest intelligi quod peccet in hac hora infinitis obmissionibus incontinuatis et concedo verum quia in fine dicte peccat nova obmissione

& tn infinitaes possu accipe in hac
hora precm calem isti in[e]t[i] divitez
ab i[a] me[te] ppriar & no to[r] eodem modo
dd est de obmissionibus q[ui]a in omni
pecc[at]o sit infinite obmissiones q[ui]a
infinitaes iste obmisit q[uo]d debuit
facere & peccat pecc[at]o obmissionis infi
nities n[on] ad e nisi facere q[uia] ita sit
sicut per eas denotatur i[d est] infinities
obmisit. Cont[ra] ad p[ri]m[u]m formam tu d[icis]
s[ed] obmissio pro q[uo]d p[er] pte mortali b & p[er]
c & tunc b c d s[unt] pecc[at]a distincta to[ta]l[ite]r
g[ener]o sic pt dici de sim[ilibus] ptib[us] pro[porcionali]b[us] [illegible]
usq[ue] ad finem hore. pt dici q[uod] an finem
hore est aliq[ua] pars pro[porcion]alis ita modica
q[uod] i p[ri]o p[ar]ti i[n] no pt volu[n]tas recipe
pe[n]ite[n]tie a p[ro]p[ter] tam tlem hora peccat
pecc[at]o antiq[u]o & no novo & tn infinite
s[unt] tales ptes pro[porcion]ales in hac hora &
se[cundum] q[uod] no s[ecundu]m omnes ptes pro[porcion]ales sunt
distincta pecc[at]a obmissionis & pt dici
ad i[am] formam & ad alias formas v[er]itas q[uod]
p[ro] q[uod] sim[ilibus] ptib[us] pro[porcion]alib[us] correspondeat pecc[at]a
obmissionis distincta to[ta]l[ite]r. Ad 3[m] q[ua]n[do] d[icitur]
q[uod] tunc p[er]mans in pecc[at]o mortali p[er] ann[um] tp[or]e
p[ro] quo pt pe[n]ite[n]tie & obmitteret peccaret
mortali[ter] q[ua]n[do] quo[ties] s[ecundu]m mt[ia]l p[ro] d[ictu]m. Ad
alias q[ua]rta formas ad q[ua]rtam q[ua]n[do] ar[guitur] q[uia] t[unc]
te[neretur] h[ab]o ad i[d] q[uod] no e[st] in sua p[otes]tate
d[ic]o q[uod] ad e[st] in p[otes]tate h[omin]is pt in[ter]i[m]
disp[osicio] vero ap[ro]plete & p[er]fecte alio disp[osicio]ne
pt g[ra]o h[ab]o dispo[sicio]ne in aliq[uo] op[er]um p[er]
usu bonu[m] liberi arbitrij q[ui]a dispone[nte]
p[er]fecte in h[omin]e deus infundit e[i] g[ra]ciam
& aliq[uan]do h[abe]n[s] g[ra]ciam in una p[er]fecte
s[ed] dispo[sicio]ne a in ap[ro]plete & no p[er]fecte n[on]
efficiunt q[uia] 2[m] ph[ilosoph]m h[ab]et possunt q[uod] s[unt]
aliquos possunt .. ex q[uo] i[am] q[uo]z q[uod] d[icitur]
q[uod] o[mn]is actus pecc[at]i mortalis e[st] infinita

pecc[at]a mortalia & o[mn]is volu[n]tas e[st] infinite
male voluntates q[uia] q[uan]ta p[ro] una hora
sunt mala voluntatem sunt infinite
male voluntates & sim[ilite]r o[mn]is obmissio
mortalis e[st] infinite obmissiones mor-
tales ar[guitur] p[ri]mo sic sit a v[ero] mortale & b
a[d] q[uod] no sit pars ei[us] a & c sit v[er]um
s[ecundu]m distinctum ab utroq[ue] to[ta]l[ite]r tunc ma[ni]f[estu]m
est q[uod] a pecc[at]o corresp[on]d[et] pena infinita
extensive g[ener]o a & b corresp[on]d[et] maior pe-
ne[ntia] [qua]m a solum i[deo] ad hoc maior
corresp[on]d[et] a b c. q[uam] soli a & no exte-
sive g[ener]o intensive ig[itur] infinitis pecc[at]is
mortalib[us] corresp[on]d[et] in infinitum a[ncti]or pena
corresp[on]d[et] ipi a intensive g[ener]o si i[d est] pec-
catis peccat infinitis pecc[at]is mortalibus
m[er]etur pena infinita intensive q[uod] e[st]
impossibile & d[eu]m sibi dare & p[er]s[on]is s[ed] q[uia]
sit v[er]a s[ecundu]m q[uod] omne pecc[atu]m mortale m[er]et[ur]
pena infinita intensive .. 2[o] sic n[u]ll[u]m
infinitum pt e[ss]e maius a[lio] 3[o] ph[ysicorum] & q[uia]
133 et d[icitur] sic impossibile e[st] ut t[em]p[u]s sit
maius t[em]p[or]e infinito q[uia] sic e[ss]et infinitum
maius infinito q[uod] i[d est] g[ener]o si in omni pecc[at]o
sit infinita pecc[at]a n[ull]a multiplicatio pecc[at]or[um]
erit maior d[ict]o n[on] a[liqu]o pecc[at]um maius
alio q[uod] e[st] f[als]um .. 3[o] seq[uitu]r q[uod] totiens pec-
cavit Ada & tot pecc[at]a c[om]misit q[uo]t
no l[icet] peccasse nisi semel q[uo]t c[om]misit
nero vel iudas vel v[er]i q[ui] addidit
pecc[at]a pecc[at]is p[er] 40 vel 60 annos
.. 4[o] seq[uitu]r q[uod] pecc[atu]m occidentium xp[istu]m
sciens no foret g[ra]vius si e[ss]et q[ua]m
simplex furtum vel mendaciu[m] q[uod] e[st] f[als]um
& c[ontra] auct[oritatem] 2[o] circa d[i]c[tu]m h[ab]o v[er]o d[icitur]
q[uod] no po[tes]t occisio x[risti] s[ed] mia v[er]o sic
x[risti] excedit o[mn]ia pecc[at]a mu[n]di [illegible] gi alia
.7[o] sic sit a ulter[ius] . [illegible] tians alia

tur i infinitum peccat quam in a. quam
incepit peccare / ergo peccat peccato infinite
quantitatis. Ad ista potest dici tenendo
quod omne peccatum commissionis est mala vo
litio et omne peccatum obmissionis est ma
la obmissio volendi quod homo debet velle pro tempore
pro quo obmittit et tunc conceditur. Dici potest
quod cum mala volitio producatur successive
in voluntate producatur per alterationem et tunc omnis
alteratio sit infinite alterationes vel contineat
infinitas alterationes sic quod hic erunt infinite
male volitiones producte pro aliquo quam a
producatur sit igitur a. volitio producenda
potest dici quod hoc non obstante licet a. produ
catur per alterationem tunc a. tunc potest manere in
voluntate alteratione terminata ita quod a. continet
in voluntate sine intensione et remissione sui et
secundum modum loquendi aliquorum de formis in actu
a. erit volitio in actu et omnis volitio que
precessit erat in aliquo instanti per quod sine ad
dicione aliquorum graduum adveniencium per al
terationem dicetur apud eum volitio in potentia
quia apud aliquos nulla forma est forma in actu
nisi illa que manet per tempus sic quod de ea
nec perdatur nec aliquid ei addatur. et isto secundum modum
sine loquendi in forent infinite volitiones
in potentia et sed tamen una in actu et sic quamvis iste p

eccavit infinitis peccatis in potentia et sed unico in actu
et hoc dici debet in peccatis positivis que sunt
peccata commissionis / et ergo ad argumentum quando dicitur
sic sit a. una species peccati et b. sit alia et
c. tertia tunc a. et b. debet maior pena
quam a. tamen sed soli a. debetur pena infinite
intensive ergo a. et b. debetur maior pena
intensive quam a. / Dici potest quod si a. b. c.
sint tria peccata distincta tunc omnibus corpus
debetur pena infinite extensive et omnibus
simul pena maior quam uni de istis

passio sic sit peccata cum illa. Est difficultas
cum secundum de deo et an diligendus super
omnia diligendum possit naturali ratione demonstrari
sed de hoc duas conclusiones pona prima est quod hec catholica
non potest naturali ratione demonstrari deus est di
ligendus ab homine super omnia. secunda est quod hec
ypothetica sive conditionalis potest naturali ratione demonstrari
si deus est / deus est diligendus ab homine super
omnia. Prima probatur sic non potest probari quod ita sit in
re sicut per hanc denotatur deus est quod non
potest demonstrari quod ita sit in re sicut per hanc
denotatur deus est diligendus et cetera. quia patet
quia sequitur formaliter quia deus est diligendus super
omnia ergo deus est ergo cum quia sit formalis
non potest probari quod ipsi nisi possit probari antecedens
naturali ratione ad istud probatur videlicet quod hoc non potest
demonstrari deus est quia sola fide tenetur est
enim contra attendentem ad dictum quia est et
majoribus scripture reuelatum fuit idem patet
inductive quia insufficienter revelat quod adhuc
inductionibus. Secunda probatur sicut nulla propositio cathegorica
affirmativa cuius subiectum est implicatum fuit est propositio
vera ita nulla propositio cathegorica affirmativa cuius subiectum
est implicatum conditionata potest esse necessaria cum
deus sit hec propositio deus qui est diligendus
super omnia et cetera. sicut ista deus est
summum bonum et ista deus est / ergo hec deus
est diligendus ab homine non potest naturaliter
esse evidens patet antecedens quia sicut hec est falsa
homo est homo vel homo est aliud ratione mortale
si nullus sit homo et hec similiter alius est albus
si nullus sit albus ita hec propositio est ne
cessaria / deus est primum ens. deus est primus
motor et sic de aliis / minor evidens
quia sit implicata conditionata patet quia si propositionis
cuius est principes quare nominis in quo sunt tunc illud
deus loco hominis / propositio erit implicata

credita sciendo si dicatur sic deus est eius
infinitus et multo magis si potentia conceptus
quod hic unus de primo tio deus.. 2o ycelo
prius probo signo huius vocabuli deus et eo
concipit quod nos unum homines de deo quod
sit eius intellectualis causa et conservans
libere omnia ad eius non esse sic non esse
cum sit quo non possumus et certa bona que
de deo concepimus quod et credimus in te
signo huius vocabuli deus sicut sic argum
sic. id est summe diligendum ab homine
quod sit ab eo esse summum bonum sed per ista
scia ab homine deus est id quod summum bonum est
tunc sciatur ab eo. ergo sciatur quod id est quod est.
summe diligendum ab homine.. 3a difficultas
est an homo magis teneatur diligere unam
personam in divinis quam aliam et hoc potest dici
due questiones. primo quod quod non teneor plus di
ligere unam personam divinam quam aliam.. 2o.
quod quod propter aliquid tamen teneor diligere unam
propter quod non teneor diligere aliam hoc est quod
tres persone sic dico diligo filium propter aliquid
propter quod non diligo patrem. sed propter hoc dili
go filium quia redemit me propter quod non di
ligo patrem quia redemit me Et 1a. 2a.
quod non sufficienter probata quia licet non dili
gam patrem quia pater redemit me vel quia
passus vel mortuus est pro me. tamen eadem
causa quia diligo filium scilicet quia redemit me di
ligo similiter patrem et spiritum sanctum quia filius
redemit me. quia quodammodo operatio est filius ad
redemptionem tamen illi operati sunt. licet
igitur 2a quod non sit probata conveniens propter
actum redemptionis bona bona tamen quod sit possi
bilis ista quod. vel ista quod est bona. diligo
illam trinitatem dominum trinitatem christi
ergo diligo hunc hominem pro quanta quia

prius diligo hanc trinitatem ergo hanc trinitatem
diligo a me. id est iste homo diligitur a me
aliquando non foret communicatio ydiomatum
et prius id est humanitas moriebatur ergo filius
dei moriebatur quod non est forma ergo de primo
ad ultimum prius diligo hanc humanitatem
id est diligo filium dei sed ista quia non valet
diligo hanc humanitatem ergo diligo patrem
sicut hic non valet. hec humanitas est passa
ergo pater est passus licet filius sit bene passus
.. Et ad hoc dico quod id est non sufficiant quia
prius diligo hanc humanitatem ergo diligo
filium dei id est diligo deum et ulterius diligo
trinitatem quia trinitas est deus propter hoc dico
quod 2a quod est falsa et sua opposita est vera. scilicet
hec propter nullam causam teneor diligere unam
personam propter quod non teneor diligere aliam
quia personam divinam per illas tamen personas
et alias exprimitur eadem causa diligendi in
comparatione ad diversas personas sicut ut
dico filium quia ipse redemit me et non
dico diligo patrem quia ipse redemit
me sed quia filius redemit me 4a de spiri
tu sancto.. primo ante quod verum est quod non teneor
magis diligere unam personam quam aliam
quod prius quia eadem est bonitas eorum et est
propter quam debeo diligere unam est causa propter quam
debeo diligere aliam: certa difficultas
est an viator possit sine unam personam
non sciendo aliam et verum in quod non quia verum
non quod impossibile est sine marcum et tullium
sit nomina eiusdem et ego nescio hoc sed
tamen scio quod hec propositio vera est marcum quod hec
sit vera diligo marcum et non hec
diligo tullium eodem modo impossibile est
quod hec sit vera diligo deum nisi hec sit vera
diligo trinitatem modo impossibile est quod hec sit
vera diligo filium nisi hec sit vera.

diligo deum si sit formata ab aliquo
v(e)l si intelligo lig(nu)m (con)formata vel lo-
q(uo)r/ sic impo(ssibi)le e(st) q(uod) ita sit i(n) re sicut
p(er) hanc denotat(ur) diligo filiu(m) nisi (et) sit
i(n) re sic(ut) p(er) ista denotat(ur) diligo deum
ita si diligo filiu(m) volo filio bo(n)u(m) (et) n(on)
volo (et) d(icitu)r (er)go t(er)mi(nus) p(ate)t (con)tra p(er) sylog(is)m(u)m
exposito(r)i(u)m sic hunc deo volo bonu(m)
hic deus e(st) t(r)i(ni)tas (er)go huic t(r)i(ni)tati
volo bo(nu)m. sed t(ame)n cu(m) ista. diligo tullium.
stat ista. hec n(on) e(st) scita a me dili-
go tullium i(d est) (Cicero)nem i(de)o diligo t(r)i(ni)tatem
stat i(n) nescio hanc t(r)i(ni)tas e(ss)e dil(ect)a a
me. con(tra) p(a)z q(uo)d 2(a) difficult(as) a(r)g(uitu)r sic
o(mn)e q(uod) ma(n)ifestu(m) p(hilosop)hi p(ro)ba(veru)nt p(er)
na(tur)ali r(ati)o(n)e p(ro)p(ter) q(uo)d deu(m) e(ss)e sup(er) om(n)ia dili-
gendu(m) antiq(ui) p(hilosop)hi p(ro)ba(veru)nt (er)go (et)c. a(ntecedens) p(ate)z
q(ui)a ista asseru(n)t p(ro)p(ter) ... na(tur)ali r(ati)o(n)e
manifest(e) ... q(ui)a ipsi (con)gnov(er)unt
deu(m) e(ss)e sup(er) o(mn)ia diligendu(m) (er)go h(oc) p(ro)ba(ve)r(un)t
q(ui)a n(on) e(st) ... p(ate)z a(uctorita)te q(uod) (con)g(novi)t
(et)c. q(ui)a p(er) ap(ostolu)m ad ro(manos) p(rim)o gentiles p(er)
c(re)aturas visibiles venerunt i(n) (con)gnitionem
dei. ... q(uod) deus (et)c. ipsis revelavit
Invisibilia enim dei a creatura mundi
p(er) ea q(ue) f(ac)ta s(un)t intellecta (con)spiciunt(ur) sempi-
t(er)na q(uo)q(ue) (vir)tus eius (et) divinitas (et)c. q(ui)a cu(m)
(con)gnovissent deu(m) n(on) sic(ut) deu(m) glorifica(veru)nt
(et)c. (con)t(r)a ista a(n)ccte a(rguitu)r sic talia (con)f(essi)s
(et) ita evidente(r) habuerunt gentiles de
deo q(uod) su(n)t inexcusabiles ... de
d(icitu)r eo q(uod) n(on) coluerunt n(ec) glorificav(eru)nt
eu(m) sicut deum. (er)go ita evidentem
noticiam habuerunt de deo q(uod) sciverunt
deu(m) e(ss)e colendu(m) (et) glorificandu(m) sic d(icitu)r
q(uod) col(er)e ... deu(m) e(st) dilig(er)e eu(m) s(upe)r
o(mn)ia (er)go illem noticiam habuerunt q(uod)

sciverunt eu(m) e(ss)e sup(er) o(mn)ia diligendu(m) q(uod)
e(st) p(ro)p(ositu)m. (con)f(irmatu)r q(ui)a q(uo)d (con)gnoverunt q(uod)
debuerunt deu(m) dilig(er)e sup(er) o(mn)ia aut
eos latuit si latuit (er)go su(n)t excu-
sabiles si (con)gnov(er)unt (er)go h(abe)t(ur) p(ro)p(ositu)m. p(ate)t (con)
cl(usio) a(n)cte a(rguitu)r (contra) i(n)c(ide)n(te)r p(er) q(uod) d(ic)tas
hanc p(ro)p(ositi)o(ne)m ... posse p(ro)b(ar)i deus e(st) s(upe)r
o(mn)ia diligendus viz. q(uod) h(abe)t(ur) o(mn)i(n)o (con)t(r)a
deus e(st)/ na(m) q(uod) (con)gnov(erun)t deu(m) e(ss)e. q(uo)d n(on)
sic(ut) (er)go na(tur)ali r(ati)o(n)e p(ate)t h(oc) p(ro)b(ar)i si n(on) (er)go
su(n)t excusabiles su(n)t asseru(n)t ap(ostolu)s
opp(ositu)m ita q(uod) invisibilia dei i(d est) q(uod) p(ro)p(ri)e
attribuu(n)tur deo invisibili p(er) ea q(ue) f(ac)ta s(un)t
intellecta (con)spiciunt(ur) i(d est) p(er) p(ro)ces(sus) for(ma)s
de r(ati)o(n)es intellectus (con)sistunt(ur) p(ro)pt(er)ea p(ro)p(ositi)o(ne)s de
deo sic(ut) q(uod) de(u)s e(st) bonus et(er)nus potens
(et) huius (modi) ... sempit(er)na q(uo)q(ue) (vir)tus
eius (et) divinitas (et) n(on) p(ro)p(ositi)o(ne)m sciverunt
i(dest) deus est (et) (et) ... deus e(st) bonus (et)c.
p(ate)t (con)t(r)a eu(n)d(em) q(uo)d (con)tra o(mn)e q(uo)d p(re)cipi(tur)
in(tentio)ne na(tur)ali sic na(tur)ali r(ati)o(n)e ostendi e(ss)e
r(ati)o(na)le q(uo)d deu(m) e(ss)e s(upe)r o(mn)ia diligendu(m) p(re)cip(itur)
in(tentio)ne na(tur)ali (et)c. a(ntecedens) p(ate)z. q(ui)a facere for(tur)
obedire ill(i) aug(ustinus) v(er)o n(on) assignat(ur).
b(onu)m p(ate)z q(ui)a dilig(er)e deu(m) sup(er) o(mn)ia p(re)cipi(tur)
in lege divina q(uod) o(mn)es leges divine
n(on) (con)tinuat (con)tinuat a(ut) moisi sic(ut) d(icitu)r
... ... (et) r(ati)o(n)e in ... di. 1.
o(mn)es ad id. 2. d(e) ... c(on)tra (er)go na(tur)ali
r(ati)o(n)e (er)go dilig(er)e deu(m) s(upe)r o(mn)ia p(re)cipit(ur)
in(tentio)ne na(tur)e. (con)f(irmatu)r q(ui)a si dilig(er)e deu(m) sup(er)
o(mn)ia fore (con)t(r)a na(tur)ali r(ati)o(n)e (er)go p(re)cept(u)m
divinu(m) destrueret na(tur)alem r(ati)o(n)em p(ro)p(ter) q(uo)d
q(uo)d (con)ficeret q(uo)d e(st) inc(on)ve(niens) p(ate)t na(tur)ali r(ati)o(n)e
p(ate)t q(uod) b(onu)m divinu(m) e(st) mag(is) diligendu(m)
q(uam) bonu(m) p(ri)vatu(m) p(ro)p(ri)u(m) c(ontr)a 2. bonu(m)

cuius est melius et diuinius quam bonum eius
proprie. Item id quod est summe diuinum est summe
diligendum quia est maxime quod bonum quia est
bonum omnium diuinissimum et optimum quia est ipse-
met deus ergo est summe diligendus. Item homo
deus naturaliter diligit sicut ipse finis sicut quia ut
dicunt omnia cetera et id magis est quia finis
est magis amabile hiis que sunt ad finem
secundo ethicorum sed deus est finis hominis et finis
uniuersi quia mouet ut amatum et desideratum 12
methaphisice commento 36. ergo naturaliter et maxime debet
deus diligi. Confirmatur per id commentator ibidem quod dicit
sicut motor corporis celestis est magis bonus omnibus
rebus et ut sit magis desideratus bonis omnibus
et infra uel corpora celestia sunt nobilissima
spiritualia est ut de bonum quod appetit sit
nobilissimum et eternum et maxime quod appetit
bonum celi in motu diuino. Item homo sicut naturaliter
et rationem naturalem magis debet diligere bonitatem
et ueritatem quam seipsum et suum esse sed deus
est summa bonitas ergo et summa ueritas.
Consequentia patet per primo ethicorum c. 6. sed ethicorum v dicit quod
pro salute ueritatis oportet familiares destruere
et philosophos existentes amicos ambobus enim
existentibus amicis sanctum est prehonorare ueritatem
quia si pro multitudine amicorum homo debet se mor-
ti exponere multo magis pro ueritate sed
quod pro multitudine amicorum homo debet se morti
exponere patet quia alias omnis policia et omnis
eius defensio destrueretur ergo a multo for-
tiori debet homo deum diligere super omnia. Ratio
a[?] patet ad rationem 2. gentes que legem
non habent sibi ipsis sunt lex et illud est quod
legis sunt faciunt sed lex diuina siue lex
moysi precepit deum diligi super omnia
ergo gentiles hoc naturaliter fecerunt ergo naturaliter

cognoscunt deum debere diligi super omnia. Item
omnia diligibilia et dilectio ad que homo
tenetur quo euidentia naturali sunt ordinata
quo ergo aliquis est processus in infinitum uel quod
non deueniret ad summe diligendum uel
est status sed est status quia non est infinitum
in diligendo quia tunc non naturaliter aliquis eueniret et
non foret eiusdem si est processus in infinitum
ergo non est dare primum finem naturalem contra summum
bonum quod est finis et contra philosophum 2o methaphisice
quia in causis finalibus non est processus in infinitum
ergo oportet secundum naturalem rationem deuenire in
ultimum finem et in summum bonum ~~et optimum~~
quod summum bonum et optimum dicitur esse. Con-
tra primo pars quod deus quia homo non potest determinare
deus est diligendus super omnia quia hoc est in-
cognita deus / an? primo patet deum esse est
propositio nota per se sicut patet per Damascenum c. 3 ubi dicit
quod cognitio existendi deum est naturaliter nobis in-
serta et cetera. Item Anselmus prosologion c. 2 dicit quod
deus non potest cogitari non esse et arguit
contra insipientem qui dixit in corde suo
non est deus probans quod deum esse insipiens
qui audit hoc deus est aliquid quo maius non
potest cogitari in intellectu suo quod hoc est tantum in
intellectu suo quod est in re et in intellectu sit tantum
in intellectu suo ergo est quo maius est ergo id
quo maius cogitari non potest non est id quo
maius cogitari non potest quia includit
contradictionem sed in re et intellectu ergo est in re
sed deus est id quo maius cogitari non
potest etc. Ista ratio est apud anselmum tan-
ti ponderis et ita euidens ut in fine
c. c. dicit. gratias tibi domine gratias tibi
quia quod prius credidi te donante iam sic
intelligo te illuminante ut si te esse nolim

Anselmi ratio

Nota an sit ratio illa apud Anselmum vide hic

quos ego tibi dicere

[illegible] non possum non intelligere fuerit aut, quidam qui
per insipientem videns dixit se scire quod possit
scire quod insula perdita esset et vocavit insu-
lam perditam finges quod posset esse insula
quaedam nobilissima et maxime inaccessibilis
omnes terras vincens felicitate. Quod quod dicit
Anselmus in libro suo quod insipientes quod si quaes
meminit ad partem id quod maius cogitari
non potest omnibus suis agnitis valeat
excogitare debet et Anselmus insula perdi-
ta amplius non procedum. Ista ratio repeto
ad ordinem quem confessus fuit Anselmus i. 1°
articulo. Secundum si est per se non inest esse
primi motus et si inest primi motus est
actu essentia et sic i. Secundum veritate esse
potest demonstrari ergo deum esse potest demonstrari
quod potest quod et Anselmus sic demonstrat mo-
nologio c. 16. cum non stat in illo
si veritas non esse ergo veritatem non esse
verum est ergo veritas est. Confirmatur quod veritatem
esse secundum contrarium [illegible] Secundum arguitur
per philosophum 8° physicorum et 12 metaphysicae ubi probat
deum esse infinite virtutis intensive et quod
est primum [illegible] et primi motus. Contra quod est
difficultas quod fuit quod viator non potest frui
una persona nisi fruatur aliis. Arguitur intellectus
et primo sic non filius potest videri corporali visione
non visu patre nec spiritu sancto i. potest diligi et
non diligens omnes. Quod quia iudaei non viderunt
nisi personam humanam sed in persona fuit filius
i. et quod non viderunt patrem nec eandem
naturam quia non viderunt filium nisi in quan-
tum [illegible] per [illegible]. Secundum una
persona potest esse [illegible] alia non contingit ergo
contingit frui una alia non diligens quia non
magis ratio est una persona diligi et non
alia quam una intelligi et non alia. Secundum
pater prior est filio origine ergo ullo priori
potest videri sine filio ut non visu filio

Secundum creatura intellectualis personas sine clare
sine obscure aut cognoscit i. una
cognoscit vel duabus si una ergo illa non
distinguit inter illas si duabus ergo illa
potest destrui alia remanente ergo vere propria
potest cognosci alia non cognita et per consequens
una diligi alia non diligens. Ista [illegible]
ista per ordinem et primo ad primum quod dicit
quod omnes quod philosophi probaverunt et concedo sed
sic est lumen de auctoritate apostoli dico quod quamvis
omnium philosophorum magnorum fuit pri[n]mar-
chiae et cultus dei fuit revelatus
hominibus et ideo philosophi sic senserunt et tamen
quidam corporaliter credebant sic non tamen
eum coluerunt sed tyrannorum timore et
ut vulgo placerent coluerunt ydola
et ideo fuerunt inexcusabiles quos
apostolus dicit quod invisibilia dei et ergo po-
tuit sic per creaturas probare dicitur potest
quod [illegible] revelatione quod deus est [illegible] ex-
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
non tamen potest deum esse [illegible] probari
et sic concipitur per tamen sicut nos [illegible]
[illegible] [illegible] aut [illegible] non concipit
per [illegible] deus [illegible] [illegible] vel ydolo
[illegible] [illegible] esse [illegible] quod intelligit
per [illegible] [illegible] ad [illegible] concedo quod
illi gentiles fuerunt inexcusabiles et tamen
[illegible] sic non [illegible] quod cognoverunt deum esse
[illegible] [illegible] [illegible] naturali sed revelatione
philosophorum et tamen credebant deum esse non [illegible]
runt [illegible] istum [illegible] sed colebant ydola
et ideo fuerunt inexcusabiles ad deum [illegible]
apostolus invisibilia dei et [illegible] est [illegible] credere
deum esse [illegible] [illegible] quod non concluditur de
deo per [illegible] [illegible] per [illegible] concludi de eo
ex [illegible] creaturarum et [illegible] ad primum
et ad [illegible] ad 2um potest dici quod ad propositum

in me nali dilp^r bno^o gopisse & forhi
pase h^r h^c facias alijs qd t^i vis fi^r
alio mo latent & q^r in suo amice &
papine i^a q ad hoc ponit^r illa uo que
dicit preceptum ad hoc preceptum st in implicita
gue^z q^z quedam sem^r gn nali & evidenti
na^r precedam tm gn accidita i^a q p^o mo
sem^r pnt p^z nalem ronem ondi ee facida
& volunblia i^a uo q tm sem^r 2^oo mo
no pnt s^z tm accidit ee volunblia &
hij st quedam q in ewang^o gtinet^r q^z roe
nali no pt ondi q gcupiscere ve alie
na st pccm morale vel q ho debeat
dilige deum plus q se .. ad 2^m q^n dr
q bonum gne est pt dici q si id artn
gcludet pbaret q ho debet dilige
gnitatem magis q semet ipm & sic
magis debet velle salvari vnam gni
tatem seu civitatem ceteris q se ipm
revelet^z igi^z aliam q si ipse anathe
lacter & dapnaret^z to^a gnitas sal
naretur q^a porro iste p^r art^m de nelle
anathema vel dapnari q e s^m & io
dom arg^t de bono gnt^u q^r dz forte
mte^s de amicitie tpalem de labo^ris
p^rsonis cui vult p^zt^r ad q^uo^r s^r.
Si^r id om accipit quedam edita vndiq
q ad pt dimidium dim^r & e vbum
p^rsuasivum n^c rone nali p^z q^n homo
magis dz dilige se q gnitatem cuius ipse
no e ps. Ad 4^m pt dici q no e de
morabile q^u ho st finis principij & no
ordinet^r ad ad sicut ad fine sic deus
q ho ordinet^r ad fine st ad felicitatem
no id seq^r q felicitas sit melior hoc
tn felicitas bno^o loqndi st opacio
vel speculacio intq x^o ceth^a & q^n dr
q ordinat^r ad felicitatem sicut ad fine

... est q ho dz sc bn ordinare vt bn
& felicitat vivat bn finis hois e hoc
bonum perpetuum felicitas vivat ita q ipse in
cludat^r in fine suo aliq^uo loqndi .. ad
6^m qn dr q ho magis dz dilige bn^m
est dici pt q illa sic sue edita & a
accidet deducta et bn phy sicut
sua phycum siu speculativa instruerunt
tu opinionibus vulgi ita & corpstudium
moralem tu legibus statuit instruere
voluerunt dare rom cor ad q legibus
p^ripiebant^r bn st i^n no gclud^r pbanz
q ho debet sic velle ee miser vel
anathema p^r vitate sustinenda. Sic
arg^t vel q^r dt lo^z i^n plom q^r dr q stm
est pholace bitatem p^r qd forte in
mit q e holt p^r pphas & legisla
tores revelatum dm hec arg^t h^r di
cat vel plo no ideo gclu^z q posset
rone nali demri na ipa qdm ppua
sunt pbar^r sicut facit vdz arg^t & ceth^e
& in moralibus sicut ipse met docet i^a p^o
ceth^e. Ad quitz ap^s q^n dr gentes
q legem est dico q gentes q legem
moysi no habebat bn vnctes s^r i^ppi^as
iur naliter precepiunt fide & gram a
deo sed lege moysi & faciebant
moralia legis & dilexerunt deum sup
oia instructi a deo no p^r demracões
nales & hic intedit ap^s sic patz
p^r gloriam. Vult enim rescindere superbiam
iudeorum putantes gram dei vel fide
vel iusticiam nulli fuisse datam nisi
gentibus in lege moysi ad veritatem
sex ad 8^m dici pt q bn e q ipse ho
e finis & maxime diligendus a se nar^r
& omnia alia ppt se .. ad art^m pbacia
dm ee no ee ~~pbacia~~ in re creditur

Secundum phos
vivere secundum rationem

Superbia Iudeorum
confunditur
...

s[ed] nulli rone stabili d[icit] q[uod] no[n] ad d[omi]n[u]m d[icitu]r
q[uod] c[er]tum i[d] intytulat[ur] deriu[a]tio q[uod] dixe
v[er]o id intedit p[ro]p[ter] d[e]u[m] fo[r]e q[uod] frust[ra] p[ro]
ba[re]t s[ed] oc[cas]io[n]e n[ost]r[a]r[um] p[ro] se notu[m] e[st] i[d] q[uo]d
d[icitu]r q[ui]a g[aun]i[l]o g[ra]ndi d[eu]m e[ss]e s[e]n[sibi]l[ib]us n[ost]r[a] i[n]sp[ec]ta
plane d[icitu]r q[uod] p[ro]p[ri]e n[on] s[ed] v[er]e d[eu]m sum
accipiat[ur] q[uo]m volo an[im]am e[ss]e sic[ut] tabula[m]
nuda[m] in p[ri]n[cipi]o si c[on]gnoscere careb[it] s[ed] p[otes]t
sic n[ost]ri corp[us] glo[ri]fi[catu]m in c[on]s[umm]atio[n]e h[abe]re
e[ss]e a[n]i[m]a q[ue] e[st] capax c[o]gnicio[n]is dei s[ed] t[ame]n
h[abe]t ip[s]o[s] p[er] f[ide]m tene[tu]r v[er]um q[uod] a[n]i[m]a t[ame]n
e[st] capax d[e]i .. d[ic]o a[utem] p[otes]t dici q[uod] n[on]
a[n]i[m]a e[st] p[er]f[ec]ta et e[st] i[n] rei v[er]itate v[er]u[m]
si n[on] nos decipim[ur] s[ed] no[n] p[er]cipiam[us]
ita e[st] sicut de ipso d[i]c[t]o doctore q[ue]m in
m[u]lt[i]s p[ri]ncipalib[us] ad loq[ui] acceptu[s] fuit
v[er]a[bi]l[is] v[er]um ad a[r]t[icul]um i[n]sip[ie]n[s] sol[uti]o q[uo]n[iam] ac[cipitu]r
tu audis istu[m] t[ame]n illud q[uo] mai[us] cogi
tari n[on] p[otes]t a[utem] i[n]t[e]ll[igis] q[uo]d audis a[utem] n[on]
dico q[uod] i[n]t[e]ll[i]go q[uod] p[ro]pt[er] i[d] c[on]t[r]a q[uem] p[ro]p[o]n[it]
s[ed] no[n] intelligo indicando q[uod] ad p[otes]t de
quo iste possit vis[ibi]l[i]t[er] sig[nifica]re accept[um]
v[er]u[m] stat[im] respo[n]d[e]o in p[ri]n[cipi]o et dico q[uod] ista
est f[a]l[s]a illud q[uo] mai[us] cogitari n[on]
p[otes]t i[n]t[e]l[l]ig[itu]r a te p[ro]p[ter] q[uod] e[st] f[o]r[tior] i[n]finit[us] i[n]
magnitudine i[n]t[e]ll[igitu]r a te c[on]t[r]a p[ro]d[uctio]n[em]. s[ed] sub
s[ub]ic[it] ut p[otes]t ill[u]d quo mai[us] cogitari
n[on] p[otes]t e[st] intellectu[m] a te et n[on] v[er]o ad
intellectu[m] a te e[st] illud q[uo] mai[us] cogi
tari n[on] p[otes]t q[uan]do f[acta] d[ic]i[tu]r voles intell[ige]re
p[er] i[n]sipi[ent]em p[otes]t t[ame]n i[n] distinguere illud q[uo]
mai[us] cogitari n[on] p[otes]t e[st] i[n]t[e]ll[ectu]m a te co
q[uod] de d[e]o n[on] l[oqu]i de re re p[otes]t e[ss]e v[er]a s[ed] ista
p[ro]p[ositio] ca[us]alis infi[ni]ta audit[ur] a te et ista
et p[otes]t de d[e]o v[er]a e[st] ip[s]o illud q[uo] mai[us]
cogitari n[on] p[otes]t i[n]t[e]ll[igitu]r a te s[ed] e[st] de re
ip[s]o e[st] f[als]a et n[e]c[essari]a p[ro]pt[er] ista audis q[uod]
an[te] h[oc] c[on]cedit ... p[ro]p[ositio] p[ro]p[ter] audita q[uod] an[te] h[oc]
c[on]cedit v[er]u[m] p[ro]p[ter] e[ar]und[em] for[m]am p[otes]t posse

q[uod] ad melius deo est q[uod] tu audis h[abe]re
q[uod] e[st] melius deo et intelligis tu eos v[er] melius
d[e]o e[ss]e i[n] i[n]t[ellect]u tuo q[uo]n[iam] ig[itur] a[utem] t[ame]n e[st] in
intellectu tuo vel e[st] in i[n]t[ellect]u et in re
si p[ri]mo l[icet] ip[s]o q[uod] aliq[ui]d res e[st] melior
deo si t[ame]n i[n] i[n]t[ellect]u tuo c[on]cedi[tur] melius est
q[uod] e[st] in i[n]t[ellect]u tuo et i[n] re q[ui]a id q[uo]d e[st] i[n]
i[n]t[ellect]u tuo t[ame]n s[imi]l[ite]r nichil deo melius e[st]
in intellectu tuo i[n] s[e] melius q[uam] d[eu]s est
t[ame]n i[n] i[n]t[ellect]u tuo melius no[n] e[st] d[e]o q[uod] ad
c[e]d[e]r[e] foret magnum ingeniu[m] h[abe]t ip[s]o
s[ed] v[er]a in rei v[er]itate v[er]u[m] p[ro]d[uctio] h[abe]t de v[er]itate
p[ro]p[ositi]o[n]is e[st] n[ecessari]a melius d[e]o e[ss]e i[n] i[n]t[ellect]u ita
illa illud q[uo] mai[us] cogi[tari] no[n] p[otes]t est
i[n] i[n]t[ellect]u e[st] n[ecessari]a de v[er]itate p[ro]p[ositi]o[n]is s[ed] t[ame]n
h[abe]t accipiat[ur] i[n]sip[ien]s p[ro] ista c[on]c[e]pt[us] cor
ru[m]p[e]r[e]t ist[a] v[er]ba illud q[uo] mai[us]
cogi[tari] no[n] p[otes]t s[ed] i[n] i[n]t[ellect]u vel p[ro]p[ositi]o[n]is h[abe]t
c[on]p[ositi]o[n]em v[er]a[m] illud q[uo] mai[us] cogitari
no[n] p[otes]t e[st] in i[n]t[ellect]u h[abe]t c[o]gnoscat[ur]
ab i[n]t[ellect]u v[er]a est et n[on] i[n]sip[ien]s ad ip[s]o
s[imi]l[ite]r ... e[st] sicut no[n] s[ed] c[on]ceptus
corru[m]p[e]r[e]t ist[a] v[er]ba sig[nifica]re accept[us]
c[on]c[e]pt[us] i[n]finitu[s] e[st] tame[n] i[n] i[n]t[ellect]u p[ro]p[ter] c[on]c[e]pt[us]
i[n]sip[ien]s e[st] t[ame]n in re q[uo]d vel melius d[eu]s e[st]
in re q[uo]d id ip[s]o ad q[uo]d deducit p[ro]d[uctio]
ad inconveniens q[uo]d n[ecessari]a foret ap[u]d nega[n]
te d[eu]m e[ss]e ista s[ed] illud q[uo] mai[us] cogi[tari]
no[n] p[otes]t no[n] e[st] id q[uo] mai[us] cogitari
no[n] p[otes]t accept[um] no[n] sig[nifica]re p[ro]d[uctio] v[er]um
accipi ipso modo loq[ue]ndi p[otes]t a[utem] d[ici] q[uo]d
d[icitu]r q[uod] ista t[ame]n c[on]t[ra]ria[n]tur d[ic]i[mus] et id q[uo]
mai[us] cogitari no[n] p[otes]t s[ed] d[icitu]r q[uod] q[ui]
no[mi]n[i]s c[on]t[ra]ri[um] no[min]e h[abe]t e[st] s[ed] n[on] v[er]ificat[ur]
de aliq[uo] q[uod] no[mi]n[i]s v[er]ificabi[le] de eod[em]
et eq[uo] apud illu[m] i[n]sip[ien]s s[ed] negaret

3

42

dum esse negatur deus est id quod mundus
generari non potest secundum negationem vacuum est
locum non repletum corpore sed unum illud quod
nos sit impossibile tamen predicatur de spiritu
de deputo et similiter in quibus ponitur idem
de se sed ... ... et chymera est ... quod
est ... quo ... est ...
non necesse est esse ... motus
... quod non est nisi ... est ... se
in quo subiectum ... ... non sit
... non ... iste de se nituntur
... et ideo non potest ... esse nota ista
necesse esse et nisi sit ... notum ...
... quod est necesse esse nisi ... primo ... intellectus
est nisi sit nota aliqua motus est
... sic unum est quod angelus ... probare
quod sit tamen unum necesse esse et ... ipsi sit
unus primus motus et ... et ...
princeps ... metaphysice. Notandum
quod quia ista propositio dum esse dicitur ab
aliquo est distinguenda ... compositionem et divisionem
quia denominatio ... ponitur ... et
... faciunt propositionem aliquam modalem quia
ponitur de toto compositione sicut faciunt
... modi ... impossibile ...
... igitur ... esse et dicitur
est quod iste modus dicitur ponitur de toto
compositione sicut dicitur ista deus est ... tamen
... est quod iste ... dicitur ...
de aliqua compositione ... sunt ... eorum
... quod iste ... deus ... in primo ... locum
quod investigamus an deum esse sit de-
mirabile id est an hoc propositio deus est sit quod
aliorum demirationis et ... ille
distinctio non ... esse dicitur
deus est ... et deum esse est dicitur
sicut non ... ... esse est de-

mirationis ab aristotele in ... compositione ...
... stelle est ultima stella vel secundum
veritatem celum empireum est ultima
spera igitur celum empireum esse est dicitur
ab aristotele et ... ... et ...
... compositio quia aristoteles non credidit nisi
... speras vel plures esse nisi ... speras
et ideo ... dixit ... unum ...
... de potentia in ... compositione et ...
de necesse ... quod de potentia vel in ... compositione
vel divisione id est distinctio vel ... ...
... esse iohannem et potentia petrus et ...
igitur petrus esse iohannem et potentia ... et
... in ... compositione et ... dicitur esse
et tamen quod est impossibile et ideo vel iste distinctio
... iohannem et potentia ...
a me petrus et ... igitur petrus esse
... et potentia et ... a me ... da
quod ego ... illas quod ... angulus
et ... et ... vel ... distinctio ...
ab ... et ... quod nullus viderit
vel intellexerit aliquem angulum ...
... non ... omnis angulus acutissimus
... est angulus ... ab an...
... a me acutissimus ... igitur ... an...
... a me angulus esse ... ...
est ... et ... sit in ... compositione et quod
est ... et ideo distinctio non ... sit
sicut ... est non ... vel ultimum corpus
esse et creditum ab aristotele celum empireum
et ultimum corpus vel spera ... stelle
est ultimum corpus igitur speram ... stelle
esse est creditum ab aristotele ... ad
propositionem ... vel ... distinctio id est ... motus
esse est dicitur ab aristotele deus est primum
motus igitur deum esse est dicitur ab aristotele
... igitur quod ... philosophus ... voce
... hanc ... deus est denominata

ppe mentali q est in mente fidel catholici.
ymo indicti terminus concepti sunt pro correspon-
det isti voci deus i mente fidel unde
ille tm deus e i spu ois christiani int
colletz ydola & colere vm deu.. Ad
x^m pz p pdicta ad formm qr si ptis
capiatr in sensu compo nt. ttm ad arm
auctis dico q deus sua nc lz ibi qu
ar. veritas non e go veritatez non ee
e verum nam sed non sequr. ho non e azl
g hoiem non ee azm e verum ita nt
in proposito. Contra hoc arguit qndo sic p na
veritas est qro ar h est va nlla veri
tas e nl no p no g pria gdoria
e va. s. h aliq veritas e/p e l a va
hec propositio go su sit su sit aliq veritas
e dico q ponto q nulla veritas sit h no
e va nulla veritas e & qn arr. h no e
va g opria gdod e va gna nd lz
qr forte sua gdod no e ez q pont
q nulla veritas sit & ta q r dnc propos
sit nulla veritas e aliq veritas e tuc
sequr q aliq veritas e q q dicta. Dicendum
q cuius includit gdcom mair e h
h an sit aliq veritas etina aliqs pa
tebit.. Ad racio sectas q q q dice
batr q viator no pt frui filio qui
fruatr pre ps proponna gz & ic dicta
ad racios /& dico viatorz frui filio pt
int ... dupl. uno ... qr filius e bus
ul obiectu fruicionis ut ita q l actus
fruendi sit vis ul ord intal. utrum
isti rei sit summus hoc. Et utrum
filio dei sit summus hoc ul aliqs con
nalis alios pt intelligi viatorz
frui filio dei p cointam ydiotam
q lz obiectu sic dilectis e cointas
viatori filio dei ... q viatorz h e

gredia. Iste fruitur filio dei p cointaloz
ydiotu sed pas illata viatori e cont. qr
gcedis illos propos/filius dei e passus
& hs/et isto no 2o poz gcedi & gdo
ad pnd q dz pt frui vm pps no fru
e dicendum q pta q sic tm qnt. propo
vnite aliam no p cointam ydiotu
repugnat auth alia ppoe. vm sed no
sequr. Iste fis e passus sub pylato go
pr e passus sub pylato Ita no sequr.
iste filius e dilectus a petro go pr e
dilectus a petro. ponto q petrus fru
atr ps hoc hore & odiat deu prez
ex cognico ul q h dicat gcedi i fruit
filio dei & no fruitur cetis dina qua
ita cointen filio dei ps p cointa
ydiotu negant ul abceryt dina
in abstracto no i gcto. sed gcedit
q deus e passus & negant hat diui
tas e passa & si r dicat totum vm
formiter de omnibus cointibus filio dei
ps p cointacoz ydiotu te oz qnd
gcedet istas petrus fruitur deo & tn
no fruitur deitate. Cont ad ps arm
qn dr q filius pt videri vision corli
sed h ar. gcedr & cu dr q iudei
viderunt deum no tn viderunt deitatem
& odiebant deum no tn odiebant di
uinitatem. sed gcedit q occiderunt deum
no tn occiderunt diuinitatem & gcedit
de omnibus aliis qui accipi possunt cointr
& uo sed sic deus summum bonum opis &
hs & h recepimus propom p cointam
ydiotu sed dicitur ope e passus
summum bonum e volunt sic in propo
si iudeas odiet cointtes xpm &
hgeret deu optet gcede p cointam

p(er) dilectio(n)em q(uod) filius dei e(st) oditus a mu(n)do
summe b(onus) e(st) oditus a mu(n)do (et) dic(itu)r
et ideo q(uo)d p(ri)ma q(ue) dixi sup(er)ius in (secund)o
difficult(at)e q(uod) beatior n(on) p(otes)t frui d(e)o
p(er)sona n(on) fruendo alia d(icitu)r intelli(gitur)
de fruitione cui(us) obi(ectu)m p(er) se (et) p(ri)mo e(st)
filius dei p(ri)mo n(on) distinctio(n)ib(us) in p(er)sona
(et) n(on) de fruitione filii q(uod) d(icitu)r 2(o) p(er) g(e)n(e)r-
ationem p(er) dilectio(n)em q(uia) sic ut in deo e(st)
b(ea)t(itu)do q(ue)reret frui d(e)o p(er)s(on)a n(on) fruendo
a(liqua) p(er)so(n)a adiecto tam p(er)so(n)am q(uo)d certam
p(ri)mo m(od)o i(dest) mo(do) loq(ue)ndi p(re)tacta dicta
q(uo)n(iam) q(uo)d d(omi)n(u)s mutabiles p(ote)st e(ss)e q(uod) h(omo)
e(st) p(otes)t ad dilig(er)e d(eu)m sup(er) o(mn)ia et
eadem dilectione p(re)stat i(n)tellectu(s) p(ri)mi
q(uod) p(ri)mo sic p(o)n(atu)r q(uod) p(ost)q(uam) crearet voluntas
b(ea)tor sua b(ea)titudinem (et) volo q(uod) sol(ut)e
deletam(us) ista b(ea)titud(in)e fruat(u)r ea n(on)
obstante q(uod) e(st) assu(m)pta i(n) ip(s)o tam p(ro)pt(er)
sole p(re)stat intellect(us) q(uia) fruit(u)r tamen
n(on) fruit(u)r hac b(ea)titud(in)e ergo fruit(u)r creatura
(et) tu eadem dilectione q(ua) fruit(u)r hac b(ea)titud(in)e
diligit deu(m) sup(er) o(mn)ia p(er) g(e)n(er)ationem p(er) dilec-
tio(n)em g(e)n(er)o p(ro) actu q(uo)d e(st) p(er) i(n)tellectu(m) diligit
deu(m) sup(er) o(mn)ia (et) t(ame)n p(ro)p(ter) ar(gumen)t(u)m sic sol(ut)i
fruit(u)r hac b(ea)titudine ergo diligit ea(m)
plus q(ua)m deu(m) q(uia) diligit ea(m) sup(er) o(mn)ia
a(liqu)o ab alia ea ergo p(er) g(e)n(er)ationem p(er) dilectio(n)em
diligit deu(m) plus q(ua)m diligit deu(m) q(uia)
sicut p(ate)t sol(uti)o tangit hac b(ea)titudine(m)
ergo tangit deu(m) p(er) g(e)n(er)ationem p(er) dilectio(n)em
(et) ita p(ate)t diligit hac b(ea)titudinem
plus q(ua)m deu(m) ergo dilig(i)t d(eu)m plus q(ua)m deu(m)
(et) sic iste q(uo)d g(e)n(er)ando iudei odiunt d(eu)m
plus q(ua)m odiu(n)t d(eu)m (et) iudei videru(n)t
deu(m) plus q(ua)m viderunt deu(m) (et) p(ate)t voc(a)-
tio maria m(agis) filiu(m) dilexit sp(iritu)m
s(an)c(tu)m q(uia) m(agis) dilexit b(ea)titudinem filii

q(ua)m sp(iritu)m s(an)c(tu)m i(dest) b(ea)titudinem filii (et) fil(ius) m(agis)
dilect(us) a m(at)re q(ua)m s(piritus) s(anctus). s(ecundu)m p(ate)t q(uod) d(eu)s m(agis)
diligat se q(ua)m diligat se q(uia) fil(ius) m(agis)
diligit b(ea)titudinem (pro)p(ri)a q(ua)m diligat se
(et) s(ecundu)m o(mn)ia p(re)dicta q(uod) c(on)v(enien)t(er) fu(er)e s(ecundu)m v(er)itate
c(on)veniret (et) filio dei p(er) g(e)n(er)ationem p(er) dilectio(n)em
t(ame)n h(oc) p(ate)t q(uod) e(st) m(agis) diligi a filio
q(ua)m fil(ius) dilig(itu)r a se c(on)veniret (et) filio p(er) g(e)n(er)-
ationem p(er) dilectio(n)em (et) sic e(tiam) h(oc) conc(e)d(end)a filius
dei se m(agis) diligit q(ua)m diligit se et
h(oc) forte conc(e)d(end)a p(ost)q(uam) volt q(uod) m(agis) diligat
eu(m) q(ua)m diligat eu(m). p(ri)mo q(uia) volt q(uod) m(agis)
diligat hac b(ea)titudinem q(ua)m diligat eum
supp(ositi)o q(uod) ordinate eu(m) diligat ergo p(er)
g(e)n(er)ationem p(er) dilectio(n)em s(ecundu)m q(uod) p(ost)q(uam) volt q(uod) m(agis)
diligat d(eu)m filiu(m) q(ua)m diligat eu(m) ergo
volt q(uod) m(agis) diligat eu(m) q(ua)m diligat eu(m)
p(o)t(est) dici ad ista q(uod) illa p(ro)p(ositi)o frui
dilig(er)e intellig(er)e (et) h(uius)m(od)i p(ote)st c(on)venire
b(ea)titudini h(abe)re n(on) c(on)veniat h(ab)ent(i) n(on) or(ta)
q(uod) s(ecundu)m c(on)ventio(n)em p(er) dilectio(n)em. se(cun)dus aut(em)
e(st) de istis p(ro)p(ositi)o(n)ib(us) tangit vide(lice)t d(eu)m
s(ecundu)m tangit b(ea)titudinem (ergo) ergo tangit deum
c(on)tra h(oc) vi(si)onem rectio t(ame)n p(re)t(er)i
ista staret simul sol(uti)o fruit(u)r hac b(ea)ti-
tudine (et) t(ame)n n(on) ideo diligit d(eu)m
e(st) q(uod) multa p(ro)p(ositi)o(n)a s(ecundu)m q(uo)d c(on)veniunt n(atur)e as-
su(m)pte q(ue) n(on) c(on)ven(iun)t (et) p(er) g(e)n(er)ationem p(er) dilec-
tio(n)em filio dei s(e)c(undu)m h(oc) e(st) v(er)a n(atur)a creata e(st)
unita filio dei ~~p(ate)t h(oc) e(st) v(er)a~~ (et) t(ame)n
filius dei n(on) e(st) unit(us) filio dei. sic h(oc)
n(atur)a est creata. h(oc) n(atur)a diff(er)t re a(liqu)a ab
ess(enti)a d(iv)ina h(oc) n(atur)a incipit e(ss)e a(liqua)d
(et) s(ic) s(imilite)r s(ecundu)m q(uod) n(atur)a h(uma)na c(on)veniret
p(er) dilecta i(dest) p(ro)p(ri)etates d(iv)ine (et) e(tiam) c(on)v(er)tit(u)r
filius c(on)veniret p(er) dilecta i(dest) p(ro)p(ri)etates n(atur)e
h(uma)ne sicut nasci de m(at)re (et) pati (et) esurire

mor pan et hig / et tunc si non est conta
ydiotum in thlz sicut diligi videri in
telligi non sicut ista p^a q^o / si bo dicat
quod de ee contra^c ydiotum to de tal
deus mun dilexit se q^i dilexit se
corpor sic deus mun dilexit se sp^m
unitate humanam q^i dilexit se s^m divinam
et c de alijs .. 2^m q^o est i^s quod ho
sit liber et meritorie frui creaturis tanta
h^c ergo sic videat petrus xpm et iaco
bum et estimet iacobum ee xpm et sta
te isto errore invincibili in petro vo
lo quod petrus velit iacobum ee deum
et diligat eum sup omnia i^c frui^r tan
tum et tamen meritorie quia sua ignorantia
est invincibilis et tamen frui^r creatura quod
causatur a pro invincibilis i^s a quo quod
creat^o est deus non sufficeret se et de
quibuscumque alia creatura augni pt. q^o
est i^s quod ho pt summe odire deum meritorie
stante lege q^i modo est p^z per tales errores
vel ignorantias invincibiles credit ab x^m
ee pessimum et sub specie mors decepto
et papiam est deo quod prohibent tales odi
at et prosequitur. q^o est i^s quod ab ho
meritorie frui^r se ipso et deificat se
ipsum et h^c est via de facto quia p^o frui
bitur meritorie se ipso et ita beatificat
se ipsum .. 4^a q^o quod eadem re simul et semel
pt ho frui et uti meritorie h^c p^z pot^z
quod ab s. plus diligat deum sup omnia
et pono quod talis videat xpm non co
stat ipsum ee x^m sed credit ee ia
cobum tunc ar^r sic. istum hominem p di
ligit propter deum q^o p uti^r isto homine sic
ar^r sic istum hominem p diligit sup
omnia i^s deum diligit p^o omnia p contra
ydiotum q^o isto homine p frui^r et uti^r.

et utroque sit meritorie quia error invincibil
excusat peccatum .. 6^m q^o sic i^s pt ee per
errores invincibiles modus quod p eadem re
fruatur meritorie q^i odit meritorie ponatur
quod p summe diligat xpm sup omnia
et quod nunc videt x^m nec stat distinctum
x^m ab alio ponatur quod sic summe odiat
iudam de precepto dei q^i tradidit xpm
nec stat tamen distinctum quis sit iudas a^o
ponatur ordinat et iudas et credat pe
trus ipsum ee xpm tunc ar^r sic istum me
ritorie diligit sup omnia ille est iudas
q^o iudam diligit meritorie sup omnia sed
maxime odit eum p ca^m q^o eundem maxime
odit et maxime diligit simul et semel. et
utroque meritorie quia odium inde est sibi
preceptum a deo nec h^c est inconveniens quod idem
apprehendatur p diversas rationes et ig
orantia quod i^c rationes sunt eiusdem rei sicut
in proposito que deus est .. [illegible] est
ad rationes p^o sicut ad p^m quando dicitur quod s^m
beatorum frui v^m propositionem non fruendo alia
quia v^m propositionem sic ut [illegible] et sic dici quod s
talia pcta dilem et mollium et huiusmodi
non tuseat p contra^c ydiotum a nu
assumpta p ad p^m tunc non s^r quod ho
sic frui filio non fruendo patre et aut
contra^c ydiotum concedat se et ad ista
talia et concedantur illa que huiusmodi
est dilem q^o ho est dilens et oz concedere
quod s^d sic diligi dilem q^i non diligitur
eum^d nec tamen nec sequitur s. quia ista que
cumt nec filio propter contrarios ydiotum
non cumt pater nec eum^c sicut non con
cedimus quod eum est passa vel mortua
.. 2^m q^i aut ista sicut contra^a et s^m
que non spectant ad 2^m articulum .. ad
2^m articulum qua quia visio tale ad eum

divinam et ideo visio filio videtur esse divina
sive ipse videatur sive intellectus sive obscure videat
sive clare visione propria non per comitationem
predictum. Ad 3m quando dicitur pater est principium
originale filio concedo ad hoc intellectum scilicet quod filius
est a patre non pater a filio et quando infertur
ergo in illo priori scit pater videri non visio filio
hoc necessario concludit quia id prius non est in patre et
pater non videtur nisi filio visio. Ad 4m dicitur
quod creatura videt personas una visione
et quando dicitur ergo non distinguitur inter eas per
istam necessario quia una visione distinguo hominem
ab homine et asinum a lapide. 3a conclusio huius
ordinis principalis debet esse de fruitione
patrie quia differencia istorum ad finem etc. Et
finaliter ad formam communis dicitur per dominum dicentem
22. Diliges dominum deum tuum ex toto
corde etc. Ad rationem principalem quando dicitur
quod homo non tenetur frui solo deo concedo
arguitur in suo composito. Et homo non mittitur
per actum repugnantem tamen ipse non tenetur
[illegible] ad primam quando probatur quod forte
fruetur actualiter solo deo videat plures
in ecclesia [illegible] et ad [illegible] potest
dici quod forte vel 3 [illegible] quo
videtur [illegible] obligatur intellectu
deo in aliquo actu latrie stat forte
sicut sacerdos et [illegible] hora [illegible]
[illegible] indigentia corporali pluries
vel fortasse est persona que contemplatur et fruitur deo
ex devotione solitaria sed tamen ponitur
primo non [illegible] tenetur continuare actum
suum sicut sacerdos [illegible] continuatio super
[illegible] ex precepto ecclesie. Sed 2o
ponatur casus [illegible] remittere fruitionem
actualem circa deum et [illegible] indigentie
[illegible] proximi et tunc [illegible]
in [illegible] supplere quod homo non possit

frui deo et in tempore innuat corporali mi-
nisterio proximi quod est fruitio vera si innuat cum
ordinate innuat propter deum ergo tunc diligit
deum et constat quod plus quam proximum quia propter
quod unumquodque etc. Et ergo stat simul quod magis
diligat deum actu remisso vel habituali
et per consequens fruatur deo et tamen quod sollicitetur
circa proximum. Unde homo non semper actualiter tenetur
frui deo, nec illud preceptum diligere
obligat ad semper et pro semper actu fruendi sed semper
obligat ad semper [illegible] diligendi ita
quod homo semper tenetur habitualiter deum diligere
et hoc potest esse quando non cogitat de deo
ergo stat simul ut dixi quod magis dili-
gat deum remisso vel habituali et per consequens
fruatur deo et tamen quod sollicitetur circa proximum
.. Ad istud quod dicitur contra 2am solutionem quod tunc
homo in casu potest dimittere perfectissimam
operationem scilicet frui vel contemplari deo propter
minus perfectam dico quod non sequitur quia una
operatio est aliquando perfectissima quod homo potest
facere cum ipse consistit et eadem operatio
foret imperfecta mutatis circumstanciis
vel una de eis unde dico quod alia est
perfectio operis vite active et alia est circum-
stanciis operis vite contemplative unde
dico quod etiam in casu articuli potest non dimit-
tere perfectiorem operationem propter minus perfectam
sed econverso. Ad 4m rationem quando concluditur quod tunc
sequitur quod esset possibile quod nunquam tenetur frui deo
concedo quod talis est valde possibilis sicut si
aliquis in primo conceptu in quo debet uti ratione
perderet usum rationis tamen ad casum articuli quando
posuit quod aliquem non omittit baptismo occurrat
indigens etc. dico quod oratio est impossibilis
quia ipse debet facere opus pietatis circa proximum
ultimo nisi velit hoc propter deum ergo eadem
oratio quam velit applicare se ad ministrum

[illegible] deum ipse sit actu fruendi
deo ita eodem actu quo diligit proximum
propter deum diligit deum propter se. Unde casus
articuli concluditur oppositum scilicet quod licet totiens frui
deo nomine fruicionis quotiens tenetur
cum hoc stat propositio et io concludit quod
frequenter in die tenetur frui deo. Quando
tamen quod in tantum potest homo tenetur dimittere
actum fruendi et sic illum actum fruendi.
Ad confirmacionem. Concedo quando queritur quo tempore homo tenetur
frui deo, quia non tenetur homo nec cras nec de
similibus. Ergo numquam tenetur. Dicendum est eo quod potest
esse uno eo quod potest esse communia vel de cop...
... et si potest ... quia non licet quia
... est iste homo non tenetur hodie nec cras et
de similibus diebus sed ... ergo numquam tenetur
si non ... potest de ... ...
et ... unde dicendum quod homo tenetur aliquo tempore frui
deo tamen nullo tempore tenetur frui deo sicut
si teneor ... et ... in solucionem quod
volo tibi ista simul sunt vera teneor tibi
solvere ... aliquo tempore et non teneor
aliquo tempore solvere tibi ... Preceptum autem
de dilectione dei non obligat ad certum
tempus nisi in casu per circumstanciam primum
si in hoc tempore non potest tenere ... actu
cogitet de deo et fruatur deo sicut ponimus
unum hominem qui numquam dilexit deum
... non potest ... ... iste
obligatur ad diligendum deum in ...
est propter actus ... circumstancia quia ipse non
sit plus de tempore ... tenetur ... ...
cogitat de deo actualiter frui deo ...
quod non ... sufficienter ... ... autem frui
actualiter ... ...
... deo potest ... ...
tenetur ... quia ista solucio tenetur ... ... quod
nichil est actu ... nisi ... potest
... ... de ... ... ab eo quod est in mente.

velle actus autem non est ... ... in non co
gitacione ergo voluntas que vult actum autem
ab a cogitando non cogitat de a ergo
vult ad ... a non cogitando de a. Preterea po
no hominem adultum creatum et stet iste
per tres dies sine cibo iste esuriet, sed esu
ries est appetitus calidi et sicci secundo de
anima ergo appeteret cibum sed numquam cognovit
quia numquam vidit nec gustavit ... Preterea si
diceres ... ... igitur ita cito
potest corrumpi actus intensissimus in homine
sicut remississimus quod videtur falsum ... quia ...
cum modica ... diligit deum inte
sissime et alius cum maxima ... diligit
deum valde remisse sed ista modica
... ... est ergo et ille actus
diligendi intensissimus. Preterea ... plus dili
git ... cognoscit ergo illud plus est incognitum
ergo ad incognitum diligendum. Preterea ... ...
appetunt ... dei ergo vel hec fuit
sue voluntatis ... ... vel non si non
voluit incognitum quod est propositum si sic autem
ab intellectu errante vel recto si recto non pec
cavit si errante error et pena precessit
peccatum quod est falsum. Ad primum istorum dico quod
homo non potest velle simpliciter incognitum unde
Augustinus 2° de trinitate c. 1 nullus studiorum
re simpliciter incognita potest velle, et
alibi dicit in nullo possumus diligere incogni
ta ne quamquam unde quando ipse dicit 2° de trinitate ...
ab eo quod est in mente ... non vult dicere
... ... non inde
cogitacionem sed velle ... ... Ad
2m dico quod iste loquebatur in ...
sed non appetit actum ... ... quia
nec ... nec ... sed appetitus ... ...
de esurire et de actu voluntatis. Ad 3m
dico quod ita cito potest corrumpi unus actus

sicut aliquis in alio. Ad 2m dico quod si
quilibet posset declinare obiectum diligibile vel actum
diligendi, primo verum est, 2o falsum. Ad 3m
concedo quod apparent compossibilitas dei et quolibet
sunt tamen sufficienter repugnantiam per hoc quod non
mutat deum esse et posse et de hoc aliter. Ad 2m
principale concedo quod quantum ad gradus intensive ad actum
infinite perfectionis dico quod non sequitur. Dicendum quod
consistere dicitur et in infinitum perfectum quod consistere
simpliciter est consistere dicitur et infinite perfectionis
cum in substantia est primo quod sit contradictio inter
distincta sed secundum sed non potest in infinitum esse per-
perfectior quod plurata gradus potest esse infinite perfectionis
sed non potest corpus in infinitum procedit superius
vel linea in infinitum procedit punctum primo
quod licet sit res quanta ergo corpus est infinitum
vel linea est infinita. quod autem comprehendatur
conceditur sive superficies in infinitum quolibet
quod plus in 2o et plus quam in 3o et sic
in infinitum. Eodem modo potest probari de forte et
de infinita quod si detur quod in certa proportione
[illegible] quod deus creare potest unam infinitam
[illegible] perfectionis in forte et sic non est
dare infinitam perfectissimam quia deus posset
facere ~~perfectissimam~~ perfectiorem. Alia instan-
tia ad impediendum [illegible] a in infinitum
procedit b. [illegible] a est infinitum vel sit a in
infinitum motu velocius quam b. ergo a movetur
infinita velocitate. non sequitur ponatur quod b
sit uniformiter motus [illegible] sic quod nunquam
moveatur una velocitate [illegible]
unam horam tardius et tardius et sit
a [illegible] in infinitum motu velocius
a quam b et tamen [illegible] a motu motum
infinite velocitatis quod autem a moveatur in
infinitum velocius quam b potest probari quia b movetur
in infinitum tardius a quia plus quam in duplo
et plus quam in 3o et sic in infinitum [illegible] assumptum
quod data quod non [illegible] ergo concedo quod in certa
proportione b motu tardius [illegible]
quod in 2o et in aliqua parte ipsius hore b
movebitur in 2o tardius proportione quam a sit
in [illegible] si in parte [illegible] movebatur
in 2o tardius [illegible] in [illegible] parte
movebatur b tardius quam in [illegible] non
sit hora data in qua movebatur proportione in
2o tardius dico quod [illegible] in [illegible] parte proportionali
huius hore b movebatur tardius a et
tardius et in 3o et in infinitum et non tardi-
tas sit maxima quam b movebatur et in infinitum
movebatur tardius quam a et tamen non sequitur quod
b movebatur tarditate infinita nec a ve-
locitate infinita [illegible] in proposito
[illegible] intensiva [illegible]
infinita [illegible]
est infinite perfectionis. Ad 3m dico [illegible]
et [illegible] quod non [illegible] plus diligit
a quam deum [illegible]
[illegible]
non plus debeat actum diligendi sive
bonum [illegible]
a [illegible] bonum vult ipsi a quam deo
[illegible] sit bonum quod petrus velit deo b
bonum quod velit ipsi a [illegible]
b est [illegible] ipsius [illegible]
[illegible] b est bonum quod [illegible] vult
deo [illegible] bonum quod velit a quod autem b sit
[illegible] bonum quod velit deo
[illegible] b [illegible]
[illegible] b est [illegible] Ad [illegible] quod [illegible] velit
a plus bonum quam deo sed non maius bonum
quod velit deo bonum infinitum quod velit deum
esse deum et velit [illegible] bonum in [illegible]
[illegible] parvum [illegible]
[illegible] velle plura bona [illegible] multi-
tudini [illegible] non tamen velit maius bonum
et [illegible] quod b est [illegible] ipsius et potest

[illegible] est p̄s s̄ p̄s [illegible] ⁊ p̄s q̄
ymaginaciõ pcur distiguit q̄ c̄ plurif q̄
l· lapide de pte q̄ ymaginacõis pt [illegible]
p̄s cu aliis iniscet ⁊ tunc id totum nō est
maius sua pte ⁊ē est in ppo. Sic alit
pt dici q̄ ona ista nō ē p· plus dilit
a· q̄ dm̄ qr nō diligit deū sup oia
actionē suas p̄ci pcip̄ illa deū diligē sr
omnia a· adeo / i· plus q̄ quib; a· adeo
ul q̄cuq; alia adeo quorum nullum ē dei
bn̄ denuo deo ⁊ plōc nō ē q̄ meten
theolog̃ fortes nō diligit deū plus q̄
illa qr nō diligit deū sup oia· tu
de ⁊ie vocē h̄ ē impo· pz dilit deū
sup oia ul plus q̄ oia q̄ ista sup ⁊
plus q̄ ofudunt ⁊ nō pz̄ pz dilig̃ plus q̄
oia qr dilit dm̄ plus q̄ deū ⁊ pcetm·
Et qr est uo mo· dō ar̃ pt omē i·
ex q̄ ofequit̃ bt̄us maioz delectaõz plus
tenet̃ dilige h̄ ex a· ofeq̄ maioz de
lectaõz q̄ ex deo tm̄ qr plus tn̄ dili
gē a· q̄ deū maior pz q̄ btus tot
oms ras sue delectaõis q̄ delectaõ
ista ē p̄fectiopa ul salte tot· br̄ pz
q̄ quil; btus gaudz de gaudio al
terius qr quib; btus intēdit gaudiū
alteri⁹ qr tō intrande tōrp intensioz
delectaõz erit q̄ aliq̄ p̄s istius intēsionis
p̄s tō qr intēsio agit i b̄ quorz·
maioz delectaõz q̄ deus tm̄·· p̄ btitq;
deus pcm̄ ⁊ li̇m̄ ēēli visione ⁊ fruicõe
⁊ ogniõe dei ⁊ nesciat ut; illorum
q̄ ad aliq̄ pt btus pt se ipos de
in lolo q̄ intersitat eis de nona
btitudine pauli quo igr̃ an gaudiū
istorum intēdatur ul nō p̄ no· contra anglicū
⁊ pp̄ ⁊ q̄ o me dm̄ tōrp cetē· Iz·
q̄ cuil; gaudebit de gaudio aliis
h̄ pt u· deus ⁊ pauli plus btificat

p· ⁊ li̇m̄ q̄ deus tm̄ qr p· plus diligit
deū ⁊ paulū q̄ deū tm̄· p̄ btus ē
quilȝ q̄ch volt ⁊ h̄ aut nō h̄z q̄ch
volt qr nō est btus· br̃ q̄ q̄ nō h̄z
inclinacõz ad corpus assumptionem p̄ q̄
retardat̃ a sua pfcta btitudine vz·
sup gen̄ c· 12· de magnis ⁊ in de
spus mouz angl̄ ipm̄ istā ad quid
nāe ē corpus mortuoz resurge sr aīa
bus ul spiritib; btorum possit ofterri
btitudo pfectua q̄lis dat̃ mo an̄his
⁊ reus ⁊ q̄ aīe sepate nō sic p̄nt
bidē s̄tem incorpbilem ut sic
angli bident sive d̄t ipe p̄ aliqua
etiam magis habet sic salte q̄ iest
aīe quid nālis appet̃ q̄ appetitu
retardat̃ quodā· ne tō intētōe pgat
i illud summū celū q̄ dm̄ nō subest corpus
eius assumptioē appetitū i· ē qmescat
q̄ i· eo quo ar̃ pt illud q̄ p̄ sua
pñciaz anget aīe btm̄ q̄ centrale
de q̄ ficxes locutum q̄ ofistit ī vi
sione ⁊ fruicõe dei illud p̄ sua ab
senciaz minuit· h̄ corpus p̄ suā
pñciaz angz aīe btitudinē ut dm̄
ē igr̃ corp̄ ierit a btitudo oīnl
salte q̄ntal̃ i· aīa ei; magis tenet̃·
diligē dm̄ ⁊ corpus suū q̄ deū tm̄
sic q̄ maius erit gaudiū btorum post
resurrectiõ q̄ an̄ pz p̄ magistrū li· 4· sniaz
d· 49· c· 2·· ad istud pt dici q̄
btm̄ magis dilige· a· q̄ dm̄ pt illud
intēcõis vocu̇ exteriore q̄ pla vō ut
ipi a· i· intēsionem btorum aliorū intē
sive ⁊ h̄c d̄r pt intētō ul intensiue
q̄ ad actū vō· inpoiē q̄ sinceri
volt· a· pla vō q̄ deo ul intensiue
q̄ ad boni volicō ipi· a· q̄ videlz

3

46

voluntas ipsa a. quidam quia est magis bonum
vel ipsa in se melius quam illud quam illud
quod vult deus. Ad primum concedo quod voluntas plus
diligit a. quam deum hoc est vult plura bona
a. quam deus. Ad 2m dico quod non quia nec
intensive nec extensive vult ipsa a. illa quam
vult a. nec tamen illud quod desiderat ipsa
a. est melius quam illud quod desiderat deus
nec una eadem sunt quod vult ipsa a. sunt
melius ad quam id quod vult deus. Unde beatus
plus diligit extensive a. quam deum sed non
intensive. Et ad argumentum in oppositum cum
arguitur sic quod beatus tenetur diligere omnes tales
sue beatitudinis ergo plus omnes quam unam etc.
dico quod plus extensive sed non intensive
cuius ratio est quia una est tota ratio [illegible] licet
alie omnes contineantur in deo [illegible]
[illegible] et id [illegible] est totum [illegible]
quod beatitudinem intendit vel continet
et ideo dico quod non tenetur plus diligere omnes
tales sue beatitudinis quam unam intensive
sed extensive tamen quia plura bona vult eis velle
et per hoc patet ad 2m. Ad 3m dico quod si hec
propositio intelligatur de actu voluntatis non
est vera quia tunc cum quibus possem benefacere
ipsum [illegible] placeret ei quod possem ei volo nec
[illegible] velle [illegible] quod deus scit et hoc velle non
est malum et tunc [illegible] volo et tamen
non [illegible] beatus [illegible] de velle
in [illegible] ut sic [illegible] beatus est cum hoc
[illegible] vult [illegible] naturaliter et [illegible] desiderat
et [illegible] male desideraret et tamen concedendum est
quod [illegible] non est [illegible] distinguitur
a doctoribus duplex beatitudo una [illegible]
alia actualis beatitudo [illegible] includit
visionem et fruitionem et delectationem [illegible]
divine [illegible] tamen beatitudo
actualis [illegible] delectatio [illegible]

a causa et sic potest intelligi et sic concedo [illegible] quod
unus beatus potest esse magis beatus quam alter et cum
arguitur ergo qui plus diligit deum et corpus
suum quam deum distinguitur est de hoc comparatione
plus scilicet extensive et intensive et cetera. Cum
ad totum argumentum. Ad 2m argumentum principale dico
[illegible] patet de prima [illegible] et non [illegible] et quando
arguitur quod a. petit quod videt deum velle sic
circa nos [illegible] ad hoc quod dubitat forte non
mali esset dicere quod beatus potest dubitare
de una propositione nec tamen [illegible] sed per hoc
argumentum non [illegible] quod sancti petunt quod videant
deum velle sic circa nos et cum arguitur ergo
frustra petunt [illegible] quia sciunt deum
ordinasse quod voluntas sua circa nos im-
pleatur mediantibus orationibus sanctorum [illegible]
se dispositum petendo dubium non frustra petunt.
Ad 3m [illegible] si orant pro nobis de necessitate
salvabimur [illegible] quam [illegible] est necessarium. non
[illegible] orant [illegible] ergo hoc est non necessarium
[illegible] videt deum velle [illegible] salvari [illegible]
quia [illegible] dependet ab uno de
futuro et ideo [illegible] est contingens. Ad [illegible] cum
dicitur [illegible] est [illegible] a deo [illegible]
[illegible] obiectum desiderii est aliud quam [illegible]
[illegible] deum vel videre deum sed videre deum
non est deus. Dico quod obiectum desiderii ut est
ipse [illegible] deus vel est [illegible] quod videre deum
non est hoc est [illegible] videre deum
[illegible] obiectum fruitionis illud quod
[illegible] frui et id est deus [illegible] quod [illegible] videre
est [illegible] deus et [illegible] de desiderio [illegible]
[illegible] obiectum desiderii omne id [illegible]
[illegible] ad ipsum [illegible] vel [illegible]
quod desiderans [illegible] obiectum desiderii est videre deum
vel videre deum [illegible] ipsum id est obiectum
desiderii et fruitionis quia [illegible]
ad [illegible] quo [illegible] ~~frui deo~~
dicendo [illegible] videre vel videre deum sed

[illegible] io in angu[illegible] e c[illegible]
de ipso tio obm/ estimat eni multi q
ita notum est obm in intellcto & dilco
sicut in sp̄alee extiori q no e obm qr
possu dilige & tu nl res e obm
dilem sicut alias dem fuit con
pdem quit ar q btus gaudz infito
gaudio & actu dem aug 2 epl c
22 in fine p quo aliq inquit q dio
sicut ceipm diliges eadm btu
hret duplicater gaudiu tum quia
no minq gaudes p eo q p ceipo
& no duo nl tres nl multo plec
ceipm hs eundem p fuit tm q p a
ipo gaudes sit sint sicut ceipm
amare i i a pfid cait inabilem
angelor bor & hom btu unq no
diligit nunq alm q seipm no alit
gaudebit quips p sunt alis q p
seipo & q illaz auctz no intel
ro q ea tangus & p q id q vs
fine auct dr & in pn suppoz q ui
in pria diligit alm mi q seipm
& ar so nl ptinet ad ordinem
carit q dz suat in bia desiri
in pria s ordo cait qm dz suat
in bia ~~destruir in pria~~ sz q
quilz diligas plus seipm q alm
sicut pz 3 smar di 28 c 1
igr id obsuab & no distruet
in pria igr quilz magis diliget
seipm pq dem p magr smar
e di 32 qrit utz vntutes card
nales manebunt i pria & undz
sibz de inst a cppa e morz his
& mg tre perfact in nob s instu
vi q de magno bono magis
gaudeat ipse sicut i ibi sicut
assumptu pz s ex yno [illegible]

gaudi e bonitas ubi maior bonitas ibi
maior ro gaudendi qr ro g gaudiu
pauli gerita a p saltus agit q pt
sicut ca petruli i forcig gent q minq
gaudiu pata lim / eo igr omb cac
alie sit equles seqr q plus gaudebit
petry de gaudio pauli q de gaudio
lim p btus aug 6 musice c 33
dicat q sit / qr ipa ro q i gla
pficiet nam i q e nale p illaz no
destruet s pficiet s nale e ho et
p q p y condolz q port i ysz seqs
alm sic sicut seipm diliget eadm
hret btu ht e eqle duplicater
gaudiu sui / p ista gdamnal sit bia
i p videm aliq tlem hre btudez
maiorz in ea plus gaudem de btu
ei q de btu mea & btudo mea e
cita p visiom dei / i maiq gaudiu
caret in me visio btudis petri
q visio dei vl ar sub hac for
sit plus p btus mo & sit gaudiu
sui a & videat lim de novo btu
fieri q p te tm diliget q sc igr
p te gaudiu p erit dup ad a
tc ar sit gaudiu a habat in pet
ex visione dei & gaudiu ad a est
tamq in petro ex visione gaudi lim
q tu actum ex visione dei q e impo
y sc s eo q maiq gaudiu habit
in bto ex visione creatur q ex visione
dei na sicut mille bti eo p & a
sit sicut p gaudiu s q q te
sunt andq iste mille fuerint bti
& b gaudiu tom bz gaudijs
mille & ar sit gaudiu bui de-

ista visio erit in patria dispositio ad a[ctum] et gaudium
dictorum 2do et gaudium 2[ae] 2[ae] vel gaudium
nulle plus quam nullesimum vel nulle plus
gaudebit plus de creaturis visis quam
de deo quod est absurdum et quod precipitur
apostolus c. 2a quem dicit secundum comparacionem plus
gaudebit beatus de visione dei quam
de beatitudine sua et omnium aliorum. patet quia plus
diliget quis bonum quod precipitur vel non
quilibet beatus conformabit voluntati sua voluntati
divine sicut et nota quod videtur in genesis videlicet
quod beatus videat deum velle aliquid quod ipse
non velit quia patet quod deus diliget plus
beatitudinem virginis quam quorundam aliorum sanctorum igitur
si beatus virgo diliget suum quam ipse et deus
diliget eum sive suum minus quam eam et sic
ipse sicut igitur sicientur differret voluntatem
sua voluntati divine / sicut ergo patet ipsa di-
ligit quilibet bonum quod ipse et deus ultimum
bonum diliget tamen quod ipsa et ipse
de ordinate diligit / quia vero est ipsa
videt quod iniustum est ipsa diligere sicut
deus diliget sed deus diliget beatos alios
minus ea et ipsa videt quod iniustum est
diligere alios beatos minus quam precipitur
- patet. sed diligit suum quam ipse et vult suum
ita bonum quod precipitur et ipsa videt quod deus
vult eum esse minus bonum et ipsa forte
tamen quod contra voluntatem ad deum quam ad illam
perfecta et ordinatissima dispositio beatorum
et non necessarie amplius. idest reputo forte
velle conformare animam ad devocionem et
dilectionem dei quod utilius sit per consideracionem
futurum gaudium quam illud autem gaudium est
eorum inestimabile et sicut voluit amplius quam
nunc idem patet sua voluntati
esse et est inestimabile et non sicut facere

volunt quod non potuit ita dicere quod non
erat ut ondetur aliud gaudium maius
esse quam dicitur nec sciret nec scirent vel
loquitur per yperbolem quod magnitudo hic
exigit et non pertinet ad mensuram vel
ad 1m quod patet ut ad a deo est quomodo aliter
diligendus eum deo vel et nec amor ad
proximum quem dicit ar[ticulus] ponamus creatura summe
diligenda et ad istud dicitur quod una
dilectio potest excedere aliam multipliciter 2o
modo potest dici de homine quod diliget bonum
magis dilectum a[lio]. uno modo quod actus
intensior alio quo diliget unum illorum
2o quod magis bonum vult unum quam alteri
3o quod firmius diliget unum quam aliud / 2o
quod si debeat alterum amorem pro electione
divinitatis eliget divinitatis amorem qui
et non bonum et non hunc dicitur magis dili-
gere et alium magis cuius amorem preeliget
consimiliter diliget amorum. applicando ergo
ad articulum quod dicit ar[ticulus] capiatur creatura summe
diligenda a forte in via primo modo hoc est
intensiori actu et 3o id est firmissime et
2o id est quod nullius alterius creature amorem
preeliget et ipse magis forte. ita precipitur
naturaliter diligit intensissime et firmissime
generaliter patet et et nullius creature amorem
preeliget nec perficit amor sui ipsius
sed 2o creatura summe diligenda est
generaliter et posterius beata virgo quam
maior bonum vel velle generaliter proximum.
maxime bona volibilia creature capiatur
vel creatura a forte summe diligenda
et sit a et vult bona quod dilectio quam forte
diligere a sit b et dilectio quam
diligere deum sit c. tunc c excedit
b. ad 2o in comparacione et sicut comparacione

[...] quod excessum inter illas dilectiones potest attendi
penes extensionem vel penes intensionem actus
vel magnitudinem boni voliti vel finitatem voliti
vel perfectionem alterius et diminutionem reliqui
in creatura. Primo modo non conceditur b. infinite
finite se excedit, quia non est necesse quod talis
diligat deum actu intensiori quam creaturam.
Si 2o modo necesse est quod conceditur b. in
infinitum, quia in infinitum debet potest velle maius
bonum deo quam creature. 3o modo non con-
ceditur b. nec finite tantum quod nec potest pro
statu isto diligere se quia hoc est summe vile
quam comparative aliud. 4o modo conceditur b. in
infinitum quia nullus debet eligere carentiam di-
lectionis circa deum propter dilectionem cuiuscumque al-
terius creature et isto modo conceditur
b. finite aliquo infinite. Et cum arguitur
intelligitur de excessu secundum intensionem
actus, quod est concedendum dicitur quod potest non tenetur
diligere deum intensiori actu in via quam
creaturam, immo licet potest diligere deum
ita remisse sicut vult, dummodo velit
sibi summum honorem et licet sibi sit dil-
ectio creaturarum ita intensa sicut
vult. Nec est preceptum aliquid de excessu
dilectionis habende ad deum et de dilectione
habenda ad creaturam intelligendo de
intensione actus sed de excessu boni
voliti et per preceptum est quod dilectio dei
habeat talem constantiam quod est propter se
deum et dilectio creature propter aliud et
iste constantie variant species dilectionis
nec una potest per comparationem intensionis pertingere
ad alteram impossibile. Et est quod dilectio
potest propter se fiat dilectio propter propter se et
cum vult accipit quod caritas est propter se
diligenda super omnes alias creaturas

quod dicitur de excessu boni voliti. Ad 6m principale
cum arguitur fruitio est fruendi non in tantum de
est fruendi dico quod amor est distinguendus
eo quod ille abbas fruitio potest comparari
in comparatione ... vel circa fructus si
in comparatione obiecti amor est finitus si supponitur pro
fruitione creata non pro fruitione que est
deus que non est ad propositum. 2o amor est
summe sed quia non dicitur sicut patet et quod arguitur
procedit primo modo ubique dicitur est ad argumentum
cum quo dicitur fruendo quod est diligenda secundum
quod dilectio quod a persona si persona quod causa
dilectionis est diligenda creata et dei
si quod in ipsa dicitur diligi etc.
in infinitum dico quod sic dicitur quod fruitio
diligenda est persona sic quod dilectione
non conceditur quod fruitione sit fruendum nisi
absolute iste denotat comparatio obiecti
fruitionis unde ira quia non dicitur diligo fruiti-
onem fruendo in fruitione fruendo sed non
potest cum diligo deum quod utor deo vo-
lendo quod recipiamus fruitione diligat
fruendo non tamen diligitur propter se sed propter deum
et in eadem fruitione diligo deum fruendo
eo et diligo fruitionem meam utendo ea
ita quod eadem dilectio dicitur fruitio et usus
respectu diversorum obiectorum. Et ad quintum principale
cum arguitur forte fruetur deus quod tenetur diligere
in comparatione causaliter eo deo quod non si potest
habere propositum si non sed magis tenetur diligere deum
quam fruitionem deo dico quod magis tenetur diligere
deum quam actum suum fruendi et non potest
magis tenetur diligere deum quam fruitionem deo
quia nulla comparando communis est. Et ad quintum
cum arguitur potest a. deum et b. fruitio potest
de deo tenetur potest tenetur magis diligere a.
quam b. quod dicitur in causa debet velle omne

q repugnat b q q ipi a. repugnat
neq quam q e dat ad p[ro]p[osi]t[u]m re-
pugnat sicut actus odii a sorte re-
pugnat ita a q b. et ideo si d[eu]s mag
vel tantu[m] velle o[mn]e repugnans b q
ad repugnans a, tantu[m] debet velle
odire deu[m] q odire deu[m] s[ed] a[n]te di-
cat q fruendo diligit[ur] p[ro]p[ter] a[li]q[ui]d fruendo
no[n] p[er]f[i]c[itur] p[ro]p[ter] p[ossi]b[ilitate]m in infi[nitu]m s[ed] g[ra]c[ia] e q
e q e aliq[ua] dil[ecti]o no[n] actu distincta
dil[ecti]o[n]e. Et p[ro]d[ucitur] in intell[ectu] e intentia
aliq[ua] intell[ect]o no[n] distincte cog[no]scit[ur]
ita d[e]o de dil[ecti]one et g[ra]c[ia] q ad h[oc]
q p[ro]p[ter] diligat p[ro]pria dil[ecti]o[n]em v[e]l alia
dil[ecti]o et i[n] p[ro]p[ter] a[li]q[ui]d et no[n] c[on]tingit ire i[n]
infi[nitu]m y[de]o p[ro]p[ter] p[osi]t[io] sicut h[oc] vel e[st] p[ro]hibit
notitia de p[ro]p[ter] et ita ar[gumentu]m o[mn]is
destruent[ur] et h[ec] p[ro]p[ter] fini[tu]m c[on]tinue
de q[ua] videb[itu]r infra. Ad 3[m] ca[pitulum] ar[gumentum]
q ad a deo p[otes]t faciat app[ositu]m 3[m] d[ic]o
q v[e]l ad a deo p[otes]t faciat app[ositu]m effect[i]-
ue ad q[uo]d q[uo]d d[icitu]r me[n]s e capacit[atis]
finite g[ra]d[u]s p[ro]p[ter] fini[t]o p[otes]t faciat. dico
q si h[oc] p[ro]p[ter] denot[a]t c[on]stra[ri]e[tate]m cau[s]e f[in]al[is]
v[er]um est q p[ro]p[ter] finitu[m] p[otes]t faciat q[ui]a
bo[nu]m glie actu et b[ea]tifice recept[u]s
i[n] mente et tota q[uo]n[iam] recipi[u]nt i[n] ea
sic finita. Si aut[em] h[ec] p[ro]p[ter] denotat
causa[m] effic[i]e[n]te[m] vel h[ab]ent[ur] cau[s]e efficacis
sic d[ic]o q no[n] p[otes]t faciat p[ro]p[ter] finitu[m]
cau[sa]m o[mn]is effect[u]s finiti p[otes]t p[ro]duci
n[on] v[er]o a ca[usa] finite v[ir]tut[is]. h[oc] est f[ac]-
ta multa s[ed] effect[u]s s[ed] g[ra]c[ia] et i[n]p[ri]ma
a[n]i[m]a et a[n]i[m]a[bu]s et h[oc] q[ua]e no[n] p[otes]t p[ro]duci
ab aliq[uo] infinite v[ir]tut[is]. Ad aliu[m]
f[ac]t[u]m q[ua]n[do] d[icitu]r d[eu]s p[ro]cedit capac[itat]e[m]

me[n]t[i]s et r[ec]ep[tiv]u[m] excedit ei me[n]te
dic[o] ad c[on]cede[re] me[n]ti, q[uia] no[n] l[ice]t q[uod]
t[ame]n q[uo]d est b[onu]m q[ui]a v[er]o m[en]s e capaci[ta]s
alteri[u]s s[ed] no[n] p[ro]p[ter] e capacit[atis] v[er]o i[n] p[otes]t eu[m]
satiare. Ad 8[m] q[ua]n[do] ar[guitur] s[ed] p[otes]t mag[is]
dilige[re] et[c]. q mag[is] tend[it] ad ho[nor]e[m]
dei d[ic]o q no[n] o[mn]is b[onu]m n[on] g[ra]c[i]a l[ice]t.
p[ri]m[u]m p[o]t[est] q[uia] p[otes]t et[iam] dilige[re] d[eu]m pl[us] q[uam] d[eu]m
et se ip[su]m q[ui]a ista s[un]t aliq[ua] diligibilia
s[ed] tunc tene[tu]r dilige[re] o[mn]ia et t[ame]n d[eu]m pl[us]
q[uam] o[mn]ia q[uo]d e f[alsu]m q[ui]a tunc tene[tu]r dilige[re]
demones et creaturas i[n]volu[n]t o[mn]es
et p[ro]p[ri]a. et io h[ec] p[ro]p[ositi]o p[otes]t et[iam] dilige[re]
d[eu]m sup[er] o[mn]ia e f[alsa] de v[ir]tute voc[is]. s[ed]
s[ed] d[ebe]t exponi et[iam] dilige[re] d[eu]m s[ed] o[mn]ia
i. s[ed] o[mn]ia diligenda a parte de quoru[m]
m[odu]s no[n] e d[icitu]r et h[oc] e v[er]u[m] sic q[uo]d
e f[alsu]m q[ui]a no[n] deb[e]o velle nulle ho[mi]es
ee in mu[n]d[o] et me tantu[m] poci[us] q[uam] eq[ue].
y[de]o in mult[is] casib[us] debem[us] elige[re] illud
q[uo]d mi[n]us credim[us] ee ad honorem dei ee
q[uia] h[oc] e in[tel]l[ect]i p[ro]p[ter] adeo q debem[us]
poci[us] velle me ee in g[ra]c[ia] q[uam] nulle
alios s[ed] alteru[m] p[ro]p[ter] debem[us] elige[re] et
id mag[is] e ad ho[n]ore[m] dei q debem[us]
illud q[uo]d mi[nus] e ad ho[n]ore[m] d[e]i ita s[ed]
p[ro]p[ter] intell[ectu]s. s[ed] q[ua]n[do] no[n] l[ice]t q[ui]a a[n]i[m]us
ad bo[nu]m intellectu[m] p[otes]t esse b[onu]m et q[uo]d
e f[alsu]m. Ad 9[m] q[ua]n[do] d[icitu]r de latitudine
conatu[m] vol[untatis] et[c]. d[ic]o q[uo]d suppo[sit]u[m] t[ame]n latit[udi]ne
c[on]ti[n]ui in conatu vol[untatis] l[ice]t e quol[ibe]t cona-
tu latitudi[n]is d[icitu]r dilige[re]. et q[ua]n[do] ar[guitur] i[n]
i[n] quol[ibe]t g[ra]du quo h[abe]t pot[esta]t[em] dilige[re]
d[eu]m h[abe]t s[i]bi dilige[re] creatura[m] d[ic]o q[uo]d sic
de g[ra]c[i]a. g[ra]c[i]a t[ame]n p[otes]t c[on]cedi q[ui]a p[ro]p[ter]
de magnitu[din]e dil[ecti]o[n]is d[e]i no[n] e v[er]o in
t[er]sionis actu[m] s[ed] v[er]o bo[nu]m bo[ni] et
c[on]stantie volendi. s[ed] q bo[nu]m s[ed] d[e]i m[od]o

appetit ut sic non ut ad. et quando arguitur: ergo prior
quam post. De non fructu fiat fructus fruitio
incepsit fructe[re] contra. concedo quod prior
incipit magis diligere deum quam diligit plus
sed hec comparatio magis dicit operationem quam
inceptionem actus. et quod prior in infinitum
magis incipit diligere deum quam diligit
plurimum et tamen incipit frui deo et inci
pit diligere deum in infinitum plus quam plus
cum hec plus dicit operationem secundum magnitudinem
boni voliti etc. Ad 10 principale quando dicitur
sic sicut gratia homo ex vi precepti necessitabitur
ad peccandum etc. necessario contra. et dico quod homo
ad id idem tenetur prius quam ex prohibitione quam
prius ubi deus compungit ab homine quod velit
sibi summum honorem et ad hoc homo tenetur ex
precepto et beneficio nec ex beneficio ad
compungit quam imponit sub precepto tamen homo
contrario sicut bonus sicut malus ut contra
et vite que est magnum beneficium ex
nomine obligatur nec ad plus diligere deum
quam prius quam prius tenebatur ex toto corde.
Ad aliam formam quando dicitur cum homo
teneatur magis diligere quam angelus et non dico
quod magis tenetur quam ex pluribus causis tenetur
non tamen magis diligere sed magis tenetur
diligere sicut patet modo et etiam in patria homo
magis diliget deum quam angelus. Contra
angelus hic inchoatum natura dei quod
natura homini pro hac gloria et visionem
dei magis inviabunt quam n. homo beata
virgo est exaltata super omnes angelos
ita diligit deum intensius quam aliquis
eorum. Ad aliam formam quando dicitur de anima christi
et quando arguitur anima ipsa magis tenetur diligere quam
prior. dico quod ipsa magis tenetur et non est
possibile licet in infinitum prior precedat et participet
veniam addo quod tantum meruit addo
sicut anima christi ut gratiam unionis quam

illa debita non sit filia nec eiusdem
rationis. Ad 2m quando arguitur homo magis tenetur
diligere se ipsum quam deum dico quod si hic magis
dicat intensionem boni voliti vel constantiam
volendi falsum est et ad id plus. dico quod
verum est quantum ad notitiam non quantum ad
constantiam vel magnitudinem boni voliti
Contra contra quod sicut homo vel magnus
homo tenetur plus diligere deum quam homo homo
natus et adultus vel plus quam intensius
actu vel plus quam magis bonum dico est velle
vel plus ex constantia quam magis ut sic
nullum illorum apparet. Sicut dixi quod homo christo
prior tenetur magis diligere deum quam ipse est
secunda pars amphibologica eo quod hic magis
potest declarare sic tenetur vel hic diligere sicut
primum proprio est verum sed 2m falsum quam non tenetur
diligere magis sed magis eum hic diligere
et bonus homo non tenetur magis diligere quam
aliquis magis tamen tenetur i. ex pluribus causis
.. Ad 12 formam sicut homo debet deum dili
gere plus quam se igitur debet preeligere suam
annihilationem potius quam peccare mortaliter.
Dico quod sic et quando arguitur anima homo tenetur eam
habere ante redemptionem et post dico quod non
sed eam tenetur diligere et quando arguitur quod debet
diligere quantitate propria dei est quod non
.. Ad 13 concedo conclusionem. Non quia apostolus quod ego
habere possum velle contra eius quod scio
deum velle sed preterea meum non mori
etc. et hec voluntas conditionata. sicut et prope
voluit. Dico voluntate rationis velle et
quod scio deum velle debeo illud velle
et non quia voluntates non sunt contrarie sed
volita sunt contraria et patet quod non sunt contraria
quia in eodem susceptibili.

tamen de quo sit 3a propositio distincte videtur
quod non quia 3a propositio sit quod deus

ffRo

7

49

go bn9 de9 no 3o ppone qr pz ans
p3 qz i gna e bo bm e tle q9 mai9
cogitari no pt i d bm e de9 z cog
no i gna e bo 3 pt tha qp quoh
mai9 cogitari no pt p2 qz ul pr
e d q9 z ul no p no/no e deus
2 p pt pi voe fi9 z ff. A p p 3 ppoe
dm qro a finite a infinite / si finite
go duo fita pt in deo z ult go
a q finitu e in deo z dine q est
i deo e de9 go ad fi e de9 / si infite
i no magis dicit deus z dya / q
pr z fi9 nc ho z a9 dicit mag
q pr z fi9 / z sic pz q finite dinise
res facit bna res / z 3o dato q infite
dicant pz q infinito dicant / dissferr
p p impo le distinguant z p quos p ff
pz q eent dinse dy data tanta dni
sitate ita tn nc no dicit ut finite
3 nc infinite A p de9 cinctis e dio id
q9 pr est meli9 ee id q no ee id p
e d ccn z ppolio e simps ee meli9
d q no e pt de i de9 cinctis e
d ccn z plio pz tm ppol pi tu
co sapiece infinite bona z bona z
d q e melig ee q no e bo b q
ee id eent pp sit ppr melig
q d qnant pri e meli9 simps p
n no p. A p p de9 est 2o ppone
A 3 de9 e gpo9 ee 3 distinct reli
quo est f gna pz qz ee gstituens
dm a gstitutum p gstitui p prius
e quinta distinct gno z principias
e q sic eent dei no dinis q at
tn gstitut p prim gt in ipsuum
mo i corpo de z d fund tho
e sand sno p p sicut in locis
duis dn q ali qlibs gstituit

Alligat scti
thome

ppm alia e ppolis z no tn gstituunt
sicut pz qoe 28 z 29. A p ccn dua
gnat i gnat aliu dinn i duo dn
qn blti pz qs de su c z fid catho
co dapnat ans pm p sic hic pr
gnat h pr e h ccn dua i hec
ccn dua gnat z e ppoy expomtoria
Ite ccn e pr i e pr fily i gnat
filiu Ite fi9 e genitus de sba pris
qro qn hm d hy de no possem
nc mlem i effia i sba pns gnat
filiu Item sba pns e sba filij
si fily e genitus de sba pris i fi9
e genitus de sba fily i fi9 e genit9
ex se Item ccn dua e res gnans
i ccn dua e gnans qn pz a tio
supto cu detidete q no e dinnes
nec distictes ad tm supitu absolute

Silloysmus
expositorius

6 A p ulty inqunt le 3o ppono e
qnta le 3o ppono e incedetis le ccn
e gnant p pr no e ccn a pz
p bno appo ppo rendo a relique
z dissy p z reglat p dei de n
z ans pz ex fide A p i gna est
5 bo nq ho e no ho go i ho no e
no ho deitas p z ult go i ho
no e ccn dua h qna pz qz ccn
duna no e ho z tn sic pz q e
no ho ud p ccn dua eet homo
ccn dua eet ab ho z no impf fi9
dei i ccn dua forz genita z tnc
eterna dua foret corp z haret mnz
8 quod e f A p p pt 3 ds forent
simpl bn biz i a de9 gnat demq
z deigno gnat deu p pe pz qr
negative h i gd e p pe pz quia
p2 ad deo/ ua p2 forma fi9 no

... en̄ i deus nō gn̄at deum / & sic p̄q̄
s̄ p̄ce cen̄ dnīna nō gn̄at . i . deus non
gn̄at ut sub h̄ac for̄ h̄ res nō gn̄at
deitā deitate i deus nō gn̄at gn̄a pz
q̄ eadē res deītā̄ i aut̄ ꝑs ꝑ qua
spūs sc̄m emit & relīq ꝑtes gn̄at̄ .. p̄
n̄ q̄ ē filius & filius gn̄at̄ s; p̄r ē illud
q̄ ē filius i p̄r ē fil̄ a.. pz q̄ inferunt
se mutuo . Sr ar̄ sub h̄ac for̄ : omē
q̄ ē fil̄ & nō p̄r cen̄ dnīna ē filius
go cen̄ dnīna ē nō p̄r & ult̄ i cen̄
dnā nō ē p̄r qd ē f.. .. p̄ s̄ sp̄c te
spūs s. p̄cedit a p̄re & a filio qd
ē f.. q̄ ut eq̄lr ab utroq; & h̄ nō
q̄ tūc nō foret unus quēt pz a° metph̄
q̄to zi . v . quē h̄ ꝑ inconuen̄ q̄ v..
acūs s; q̄ s.. gn̄et a duob; agent;
eq̄lr ut inequal̄r / & si h̄ alterū incorp̄
eet d.. . Ite te p̄cedit a p̄re & filio
tp̄ar & etnar ut eg̃ eadē p̄cessioē
p̄cedit a p̄re & filio tp̄ar & etnar
ut a° & a° p̄ eadē . i . cū p̄cedat tp̄ar
a se p̄cedit etnar a se / q̄ aut p̄cedat
tp̄ar a se pz . q̄ mittit̄ a se h̄ . i° d° . ic .
Si a° & a° v. invisibil̄ ē . s̄ . s̄ qd ē
f.. .. Ite s̄ p̄cedat a p̄re & filio i
p̄r & filius ut sc̄ p̄n.. .. s̄ s̄ ut duo
s̄ duo i duo d.. s̄ un̄ . i . s° p̄p̄ .
p̄ s̄ sp̄c i trinitas ꝑp̄ staret cum
sum̄a simplic̄ s̄ p̄cit totat nigr
h . j . d . 8 . qd f.. e . q̄ s̄ sp̄c p̄ roe
s̄ ecent x̄ ꝑsone staret cū sū simp̄lic
& ita s̄ q . & s̄ 6 . & ita i infinitū
i . s̄ ecent infinite ꝑsone staret cū
sum̄a simplic̄ qd ē f.. .. p̄ te p̄r
h̄ret filiū & ꝑ qd h̄ eet melius
q̄ nō h̄re filiū q̄ a° nō cōpetet
deo s; h̄ nō cōpetit filio . i . aliqua
ꝑfco cōpetit p̄ri q̄ nō cōpetit filio

cen̄ .. deūt ist̄ duob; h̄re filiū
& nō h̄re filiū q̄ro q̄ ē melius & pz
deductio q̄ p̄r & filius nō s̄ eq̄les
/ cōs̄r q̄ posse gn̄are ē melius q̄ nō
posse gn̄are i . gn̄at dnīe cen̄ . pz
q̄ monol in necesse ē ut sup̄ma
na sp̄c q̄b; oīo ē melius ip̄m q̄ n ip̄
i cen̄ dnīna p̄t gn̄are ano p̄ q̄ n̄
attribuit̄ deo nisi q̄ melius ē ip̄m
q̄ nō ip̄m .. p̄ filius gn̄atur ab aliq
ente . i . ab aliq̄ ꝑba ut acente q̄
omē ens ut ē ꝑba ut acns s; non
ab aliq actūte pz . i ab aliq̄ ꝑba s;
a nulla creata i a ꝑba dnīna i fil̄
gn̄atur ab cen̄ dnīna & ult̄ i cen̄
gn̄at .. p̄ h̄ ē uera trinitas ē unitas
deus i trinitas ē unitas s; nō ē p̄r n̄
filius n̄ s̄ s̄ i ē x̄ res i x̄ res est
in dnīs .. p̄ unitas p̄lis ē maior
q̄ unitas tm̄ i . i . trinitas nō ē sum̄e
s̄ ans q̄ illi repugnat aliq̄ plitas
q̄ illa ꝑmittit & .. p̄ roes ꝑ dealis
s̄ cen̄ dnīna s; ist̄ dnīt rea & nō
ꝑsoēr . i . plies cen̄ dnīe maior . pz .
d; q . x6 . d° & v d° sc / s̄ atq; roē
mutabiles q̄ roē for̄ tp̄ales nō s̄ ac
ꝑ h̄ etne . Ad oppo.. cūn Joh . i . c . q
3° sūt qui testio.. dant in celo p̄r
& ubū & s̄s̄ & hy tres d.. s̄ .. Ad
istiz cōz dico q̄ sic q̄ h̄ ē fides
catholica s̄cis p̄rib; reuelata & inīa
cūl ss̄r cōfirmata p̄ut i dnīs sym
bol̄ uz pz & q̄ h̄ ꝑbac satul̄ ..
nē h̄ude cōcedit nō s̄.. ꝑsumptuo
sic s; & fatuū ē uelle niti ad i ꝑ d°
uū ē in aūtū q̄ p̄ut destim i inditio
quicunq; ea q̄ fides tenet p̄utat
se roē nāli posse ꝑbac & id i p̄nci
pio d° cū hilario p̄one allegat nigr .

smaep li. 1. d. 33. c. 4. in fi. fidei fidei
cta e no agi ad addend e s modo
ostruend andacie qnidz ultra
qnt no intelligi qnr tn ad ardos
fidei se exceat ul se dcat liue fru
dos catholicos docz. anish. de uiiz
ubi cito p9 pn . ne pesada in
qnit temitate andet qnido dic
putale q ea q xana fides ofite
qy id intz cape nequit z po
cius infimari supbia iuditat ul
latens posse ee. q nequit intde
q quali sapia fateam ee intellecta
posse q ipi no ualeat qphede.
z ideo docz inf. q catho. dz quid
chre tom quo sit si pt intellige
deo gracias agit si no pt intellire
no mittat cornua ad uentilandum
Resp. q ille .. ad p. pn qndo 3o ppo
sit 3. dix r d9 deo no sit 3o ppoe
pt dici q aus e bin uc qua forl
bi h nic bu tenet q no sit for
lis p3 na no se 3 lig st. 3o sbe
i bin ligr no e 3o sbe q aus
e bin z quo f tenedo q to sit
sic ptes si aus e f. istud f. 3o
ppoe st 3o dix z ad po qnd ar.
q qnia e bo. bm e bo q maius
f. i bum e dey. r a pi roe. q qua
e bo 3 st tha z r 3o st dix ne
illaz quay ta e no q dr ad se
z abte no pt fin de ppois i pli
s st 3 st tha ap oph z go ista
3 st dey tn mags qnciem dicet
Resp. 3 ppone q ista 3 fez q ar sit
ista st quib maiora cogitari no
pnt i ista st dix qua p q mo
ardi ppol. i. z q inspicere q ul

illa quib maiora cogitari no pnt
sut in intu ul i intu z in re si z
i ista st dix si in intu i maiora eis
cogitari pnt si i quib maiora cogi
tari no pnt quia si ee dare aliqua
cogitabilia st i quib maiora co
gitari pnt sm scdm ardi benedl.
anish. ad istud dico q fidei argu di
anish no dz in simr s ista multo mig
dz in pli na aus que sit e bin
no desto z quo fn na definito d.
z centra ctuob q e ba ista st qb
maiora cogitari no pnt q si ee
dare alia cogitabilia maiora istis ee
dare cogitabile maius do quod sim
sicut demiratis duob corpib que
bum est finitum z a inf. sic p pole
sic p impole. ista e uera istis no est
dare maiora q si st utroz istoz ee
dare maius z st alia infinito ee dare
maius quod f z io quia sta nichil
ualet ista aut ar demirats diuis p
ponis i st quib maiora cogitari no
pnt i st dix pt dici q qua no
dz q st d9 dey tn z no st qba
distincta ee z io no st plcs dix
uel aliter pt dici q aus si coppot
ad sanu intellectum z quez e fm sed dz
ista st adam magna quib maiora
q st bum magnu z no adaz
mag. eon st bone ppone i sut
magne ppone quia p3 p i d mag
in lignis q no mole magna st h
e maius q melius go st ide i eis
h est magus q e bom.. s d9 q 3o
st ppone eocline z eoeqles st igr
go magne ppone z bone q no st
eoqles nisi in magtu q e bonitas

Responsio ad

probatur ad

Alia probatio

Sunt bone propone
i sunt magne
propone

quod in syllogismo sic concludendo est dicere athanasius primo quod non sunt tres eterni et aliis propositionibus subdit quod sunt tres persone coeterne ergo sunt eterne. Ad 2m principale quando dicitur distinguitur finite aut infinite etc. primo dico ad materiam argumenti quod possum concedere quod pater distinguitur a filio distinguitur distinctione infinita quia distinguitur per ipsum quod est infinitus sed non distinctio est essentialiter divina et per consequens infinita et tunc possum negare consequentiam patrem et filium distingui ergo infinita ergo distinguitur infinite vel in infinitum distinguitur sed non sequitur distinguitur distinctione que est essentialiter infinita ergo distinguitur essentialiter sicut solet dici et a doctoribus quod distinctio personalis est minima nec est comparabilis alicui distinctioni vel creature vel inter res distinctas essentialiter et ideo in infinitum minus distinguitur pater et filius quam sortes et plato sed in infinitum minor est hec quam sufficiens vel salte pluries quam hec et tunc ad formam argumenti potest dici quod nec distinguitur finite nec infinite sed non finite quia distinguitur in divinis. Contra quia magis distinguitur sortes et plato vel minus vel equaliter si minus vel equaliter ergo finite dico quod minus et nec ultra ergo finite. Contra si magis distinguitur quam finite et quam minus distinguitur quam finite nec contra dicit (?) quod in infinitum minus distinguitur. Ad 3m principale quando arguitur deus et trinitas sunt unum idem etc. potest dici nec dico etc. concedendo antecedens ad primum quando arguitur quicquid convenit patri est simpliciter melius ipsum quam non ipsum dico quod non ipsum absolute dicitur in opposito sed dicitur quicquid convenit patri vel alia melius est ipsum quam non ipsum. Ad 4m quando arguitur deus est tres persone et deus est compositus et nec quendam ad primum de constitutivis dicitur constituto etc. et nec inaudire si quod pater est constitutus per primitatem et cum

Tertio per modum loquendi doctorum dico quod doctores in multis locis loquentur compositive intelligendi quod est ipsius de divinis sed volunt dicere quando sic loquuntur quod pater sit constitutus per aliquid sed si essentia et primitas foret due res in patre sicut in et sortes in creaturis tunc primitas constitueret patrem sed quia est per primitatem foret illud compositum sortes sicut pater sicut nihil est sortes compositus non sequitur ad 5m

quando arguitur essentia divina generat ergo generat alium deum nec obstat venerabili et aliis sanctis patribus etc. foret negandum et aberrat de veritate et ad primum quando arguitur per syllogismum expositorium potest dici quod nullus est syllogismus expositorius ubi demittitur res que est una et idem de sortes quod non est bonus syllogismus scilicet expositorius hec deus creat hec deus est trinitas ergo trinitas creat licet omnes propositiones sint vere. Sic non est inconveniens si logica naturalis deficiat in hiis que fidei sunt et ideo sicut fides est supra philosophiam ponens res pertinentes per creationem ad quam philosophia naturalis non attingit ita moralis doctrina fidei ponit aliquid principaliter quam sua moralis non concedit. Conclusio nonalis logica seu fidei etc. sed est a logica naturali. Dicit enim commentator primo metaphysice 7o commento 1 quod quedam logica est que omnibus scientiis et quedam propria unicuique scientie et si hec est verum a multo fortiori competit ponere unam logicam fidei et sic alia logica vocatur obligatoria sed prima obligationis et alia libere videns sed alteratur propositionem in philosophia non inveniretur aliquam rem esse unam et tres et ideo de ea in suis regulis non fecerunt mentionem quod sunt in logica fidei

de logica naturali et artificiali et fidei catholice

ticis regule quod omne nomen absolutum pertin-
in singulari de tribus et non in plurali. Alia
quod veritas sui tenet quando vero non ob-
viat relationis oppositio et in proposito pre-
missis dispositionibus in modo et in significando ne-
garet quia in hac obviat relationis oppositio
sicut si sic arguatur hic concretum est pater hic genitus
est filius igitur hic filius est pater utraque premissa
est vera et arguitur dispositione tercie figure licet ob-
viat relationis oppositio. Sed quod est dictum est
ne loquamur aliquando formaliter vel non dico quod si
non sit bona consequentia loyca formaliter non illa
que tenet in omni materia sicut dicit commentator
primo physicorum quarto 21 sermo concludens per se
et concludens tunc patet quod si non sit bona
formalis loyca illa que per naturam manu-
festam in rebus a nobis experitur notitia non
recipit instantiam. Dico quod sic. Ad 6m

Ad 6m

primo loco dico quod non proprie generatur et dico
quia vero deus generatur generatur alius a se
tamen dico quod concretum generatur alius a se quia
est eadem in 2a persona et est 3a persone
4o accidentaliter communicabile eodem modo hoc est essentia
non eadem 3a quod est incommunicabile. Ad 7m quando

Ad 7m

arguitur nulla res est non res. Dico quod in
articulis de Christo cum hec loyca simpliciter
quia vero de eodem supposito dicuntur contradictoria
cum specificatione diversarum naturarum unde
quis apud theologos potest distinguere iste
homo est non homo demonstrato filio dei quia vel
intelligitur quod sit non homo secundum naturam humanam
et hoc est falsum vel secundum naturam divinam et hoc est
verum sed loyca verum negatur simpliciter quando
concedit quod idem homo est mortalis et immor-
talis et similia. Ad 8m quando arguitur si sic quecumque

Ad 8m

forent simul vera sed ista deus generat
deus non generat nego consequentiam quia ista
non sunt contradictoria quia verificantur pro diversis

Argumenta de Cristo
cum habe longum singularem

suppositionis. Sed bene possum dici si placet sicut
antiqui. Vel si sint contradictoria ista neutra
est falsa deus non generat et ad propositum nego consequentiam
hic quando filius non generat igitur deus non generat
non ista sed concretum deitas non generat et
deus non generat quando est verum et quando falsum

Ad 9m

Ad 9m quando dicitur quod est filius et filius con-
tinetur hic potest negari quia pater est id quod est filius
et iste tamen id quod est filius potest verificari de
aliquo de quo non verificatur filius. Ad 10m

Ad 10m

quando arguitur si sic spiritus sanctus procedit a patre et
a filio quando essentialiter procedit ab utroque
et deum generatur non est ad propositum quia pater
et filius non sunt causa agentes spiritus sanctus. Ad
2m solum dico quod processio temporalis non est
processio eterna hec est ista processio non quan-
tum producitur eternaliter procedit temporaliter. Ad
aliud quando pater et filius sint unum principium

ad 11m

Ad 11m concedo hanc conditionalem si eorum
in se proponere stare cum suis simpliciter.

Ad 12m

Ad 12m nec mirum est simpliciter melius ipsum
quod non ipsum sicut patet de se. Ad 13m

Ad 13m

tamen dico filius generatur de substantia patris hoc
est de essentia patris i. a patre quod est
substantia. Ad 14m dico trinitas non est tres res

Ad 14m

sed est tres res sicut si signum d est
compositum ex a b c non sunt d non est a
nec b nec c sed est tres res distincta
ab istis tamen licet omnino compositum non sit
genus. Ad 15m unitas personalis est

Ad 15m

(minor) negatur ad propositum sibi repugnat
aliqua pluralitas quando sed nulla que non stat
cum summa simplicitate. Ad 16m cum dicitur

Ad 16m

ydea est eadem cum concretum deitas et est tamen
sic tamen loquitur angelus ad quendam dicendum
hec communiter omnium et componendum sunt
per processus omnes quando dicunt quod nulla

[..]dd de quib; loquit^r ap^s disserunt de
p̄re & filio q^r ipe ibi intellit de illib;
illi negādo negat ess̄ciā absolute no
alia r^o ē q^a f^o filius ē nō p̄r s̄ ne-
gat ess̄ciam; d̄rā s; negat sol̄a relōz
& sic tractatur ista questio

N distinctione p^a 2^i lib^i agit mgr de
creacione hoīs & de hoīem adeo ēa
tū ut deo s̄iret & eo fruet^r, usq;
ante s̄ine p̄^i lib^i agit mgr de diuīa
gubnacōe q̄ sit spāl^r c̄a n̄raz volūz
p p̄destinacōem & p̄sciam in ętuna
do quod^a s̄ine lib^i tū p̄n^o sic. quo
diuīa cōm. utrū creator gn̄is hūani
iuste gubnet gen^s hūanū q̄ non
nā de q^s hoīes iuste p̄mit & puniet
r^a gen^s hūanū iuste gubnat uel nō
iuste q̄ra p; āñs p̄bo de punicōe
m^r p^o sic suppono q̄ sic d̄ās sum^a
pena q̄ ali hūana posset sustinē
hoc ē possibile cū sit po^e s̄inite ēa in
agēdo q̄ in paciēdo. sint r^a sor. &
plo. duo infideles eq̄les i u^u p
ciā & peccet sor. deo ē corridat
sum^a pena q̄ pt sustinē peccet sili-
plo eq̄l^r cū tū sor. ita q̄ int^r eos
nō sit d̄ra in pctīs p̄ōitur tn̄ tum
ytl q̄ sor. moriatur aū ploz p ām
te ar^a sic: c̄tinuus punet^r sor. q̄ plo
& sor. nō peccauit c̄tinu^s q̄ plo
r^a iniuste punitur. p^a p; ant^e p;
q^r sor. punitur p ām ḡ infino an
morte plonis & sic p^o morte plonis
eq̄l^r punet^r cū plone g^a c̄tinu^s punit^r
q̄ plo. sili. p^o punit^r q̄ plo & pctā
cū plone incebunt g^o c̄tinu^s q̄ plo

Item sub hac for^a pena finita p^o q̄
mortē plonis est sufficiens pro
pctō plōis alioqⁱ plo insufficiēt^r
punret^r adeo igi^r eadē pena ē suf-
ficiens p pctō sor. i^a tō pena que
excessit in sor. ē supflua. i^a iniusta
nec pt dici q̄ plo q^r celerdiu^s mori-
q̄ sor. p aliq̄ t̄p^s intensiue affli-
getur ut fiat equalitus vnius pene
ad penā alterius q^r poitur ē q̄ sor.
meruit summā penā & plo sili-
r^a ista nō pt intēdi in plone
.. 2° ar^a sic accipio penā vnius
puuli decedētis in pctō oiginali
& sit .a. & penā alterius adulti dece-
dētis in pctō actuali & mortali &
sit .b. tūc c̄stat q̄ .b. maior ē .a.
q̄o igi^r .a. in infinitū & hoc nō aūt
r^a aliqua pporcōe finita s; hoc ē falsū
q^r sit .b. maior .a. in decuplo pono
r^a q̄ sit ad vnatōz qui in decuplo
magis peccet q̄ iste adultus dāp^s ia
dāpnatus r^a iste magis in decuplo pu-
niet^r r^a eq̄lit^r puniet^r iste p actuali
sicut infans p origināli pctō q^d ē
fal^m.. 3° ar^a sic decedat sor. in pctō
veniali & mortali & punia^r imppetuū
p vtroq; r^a plus punitur & intēsiori
pena q̄ si careat veniali. v^t igi^r
pena corrīns sor. decedēti in pctō veniali
mortali .a. & sit pena q̄ corrīdet
soli pctō mortali .b. et .a. excedit .b.
q^r aliās nō patet^r p veniali. sit iste
excessus .c. tc̄ ar^a sic .c. ē pena etīā
c̄ndīg debita p veniali igi^r .c. pena
abstracta supra reddit penā cū
sit .b. q̄a p; q^r .b. ē pena finita
& .c. ē pena aliq̄ c̄ndīg g^o tota .c.

2

3

post penitenciam infinitam que reddet penam
talem eandem. b. Sit igitur gratia gr. que
c. vicies replicata reddet penam
eandem. b. et exemplo unum viatorem qui
sit a. qui decedat in peccato mortali cum
solo peccato sortes ita dampnati et punitur pena
b. pro suo peccato mortali et cum certis venia
libus eisdem venialibus cuius sortes tunc
autem sit a. punitur in duplo quamvis
quod sortes et peccavit post mortale cum sortes
eisdem, quod medietas pene est correspondens
pro venialibus, quod tantum punitur pro venialibus
quantum pro mortali, quod patet quia hac tota
pena punitur pro omnibus peccatis suis
et medietate pro mortali igitur reliqua medietas
punitur pro venialibus tantum. Et constat
quod una medietas est eisdem alteri quia
equaliter punitur pro venialibus et pro mortali
et tamen gratia foret remittere nulla venialia
sicut peccata mortalia / quod est falsum. Et
autem a. in duplo punietur quamvis quod sortes
pro peccato mortali plus quia tamen punietur pro suo
peccato mortali sicut sortes pro suo quia sicut eisdem
et vicies tamen punietur pro venialibus quod sortes
pro suo unico veniali quia si a. punietur
pro suis venialibus vicies tanta pena quanta
est c. et tanta pena vicies quanta est c.
est eadem pene b. quia est pena sortes debita
pro mortali et patitur eandem pro venialibus quanta
sit pro mortali quia tantum patitur a.
quod tantum sit pro suo mortali quia in duplo
punietur a. plus quam sortes pro suo mortali
quia ad tantum punitur pro venialibus quantum pro
mortali quod est iniustum. Item sit sortes in
gratia et plus sit in maiori gratia et
peccarent eisdem et decedat cum isto eodem
peccato et mortaliter pariter plus quia tan
ta pena ipsius infligitur plus quanta

sortes et maior pena dampni quia maiori
bono privatur et quamvis punitur quia ante
maiori bono privatur patet quia maiorem gratiam
gratiam habet sortes sit. Deus creet aliquem in puris
naturalibus et volo quod vivat per horam aliquam
sit tamen quod non peccaret nec habeat gratiam
et post horam moriatur quo posito quero
aut talis salvabitur aut dampnabitur vel neutro
si salvetur non potest dari quia non sunt nisi duo
loca penarum scilicet celum et infernus igitur oportet
quod vadat ad alterum. Si ad celum igitur quod puris
naturalibus potest homo mereri vitam eternam. Si ad
infernum vel ad penam dampni vel ad penam
sensus non quia nunquam peccavit sed ad pe
nam dampni igitur peccato originali nulla pena
correspondens plus quia si iste consequitur penam
originalis non plus puniret quam modo et quamvis
deus insufficienter puniret et iniuste
ex posito. 6o est dare proportionem ma
iorem inter penas punitorum quam inter peccata
eorum igitur pene non iuste proportionantur.
quod patet quia talis est proportio inter culpas
talis debet esse proportio inter penas quia iuste
deberent distribui et quamvis proportio
ad peccatum est in infinitum quamvis quia
illi debet correspondere pena in infinitum
maior quamvis alia et nulla talis est
possibilis quia creatura non potest eam sustinere quia
assumptum patet per anselmum 2 cur deus homo
c. 21 ubi vult quod peccatum sit contra
deum pro modica violentia est quamvis
quod faceret quicquid peccato quod cogitari potest
et illa et incomparabiliter
ad peccatum et sit deus pro peccato
fine malitie infligit penam infi
nitam et pro peccato temporali penam sempiternam

iuste quod pena inpos. proport. culpe
culpar. quod aut peccatum sit malicie finite
finite patet per anselmum cur deus homo
li. i. c. l. peccatum non est aliud nisi non red
dere deo debitum honorem sed honor deo de
bitus ab homine non est infinitus quia
tantum non posset homo deo soluere quam fecit
tum. i. non reddere deo istum honorem est
malum finitum sed pro peccato temporali infligitur
homini a deo pena infinita et perpetua
patet aug. xii. ciuitatis. Iubet homini in supplicium
sempiternum etc. Secundo ad idem accipio
duas animas puniendas in purgatorio
pro suis venialibus sint a. et b. et deberet
a. maiorem gloriam merendo et b. minorem
tunc arguitur sic a. et b. equaliter peccauerunt et b. et
a. equaliter puniuntur igitur iniuste assumptum
quod ad primam partem patet et secunda patet probatio
non a. pro toto tempore puniatur maiori bono
quam b. quia tota illa beatitudine quam haberet
si non esset ita peccata venialia et ita etiam
maiore quam gloria quam habebit b. quia maiori
bono priuatur et plus punitur. Item eodem
casu posito sint due anime ab eterna in
beatitate pro una et non pro alia tunc illa
cuius liberabitur et tollerabilius patitur
sed hoc est iniustum quia ipsa non meretur
pro merito vincens plus quam alia. Item peccatum
veniale punitur in purgatorio equaliter punitur
quam peccatum mortale quia punitur sufficienter pro con
tritionem et satisfactionem in vita quod iniuste
hoc ordinatur quod patet quia minor culpa
multo equaliter punitur anima probatio quia
impediri a fruitione per unam horam
est grauior pena quam impediri a quacumque
delectatione huius vite punit per totam
vitam hominis cuius probatio est quia videre deum
vero per unam horam melius est quam frui

quacumque delectatione vite presentis per c. annos
quod priuari illa visione per unam horam
est peius quam priuari delectatione quacumque
presenti per c. annos quod equaliter punit deus
peccatum veniale quam mortale sed lege sta
tuta i. iniuste patet igitur quod deus iniuste
punit quod fuit secundum propositionem antecedens. Tertio
probatio eundem sed quod deus iniuste puniat
secundo primo sic deus equaliter puniat aliquem
qui numquam habuit usum liberi arbitrii ut
innocentem sicut adultum qui meruit quod in
iuste quod patet quia punitiua dicitur eorundem
intellectum anima probatio quod accipio primum baptisatum
adulti et primum vnius de morientibus
primum baptisatum a. et maius a. unius ante
unius a. equale et unius a. equale habeo
dicere probatio et maius et non in infinitum
constat sicut quod intelligo. Capio igitur vnum
viatorem qui mereatur in tempore minus quam
hunc meruit et decedat tunc i. premia
bitur in tempore proportionaliter minus quam hunc. sed hunc
non premiabitur nisi in tempore plus i. qui
minus meruit sed moreris quod i. c. q. me
ruit et fecit opera meritoria sicut adul
tus premiabitur equaliter cum isto qui minus
meruit quod non videtur iustum. Item sic dati
duos viatores sor. et plato et sit sor.
multo melius dispositus in naturalibus quam plato
sit etiam per maiorem multa caritas deum tunc
arguitur sic beatitudo non destruit naturam
nec minuit sanitatem hominis i. in beatitudine
sortes habebit meliora naturalia quam plato
igitur plus diliget deum quam plato ista
consequentia patet quia quilibet beatus diliget deum
ex toto corde etc. quia secundum beatum augustinum li.
de perfectione iustitie tunc precepta implebitur i. d.
preceptum ergo ultra sortes plus diliget deum
quam plato igitur plus diligetur a deo et ultra
igitur plus recipiet de beatitudine et tamen minus

meretur per actum igitur quam minus meruit
minus premiabitur. Item sub hac forma arguo: capio
duos fideles equales numero apud deum se-
cundum et plus sit pro simpliciter et pro sapiens
et decedat quo tunc vel premiabuntur equaliter
vel inequaliter; si inequaliter, hoc est contra hypothesim quia equa-
liter merentes deus premiat inequaliter.
Si equaliter, igitur equalis beatitudo dabitur utrique;
igitur equalis cognitio dabitur utrique; et si ine-
qualibus addantur equalia que resultant erunt
inequalia; sed tunc prius et plus sunt prius inequa-
les in cognitione et equalis cognitio eis ad-
ditur; erunt adhuc inequales in cognitione;
igitur stat quod plus erat sapientior; igitur
erit beatior. Igitur si premiet equaliter premiabit
inequaliter. Item si isti duo equaliter debent premi-
ari, sit in primo equalis plus et
ultra igitur erit in cognitione equalis plus sit
gradus illius equalitatis a, et arguitur sic: plus
non dabitur plus de cognitione nisi quantum
deficiat ei de a gradu et tantum precise, sed plus
deficit prius quam plus de a; igitur plus dabitur
prius quam plus; igitur inequaliter dabitur eis, et
si premiabuntur equaliter premiabuntur inequaliter,
quod implicat contradictionem. 12o sic: deus iuste
premiat Christum; igitur et assumptam plus quam
quo vel tantum dabitur Christo et tantum quantum
quia Christus meruit et Christus non meruit
sibi sed nobis beatitudinem vel non dabitur sibi
tantum et nobis; si non, igitur minus est dabitur
quam sibi debetur, quod sibi iniuriatur. Si sic,
sit tota multitudo ~~[illegible]~~ salvan-
dorum a, tunc etc. tantum datur a
Christo quantum meruit. Ex quo sequitur primo quod si
tunc ad corpus generaret filium qui excelleret
patrem virginaliter, ille non posset remunerari
virtute sanctis nec virtute passionis Christi. 2o
sequitur si hoc sit verum quod tot homines possunt
esse tunc fine mundi quod meritum Christi non

sufficeret ad eos salvandos nec satisfa-
ctione haberent efficaciam. Probo quod
sit tota multitudo a assumpta ante finem
mundi, sit a et finis, non tantum homines
tunc arguo sic: si per meritum Christi sufficienter
premiatur, per hoc quod datur Christo et a, ergo
de toto merito correspondente Christo non decet
nisi salus a. Et homines sed tantum homines
sunt nunc in mundo; ergo de merito nichil
potest impartiri istis nisi solum ille [illegible]

13o arguitur sic: dampno aliquem viatorem
quem sit a, et pono quod inclinatur precise
equaliter ad animam boni latronis que sunt
premiata iam per 1000 annos; tunc arguitur
sic a: deus equaliter premiavit cum ista; ergo
quod ei fiat aliqua recompensatio beatitudinis
et gaudii quod non habuit per tempus preteritum
quia aperte divinationis impossibile nec potest
addi quia simul gaudebunt sine fine ergo
[illegible] quod per aliquod tempus a gaudeat gau-
dio intensiori quam ista anima iam beata
et quod videat deum clarius et quod intensius
propter bonum glorie et post tunc facta aliqua
hora remittatur ad equalitatem gaudii
quod videtur illa anima boni latronis. Sed
hoc videtur esse inconveniens per multa. Primo quia
sequitur quod caritas beati potest minui et tunc
beatus ille vellet diminutionem sue bea-
titudinis quod videtur impossibile vel saltem
multum mirabile vel nollet et tunc tristaretur
si hoc acciperet. Si dicatur quod hoc latet
eum quod sua beatitudo diminuatur, contra: deci-
pitur, quia si videt suam beatitudinem cre-
det eam esse eternam, et non erit; igitur
decipitur. 2o quia potest precedentia recordari
se fuisse beatiorem quam prius et magis
dilexisse deum et tunc dolebit de hoc quod
minus diliget deum et de hoc quod sua beatitudo

12

13

mmuta qū pz qr bīus michil ħebit
bn nō dēat gaude sicut dt augꝰ de
btitudib; c. a. / tn maꝰ isto gaudio p
fruerit qr nc. bn gaudē nō h̄eās h̄e
bis / 3o qr alia ꝑte p̄ hc eet bñ qd
gaudiū istiꝰ qm tardius meruit de
bet sibi recompēsari ꝑ intensioꝛ gaudiū
sui ita q eq̄ret tōlō p̄mium suū p
mio alicuiꝰ q̄ iam fuit btā ꝑ c annos
ul quosdā annos in p̄itū sīcs. q si
pr assumeret bām mgr hūam eadem
hūanitꝰ xpi. ⁊ illa tm merēr sicd uā
in xpo meruit illa foret p̄mianda inte
sioꝛ p̄mio / ꝑ ad tpus q̄ aīa xpi. ⁊
cēterꝰ bidēt deū ꝑ ad tpus q̄ aīa
xpi quā pz qr tn illa tm meruit
q̄ aīa xpi ⁊ cētilo p̄mian dz igit
nō sufficit q p̄mient int ⁊ dimocps
cētilo tn aīa xpi nisi fiat ei recōpe
satio ꝑ btitudē p̄tita q̄ iā hūit aīa
xpi. s; qr si nō pt nisi ꝑ intensioꝛ
gaudiū sicut dt h̄ ruspo igit oz q ꝑ
alicꝰ tpus intensiꝰ gaudeat q̄ aīa
xpi. Sic augꝰ e de anlo sī mo de
bitꝰ cētilo blasṗo in nālib; qm tm
m̄eatur q̄ ad oms cōtilocias sicd.
iste meruit. alis nullo pt inste
p̄miari.. 2o ad pn̄. arō pt. deꝰ nō
gubnat genꝰ hūanū q̄ nō iuste gub
nat genꝰ hūanū qū pz aīo p. qr si
deꝰ gubnaret genꝰ hūanū ordinaz
q̄libz hoīem ad bitaz eīnā ⁊ ad bā
titudiē quā pz qr oīs gubnās aīm
sapīel ordinat eū ad fine suū nālez
s; finis hoīs nālis e btitudo p. augꝰ
monol c. 69 ronnal cātā ad hoc
fca est ut sn̄ fine amet sūma sa
piam . . . ⁊ . . . e. . . deꝰ hoc

. c. i. q̄ deꝰ volt volūte bnplaciti q̄libz
hoīem h̄re btitudiē3 quo est sic i. ad
qd qr se q̄m igit deꝰ nō gubnat mūdū
ul genꝰ hūanū.. cōsꝰ ro qr deꝰ volte
bnplaciti cāt illā aīam q̄ volūte bnplati
volt eā ee / ꝑo q̄ aūt eā volt ee volūte
bnplaciti ꝑꝑ fine ul nō. si nō deus
in agēdo nō intēdit fine. Si i. sic ad
volt hēat aīam ee btam ul sic btā
ul nō. si nō igit nō fecit eā ꝑꝑ bti
tudinē. si sic ⁊ ipsa nō est btā. sic
ꝑꝑ deū igit nō gubnat eā. Itē sub aīo
fori sit sub sapiēte gubnatore mīt
aīat sit intentiōem gubnātis uē ab ꝑ
tītā sub sua gubnatoe ez inlā
hoīes pitūrā q̄ nō sic sub dīna
gubnatoe. Itē uē intēdit a nātā
acci in paradib; s; ꝑꝑ ⁊ frēquēt 2o
pbat ⁊ desiit in paucorib; sed
hoīes attīge ad btitudē aīce ut i
paucorib; igit nō ē intēcio a nā
ut adeo uē est finis hoīs nālis
Itē ingens ē nobilissiaz cātāra
frustrari suo fine ꝑꝑpetuo. s. btitudīe.
s; maior ps hoīm frustrat sua
btitudīe i maior ps hoīm sic gūis
hūan ē sub dei gubnatoe.. 3a aro
sic nullꝰ acceptor ꝑsonar iuste gubnat
ꝑsonas q̄ alterā paccipitat
⁊ alterā ꝑreprobat sn̄ mito ul de
mito s; deus sic gubnat hoīes
bnū acceptādo ⁊ aliū reprobādo
pz malach 3. Jacob dilexi esau
autē odio hūi / ⁊ filius ro e i aliis
nec bn̄ dire q id bunt ul istū rep
bat qr bidet eiꝰ malitiam futurā

et ipsum eligit quia videt eius meritum fu-
turum. quia hoc retractat beatus Augustinus. 2.
cap. a futura et fide precedente ex dei gratia
R. 2. c. 23. Item sic. Nullus sponte
et de mera gratia eliges aliquos ad ho-
nores et premia et reprobas aliquos ad pe-
nas et supplicia iuste eos gubernat.
Sed deus non propter fidem futuram et meritum
eligit hos homines ab eterno ad gloriam
et alios ab eterno reprobat ad penam. ergo
non iuste sed voluntarie quos vult eligit
quos vult reprobat. Item arguitur sic. Sint
duo nascituri cras unus predestinatus
a. alius prescitus b. quero numquid deus cras habebit
animam b. vel ordinabit eam ad vitam
eternam vel ad penam eternam. non potest dici
quod ad neutrum quia ipse ordinat quod quelibet
anima ibit ad alterum et per consequens quod illa anima
ibit ad alterum et hoc ordinat. non intendo
illud quod anima ordinatur ad hoc. scilicet determinate
tum vitam eternam vel penam eternam. ymo de-
terminate anima ordinatur ab eo et prescit
ad alteram partem determinate. Si dicatur
quod ordinat animam b. ad vitam eternam
ergo non prescitur animam b. ad penam cuius
oppositum ponit casus. Si dicatur quod ordi-
nat eam ad penam sequitur nulla in
clementia. probo quia non ordinat creaturam
creatam ignorantem et volentem ut finiatur
deo finaliter omnia opposita dicit Augustinus 2
civitate dei libro c. 1. Et moralium 69. Et
sequitur quod vita eterna non sit finis na-
ture rationalis. 2o sequitur quod libere creat
illam animam nulla necessitate coactus
nec aliqua bona ratione inductus ut
dampnetur. quod non videtur aliqua iusticiam

importabilem nec inmeritam ad eum. de deo
quod omnis via eius misericordia et veritas. Item
arguitur sic qui nullam operationem attendit vel
meritum et premium quoad illos quos honorat
nec aliquam operationem attendit vel demeri-
tum et supplicium quoad illos quos reprobat
et punit non videtur eos iuste gubernare.
sed ita videtur esse de deo ad eos. cum vult mi-
seretur et quos vult indurat sicut figu-
lus facit unum vas in honorem et al-
ium in contumeliam, hoc est, ro. 9 capitulo. et certum
est quod figulus nec iuste nec iniuste
vasa sua de eis ordinando. ergo eodem modo
deus nec iuste nec iniuste sed mere libere
videtur gubernare genus humanum. Item
arguitur sic. Deus ab eterno preparavit sic
gentibus a creatione mundi et continue gubernat
nat et dimittit vias suas et nullas
alias. hoc est verum solum istas preparavit
vitam quia nullam aliam ab istis ordinat
ad vitam eternam. Similiter de omnibus
dampnandis hoc est verum solum istis
preparavit penam eternam. Item arguitur sic omnes
homines illos preparavit ad vitam eternam
quia nullum ex illis potuit gubernare ad
alium finem quam quia non potuit
ordinare contra suam predestinationem et sic
sequitur quod non omnes homines ordinantur
ad eundem finem. Quarto arguitur sic. Nullus
iuste gubernat alios puniendo eos
pro eisdem operibus que vult eos facere
sed deus facit sic igitur antecedens probatur quia sic ius-
te gubernans vult eos facere ad que
eos puniendo sic hoc faciunt et non puni-
ri vero propter multiplex. probatur sic omne quod
deus facit sicut causa totalis vel partialis
in homine deus vult sic in homine et hoc

[illegible] hois de9 cat pcnt cu volis ul pctal in hoie i oiue opus ille de9 volt fi ~~in hoie~~ s; aligd pcm e op9 hois pcnt fural z occide igr istos actus de9 volt fi z p eisdem pcnt hoiem i p eo pcnt hoiem q volt ab hoie fi a^o istig voius pz qr oe qd de9 facit facit vol^e z p elcoem vn eligit hc fi z mavult hc fi qm dimitti q ipe facit / mior ondit s q de9 oue opus hois cat ut cu volis ul pctal qr ysa 26 dr Oia opa nra opatus es in nob dne et actus In ipo vinu mouem z sug vn pcnt e qtis cu vite pta e causa motoun nrar vn aug9 3 de tri c 6 Volutas dei p^a z suma cat e oim spep atqz motoum i motois q acci hs z volicois q occides volit eu occide volutas dei e suma cat s; ista voleo e pcm ttw e igr de9 e suma ca pcti qr ai^r pc ista mo cio e pcm de9 cat ista mocom i hc pcm sume de9 cat .. 2° pc de9 volt hoies face oine illud q est ncim ad fine de eis pordinatu z ad qd ad de eis e puisu a pe ma sinf in ppetuu s; de9 ordinat infinu ab eterno z metus massiz i volt oine id q e ad illud ordinatu Et s nemo pccaret infinu ee foet finst i volt hoies pcare qh infinu pcant z p pcus pinet eos gt Et aut malis pcant infinu dr sfulge tius z allegt mgr p^o sniap d eo c a pcant mgr de9 malis igne ctnu jlls ntiqz qs iuste pcat ad lucida simplr Et mt 27 Ite ma

ledcu in igne etnu q est apstu q no solu ill s demoibz s; malis hoibz ist demtis oinibz dapnadis go istos z nllos alios volt ee illos ut ad fine istud vadat .. 3° de9 volt qq e ad decorem vniusi z ad mai festacom sue iusticie s; mala fi z pcta puniri est ad decore vniu si z ad manifestacom dine iusticie i de9 volt pcta puniri Et pcta puniri no poss n ab hoibz qmitterent pcta n dina iusticia in pucone corp manifestari poss n pcta pctrent igr de9 volt pcta pctari ut sua iusticia manifeste ad decore vniusi Et vol pn^a rone pz p aug9 in enchi mala vn ordinatu z in suo loco positu eminencig qmidat vona Jte eodz ca^o ayclius ordinat deus de malis vo face q mala nulla puniere .. 4° pc jllud q de9 pelegit illud volt mag fi s; de9 pelegit mala fi q ea impedire igr de9 mg vult pcta fi q no fi z hc elegit quia qro aut e melig mala no fi ucc puniri aut mala fi z puniri n pt dici pm qz si eet melig de9 illud elegisset qua pz go illo de aug9 2 de li arbi^o c i qq em t nlla rone melis acciet stras fecisse deu talia bonorz oim qditorz go melig est mala fi z puniri q ea no fi n puniri igr hc totu e ad eo voltu s mala puniri z fi ei dicatr q no volt mala fi z puniri s; volt q mala puniant si fiant no tn vult q fiant Contr q volt nbr aliqm pena ee ei pc fiet p9 / s no 9

hoc est [illegible] peccatis et arguitur sic omnis pene
deus est auctor. Antecedens probatur. non est malum
culpe quod deus non facit. Sed aliquod peccatum
est pena alicuius peccati ut patet per Augustinum 14
de ciuitate dei et allegat magister 2 sententiarum di 26
c. [illegible] 4 8 et 7 usque in fine. et etiam
magister c 6 quod aliqua peccata sunt pene peccatorum
et dicit Augustinus [illegible] c 9 quod omnis pena
peccati iusta est et a deo infligitur. Capio
ergo unum peccatum quod sit pena alicuius precedentis
peccati et sit a. et arguitur sic omnis pena
est uolita a deo a est pena igitur a est
uolitum a deo et ultra a est peccatum ergo aliquod
peccatum est uolitum a deo ergo deus est talis peccati
et auctor eius. 6 sic deus uoluit Christum
occidi a iudeis ergo deus uoluit iudeos
occidere Christum. patet quia [illegible]
[illegible] sed [illegible]
Christum apud iudeos erat maximum peccatum
ergo etc. 7 sic effectus uel opus iniustum
iniustorum imputatur deo principaliter agenti sed
in persecucionibus [illegible] tyrannorum aliqui sunt
iniusta [illegible] et dicit [illegible] quod deus per ma-
los affligit bonos ergo persecuciones iste
est a deo actore. Confirmatur quia deus uoluit
aliquos [illegible] predestinauit eos ut per pa-
ciam persecucionum [illegible] merentur
uitam eternam ergo uoluit passiones istorum
esse medium salutis eorum et nichil [illegible]
ergo uoluit esse id sine quo passiones [illegible]
haberetur sed sine persecucionibus iniustis non [illegible]
esse iusta passio ergo uoluit persecucionem
iniustam. 8 sic deus ab eterno uoluit
beatum Stephanum esse [illegible] ergo
uoluit esse illud quod [illegible] esse medium
ad [illegible] ergo uoluit persecucionem ma-
lorum ymo malam uolicionem eorundem
9 sic deus uoluit [illegible] a [illegible]

[illegible] temptauit ergo uoluit eum [illegible]
Christum [illegible] dictus est
[illegible] a spiritu et [illegible] ut
temptaretur a dyabolo et constat quod dyabolus
temptando fuit [illegible] sicut sunt omnes sue
operaciones ergo deus uoluit illam
[illegible] operacionem [illegible] in Christum
10 sic deus uoluit [illegible] meri [illegible]
sua [illegible] et per primam de persecucione
quam [illegible] ut [illegible] ad [illegible]
ergo uoluit omne illud quod [illegible] medium
[illegible] ad illam [illegible]. Confirmatur quia deus
uult omne illud quod est medium necessarium
ad complendum effectum sue predestinacionis
[illegible] bonos sed peccatum [illegible]
est medium necessarium ad complendum effectum
predestinacionis [illegible] quia [illegible]
quod [illegible] fuisset saluati nisi
per primam et [illegible] de peccato
[illegible] augustinus [illegible]
pedit superbis [illegible] in aliquod peccatum
[illegible]. 10 [illegible] sic deus non facit
omne illud quod ad iustum [illegible]
ergo non iuste gubernat [illegible] sic
[illegible] iustum gubernatorem [illegible] non
permittere malum fieri a subditis si posset
ea impedire sed deus permittit malum
fieri a subditis que omnia posset impe-
dire [illegible] et [illegible]
di 26 ergo deus non facit omne illud
quod pertinet ad iustum gubernatorem.
Confirmatur quia [illegible] iustum [illegible]
iniusta et impedire si possit quia sic
in [illegible] error si non [illegible]
[illegible] error [illegible]
cum possit corrigere [illegible] nichil
aliud est quam [illegible] exemplo [illegible]

[..]tate oculte qm maio facinora
desunt oblinac .. 2o est deus remittit
peccatum vel forte aliquid solvitur et sic punit
citra condignum ergo sic recedit ab equalitate
proporcionis inter culpam et penam quod etiam
repugnat iusticie patet quia in tali casu
non punitur quantum puniri debet. quod autem puniri
debeat confirmatur per illud augustini in 2o civitatis
dei libro c. 12 sic ordinatur peccatum
non est nisi puniatur si non punitum
inordinatum dimittitur Et infra c. 20
Si inesset peccatum et satisfactionem ad
aliud aliquid inordinatum maneret peccatum
tamen quod esse non potest / si deus non inordina
tum ~~de~~ relinquit in regno suo .. 3o
arguitur sic .. deus si gubernat non relinquit
inordinatum in regno suo sed secundum
augustinum 1 civitatis dei libro c. 11 et 12 sunt
multa sic inter homines deordinata et
multa peccata impunita ergo deus eos
non gubernat .. 4o sic tanta est dis
tancia pene temporalis ad eternam quanta
est pene eterne ad temporalem quia
philosophus. tanta est a thebis athenas
et econverso. Sint ergo sortes et plato due persone
que peccaverunt sic quod sortes meruit
penam temporalem que sit a. et plato pe
nam eternam que sit b / tunc arguitur sic tanta
est iusticia quod plato habeat b sicut
quod sortes habeat a et econverso ergo tanta
iniusticia est quod plato habeat a et non
b sicut quod sortes habeat b et non a
sed talia facit deus nam illi cui debetur
pena eterna facit commutacionem in penam
temporalem per satisfactionem penitencie ergo facit tan
tam iniusticiam quantam faceret si eo

mutaret penam temporalem in eternam que
patet quia iustum est quod plato habeat
b et sicut quod sortes habeat a igitur est
equalitas proporcionis geometrice inter sortem et a
et platonem et b. sed tamen recedit ab ta
equalitate dando platoni a sicut dando
sorti b ... 7o sic ad iustum iudicem
pertinet vel precipere nisi quod velit fieri
vel ad prohibere quod non velit fieri quia sic
fingeret velle quod non vellet et deciperet
subditos sed deus quandoque precipit hominibus
illud quod non vult esse factum ut patet
genesis 22 et 21 in sic dicitur
quod prohibet precipit deus in veteri et
in nova lege quod ab eis quibus precipit
sed noluit ut allegatur de ymolacione
filii abrahe gen. 22. et in ewangelio
de quibusdam curatis quibus precepit
ne cui dicerent .. 8o ad principem pertinet sic
nullus detinere a subdito illud quod
sufficienter eo sibi debetur et meruit /
subditum iuste gubernat sed deus sic
se habet ad subditos pro nunc capio
illud gaudium quod debetur animabus iam
sanctis in celo et quod habebunt resumptis
corporibus in die iudicii et sit a. tunc
a. tantum pro merito corporis quod pro merito tempore
christo est sufficienter comparatum ergo est sufficien
ter iusticia eis debitum ergo iniuste ab
eis detinetur Confirmatur ista sub iusto
gubernatore unus non debet dampnari vel
habere penam aliquam tamen vel non est princi
pes / vel eciam sed illi omnes habent pecca
veniale et dampnatorum quia si illi
non dampnaretur eciam foret iudicium
et vere gubernato et pro omnibus implendo

gaudium electorum igitur ille auctor et beati
angeli non habent aliquas peccatum
eius autem corporis beatitudo et gaudium an-
gelicum patet 22 Mathei erunt angeli dei super
gen in fine et nigromanticorum dicitur xx
Et fortificatur ratio quia istud dampnum
quod sic sustinet sine culpa nunquam reco-
pensabitur ergo fiet eis iniuria. Ad primum sic

Ad primum
nullus iuste gubernans subditos
exigit ab eis que non valent ab
eis fieri sed deus hoc facit quia exigit
a reprobis quod faciant finaliter iusticiam.
Ad oppositum Sap. 12 Cum sis iustus
omnia gubernas prudenter et non in-
iuste quia iustus dominus in omnibus
viis suis ergo iuste gubernat genus
humanum. Item Augustinus 1 de libero arbitrio
c. x. Optime de deo estimare verissi-
me pietatis exordium ut Augustinus de 1°
optime estimat qui non credit sed opportet
atque quo nulla potest cogitabilem
credit hoc omnium creatorem quibus
ipse prestabilior est rectorem quod iustis-
sime eorum omnium que creavit igitur est
omnium creator et omnium iustissimus rector
ergo generis humani creator et eius
iustus gubernator. Et hoc est tota
sacra scriptura sonat etc. Circa ista

Nota
questionem in isto titulo non est magna
difficultas. Primo expono terminos quoniam
intelligo per creatorem generis huma-
ni non quod omnes homines creat quia
nullum hominem creat sed animas hominum
tamen ad formam quod dicitur dicitur nunc
quod est falsa quia implicatur sic ergo
deus dicitur creator generis humani
quia creat animas et quia causat animas

prius homines et filii nostri prius ergo uni per
corpus suum sed tamen nichil esset in homine
nisi anima prius et anima intellectiva et totum
esse per eam debet reddi quomodo
denominatur iste homo creatus a deo
ut dicitur sed de hoc non curo modo. Sic
per genus humanum intelligo anime
intencionem specierum quia tamen potest habere generis
humani imperfectum sed intelligo per genus
humanum omnes homines. 2° di-

Nota
stinguo de isto adverbio iuste.
Potest enim deus tripliciter iuste gubernare
primo quia gubernat secundum deum et secundum
tenetur. Potest enim in quadam locucione
exponi istud tamen iuste Iste homo
iuste facit iste qui bonum facit ad quod
debet et ad quod ex officio obligatur
et sic vult loqui Anselmus de veritate c. 12
ubi dicit quod duo sunt necessaria voluntati
ad iusticiam scilicet velle quod debet et nol-
le quod non debet et per oppositum deus
quod non iuste fit non debet fieri ut quod
non debet fieri iniuste fit. 2° potest intelligi

2
quod deus iuste gubernat ipse conditionibus
gubernat sic scilicet quod in dando premia
et penas quod pertinet ad iusticiam
distributivam servat equalitatem proportionis
inter premium et meritum et similiter inter de-
meritum et supplicium id est quod equum bonum
sit premium sicut meritum et equivalenter equum
malum pene sicut culpa et equivalenter
et sic vult iusticia accipi communiter
apud loquentes de iustis iudicibus
quia dicitur in equitate et equalitate adequat
penas culpis et premia meritis
3° non potest deus iuste gubernare

3

[..]ma3 ut h3 · iuste expo[n]itur sic · i ·
sicut decet · dm̄ & q[ui]t creare & h[oc]
gubnare sic ipse volt · vn ipsi ti
ḡlat hoc ē iustū & de[us] vult hoc ·
& sic accipit dictū iuste ppol · ii
vē in q[uan]t dimiss[e] vre dn̄ una &
vitas · & tu iustus dus in omib[us]
vijs sius & utraq[ue] sunt repugna[n]tia
qr ḡs vie p[ri]me no[n] est iustum
saluari & q[ui]b[us] vie pōe no[n] est
iustū dapnari · ita illud solu[m] est
iustū q[uod] vis & no[n] iustū q[uod] non
vis ḡ[ra]ᵗ β · cu[m] dn̄ velle h[oc] · & h[oc] est
iustū ḡlari · respondeo igit[ur] sic dimiss[i]s
istis dictis iuste dm̄ ē ad q[uo]d
dupliciter · uel exponendo p[ri]mo no[n] de[us]
iuste gubnat · i · sicut de3 & qr d3
dico q[uod] in q[ui]b[us]da[m] opib[us] dīnis
et hoies iuste faciu[n]t & in q[ui]b[us]da[m]
no[n] iuste ad v[e]l intellectu[m] faciu[n]t
aut iuste isto mo[do] · i · q[uod] no[n] decet
& q[uod] decet / ste tu[n]c qui punit hoiem
p[ro] culpa & punat hoiez p[ro] bono
ope · sic qui infudit gra[tia]3 vn dis
posito / & qui auge3 gra[tia]m vn operan
ti / & qui subtrahit p[re]mia qr o[mn]ia
ista de[us] d3 & ad ista tenet[ur] · In
q[ui]b[us]da[m] aut[em] opib[us] no[n] facit iuste
h[oc] mo[do] sicut qui creant in dio
qui instituit hoi leges tales / sicut
mo[do] homi[nes] / qui ordinant ista sa
cra fore mēt · ad m[aior]em salute
ad vᵗ hoip tenebat[ur] & nullu[m] hoi[m]
iuste fecit ad intellectu[m] illū dictū
q[uod] aut[em] no[n] sit incōens isto mo[do]
loqui de deo / dicendo deu[m] debitore ee
creature & q[uod] de[us] facit q[uod] d3 & sic ·

def[er]o q[uo]d sic h[oc] ē vñ de d[e]o igit[ur] no[n]
incōens deo q[uo]d p[ate]3 qr min[us] incōens
deo ē impossibilis pr[opter] dictū · and p[ro]
o[mn]ib[us] q[ui]etius alti q[ui]etatē policia /
d3 alti q[uod] sibi p[ro]mittit / e3 de[us] q[ui]
tat hoib[us] q[ui]etatē eis sicut
dus sius / & eis multa p[ro]mittit / ḡo
p[ro]p[ter] p[ro]missio[n]em ve[ra] ē debitor · · eo sic
no[n] qr no[n] ē incōn[v]enientib[us] pone[re] i[d] in
deo sicut q[uo]d dei fidelitas fruat no[n]
pt / n[on] eius vitas β s p[ro]misit & no[n]
ē debitor no[n] ē fidelis · · 2° dico sic
h[oc] pt mēri apud dm̄ ḡ[ra]ᵗ h[oc] pt
face dn̄ sun debitore / q[uo]d p[ate]3 qr
mēri no[n] ē a[li]ud · q[uod] q[uod] aliq[ui]s faciat δ
debitū q[uod] p[ri]us no[n] fuit δ debitū vel
q[uod] faciat id[em] mag[is] δ vel a[li]o mo[do]
debitū sen[s]u in[terpre]tatio h[ui]us debitū ita q[uod]
in diffinitioe ist[i]us ti mēri includi[tur]
a[li]q[ui]d fac[ere] debitū ḡo h[oc] merendo apud
deu[m] facit sibi a[li]q[ui]d debitū e3 ee debitū
aliciu[m] ab aliq[uo] debitore vel aliq[ui]b[us] de-
bitorib[us] est δ debitū ḡ[ra]ᵗ h[oc] merendo
apud deu[m] facit aliq[ue]m δ debitore3 &
no[n] nisi deu[m] igit[ur] &c · 3° p[ate]3 h[oc] sima[liter]
dic · e3 ē δ · [illegible] n · h[oc] v[er]bu[m]
debet & no[n] licita intellige[re] teri3
nec deo p[ro]p[ri]e q[ui]petit qr no[n] ē debi
tor nr̄ nisi forte ex p[ro]missio / ex q[u]o
a[li]o sic ei no[n] ē p[ro]p[ri]e debitor nob
nisi ex p[ro]missio ḡ[ra]ᵗ ē p[ro]p[ri]e nob debitor
q[uo]d p[ate]3 · ab ex oppo[si]t[o] ad sua aff[ir]ma[tiva]3
respondeo · dico igit[ur] dico ad q[ue]stione3
respondeo h3 iuste p[ri]mo · dico · q[uod] in q[ui]b[us]d[am]
de[us] iuste gubnat & in q[ui]b[us]da[m] no[n]
qr qui facit q[uod] d3 & sicut d3 sicut
qui [...]a nos i[d] implet q[uo]d p[ro]misit

6° qu[estio]

et aliquando facit quod nullo modo debet respondeo
hic de obligatione exponendo non iuste
gubernatione secundo sic dico quod quamvis gubernat
nat iuste et quandoque non / nam aliquando magis
de malis hominibus quam nullum premium re-
cipiunt nisi in presenti sic contingit quod aliquis ali-
quis tamen prosperis recipiat de bonis temporalibus
quam ille meruit Similiter contingit forte
in presenti quod homo equaliter puniatur sicut cul-
pa requirebat licet hoc non fieret
aliter et cetera Et quod sic de iustitia isto
secundo difficile est nimis salvare vel
impossibile in omnibus operibus divinis iu-
stitiam communis et isto secundo sic quamvis non
iustitiae in divinis operibus nobis incomprehen-
sibilis hoc dicit [illegible] xi. xx. xx3. de-
clarat quod iudicia dei quamvis faciat cum
illo magis et cum alio severitatem (rigorem) et iustitiam
sunt incomprehensibilia et cum iustitia — tertio modo
exponendo hic iuste dico absolute quod sic
quia deus sic gubernat sicut decet cum
(ad primum) et honorabiliter convenit — Ad primum principale quando
arguitur sunt duo culpe in naturalibus et supponitur
quod sic dare summam penam quam alii et cetera
dico per eandem responsionem argumenti quod assignare
maiorem penam quam debet natura humana
posse sustinere potest intelligi primo simpliciter
et absolute alio modo cum circumstantiis et dis-
positionibus dico igitur loquendo absolute quod non est
dare summam penam quam natura humana potest
sustinere / quia quacumque afflictione data
potest deus creare maiorem et acutiorem Similiter
quacumque apprehensione pene potest deus creare
caloratiorem et sic de qualibet causa
[illegible] pene et sic de intensione [illegible]
pene potest quacumque data creare minorem

dico tamen quod est dare summam penam quam
potest in statu isto ponente sub ipsis dispositionibus
ab omnibus et cum talibus circumstantiis. Dicimus
ad formam argumenti admitto casum vero
quando dicit quod Sortes quamvis puniatur Platone
est negandum quia deus potest Sortem incipere
punire Platonem quam tardius obiit ad
certam mensuram donec fiat ei equalis
recompensando pene quam sustinuit Sortes
ante mortem Platonis et tunc equaliter punientur
et si arguitur Sortes punitur plus quam Plato ante
et postea equaliter cum Platone vel quamvis quan-
do non [illegible] concedo tamen quod si Plato non incipit
puniri [illegible] ad tempus fiet equalis tamen Sortes
ab [illegible] sive mortis [illegible] punietur minus
quam Sortes et si hoc fieret negaretur
(ad 2m) tamen quod iuste fieret. Ad secundum formam quando
arguitur de pena puniendi quod sit a et adul-
teri damnati qui sit b et cetera dico quod a
et b non sit pene eiusdem rationis cum
una sit damni tamen et alia sit dampni
et sensus et ideo b excedit a in infinitum
sicut corpus superficiem et linea punctum
et ideo licet a infinities replicaretur
quod tamen sic non potest et sic quamvis pro [illegible]
(ad 3m) est hec dicitur et cetera. Ad tertium quando arguitur de decre-
ti in peccato mortali et veniali et cetera dico
quod veniale additum mortali punitur pena
perpetua quia numquam potest illud peccatum deleri
cum decedit sine gratia sine qua nullum peccatum remitti
potest / et quando arguitur quod quamvis punitur pro veniali
et mortali simul quam pro mortali solo vel secundo
et quando accipitur vel processus quam sit c.
admitto casum et quando arguitur c est pena
aliquanti concludo igitur aliquoties replicatum
reddet b nam maior non istam quam
quia iste processus nulla multiplicatione
replicatum reddet b. nam certitudo pene

[in]fligitur pro mortali ita quod pena illa
vel compassio non habet eternitatem nisi pro mortali
et ideo concedo quod in eternum punitur pro compassione
tamen quando compassio non est condita in temporem
et iste condicio non foret eternus nisi propter
peccatum mortale. Et ideo si pro comparacione
distinguamus quod infligitur parvi pro venia
li ab illo quod infligitur pro mortali parvi
non sunt eiusdem racionis nec comparabiles
admicem sicut quod tunc aliquis erit replicata
reddat b sicut nec linea infinita
est replicata reddet superficiem et ideo
nullis quamvis tamen puniuntur pro venialibus
sicut pro mortali et si haberet infinita
venialia. Ad 5^m quando arguitur peccatum pro
et plus est alius sicut tamen pro maiori gratia
admitto antecedens et concedo quod pro quantum punitur
et maiori bono privatur et quando infertur igitur
punitur iniuste nego quoniam quod punitur secundum
deum statuit et voluit hominem punitum gratia
condicionatam sunt [struck] intensa pro peccatum
mortale. Ad 7^m quando arguitur de homine creato
sine quantum peccato originali michi habemus
dicere secundum legem meam statuta dei ante
peccatum ordinacione sicut deo placeret
vel annichilando ipsum vel conferendo sibi
vitam eternam absque meritis et non solum posse
in celo absque meritis igitur hoc sunt in con
celo ex puris naturalibus sicut potest vel posse
eum ponere in inferno si vellet vel posse
eum [struck] manutenere semper pro se
sicut vellet et quicquid faceret iuste faceret
3° exponendo ly iuste. Ad 6^m quando
arguitur non attendat proporcionem inter culpas
et penas primam et mitam secundum iuste
nego consequenciam quoniam ita si statim cum ille
primo hominem creasset eum in celo sine
merito posuisset nullus iniusticie reus
esset sicut si eundem in supplicio perpe
tuo posuisset et propter hoc non obligatur

ad attendendum proporciones inter penas et
culpas vel inter meritum et premium. Alio
modo dicitur negando assumptum scilicet quod illud quod
respondet pro culpa est proporcionatum cum
quod voluit quod sunt pro tali culpa repetitum
et quando probatur omnes etc. quod sunt alique culpa
que quibus alia imponitur excedat punire
quibus malicia commissa grate personam
2^m distinctionis 2 circa de hoc etc. Ad
istud potest dici quod unum peccatum est in in
finitum maius alio et quamvis sunt multi
dempto uno quod deo patrata comparabilia
et eiusdem speciei sicut si haberet quod unum
excedit aliud in proporcione hoc est quod
unum quod est magis in infinitum replicatum
non reddet aliud et tamen aliud foret finitum
et hoc includeret contradictionem. Ad 7^m quando
arguitur quod pro peccato finite malicie deus
infligit penam infinitam et pro temporali
sempiternam secundum iuste etc. Ad difficultates
istius articuli videtur quidam doctor de
clarans 3 questione p^a est quod peccatum est in se
malum finitum. 2° quod peccatum in dampnatis
manet imperpetuum sicut dilectio dei
manet in beatis perpetuo et ideo debetur eis
pena infinita in duracione quia peccatum
manet in dampnatis quia peccavit et
nalitur infinita duracione. 3 questio est quod
peccatum mortale finitum tempus non debet
infinita pena secundum tempus sed finita tamen
p⁴ questio p² sunt. Tamen est peccatum parvi
speciei est honor deo debitus pro pec
catorem subtractus sed honor deo debi
tus ab homine est tamen finitus secundum peccatum
quod est eius subtractio est finitum antecedens patet
per distinctionem 1 circa de hoc etc. quod sunt
tunc michi est aliud quod non reddet de

debitum honorem sibi quia si honor deo
debitus a natura finita foret infinitus
sequeretur quod tunc illa natura creata teneretur
honorare deum sicut deus seipsum vel filius
patrem suum. et sic si honor debitus deo
sit infinitus tunc aliqua natura creata teneretur
ad operationem que excederet in infinitum naturam
operantem. 2° arguitur sic. si peccatum foret
2
infinite malitie intensive tanta
esset malitia eius quanta est bonitas
dei quod non videtur capere intellectus. 3°
3
arguitur sic si sic deus non posset punire iustum
peccatum sufficienter quia non pro pena finita
quia tunc non esset debita proportio inter
peccatum et penam nec pro pena infinita
quia velle peccare mortaliter per unum diem
meretur penam infinitam in tempore ergo
velle peccare per tempus infinitum est
in infinitum maius malum quam velle
peccare per unum diem igitur velle peccare
per tempus infinitum meretur penam infi-
nitam intensive sed talem non posset
tollerare natura ergo etc. 2° contra primum arguitur sic voluntas
humana tenetur obligata diligere deum
super omnia post mortem sicut in vita
sed dampnati hoc numquam facient ergo cot-
tidie peccabunt maior patet quia aliter
homo in patria non teneretur deum diligere
super omnia quod est falsum. maior patet. sed augustinus
de perfectione iustitie illud preceptum de
diligendo deum ex toto corde etc non
implebimus nisi in patria a beatis. sed
maior honor debetur deo in patria
quam in via quia impletio totalis illius
precepti quod beati in patria tenebuntur im-
plere. 2° sic peccatum est auferre a deo
honorem quem sibi debetur in via ergo maius

peccatum est sibi auferre maiorem honorem
sed maior honor debetur deo in patria
quam in via quia impletio totalis illius precep-
ti sicut dictum est. igitur 3° dampnati magis
peccabunt in morte quam in vita. 4° confirmatur
per magistrum sententiarum et in ultimo ubi
dicit Eandem tenebre exteriores interius
sunt quia eadem malignitas odii et voluntas
que tunc erunt in inferis reproborum
ergo videtur dicere quod in inferis reproborum
maior malignitas sit post mortem quam
in vita. 3° contra assumitur ad eiusdem
quia arguitur peccato mortali finito secundum tempus
debetur pena infinita secundum tempus ergo peccato
mortali in duplo secundum tempus debetur
pena in duplo maior et non in
duplo minor ~~et non in duplo est~~ secundum
tempus quia alteri debetur infinita secundum tempus
ergo maior in duplo intensive ergo in
decuplo secundum tempus debetur maior pena in decuplo
intensive ergo infinito peccato secundum tempus
debetur pena infinita secundum intensive
igitur premium gaudium infinitum beatus
et per quod gaudet tamen quilibet beatus
sicut deus. ad ista rationes videntur
negando in ordine tamen aliqua inmittuntur
sed quod peccato finito secundum tempus debetur
pena infinita secundum se tempus. contra
hoc arguitur opinionem et primo contra primam partem conclusionis quia tunc
magis apparet verisimilis arguitur sic tale
malicie est peccatum quante bonitatis foret
illud per quo non debet fieri peccatum
si esset. sed pro infinitis mundis salvan-
dis si essent non debet fieri peccatum secundum
augustinum 2° contra deus ho. c. ix ergo tante
malicie est peccatum quante bonitatis foret
infiniti mundi sed illi forent infinite
bonitatis intensive ergo secundum augustinum peccatum

[..]punire maliciae intensive .. ꝓ arᵉ
q̄ ꝯtm istius ꝯois si pctm nō sit ma-
ioris maliciae quam honor subtractus ē
bonus s' nō ē quibus pctm occidere q̄
iste honor ē bonus q̄ ille facit deo
q̄ nō occidit. ꝑ suado hᵒ neguitum
preceptum primum honorem facit deo ꝯa
3ᵐ ꝯᵒ bᵃ philosophi magis qꝛ est
durac̄ q̄ intensive ꝑ[..] .. ita beatus augus
22. de ciuitate dei ꝑ totum h' intendit
probare q̄ p culpa temporali ꝛ mome
tanea ꝑ tempus debetur pena ista
ꝑ duracōm ꝛ eterna separatur aut ē. 6 ꝛ
8ᵒ inquit quam penarum in legibus scripsit
ee tullius ꝯ confᵃ qꝛ leges humane que
dicuntur ee iuste p pctō momentaneo
infligunt penas perpetuas q̄ pꝫ de exi
lio perpetuo q̄ perpetuum foret si ꝑsona
perpetuo maneret sic de mutilacōe ꝛ mor
te igitur nō ē contra rōm statuere hᵒ de
diuino iudicio Item probat gregorius 4. dial.
ad magna iusticia iudicantis pertinet
ut numquam careat supplicio qui numquam
caruit uoluntate pctō ꝯ contra 2ᵐ ꝯ si
dapnati continue peccarent ꝯᵒ bᵃ ꝯtinue
mererentur ꝛ sic beati continue angerentur
continue ꝛ per ullus esset perpetue beatus. Similiter
q̄ eius sit hic potuit ꝗ ē dare maioris
gradum gaudii q̄ deus potest dare illi nec
sit tᵉ gradus a quo tunc alius huius habet a
a' nō ꝑ habet a ꝯᵒ nō pt meri plus
ꝑ nō habet a ar sic huius continue meret ꝯ
p uno die debetur b' ad primum sit
b igitur p 2ᵒ die b' debetur tunc qꝛ nō
est possibile q̄ unus habet p 2ᵒ die q̄
pᵒ ꝯ eius a gradus nō distet i infinito
a pᵒ q̄ habet aliquid erit bonum dicere q̄ huius
hᵉ a ꝯ p illud q̄ nō pt meri nec

nō potuit eodem magno de dapnato
sit similis gradus pene q̄ iudas pt
sustinere a ꝛ recipio pctm diuinum in
de ꝛ pena correspondentem qꝛ sicut continue
peccat ita oportet q̄ pena sua continue
intendatur ꝯ erit deueniri usque i infinito
aliquo finito ad gradum pene a. Si dicatur
q̄ puniuntur p eandem nō puniciorem
contra tunc periret distinctio doctorum inter
ueniale ꝛ mortale qꝛ mortale correspondet
pena perpetua ueniali temporalis Si dicatur
q̄ iō mortali correspondet perpetua qꝛ manet
sp usque ad mortem .. contra eadem rōe
ꝛ ueniali debetur perpetua pena si ma
neat sic mortali usque ad mortem quia
ē falsum .. ꝓ si sic numquam aliquis sanctus committit
pctm mortale qꝛ in nullo sanctorum permansit
pctm usque ad mortem .. ꝓ si ꝯsideratur
de pctō mortali ꝛ continue ꝛ dicetur sic
peccasse mortaliter incontinenter ita sequitur
contingitur ꝛ nō est in pctō mortali et
ultimo igitur nō manet in eo usque ad
mortem ꝛ ultimo ꝯ nō fuit mortale
ꝛ similiter sic ytem ꝛ p eius credidit
pctm suum dimissum cum aliis circumstan-
tiis ꝯ meritis ꝯsiderandis .. ꝓ q̄ hᵒ q̄ de
actu pctī manet pono uoluntatem dap
natum ꝑ uoluntarium homicidium qui
quidem actus nō manet sp s. uelle
occidere manifestum est nec uelle occidisse
qꝛ instabit de hᵒ q̄ uoluit licet nō
tempore penitebit .. ꝓ q̄ rōe uiui pctm
manet ꝛ ad. ꝛ sic omnes male uo
lentes manent continue in peccantibus
quod ē falsum ꝯ nō ē dare sed dicere
q̄ pctm maneat quantum ad actum sed
solum quantum ad reatum sicut dicit magister
sentenciarum li. 2ᵒ d. 42. c. 7 .. ꝓ si ac

quod ymmo diligat prius et ordinate sim-
pliciter eo et eundem postea odiat sicut
aliquando contingit quod per sententiam idem est
contrarius odii et amoris infami. Iste dap-
nabitur propter ista peccata. sed iste actus
propterea manebit in eo et sic eundem in-
mis diliget et odiet in eternum .. Probatur
dapnetur aliquis quod deum dilexit post sicut
iste actus est peccatum mortale dapnetur
sed propter hoc ergo sequitur habeat oppositum iste ac-
tus diligendi deum summe propter perpetuum
manebit in eternum et sic idem odit
deum et diliget deum intense. odibit
quia deum quod omnes dapnati odibunt
deum et tamen diliget deum intense et sub
eadem intencione apprehensio .. Probatur sicut quedam
actus omissionis qui nullum actum
requirit. ponatur igitur quod aliquis dapnetur
propter talem omissionem hic non apparet cum
manet. Si dicatur quod dapnatus appro-
bat quod omisit. Contra tamen quod ista appro-
bacio est novum peccatum tamen quod dolebit
de ista omissione licet non contricione.
.. Ad primum racionem probat quod quanto talis malicie
est peccatum quanto bonum ... istam
propositionem ... ipsa est ... et ... in eum
est ... quod nunc peccando possit subtrahere
deo maiorem honorem et magis pec-
cando minorem ... Esto quod tenear
hodie celebrare unam missam sub pena
peccati venialis et tenear simul dicere
orationem dominicam sub pena peccati morta-
lis simul cum isto pono quod omittam
utrumque ... magis peccato o-
mittendo ... quam omittendo mis-
sam igitur maior honor est subtractus
per hanc omissionem deo ... ergo
sic maior honor esset deo quod diceret

orationem dominicam quam quod celebraret ...
Si dicatur quod ... concedendum est quod
maior honor est deo perdendo eius
precepto scilicet de celebratione festive quam
faciendo opus ... de consilio
puta edificando ecclesiam. Contra quia
beatus paulus magis honoravit deum
quando servavit sabbatum in iudaismo quam
quando se obtulit deo sponte ad moriendum
pro fide catholica ... quod unum fecit ex
precepto et aliud ex consilio. Aliter potest
dici quod honor subtractus deo est infi-
nitus saltem duratione ... ex
precepto tenetur servare caritatem in eternum
et deum diligere in sempiternum et ideo
qui privat se caritate privat se bo-
no infinito saltem secundum durationem et
ideo subtractio illius est infinitum ma-
lum intensive eo modo quo privacio potest
dici malum infinitum et ideo quando accidit
in articulo quod honor deo debitus a creatura
non est infinitus intensive concedo et
tunc nego illam consequentiam quia subtractio
illius honoris non est malum infinitum
intensive et concedo quod privacio cuiuscumque
boni perpetuo potest dici malum infini-
tum intensive et ulterius ad argumentum quando arguitur
quod si homo tenetur deo ad honorem infinitum
tenetur tamen honorare deum sicut filius
patrem in divinis dici potest quod nusquam
legitur quod filius teneatur honorare deum
nec spiritus sanctus eundem sicut neque deus eundem
non tenetur filius honorare patrem nisi
secundum humanitatem assumptam sed est improp-
ria locutio .. Ad tertium quando arguitur si ma-
licia peccati foret infinita intensive igitur
tantum esset malum ut dici potest distinguendo
quia tanta est malicia quanta est ...

ut patet
Ad 3m

[illegible]tas s[ecundu]m ampli[tudine]m ee q[uod] p[otes]t accipi
p[ro]pe et tu[n]c est s[e]n[sus] denot[atur] e[ni]m q[uod] malicia
sit ad et bonitas dei sit ad et neutr[um]
illor[um] e[st] maius alio et tu[n]c e[st] s[ensus] q[uia]
malicia e[st] tu[m] negatio et no[n] e[st] ma[ior]
res in ea ubi d[icitu]r ee bonitas q[uam] in
lapide sicut d[icitu]r c[apitulo] de q[ues]t[io]ne u[niversali]
c. ei. Alio[modo] p[otes]t accipi illa p[ro]p[ositio] m[aior]
p[ro] ista ad sili[ter] termi[n]o u[niversali] qui bene
ind[ic]et ad intro[...] statim q[uia] qu[antit]a[s] e[st]
malicia de p[...] mobili et [...] q[uo]z statim
q[uia] q[uantit]as e[st] de dei bonitate et [...] e[st] u[ni]u[er]s[a]l[is]
di[cendu]m e[st] en[im] de u[...] q[uod] e[st] infinita inte[nsi]ve
[...] q[uod] bonitas dei est infinita
intensive / malicia no[n] pot[est] e[ss]e [...]
bon[um] infinita s[ecundu]m duratio[n]em et ideo [...]
[...] e[st] infinita intensive. Ad 3[m] q[uando]
ar[guitur] si p[eccatu]m foret malicie infinite
de[us] no[n] p[otes]t punire [...] ad p[...]
q[uia] [...] velle peccare p[ro] u[n]i[us] die
meretur pena[m] infinita[m] in t[em]p[or]e s[e]d
velle pecca[re] p[ro] t[em]p[or]e infinito est
maius malu[m] q[uam] velle peccare p[ro] u[n]i[us]
die q[uia] velle peccare p[ro] t[em]p[or]e infinito
meretur pena[m] infinita[m] inte[nsi]ve. Ite[m]
no[n] p[otes]t [...] tollere [...] ad ist[u]d p[otes]t
dici ne[gan]do m[aiorem] q[uia] p[otes]t ee q[uod] a[liqui]s
ita [...] peccet [...] peccare p[ro] u[n]i[us]
die t[ame]n sicut ille q[ui] vult peccare
p[ro] t[em]p[or]e infinito ponat[ur] e[ni]m q[uod] hic
sint duo [...] quor[um] u[n]i[us] statu[er]
at penes se hodie volo [...] et
ho[...] volo destruere c[ivit]atem / et alius p[ro]
penes se statuat volo [...]
in et[er]n[u]m no[n] e[st] dubiu[m] q[uin] p[eccatu]m p[rimi]
foret [...] [...] q[uo]d e[st] ex
p[ar]te voliti in volu[n]tate p[ri]mi q[ui] p[ro]ced[er]
et [...] infini[ti] et temporalis in

nolunt[at]e s[ecun]di et id p[otes]t dici q[uod] m[aio]r ac
cep[t]a e[st] falsa. Et si ar[guitur] sic / q[uia] velle
odire deu[m] p[ro] die meretur pena[m] infinita[m]
s[ecundu]m t[em]p[u]s et velle d[eu]m odire p[ro] 2
ad[h]uc maiore[m] q[uia] velle odire d[eu]m
p[ro] t[em]p[or]e infinitu[m] meretur pena[m] infi
nita[m] inte[nsi]ve p[otes]t dici q[uod] q[uantit]a[s] de for
ma [...] q[uod] si fiat p[ro]cessus in augendo
s[ecundu]m ead[em] p[ro]portio[n]em et no[n] s[ecundu]m ea[n]d[em]
q[uan]titatem erit p[ro]cessus in infinitu[m]
et no[n] s[ecundu]m infinita q[uan]titas sicut p[atet]
divid[en]do u[nu]m pedale s[ecundu]m p[ro]p[or]t[io]nes p[ro]por[tiona]les
et appo[nen]do alt[er]i [...] pedali e[ri]t p[ro]cessus
in appo[nen]do in infinitu[m] et t[ame]n nu[m]q[uam] e[rit]
cui p[otes]t add[end]o e[ss]e 2 pedu[m] q[uia] nu[m]q[uam]
[...] de [...] p[ar]tib[us] fit add[itio] totum
[...] et io [...] 1a arg[umentu]m no[n] [...]
[...] argu[...] sic velle peccare p[ro] u[n]i[us]
die e[st] malicie aliq[ua]nte et velle pecca[re]
p[ro] 2 e[st] duple malic[ie] et in 3o t[ri]ple
et sic de ceteris q[uia] velle pecca[re] p[ro] t[em]p[u]s
infinitu[m] e[st] infinite malicie intensive
p[otes]t dici q[uod] a[n]t[ecedens] assumptu[m] e[st] s[ecundu]m p[ro]ced[...]
alias d[...] fuit [...] p[eccatu]m e[st] in
duplo [...] alio simp[lici]t[er] loq[uen]do et
co[m]p[ar]a[n]do q[uan]t[ita]te[m] p[eccati] s[ecundu]m pena[m] cor
ru[n]de[n]tem de lege ordinata na[m] si
a et b sint due pene et[er]ne tu[n]c d[icitu]r
q[uod] a dupla ad b tu[n]c ar[guitur] sic ee
duplu[m] ad a[liu]d e[st] divi[sibi]le in duo q[uor]u[m]
utr[um]q[ue] e[st] eq[ua]le illi cui e[st] duplu[m] s[ed]
a e[st] duplu[m] ad b q[uia] a pot[er]it divi
di in duo q[uor]u[m] utr[um]q[ue] e[st] eq[ua]le ip[s]i b
igi[tur] a [...] ex duob[us] infi[niti]s [...]
ista q[uia] a e[st] in duplo intensior
b q[uam] e[st] in duplo a[lte]r[a] b sicut no[n]
se[quitur] [...] e[st] i[n] duplo longior p[er]one
[...] e[st] in duplo maior p[er]one q[uia] stat

cum dicit q peccatum est simpliciter maior quam
lacior et spissior. Ite a. e equalis b. in
extensitate quam sit c. quam intensive e eterna ergo
si a. sit dupla ad b. capiatur ymaginacio
q in a. sit ad a. a equaliter parti c. quam
in c. equaliter in aliquo intensio pene
vel gradus foret qui corresponderet extensitati
pene ab eternitate et sic non foret ex
tensitas pene commensurata pene
quod est propositum Contra istud arguitur sic de
infinito quod est maius alio est plus quam du
plum ad aliud et plus quam triplum et sic in infinitum
sed unum peccatum est in infinitum maius alio
secundum augustinum 2. contra adversarium legis c. 12. omne pec
catum commissum in personam christi est infinitum
quantum quorumlibet peccatorum aliquorum quamvis graviorum
peccatum est plus quam in duplo quantum et plus
quam in triplo licet non precise quotuplum ad
Ad istud potest dici nego minorem augustinum quem
allegatur et potest dici quod augustinus loquitur yperbolice
ad insinuandum summum honorem quem
debet dari illi persone et quod non omne peccatum
illatum immediate illi persone sit in infinitum
peius quolibet alio patet quia impossibile esset
quod ad christi crucem occidendo christum et tamen
si ille error esset invincibilis nullum foret
peccatum et si ex errore esset peccatum veniale
eius molestia illata immediate christo
foret veniale peccatum solum. Aliter potest
exponi dictum augustini sic quod per illam
catheoricam hoc peccatum est incomparabile cuilibet
alii intendit ista propositio et tota
gravitas peccati esset constituta nobilitate
obiecti contra quod immediate et corporaliter peccatur
et ad tunc peccaret occidendo molestando
christum solum peccatum foret incomparabile
cuilibet alii peccato distincto secundum speciem a
quo peccato variaretur cuilibet alteri

persone corporaliter et hoc est unum modo in
hoc in infinitum est quantum isto secundum hanc
circumstanciam ergo hoc in infinitum est quantum
isto et hoc est falsa si quod et simpliciter sicut
non sequitur a. est in infinitum longius
b. igitur est in infinitum maius b. simpliciter
secundum omnem dimensionem quam sit b. una quan
titas bipedalis longitudine et latitudine
et a. quantitas pedalis in latitudine
in una continuitate et extensa per modum
partem proportionalem infra partem ita quod se
quens sit semper equalis precedenti immediate in longitudine
et subdupla in latitudine secundum communem
ymaginacionem quantitatem proportionalem extendi
in infinitum et sic a. est in infinitum longius
b. et tamen equale in magnitudine vel adequatum
sit sicut b. una linea infinita et a. unum
corpus pedale non sequitur a. est in infinitum
longius b. igitur in infinitum maius b
ymmo stat quod b. sit in infinitum maius
a. respectu ad quantitatem puta de quo est
ibi difficultas videtur probari posse dici
quod omne peccatum mortale sit infinite
malicie intensive eo modo quo infini
tas intensiva convenire potest creature
creature quia potest punire videlicet possunt
peccatorem compensare et malum secundum bonum
quod puniat puniat autem peccatum gratiam qua
imperpetuum videbat et in se sunt sicut puniat
privationem beatitudinis que foret in eo imperpetuum
et eo tunc peccatum puniat tot bona infinita
propter peccatum aliquo modo esse malitie in
finite et non convenienter probo quia non maius
in infinitum videtur si puniat hominem in in
finito bono finito intensive foret malum
in infinitum extensive ergo si puniat modo
hominem bono infinito videtur quod sit malum
infinitum intensive. Contra si hoc esset

illum peccatum esset quam aliud quodcumque
quia sicut dicitur est heretica quem … per quintum
… et nunc questione 138. ubi deducit
ad hoc sicut ad inconveniens quod unum infinitum
esset maius alio. Ad 2m nego quod est
inconveniens quod peccatum sit infinitum intensive quia
esset una res habens partes infinitas inten-
sive sed quod sicut non peccatum sicut ponitur
vel necessario nulla quarum aliqua sit finita et
alia infinita divisione. Verum qui dicit
iste peccavit mortaliter denotatur quod fecit
vel omittit ad aliquem modum quod sibi est
preceptum et quod non … se bene infinitum
… tempus etc. et ideo dico quod suum peccatum est
infinitum intensive et non extensive …
quia ad suum … et sic est infinitum
intensive in proposito non est ad … nisi quod
in infinita … hoc est in difficile
experimentale … illius peccati debet
ponere … infinitum et ideo illud peccatum
est quodammodo infinitum et non extensive quia …
manet actus sed transit et ideo dixi
quod est intensive infinitum. Ad formam igitur

ad formam arguti

argumenti nego consequentiam sicut si sit … una
linea infinita et una superficies infinita
superficies foret maior in infinitum quam linea
… si foret hec superficies pedalis longi-
tudinis et latitudinis infinite que sit b
et alia bipedalis latitudinis et longitudinis
infinite que sit a manifestum est quod ista
foret maior simpliciter et tamen non foret
longior. Verum non sit a est equalis b in
longitudine aut a est equale b. eodem modo
dico de peccatis hoc est infinitum intensive
et illud est infinitum intensive et tamen neutrum
est maius alio nec consequentia quia potest esse
maius malum quod plura mala includit
b quod continet maius preceptum etc. Ad quintum

dico quod … dicitur quod unum tempus infinitum
non est maius alio infinito hoc probat ibi
nec una linea infinita maior alia nec
unum corpus infinitum maius alio eciam
… est de infinito intensive quando
loquitur de peccato et re positiva et ideo non
est simile. Ad 6m argumentum … quando
arguitur quod … hominis manet obligata
ad diligendum deum et … similiter non tantum
in omnibus et quando dicit dampnatus numquam
diliget deum igitur continue peccabit nego
consequentiam verum potest dici quod ista propositio …
peccat … potest dupliciter exponi
… non facit sicut debet
et debet ad facere vel omittere aliquid
… non … sicut … debet
et ideo meretur penam et per omnem qui de-
meretur peccat … sed non omnis qui peccat
… demeretur … non concedi potest quod
dampnatus continue peccat quia continue omittit
illud ad quod obligatur quia omnis natura que
diligere potest deum tenetur diligere hoc
est tenetur virtualiter actu opposito 2o modo
non peccat dampnatus quia deus non vult
quod iste actus de … imputetur sibi ad de-
meritum ut pro isto actu penam habeat …
sed deus ponit hominem in naturalibus nec appli-
cando … ad virtutes nec reprobando
ea ad penam … meretur nec demeretur
isto modo loquendo ut … loquitur de
merito et de demerito et per … dampnati
non demerentur et tamen … ad dicendum
tamen demones demerentur sicut …
Ad 7m … quando arguitur sint a et b due
anime equaliter puniende in purgatorio …
… quod a detinetur maiori gratia et b minori
… Ad illud dici potest quod anime punite in

purgatorio puniuntur dupliciter pena, scilicet pena
sensus et pena dampni / loquendo de pena sensus
equaliter puniuntur a et b extensive et
intensive. loquendo de pena dampni
equaliter puniuntur extensive non intensive,
hoc est per tantum tempus punitur a sicut
b et equaliter pena dampni extensive, hoc est
dicatur id est diu retardatur ne videat deum
sicut b, sed non punitur pena dampni equaliter
intensive, id est non a tanto bono retardatur
b sicut a, nec est simpliciter ita malum re
tardari per equale tempus a gloria debita
b sicut a gloria debita a / et tunc quando
arguitur: igitur iniuste puniuntur, nego consequentiam
quia amor est bonum et quanto [illegible] quia deus
vult quod videntes equalia purganda equaliter
puniantur pena sensus tamen / ad quartum quando arguitur
ecce quod oretur pro a et non pro b, tunc a citius
liberabitur, concedo consequens. a non meretur
plus quam b. dico quod credunt catholici
quod alius viator meretur pro a et ita
est lex statuta quod viatores mereri
possunt pro hiis qui sunt in purgatorio et tamen
in via, quia illi qui sunt in purgatorio sunt
non viatores. Non tamen fuit aliqua
lex per quam equaliter peccantibus posset
equalis pena infligi / et duplex duplex
et sic quando quia nullus peccans non est
capax penarum in ista proportione
et tamen forte sic mortalis [illegible] peccat
ponitur quod hic fuit duo quorum unus
committit notorium homicidium, unus per
alios mille personas, tamen tanta pena
millesies debetur. 2o quia [illegible] et tamen per
nullum potest sibi tanta pena infligi
equalis constat et ideo iustitia divina
plus relinquit impunitum. Ad aliud

dico quod deus habet duo facere puni
re peccatum, unum in vita ista aliud in futuro
et concedo quod multos quamvis punit peccatum
veniale in futuro quod mortale in vita ista
et cum arguitur igitur iniuste, negatur consequentia
et omnes consilio quod aliquis multos quamvis pu
niat in futuro veniale et satis bene ordi
natum. Ad 9m quando arguitur deus equaliter puniat
unum qui meruit et alium qui nunquam me
ruit, quia primum bonum non concedit in
infantem primum motus [illegible] dici concedo
quod primum bonum adulti concedit in cata
proportione primum motus qui nunquam habuit
usum liberi arbitrii etc. [illegible] proportio in
vel supplicationis. non tamen sed dico quod impossibile
est si detur quod sit exemplum quod ab adultus
viator meretur sub [illegible] primum ad pri
mum bonum una primum datum motus talis
confert sibi per meritum Christi cuius iste
parvulus efficitur particeps per sacramenta etc.
Illud non meritum Christi confertur parvulis
ab illo adulto. Unde si diceret vel ad
meritum [illegible] illud erit per gratiam et bonum
usum liberi arbitrii etc. in nato [illegible] quod plus
meretur quam sub exemplo ad primum bonum
in casu argumenti. Ad 10m quando arguitur de
duobus viatoribus [illegible] vel equaliter
[illegible] in naturalibus [illegible] dici quod [illegible]
[illegible] quod iste qui plus meruit plus
diligit et secundum opinionem quod post actum
formaliter beatificum [illegible] a deo et
non ab intellectu facile est evadere sicut
patet. Ex quia hoc non teneo, dico quod producitur
actus beatificus a deo non quia
una pars eius elicitur a deo alia a
creatura, sed deus et creatura concurrunt ad
eandem. Hoc tamen dico quod deus illi qui habe
bat debiliora naturalia efficaciter augeret

ad 9m

ad 10

[illegible] hinc glie infinitudo vel vna meta alia nobis incognita vel inmensitate tempore actu carendo .. Ad 11m quando arguitur de beato et simplici vel concedo quod equaliter premiantur et non solum potest plus equaliter premiari sed sapiens plus equaliter recipiet de cognitione etiam potest dici quod plus sapiens nichil recipiet de cognitione quam plus habuit de cognitione habet in via sed sibi correspondens in dilectione vnde plus recipit de dilectione et nichil de cognitione et sic equaliter erunt cognoscentes et diligentes deum vnde beatitudo non solum consistit in cognitione sed in multis aliis tamen sicut sancti omnium sanctorum augmentantur gaudium. Aliter potest dici quod quantumcumque plus sit sapiens in hac vita nulla parte cognitionis beatifice et hac ~~vita habet~~ hinc quam est visio intuitiua et ideo tamen potest recipere de cognitione illa beatifica simplicissimus sicud sapientissimus ideo aut procedit ac si cognitio quam habet hic vel alia cognitio foret pars cognitionis beatifice quod non est .. Ad 12 quando arguitur deus iniuste premiat christum etc nego antecedens ad probationem quando queritur aut tamen dabitur christo etc solet dici quod christus meruit pro sufficientia infinitis hominibus si essent et totidem in eo quod posset saluari licet tot non meruit pro efficacia et sic ibi etc. potest dici quod hic esset negandum christo etc humano genere dabitur tamen quod christus meruit pro sufficientia quam non tot de humano genere saluabuntur ad quod saluandos passio christi sufficiens potest quod tamen meruit pro efficacia sibi dabitur .. Ad 13m quando dicitur de duobus equalis merita etc quorum vnus premiatur est etc dico pro illo et pro nichil aliud nescio illam vnam iste equalis meruit

et inequaliter premiatur igitur iniuste [illegible] certo quod sic et plus pro aliqua opera in [illegible] meruerit recipere a me etc et [illegible] retribuendo deum peccati etc. et plus dimitto nichil iniusticie facio vnde neuter recipit quam meruit et plus. In proposito sic est quod quilibet beatus plus habebit quam meruit et hoc dicitur saluator mathei capitulo 20. c. de patrefamilias conducente operarios etc et in fine diei dedit similiter singulos denarios qui significant vitam eternam dominicam et benedictam. Iudicaui tamen quibusdam ante quibusdam post quibusdam remissius et quibusdam intensius vnde concedo potest quod ille qui est hodie vita sua sicut latro bonus preiste tamen habebit tantum de beatitudine corporaliter et intensiue sicut iste sed tamen habebit quam meruit et plus quam neuter plus habebit quam meruit .. Ad 14m principale quando arguitur cum deus gubernat etc ordinaret omnem hominem ad beatitudinem etc dico per eundem istam antecedens quod deus ordinat hominem ad beatitudinem potest intelligi duplex primo sic quod predestinet omnem hominem ad graciam et gloriam conferendo eis vtramque. Alio modo potest intelligi sic quod det naturam humanam talem que sit capax beatitudinis et applicat ei leges et statuta quibus possit peruenire ad beatitudinem si illas leges teneret. Primo modo non ordinat deus omnem hominem ad beatitudinem consequendam. 2o ordinat sic est creat naturam humanam capacem beatitudinis. Et quia finis hominis est beatitudo sed minor pars hominum consequitur finem illum quam sit plures mali quam boni sicut dicit magister 2o sententiarum di. 12. c. 2. et patet quia erunt multi sunt vocati pauci vero electi. 3o patet

maior caret presūo fine nāli qp ē mgēs qr nllm violētū ē ppetuum ībe 2º de ce° gētōe pbat q motus mordiatus nō pt gnete rebus q tpe infinitum qr tūc mor dinatō foret nālib rebꝫ gne f' / gn pr qr si vr ē i d / ut dt antiqui tūslo qp ē in sūma istatē rerū & i sūma tpīs b' dt gtr q̄ res que sūt i maiori pte pli & in maiori pte tpīs sūt nle & i d q̄ gueīt plib suppo tis & scd'e nāe & i maior pte tpīs ē hoī nle s; hoī ē carē btitudie q btitudo nō est finis hois nalis. Ad pncipalē dico sicut pt dem ē / q̄ finis hois ē btitudo & qnib; hō ordinat ad btitudi / hc ē sic a deo ē ths nā q̄ ē capax btitudis bn sicut gnans gnue ordinat grūe ut sit deorsū & nichil a d ē dm hc ordiat gnue deorsū / nisi q̄ hc dat sibi gnm nl remouet pchibens / sic ē in pp / ita deus ordinat hoiem ad btitudinem / qr creat hom nāz / capacē btitudis & remouet pchibens qp ē in se / faciendo leges s' gentes p tm sic gndo / & nō sic ordinat hoiem ad btitudinē / sicut ordinat sagitta p ad metā / p actū qui gtinue moueat & pellat ad btitudinē / sz sicut dm ē qr facit eum capacem btitudis / & qr tūc ē pfectissim qn gngit deo / deo ē deus sis hois / et ad argm qn dr maior ps hom carebit & carebit btitudine in ppetuum / qr sūt libi arbitrij & auertūt se a fine q̄ gsequi debent & qn dr q̄ nulla violentia ē ppetua / hc dz negari qr in infno ē violenta actio sup corpore. Conūr eadē rone possꝫ dicē q̄ deus ordinat hoiem ad iusticiam / qr facit hoiem & legē nāz qꝫ eius capacem insufficit nec ōmnia / tum qr btitudo sup deus cuius hō ē capax

pficit nāz & ei sume gtt / & io tns rei eē capacem ē ea ad illā nāl sicut ad fine / sicut hic gnue possit eē deorsum simpr & sine fine / tamen nō nē sic eē deorsū gt / & ibi maiore salua tū qr deus [illegible] at leges hoī ul doctrina qua inclinet ad petand s; magis ad gtrm igr ppe eo dcō nō ordinat hoiem ad iusticiam. Ad 2m cum argitur cōtra q̄ accidit in plib; suppositis dico q̄ hoc ē verum de nā nō libā tm q̄ Ad pma forma in isto pn qn arr deus ordinat aliq hoiem in btitudinē igr volt volūte beneplaciti cuilꝫ homi btitudinē nego gnaz & qn arr deus vo te beneplaciti cāt istam nāz / & volt eā eē ul gseq ad istū fine / dico q̄ volt eā eē capacem ths finis / nō tm volt volūte bnplati q̄ ipa habeat fine istū / qr volutas beneplaciti ē efficax & ē eā vr & ideo nichil volt volūtate beneplaciti nisi qd ē efficax & nisi illud q̄ efficit. Ad alia sūam qn arr sub sapiente gubnatore nl accidit pt intē cōm qd pp hom qr pt intenciōz sua nichil agit qr volūtas sua ul sit de nob ul a nob cuilꝫ dr. Intencio sua in pposito isto est volūtas sua / vn nō est intencio sua simpr & absolute q̄ omes saluent s; volt q̄ gnitionꝫ suppe rit s; leges statutas saluet. Ad 3m qn arr nichil intentū a nā accidit ut in paucioribꝫ vm est in nā intente fine nāe pom nō ē aūt i in nā que dnpt pt intendē s nār & libē nā s; augnm lꝫ de tn omes hoies volunt nār eē btos & tm in p aucioribꝫ accidit q̄ aūs sit btus. Ad 4m qn arr igens est gubnatori s creatura nobilissima

[illegible] subditur careat peccato sicut sic [illegible] id est primo miseratus est si nobilissima creatura sicut primum electum cogetur in fine. Ad 3m quod arguitur nullus acceptor personarum [illegible] personarum evidenter [illegible] conclusio est quod [illegible] quod predestinato sit aliqua causa sue predestinationis 2a quod in reprobato sit aliqua causa sue reprobationis 3o quomodo deus est acceptor personarum. Circa primum primo pono aliquas conclusiones prima est quod iste terminus predestinatio equivoce accipitur 2a unus sensus in actione alius in passione 3o pro predestinationis effectu 2o pro quodam complexo. Primo predestinatio accepta supponit pro deo et sic hec est vera predestinatio est deus sicut hec intellectus vel causa est deus. 2o predestinatio est creatura predestinata. 3o possumus dicere quod gloria eterna est predestinatio vel gratia est predestinatio et generaliter omne donum collatum homini a deo quo homo venit ad beatitudinem sic vocatur predestinatio. 2o predestinatio pro nulla re supponit sicut et iste terminus edificatio et est terminus quo utimur pro elocutione et breviloquium loco unius complexi unde iste terminus edificatio denotat aliquas compositiones et coniunctiones lignorum et lapidum et [illegible] in tali figura et sic iste terminus predestinatio accipitur re vera [illegible] deum velle dare alicui vitam eternam quam non [illegible] habet sed habebit vel alium non habiturum et non habet. Si igitur queritur an predestinatio aliquam causam habeat in predestinato dicitur sic quod predestinatio primo modo [illegible] deus nullam causam habet cum sit deus. Si loquimur 2o tunc sensus questionis est utrum predestinatus habeat causam sui in se et sic loquimur de homine utrum est quod sit quia componitur ex materia et forma que sunt causa sui sed hoc non est ad propositum. Si autem loquimur 3o tunc est sensus iste an sit aliqua causa quare predestinati sunt quare habebunt gratiam et gloriam etc. Vel dicendum quod aliquis effectus predestinationis id est dei predestinantis habet causam in predestinato hoc patet quia bona opera hominis habent causam in homine et tamen est unus effectus predestinationis [illegible] non [illegible] et [illegible] corporis et hec non habent causam in predestinato homine nec pro quo [illegible] [illegible] compositum quod vocatur effectus predestinationis. Si loquimur 2o sensus questionis est utrum quod predestinati sit aliqua causa sue predestinationis id est an deus preordinavit se daturum alicui vitam eternam propter aliquid in predestinato vel propter hoc quod predestinatus fuit aut futurus in predestinato. Hec est an talis talis sit vera deus preordinavit petrum ad vitam eternam hec est quod previdit petrum crediturum et finaliter dilecturum deum et iste sensus tractatur [illegible] apud doctores et dico quod non. Ypothesis est hec talis vera scilicet quod deus preordinavit petrum ad vitam eternam ideo petrus fuit crediturus in deum et dilecturus eum finaliter id est quod sic id est quod est bona [illegible] dicit [illegible] per [illegible] ideo est eclipsis tamen ista talis non est vera [illegible] ponitur quia est eclipsis [illegible] illa quod deus preordinavit petrum ad vitam quia petrus fuit crediturus et hec tamen talis non est vera deus preordinavit petrum ad vitam eternam quia petrus fuit crediturus et sic [illegible] Si alius dicitur de reprobatione [illegible]

deus p(re)scivit iudam dampnandu(m) & p(re)or-
dinavit sibi dari penam et(er)nam q(ui)a
iudas fuit peccaturus & no(n) e co(n)verso & ideo
deus qui e(st) reprobator activus no(n) e(st) causa
quare iste peccat. Isto m(od)o loquitur Wycliff
capitulo suo p(ro)babili de tali divisione c. 2
in fine et c. 3 in principio. Et quare iste
angelus malus no(n) habuit perseveranciam
et iste p(er)sev(er)avit angelus bonus an(gel)us
accepit p(er)severanciam q(ui)a deus dedit ei
angelus malus ideo no(n) accepit q(ui)a deus
no(n) dedit. Unde causa nulla e(st) m(od)o
quiescencia et loquens ad disciplinam suam
potest ei dic(er)e ex(empl)um porrigo tibi et tu
accipis. non ideo do q(ui)a accipis s(ed) ideo
accipis q(ui)a do. et datio e(st) causa accepcionis
porrigo alteri et non accipit. non
tamen non accipit q(ui)a ego non do s(ed) ideo
non do q(ui)a non accipiet. Et statim
innuit distinctionem q(ue)ndam de causa q(ui)a loq(ui)
in(ter)d(um) de causa aliq(ua)ndo de causa efficiente di-
rectam aliq(ua)ndo de causa condi(ciona)li et non de illa
q(ue) e(st) causa condi(ciona)lis esse. e(st) causa condi-
cionalis rei. Et potest ex(empl)um sicut incendium
non e(st) causa ignis s(ed) ignis e(st) causa incendii
& tamen in q(ua)ndo incendium esse m(od)o ignem
esse. Sic d(icit) Wycliff & e(st) in p(ro)posito. Dominus
non dat graciam. e(st) bene causa condi(ciona)lis q(ua)re
iste non accepit graciam. s(ed) tamen talis
e(st) f(ac)to iste non accepit q(ui)a deus non
dedit. Et d(icit) p(ro)p(ter) formam v(er)a talis. q(ui)a
deus non dedit m(od)o vel diu graciam
q(ui)a ipse non accepit. Unde ergo alii
doctores loquuntur de p(re)sci(enci)a & p(re)destina(ci)o(n)e
& a(li)t(er) de reprobac(ione) & reprobato. ita de
p(re)sci(enci)a tales taliter q(ue) p(er)o q(ui)a petrus e(st)
p(re)destinatus ideo petrus salvabitur. In rep-
robatione a(ute)m non sunt tales veri d(ici)t. q(ui)a
deus in d(ic)to reprobavit ideo iudas pec-

cabit et dampnabitur s(ed) e co(n)verso q(ui)a iudas
peccaturus ideo deus ipsum reprobavit.
Videtur e(st) q(uo)d sit acceptor p(er)so(narum). dicit p(ro)p(ter)
g(e)n(er)al(iter) q(uo)d ille e(st) acceptor p(er)so(narum) q(ui) una
p(re)ponit alteri alter(um) q(uo)d d(icit) Wycl. si sint &
plures sunt equales michi co(n)dicione & ego teneo
istorum teneor in aliq(uo) volo cum de lib(er)-
tate mea. potest dare x & plus michi.
non ideo sum acceptor p(er)so(narum) q(ui)a n(on) s(u)btraho
p(ro)blemi q(uo)d sibi debetur. Isto m(od)o dicitur est
de deo q(ui)a licet velit dare isti puerulo
iam nato vitam et(er)nam. q(ui) n(on)dum ... m(od)o vel bi-
si baptizabitur & morietur. Isti vero puer-
ulo eodem t(em)p(o)re nato qui morietur an(te) bap(tismu)m
non vult dare vitam et(er)nam. non ideo
e(st) deus acceptor p(er)so(narum) q(ui)a nemini e(st)
ad debitum a deo n(e)c p(ro)p(ter) a(li)q(uo)d de iusticia
& nulli subtrahit q(uo)d ei debetur. Sic
visis ad p(ri)ma for(m)am p(ri)ncipalis. istis dico
q(uo)d deus p(re)destinat an(te) natum & rep-
robat an(te) demeritum & tamen sit acceptor
p(er)so(narum) q(ui)a acceptor p(er)so(narum) sig(nifica)t accep(ta)c(i)o(n)em
p(re)poner(e) alteri alter(um) q(ui)a debet & s(ic) sub-
trahere ab uno ad sibi debitum. Ad 2(m)
q(ua)n(do) a(rguitu)r nulla de mera g(ra)cia eligens
alios ad p(re)mium & reprobans alios ad suppli-
cium iuste eos gubernat deus p(ro)p(ter) fa(ctu)m
[illegible] dico ad illud p(er) distinctionem
portatam de h(oc) iuste. ita 3(am) p(ro)po(siti)o(nem)
hoc adverbium iuste i(d est) sicut decet deus
& q(uo)d l(ice)t facere. aut a(li)t(er) e(st) f(alsu)m p(ro)po(siti)o de
p(rim)o i(d est) sicut d(icit) & tenetur vel 2(o) i(d est) q(ua)-
lit(er) s(in)g(u)l(is) equalit(er) q(ue)dam m(od)o ante et
p(re)mium & demeritum & supplicium q(uo)d est
v(er)a q(ui)a deus in m(u)ltis suis actib(us) non
isto m(od)o iuste gubernat ut ibi deus
est. Ad 3(m) form(am) q(ua)n(do) a(rguitu)r p(ro)p(ter) sunt
duo artes nascituri unus p(re)destinatus

Ad m(od)o p(ro)p(ter) ... p(ro)

Ad 2(m)

Ad 3(m)

...us b reprobatus quia tamen qui deus creat
animam b uel ordinat eam ad uitam
eternam uel ad penam eternam. Ad rationem ad
missio eam quod b sit predestinatus ad
penam eternam. Ratio est quia quando creat
deus creando animam b ordinauit
eam ad uitam eternam uel ad minimum
distinguo de isto quod ordinat. Nam
uel ista propositio ordinat b ad uitam eternam
potest exponi quod ista deus prescit b ad
uitam eternam et uult ei dare uitam
eternam et tunc neganda est quia ratio repug
nat casui nam opositum est quod b sit presci
tus ad penam. Sed sua oppositio est concedenda
ista. Sed deus non ordinat animam b ad
uitam eternam. Et ista similiter deus ordinat
animam b ad penam. Hoc est deus prescit
animam b ad penam et uult ei dare penam
Alio modo potest ista propositio exponi deus ordi
nat animam b ad uitam eternam id est deus
facit animam b naturam capacem uitam
premiis de meritis quod si fuerit ista anima
saluabitur et sic concedo deus ordinat animam
b ad uitam eternam et hoc est negandum essentia
Similiter illa propositio deus ordinat animam b ad
penam potest dupliciter exponi. Primo sic deus
ordinat animam b ad penam et uult ei
dare penam et uult eam esse punitam. Sic
erit dignus pena et ideo est falsa. Si autem non
plus intelligatur quod istum deus ordinat
animam b ad penam eternam nisi quod deus
prescit animam b ad penam eternam et
uelit ei dare penam eternam. Ratio ad eam
Sed utraque istarum est in aliquo sensu concedenda
deus ordinat animam b ad penam quia
puniatur in uno sensu contingens et in alio sensu
non sed falsum est in uno sensu dependens a fu
turo contingente quia in uno sensu exponitur
per prescire sed licet deus ordinauit b

ad penam potest tamen numquam ordinasse ad
penam sicut in propositio quae totaliter.
Ad quartum sequitur contra quam nullius prioris
antecedit. Respondetur ad id concessa antecedentia negatur conse
quentia dico quod deus antecedit absque prioris tem
poris tempore et pena in reprobis et meri
tum et premium in electis quia eos
premiat licet tales tales non sint
ut in pelagio per meritum futurum uel per
tum et ad auctoritatem idem y. uidenda est
intentio apostoli. Dicit enim sic cum nondum
nati fuissent ac aliquid egissent boni uel
mali ut secundum electionem propositum dei ma
neret non ex operibus sed ex uocante dictum est
Jacob dilexi esau autem odio habui
quid igitur dicemus numquid iniquitas est apud
deum absit. Moysi enim dicit miserebor cui
miserebor et misericordiam prestabo cui misereor
Ergo non est uolentis neque currentis sed miserentis dei.
Et tamen post igitur miseretur cuius uult
et quem uult indurat. Dicis itaque michi
quid adhuc queritur. Voluntati enim eius quis re
sistet. O homo tu quis es qui respondeas deo.
numquid dicit figmentum ei qui se finxit
quid me fecisti sic. Et iam dicit apostolus
an non habet potestatem figulus ex eadem massa fa
cere aliud uas in honorem et aliud in contumeliam
et sic facit deus et cetera. Vespere gloriam ideo
¶ Ad quartum principale nullus iuste gubernat
alios punit eos pro eisdem et cetera. Ad istum
argumentum eundem dominus uidetur primo quod
iste terminus uoluntas dei apud doctores distinguitur
secundo an uoluntas beneplaciti semper impleatur 3o
an deus uoluntate beneplaciti uelit peccatum fieri
et an sit auctor peccati 4o an uiator
teneatur uelle quicquid credit deum uelle
uoluntate beneplaciti et utrum in ista conformitate
consistat rectitudo humane uoluntatis. Circa

primo sciendum quod sicut communiter dicunt doctores
ista vnica voluntas equiuoce sumitur de deo in
diuersis propositionibus in scriptura sacra nam
aliquando denotat voluntatem beneplaciti et aliquando
voluntatem signi hec est signum voluntatis
et hec in modis qui ista propositio deus vult
quod a sit vel modis exponi admittunt
primo sic placet deo quod a sit 2o sic
deus precipit a esse 3o sic deus prohibet
a non esse et ideo dicitur quod vult a esse 4o
sic deus permittit a esse 5o sic deus
consulit a fore 6o per illam deus operatur
a. Si autem ista propositio deus vult a esse
verificetur per primam propositionem exponentem vel per
istam placet deo quod a sit tunc dicitur
secundum doctores quod deus vult a esse voluntate
beneplaciti Si autem verificetur ista propositio deus
vult a esse per aliquam istarum quinque propositionum
exponentium tunc dicitur quod secundum eos quod deus
vult hoc voluntate signi et dicuntur signa
sue voluntatis videlicet sicut dicit magister xl. di.
primi libri et continentur per hunc versum precipit
et prohibet permittit consulit implet

2o sciendum est quod voluntas beneplaciti apud
doctores dicitur duplex vna que voluntas beneplaciti
antecedens et est voluntas beneplaciti consequens quam dis-
tinctionem explanat sic quidam probabiliter
dicit Iste tamen voluntas antecedens habet
esse quando nobis voluntas dei antecedens est ista
quod deus dat alicui naturalia vel antece-
dencia quibus potest ad consequendum cui deus
paratus est coagere si velit nec sibi
contrarium manifestauit vel precepto vel
consilio ~~manifestauit~~ exequendi permit-
tens eum libere ad consecucionem
sue salutis per illam particulam cui
deus paratus est coagere si ipse velit
nec sibi contrarium ~~reue~~ reuelauit
excluditur instancia de abraham

quod deus voluit ymolari filium suum et in-
dit naturalia quibus potuit ymolasse
eum et precepit ut ymolaret sed
reuelauit sibi contrarium postea per media-
m particulam excluditur instancia de malo
quod licet deus dedit malis antecedencia vel natura-
lia quibus possunt facere male quia tamen
non precepit nec consulit quod peccet
sed precipit et consulit contrarium ideo non
dicitur antecedenter velle malum sed dicitur
antecedenter velle hominem mori et bene
agere et sic intelligitur dictum apostoli
deus vult omnes homines saluos fieri
quia dedit eis antecedencia quibus possunt con-
sequi salutem et precepto et consilio
exequendi et nunquam contrarium precipit eis
contrarium et erit eis paratus coagere permit-
tere eos libere velle ad consecu-
cionem sue salutis per vltimam particulam
excluditur instancia que posset fieri de
dampnatis quos deus non vult
saluos fieri antecedenter voluntas autem beneplaciti
consequens est illa qua deus vult efficaciter
ponere illud in esse et obliga semper
secundum sanctum Thomam d. xl. q. i. Et est ista
est dubium quod secundum istam deus non
vult paruulos saluari voluntate antecedente
quia non dat eis naturalia vel antecedencia quibus
possunt consequi salutem nec precipit
eis nec consulit et cetera Item videtur quod
illa diffinicio non conuenit voluntati dei
beneplaciti sed magis voluntati signi vnde
prima particula dicitur diuinam exposicionem
nec prohibicionem et preceptionem et vltimam
permissionem quo omnia pertinet ad
voluntatem signi et ideo potest dici
quod ista propositio deus vult omnes homines
saluos fieri intelligitur de voluntate

Vel beneplaciti consequens

..int & no de volu^te beneplaciti. Unde
ſſ^o est iste deus fecit omnes homines
capaces salutis & sic statuit precepta
q^a si omnes homines facerent salui forent
& non plus imputatur pro illis qui per
hanc complacenciam dicit tamen exponit
eam magister deus vult omnes homines
saluos fieri .i. nullus homo saluatur nisi
quod deus vult saluari. De 2° ex eo voluntas
beneplaciti impleatur dicendum est breviter quod sicut
quia voluntas beneplaciti denotat deum velle ad
proprie loquendo voluntas autem signi non sed de-
notat deum velle methaphorice. Si igitur voluntas
beneplaciti posset impediri sequeretur primo
quod deus non esset omnipotens nec in finite
virtutis quod ad presens suppositum esse falsum et
inconveniens 2° quod deus posset contrari quia
omnis voluntas nata est contrari quando
impeditur ne fiat hoc quod ipse vult
& sic deus non esset beatus 3° patet idem
per magistrum sentenciarum li. 1. distinctione 47 .i. sic
concludit in effectibus beneplaciti dei &
ipsi effectus nec ab ipso non discordant
sic enim omne quod beneplacito vult fieri fit
& omne quod vult non fieri nequaquam fit/
iterum distinctione 46 .i. in principio voluntas quippe
dei sic efficax est ut fiat omne
quod vult & nichil fiat/quod non vult/
que de homine sic impletur/ quoniam quibus
se vertat/ nichil enim ut ait augustinus
in libro de libero arbitrio constitutionem superat
voluntatem dei hoc idem sunt tota scrip-
tura sacra verbis. 3° restat videre
an deus velit peccatum fieri & an sit
auctor peccati & ille articulus ut michi
videtur dependet ex duabus propositionibus
quarum prima est an deus sit causa omne

tur omnis rei que fit. 2^a an peccatum sit
res aliqua sicut quiter dicitur quod peccatum com-
missionis est actus voluntatis elicitus
& imperatus & maxime & primo peccatum
dicitur actus voluntatis elicitus/ circa primum ad
primum est questio apud theologos quod deus
est causa immediata omnis rei producte
per se creature agenti sunt sicut non sunt
sic voluntas dei cogitur sicut est
ymaginandum quod in omni actione creature
quam ad producatur deus & creatura sunt
due cause parciales illius producti non
sic ymaginando quod deus producat
unam partem effectus/ & creatura aliam
& ob hoc dicuntur cause parciales sicut communiter
videtur ymaginari. Ex isto quia con-
tinet in tenendo ut alias docetur vir-
tus causa eius quam partialis sit dici pro
qualis causa & sol & homo sunt due
cause parciales hominis generandi & sili-
bus & multis quia ad hoc quod aliqua dicatur
causa parcialis rei sufficit quod sit tale
quod per ipsum & quodam alio ut aliquando
alia res ponatur in esse sic quod ille
ponitur res est & aliquo istorum ablato
res non foret sine potest & ad hoc
adducitur sic dictum augustini de civitate
c. iii in libro meo ipsa voluntas .i. ipsa
voluntas sic sunt affectionibus morum. Unde
dici potest in sermonibus primum mones
dico voluntatem nostram omnes volun-
tarios motus facere et si diligere
quodpsidemus ille si deus bonus deus facit
omne quod facit nostra a voluntas qui facit
nostram & nostram voluntatem dici eius affectionibus
sunt sine quibus illud nostrum nichil
facit. ad idem non non de causa dyct

c. ... quod deus facit actiones singulas
que sunt mala voluntarie. supposito igitur
quod sic sit quod deus agit in omni ac-
tione necessario et voluntarie supposito et hoc
supposito quod aliquod peccatum sit res quia ad pec-
catum est actus voluntatis quibus suppositis
sequitur necessario quod deus sit causa immediata peccati
sub prima forma arguendi ut sequitur
in darii quilibet actus voluntatis dei
est causa peccati et actus voluntatis ergo actus
peccati dei est causa. et primo sequitur per sylogismum
expositorium quia actus dei est causa hic
actus est peccatum ergo quoddam peccatum dei est
causa consequens in modo dei patet probatio quod deus
sit principalis causa seu principium causa peccati quoniam
voluntas creata quia continens rem dei et causa
creatura causat deus principaliter causat
ex eo sequitur quod deus voluntarie beneplaciti
velit peccatum et sic etiam arguitur sic omne illud
cuius deus est causa efficiens deus vult
illud esse voluntate beneplaciti sed peccati
deus est causa efficiens ergo peccatum deus vult
esse sed tunc ad istam propositionem deus est
actor peccati quam negat augustinus dicens
quod augustinus investigat 83 q. q. 2 et 3
et x de causa peccati et filius q. 21 quamvis
licet deus sit auctor mali in qua
q. dicit plane ista duo. scilicet quod deus
est auctor omnium que sunt et tamen non est
causa peccati et mali et allegat hoc
magister sententiarum li. 1. di. 46. c. ix.
et hoc probat augustinus ... explanans
quod intelligit ipse per deum esse causam
peccati 83 q. q. 3 et arguit sic. nullo
sapiente homine auctore fit deterior
est autem deus omni sapiente homine
prestantior igitur deo auctore homo non
fit deterior quod autem fit sed deo auc-

tore submergit illo autem auctore
dicunt illo nolente vnde concludit est
igitur bonum voluntatis quo homo est deterior
quod bonum lege est a dei voluntate. potest
dici ad illud quod ideo homo peccat quia
facit contra voluntatem signi et non quia facit
contra voluntatem beneplaciti dei vnde quando homo
volendo vel non volendo aliud facit quam
deus ei precepit tunc peccat, et quando
concordat sine omni difficultate. conformiter
que dantur de peccato quas recitat magister
sententiarum di. 24. in principio vna est beati
augustini in libro de duabus animabus
peccatum est voluntas retinendi vel ~~consequendi~~
consequendi quod iusticia vetat. vbi non
dico unde quod peccatum est res que est
voluntas id est volitio. 2a est quod peccatum
est voluntarium alia est diffinitio ambrosii
libro suo de paradiso quod inquit est peccatum
nisi prevaricatio legis divine et celestium
inobediencia mandatorum. 3a diffinitio ab
augustino contra faustum peccatum est dictum vel
factum vel concupitum contra legem dei
lex autem dei dicitur divina voluntas que
est signum sue voluntatis. cum autem non
peccat volendo contra voluntatem beneplaciti
hoc est contra voluntatem quam deus non
vult enim contra voluntatem beneplaciti
manifestum est quia hoc est impossibi-
le si sit contra voluntatem quam deus non
vult quod est contra primum suppositum. et tunc
ad augustinum quando probat quod non est actor
peccati per hoc quod esse actorem peccati est
... quod in homine sapiente non
cadit: potest dici conformiter ad dictum quod
nullo modo cadit hoc in sapiente quod statu-
at leges malas et erroneas
sive iniusta precepta per que homo

[in]venitur ad dictum quia si hic faceret non foret insipiens quia sic vel statueret ex ignorancia vel ex malicia et sic sit sicut sic sequitur insipiencia quia omnis malus est ignorans. Deus autem perfectus est omni homine sive in bonitate sive in sapiencia igitur nullo modo statuit malam legem qua hoc sit dictator. Set quia statuentes leges iniquas dant aliis licenciam et auctoritatem peccandi licenciam ideo ad mentem Augustini in proposito precipiens et statuens malas leges vocatur actor peccati. Deus autem hoc non facit ideo ad illum intellectum non dicitur actor peccati quia nec prestat licenciam et auctoritatem peccandi. Dicitur autem auctor peccati [illegible] 2 [illegible] d. 3a et sic potest intelligi quia leges statuit punitivas. Sic igitur ex isto articulo tercio patet eciam secundum quod deus est causa omnis rei et sic dicit Augustinus 3 de trinitate c. 6 sicut sunt allegata. Secundum est quod deus est causa peccati i. voluntatis que est peccatum. Tercium est quod non dicitur auctor peccati quia iniquas leges peccati sive peccandi. Sed contra hoc tercium arguitur sic omne quod fit a deo bonum est et iuste fit sed peccatum fit a deo igitur peccatum bonum est et iustum et bene fit. Set constat quod omne peccatum sit malum et fit iniuste. Sic igitur idem est bonum et malum et idem iuste et iniuste fit et ultra sequitur quod quando ipse actus est peccatum vel iniusticia quia fit iniuste ~~sic foret concedendum~~ eadem racione est bonum et iusticia quia fit iuste et sic foret concedendum quod eadem res foret simul et semel iusticia et iniusticia. Preterea arguitur sic fit a deo quod nec demones volunt [illegible] ergo [illegible] auctor peccati a deo secundum voluntatem igitur vult in-

dam habet igitur deus vult [illegible] velle tradere opus et ultra in [illegible] sicut deus vult eum velle igitur vere vult, quia Anselmus li. de li. arbitrio c. 8 et per vere volunt non peccant. Igitur si deus est causa peccati deus vult peccatorem peccare igitur peccans vult in peccando illud quod deus vult eum velle igitur peccans non est peccans et peccatum non est peccatum. Preterea nullum quod deus vult esse displicet deo, peccatum deus vult esse, igitur peccatum non displicet deo. Preterea aliquod peccatum deus vult esse et omne peccatum prohibet igitur aliquid quod deus prohibet esse vult esse. Preterea omnis qui vult malum est malus. Preterea si sic homo numquam deberet penitere de peccato commisso quia Augustinus sic de nullo quod deus voluit fieri debet homo penitere. Sed peccatum commissum ab illo deus voluit fieri igitur de peccato ab illo non debet ille penitere. Ad primum istorum potest dici quod actionem esse bonum est actionem bene fieri et actionem esse malum est actionem male fieri et eodem modo actionem esse iustum est actionem iuste fieri et actionem esse iniustum est actionem iniuste fieri. Quia igitur idem actus fit a deo iuste et ab homine iniuste quia non propter hoc idem actus potest dici bonus et malus, iustus et iniustus, bonum et malum, iustum et iniustum et hec sunt non tamen absolute sed respective sicut simile et equale absolute. Hoc foret impossibile omne malum est bonum sicut ista omne album est nigrum quod autem sic sit verum omne malum est bonum habetur per Augustinum Enchiridion [illegible] omnis res natura bona est nec res aliqua mala esset bona si res ipsa que mala est natura non esset. Ideo quod arguitur

Justicia

2

nō volet ad pc̄ … velle vo(luntate) beneplaciti alium … peccato

sic … non est bonum ipsa res que est ma-
licia peccati est mala ergo eadem res est bo-
na et mala. hoc explane dicit magister li. 2. di.
32. c. 6. quod in hiis duobus terminis que
sunt bonum et malum fallit regula dyalectice
quia eadem res est bona et mala quia ac-
tus idem actus/ est ~~bona et mala quia actus~~
~~idem~~/ vel opus est verum et non verum
diversis consideracionibus probat hoc magister
domine venerabilis augustinus de vitate
c. 8 diffinite p. 3. quod idem magister
dicit esse et non esse. dicit esse magister quia
bene et sapienter ab eo quod non permit-
tere sed non potest permitti et non debet
esse contrarium ad illud cuius magis volunta-
te concipitur et infra quis audebit
negare debere esse quod tanta sapientia et
bonitate permittitur. neget qui audet
ego non audeo igitur secundum augustinum peccatum
debet esse et non esse igitur quod sit iuste sit et
hoc est verum quod idem actus sit iuste
et iniuste a diversis. secundum exemplum augustini est
de christo qui christus debuit pati mor-
tem et non debuit pati mortem/ …
enim mors eadem res suscipit diversis
consideracionibus contraria. secundum exemplum est quia
eadem propositio est vera et non vera/ quia
res peccati ab alio cuius non interest
vera est/ quia iste debet peccare/ non vera
quia iste non debet peccare/ tertium exemplum
clavi fieri debuerunt penetrare cor-
pus christi/ et carnem christi et non debue-
runt penetrare corpus christi. caro christi
debuit dolere et non debuit dolere
licet modus loquendi in istis exemplis
michi non placeat dicitur tamen eis
ad propositum meum. dico igitur ad argumentum
ante quod sit a deo bonum est et iuste

sit concedo quod idem actus punitiva
volens iuste tantum a deo et iniuste
ab homine cui precipitur ne talem actum
causet et possum concedi quod eadem
res est iusticia et iniusticia sicut quod
eadem res est equalitas et inequalitas
similitudo et dissimilitudo propinquitas et
distancia et similia. ad 2m cum arguitur
sit a voluntas vel volens quod iudas
est. concedo sit ista iudas voluit
sicud deus voluit eum velle voluntate
beneplaciti non tamen voluit sicut deus voluit
eum velle voluntate signi sive precepti/ et
ideo iudas peccavit. hic consistit racio
de voluntate/ create in hoc quod voluntas
creata velit sicut deus vult eam
velle voluntate beneplaciti/ in hoc quod
voluntas creata velit sicut deus vult eam
velle voluntate beneplaciti sed in hoc quod velit
sicut deus precipit eam velle. ad
3m quod est verum … accepta quia nulla
res deo displicet dicitur tamen peccatum dis-
plicere locucione tropica et impropria
quia sic se habet ad peccatorem sicud hic
solet se habere ad aliud quod ei displicet
quia punit eum pro peccato et precipit ne
faciat quod ei displicet. ad … conceditur
conclusio. ad 4m assumptum est falsum quia
solum ille malus qui male facit
et solum ille bonus qui bene facit
sicut non omnis qui facit iusta est
iustus sed qui facit iuste iusta et
cetera. ad 6m concedo quod debeo do-
lere de eo quod deus voluit me facere
voluntate beneplaciti quia illud idem prohi-
buerat in ne facerem per preceptum
et quod voluit me peccare fuit ex
condicione quia ego volui peccare et
non volui ex sua electione absoluta

ad 2m

ad 3m

ad 4m

4m

ad 6m

Restat videre an voluntas creata tenea-
tur velle quidquid credit velle eam Deus
et an rectitudo voluntatis consistit in hoc
quod velit omne illud quod Deus vult eam
velle. Et hic distinguo de velle quia
voluntas creata aliquid vult actualiter
et aliquid vult habitualiter. Similiter aliquid vult
in generali et aliquid vult in particulari et de
utroque procedit. Ergo sit responsio dicenda
prima quod voluntas creata non tenetur
conformare se voluntati beneplaciti ipsius Dei et quod
constat ex dictis. Et hoc probo quia voluntas creata
non tenetur se conformare voluntati praecepti Dei ac-
tualiter vel habitualiter quia praecepta affirmativa
non obligant ad semper actualiter. Secundo
ea 3a conclusio quod voluntas creata non tenetur se
conformare voluntati beneplaciti ipsius Dei in omnibus
nisi praeceptum habeat de contrario. Primo patet
sic qui peccat actualiter peccat Deus vult
eum voluntate beneplaciti peccare, secundum patet
ex articulo 3o praecedenti quia Deus cogit
peccantem ad peccandum quia aliter impo-
neret quod peccator non conformaret
se voluntati beneplaciti Dei quia Deus vult
eum peccare et ipse met vult se pec-
care et per consequens ipsae voluntates sunt
conformes et tamen peccator non tenetur ad
hanc conformitatem quia si teneretur non pec-
caret peccando. Igitur per peccatum non
conformare se voluntati beneplaciti et tamen
ad hoc non tenetur. Ergo non tenetur
voluntas viatoris ad conformandum se
voluntati beneplaciti Dei in omnibus. Item aut
peccator credit Deum velle ipsum pec-
care, patet quia credit quod non potest peccare
nisi coagat sibi et sciat se peccare
actualiter. Igitur credit quod Deus coagit. Igitur
credit quod voluntas beneplaciti ipsius Dei sit
quod ipse peccet. Igitur manifeste in omnibus patet
quod homo non tenetur se conformare voluntati bene-

placiti ipsius Dei et hoc patet dicendo quod Deus
dupliciter ad velle dupliciter. Primo absolute alio modo
ex conditione vel ex quadam quaestione
cum creata voluntate. Primo modo concurrit ad ac-
tionem cum omni natura agente naturaliter
vel voluntarie. Ipso enim modo facit quod quis
faciat ratione ... et hoc omne esse
... absolute ab eo volitum et ex electione.
2o modo concurrit Deus voluntarie ad ac-
tionem cum natura libera cum naturaliter tales
leges statuit quod quidquid velit ipsa placeat
sibi coagere ad istam volitionem licet non
semper sibi placeat agere sicut per illam
volitionem denotatur ... ut si fortes ...
peccatores placeret Deo coagere secundum in
hac volitione et non impedire eum
vel si impedire velit eum hoc faciet
praeter legem communem. Eo igitur quando
dicitur voluntas creata teneatur se conformare
voluntati beneplaciti Dei dicitur patet quod loquendo
de voluntate beneplaciti absoluta ... est quod sic
cum constat ex dictis nisi habeat praeceptum
in contrarium. Si non loquimur de beneplaciti
ato Dei secundum ... et condicionato non ... quod
sic. Patet ad istud patet arguendo de alio
peccante; si vellet Deus peccatorem quod
peccator peccaret, Igitur peccator scit quod Deus per ...
peccare voluntate beneplaciti, Secundum magistrum prin-
cipiat tamen Deus peccatorem quod velit peccatorem
non peccare, certum est quod peccator tenetur
obedire praecepto. Igitur tenetur non se con-
formare divino beneplacito. Est igitur sine
assertione potest dici hic quod voluntas creata
non obligatur ad conformandum se generaliter
in omnibus cum illa voluntate quod sit vel ...
dicit ex voluntate beneplaciti ipsius Dei.
Dico tamen quod bene in prima parte sit
conformat se voluntati Dei. 2o potest di-
ci quod voluntas creata semper tenetur se conformare

in volendo voluntati dei preceptive et ex inde
sequitur volendo quam hoc patet sic / vo-
luntas obligatur ad cavendum peccatum
sed impossibile est eum cavere peccatum nisi se
velit conformare actualiter vel habitualiter precepto
nam ista continent voluntatem peccare
et voluntatem discordare a precepto sicut
probatum fuit supra per diffiniciones peccati
igitur voluntas creata tenetur velle se conformare
actualiter vel habitualiter voluntati precepti hoc
est precepto dei quod dicit anselmus quod voluntas
creata est recta que vult sicut deus vult
eam velle sed hoc vult exponi de voluntate
preceptiva seu precepti non de voluntate beneplaciti
nam tunc sequeretur actualiter peccaret sed
deus vult eam velle voluntate beneplaciti non
tamen voluntate signi seu precepti .. 3o patet robur
dicti quod voluntas creata non tenetur se conformare
voluntati beneplaciti cognite nisi fuerit preceptum
de eodem et sic habitualiter vel actualiter et hoc
concedo de hiis que deus vult voluntate
absoluta non concedunt ¶ Hiis visis
dico ad primam formam et contra primum quod
arguitur nullus iuste gubernat alios pu-
nit etc. nego illam intelligendo
de voluntate beneplaciti nam ideo iuste punit
eos quia precepit eis ne facerent et
quod arguitur quod non quia tunc foret summa
causa peccati concedo in sensu quo dicitur et tamen
potest dici quod non est summa causa peccati quia
ista causa est vera deus vult sortem pec-
care quia sortes vult peccare et non econverso
igitur sortes est magis causa peccati ~~et non ergo~~
quam deus non tamen est maior causa vel melior
vel principalior vel potest concedi quod deus est summa
causa peccati id est summe causat tamen hoc non ob-
stante imputatur creature quia in potestate
ipsius fuit facere deum esse causam peccati illius
vel eo ipso quod homo est liber et quod deus sta-

tuit coagere creature sic modum prenominatum
sequitur quod homo habet in sua potestate facere
deum coagere et non coagere sicut sibi pla-
cet / quia deus sicut homo vult preordinavit expe-
ctat deus sicut me fecerit in potentia
viris cont. deus hic cooperatur voluntati
sed non sunt unum est sed intellectualium
est ex quo non subsistit cooperatorum
tunc enim ideo peccaret voluntas quia non volun-
tas .i. impediret liberum arbitrium ..
Ad 2am formam qua arguitur quod deus or-
dinat de necessitate naturas ad finem sed
multi sunt ordinati ad penam ergo vult
eos peccare concedo quod vult eos peccare
si volunt et quia ipsi volunt concedo quod quia vo-
lunt absolute vult eos peccare et tamen
iuste punit eos quia fecerunt contra suum
preceptum et quod arguitur sic iniustum foret
iniuriis si ideo peccaret sicut est tunc quia
non est iniustum quod deus voluit ea / tamen
quia manifestius ostenditur dei iustitia
quod idem puniri licet nullum puniret penis
passibilibus non est iniustum licet nunquam
ideo hoc dampnetur declaratur enim se
esse iustitie iustissimum eo ipso quod est
.. Ad 3am concedo quod deus vult mala fieri
sed tamen precepit hominibus ne mala faciant
et hoc relinquit in eorum dispositione
et ideo peccant et peccatum eis imputatur
quod deus causat peccatum quia tunc arguitur sicut unum
ad probandum quod mala et peccata sunt eius
de perfectione universi quod patet quod sicut perfectio
que nunc est expedit mala fuisse facta
et homines peccasse tamen quia si nunquam homo
peccasset non nunquam fuisset universum
perfectum et plenum [plenum written above] sed alia pulchritudine
.. Ad 4am concedo quod deus preelegit mala
fieri quam ea impedire et quia mala fieri
est bonum non tamen est bonum mala facere

[margin: ad 2m; nota quod [illegible]; ad 3m; ad 4m]

spa est pctm z no volunt deus
impedire mala s3 qz cratura vult ma
le face cohibere ipsi placet posse
agere libere. Ad 4m conc(e)do q(uod) cum
pctm e pena aliq(ua) qz sit c(ontr)a p(re)cep
tu dim no est pctm qz noret facienti
ideo e pena z gn(er)alit(er) om(n)e pctm e
pena sicut alias ostendetur. Ad 5m
qn ar(guitur) deus vol(ui)t xpm occidi a iu
deis no voluit iudeos occide(re) xpm
c(on)ced(o) quidem z an(te)s z c(on)s(e)q(uen)s n(on) video
diam int(er) an(te)s z c(on)s(e)q(uen)s n(on) g(e)n(er)aliter
ymo forte in q(uantu)m vna metalis eis
correndet z sicut freq(ue)nt(er) replica
ui nego istā c(onsequenti)ā deus vol(ui)t q(uod)
iudei occiderint xpm ideo ipi no
peccauit qz ipi c(ontr)a fecerunt preceptu
de opp(osi)to c(on)cedo tn q(uod) opus fuit
iuste occisus z iniuste z sic q(uod)
iustu fuit eu z iniustu sicut de
clarat aug(ustinu)s de ve(ri)t(at)e c. 8 ut fuit
in 2o arti(cu)lo illi(us) q(uesti)o(n)is allegatum
z declaratum. Ad 6m c(on)ced(o) q(uod) tyra
ni z mali homi(n)es sunt ministri diui
ne volu(n)t(atis) no q(uod) deus eos incitet
ad p(er)p(e)t(ra)ndum s(c)el(er)a s3 qz p(er)mittit
z cooperatur eis in p(er)secutione sanctor(um)
sicut vniuersaliter agenti cooperatur
v(olunta)te s(ua). Ad pom cum ipse voces imitur
qz cu ill(i) tyrannis p(re)cepit opp(osi)t(u)m
ideo no plus c(om)pensan(tur) q(uia) si ois
fac(er)ent c(ontr)a(ri)um (com)pla(cen)tis dei z deo re
sisterent vn(de) aug(ustinus) enc(hiridion) c. 99 de p(re)
catibus d(icit). Ad q(ua)m ad ipsos attinet
q(uod) deus volun(tatem) fecerunt q(ua)m no ad o(mni)potem
dei nullo mo illud fac(er)e valuit
q(uod) illud exponit mag(iste)r di. xl. i. l.
c. 2. sic ac si dicat fecerunt c(ontr)a

diuinu p(re)ceptu q(uod) appellat(ur) dei v(olunta)s
s3 no fecerunt c(ontr)a volu(n)tatem dei omnipo
tentis qz h(oc) no valuerunt vn(de) d(icit)
mag(iste)r q(uod) deus implet volu(n)t(ate)s sua
h(oc) e p(re)sertim z volu(n)t(ate)s sua finis
simul p(er) malas volu(n)t(ate)s hom(in)u(m) di.
46 c. 2. Et no(n) dom(ini) mag(iste)r. di. xli.
c. vlt(imo) Neq(ue) ideo in q(ui)t p(re)cip(it) d(eu)s
bona vel p(ro)hibuit mala vel c(on)sulit
optia q(uod) velit ab o(mn)ib(us) fi(er)i bona
q(ue) p(re)cepit vel mala vitari q(ue)
p(ro)hibuit vi. n. vellet ne(c)e(ssari)o vellet
n(on) fieret q(uod) in nullo p(otes)t ab ho(min)e
supari vel impediri eius volu(n)tas.
Ad 8m c(on)ced(o) q(uod) deus voluit s(an)c(tu)m
stephanum coronari s(ed) s(an)c(t)us stephanus
volu(n)t(ar)ie patiebatur vn(de) h(ic) loquendo
sic no inueni(tu)r ad qz patiebatur
p(ro)p(ter) deu s3 qz volu(n)t pati p(ro)p(ter) deu(m)
z ista illa volu(n)tas cadebat ab eius
volu(n)t(at)e z c(on)ced(o) q(uod) deus coagit ad pa(ssionem)
s(an)c(t)or(um) qz alio(quin) nichil paterent(ur) s(ed)
ex alia p(ar)te deus coagit s(an)c(t)is
c(on)cedendo volu(n)t(at)es q(ua)m optant se
pati p(ro)p(ter) deu h(oc) tn dei opo no
d(icitu)r inimicu nec demeritu s(ed) co(n)tra s(ed)
meritu martirii c(on)sistit in vo(lunta)te
pati p(ro) xpo igit(ur) qui intense vellet
pati p(ro) xpo sicut fecit b(ea)t(u)s lau
rencius sic q(uod) p(er)sec(uti)o(n)e illata pt
vn(de) meri sicut meruit b(ea)t(u)s lau
rencius dico q(uod) e vel c(on)cedo tn vel no
h(ab)et aureolam martirii. Ad 9m
q(uod) sit de temptatione xpi a dyabolo
c(on)ced(o) q(uod) deus coegit dya(bolu)m ad temptand(um)
xpm z h(oc) voluit volu(n)t(at)e be(ne)pla(cit)i
q(uod) tn dya(bolu)s p(ro)p(ter) malu(m) z d(eu)s fecit

4

68

pro omni dyas fecit bonos et iuste
deus aut iniuste. Ad 10m de peccatis
peculi qui questionem dicas sicut dictum
est de peccatis aliorum et quod deus
precedmanit quod illa fierent sibi et
aliis occasio boni sed nichil precepit quod
ipse peccaret nec consuluit et ideo
peccavit nec tamen gratia dei supplicando
fecit sed cum dixi actione correcta
sua quadam affectione etc. Et potest poni
sint duo servi et plus preparat
dominus servi quam tractat nam et plures
prohibeat ne tractat igitur servi et plus
sunt igitur dominus talis passus contrarius
et idem opus sunt ab utroque et
tamen ab uno iuste et ab alio iniu-
ste quia servi facit quod debet plus autem quod non
debet. Eodem modo est de deo et de dyabolo
vel de tyranno deus iuste coagit
dyabolo vel tyranno in persecutione quia
facit quod eum decet et quod sibi placet
et illi aut iniuste agunt quia quod
non debent. Ad 11m principale in quo
per 11 formas arguebatur quarum prima
fuit ista. deus non facit omne quod
pertinet ad iustum iudicem igitur et potest
dici quod quantum non. sed quia ad unum iu-
dicem pertinet facere ad quod alius iu-
dex licite remittit unum enim potest
concedi quod deus non facit omne quod pertinet
ad iustum iudicem competendo non fa-
ciendi quia servi tenetur facere a et plus est
unus alius iudex ad quem non pertinet
de a et ideo permittat non sequitur servi
non facit omne quod pertinet ad iustum
iudicem igitur non iuste gubernat quia
omnis est unum. et quod sunt igitur

gratia exemplum quod plus iuste gubernet quod
omnis sunt unum patet quia servi non facit
a igitur non facit omne quod pertinet ad
iustum iudicem quantum patet quia a. Et unum
de hiis quod pertinet ad iustum iudicem
et ideo quia antecedens in argumento per illa deus
non facit omne quod pertinet ad hoc
quod ipse sit iustus iudex et ideo nego
ad istud intelligendum omnis et cum probatur
per hoc quod ipse permittit mala fieri que
ipse posset impedire ne fierent quod
sed nego ulterius quantum igitur non facit
omne illud quod pertinet ad hoc quod ipse
sit iustus iudex ita ipse iuste permit-
tit mala fieri prohibet tamen ne fiant
per leges et doctrina non tamen ipse im-
pedit violenter naturam liberam sed relin-
quit eam sue libertati loquendo de ad
ultra principes aut qui non sunt
principes facerent iniuste per peccato originali
dampnat sicut dictum fuit in hoc principali
et ad auctores illorum capitulorum de decretis
dico quod debent intelligi de iudicibus
gentibus sub lege non de deo cuius
voluntas est lex et omne quod vult iustum est
unde si ipsi permittant mala fieri ubi
possent iuste et licite impedire
ipsi peccant sed secus est de deo. Ad
2am formam cum arguitur deus non sufficienter remit-
tit penam pene condigne igitur recte
dicit ab esse igitur quia dici potest quod pecca-
dit condigna culpe duplici primo in
quia tanta est quanta placet iusto iu-
dici infligere pro ea. alio modo quod tam ma-
la est quam mala culpa fuit et tunc
cet tanta quantum meruit qui pec-
cavit. Unde deus sufficienter punit citra

Ad 10

Ad 11 principale

Ad 2m

Iustitia

condigni primo modo. Contra omnis pena pa[r]te
esse condigna utriusque culpe quia si infli
geret verum in pena inde condigna esset
utriusque utriusque ex tanta est modo quanta
tum esset et modo est minor pena ve
ro minus quia vero nimis modicum pu
nitur. Dico quod omnis pena est condigna
culpe primo modo quantum placet sibi
infligere pro culpa et non ex quantum quia
pena minor est et diminuta ex eo
ipso quod est ab ipso volita est iusta et
condigna isto modo. Et ad auctoritatem Augustini
cum arguitur deus vos quem ipse dicit recordi-
mare peccatum etc. Dico quod illud sonat
ponat est secundum locutionem de pena satis
factoria vel quod illis debet infligi pro satis
factione quia multa peccata attamen deus
permittit impunita quia distulit peccato-
rum penam et tamen non sequitur quod deus
vel ad tempus relinquat ad deordina-
tum in mundo et ideo potest intelligi
sit quod ordinatum peccatum est statuere leges
punitivas et illas aptare convenienter com-
mandare aptare dico quod deo placet
¶ Ad aliam auctoritatem eiusdem li. c. 20
quod secundum mensuram peccati etc. Dico quod men-
sura peccati est quod uno modo antecedenti
secundum mensuram legis antique est primo et
sufficio est secundum sufficiendi secundum mensuram
legis punitive. Satisfacit autem
homo deo quando penam subit pro peccato
quam deo placet sibi infligere. Unde
omnis pena quam sibi placet infligi
pro peccato est satisfactio condigna pro
peccato etc. Et ideo illa verba Augustini et con-
similia sonant secundum placitum ad modum
medici humani nobis noti et non secundum
modum proprium in deo divino. Ad 3m

quando arguitur quod deus multa mala impuni-
ta in mundo relinquit. Concedo. Sed punientur
aliqua et alia dimittit et bene ordinat
et sua providentia quia sicut deo placet
ita sit et ideo iuste sit. Conformant
tamen homines quia se permittit deus quia
ponit deum obligatum ad regendum
mundum secundum capita eorum et tunc
male vel negotium et ideo quando conse-
tat misericordia corripitur et quando
punit iuste punit et quando remittit ex
misericordia quod iuste remittit. Ad 4m
quando arguitur tanta distantia est pene temporal-
is etc. Dico quod utraque distat ab alia in-
finitum et nec alterius quia tanta
iustitia facit deus commutando pe-
nam eternam in temporalem quanta facit
commutando temporalem in eternam. Ad 5m quando
arguitur nichil pertinet ad iustum indicere
precepta que velit non fieri ab eis. Dico
quod verum est secundum permissionibus sed si post
preceptum eis datum et postea impediret
eos sine culpa eorum ne possent
implere iniuste faceret. Potest tamen contingere
quod aliquis se faciat ineptos ad
exequendum preceptum et tamen deus vult
preceptum suum stare et tamen non placet
sibi quod exequatur preceptum suum propter
tunc sed vult eos punire quia fecerunt
se ineptos ad exequendum preceptum
exemplum de servo qui se inebriat ut
non posset servire domino suo ut ideo
relaxat sibi preceptum dominus non sine causa
sed manet preceptum et tamen dominus propter
tunc non vult suum servum ut illud
potest ipse impedire. Ad auctoritatem de
precepto Abrahe facto et toto eius actu
quod signa fuit quod precepit quod

ad 3

noluit s[ed] dixit q[ua]nda[m] q[uod] videbatur
abrahe ymolacionem / no[n] t[ame]n p[re]cepit
p[otes]t t[ame]n dici q[uod] p[re]cepit sibi ymolari
filiu[m] & t[ame]n noluit hoc sicut patuit
p[er] effectu[m] et s[ed] arguit[ur] q[uod] s[ed] s[ic] tu[n]c videt[ur]
q[uod] d[eu]s p[re]cipiat vnu[m] & velit opp[ositu]m
q[uod] tu[n]c facit signu[m] / fict[u]m / d[icendu]m p[otes]t
q[uod] no[n] repugnat iust[ici]e & sapie[nci]e d[ivi]n[e]
finge[re] hoc est facere signu[m] q[uod] velit
ad s[ed] & t[ame]n q[uod] nolit illud / ymo h[oc]
expedit ad vtilitate[m] illius cui fit
signu[m] sicut mult[um] expediuit abrahe
q[uod] deus p[re]tendebat se hoc voluisse
p[er] p[re]ceptu[m] q[uod] p[er] ip[su]m significabat / & t[ame]n h[oc]
noluit cont[ra] q[uia] decepit abraham
q[ua]n[do] q[uod] ad veritate[m] suam decepit eu[m]
vel p[otes]t dici q[uod] no[n] decepit eu[m] s[ed] ab-
raham alit[er] intellexit q[uam] fuit in rei ve-
ritate / se ip[su]m na[m] ista no[n] significabat idem
facias h[oc] / & volo q[uod] t[u] facias hoc
s[ed] p[re]ceptu[m] dei p[otes]t distingui q[ua]n[do] dix[it]
ymola filiu[m] p[ri]mo mo[do] accipit[ur] p[ro] ista
volo q[uod] ymoles filiu[m] · alio mo[do] p[ro] ista
volo q[uod] t[u] facias ac s[i] velles te ymo- (*above:* vellet eu[m])
lare filiu[m] p[ri]mo mo[do] intellexit a-
braham p[re]ceptu[m] 2[o] mo[do] deus v[er]o ad
ex[empl]u[m] de ceco nato illuminato dico & cre-
do q[uod] deus no[n] p[re]cepit s[ed] ne cui
diceret licet eu[m] s[e]c[un]d[u]m l[ite]ra[m] h[oc] vo[lui]t p[re]cepit
v[er]b[aliter] s[ed] dixit s[ed] ne faceret ad cuius
appe[ten]do de h[oc] deu[m] laudari vt malus
vn[de] p[re]cepit sibi ne cui diceret · i · do-
cuit eu[m] ne in vana[m] gl[or]iam laudis
hominu[m] p[er] vnsio[n]es appeteret & sic in-
tellig[en]do p[otes]t concedi q[uod] p[re]cepit & tu[n]c
p[re]cepit ad q[uod] v[er]ba sonat & no[n] s[ed]
s[e]c[un]d[u]m q[uod] v[er]ba faciunt t[ame]n d[icitu]r ne

dix[it] aliam & potuit velle q[uod] p[re]cept[o]
aliq[uo] dei vel d[icti]s xpi p[re]dictis vns
vel no[n] loq[ue]ndi vel nutu aliq[uo] s[e]c[un]d[u]m istud
intell[ectu]m ab isto curato cu[m] deus p[re]-
cepit · Ad 6[m] p[ri]n[cipa]le q[ua]n[do] arguit[ur] nullus
d[omi]n[u]s a subditis et d[ic]o q[uod] deus pla-
cere[t] eis [quo]d meruerunt & ideo
nullam iniusticiam facit sibi q[uia]
illud gaudiu[m] no[n] meruerunt ab[so]l[u]te
s[ed] & statim s[ed] q[ua]n[do] deo placet v[e]l
retardat eos q[uia] no[n] c[on]tinuat q[uia] noluit
q[uod] deo placet de eis s[ed] & q[ua]n[do] d[icitu]r
q[uod] sicut nunc p[e]cc[at]a mea q[uia] p[er] ca-
dap[er] iniustitiam & hoc e[st] iniustu[m] d[ic]o
q[uod] no[n] est iniustu[m] q[uia] placet deo
& eis n[un]c v[idelicet] q[uod] fiat eis recompe[n]sa[ci]o
q[uia] placet eis retardaco & recompe-
satu[m] est eis in infinitu[m] vlt[r]a ill[u]d
q[uod] mereri poterunt de se ip[s]is · Ad vlti[mu]m
q[ua]n[do] arguit[ur] deus exigit a reprobis
iusticiam & t[ame]n no[n] vult ab eis
s[ed] q[ua]n[do] exigit exaccione p[re]cepti &
t[ame]n illud no[n] vult volu[n]t[a]te beneplaciti
q[uia] ip[s]i nolunt v[e]l aut d[icitu]r iuste
gubernat genus humanu[m] arguit[ur] sic
duos p[ro]ponit de eodem & d[ominu]s
natur[aliter] deus plus remittit de pena
peccatori q[uam] alii q[ua]n[do] s[unt] ... fortis &
plus & sic q[uod] for[tis] in duplo p[e]cc[a]uit
plus igit[ur] sua pena condigna est
dupla ad pena[m] condigna[m] pl[ur]is
sic itaq[ue] sortis pena re[spectu] condignum
& pena plat[oni]s s[i]c supponat[ur] tu[n]c
ist[a] q[uod] deus s[ecundu]m punia[n]t eu[m] condig[n]e
& p[er] v[er]bo q[uod] a[lio] remittat de condign[o]
q[ua]n[do] ig[itur] a[lteri] remittit ist[e] eq[ua]lit[er] s[e]c[un]d[u]m
q[ua]ntitatem a[lteri] eq[ua]lit[er] s[e]c[un]d[u]m p[ro]porcion[e]m
si s[e]c[un]d[u]m p[otes]t q[uod] remittat neutru[m] &

Ad 6[m] p[ri]n[cipa]le

Ad 8[m] p[ri]n[cipa]le

q[uod] d[eu]s p[re]c[ipi]t q[uod] d[icitu]r
i[m]p[er]fecte agere /

q remittat vni 3ᵃ peccatum et alteri non nisi
6ᵃ peccatum et tamen eque condigna sunt
pena vel plura sicut pena 12 peccati
ergo misericordius agit cum vno quam cum alio
quia plus de condigno remittit vni quam
alteri quia penam vnius remittit 3ᵃ et
alteri infligit totam preter 6ᵃ patet igitur
cum eo durius agit igitur iniuste vel di-
cit vel dicetur 2ᵐ sit ergo quod vtrique
remittat 3ᵃ peccatum ergo prius remittit
2ᵐ et plures 2 ergo vnius remittit plura
vnius malo quam peccati peiori quam condigno vnius
in contrario secundum equale in proportione quia vtro-
rumque iterum peccatum

Vtrum deus ab eterno potuit se pro-
ductum mundum quod non includit ad-
a deo fuit ab eterno deum esse productum
mundum est ad a deo ergo deum esse produc-
tivum mundum non fuit ab eterno et vltra
igitur non fuit ab eterno verum et vltra
ergo non fuit ab eterno scitum a deo
vltimo consequentia patet quia omne quod scitur est verum
quod scitur penultima et quia patet ista
sed non fuit ab eterno ergo non fuit verum
ab eterno quia omne quod est verum est quod est
verum sicut manifestum est potest dici ad-
necendo iudicium prius notis ista sed
deum esse productum mundum est ad a deo
quia hec ab eterno fuit vera deus producit
mundum et ideo veritas istius fuit ab eter-
no et constat quod non fuit ab eterno nisi
deus igitur veritas istius deus producit
mundum ab eterno fuit deus sed ve-
ritas illius deus producit mundum non
est ad hoc deum esse productum mundum
ergo deum esse productum mundum ab eterno
fuit deus confirmatur ista ratio per verba
augustini in 18 et de civitate c. i. vbi

volo quod hec sit verum ad esse futurum sed fuit
nunc sunt primus verum in quantum incipit esse ve-
hoc verum preteritum est ad in quantum desinit esse verum
ex quibus concludit quod veritas fuit ab eter-
no et incertum est vnde dicit sed vbi ve-
ritas sunt primus vel habebit fine cuius
ipsa incipiet verum esse non quod non esse
veritas et postquam finita est verum erit
tunc quod non erit veritas et tunc verum non
potest esse sine veritate esse nec veritas
antequam esset veritas et erit veritas postquam
finita esset veritas quod est in conveniens et
ideo permittit in principio sic idem cogi-
tet quam potest quando incepit si a quo non
fuit hoc verum futurum erat ad quod dicatur
nulla cogitatio potest sed visibile est augustini
sentire quod solus deus fuit ab eterno
ergo hec quod est futurum erat ad fuit deus
ab eterno et sic negat consequens minor
probatur tamen sed contra istud argumentum
sit verbi veritas istius deus producit
mundum a et arguitur sic a fuit deus et a
non est deus ergo ad fuit deus quod non est
modo deus Item a fuit deus et a fuit
hec propositio deus producit mundum ergo hec
propositio fuit deus verbi patet quia veritas propositionis
non est alia res a propositione quia si sic
vel foret accidens propositionis vel res significata
per propositionem primum non potest dici quia sic oro
mutationem quam continet de veritate in
falsitatem quod est contra philosophum in predicamentis et 2ᵐ
non quia 2ᵐ augustini de veritate c. i. ve-
ritas enuntiationis non est res enun-
ciata sed res enunciata est causa veritatis
in enunciatione ergo veritas propositionis est
propositio ergo si veritas eius fuit deus hec
fuit deus. Sed contra dicta nos repu-
tat sic esse sicut quod habet deus

q cum eciam diuina volt reputet semper
q adhuc reputabit sicut tunc repu-
tauit igitur modo reputat deum esse product-
tiuum mundi sed hoc est falsum igitur eciam
diuina reputat falsum .. Pro secundum ymagi-
natur ista vana ymaginatio an productor
mundi pro tunc quando fuisset vel si fuisset
deus volet creare mundum vel igitur volet
creare sicut vel ad a sicut non sicut quia hoc
est impossibile ergo volet creare ad a sicut igitur
volt ad s a sicut creari igitur ad a deo fuit
volitum pro tunc a deo et non nisi mundus
igitur mundus fuit pro tunc quia si fuit ad
a deo fuit et si non fuit ad a deo non
a deo fuit volitum a deo. Pro secundum ab eterno
non fuit electum igitur ab eterno fuit dilectum
igitur ab eterno fuit boni quia deus numquam
dilexit nisi bonum igitur homines fuerunt
ab eterno patet ante quia primo ad ephesios primo capitulo
elegit nos ante mundi constitucionem ..
Pro sit a nomen alicuius qui electus erit
in fine mundi pro tunc ad deus diligit
a vel non diligit a. Si non diligit
a. igitur non elegit et per consequens numquam
elegit a. et vltra igitur a non erit nomen
alicuius electi cuius oppositum ponitur. Si di-
catur quod deus diligit. a. sequitur tunc quod a
est dilectum a deo igitur a. est ad dilectum
a deo quia a non est nisi dilectum a deo
igitur a. est ad dilectum a deo et vltra
igitur a est aliquid .. Pro ita nunc reputat
eciam diuina anxiorem sicut in ipso
inetalis anxior erit in mente hominis
reputat anxiorem fore sed si ipso in-
talis ita reputat anxiorem fore in-
talis quod ipsa non potest esse in mente
nisi se reputet igitur eodem modo eciam
diuina semper reputabit anxiorem fore et
mundum esse producendum si numquam se

reputat quia aliter mutaret .. 2o arguitur ad
principalem sic deus ab eterno fuit sic pro-
ductiuum mundi igitur deus non potuit
mundum produxisse ab eterno consequentia probatur
quia sequitur ab eterno fuit sic productiuum
mundi igitur pro tunc fuit sic non produxisse
igitur pro tunc fuit mundum non esse igitur ex
isto ante deus fuit sic ab eterno
productiuum mundi sequitur secundum litteram quod mun-
dus non fuit ab eterno igitur impossibile
est quod oppositum consequentis stet cum antecedente
sequitur tercio stante utrumque igitur non potuit produxisse
sic mundum ab eterno si ab eterno fuit
sic productiuum mundi hec si potuit pro-
duxisse mundum ab eterno potuit in
esse et sequitur mundus numquam fuit productus
et vltra igitur deus numquam fuit sic produc-
tiuum mundi igitur nec verum prima que est
bona dicitur vno modo diffinitiue de
quo concedo consequens quia deus non potuit
produxisse mundum ab eterno Ex quo
quia arguitur inclusiue primo sic non numquam potest
deus quod produxit et si produxit necessarium
Et si necessarium deus produxisset mundum
ab eterno igitur et libere potuit hoc fe-
cisse. Pro mundum fuisse ab eterno
non includit contradictionem igitur deus potuit
fecisse et consequentia patet quia deus potest facere
quicquid non implicat contradictionem sed ante
probatur quia philosophus aristoteles et quidam philosophi
sequentes non tamen etiam vnum sicut
neque mundus sit eternus vel non possumus
probare quod includit contradictionem tunc philosophi
multi quod opinati sunt sicut dicit augustinus
x de ciuitate dei c. 39 de platone cuius
opinio fuit mundum fuisse eternum et a
deo habuisse inicium sue constitucionis
non tamen inicium temporis sicut si pes

p eternitate fecisset in pulue vestigi9
et ei subesset q, m vestigiu aeqlt
te sim eet neo dubitarz vt aliq
altero tpus tu q. bens angl 6 de
cui c i · videt eterno si fi9 e nlty
erat qn no erat filig vnd angl
q no fe. et iacno pt ee pn coetin
sicut splendor qui gignitur ab igne
et est coetaneus. preterea ven angel q
sunt stant q ad habeat eam esset
et pt ille eae coetinu · p anti pro
dux it potuit pduxisse vl igit
p finitu tpus an vl p infinitu
tpus an · p9 no pt vlla dici qz
q rone mo concedimus q poss ipne
pduxisse mundu eadem rone concede
debemus idem quocumque instanti signato
an posito eum q duplu plus de
tpe fuisset a creatoe mundi q mo
dicemus q an tot annos potuit p
duxisse mundu et eodem mo si triplo
vl qdrplo ponebat q si verum est igitur in
infinitum an potuit mundum pduxisse
igitur abeterno · p capio · a · in quo
deus creauit mundu et sit a · a · ante
sit deus eodem mo sit se hnt p oia
an a · sicut in a · igitur q; vo(luit) vl
intellexit in a · volt ante a · ergo i
a · voluit mundu ee igitur et an · a · igitur
an a · mundus fuit · · p si relinqt
vltorem dni pduxisse mundu ab et
no igitur posset pbari q mundus eet
pductus ex tpe et sic arti(cu)li fidei
possent pbari · · p creature voli
no repugnant hre esse libe pbli
coetinu igitur nec deo assumpsit pz de aia
xpi q · si aia xpi seu xpc ab et
no fuisset viator ab eterno fuisset
actu vniti consequens no p illud

dyo. de diu noib, e · diuy amor no
pmisit eu sin germe ee · ergo amor
iste fuit ab eterno · p q; angel · x ·
de ciui dei · c · z x · si pes ab eterno
stetisset in pulue et eet sup ipsu
simile 36 · de q vestigiu eius yma
go coeterna sit · si inquit vestigium
fuit p eius ymago de vestigio fuit
ergo si pes vl vestigiu fuiss abeterno
no poss tng vl pus hre esse qm
deus g ad dei ab eterno fuit potuit
hre e coeternu · · p qui pportionis est
in ca 2a de celi cae pe ergo hoc
est pportionis in ca · · se · e · si habet
essem e coeternu · q no oportebat
tpus adhc v poss pduce sui esse
vn quo ca e potetior tanto mig
oportet de tpe igitur qm de deo actui
q posset statim hre esse e coetinu ·
igitur deus potuit mundu pduxisse ab
eterno · · 3o ad pn · sic · si deus et vel
q sunt ab eterno se posse pduce plres
mundos vl no si no quia no potuit p
duce plres mundos eadem rone nec
no pt quo e simi qz tante potentie
est mo sicut tc fuit qn pduxit
istu mundu nec est aliqd resistens
vl impediens te impediens g mo pt
pduce aliu si vellet p dicitur prim
si · q deus sepsit ab eterno sciuit se
posse pduce plres mundos tunc
igitur plres mundi fuit intellecti a deo
et sic intellecti a deo g aliq intellecta
se plres mundi quem vl sciuit se
posse pduce plres mundos finitos
vl infinitos no finitos qz sic eadem
rone poss pduce a · z · 8 · et sic i infi
nitu si infinitos eadem isti igitur ille

infinita si e(ss)ent moveri possent motu
infinito in sine p(ar)tib(us) suppositis sicut tu
mundus move(re)t(ur) q(uia) pari r(ati)one si e(ss)et
unu(m) infinitu(m) corpus ex ill(o) illud pot
moveri motu diurno. et sic arg(umentu)m infi
nitu(m) pot moveri et in t(em)p(o)re finito q(uo)d e(st) cont(ra)
ar(istotelem) p(rim)o 1. de celo et 6. ph(ysic)or(um). Item
si deus potuisset plures p(ro)duxisse mundos
et no(n) fecit ig(itu)r sunt mundus q(uo)d p(ro)ba(tu)r
p(er) mo(dum) arguendi b(eati) aug(ustini) s(upe)r
gen(esim) c. 12. bona aut(em) face(re) si no(n) poss(et)
nulla e(ss)et pot(entia) si aut(em) pot n(on) faceret
mag(na) e(ss)et invidia. q(ue) ig(itu)r est bonu(m)
et omnipotens o(mn)ia q(ue) fecit valde fecit ig(itu)r
p(ar)i r(ati)one si d(eu)s poss(et) p(ro)duce(re) mundos
infinitos et no(n) fecit ig(itu)r sunt mundu(s)
confirma(tu)r q(ui)a qui obmittit q(uo)d meli(us)
est no(n) facit optimu(m) q(uo)d pot face(re) n(ec)
optime quo posset. s(ed) si deus posset
p(ro)duce(re) plures mundos et no(n) fecit ob
misit illud q(uo)d melius est. na(m) me
lius e(ss)et duos mundos e(ss)e q(ua)m unu(m)
q(uo)d p(a)tet q(ui)a in duplo meli(us) est. t(un)c de(us)
no(n) optime cuncta disposuit. confirma(tu)r
et p(er) id(em) aug(ustinus) 3. de li(bero) arbi(trio) c. a(li)q(ua)
tibi v(er)a r(ati)one meli(us) occurrit scias
fecisse deu(m) tanq(uam) bonor(um) o(mn)i(u)m condi
torem q(uia) de f(a)c(t)o fecit plures mu(n)dos
p(ro)b(atu)r q(ui)a deus qui p(ro)duxit istu(m) mundu(m)
scivit se posse p(ro)duce(re) aliu(m) mu(n)du(m)
ab isto sic(ut) ipse a(rgumenta)t. q(ui)a q(ue)ro q(uare) n(on) magis
voluit istu(m) p(ro)duce(re) q(ua)m a(liu)m. vel fuit ali(qu)a
r(ati)o vel n(on) si nulla r(ati)o sua fuit irr(ati)o
nabilis. s(ed) ali(qu)a q(uia) o(mn)ia s(u)nt p(ro)p(te)r ea in
o(mn)ib(us) mu(n)d(is)… p(ro)b(atu)r q(ui)a potuit p(ro)duce(re) mun
du(m) meliorem isto v(e)l no(n). si sic q(uia)
no(n) fecit q(uo)d melius pot(uit) q(uia) no(n) fecit
optime quo scivit et potuit. si no(n)

q(uia) potuit q(uia) ille mundus e(st) fi(ni)te
p(er)fectionis q(uia) potuit fecisse mundu(m) me
lius et meliore(m). simil(ite)r posset fecisse
ho(m)i(n)em meliorem s(ecundum) aug(ustinum) 1. s(upe)r gen(esim)
ad l(itteram). c. 2. et p(ro)bat ali(ter) p(er) aug(ustinum)
11. s(upe)r gen(esim) c. 10. talem de(us) potuit
ho(m)i(n)em fecisse qui no(n) peccare pot(uisset)
nec vellet et si tale(m) fecisset q(ui)s
dubitat meliore(m) fecisse q(uia) pot(uit)
fecisse ho(m)i(n)em meliore(m) q(uia) p(ro)p(ter) r(ati)o(n)e(m)
angelu(m) et p(er) q(uo)d totu(m) univ(er)su(m)
p(ro)b(atu)r si deus posset face(re) m(un)d(u)m unu(m)
aliu(m) mundu(m) ab isto pot(est) ist(um) mu(n)du(m)
e(ss)e alibi sicut iste est m(un)d(us) i(ta) q(uo)d
p(ar)tes istiu(s) mundi distarent ab
invicem q(ua)m mundu(m) istu(m) q(uo)d i(ta) q(uo)d e(st)
ibi aut(em) a(li)q(ui)d a(ut) nichil. si a(li)q(ui)d q(uia) e(xtr)a
mundu(m) de f(a)c(t)o e(st) a(li)q(ui)d s(ed) nichil et
e(xtr)a mundu(m) n(on) pot e(ss)e corpus et nullu(m)
corpu(s) est ibi q(uia) m(un)d(us) e(st) vacuu(m)
… q(uia) ad p(ri)n(cipa)le sic ei de(us) ab et(er)no sci
vit et q(ui)s ant(e)q(ua)m p(ro)duceret mundu(m)
v(e)l fuit deu(m) p(ro)duc(tu)r(u)m mundu(m) vel deu(m)
n(on) p(ro)ducture(m) mundu(m) ig(itu)r si h(oc) p(ro)p(ter)
ab eterno fuiss(et) deus p(ro)duc(ere) mundu(m)
ab et(er)no fuiss(et) v(er)u(m) ig(itu)r si h(oc) fuisset
creatus a(liu)d mundu(m) qui d(e)b(e)r(et) ista
d(e)b(e)r(et) v(er)u(m) ig(itu)r de n(e)c(essita)te p(ro)duxit
mundu(m). confirma(tu)r. iste mod(us) arguendi
p(ro)cessu(m) ar(istotelis). p(rim)o p(er)i(h)ermenias ubi dicit
aut(em) q(uo)d in p(ro)p(ositi)o(n)ib(us) c(on)tingentib(us) de fut(ur)o
in m(ater)ia (con)tingenti neut(r)a p(ar)s e(st) vera
d(e)t(er)minate. h(oc) aut(em) p(ro)p(ter) 2 r(ati)o(n)es quar(um)
p(ri)ma ad impo(ssibi)le 2(a) e(st) (con)similia p(ri)o
sic ei h(oc) e(st) v(er)u(m) a(d) e(ss)e q(uia) dicens
h(oc) d(icit) v(er)u(m). s(ed) si dicens h(oc) d(icit)
v(er)u(m) n(ecessari)o e(st) sic fore sicut ip(s)e d(icit)

no pt alis euenire q ipe d. g a de
necitate eueniet. hec aut repugnat
aro p inquieti primo p impossibi-
lia i q in 6 me^te. Scdo arguit ad id
pt sicut se hnt res ad pnt a ad
no fore pt sc hnt cognones forte
de eis ad vitatem z ad flitatem
Sz res que signantur future sunt
ord ad utraqz nec plus detim
nat ad fore q ad no fore g cogo-
nes de eis forte no plus detian
ad vitatem q ad flitatem n^c
cogn ideo tenet ipe q in tali cogo
nih ueniet pus est vera z falsa ncu
e pus e fla g f^r ens s' aliqua
ppo de futu pt vera de necitate
pt erit sicut denotatur p eam
g pst fuisset va ab eterno deus
pduceret mundu nouo p duxiss
mundu quis e flm qr libe p duxit.
.4° ad pri^li pt si deus ab eterno ex
sc^e q in deo ee poss p scia futuro
hec est q deus fuisset p scius fu-
turor quis est flm qz pz qr qn
mundus no fuit de9 scuit se p
ducturu mundu g^o hnt p sciam
de hoc q mundus fuit futurus z
sic p i roe hbt uos p sciam de fu
turo flitas quit pz p bon lem
augst de ciui dyci c. 21 hinctur
inquit augst. h^c uno p scia dei
no ppe dr p scia cui cum omia
ff sint pncia no hr futuror p
sciam s pnciam sciam g s. nu
tum augst oia que apud nos
sut futura ul pita sut deo ff
vniformiter pncia g ab eterno

mundus fuit pns deo Confirmat id
p boe 1 libr de spol. v. pfa bbsf. Cum
q gnant in sua simplici cognitione
cosidit deus itaqz s p sciaz pen
sare velis q cucta dinoscit no
ee p sciam q' futuri s sciaz nuq
deficie^t instan^e recius estimabis
vn no pudeq s pudeq poci
dr qr porro a rebus infitis consti-
ta ab excelso rerz cacumine cun-
ta pspiciat. h ille Igit^r wlt dic
q dei cognitio de futuris no e
ppe p scia s cognicio quorundam
sibi pncium no q sibi sit alia
pncia alia pitita alia futura sed
nobis s oia sut sibi pncia in sua
etnitate g ab etno mundus fuit pns
deo Idem augsti de quor^a q. c. quadri
pns qtinet omnes locu z q i qlz
loco sut i etno pna sunt eidi
dic ome tpus z que sut in quolz
tpe hic eni etnitas sua sunt in
quo sut oia que sunt sue loco
z tpe z que sut in diuis locis ul
tpibus vn d^e infra qr actio mea
in ff est pns in etnitate de isto no
h. i. di 37 c. q. — 6° ad prin^le si
deus ab etno ex deus scuit se
ab etno pductum p creacom seruz
ipm quis e impossibile maior est
quam pbo sic iste creatiue fuit
deus iste creatiue fuit mundus
g iste mundus est de9 a^or pz. sz
q creatiue sit deus p augz sup
Genesim z de ydeis dicit enim q.
que h' bane ipe ipe bing oia et
erit z Ioh. 1. q fcm e in ipso

vita eat et augustinus monol. 31. q q
sum est sive vivat sive non vivat a
quocumque sit in se in illo est ipsi vi
ta et vitas ipse creature in deo sunt
ipsa creatio eius. Ad primum: quod
aut deus produxit mundum contingenter
aut necessario; si necessario, quia naturaliter, quia ab eterno
quia potentia sufficiens et non impedibilis vel
impedita et naturaliter agente necesse est ef
fectum ponere; ergo sic mundus fuisset ab eter
no quod est falsum; si contingenter et libere produxit
quia ff. an. q. productionis mundi hec
fuisset contingens: deus producet mun
dum quia si fuisset futura a deo simul
fuisset vera et contingens ad utrumlibet
et sic per quod deus modo in futurum
contingentibus cuiusque quod deus scivit
alteram partem quod est falsum. Sed quia deus
sciat alteram de futuro partem in modo
contingenti puta istam a erit vel
a non erit; sed libere quamvis crea
te certum? deus scit a fore; igitur
deus ab eterno scivit a fore vel
incepit scire a fore; non potest dici
quod incepit scire a fore quia tunc posset
addiscere vel proscire? novum et ex tempore
quod est falsum et contra magistrum 1 sententiarum
di. 39 c. 3. Si ab eterno scivit a
fore pono quod a fore fuit verum semper
in preterito; ergo hec est modo vera: semper
in preterito fuit verum; ergo hec est necessaria
hoc semper fuit verum quia patet quia hec
est una vera de preterito et per quod
necessaria; igitur necesse est scire? [illegible] sed
per eam denotatur quia necesse est fore
peccare. Ad istud cum potest dici sic
quod hec propositio a erit est vera contingenter
et non licet sit vera potest tamen nunquam fuisse
et eodem modo illa deus scivit a fore
vera est et [illegible] contingenter tamen quia sic
est vera quod potest nunquam fuisse vera. Et eodem
modo dicendum est de ista: hoc semper tamen hec
fuit verum de mundo hoc semper [illegible] hec a erit
et hec est differentia inter propositiones de futuro
in in contingenti et eis equivalentes
sive sint de presenti sive de preterito et propositio
nes de presenti et de preterito que non
equivalent talibus nec tales [illegible]
includunt quia si aliqua sit propositio vera
de presenti vel de preterito necessario semper postea
erit verum dicere quod ista fuit vera. Sed
si quod sit vera modo sor sedet hec est
necessaria hec fuit vera sor sedet ita quod
impossibile est quod hec propositio que fuit vera
sortes sedet deveniat postea falsa
nisi [illegible] et eodem modo est
de illis de preterito que nullo modo expon
dent per aliquam de futuro puta de ista
sor fuit albus quia si hec est modo vera
hec semper postea erit vera hec fuit vera
sor fuit albus. Sed in propositionibus de
presenti et de preterito que equivalent propositioni
de futuro vel exponuntur per aliquam
de futuro secus est; nam propositio illa
a fuit scitum a deo que est de preterito
sic est vera modo quod tamen potest nunquam fuisse
vera et non licet a sit scitum a deo potest
tamen nunquam fuisse scitum a deo et eodem
modo quod [illegible] licet sit vera sor fuit
predestinatus hec tamen est contingens hec
fuit vera sor est predestinatus. Si tamen
hec sit vera sor est predestinatus ab eterno
fuit vera et sua opposita falsa ita quod
neutra illarum potest successive esse
verum post reliquum. Sed contra istud

dem ad argumentum potest argui multum. Probo sit
b ut a. Unde futurum contingens quod deus
scit fore te promittere illa scilicet sumatur a
erit a potest non evenire et concessa ista
propositione a erit et posita a potest non eve-
nire haec est concedenda ponatur igitur in esse
tunc arguo posito a non eveniet igitur haec
numquam fuit vera a eveniet et haec fuit
tibi concessa a te igitur falsum fuit concessum
a te nulla obligatione tibi stante. Probo sit
ita quod heri concessisti nulla obligatione
tibi stante a erit hodie propono tibi istam
a potest non evenire si negas igitur a
necessario eveniet. Si concedis ponatur in
esse a non eveniet tunc arguo posito a
non eveniet ergo haec propositio numquam fuit vera
a non eveniet si fuit propositio numquam vera ergo
haec numquam fuit vera a eveniet et ultra
ergo heri non fuit vera et heri fuit conces-
sa a te nulla obligatione tibi stante
ergo heri male respondisti. Probo duae propositiones
quae possunt esse verae tamen b contradictorie sit b et a
a erit possunt esse verae simul vel successive
tamen b quia si istae propositiones sic se habent
a erit et a non erit quod necesse potest esse
vera tamen b quia necesse est contingentes si
non possunt simul esse verae igitur successive ergo
una potest esse vera post aliam etiam tamen
quod a sit et postquam a fuit constat
quod haec potest falsa a erit et sua opposita
vera postquam fuit falsa. Probo sint a et
b duo contradictoria de futuro et sit a verum
in hoc instanti b potest esse verum tamen ergo b
potest esse verum postquam fuit falsum. Item
sit omne quod non est verum in hoc instanti et
potest esse verum post hoc instans sed b non est verum
in hoc instanti et potest esse verum ergo potest esse
verum post hoc instans et ultra ergo potest esse verum
postquam a fuit verum. Probo sit a aliquid quod
non est futurum et potest esse futurum ar-

arguo sit a non est futurum et potest esse
futurum ergo a potest incipere esse futurum. Sit
ergo b quod incipit esse futurum et
arguo sit a unum incipit esse futurum
ergo a est futurum et in medio tamen b non fuit
futurum ergo in medio tamen b haec fuit vera
a numquam erit futurum. Probo si omnes propositiones
forent contingentes ad utramque veritatem vel
veritas unius de futuro sequitur quod omnes
forent contingentes sol est sol movetur deus est
prima causa et sic erit et sic haberet dubi-
tare illam ego scio naturaliter quod sol est
erit quia non est dare veritatem nisi prima
necessitas in esse ergo si est non quod haec erit
sed haec est contingens potest patere erit quia
deus potest facere quod sit falsa aliogquin
vellet nollet sed esse futurum praeteritum
et quae futurum ergo illud consequens sequitur
ergo ad principale posito sic posito ergo deus non
faceret aliqua contrarie futurum contingentium
quod est falsum quia tunc deus potest revelare
quaelibet contingens futurum sicut revelavit ante
ita quod stante revelatione revelata
maneret contingens quia est falsum quod si
potest sacra scriptura potest esse falsa nam in ea
continetur quod mortuorum resurrectio et dies iu-
dicii erit ergo igitur sunt adhuc contin-
gentia et possunt esse falsa et si una potest
scriptura potest esse falsa et alia et sic tota
secundum Romanos dicit Augustinus quod Iohannes et sic aliquis
potest meruisse in fide falsa et fides a
bruchi quod fuit vera multis annis ante
clausa potest esse falsa et bona possunt decipi
nam angeli credunt diem iudicii fore
futurum et sic sunt deceptibiles quia non
est verum sibi in potestate mea est decipere
angelum meum qui me custodit
et decipere animam papae quia est quod vere

licet me xpi vel angeli meo q ego
ero saluatus ad huc ista e q̄tingens
ego saluabor q̄ in libertate mea est
facere q sit ffla q̄ possu facere q h sa
sit dira xpi credit ffm sth. i ptā
te mea e falte q xpus mentus est
q esto q dixit bte virgini assistuc iste
saluabit ad huc erit q̄tinges q̄ pt
ee f q̄ pt assumsisse ffm et tunc fuit
deceptus vel dixit contr̄ q̄tiaz ymo
p ben pt q dixit contr̄ q̄tiaz na si
hoc e ffla iste saluabit igr̄ mulm
fuit vera ponto q mich q̄sigsicat.
ad q̄ sciuit q mich fuit vera et
deus dixit hoc q̄ dixit sciēt fm
p̄ si sit aliq qui fuit iuste dapnatus
ad mille annos et passus e penam
maximam pt adhuc fuisse iniuste dap
natus p̄ exemplo aliq qui fuit de
secta saduceorum et volo q p nullo
alio dapnatus sit nisi q credidit
hoc f nunc no e futura quo posito
ar̄ pt iste no est dapnatus nisi q
credidit hoc ee ffm nunc no erit et
possibile e eu nunq credidisse h ffm
q p̄ hoc nunq fuit ffm q̄ ipe nunq
credidit hoc ffm et pt possibile e q nunq
credidit ffm et pt p quo fu ca fuit
dapnatus p̄ renelet deus prti q
plo ~~dapnabitur~~ saluabitur et perpetuat
q q uelit plom saluari et q q̄formet
volunte sua volunti diuine simul cu hoc
ponto q p. transgrediat et mideat
plom p quo prius dapnet p. sit
q̄ q hoc fuit ffm ad mille annos ad
1000 annos et sit adhuc plus supplices
ad huc e hoc q̄tinges plo ~~salua~~

~~bitur~~ dapnabitur q̄ pt ee vel pona in
ee et in pt plo est dapnatus q̄ plo
nunq fuit p̄destinatus et vlt q̄ deus
nunq voluit eum saluari et vlt q̄
p. nunq voluit differre deo q̄
p. nunq peccat q̄ nio plo pt fa
cere q p. sit iniuste dapnatus q fuit
an dapnatus p 1000 annos p. o....
p̄ p renelatio maneat q̄tinges
q̄ in ptate mea est modo facere
q aliq qui vixit ad mille annos
sit ppha et no sit ppha q esto q
aliq pphauit me facere a sequitur
possu facere a et omitte q̄ possu
facere q dixit verum vel fm scut ni
placet vel sequitur dixit ffm q̄.
no pphauit p diffi prophetie q
includit deum pphe ee verum ymo
p̄ ista diffi prophe e impossibile q̄ e
p̄ apostolus ar̄ pt ad pbandum ...
p mortem no resurgunt q̄ xpus
no resurrexit ad cor 15 c. Et
dt augus de doctrina xpiana li 2
c 31 q q̄nexionies apostolus pt vere licet
q̄tinet sentias ffas quas e impossibile
q̄ et aues vel anos pt ~~fuit~~ q̄tinge e
q̄ no vel vel oz dicere q deus possit
facere nunc q xpus nunq resurgat
a mortuis quo e ffm Ite mathi 22
fecit illa q̄ regi ei reuersus fuis
in pace no e locutus in me
p̄ quis fuit impossibile q̄ et anos q̄.
illud reuelatum michee no fuit
q̄tingens p reuelatio p̄ si pt h
e q̄tingens aliq pphi fuit vera q
sequitur fuit vera q̄ eternalr fuit sua
vera et fuit eterna q eternalr fecit vera

quod sequitur potest ad meritum quod creatum est
igitur potest non eternaliter esse beata igitur potest numquam
esse certa de sua beatitudine igitur potest numquam
fuisse beata et per consequens numquam fuit beata
hoc autem est impossibile. Dicitur quod potest annichi-
lari et ulterius quando. Preterea deus non posset
certificare hominem de aliquo futuro nec potest
homo certitudinaliter credere vel sperare illud
quod deus promittit nisi deciperetur quia
contingentibus asserunt se semper adhuc posse
post assertionem vel promissionem fuisse opposi-
tum quia tamen deum non obstante revelatione
vel promissione dei manet contingens
post promissionem sicut ante. Sed quod
illud sit falsum patet per apostolum autem
fidelis est deus se ipsum negare non
potest ad Timotheum 2 glossa quia est veritas
se ipsum non potest negare quod faceret si
dicta sua non impleret. Item Luce 22
Christus dixit discipulis suis post resurrectionem
suam Hec sunt verba que locutus sum
ad vos cum adhuc essem vobiscum quoniam
necesse est impleri omnia que scripta sunt
in lege Moysi et prophetis et psalmis de me.
Si igitur necesse est ea impleri igitur non
contingens. Preterea si sic angeli non sunt
confirmati nec dampnati ad iudicatum pene
eterne quia possibile est nullam penam eternam
esse igitur possibile est quod numquam fuit adiudi-
catus pene eterne. Similiter angeli possunt
peccare et converti igitur et relinqui in solio
naturalibus et sic demereri primi rone et dampna-
mereri et Christus potuit dixisse falsum
in omnibus que predicavit suadendo quem-
dam ad eternam et penam eternam et
possibile est omnes qui crediderunt in eum
fuisse deceptos et totam fidem esse
falsam et deum fefellisse homines quos

docuit. Preterea non includit contradictionem
dare divina revelatio quod prophetia sit prophetia
careat certitudine veritatis immobilis
igitur et divina revelatio. Antecedens patet quia certitudo
tota que est in prophetia est per divinam
revelationem. Secunda patet per diffinitionem prophetie
quia et quod est ista prophetia est divina revelatio
rerum eventus immobili veritate denuntians
igitur si quod est prophetatum esse futurum in nullo
verbo erit futurum et ulterius igitur necessario est futurum.
Preterea omne quod necessario eveniet quod sic est fu-
turum quod non potest esse non futurum antequam sit
primus. Sed omne quod deus voluit facere est sic
futurum quod non potest esse non futurum antequam
sit primus igitur omne futurum necesse est esse
futurum. Igitur si deus revelet sic futurum
aliquid illud post revelationem necessario eveniet
et antecedens patet secundum per Augustinum 2 au-
decies libro e in Ebr. dicitur quod voluntas dei velit
veritatem esse immutabilem et si proponit
se ad invisibile factum illud non potest
non esse futurum antequam fiat. Item in con-
trapositio loquens de fide beate virginis qua
credidit filium esse moriturum dicit quod
verum fuit fides eius necesse fuit vera
futurum esse sicut ipsa credidit tunc.
Antecedens omne quod est a deo revelatum necesse
est sit postquam est revelatum igitur non preterea
manet contingens igitur ista sit impossibilia
hoc futurum est contingens hoc futurum est
a deo revelatum. Preterea si teneor credere
quod prophetatum vel revelatum possit non
evenire igitur non teneor credere prophe-
tie deo quia suo contingentibus innitatur
vel assentit quod oppositum dictum sui potest esse
verum igitur non teneor credere quod dictum
suum sit verum igitur iudei non tenebantur
credere prophetis de Christo quia non obstante
quacumque prophetia ipsa vel vertice.

de filio incarnando vel de messia mitte-
do credere debuit quod opposi. pt evenire
et pro quo qui Ihesus Christus non fuit eternus
probatur quod deus non possit revelare futura
contingentia arguitur primo potest enim sorti nunc in
caritate et revelet sibi deus quod cras
peccabit mortaliter Tunc eius admittatur
arguitur sic quod videtur deus revelavit sor-
ti quod cras peccabit mortaliter igitur sor-
tes tenetur licite velle quod est impossibile
igitur et antecedens impossibile quod probatur quod licite
velit esse in mortali peccato et ultra igitur peccat
mortaliter Et similiter quod eo consequitur licite
velit esse in peccato mortali igitur non peccat
pro volendo quod patet quod posito illo casu
sortes scit deum velle eum peccare peccare
mortaliter igitur licite sic potest conformare divine
voluntati Item eodem casu posito sequitur
alio tamen modo inconveniens igitur casus est impossibilis
antecedens probatur quod sorti est revelatum quod pec-
cabit igitur sortes vult peccare. ex alia par-
te sequitur sortes scit se peccare et cum nisi igitur
non potest velle peccare quod patet per Anselmum
de casu dyaboli 23 ubi probat quod angelus
non potuit cognoscere casum suum. probatur si
deus potest revelare propheciam de futuro quod
non veniat et alia ponatur igitur quod in vi-
tate sortes potest dampnandus hoc potest deus
revelare sorti quo facto arguitur quod sortes despera-
bit quod tenetur credere deo igitur deus est actor
illius desperationis et per consequens actor peccati
probatur revelet deus gabrieli quod sortes semper erit
in caritate et simul cum hoc percipiat ga-
brieli quod moveat sortes. Cum dum est in caritate
ipsius posset adhuc remaneret in libera
voluntate perficere quod nec revelatio
eum impediret nec preceptum datum ga-
brieli mandatum est ponatur igitur quod peccet sortes
facto autem gabriel tenetur eum movere
aut non Si sic quod non est in caritate
igitur gabriel non tenetur Si non contra quia
gabriel credit quod semper erit in caritate quia
revelatum igitur semper tenetur eum movere. probatur
revelet deus sorti existenti in caritate
quod ipse erit finaliter dampnandus quo facto
aut sortes potest orare pro salute sua aut
non et hoc iuste Si sic igitur potest iuste
velle quod fiat contra deum nolle quod est falsum
Similiter sicut licet filio orare pro patre eius
posito tunc licet etiam orare pro illis
de quibus est certum quod dampnarentur quod
est falsum et contra Augustinum 21 de civitate dei
c. 24. Denique si de aliquibus ita certa
esset ecclesia ut qui sint illi etiam nosset
qui licet adhuc in hac vita consti-
tuti tamen predestinati in ignem eternum sunt
cum dyabolo tamen pro eis non plus oraret
quam pro dyabolo Eodem autem arguitur quod re-
velatum non est contingens post revelationem
quod si sic dato quod revelatum foret
certe de sorte quod est dampnandus et quod ad
hunc foret contingens sortes dampnabitur
igitur licet sperare de sorte et orare pro eo
igitur similiter licet contra angelis facta tali revelatione
quod foret in via sortes dampnabitur sed deus hec
dyabolus dampnabitur Si dicatur quod isto casu
posito sortes non potest orare iuste pro salu-
te sua contra sortes est viator igitur tenetur
ex precepto velle salutem suam Similiter
per tantum sortes est in caritate et post revelationem
igitur diligit se ad beatitudinem Similiter non
potest nolle beatitudinem igitur potest licite
orare ut consequatur eam Similiter facta tali
revelatione tenetur diligere proximum igitur
se ipsum aliquin non servaret ordinem
caritatis igitur iuste potest orare pro salute
sua quod patet quod potest iuste orare pro illo
quod tenetur necessario velle et similiter ex precepto

p3 ei reuelatu a deo e contingens sc²
q hoc fuit contingens ꝑ assertione xpi
dicentis petro ter me negabis petrus
negabit xpm ergo e fīs q sequit
petrus no negabit xpm g xpus
dixit flm asserendo p3 ei sic aut pl'lis
fidelicat p timore mortis hoc fuisset
contingens xpus fidelicer p timore
mortis fuisse g potuit no mori g
sic ca fudasset z fuisset timens ubi no
erat timor fuisset deceptus p3 hoc
no eet contingens Gabriel vidit i vbo
q dies iudicij erit qui p3 q sequit
dies iudicij no erit igr vbu nunq
representauit diem iudicij z ultr g
gabriel hc nunq vidit in vbo p3
ans e po g z ulterius cons falsus
cons p3 q gabriel reuelat hoc
danieli si no reuelauit b nisi
q vidit in vbo, ex hoc e neca ga
briel reuelauit hc danieli g z ulterius
gabriel vidit hoc in vbo p3 si ordia
ui a deo maneat contingens sequitur q in
potestate sorti est facere q deus eum
predestinauit z sic q deus eum reprobat
ab eterno z sic pt sor ee causa sue pre
destinationis que fuit ab eterno z electio
dei dependet totaliter a volutate creata
qd p3 q in potestate sorti e bn viue
q est viator g pt ee predestinatus
z hc hoc in sua potestate eius pt
male viuere eadem ratione g z c. p3 cre
et deus vnu angelu in maliber p
stim in confirmacione creatura si no confirmet
eum si reuelet eidem in vbo q sit
quitter honorandus p quo punietur
in inferno pena etia q sit a. volo q
q deus separat ill angelo q n
velit nisi q videt deu velle z pono

sibi q p prima vona volucione q velle
confor volucioni diuine deus eu confirma
z simil ad hoc q iste angelus velit
sorti pena a q videt in vbo deu
velle z p hac volucione confirmet isto
casu posito arguit sic iste angelus vult
pena a infligi sorti p contradicio
quo tunc aut nunc hc eueniet
aut pt no euenire si necio eueni
at hc ppo. qz reuelatio no est
contingens p reuelacionem si pt no
euenire arguit sic sor no peccabit
g deus no voluit sor puniri pro
peccato pena a z ultr g angelus
nunq voluit pena a infligi sorti
cons p3 q nunq vidit in vbo z nunq
alio actu voluit sicut igr ille angelus
est modo confirmatus sic quotidie merito
ius p. si sor no peccabit
est contingens ad utrumq g ultem
cons e po g no e po q iste
angelus nunq fuisset confirmatus p
merito suo Item arguit iste angelus
voluit pena a infligi z deus hc nunq
voluit g iste angelus peccat mortaliter
qz contra preceptum voluit aliud quam videt
deu velle z p eodem actu fuit confirma
tus p. castum qd fuit confirmatus p
peccatum mortale p. ans e po qz
vna ps est necia scz ista iste angelus
voluit pena a infligi sorti z alia ps
est contingens scz ista deus hc nunq vo
luit z p ea si. oppositum q nichil re
pugnat necio est contingens g tota
ans e po g hc est po iste angelus
meruit confirmari qz peccat mortale
q est incogens Item separat deus
sorti in caritate q nichil velit nisi

quod angelus sibi revelet, nam hoc preceptum videtur
facere. Instantiam pono quod deus revelet
sub revelatione certa in verbo unum effectum
contingentem futurum, quem sit a fore et videat
ille per eam tertiam quod a non est futurus
effectus revelatione facta. Pono quod velit
a fore sicut vidit ex revelatione et
dimittet sua voluntate per horam. Isto
casu posito, qui casus est possibilis: vel a
fore sit adhuc contingens, patet quia licet
sit contingens fore, simul fuit in gratia
et in peccato mortali, quod est falsum; quia primum
sit fore in primo instanti et per totam horam
fuit in caritate, patet per casum; igitur hoc est
necessaria fore, probatio: fuit in caritate
et hoc est contingens fore in illa hora
peccavit mortaliter; igitur hoc consequentia est
contingens fore simul fuit in gratia
et peccavit mortaliter. Consequentia [illegible] antecedens
hoc sit contingens fore peccatum in fine
hore, probo quia in fine hore hoc est contingens
a non erit et fore a non erit, quod videlicet
nunquam repugnant a fore et ultra, quod
fore nunquam vidit in verbo a fore, quod
voluit a fore sine [illegible] rationem
quod non est ratio [illegible] fore credidit
a fore quod non fuit revelatum sibi in
verbo de a fore et ipse voluit a fore;
igitur voluit a fore sine ratione et sic contra
preceptum sibi factum, quod in toto hora peccavit
mortaliter; primum antecedens est contingens
videlicet a non erit quod [illegible]; igitur
hoc est in fine hore dato contingens
fore simul fuit in caritate et in peccato
mortali, quod est impossibile. Preterea si revelatum
maneret contingens, sequitur quod deus posset
facere preteritum non esse preteritum, quod est falsum
et contra [illegible] 6 [illegible] c. 3. Non consilium
de futuro sed de futuro contingenti, sicut autem
non querit nisi [illegible] quod [illegible] dicit A-
gathon solo hoc ipso privatur deus ingeni-
ta facere que utique sunt facta. Quantum patet quod
si deus revelavit petro quod dies
iudicii erit, igitur veritas huius fuit
quod petrus fuit, quia veritas huiusmodi iam
est preterita et deus potest facere modo quod
dies iudicii non erit, quia potest facere quod veritas
nunquam fuit vera et ultra, igitur nunquam fuit veritas
huiusmodi in petro, quia deus potest facere quod preteritum
non sit preteritum et sic concedendum est quod aliquis
res vera fuit et tamen deus potest nunquam fuisse,
quia veritas huiusmodi iudicium erit vera fuit
et tamen potest nunquam fuisse. Quantum ad primum sic:
si deus ab eterno scivit unum futurum
talium quod sunt vere contingentia aut scivit
ea necessario aut contingenter; si necessario,
contra posito quod deus noluisset ad extra
se aliquid scivisset, ista antecedens erit deus
produceret mundum, quod est falsum; si con-
tingenter tunc fuisset possibile quod ista deus
non scivisset ponatur in esse et sequitur quod
deus nichil talium scivit, quia non po-
tuit ista producere nec creare mundum
nec producere [illegible] nec quod talia quantum
patet quod non potuit producere nisi sciens;
et sequitur ultra quod possibile fuit eum non
esse omnipotentem. Item sic: aut deus
sit modo omnipotens esse necessario aut libere
et contingenter; si necessario quod impossibile est
quantum omnipotens sit, quia deus non potest nolle
omnipotens fore et dato quod nollet ad
huc esset futurus, quia necessario sit enim
esse futurum; si dicatur quod deus libere modo
sit omnipotens fore, quia potest hoc nescire
quod placet sibi, ponatur in esse et non
accidit impossibile: deus non sit omnipotens

sole quia non potest antichristum creare quia nichil
potest creare nisi sciens et sic. Sed deus non
potest velle antichristum sole quia non apprehendit
antichristum sole et patet totum argumentum. De
cognitione et apprehensione. Probo quod deus est
scientia huius antichristus erit et potest incipere non
esse scientia huius ponatur in esse. Tunc arguitur
sic: deus fuit scientia illius et modo non est
scientia illius, ergo aliqua mutatio facta est
vel in deo vel in creatura. Non in creatura
planum est quia antichristus non dicit esse nec
mutatio in aliqua creatura facta. Ad oppositum
quia deus potest facere propositionem veram que
nunquam fuit vera sine productione nove
rei vel destructione antique et sic mu-
tatione locali. Nec valet si dicatur quod lapsus
temporis sufficit quia lapsus temporis nichil
facit per se ad hoc quod antichristus sit futurus.
Secundo arguitur principaliter: omne futurum necessario
erit, quia non contingenter erit aliquis probo.
Nam antichristus necessario erit et per consequens
[illegible] sit a. instans in quo
antichristus erit et arguitur sic: In a. instanti erit
quod antichristus necessario est, ergo antichristus necessario
erit. Consequentia bona. Antecedens probatur quia in a.
instanti hec erit vera: necessario antichristus est quia tunc
sit primo in a. et non potest fore post [illegible], ergo
necessario erit. Post [illegible] ergo in a. instanti hec
erit vera: antichristus est necessario. Probatur a. quia
[illegible] si antichristus contingenter a. igitur contingenter
erit in a. Et arguitur sic: In a. antichristus
necessario erit contingenter, ergo contingenter erit
quod necessario erit. Antecedens probatur quia in a.
antichristus necessario erit quia in a. erit
hec vera: antichristus necessario est et non
stabit [illegible] non antichristus necessario fore. Secundo
a. antichristus necessario erit. ¶ Ad oppositum
deus voluntate et libere produxit mun-
dum, igitur antequam produxit non habuit produ-
cere mundum. Et similiter quia nichil impediret
suam voluntatem, quia est omnipotens. Igitur sicut
quod mundus producetur a se. Et hoc mundus
incepit [illegible], igitur ab eterno sciuit se producturus
mundum. ¶ In questione dico quod sic.
Et propter diversa que tacta sunt in argu-
mentis sunt 9 per ordinem. Primo volo que-
rere an res habuit aliquod esse ab eterno
distinctum a deo. 2° an res create habe-
ant vel habuerint aliquod esse in verbo. 3° an
res non existentes [illegible] ipsa non existe-
re [illegible] ipsa intelligitur
ipsa concipitur ipsa cogitatur. De ipsis
sit primo et huius. 4° an veritas propositionis
sit alia res a propositione. Et hoc tangitur
in primo. 6. pars. 5° inquiratur an deus
potuit produxisse mundum ab eterno. 6°
an potuit producere mundum meliorem
quam fecit. 7° an in propositionibus de futuro sit
veritas determinata. 8° an deus posset
revelando causare in creatura notitiam
futurorum contingentium. 9° an revelatum
a deo maneat contingens post revelationem.
Post restat solvere rationes argumentorum.
¶ Circa primum articulum dico plane quod res
alie a deo nullum esse habuerunt ab
eterno distinctum a deo nec esse quiditatis
nec esse possibile nec esse representatum. Patet
quod diversi antiquorum opinati sunt contra
brevis quia si sic quelibet fuisset res ab
eterno quia omne illud quod habet esse rea-
le ab eterno sunt vera res ab eter-
no. Igitur si sol habuisset esse reale ab
eterno fuisset vera res ab eterno et non
alia res a sole igitur sol fuisset sol ab
eterno et sic fuisset compositus ex materia
et corpore ab eterno et sic nunquam fuisset
creatus a deo nec genitus ab homine.

Et quod non queat argui quod totus mundus
fuisset ab eterno / et quod eius oppositum verum est
modo / et quod nichil foret factum de hiis
que sunt absoluta nichil plus ad presens
¶ Circa 2m articulum videlicet utrum res omnes
fuerunt ab eterno in deo ab eterno / dico
quod proprie loquendo quod non / quia non est proprie in
alio ut locatum in loco / vel pars in toto /
vel forma in subiecto / sed creature nullo istorum
modorum fuerunt in deo ab eterno / et
ideo proprie non fuit in deo. Sicut tamen
solent creaturas esse in deo improprie / quia
cognoscit eas / et potest eas producere /
secundum sic improprie potest dici esse in deo / quia
potest movere eum / vel quod domus fuit in ar-
tifice / quia scivit eam facere / et de isto
dicto satis sufficienter magister sententiarum li. i.
di. 37 c. a. propterea omnia dicuntur esse in
deo etc. Et in fine subdit / Ex predictis
ostenditur quo dicuntur esse in deo oppositum / et omne
quod factum est dicitur vita in ipso non quia creatu-
ra sit sicut creator / vel quia ista corpora-
lia eternaliter fuerint in deo / sed quia in eius scientia
sunt semper que vita est / hec ille. Licet de isto
articulo difficultas magna est / unde
planius docet hec magister in sententiis i9. di.
di. etc. aperit hic plane dicens quod
intelligendum attendendum sunt huiusmodi verba /
omnia deo presentia sunt / in deo sunt omnia /
vel cum deo vel apud deum / vel in eo
vita / sed ineffabilis eum cognitio est
in eo hec ille ¶ Circa 3m articulum restat
videre an ulla res existens sit ex
cedendi ratione intelligi / vel concipi
et est hic primus modus dicendi quod sic / quia theo-
logum concipi intelligi cognosci et eius con-
nexiones sunt usuram tam de terminis
supponentibus etc. ... pro re / et

cum hoc intelligere et illud quod non est sic
istos concedunt enim quod illud quod nichil
est est intelligibile et complexibile / ymo illud
cui repugnat esse potest intelligi et
aliquo ymaginando cognosci / unde intellectus
fingit propositiones de non entibus et hoc de eis
concipit tales complexiones que impossibiles et
dicitur partium inter se non est quod secundum ut non est possibile aliquid
existere sed pro isto quod non est ac si esset
ad istud confirmatur per augustinum h° de trinitate
di a° c. ii. Multa invenit diu sine
forma lapidis aliquid quod non sit sine rem
sicut enim de aliis dicimus quod sunt
visum et visus et in eo ita dicimus
quod sunt veritatem et veritas est in eo
tamen hoc non sit aliquid et hic sine non sit
sine aliquid quia veritas non est magis
aliquid in oculis / verbi gratia esse visus quod
in lapide ubi visus non dicitur esse
Et infra Multa quoque sine dicimus aliquid
sine forma lapidis que non sit aliquid /
quando sic loquimur de illa secundum de rebus
existentibus hoc omnino malum et nichil
significat aliquid et quod significatur est aliquid non sine
rem sed sine formam lapidis et infra et
cum negamus aliquid esse quod sit aliquid
dicimus hoc quod penitus nichil est / non et
hoc et que proprie non dicitur nisi de eo quod
est aliquid eis tamen dicimus penitus modo
dixi non dicitur eo quod sit aliquid sed quod aliquid dicitur
hec ille / Confirmatur per rationes multiplices
primo sic quia cognoscimus et potest cogitare
et recordari hominis mortui aliter non
posset hoc dolere de morte patris sui
nec orare pro anima patris Item primo
non potest homo quam nec ysta de patris
hoc non posses providere de futuris quia
nec cogitare de eis hoc hoc tamen

mortem naturalis quia cogitat de morte sub
spes et desiderium sunt rerum futurarum quia futura
sperantur. Item omne habens operationem principaliter
operis sunt edificator enim primo ymaginatur
domum et pictor statuam alioquin numquam
produceret. Item omne agens propter intentionem
et propter finem intellectum sive quod intellectum
consequitur. per oppositum quia finis qui non
est intentus et propter quos intellectus et non
potest dici quod finis sit in causa quia sic
est agens motum vel intellectum igitur
finis primo intellectus fuit esse quam causam
et fuit illud quod non est quia [illegible] propter
angelum et de civitate dei c. 10. deus non
ad [illegible] fecit nec de quo fecit
alio artifice hoc dici potest. porro si sci
ens fecit [illegible] nemo fecit que
noverat. ex quo infert angelus [illegible]
[illegible] quendam [illegible] tamen [illegible] quia iste
mundus notus nobis esse non potest
nisi esset deo [illegible] nisi notus esset esse non
potest. Item xi de civitate c. 22 universas
creaturas corporales et spirituales non
quia sunt ideo novit sed ideo sunt quia
novit non enim nescivit quod fuerat creaturus
quia igitur scivit creavit non quia creavit
scivit nec aliter scivit creata quam
creanda. preterea dato quod vidisses sortem
[illegible] deus postea [illegible]
[illegible] anichilasset [illegible] quod vidisses eum
[illegible] et recordaris de eo tunc dicere
oppositum est negare [illegible] multa et [illegible]
de [illegible] sicut eius nativitatem morte
et [illegible] item [illegible] sedu
[illegible] gentes. preterea [illegible]
[illegible] xpm [illegible]
[illegible] per [illegible] quia intelligis [illegible]
et morte. preterea dato quod non posses intel

nisi eius [illegible] due [illegible] quod [illegible]
arguitur [illegible] quod [illegible] est cesar est
in opinione igitur cesar est quia [illegible] quia
[illegible] cesar est in opinione igitur cesar est
[illegible] [illegible] quem [illegible] et [illegible]
c. i. [illegible] de [illegible] ubi negat
[illegible] homerus est aliquid ut poe
ta igitur homerus est [illegible] quod [illegible] arguitur
est quod [illegible] non est [illegible] b. quem
esse a. et quod quem esse b. quem esse a.
[illegible] has duas [illegible] quod [illegible] b.
quem esse a. et quod quem esse b. quem
esse a. [illegible] non foret
[illegible] nisi ad posse [illegible] non [illegible]
[illegible] quem esse. preterea [illegible] deinceps
[illegible] et [illegible] quia infinitum fuit [illegible]
[illegible] intelligere
quod impossibile est [illegible] et alia
[illegible] quod porta [illegible]
[illegible] in [illegible] sorte et [illegible]
[illegible] vel corruptionem [illegible]
[illegible] quod [illegible] intelligat [illegible]
[illegible] quod [illegible] est negada ad in
telligi a sorte et [illegible] intelligi
a sorte et eadem [illegible] est [illegible]
negada [illegible] a deo [illegible] quod
[illegible] mundi [illegible]
[illegible] deus [illegible] mundum et [illegible]
[illegible] creatura [illegible] a deo. propter hanc [illegible]
potest [illegible] sorte [illegible] de
[illegible] et de [illegible] est [illegible]
[illegible] est [illegible] vera
[illegible] a sorte [illegible]
[illegible] igitur
[illegible] a [illegible]
[illegible] a [illegible] quia [illegible] una
[illegible] nulla [illegible] quia ipsa

est falsa. Probatio: in ista propositione copula intelligitur
a parte vel ista: Antichristus intelligitur a deo, quaero
utrum subiectum supponat pro aliquo vel pro nullo.
Si pro aliquo, ergo copula est ampliata et ad hoc consequens. Si
pro nullo, igitur non intelligitur a parte. Probatio: omne
quod est aliquid vel est deus vel creatura, sed intellectum
a parte est aliquid, ergo est deus vel creatura. Probatio:
sit primus mortuus in rei veritate
et habeas intentionem primi qui foret
primus tunc, sic erit et illa alia et antequam fuit
erat aliquid, est intellectum a te et non est aliquid
et non nisi primus, igitur primus est
aliquid, sed non est intellectum a te. Habes propositum
quod tu intelligis et non intelligis. Probatio:
omne intellectum a deo est aliquid intellectum a deo,
Antichristus est intellectum a deo, ergo Antichristus est
aliquid intellectum a deo et ultra, ergo est aliquid. Probatio:
si sic sequitur quod tres forent conclusiones consimiles,
nam et Antichristus est Antichristus
et consimiles ... Nam ... nam aliquid
intellectum est Antichristus, sed nullum aliud intellectum
ab Antichristo est Antichristus, ergo Antichristus est
Antichristus et ultra, igitur id quod est Antichristus
est Antichristus. Ultimum quod patet quia in illa
propositione: Antichristus est Antichristus, subiectum supponit
pro re verbi de praesenti et non potest ampliari
ibi, ampliatio igitur contra illam. Aliquid
quod est Antichristus est Antichristus. Probatio: si hoc
sit verum, aliquid est intellectum a parte, isto tamen
posito tunc hoc propositio sit affirmativa. Ergo
res significata per subiectum est res significata per
praedicatum, et hoc sic probo: est mere de modo et de
praesenti ... si deus conservaret vi-
sionem et actu tactum in organis istorum
sensuum destructis, obiectum esset ...
quod a ... visu et tactu et sic privatio
annihilato ... foret ... Sequitur

praeteritum fuit et ultra, igitur prima pars tangit
futurum quod est absurdum. Probatio: Augustinus XI
Confessionum per capitulum (?) XVIII
li. XI Confessionum c. 18 inquirit quomodo futura
et praeterita cognoscuntur, inter alia dicit sic:
Quamquam praeterita cum vera narrantur ex me-
moria proferuntur non res ipsae quae praeterierunt
sed verba concepta ex imaginibus earum, quae in animo
velut vestigia per sensus praetereundo fixe-
runt. Pueritia quippe mea, quae iam non
est in tempore praeterito est, quod iam non est; imaginem
vero eius, cum eam recolo, in praesenti
tempore intueor, quia est adhuc in memoria
mea. Et infra: quod est magis ad propositum
quo se habeat arcana praesentia futurorum
videri, nisi quod est non potest; quod autem
non futurum est, sed praesens est. Hic vero
quod plane dicit quod non videri potest nisi quod
est, et notat videri intelligi. Constat
quod aliter nihil foret ad propositum.
Nullus enim dubitat quod non possumus
videre oculo corporali futura. Unde consequenter
subdit: Igitur videri dum non sunt
quae non dum sunt, sed eorum causae vel signa
fortassis videntur, quae iam sunt; ideo non fu-
tura sed praesentia sunt iam videntibus
ex quibus futura praedicantur, animo iam
concepta. Et infra c. 20 concludit: Nec
proprie dicitur: tempora sunt tria, praeteritum, praesens et futurum,
sed fortasse proprie diceretur: tempora sunt tria:
praesens de praeteritis, praesens de futuris, praesens
de praesentibus. Sunt enim haec in anima tria
quaedam, et alibi ea non video: praesens de praeteritis
memoria, praesens de praesentibus contuitus, praesens
de futuris expectatio. Si haec permittimur
dicere, tria tempora video fateorque tria sunt.
Dicatur etiam: tempora sunt tria, praeteritum
et futurum, sicut abutitur consuetudo; dicatur.
Et subdit: Ecce non curo nec resisto

no reprehendo dicentem tamen intelligi quod dicitur
nec enim illud quod est futurum est nunc id
quod preteritum est et subdit statim. pauca
si sunt que proprie loquimur plura non que
non proprie sed agnoscitur quid velimus. Ex
hac autem auctoritate patet quod augustinus vult dicere
quod proprie loquendo nichil cognoscitur nisi
quod est verum sed dicitur quod tempus preteritum
vel anxpus io hoc dicitur quia spes que
foret verum vel illius si esset et quia ita cognoscitur
at.. patet si isti termini intelligi deciperet
quasi fuerint ampliati ut omni ponitur
in proposito faciunt subiectum stare pro non
entibus et pro hiis que esse possunt et pro hiis
que esse non possunt sicut dictum est. Sed apud
tales propositiones fuerint concedende hec cognitum
est cognitum a te demonstrata aliquam
rem de qua nullam habes cognitionem quia
subiectum potest supponere rem vel talis sed pro
eo quod non est cogitum et sic foret
concedenda quod non cognoscitur est cogitum
a te ergo nec ad alios modos loquendi
magis est difficultas verbaliter quam realis
verum tales propositiones anxpus intelligi et
scire cognoscitur vera accipitur sicut significationes
verbales locutiones dicende amphibologice
et distinguende secundum amphibologiam eo quod possunt
accipi proprie et per se ipsis ad veritatem
vocabulorum et sic sunt false. ut proprie illa
anxpus intelligitur continet tamen illa anxpus
est intellectus quia propositio est falsa cum subiectum supponat
ponat rem vel verbi de presenti quod nullo modo
ampliat. Alio modo possunt tales propositiones
accipi pro aliis secundum voluntatem utentium
eis et volentium sic loqui ut ista propositio
anxpus intelligitur accipiatur pro ista intel
lectio quedam est que anxpus si foret
foret intellectus vel conceptus quod foret

concipio anxpus si esset eo quod modo ista
spes anxpus est accipi pro ista spes
que est que foret spes anxpus si an
xpus esset et sic de consimilibus propositionibus dicendum
est quod nec est proprie nec logice dictum
sed ad placitum solum quia tales termini am
pliantur intelligitur conceptum et cogitum
et huiusmodi et io proprie loquendo dico verum quod tales
sunt negande rosa intelligitur nulla
rosa existente anxpus intelligitur a deo
anxpus intelligitur a me nam
ista est impossibilis falsa. Sed alia tamen quia
implicatur quod pater meus haberet matrem concede
dicitur tamen improprie pro aliis propositionibus sicut
illa anxpus intelligitur a deo concedenda
pro illa deus est quedam intellectio que an
xpus foret intellectus si anxpus esset et sic
de consimilibus. Ad ii rationem altius video
de auctoritate aristotelis dicitur ibidem quod qui
loquitur de non entibus quasi de rebus
improprie loquitur verum nichil facit pro eis
sicut tu dicimus quod cecitas est in
oculo quia hec propositio proprie accepta est falsa
denotatur enim quod cecitas sit aliquid
existens in oculo. Ad 2 rationem quando
dicitur quod quandoque concipitur quod recordatur
hominis mortui dico quod hec propositio recor
dor hominis mortui est falsa ponitur
enim oppositum in adiecto in proposito habet
tamen recordor cesaris concedendum videtur
propterea habeo notitiam que sunt de
cesare et cesar fuit et non est. Ecce secundum
intentionem augustini cogitatur a me et ymago
cesaris et io ymaginor que
sunt causata a cesare quando cesar fuit
et ista verum cesaris non existente et
ideo concedo quod recordor cesaris et
iste modus loquendi est inductivus

p[ro] co[m]moditate b[e]n[e]u[o]lentis ut utram una
locutio[n]e q[ua]m p[er] 3[us] ul p[er] una co[m]p[ar]a-
tio[n]e a[lter]utra sicut ista recordor
cesar[is] cognosce p[er] has 3 cognosco q[ui]a
e i[n] me q[uod] foret cesar[is] si cet et cesar
fuit cognit[us] a me et cesar no[n] est
et sic v[e]l loq[uu]m ad m[en]tem loq[ue]nd[o]
licet in p[ro]p[osi]te s[ecundu]m voce .. Ad 2[m] dico
q[uod] l[ibr]o co[n]ueni[a]t de p[at]re suo et cogi-
tat de eis et h[abe]t cog[nitio]n[e]m q[uod] p[at]er
foret co[n]g[n]itio si cent et illa co[n]g[nitio]
cat dolorem q[uia] e tu q[uod] l[ice]t e fili[us] de
cuius vocis ip[s]o co[n]tem[p]l[a]tur de p[at]re suo
ei p[ro]cess[us] ip[s]e de et p[er] denotet q[uo]d
p[er]icula alicuius ee et lo oz q[uod] alter
co[n]ponat q[uod] voces ip[s]e p[re]tendat ..
Ad 3[m] q[ua]n[do] accipit q[uod] h[om]o no[n] posset
co[m]p[re]hende[re] de futur[is] q[uo]d q[uod] futura no[n]
sunt p[ro]p[ri]e loq[ue]ndo q[ui]a n[on] e futur[um]
s[ecundu]m ang[e]l[u]s sup[er]i[us] allegatum dum d[icitu]r
futur[um] q[uod] p[ri]us / con[ceden]do et q[uod] v[er]u[m] in u[e]r-
b[is] q[ue] staret pro reb[us] et no[n] stat
p[ro] reb[us] n[on] p[er] re et tu de[n]otur q[uod] stet
et in p[ro]p[ri]e loq[ue]ndo dicam[us] s[ecundu]m q[uo]d sic
loquimur v[er]u[m] q[ua]n[do] unus h[om]o cogitat
ul co[n]sid[e]r[at] ul co[n]siliat[ur] et illo co[n]iuncto fo-
ret v[e]l co[n]iunct[us] de p[an]no suo si h[ab]e-
bet pannu[m] ul foret co[n]iunct[us] de eq[u]o
si h[ab]eret equu[m] et simil[iter] ad hoc mel[ius]
q[uod] h[ab]eat pannu[m] ul equu[m] te d[icitu]r talis
h[om]o facere p[ro]uide[n]ti[am] ul p[ro]uide[re] v[e]l et
in ist[is] et co[n]sili[bu]s ubi difficultas in
co[n]ponendo d[ic]ta n[ost]ra q[ui]a cu[m] res
difficile n[on] p[otes]t eas h[om]o co[n]ponere
s[ed] ratione et u[er]bo e possibile q[uod] loquimur
p[ro]p[ri]e ul co[n]ponam[us] d[ic]ta n[ost]ra sic[ut] sup[er]
v[e]l h[ab]et ip[s]o h[om]o erit antequam subsistat
accep[er]e q[uod] erit h[om]o erit antequam

et diuidendo futur[um] q[uod] p[ri]us ista accep[ti]o
includit p[er]sona q[ui]a l[ice]t p[ro]nom[en] q[uod] q[uo]
modocumq[ue] accipiat[ur] de[n]otatur s[ecundu]m sp[eci]e
p[er]sonaliter sunt p[ro] aliq[uo] ente .. Circa q[ua]r[tu]m
~~cap[itulu]m~~ articulo restat vide[re] utru[m] u[n]itas
et pl[ur]alitas disti[n]guant[ur] a p[er]sonis que
dicu[n]t[ur] v[n]a ul pl[ur]es / h[i]c dico 3[o] p[rim]o q[uod]
u[n]itas et pl[ur]alitas no[n] sunt accid[en]s ab[strac]ta
in h[er]e[nti]a p[er]sonis sic[ut] aliq[ui] antiq[ui]
dixerunt distincta realit[er] a p[er]sonis ip[s]is
h[abe]t q[uod] p[ro]b[atur] q[uia] s[ecundu]m p[rim]o dato q[uod] sic s[e]q[uitu]r q[uod]
p[er] motu[m] digiti mei posse mutare
me tam angeli et univ[er]sa u[n]itate
mu[ta]ret o[mn]es angelos et o[mn]es h[omin]es
de mundo p[er]iret q[uod] in i[m]p[ro]babili[s]
ut ul al mou[er]e ul ad ti[bi] v[er]u[m]
univ[er]sa que sequ[n]t[ur] l[ice]t foret ul no[n]
tam in angelo univ[er]sa que sequ[n]t[ur]
q[uo]d ip[s]a u[n]itate deueniret s[ed] igit[ur] no[n]
na res causat[ur] in angelo ig[itu]r an-
gelus mutaret[ur] ut univ[er]sa posse
agere ad distantia[m] infinita[m] si cet
et ego possem alterare ma[tre]m xpi q[ua]n[do]
mouet me et multa talia absur-
da sequunt[ur] et d[icitu]r q[uod] q[ue] alterar[et]
angelos bonos et ma[tre]m xpi :: s[ecundu]m
sola p[ro]ba s[ecundu]m ip[s]i mutatio[n]e[m] e sup[er]
ce p[ro]p[rie]t[a]t[is] q[uo]r[um] in p[er]sona ubi dicit[ur]
q[uod] ip[s]o deu[s] v[er]a de uno et pl[ura]
sil[iter] absq[ue] sui mutatio[n]e q[ui]a ab eo
q[uod] res e et f[alsa] s[ed] sic ee[t] aliq[ua] res
q[ua]m deus no[n] posset causare. Na[m] ista
p[ro]p[osit]io p[otes]t ee pl[ura] deus creat ad de
nouo igit[ur] pl[ur]alitas illi[us] q[ui]s p[otes]t ee
ul ig[itu]r p[otes]t ee a d[e]o ul no[n] s[ed] no[n]
ig[itu]r aliq[ua] res p[otes]t ee q[ua]m d[eu]s no[n] p[otes]t
causare et l[ice]t res p[otes]t fi[er]i a deo ponat[ur]
q[uod] fiat et a[rgui]t[ur] sic l[ice]t pl[ur]alitas sit a d[e]o
et l[ice]t pl[ur]alitas e a[liqu]id g[ene]ro a[liqu]id sit a d[e]o

de novo quia hoc est verum quod sit a deo de
novo quod est hoc possibile vel oportet concedere quod
hoc est simul verum et falsum quod est impossibile stante
significatione quam modo habet terminus .. Ad hoc potest
esse verum Deus non creat quero igitur an
veritas huiusmodi possit creari a deo vel
non. hoc enim non videtur probabile quod aliquid potest
esse a deo quod deus non potest efficere
Enim si ponatur in esse tunc hoc est vera
deus non creat et arguo sic haec veritas
creatur a deo hoc veritas est aliquid quod aliquid
creatur a deo hoc est simul verum et possibile
nichil creatur a deo quod concedo sic sit
verum .. 2o dico quod veritas non est res signi-
ficata per propositionem quia tunc illa propositio foret
vera quae nullam veritatem haberet sicut
patet de illa. cesar non erit chimera
non est chimera et sic de multis aliis
verum tamen non supponit pro aliquibus rebus
sicut animal fuit in archa noe hoc
erit anticristus album potest esse nigrum
et multa talia .. Ad eadem foret veritas
omnium contradictoriorum quia omnis res significata per hanc
rem forte erit significatur per hanc rem forte
non erit et sic de omnibus consimilibus
et sic illa forent simul vera quod est
falsum .. Ad talia forent convertibilia hoc
erit hoc tamen erit et multa alia absur-
da sequerentur .. deus et humana
natura sicut una veritas deus non est
asinus sicut una veritas ista deus non
est asinus et homo .. 3o dico quod est aliqua
veritas distincta realiter a propositione quaelibet
et tunc unica dico veritas de ea et de pro-
positione Nam suppono quod hoc potest diffi-
niri. veritas est res significans veraciter
sicut est et hoc res est deus sive intelli-
gentia quae est purissima et summa
veritas et [illegible] de veritate et

illa est veritas angeli propositionis vel hoc est
sicut propositio vera significat vocem ea sicut
est in divina essentia significat eum velle et scilicet
ipsi natura sicut est quia ipsa est una con-
formis [illegible] propositio vel in secundo
[illegible] modo dico quod notitia angeli est veri-
tas quaedam incomplexa equivalens
mentali complexae sed non intelligit componendo
et dividendo sicut nos alias non est
sed de hoc non plus ad presens est videndum
est de propositione quae est in secundo loco ad
secundum conceptus suos et de illa sunt
quedam dubia primum an aliqua propositio
vocalis possit esse vera vel falsa videtur quod non
quia quod non est nec est verum nec falsum sed
propositio vocalis numquam est quia quando falsum est
preteritum non est et quando preteritum est falsum non est
quando nunquam est sicut per illa dicitur
propositio vocalis est assumptum patet quia propositio vocalis
profertur successive sicut patet ad sensum
quia voces causantur cum motu in loquela
.. Ad si propositio vocalis potest esse vera possibile esset
quod aliquid eam proferret et sic talis esset concedenda
forte propositio est verum vel forte dicitur verum Et di-
cat forte ista nullus homo est asinus quando
est falsum quia tunc quando profertur verum non quando
profertur primum terminum nec secundum nec tertium nec
quando profertur 4um quia nullum illorum est verum
quia arguo sic quando profertur primum tunc nichil
nisi illam dictionem nullus et tunc ar-
guo sic illa dictio non est verum et tunc haec
dictio profertur a forte igitur nullum verum pro-
fertur a forte quando tunc hoc dicto profertur
a forte potest dici quod illud verum profertur
potest sonare in proferendo esse et in proferri
enim in proferri dico quod quando profertur primum tunc
profertur verum id est in proferendo verum quia
quando profertur primum tunc id est primum est in proferendo

totum. Si autem iste terminus profert sonet
in prolato sic proferendo primum tantum vel 2m
vel 3m profert verum secundum aristotelem in elenchis.
Sed contra illud arguitur dato quod quando sor
incipit proferre istam nullus homo est asinus
et protulit solum dictionem hanc nullus iste pro-
fert verum, sicut racione debet hoc concedi
iste profert falsum. Nam prius profert aliquam propositionem
falsam quam profert aliquam propositionem veram quia prius
profert hanc nullus homo est quam hanc nullus
homo est asinus, igitur simul profert verum et falsum
et utrumque sciencius simul dicit falsum et contradictoria
et contra contradictoria. Propter quod conceditur illam sor-
tem dicens est homo est albus sequitur idem quod prius.
Et quando incipit loqui hoc est concedendum.
Sor incipit proferre falsum et sor incipit
istam proferre dictionem est quando incipit proferre
istam deus est incipit proferre falsum. Propter
audiat. p. prima propositionem illam sor dicit
quando sor profert hanc totam deus est homo est albus
et nullam audiat plures in hoc quod sit a
et sic ante quod sor protulit in a. est
auditur a platone tantum sicut verum audi-
tur a platone ergo sor in a tantum protulit
verum ergo in a non protulit hanc totam
deus est homo est animal. Propter quod racione dicitur
quod profert totum et unam partem eadem
racione dicitur quod profert totam quando profert
aliam partem et sic concedendum esset in
proferendo totam propositionem quando profert ultimam
sillabam ergo quando profert ultimam sillabam
est in proferendo media. Propter quod si sic hoc
foret concedendum aliquis protulit verum et sic
numquam protulisse verum aliquis dicit medium
et sic numquam fuisse mentitus. Nam prius quam
sor protulit istam nullus homo est sic habet
addere asinus vel dimittere et tunc erit

est quod protulit mendacium ergo non mentitur
et sic numquam fuisse mentitum dato quod dicit
ad finem sciens. Propter quod ulla propositio affirma-
tiva saltem oportet esse vera prolata. Contra capiatur
ista propositio in voce homo est albus. illa significat
composicionem quod ita est in re quod homo est
albus et quod res per quam supponit predicatum sit
res per quam supponit subiectum et simul cum
hoc significat quod iste terminus homo sit ille terminus
albus ergo est falsa. Quod autem sic significet patet
quia cum impositum sic significat naturaliter verumtamen
prolata tunc fuisset homo est albus apud
non intelligentes voces esse significativas
faceret eum cognoscere quod ille terminus esset idem
quod significatio composicionis non tollit significationem
naturalem igitur non significat dumtaxat. Sed naturaliter
et ex impositione ergo etc. Propter quod sumptum istius propositionis
homo est albus causat duas intenciones in men-
te audientis quarum altera illarum est falsa
ergo illa prolata generat naturaliter in aure au-
ditoris propositionem naturaliter falsam ergo est falsa.
Sed autem iste terminus homo sic generet inten-
cionem similem voci homo et vox propositionis intencionem
sui in mente patet quia est agens naturale
ergo omne quod causat in mente verius audi-
entis quam disponitur causatur in mente alterius
quia sic agens est idem et passa consimilia
effectus erunt consimiles ix metaphysice textu 11.
Stet ista propositio prolata homo est albus in
audiente qui non intelligit quod tunc
significat composicionem nisi quod solum no-
vit quod est copulativa significat vel denotat et
causat intenciones istorum verborum sonum
patet quia sunt receptive istarum propositionum au-
ditarum ergo consimiles intenciones causantur
in mente alterius qui intelligit quod tunc
significat composicionem igitur in audiente

qm intellig' et cant' z intales quarum
bna sigt q ita e q ho e al' t alia
sigt q iste tm9 hs e iste tn al' t ista
e fla q plato e f. Confirma' istud
q mag' queit ppo plate cae mte
voces siles vocalib9 ex quib9 cpponitur
q mccoces siles rebus qs tm sn
sigut compoe q' hc cpe' sibi n ho
a' tn ad placitu hoim q cenlig
cp'ut istis vocib9 ho est al' cae ppom
in mete que denotet q iste tm9 ho
sit iste tn al' q cae ppom intale
que denotet q res sigta p istu
tm ho sit res sigta p hnc tm al'
q cenlig sibi cpetit cae ppone
flam in mete audiets q vram
igi' est fla .. p' dicat sor illa' ac
ho e sor t ille e plo z ar' q r'
p's copula'te illig e ppo fla t illa
ppo fla e ppo vra q ipa sit fla
p3 q' denot q sor sit plo q aut
sit vra pla' q' e p's vni9 copla'te
ve vz ist9 ac ho disputat t ille
e plo q e va q' et .. p' pbat' hec
ppo ego su robins t no alig ho
qm vocet' ho noie et quib3 leges
illam legit f. q illa ppo scripta
e fla vocet aut ac robius t le
gat eandem dicet vm igi' scriptu
e vm igi' ppo vra e ppo fla q' idez
ab eod t aliis q ab aliis legi' flm
t ab ipo vm igi' vm est flm .. p' q
no dr va ho est al' nisi q' al' ita
est in re sicut co in pone sigt vl
magis q' sic est in re sicut cosue9
ipm sigre ad placitu' q voces no
sut eedem apud oms p' p'y'ls igi'
posse e q in aliq ligwa h ppo ho
e al' sigrcet hoiem ee lapidem
pono igi' vnm assuetu ad illam

ligwam q sit sor t sit plo assuetus
ad ydio latior sicut nos sumq p
ferat tuc coro illam ho e al' vtiz
audiete t no est a'or ro q're magis
ppferat vm q flm naz sor vd iudic
negabit illa' z plo vm iudic p
eod tpe gcedet q' cu no sit du
biu an sit ita de q'tucq ppone
demi'ata sciq q de q'lib3 ppone
dcta no hret ro' dubi'e an sit
va an no q' nescit an in alio ydio
mate significet flm .. Cofirma' quia
dcu est q nngn fuit ac vn9 qui
imposuit omes ligwas t dicet q
finisset magr' est q sicut placet
vni multitudini vel vno illo vl pro
hoie vl p lapide ita vtim t vna
multitudo e eque libra sicut t alia
q vl sigi' q roe in dist latine q h
e va ho est al' q' sigt vbi hoiez
ee al' ead' rone gt vny belo vbarg
dicet q ipa e falsa q' sigt vbi hoiez
ee lapidem .. p' pferat sor illa'
deus e z sit sor surdus n' sit ac
alius audiens cr' q'ro an ppo pla
ta a sorte sit va vl fla falsa no
est p3 p diffinitom fl q' f. e q
sigt aliu' q sit z q no sit vra
plo p diffinitom vri q' no sigt tm
sicut e q pbo q' n' sigt alicui
q n' sigt .. Cofirma' illa ro per
diffinitom signi q dat aug9 z
de doc. x'a. c. 1. Signu e res p'
spem q ingerit sensib9 ad ro' cp se
fa'o in cogitacoe vemr q plura a
sor no ingerit spez sensui q' no au
dit' n' facit ald in cogitacoz veme
alicu hois q no est sig9 t vltra
q no sigt tm sicut est t sic pt

augmenti quod in potestate mea est facere quod unum
verbum sit scriptum in eternum quod possum claudere
et aperire librum et facere quod non videat
librum et per consequens legitur in eo ergo non inscrip-
tum tunc est verbum quod nunc ibi scriptum est. Sequitur
secundum diffinitionem signi premissam et similiter secundum
quod quandocumque dico quod signum unum [illegible] significari
ad delinquit in intellectu. Ergo in potestate
potestas est facere quamcumque propositionem significare
sibi aliud quam est ergo in potestate potestas est
facere quamcumque propositionem scriptam vel pla-
tam significare sibi falsum. Et per consequens significat sibi
falsum ergo est falsum ergo in potestate potestas est
facere totam bibliam falsam. Pro isto dubio
primo videndum est quid sit propositio naturalis. Secundo quid
ex institutione vocabulis sit. Et primo quod sit
ex [illegible] secundo quod patet non manifeste
tertio quod oratio vocalis est quedam multitudo
vocum [illegible] disposita ab
anima ex quibus sequitur quod hec nomina oratio
vocalis est quedam nomina collective imposita
ad significandum multas res non facien-
tes per se unum et quod non solo quod voces
sunt sibi per [illegible] et percussa secundum quod
qualitas generata per [illegible]
et percussa et modo credo quod oratio
vocalis est multe qualitates et hec [illegible]
[illegible] quod est naturale signum ymaginis [illegible]
presentis [illegible] omnibus vocibus presentium cum
ymagine sicut dicit [illegible] de anima ab
institutione et impone humana ad
placitum [illegible] significaret [illegible] rez ex
[illegible] voluit et sic quod diverse
voces diverse de rebus ab hominibus
imponuntur distinguntur apud diversos
diversa genera linguarum ex quo sequitur quod
omnis propositio vera potest fieri falsa et econverso [illegible]
velut significationes [illegible] mutare. Secundo
sit propositio vocalis cuius [illegible] significat

quod accipitur significative non videtur ex institu-
tione in terminis propositionibus que sunt vocales
distincte. Tertio notandum est quod propositio vera est
et falsa et secundum quosdam eadem propositio est
vera et falsa. Et eadem propositio est propositio vera et
propositio falsa. Sed nulla propositio vera est propositio fal-
sa nec aliqua propositio vera est propositio falsa quod eadem
propositio sit vera et falsa necessaria et impossibilis
patet in talibus deus est homo et asinus [illegible] licet
quidam dicunt quod est incongrua et non in-
telligibilis nisi sicut due propositiones
quod autem ipsa sit falsa et impossibilis patet quod
significat quod hec propositio deus est homo sit hec
propositio homo est asinus [illegible] sit vera et necessaria
patet quod totum non est nisi sue partes et
illa duo deus est et homo est asinus sunt due
vera et necessaria sicut prima propositio et secundum quod hoc
sit necessaria eadem est propositio vera et propositio falsa
[illegible] est de copulato [illegible] est in propositione
copulativa sicut si dicatur deus est homo et homo
est asinus illa ista copulativa est iste due
propositiones et per consequens est hec et illa denotant
eisdem ergo est propositio vera et propositio falsa. Et
ad primum dico quod copulativa non est iste
due propositiones quod includit aliam partem
[illegible] copulative et ideo hec est vera
due propositiones ad copulam sunt copulata
et non sola prima propositio [illegible] posita et secunda
sed quod eadem propositio est propositio vera et falsa necessaria
et impossibilis. Ulterius est notandum quod absti-
tutione humana est quod propositio vocalis videtur
ac si esset tot simul et per [illegible] eidem
complexum quod in rei veritate non est
nec unquam sunt vera sed oratio vocalis est
que successive producitur per partes [illegible]
[illegible] quod oratio deus est et
vera oratio quod illa si ista oratio deus est
esset tota simul et significaret deum esse

alium et nisi ad ipsa esset verum vel verus
vel hec dubitatio quod hic etiam hec propositio est vera
demonstrata quamvis licet illa demonstret
deus est et tamen sufficeret verum deum esse
adhuc hec dubitatio cum in alio ydio
mate sufficeret forte aliis hominibus esse
lapidem vel ad hoc et idem tamen quam
nisi. Sed est verum in igne est verum / licet
sequitur / est falsum in igne est falsum sufficit
tamen verum videnti quod concedat i. quod est
sibi verum in lingwa illa nunc gerat
ad oppositum et negat quod est sibi falsum ex
quo patet quod ad verum videndo concedit falsum
et non sibi falsum sed obligatione etc. si
ista deus est in aliqua lingwa barbara
sufficeret hominem esse asinum / latinus
vel eam concedit. Similiter ad verum videndo
negat verum sicut si propositio mittat aliam ta-
citi tu legis hec est vera vel propositio
concedere et propositio tacere eam est falsa
et tamen vel concedit. Ulterius notandum quod si
verbis perficiat illa homo non est animal et alio
ordine retrogrado animal non est homo quod
sunt due propositiones complete distincte secundum
speciem licet illa dictio que est pars unius
distinguatur specie a quacumque parte alterius
et non hec ista sunt eiusdem speciei cum iste
ista sint hec propositio quam hec propositio est eiusdem
speciei cum illa quod ista propositio verbis animal non
est homo non est ista homo non est animal nisi
profiteatur sic quod ille tamen homo primo proferat
et postea non et sic de aliis. Ad ro-
nes principales ad primam patet per predicta
quod concedo non est quod nulla oratio est vera
vel falsa quod nulla talis est si fiat mentio
de ea sicut est in rei veritate quod numquam
est sicut propositio de notitia est
sed quod institutio est quod ordines dicuntur
ex institutione logici et non sunt con-
venientes ... diffinire hec

ymaginem eius quam res permanentes
ex institutione est quod sic de indicatione de
ordine verbi ac si esset permanens tota
simul ut supra dictum est ex quo credimus
quod hec oratio deus est est vera similiter est
si hec oratio foret res permanens et signatis
dictum esse et nisi ad foret vera. Similiter quando
dicimus hec oratio homo est asinus est falsa
similiter est si hec oratio foret res permanens
in vitro ex placitis et sufficeret hominem
esse asinum foret falsa et quia hec in oculis
propriis negandis sunt concedendis longum
foret exprimere ideo sicut ipso lapidi con-
cedunt consequentia sicut intelligitur ... Ad
secundum quando arguitur quod nunc hec foret concedenda sor-
tes est verum etc. dico concedo istam sortes est
verum sicut dicebatur ad istud nisi imponen-
do verum et falsum secundum mentionem de placito
sed sine totali complacito vel secundum totale pla-
citum sic est institutum a loquentibus
ad quosdam mutandum compositiones
et quando arguitur contra sunt fieret concedendum quod
sortes est verum et ultimus homo est asinus simul
est verum et falsum et simul est in eodem secundum
contradictionem et contra contradictionem consequens est cum
verum ex placito ac si partes omnes fo-
rent res permanentes in vitro ex pla-
tonis ideo a tota oratione que intendit
dicere denotatur verum vel mendacium non
a parte orationis plate quando pono quod sor-
tes proferat istam deus est homo est animal concedatur
ad primo quod sic hec est tota complata et intel-
ligibilis et tamen quando arguitur incipit proferre falsum
et nunc incipit proferre istam deus est
quod hec est falsa quamvis non sed quod simul in-
tendit proferre verum et falsum quod tamen totale
placitum est falsum et ad hoc sicut videlicet ubi
dicitur quod incipit proferre falsum et postea quod

prulit flm. ad 3m 9do q̄ sor in a. non prulit nisi bm in a. cu b ba sor pst flm respondo b pst. i. est in pendo & sic gced q̄ simul pst bm & flm & simul pst totum & ptem. ad 4m 9do q̄ qu pst. i. e impendo bltm tm & in pendo totu daupi dō b tom bathe. ad 5m qu an sic sbet gce- denda hec. aliqs prulit bm & pot. muche prulisse bm & postea sor ptu- lit ista dm e pt libe pfie & ad 6 alia ho e al & sic pst flm gpom ex duob bis p pdicta nego gnam & quo ex s prulit bm nec e q̄ pr- tulit bm & nd ptu mme. an b fuit ba sor pst bm g hec e nd dcm sor prulit bm & cu oio bop pduat sucte ve mme pp mcepit loqui b fuit ba sor pst bm respondo sic b pst. i. est nd impendo bm ita q̄ plura pa pla b est gceda hec fuit ba sor pst bm g b e nd ba sor prulit bm et tn alie gponet b pst gna ait bona s. mis flm in tau an. ad 6m dm q̄ hec ppo bo ho e al nichil sigt na- lr. sz dz accipi s sua sigcom ad placitu nc alia hec nec alia nd denotur p ea nat. q̄ iste tm ho sic iste tm al. unde negatiu est q̄ assint an. ad 7m qu an. sibm illi pponis ho e al cat duas intencoes in mte. ut in mete au- dieto ex cat intencom vei q̄ e ho p sigcom sua q̄ hic ex institutoe & cat intencom hic tm ho p sig- com nalem & eodem nd copula & stu g hec ppo cat duas ppos

metales. sic pt dici gcedo q̄ quib tm sigficato & sigtune suppno hm pponis bo ho e al cat i mete duas intencoes ut natus & cate- tu gnaz nd cat duas pponis me- tales s una metalem solu. ad ang eunden dico q̄ qn pita audit hac ppom ho e al inten- coe illorum tm tiorum sit in organo fantasie illi pite ita q̄ intecto hm tm ho est spes istu & illo- reputat hoiem nd plus q̄ ille tm angelus. et aut reputat hac bocem ho eodem nd intecto illi tm est nd sigt id q̄ sigt ad placitu illa bop est ut q̄ pt nalr gceptus metale cople qu formis talem metalem ho e al. ex intencoe hm tu est cata i ca- pite pite tm reputat hac boce est nd impo. le eq alia gceles dicomu al gceptoim pt ppo nisi ad unig de mo illorum sic sigt scut copula vbalis ut sigsica sit ut nalis scut copla metal. & ideo scut iste est tres intecoes q̄ sut similitudies tm bocu sic ppo & eo p illa ultim gplexom denot- nec gplexio ad sigtur & sz hec dz est q̄ hoc tacent in mete hois. 6. intencoes plura illa ppoe ppo 3. reputat 3. boces & 3. repu- tat 3. sigta ad placitu p 3. boces tres tn pme nd sic ppo & tres a- lie sc una ppo & eo p tres in- tencoes tria bocu nc denotur q̄ plexom nc q̄ ille tm ho sic e tm al. nc aliq aliud gplexe denot

Ad 9m dico quod ista oratio hoc est sor et
1a est prolata et scripta et alia ei similis quae est
vox huius copulative. Ad hoc disputatur et
prolata est vera. Si vera sit quod prolata disputatur
est vera et in talibus propositionibus contra falsa
vel contra sunt propositio vocalis vel propositio
determinata seu relativa concedo est
quod due propositiones omnino similes in voce possunt
diversimode significare sic quod una est vera et re-
liqua falsa quia in una propositione iste terminus
iste refert Sortem et in alia Platonem et ideo
non est mirum. Ad 5m cum arguitur de scrip-
tura illa ego sum robertus etc. a
diversis dico quod scriptura non est vera vel
falsa quia scriptura non significat nisi illam
vocem ego, que vox significat proferentem
quem profertur cum ymaginatur. Unde dico quod
ille qui legit scripturam sub voce ro-
bertus profert propositionem veram et si non vo-
caretur robertus profert falsam et quando unus
legit scripturam sicut dictum est et tamen unus
dicit verum et alius falsum et cum arguitur quod
scriptura est vera et falsa vel quod scriptura est
verum et falsum nego. quam concedo tamen quod
scriptura representat propositionem veram et propositionem
falsam in voce sicut similiter a diversis prolata
quorum unus vocaretur robertus et alius
non sed ipsa scriptura nec est vera nec falsa
hoc supposito dico quod scriptura prioris de
natiui et dicunt ymaginandum quod legens
propositionem scriptam non est videndo
illam propositionem profert sibi correspondentem in vo-
ce sed ipsud non videtur dicendum quia legens
plus imputat quia ponatur quod pica vo-
catur loqui et dicat hanc propositionem ego
sum robertus et dicat illa videndo
librum in quo talis propositio scribitur tunc pica
non legit et tamen similiter videns

videndo librum per dictam orationem dimitaz
quod tamen nescit legere. Et ideo ad hoc quod
scriptum dicatur legi ab aliquo requiritur
quod scripturam illam causat in illo ymagines
vocum correspondentium signis scriptis per actum
videndi et quod proferat tunc voces illas
signis scriptis correspondentes. Ad 10m
dico quod sicut unus terminus potest esse
equivocus a casu vel a consilio ita potest
tota una propositio. Unde satis possibile est quod hec
vox deus est que mihi significat deum esse
significat uni barbaro hominem esse asinum,
sed pro hoc non sequitur quod propositio vera sit
propositio falsa. Sed bene sequitur quod eadem propositio sit falsa
quia uni significat barbaro. Aliter quod est ideo est
falsa et ideo concedo illam quod hec est vera dicta
contradictio quam quilibet tunc non obligatus
dubitare. Latinus autem concedens
illam propositionem deus est bene concedit si non
ad supponatur quia apud eum hoc est
verum et cum ponitur quod illa dicta contradictio
coram barbaro et latino barbarus
bene negabit et latinus bene concedet
concedo quod sicut mentalem intelligo
quod causat in audiente propositio vocalis deus est
intelligitur et ideo in mente latini causatur
mentalis conceptus in mente significans
deum esse et non ad in mente barbari
causatur mentalis significans hominem esse asinum
et nichil aliud ideo unusquisque bene negat quia
negat sibi falsum et alius bene concedit
sibi verum et in tali concessione supponit
concedens quod propositio prolata non ad significat nisi
quod per mentalem denotatur quam propositionem
illa latinus deus est et concedit omnino suppo-
nit hec conditio si propositio significat deum esse
et non ad tunc hoc sed dubitare. Hec est
vera deus est ut dicitur et prius. Ad 11m

qn ar psecat sicudus illaz deus e et
nullus eam audiat a pt dici q hec
vo ab te pst ppom verum et qn argui
tur signt ad q no signt ad pt di
ci q licet nulli significet actu na
tur e tn aptum signe ei ad intelli
gens eam audiret et q pst verum
oplexum q est institutum ad significan
do pst verum id signt i e natum et in
stitutum ad significandum et tunc negada
e hec qna ullis signt q n signt ad
diffinicom signi qn dr q signum e
res dici pt q ti posita in diffinice
q sonat in actum sz expom ut
sonat in aptitudine sz ut dicitur
signum e res qm nata e ingerere
sensibus i nata est facere aliquid in co
gitacionem venire et pt eciam pz de
vo clamps q natus e res ad rem
qn accipr q in ptate sor e facere
ad qr si sor velit vite significacio
ionem pt facere q audita hac ppoe
voli deus e pt sibi formare illaz
intellectum cams aurit et pt facere
istam ppm et falsam et pt concede
q hec pt significare totam bibliam et
omnes articulos fidei p numerorum significacio
nem. Contra vnum hec no pt venire
significacionem hominis ppois deus est n aliud
volumt nego qr pt facere q sibi
significet a qm pns qr pt facere q
sibi significet ferm alius tn signt verum
vero no pr est vera sibi q e vera licz
significacio e sibi f igr e falsa ¶ 1o
restat vide utrum deus potuerit pdimere
se mundum ab eterno In hoc articulo
dico 3 pmo a hec ppo mundus
fuit ab eterno no pt demonstrative

probari nec improbari quia est problema
neutrum i tempore ¶ 2o dico de hac
ppone mundus fuit creatus vel ppetua
tus ab eterno ¶ 3o dico q h includit
contradicionem / mundus fuit creatus adeo ab
eterno vel effective pductus ab eterno
¶ Ad pmam conclusionem adduco aliques rones
¶ pma sit hec / omne pducens ad de
no esse ad ee libere et p electionem pus
intellexit id no ee q ee / si ergo deus
ab eterno pduxisset mundum pduxisset
sit eum de no ee ad ee p electionem et
libere / ergo si ab eterno pduxisset tunc prius
intellexisset mundum no ee que conclusio
includit contradicionem / qr pt deus ab eterno
pduxit / ergo mundus fuit ab eterno
/ et ulterius / igr deus vnq intellexit
mundum no ee / a e euidens / qr
agens nisi intelligeret illud no ee
no possz pducere de no ee ad ee
Et silr agens intelligens se ad
fuisse no pt id pducere de no esse
ad ee Ergo igr deus intellexit ab
eterno mundum fuisse sicut ab eterno
q no potuit mundum pducere de
no ee ad esse / Secunda racio pz / qr deus nil
pt pducere nisi libere ad quod ¶ Confirma
ista rone / qr ee q contingit deus ee
ad ee prius fuit in potencia ad ee qm
fuit ee / et ome tale incipit ee
/ igr nil tale potuit ee ab eterno
¶ Si potuit deus mundum pducere
ab eterno libere / pona q ita fuit q
posito / quero aut sicut se vnqm tamen
mundum / vel no / Si no / igr vnqm creavit
mundum Si sic / igr de conclusio sicut
aliud vera ee sicut p hac deus tamen
deus creat mundum Et quocumque

stinit sic esse sicut per hac denotatur quod
simul stinit sic sicut denotatur per hac
copulativa deus aut creat mundum.
et immediate ante hoc instans mundus non
fuit igitur si deus nunc creavit mundum
stinit ipsum mundum non esse prius et post
incipere ista non supponit quod creatio mun
di sit subita et ideo si hoc supponit
sic non arguo sic quo ponendo mundum
fuisse ab eterno et tamen creatum a deo igitur
fuit creatus subito in instanti aut successive
Si primo quero sic de instanti a et non est tamen ymagi
nare mundum creatum in a et tamen
incipere esse in a Si successive quero aut
per tempus finitum vel infinitum Si infi
nitum igitur mundus nunquam fuit produc
tus Si per tempus finitum sit igitur quod
per diem igitur ante diem iste mundus
non fuit / igitur isto die mundus in
cepit et non fuit ab eterno Si vero
alio modo illud assumptum quod deus
stinit istam deus creat mundum
stinit simul istam copulativam quod contra
Si deus nunc creavit mundum deus
stinit sic esse sicut per primam partem
copulative denotatur quod stinuisset hac
si fuisset deus creat mundum igitur
tamen non stinit simul sic esse sicut
per secundam partem copulative denotatur igitur stinit
esse sic esse sicut per oppositum secunde partis de
notatur igitur creando mundum stinit
istas Si fuisset deus creat mundum
et non immediate ante hoc mundus non
fuit / sed sequitur non immediate ante hoc
mundus non fuit igitur immediate ante hoc
mundus fuit igitur tamen stinuisset hac
hac copulativa deus creat mundum et
mundus prius non fuit quod includit

contradictionem nisi velimus dicere quod mundus fuit
ante istam creationem et postea destruc
tus et nunc recreatus quod non est et contradicit
positioni quod arguo de ultima creatione
qua nisi nunc mundus dicitur durasse
Preterea si deus potuit creare mundum
ab eterno ponatur quod ita fuit et arguo
sic deus creavit solem igitur creat
tamen in aliquo instanti aliquo signo sit istud
instans a quero tunc aut a instanti
sol acquisivit stinit per motum vel non
Si sic igitur sol movebatur ad a igitur non
fuit creatus in a contra suppositum
Si non igitur non movebatur antequam fuit
in a et per unam horam tamen fuit ubi
erat igitur quod tunc transacta illa ante
venisset ad b igitur quod nunc sequitur
adhuc fuisset ubi a. si fuisset sol non
est motus nisi per unam horam et sic
similiter Sol incipit movere b et nunquam
prius fuit in b igitur sol aliquando incepit
moveri igitur non fuit ab eterno. Preterea sit
instans a caput arietis tunc deus
quo creavit solem stinit ista sol
est in capite arietis et antequam erit antequam
redeat ad caput arietis igitur tunc stinit
quod nunc incipit primus annus mundi
igitur per positio signo positum deus stinit
istam nunc secundo sol est in capite arietis
igitur primus annus mundi est completus igitur
mundus incepit quod est contra positum. Preterea in
coelo quo instanti creatus est sol quando
ante illuminavit orizontem nostrum aut
antipedum nostrorum Si nostrum igitur nox
fuit eis igitur dies in [illegible] diem
eorum igitur est dare primum diem eorum
igitur totum tempus prius est finitum Si di
catur quod sol primo illuxit antipodibus

corporum idem argumentum est quia tunc dies
corporum processissent primum diem mundi. Et
sit quod sol fuit creatus in eclipsi et
sit quod creaturis a. quero tunc aut inter
a. et primam eclipsim fuit tempus finitum
vel infinitum. Si infinitum ergo nunquam
fuisset alia eclipsis nisi per tempus infinitum
interceptum inter a et ipsum quod non est verum.
Si per tempus finitum sit quod per unum annum ergo
sol non fuit ante eclipsim suam nisi per
unum annum ergo incepit. Item pono quod deus
ab eterno produxit mundum et simul cum
hoc istam propositionem deus non potest facere quin
mundus fuit. quero autem utrum ista sit vera
vel non. si sic ergo deus nunquam potuit fa
cere quin mundus fuit ergo mundus non
fuit productus a deo libere. si non utrum fuit
vera ergo alia fuit falsa ergo tunc sua opposita
fuit vera quia potest a priori argui quod cau
set illas et capio illam mensuram in
qua affirmativa fuit vera deus non potest facere
et sit a. contra ante a. mundus fuit
ergo in a. hec fuit necessaria ante a. mundus
fuit ergo deus in a non potest facere quin
mundus quia. 6. ethicorum in illo solo privatur
natura deus etc. ergo impossibile est quod deus
ab eterno creavit mundum et cum libere.
Item si sic potuit produxisse hominem
ab eterno sit ille a. quero tunc aut a
vixisset per tempus finitum aut per tempus
infinitum. Si per tempus infinitum ad
huc fuisset vivus et nunquam fuisset mor
tuus. Si per tempus finitum et inter mortem
illius et hunc diem est tempus finitum ergo
totum tempus a sua creatione usque nunc
est finitum ergo mundus incepit esse.
Item de nitris omnibus hominibus hoc est
vel illa etc. probatio

et simul cum hoc quod ab illo fuisset de
per generationem omnes homines per eum sicut
dicimus de adam. hoc fuisset tunc
verum sicut nunc est tunc a. fuit ingenitum
ergo a nullo alius processit et non supponitur
nisi per non anos esto etc. ergo non fuit
ab eterno. Item in omni ordine essentialiter unite
succedentium id quod est ante quod nullum
et post quod aliud ab illo illius ordinis
id est simpliciter primum illius ordinis. Sed si
deus ab eterno creasset unum hominem
a quo derivata fuisset humana posteri
tas ille fuisset simpliciter primus ergo tota
illa multitudo hominum simpliciter primum ergo omnes
alii filii fuissent in medio. confirmatur ista
per auctores scilicet hugonem s. de trinitate quia
filius non est de nichilo ergo non habet esse de
novo hoc hugo de sacramentis libro 2. c.
1. non fuit possibile deo habere creaturam
sibi coeternam. Item anselmus monologion
sed quod est ex nichilo per ad nunc est
ut etc. per quod est post sit. Et contra
primas 2 propositiones quibus dicitur quod mundus
fuisse ab eterno est problema neutrum
et quod hac finis mundus fuit creatus
ab eterno contra multa et probatur quod includit
contradictionem mundum fuisse ab eterno. primo sic
infinitas repugnat esse pertransitum
sed si mundus fuisset ab eterno infinita
multitudo fuisset pertransita quia infini
homines fuissent mortui etc. antecedens sic
quibus corporum fuit futurum ergo tota multitudo
illorum fuit futura et tunc est pertransita
infinita multitudo ergo etc. Item infinito
repugnat excedi. sed si mundus
fuisset ab eterno una multitudo infi
nita excederet aliam ergo etc. antecedens probatur
quia omne excessum ab aliquo est finitum

bene potest quod plures fuissent revolutiones
lune quam solis et plures etiam lunares
quam solares et plures digiti quam homines
quia una multitudo infinita excederet
aliam. Probatur: in omni die posset deus creasse
unam animam et annihilasse et per consequens iam
fuisset una multitudo infinita animarum
quod est impossibile. Immo de facto essent
infinite anime, posita eternitate mundi, ad
infiniti homines possint esse quorum quilibet
habuit animam intellectivam. Probatur: de cunctis
omnibus hominibus preteritis quibus illorum fuit
posterior sole quia sol precedit illam
multitudinem quia in illo tempore in quo sol
precedit non fuit aliquis homo. Probatur: si sic
potest non esset minor suo toto quia a
tota multitudine hominum posteriorum ablatis
.10. quos aut residuum sunt finiti aut
infiniti. Non infiniti. Igitur propositum. Si infiniti
tunc multitudo residua non est minor tota
multitudine hominum quia tot erunt .10. ut prius
plures quam tot sunt. Probatur: si sic deus
non potest creare plures animas quam fecit
quia dato quod sic tunc posset esse
plures animas quam infinite. Ad primum
illorum quod dicit infinito repugnat
esse pertransitum dico quod possumus loqui
de infinito dupliciter: secundum quantitatem
continuam sicut de infinita magnitudine
vel de infinito secundum multitudinem et hoc
dupliciter vel de infinita multitudine
in actu vel in potentia. Cum quid est multitudo
per unam propositionem in continuo. Secundo esse pertransitum
potest dupliciter exponi: primo sicut in
successivis per esse primo finitum et postea
preteritum et sic dicimus quod dies est preterita
pertransita. Alio modo potest sic in permanentibus
per hoc quod est aliquis motus esse

ab extremo in extremum alicuius quantitatis
et sic dicimus quod magnitudo super qua
est motus factus est pertransita a mobili
isto cum pervenit ad finem illius per motum
tunc ad propositum. Infinito repugnat
esse pertransitum nego istam si intelligatur de quanto
infinito quia nullum tale est et ideo
nihil repugnat. Et cum accipitur
quod si mundus esset multitudo infinita
fuisset pertransita dico quod nullum magis
est contra de ista propositione quam quod quelibet pertransita
infinita multitudo est pertransita
et finita pertransita quantitas magnitudinis
quantitatibus propria [illegible] est quod infinita
multitudo est pertransita quia aliqua magnitudo
est una multitudo infinita quia ordo est
1. 2. 3. 4. 5. 6 sic in infinitum ut est
de completo extremo et sic [illegible] quod
infiniti homines fuissent mortui si mun-
dus fuisset ab eterno et cum accipitur quod
quibus corpora fuerunt de numero omnibus preteritis
potest dici quod illa est falsa quia est impli-
catio falsa. Implicat enim quod aliqui
fuerunt omnes illi et tunc hec est neganda
similiter tota multitudo hominum fuit futura
quia infinita multitudo est una aliqua
multitudo. Alio potest dici quod tota multitudo
hominum nunquam fuit futura et ideo non
est modo pertransita proprie loquendo de per-
transitis similiter illi qui negat istas
quod a est causa quia a est futurum sed a
fuit, igitur a est preteritum. Reprehendit ne-
gare hanc: multitudo hominum est pertransita
quia ille tamen multitudo hominum supponit
pro multitudine que est et illa quam potest
negare quibus ipsorum fuit futurum
igitur hec multitudo fuit futura sicut non
sequitur quod illarum est preterita de animas

omnibus cogitabilibus futuris angelorum quia multi-
tudo est completa nec sequitur quod illorum
sint futura quia omnes isti fuerunt futuri
et licet hec sit falsa tota multitudo hominum
preteritorum fuit futura / hec tamen est vera in-
finita homines fuerunt futuri et si in hac
propositione infinita hominum multitudo fuit
futura [illegible] tamen infinita posset stare
simul [illegible] quod est vera et sit quod sit
ista multitudo infinita est preterita
Et nego istam tota multitudo fuit fu-
tura et similiter hanc / tota hec multitudo est
preterita contra quelibet unitas illius mul-
titudinis est preterita quia omnes ille
unitates sunt preterite quia tota multitudo
est preterita. Ad primum potest dici quod
quia non est secundum illa quod illorum dis-
tat a b sit b ultimus punctus in linea
ponendo puncta in linea et dimittas
pro hoc illorum omnibus punctis preter b vel
si dicatur quod non possit demittere per illam
propositionem et hoc puncto unum tamen propositionem
[illegible] sufficeret nisi [illegible] illo de-
mittendo ad et [illegible] est quod non est possibile
quod hoc demittet infinita et propter hanc
[illegible] volo quod a sit tamen [illegible] cum b
puncto in linea quam sit c preter b et tunc
hec est vera [illegible] a distat ab et tamen hec
est neganda [illegible] a distat a b ac-
cipiendo hoc [illegible] collective [illegible] est
neganda tota multitudo a distat
a b [illegible] linea media et in ista [illegible] a
quia ista non mediat inter totam multi-
tudinem a et b et hec accipiendo hoc totam
[illegible] et a similiter negabat [illegible]
quod unitas illius multitudinis est preterita

igitur omnes unitates sunt preterite cap-
te omnes collective licet omnes [illegible] sunt
[illegible] sunt negande apud illos qui
dicunt quod hoc verbum preteriti temporis sunt non
[illegible] et loqui [illegible] preteritum
nec hoc verbum erit pro est futurum. Et quod
istam omnes unitates istius multitudinis
sunt preterite / quia si est falsa vel est in
toto falsa vel est in parte falsa. Si in toto
falsa quibus hoc quod fuit est et pro [illegible]
adhuc homo moriebatur. Et si in parte
falsa quia alique unitates istius multitudinis
non sunt preterite quia aliquem qui morie-
bantur non sunt preteriti potest dici quod hec
omnes unitates sunt preterite est divi-
denda eo quod hec omnes potest teneri
collective vel distributive. Si distributive
propositio est in parte vera et in parte falsa quia
est verum cum quelibet fuit est vera preter
istam omnes partes sortis sunt ad [illegible]
sorte / si est verum hec [illegible] sunt vera
est una in qua denotantur simul singule
partes sortis et illa singularis continetur
tamen sub collectivo sicut ista propositio verum
omnes apostoli sunt xii. hec omnes singula-
res falsa est una in qua denotatur p
paulus et sic de singulis apostolis sunt
xii quam continetur sub omnes apostoli sunt xii
[struck] accipiendo hoc omnes collective et
si est in quibus propositione distinguenda
quod una singularis istius verum continetur
sub collectivo sicut ista propositio verum
omnes apostoli sunt xii. hec quibus singularis
falsa est una in qua denotatur p
et paulus et sic de singulis sunt xii
quam continetur sub ista omnes apostoli sunt xii
et ideo dico quod hec verum omnes apostoli sunt xii.

est in parte vera et in parte falsa. Haec est habet
aliquam singularem veram et aliquam falsam et sic
dico quod ista omnes unitates sunt praeteritae
sicut super se est unitas. Habet una simul falsa
in qua denominantur denarii infinita et
quod illa sunt quaedam quae aliter fuerunt facta
et nunc sunt praeterita [illegible] omnes
teneantur collective tunc est una propositio
simul vera quam non potest capi cum sit in
parte vera vel in parte falsa. Propositio simul
non habet veritatem nisi per se. Ideo ipsa
est falsa. Haec tamen propositio omnes iste uni-
tates sunt praesuppositae non potest sic dis-
tingui sicut nec illa omnes apostoli sunt
12. quia prima non convenit eis singulariter
et est propositio simul et sic argumentum non pro-
cedit ut patet. Ad 2m nego illam
quia tota illa multitudo fuit et nulla
eius unitas est quae non est praesupposita
sed similiter omnis sit falsa propter falsam implica-
tionem scilicet quod illa multitudo sit una
non multitudo. Ad 3m similiter nego
quia licet concedo omnes conditionales tamen si ista
infiniti homines fuerunt fuerunt et pro
tes qui non sunt modo praesentes nisi for-
te impediat falsa implicatio in hoc
pronomine qui. Ad 2m principale et ad 1am
conclusio infinito repugnat concedi
nego illam maiorem unitatem infinitam
potest concedere a. [illegible] in actu et in
infinitum secundum corpus infinitum si
esset conceditur superficies infinita
si esset et superficies infinita si esset
concedit in infinitum infinitam
lineam si esset [illegible] quia haec
infinitum concedit [illegible] concedit
illud in 2o vel in 3o [illegible]
quod procedens et processus sunt eiusdem

speciei in genere quantitatis quae est bona
et ad probandum quod tamen plures suffecerint
revolutiones lunae quam solis potest dici
nec dico quod licet in mille hominibus sint
plures digiti quam manus vel homines quia
quod infiniti digiti et infiniti homines
sunt infiniti. Dicunt quidam alii ad
2m argumentum quod una infinita multitudo est maior
alia et concedo quod plures fuerunt revo-
lutiones lunae quam solis. Dicunt etiam quod sunt
numerum binarium et ternarium est proportionalitatem
proportio in numeris ternarios infinitos et bi-
narios infinitos est proportionalitas proportio
et infinitos potest sic addidos et hoc dicunt esse
opinio huius. Ad 3m de infinitis animarum
dico quod ratio prima non concludit Pythagoras
qui posuerunt reditum animarum et quod una
anima transit de corpore ad corpus post
multum tempus et posuerunt quod anima hominis
transit de corpore hominis in corpus bestiae
et contra [illegible]
et dicunt per mortem carere anima [illegible] sicut
immortalitas animae humanae sola fide tenetur
cum multitudine animarum et cum multitudine
corporum. Aliter potest dici quod infinitas
in actu contradictio potest concedi quemadmodum
vacuum esse in actu idem quod esse
vacuum in hoc mundo [illegible] in quolibet continuo
sunt infinita puncta disparata ab invicem
[illegible] quod a. [illegible] prima pars
proportionalis alicuius continui et 3 et 4 et
a. et sic in infinitum. Similiter minores
et b. sit [illegible] proportionalis
eiusdem continui et 2 et 6 et 8 et
sic in infinitum. Similiter progressionem numeri
paris [illegible] manifestum est quod infinita a.
sunt in hoc continuo et infinita b. similiter
et quodlibet a. distat ab invicem [illegible]

et loco quod inter quemlibet a. punctum aliquod b.
et inter quodlibet b. aliquod a. mediat
illa tamen omnia continuantur unum continuum et
pro tanto apud aristotelem 3 physicorum ponitur quod
multitudo in potentia quia nulla res que est
pars alterius dicitur apud eum esse in potentia
et sic possibile dicitur esse in potentia quia est pars sui
totius sicut enim et corpus hominis est quedam
eius in potentia quia est pars hominis Unde puto
quod apud aristotelem non posset esse multitudo
actu infinita et ideo sicut enim non fecerunt
infinite anime quamvis tu viam teneret aliis
ad hoc videndum ex libro suis non
claret peditus ante maior ad contra
videtur potentialis. Ad 6 enim quod arguitur quamvis
homines sunt posteriores polo concedo et ne-
go istam quamvis ultima quod tota multitudo
hominum sunt posterior polo et illam
quod omnes homines sunt posteriores
polo. Ad 7 enim cum dicitur tunc pars non
esset minor suo toto concedo quod est dare
partem equalem toto vel toti sicut
corpus hominis est equale toto composito
Unde si materia et forma sunt due res
extensive in eque utraque est equalis toti
sicut patet in quantitate continua sive discreta
Unde ymaginamentum quantitatem finitam
ex una parte et infinitam ex alia
parte concedo quod pars non est brevior suo toto
ex parte illa qua totum est infinitum verbi
gratia ymaginamentum unam lineam ab hoc
loco protractam in infinitum versus orienti-
dem que sit a b tota illa linea
potest dividi versus tamen quod hic tunc b est pars
maior et tamen quod b est linea finita vel tamen
est sine minor a eodem modo de multitudine
finita a parte ante et infinita a parte post
quia potest ei sibi addi et ipsius multitudinis
a parte ante potest infinite multitudines
quarum quelibet est infinita et tamen sunt partes
multitudinis infinite et ideo quantumcumque semper
ex una parte remanet totum ad-
huc infinitum et ideo concedo quod subtractis
x. reliqua multitudo erit infinita et
non est minor multitudine reliqua quam opposita
ex x. et reliquis Sicut si ymaginare-
mur unum oppositum ex verbo dei et ex
humanitate altera pars compositi non foret
minor composito ymmo foret maior quam
quod est quo maius cogitari non potest. Unde
concedo quod non omnis pars est minor suo toto
et licet omne totum sit maius sua parte
non tamen omne totum quam libet sua parte est
maius. Ad 8 enim quod arguitur si essent anime
infinite deus non posset creare plures
animas quam creavit concedo quam et concedo
de virtute vocis quod deus non potest creare
plures res quam creavit potest tamen creare
alias res et tamen potest creare alias
animas dato quod essent infinite infinite
enim anime non sunt plures res quam sunt unum
continuum si tamen continuum sit infinite partes proportionales

¶ Sextus articulus est an deus potuit
fecisse mundum meliorem quam fecit In
isto articulo sunt diverse opiniones quod sicut sepedem
tredinus enim deum esse infinite virtutis
motive Tamen non est liber producit mundum
et quod mundus est finite bonitatis et perfectionis
quibus suppositis dico primo quod deus potest fa-
cere alium mundum perfectiorem isto eiusdem
speciei cum isto solo numero differentem Secundo dico
quod deus potest facere alium mundum ab isto
perfectiorem isto specie differentem ab isto
Tertio dico quod deus non potest facere optimum
quod potest facere nec mundum vel hominem
sicut potest facere ita solus deus est quo
non potest fieri aptius quo potest Primo arguitur
contra primo sic creatura istam propositionem quia

mensurandam dei potentiam quia est quod deus potest
facere quicquid fieri non implicat contradictionem ex
quo arguitur sic. deus potest facere et posset
alium mundum simul cum isto mundo ab isto distinctum
non includit contradictionem ergo etc. unde quia
quod contradictio est duo soles duas lunas
sunt duo mundi sicut potest ergo deus creare
alia corpora celestia eiusdem speciei cum
istis et eodem simul ita ista et per consequens distincta
ab isto solo mundo.. Et ex eadem propositione
cum uno vel coassumpto sequitur quod deus
potest in infinitum mundum facere meliorem
isto et tamen cuius partes essent conforme
simile et eiusdem speciei cum alio ostenditur
patet sic deus potest facere speras celestes
maiores quam iste sint et stellas vel
maiores quantitatis et etiam corpora et tunc
duratio illius mundi foret maior quam
istius presentis quia non est dare maximam
quantitatem quam non possit maiorem
facere ergo in infinitum potest augere mun
dum et tamen cuius essent sicut partes
et eiusdem speciei cum alio quia ante ma
ioritas extensionis non faciat dif
ferentiam specificam patet maxime in totis
omogeneis quia si duplatus solis fieret
in duplo longior quam est sol non dif
feret specie ab isto sicut nec ignis
differt specie ab isto igne pedali quantitatis
Sic igitur deus potest facere mundum melio
rem et in infinitum meliorem [illegible]
tamen corporee consimilis per augmentationem partium
consimilium ipsius mundi et eodem modo peio
rem in infinitum per diminutionem partium [illegible]
mit l.. 2° dico quod deus potest facere mun
dum alium distinctum ab isto in specie
non tamen potest facere mundum alium distinc
tum ab illo in specie peiorem isto

..sequitur patet quia propter concordem speciem datam
potest creare perfectiorem speciem ergo potest crea
re corpus alterius speciei a sole quod perfectiores
operationes faceret quam sol facit sicut homo
perfectius sentit et ymaginatur quam bos
vel asinus et tunc esset mundus compo
situs ex consimilibus partibus illius mundi et
ex una vel [illegible] speciei vel 2a vel 3a foret
perfectior isto et alterius speciei ab isto mun
do. assumptum patet quia ista fieri non includit
contradictionem. Et etiam non posset fieri mundus
differens specie ab isto peior isto probo
quia si differret specie ab isto et esset peior
oportet ymaginari quod sibi deesset aliqua
species quam mundus iste habet et sic hoc tunc
non foret mundus.. 3° conclusio probatur sic quod
deus non potest facere optimum quod potest fa
cere quia quocumque bono dato deus potest
facere melius nec potest facere quod potest facere
nec potest facere ita cito sicut potest facere
.. Sed contra hoc sunt quedam dubia et ra
tiones aristotelis primo de celo et mundo quibus
probat unitatem mundi. prima est
quia mundus constat ex sua tota
igitur non est possibile ergo non sunt
esse plures mundi.. 2a quia non est maior
ratio quare terra movetur ad medium illius
mundi quam ad medium alterius.. 3° sic
omne quod naturaliter recedit ab aliquo loco
violenter accedit ad eundem. Sed terra
in alio mundo posita naturaliter recedit
a medio illius mundi ergo non naturaliter
accederet ad medium alterius mundi et
per consequens recederet a medio istius mundi
igitur ubicumque ponatur violenter accedit
ad medium illius mundi ergo licet ponatur
infra concavum istius mundi violenter
accederet ad medium istius mundi et non naturaliter quod est contra

2m dubium est contra illam conclusionem deus potest
facere quicquid non possit deus potest facere in
possibilia secundum quod et ante probatum per angelum. Et ar-
guitur hoc quia omnis necessitas et impossi-
bilitas dei subiacet voluntati illius, ante
voluntas nulli subditur necessitati vel impossibilitati
nec aut necessarium vel impossibile nisi quia ipse
vult ipsum aut velle aut nolle. Vel quod
sit impossibilitas aut necessitates aliorum
est a voluntate sua. Si deus possit velle hominem
esse asinum erit possibile. Sed deus non necessario
vult hominem non esse asinum quia eius
voluntas nulli subditur necessitati. Igitur possibile
est hominem esse asinum. Sed hoc deus potest facere.
Et tenetur quod hoc est impossibile simpliciter. Sed deus
potest facere quod impossibile est simpliciter. Sed ego
possum facere quod includit contradictionem. Sed
deus omnia posset nam possum facere unam
copulativam ex duobus contradictoriis. Sed hoc simpliciter
includit contradictionem, ergo non potest simpliciter nisi
fiat contradictio. 3m dubium est si deus
faceret hominem qui nec peccare vellet
nec posset, sed hoc possibile foret secundum
bonum angelum et magistrum sententiarum di. xx
et est bonum angelum 2o super genesim ad
litteram c. 10. Item potuit deus hominem
fecisse qui nec peccare posset nec
vellet et si talem fecisset quis dubi-
tat meliorem esse. Igitur dubium an
talis esset eiusdem speciei cum aliis homi-
nibus et videtur quod non quia quod convenit
alicui individuo nulli alteri individuo
eiusdem speciei videtur repugnare. Unde
licet humana natura unita Christo non potuit
peccare stante illa unione, tamen si
foret deposita peccare posset, et ideo
sibi non repugnat posse peccare
sed homo talis si non foret eiusdem speciei
cum aliis hominibus. 4m dubium est an

aliqua creatura excedat aliam in perfectione
infinita et videtur quod sic quia dicit quod non
secundum Gabrielem non excedit perfectionem musce
in infinitum et constat quod excedit secundum
in aliqua proportione finita sit quod in octuplo
pono igitur quod deus faciat c muscas
equales perfectionis cum musca data secundum tan-
ta perfectio est in illa multitudine sicut in
angelo et per quas tam mala esset de-
structio eius sicut angeli quod credo
valde magnum. Sed si Gabriel non ex-
cedit ignem pedalis quantitatis quod sit
in infinitum sed in proportione finita dicatur
illa proportio centupla igitur deus posset fa-
cere ignem duplum ad a et 3m et sic in
infinitum sequitur quod posset tantum ignem
creare qui erit equalis perfectionis cum perfectione
Gabrielis. Ad primum dubium dico quod non
necessario potest solum supposita voluntate si
dei. Ad primum cum dicitur quod celum constat ex
tota sua materia igitur celum non est physicale
quia est negatio quia physicus potest per a-
gens quod nullam naturam accidens sive suppositum
sed totum creat. Unde licet concedatur quod
nulla materia sit modo in potentia ad formam
solis non ideo sequitur quin aliquis sol
posset fieri. Sed tamen sequitur quod nullum agens
creatum presupponens materiam sive accidens
potest producere formam solis. Ad 2m dico
quod terre pono in uno mundo naturaliter
movetur ad centrum illius mundi in quo
esset et alia terra in alio mundo ad
suum centrum. Ad 3m quod accipitur quod omne
quod naturaliter recedit ab uno loco vio-
lenter movetur ad locum illum et illam propositionem
nego tamen de terminis quam de levibus
prius quia naturaliter aliqua terra naturaliter recedit
a medio mundi et ad terre militer

descendit ad medium mundi quia ad quem
naturaliter natus est recedere ab eodem loco
ad quem naturaliter natus est accedere quia ad
aliquod oppositum positio quem recedit a medio
patet quia sic posita in medio mundi accedit
naturaliter ad concavitatem forte supposito
scilicet ne natura relinqueret vacuum posi-
to tamen pro aliquo posito idem forte
contingeret de levibus quia ymaginetur
una lineam descendere per centrum terre
usque ad celum que sit dyameter spere celi
cuius termini in celo sint a et b tunc mani-
festum est quod ignis positus in superfi-
cie dicta sub a naturaliter ascenderet ad
a quia naturaliter recederet a b quia naturaliter rece-
deret ab uno ymo sursum et cum ignis
supponetur in alia parte dicte superficie
b naturaliter accederet ad b et recederet ab
a quia idem bene in diversis partibus posi-
tum naturaliter natum est recedere et accedere
ad eundem locum eodem modo dico de
quolibet posito in uno mundo et postea
in alio. Ad 2m dubium dico quod hec
supposita deum posse facere et verum est si bene
intelligatur intelligitur enim sic deus non
potest facere quod sic se contradictionibus
propositionibus que sunt de sequi aliquo contradictio
et sic verum omne illud non potest facere
quod posito ipsum factum vere et contra-
dictoriis propositionibus que sunt de sequi contradictio
aliquo simul esse vera. Ad aucteritates autem
dico quod non debet intelligi sicut verba
sonant sed sicut intellexit se declarat autem
in ultimo capitulo dicit enim quod necessitas
duplex necessitas coactionis et necessitas
prohibitionis sic impossibilitas sonat
defectum potentie mixtum sic autem quod voluntas dei

nulla potest coactio cogere nec aliqua potestas
prohibere nec in eo est defectus de potentia quod
posse quodlibet est possibile et ideo dicit
dicendum ad eorum intellectum quod omnis necessi-
tas et impossibilitas eius subiacet
voluntati hoc est nichil potest eius voluntatem
cogere vel prohibere vel aliquis modus impe-
dire nec plus intendit. Unde ad
formam autem dico quod deus non potest
velle hominem esse asinum sic quod natura
humana sit natura asini et quando quod non
aliquod vult hominem non esse asinum sed
necessario et sic autem nichil necessario vult nisi
se. Unde et nichil vult necessario esse nisi se
unde nullam rem vult esse necessario nisi
se vult tamen posse necessario se quod quod da
complexa necessaria denotatur sicut deus
non esse creaturam hominem non esse
asinum etc. Ad 2m 1m dico quod deus potest
facere illud quod sic includit contradictoriam
sicut concludit [illegible] quia nullus potest fa-
cere corporum compositum ex contradictoriis nec
faciat quod sic includit contradictionem non
tamen potest deus facere aliquid quod sunt contradictorium
sunt simul vera. Ad 3m in dicto in videtur
[illegible] primo sententiarum distinctione xx. dicit quod
deus talis non foret eiusdem speciei
nobiscum unde dicit quod primo tum deus dixit
potest accipi uno modo pro omni composito
ex corpore et anima intellectiva et sic deus
non est speciei specialissime alio modo
pro composito ex corpore et anima in-
tellectiva quem nos homines et deus sic
sumptus est species specialissima nec dicit quod foret
impeccabilis propterea foret eiusdem
speciei specialissime cum iste homo qui posset
peccare quod probat pro uno quod supposito

in isto dubio quod si ad quartum unum individuum
unius speciei specialissime non repugnat alteri
individuo eiusdem speciei conditionis compossibile. Contra
potest dici in ethicis et ad mentem magistri
et magistri quorumque dicit de homine in
statu quod deus potuit eum talem fecisse
qui non vellet peccare vel posset ut dicit
magister. Ex deus non posset facere hominem
nunc secundum alterius speciei quam est quod non
ad propositum dicere deum posse fecisse hominem
alterius speciei qui non posset peccare. 2o
quia non sequitur iste homo non potest peccare
ergo est alterius speciei et hic loquendo de
potentia propinqua ad peccandum sicut non
sequitur iste homo non potest descendere
ergo est alterius speciei ab alio homine qui
iam descendit ubi propter non potest
peccare et tamen non sequitur illius ubi-
dato quod deus nullum preceptum daret
homini non posset peccare pro potentia propinqua
ubi dato quod deus statueret quod nunquam
cogeret hominem ad actum malum et im-
pediret ne ad obmitteret quod deus
talis faceret non peccaret vel non posset
peccare potentia propinqua nisi sicut frigidum
potest calefacere et obscurum illuminare quod
frigidum potest fieri calidum et obscurum lumi-
nosum et propter illum modum loquendi posset
dici quod iste caecus potest videre. 3o incon-
veniens videtur dicere quod non deus potest facere
hominem impeccabilem quod potest facere unam
creaturam alterius speciei ab homine que
peccare non possit quod secundum a non est
volentem actualem igitur non est homo potest alterius vo-
lo a difficio quantitatibus cum isto tamen homo
ergo non sequitur quod fecisset unum hominem
impeccabilem sed unam creaturam que fuisset
vocata homo. Confirmatur quia hec non

homo est non eiusdem speciei specialissime et non generis
nec potest esse non generis nisi per novam
institutionem. 4o quia illa creatura fo-
ret libera vel non libera si non libera
igitur non foret volens si libera ergo sta-
nte precepto posset libere obedire vel
transgredi. Confirmatur quia 1o quia dicit
in adam omnes de filio prodigo et post
et similiter dicitur 24 c. 2. Solus deus
est in quo peccatum cadere non potest creatura
aut liberi arbitrii in utramque partem
flecti potest. 5o aut talis posset
mereri aut non si non tamen dampnatur
et tamen sine peccato quod est inconveniens si sic
aut per naturam aut per gratiam si per naturam
error pelagii si per gratiam contra quia
non est secundum naturam quod non est magis
peccabile quam lapis ergo sine gratia posset
vitare peccatum ymo non posset ~~peccare~~
vitaret quod nullus dicit ad vitare
vel non habere nisi ille qui potest illud
facere vel habere ut existimo et patet 1a
apostoli non habet mentem angeli unde
sua concludit quod non valet angelus
dicere quod deus posset facere hominem qui foret
impeccabilis per naturam sed posset potest se
esse hominem quod cum dono gratuito sit
detractis et solo ad bonum agendum potentiam
exegissit et non ad peccandum quod nunquam
posset peccare potentia propinqua sicut dicitur
de homine non potest descendere qui impediretur
nec verba propria allegata per magistrum
ut allegatur per magistrum videtur ibi habere
mentem angeli quia angelus ibidem nunquam
audiat nisi id in primo capitulo totum
inquirit faceret hominem qui deo peccare
nollet et tunc nos quod dicimus melius

ee ois qui peccare non vollet loquitur
quod impeccabiles in dictis eo quod homines similiter
tamen temptari et peccare et quod debuit
hominem fecisse talem qui vollet non
peccare. Ad hoc videtur dicendum quod me-
lior est natura que non peccare non vult
quam illa que peccare vult. Verum autem
deus possit fecisse hominem qui non pec-
care non posset non sequitur dicendum. Ad
de hoc nec deviat salua reuerentia
magistri unde non obstante sit inconueniens
magistro non magistri inconueniens dicendum non
tamen magister intendit quod deus potuit
fecisse homines impeccabiles per naturam
sed per dona sicut de beatis in patria
erit sicut de christo nam in proposito et in
beatis tandem erit. Ad argumentum illius
obiectionem illud quod contra aliam intellectio
et hic potest negari nam isti calores repugnant
comparati secundum ad frigoris determinato calore
in summo et tamen hic contra calor remisso
Similiter isti calores contra agere ad unum ini-
tiare demirato uno magno igne
et tamen hic repugnat multi parui caloribus
Similiter lignum pedale et bipedale
sunt eiusdem speciei et tamen ligno bipeda-
li contra oppositum ex duabus [illegible] pedali-
bus sed pedali repugnat. Ad [illegible]
dubium dicendum alias prolixius. Septimo
restat videre an in propositionibus de futuro
in materia contingenti sit veritas determinata
in uno contradictoriorum et falsitas in reliquo
et videtur esse simul utrumque quod non. Verum videtur
dicendum quod neutrum pars contradictionis in materia
contingenti est vera vel falsa. Oppositum tamen te-
nuit communiter credimus enim deum scire non
futura et omnia contradictoria alteram partem
determinare alias scientia non esset possibilis.

nec ei oportet credere. Similiter vel est ita
a parte rei a erit sicut per ista denotatur
Sit a unum futurum contingens vel non est
ita a parte rei. Si non propositio est falsa quia
significat aliter quam est per diffinitionem patet. Si
sic vera est propositio. Dico hic quod propositio de
futuro nunc est vera sed tamen quod potuit
numquam fuisse vera et non aliter est vera quam
que est sumpta de preterito vel de presenti
que ad sui veritatem non requirit
aliam de futuro esse veram nam si aliqua
[illegible] fuit vera necessarium erit preterea quod prima
fuit vera. In propositionibus autem de futuro
in materia contingenti sic est quod utraque contradictoria
potest esse vera et tamen non simul non
[illegible]. Propositio aliqua propositio est vera et potest
esse falsa. ~~Item aliqua propositio est vera~~
et tamen non potest desinere esse vera et non
potest incipere esse falsa. Item aliqua propositio
est vera et potest esse falsa et tamen non potest
mutari a veritate in falsitatem. Item
aliqua propositio fuit vera ab eterno et est vera
[illegible] tamen potuit fuisse falsa ab eterno
et tamen si fiat sic non aliter se habebit quam
ab eterno se habuit quia si tunc fuit sic
ab eterno fuit falsa. Item deus potest fa-
cere aliquam propositionem fuisse veram ab eterno
que numquam fuit vera et facere aliquas propositiones
scitas a deo que numquam fuerunt sci-
ta a deo et tamen deus non potest incipere scire
ea. Iste propositiones patent in talibus [illegible]
[illegible] erit beatus [illegible] non erit
beatus quia ista que erit vera [illegible]
erit vera et tamen potuit numquam fuisse vera
non tamen incipere esse vera. Et in quibusdam
propositionibus contingit illa que est vera po-
tuit desinere esse vera et incipere esse
falsa sicut patet de [illegible]

creabit dies iudicii e it. [illegible] na sic
in a. na in p° q° ee ipsu aug°
hec incipit ee fla ara amopi ta bi
et hec sit. dies iudicii e it fla p°
die iudicii et erit fla p° q° fuit ba
et sic de qsilibz que no erut ff be
de futuro sz usqz ad ctu tpus.
alie bo ppoes q sit de pscia. dei
reu bndis que e ecna ul dapna
tois erut ff be et ff de fu turo
sicut ista aia repdeit bta aia in
de eit dapnata stae fictione qui
ppones sut et de talibz bm e qz sit
be et put ee fle sz no put desinere
ee be nec incipe ee fle. Sed [illegible]
ppoes q sut de futo q sut be et no
fle erut be nec ad ctu tpus sed
sic. peccabit aras dies iudicii e.
et hui9 put aut p9 illud tpus no
ee be et nuq fuisse be no tn put
in tpus illud fuisse be et fle fuit
desiue ul de vitate inuiri i fla
Sic igit pz q ad istu artlm q
ppo de futuro ee ba q sic erit
sicut p eam denotatur pt tn ce
ee et ideo no e nece q si fuit ba
sit sic bm dice pcca q fuit ba et i
ho diffe a ppoibz de pnti et de
pnti. Octaui artlus e an de9 pos
sit revelare futura qtingen. Ubi sit
e vedda p° pmitta quasda aut
tes scoz 2° pona qsdam ppones
et distinctoes. 3° quasdam
suppones. Ct dictu ad qsdam roes
sicut a pn° quius oppta ad pz e
sicut q cu tmore et reuerentia oz
hoiem loqui z in hiis q ba sunt
qu loqr de deo / bm aug9 de ciui
dei. c. 13 hiis ubis loquitur psp
nec in rebz ad intellm difficilibz
offendz religi aurium ptinescit
nos aut ad ctam rom loqui fas
e ne ubor similz et de hiis rebz
quibz signitur impia opio ging
nat q i et id que in ista iu dico
sub ptinacia disputacois digna dico
et licet nulli hoiez ad credendu in
rez qtingem. diuaz pscia et reue
lacones no ini9 ad credem qz bo
simil stant diu tles ppoes posse
reuelare et illas p9 reuelacoe esse
qtingetes et qria que put ee
in gnitu sophica reputatez licet
nulli foret qui sciret eas solue.
bm aug9 de quod. 16. c. d. q
qd rom hemo tn scptura repug
nat q nos ista no videat
inexpugnabilis u tn bitate
vedda e. et aug9 i. de
ciui dei. c. 9. disputat q cicero
qui negauit dei psciaz
et d. nllo in ognitu aut p recte
ta pscia dei tolle volut l arbi
triu aut recto volut l arbitio
dicit q nephas e negare pscim
futuroz sz utraqz amplectim et
vacie qfitem i. ut bn credam et
bn viuamus male aut viuit si
de deo no bn credit bn absit
a nob eius negare psciam ut libe
ulnus q adimiare sim ul cum
h i. Item aug9 ad Volusianu
dicimus bm ad posse q nos fa
cerem inestigare no posse et
aug9 de incarnatoe d. q multa de9

atei ee posse q nos no valeo app hec
de. Item 2° cur de9 ho. dei fac
pt q hoīs vo apphende no pt
modo restat poňe distinctoes et
oppones tiōs j dco e stucc q
scie accipit 3r vno° large et sic
gnit tn cognicoe et e vorum et fsor
qplexorum vel incomplexorum / 2° accipi
in q strte p notitia euidentie assi
assinia aliem vo qr ho assentit q
ita est in re sicut p id vm denot
sine formidine et sic pt ho scire
ista pnes e albus. 3° accipi strictis
sime p notitia euidenti assiina ali
cui vero q ho assentit q ita e i
re et sic e sicut p id vm denotur
et no pt alr ee et sic loq arist
p° posterio. d. crie certum vei et
et m sic q impo est a sic hic et
sic forte loqr augu de scie de
ci° dyal c 21. Si inquit de ista
scia qur q no e n cu certa vote.
ad intellt cito videro no posse
scire q pt no ee. q ei no ee
pt nequaquam ee certa vote colligi pt
h. a° Et loqr ibi insuedo an
dy a9 scuit se casurum p° d9 sic
oia apprehensa a cāutia vū et fla
possibilia et impossibilia qpoa et incōpa...
2° deus scit futura contingentia
3° no qr plores eē sic sit vē
q pnt multi fuisse vē sicut dcm
fuit in a° articlo. 2° accipi do
scire eadem notitia sicut vē pt ee
scia et opio fa sed error p nunā
vei sicut si vidiam forte ēre ho
ass9 quo credo forte currere vnar

scientia. Si aut deus manuteneat as
sensu i mete mea et specs in ssu p9
spns et annichilet sorte idem ass9
erit error et opio fa. qr scia dr
de assu no sicut nom absolutum. s sic
cu hoc q suppot p assu qnot sic
ee in re sicut p assu denot et to
hec e 4a dta p sciam pt ho errare
et p e sciam pt h° opinari fam. Si
ista i ~~hec~~ p certitudinem pt ho decipi
s hec sit neg dr ho pt errare
p sciam ho pt decipi p certitudine
denotur n. q h pt possibile q homo
decipiat p certitudinem. q ai qr dicit
gnit q de9 pt certificare beatum q ipse
erit beatus et sctus. Sed ro sucess est
de illo ao certificate qr aliq ee certo
pt ee dnr. vel qr credit q ita est
sicut denotur p pponem cui assentit
et ita e in rei vitate vel qr credit
q ita erit sicut denotur p ppones
cui assentit et q no pt alr se
hre p° deus certificat creatura beatam
de hoc q ipse erit beata. credit ei certa
aia q ipse erit beata et h e satis
certa / e tn sic certa q pt nunq fuisse
certa et notitia q e certificatio. vel
securitas beati pt fa. deceptio et error
de pa dei absoluta tn in rei vitate
certa 2° no e certa n° de9 ea sic
certificat pt qr includit q deum
vel arguet deum no ee opnitentem
qr no possit creaturam sua an re
tentus exs. di augu de lib. ar
c. 8. totum qnque sciam et... 3
distinctio e de isto tio revela
qr illo possumus vti duplr. Vno9
p motione noui ass9 in intellectu

creatam aliam propositionem ita quod differentia ergo
principis quam importatur per hoc nomen revelatio
non potest aliquid quam causare novam assensionem in
intellectu alicuius alicui vel complexo quod
sibi ipsi necessario placet deus revelare et
hoc potest esse dupliciter. vel quod asserat veritati
indicibile et tunc est opinio vel sine formidine
et tunc vera revelata scientia. 2° potest
accipi revelatio pro causare assensum alicui
complexo in mente alicuius de novo ut ista
deus revelavit petro diem iudicii
exponitur proprie per istam deus creavit in
mente petri de novo assensum quod credit
diem iudicii fore. Si primo accipitur ista
terminus revelatio tunc est contingens deus
revelat petro diem iudicii fore et
postquam revelat ei forte tunc est contingens
istae assensus sunt revelationes de facto assensus quod
in rei veritate sunt revelationes et sic reve
latio est utrumque terminus connotativus supponens
pro ista qualitate quae est assensus et importans
quod istud complexum cui assentitur est sic verum
verum ista deus revelat petro quod dies
iudicii erit sed exponitur per istas in sensu
diviso deus aliquo modo causat in petro as
sensum illius complexi de novo. dies iu
dicii erit et ita erit quod dies iudicii
erit aloquin non causaret assensum complexo
vero. Si autem accipiatur iste terminus reve
latio 2° pro eo quod est simpliciter causare assensum
alicui complexo sic est necessaria deus re
velavit petro quod dies iudicii erit
et non dependet ab aliquo futuro et
sic deus potest revelationem falsam si vellet
decipere et fallere creaturam nec hoc est
inconveniens immo non est inconveniens quod iste qui
est veritas causet mutabiliter falsitatem
.. 2° restat opponere aliquas propositiones

in ista materia. dicimus enim quod deus as
seruit deus promisit deus minatur
quod asserere est verbaliter proferre aliquam propositionem
verbalem et eandem velle quod audiens
credat eam esse veram vel iste qui asse
rit verbaliter deum esse profert verbaliter
deus est et vult quod ista propositio ab eo
prolata credatur eum qui audivit
quod deus est et sic de aliis asserere et
minari a proferre consimilem vocem mille
vel ulterius vel oportet quod eodem dictum sint
esse verum nam multa asserunt falsum verum
scientia potest esse falsum et sic incarnatum verum
concedi deum asserere falsum sicut non
deum mentiri vel peierare vel deum
esse falsum eo modo quo incedans dicit
esse falsus et ita falsum augustinus libro de men
dacio c. 3 mendacium est falsa vocis
significatio cum intentione fallendi i.
cum intentione deordinata fallendi
sed deus non potest habere intentionem deor
dinatam ideo non potest mentiri nec peie
rare cum deus potest asserere falsum cum in
tentione fallendi quia nullam imperfectionem
includit in deo immo imperfectius esset
si deus non posset intelligere nam aliqua
creatura potest mereri ut decipiatur a
deo et credo demones meruerunt
decipi a deo in multis et deus multa
cum intentione fallendi eos fecit
nec video causam quare deus non potest
velle creaturam decipere per scripturam
invenitur quia secundum augustinum 83 q. q. 3
deus decipit per malos angelos
per malos homines et quod deus misit
filios israel decipere egyptios ibi
allegat augustinum historiam de rege
achab. 3 reg 22 c. de spiritu qui

dyon eguediar et ero spus medayo
et pquit decapies et pualebis ut. bbi
mad est sm aug q dns dixit ma
lo angelo q decapet regem Ex.
ppuonasti de bigine ut deceperet
dut sm istos Sicut rebecca et iacob
familiari osilio sp decepunt ypsac
gen 2a Sicut iudith holofernem et
dns precepit yosue q poneret insidias
urbi hay etc. Ad 1m dico q deus e una
noticia actualis simplex veri supst ex
pohs p ppom de futo ul de pterito ul
de pnti Sic tn stit futa q pt ea
nuq stinisse et pt ee noticia eqiua
lens 2m deus ois alii sunt q nunq
rei alii sm sunt sicut in deo 2 ps
de futuro ut patuit ar. 1. 6o dico
q ois noticia creata est limitata
ad sigend se ee sicut p eam de
notur et io ois noticia creata pt
ee error si pt de obo mutabili et
io cu in aia bta et xpi sint multe
notic create q sut bidere noticie
mo de creaturis q sol mo. luna
eclipsat tli tpe. dico q iste pnt si
deus bolnit errores et pro h est
bta bus decapit p ocacionem ydio
tu in pz qr no mcludunt odcom
pe si. et io solus deus e in que
ul decepto cadere no pt et ois
creatura quequz bta ul beatifical
decapi pt nc foret mij bta si de
cipetur bta creatas qr certitudo
notice de creaturis n facit ad
btitudine eculem. In 3a ar. pri
primo suppo de sut alique regule lo
cales pr formis ar 4 ar 4 et
2o intendo q qn oppon ponet

casu et ris admittat ris e obli
gatus ad intedo sm cam et qn
dic ab te ponat q ita sit ab oppo
ponat ita ul ad ad equalens
st sudenti bno pono q e spec
obligacois si admittat Sed supo
no 1o q ome sequeo ex sui posito
formal e ocedo et q ome repug
nans posito e negando et ad im
ptinens nudo est si q stat ind
de cime sibi etc. 3o suppono q ois
po equalet bni de ppor qr ista
equalet in ti q si ponat tu es
rome ul si depont tu no es ro
me qr to ind sua in ppombz oce
dendis et negandis et dubitandis
bimpliter sc habet sta sibi pone
ista tu es rome et sta sibi depone
ista tu no es rome et io qm ponit
bnu deo depont reliquum. 4to
suppono 1a reglam pona stes mgri
et impossibile no est intendens ocede
impossibile p actus ex eadem arte
no plus de ist p h adsoies ar 4
an no et 8o pri dm est ad pm q
ponitur in a cui bus stat in posito si
ita q deus sciunt istam heri a. eit
et q ista fuit heri scripta in pnte et
nichil ad te h e ind nat. scripto in
prete fuit bz dm q h e otingens
scriptum in prete fuit berum et licz sit
bea pt tn nunq fuisse bea et sicut visis
fuit in saci argui et ad replicacom
qn arguitur pt eit br a. bnn futm
otingens q deus sit sole tunc si st
simul br. a. erit et a pt no euenire
et bo stat simul ista duo esit po
natur illa in ee a. pt ind euenire
dico q hec sit noua po ut supponi

patiūt & admittenda ē p̄o & ponat̃ ista a nō erit & ꝑ gñs depōt̃ sua ꝯdꝰ a erit & ꝑ que h̄ est neganda dens sūt a. sōe q̄ hec ē neganda si ponat̃ a erit q̄ ē oppoⁿ p̄oⁱ et qn̄ arḡ ponēdo ista appoⁿ istius fuit ꝯcessu a te nlla obligaōe stā hec est bēa & impunēs & io ꝯcedēda & qn̄ arḡ h̄ a ēit fuit ꝯcessa a te & h̄ hēi ꝯtrc̄ sūt sīla ḡ s̄lm̄ fuit hēc ꝯcessu a te nlla obligatione tibi stā & ulc̄ ḡ male resp̄ hēi nō pt̄ ꝯcedi q̄ sequēs ꝯposito & bn̄ ꝯceps p̄ ē tn̄ ḡ fr̄ & impoᵗ sr̄ ꝯ regulam ꝯcedēs artem q̄ d̄r q̄ p̄oᵗᵒ sto & impoˡᵉ nō ē incipiens ꝯcedē impoˡᵉ ꝑ actus bn̄ licet nō sit ita q̄ male resp̄ p̄oᵗᵒ tn̄ cōm & admisso d₃ ꝯce dī tu male resp̄disti & ꝑ idem p₃ ad 2ᵐ ꝯ respōm datam. Ad 3ᵐ p₃ q̄ assumptū ē s̄lm̄ nā ē daē duas ꝓnes que sunt ēē bē & tn̄ nec sunt nec sunt vē ut deum ē in a arᵒ ꝑhiˡⁱ et sil̄r ē daē 2 ꝓnes que erunt sunt vē bē & tn̄ neutra erit bēa cum aliaz & sil̄r ad pt̄ ēē bn̄ & nō ēē bn̄ p₃ de ista sez ēit ꝑdestinatus q̄ dato q̄ possit sī bn̄ in hoc sensu ḡ h̄ est p̄oᵇⁱˢ hc̄ sit bn̄ et sequi sc̄ bn̄ ḡ incipit ēē bn̄ ꝯpoᵈᵒ hō inci pit uel ꝑ pōm p̄nc̄ uel & ꝑ ne gationem p̄tiā uel ꝑ negōm p̄nc̄ & pōm futur̄ gñs sī & sit a ꝑ incipio incipit ēē bn̄ tnt̄ an̄ a hec fuit bēa b nō ē bn̄ sc̄ b ꝯsed ḡ h̄ ab ēterno fuit bēa sez ēit ꝑdestinatus in a ꝓo ḡ dens ab ēterno sciuit ista copulatiuam

sez nō est ꝑdestinatum & ēit ꝑdesti natum in ꝯ a & ꝑ gñs nō h̄t vitam ētnā & alim̄ hēbit vitam ētna. Ad xᵐ qn̄ arḡ sunt a & b duo ꝯdictoria de futuro & sit a bn̄ in hūt in h̄c ꝯ & b pt̄ ēē bn̄ tuas igit̃ pt̄ ēē bn̄ postq̄ a fuit bn̄ nego gñiaz ꝯ ꝯᵈᵒ ista postq̄ a fuit bn̄ b pt̄ ēē bn̄ & nō denotatur ꝑ ista q̄ h̄ possit ēēe bēa b ē bn̄ postq̄ a fuit bn̄ s̄ denotatur q̄ a ē bn̄ in h̄c ꝯ & q̄ b pt̄ ēē bn̄ pᵒ h̄c ꝯ & h̄c ē bn̄ hanc tn̄ nego b pt̄ ēē bn̄ pᵒq̄ a fuit bn̄. vel alit̃ pt̄ dici dis tinguendo illa sīn ꝯpōm & diuōm ꝯᵈᵒ sīn diuōm & nego s̄ ꝯpōm. Ad 4ᵐ nego gñiaz q̄ cum h̄t aliaz cam̄ vitate ꝯ q̄ gñs sit bn̄ q̄ licet a nō sit futurum sc̄ tn̄ fuisse futurum. Ad 6ᵐ qn̄ arḡ q̄ s̄ oīs ꝓo est ꝯtingens q̄ requirit ad sui vē tatem vitatem vnius ꝓnis de futuro tunc tales erunt ꝯtingentes sol mō sol ē hō ē al̄ & q̄h istarum inst̄ sōrtes ē m ꝯtinges q̄ sc̄ q̄ hō ē al̄ q̄ nō ē daē vltimū vei ꝑmanens in ēē & sic malus tr̄ pt̄ d̄r q̄ ap̄d ar̄ q̄ nlla talis dependet a ꝯtin genti uel sumpsit dependens a ꝯtin ad utrūlꝫ sol mō sol ē & h̄ igi ista sīn 2ᵐ ista sīn 1ᵐ omnis qn̄ h̄ ē bēa sol mō h̄ nō ē ꝯtinges ad utrūlꝫ sol moueb̃ nec h̄ ē ad utrūlꝫ sor. ēit qn̄ h̄ ē bēa sor ē et s̄ cū nō sit ꝓo de futuro ē in ꝯtin. nc̄ seq̄ hec ꝓo dependet ista sez mō dependet in vitate ab vno de futuro h̄ dependet ab vno ꝯ

tingenti ad utrumque sed tamen potest dici aliter quia
tunc ista propositio non habet posse esse nec posse esse
quod concedo quod posse non singularis illius contingenti
ad quam propositionis quam arguitur si deus scivit futura
contingentia vel possunt ea revelare angelis
sed quod post revelationem manent contingentia
concedo et quod arguitur quod tunc propositio est revelata
de futuris in scriptura sacra sicut de die
iudicii de resurrectione et huiusmodi erunt contingentia
et tunc scriptura posset esse falsa concedo et
concedo quod hoc est possibile abraham invenit
in fide falsa et quod homo potest mereri per fidem
falsam ita bene sicut per veram quod non
ideo intelligitur quod credens quod creditum
ab eo est verum vel falsum quia hoc non est
in potestate sua sed intelligitur quod deus
percipit sibi quod sic credat et acceptat
actum credendi si credit Et si argu
itur sic anima christi potest fuisse decepta
quia anima christi credit quod dies iudicii
erit et hoc potest esse falsa concedo hoc est possibile
christus predicavit falsa quia hoc est necessaria
christus predicavit hoc denuntiavit hanc propositionem
dies iudicii erit potest dici quod hoc est
contingens christus predicavit hoc sicut
ista christus asseruit hoc et non christus potest
numquam fuisse hoc quia ista propositio christus
fuit hoc falsa contra nunc continuitur cum
ista christus consentit hoc et hoc fuit verum
et clarum est quod ista copulativa est contingens
et non alia est contingens et patet hoc dicit
quod postquam christus dixit petro ter me
negabis hoc fuit contingens christus
asseruit hoc petro vel asseruit dixit
ad illud intellectum quod deum id significet
petrum negaturum christum eodem modo potest
dici quod hoc est contingens anima christi
credidit quod dies iudicii erit quia
continuatur ad ista anima christi credidit
quod dies iudicii erit et hoc fuit vera

dies iudicii erit / Sed facultas omnium
istorum argumentorum solvitur Et possunt solvi
illud quod dictum fuit de revelatione
facta petro de negatione christi Et ad
argumentum de aquinbida quod christus postquam
asseruit hoc petro potuit numquam asseru
isse ad talem intellectum sed hanc contra quod conce
dere quod christus predicavit falsum ponendo quod
hec sit falsa dies iudicii erit quia ponendo
possibile impossibile non est inconveniens concedere impossibile
per actus et hoc non est impossibile nisi per
accidens christus protulit falsum in actu. hoc verum
non sufficit in isto argumento quia certum sic
assertio christi verbalis qua asseruit diem
iudicii fore audientibus discipulis suis
sed a. tunc hoc fuit sic prolatum a christo
in b. deinde a hoc fuit verum in b. tempore
ergo falsum fuit prolatum a christo in b.
tempore maior est necessaria per actus quia deus
non potest facere quin modo ita sit quod deus
protulit a coram discipulis suis in b. tempore
et minor est contingens ergo conclusio est contingens
Item anima christi asseruit a prolatum a se
in b. tempore et a prolatum a christo in b. tempore
est falsum ergo anima christi asseruit falsum in
b. tempore et ultra ergo anima christi fuit de
cepta antecedens est necessaria licet contingens
ergo conclusio contingens Et non est simile sicut
arguitur sic a fuit scitum a deo in b. tempore et
a fuit falsum in b. tempore ergo falsum fuit sci
tum a deo in b. tempore quia antecedens est contin
gens quia licet sit verum potest tamen numquam
fuisse verum Et non est simile de ista
propositione anima christi asseruit a quod predi
cavit a in b. tempore quia hoc est simpliciter
necessaria vel impossibile necessaria si est
vera impossibile si est falsa sed certum est
quod est vera ergo necessaria et ideo potest conce
di quod hoc est modo necessaria anima christi

assumit xpm istam dies iudicij erit
et non dependet ab aliquo futuro pet
sed ista petri assentit isti ppoi et
credit est quod hic est contingens ana
xpi fuit decepta ana xpi credidit
falsum ana xpi fuit bona. Ex hoc e impo
nit quia in xpo nesciebat quod non
peribit cum intentione fallendi deor
dinata.. Conte xpus voluit discipulos
audientes hic platum a xpo cre i
ec vnum et hoc est falsum ergo voluit illos
crede falsum maior est nota et hec
contingens sed contingens.. respondeo
cedo quod s. quod est contingens sed micij
est vera ista et xpus voluit quod discipuli
crederent falsum in falso aliquo nimis
derogaret potentie dei si non posset
modo facere quod dies iudicij non erit
nec antichristus vnum angelum et
per quos pt facere illos formas illos
ipse ptulit dies iudicij erit mali
angeli erit dapnatus et sic hoc
pt dici ad artum de negatione petri
quod toto tempore in medio postquam xpus
dixerat ter me negabis usque ad
tempus negationis petri hic fuit contin
gens petrus negabit xpm et
xpus assumit falsum primo in potestate
petri fuit facere xpm assumpsisse falsum
quod in eo tempore potuit fuisse oppositum
nec oportuit quod deus eum statim fusti
gasset sed non fuit in potestate petri
facere xpm dixisse mendacium.. Contra
xpus sciuit quod ipse assumit falsum cum
intentione fallendi petrum crede illud
sed in xpo deo fuit falsa vox sed sic
cum intentione fallendi ans sciuit

contingens in medio tempore quod quod
fuit contingens pls quod hic fuit contingens
illo tempore deus sciuit xpm assumpsisse
falsum cum intentione fallendi facit crede petrum
falsum quod hic fuit vera illo tempore deus
sciuit xpm hoc cum intentione faciendi
petrum crede hoc et hoc fuit contingens
isto tempore deus sciuit xpm assump
sisse falsum cum intentione faciendi petrum
crede falsum ergo hoc fuit contingens
isto tempore deus scit xpm dicere
mendacium.. pt dici quod sicut ibi p
duplex est notitia creata et in
creata diuina et humana ita est et
duplex intentio quia intentio est actus
voluntatis vna est intentio diuina que est
voluntas diuina et alia que est volitio
creata que est vna qualitas in anima
xpi modo quas notitias est verus
dicere quod notitia creata pt esse
error per mutationem rei tamen est quia
notitia illius a erit sed erit notitia
illius a erit nec pt esse notitia
illius a non erit Ex notitia incre
ata nunquam pt esse error et sic hoc
sicut notitia illius a erit pt tamen
esse notitia illius a non erit sine
sui mutatione et nunquam fuisse notitia
illius a erit et hoc est propter illimitationem
notitie que est deus quod admiran
possum sed non intelligere Eodem modo
dico de intentione in xpo que est
duplex s. creata et increata. Vbi sic
loquimur de intentione increata concedo
quod hoc est negandum xpm decipere pe
trum Ex hoc fuit intentio contingens
xpus intendebat intentione crea
ta petrum facere crede falsum non tamen
licet est contingens xpus intentione

creata voluit decipe petrum ex^m hec
quia no[n] vz volo te crede[re] f[a]l[su]m g^o
volo te decipe[re] et iam ponat q[uod] rex
sedeat et ego credam regem no[n] sede[re]
et asserat t[ibi] q[uod] rex no[n] sedet tu[n]c a[rguitu]r
q[uod] volo te crede[re] assertu[m] a me q[uod] e[st]
f[a]l[su]m et tu[n] nolo te decipe[re] / poss[et] dici
forte q[uod] ex^m no[n] e[st] ad p[ro]p[ositu]m nec[ess]e
e[st] v[er]u[m] in isto ca[s]u q[ui]a no[n] volo te de
cipe[re] vel nescio me velle te deci
pe[re] et sic in talibus casibus q[ui]libet
dice[re]t ip[s]e decipit me s[ed] noluit de
cepisse me et nescivit se velle
decipe[re] me v[er]u[m] ip[s]e v[er]bo p[ro]po[si]to ista
p[ro]p[ositi]o ego volo decipe[re] te equivalet
isti volo face[re] te crede[re] q[uod] no[n] est
sicut p[er] h[oc] denotatur et p[ro] velle
e[st] intenc[i]o[n]e decipi[en]di et tu[n]c h[oc] fuit
po[ssibi]le p[ro]p[ter] asserc[i]o[n]em xpi s[an]c[t]um petro
q[ui]a xpus voluit petru[m] crede[re] hec
e[ss]e f[a]l[su]m assu[m]ptu[m] e[st] dicto q[uod] h[oc] fuit
n[e]c[ess]aria xpus scivit q[uod] deu[m] s[e]m[per] fui[sse]
v[er]u[m] et h[oc] fuit c[on]tingens medio
t[em]p[o]re a[n]i[m]a xpi fuit decepta et p[er]
c[on]s[equen]s xpus p[otes]t decipi p[er] q[uo]d q[ua]m^m
y[p]ot[es]um xpc p[otes]t mori . cont[ra]
v[enit] ad hoc q[uod] hec sit q[ua]r[t]a deus
asserit f[a]l[su]m s[ed] scivit f[a]l[su]m ad intenc[i]o[n]e
fallendi v[er]o s[i]c sequat[u]r ego deus
s[u]m no[n] q[ui]a est v[er]a s[ed] asser[er]e no[n] p[otes]t
a[liqui]d q[uo]d nisi dic[er]e ad aut intenc[i]o[n]e
q[uod] audiens credat i[d] e[ss]e v[er]u[m] q[uod] in
convenie[n]s foret / s[ed] deus scribe[re]t
in lib[r]o v[it]e ista p[ro]p[ositi]o[n]em dies iudicij
no[n] erit et simul cu[m] h[oc] ~~no~~ intelli
ge[re]t q[uod] ali[qu]os malos angelos credens
illud s[cri]ptu[m] a deo asse[re]tur illi f[a]l[s]o
et falleretur / eodem mo[do] s[ed] fo[r]ma[re]m
voces tales in aere ob eandem [cau]sa[m]

c[er]tum nichil . p[ro]p[ter] hoc fu[er]it in ore f[a]l[su]m
et sic q[ua]n[tu]m d[icen]d[u]m q[uod] hec fuit po[ssibi]l[is] p[ro]p[ter]
assert[ionem] xpi xpus vol[ui]t decipe[re] petru[m]
vel falle[re] xpc dix[i]t f[a]l[su]m s[ci]tu[m] e[ss]e
f[a]l[su]m ip[s]i petro et h[oc] simil[ite]r xpus
dixit f[a]l[su]m q[ui]a a[n]i[m]a xpi credidit
dice[re] v[er]u[m] xpus no[n] fuit deceptus
q[ui]a a[n]i[m]a xpi fuit decep[ta] xpc scivit
e[ss]e v[er]u[m] q[uod] a[n]i[m]a xpi putabat e[ss]e
f[a]l[su]m q[ua]mvis t[ame]n ista p[ro]p[ositi]o fuit po[ssibi]l[is] p[ro]p[ter] q[uo]d
tamen y[p]ot[es]um . ad 2^m q[uo]d ar[guitur]
q[uod] deus no[n] p[otes]t revelare futura
c[on]tingent[ia] sic q[uod] p[ost] revelac[i]o[n]em mane[n]t
c[on]tingentia q[ui]a s[ed] sic q[ui] fuit ins
te dampnatus ad 100 annos potest
no[n] nu[m]q[uam] fuisse dampnatus iuste /
nego ad p[ro]b[aci]o[n]em q[ua]n[do] ar[guitur] q[uod] po[natur] de
de secta saduceor[um] et dico q[uod] po[ssibi]l[e]
est istu[m] dampnatu[m] nu[m]q[uam] credidisse
f[a]l[su]m po[situ]m q[uod] nu[m]q[uam] credidit ad f[a]l[su]m
n[on] i[ta] t[ame]n et nego q[ue]mlibet igi[tur] e[st] po[ssibi]l[e] q[uod]
sit iuste dampnatus q[ui]a io iuste e[st]
dampnatus q[ui]a credidit v[er]u[m] q[uod] no[n]
debuit credidisse et noluit crede[re]
f[a]l[su]m q[uod] licuit sub p[re]cepto crede[re] p[ro]p[ter]
ta falsitate istius v[ir]^o erit . ad 3^m
d[icen]d[u]m q[uod] ad nu[n]c p[ro]po[sit]o ca[s]u d[icitu]r c[on]cedi q[uod]
p[otes]t nu[m]q[uam] voluit differre deo i[n] vol[un]t[a]te
plur[i]u[m] dampnari q[ui]a tu[n]c vo[lu]it opp[osi]tu[m]
illius q[uod] p[re]cepit v[e]l fuit velle no[n]
peccantis et[c]. ad 4^m c[on]c[e]d[itu]r q[uod] no[n]
e[st] in p[otes]tate mea face[re] aliq[ue]m mort[uu]m
a 100 annis no[n] fuisse p[ro]p[ter] q[uod] q[ui]a
ille t[ame]n v[el] p[ro]p[ositi]o e[st] ta[men] c[on]tingens
s[ed] t[ame]n e[st] a[d] p[rae]dicas v[er]u[m] et similiter
e[st] q[uod] s[ed] mo[do] a[liqui]s p[re]cip[er]et me aliq[ui]d
f[utu]r[u]m q[uod] possu[m] face[re] et no[n] face[re]
v[e]l l[i]b[er]e c[on]tingere e[st] vel q[uan]do e[st] q[ui]a

possit eum facere fuisse prophetam et non
fuisse prophetam quia posset facere quod hec
propositio [illegible] hic fuit propheta sit vera vel
falsa antiquando stante prophetam fuisse dissimiliter
prophete et ideo post tempus quo aliquis pre-
dixit futurum contingens si illud fuit im-
pletum hoc est contingens iste prophetavit
iste veridicus. Unde hoc est contingens
Job prophetavit de resurrectione et [illegible] et contingens
est quod aliquis prophetavit et potest nunquam
prophetasse aliquis dixit verum per totam
vitam et potest adhuc ita esse quod nunquam
dixit veram propositionem verum ex predictis
Ad difficultatem vero prophetie cum dicitur quod
prophetia est divina inspiratio etc. intelligo
hanc difficultatem de immobili veritate futurorum
sicut loquitur Augustinus de immobili necessitate
futurorum dicit enim in libro [illegible] de civitate dei c.
in qua dicit quod deus preordinavit antequam fuit
non potest non esse futurum. Et alibi dicit
rem futuram necesse est esse futuram. Aliquando
autem hec necessitas potest intelligi. Declarat
de consolatione c. ij et sic in loco [illegible]
dicit quod est necessitas duplex necessitas prout
deus et necessitas simplex necessitas prout
deus est causa ut sit res et necessitas
simplex est necessitas quam res facit. Vult
dicere quod omnes conditionales sunt necessarie. Si aliquid
est futurum illud erit. Si deus scivit aliquid
esse futurum illud erit. Et hoc tamen [illegible]
post Boecius sub aliis verbis libro v. de
consolatione prosa ultima quod duplex est necessitas
simplex ut necesse est omnes homines
esse mortales alia conditionalis ut si
aliquem ambulare scias eum ambulare
necesse est. Eadem autem dico est necessitas
que exigitur [illegible] cum dicitur prophetia habet
immobilem veritatem et pro hoc necessitatem
verum est necessitatem simplicem vel condi-

tionalem vel que non aut absolute et [illegible]
concordat dicta Augustini libro [illegible] de civitate dei
libro c. [illegible] Ubi inquirit an Christus
potuit voluisse finire vitam suam
et dicit quod illud quod deus preordinavit antequam fuit
non potest non esse futurum. Hoc est verum hec
conditionalis est necessaria. Si deus preordinavit aliquid
esse futurum illud est futurum. Tertiam vero de con-
solatione c. ij dicit aliqua res ut quedam
actio non necessario futura est quia priusquam
quod futura sit potest non esse futura. Recte
res futuras necesse est esse futuras. Quam
futurum nequit esse simul non futurum. Et infra
Cras seditio futura est in populo non
tamen necessario erit seditio potest enim fieri
antequam sit ut non fiat. Ubi plane
vult dicere quod futurum potest non esse futurum
et tamen hec est necessaria omne futurum est
futurum et impossibile est quod aliquid sit simul
futurum et non futurum licet verum sit quod
aliquid est futurum et potest non esse futurum
et aliquid non est futurum et potest esse futurum
neque hec dicta [illegible] sufficiunt ad intelligendum
difficultatem prophetiam contingentem capio quod quod non
est futurum et potest esse futurum et sit b et
alterum sit b non est futurum et potest esse
futurum. Sed potest incipere esse futurum. Et pono
quod totus articulus sit in terminis [illegible]
quia nunc est tale quod non est nunc
futurum et potest esse futurum. Sed intelligo
per istam aliquid non est nunc futurum
et tamen potest esse futurum quod hec propositio
sit in aliquo instanti contingente a non est
[illegible] et tamen a potest fore et tunc non
sed contra quod a potest incipere esse futurum
Ad [illegible] de articulo [illegible] potest
intelligi sic quod si Christus non habuit
potentiam resuscitandi mortuos sed [illegible]

no resurrexit vnde vult probare possibilitatem
mortis et filii persuadere veritatem eius
quia xpistus volebat quod esset credendum vnde
est quia tunc si mortem non resurgunt
i. si mortui resurgere non possunt ergo xpistus
non resurrexit et quod est verum licet aliis
sit impossibile sicut Augustinus de doctrina
xpistiana c. 31. Ad quintum quod prophetia facta
Micheas 3. Reg. 22 c. Si reversus fuit
fuero in pace non est locutus michi
dominus verum quia est vera quia conditionalis aliis
fuit contingens et quibus sunt. Ad 6m
quando quod hec est contingens anima xpisti est beata
nunquam fuit beata sed tunc ille tamen beata dicitur
sicut corpore fruens et sic fruitura
deo semper fuit. Ad 7m patet quando deus
potest certificare et quod non per deum in
primo articulo posuit de ista in ad glosam
ista quod xpistus est veritas et scriptura ne
gare non potest quod tamen faceret si dicta
sua non impleret. Vult dicere quod deus
implet promissiones suas ita certitu
dinaliter ac si non posset non imple
re eodem modo dico de auctore lucis
ut necesse est impleri omnia que sunt scrip
ta et hec est dicta ita complebuntur
ac si non possent impediri. Ad 8m
quando quod angeli sunt confirmati post tamen
esse quod nunquam fuerunt confirmati etc.

Circa 2m libri quintum vtrum baptismus
ratione susceptionis conferat gratiam

videtur quod non quia si sic sequeretur quod
puerulus baptizatus et adultus qui propter
meruit equaliter premiarentur quod est
falsum quia ulterius meritum deberetur puerulo
non meritum xpisti tamen suscepto sacramento. Sed
meritum passionis xpisti debet equaliter omnibus
in xpisto renatis ergo tamen participabit
de eo adultus qui meruit sicut
puerulus qui nunquam meruit et preterea hec
sunt aliqua de merito suo propter quod sicut actualis
actus sic equaliter premiarentur quod inequaliter
boni a deo equaliter premiarentur et econtra
premiati premia contingit propter quod capio
gratiam in aliquo puerulo baptizato et gratiam
in anima adulti conferente gratie sunt eiusdem
speciei ergo sunt equales 10 physicorum ergo si
altera sit maior aliqua in adulto excedit
aliam quo ergo aut in infinitum aut finite
Si in infinitum tunc iste adultus in infi
nitum esset magis acceptus deo. Si fi
nite ergo gratia adulti potest diminui quousque
fieret equalis gratie puerili. Pono quod iste
adultus peccet et resurgat cum
mori ergo quod prius et iterum peccet et
resurgat et sic quousque donec par
habeat tantam gratiam sicut puerulus
et decedat et sic propositum. Si si gratia
adulta excedit gratiam pueri tamen
finite sic quod in exemplo et capio adul
tum alium qui nunquam meruit per se in
3lo ergo iste et puerulus equaliter premiabuntur
2o si sic ergo et puerulus baptizatus inequaliter
premiarentur de lege statuta quod
est falsum quia cum totum premium sit eis
debitum ex merito passionis xpisti et
id est quod vtrique vltra vero nunquam eos
ponendo distinctio in premiis et sicut
dicit magister li. 2 sententiarum distinctione 32 in
fine quod capio .4. medius quod sunt
capio 2 puerulos in celeste in vtroque
sit quod anima vnius sit multo nobilior
anima alterius et ambo sunt statim equaliter
operantur in anima utriusque ergo ad actum
actionem sunt in pari dispositione. 2o de
anima sic quod in anima nobilior plus
debetur de gratia confirmatur. nam

deus pt contulit angelis in sua pa creatione gratiam secundum diversitatem naturalium scilicet maiorem et minorem et magis 2 li. d. 3. 2o pt capio 2 parvulos qui simul baptizentur et confirmentur statim unus et non alius et decedit sub ubiori unito professionis te mat. est quod si facta conferunt gratiam iste qui est confirmatus maiorem gratiam habebit scilicet maiorem gloriam quam ipso quod est magis deo acceptus. 3o pt capio unum parvulum baptizatum a pagano in articulo mortis sub conditione solempnitate quia tamen verbis istis quod sunt de necessitate sacramenti et capio unum alium baptizatum in ecclesia cum fide parentum ab uno sacerdote cum omnibus circumstantiis requisitis ad solempnitatem sicut sunt catechismus exorcismus crisma et huiusmodi queritur scilicet autem isti parvuli insimul dicentur equalis gratia in baptismo vel non si non habeo propositum si sic igitur frustra fient omnia alia. 4o pt capio unum parvulum circumcisum et alium baptizatum quorum uterque sit salvatus queritur autem iste habet equale premium vel non si sic scilicet tanta gratiam contulit circumcisio sicut baptismus quod est falsum et contra magistrum li. 4 di. 1 c. ideo vero autem mutata est ubi dicit quod baptismus est potior quam circumcisio fuit quia in ea non dabatur gratia ad bonum operandum nec augmentum gratie prestite in adultis sed solo peccata dimittebantur unde abraham tamen fuit paganus et nichil boni contulit neque sicut dicitur in fine istius capituli. Si non habet equale premium scilicet nec equalem gratiam scilicet unum dabitur plus quam alteri quod est propositum. 5o pt patet cadem quia quod sicut parvulus decedens assumetur ad equalitatem alicuius ordinis angelorum scilicet equaliter premiabitur cum angelis quo merito accidentali. 3o ad principale si sacramentum baptismi haberet aliqualiter causa efficiens gratie et esset creatura posset creare quod est falsum. Consequentia patet quia vel efficit aliquod vel nichil. Si nichil scilicet non efficit gratiam scilicet non est gratie causa quod patet gratia nunc quia non est alia causalitas quam efficiens. Si autem aliquid efficit in anima de gratia scilicet dat creat consumat quod baptismus causat in anima rem scilicet creat unum rem in anima. Confirmatur similiter quod in sacramentis nove legis vel est aliqua virtus supernaturalis vel nulla scilicet non videntur nobiliora quam sacramenta veteris legis quod est falsum quia sacramenta nove legis continent et efficiunt quod significant. Si sic scilicet prolatis pluralis a baptizante haberet aliqua virtus spiritualis causata vel scilicet tota in quibuslibet parte vel tota in omnibus et pars in parte. Si primum scilicet prolata prima sillaba forme sacramentalis statim habet gratiam quia ista virtus quod agit quantum potest et statim cessat agere. Subponatur quod sacerdos dicat ego te baptizo et non plus scilicet quod baptismus haberet quia gratia causata in anima et per quam remissio culpe originalis quod est falsum quod ibi non fuit invocatio trinitatis expressata nec implicata nec forma perfecta verborum scilicet nec sacramentum baptismi quod patet per diffinitionem baptismi. Si dicatur quod ista virtus habet partem in parte et successive sicut sillabe proferuntur. Contra tunc non haberet habere una aliqua virtus in sacramentis sicut unica hec est una sillaba vel aliqua baptismo est causa fiat in modo localis permanentis et permissi. Item quod virtus causativa gratie non potest in verbis nec in aliqua

pls qr si psr incipiat ad baptizare et
plata medie te forme mutet intetoz
et no intendit nisi lavare corpus ut
hr no est baptizatus qr intento nisi
e de nec te sacrmti. 8° sr pono 2
katholicos pateres i intentoe fide et de
notione et sint in eadem vsus bapm
mdiatur vnus in medie te vic et alt
pueriens ad bapm baptizet qro tr
a isti eqlit ptinabunt aut no si
sr igr ut psunt bap bapto ei no
conter fuit eqles qr ota et no petit
qr eu qui no fuit bap gz no det
sr inputari ut sibi noce. 1° pucil
si sic gz bap plus dz vale adulto
qz pvulo qua pz qr adultus i gra
venit et cu gra ad bapm et cu devo
cione et multo gz maiorem grem pt
cadere in isto qz in pvulo qr maiorem
disposicionem inveniet quod e fm qr multo
mius pdest adulto qz pvulo qr tum
bonum est i q ofert et pvulo qr bapm
qz tu malu foret i q haret pvulo si
caret baptismo ex i est pcesse
qz malu q accideret adulto si non
eet bapt et vellet bapi plus qr i
foret contra visiones dnic insulte
ta qr pecc oriignali si adultus volens
bapti ipa volitione pgatur ab oi
qr si sn bapmo decedet haret vitam
etnam gz i est sibi debitur aut bapm
gz mius sibi ofertur p bapm qz pvulo
ul si dicat q in adulto tm remittitur
pcim origle hr no sr ee qr au
fuit dignus vita etna sicut pz de
cornelio actiu 10 et c h di i2 c
q no invisibilis. 6° pncipal te
bap auffert culpa et pena satis
facz p peccatis pcedentibus quod e fm
qr tunc remanet ad impunitu et p

quo ad recordinand in reg dr. p. augi
i. cur devus vo c. i2 quos psunt et
predires quorum vnus multo peior alio
venit ad bapm cu eqli gratione vtrz
recipit veniam petorum et quo ad culpam
et q ad pena totam satisfato igr pena
peccatorum no eqlis pmittitur. 1° si sr tur
bapi accelisset gram ante xpi quod e
flm qr tunc ante xpi psceass in gra
8° pu. si intento bapt nisi req
retur ad bapm sicut quidam tenent
sequntur multa inconuenia. p° q non
ostaret vbi an eet baptizatus aut
no et p quos vbs pravet opponendo
si ordinibus suscipiendis et tunc sacerdos
dissolutus ul ebrius ul puer ludens
cu aliis et baptizans eos ludens no
baptizaret quod est flm. 2° sr po
natur q nullus sr credens in ecca vnili
tate et q paganus incipiendo pvulo
sed intendit facere sicut ecca facit.
ul facere ofuerunt et dicat forma sacr
menti cu intentione debita quit an
sit baptizatus et vr q sic qr p ostat
q psr form et in e debita et in alia
muneri no obstat gz et ex q no
ondi p augs et allegat d. 2. c. 1
si duobus ostsit sacrm bapm et ipsi
ibi ex qr credit gz si nisi baptizans
dicat formam et no credit ul aliqs
aliqs ut sit confirmat p i q in e
di. dd q pvuli sn fide alie ioh
dr q impole e fide vniformit desi
ne in ecca inchte pri i. Jo. vbi
enim ego volo seu sunt ad ostriam
sch. ref. contr sr pole est totam eccam
cosiste in 3° psonis et ma te q iste
et 3 psone sunt apostare a fide a
sunt infici ecclia ongregato nubs

fuit alij ecclesia et iam collatur est mutata
secundum cuius est po. 10. Cui ad possessionem mi
toriae baptizandi sequitur quia sunt i deno
tione ad baptismum et sunt in peccato quia ceci
datur ab hostibus dicitur quod sequitur dicit
baptizari quis est filius quia non sunt sua
forma. Ad quartum ... est magister di e. c.
ulas et fides ecclesie. Ad quintum dicendum quod
sunt et facta sunt 8. primo videndum est quia sunt
de essentia sacramenti 2o quia sunt de eius forma
3o quia est in dignitate. 4o quid requiritur
apud recipientem. 5o quis sit conveniens
sacramenti minister. 6o quis sit effectus
sacramenti 7o solventur quedam dubia 8o
dicetur ad rationes principales. Circa primum
est notandum quod de essentia sacramenti tria
sunt necessaria scilicet forma materia et persona ministrans
cum intentione ita quod si aliquid istorum
defuit non est sacramentum. Forma consistit
in verbis. materia in rebus secundum congruentiam
diversorum sacramentorum et exigentia ut patebit
infra. Forma verborum est hec. Ego bap
tizo te in nomine patris et filii et spiritus sancti. Materia
aqua naturalis que est elementum per thomam et
alios communiter. minister intendens fidem
ecclesie vel aliam intentionem per quas ab uno.
2o principaliter videndum est de forma posita. Quo.
de baptismo et eius effectu. Si quis primum
verba allegata sunt dicit. Si quis primum ter
in aquam immerserit in nomine patris et filii et
spiritus sancti amen et non dixerit ego te baptizo
est puer non est baptizatus ergo tamen / et
amen / non sunt de essentia sed de invidentia
quod magis est de amen / quia nunc in
dicta forma allegata explicat nunc i ...
... vel ... doctores ... gentes
baptizantes eos in nomine patris et filii et spiritus sancti. Et
est notandum quod in ista forma ... ...

per modum ... sub hoc ... in no
mine ... 2o expressio actus exerciti baptizo
/ 3o specificatio persone baptizati ego et ista
est ... ... et si omittatur
... baptismum tamen omittens ... in ...
... / 4o est specificatio cause baptismi
... dicitur te. Si autem ... forma dicit ... ab
uno et filio ... ... verba dicit ...
et non alius et non quod unus ... et alius
... quia sacramenta ... sunt ...
... et dividi non debent de ... di. 2.
quia ... requiritur et ... forma sig
nificatio completa. Et quod si fiat mutatio ...
... vel intellectum ... non est baptizatus
... si diceret sic ego te baptizo in nomine
genitoris et geniti et flaminis almi
secundum doctores ... non fuerit baptizatus
quia licet ista nomina supponant pro personis
tamen ... ... nunc ... baptizati
in nomine trinitatis vel christi licet aliquando
liceret ad divulgationem fidei ut nomen
christi amabile redderetur et hac de
causa olim in nomine christi baptizabatur
... de consecratione di. 2. a quibusdam ...
sic Si tunc in nomine christi baptizaretur
baptizatus ... ... non sunt nec in nomine
trinitatis baptizatur / ... de verbo ad verbum
... sacerdotes ... in suo vulgari
formam baptizandi ... et licet
contingat quod ... ... formam
in suo vulgari et postea subiungit in latino
in nomine patris et filii et spiritus sancti nunc noceret
... ... quod ... semel proferant et
nullo modo ... / Circa mutationem
illius forme ... ego te baptizo
est ... quod ... si mutatio ...
quia vel ... ... vel ...
... vel ... ordine verborum ...
... ...

vel quia eo sunt oraciones verbis mixtim et tunc
vel manet eadem significacio eo verbo plataque
et verborum et hec non nocet quia in ea legitur
potest baptismi vel non manet sed mutatur significacio
et talis obest sacramento ut si dicatur in
nomine genitoris vel trinitatis si autem sit
at mutacio tantum preterquam prima tantum unum verbum
vel duo hic potest esse dupliciter vel sic quod non
manet eadem significacio nec secundum institucionem
primam nec secundum transposicionem neque per acco-
modacionem eius tunc non sit vel sit talis
mutacionem corrumpendo aliquod verbum sic quod
recedit a significacione secundum primam insti-
tucionem non tamen secundum accomodacionem eius
eorundem vocabulorum in usu apud simplices
et est baptismus ut 3 articulo ubi reputatur
baptizatum eum qui a quodam sacerdote
ignaro latine lingue baptizatus fuit
sub hac forma In nomine patrias et filia
as et spiritus sancta sicut legitur de con-
se. di. 4. c. Retulerunt.. 2o sit mutacio
circa quantitatem verborum et hec dupliciter addendo
vel diminuendo Si addendo vel sit intencione
mutandi formam ecclesie et tunc non sit nec
introducendi errorem sicut fecit arrius
qui dixit In nomine patris majoris et filii
minoris Si addatur ad ex simplicitate et de-
vocione non impedit ut si dicatur ego
te baptizo in nomine patris et filii et spiritus sancti
et beate virginis marie dei melius cum tamen ne
introducatur nova forma a tali devocione
abstinere placet Si autem diminuendo fiat
mutacio tunc dico aut sit voluntarie
aut involuntarie et si voluntarie impe-
dit ut dictum est Si invite quia bap-
tizans prevenitur morte vel impeditur aliqua
placionem completam et eo pie creditur quod
summus sacerdos supplet et baptiza-
tus si statim moriatur salvabitur et gau-
debit ecclesiastica sepultura si autem vivat

debet sub condicione rebaptizari.. 3o modo fit
mutacio secundum ordinem verborum et hec dupliciter
vel quia transponendo vel interponendo Si transponendo
vel fit ex simplicitate et tunc non nocet vel ex ma-
licia quia non intendit facere formam ecclesie
tunc impedit Si autem fit interponendo quedam
alia et distinguo quia vel fit magna interposicio
vel modica si modica sicut per [illegible]
vel [illegible] et tunc nocet interposicio nam
[illegible] quod tunc interponitur parvulo non obest
nec prodest sacramento Si est magna
ita quod secundum quem usum loquendi intencio
et accio proferentis non debet iudicari una
tunc non erit baptismus Erit igitur in forma sit
mutacio 3 modis generaliter et singulariter 6
modis subtrahendo addendo interponendo et
~~transformando~~ transponendo et quantitate et corrumpendo.. 3o
circa materiam eius sciendum est quod proxima
aqua naturalis est materia istius sacramenti ut
patet Jo. 3. nisi quis renatus fuerit ex
aqua et spiritu sancto et contra aqua sepe est mixta
cum pluribus liquoribus ut [illegible] 2 [illegible]
saporem et duos sapores [illegible] fit
baptismus nisi cum aqua mixta igitur non in aqua
elementari. Item aqua rosacea [illegible]
specie cum elementari [illegible] patet quia
[illegible] secundum eandem accionem sicut frigiditas
humiditas et [illegible] quod aqua
non sit simplex [illegible] quia
aqua que fluxit de latere christi quamvis illius
sacramenti non fuit proprie elementum quia talis non ve-
niret facile in corporibus mixtis quia elementa
non sunt in mixtis formaliter. Et ideo
aer fuisset in generacione quam [illegible] ut
dicitur dici potest quod baptismus est ablucio corporis
[illegible] [illegible] in aqua
ab aliquo sub expressione verba debita
ta et sub debita intencione qua
diffinicione supposita patet quod aqua [illegible] mutas

convenientias ad sacramentum et eius effectum
communia. Convenit enim primo ratione dyaphanitatis
sicut enim aqua de luce. 2o ratione humiditatis
habet enim ablutivam. 3o ratione frigiditatis habet enim
vim infrigidativam. 4o quia aqua maxime confert
generationi et augmento animalium et plantarum
secundum apostolum ... de albus. 5o est communis
et de facili potest haberi. Significat igitur illuminationem
per fidem ex primo, mundationem a peccato ex 2o,
extinctionem fomitis ex 3o, regenerationem spiritualem
et gratie collationem ex 4o, et baptismi necessitatem
ex 5o. Ad illud quod dicit ad primum rationem quod mixto
non accipitur diversus propter hoc quod ipse et illa tollit
speciem invisibilem sicut est in vera mixtione
aliorum. Dicendum mixtio large quia dicitur confusio vel
mixtio post [illegible] alicuius cum sit partes di-
verse distincte non permanentium mixto po-
nitur et aqua miscetur primo non potest fieri
baptismus quia non est aqua pura. 2o potest
et id licet aqua communis sit mixta partibus
terre vel aeris nichilominus manet in
sua specie aqua. Unde in aqua maris potest fieri
baptismus licet eius salsitudo declaret
eam mixtam cum partibus terrestribus secundum
philosophum 2o metheororum. Similiter in lixivio quia
est confusum aqua per cineres et aque simile
perhibetur, sed non in urina que est cola-
mentum sanguinis nec in tisana que
mixto natura in istis non remanet aqua
in specie sua. Ad 2m dicendum quod aqua rosa-
cea non est eiusdem speciei cum aqua
elementari sicut per actionem destillatam
secundum speciem patet et dato quod iste aque
sunt eiusdem speciei in nullo non tamen
sunt alie. Ad 3m dicunt quidam quod
aqua que fluxit de latere Christi fuit
elementaris et miraculose resoluta in bem
corpore quia bonitati non solent emittere
aquam de vulneribus nisi post longum

resolutionem et alterationem corporis. Ad
4m dico quod bene potuisset sic fuisse
institutus baptismus si Christo placuisset
sed non est ita consistens ita tactui
nec ita sensibilis sicut aqua. Et videndum
quod requiritur ex parte suscipientis baptismum
et baptismi sacramentum. Unde videndum est vel
baptizandus est parvulus vel adultus. Si
parvulus nichil requiritur nisi quod sit
natus et divisus a matre totaliter vel
in parte quia ideo dico quod licet corpo-
tali decat totalis egressio de utero in
articulo tamen necessitatis ubi timetur
mors pueri si caput appareat appa-
reat debet quod caput est principalius pars corporis
in quo omnes sensus sunt. Si vero manus vel
pes primo exeat secundum quosdam non
debet baptizari. Nunc tamen nos sic approbamus
quia manus dei non est in matre ... abbreviata.
Si vero postea nascatur plenarie
potest baptizari sub conditione sic. Si non
es baptizatus ego baptizo te etc.
Ceterum non in ventre baptizari debent qui
sunt nati propter corporum et atraco-
tem nec debent communis baptizari et si fiat
non est puer baptizatus. Dicitur, sed di-
citur quod in matricis est. Unde si mulier gravi-
da convertitur ad fidem et baptizatur
nichilominus puer postea natus debet
baptizari. Si vero baptizandus sit adul-
tus vel est furiosus et stultus vel sane
mentis. Si stultus et furiosus vel sic
est perpetue et si sic idem iudicium
est de illo et de parvulo. Unde in eis
non requiritur intentio nec fides propria.
Si vero stultitia et furia non est
perpetua sed habeat lucida intervalla
tunc requiritur quod illi intendant bap-
tizari et sint contriti et dolentes

in amentia vel sopore contra voluntatem
habuerunt non recipiunt sacramentum si in
sopore vel furia baptizentur. Si autem
in motibus corporis voluntas fuit in articulo
necessitatis baptizandi et si furiosus tunc contradi-
cat. Si autem non sit articulus necessitatis
debet in furiosis expectari lucida interval-
la. Si vero adultus baptizandus sit sane
mentis requiritur in eo intencio fides
et voluntas suscipiendi sacramentum absoluta vel
condicionata. Unde si quis ita cogeretur
ita quod simpliciter esset coactus nichil fieret.
Si tamen sit voluntarium mixtum sicut si
propter metum inducitur tunc recipit sacramentum
sed non rem sacramenti. 4o videndum est quis
sit minister conveniens istius sacramenti debet
quod tempore necessitatis solus sacer-
dos debet baptizare et conveniencius sacer-
dos quam baptizatus extra est de officio suo
tamen presente presbitero clericus baptizare
non debet nec laicus presente clerico nec
mulier presente viro. In articulo tamen
necessitatis potest omnis homo baptizare bonus
vel malus fidelis vel infidelis. Dum tamen
habeat intencionem faciendi quod ecclesia fa-
cere consuevit et facit et si non credat
de virtute sacramenti et in articulo necessitatis
potest tamen vir quam mulier baptizare de
conse. di. 4 mulier. Sacerdos autem quod
a malo ministro vel heretico vel excommunica-
to vel suspenso symoniaco sacerdote
notorio non debet recipi sacramentum nisi
morte imminente baptismus et contra hoc
4 di. 12 [illegible] malus baptizare
non potest si autem bonus fieret et contra
constaret non foret rebaptizandus
quia ille nullum officium sibi usurparet
sine domini dispensacione et approbacione.
6o videndum est de effectu baptismi qui est
multiplex scilicet deletio peccati originalis et

actualis si insit infusio gracie de novo
vel augmentum precedentis gracie remissio pe-
ne satisfactorie impressio caracteris. De
remissione temporalis satisfactionis pene
habetur de conse. di. 4. Cum pena et al-
legat magister li. 4 di. 4 c. [illegible] non
omnibus temporalis satisfactio. 7o videndum
sunt quedam dubia. primo si ponatur quod de
parvulis invenitur expositis in publico
et nescitur utrum sit baptizatus et iste casus
ponitur de conse. di. 4 parvulos sub con-
dicione debet baptizari ne puer bis bap-
tizatus fiat. invenitur extra de bap. et
eius effectu de quibus ubi dicitur de quibus
dubium fuit an baptizati fuerint bap-
tizentur his verbis premissis. Si bap-
tizatus es non te baptizo si nondum
baptizatus non es ego te baptizo
in nomine patris et filii et spiritus sancti. 2o si contin-
gat quod primum [illegible] ad bap-
tismum et [illegible] partem et videtur cui-
dam quod puer moriatur antequam
perveniat ad finem [illegible] et potest esse
alius et iste proferat primum in aqua
cum intencione baptizandi et formam verborum
et casu contingente puer evadit [illegible]
quod est baptizatus videtur quod sic quia ibi fuit
forma debita et materia et intencio et
alia requisita in articulo necessitatis. Dicitur
quod non est baptizatus quia baptismus est
ablucio in aqua ubi primo corpus [illegible]
ponitur totum vel pars et postea [illegible]
[illegible] quia in primo signat Christi sepulturam
in 2o [illegible] resurrectionem. Ex parte non fuit
intencio nec sit ordinata ideo si est
[illegible] sub condicione baptizandus
est tamen si moriatur credo quod salva-
retur. [illegible] quod ab hoc fit
impressio. 3o pono quod [illegible]
[illegible] altum et pu-

est in periculo mortis et non habet vas ad hauriendum vel de vobis sicut calceum vel cribrum pono quod ponat puerum in cribro vel calceo et tandem dimittat puerum in aquam et cooperiat et proferat verba cum intentione baptizandi. Respondeo dicendum quod non est baptizatus quia nullus eum in-sit nec tetigit intingendo. Secundum quod sit quia aqua fuit quod sit de necessitate sacramenti non ideo quod in tali casu tangatur immediate ab aliquo. Sed tamen tutius esset quod haberet panem aliquem et tunc aqua posset cooperiri super puerum etc. quia in isto non est de necessitate sacramenti immersio necessitatis sed sufficit quod aspergatur. nec refert utrum multum vel parum de consecratione di. 4 Neque quia vel pro ipsum vas posset tamen de aqua extrahi quod sufficeret. Ergo pono quod aliquis habens puerum paganum vel iudei in custodia et puer periclitatur morte tunc baptizet puerum sub tali conditione ego te baptizo si pater tuus cras consentiet in tali proposito. Queritur utrum sit baptizatus vel non. Sed videtur contra licet addere ad formam ut dictum fuit in 2o articulo illud quod non corrumpit formam dum tamen non fiat ad introducendum novum ritum. Sed ista conditio non corrumpit formam. Sed forma sacramenti admittit conditionem ut patet in dubiis. Sed conditio est honesta et non impossibilis quia stat simul quod iste sit baptizatus quod et patri placeat. Confirmatur quia baptismus est sacramentum magis necessarium quam sit matrimonium sed si in contractu matrimonii fiat conditio turpis vel impossibilis sed conditio reiici et pro non adiecta habetur ut patet extra de conditionibus appositis in desponsationibus. Si conditiones contra a nullo sero ni conditio apposita in proposito non impediet baptismum. Sed concedatur quod puer est baptizatus. Contra quia anima pueri est in ocio si non fuit baptizatus nisi sub conditione quia si patri placeret et pro mortuo pater potest libere assentire vel dissentire. Sed in potestate patris est facere quod puer nunquam fuerit baptizatus et per consequens quod anima nunquam gratiam habuit vel anima eius videt deum quod est impossibile. Item hoc est contra quia eius fruebatur deo. Quod quando quod pater se habeat postea puer non est baptizatus quia cum conditionem completam puer transiit de foro ecclesiae militantis in quo solo potest conferri baptismus et quia per istam tempus per quo conditio impleri debet puer non est de foro isto ideo non est baptizatus nec recipit gratiam. Sed licet pater post assentiat non tamen est tunc tempus capax sacramenti et sic conditio in baptismo quod stet cum esse pueri de foro ecclesiae militantis. Sed quaeritur hic in 3o articulo scilicet extra de sen. excommunicationis dicitur sic quod mortui in sententia excommunicationis ligantur post mortem et absolvuntur post mortem. Potest igitur aliquis baptizari vel [illegible] post mortem. Dico quod non est simile de sacramentis et iurisdictionibus quia nullus baptizatur vel ordinatur post mortem sed propter ista sententia potest ligari et absolvi post mortem. Aliter potest dici ad casum quod nullum sacramentum recipit conditionem nisi de [illegible] propter certitudinem quam sacramentum requirit et ideo puer in casu isto non foret baptizatus. Tamen videtur absolute quod non est baptizatus quia conditio adiecta repugnat significationi formae sacramentalis. Nam qui dicit ego te baptizo denotatur quod ita sit quod in hoc tempore puerum baptizaverit eum et conferat ei sacramentum. Cum autem quando additur ista conditio mutatur significatio actus contrarii significati plus et ideo est mutatio formae quo ad significationem quae sacramentum impedit

ut in 2° ar° dcm fuit. 4° pono q sic
duo sacerdotes scz Jo. et pe. et bapti
zent unu simul et semel ad formam
et alius dic ut ego te baptizo si
nus alius te baptizat quer utrum ille
puer sit baptizatus uel non si sic uel
a Jo. uel a p. uel ab utroque / si ab
utroque scam uerba intencionem si q
bapt° e mer 1 de gen di e cami
bus. 2° qz tunc haberet duos karactes
qz quilibet racione p unu recipet karactem
p ue et p alium. 3° tunc recipet
duplex gram et sic a 3° epla e a 2°
2 la et a. c. c lus vel si dicatur q cat
in eo tn unus karacter si foret bap
tisatus a duobus. Contra tamen est
iste cptu l° et sic tn idem indisp le
foret a duobus tol ho sic q utrumque est
cu tolis et uenit sic de alio p terti
o non intendunt cum sic vel
ba unius non sit indis efficacie
q verba alterius si dicatur q a Jo. p
rone et a pe. si dicatur q non est
baptizatus Contra condicio e licita uel
accipit formam et utrum p sit forma
debita cum autem condicio sit licita pz
ex de baptis° c. de quibus. Ad i ad
t p° quo ad p° casum q tales condicio
e q correspondens p gnus forme et tercia
et ut iure et ideo est acceptabilia et q
na effectum bap et non tenet sacrm
baptis° q nis condicio sit adimpleta
et ide pz in medio sicut si dicat gre
ho tecu si ff tolis de adulterio ex.
de condi. appo. ex cocbnes / et ita
gnaliter dici est ad oia impo lic. q
si puit in talibus mr. Ad 2m dici
q puer e bapt et ad ad racos

q ad pma dici q non e inconveniens qz non
e iteratio sacramenti p intencionem illius
tamen de gen di e cami. ad 2m
dico q non inferior nisi unus karacter
a deo nec minor gra datur q si unus
baptisaret. Ista enim verba non sunt ca ka
racteris totales et pfte sed tn dispont
et non e inconveniens q unus effectus sit dis
positiue a duobus mediate quorum agens
principale e agens solum. 6° pono
de mato et muto cerium quarum et quo
cum talis sit bapt aut non ponitur
q mutus mergat et matus verba de
rata pfeat si q puer non sit
baptisatus tn qz p sens copimet actum
e ab eo a quo non est et dicitur p
tn qz sacramentum sunt sacra unius et diui
non debet de q d. 2. forma passiue
Ex contra bu q sic qz ubi dicitur sit
qui docete omnes gentes baptizantes eos
in no. p. et non dicit q unus unum
baptisaret. 2° qz in consecratione eucharistie
et cons° eorpi et extrema unctione q
sit ab uno incepte pt suppleri ab
alio q° a mltis fortiori in sacro
necessitatis. de sacro eucharistie pz in cano
n. q 2. mrgil. q ubi dr q missa
ab uno inchoata ab alio pficiatur
si primus pa. pnetus fuit dr hic
q non p apparet. d. 2e. c. quosdam
qz duo imperfecta sacra non constituunt
unu pfectum et hoc ideo qz sacramentum
sunt sacramenta unius et hic e gnaliter unum
in unum sacro q ea q sunt de nece
sacramenti non dividuntur p q ide apparet
dr 2 de bap. Ex i° q solempnitates
e ibi dividit et sic solum q addunt
in augmento q sic p i. a. q. i. inch. q

qr loquitur de his q[ue] ptinet ad so
lepnitates vn si in ofectione eukar[istie]
vnus sacerdos pat[er] dixisset tm hoc e
no debet alius ex pxim sz debet rein
cipe z dice totam formam ei[us] vñ infra
si tñs tripl[ici]ter pat[er] · Sc[d]o pono q[uod] aliq[ui]
baptizando no faciat sig[num] c[ru]cis sz sol[um]
c[ru]cis que nep baptizet z vr q[uod] sic
qr e ibi ma[teri]a sacri z intencio ministri
q[ue] ñ de 9se · di · 4 · Vnde ad hoc nichil
glo ordinaria videtur q[uod] loq[ui]tur de 9ueni-
encia no de necessitate sacri Vnde
vr baptizat · 3° pono q[uod] sacerdos
volet baptizare puum in necessitate
nisi detur sibi ad xpo[n]dendum vr dz e
dari de pacto 2 · q 1 · Et q[uid] e faci-
at si ille sacerdos puo ex[...] Uo de
baptismis albertus d[icit] q[uod] p[ro]pter devocionem
sua redimere · 4° ponat deus manu
dapnati in corpe pueri bapti[zan]di · Sic
ponat manum baptizati in corpe p[ro]pagati
to 2° nunc q[uod] pcendu ibi pon[atur] aiam de
nouo creata tunc ista aia hebit pctorum
remissionem z totius pene debitu z si
statim moriat[ur] saluabit[ur] · Sic ista aia
hebit 2 karacteres sic resurgent deus
corpus pueri 9iungendo aiam p[ro] · nichil
dz baptizari vr q[uod] sic qr i[ll]e homo in
q[uo] fuit baptizatus dicendum q[uod] no s[i] 9sta-
ret qr baptismus datur in remissionem peccatorum
Item creet deus vnum hoiem de nouo
iste no dz baptizari · pbo qr no pt re-
nasci de 9se · di · 4 · § ymmo q[ui]a
qm natus adhuc sz adam no e
sz xpm renasci no pt hec regula
in eu dici pt in quo gr[aci]a no pre
cessit Contra igitur dapnabitur ymo
Jo · 3 · nisi q[ui]s renatus z[c] dicendum q[uod] sacra
menta sunt instituta p[ro]pter 9 z naliz ppa

gacione homin[um] ipsi aut[em] ca[usa]s[?] singu-
net deus virtute sua alligauit
sacramentis qm sine eis operari possit
z eorum effectum suspendere sicut sibi
placet vn de talibus casibus possimus
diffic[iliter] si ex[...] de eis implorandum
diuinum oraculum vt dicit aug[ustinu]s de vnico
baptismo | io · ordinet no baptizatus
in sacerdote z credat se baptizatum
qm ca[...] pomitur de plus no bap-
tizato · c · apostolica hic q[ui] moriat[ur] que-
ritur salvabitur vr q[uod] no R[esponde]o aug[ustinu]s
de 9se · di · 4 · catho[licu]m v[e]l d[e] katho-
licu[m] in bonis opibus defunctu vita hec
no credimus corporis dubitaret
ñ martiri 9pleat sacramentum sz ille no
fuit martir g[ener]aliter vel ei dicatur sz
ingressum di · 4 · c · Sunt z alij tra-
me[n]t q[uod] aucto dz intelligi de th
qm sciuit se cathe[cumen]um z no peccauit
baptismum vel 9tempsit Sz cum tenet
z scit se tenere z no peccat igitur
peccat mortaliter Item in a° can[one] q[uod]
in martio pt cathe[cumen]us saluari igitur
exceptio aug[ustinus] no e sufficiens dicendum q[uod]
e[st] vna salutis et ad aug[ustinus] dicendum q[uod]
intelligit de cathecumeno qm pp fidei
defectum baptismi no peccat de tali psu-
mit eccl[es]ia q[uod] in eo vnt sufficit bapti[smus]
Sz de illo qm offert se martio sacr[amento]
psumitur q[uod] voluit se baptizari et qm
artu iste debuit petere z no peccat
vr est qr in casu arti[cu]li no tenebatur
iste sacerdos petere q[uod] putauit se esse
Et q[uod] dicendum est de hiis que iste plu-
ries gessit nichil decepit aias dicendum est
q[uod] no qr deus bona fide credidit se
ordinatum rata sunt oia que gessit
p[ro] gratiam summi sacerdotis z sic talis

pt conferre ordines et hoc vel melius dicendum
quod ille non generat sed deus. Sed quare si
post constat non esse baptizatum quid agendum
est dicendum quod si quod extra de presbytero non
baptizato et c. veniens de baptismo et omnes
alios ordines recipere de novo. .ii.
assistat adultus se esse baptizatum non sit tamen
habeat testimonium nisi credendum est ei dicendum est
quod sic quod de consecratione di. 4 c. placuit
et de infantibus de quibus non inveniuntur
certissimi testes qui eos baptizatos esse
sine dubitatione testentur nec ipsi sunt pro etate
ydonei videtur de talibus sacramentis
reddere absque ullo scrupulo eos esse
baptizandos et ideo a simili ipse si paratus est
videtur de sacramentis talibus sibi credendum
est Sed contra de ordinibus non est alicui
credendum de se sicut patet extra 38.
esset dicere posset quod in uno dicit credi
et in uno non quia confertur ad consecrationem sacramentorum
et quantum quem dicit credi cum de ca-
tholico de fide non dubitatur assit se baptizatum
et parvum vero ad testimonium baptismi et eius
perfectionem sufficiat testimonium unius licet
in ordinibus non sit ita de consecratione di.
4 placuit Sed tamen in libris quam constat
tales obiciuntur non sufficiat singulare tes-
timonium sed requirunt plures testes de his
qui ab infancia viri parvos qui
sunt et de parvis annis quando presumendum
est quod sint baptizati nisi doceatur contrarium
postquam evidenter extra de presbytero non baptizato
veniens. xii.o Est aliquis cathecuminus
martirizatus et postea resuscitatus
miraculose utrum sit baptizandus videtur quod non
quia iniuria facit martiri qui orat
pro eo etc. Sed baptizandus solempniter secundum
canones sicut baptizato. Sed contra sufficit
tanti in voto baptismi sed ut recipiat

karacterem Sed contra est sacrum necessarium sive pet
hic si ipse mortuus fuit dicendum quod sic propter
preceptum ecclesie et generalem in ordinatione
extra Jo. 3 nisi quis renatus fuerit etc.
.. xiii.o pono quod aliquis intendat baptizare
masculum et baptizet feminam videtur quod non
sit baptizata quia non intendit baptizare eam
quia nullam mulierem. Item sit sacerdos
certus et habeat duos cathecuminos Jo. et
pe. et intendat baptizare Jo. hodie et
pe. cras decipiatur cathecuminus sacerdote
et veniat pe. prius ad baptismum tunc
queritur utrum pe. sit baptizatus et videtur quod non
quia defuit intencio baptizantis. Contra sicut fic-
te ordinatus suscipit ordines extra de
eo qui ficte suscepit or. c. ult. sed
requiritur intencio sicut in baptismo Sed etc.
Ad i.d potest dici quod non requiritur noticia
districta persone in baptismo sed sufficiat quod inten-
dit baptizare. ix.o sit aliquis sub condicione
baptizatus sicut mulier sibi Sed videtur quod non
quia non potest salubriter penitere de ipso
commissa igitur non valet baptismus nec per
quia in condicione receptis Sed renunciare
vel si pena valeat conceditur i. quod i.
si quod perpendas. Sed si ipse renunciaret
et renunciat christianissimo et aposto-
tat a fide. Contra igitur necessario datur baptismus
quis est sed quod dicendum quod baptismus ille pro primam
sit valet et ad argumentum dicendum quod tunc Sed
possunt renunciare quod res ille et eius
conditione non est in via saluti quod non
est de baptismo. xi.o pono sed in mansione
multorum puerorum dicatur sed sed quod quidam
prius pueros auferant et alios loco
eorum reponant utrum ille puer sit
baptizatus quod sit quia forte est puer aliunde
allatus et non est baptizatus videtur michi
faciendum secundum quod consecratione i. de extra de baptismo c. de quibus dubitatur

Contra quod potest esse quod angelus malus assumit
effigiem primi et dicat michi quod debet baptizari
sub simplici conditione si non baptizatus non es
et si es ego non baptizo te ego te baptizo vel
.. 16° quere intra nostra sententia duo ca
pita de baptizato ut unus dicens quod si sit
... quod sunt ibi due cure licet sub conditione
... sine baptizo sic ego vos tunc
cum tamen post baptizatus unum et postea alium
sub conditione dicens si non es baptizatus
(additio) ad primum argumentum principale quando arguitur dicit quod licet
esset quod non sit impossibile tamen negari
potest ... ad propositum quando arguitur iste gratie
non sunt comparabiles et gratia ... et quando dicitur
... adulti potest sic equales et potest dici
quod quelibet gratia debita merito ... est ma
ior quam gratia infusa et sic ... catechumenus
habet maiorem gratiam cum baptizatur ... per quem
... actum meritorium quam parvulus baptizatus
... non est possibile quod unus peccatum et re
... cum ... gratia in duplo
... incipit de ... iustificatione
per motum ... et ideo potest dici quod
est dare minimum actum meritorium quod potest
subsistere cum ... una ... minima
data quod merito voluntatis vel ...
non sit minimus actus simpliciter quod quilibet
... actus meritorius est meritoria et quilibet
... gratie est gratia ... potest a voluntate
sit actus ... meritorius minor
isto quam minor actus meritorius plus
habebit de gratia quam parvulus baptizatus et ...
non est possibile quod huius adultus ...
in ... et ultra. Et sic ad equa
litatem gratie parvuli ... quod status
est in ... actu meritorio ...
... nichil est tamen in ... vo
luntatis quam actus ... da
re potest ... maiorem vel remissionem

potest dici ... tamen quod actus minor non est
meritum ... actus meritorius sit
minus meritum tamen sicut ... illius
... non esset meritum et sic esset dare
minimum ignem qui posset agere ad dis
tantiam pedalem et ... mo
... dispositio medietas ...
se ... ibi non ageret in ...
et modo tamen agit ista medietas et me
dietas medietatis et sic in infinitum
minor ... et minor agit in ...
... tamen nulla sic ... ibi
... ageret in ... aliter dicitur ad
... quod non potest ... catechumenus meri
... gratiam cum baptizatur ... quam
... parvulo in baptismo et ... mori
Item potest concedi de ... quod potest
ita remisse ... tamen ...
... quod non habebit maiorem gratiam
quam ... parvulus in baptismo. Aliter potest di
ci quod iste gratie non sunt comparabiles quia
sunt alterius speciei quia ... dicit ... articulo
... in ... gratia ... et ... con
... et gratia ... dis
... speciem quia ad alios effectus
ordinantur ... sicut in ... mora
libus ubi ... difficultas
... in quibusdam requiritur magnificentia et
in quibus liberalitas ita ...
... in ... que pertinent ad ...
statum vite christiane ...
... in ... difficilia
in vita christiana sicut est ... nostri
christi coram persecutoribus fidei et ideo
iste gratie non sunt eiusdem speciei sed
... in ... ad ... et ...
... in ... ad ... q. 19 ...
dicit quod gratia ... et ...
distinguitur et sic ... gratia ...

e generis et eius species sunt gratia baptismalis
et gratia confirmacionis et sic de singulis
sacramentis et ad gratiam virtutum et quilibet
sub ipso nomine generis vocatur et tunc quamvis
species est gratia gratum faciens et tamen distinguuntur
inter se specialiter. Aliter potest tota latitudo
gratie vim a. c. et ponatur a. b. tunc est
processus adulti super gratiam parvuli
b. c. potest dici quod adultus iste potest pec-
care et habere minorem gratiam et minorem
et sic in infinitum quam sit a. c. et tamen
numquam habebit partem ita modicam
gratiam sicut est a. b. tunc ergo quod a. b.
sit sub duplo et sub triplo non tamen sub ex...
nec ultra de minoribus proportionibus ipsius a. c.
et tamen per infinitas partes proportionales
ipsius b. c. potest habere in infinitum minorem
gratiam et minorem quam sit a. c. contra
quandocumque gratia potest habere minorem in sub duplo
ergo tandem deveniet ad equalitatem
a. b. vel minorem potest negari antecedens quod li-
cet non sit dare minima quam possit habe-
re minorem tamen est dare aliquam cuius
non potest dare subduplam et aliquam quam
non potest subtriplam et sic de aliis. Ad
2m quando arguitur si sint duo quorum unus me-
ruerit vel cuius gratia sit .4. medius
dicitur quod hoc non est impossibile quia deus potest
remunerare sicut ei placet tamen negatur
antecedens et quantum de lege statuta et ad
3m potest dici quod omnes parvuli sunt equales
in illo in quo immediate gratiam recipiunt
quia omnes anime [illegible] sunt equales in perfectione
licet sint inequales in dispositione [illegible]
[illegible] ista instantia et articulus de cap-
natus [illegible] qui est quod impossibile est
ponere aliquos intellectus nobiliores
aliis quia tunc ista diversitas non pos-
set esse a parte corporum oportet esse a parte

intellectuum et sic anime nobiliores et
ignobiliores natura erunt dispar
propter quod sicut intellectiones error quia
sic anima Christi non esset nobilior anima
Jude. Ideo potest dici aliter tenendo ista
determinacionem quando arguitur sunt inequales in na-
turalibus ergo gratia talium perfectior in perfectiori
anima naturaliter [illegible] et quando arguitur sacramentum
equaliter agit et actus activorum [illegible] dicitur
quod sacramentum non agit gratiam in mente
sed deus agit gratiam cum sacramento sicut
placet libere et ideo potest causare maiorem
vel minorem sicut ei placet. Ad 2m
meum de baptizato tamen et de baptizato et
confirmato potest dici quod iste magis
baptizatus quam fuit confirmatus quia perfectius
motus fuit et precipue [illegible] Christi
[illegible] habetur consequenter de conse. di. 4.
Et [illegible] in apparatu super verbo con-
firmacionem. Aliter dicitur quod licet habeat
duas gratias et aliqua una tamen altera
[illegible] [illegible] gratia confirmacionis
non est gratia [illegible] non reddit
hominem digniorem vita eterna sed na-
tura est reddere fortiorem et constanciorem
in confessione fidei ad quem effectum
specialiter ordinatur. Ad 3m quando accipitur
unus baptizatus [illegible] a sancto episcopo
et alius a pagano dicitur quod habent equa-
lem gratiam et equaliter sunt digni vita
eterna quia malicia ministri non de-
rogat perfeccioni sacramenti de con.
di. 2. Si in me bonos. Aliter dicitur quod
deus ad preces ministri boni potest dare
[illegible] parvulo plus de premio quam alius
de lege communi non quod melior sit baptismus
boni ministri quam mali sed quia melior est

bap^s cu inone sit vivi q sine ca . ad xm de bap^o et circu^o pt dici q eqle gaudiu hebuit p q^o facit i q ħetur de cōse. di. 4 et que mstitta ubi dr q ex quo instituta fuit circu^o valebat parvulis ad sctificacoz sicut mc valet bap^s et ad idem magr di. 1. c. 9. ubi dc q bap^s e maior gra et dr q gre iste no sut eq'de sed in hc tn quenit q eqlr faciunt dignu vita etna licz gra baptiz sit fortior q^m ad alios effectus si te medicis sicut q innuat pfectius ad reprimed concupiam q tho'z sill qmunicat graciam tam adultis q' vir q no fecit circu^o. ad 1. cu dr q parvulus afflictim ad eqlr ali quoz angloz q cē ō q^o. ad 2m pu^o lo qu ar q tuc creata pt ca re dico q ars dr ca efficiens disp^r pe. s. z. metha^e sacramta no sut cae effi^e pre gre s3 solus de^s metha^e dm inita mā cā gre et augmti gre z sili facta q ad receptom corp de^s q st z dat gram z qu que aut efficiet ad in ara a' n. dr q pre locqdo n efficiet s3 metha^e. Et qn que'r utrum in sacr^l sit a'q virtus in fluxa realr vel metacomita al mcti dr q ee in dr mbap^r pe z inppe so lingpe dr ee vm supnalis in eis q no est ali^d nisi q de^s in suscep^oe sacrorz supnalr cat gram sic no fecit in omnibz sacrmtis antiq legis quar. in od ain sicut sm mgrm circu^o n ctulit abrahe li. 4. di. 1. c. 9. vn hg 1. q. 1. cmlti sclarius ē. de cōe dm bap^e z cte sacrz q vrm

dria solu est q vius z no gnat efficat. li. 4. di. 13. c. 1. in sne. ad 5m de duobz cathe^mis quoz alter morit' i via nt q^{do} q in tli casu eqlr pmabut z qu argui' igr bap^s n valuit nego quia q ex quo hre potuit si ctempsiss no fuisset eqlis devocois cu alio ad bap^m. ad 4m qu ar. ro plus debet vale adulto q parvulo dico q hoc ctingit duplr sm diversas disposicoes adulti. nam ctingit q adultus ht gram fide z remissionem om peccatoz anteq baptizet z tc sibi nig pdest bap^s s3 tn no ctempnat q2 iaz est dignus vita etna z parvuli sine bap^o salvai no pt. vn qrarz ad ultimus accedit ad bap^m no sciete dignus est vita etna anteq baptize. ad 6m qu ar tuc bap^s delet pena satisfactoriaz q^{do} q delet penam z z accepta satisfactorm pcis. p' et qn ar q tuc manet ad impu nitat z p qns ad incedulem dr q inadulc qm sicte no sut e ctio p pctis z ita ordinant. Et qn ar de 2. capi vm in cetuplo plus pdanit z in clo magis gtitur z to uttz recipit plena venia pene z culpe dico q hc est vm z qu insstum q' remanz ad impunitat dico q deus ordinat culpa no solu puniendo s3 sub boris custodia cre ad honore suu z sue bonit onsionm vel^{do} z so eaz puniat sive remittat bn ordinat z sortc anslh nunus sicte loqur. ad 7m qu ar q tuc bap^s ctulisset

xpo graciam ne^r qua qr bapt^s Johis
no ɔferebat graciam di x. aliquis
n^c remissionem pcti actual n^c ora^t
de ɔse. di x. no regnabant/ecot
ɔs^c 1. erat Johes pdicans bap^m
pnie in remissionem pccorum remissio
aut pccorum no fit n^i p graciam g^a
dd q ista auctas dz sic exponi
ut ista duo principia baptizas &
pdicans refeant^r ad diuersa bap^ta
qr bap^{mt} bap^{mo} suo & pdicant
bap^m xpi ul qr imponebat bapti^s
age dignos fructus pnie quibus
ɔse^r remissio pccorum. Ad 8^m qn ar^r
si intencio ministri requi^r debet qlz
dubitare an esset baptizatus dd q^a
ab infancia inter xpianos conuersatus e
n^c debet ul^c de alio dz dubitare
an sit baptizatus sed magna euidencia
ad opposi^m psumitur q talis sit bap^{tus}
sicut dr ex^o de pbro no bap^{to}.
c. veniens. A qn dr q tr sacerdos dis
tractus e dd q si foret tanta dis
tractio ul ita vehemens ebrietas
ul ita ludic^s ita q nullo intendet
facere q ecclia intendit no baptizaret
si no operat^r in dicto ex aliqua bona
ca sit baptizatus ul no est sine
periclo sed exterioe bapti^{ri} ut pz ex^o
de bap^o c. de quibus con^{tra} pono
aliqui bapt^{um} & postea vet^e pba^c q^{ua}
cu in foro iudicij q no fuit bap
tizatus iste dz rebapti^{ri} & reordi
nari ut pz ex^o de pbro no bapti^{to}
c. veniens. sit ita q postea veniat
pba^o alia que pbat sufficienter eum
fuisse baptizatum quid^z an sit irr^{ls}
dd q sit qr rebapti^{us} sit irregul^s
de ɔse. di x. c. quibus vero oz eu

Rebaptizatus
fit irregularis
ut de con dis x
c. quibus

carie excecatus offerens nisi cu eo dis
pense^r. Ad 9^m dd^m q ul baptiza
bar^r in fide ecclie vniuli^s ul in virtute
passionis ecclie triumphantis nec ob
hoc e inhabilitas infidelium offerentium. Ad
10^m nullus est bap^{te} receptum salvabi
tur si hoc in articulo necessitatis fecit no
in sacramentum qr no recepit sz ppr fidei
deuocionem & si subripueit ab alio ~~dz~~
oz eu bap^{ri} ex^o de bap^s & eius ef
fectu c. debitum pz iste casus expresse
de quibus inde &c
tum ɔfirmacio sit sacramentum vi^r
q no qr omne sacramentum e insti
tutum a xpo/ hc no/ pbo qr no e
in ewo^o Item si sit haberet clrias formam
& etiam materiam ɔsequentes f^n qr apli
sic cendens ma p solam manuum impon
ɔfirmabat ut pz act. 8. tunc impo
nebat manus sup illos & sic fo
ret sacramentum materia pba^r p c^a angel &
pon^r de ɔse^r. di x. omnes fideles
p^s bap^m dz accipere spm scm ut
plenus xpianus inveniatur sz verum e ut
pleni xpiani sit g^a.. p^s si sit
ɔfirmacio sit ɔfirmac^e & plenum carac
terem crre.. Item tunc epus de^{sa}
datus est ɔfice corpus xpi qr si
semel potuit sic potuit qr caract^r
manz: opposi^m habetur de ɔse. di x.
4^a totum dd q sit ven fere q. 6.
sit de sba q^s facit dignitas ro
tionalis intencio debitum expresse mi
nistri fermo ex pte ɔs^{ti} & e^m e q
sit baptizatus qr baptismus e ia
nua sacrorum di x. collatenda
n^a & e ma q est crisma q e oleu
balsamatum ab epo ɔsecratum oleu

dr' olim tamen fforma est ista Ego te
signo etc. confirmo te crismate salutis
in nomine patris etc. secundum .S. licet quidam
dicat signo te et dicunt quidam cris
mate sanctificationis. Ad primum dicendum quod illud
sacramentum fuit institutum a xpo cum
ipse eum legitur pueris manus imposuisse
nec obest quod de eo non legitur quia mul
ta ipse fecit et dixit que non scripta sunt de ne
cessitate salutis et nulla cadunt in scrip
tura sacra propter visiones hereticorum et propter
hoc patet ad 2m. Tamen apostoli aliam formam
habebant licet non sit scripta. Ad 3m
nectum est non ad eam sed ad brevem. Ad
4m solus episcopus habet sacramentum conferre quia
superiori sacramentum perfectionis committi. Ad 5m
dicendum est quod sic etc.

Tum sub speciebus panis et vini ve
aliter constat corpus xpi quod non
quia si sic hoc fieret per conversionem panis
et vini in corpus xpi sed talis conversio est
impossibilis. Ergo assumptum probo quia talis conversione
facta aut manet panis aut non si manet
ergo non est transmutatus nec conversus si non
manet panis vel ad panis panis
est annichilatus quia corruptus non potest di
ci nisi aliqua forma generaretur in materia panis
consumatur quia facta conversione aut aliquid
quod fuit prius panis manet aut nichil
si nichil ergo est annichilatus si aliquid
manet ergo aut prius accidens aut prius sub
stantia cum quelibet sit panis sequitur quod panis
manet post conversionem quia conversionem quod est
falsum si accidens aut materia aut forma si prius
sed prius ostendetur quod ibi manet aliqua
substantia distincta realiter a corpore xpi et quia
non est transmutatio vera panis. 2o
si talis conversio possibilis tunc res in quam
fit conversio non augeatur propter quod deus

posset convertere totam materiam mundi in
unius musce et quod posset ponere substantiam
sub specie alicuius et sic ponere asinum in specie
hominis uno mille asinos in specie unius
hominis vel equi et sic periret omnis certitudo
experientie quod est contra philosophum primo metaphysice et 1o
posteriorum in fine. Confirmatur patet quia deus potest facere
substantiam saphiri sub specie adamantis et
substantiam stelle sub specie herbe et sic
homines dubitare an res demonstrata sit
lignum vel lapis vel herba vel homo et sic
inventa hostia super altare aliquis dubi
taret an sit consecrata vel non nec sufficeret
ad distinguendum inter panem et non panem
quia ratione nec sufficeret ad distinguendum inter
hominem et non hominem. Item quia patet
quod deus potest tales conversiones facere tamen
hoc quod lateat nos et non constat
nobis quod non fecit et tamen credimus quod potest
talia facere et non sumus certi quod patet
non fecit ergo homines dubitarent an fecit
quia si nec sumus certi quod fecit nec dubitamus
an fecit ergo sumus certi quod non fecit quod
est falsum ergo relinquitur quod homines dubi
tare de singulis substantiis an sint vel non
Ideo si talis conversio foret possibilis deus
posset sic turbare hominem in lapidem
et equum et per consequens sola accidentia hominis ma
net in loco in quo prius fuit tamen substantia
lapidis sicut in sacro altari sola substantia
xpi manet tamen speciebus panis et accidentibus
tibi tamen oportet de accidentibus panis que
sunt in omnem oppositum in quo posset
panis si esset ibi. Sic ergo nulla de
specie hominis homini conversio in lapidem
a. tunc arguo sic a. potest in esse oppositum
in quo potest iste homo qui fuit sub a
ergo a potest videre et intelligere et a potest
generare hominem et sic aliquid potest intelligere

2

y nō ē vōle nec vinu͂ ⁊ nō hō pt facē q̄ nᵗ nisi hō pt facē ⁊ sic nō hō gn̄aret hōiem ⁊ nō hō videt quod est impo^le g^e ref. 2° ad pn^m p pt hoc scēt ꝑ ꝯpᵃcōm ⁊ sic foret ꝯcedꝫ q̄ tales ꝓpones ecent v̄e de pane sit corpꝰ xpi scd^m v̄r̄ amb^o dicē de ꝯsēc di 2 panis ē ⁊ allegat mḡr di 10 c ult panis in altari ref. Ubi pꝫ ois ꝓpoes p dcā Item amb^o di 8 c 6 sic xp̄ creaturā mutat ⁊ sic ex pane sit corpꝰ xpi Item q̄ sunt tales v̄bꝫ ꝯsistat in altari carnē de pane ē aut hic panis deꝰ est qui dubitat verus est ex p^o v̄bi h̄etur ī ꝓposito caro xp̄ creat^e ꝯsist de pane ex 2° h̄etur ista q̄ panis ē deꝰ q̄ aut ipse ꝓpoes sint fals^e pꝫ de p̄ma na sequitur de pane sit corpꝰ xp̄ de novo ⁊ ult g^e corpꝰ xpi sit de novo quod ē fꝫ Item sequitur de pane sit corpꝰ xpi g^e corpꝰ xpi sit de pane ⁊ ult g^e corpꝰ xpi sit quia pꝫ q̄ ex oppo^to ꝯsequentis infertur opp^m antecedentis q̄ dicē q̄ corpꝰ xpi nō sit g^e nō sit de pane Item de pane sit corpꝰ xpi g^e ade panis ē sub formā corporis xpi ⁊ ult g^e ade q̄ mō ē sub forma panis ē ꝑs corporis xpi et eodē mō ar^r g^e 2^m ꝓpom Si h̄ sit v̄ba de pane pt ee corpꝰ xpi ponatur mēē ut g^e sit ponatur mēē panis ē corpꝰ xpi ut sic q̄ fuit panis ē corpꝰ q̄ utrūqꝫ impo^le est de p̄ma manifestē de 2^a pꝫ quia q̄ h̄ nōm relatum refert ut corpꝰ xpi ut ad a corpē xpi Si corpꝰ xpi implicita ē falsa fꝫ q̄ corpꝰ xp̄ nunq̄ fuit panis Si ad a corpē xp̄

medsil ē ē corpꝰ xpi g^e utrūqꝫ illarum ē fals. Item omē q̄ ē corpꝰ xp̄ ē natū de v̄gine q̄ fuit panis ē corpꝰ xpi g^e q̄ fuit panis ē natū de v̄gine Item q̄ fuit corpꝰ xpi est in celo iste panis ē corpꝰ xpi de mēē corpē xpi et ult tn̄ ens in celo ē corpꝰ xpi g^e omē q̄ ē corpꝰ xpi ē ens in celo Item omē q̄ pt h̄ corpꝰ xpi ē corpꝰ xpi iste panis pt ee h̄ corpꝰ xp̄ g^e iste panis ē corpꝰ xpi distinguendo u^m p^r pꝫ q̄ absurdū ē dicē opp^m a^d ab h̄ pt ee h̄ demōs quodcūqꝫ Item si ade erit corpꝰ xpi q̄ nō modo ē corpꝰ xpi g^e ade erit assūptū a v̄bo q̄ nūc nō ē assūptū a v̄bo quod ē fals ⁊ aīs ē creditū g^e quod ē creditū g^e fidel h̄ credē q̄ iste panis assūetur a v̄bo dei Item si iste panis erit corpꝰ xpi quero aut quod erit aut quod nō erit Si quod nō erit aut quod nō erit nō erit ade g^e quod nō erit nō erit corpꝰ xpi quod quia pꝫ si quod erit g^e h̄ aliquod fuit v̄ra panis ē corpꝰ xpi ⁊ h̄ panis v̄mit panis ē caro ⁊ nulla fals posset insim facere pt dici ad ista ut mḡr sn̄ dicit li 4 di 10 c 4 q̄ h̄ est distinguenda panis ul q̄ erat panis ē modo corpꝰ xpi eo q̄ pt ꝯpoi dupl^r p^mo ut equa^at isti falsa panis manens falsa panis ē corpꝰ xpi ⁊ h̄ ē fals alio mō ꝯpoi ꝑ istā falsa panis mutatꝰ ē i^d q̄ ē falsa ē corpꝰ xp̄ Sed q̄ mo^r nō intellige^t na omē mutatū ē ad manens subiectū tō mutans accipiens id ⁊ pt a ⁊ ar^u pt a mutatū ē pt q̄ p^us fuit panis

et non est corpus Christi igitur ad esse prius fuit
panis et non est corpus Christi. Item est mu-
tatio substantie a forma prius quo igitur est mutatio
localis aut alteratio et sic de singulis
speciebus mutationis. Sed per nullam mutationem
potest dici quod sit corpus Christi vel caro
Christi igitur ponere mutationem non. Sed ad primum
ad solutionem quod panis potest esse corpus Christi
Item substantia panis mutata in corpus Christi
est corpus Christi igitur substantia panis est mutata
in corpus Christi. Sed omne mutatum aliquid
fit licet nunc quam prius igitur substantia panis ma-
net post conversionem quod est falsum. Item
3o ad principale si sic ~~unus~~ igitur unus oculus
Christi existens in una hostia posset sic videre
in alia hostia existens sub speciebus panis
posset sic videre sub speciebus vini quia taliter
quod nichil est vel illuminatum et oculus
Christi bene dispositus et proportionaliter sunt vi-
sibilia igitur etc. quod est falsum quia omne vi-
sum ab alio distat a vidente quia videtur
sub quadam piramide cuius conus est
in oculo ~~[illegible]~~ et basis in re visa. Igitur si
oculus Christi in una hostia videret Christum
in alia tunc oculus Christi videret per lineam
rectam et eiusdem piramidis esset idem
basis et conus quod non est ymaginabile. Item
si sic corpus in sacramento ~~[illegible]~~ mutaret
mensurando speciem in piramide visua-
li et sic si ibidem esset alius oculus eius-
dem sicut ab maxille posset videre Christum
quod est falsum. Sed dicitur quod oculus Christi
non potest videre manum suam vel contra manus quia
sua est ibi realiter quia totum corpus Christi si
igitur manus ista est visa igitur Christus potest mo-
vere manum et tamen non tangere aliam etc.
sic tunc videre manum suam. Item capio
lineam longitudinis corporis Christi et arguo sic
corpus Christi est in hac hostia igitur linea
sua est in hac hostia quo igitur aliquid est
verum dico contra sic verum igitur tamen ista sit

a pede longitudinis igitur inter terminos illius linee
erit distantia a pede vel capite et per quod
in spatio corporis potest unus pes erit
linea a pede. Sed dicitur quod linea lon-
gitudinis Christi est ibi igitur figura eius
figura eius non est nisi corporis Christi quia
profunditas tamen longitudo in toto propria latitudo
et ea figure sunt ibi igitur si est ibi realiter
est ibi corporaliter et localiter igitur inter manum
et lineam est unus cubitus et manus distat
a pede aliquo pro aliquo figura quantitativa.
Et ad principale si sic aliquis diceret concedi quod nos
videmus corpus Christi aliter non. Sed sic quod
nullam partem corporis Christi videmus patet quia
nec carnem nec manum vel faciem. Sed
dicitur quod non videmus corpus Christi visu corporali
non videmus nisi quod tangimus cum
visus sit nobilior sensu. Sed nos tangimus
corpus Christi visu igitur etc. minor patet per istam
confessionem Berengarii de consecratione di. 2 ego
Berengarius ubi confitetur visu corpus Christi
manibus tractari non tamen sacramentaliter sed vere
corpus Christi sensualiter manibus sacerdotum trac-
tari et frangi et fidelium dentibus atteri
igitur sic tunc videmus. Item vulgariter di-
citur vidi corpus Christi vel regem suum
vel caput eius. Secundo ad principale si sic
sic hoc foret per consecrationem sed conse-
cratio non est sine intentione sacerdotis. Po-
no igitur quod sacerdos habeat coram se 8
hostias et intendat tamen consecrare 2
et cogitet apud se tamen de istis duobus
volo consecrare tunc quo aut consecrat
aliquid non. Sed non contra hoc est forma
debita et materia et intentio faciendi quod
ecclesia facit igitur etc. Item si non hoc non
esset nisi quia talis intentio videtur
conditionalis et vaga et indistincta. Sed
hoc non impedit quia dato quod sacerdos

intendat determinate consecrare hanc hostiam
nec tamen intendit consecrare infinitas partes
ipsius indistincte et non sub determinate in
tendit consecrare tot partes sed generalis
et indeterminata intentio sufficit Et sic
dico in die pasche aliqui consecrant cum
de quibus non distincte cogitant sed suf
ficit intencio generalis Et dicatur quod con
secravit / continue tamen duas de istis inten
debat consecrare sed non est maior ratio quare
has duas quam alias quas consecravit vel
nullas non omnes quas intendebat con
secrare Item sit aliquis sacerdos qui credat
certum numerum esse in disco et habeat coram se
unam hostiam quam credit esse consortium
esse .x. indiscretibiliter et intendat consecrare
hostiam unam indistincte et eas si sic et post
eas sed ita quod .x. dico et ulterius tota
hostia sit consecrata aut solum hostiam aut
consecravit aut non si non contra intentionem
debat consecrare panem et protulit verba
sacramentalia quare consecravit vel stat argumentum de
hostia divisa in .x. partes in .x. diebus
si conceditur quod consecravit continue nichil inten
debat consecrare aliquod istius quare nichilominus
intendebat hanc hostiam consecrare cum
quatuor quia hostia non consecratur quoad indiscretibiliter
in rei veritate Item nullum panem in
tendit consecrare quia nullum indistincte est pa
nis sed tamen indistincte intendit consecrare
quare Item habeat aliquis sacerdos coram se
unum panem et intendat consecrare medie
tatem priorem et quaeratur quae pars ... prior
sit et 3 .x. et sic de similibus partibus
prioribus denominatis a motu nostro et
nullas intendit consecrare quia pono quod
quod iste consecravit infinitas hostias
quarum una distat ab alia quod unum pa
nem ita quod incipit quasdam incipit
unus panis et sequitur simul quod fecit

infinitos panes in actu quorum quilibet
est alteri discontinuus ita quod nichil continuo
quod mediat unus hostia quia ... Sup
posito isto pono quod aliquis tangat super
ficiem remotiorem quo tangit
corpus Christi aut non si sic quare est dare
ultimam partem consecratam sed Item de no
minatione quae est similis Si non quare tangit
panem sed in quacumque parte partis super
illius superficie est aliqua pars prioris
prior denominata a motu nostro quare tangit
partem consecratam Item sit aliquis hereticus
qui velit confitere de carne sicut
legitur quod quidam voluit confitere de pa
ne et caseo et decipiatur unus christianus
et sit panis ille quem ipse estimat
carnem esse et sic dicat verba sacramentalia
quaeritur an consecrat aut non Si non est
nichil impedit nisi forte consuetudo er
ronea Et illa non impedit primo
quia intendit consecrare hoc et hoc est
panis quare consecrat Si dicatur quod sic
continue / carnem intendit consecrare igitur
non intendit consecrare panem et ultra
quare non intendit consecrare hoc Item pono
quod sacerdos consecrat omnes in una
fenestra et postea finetur illas species
et sic agatur continue eo quod finatum est
panes sicut nichil sit hic negare
quod sic potest quia certum est quod aliquis dicit sic
et hoc negare sic Item accipiat
sacerdos in die pasche pro certo pro
communicantibus multitudinem hostiarum non
nomine esse certum hostias et aliquis
sed nesciat quod ulterius intendat solum
consecrare proprie super hostias quas
tenuit verba sub forma debita quo
dicit et consecrat aut non et est eadem
forma quae primo et intendit sic

solo consecrare omnes hostias sic tot ha
berem consecratas. Item si intencio
requiritur quomodo potest dubitare sacerdos
an sit hostia consecrata vel non et sic
sic absolute adoret sed potius peccabit quia adderat
adoracionem latrie quod dubitat an
sit adorandum. Respondetur quod quomodo debet
adorare sub condicione quod est superius et patet
non esse. 6o ad primum sic patet quod dum
dicimus esse ferre et post ea magistro in 4 dist.
dist. 10. c. 3. nichil fit quando est in
sacro verbum vel non fit correspondi et non
fit pro quo sacerdos dicit hoc est corpus
meum pro quo demonstrat hoc aut corpus
suum et sic nichil est vel pro quo vel corpus
Christi in celo et tunc dicit falsum vel pane et
tunc dicit falsum quia nullus dicit verum. Ad id
dicendum quod sacerdos dicit ista verba re
citative in persona Christi et simul dicit ea re
citative et significative in persona sua. Sed quid
demonstratur per hoc pronomen hoc dicendum quod
illud quod manet sub utroque termino
mutacionis et illud quod est actu significa
et nulla specia sed speciem est sic contentum sub
hiis speciebus est corpus meum et quod non
addunt nomen ad illud pronomen demonstra
re ad aliquam speciem sic determinat sed
speciebus quod pronomen hoc non demonstrat
terminum a quo istius mutacionis vel conversionis
quia eius significacio impediret veritatem
conversionis totius cum terminus a quo non
maneat in fine locucionis nec terminum
dicit terminum ad quem tunc veritate quia
in significacione locucionis supponeret entitatem
rei significate scilicet corporis Christi et non esset aliquid
mutacio eius et ideo dicunt quod demonstrat
hoc quod est quod neutrum terminorum in veritate
sed speciem est sic contentum sub specie panis est
corpus meum. Hec est sententia sancti Thome dist.
8 c. 16 in responsione ad primum argumentum. Sed

contra istam supposicionem quod ordo et tunc sup-
ponat pro ultimo instanti prolacionis corporis ac si
diceret in isto instanti et sit a. instanti terminus pro-
lacionis huius pronominis hoc et arguitur sic quicquid
significat hoc pronomen in hac oracione est demonstratum
in a. per id pronomen aut igitur id est corpus
Christi vel panis. Si corpus Christi igitur corpus
Christi quia corpus Christi est ibi ante finem prola-
cionis forme et sic esset transubstanciacio ante prolacionem
aliquorum verborum et sic ista non foret de
forma. Si autem est panis ista propositio est
falsa quia denotatur quod panis sit corpus
Christi. Item quod ante verbum tales conpendi
comprehendit ille verbis quia sic tales voces et
sic idem evenisset ante institucionem.
Si vero sic ponatur quod cadat a sua significacione
adhuc poterit sacerdos easdem voces non
significativas consecrare. Item si sic ponatur quod in
aliqua lingua barbarica sit oracio composita ex
ista sic continet tunc sacerdos barbarus
habet comparat verbum dicere sed continet quia habet
dicit has voces hoc est corpus meum. Item
Christus non constituit hec verba quia non loque-
batur latinum. Si dicatur quod hec non impe-
dit quia sunt tales voces sed quia sic significative
conveniunt igitur si instituuntur iste terminus a. ad
significandum contrariam talis ista propositio hoc est etc.
possit in consecrando convertendo hanc vocem
consecrare. Sed tunc homines possent mutare
formas sacramentorum quia significaciones arbitrantur patet.
Preterea si non intelligat sacerdos quod significat
verba et nullus alius audiat tunc verba
nichil significant quia nulla significant. Preterea in
ista conversione terminus a quo non manet
in fine nec terminus ad quem est in principio
igitur non est convertibile quod demonstrari possit.
Preterea contra hoc quod dicit quod quod neutrum terminorum
demonstratur arguitur sic nichil est quod
corpus Christi et panis nisi forte vox vel
conceptus quod non demonstratur tunc esto

f.

p dicatur quod 1a collectio specierum est quibus utrique sacramentale per modum istum quia primo ista collectio est simul cum substantia panis et postea cum corpore xpi. Contra ista ratio non salvat verba ista per hoc quod modus hoc non denotatur ista collectio quia redderet locucionem impossibilem. Eodem autem modo si denotaret panis quia ista accidentia nichil sunt esse corpus xpi sed non potest dici quod id quod nec etiam tunc demonstratur. Item 2o ista via quod id quod demonstratur est contentum sub speciebus istis quia ipsius istius propositionis sit iste ad contentum sub speciebus est corpus xpi. Contra arguo sic nichil est contentum sub istis speciebus sacramentalibus nisi corpus xpi vel aliqua alia substantia a corpore xpi sed ad contentum sub istis speciebus demonstratur ergo corpus xpi vel alia substantia non primo quia tunc esset ibi corpus xpi ante prolationem. Et 2o redderetur locucio falsa et sic [illegible] quod ipse intendit similiter. Sed primo ista via ipsius propositionis est iste contentum sub istis speciebus est corpus meum sed hec est via indefinita ergo sic est vera sicut aliquam singularem veram vel igitur sicut ista hoc est corpus meum demonstrato quod est falsa vel demonstrato corpore xpi in celo sicut est corpus meum. Et sic non efficerent ista verba quod significant quia non efficiunt quod corpus xpi sit corpus xpi sed quod panis fiat corpus xpi. Sed iste due indefinite convertuntur contentum sub istis speciebus est corpus meum et hec contenta sub speciebus est corpus meum quo ergo per quod supponit subiectum [illegible] est propositio affirmativa oportet quod subiectum et predicatum pro eodem supponant ergo oportet quod supponat pro corpore xpi ergo pro nobis ad quem istius conversionis quod negat ista opinio. Et dicitur secundo quod sicut tenes hanc veram quod est vera sicut aliquam singularem et similiter conversam contentum sub se secundum hoc

que eius sicut similiter aliquam singulare sicut eius est hec que substantia sicut substantia et sic de aliis et ideo in hac propositione hoc est corpus meum propositio est hec eius contentum sub istis speciebus est corpus meum sed hec vera non est quia licet ille propositiones differant in voce demonstrato forte hec eius est hoc hec substantia est hoc hec [illegible] est hoc et licet sint tres propositiones singulares quarum nulla est vera tamen omnia ista supponunt pro eodem quia pro forte est impossibile est quod [illegible] sit vera nisi quelibet sit vera sed forme et ideo sed quod sit vera hec eius contentum sub hiis speciebus et oportet quod aliqua earum sit vera substantia contenta et est corpus xpi et redit eadem difficultas. Item si sic panis mutaretur in corpus xpi sed contra Ambrosius qui dicit quod sermo xpi creaturas mutat de consecratione di. 2. panis. Contra iste panis mutabitur in hoc corpus non mutato hoc corpore [illegible] ergo iste panis ascendit in celum. Confirmatur i d de consecratione di. 2. Et sacrificium eodem momento in celum rapitur ministerio angelorum consecrandum corpus xpi et ante oculos sacerdotis in altari [illegible] igitur panis iste ascendit in celum.

.8 ad principale [illegible] sic fieret talis conversio in corpus et sanguinem xpi igitur fieret in idem corpus et sanguinem quod de virgine sumpsit quod pependit in ligno seu in cruce et modo ascendit et sumitur verbo de consecratione di. 2. c. Omnia quecumque et est Ambrosius libro de sacramentis et allegat magister di. 2 sed quod est impossibile probo quia non est idem corpus quod modo est in celo et quod fuit in [illegible] hoc patet supposito quod xpus fuit [illegible] nutritus et [illegible] comedit et bibit tunc [illegible] partes generatas per nutricionem quum erat 30 annorum et

augustinus sicut iste partes numquam fuit in utero
virginis sed et ideo corpus michi ... quia corpus
est iste partes omnes. Praeterea illud corpus quod
fuit in utero virginis fuit in 3o mense minus quam est
hoc corpus in celo sed non tamen substantia que
est in celo fuit in utero virginis quia tunc cor-
pus Christi fuisset densius et durius
quam fuit in utero virginis quam quando fuit 30
annorum. Praeterea quia non sit idem sanguis quem
ipse effudit et quem modo habet quia quidam
dicunt sicut habetur de sanguine quem ipse fudit
quod istum sanguinem non resumpsit in resurrectione
/consummatur de consecratione di. 2 c. Non hoc
corpus quod videtis manducaturi estis et bibituri
estis istum sanguinem quem effusuri sunt
qui me crucifigent. Sacramentum quod commendavi
vobis spiritualiter intellectum vivificabit vos. Contra
Sic in sermone et est augustinus in omelia 2a
ad iudeos Jam securi bibent sanguinem
quem effuderunt. c. quia corpus c. quia omnia
et infra in fine capituli Illud non quod
assumptum est de virgine quod passum est
et sepultum quod et resurrexit et in celum
ascendit et sedet ad dexteram dei patris
et quod venturum est iudicare vivos et
mortuos. c. Non moyses et est Jo. de
hac quando hostia que in Christi commemoratione
datur ... sicut licet eadem de
illa vero quam Christus in ara crucis obtulit
nullo eadem licet. c. mutat. Et ad
primum licet sicut sit quod consecrasset corpus suum et
discipulis tradidisset et eis praecepit conse-
crandi contulisset et sic fecerunt illi
Rex cum sedet in cena turba
cinctus duodena se tenet in mani-
bus se cibat ipse cibus sed quod est frustra
quia Christus non recepit sacramentum sed
tantum spiritualiter et sacramentaliter sicut distinguitur
augustinus di. 2. Et tamen sacramentaliter quod minus

fructuose sumpsit quam apostoli. Non alii man-
ducaverunt Christum quam nunc si commederent. Et
vero quia modo quod gratia augebatur quia in eo
eo quod non recepit sacramentum sacramentaliter et spiritualiter
aliter augeretur gratia. Praeterea si sicut quod quilibet
sacerdos potest modo conficere nobilius corpus
Christi quam Christus fecerit quia patet quia corpus
glorificatum est nobilius quam ipsum mortale non
glorificatum sed Christus consecravit et dedit disci-
pulis corpus non glorificatum quod est contra. Praeterea
si manducavit se quod fuit ibi simul et
semel. Praeterea si contulit discipulis potestatem
consecrandi ponatur quod aliquis consecrasset sabbato
quando iacuit in sepulchro tunc non con-
fecisset idem sacramentum quod nos modo
conficimus quia sub speciebus illis non fu-
isset corpus vivum licet fuisset totus
iste sanguis quem est modo in sacramento modo
quia tunc fuit divisus a corpore ~~...~~. Praeterea
ipse dixisset falsum tunc ymo si anima Christi
dixisset tunc hoc est corpus meum
falsum dixisset quia tunc nullum fuit corpus
anime Christi sed nunc corpus Christi. Praeterea ponatur
quod aliquis consecrasset post cenam et reservasset
hostia in alia domo quam sit a cruce et
fuisset sola hora nona quando moritur
in cruce et crucifigitur et occiditur in cruce quia
sicut Christus moritur et Christus est in cruce quod
Christus moritur in cruce quod si fuisset in
hostia in ... loco Christus fuisset crucifixus
in ... loco. Sic hoc forte vera
anima Christi hora nona recessit ab cruce eodem
modo quo dicimus quod anima Christi descendit
ad inferos. Praeterea eodem casu retento pono
quod tempore quo anima Christi fuit separata a
corpore dimisisset sponte ad species illas
contentas in domo quod ... in domo
... et fuisset simul cum corpore in istis
speciebus tunc corpus Christi ~~fuisset~~ fuit animatum

: 9f[2]

: 9f[2]

: 9f

in a ut non est sic et idem corpus mortuum est in sepulchro quia idem vivum et mortuum
Si non continue anima est simul cum corpore ... tamen quia fuerunt per se vivum et anima est actus
illius corporis ... ad primum. Si sic ibi manet accidens sine substantia quod videtur esse contra quia
species ille [illegible] muniat [illegible] quod nutrit
nutrit in eo quod est substantia et auget magis
... de anima et de generatione quia si nutriuntur
ibi est substantia. Item si iste species nutrire
possent [illegible] sunt cibus distinctus a corpore
Christi quia qui comedit illas comedit aliquid
cibum [illegible] quia solvit ieiunium [illegible].
perceptio hostie sub speciebus panis non
licet propter corpus Christi sub speciebus vini
quia ... non sinatur quod [illegible] veri
... a ieiunio recipit ...
de consecratione di. 2. liquido ... confirmatur
probatur quod sacerdos [illegible] die ...
medit hostias consecratas multis ...
... ieiunium ... totum vinum
in tabula [illegible] inebriaret et sic videtur
solvit ieiunium ... ieiunare
... et comedere millesies in die
quia nihil ... corpus Christi sub speciebus
panis et vini non solvendo ieiunium
... Item pono quod ignis approximat
ill speciebus et generet ex eis ignem ...
sit a quia a ignis ... ut non
Si non ... ignis quod ... ignis
est corporis ... et forma si sic quia
ista ... vel corrumpitur ab igne
generante ... sub speciebus illis fuit
aliqua substantia quia substantiale ...
quia si corrumpitur forma substantialis corrumpitur
... ignis de nichilo quia ignis de
nichilo ... Item si species
manent esset duo motus ...
et alterationem ...
... pono quod species ra-
refiant et condensentur ... quod

utraque ... non est ...
si dicatur quod qualitates ... rarefactio
continue quia rarefactio est ... rarefactio
quod rarefactio non est nisi ... qualitates
et sic motus esset motus ut ... quod est
... Item si sic esset corpus
Christi moveretur ubi non sunt sine
motu locali et ... nova consecratione
quia rarefacta hostia ... maior quam
fuit quia occupat maiorem locum quam ...
est in alio loco quam prius quia corpus
est motus localis ... motu locali
quod non est ... quia hostia movetur
ad corpus Christi movetur localiter ad ...
Si non continue corpus Christi est in loco
... non fuit et dimisit aliquem
locum in quo prius fuit quia movetur per locum
Si non ... et prius fuit alibi et
non fuit quia motum est hic. Si conceditur
quod corpus moveatur ad motum hostie
sicut multa ... quia cum ... sacer-
dos ... et semel elevat quandoque aliquid
deponit vel deponit idem simul asce-
deret et descenderet. Similiter idem corpus
... movebitur ad orientem et
ad occidentem et idem quiescit et mo-
vebitur quod corpus Christi quiescit in celo
... esse ... debere
dubitare ... rome quia ... du-
bitare ... sit ... et
... actu ... istius hore
... ad primum. Ad ... istius ... est fides
katholica sicut ... de consecratione di. 2. c.
Ego Berengarius ... di. 2. Item
... Cum marthe ... quod
... professio
... in
... epistola ad ... est
... posse quod nos ...

gal no posse in talib; reb; tn̄ no sti
e pō facient bn̄ aut vna ppo qs
int solio int theologos q̄ i rebus
intelli sic tn̄ no sti sc pō facient
a loq̄ de incarnacoe xpi q̄ eius
natiuitate Ex quo aut sic de⁹ pt
face plus q̄ possum intellige ⁊ pt
face eius mo ⁊ tn̄ no possum
inuestigare g ista gna no dz iō no
pt intellige quo sub spēb; panis ⁊
vini constat real' corp⁹ xpi g no
est sic in re ul no dz credi Et io
dcim⁹ captiuare tn̄ intellcm in
obsequiū q̄ sic nob credenda sunt ingr̄.
di · 13 c · x · Ante fidei credi salub
riter pt inuestigari salubriter no pt
q̄ no pt ee sic intelligend q̄ iō
no dz sic q̄ sic fidei argue / s;
q̄ no dz estimare se posse re perfte
cognosce ¶ 2° dico q̄ istud ad tn̄s
substancia sūi quasi vnius sbe i alia
no magis repugnat rōi q̄ multe tns
formacoes quas no possum intelligimus
ymo phi de ipis crediderunt sicut
narrat aug⁹ 8 de ciui dei c 18
de quibusdā qui fuint tnsformati in lu
pos ei⁹ de socijs vlixis ut refert
boe⁹ 4 de cosol met 3° vela marf
Sacra ē scriptura docet vxorem loth
mutam in statuā salis gen · 19 · vnde
tnssbacō panis in corp⁹ xpi no est
mi⁹ credibile q̄ ista ¶ 3° dico q̄ ē
ad intelle⁹ in hoc sacro q̄ xpus ē
sub q̄l; pte sperā totus ita q̄ vna
sba ē tn̄ in duob; locis ⁊ totus in
toto ⁊ totus in q̄l; pte sicut tn̄ pz
de aīa intellectiua 2° phm̄ c° de
aīa · Sic ⁊ dz intelligi ut dt q̄
intelligen⁹ sic aie orbium q̄ sic i q̄l;
pte orbis ita q̄ angelus in suo or
be in q̄l; pte totus ⁊ sic ⁊ tenz

gnī° de suba orbis vbi dt q̄ forme
corpū supce⁹ no diuidū p diuisionē
sui sbi nc recipiunt in eis media⁹
dimensionib; subi celi nc moue ad
motū sui sbi Sic ⁊ ponit modū
angelum ee in loco diffinitiua q̄ sit
totus in q̄l; pticipio loci sicut
ponit gnī 3° de aīa c° 9° vnde
intellcm nō in omnib; hominib; q̄ po
sint nā⁹ qdam absectam q̄ tn̄ no
est mirū difficultas ad dicendum q̄ cor⁹
xpi simul ⁊ semel ee in multis altari
bus sub sacro ¶ Si si dicat q̄ q̄
gnānco pticio impedit dico q̄ no
q̄ suffic dist° realis licet no sit dis
tancia localis int̄ ptes sic g ē
pncipe q̄ credi dz ad meliore eui
denciā istius nē facda sic 6 · viaz
p° dēm est q̄ ē forma ⁊ q̄ est sba p°
q̄ no ē nimis loyce loquendū in hac
m / q̄ vtm̄ est q̄ ū vba sic nccā ul
nccio requisita ad consecrandū corp⁹
xpi / q̄ nec pfunda ab illo nc ab
alio ⁊ sic de sui / sic nc requirit la
tinū nc anglicum nec grecū nc gal
licū tn̄ nccio requirit aliq̄ lingua / sic
nllo panis requirit nccio s; nccio re
quirit panis / ad istud intellcm qrit
loquitur in hac m̄ ⁊ sic qrit loquend
est in hac ma de forma ⁊ de m̄
⁊ de intencōe ⁊ de ministro / est igr
forma dr° q̄ forma sup hostia ē
hec hoc ē enī corpus meū licet
sit gnatioc que ē enī poss consia
tū nllo dz ea dimittere q̄ sic pecca
ret mortalit s pueni ea dimitteret
ffor aut sup calicē ē hec hic est
calix ⁊ c° ¶ 2° dcm̄ de m̄ q̄ ē duplex 2°
s; panis vinū ⁊ aq̄ / panis dz
ee tritice⁹ p maiori pte ita q̄ ss sibi b̄r

f.

nisi appareat nisi citrinum. Sed esset azimus
nisi romanam ecclesiam licet posset confici de fru-
mento vide Tho. ulti. p. summe sue q. 18
ar. 10. Vinum sive album sive rubeum sufficit
aqua clara. Sed esset et non artificialis tamen
si artificialis poneretur consecratum esset. Vide
de hac ut in summa conf. li. 3. c. 29.
Que? Sed quamquam cum vino in calice
3a nec sufficit mixtio in dolio. 3° si
suo sacerdos est minister et non alius vel
alius qui tamen sacerdos est reputatus
communiter quod dico propter non baptizatos vel
non ordinatos, durum enim esset si certi
in collegio sacerdotum deciperentur a talibus
qui essent ordinati ab aliquo episcopo
qui non esset ordinatus vel baptizatus
durum esset dicere quod tales non absol-
verent nec baptizarent quia sic parro-
chiani essent defraudati et multa in-
convenientia sequerentur et ideo dico quod con-
secrant vel quod nullo homine consecrante deus
4 ipse consecrat. 4° videndum est qualiter hec
transmutatio differt ab aliis transmutationi-
bus. differt enim in 4. 1° quia nulla materia
~~ma~~ manet sub utroque termino. 2° quia id
in quod panis convertitur scilicet corpus christi in
nullo augetur nec mutatur. 3° quia prius
loquendo nichil hic mutatur quia nec sic hic
hic aliud quam prius nisi dicatur quod corpus
christi mutatur localiter, improprie et extensive
ut mutari localiter nichil dicat nisi
aliud corpus esse de novo ubi prius non
erat non tamen esse localiter et contrarie ubi
prius non erat vel dimittere locum ubi
prius erat. Sed materia est quod panis non
mutatur nisi dicatur corrumpi sed hoc non
quia in corpore non mutatur et manet
sub alia forma. 4° differt ab aliis
mutationibus quia omnia accidentia manent [sensibilia] post
transmutationem quod non est in aliis transmutationibus

omnibus ex quo patet quod accidentia sunt aliud
sunt alia et distincta ab ipsis substantiis cum
tamen alii dicebant apparentiam et quod album
non potest sic mutari nisi per corporis substantie
vel per motum localem substantie vel substantiarum pro-
in insensibilibus quia varia mixtio causat
variam colorem non tamen potest dici quod post
consecrationem nichil idem manet communiter
et realiter ex intentione vel speciem accidentium
unum solebat videri sicut panis et vini et
non qualitates post consecrationem et ideo species vini
speciebus per vel et id indicat id manere
5° nec tamen dico hic asserendo. 5° restat sol-
vere quemdam casum et hac materia ponitur
quod aliquis sacerdos obligatus ad unam
missam pro A. speciali et postea est
obligatus pro ad aliam missam specialem
pro B. numquid per unam missam potest absolvi
de obligatione. dico primo ad formam questionis
2° ad intentionem. De primo sive distinctione
dico quod non. nam casus ponit quod sit primo
ad unam missam obligatus et postea
ad aliam et ideo sic Nullus obligatus
ad 2. potest sufficienter solvere 2. celebrando
unam. Sed iste est per casum obligatus
ad duas 2. missas ergo etc. Patet quia
si non eadem ratione si esset obligatus
ad 3. posset satisfacere solvere celebrando
unam tantum et pari ratione si ad 4. vel
quod est contra meum velle quia sic obligatus ad
quadraginta annuatim posset satisfacere
per unam missam. Si tamen ponamus quod ob-
ligem me 2. personis A et B sub hac
forma quod utrique dicet sic et non aliter legatur
tamen unam legam et casus est mutatus
et possum satisfacere per unam quia non
obligavi me ad 2 legationes sed 2.
personis. Sed pono aliam formam sic. po-
namus quod per sacerdos obliget se

ad celebrandum unam missam pro patre pro anima Thome
et ad celebrandum unam missam pro patre pro anima Jo-
hannis potest pro satisfactione pro una missa
pro utraque anima et videtur mihi quod non. Ad argumentum
evidentiam expono quod voto missam
celebrare pro patre pro aliquo et videtur mihi
quod celebrare pro patre est applicare vel inten-
dere suam missam anime Jo. quod potest esse pro
satisfactione apud deum pro anima Jo. si in-
digeat anima illa. Dico igitur quod celebra-
re pro patre pro anima Jo. potest intelligi
dupliciter. primo quod intendit quod missa sua
valeat illi ita quod sit satisfactio pro
illo et similiter intendat quod plus valeat
anime Jo. quam alicui de reliquis et sic va-
dit ad utilitatem hominis quod celebrat pro patre
pro alio. Alio modo quod applicet missam suam
quod cedat anime Joh. in satisfactionem ita quod
nulli alteri cedat in satisfactionem licet valeat
quod potest illi per modum orationis non per
modum satisfactionis et isto modo dico quod per unam
missam non potest satisfacere utrique. Contra
ponatur quod intendat celebrare quod pro patre
pro utraque anima et satisfacere utrique. dico quod
sic intendendo pro neutro celebrat pro patre
quia ad est dicere iste celebrat pro patre pro
utraque et iste celebrat pro neutra pro patre quia
prima equivalet isti iste celebrat pro patre
pro isto et hoc est possibile et tunc non
fecit secundum casum et obligationem. Postea
secunda equivalet isti copulative iste celebrat
pro patre pro isto et iste celebrat pro patre pro isto
et hoc est impossibile et cum facere pro una
missa etc. et sic patet quod dictum est ad quod
quod queritur an missa celebrata pro
multis tantum valeat unicuique istorum
ac si pro patre pro uno celebraretur et potest
quod quilibet eorum indigeret dico quod non
quia valor misse per modum dispensationis (?)

cedit cuilibet per modum satisfactionis apud deum
secundum equalem proportionem secundum numerum personarum
et pro quanto plures sunt tanto unius
cuiuslibet minus habebit nam valor misse
est finite virtutis in purgatorio quia alioquin
sufficeret una missa ad satisfaciendum
pro omnibus debitis in quibus tenentur quotcumque
homines obligati ad quascumque penas
in purgatorio et sic frustra dicerentur
plures misse quod non videtur verum. Sed
si missa generaliter dicta pro centum tantum va-
leat unicuique ac si esset dicta specialiter
et pro patre pro uno nobilis (?) permittet
certa celebrare pro uno specialiter et sic non
certa emaret cum possit tantum va-
lere centum sicut uni vel omnibus et hoc
loquendo de valore per modum satisfactionis
unde notandum quod missa sive quecumque oratio
in certa facta pro defuncto dupliciter potest ei
valere primo per modum supplicationis et sic
equaliter valet unicuique ac si specialiter pro
uno fieret. Alio modo per modum satisfactionis
ut sit quasi pretium satisfactionis debite deo
a defuncto et sic non potest secundum casum
omnibus valere equaliter et est exemplum po-
no quod centum homines obligentur regi
in .10. libris si liberos eos pro oratione
apud regem mandatum est quod tantum
proderit cuilibet unicuique quantum si fuisset
specialiter pro uno. Sed si liberes eos per modum
satisfactionis et solvas .10. pro eis regi
certum est quod minus valebit satisfactio
cuilibet quam valeret si pro uno specialiter
solveretur quia si pro uno specialiter solveretur
possit eum totum liberare quod modo non est
verum quia non satisfacio pro aliquo istorum
nisi secundum proportionem quam potest provenire de
.10. divisis in centum partes et sic non recipi-
ret nisi unicam tantum libram et sic tum

pro tenebatur in .c. tamen pro centesimam
partem satisfecit isti quia igitur certum quod
missa non solum intendit impetrare de
sto remissionem pene per modum supplicationis
orando pro eis sed etiam per modum satisfactionis
solvendo pro eis deo ideo non tamen valet
missa per modum satisfactionis et ut si dicatur
quod missa solum valet per modum orationis illis
pro quibus fit tunc licet esset possibile quod tantum
valeret uni sicut et tamen indicendo de deo
per communes conditiones humane policie non videtur veri-
simile quod deus ita faciat concedit supplicationem
quam peteret remissionem .c. debitorum sed
supplicationes ita integras quam fecit tamen pro
uno debitore quem procedit ex sua caritate
et ideo pro nunc estimo quod missa vel
de tam per modum supplicationis quam per modum
satisfactionis plus valet uni si pro eo simpliciter
fiat quam si fiat generaliter pro eo et aliis licet
per modum orationis possibile sit si deo placeret
quod equaliter valeret sicut predictum est Et ex
istis patet quod ad celebrandum obligatus unam
missam l. a. p. a. particulariter non potest particulariter in
illa missa particulariter celebrare p. b. sine fraude
[illegible] tamen est si sit obligatus ex qua causa
quod debeat celebrare p. a. potest tamen quod licet
[illegible] adiungere 3 vel 4 vel plures quia tunc
potest alios adiungere sed non tantum tunc va-
let a. quantum si pro solo fuisset celebrata
Et inde potest sacerdos parochialis adiungere
aliquas animas sub ista intentione ut mis-
sa cedat in satisfactionem pro omnibus paro-
chianis et [illegible] sed non quia ex tali
adiunctione ad istam [illegible] porcio unius-
cuiusque esset diminuta per inde eorum satis-
faceret si sic adiungeret animam cum suis
ad parochianos [illegible] ratione posset
addere unum eadem ratione et [illegible]
et sic in infinitum et sic si teneatur
celebrare p. c. [illegible] potest particulariter addere
c. et celebrare p. cc. quod est [illegible]

defraudaret parochianos quia non tantum
valet sed mediatim sicut si pro eis specialiter
celebraret sacerdos cum ipsis. Consequentia [illegible]
melius esset morari in una parochia
ubi essent tres tantum quam ubi essent mil-
le quod tamen patet [illegible] quod pensando
multum quod competit parochianis quod multo [illegible] sacerdotes
[illegible] quod potest concedi non tamen est simpliciter melius
quia ipsemet forte plura bona facit et
magis proficit in magna parochia
6° quam in parva sicut patet [illegible]
dicat sacerdos a ieiunio [illegible] quod non [illegible]
casu [illegible] qui positus est in periculo mortis
ne decedat absque viatico potest sumere
alio casu si sacerdos deceptus dixit
verba consecrationis super panem [illegible]
et in proposito precipiat quod hostia non
fuit [illegible] tamen non obstante quod post
ieiunium non debet accipere aliam hostiam
ydoneam et eam consecrare et si vinum debi-
tum consecrasset [illegible] si potest consummare et iterum
aquam vinum in illo calice consecrare cum
hostia et totum sacramentum [illegible] primum et secundum
cum hostia sumere Si autem nullo modo
potest istum sanguinem consummare non debet enim
iterum consecrare nec vinum illi [illegible]
sed solummodo consecrare hostiam et ad [illegible]
[illegible] Et eodem modo est de sanguine
si aqua ponatur loco vini debet consecrare
iterum et aliam hostiam apponere et a conse-
cratione hostie incipere quia consecratio debet
esse integra [illegible] ut patet [illegible] q.
83. ar. 6. quia sicut [illegible] q. i. nichil
[illegible] non possunt sacramenta nisi [illegible] in suo
ordine compleantur sed in illo casu debet
sumere non obstante quod non sit ieiunus
quia preceptum de integritate est magis quam
preceptum de ieiunio et in tali casu
oportet ieiunium infringere vel unius preceptum
infringendum est et observare preceptum ma-
iori quod est de integritate sacramenti.

Ista precepta ponuntur de consecratione di. ii. q.
i. c. Nichil et c. Nulli presbyteri alibi preter
... 2m non preceptum de integritate sacramenti
ponitur de conse. di. 2. de duobus capitulis
c. Relatum et c. Comperimus ex quibus arguitur
contrarius quia tenetur ex precepto prestare
sub utraque specie conficere pro integritate
sacramenti ii. q. i. c. Nichil tenetur ex
precepto tenere quotiens consecrat ieiunus
sumere de conse. di. 2. c. Prolegimus [illegible]
et non sit ieiunus et cetera tamen aptus sumere
quia preceptum ieiunii est tamen de honestate
sacramenti et reverentia sed preceptum de integritate
tate est preceptum de substantia sacramenti quia in
speciebus utriusque tamen consistit sacramentum et ideo est
maius et alteri preiudicat dicit et sic patet
quod non est verum quod dicitur in summa confessorum li. 3.
c. 32. q. 69. quod tamen in articulo mortis potest
sumi a non ieiuno sed si sacerdos post me-
diam noctem gustaverit isto die non po-
terit celebrare quia tunc incipit dies alterius
ibi q. 8 articulo si sacerdos post duas ma-
tutinas gustaverit sive manducaverit iterum po-
terit celebrare quia ubilibet prohibetur. Ad primum
principale quando arguitur quod tunc turbatio est impo-
dico quod non manet panis nec aliqua
pars eius et quando arguitur igitur substantia panis
annichilatur dico quod quod est verum ad bonum
intellectum et sic ad intellectum quod substantia panis
prius fuit et modo non est nec aliqua pars
eius et quando quidam doctores dicunt quod non
annichilatur sed convertitur in corpus Christi dico
quod volunt quod ad exprimendum conversionem et ex-
plicandum miraculum sacramenti non sufficit dicere
quod panis annichilatur quia sic non mentio
fit de presentia corporis Christi denotata in sa-
cramento et ideo generaliter miraculum sacramenti
sub verbis istis panis transsubstantiatur in corpus
Christi exprimitur miraculum tam a parte termini
a quo quam a parte termini ad quem et per illud
miraculum distincta sunt quod substantia panis desi-
nit esse absque actione corrumpente aliud quod
corpus Christi incipit ibi esse sub speciebus
remanentibus et isto modo utuntur doctores
isti conversione panis convertitur in corpus Christi
panis transit in corpus Christi quia magis
exprimitur per eas miraculum sacramenti et
tamen per eas non aliud denotatur nisi quod ibi
fuit substantia panis primo et postea desinit
esse ibi virtute divina sine actione corrumpente et
remanentibus accidentibus sive intencionibus sive
speciebus consimilibus et simul quando panis desi-
nit ibi esse tunc in eodem instanti inci-
pit ibi esse corpus Christi simul cum istis
speciebus. 2o quando arguitur quod tunc deus posset

ad 27

convertere stellam solis in stellam minimam et totam
machinam mundi et sic pereret tota
certitudo experientie etc. dico quod deus potest
plus facere quam intellectus intelligere et ideo
non est inconveniens quod deus possit totam
machinam mundi convertere et facere quod sit
sub speciebus unius minime speciei et potest
facere 2 corpora esse simul et 2 medietates
potest facere modo ubi est una medietas
modo et adhuc in loco minori illarum medietatum
et non est dare locum ita minimum ubi deus
non possit ponere corpus maximum. Quantum
ad certitudinem experientie credo quod
nulla est certitudo creata ita certa de aliquo
quin possit esse falsa per miraculum
divine rei et forte hoc lateat me
an sit vera vel falsa et contra. Si neuter
sit sed hoc dubitare dico quod dubi-
tare dupliciter distinguitur primo distinguitur contra
credere alio modo quam scire. 2o quod neutrum
oppositorum sit dubitare de neutro
quia sic dubitare comparatur secum credere
quia ista stant simul dubito istum hominem
esse nobilem et credo istum hominem esse
nobilem et sic conceditur quod quibus est dubitare

tales h' e lig'm h' e pl ⁊ hig ⁊ pt de
singl' accnsites ⁊ conced q nulla ctitudo
conclus' tlem dubitacom e hoc pl'
p nãz vl p copien'q aliq' acc'o. du
bitac' q tles cosistens pt simp'r idmis
ad assm sent de ista ⁊ pò sedet que
sint' e in nent' nec assio illi nec
dissencio ⁊ sic no dubito tles h' e
ligum h' e lap ⁊ sic de aliis quia
suffic' e m psuasio q de9 talia no
cursebat q h' no revelat' aliam n'
neqz qn h' facit q talia no facit
sn mag libilit' secqt'. ad 3m qn q
vit de inclitur' istoz acci. i ts pt
dici q ita pt vide n' intellige nec
gnare q s' opones sbe nate sin
pd intelligencia est ipa mec aut sic
poten' gnatina includit ipam mag
⁊ pò q' hõ videt sim' ei no pone'
q tles poten' ecent actu concedi de
lz' qm q a pt intellige gnare ts
⁊ facê oms opones in qs pt ho.

ad 2m pn'le qn a' q si sic tut
tles forent conced'e de pane fit corp9
xpi q erat panis fit corp9 v' vl e
⁊ hig. dico q oms iste sit disting'de
in in ista co q h. de pt dice tra
stan'q erat inlis vl transtan'q tam
a q' qupomis p'a' fit ple 2o st' lz'
⁊ est s'p9 de pane fit corp9 xpi.
i. sba panis fuit sub istis accn'tibus
ꝑ ꝯsecrom ⁊ i ꝑ ꝯsecrom fuit sb
eisd accntib9 corp9 xpi. virtute sacdot
dco conpntne ⁊ sic hig opones qn
inemnt' a doctorib conponede st ad
bonu intellcm ⁊ si acciplant ꝓpe ple
sut ⁊ si inppe lz st v' ꝯ. enba pane
erat corp9 xpi. i. sub speb sub qbus
e mo panis erat corp9 xpi. sili
q erat panis est corp9 xpi. i. sub
spebus sub quib erat panis prius

est mo corpus xpi et tut ad p'm
qn arguit' de pane fit corp9 xpi
de nono q' corp9 xpi fit de nono
acc'o' anis in spu no gna no valz
q aq fit calida de nono q' aq fit
de nono ⁊ sili pz ad 2m ⁊ 3m. ad
4m qn ar' h' pt ee lba panis pt
ee corp9 xpi dico q si acciplat'
ꝓpe e f' si inppe e lba ⁊ de cospor
ne ẽ ⁊ sic ponat' in ee sub speb
panis e corp9 xpi argnto lz que
sint lba e vl ꝫ. accnt' ꝓpos ꝓpe
q' mo st negacle inducco ⁊ non
ꝯcludunt n' vno mgr ibi ponta
lz sili dico ad illos v'pu costat
in altar ⁊c q v'sificatores locuti
inppe ⁊ met'e ⁊ in spu in q' sunt s'
v' in spu lz quo faciunt s' sili ad 3m
pn'le qn ar' q oculus xpi ⁊c q i'
e oculo x' realit' ⁊ met'm disspon'm
nego ꝯnaz q' ante e lbm ꝯnd f'm
ut argum' ꝓbat ea que qna no
lz est q no e idem ocul xpi
vl corp9 xpi ee i' ver' ⁊ ee ibi
situat' vl locat' ⁊ circumscriptiue q
denotur q dimensiones x' ampli
ent' dimensionib panis ⁊ qn dr' q
oculis xpi videt manu sua in hostia
sic' ꝯcedo illaz xpc pt tange ma'm
sua in hostia ꝯposito pma ad illo
intellcm. oclus x' videt manu sua
que e in hostia sz ad ista xpc pt
mone manu sua q' e in hostia ocu
lus xpi distat a pede in hostia
⁊ ꝯsilia dici pt q pt disting'de pcce
amphib'ia nam xpc pt mone ma'm
sua in hac hostia pt accipi ꝑ ista
xpc pt mone manu sua q' ma
e in hac hostia ⁊ h' est ẽ vl pt
accipi ꝑ ista xpus pt mone ma'm
sua pt q motus i' pt sub hostia

et hoc est falsum. Ad 2m de linea longitudinis
christi etc. dicendum quod ista linea est longitudo
corporis christi que non est alia res a corpore
christi tamen ista longitudo corporis christi denotat
aliam rem quam corpus christi scilicet [illegible] ita quod
corpus christi et ad hoc quod inter caput et
plantam sit distantia. et ideo tota longitudo
christi et latitudo et profunditas est in sacra-
mento sed non est ibi longitudo nec latitudo
christi est ibi latitudo christi hoc est latitudo
christi que realiter est corpus christi non est ibi
dimensionaliter vel localiter in loco hostie
sic quod pes christi sit distans ab ista
parte tantum quantum caput in illa linea sit
recta vel curva potest dici quod non est curva vel
recta nec est ibi linea et similiter linea
curva et recta est ibi quia longitudo christi
est recta vel curva in celo et illa est realiter
ibi licet non sit ibi curva vel recta Similiter
linea est ibi et longitudo est ibi sed longitudo
ista non est ibi longitudo hoc est eadem res
illa que est longitudo est realiter ibi sed non est
ibi quod sit longitudo ibi sed bene est longitudo
alibi. Contra autem corpus christi est ibi divisibiliter
vel indivisibiliter si divisibiliter ergo corpus christi est ibi corpus
christi extensum et ubi igitur est ibi localiter.
Si indivisibiliter contra corpus christi est divisibile
ergo corpus christi est indivisibile. potest dici quod
corpus christi est indivisibiliter ibi et hoc est falsum
corpus christi est ibi extensum vel divisum
secundum distinctionem partium. Et si arguatur
corpus christi non est ibi extensum igitur non
est ibi habens partem extra partem ergo corpus
christi non est ibi corpus christi habens sic ac-
cipiatur propositio dicendum concedi quia sic est corpus
christi non est ibi corpus christi id est corpus christi
id est corpus christi non est ibi habens partem extra
partem secundum longitudinem latitudinem et profunditatem et sic
intelligitur est quod est verum Si autem exponitur
habens pro istam corpus christi non est in re
que est corpus christi habens est falsum et habens

non licet et sic patet ad omnes illas propositiones
Ad 3m patet quod figura corporis christi est ibi sed
figura corporis christi non est ibi figura corporis
christi. Ad 4m principale quando arguitur videmus
vel corpus christi dicendum non dico quod illas species
video corpus christi et ideo non debent negari
in sensu quo fuit quia sic est sub speciebus visum
est corpus christi et non est sic quod id quod immu-
tat vel sensum visus vel tactus sit corpus
christi quia fide tenemus quod species dentur fran-
gantur et tanguntur et quod visio fractio
et huiusmodi sunt in speciebus non in corpore christi
Similiter immutatio visus et multiplicatio speciei
ad oculum est a speciebus tantum et non a
corpore unde d. 3. et d. 2. quando indicatur
panis est et calix quod oculi renunciant
quod autem fides postulat instruenda panis
est corpus christi calix autem sanguinis et
ideo ista dicuntur sacramenta quia aliud videtur et aliud
intelligitur quia quod videtur speciem habet corporalem
quod autem intelligitur fructum habet spiritualem
ubi manifeste dicit quod species dentur et corporis
christi sub speciebus non videtur sed intelligitur
unde proprie loquendo ut videtur non debet concedi tangi
corpus christi videri corpus christi Similiter nec
ista corpus christi tetigit me corpus
christi immutavit visum meum tamen loquendo est
ut plures dicimus habeant sanum
intellectum. Ad 5m principale quando arguitur de in-
tentione sacerdotis habentis coram se 8
hostias etc dicendum probabiliter quod non consecrat
quia actus consecrandi requirit intentionem
determinatam etc determinatam magis videtur quando
arguitur quod intentio indeterminata sufficit quia
quando sacerdos consecrat infinitas partes
hostie etc dici potest quod habet determinatam
intentionem consecrandi infinitas partes
quia ista hostia est infinite partes et
istam intendit determinate consecrare. Ergo etc.
Similiter quando sacerdos consecrat multas

d 47

d 47

hostias non requiritur quod sciat numerum hostiarum
sed sufficiat intencio consecrandi hanc multi-
tudinem vel intencio formata per copulativam in-
talem vel volem quod equivalet copulative
sufficit. Sed forte per disiunctivam in talem
non sufficit quia illa est intencio vaga
cum non sciat quod nullum panem vel hostiam
intendit consecrare. Ad 2m cum arguitur de er-
rore et dicitur continui vel compositi cum
queritur utrum consecrat vel non potest dici quod
talis non consecrat quia non habet intencionem
debitam requiritur enim quod consecrans inten-
dat consecrare panem visibilem et tangibilem
cum modo non est panis indivisibilis. Cum
credat talis quod omne indivisibile est sensibile
vel visibile et intendat tunc consecrare unum
indivisibile per se nichil consecrat potest dici
quod sic quia non omnis falsitas que implicatur
in intencione consecrantis impedit consecracionem
nisi ad ipsum errorem quod indivisibile sit sensibile
stat quod verum intendit consecrare panem
visum a se. Ad 3m cum arguitur quod intendit
consecrare omnes partes denominatas a numero
impari et sic potest dici quod talis consecrat omnes
partes tales quia quelibet quam ipse intendit conse-
crare est panis. Et cum arguitur quod ipse faceret
ibi infinitos panes in actu potest dici
quod dicitur faceret ibi infinitos in actu nisi
quoslibet duos panes mediat unus
alius vel potest dici quod non sequitur quod ibi sint
infinita panes in actu eo modo quo
loquitur philosophus 3 physicorum c. de infinito quia
sic requiritur non solum quod distinguuntur
a se causa cum potest continuitas sed quod quantitates
sue ut distinguuntur a se … quod fuit
panem vel turbato et quia manet continui-
tas in actu istius hostie ideo non panis
est factus in actu nec in potentia consecracionis fine
… et cum dicitur quod inter quoslibet pa-
nes mediat unus alius concedo et similiter concedo
quod isti panes sunt distincti quia non continuatur
alter tamen remanet una quantitas continua

ideo non sunt reducti isti panes ad actum
secundum modum loquendi philosophi 3 physicorum vocando
tamen esse in actu esse verum unum vel falsum
alterum sive non continuatum potest dici quod ibi sunt
infinite sive in actu et cum queritur de ta-
li consecracione superficies remanet … quam sit
ex ipso pane … tangitur
corpus vel panem potest dici quod simul tangit
panem consecratum et panem non consecratum
quia immediate post instans est panis consecratus et
immediate post instans est panis non consecratus.
Aliter potest dici ad argumentum a primo quod talis non
consecrat quia est dare aliquas partes proporcionales
insensibiles que si essent divisa essent separata
non essent sensibiles et non debet intendere facere
distinctum sacramentum de illa parte licet debeat
intendere consecrare panem insensibilem immedi-
ate totum per se quia talis distinctio vel pars
non potest esse sacramentum quia non habet species sensibiles
ad quas aut sacramentum distinctum requiritur distinc-
ta sensibilitas specierum et licet possit consecrare quamlibet
a consecrando totum et sic facere unum sacramentum
de toto tamen sacerdos non potest consecrare
quamlibet ut distincte quia quelibet non potest esse
distinctum sacramentum et ideo talis intendit impossibile
et propter hoc non facit quod intendit tamen con-
secrat unam multitudinem … Ad cuius
noticiam ipse non potest nisi deveniendo et
ideo illa multitudo est finita. Ad 4m de
intencione istius qui vult consecrare de car-
ne et de … potest dici quod ipse non conse-
crat quia habet intenciones repugnantes sacra-
mento quia requiritur talis intencio volo
consecrare panem et credo id esse panem
de quo intendo consecrare et ideo licet non
ex ista copulativa formare consecrantem in actu
requiritur tamen quod non habeat intencionem re-
pugnantem isti copulative. Si tamen intenderet
sic volo consecrare hoc quod fuit possibile esse
dubium an consecraret potest dici quod requiritur
in consecracione opinio de forma panis

et intencio ad consecrandum panem et non ad
vinum quia dubitat hoc est non credebat in
esse panem non habet intencionem debitam
nec consecrat .. Ad 4m quando autem de sacer
dote consecrante panem et postea furante
patet 3m quod licet tamen pro probabili in foro in
divino quantum ad reatum fatetur fraudem suam
non tamen debet laico restituere illos panes
vel species illas vel valorem sacramenti
quia hoc non potest fieri valorem panis ante con
secracionem tamen debet regnare se abstulisse pa
nem .. Ad 6m patet per predicta ad primum
.. Ad 7m cum dicitur non requiritur quod tunc
habet quibus melencolie dubitacione an
debeat velle non dicitur quia non oportet dubitare
vel dubitacionem distinguitur quia credere. Oportet
credere debet quod sacerdos bona fide faciat et
adorare sancte in ista tamen adoracione sufficit
condicio puta si consecratum est et si nullum
periculum est hostia non consecrata adorare
quia non adorat nisi sub intencione tacita
ibi subintellecta vel etiam absolute et pure
adorat et non sub condicione adiecta sed
vel cum condicione subintellecta .. Ad 6m
principale quia cum queritur quo sensu consecrandi est verba
verba dico 3a primo quod verum consecracio ac si
esset res permanens et tamen simul in verbis
in instanti prolacionis et per dictum quod prius est
verba vel fieri. 2o dico quod in ultimo instanti prola
cionis illius oracionis hoc est corpus meum est sub
istis speciebus corpus Christi et pro isto instanti
faciat sacerdos demonstracionem ad intencionem
cum dicit hoc est enim corpus meum vel non
intendit demonstrare ad quod est in reali
quando profertur illud pronomen hoc sed intendit
demonstrare id quod est in fine prolacionis
3o dico quod non dicit ista verba in persona
sua sed in persona Christi vel non loquitur de corpore
suo sed de corpore Christi quod quibus patet quod ipse
dicit verum quia si Christus eadem diceret diceret

verum et ipse dicit in persona Christi ideo dicit verum et
vulgarem modum loquendi vel manifeste
patet quod secundum seriem verborum quod sacerdos profert verba
ista recitative de Christo. Narrat enim
de Christo. dedit discipulis suis dicens accipi
te et manducate ex hoc omnes hoc est enim corpus
meum. patet ergo quod sacerdos non dicit formaliter quod
non dicit illud esse corpus suum sed dicit illud
esse corpus Christi quod recitat Christum hoc
dixisse et cum queritur quid demonstratur per hoc
hoc dicitur quod demonstratur vel fit demonstracio
in ultimo instanti per quem prius instans et demonstratur corpus
Christi quod est in fine sub illis speciebus Aliter
potest dici probabiliter quod hoc pronomen hoc nullam
habet demonstracionem quia tamen recitative et quando
in libro scripta dicuntur illa verba a sacerdote
vel si recitentur verba Christi et dicatur quod
Christus dixit Petro tu es Petrus manifestum
est quod non videtur hoc ~~pronomen~~ pronomine tamen
significative sed tamen recitative et materialiter accepto
et hoc videtur opinio domini Innocencii libro suo
3. de officio misse parte 3. c. 6 et 7.
Sed contra hoc arguitur tercio x sentenciarum d. 8 q°
si sic illa verba nullum ordinem haberent
ad potentem materiam et sic non accederet
verbum ad elementum quod tamen requiritur ad sacramentum
secundum Augustinum. 2o quod eadem difficultas ma
net de verbis Christi quando Christus ea protulit
.. Ad primum dicendum est quod quamvis proferat sacerdos
quod ad recitacionem istorum verborum cum intencione
consecrandi id est cum intencione quod corpus transsubstantia
ret materia debita fiat transsubstanciacio et sic
accedit verbum ad elementum .. Ad 2m de verbis
eisdem prolatis a Christo potest dupliciter dici
primo quod Christus fecit demonstracionem ad in
tellectum et ad sensum simul in ultimo instanti te
nendo quod ipse per ista verba consecravit vel
potest dici quod ipse virtute divina consecravit
ita quod in principio consecracionis ante tempus prola
cionis illorum verborum fuit ibi verum corpus

xpu et q illa vba postea dixit fiet dar
tua ostendi et sic p3 ad qonem
v tm ofo faticeda sacdoti sit hoi
neca ad saltm q no qr ex sola
otricoe pctm dimittat igi no est
necm postea ofiti qua p3 qr ofo no
est neca n pp dimissionem pcti and
pbo qr gra et culpa no se opatur
s stati ad otrtoem pctore infudit
sibi gra mo ut eze In qacq hora
2 ingemuit pctor et c et sp de pe
di 1 xxe apti et recitat mgr di
iii c 3 lacme lauant delictum quod
voce pudor e ofiti g ofo no est
neca Confr qr petro magd multos
qz prores fuisse legim ex scptura Veraz
ofessos de quoz ofone nulla
3 scptura hetur sp ofo dr faticeda dis
cto sacdoti qui stat distinc int
lepm et no lepm sic nos culpas et
re penas sz otingit alq q aliqs no
sacdos sit distincte int pcta et qntites
pctorm pecee sic sacdos et alq pctor
ipemet et tales no vr q licz no
sacdoti ofiti sic q idem ho posset
in casu pro sibi ipi penas imponere nec
4 sit necm recurre hre ad sacdotes sp
s ofo sit neca ad salm vl e hod
imposita de iure divo vl de iure
huano n et no de iure divo qr illi
qm tm fuit sub iure nali obligati
fuit ad ofom sicut pbatur e quia
adam et caym rephendunt qr pctm
suu ofiti noluit gen 2o et 3o
et sic Job fuit in tpe legis nalis
et tm ipe pcta ofitebat ut p3 Job
31 si abscondi ut ho pctm meu
g ofo no e tm de iure divo
s de iure nali Cont qr e de iure

nali sequitur dcam nalis rones et
eode mo fuit nota apud omes
7 sp no e neca nisi qr instituta
a deo sz diua institucio nobis
pmulgatur Jacobi 5 c Confitemini
alterutrum pcta vra sibi no fit mencio
de sacdote Sz ibi in lra psna dr
in casu ofiti socio ubi dr sic c 5
si desint sacdos pximo vl socio
6 faticeda e ofo sp s sic vr q li
cet ofiti cuilz sacdoti qua p3
p id qd dr mgr c 8 in fine qui
cus ofitetur sacdoti melior q pt
ofiteatur et in c 11 querendus e sac
dos sapiens qui in ptate sua
hebeat iudicium g relinquit iudiciis
ofitentis elige sacdotem ?9 ffessor
qr quilz sacdos hz claues igitur
quilz sacdos pt quilz absoluere et
ofirmar qr quilz sacdos pt ofirmar
ofecre corpus xpi q maius e g et
s ad opponm dicens ?cepit mo fa
cere ofom g e neca ad saltm and
p3 qr xpus Jo 20 qn dixit aptlis
et disciplis suis accipite sps s quorum
remiseritis pcta remittuntur eis et de
dit eis ptatem iudicandi de pctis
g eo ipso imposuit aliis obediam
et subiectionem qr sine eorum subiectione
no poterunt illi cognosci sua ptates
qr cognoscere in iudicando pcta eorum
no poterunt n p ofom audiam
sp ofiti sacdoti e preceptum ecclesiasticum aptlice
s dr in decr di 19 sic omes
aptlice sanctiones accipiende sunt tamq
ipsius sp ofo de pcttis
et remissione omes utriusque sexus
preter octauo toletano sic Innocentio

2° quod omnis utriusque sexus fideles postquam
ad annos discretionis pervenerint omnia
peccata sua saltem semel in anno confiteantur
fideliter proprio sacerdoti. [illegible] magister li. 4. di.
17 c. 1 dicit quod non sufficiat deo confiteri
absque sacerdote nec est vere humilis et pe-
nitens si non desiderat et requirit sacer-
dotis iudicium. Ad primum dico quod ad
esse necessarium ad salutem potest intelligi dupliciter vel
quia sine illo est impossibile habere salutem vel quia
non est in libera potestate volentis habere sa-
lutem id contempnere et tamen salutem habere. primo
nullum sacramentum est necessarium ad salutem quia deus
virtutem suam sacramentis non alligavit et sic
confessio non est necessaria nec contritio sed sufficit
sola voluntas dei cum ... 2° modo est
confessio necessaria ad salutem quia non
est in potestate hominis isto sacro contempto
obtinere salutem. Unde quibus quando est copiosus
... et potest loqui et habet copiam confessoris
si periculum mortis tenetur confiteri sacerdoti
vel alias ... ordinatori vel
commissionis. Ad primum vero dico quod peccatum
potest remitti quod si homo opportunitatem contempserit
nec de isto contemptu peniteat peccata
peccata dimissa sibi imputantur denuo.
Argumentum tamen concludit quod confessio non est
necessaria ad salutem primo modo. Ad 2m dicendum est
quod lacrime lavant delictum quod pudor
est confiteri tamen non obstante pudore oportet
confiteri. Ad confirmationem dicendum quod multa sunt
facta que scripta non sunt. Ad 3m dicendum quod
scriptura ... non est clavis sed auctoris distinctio
qua non habet clavis nec inde super scrip-
nec habens claves ligatas sicut sacerdo-
tes qui materiam subiectam non habent vel
ordinarie vel ex commissione. Ad 4m
dicendum quod confessio est de iure naturali dicto vel
...vel positivo sed ... de iure naturali

2m non sed de iure divino sicut de primo ...
... de adam et eva et forte sic
de iob. Et tamen iob ... dam-
nati fecit confessionem hominibus non ideo sequitur quod hoc
fuit de lege nature sicut nec multa que
leguntur fecisse. Ad 5m quod iacobus presupponit
institutionem factam a christo Joh. 20
sicut argutum fuit in prima ratione ad
oppositum et ad oppositum de penitentia ... quia sunt
... et beda de confessione ... et de sola
sacerdotis ... de venialibus est magis congruitatis
quam necessitatis. Ad 6m sacerdos prebuit
in ... et sic patet ad totam questionem.

Utrum penitenti confessio non proprio sacerdoti
... commissionem confessiones
audiendi necesse sit iterum confiteri peccata sua
proprio sacerdoti. quod sic quia extra de penitentia et remissione
omnis utriusque sexus postquam ad annos dis-
cretionis pervenerint omnia peccata sua saltem
semel in anno confiteantur fideliter proprio
suo sacerdoti. Sed ... audientes confessiones
sicut faciunt predicatores et minores quorum
aliquis non est proprius sacerdos. ergo non
obstante confessione facta talibus tenetur eadem
peccata iterum confiteri proprio sacerdoti. Preterea
illud quod cedit in preiudicium alterius
non potest per privilegium alicui concedi sed in
preiudicium curatorum cedit si aliqui ab
eis sine eorum licentia possent subditos
eorum audire ergo etc. Preterea multiplicius
proprius sacerdos tenetur sibi ministrare ecclesiastica
sacramenta sicut pro anima sua reddere rationem sed
impossibile est aliquem sufficienter cognoscere rei
de qua tenetur rationem reddere ergo debet sibi con-
stare de salute anime sue et per consequens de
confessione et conscientia anime sue. 2° quia pro-
verbia 27 diligenter agnosce
vultum pecoris tui quod non potest melius
fieri quam per confessionem ergo etc. 3° quia ...

Questio nona ...

quod unius hominis sint plures iudices immediati / quia si contraria preciperent neutri posset obedire et foret omnino contemptus si neutri obediret ¶ xi q. i. pervenit. Si sua unicuique episcopo iurisdictio non servetur quid aliud agitur nisi ut per nos per quos ecclesiasticus ordo debuit custodiri confundatur. Hoc eodem modo si non suus proprius parrochialis presbiter in medio sit interiectus ut ille solus suos subditos audiat [illegible] contra ¶ Ad oppositum est consuetudo / optima legum interpres. extra de consue. c. dilectus. Sed per totam ecclesiam in omni regno inolevit talis consuetudo quod tam laici quam clerici confitentur fratribus predicatoribus absolvendi ex commissione solum vel etiam confitentur eadem peccata alteri sacerdoti cum licentia. patet in regibus principibus et nobilibus et episcopis religiosis et laicis quibuscumque qui passim prelatis et fratribus confitentur propter licentiam optentam ab episcopis vel a sede apostolica. Hoc non est hic tenendum in dubium. ¶ In ista questione est difficultas oritur pro maiori parte de isto c. extra de pe. et remis. omnis utriusque sexus quod est in primo articulo superius allegatum. Istius opinionis quod non possunt audire confessiones fuit Jo. de poliaco ex occasione cuius premissa hec sunt errores cum replicatione magistri [illegible] ¶ Unde sciendum quod anno domini M. CCC. 26. fuit quidam doctor parisius dictus Joh. de poliaco sacre theologie professor qui posuit tres articulos. ¶ Primus fuit quod confessi fratribus habentibus licentiam generalem audiendi confessiones / tenentur eadem peccata que confessi fuerint iterum confiteri proprio sacerdoti. ¶ Secundus quod stante statuto omnis utriusque sexus edito in concilio generali / romanus pontifex non potest facere quod parrochiani non teneantur confiteri omnia peccata sua semel in anno proprio sacerdoti et parrochiali curato ymmo nec deus potest facere hoc quia includit contradictionem ¶ Tertio dixit quod papa non potest dare licentiam generalem audiendi confessiones quin sic confessus teneatur eadem peccata iterum suo proprio sacerdoti confiteri id est parrochiali curato / Hic cum magister licet predictos articulos docuisset et publice defendisse et se posse defendere diceret / tamen apparuit in consistorio coram papa et cardinalibus asseruit tamen se velle tenere in premissis quod sedes apostolica diffiniret / Multis tamen disputatoribus assignatis tam in consistorio quam seorsum istos articulos publice revocavit [illegible] se volentibus fratribus in contrarium dicere nesciret / demum quos articulos et errores contrarios sedis apostolice emanavit in hac forma / Nos igitur attendentes quod eorum articulorum assertio sano et doctrina redundat potius in multarum periculum animarum ipsos articulos per plures magistros in sacra pagina examinari fecimus diligenter quorum ne in errorem quod absit animus simplicium prolabantur predictos articulos et quemlibet eorum tanquam falsos et erroneos et a sana doctrina devios auctoritate apostolica dampnamus et reprobamus de fratrum nostrorum consilio et assensu doctrinam ipsis contrariam esse veram et catholicam affirmantes asserentes quod illi qui predictis fratribus confitentur non magis tenentur eadem peccata iterum confiteri quam si illa confessi fuissent proprio sacerdoti eorum modo dictum concilium generale inhibentes quoque districte ne quisquam predictos articulos dampnatos et reprobatos et contraria in eis vel aliquo eorum tenere audeat vel defendere verum et supradictus magister Jo. de poliaco in sermone et etiam in scolis parisius publice predictos articulos revocavit / Ex hiis patet

1326
Jo. de poliaco

quid sit dicendum ad qonem ista in hac qone
dnus ppe declaravit q iste tres qones sol
ve(n)t/ pmo q qfessi fratribus habentibus licentia
gnalem audiendi qfones/ no tenentur
iterum eadem pcca qfiteri ppo sacdoti nec
plus q si alias fuisset illi sacdoti
eadem pcca qfessus teneretur eadem qfiteri
2o q stante qsuetudine omis utriusq sexus
simus potissime pt face q prochial
no tenet oia pcca sua semel i ano
qfiteri ppo sacdoti. 3o q dnus pp pt
dare licencias gnalem audiendi co
fessiones sic q qfessus ha(bens) licencias
ttem no tenet eadem pcca iterum qfiteri
ppo sacdoti. Ad hoc maiorem intel
lectum tria fient. pmo recitabo de statu
tu omis utriusq sexus &c/ 2o ondam
q inich intencio condentis statutum
fuit q fuaret ad litteram sed vba
de statute sermonis vel vocis sonat
ut. sz p ppm sacdotem potius pro
chialis sacdos intelligatur. 3o dabo
intellectum qndm de statuto. De pmo
statutum/ ~~oie~~ e tale omis utriusq sexus
postq ad annos discretionis pvenerit
oia pcca sua semel tc i ano qfite
atur ppo sacdoti/ & iniuctam sibi pniam
p vibus studeat adimplere/ suscipiens
reuerenter admius in pascha eukari
staris/ nisi forte de ppm sacdotis
qsilio ob rationabilem causam ad tempus
ab eius pcepcone duxerit abstinendum
aliogn ab ingressu arceatur eccle/ &
moriens xpiana careat sepultura
Et ut hc statutum fiet frequenter
in eccis publicetur ne quis ex ig
nrancia & cecitate velamen excusa
cionis assumat. Si quis & voluit
alieno sacdoti insta de cau qfiteri
licenciam prius postulet & obtineat
a ppo sacdote cu alis ipse eu non
possit absoluere vel ligare. Illud q pos
tea sequitur no est ad ppositum meum mo
q2 nichil i po nisi infortio q sac
dos sit cautus & discretus i pniam
iniugendo & offm qfessionis excepto
2o dico q inich fuit de intencoe
condentis statutum q fuaretur ad litteram
intellectum q gnaliter fideles tenentur scil
in ano qfiteri prochiali sacdoti sic q
statutum illud sic intelligatur p ppm
sacdotem pbrm prochialem/ & ar pmo
sic. si ita debet intelligi sequeretur
q qfessus dno ppe vel eius pniario
teneretur iterum qfiteri eadem pcca pbro
prochiali q fatuum e dicere & erro
neu gnale pz q2 prochialis sacdos no
est pp vel epus. 2o sic pp manens
pp no pt face ad quo pdat iuris
dicoem i me(n)tas sic qlibet catholicum
cu sit vicarius gnalis xpi. g no pt
face qn quelz qfessum pt absoluere
& si 1c legittime exequitur pniam sibi
iniunctam peniteus e simpliciter absolu
tus Sit igitur tilis peniteus a. arguitur
sic. a. est simpliciter absolutus a pp g
pp no pt face q ipse teneretur iterum
qfiteri eadem pcca qua pz q2 pp no
pt face q iste indigeat sacramento
pnie p eisdem p quibus iam satis
fecit p sacram pnie aliogn suum
sacramentum fuit insufficiens q nephas
e dicere g no pt facere q ipse tenea
eadem pcca iterum qfiteri sacdoti prochi
ali vno nec deus pt face q ho teneretur
iterum qfiteri de eisdem pctis p q(ui)bus
sufficient & legittime p sacramentum

pmo satisfecit q2 p casu satisfecit et se-
tent uti de hoc questi si no satisfe-
cit satisfecit et no satisfecit qd e im
possibile.. 3a sit in eadem constitucione dicit q
si subditus debet iusta de causa alio
sacerdoti confiteri dz petere et obtinere lice
ciam a ppo sacerdote q2 alit no pt alius
sacerdos ipm solue ul ligare quo
aut ppm sacerdotem dicit h' ipse proch
sacerdotem ul no. Et no bene exponitur q
conditor canonis no intelligit p ppm
sacerdotem prochiale sacerdotem Et sic
si solus sacerdos prochialis pt alteri co-
mitte licenciam absoluendi subditum
suum si ipse no pt hic comitte alicui
su[b]luna psbri prochiali q e minus ab
surdum / 2o q2 in ppa ppoe illius statuti
qui sic dicit. omnis utriusque sexus et sic
distribuitur tm p hoie qui e utriusque
sexus scilicet ermofrodite qd e
ridiculum facere dicere ul p quolibet hoie
ul p quolibet inuto p'oo no intellexit
conditor canonis intencionis et s. 2o s.
q quilibet p' de sue licencia dz confiteri
psbro prochiali / si oz ipm / epos /
religiosos confiteri psbris prochialibus
quod est absurdum / igi statutum no
pt teneri ad istud uerbum sicut
experiencia satis docet / et confirmat q2 e
qui condidit hoc statutum / no tenuit
id in se ipso nec in aliis postea. 1o
q2 tota consuetudo ecclesie e in contrarium
q2 epi constituunt suos pniarios q
absoluere ptr de dyocesi sua et sub
trahit a curatis eciam pctra ita tales
ut no absoluant in eis Et vr ipse co-
stituit pniarium generalem qui ab
soluit potestate ppe q et ipi no

pnt absoluere et multos alios pnia
rios statuit sicut pz et factum est
dicere q ille qui debet absolui a pctis
suis de curia i[n] uigilia pasche
nc alicui pctum e confitetur p9 pniam
q2 forte simul in eadem ecclesia e pro
sacerdos et legatus ppe debet statim
ire ad psbrm prochialem antequam conficiat
.6o aut ipse pt comitte alteri a
curato ipso manente curato tunc qr
comisit in absolucionibus ul no Et sic
si iste bene licenciam ex comissione
pt tantum qm curatus si s absol
uit subditum curati ita quod iste est
absolutus sicut s prochialis sacerdos ipm
absoluisset Et cuiusmodi e qd s fuisset ab
eo primo absolutus no tenetur itm confiteri
si nunc mod Et no pt ipse talem sibi
comitte qui comisit psbro prochiali
ipso manente curato. Conn ipse comit
tit plus aliis q h' et suis subditis
sicut pz de epo et pniariis suis
quos quibus pt quidem pt prochialis
sacerdos et plus si ecclia est q ipsa
pt facere pniarios suos quot sibi
placet si quibuscumque generaliter ordines
sacerdotales pt comitte plus q sacerdoti
prochiali ul tantum ul minus sicut sibi
placet. Idem et est de epo quantum
q quilibet sacerdotem pt facere pniarium
suum et suos curatum et eisdem curato
3o dandus e intellectus decretali
p dicere / omnis utriusque sexus ut ubi est
sicut q intencio conditoris canonis
illius e inducere hoiem integre et
mundum et adimus scilicet in anno ad co
fitendum et quitandum die pasche
debet aut idem i 1o statuto no preci-

ꝓpriū sacerdotem parochialem sacerdotem
sicut supius ē ostensum / Unde apud
intelligentes distingui solet de ꝓprio
sacerdote q(uod) iste t(erminu)s sacerdos ꝓprius pt
distingui ex appo(si)to q(uod) alienum vel
q(uod) gn(er)alem p(rim)o mo loquendo pp ē ꝓprius
sacerdos cunctorum catholicorum & eps cuiuslibet
in suo episcopatu 2o mo ud q(ui)a no est
sic ꝓprius uni q(uod) no sit q(uo)q(ue) illi et
alii / Et sacerdos parochialis cuius parochie
ē sic ꝓprius sacerdos istorum qui sunt
de parochia sua & alienus illorum q(ui) sunt
de parochia altera / Illi no qui habent
commissionem a pp(a) inmediate / sicut mo est
de fratribus predicatoribus & minoribus sunt ꝓprii
sacerdotes p(rim)o mo q(ui)a no sunt alieni
s(ed) generales / Et de ꝓprio sacerdote ad istum
intellectum loquitur decretalis. alioquin
foret contra innocentium q(ui) ē in textu pape Joh.
20. in constitutione supius incorporata
contra m(a)g(ist)rum Joh de polliaco ar(ticu)lo 2o d(...)
d(ic)te extravagante constitutionem omnis utriusque sexus
sim(ilite)r potest prop(ter) ... facere q(uod) parochiani
no teneantur confiteri peccata sua ꝓprio sacerdoti
vel accipit ꝓprium sacerdotem simul pro ...
... q(uod) presbitero parochiali no ut accipit
decretalis predicta q(ui)a p(ro)ut tunc p(re)d(ic)tus d(ictus)
Joh de polliaco contra illum includit i(n) 1a
2a quibus fideles catholici tenentur sel(emel) i(n) anno
confiteri omnia peccata sua ꝓprio sacerdoti & ab
parochiali no tenentur confiteri omnia peccata sua
sel(emel) in anno ꝓprio sacerdoti & id d(ic)tum ē q(uod)
... contra ... q(ui)a ... ꝓprius accipitur
equivoce in decretali & in errore predicto
& in errore predicto Joh. sicut patet
p(ro) presbitero parochiali in decretali no sicut
p(ro) omni sacerdote habente potestatem absol

vendi ordinarie vel ex commissione & habent
concordat p(ro) o(mn)ia d(ominu)s d(ominu)s hostiensis in
summa q(ui) ... copiosa li. 5. ti. 38
& de pe. & re(missionibus). sub § ... parochia
ubi habentur in fine d(ic)ti § post omnes
illos ꝓprios & inme(dia)tos sacerdotes / Et ꝓprium
episcopum dyocesanum / Et ꝓprios sacerdotes & (ceteros)
illos quibus indulgetur p(er) licentiam specialem /
Sic igitur ut d(ic)tum ē q(uod) quilibet subditus
presbitero parochiali pt habere confitendi sub
superioribus istis s(cilicet) d(omi)no pape in q(u)o ē iurisdi
ctionis plenitudo in o(mne)s catholicos /
cuius primario generali / Et eius prima
riis inferioribus. / Item epo dyocesano /
& eius primariis generalibus / Et cuilibet
qui commissionem h(abe)t a sede ap(osto)lica / vel
dyoce(sano) / vel presbitero parochiali / ma(gis) q(ui)b(us)
istorum pt d(ic)ere licentiam suis subditum
parochialem presbiterum / Et p(rim)o episcopus & cura
tus / Ad ... p(rim)o ... ad p(rimu)m ... p(rim)a
d(ic)ta supius quis sit verus intellectus decre
talis ... q(ui)a ꝓprius sacerdos no distinguitur
contra gn(er)alem sacerdotem s(ed) alienum / Unde au
gustinus d(ic)te constitutionis. Si quis autem voluerit
alieno sacerdoti iusta de causa confiteri
peccata sua licentiam postulet & obti
neat / Unde intentio constituentis ē
arctare subditos unius parochie ne
accedat ad sacerdotem alterius parochie
qui no h(abe)t iurisdictionem sup(er) eos per
commissionem d(omi)ni pape / vel dyocesani q(ui)a
ille no ē alienus s(ed) ꝓprius & q(uia) ... [illegible]
... ad 2m ... d(icitu)r q(uod) 1o q(ui) accedit i(n) p(er)
indiciu(m) ... d(ic)t(u)m q(uod) maior no ē ...
... cum ... ꝓprii ...
bono ... seu ꝓprii / Unde ubi ...
... pt ... ꝑ ...
sine ... alienum ꝓprie s(ed) ...

pdicco sui licet ille qui vox e reipu^{ce}
p bonum que pdicatē illi ppone q̄-
mo pp loquo sibi no dat ee pm
dile q est ampliatum & gnatum boi
gis rei publice cuius e iste ps | Unde
bn pt gedi ar^{r} roma q̄l ad ppo^{m}
ac^{ne} Illud dicitur ex psse 22. q. i.
dz. q p mlē^{m} no pt gdi in aliq pm
dictum | & qn ar^{r} q p mediaw pt cura
to p alii datur ptas & iurisdictio
in suos subditos | Dicunt doctores q nulli
pt ibi pmdicam alicui | nisi subtha^{r}
q e sibi in fauorē indultū | s ptas
& iurisdictio no e curato indulta i
fauorē ppone | s ad vtilitatē plebis |
& honorē dei & ideo si supioribus
plati videat^{r} expedire ad vtilitatē
plebis | & honorē dei | pt mo^{s} ipnt
gnuitte aliqs a platis | in feoribus iuris
dictionem in subditos corp & sic pm
dicco corp | sicut si dns pp faceret unū
simplicē sacdotē legatum in anglia
i nllo pdicaret epūs n^{e} aliqs inferio
ribus platis | Ad pmum motum qn ar^{r}.
Ille sacdos tene^{r} sibi inistre eukar^{e}
sacram | s^{z} tene^{r} scire vitā sua & au
dire gfom de omnibus pctis suis | ne
gat^{r} qu^{r} s sufficiat sacdoti | q dicat se
gfess illi qui potuit eū absolue
q2 dato q sibi gfiteri^{r} aliq̄ veritatem
seu pernitate lire no poss de vita
te deip suorū nisi eccles suo dnis
& io in simi^{r} occultis dz sacdos crede
suo subdito dicenti se ee gfessu ali
cui qui lit ptatē a se ul a supiori
suo | secus e in manifestis & i crimi
nalibus publicis | de quibus no oz q
sacdos stet in simpli^{ci} vbo subditi
sui | nisi p litas gfessoris ul testiom

legitime & audat^{r} | Unde dz bn^{r} de tali
subdito q ul sacdos videt eū inreti
tū aliquo impedimento quo nunq accedet
ad eukar^{r} impedimento dico ptinete
ad forū iudiciale ul aliquo impedimento
ti ptinete ad forū pnie. p^{o} mo
no tenet sacdos stare ad dcm
subditi sui in pascha in petente
eukar^{r} nisi legitimē fidem faciat
se fore absolutū. 2^{oo} tenet^{r} | et ad 2^{m}
form eunstum pu^{ho} | de ante pu^{r} 2a
diligēt agnoste & dz q ulli in
pont^{r} impo^{le} ex^{a} h. 6. de regl iuris
nullus pt ad impo^{le} obligari & ante
dcm intelligitur de agnicōe gfite
foret platus obligatus ad impo^{le}
& io p^{o} & pu^{r} mo^{r}. de agnicōe que
lire pt p eptiōem in gu sacerdos | Srio
de manifestatione gsttis in occultis | de
q̄ agnicōe dz credē subdito suo ex
quo alia gignicōem lire no pt in
talibus & si ad eū venit & dixit se
dignū pcep^{ne} eukar^{r} lire agnicōem
q sufficit curato | Vnde si sic aucte^{s}
obligarz platud ad ppolito audiendum
no possz alii vices suas gnitte
q eū faciunt gtra venies ponendo
loco suo sacdotes qui no sunt plati
Ad 3^{m} qn dr^{r} q ingens e q alioni
deputentur ptes inditiones imedi^{ti} | dz
q no e bñ s expedit h^{c} si. non
in in ca^{v} uro dz. i. no tenen^{r} sic
exce actu iudiciū sup eandē nam
licet possint | Ad 3^{m} pn^{c}. dz^{m}
q ista auctēs loquitur de iurisdictioe
in foro publico & simi^{r} qn gfert
epus iurisdictionem seu ptatē alicui
audiendi gfones no ausfertur a fori

plato in f dico sua f datur ei coad
iutor ad excipiendu in f dicioni suaz
q puri lic e ezm q in f dico sua / Sz
ponat q phibeat subdito ne gfite
at alicui sueri licz audi di gfones
ex pui / dd q tn no beat impu
par in pare / sua phibico no dz
ff dz de gc p supiore suo / vl p
fuatore pinitati gmit castigati
sicut de inlet vsu est / Sz in q
dz pinitatis absolued inige sibi
gfesso q sabti in guali pro sacdoti
gfiteat dist dns albinus de pro
sacerdote i de psbro pro q vl est
pastor sicut rect / vl e ppetuus vicari g /
vl e saltz sacdos gductus. zco no
oz p mo arcd q suffiat q absol
uens iniugat pinteti q ituficet p
catu suu sic ee gfessu t ab illo
absolutu qui ptatem bnt ab ipo vl
ab epo / Sz quid si subditus cura
tu suu decipit / dico q si vellet pt
quodatz ordine p eam de gfom
audiend / tn opteat iudio stare in
foro gfonis secte in dicto gfiteri
/ Sz q dicu dno Adam q ponit Joh
monachi in exposicione qua ponit sup
gstitucoem bonifacij 8 vi q sic mag
dd ppetua vel mediaz sic karre
dna i e in exponendo c. e. istius gsti
tucois statim de qrit inq p. i. d
statutu bonifacij derogat gstio ge
nerali xv de pe t re / Ois vtriusq sexus
zc t indz q no e gtrad ff gparia
t sic intridz z infra qui pt gdi
vba vacua inducit dubiaz an co
fessus fr teneat iuri gfiti t videt
q sic tn no est ex necitate p

curati ff ex obligone tmo loquit
in ffr psona ad gfitentem qui volunta
rie ad frem accessisti vult dicere q lic
ebs pro chiam gfess fr tn no liba
a dca gsti oe omnis vtriusq sexus zc
et relicto pte spuali cu fuit gnis
sue volutarie init ad illud tn non
fuit astrictus / t ad hoc gd no dz q
gfess fr remitti deat ad curatu
t sibi iteru gfiteri an mltips t primo
pt q si no g pt ptate curati i au
diencie gfonis perictu exhauriri
t pinle no ez qd vgit in aliquis
enorme lesione ex de dcis vng
gessu / zo q si pt cet in ptate sub
diti volu recede a curato t hc poco
quo curabit qr morbu no pit / zo
qr licet no cet necessario curato agsce
velut pecore sui q i e ex pte gfes
si qui bu gfess e fr inte tn curati
pp periculu cu dt cv. 22. cura illuz
habe / 4o pt subditus posse tu fre
medij remedio ad gfessiom curati dico
sic ee fri gfesso / 5o quoniam curatus
casastica sacra subdito que no
nomit dispensacio nisi pe nisi subditi co
fessi sunt notoria cura alia quo
pt fri gfessa revelare / 6o ano pt
q epus t iuriz fr t curato datur
ptas in solidu g pcij alt exple
no pt reliquis sup eo q de eodem
nisi subditus velit vnd z potius
Joh monachi q ars pcedit si ibi
fuissent duo curati ab uno pir
ez curatus datus e ab antiquo
sicut bnt ptatem ab exordio sui
decois ecce d. 21 i nouo testito

ste sp denono ben'^s psint dare ne
potas curati nō tollat^r. s; inuetur
bn inq gne qz e ꝑ plato e sotcius
iure simhato n^c ump ex prim est
nccm z.7 est bolidarm licet sit eq̄lis
ptas absoluēdi et audiēdi necitate
benuēdi ad curatū remat. q̄ nō est
expsse ablata q^o adhuc an^t gtra
opiom pr̄am et solvit sic. ptas sim e
a maiori hita sic heat^r a pp^a sine
ab epō sz e pocior ptate ror^s
si igit^r gfessus rom iurta gsone
nō cget. mlto mīq gfess^o unde sic
bolidarum z necm solvit ḡui et
e in h^c argu^o falla sigue decre
ta s ptas gcedit in q̄nto non
oz q̄ gtet in q̄ru irrucōe. gur gsi
ar^t et solvit q̄ nō sit digna veri
tacōe tamē descedit ad ipm q^o
q̄ est ptas a iure gcessa plat^s lo
gndo de ptate q̄ e ꝑ statum pure
de simul^s q̄ mo tetat hugo et ost
in sum^a gwilh durati i repto^o et
doctor sns in 4 smas di. 19. a
q^o 3^a. 2 gnes spma e q̄ gml^s sac^r
dos ptate ord^s regl^r pt a q̄l^z
pecc^o absolue. r^e e q̄ licet sacdos
heat h^c ex pte ordinis nō tn̄ h^t
ptatem iursdicois seu gtentiuas nisi
in subditos bn sicut in foro iudi
ali nō ligat quod nec absolvit
n̄ subditū ita e in foro pniali
et sicut sacdos nō h^t gtentiū sic
gtrahis in corpus xpi bn qui non
h^t mā3 ꝯ subiectam ad sacrificandū
sic nec in h^t cā^u. sic agē n̄ i mīz
sic subita.. hic sut qda dca que
placuit in excepe de glō dn̄ Joh
mochi et oīa ista dcā sc̄ errore

et sivala et ab hoīe laico in theol^{ca}
facult^{te}. gscripta p3 ca^a ex p'us locq^s di
c̄i ex alijs q̄ sup' indirpsi in cor^e
gonis ꝑ errore Joh de poli^{co}. pt
ar^t p^o sic 21. q. q̄ ad pp'etuā gra^a
ordinati pt b tila^{cz} nulla mū^{oe} balent^r
nec ad puatū titlm̄ gmodū q̄ sit
ad bon^a gne ꝑfixa s; mancatib^s tis
quos instituerint pres neo iuste
opp^r et aliem s; qq^i e gso ul itez
ibidem c. q̄ sea decta stolp canoi^m
neiem magr̄ c̄i apl̄icū gsuat oz
Item c. cont^a statuta prim gdere
ad ul iuūe n^c h^c gunid pt sed^s
auctes dolin^r h oid et arc^o dni
solu^o incipit 124. q. p^o chris nac^z
videt^r sicut sacsca roma eccia
nes et auctes canos^b impat^r s; nō
ois alligat^r Et infra hoco g^r
sir q̄ gnalia decta spalia pinha
indulge^{ce} et spali binfi^o gced^r q̄
gnalit^r phibet^r decto et inf^a q̄ cu
g^o de decū ul qnbi^r eccasti^s
negocijs sacris canonib^s desecat^r
intelli^{da} pt nccio sinal^r n̄ aucto
rone ali^s si mādant ul pnusit
ecc^i ad illud decto. De gse 1.
af hō oz repli^{cle}. bh dr q̄ nō
oz repli^{cle} indicari si si baie^{te} tpm
statuta q̄ bacon^r gnalia et mayo^r
ad vrgenc necitates et eindes bti
litas h^c. expostat bn ordinacor
q̄ phibitoe cople gingal nō se
gcedat ult^a x gnd^r p3 32 q. 8.
h salub^m et in alijs Item sinarōe
s; pt i melius gnmie p3 27. q.
9. eme3 4.. h sicut^r qda replica
ciōes socij gtente i. 6. ar^t q. q^r
tolh^o pt in punctes ad h^c sp^o sc^be
hic nō curam.

tu quib; sacerdos possit quecu[m]q[ue]
absolue[re] a quocu[m]q[ue] pecc[at]o / Dic[itu]r q[uod]
sic / q[ui]a q[ui]cu[m]q[ue] s[un]t claues / h[ab]et tota[m] pota
tem ordinis / s[ed] p[otes]tas ordi[ni]s [pro]p[ter] cla
ues e[st] suffic[ien]s ad absolue[n]d[um] a q[uo]cu[m]q[ue]
pecc[at]o / ig[itu]r [et]c / Dic[endum] q[uo]d q[ue]ri[tur] q[uod] ad absol
ue[n]d[um] in foro co[n]sc[ienti]e requi[ritur] duplex
potestas s[cilicet] p[otes]tas ordi[ni]s / [et] p[otes]tas iurisdi[cti]o[n]is
q[ue] ordinat[ur] d[e]s ul ex [com]missione
sit alt[eri] subditus / Vn[de] dic[itu]r q[uod] p[otes]tas
iurisdic[ti]o[n]is p[ote]st e[ss]e in aliq[u]o p[ote]n[ti]a in
archidiac[on]o ad ligand[um] [et] ad solue[n]d[um]
in foro contencioso p[ro]p[ter] sua[m] [com]missio[n]e[m]
in q[u]o t[ame]n no[n] e[st] p[otes]tas ordi[ni]s / si no[n] e[st]
sacerdos ad ligand[um] [et] ad soluend[um] i[n]
foro secreto / [et] sic p[otes]tas ordi[ni]s / p[ote]st
sep[ar]ari a p[otes]tate iurisdic[ti]o[n]is / Vn[de] sac[er]
dos cui nulla no[n] e[st] [com]missa cura
a[n]i[m]a[rum] n[on] h[ab]et ex p[ri]uilegio q[uod] possit
audire [con]fessiones / nulla[m] h[ab]et p[otes]tatem
iurisdic[ti]o[n]is nisi in c[asu] [et]c cau[sa] l[icet] in
articulo mortis / [et] i[de]o licet claues
h[ab]eat / h[ab]et t[ame]n eas ligatas [pro]p[ter] defc[e]c[tu]m
m[ate]rie sbe sic q[uod] claues no[n] p[ote]n[t] in sa
cr[ame]ntu[m] p[er]i[r]e / Cont[ra] ista n[on] v[alet] p[ote]st si[mi]l[ite]r
ar[guere] q[ui]a illa p[otes]tas iurisdic[ti]o[n]is v[idetu]r e[ss]e
incidencia l[ite]ris q[ue] q[ue]r[un]t plus emolu[men]ta
t[em]p[or]alia q[uam] fructu[m] a[n]i[m]a[rum] / dic[itu]r a[ute]m sic
o[mn]is p[otes]tas ordinata in duos eff[ect]us
subordinatos / s[ed] p[ote]st in [com]pl[e]ciore p[ote]st est[i]
m[ari] [pro]p[ter] sta[tu]m / s[ed] p[otes]tas ordinis sacerdot[is]
ordinat[ur] ad [con]secrand[um] / [et] [pro]p[ter] q[uo]d ad
[con]ficiend[um] sup[er] corp[us] xp[ist]i v[er]u[m] / [et] s[imi]l[ite]r
ad [con]ficiend[um] [et] corp[us] xp[ist]i misticu[m] p[ro]p[ri]u[m]
ad absoluend[um] penite[n]tes in foro [con]sc[ienti]e
q[uod] e[st] in infinitu[m] minoris dignitatis
[et] illa p[otes]tas e[st] suffic[ien]s ad eff[ect]um p[ri]mu[m]
[et] nobiliorem / ig[itu]r v[idetu]r q[uod] sit suffic[ien]s
ad s[ecundu]m / [et] [con]firmat[ur] r[ati]o q[ui]a i[n] nouo ul
i[n] v[ete]ri testa[men]to m[u]lt[i]s sit m[enti]o de

p[otes]tate iurisdic[ti]o[n]is / q[ui]a sacerdos legalis
poterat [con]secr[ar]e offi[ciu]m sui ta[m]e[n] mediatore[m]
anc[ill]ar[um] legis / s[ed] p[otes]tas absoluendi
fuit a xp[ist]o data / no[n] solu[m] ap[osto]lis ymo
[et] discipulis / Jo. 20. Accipite s[piritum] s[anctum] [et]c. Et
tanta p[otes]tas ordi[ni]s dat[ur] ul h[ab]e[tu]r ul in
[s]p[irit]us xp[ist]us dedit / alioq[ui]n minoris effica[cie]
e[ss]et sacr[amentu]m no[n] q[uam] t[un]c fuit / s[ed] t[ame]n no[n]
legat[ur] q[uod] ipsi alia[m] p[otes]tatem iurisdic[ti]o[n]is
[con]p[ar]taret ab h[omin]e / Vi[detu]r q[uod] nec sacerdos
no[n] d[eb]z recipe ad p[er]tinet ad sacr[amentu]m
p[ost]q[uam] recep[ti]o[n]em sacr[ament]i / [con]firma[tu]r r[ati]o q[ui]a
in papa nullus p[ote]st h[ab]ere iurisdic[ti]o[n]em
t[ame]n p[ote]st peccare [et] absolui q[ue] s[ed] p[otes]tas
iurisdic[ti]o[n]is no[n] v[idetu]r se [con]ced[er]e ad oc
culta s[ed] t[ame]n ad publ[i]ca / de q[ui]b[us] dic[itu]r
s[ecundu]m p[ri]ma india[...] s[ed] salte[m] in occultis
p[ote]st q[ui]l[ib]et sacerdos [et] [con]firmat[ur] q[ui]a i[n] nullo
deroga[tu]r iudici [et] p[ro]p[ri]o nec ei[us] [pro]
cessui q[uod] occult[o] ul demo[n]stratu[m] sit p[ote]st
sacr[ament]a[liter] absolui[t] si n[on] v[er]a ipse
no[n] h[ab]et corrige[re] [con]sc[ient]iam s[ed] remittere
iusticia[m] [et] [com]p[ar]ire scandalu[m] q[uod] ven[ire]
m[ult]is [con]tin[gi]t peccando pu[blice] / Dic[endum] [et] h[ab]et
gnuber q[uod] no[n] solu[m] q[ui]lib[et] sacerdos n[on]
q[ui]lib[et] cur[a]t[us] p[ote]st subditu[m] suu[m] ab
solue[re] [et] in occultis a quocu[m]q[ue] [et]c
[et] h[ab]et p[ro]p[ter] tame[n] q[ui]a ep[iscopu]s h[ab]et q[uod] no[n] h[ab]et iuris
dic[ti]o[n]em nisi a sup[er]iori / ille sup[er]ior
p[ote]st iurisdic[ti]o[n]em restringe[re] / [et] sibi sp[eci]a[liter]
cas[us] ali[quos] res[er]uare ad detestac[i]o[n]em
c[ri]mi[nu]m [et] in occultis [et] [et]c[etera] ut sac[er]
dotem mitte[re] ad ep[iscopu]m ul [con]p[ro][ui]ncia[lem]
p[ro] absoluc[i]o[n]e h[ab]enda / Cont[ra] cela[re] [con]fessio
[et] de nec[essita]te sal[uti]s ipi [con]fessori s[er]uanda
e[st] in nullo ca[s]u [et] p[ro] morte sustine[n]da
l[icet] sac[ramen]ta n[on] n[isi] ul s[ecundu]m [et] q[ui]cu[m]q[ue] no[n]
reuelac[ion]e [con]fessi[oni]s. Pono e[rgo] q[uod] ep[iscopu]s no[n]
res[er]uan[...] [...] c[...] q[ui]a o[mn]es i[n] no

cepuit leuius quibuscumque sicut misericordia eius
fiat ut magis timeat sed magis caueat
accidit quod Iohannes confitetur i. de istis quibus
ipse sacerdos tenetur eum mittere ad episcopum
quia tamen Iohannes non posset adire episcopum nisi
uicinis sciat/ ideo quod sacerdos sibi impo
nat quod procedat sicut propter aliud uenerit in uno
de illis ¶ uel sacerdos sacerdos faciat ad
et ad finem constat quod sacerdos de pace uel con
fesso/ et sibi ponat ut sibi reseruatio
non sacrilegium/ et sic ita quod Iohannes occulte
fregit cellarium uel rapuit inde bona
et Iohannes sit familiaris alicuius domini uel
filius non emancipatus nec recedere
potest sine licentia/ nec potest petere licentiam eun
di ad episcopum nisi reddat se suspectum
de tali crimine sacrilegii/ et eum sacrile
gium sic furtiue fecerit esse eum suspectum
uolunt eum accusare de suspitione fur
ti et sic forte capietur ad carcerem
ducetur et diffamabitur quod est inconueni
ens. conceditur quod sacerdos suus non potest
eum de occultis absoluere/ si dicatur
quod sibi potest fingere alias causas eun
di pretextu et sic dimittere ad episcopum uel
ad eius penitentiarium/ ¶ dicitur quod non potest aliqua
cautela uti/ quia forte obiurabit
aliquibus uicinis de illa parrochia qui
dicent eum episcopum pro absolutione adisse
¶ preterea si aliqua maior domina quae non potest
sine magna familia ire et procedere uel
religiosus non exceptus sub episcopo
uel prelato qui non licentiat eum ad
accedendum nisi propter certas causas uel si uxor
quae non potest pro uiro zelotipo alicubi
ire uel procedere nisi ipse uadat cum
ea ¶ et multi casus possunt excogitari
in quibus idem accidit uel pono quod
sacerdos habeat clericum constitutum quod si
eum mittat proderetur eius crimen occul
tum quia non expedit ita quia confessio occul
ta reseruetur ¶ preterea pono quod episcopus reseruat
sibi tamen homicidium uoluntarium/ et sic quod
a occidit b. b. non autem morte duxit
in generali uulgus de parrochia ista occidit
me quod sic moriatur. a. confitetur sacerdoti
et de suis nec dominus eum licentiat ut sciat
quo uadat et si sciat eum de uenire
illius mortis occidisse eum quia occidit
confitetur quia debet facere sacerdos si
absoluit non potest quia casus est reseruatus
/ si transmittat sit proditor criminis et
causa mortis confitentis/ et est inconueniens
si non absoluit nec remittat inue
niatur subdito qui tenetur ministrare eccle
siastica sacramenta ¶ In oppositum est quod omnes
uisus casus et multa deteriora quod episcopus
potest sibi aliqua crimina reseruare/ sicut patet
de incendiariis. 33. q. ult. si quis
membrorum ¶ ad episcopum dico quod non/ quia
sacerdos qui nec est ab episcopo limitatus
nec a curato/ nec ulla habet minora
sibi subiecta/ nec est aliquis casus circa
in quibus iurisdictioni posset excede
re nisi in articulo necessitatis a nullo peccato
mortali potest absoluere/ sed de curatis
et de aliis qui habent ab episcopis licentiam
audiendi confessiones/ est dubium an pos
sint eos remittere aliquos ad episcopum
uel ad penitentiarium et quia in duo sunt
hic uidenda primo in quibus casibus
sacerdos parrochialis debet remittere sub
ditum suum ad superiorem ¶ secundo in quibus
casibus subditus potest dimittere
suum curatum et alium sacerdotem adire
De primo solet antiquitus teneri
quod de omni peccato potest sacerdos absoluere
nisi in quatuor casibus ut dicitur raymundus
in summa sua de casibus. li. 3. ti.

de pe(nitentia) vel ex domino hostien(si) in sum(ma)
supra post ti. de pe(nitentia) et re(missione) § cui
confitendum / post hoc 8 primum est ubi solempnis
penitentia est imponenda / 2us est de excommunica
tis a canone / 3us est de irregularitate
contracta in qua episcopus potest dispensare
vel si non potest mittat eum ad superiorem
cum suis litteris hoc est intelligendum de clericis
qui volunt ad sacros ordines promoueri
non de peccato si est irregularitas contracta pro peccato
potest sacerdos absoluere / 4us est de incen
diarijs ubi primo videndum est quis est incendiarius
Incendiarius est qui incendit auctoritate
propria ciuitatem vel villam vel maiores
vel segetes vel rem alienam malo stu
dio siue pro odio siue pro vindicta 23 q.
q. ultima pessimam incendit glo(sa) qui ince
dit aut incendi faciat consilium vel
auxilium prebent impendit auctoritate
propria cum non habeat ius mouendi bellum /
malo studio dicit quia si hoc fiet ex
negligentia licet peccat non tamen di
cetur incendiarius / de tali incendiario
adhuc distinguitur quia aut incendit ecclesias
vel locum religiosum vel locum sacrum
vel ciuitatem vel ea que sunt loco priuile
giato vel in cimiterio ecclesie et excommunicatus
ipso iure qui postquam fuit denunciatus
a procuratoribus siue nominatim siue sub communi excommunicatus
omnes qui incendium fecerunt absoluendi
sunt a solo papa vel incendit alia loca
sponte et tunc non est ipso facto excommunicatus
sed excommunicandus 23 q. ult. Si quid
incendiorum et hij possunt et a suo episcopus
absolui vero quia in bello iusto auctoritate
principis indicto licet incendere vero et
quia si est consuetudo in aliqua regione quod
quicumque sunt incendiarij sunt ex
communicati ipso facto sicut in almania et

plati hi sunt et appellantur tenendi est
eos esse excommunicatos illud quod dictum est de
incendiarijs eciam intelligitur et de frac
toribus ecclesiarum qui sunt ipso facto excommunicati
et ab papa absoluendi si non alia committit
tat in ecclesia et si non fugerint absol
ui possunt ab episcopo / 5us casus est in criminibus
publicis sicut in blasphemia extra de male
dicis Statuimus / 6us est in voto fracto
extra de voti redempcione c. 1. / 7us est si ipse
met episcopus confessionem sui subditi audit
de aliquo peccato cui inferior non potest eum
punire prout l. d. 21 Inferior sedes
/ 8us casus si sit consuetudo in aliquo
episcopatu quod episcopus ista peccata audiat /
sicut de parentibus qui filios opprimunt
de homicidio / de furtis / de sacrilegijs
de violatoribus ecclesiarum et libertatis
ecclesiastice / de periurijs / de peccato contra
naturam et maxime cum brutis / de incestu
de corrupcione simoniacum / de ablatorum
sive illicite acquisitorum restitucionibus / de
periuris / de clandestinis contractibus
et alijs enormibus / quas consuetudo ge
neralis et specialis episcopis reseruat Iudicio
et episcopi remittunt ad curiam romanam
pro enormitate criminis vel domini pro iniustitia
Sed restat videre in quibus casibus alius
a sacerdote proprio possit absoluere et as
signantur 8 casus / primus casus est cum sacer
dos est indiscretus de pena di. 6
placuit / 2us quando sunt aliqui vagabundi
non habentes domicilium qui sub nullius
iurisdiccione sunt deputati / 3us si quis mu
tauit domicilium et nauigat et mutat
queriens quo se diuertat et eodem modo
dicitur quando quis primus sacerdos pere
grinatur ad sancta loca et quibus sacerdos
parochialis / 4us racione delicti / 5us
racione studij ut scolares / 6us racione

incitatus | Nota primo hostiensis super verbo proclamat
ponat spem et ratihitionem aliquis. q. 4. 2.
lugdun. | 8º si est revelator confessionis et
sollicitator ad malum | In istis 8º casibus
potest dici peccatum suum a sacerdote proprio concepto
articulo incitatus et si negavit potest licite
alium adire | Si autem sit una propria sacerdotis
aliquam pregnantem | non potest absolvi nisi
in casu incitatus | Idem est de incantatoribus
et aliis huiusmodi. Unde tamen est licitum
peccare et optime | Sacerdoti sollicitanti ad
malum nullus non debet subditus confiteri | Unde
idem indictum est de eo et de illo qui non
habet copiam confessoris qui est sacerdos | Unde
nec in hoc distinguitur preceptum ecclesie
quia precepta iuris positivi non se extendunt
ultra intencionem precipientis | et quia pro caritate
est institutum contra caritatem militare non
debet | Ad rationes principales ad primam dico
sicut dicebatur quod ad absolucionem requiritur
duplex potestas scilicet ordinis et iurisdictionis
et tunc cum dicitur quod potestas que ordinatur ad
duos effectus si potest in maiorem potest in
minorem | Dico quod hoc est verum tamen ubi eque
immediate ordinatur ad utrumque | Modo dico
quod potestas in corpus Christi verum | datur cuilibet
in ordine sacerdocii | sed non in corpus Christi
mysticum nisi secundario et ideo in isto effectu non
potest immediate nisi presupposita potestate iurisdi-
ctionis | Ad 2m cum dicitur quod apostoli immediate
acceperunt potestatem absolvendi a deo
quod potestatem iurisdictionis acceperunt
a petro sed hoc non legitur | ad alia
argumenta de reservacione casuum et
remissione ad episcopum ~~de~~ | solucio est
quod quedam sunt de iure positivo [illegible]
illud quod est decencia et [illegible]
[illegible] sacerdos debet principaliter observari
Unde si casus qui incumbit [illegible]
sunt [illegible] dico quod

sacerdos debet subditum suum absolvere et sibi
imponere quod si in tali aliquo unquam pos-
sit ad episcopum suum veniet sibi revelet
illud et in casibus ratihitionem petat
super isto sacerdos | quia quilibet potest et debet
sacerdos [illegible] celare peccatum confitentium
et salvare famam subditi sui | Unde
concedo quod in talibus casibus reservacio non
valet quia quod pro caritate institutum est contra
caritatem militare non debet

Utrum peccator possit satisfacere deo
pro peccato mortali quod non quia secundum imme-
summam peccati oportet esse satisfactionem sed peccatum
mortale est infinite malicie intensive ergo
satisfactionem pro eo oportet esse infinite bonitatis
intensive sed nulla est in hac vita potest
homo deo reddere ergo non potest satisfacere
pro mortali | Ista non videtur difficilis. Ita arguitur
ipse post 1. cur deus homo c. 20 ubi
dicit quod secundum mensuram peccati oportet esse satis-
factionem et c. 24 eiusdem ubi dicit quod beati-
tudo nulli debet dari nisi illi cui penitus
dimissa sunt peccata | non habeat remissionem
sed non | debito reddito | quod debetur pro peccato
secundum magnitudinem peccati | supposito rationibus [illegible]
me sufficienter ostendisse | modo ipse post
c 21 2o cur deus homo c. 14 ubi dicit
quod pro infinitis mundis si essent | non
debet homo peccare mortaliter | sed infiniti
mundi si essent | haberent infinitam bonitatem
intensive | ergo quodlibet peccatum mortale est infi-
nite malicie intensive | 2o probatur eadem conclusio sic
malum quod est incomparabiliter maius alio
malo | concedendo conclusionem a malum
est malicie infinite intensive | sed omne
peccatum mortale est huiusmodi | ergo peccatum
mortale est malicie infinite intensive | sed
non videtur esse difficilis | 1o cur deus homo c.
22 ubi dicit sic [illegible]

ipm benissim quando vi ce/ sz cu in
tueor q sit gra volutatis dei gruissi
q dem est et nlli creatur capabile in
tellige ee/ h ille. 3o sic satisfactio
qu ois peccator debet deo est deo redde
ad honore q sibi tm tm placeat q
sibi displicent exhonoratio q fecit deo
qui peccauit sz hoc no e homo posse
q illa dehonoratio fuit tantu malum
q fi no debuit p creatura infinite
bonitatis p ee nl fuisset gra et ista
e ro vi anselmi 1. cur deus homo c. 11. v.
dr q no sufficit illi qui honore al
tius violauit honore redde si no
pro exhonoratione sciam violentiam ad
q placet illi q exhonorauit resti
tuat h i. et ideo h e satisfactio quam
ois peccator debet deo facere. Confirmatur ro
p totius processus anselmi in ille libro
innuit q anselmus intendit probare q necesse
fuit deum incarnari et p morte satis
facere p peccato vnde idem processus vide
cadem ratione concludere q homo no possit
satisfacere p quocumque peccato mortali q
pt committere. 4o sic tam malum e vnum
p malum q est bonum id p quo non
debet fi sicut satis innuit anselmus li
2 c. 18 sz p nullo bono alio a deo
debet fi malum/ gra nullum bonum aliud a deo
e ita bonum sicut peccatum e malum/ gra
impossibile est q restituat deo tm quantum
abstulit gra rel est hec vi ro anselmi
2. cur deus homo c. 6. vbi dicit q homo
peccator dudum ad vtilitatem no possit/ n
pt qui soluat deo p peccato homo ad
maius q omne q e pt deum et nichil
e tale nisi deus vnde concludit q necesse
e deum hanc satisfactionem facere. 5o sic q
tenetur alicui in omni eo q pt rone
beneficij p delinquat nichil habet q soluat

nil soluere possit rone debiti sz homo
anselmi peccaret tenetur deo in omni eo q pt
rone beneficij redemptionis et creationis gra si
delinquat nichil habet q possit deo compensare
p delicto et h e ro anselmi 1. cur deus homo
c. 20. vbi dicit sic qui reddis ad q deo
deo/ et si no peccasti/ debeo hoc computare
tare p debito q deo p peccato/ omnia
anselmus dedi deo. 6o sic. nullus obligatus
ad soluendum q soluere nequit pt satisfa
cere p peccato sz ois peccator e obligatus
si debet satisfacere p peccato ad soluendum
ad deo q soluere nequit gra nullus peccator
pt satisfacere p peccato et h ro sumitur
ex dictis anselmi 1. cur deus homo. c. ultimo
vbi dicit sic [illegible] me dedimisisti ad
hoc ut videam peccatorem hominem debere
ad p peccato q reddere nequit gra rel
et p dictae q in hoc e homo excusatus
si deus exigit ab eo q reddere nequit
cum impotentia homo in hoc causa/ eum debeat
excusare excludit hoc anselmus c. 24.
si homo nequit e iniustus qui homo no
reddit q debet multo magis iniustus e
qui deo no reddit q debet et displicens
videtur. si pt et no tamen reddit deo iniustus
est si no no pt quo iniustus est
anselmus sic respondit nulla e in eo cum impotentia
aliquibus excusari pt si sit ipsa impotentia
culpa e sicut no leuigat peccatum ita
no excusat no reddentem debitum
gra p eum sequitur simul q homo tenetur
deo reddere debitum et tm no pt red
dere debitum deo. Iste forme sumuntur
ex dictis dicis anselmi. Postea ad probandum
si peccator posse satisfacere deo p peccato mor
tali sic q ad hoc tendere pendet anselmus 1.
cur deus homo c. 11. hec e inquit satis
factio quam ois peccator debet facere deo qui

pm qr sic scz q omni peccans ad maio
re satisfactionem tenetur sicut dicit augustinus i. ench
dion c. 20 primo mensura iniungit pecc
ati ee satisfactionem pro qua est primo qr si sic
ad maiorem satisfactionem tenetur transgressor
voti quam transgressor iuramenti quod patet quia
votum est magis obligatorium quam iuramentum
ergo prius qr infidelitas sui ad dominum est
maior quam certus irreuerentia qua sui pt
facere domino suo Ex obligatione voti cauatur
ex istis duobus s. ex offensione hominis et fidelitatis
quam homo deo dz obligatio autem iuramenti
cauatur ex istis duobus s. ex offensione hominis
et reuerentie quia homo dz deo in quantum est ve
ritas quia transgressio iuramenti est quedam irre
uerentia contra deum pro infidelitas est maior
quam irreuerentia 2o qr fortior est obligatio
ex natura que non fit nisi soli deo quia
illa que medium fit homini votum autem nunquam
fit nisi soli deo Iuramentum autem fit homini
quia ista tenet vlterius quod transgressio
voti est maior ut que concordat sic thomas
22e q 89 arlo 8 Ex quo sequitur quod sicut ar
sic ex obligationis que est in voto est
in iuramento et aliqua est in iuramento que
non est in voto quia obligatio iuramenti est for
tior quod patet cuius ex qua obligatio que est
in voto consistit ex offensione pro deliberatione
quo promittitur ad aliquid ex eius delibe
ratio et eius offensio et maior promis
sio mentis in deo quam fiet sicut iurat
est in iuramento et vlterius ista promissio de
liberata est in iuramento inuocato testimonio
domini que est obligat quia omnia que sunt in voto
obligatoria inueniuntur in iuramento et inueni
dent qr propter hoc iuramentum debite
fieri debet habere 3 comites s. iudicium et
iustitiam et veritatem iudicium includit
deliberationem pro plus irreuerentie fit deo
in periurio quam in transgressione voti simpliciter

ua promittere transgredientes iuramentum licitum
imponit deo quod est in ipso est contrarium falsi
et hoc est impietatis blasphemare dominum
et facere dominum esse fautorem falsi sicut homo facit
sua frangendo veritatem et falsitatem per verba
sicut docet augustinus de ver. c. 9 unde
qui transgreditur iuramentum facit se esse
fautorem et dominum quem adducit in testem Et
iste qui transgreditur votum facit se esse
fautorem tamen et nullo modo deum quia plus dz
iuramentum obligare quam votum Ite deliber
ato de intrando religionem et post deliba
tionem voueat. delibero autem de eodem eius
deliberatione et assumat eius assensum et post
assensum iuret hic est eius assensus et eius
deliberatio vero obliget et vlterius hoc modo
dei in testimonium quia vz quod sic eius obli
gationis vel maioris sicut dicatur quod iu
ramentum fit quibus homini et votum soli deo
quia votum magis obligat quod non vz
qr licet in iurando obligat iurans
sinonem in homine in persona persona tamen vinculum
obligationis sui non fingit ab illo cum loquitur
sed a deo ipso vel a deo de quo loquitur
in vz persona quem adducit in testimonium ut
obligationis tetur in iurando in quantum est
veritas Ex quo patet quod vouens quod iura
licitum et expediens facit non solum
deo facit irreuerentiam ymo committit
infidelitatem contra dominum falsitatis tantum sic quod
dominum suum quod in ipso est vnde ceteris
paribus iuramentum magis ligat
.. Qui sic votum non obligat nisi ex vo
tate hominis sed iuramentum ex veritate diuina
et humana quia plus obligat et hoc apparet
mente in. Confirmo istas voces qua
quicumque de periurio sit infamatus
et a testibus repellendus 6 q 1 quamuis
Ex voto vnum sic aliquis adimplere

si 1° aliquis vovit esse de voto et voti reddere
..3° ad principale si sit prior tenetur ad con-
dignam satisfactionem pro peccato secundum leges consti-
tutas generis et secundum quod si sit sive iuste
dampnatus ad mortem teneretur velle se simpliciter
occidi secundum legem quod non patet quia sit quod
hoc est iuste et sibi debitum tamquam
satisfactio et satisfactio non sit voluntaria
non videtur quod prior debet velle se occidi pro
peccato suo. dicit quidam quod hoc est verum
de iuste dampnato ita absolute quod liceat
talis per iudicem dampnatus possit se a mor-
te liberare per fugam sine iniuria communitatis
propter quod non tamen debet quia tenetur non impedire
iusticiam facientes sed ipse sciat quod iustum est
eum mori et sic attendunt de Socrate quem
quidam dubitant an secundum ius fuisse contra
fuit dicatur mors eius bene dicta quod poterat
de morte tollerare quam fuge consentire
contra arguitur sic non magis talis obligatur
ad mortem per iudicem dampnatus quam aliquis
obligatur ad aliquod per votum licitum vel per
iuramentum licitum. sed principale est quod dampnatus iuste
fugiens per obligationem per votum vel per iu-
ramentum licitum ad maius bonum committet
id in maius ut qui vovit me in terram
sanctam potest licite intrare religionem ex de
vo. et vo. redemptione. Respondetur igitur quod si talis
dampnatus ad mortem possit se iuvare
per fugam sine iniuria propter vel intendens
ad reipublicae quod plus valebit
quam sua mors valet licite potest id eligere
sine iniuria propter igitur si intendat con-
gruentem vitam suam et intrare religionem pro
salute reipublicae et potest hoc per fugam
sine iniuria propter potest licite eligere sine
iniuria propter. Dico autem quod si non pos-
sit fugere nisi interficiendo custodes studiunt
nisi custodes suos postea suppone dicitur
pro eo non licet sibi sic fugere quia non

sunt facienda mala ut eveniant bona
Romanos 3.. pro ponatur quod sit talis vir per cuius
mortem fiet inter duo regna bellum
vel scisma in ecclesia et hoc sciat constitutus
sciat igitur si possit sine iniuria fugere vi-
detur quod sibi liceat.. pro sit quod appitores vel
executores sive sint negligentes et tar-
di nichil debet de necessitate salutis exspec-
tare sub periculis vel occidat eum
verum est quod non et id possum aliquibus videri
quod talis acceptus mortis non debet esse in
sub conditione nisi intelligat volo subire
mortem pro peccatis meis nisi aliud melius
vel equivalens possim facere pro eisdem
pro est quod dampnatus vel fame mo-
riatur sicut sit de illis qui dicuntur ponuntur
ad penam apud laicos. si talis sunt
pene que nichil potest committere verum
est quod sic. immo forte tenetur quia non tenetur
occidere se ipsum igitur eodem modo de fuga
sciendum est quod recedit per mitte.. 3° ad
principale. si sit tunc remissio culpe fiet
per contritionem que est prima pars penitencie sicut patet
de penitencia distinctio 1. in diversis capitulis et per
magistrum sententiarum distinctio 16. 3° libro. quod est
secundum quod si sit actus contritionis fiet me-
lior et utilior ille qui peccavit et
peccavit quam actus martirii vel communis
aliquis actus in caritate factus quod non patet
quia plus de bono confertur ille per actum
contritionis quam per aliquem alium de lege statutum.
Item quia per actum contritionis debetur
ille vita eterna et remittitur pena eterna
igitur duo bona infinita dantur sibi per ac-
tum talem. sed per nullo alio actu committitur
et ideo dabitur ille tantum bonum patet quia si
est in caritate debetur ei vita eterna igitur quod
debetur ei ante est melius quam quando
ab illo quod postea ei erogabitur. Item

opus dicitur quamvis sit in potestate quod omnis sua esse/

opus [illegible]

2°

tenetur gloria vel ad talem velle non potest
s(ed) dicit quod potest ita bonum sicut remissio
pene eterne maius est quam ista r(ati)o capituli
ei peccator tenetur satisfacere pro peccato / quia eum
contentum de peccato suo / et propter quod magis
debet velle se non esse et annichilari
quam recidivari in peccatum mortale / quia ...
propter anselmum i. cur deus homo c. 12 ubi dicit
est quod si homo propter deum esset ponens in ista
necessitate vel quod faceret ad modicum contra
divinam voluntatem / vel totus mundus
et omnis non est deus in nichil debet redigi
digi / itaque debet eligere se ipsum et omnia
non est deus in nichilum redigi / quam
peccare / hic dicitur a quibusdam quod quilibet
homo magis debet eligere pati et esse in
perpetua pena permanere / quam omnino non esse
quo ad corpus et quo ad animam quod est
annichilari et hoc probat augustinus de libero
arbitrio c. 13 per 3 rationes et primo sic qui
dicit malle se non esse eligit ad non esse
and non est ad si nichil / ergo nullo pacto
potest eligere rationem qui eligit / quod non est / 2°
sic aut debuisti velle esse / cum sis
miser / vel non esse / non esse quidem peccatis
tue arbitrio augustinus / si autem velle debuisti
hoc est melius quod quod non est / melius esse non
potest / non ergo illud velle debuisti. 3°
sic quod quicumque eligit rationem appetendi / eam
ad id pervenit / nunc est ut melior fiat /
melior autem esse non potest / qui non erit /
ergo nemo potest eligere ut non sit / verba
augustini sunt contra et propter ista verba multi
quod augustinus intendat probare et concludere
quod homo non potest appetere non esse / et quod in
cludit contradictionem quod homo velit se annichi
lari / et quod obviat de multis philosophis
homini gentilium qui nullam vitam post
istam sperabant quam propterea memineris

sicut patet 2. de civitate dei c. 16 de om-
nio equum vero et consilium dicitur
augustinus quilibet talis intendebat quietem
et quietius esse et propter quod desperabat
esse vivere in fine tamen concludit quod nullo
pacto fieri potest ut aliquis libere non esse
Contra quia iste modus probandi augustino et
probo primo quod homo potest contra deliberatione
eligere se annichilari. 2° quod hic intendit
dicit augustinus idem. 3° applicabo verba
dicta augustini ne videatur dicere
contradictoria. primo arguo sic omne id quod potest
iudicari esse melius vel minus malum sive
a ratione vel recta / sive a ratione errante potest
contradictorie eligi sed annichilari est huiusmodi quod
potest iudicari ab homine sive ratione recta
sive errore iudicante quod ipsum annichilari est
minus malum quam esse miserum ergo annichilari
potest a quolibet eligi. antecedens patet quia omne quod
indicatur minus esse bonum vel melius vel
minus malum potest voluntas eligere cum sit
one libera sed contradictionem includit quod voluntas
sit libera et non possit libere velle id quod
dictatur non esse volendum sed probo quia possibile
est de facto talem iudicium in mente alicuius
quod ipsum annichilari sit melius vel minus
malum quam esse miserum sicut possibile est
quod deus homo faceret aliquam rationem bonam vel
propositionem quod sibi concluderet quod nunquam ma
lum est non esse quam miserum esse. 2° ad
idem arguo quod in ratione non errante si
placeret deo quod damnatus eligeret perpe
tuo damnari vel annichilari pro annichilari
annichilari sit simpliciter fugibile / sic probo assumptum
hoc est quia indicatur esse malum / vel quia
est malum simpliciter / non potest dici sed
dicitur quia est fugibile quia est malum vel igitur
quia est malum culpe / vel malum pene
damni vel sensus / malum culpe esse non
potest / nec potest dici malum pene sensus cum

relinquit go q sit pena dapni sed
maior e dapnu pena corpis omni de
lectacom in sensualite q no ee q ar
sit maior inquirens est dapnato sua
pena q suu ee sit quens pbo sic
qr suu ee ee sibi magis quens q
sua pena sit eu displicens plus
debet delectari de suo ee q cristal de
sua pena q no accedit de dapnat
go dapnat apphendes suu ee z sua
pena sed errore apphendit q pena
sua e suo appetitui displicens
magis q suu ee sit conueniens igit
apphendit sub errore q suu non
ee e mis suo appetitui displicens
q sua pena igit magis e eligibile
sicut minus malu q e primi impsecti
confirmat illud pr experiencia q multos
fideles audiui qui sibi eligerent si
posset z nunc in hac vita contentos
qui si vellet in eorpti reu pene istius
z ego ipse quando expior qui de hac
delibo q sit difficultate, vini p eligo
z a abhorreo sed ho pt velle ali
que honorem anta pr bonu rei pu
ita q solu bonu z zelus reipublice
tat ista volicom go ho pt roe q
ho poss velle se no ee pr bonu rei
publice z puto eos sic voluisse q gen
tiles gentes p bo reipublice tm se
mortem permiserunt sed ho pt velle
anima p r. dies go pt velle anian
quia pz ante z pz z pbo p experiam
audientes fideles si daret sibi opcio
an vellet ppetuo dapnari ul no
ee p r. dies tm sed anta apphendi
pt ut bonu z ut meritu ad bonu fine
in roe ueti go pt ee appetibile ante
pz qr pono q deus reuelet alicui

/ multi dicunt qui vellent potius aut perpetuo de
ee

q si velles anta p r dies reparabi
re ad vitam eternam. isto casu posito anta
eet bona z appetibile. sed primo videtur q
hec e intencio augi ibidem q no ee
quo ad corpus z quo ad aiam pt
eligi recta deliberacoe z arguit sic qua
opiom erronea z delibans sm ea
asseruit aliam impossibile q tu putat pos
se eligi hoc e beatitudinem actum
qui pt voluntas eligat q si fore mo i
tali opinione q posse hic esse z
huma ad portandum meam vel vellem
z daret michi opcio prater isto errore
deliberarem z concluderem q malle esse
qr e magis laudabilis eam e q hec
foret voluntas elcaos. sed procedes ab opione
erronea ex sm augi. ibidem huius
opiom erroneus de annichilacione puta
opinans q annichilabit cum no debat
annichilari pt elige sm istam opiom
igit pt elige annichilacoes vel augi
ibidem. vel nc moni nos ex corp in
dicio qui vixerunt misera esse prime
vult dicit eum eo confugerunt vnde melius
fore putauint z no e quod roe me
quocumque putauint ac si n esse se futuros
ee credidissent eos nullo modo sua
electione elegere quomodo ergo quo ee
secum elegerunt a quo si quia q eligit
videbit vt. vel qui eligit no ee
perfecto se nichil elige z si hec nolit
videre quomodo est dicit augi proposse
q ille qui fuisse opinabatur se futuros
nullos ee sm illa elegit sua elecone
vel electione fallente eos. Ideo c 12
dicit hic fiet ut qui mallet no ee q
ut miser sit restat ut miser sit qz
no pt no ee. 3o dicta e intencio
augi ut ue scribit z pt dici pen-

sita serie lic sue q' volt ibi p[ro]bat 2
gnes p[ri]ma e v[idelicet] q' statt lege q' intr
e de intelli[gi]b[i]l[ibus] ac p[ro] nll[o] p[ot]t v[er]a elcoe
i. elcone sepate b[e]n m[e]dium elige no
ee q[ui]d nmp tn m[e]dian p[ro]cedes ter[tiu]m
elcom dicter q' c[ir]ca e intell[igi]b[i]lis .. 2 9
e q[uo]d intendit q' n[on] p[ot]t elige no ee p[ro]
[con]trar[iam] opiom nisi aliq[ua] intenco adm
gat[ur] ista intencoi que e no ee pura
intenco quiet[is] vl intenco carencie
pene t n[on] dicit dubitat v[er]u d[ic]t[u]r r[espon]d[e]o
ducens q[uo]d op[ini]o vin[citur] ss[ecundu]m t q[ui]escetn[s]
alii tn q[uia] qu[a]ppt[er] credens q' p[os]t mor
tem no eit intollerabil[ibus] tn molestiis
ad cupid[ita]t[e]s mort[is] impellit[ur] tamen q'
morte desiut atq[ue] arripit i op[ini]o[n]e
h[uius]t opiom erode desp[er]atois insup[er] ant
n[atur]ale desideriu quiet[is] etc d[icitu]r opp[osi]t[u]m
sc q' ad p[ro] intollerabiles molestias
impellit[ur] ad volendu morte h[uius] tn
opiom desp[er]atois ex apphendit simul
h[abe]t q' e no ee sub intencoe quiet[is]
t caren[tie] pe[ne] nil. Ad p[ri]ma r[espon]d[e]o dic[endum]
q' p[ro] eand[em] rom p[ro]baret q' h[om]o non
p[ot]t fuge vl nolle vl detestari no
ee q[uia] si fugit ad fugit vl detestat[ur]
si no ee no e ad v[er]u quia no
ee no e meli[us] q[uia] e n[on] eod[em] mo
ar[gui]o q[uia] no ee no e peius q[uia] e n[on].
v[er]u de 2o ad arguit[ur] qui ad appetit
ad p[er]uenit nece e ut fiat melior
eod[em] mo arg[ui]o qui vero fugit ad nece
est ut ad ad illud p[er]uenit ut si
at peior. v[er]u r[espon]deo s[ecundu]m q[uod] v[er]itas p[ro]
tem ut sic v[er]u nond[um] q' p[ro] v[er]u lo[quendo]
an bonu t malu h[ab]ent [con]d[iti]o[n]em eiu[s]m[od]i
q[uia] aliq[ui] p[ro]utur de reb[us] alii de v[er]bis
infiniti mod[is] ex[emplu]m de p[ri]mo tn dico
iste h[om]o e bonu[s] iste alt[er] e bonus
vl bonu q[uia] co[n]t[ra] s[ecundu]m tn dicimus aut

bilitate p[ot]i[us] ac[tu]a e bonu dicat etia[m]
e bonu t[ame]n esse e q' in talib[us] [com]parib[us]
iste ag[it] bonu p[ro] ulla re supponit
sicut ulla res e esse i bello mo
te t id [con]p[ar]e acta[m] istud tu[m] aliq[ui]d
ista stante simul iste volt bonu t
tn no volt ad t iste eligit bonu
t tn no eligit ad. p[ro]ut a[d] si dicat[ur]
t eligas s[ed] vl fuge sic eligas
bonu sic reliquu ullam re eligis
mal[um] i e eod[em] mo e de malo vnde
dico q' qui eligit no ee no elig[it]
malu s[ed] min[us] malu t id aliq[uo] mo
bonu t tn n[on] eligit ad.

Utrum filius dei potuit incar-
nari q[uod] no c[on]tigit si sic filii dei
potuisset fuisse vn[us] filius alii h[om]i[n]is
qui no fuisset de[us] q' nec potuis
set distinxisse m[od]o esse q[uo]d e filiu[s]
q[uia] si sic ponat[ur] q' ita filius fuisset
iacobo t q' p[ro] in absencia x[rist]i v[er]bi
disset de iacobo q' dicit x[risti] t ado
rasset[ur] eu adoracoe latre quo posito
q[ue]ro aut p[ro] meruit a[u]t demeruit
no demeruit q[uia] error invincibl[is]
[com]pensat v[er]u dicat[ur] q' meruit [con]tra
q' h[oc] sequit[ur] infra intellig[itur] bonu q'
meruit credendo s[ed] i b[e]n[e] v[er]bo impo[ssibi]le
q[uia] credit iacobu ee x[rist]um ad
m[od]o genus q' ad mentir [con]mittendo
ydolatria[m] q[uia] tribuendo latria[m] cr[e]at[ur]e
[con]mittit[ur] ydolatria longe lo[n]g[e] de
ydolatria q[uia] e s[ecundu]m .. s[ed] si sic q[ui]a
h[om]o venerando ad p[ro]p[ri]o magis obliga
ret[ur] s[ed] q[uod] intendo de eod[em] in sola m[en]
t in [con]similib[us] [con]stitucois .. s[ed] si sic h[om]o
debet magis velle no ee q[ua]m illi
h[om]o infra malicie q[uia] tu[n]c molestia
seu iniuria s[ed] i anglia. z tu[n]c de[us]

Vtr[um] m[agis] p[ro]p[ri]e q[uod] ... sit eligibile

lib. c. ix. quo e f'm q' si sic posset
ad elige nos ec' et ~~aliq~~ antiac q'
c' qt' dng' z. de h. ar. c. 4. de mag
mo et de p'nis. ii. 12. et 13. capit'lo..
In oppo'm est mag'r in lra et fides
ecc'e. Ad istam q'onem e sic argu'm
ut arti'lo introducant p' q'b' q'd
sorti replicat contra q'dam dicta
sua sunt. 8. arti'la q'e replicando
distinxi int' uos p'mi e utru
uotu qo n' uota plus obliget q'm
iura'tu ecc'e p'ribus.. 2us an q's
debe't potius elige anathem' q'
puniri pena infinali eternali si de'
sibi offeret liberu' electionem.. 3us an
uoluntas posset mutari ad uolen-
dum ee p'o penas.. 4us an iuste
dampnatus ad morte' constitutus i'
tali casu in q'o posset fuge' sine iniu-
ria alt'ius possit declinare morte'
ad qua' dampnatus e p' fugam.
5us est an adorans crucifixum
in effigie xpi crucifixi' ab ydola-
tria p' errorem inuincibilem.. 6us an
q's posset mori p' fidem fictam.. 7us
an abrahaz credidit abso'te q' debuit
ymolare filiu' suu'.. 8us an de' possit
aliq' falle'.. 9us p't addi ad hos
articulos v' dicere ad q'onem et ad
rones p'n'les. ~~Circa~~ Circa p'm ar'-
tl'a fient. p'o recitabo ar'la'tu' p'n'ci-
palem.. 2o videbo ad eas.. 3o redu-
cam ~~ad~~ rones meas. De p'o artic'lo
v3 an uotu mag' obliget q'm
iura'tu d'r q' si sit eq'lis deli-
beracio et eq'lis assensus et constantie
sint o'nes res ex p'te m'e uoluntatis
qua sunt actus illi s3 uotu et iura'tu
eq'les uel mag' obligat iura'tu sicut
uidebatur p'suader' p' x rones. S3 q'
ista q'o et ar' in supr' p'o sic fugientes
uotu' continentie sunt periores adulteris
27. q. 1. c. p'uto et e' d'nm beati ang'.
de bono coniugali q' in uirginib' e transgressi-
sio p'cepti. S3 in adulteris e transgres-
sio iuramenti s. fidei date in alio
transgressio uoti.. p's q' fugientes iura'tum
p'9 uotu' solempne sunt p'ccati ipso iure
q's de consang' et affi. In c'o romane
clementinis. Si gerentes p'9 iura'tu
no' sunt p'ccati q'a ecc'e p'b'r s'mus
peccant fugientes uotu' etc.. p's q's inat
se uelle contrahe' matrimo'm ex iura'tu est
uotu' aliq' matrimo'm contrahe' uoueat
continentia' solempnit'. Si ig' iura'tu
amplius obliget q' uotu' sic q' ille
p'9 uotu' continentie in emissu' di-
gnitate saluis tene' contrahe' matrimo'm
quod e f'm p3 q' matrimo' q'tu
an carnale copula' subsecutam licet
e alteri alteri ut' religione intrare.. p's q's
p'mo uoueret continentia' et p'9 inuet contrahe'
Si iura'tu plus obliget q' uotu' si
contrahet p'9 uotu' solempne no' impediret
matrimo'm contrahendu' nec dirimit ia' c'tu'
quod e f'm f'm omnes.. p's si sic sic q'm
ut plus metuit a's status obediens
abbati ex iura'to sicut religiosum ex uo-
to et p' quod no' facinus peccaret inag'
inobediens abbati q' status iura'tu
fugiens fidelitatis quod e f'm f'm omnes et
p'cipue f'm aug' li. de fide q'n p3
q' iura'tu plus obligat et uotu' sic q'a
ex institucione illa q' ponet ad uota so-
lempnia et iuramenti fidelitas q' ad hec
q' sit uota solempne impediens matrimo'm
contrahendi et q' solempnizet p' superiorem

sacri ordinis aut per professionem expressam vel
tacitam alicui religioni per se approbate ex.
de voto et voti redemptione c. 6. Secundo articulo sunt ab
intrantes adire arctiorem statum et per votum re-
ligionis absolvitur ab illo voto inmediate quo ante
minus obligatur quam votum et per penas contra prelatos
qui illi qui pertinet ad votum et intrantes
. Tertio in voto dispensatio est absoluto quia est
casus reservatus pape vel episcopo. a confessore
aut intranti per simplicem sacerdotem absolvi
non distinguo non sit primum in causa
sagittarius vel in confessione et quicunque ab
solvunt aliquem de aliquo casu episcopo reservato
per canonem vel per statuta synodalia vel
provincialia excommunicationis incurrit sententiam ipso facto
in constitutionibus clementinis de penitentiis et remissionibus
in legibus c. 1. Tertio in voto est differentia dis-
pensatio quia sunt multos quod non possit dispen-
sare in voto continentie sed in matrimonio
facto dispensabit dominus ad hoc ex. de
statu monachorum et canonicorum cum ad monasterium c. 9. ad
monasteria et infra abdicatio proprietatis
et custodia castitatis adeo est
annexa regule monachali ut contra eam
summus pontifex non possit licentiam indulgere
in huius voto licet sunt non teneat
arguendo. Quarto quamvis peccatum sit ex quod
crimen est contra deum et proximum deuotes
quod quod crimen est contra proximum sed confessio
voti est crimen quam deum et ipsum deuotem
et primum est crimen contra proximum quod [illegible]
. 29 articulus est videre ad rationes et
respondendo ad eas que videntur movere
contra dicta mea sicut precedentia prius ponentur
seu premitte duas propositiones quas volo
supponere. Secundo dicam ad rationes. prima propositio
est ista non sunt quamvis crimine apud
deum quamvis puniri apud ecclesiam nam
ubicunque clam ex fragilitate mortaliter et
sine deliberatione est excusatus ipso facto

Non semper Gravius crimen
apud deum Gravius punitur
apud Ecclesiam

violens ex deliberatione crimen proximi et
inimicum et seipsum non est excusatus
ipso facto et tamen constat quod quamvis peccat
unde notatur capitulo XXI. q. 1. Responsio quod
in diversis casibus quod quamvis est minus
punitur unus casus manifestus est quod
vexacionis quamvis punitur quod inmicitia
et cum minus peccat patet XXXII. q. 2
admonere et c. latorem. Ecclesia est pre-
sumptores vitii et punitas retardet
per penam unde glossa idem non ex hoc
quamvis puniunt quam quamvis peccat et propter
scandalum quamvis puniuntur sicut sacerdos
quamvis puniuntur propter scandalum et summa
voluntas adulterandi. Secunda propositio est quod
in obligationibus vel contractibus sine homini
vel deo certa dimensione dispensat ita
quod ex difficultate dispensandi cum aliquo
obligatio voto vel iuramento non arguitur
maior obligatio in isto cum quo non
dispensatur nec ista quam ex certa non
dispensat in ista obligatione et dispen-
sat in alia igitur in est minor sicut
patet quia ponatur aliquis duo ecclesie debuo
tione adire arctiorem statum quorum unus
est rex et alius privata persona et duo sunt
fratres de quibus ipsi duo ecclesie apud
deum obligantur et tamen citius facilius
dispensaret cum privata persona quam cum
rege non quia rex fuit in maiori obli-
gatione obligatus sed quia plura bona sequentur
ex impletione voti sui quam ex imple-
tione voti alius. Item constitutum de religiosis
s. 4 p. eiusdem devotione et eiusdem solempnitate
sit sicut consanguinei regis et per mortem
regis devolutum regnum nunc hereditatis
ad eum. Iniustum sit 4 p. capitulo de dispen-
satione a toto voto religionis mariam
est propter excipiendum quod citius dispensabit

tum forte et negabit plus sicut non signi-
ficatum tum dispensacio sicut tamen non sit dispen-
sacio secundum B. Item voveant vel iurent
pro et plus causa devocionis se ituros ad
terram sanctam per sex 20 annos et plus
100 difficilius tamen dispensabit cum plus
quam cum fore. notum est et ideo ista quando non
est certa facilius absolvit et dispensat
in ista obligacione quam in illa. g. i. e. a.
et hoc est 29 articulus et p. hic ad formam
argumenti. Ad primum quando arguitur per Augustinum de
bono coniugali quod frangentes votum continencie
sunt peiores adulteris potest dici quod glossa
ibidem solvit. Dicit forte id est dicitur non quia
magis delinquit sed quia a maiori bono
cadunt vel dicitur magis peccant quia in deum
specialiter committitur secundum glossam. Ad 2m quando
arguitur contrahentes iuramentum post votum solempne
sunt excusati quia cum ignorancia peccant dicendum quod
quia non est ut patet ex predicta responsione peni-
tentes etiam excusat accidentes autem ma-
liciose tamen non excusat et cetera. Ad 3m
quando arguitur aliquis iuret se contrahere matrimonium
et cum contractu vovet solempniter continenciam
quia si iuramentum fortius ligaret iste post
votum solempne contrahere teneretur.
Preter illam formam argumenti videtur quod tamen
qui voveat aliquis se contracturum matrimonium
et postea cum contractu voveat solempniter
continenciam certum est quod iste iudicabit
pro 2o voto propter favorem boni continencie
quia secundum votum magis obligat quam aliud
quod est causa. Sed tamen est notabile dicere quod secundum
votum non magis obligat quam aliud quia est
de notabili bono quia [illegible] obliga-
cionis frangit ex presumptione et deliberacione vo-
ventis cum promissione facta deo. Si vo-
veat aliquis continenciam occultam
occulte et postea contrahat in facie

ecclesie certum est quod matrimonium stabit non licet
enim votum implere ubi fides data in
matrimonio fortius ligat quam votum precedens.
Si voveat aliquis adire terram sanctam
et postea iuret intrare religionem id
est [illegible] iuramentum preiudicat voto primo
et si possit probari stabit. Sed in [illegible]
[illegible] possimus [illegible] casus quo
quod votum preiudicat alicui iuramento et
alicui iuramento voto et ideo ad formam
argumenti dicendum quod non ideo votum continencie
[illegible] iuramentum de matrimonio stat quia
magis ligat quam iuramentum solempne pro-
cedens sed quia [illegible] ligat et ad maius
bonum ligat nec sunt [illegible] peiorat
quod iuramentum suum commutat in melius.
Ad 4m cum dicitur aliquis primo voveat continenciam
et postea iuret contrahere quia si iuramentum
magis obligat votum solempne non dicitur
in iuramento [illegible] in 1o tamen iuramentum
[illegible] nec magis obligat vel minus
quia est illicitum ubi persone post votum sic
emissum nec ideo iudicat tamen quod vo-
tum solempne precedens dirimat contractum
matrimonium quia votum est magis obligatorium
quam iuramentum in [illegible] sed quia obligat ad
bonum continencie quod contrahendo est
melius quam bonum matrimonii licet in aliquo
sit magis bonum propter quedam annexa et propter
circumstancias persone et tempus sed tamen in-
dicat [illegible] quod votum est [illegible]
[illegible] et ideo favor quando fit voto continencie
vel voto religionis non fit propter liga-
men obligacionis quam contrahitur in voto sed
propter excellenciam bonitatis continencie
et religionis. Sed si ponimus quod aliquis
iuret solempniter continenciam coram episcopo
et postea voveat se contracturum quamvis
dirimit iuramentum votum simplex sicut i.[illegible]

votu ppe^ue dimit. gla in c. iuramtu 22.
q. 4. in c. cu tu ul' vovetes q'he pnt. c.
rursus di. q votu no m^9 obligat
apud deu q votu solepne ibidem in glo.
di^o sit collecte q q' dr votu ex sim
na no dimic iuram^m sz qsto eae sta
sup voto vn ista qn no vz votu
dimit iurato.m vrr magis obligat q
iuramentu qr sic sequr q votu solep
ne magis obligaret apud deu
q votu simpl. qr soli votu solep:
dimit iuram^m in gtu qe q cta
. Ad 4^m quu ar. qr si sic tantu ul
plus meretur ab obediens alii ex iura
mento q religiosus ex voto. dico q
nc qn valet nc quo e inesens q
qn no sit vona pz qr tenet p q
q vbi ita est q facies i^d ad q mg
obligatur mg meretur q no e vbi vbi
ita si sit frater q^o pcep^m no frā
tres magis merebitur q subiens mo^sti^m
ul' voces qine^as ppetua vir q qui
no sit insens pz in mlts ex^is. 2
casib. ponatur q aliquis sacerdos qneiat
ad abbe fide data q simet curie
parochiali ipi^m iste fide data tenet
infoirre parochianos abbis e^so q
pdicado qvitat multos infideles
ad fidem in tali parochia et postea
insistens diligentr adimplend ef
ficacie iuramentu p statu martizatur
ab infidelib^9 quis dubitat qn i^c stlaris
plus meretur obediens abbi ex iura
mento q monachus qui dies suos pal
terio in claustro ad pcep^m abbis
vr peripnat abbas armigerus suo
videns moratez pculiai in sta q
inspo nat vnces ... iura^ti et si
vet morte ul' mittat eu abbas

ad instu vellu et libet pna ptī
pat monacho q fundat ... sup
manus suas et obediat vtqz no e
dubiu qn stlaris plus meretur vn
iurato^m est q ex maiori merito ul
minori no arguitur maius vinculum in
voto q in iuramento nc e^u qr pt
contingere q obediens ex iuramento
magis meretur et pt contingere alii
q e^qlis meretur videtur q qd
debeat poni pria tuo os ymagirari
q casus inclu^dit q^dlom qr si stlaris
iuret obedire abbi in omnibus
ad q monachus tenetur. sic et usqz ad mor
tem iā no e stlaris sz monachus et
equalis obligao ymo maior q^m e
ex forma obligadi foret si cum
ordinaret q pfessio religionis
fiet p form iurati sicut mo fit
p form voti licet for voti sit mg
qveniens ad signedu q actus pfi
tedi religione sit mie spontaneus
et p honorem dei susceptus vz
vt de^r ar^to q^i deu pt in aliq cum
ponatur q monachus de licia abbis
et sit ad id ad q no tenetur ex voto
pori quo frus est monachus et obli
get se stlaris iura^to eidem abbati
sup consilii actu et sit licitu vtqz
et fiat ab vtroqz intuitu caritatis
ob amore dei intenso equali
gdo q plus meretur stlaris q mo
chus. Ad 2^m quod q ultius instatur
q monachus inobe^ns no magis pec
caret q stlaris frangens iuramentu
dico q y^d no e impo^l ymo valde
q'ens. Sup eni tenet si quaqz in^a
inobedien^a foret q^m ptam quia
pdi^o ul sacrilegiu ul p^iuriu furtu

vel honorandum, non credo quod modicus sit pro modica inobedientiam, vel committit peccatum
sicut camerarius abbatis si negligenter custodiret de nocte vel si totum dominum
suum inebriaret in cibo. Verum ista
consideratio non vadit ad rem probandam, quia
sollemnitas iuramenti quam solemnitas voti quod est publice
dominum meum. Ad 6m quod arguitur aliquis
iuraverit adire statum religionis vel iurat statum
quem quia si prima solemnitas argumenti esset bona possit
probari quod magis obligaret iuramentum quam ma-
nifestum et votum minus quam votum et magis obli-
garet votum quam iuramentum, scilicet ponatur iuret
aliquis adire certum statum religionis, iuret postea
se ingressurum religionem et obliget se per
formam iuramenti ad omnia ceremonialia istius
religionis et ponatur primum 2m sic: ponatur quod ali-
quis voveat adire certum
statum et postea emittat votum reli-
gionis, patet quod 2m prejudicat primo. Consequens si
forma argumenti sit bona votum magis obli-
garet quam votum quod est impossibile. Sic ponatur
quod aliquis emisit votum perseverando in certum
statum et postea per formam argumenti astringat
se religioni. Sic quod iuramentum fortius
obligabit quam votum secundum formam factam quod
tu ipse velles, tamen et ideo dico ad conclusionem
argumenti et ad ipsius quod non ideo votum simplex
de religione obligat prejudicat in causa
de perseverando quia solemnitas iuramenti magis obligat,
sed ideo quia votum simplex obligat ad maius
bonum quam iuramentum praecedens et ideo non tran-
sit iuramentum secundum interpretationem ecclesiae sed
continuit in melius. Ad 7m quod dicitur quod tran-
sgressio voti est reservata papae vel episcopo et non
iuramenti, nego quantum sicut patuit
in prima 2a reservat enim episcopus vel capitulis
non quia sit maioris criminis sed aliquando
quod minoris ad terrorem vel ponatur quod
multum est negligenter vitandum sicut esse ebe-

tate venialiter vel episcopo iudicante necesse primum vel
committat talis non potuit inobediens et tamen non
absolvit nisi ab episcopo unde non sit reservatio
propter enormitatem criminis sed ad terrorem et cau-
telam mandatorum ut parentes diligentius et
curiosius custodiant prolem suam. Ad 8m
in voto difficilior est dispensatio quod magis
obligat dico quod quod non sic sicut patuit
in prima 2a vel arguitur dico quod ecclesia pluribus
non facilius dispensaret ipsi in iuramento
quam in voto. Unde si sollemnitas permutat gene-
raliter formam iurandi et plus per formam voti
et propterea sunt casus plures concessiones
et constitutiones ecclesiae unde sunt propterea non esset
dispensandum tam forte facilius quam in plures
variis difficilius si tamen hoc fiat non ideo fit
quia minor est obligatio iuramenti quam voti
sed quia homines magis sunt proni ad iurandum
cum insufficienti deliberatione quam ad vovendum.
Ad 9m tum dicitur quod quivis est peccatum quod est
irremediabiliter contra deum et contra se ipsum quam quod est
irremediabiliter contra proximum, et deinde quod arguitur est falsa
et minor sic quod implicat quia ad
est peccatum quod non est contra deum irremediabiliter tamen
omne peccatum ideo sit peccatum quia est contra
divinum praeceptum, verum sic arguitur, sed tamen
quia transgressio iuramenti non est irremediabiliter contra
deum et est contra iustitiam et est contra proximum
et ideo non est danda talis differentia inter votum
et iuramentum, quia iuramentum non possit
fieri nisi homini, potest enim fieri deo vel homini
per deum, verum quando iurat homo obligat
se deo quasi de impetrando debitores. Est
autem si omnibus iurans homo obligat se
deo vel quod non possit homo alteri remit-
tere illud quod sibi sub iuramento promi-
sit quod unus est secundum doctorem quod quid idem quod homo
alteri sub iuramento promisit pertinere principaliter
ad favorem hominis licet homo vel remittere
iuramentum. Si autem principaliter pertineret ad favo-
rem hominis principaliter ad honorem dei non potest

quod remittere iuramentum et sic intelligo de istis
debitoribus Et ideo pontifex non obstantibus
istis videtur dicendum quod iuramentum includit votum
et superaddit attestationem divinam et
maiorem obligationem ut dicitur sicut vel verbum
fiat quod iuratur sed iuramentum sicut dicit votum
divina attestatione firmatum Ideo 3o solvo re-
ducendo rationes meas quia arguebam primo
sic omnis ratio obligationis que est in voto est
in iuramento et aliqua est in iuramento
que non est in voto ergo iuramentum est magis
obligatorium patet de ... quia tota ratio obligandi
in voto est ex promissione deliberata istam
tamen promissio que primo obligat deo est in iuramento
et non solum sed tanta deliberatio est in
iuramento quod fiat id quod iuratur et tamen assumit
ergo tanta obligatio Et ultra ista addit
[illegible] invocationem divini testimonii que est summe
obligatoria quia [illegible] sicut et ad
id non videbatur 2o arguebam sic plus in-
venitur sit deo in transgressione iuramenti
quam in transgressione voti non tamen inreperitur
est blasphemiam quia contrarium est in eo fal-
sificat se ipsum et falsificat deum transgres-
sor autem voti non falsificat nisi se ergo et
ad id videbatur quod ista non valet
transgressor iuramenti quod in se est facit deum
secundum transgressor voti non ergo periurus gravius
peccat et quod ista quidem non valeat
patet sic quia si desperans vel impenitens
vel superbissimus quod nunquam peccaret quam transgressor
iuramenti [illegible]
[illegible] omnes homines
mundi ista ratio non valet patet quia non
arguebam sic et sic plus invenitur
sit deo in periurio quam in transgressione
voti ergo etc. [illegible] falsificans
iuramentum falsificat se et deum falsificans
votum falsificat se tamen ergo etc. illud

iuramentum tenet quod non est in quantum sit sic de
[illegible] tanta sit in periurio quanta est
in transgressione voti [illegible] patet quia periurium
est peior ex toto desolatus vel sit
tamen peior quam est in transgressione voti
[illegible] infidelitas quia deum secundum iuramentum
est infidelitas in primo quia contra deum
[illegible]
me [illegible] que adducuntur non sunt quia
me quia nullis partibus sunt [illegible]
[illegible] quas forte sunt adeo primo
vel [illegible] ad quam [illegible]
non est in [illegible] enim [illegible]
periurus [illegible] peccaret [illegible] periurium
[illegible] vel [illegible] vel [illegible]
[illegible] omnes homines mundi vel [illegible]
[illegible] vel [illegible] Sic enim possunt
[illegible] quod [illegible] periurium
et allemani quod aliis [illegible]
[illegible] 3o arguebatur sic iuramentum
agat quod [illegible]
[illegible] ad hoc non
[illegible] movent rationes [illegible]
de [illegible] possem probare quod periurium
est [illegible] transgressio voti et [illegible]
talia [illegible] faciunt [illegible] primo sic
periurum secundum canones [illegible]
quam transgressio voti ergo etc. [illegible]
periurus est infamis secundum canones
6 q. 1. Infames et 22 q. 1. periurium
Ideo dicitur in glossa quod si [illegible] est [illegible]
periurium aliquando statim [illegible]
[illegible] non potest
quod [illegible]
quod [illegible] 29 q. 1. non
sic [illegible] infamia
patet [illegible] fama
[illegible] periurus [illegible] transgressione iuramenti
promissionis [illegible] de

Thoma Allegat v. c. ad Marc.

instituere quedam. Item si iurat
aliquis iniuriandi contempta religio
sacramenti dum habet fidem eorum de iniuri
belle &c. quod non id facit quia tamen sine e
quia eius condigna pena nullus estimare
potest. Unde ecclesie de beneficio dicit quod quoniam
inveniri nulla fuit lex statuta qua
possit agi quia cum tanquam causas assignat
multas quarum una est quia habet per sui iniuriatione
divine honorem firmat. Item periurium grauius
malum est quam homicidium secundum Thomam et quia ipse
dicit super patrem quem me 2 2e q. 89 ar. 3 id
et super verba sua adduco pro me primo
quolibet q. 18 obi. 3 quod periurium grauius
est quam homicidium et quod 3 secundum illud primi
violatur secundum ordinem preceptorum quod
facit actum in peccato quomodo ad probandum
quod est grauissimum peccatum et id est satis bona
et multos sequitur quod dicitur quod homines per
maiores suos iurant et omnis controuersie
eorum finis ad confirmationem est iuramentum
sicut dicit apostolus ad Hebr. 6. Ergo quod
antecedit arguitur secundum Thomam. Si homicidium esset
grauius quam periurium sequeretur in confusia
de eo homicidium adduceretur iuramentum
ad finiendam istam controuersiam cuius probo est
quia per ipsum debet quod quomodo maiore non debet
habitum iudicabit culpa non debet in
minorem iudicabit quod periurium est grauius
quam homicidium sicut tunc cuius articulo quod probare
re quod periurium est grauius quam ad sic contra
ad cuius comparacionem admittitur iuramentum
addit et Thomas quod periurium est quod tendit
divini nominis denegationem et quod iuramentum
apud gentiles fuit honoratissimum ut patet
in primo meteororum quod autem iuramentum vale
at ad pergulationem contra patet eo quia sine
esse quod. de certa pmgatione pro totum
eo huius sermonis illud totum illud quod

e a deo statutum ad confirmandum in omni
causa de veritate maiori sermo est obligatum
ad deum veritatem secundum hec est iuramentum confir
ma confirmat per apostolum ad Hebr. 6. volens enim
apostolus inducere iudeos ad constantiam fidei
ut sciant expectem hereditatis celestem
quam deus promisit Abrahe et semini eius
id est omnibus credentibus in eum et in signum
quod pene decet sicut patet adducit quod
sic Abrahe duplici obligavit primo per promis
sionem secundo per iuramentum quod ad confirmandum pro
missionem statim postquam et iniuriandum fuit inter
positum inter promissionem et impletionem sicut
finis confirmans promissionem. Igitur secundum apostolum
ipse deus usus est iuramento sicut quidam
maioris vinculo obligationis quam sit promissio
et tota obligatio quod est in voto est quod
deliberata promissione quod maius vinculum
obligationis est iuramento quam in voto. Unde
dicit apostolus sic volens manet promittens deus
qui neminem habuit per quem iuraret ma
iorem iuravit per semetipsum dicens benedicens
benedicam te et multiplicabo te et sic lon
ganimiter ferens adeptus est repromissionem
glossa esse hic tamen dicit deus quod promissio
facta est Abrahe et per iuramentum firmata et
ideo in Abraham impleta sequitur in textu
homines enim per maiores suos iurant et
omnis controuersie eorum finis est iuramentum in quo
habundantius volens deus ostendere immobilitatem
consilii sui interposuit
iniuriandum ut per 2 res immobiles
quibus est impossibile mentiri deum fortissimum
solacium habeamus et glossa habundantius quia
habundanter per promissionem habundantius per
iuramentum ut patet per 2 res scilicet per promissionem
et iuramentum. Unde quod dicit quod confirmatio promissionis
et finis omnis altercationis habebat est iuramentum
Ergo quod deus voluit habundantius ostendere i-
mmobilitatem consilii sui ut faceret plenius possibile

si interponit insinuando q no potens
facere plus ad christianos quam q fortissimum
solacium habent fideles .. 2° q apud deum
no minus obligat votum simplex q solempne
et sic cum votum et iuramentum venit esse cum
hoc firmitatis et filii in glossa super textum
li. i. ti. de iuramento et primo ubi ipse dicit
sic non magis obligat votum quam iuramentum
.. 3° potest argui modo ministrare contra
dicendo sic aliquis potest solvere vinculum voti
quam tamen non potest solvere vinculum iuramenti
in contractu matrimonii quod patet quia primo sic votum
religionis emissum a sponso vel professione potest
annullari a domino quando est constitutum sed matrimonium
contractum a sponso sine licencia domini non potest
ab eodem dissolvi ut patet de coniugio servorum
quod si dominis contradicentibus et invitis inter
servos contracta sunt matrimonia nulla racione propter
hoc sunt dissolvenda quod patet secundo primo solempne
votum continetur potest aliquis contrahere matrimonium
et aliquis potest solvere vinculum voti solempnis
quam non potest solvere vinculum matrimonii quod patet
etc.. 2us articulus principalis posito quod deus conferret
alicui liberam electionem quod eligeret
alterum de istis vel perdi pena infinita
secundum intensionem vel annihilari an talis debet
vel possit eligere non esse. Circa istum
articulum sicut 3. primo ponam opiniones contrariam
cum suis racionibus. 2° arguam contra eam
3° ~~dabo intellectum augustini~~ ostendam quod
hoc fuit de mente augustini. 4° dabo in
tellectum augustini. 5° redarguam raciones
meas. Circa primum ad istum articulum
videtur quod aliquis bene potest velle non esse quia
voluntas est impossibilium tamen non potest eligere
non esse et hoc est intencio augustini 3 de
li. ar. c. 7. de insignis ubi dicit sic
si quis dixerit non esse magis quam mi
serum esse me malle respondebo mentiris
nam et nunc miser es nec ob aliud mori
non vis nisi ut sis et ita cum miser

esse nolis tamen esse velis. Item ibidem
si dixeris ideo magis volo vel miser
esse quam nullus sum quia ante prius quam essem
possem consulere eligerem potius non esse quam
ut essem miser. nunc enim quia timeo
non esse tamen miser sum ad ipsam mi
seriam pertinet qua non id volo quod
velle deberem magis autem non esse quam
miserum esse velle deberem. nunc quidem
fateor me malle miserum esse quam nichil
sed tanto stulcius et idem quod nolo quanto
miserius tanto autem miserius quanto
video non hoc velle me debuisse
videbo tamen potius ne hic erres ut
te videre volo putes / vel nam si beatus esse
velis esse quam non esse malles et nunc miser
cum sis malles tamen esse vel miser esse
quam non esse cum tamen esse nolis miser
considera quantum potes quam magnum
bonum sit ipsum esse quod et beati et miseri
volunt. Item c. 13 concludit cum igitur
quisque credens quod post mortem non erit
intollerabilibus tamen molestiis ad to
tam cupiditatem mortis impellitur quod decernit
et arripit mortem in opinione
habet errorem sed destrucionem in sensu autem
naturale desiderium quietis quod autem quie
tum est non est nichil immo magis est quam id
quod inquietum est. hec augustinus et quod dixi
quod tales attendentes se perimere in
tollerabilibus simul cum hoc quod volunt non esse
habent aliquam intencionem in mente quare
tamen intencio non essendi puta in
tencionem quiescendi a miseria propter quam
intencionem appetunt non esse et per consequens
non est quietum esse potius vel negative.
Sed contra hoc arguitur sic augustinus dicit ibidem
Inquiescendo habeat affecciones ut alteram
alteram preferat / quies autem maxime
habet constanciam in quam intendit quod dicit
quod omnes et ideo iste appetitus in voluntate mortis

no ut qui moritur non sit sed ut requiescat
incendio ita ad errorem credidit illum se
finitum non tamen quietus est hoc est magis
desinat bene concludit in fine quapropter
nullo pacto fieri potest ut non esse aliquem
libeat. Circa istum 2m articulum id dom
binum stat in isto quod licet homo posset velle
non esse tamen non potest eligere non esse quia
voluntas est impossibilium non electio. Ex
quo patet articulus et probo ostendo quod electio lar
ge loquendo de electione ita potest esse
impossibilium sicut voluntas et argumentum sit
omne illud quod duobus consideratur potest
alterum parumper et optimum potest eligi
sed possibile est concipere adamantem quod
mallet deum non esse vel semper
non esse et per deliberationem potest eligere
malle deum non esse igitur prelegit in
possibile. Item illi qui elegit tunc supra di
vinum preceptum credens et appetens
quadam equalitate dei scilicet bonitatis primum
ingrum secundum Augustinum 32 c. 9 de libero
et tali quidem electione elegit possibile
vel impossibile si impossibile habetur propositum
si possibile igitur possibile fuisset quod ipse ha
buisset similitudinem dei tamen quadam equalitate quod
non apparet principium. Sed in contrarie
ad quendam articulum meum quo patet quod homo
potest eligere ratione non errante omnia ce
gratia quod hoc est bonum vel esse potest lege mutata
que nunc est de immortalitate. Animae angelorum
fuit talis omne quod potest iudicari a ratione
non errante esse melius ad beatitudinem potest
eligi a ratione non errante. Sed amari
probatur et dicitur est comunis igitur etc. Tum dicitur quod in
angelis non est sed dicitur oppositum quia possunt
per leges nunc esse et nunc instantes
muteri. Ex stante lege que nunc est
non potest homo eligere non esse. Ex quo hominem

angelus potest mutata lege que nunc est homo potest
eligere non esse omnem legem mutari est
possibile igitur hominem eligere non esse est possibile.
Sed aut deus potest eligere annichilare hominem
aut non. Si non hoc est contra Augustinum super
genesim et dicitur de libero arbitrio c. 8 volen
tes quod deum sanctam quam de nichilo fecit potest
redigere in nichilum. Si potest quia hominem
annichilari est possibile igitur non impedit aliqua
impossibilitas quin sicut homo potest velle non
esse ita potest eligere non esse. Sed dixit
Christus de iuda mathei 24. Bonum erat
ei si natus non fuisset homo iste glo[ssa] l
in glo[ssa]. Non aut eo putandum est fuisse
se antequam nasceretur cum nulli posset
bene esse nisi ei qui fuit. Ex simpliciter dom
est multo melius esse non subsistere quam
male subsistere. Item dicit consilium ubi
ar[ticulus] 12 ancillis est enim non esse quam ad
tormenta esse. Et theodosius de iudeis.
quod prius quam ad tanta devenit malicia
melius fuisset ei si natus non fuisset
et licet augustinus mutet multos sibi ponit
et virum malignum etiam quod melius illi
fuisset natus in apostatam 1. vocatus
ad apostatam tamen isto sensu non obstante
quod autem constat sensum litteralem ut patet ex per se
licet. Sed aut potest esse bona electio secundum
rectam rationem non errantem non ei potest posset
igitur quod error sit tantus quod inducet
ad impossibile esse possibile ut si credens quod
posse edificare turrim que se contenderet
usque celum sicut forte fuit de filiis
noe post diluvium igitur posse hoc eli
gere. Narrat Eucodius de gayo galli
cula libro suo de vita 12 cesarum pre
nunc continet quod noe iussit balistulos
et ~~sagitt~~ sagittarios dirigere tela in
celum quam ione quod pluerat in ipso regis

Si dicatur quod non est vera electio sequens
indiciam erroneam sarracenorum et paganorum
sequentes plures sectas et propter istas multa
facientes non esse eligentes in talibus acti-
bus Si dicas quod aristoteles dicit 3° ethicorum quod
electio non est impossibilium volo dicere quod electio
stricte sumpta que est immediate principium operandi
secundum operationem non est nisi respectu istius quod creditur
esse possibile quia nullus intendit se movere
ad agendum vel conandum ad quod putat esse
sibi impossibile quia sic simul sub eadem
intentione appeteret eadem et possibile et impossibile
sed electio large potest velle illud quod scit esse
impossibile et velle illud esse possibile et bonum
quod videtur quod homo possit eligere se non esse
quia hominem non esse non est impossibile maxime
est falsum quia illud assignatur pro ratione quare
non potest eligi quod est impossibile. 3° sicut alias
[illegible] vel concedere quod angelus dicat in
gloria vel quod intendit dicere quod homo
potest eligere non esse quia expresse dicitur c. 13
quod forte aliqui gentiles crediderunt se [illegible]
non futuros et tamen elegerunt se [illegible]
[illegible] c. 13 quam vult non esse ne miser
sit quia non esse non potest restat ut miser
sit. Preterea augustinus li. 12 de trinitate et multis aliis
locis dicit miseriam nemo potest velle. Et
augustinus de civitate dei c. 22 nemo potest
velle [illegible] miser sit quia a multo
fortiori nec miseriam. Preterea quia deus
dat electionem de aliquo istorum duorum scilicet
vel esse miserum vel annichilari et relinquit
eum in naturali libertate sequitur
quod neutrum istorum poterit eligere quod est
multum impossibile dicere. Item quod [illegible] odit
miseriam et eo odit nec sit in miseria
[illegible] gaudere [illegible] et eo si odit mi-
seriam vel tamen odit. Preterea quod homo debet
eligere magis esse in inferno sicut dicitur
sibi a deo electio quia esse miser

magis et eo odit deum et peccat continue
quia pena non facit miserum sed culpa
et miser sit se non esse liberandum a sua
miseria nisi per non esse. Dicamus igitur
[illegible] homines quod nec peccabit ipse
tamen vel annichilabitur [illegible] debet
velle sed annichilari [illegible] si esse
miser quod debet eligere in eternum peccare
et eternaliter odire deum quod homo debet eligere
[illegible] peccare imperpetuum
Sed non peccat in [illegible] quod nec eligit
[illegible] peccatum non peccat
quod est impossibile [illegible] quod
[illegible] quod debet magis velle annichilari
peccare in eternum et dampnari quam annichi-
lari. Preterea dampnati de facto vellent non
esse et mallent non esse quam esse in ista
miseria [illegible] augustinus [illegible]
[illegible] de civitate dei c. 6 ubi dicit quod
[illegible] sunt angeli ut adherentes
iusticie nullum bonum velle possit quo
non gaudeat et desperentes ea [illegible]
bonum velle [illegible] quo non careat
[illegible] angelus sit [illegible] dyabolus
velit id esse quod est vel non amat
id esse quod est Si volo et amat illud
esse quod est quia volo et amat bonum
quod est et bonum quo non caret [illegible]
augustinus Si non amat id [illegible]
[illegible] eiusdem [illegible] de [illegible]
divinis c. 8 ubi dicit sic tanta in
potencia eos sequentur ut [illegible]
[illegible] quod volunt possunt et [illegible]
[illegible] volunt [illegible]
sic [illegible] quod volunt esse
[illegible] esse nolunt [illegible] doctores
[illegible] xii [illegible]
tenet quod dampnati de facto vellent

no ee bo^te qnte de lib^acom sicut dnc
tio · et sinchardq de me^a billa · p^o
arp^e · 3 · eth^r c · 6 · f · th · d^t · q^ mors
e elig^oi · forti tpi fugi · bn d^t kyn · q^s
tpe fugietes et mors th morte eli
gi^oi · bz as pt ee fort^s qui nullaz spe
ht de alia bita g^e fr^y utute fortitud
fort^s eligend pt elige no ee · cosf^e ·
ista p^r 1° · q^ d^o insra c · m · q^ fort^s
dz sustinere morte p^r no tpe s^ p^r
bone q^e e dm ptinet ad fortem
sustinere mortem · ad secundo tpe
· i · brasfo sicut p^r bonu bz maio^r
tpe est inppetu^m odire dm q^ dap
nati facet g^e cuiari acq e elig^e
q^ dapnai · confirmat adhuc quia
qro aut apud illos qui no credit
alia bita ee possint ee bontes mo
rales a^r no s^ no g^e n^c lib^alitas
nec magnificen^a · n^c tra ro de istas
agit^s ang oppo^m copimetat sciciu
oi sc g^e m^c tees utuos eet mor
p^r re publica et p^r pris ani^e bit
ig^t p^z ille gnes bz dissunce gptar
sestinacoz roes ordinauerit bz q^
do pt elige potiq no ee q^ dap
nari · 2° q^r do bz elige potius n
ee q^ dapnai p^m roam rom sub
gdrate ty · pono q^ dey bellet eu
anan · 3° dapnati de fto nollet
no ee q^ sc ee h bellnt h^c bnar
sc q^r bellet no ee no ut careat
culpa s^ ut careat pea · q^o q^ru
ad gfessio angy · 3 · de h · ar · c ·
iz iz de pmo 2r de magins · ·
bndi q^ p^n lis intencio angy est
in libro toto onde q^ p^am ne
no lis cad bz inputai deo ju i^ta

aut pte sta^r agit q^ aliq^s qui bellebat
dice q^ melius eet alaz no ee q^ ee
peccatricem occasione q^ de inestiga
bat istad q^o an mag^s elig^e ul me
lius sit oio no ee q^ ee miser et ti
hat q^os p^o pcedit disputa^ve 2° det
minatio c · iz · an nec^m ibi brigty bt
de hat tota re sil dicam q^ sencio et
bolo dice q^ quilibz peccam necat
p^ miseria ht in se 2 · noti^as et r ·
affectiones · bna noti^a ht quia q^ e
care pena et alia q^ q^ e no ee
bu tale dictat apud se totu eet
hac pena et s^ no eem carem hac
pena et p^r has noticias co deli
bacone sua pona^t in tali sta opioe
de inozhtate aie sue no pt elige
no ee · bu michi ad iobt angy ·
ins q^ no ee ul amchilai no e
elig^le · p^r se · i · p^r appracoz ipius
potius intencois posset ee in luto
no e elig^le · p^r se s^ p^r 100 · miseras
et sc gcordat angy ca arp^le · 4 · eth^r ·
s · th · c · 4 · et 9 · eth^r c · ii · x · eth^r
gtepe ju bom · n · bone sit in^a ma
la mag^s elig^le mai^a · 9 · aut eth^r
declat q^ ee bine asit bor s^ se
delcabilia p^r q^ ee omnib^r bu^a delca^le ·
et sta cu remo^ns dubiu de elige^t
no ee et sc p^r in sciaz neccatib^r sue
ingro · ilo oz aut acci^e mala bita
nec corruptaz n^c infirmitate · hoc est
illud dm q^ dixi q^ ee e omnibus
delca^le · no ht intelligi de talibus
qui hnt mala bita · i · brasfa bita
p^r q^ no ht · cis q^ sint digni esse
n^c corrupta sic cuent q^ po corporal
ca et hmi dara melacolie nec
infirmitas · i · in gcessiuis penis p^r
quas emitadas apud tales indicat ·

delectabilius non esse quam esse a quibusdam videtur omnibus
delectabile esse et augustinus videtur c. 11 et 12 in
primo [illegible] ad conplacendum quod in nullo casu
est eligibilius non esse quam esse miserum quando
delectans quod debeat intelligi quando est
ab invicem separatum de delectabili non obstante
predicto dicendum de hac tamen re 1. quia a principio
disputationis postea dictum quod sensus 1. non
sum per dicta sed sum contra sensus et in tota
parte capituli usque in finem nisi ad delectat
ibi quod ille qui eligit mortem habet unum
in opinione et aliud in se ipso in opinione ex
vonea habet quod omnino deficiet in se ipso ille
desiderium quietis ita quod in tali sunt
due affectiones quarum una est talis velle
carere penis unde non eligit non esse
absolute et simpliciter sed ut careat penis et
non sit miser et iste possunt simul stare
quod ego nolo esse in loco sub conditione
quod ego habeam et mancas et quod nolo
esse in loco absolute ita simul stat damp-
natus non vult non esse absolute et simpliciter se
et tamen vult non esse ut careat penis
et propter hanc intentionem augustini remitto
vos ad textum augustini et videbitis quod nichil
contra dicere potest nisi quod augustinus includit
contradictoria in dictis. Ad primum autem quod
est de beato augustino c. 12. Ibi quis diceret
malle me non esse quam me miserum esse
malle respondeo intelligitur. Dico quod iste
tamen malle accipitur dupliciter. Sic proprie secundo modo
comparative et improprie. primo quo dicere malo
hoc quam illud nisi utrumque nolit sed quod nolis
tamen malo et magis nolo ~~hoc quam illud~~ et si
magis volo hoc quam illud volo hoc et illud
Alio modo accipitur ille tamen malo comparative
et sic dicimus nos malle suspendi
quam adulterari et tamen neutrum vellemus.
et sic si actualiter vellem alterum potius
suspendi nullo modo vellem sic a primo

adulterari. Sic et dicimus tamen datur nobis
de duobus optio quorum alterum eligamus
dicimus malle hoc quam hoc quam illud
hoc est volo hoc et non illud. dico ergo
quod accipiendo malle proprie beatus augustinus dicit verum
quod quicumque dicit quod vellet esse miser et simul
vellet non esse ne miser sit mentitur. mando
est. Si autem accipiatur malle secundo modo non
est verum quod dicit augustinus quod dampnatus de
facto potest hoc dicere sine mendacio ut patet
supra. Ad secundum dicitur augustinus dicit quod verum est
quod bene reprobat ista tamen dicitur quod ex
miseria est quod miser non potest velle non
esse quia secundum dictum est supra et ille dicitur quod si
prius quam esset posset eligere non esse sed est
et non intelligitur quod non ens eligeret et
dicit in fine considera ergo quantum potes quam
bonum sit ipsum esse quod et beati et miseri non
habent quod de quod stat simul quod miser vellet
esse et tamen vellet non esse potius quam esse miser
sine sunt due affectiones sed una iste
aut alie que probant in processu disputationis
tantum et non delectabile. Ad tertium dicitur augustinus
quod posuit c. 12. tamen igitur quibus accidit quod prius
mortem non esse et dico quod illa accidit
est propter me et expresse dicit quod credens
se non desistere post mortem cupit et appeti-
pit mortem. Et ideo hoc est propter errorem
in opinione quam accidit auditus esse moribus
propter desiderium quietis naturalis quod est
carere penis propter non esse et tamen augustinus
dicit ista quies magis impetrat con-
stantiam in qua melius est et pro
talis vult esse et quietum esse potius. potest
dici quod augustinus loquitur de hoc quod solet
contingere in hiis qui occidunt se
metipsos tales enim absorti propter tristiciis
volunt ante ad quod desiderant quia sic nolunt
et intendunt non esse et esse quietum
hoc tamen non est necesse de quo accidat.

ie optat a' no esse inpuiaz ut eligat
se amichilari vel non perpetuari i miseria
vel eciam bn stet quod quiescit uel ut l· no
torqbitur et tn hic volt vn peligit n
esse ut non torquatur et tn malle esse sub
tormento volt et augy ibi dicit quod af
fectione delibata eligit non esse quam esse
stat quod actualis volitio est pri' moueus
ad sui ppotanca ottu' cu oploe ut
unqui sit· ·1o reducto rones quas feci
ad qnes· prima fuit/ omne quod pt indicari
esse melius vel unqu malu a recta rone
vel erroea pt a tali rone indicante
peligi sed non esse vel annichilari est
melius vel unqu malu indicatum vel
pt indicari a recta rone vel erroea igitur
pt a tali rone eligi a'm pz pro libertate
voluntatis que pt velle oe quod intell indicat
esse volendu· ad ista rndetur ne do· breuis
tn quod annichilari vel non esse non e ad fin
augu de libero ar· ut dicm est supra et
si non e ad non e melius et io non esse
in mo pt esse melius tn quod pro eand
rom amari non e unqu malu quod esse
malu e ad et io non esse vel annichilari
non e malu et io ista e neganda annich
lari e unqu malu qui esse ineffi ecy ac
annichilari non pt malu probatur dupli
pmo quia reuelet deus alicui quod si velit
amari per x dies quod saluabitur et reïn
tegrabitur ad vitam annichilari i tali casu
non e malu·· pto si pt vel culpe vel
pene non culpe planu e nec pene
quia dato quod pt sicut ar· augustinus mo
vos ni· tuo aut rea per culpam
recipiet esse quod habebat aut oez culpa
(?) quippe aut qui eet nec culpa habe nec
penam sentire potest tertio si ang gloriosus
rd a quo sta est pt morit ut nich
seruaat aut ne oio nichil sit sine

mayora et sn omni culpa· sn rndeo
9 tenetur secundo dico· pmo quod amari non e
bonum nec malu quia non e ad· 2o quod
sparare non est malu pene quia secundum augustinus
aut peccatis non pt debite puniri
per amarationem sed neutrum e ad dicm
ad vulgarem mo' loquendi i mo' vel
ad phicu mo' loquendi in ualebus sed
non pt quod sicut alias ondi isti termini
bonum et malu alr' pnitur de tibus suppositis
pro rebus et de vbis insuntum mod' et de
dans ppo' et pt quantum accipitur bonu
morale et sinopli quadmo' dicimus
quod sustine morte non e ad sette ar
capiendo hic ad sed non e bonu quia aut
e bonu et tunc sic· sic iuste indicale
e bonu et sicut e malu et occide
hominem illicite et io placet e uoluntas
capiendo pro quia non est· non e ad· 1· non
e aliqua res sed non e malu sicut
nec ista quia est ipse non facit aliqu
rem sed non facit malu nec bn quia iste ppos
et qsilis dicit etiam e bonu sicut
e malu occide hominem illicite est
malu equalet ipsi qui dat etiam
bn facit qui simulat m ali facit
quia nullam rem facit sicut in talibus
delinquitur primo e bonu reuitere
pnitz bonu et pt de alijs· bn ista
qn non est non esse vel amari non est
ad sed non e malu·· pto ista qn soet
bn· quia non e ad sed non e malu de
numerando dicitur ppriu signe acceptu
sicut sequitur quod occacari non soet malum
dato quod fiat sn peccato sicut sicut de collel
non e malu pene nec mori nec oricidi
per eand rom quia capiunt dimidi a
corpe nulla res e mad' est nec
manu separari a corpe nec cecitas e
aliq res magis in oculo sicut est esse

visus quod in lapide ubi non est de visus
sicut dicit Augustinus de genesi ad litteram c. 1. Unde
ad istam questionem est quod movetur Augustinus ibidem
qui probat quod iniustitia non sit sicut
veritas non est et peccatum non est secundum Augustinum
et tamen sancti dicunt quod peccatum est malum et
qui peccat male facit. Preterea 2° tur
Deus ho c. ix. omne bonum est tamen bonum
quod malum est eius destructio sed destructio
boni nichil est ergo nulla res est ergo non
potest non esse aliqua res ergo non est malum /
Confirmatur quia occidere Christum nulla res est
et tamen occidere Christum fuit malum. Preterea Alexander
de palmyra est omne malum in causa et tamen
quod nulla res est. Sed te carere pre est
malum et filium occidi quod pre est utrumque
malum et tamen non est i. nulla res est
Unde magister est communiter loqui quod
illud decipi non est ens nisi a sensibus appelletur
2° in quo dicitur quod aliquando non est malum pre
non est ens primo aliquando potest esse infligi
sicut pene et dampni. Sed cum deus ma-
net sicut ut et paulatim peccatum aliquando pre
magis est quod una res dolere possit per
carentiam alterius et hoc est contra peccatum
in corde per anichilationem tamen peccatum
operatorum et sic sic pena auferentur ut
sic angelorum vel deus sic dolere de morte
futura cuilibet homini hoc ante peccatum
eius ut de eo cuilibet contrarie. Similiter
aliquando potest esse malum pene pro quo
potest infligi bonum ut quoniam vel quandoque
apparet ut bonus potest esse penale illi bono
Ex aliquando peccatum potest esse sinne re
pugnans apparentibus volentis et deus potest
statuere quod si voluntas peccaret aliquando
ergo aliquando potest esse pena statuta pro
culpa. Sed dicitur quod nichil potest infligi
sicut pena pro culpa ubi manet ad
suspendendum eam pena hic non est bona

deum quia tunc mors non potest infligi
sicut pena quia multi non puniunt
hominem solo pro se tempore vite sed et pro sic
in hereditatibus et in corpore pluribus totum
et manifeste aliis casibus. Confirmatur
ista ratio quia Augustinus 2 de civitate dei c. 1.
d. quod pene sunt diminutiones patris
secundum omnia minima. Unde non est maior ro
hic aliquando dicitur negari esse pena
quod mors. Sed dicitur quod ista mors dicitur
esse pena quia mortem precedit alterius
quod est pena sensus sed sic non est in aliquo casu
Unde quando dicitur quod mors est pena accipit
mors non pro corruptione subita sed pro tunc
lesione que inducit ad mortem. Contra
ponatur quod aliquis possit occidi subito ex
statu quod maleficium non minus infliget
mortem quam modo facit. Sed ista ratio
non valet nisi tamen ad penam sensus et ideo
dico quod omne illud dicitur pena alicui
quod ipse refugeret et detestaretur. Preterea
deus vult uti hominem in confundendo ut esse
Unde et ethicorum c. 1. filii non punt (?) ulcisci
duos ut parentibus ad quod dignum est dare
esse est vitium ergo contrario auferre
esse est iustum dampnum. Ex ad Augustinum
qui probat quod anima punitur. Sed aliquando Christus
punietur et hoc ab eterno fuit punitum
et pena precedit culpam et deus punis
ultor quod hoc peccat quod est in gloria. Sed
potest quod bona voluntas fuit punita et anima
Christi quia necessario fuit alium nocens hoc
est utrumque alium non fuit. Preterea eius pena
alicuius est dampnum sed ergo natura potest
esse pena ergo a poterit alicui magis
est sic pati ergo vel quod pati est vel quod pa-
tiens est non quod non est quia tunc non est
sibi penale non ad est ut dampnum. Sed
quod est contrarium tunc aliquando potest non esse

g̃ nō ē pħi dapnū uł pena q̃ ancℓo
nō pt ēē pena.. ad p̄ᵐ dico q̄ ista
cund nō ē t ēē anℓa tū nō qūtutm
bn nō ēē dr ł aliq̄ⁿ tō sigᵗᵉ accep
to ł q̄mo tō nō dr anℓatū q̄ hoc
ē bł anpopt nō ē / t h ē fᵃ anpoⁿ
cᵗ anℓatus t tō pħs imptat̃ p
ēē anℓatum q̄ p nō ēē ut pȝ per
diffᵒᵉˢ ꝯpmetes q̄ nōis uerūpȝ ti
bn ēē anℓatū ē ad p̄ᵒ fuisse t ptea
sᵉ nulla ptem ēē / nō ēē aūt nō dt
ad p̄ᵒ fuisse t ēē anℓatū uł anℓa ri pt
imptaē pena ꝯpissa sigᵗᵉ ħ non
ꝯpmat pena q̄ pena imptat ad
ēē uł fuisse pntᵉ nō ēē aūt nō
sigᵗ ad fuisse īō pȝ q̄ anpᵒ non
pmᵗ nᶜ hōi ab eṫno pmebat̃ sed
dico q̄ lat pmebat̃ morte t idas
suspēdio.. ad 2ᵐ tū dr oīs pēa
aliq̄ ē pena t omē dapnū alicui
ē dapnū / p ista forꝫ q̄ᵗ pbaē
q̄ nulla actisio ē pena nᶜ mors
ē pena dapni capᵗᵈᵒ morte p se
paīone aīe a corpe q̄ hᶜ nō est
bm ꝫ ꝓcedit ī anℓᵃ ac si pena
dapni uł dapnū foret alq̄ absolutū
t suppoñet p una re q̄ delicta poss
sic ēē dici hᶜ ē penale hᶜ ē dapᵐ
q̄ nō ē bm bn ēēs ꝓnoꝰs mors
ē dapᵐ anℓaīo ē pena t siles sūt
fᶜ dupₗᵗᵉ ł q̄ ꝯ fōr loquēdi denōᵃ
q̄ subm suppōᵗ p aliq̄ re reᵘ. huiꝰ
ubi est q̄ impe accipⁿˢ p alijs sᵗ
ista mors ē dapᵐ ꝫ ꝯponi p ista
qm ē t nō eit dapnificabiᵗ eodē
mō anℓaīo ē pena ꝯponiᵗ p ista
sᵗ ad est t postea p nullā sūi pte
eit ł eo fiet q̄ hᵗ nullⁿ nollet
t hoc tⁿˢ modꝰ loq̄ndi nō sit
ādmo ꝯns anℓilaīo ē pena tam

p bonitatem magꝰ eligit q̄tas hōiᵐ
sic loqui q̄ p imptaīom. tūc ad
forᵐ anᵗ oīs pena alicui ē pena
t omē dapᵐ ref dico q̄ iste ꝓpōes
pnt dici uł impᵉ p aliis aut ꝓpᵉ
aut dr ē ą dr nō ē. 2ᵒᵒ sᵗ sicᵗᵉ
p̄ᵒ lℓ et ē sᵃ p ꝯtrarꝫ pena ąᵒ
pmebat̃ t p ꝯtrarꝫ dapᵐ ąq̄s
dapnificaba̅ᵗ. et tū dr sᵗ anℓaīo
sortꝰ potᵗ ēē dapᵐ sortꝰ ą q̄ᵗ qn
sor ē ą qn nō est. dico q̄ qn nō
ē. bn in eod̄ ꝓᵐ in q̄ hᵗ ē p̄ᵒ bā
sor nō ē. bm ē p̄ᵒ dicē sor īmeᵗᵉ
an hᶜ fuit q̄ nō nō ē t sᵗ melꝰ
indicaret q̄ ēē q̄ nō ēē sor eet
in bō dispōne t īō sortꝰ p̄ᵒ ēē et
postea nō ēē dr pena sorti uel
dapᵐ nᶜ ē q̄rendū q̄ res ē ista pē
uł q̄ res ē illud dapᵐ / pⁱ nō ē
q̄rendū q̄ res ē sortꝰ p̄ᵒ ēē t ptea
nō ēē t sortꝰ ēē t p ꝫ indicaui
robīs melꝰ q̄ sorte nō ēē. 2ᵒ
arguebā sic ad pbadū q̄ dapnatꝰ
actualiᵗ bōᵗᵉ delibata uł nō ēē mgꝰ
disconueniens est dapnato sua pēa
q̄ sit ꝯnis sūi ēē hᶜ pȝ q̄ si pena
eet mᵍ disconueniens sic lotᵗⁱ q̄ sūi
ēē ꝯns plus delectaret̃ deo q̄
eet q̄ tristaret̃ deo q̄ ī tⁱ pena
eet q̄ dapnatꝰ apphēdēs sᵗ ēē
t sᵗ ēē misim indicat sē ēē misim
magꝰ disconueniens sue lotᵗⁱ q̄ magꝰ
sᵗ odit ēē misim q̄ diligit sē ēē
q̄ magꝰ uł nō ēē q̄ ēē misim
ad īᵈ uideᵗ nedᵒ sᵐ assūpᵐ sᵗ ista
magꝰ disconueniens ē dapnato sua
pena q̄ sūi ēē sit ꝯns t hᵗ q̄ ēē
dapnati nō ē ą q̄ ꝯtrarꝫ dapᵐ
ista tū mᵍ ledit ad anℓᵃ quia
placet m̄ q̄ ēē nō sit res addi

ta rei que dr ee capio ista ppom
dapnatus apphēdes se ee z se esse
misero est suo appetitui mgs disconue
niēs q apphēdit se ee misum q̄ ee
sit quemēs. Ez ad ppbom istius tu dr
q si dapnatus mgs delectaret de eo q
eet q̄ tristaret de eo q eet miser
dr q delectao ul gaudiū dr dupli
ciro e actus ch'tis ul passio quetes
co quitade que'ta ut que'ti aliq dr
in ul qplacen. p'o no gaudz dap
natus de suo ee qz ee suu e ipe
met. 2'o qced' q mags gaudet de
eo q e q̄ trist' de eo q e miser
.. Ez cont' hc ar' q in ueiet mo
disconuēiēs vi' dicent ee dam p'o dr q
dapnatus nō gaudet de suo ee ac
tu ch'to qz ipe met e suu ee Si cta
cu sit bona g' btus nō gaudz de
suo ee actu ch'to magis q̄ de sua bea
titudie qz qz btus e suu ee ita bu
stiut dapnatus quo s'i tu qz actu
ch'to gaudet de se tu qz deo p suo
ee qstit .. p dr q quest' q̄ ho de
test' am'ari ul qz e malū ul nō
qz e malū Rn' q p'o z pn' dilig'
ipm ee z co qu'a fugi' nō ee no
qz nō ee sit ad fugi'do s qz s quid
nō ipsius nō ee sigt p'uacoz oms
boni z ois ordis Ex hc ar' de quoz
q ad pn' diligit p'n' delectat' p'd
dapnatus pn' diligit suu ee g' de
suo ee pn' delectatur .. Cofirma' hec
nō qz s'i metes ph'o delectao non
distig' a dilectoe .. 2o dr q̄ n'ali co
placen' dapnatus plus delectat' de
suo ee q̄ tristetur de sua miseria.
Cont' a' qplacen' e actus votiōn'l
nō/s nō g' votas nō delectat' sui
actu delectandi / Si sit g' e actus

tatus a volu'te qz meus sit q volutas
sit cu vol'tas sit nō pal'a vel sui actus
.. p si vōs dapnati plus delectatur
aliq' mō de eo q e q̄ tristetur de eo
q e miseria g' sua delectao e inten'or
q̄ sit sua tristicia g' plus h' de delec
toe q̄ de tristi'a q neq̄ hab' e cōc'
dire cuius q̄ eius sint de eo tristan'
sicut in ar' do supius e alle'tu .. p
ang' sit capio delectaoz intesaz
alicuius beatorum q sit .a. z una tristi'a
eq' intesaz q sit .b. tc sic tristicia
dapnati excedit .b. g' tristi'a dap
nati e inten'or tristicia q̄ .b. ez de
lectao dap'ti e inte'or q̄ delectao
beatorum intesa ul max' oz qfirma'
qz si delectao qu'ueis in dapnato
sit dicta' n'alis qplacen' sic q̄ u'ris
mō boetur sit maior q̄ sua trist'a
cu cac qsiuatez tristicia simpliter
sit beaue z cu cac qsiuatez delec
toz sim'r simpliter Et ois delec
to inta e orpe tristicia. ista de
lectao qtinue diminuet ista tristicia
z io qc'nis dr s'i seos q nulla e
delectao dapnati q̄ possit qcede
tristicia cius 3o arguebatur sic. cis sit
vouer pp bonu rei pub'ce velle a'i
am'ari g' tm sit inmedi amor
rei pub'ce in eo q sit velle seipm
am'ari pp bonu rei pub'ce .. ad illud
vide' ne'do qnaz capi'do velle in quoc
p' chē z assignetur p ea qz hō sit
velle impo'le qstat vn'o nō sufficit
qz accipit s'i u't z sol'it s'i ac
cipit qz hō eligeb nō ee ul a
nichilari nō eligit impo'le ma'i e
Sr' qnaz scam p'o lz ista aliqs

potest velle aliud amari propter bonum reipublice
patrie quare sic. Ita potest esse quod aliquis amore
ita intenso diligit rempublicam quod velit
omne illud quod potest esse promotivum rei
publice. Et talis status hominis isto
potest iudicare quod amicus ista sint sit
promotiva rei publice quare potest velle se amari
... exemplum de Codro rege Athenien-
sium de quo Augustinus 18 de civitate dei c.
19. Similiter adhuc quod homo licet utatur sanctis
non videtur requiri fides de immortalitate anime
nec de reditu anime ... Tertio arguitur sic
est reductivum et ideo ad idem ... sic
concedit propositum ... quod hic potest velle
amari ... lege inusta quam unice est de immor-
talitate anime. Tertius articulus ... est
an voluntas possit inclinari ad volendum
non esse ... quod sic quod probo per
Augustinum 3 de libero arbitrio c. 12 ... quod quibus
credens quod post mortem non erit intollera-
bilibus tamen molestiis ad talem cupiditatem
mortis impellitur quod decernit atque amplectitur
mortem in opinione huius errore ...
... aut naturale desiderium
quietis esse in ... concepisse ...
quod ... credens se post mortem amari et
... non esse impellitur ad volendum se non
esse intollerabilibus molestiis quod est propositum
Contra ... argumentum est ... primo sic ...
temptatio puta de occidendo se propter penas
intollerabiles evadendas posset esse ita
fortis quod voluntas inclinaretur ad peccandum
... vel voluntas potest ... tem-
ptationi resistere vel necessitatem assumere si primum
... non necessitatur si secundum ... non peccat
... Augustinus 3 de libero arbitrio c. 11 de ...
quis peccat in eo quod nullo modo potest caveri
peccat ... potest ... idem ibidem ...
sit ... voluntas male si ei non potest resisti

sibi pars ei cedit et nulla ... ibidem talia
et ... gentiles de quibus loquitur Augustinus
1 de civitate dei quod ... Trogus Pompeius et Va-
lerius Maximus et alii philosophi historiographi
qui se ipsos occiderunt non peccaverunt
quod falsum ... Augustinus ... voluntas autem
est propria causa peccandi ... peccatum est
c. 10 de imagine probat Augustinus quod nulla
necessitas potest vincere voluntatem ... Augustinus de
libero arbitrio c. 86 temptatio impugnare potest
voluntatem ... expugnare non potest et
1 ad Cor. 10 fidelis est deus qui non pa-
tietur vos temptari supra id quod potestis
Ad rationem dico ... voluntas potest inclinari
ad volendum non esse potest inclinari ad peccandum
et dico quod non ... quando est impossibile
secundum multos ... vel voluntas talis est
... necessitatem ut non est ... ...
necessitatem ... et ... Augustinus in
dialogo est de ... quod per penas necessitat-
... violentiam ... nullo modo meruit sustinere
dico quod non peccat hoc volendo dico quod
talis necessitas ... de voluntate hoc est
... de libertate electionis ... peccato ...
... non sufficit quod faciat iuste sciens
et eligens secundum Aristotelem 2 Ethicorum c. 10 ...
in peccato mortali requiritur quod operetur
sciens et eligens et ideo non sequitur si
necessitatur se ad volendum ... necessitatur
ad peccandum sicut non sequitur iste necessitatur
ad occidendum patrem ergo necessitatur
ad peccandum quia ... necessitate
... apparet quod ... necessitate ...
patrem suum et non ... iste necessitatur
ad occidendum hominem ut salvet vitam
suam ergo necessitatur ad peccandum quia homicidium
in tali casu non est peccatum ... occi-
dens non fuit ... in casu istius necessitatis
sic ergo patet quod ... non ... Similiter quando non

est impossibile saltem apud aliquos in illa eorum
dicunt quod dampnati peccant continue et tamen
necessitantur ad peccandum et eorum peccare in-
fligitur eis pro pena quia tamen sunt sunt in
statu necessitatis ideo non contristantur. Et ad verba
Augustini qui dicit de libero arbitrio ista scilicet quod
nullus peccat in eo quod vitare non potest
dico quod sic debet intelligi nullus peccat
in eo quod aliquo modo peccaret vitasse
non potest vel quicumque peccat peccat
in eo quod vitare non potest quia peccat et si
esset alia causa deo permittente inspirans
hominem ad peccandum diceretur quod sic sua
culpa non peccaret sed illa necessitate poenal-
em precedente non meruisset. Et cum
dicitur quod gentiles qui necessitati pro peccato
mortem elegerunt sed ista non peccaverunt
patet per predicta quod quia non debet quia forte propter
eorum culpam precedentem meruerunt iuste
deduci in illam deordinatam necessitatem
ut dictum est de dampnatis vel quibus est
impossibile quin in illa tempore non peccaverint
vel propter ignoranciam vel propter violenciam corporis saltem
vel sed ab simpliciter deo permittente et dyabolo
suggerente putans per errorem in homine
sum se prestare deo obsequium se exprimant
fecerit licet causa in libertas indicat ta-
les dampnatos non tamen dampnantur in
rei veritate nec sic causa indicaret
sed eius de eius necessitate constans. Ad 2um
ad dico quod nulla natura potest vincere voluntatem
velle dico quod preter legem statutam
nulla natura potest vincere voluntatem non facere eam
peccare nisi velit vel nisi ad deordi-
natam voluntatem quod quod inclinatur tamquam
in penam quod necessitatur ad peccandum
sicut est de dyabolo et de dampnatis.
Ad 3um de anima patet per ista et per causa
quod diffusius dicta sunt in primo questione prima. Ad
4um de ista auctoritate apostoli dico quod non
sciat per ista contra quia quod patet quia

scilicet quam dicunt apostolus dicimus
voluntatem in hoc quod non patitur homines
temptari super id quod possunt et non solum
in hoc innuitur quod voluntas quantum ad naturam
non obstante libertate sue voluntatis potuit
necessitari per concessionem expresse et per concep-
cionem delectabilem ad volendum aliquid dimi-
nuitur licet in solo voluntario non peccaret
deus autem de sua voluntate non permittit
de facto temptationem nimis qualescumque
quin homo et sic tamen possit vitare nisi
voluntas sua in eo ut a deo relinquitur. Incipit.
Sed tamen non obstantibus istis rationibus teneo
pro nunc quod voluntas dampnatorum necessitatur
de facto ad volendum sic non esse quia
constat secundum doctores quod dampnati voluntate
deliberata desiderant non esse eorum
quod sic esse et tunc vel oportet dicere quod homo
velit libere vel ex necessitate sed libere hoc
est quod pocius in precedenti articulo et sic sic ex li-
bertate hoc eligerent vel quod etiam voluntas
eligerent cum deliberatione vel ex necessitate
habetur propositum. Quartus articulus principalis est an ma-
lefactor iuste dampnatus ad mortem possit
licite declinare mortem vel corporalem
iudicium dati per fugam potestatem cum quod posset
fugere sine iniuria propter dico quod sic in casu
sicut dixi alias ut patet in prima questione
vel propter possit satisfacere de pena
mortis in articulo 3o. Ad principale cuius ratio est
quia ad pene debent esse medicine et
non propter se principaliter intente sed propter bonitatem
reipublice que ex bonitate singularium personarum
resultat sed talis dampnatus dampnetur ad mortem
sic quod voluit fieri deinceps bonus et ab
eius abstinere et pro salute rei publice mo-
rte forte sub mchonibus (?) claustralis vel nunc
religionem propter primam ad vitam perpetuam
de penis videtur quod hoc possit licite et
meritorie fieri. Confirmatur quia talis confiteatur

preter precepta legislatoris. lex non iudicat propter
hominem occidi nisi propter bonum rei publice et si
eidem bonum vel maius bonum posset obtineri
sine morte malefactoris quam bonum quod sequitur rei
publice per mortem suam iudicis dictarum esset
hominem occidendum. Est autem possibile in casu
quod iste fugiens melioraret vitam suam per
industriam que post faceret plus quam per mortem
iustam. Similiter est possibile quod plures corrigerentur
et a maleficiis retraherentur per vitam suam
quam per supplicium suum. Ergo in tali casu sibi
licet hoc facere scilicet declinare mortem per fugam
sine iniuria proximi. Et dicit 1° ar° p° sic
que contrario modo et iniusticia sunt invicem non
subsistunt eo. de regulis iuris l. vi. pater
dicit in textu qui venit non potest si iste per
casum iniuste est dampnatus ad mortem quod
contra iusticiam est quod ipse evadat mortem
.. patet si non licet ei mortem declinare quia
posset penam mortis in melius sibi et rei
publice convertere scilicet quod sic viveret stante
eorum constantia quod esset moriendo pro ipso
expossent fugisse mortem ut plus me
ruissent et plures populos ad deum converti
sent et maiorem caritatem esse accessisset
quibus solum quia non peccasset contra constantiam
et ideo teneo quod in nullo casu sic dampnatus
ad mortem fugere tenetur dummodo vita sua esset
utilis esse nisi fiat de revelacione vel
nisi fiat sine revocacione sed debet potius
omnia mala tollerare quam tali fuge consentire
et quia ponitur casus sic. ponatur quod execu
tores iudicum qui habent eum plectere tar
dant vel dormiunt et quod non teneantur
eos expectare cum sit solutus et possit
fugere sine iniuria proximi ita quod nullus
per fugam dampnificabitur videtur quod in tali
casu plectendus nullo modo tenetur seipsum occi
dare de quo non est dubium sed tenetur
minime vel possibile adire iudicem et per
testari contra eo quod est paratus subire

iusticiam et tunc fiet de eo quod iudex voluerit
ordinare. Ad ultimum alia vero quod fieri
de homine dampnato ad moriendum fame si
ponetur panis sic licite prolongare vitam
suam comedendo panem et sic declinare mortem
sibi inflictam quia ratione fuge negatur
quia tamen ante condempnacionem licitum fuit
ei fugere si potuit sine iniuria proximi sed
non postquam sententia lata est a iudice. Et
isto non obstante sciendum quod aliud est de iusto
naturali et aliud est de iusto legali ut patet
v ethicorum c. ix. de epykeia etc. nam iustum
naturale nullam instanciam patitur sed similiter in
omnibus tenet. iustum autem legale ubi statu
tum est et tamen in aliquibus particularibus
non expedit quibus ut obicitur et ideo
epykees id est directivum iusti legalis iustum
est dirigere in casu particulari iustum legale
quod legislatores in tali casu particulari quod
raro accidit aliter ordinassent sed pono
esse statutum in quadam civitate sunt statuta
sub pena capitis quod peregrini non ascen
derent muros civitatis ne scilicet possent
dominium civitatis usurpare. contingit hostes
venire in civitate peregrini ascenderunt
muros ad defensionem civitatis constat quod
non est iustum istos interficere quia repugnat
iuri naturali quia tunc pro beneficio ab puniretur
et ideo hic epykeia debet dirigere iustum
legale secundum iustum naturale et iudicare quia
lex ponit capitis iusticiam in hoc casu
nec ideo est peccatum in legibus quod sic vti
lentur et patiantur tamen instancias in paucis
casibus nec est peccatum ex parte legislatoris sed
peccatum oritur ex natura materie circa quam leges
ponuntur que natura est opus humana circa quam
raro contingit [illegible] sed aliqualiter
ubi concludit quod epykeos id est hic debent
directiva iusti legalis secundum iustum naturale
non de ~~papam~~ exequi iusticiam ad

declinare i. ad puniendum sicut illi qui sunt
rigidi in puniendo sed dz divine penas
cum nullus habeat intencionem ad puniendum
quia pene ipse non sunt intente propter se sed
sunt quasi quedam medicine et ideo cirurgicus non
plus appetit de pena quam sit necessarium ad
cohibendum peccatum cum igitur ad primum argumentum
ille malefactor sit in proposito ad recipiendum
salutem ad utilius quam sit mors sua rei
publice et sibi ipsi nec eius fuga videtur
aliem in preiudicium dico quod licite potest mor
tem declinare appropriando ad fugiendum
meliorem vitam. Ad secundum argumentum in oppositum
quod arguitur per nullam rem quam dicit ius et iusticia
sunt iuribus non subsistunt. verum est quia
regula non habetur ergo de regulis iuris. potest
dici et dato quod haberetur dz intelligi sic
quod illud quod potest intencionem legis iuribus
non subsistit. sufficit enim lege non est
sufficit verba vel cortice legis quia verba occi
dit sed sufficit intencionem legislatoris quod
iste potest facere fugiendo mortem ut dictum
est. Ad tertium quod arguitur sic iuste est dampna
tus ad mortem ergo non potest iuste evadere
mortem. nego consequentiam quia non plus denotat
per ans nisi quod talis malefactor fecit propter quod
iudex potest sibi licite infligere mortem
et cum hoc stat quod ipse potest licite et iuste
evadere mortem. ceterum tamen pono verum potest
iuste subire mortem si velit in remissionem
peccatorum et iuste potest declinare mortem
si sit ad utilius facere pro salute sua
quam potest subire mortem. unde pono quod
possit fugere ~~mortem~~ ad ecclesiam talem
dotatam immunitate quod quicumque confugerit possit
ibi fugere et salvari unde licet sibi. Ceterum
si talis forma [illegible] valeret illo
licet homo dampnato ad mortem redimere
[illegible] ymo cum redimeretur
peccaret quod apud infideles non est verum
. Ad 2m de iuribus quod tunc licentissime eis

dicitur quod esset moriendum pro vero
declinasse mortem per fugam necessaria consequentia
quia nulla fortitudo est sed deperit constancia de
moriendo et ponitur constancia quod expedit
honori dei magis tenere credo quod licet eos
~~licite~~ mortem fugere secundum illud consilium salvatoris
capitulo 10 cum vos persequentur in una
civitate fugite in aliam quod fecerunt apostoli
qui post mortem Christi cum eos perfecte in
ierusalem fugerunt ad gentes. Christus autem
mortem declinavit quia cum [illegible]
[illegible] transiens per medium illorum ibat
.. 14 articulus est. an adorans dyabolum transfi
guratum in effigie Christi per errorem in
vincibilem deceptus committeret ydo
latriam per ignoranciam talem. dico quod non
sibi constituit a peccato ymo tantum
mereretur quantum mereretur si Christum adoraret
et ad hoc adduco duos casus quorum unus
est hic. videat sic Christus petro sub tali
effigie et credit petrus eum esse verum
et adoret eum adoratione latrie. videat
deinde sibi dyabolus in consimili effigie et
sub eisdem signis Johannes adoret eum
[illegible] an peccat an non si sic
sed petrus peccat quia patet quia non ma
iorem certitudinem habet petrus quam Johannes si
non peccat habetur propositum. Ad idem dico
si petrus et Johannes sunt duo homines
et fecerunt quod in se est ad discernendum
constat quod neuter peccat quia quilibet adorat
determinacioni adorationis et cum dicitur
quod adorat illum dyabolus igitur
adorat dyabolum. nego consequentiam quia neuter adorat
dyabolum sed deum. In ista materie primo concedit
propositum 2o non dicit ad ea quo alias fuit
dictum 3o assumit falsum [illegible] patet quia concedit
quod adorans dyabolum transfiguratum peccat
quia casus ponit quod Johannes adoret istum
qui sibi apparet et hoc est propositum 2m patet

quia deum esse alias quod nullus talis error posset
facere hominem quod ipse crederet illud quod est dyabolus
esse christum vel deum quod committat ydolatriam
et modo dixi in casu isto quod iohannes non
peccat et tamen certum est quod Iohannes errat quia
credit illud esse deum demum dyabolus. Sed
alias dixi est quod talis error est contra fidem
ergo peccat. 3° dico quod Iohannes in isto casu
non adorat dyabolum licet fuerit et est contra casum
quia casus aliquis ydolatria qui credit
ydolum esse deum et quod cum adorando
ydolum committat ydolatriam vel non. Si sic
contra non adorat ydolum propter se sed deum quia in
rei veritate non adorat dyabolum sed deum
eodem modo iste non adorabit ydolum
quia non est alia ratio quare negetur iohannes
adorare dyabolum in isto casu nisi quia
Iohannes intendit adorare deum et istum
quem apparet credit esse deum. Sed eodem
modo iste paganus intendit adorare
deum et credit ydolum suum esse deum
hic dico quod talis paganus non committit
ydolatriam tunc sed stante non est possibile
quod alias committat ydolatriam. Sed sic efficies
ista quod diabolus apparet sub humanitate vel
corpus Iacobi de primitate et credit Iohannes
quod ipsa sit humanitas christi et adoret eum
genuflexionibus et deosculando pedes eius
tunc fuerit ista ratio concedit quod ipse adoret
humanitatem christi et sic est concedi quod ipse tan-
geret corpus christi existens in celo et non tan-
git corpus Iacobi. Sed fuerit ista ratio
possibile est quod aliquis adoraret dyabolum adora-
tione latrie et talis adoratio non potest fieri
nisi credendo de eo quod est deus quod sic
dicitur quia fictio quatenus vel humilitas cordis
sine intentione interius non est cultus latrie
maxime est et propter quod non est possibile quod aliquis
credendo dyabolum esse deum adoraret dyabolum
adoratione complete et sic negatur casus
quod alias fuit admissus. Sed quod aliquis possit

adorare dyabolum adoratione latrie propter errorem
quia adoratio interior non est nisi affectio
vel opinio intellectus sed iohannes fecit tales inte-
llectus istum adoro iste est christus ergo adoro
christum adoratione interiori. Hic ponatur
quod iohannes adoret summa adoratione latrie
et quod stante tali intentione in Iohanne deus separat
animam a corpore Petri et ponat in co-
rpus Petri sed ista ratio oportet quod Iohannes
nullum hominem adoraret nisi solum deum
est sed quia hic opponitur adorat deum conpositum
ex corpore et anima. Sed verum est hic ratio sic patet
quia quod deus in hac ratione est concessa. Sed quod deus
potest miraculose facere talis processus intellectuales
et eius assentire diligo hic quod deum demum
creata adoro hic potest deus demum creatura
tamen contradictoria et hic propter errorem invincibilem
compensatur. 2° ratio talis quod hic quod dicit quod
in tali casu debuit adorare sub conditione
sic adoro te si tu es christus. Contra: quia
ista conditio diminuit de cultu vel ado-
ratione vel non diminuit. Si sic igitur fiat
quod contrarium ergo reficeret ad gehennam.
Si non diminuit ergo non obstante ista con-
ditione adiecta deus adorat ergo sufficit
adorare tunc quod conditio adiecta non diminuit
de cultu nec de adoratione et tunc dico sic non
diminuit de adoratione ergo non compensat
ab ydolatria necessario quia ex in ista videtur
duo facta dicitur quia primo dico quod talis adiectio
conditionis non diminuit de adoratione sed Iohannes
diceret adoro te si tu es christus, conceditur
Deprecor istam conditionem sed Iohannes adorare
dyabolum vel adoraret in quibus et ponatur
conditione non sed hic primo stat totum oppositum
ista ergo conditio adiecta distinguit vel diminuit
de adoratione, nam patet quia sed Iohannes adorat
istum si est christus et aliter non et iste non est
christus ergo iohannes non adorat eum et deprecor
ista conditione si iohannes diceret absolute adoro
te sed ipsum adorare dyabolum ergo conditio

distinguit vel diminuit. Patet quia ista condicio ap-
posita in adoracione ad illud adorantem
dubitare de eo quod adorat corporaliter
an sit deus vel non. Et ista dubitacio
diminuit adoracionem latrie. Constat quod
dubitacio ista diminuit de dileccione
ad oppositum et latria consistit in dileccione
et reverencia ac privilegio oblacionis sacrificii
et similium dei. Conclusio ergo condicio sic
apposita diminuit de adoracione. Patet tercio
2o in ista racione negativa universale ista
condicio adiecta non diminuit de ado-
racione quia non excusat eum ab ydolatria
quod sic eum si absolute sine condicione adora-
ret faceret ydolatriam large loquendo et similiter
tunc condicio adiecta non diminuit
de adoracione quia eque adorat condicione
adiecta sicut condicione dempta quia ab-
solute adorat non obstante condicione quia com-
mittit ydolatriam non obstante condicione
similiter tunc. Patet si ista condicio adiecta
non distinguit vel diminuit de modo ado-
racionis dum licet esse sic adorare.
Adoro te si tu es Christus. Domina tibi.
Domine si tu es deus meus per Christum si
Christus sic Christus est deus. Rogo te Maria
si tu es mater dei. Adiuves me domine
si tu es deus ymmo sub hac forma ora-
re quis est similiter et ingenio quod autem
exprimere dubitacionem in hiis que fidei sunt
et dubius in fide est infidelis secundum dominum
extra de hereticis. Dubius in aliis actibus
et questionibus condicio adiecta diminuit de
actu absoluto ita quod oppositum actus stat
cum actu condicionato ut simul ista: accipio
te in uxorem si patri tuo placeat et
non accipio te in uxorem. Dabo tibi
centum solidos si pluvia cras fuerit et
nichil tibi dabo quia pro tunc ista stant
simul. Adoro te si tu es rex Francie

et non adoro te. Secundo non sunt ista dictamina
consciencie tunc obligat quod est erroneum
sicut quod est bonum secundum Johannem. Hic in casu isto
dictamen consciencie habet erroneum quod hic
quod sibi apparet esse adorandum sicut deum
quia si non adoraret peccaret mortaliter.
Hic sunt sex articuli contra istud ratio impugnatur. Si
enim Johannes potuit hunc adorare
dyabolum quod conscientia erronea dictat quia
inde pharisei seniores sacerdotes eciam
[illegible] et crucifigentes et iudas vendens
Christum et seipsum suspendendo et desperando
non peccaverunt quia consciencia erronea obli-
gabat eos ad ista facienda. Patet debet
consciencia erronea alicui quod ipse sit deus
stare ista consciencia dicit velle quod omnes
creature totaliter diligant eum quod sicut
sic possunt habere velle quod deus esset
quod consciencia erronea possit hoc dictare
esse volendum. Patet stante consciencia alicuius quod
sit fornicandum et adulterandum si eum
obligaret dictamen consciencie erroneum sicut
[illegible] consciencia erronea non faceret deponenda
vel sub hac forma consciencia erronea est
deponenda consciencia vera est remedium quia non
obligat [illegible] ista. Patet si eam obliga-
ret esset perplexitas in lege dei quod non
sit [illegible] super Job [illegible] nervi
testiculorum perplexi sunt. Ad plures [illegible]
argumentorum est dicendum quod [illegible] errare [illegible]
vel errore periculoso vel errore non periculoso.
Error periculosus est quando erratur circa
articulos fidei vel precepta divina. Error non
periculosus est in aliis sicut iste deceptus
ignoranciam invincibilem [illegible]
[illegible] de transfiguracione
dyaboli in effigie Christi [illegible] er-
rat credens istum qui est dyabolus esse deum
sed hic error est invincibilis et non sit

q aliqis anti[d] fidei nec q̄t mores no
e perlosus et h[oc] e q dicit magr sniar
ex d. 30. c. ex Et dyab[olus] magnit trassi
gurans se in angelm lucis credit bo[nus]
no e error periclos[us] h[oc] et sicut dom[inus]
anglus enchiri[dion] c. 13. in glo[sa] 2. cor. 11.
Sathas cu transfigurat se i angelm
luc[is] qn sens[us] corporis fallit mente no
no mo[ve]t a vera rectaq[ue] sniar nlm e in
religione periclm q̄ quib[us] sancta fidel[is]
gerit ul cu bonu fingens ea ul fac[it]
ul dic[it] que bonis angelis gruunt etia
si credat[ur] bonus no est error periclos[us]
aut morbidus et s[ecundu]m istu duplicem
errorem e dupl[e]x co[n]scia erro[ne]a q[ua]
aliq[ua] consca hois erro[ne]a est erroe pi
closa et alia e erro[ne]a erroe no piclo
so. p[rim]o erro[ne]a consca obligat hoiem
ad facied[um] s[ecundu]m eam ita q si fecit q̄t
ea peccat et tn si fecit s[ecundu]m ea no
excusat[ur] a pecco ita q stante tl con
scia ho est pplexus donec ea de
posuit Sz co[n]scia 2o erro[ne]a obligat
q si no fecit s[ecundu]m ea peccat et si fecit
s[ecundu]m eam no peccat s[ed] excusat[ur] a pecco
ppt ignoranciam invincibilem ex q[ua] causa
tur consca et hoc p[ate]t ad argu[men]ta ad
p[rim]um cu dic[itu]r si iohes possz habere adequa
te x̄pm q sedz dico q sic no s[ed]z
q i [illegible] e consca erro[ne]a erroe non
periclosa in eis sunt consca erroe pi
closa sicut in [illegible] consti erro[ne]a causatur
ppt ignoranciam venialem et ppt ignoranciam
s[ed] ez in eis bina h[abe]s ymo crassa et su
pina et ignorancia mult affectata et i n[on]
e simile p[ro]p[ter] ide p[ate]z ad 2m et ad 3m. ad
4m cu dic[itu]r co[n]scia erro[ne]a e deponenda co
scia vera no q̄t et nego quaz ista
q licet consca erro[ne]a sit deponenda

tu q[uia] dum manz ita fortius ligat sicut
vera sed ponatur q consca sicut diceret s[e]
q eque pecm e leviter festuca et oc
cidere hoiem eque obligat[ur] ad vitand[um]
unu sicut reliqu[um] ex q[uo] au[tem] sic contra eu
et p[ro]b[at]o q consca erro[ne]a eque ligat et
obligat sicut vera q[ui]a no magis peccat
faciens contra consciam erro[ne]am q[uam] c[ontra] conscia[m]
vera[m] s[ed] utrobiq[ue] e eque pecm. sed co[n]
dic[itu]r consca ligat hoiez q[ui]a no implens
eaz peccat no aut co q[ui]a ad im
plend[um] consciaz vera[m] facit q[uo]d tn eque
mpa meret et eq[ua]lem penam agens
contra consciaz erro[ne]am et veraz q̄t ic. ad
4m cu dic[itu]r si consca erro[ne]a eque obli
garet sicut vera erit pplexitas i
lege dei ne[c] gratum q[ui]a consca erro[ne]a
no impon[it] hoi a lege dei s[ed] accidit
in hoie per errorez hois eta ea
q lex dei precipit phibet ul pmit
tit et h[oc] dz adhuc intelligi de p
plexitate q[uam] diccitur et no abso[lu]te
q[ui]a tl pplexi[ta]te nec e pplexus s[ed] co
dicitur tn sed hic consciaz erro[ne]az
erroe periclosa e pplexus n[on] depo
suit eaz et qn e ita q sit hod q sic
faciat ad sum sic omittat ipe pec
cat tunc dic[itu]r pplexus pplexitate sic
et hec pplexitas no solu e pos[sibi]l[is]
s[ed] frequens apud hoies s[ecundu]m grego[rium]
sup i[lud] Job. c. et poni[tur] in ca[non]e de
13. ver[bo] ubi dic[it] greg[orius] q dyab[olus] ple
rosq[ue] mala sua suggestione ita p[er]
care facit q[uod] et si fortasse p[e]c
cata fugere appetunt q[uo]d sic aliquo
pecci laqueo no evadat et cont[ra] ista
pplexitatez dat ipe deus consiliu[m] e
etc q ad destruend[um] behemoth .i.
dyab[olus] v[er]sucias subtil[ite]r fiat ut

·Job·

cu voces int maxima e una pcia co
stingut p oio fu omr paro ulls adi
tus pz mior ille eligi igr vult ggs
q plexitas e po salti o ordinam
e vo fuit ttis dyal adoracoz pt
hō hēte facte cu q stat gne ttis
intenco i eos tn unu dm nolo ad
orare suppo q credidit deu uny
ee dm s tn or adorare q joh fat.
adorare dyam p errorē pt stare
in eo q ttis intenco de eo bo tn
unu deu vole adorare g ttz adora
coni pt hēte facte a 4 mior pz
fact. p pendens ad 1 pe tn ne.
a q mlti sapientes de quibz loq
aplus 1. Ro. 1 c. dm cognoscentes
sicut eum tatne t pe qmisiut ydo
latriā ve ar pe adorao q ipi fece
rut apparebat secu ass istuy tn
ung deq est ut pz in lra t glo
qr a fuisset excusables g adorao
ista fuit eis intencio quo sn ista
ro deficit in duobz po incidit
ydolo 2o qr hc ipm male impon
aplo 3o pz qr impon phis q ipi
sunt asseriant q tn unus deq sit
t q no crediderunt tn unu deu
ee t p eos tpe ponē nāz pt
ad ydolo q docetur a q ipe phs
adorat t pt b. dey vero t ar pe
io adorat. a g sicut impedit ipi
a honorē pob deo debitu g ipe
credit q solus a e deq q a
no e bn g credit q b no e
deq g ista stat simul q ab adora
cione late adoret creatura tātē
unu solū deu ee ecclesia qr nil
ttis phs adorās creatura credit

q fuit deq nl no p pe. g credit
pe adorare unu dm adorādo creatura
g no fuit sicut ydolat. Et no
g no pbuit ei adoracoz intelo
rem q e p fidem t dilcom g simpt
pe corpal adorare t no adorāme
metal. g no gmisit ydolatriā ex
inten. nc cultu interiorē pbuit
creatē t io p inten. apli oz no
ro q. pmo q phi gētiles magis
temerut sp demriamt dew ee
ut pz ex libr coz/ boleti romuli
coz rude. 2o q ipi crediderunt unū
deu salte mlti ex eis t adhoc
fecerunt psuasiones ut pz ex libr
coz. 3o dico q fidem actepimt
q hc q ab inicio mudi aliq co
luerunt dm ada t quida de filijs
eius t noe cu filijs suis p dilu
uiu sicut fuit pphe t patriarche
doctores diuni cultus qr rumor
puenit ad phos egiptios arabi
cos grecos t caldeos bn pphe di
omes indiq pcessit sapiā dr. de
ttat augq 18. de civi. di. c. 2a
dices q millesius q p cesso pita
gor. pocrtem t ploz ymo anaxima
dz t anaxomenē t anaxagorā
floruit tpe ve Et illi poete the
ologi qui apud grecos antiquissimi
hent orpheus linus t millesius
inenit moyse anticiores quia
moyses dr fuisse instructq omni
sapia egiptioz act. a. xe. q poss
argm an moyse int egiptios phos
bigmisse ideo dedicat augq q an
egiptios tpe ysidis regine qua
post coluerunt sicut deā hebrei
noticiaz di. Et isto tpe regnitt

ypse · ypse aut fuit filia ymachi qui
primus regnare cepit argiis cui conpa
nei fuerunt nepotes abrahe ita quod
abraham loge preesset y fide quam abra
ham loge fuerat cui saporis egipciorum
que loge cum precessit noe et similiter
enoch · septimus ab adam · unde constat
satis noticia cultus dei per patriarchas
et prophetas et gesta eorum vita et expri
ti ad noticiam philosophorum qui post multa
milia annorum precesserunt devenisse
2º dico quod de istis philosophis vel medi
sapientibus quidam in divino cultu fuerunt
aliquos viros et homines prestiterunt et sal
vati sunt sicut constat de plato et
socrate et aristotele et multa turba stoy
corum postea per quidam non non obstante
tali noticia pessimis moribus se dediderunt
propter quod in pena peccati obstinatum est
insipiens cor eorum et corrupta est
estimacio prudencie in eis et decide
bat a fide quam habebat de deo vero et
facti sunt ydolatre et credebes apud
nichil vulgi et multitudinis perdiderunt
veram sciam qua cum tenuerat
et cum didicerant quod habebant de deo vero
et nisi ista noticiam perdidissent non po
tuisset colluisse creaturam per creatore
quia in tali cultu necessario includitur fidem
de colendo quod sit deus non · n · cultus dei
est apud omnes tamen nisi procedat ab
meliori et ideo dicentes se esse sapientes
stulti facti sunt sicut apostolus idem · Per
hoc tunc ad argumentum quod sit dementenciae
sicut sit omnibus vix sicut licita quia compa
tetur scientia in mente adoranti et assumpti
istius propositionis tamen unum deum solo ad
orare · Secunda quod adoracio generaliter

philosophorum qui creaturas coluerunt fuisset
licita quia illi quidem totam assumptam habuerunt
tamen unum deum solum adorandum et ideo
maior est quod hoc est falsum Et ab isto similiter
recesserunt excecati per maliciam vite et
testamentum vulgi ymo sicut similiter deductum
est impossibile fuisset quod stante tali assum
ptione cultum soli deo debitum exhibuissent
si tamen cultu facto sicut unus fidelis
hodie adorat aliquem hominem quem vellet
suspendi sicut iudas adoravit Christum
d · ave rabi · Augustinus 26 · Enchiridion ·
c · 3 · colendus est deus fide spe et
caritate et ideo de tali · cum tamen quod principi
est post cultus dei que eusebia appel
latur quod si non credit quod ipsum adoratum
sit deus non committit ydolatria · Unde
ista ratio non tangit nostram statum · · · in
non sunt tales ponitur quod Christus dimisisset
humanitatem assumptam iam adulta et hoc la
tuisset beatam virginem ipsa nichilominus
adorasset illum hominem sicut prius quam ce
rasset et tamen in nullo peccasset quia error
fuit invincibilis simpliciter · addi · quod deus
tunc illuminasset mentem beate virginis et
custodivisset eam in adoracione si fuit simpliciter
adorasset peccasset · Ex plano est quod hoc
ratio non solvit argumentum tamen quod negat
casum argumenti quia impossibile erat quod Christus
humanitatem naturam dimisisset nisi de ista dimissione
informasset beatam virginem quod dicere potest
quod dicat · Contra tunc enim non posset
facere quod si non includit contradictionem ut
notum est tamen quod 2º dicitur quod stante tali
ignorancia apud mentem beate virginis
ipsa peccasset adorando aliter quod est
superius multipliciter improbatum quia ignorancia
tanta involuntaria et per quod excusat
adorantem · · 6us articulus principalis cum ab

possit mereri per fidem suam. Sed in isto articulo
dicitur quod sicut in multis casibus et etiam
communibus vel usitatis ponatur quod vetula
audiat prelatum suum predicantem aliquem
articulum hereticum de quo ipsa non tenetur habere
fidem explicitam utputa quod de isto
articulo an Christus fuerit lanceatus ante
mortem vel post et predicet esse assertive
tunc quod an ista per obedientiam quam
habet et bonam voluntatem qua vult credere
quicquid ecclesia credit et assentit et est
dicit isti voluntarie putans quod credit quod
ecclesia sic credit tamen potius dico quod
ipsa per ipsam fidem erroris meretur
cum ipso est quod assentit ex bona voluntate
et errore invincibili errat quem eam
excusat ergo meretur. Ex opposito quod
Guillelmus Antisiodorensis libro 3 dicit ubi
agitur de fide. Dicit enim quod ipsa non tenetur
prelato predicanti articulum fidei credere quod tunc
non credet quicquid ecclesia credit et peccatum
ista mortaliter et ideo est unum inevitabile dominum
et ideo non teneor credere nisi quod scio
fuit esse credendum et sic nullus teneor
credere quem promulgat articulos novos
confessiones vel alia quam quando non credebat
et sic non plus teneor credere prelato
meo quam uni pastori quod non est verum
dominum ei concedatur quod debeo credere ad
quod autem non credidi sed postmodum ad
verbum suum contrarium prius habere et credendum
ergo quod nunc teneor credere unum in
dubium teneor credere contrarium. Igitur si prelatus
ponat aliquem articulum in dubium cum
tamen est contrarius veritati teneor contrarium credere
et possum sine peccato unde patet quod non
sufficiat dispensare cum sacerdotem suum
an ipsum ab eo sit verum vel falsum et
non est articulus maior non oportet teneor
sic credere quem predicat verum michi

dubium quod quem predicat fuerit in ecclesia
dubium. Primo licet 2 legimus quod cum Christo
duodennis ascendisset in Jerusalem cum
parentibus et illi consummatis diebus festi
vitatis rediret remansit puer
nesciente ihesus in Jerusalem ipsi venerunt
iter diei unius estimantes eum
fuisse in comitatu virorum cum Joseph
et cum constaret quod non erat que
sierunt eum dolentes inter notos et
cognatos et 3 die regressi in Jerusalem
invenerunt eum in templo in medio doc
torum. Ista est historia. Contrario
in beata virgine mitiori credidit eum
fuisse inter cognatos et inter notos
non licet dicere quod non quod credidit etiam
quod omnes articulos credendi et volendi
quod prius post conceptionem filii habuit
fuit mitioris. Ergo oportet dicere quod mitiori
credidit fuerit non constat quod ibi sua
estimatio fuit falsa. Secundo Maria Magdalena
credidit de Christo quod fuit ortulanus
ergo de Christo credidit quod fuit non deus
et tamen potius quod meruit sic credendo
quod Christo voluit ea sic credere. Tertio
reliqui apostoli dilexerunt Christum et est
dicendum eum fuisse predestinatum ergo
erraverunt sic credendo et tamen sic erra
do meruerunt et tenebantur sic credere
sicut patet. Item esset homo de homine
quem esset contrarie mali de quo
bonum unum tenentur credere verum et ideo est
concedendum quod tenentur errare et sic non erra
ret contra legem que non est ipsius
tenet. Quarto alii discipuli crediderunt
Christum esse mortuum postquam resurrexit
quod non constabat eis de hoc sive re
surrectionis ergo tunc crediderunt resur-

recitum et propter quod credidimus filii et
tamen non dicuntur peccasse quia ignorantia
fuit invincibilis. Secundo nota octo
casus in quibus errorem credens homo
incurrit. Judex credens testibus qui mentiuntur
de quo non nomine nisi per eos mitolle
credit et iudicat corde et ore quod est contra
dicendum et tamen errat. Item iudex contra
terius credit et iudicat per allegata
deceptus tamen quod adultum sit legitima et
credit suam virginitatem esse forte quod
contrarium et de facto contra cogitat talem
et tamen est qui tamen error incidit inter
omnes in nullo dimittit de hoc extra
de sponsalibus quod a nobis. Secundo presbyter putativus
credit plerumque alienam esse suam et non
ea infortunate et educat. Item laicus ado
rat abstracte hostiam non consecratam
et credit per baptismum et non est in veri
tate ista fides sufficiens est ad sa
lutem et tamen est error. Item elemosinarius
dat truitans credens eum pauperem et
indigentem. Item loth credidit eos
esse homines quos angelos recepit Genesis
19 et multa talia. Sed quod ista veru
la credens hesim incurrit quia credit er
rorem quem nullo modo potest sibi imputari
quod illud sit credendum quod tamen est dampnatum
et non implicite credit oppositum quia credit
ista esse verum quod non ad est verum non quod
contra credit esse verum et non quia sua fides
est implicita est vel licet explicita non sit
verum ad quam non tenetur sed simpliciter decipitur
et non est periculum de errore. Nona
articulis principalis est de facto abrahe an scilicet
abraham credidit abstracte quod debuit y
molare filium suum in rei veritate. De isto
articulo dubitare non possumus arguere
possimus ex textu Genesis vel ex opinionibus
doctorum in ante vel quod scilicet historie

satis ostendit quod absolute credidit quod de
buit ymolare filium suum. Sed contra illud
addimitur 3 quaestiones prima est quod abraham
credidit absolute quod non debuit ymolare
filium suum et probatur per dictum angeli in
glossa quae est super Genesis 22 et est super illud
Non est missus abraham filium ymolare
sed tantum ad inmolationem ducere. Secunda quaestio est
quod abraham meruit volendo filium suum
occidere credens verum. Sed contra angelus dicit
in glossa super illa verba Indubitanter eum
filium ymolare volebat laudandus
in constantia offendi et in fide sincera et
sic fide obtulit abraham ysaac et
volebat eum occidere arbitrans quod potens
est deus suscitare eum. Tertia quaestio quod
abraham ex precepto dei ivit ad lo
cum ymolacionis et a deo deceptus
sed de facili apparere potest quod non.
Quia prima est falsa quia contradicit textui et commento. Nam
ante sit indubitanter quod abraham filium
suum ymolare voluit sed credidit
absolute quod sic debuit vel quod sic pla
cet deo vel non credidit absolute quod sic
non debet et quod non placet deo. Si
primum habeo propositum. Si secundum ergo voluit facere
factum tale quod non credidit absolute quod
debuit ymolare et credidit quod non
debuit facere sic vel simpliciter debuit et
tamen voluit occidere filium suum ergo hoc
voluit quod dictamine conscientie quod non est
aliquo modo faciendum. Si dubitavit
an debuit ergo fatue voluit eum facere
inocentem mortem displicere deo et
quod vanam et penam occidere filium in morte.
Item quibus committens vel volens committere
de re de qua dubitat an sit pec
catum mortale vel non peccat morta
liter ergo si abraham dubitavit

an licuit ꝰ dubitauit an sint ꝑtin
moꝛ̃le ꝗ ꝑcc̃at moꝛ̃lr abr̃e vo. ꝓ
h̃ ap̃s exp̃sse dr̃ ad heb. xi. fide
inquit abraham obtulit ysaac cum
teptaret̃ ꝛ vnigenitum offerebat i quo
suscepat ꝓmissiones ꝗo obtulit nõ
actu ꝗ volũte ꝗo abr̃e voluit occidisse
filium suum ꝗo credidit abr̃e ꝙ debuit h̃c
fac̃e ꝗꝛ nõ ẽ dubiũ qui ſ cõdidiſſ
sub ꝯdiõe qui ꝛ debuit voluiſſe ſb
ꝯdicõne vñ ait in glo. idem ꝓ
missioꝝ enĩ pmis ꝑr fidẽr tenens
ꝙ ꝑ h̃ñc oportebat impleri ꝗ deus
volebat occidi ꝛ nõ hesitat ꝙ ꝗ
reddi poterat ymolatus qui ꝗ dar̃e
poterat nõ ꝑpatũ nõ hesitat n̄ illi
fecit qui ꝗ de ꝯꝛijs ꝛ ſe adusitatib̃
ꝯbis dei ꝓmittẽs filiũ nasciturũ
ꝛ postea dicẽs occide in filiũ tuũ
ꝗꝛ erat in corde eius fides inclita
ꝛ indeficiens ꝗ credidit deũ ꝗ dedit
ꝙ c̃ de senib̃ nasceretur poss ꝛ de
morte reparare h̃ ang̃s in ꝗ q̃s
aũte ꝯp̃sse vr̃ ꝙ deus ꝑcepit sibi
occidere filiũ suũ ꝛ ꝑ ꝯñs teneba
credere abr̃e ꝙ debuit fac̃e ꝓꝛ ẽa
ex eadem aũte ꝙ nullas ꝯones
deo fecit de suo ꝑcepti ꝛ ꝓmissioꝝ
ꝑcepti nc̃ aliq̃ ꝯdiciõn int̃ꝑot. sed
abr̃e credidit ꝙ debuit ymolare
filiũ suũ ꝛ h̃c fecisset nisi ab angelo
impeditus fuisset. vñ ꝯtendit ma
nũ vt ymolasset ꝛ occidisset filiũ
suũ ut ꝑꝛ gen̄ xix. Si dicat ꝗ
ꝗp̃e credidit ꝙ debuit ymolare
filiũ suũ ſ deo placeret ꝛ nõ ali
ꝗ nõ credidit h̃ abr̃e ſb ꝯdiõe
dd ẽ ne̅do ꝗnam ꝗꝛ vñ vñ est
ꝙ credidit ꝙ debuit occidere filiũ

ſi placeret deo ꝛ nõ alr̃ ꝛ simul cũ
h̃c credidit ꝯdicõm ꝛ id nõ credidit
ꝓ ꝑ̃o de ti. c. x. dr̃ angꝰ abraham
nõ solũ nõ est culpandꝰ ꝗ̃de h̃c
ẽnic vñ ꝛ laudandꝰ est noie
pietr̃ ꝙ voluit ſcꝫ ꝗ ꝯhr̃ ꝯclare
ſ ob̃ie̅ occidere ſ nõ voluiſſ filiũ
occidere nisi credidiſſet ꝙ eũ occidere
debuiſſet nõ ẽm obediens ad vr̃
nisi credat ſe debere id velle ꝗo nõ
credidit ꝙ debuit velle nisi id
facer̃ ꝙ credidit ſe deber̃ ꝗo ꝛc
ꝓ amb. in li. de ꝑrdarch ꝛ in
can xx. q. z. ho. ꝗꝛ ad inlido
ſignꝰ velle ſr̃. ꝙ tu ſr̃ nolꝰ. ſed
ꝯpunctũ obediẽ ꝗꝛ ſo abraham
a deo teptatꝰ loꝗ. ꝯnniſſ e ymolare
filiũ suũ que deus volebat ab eo
occidi ꝛ in glo ſr̃. c. ſiꝑs nõ
ẽm volebat deꝰ ꝙ abraham inc̃ſi
cet filiũ suũ ꝛ deꝰ voluit hoc
eũ velle ſ nõ voluit eũ inficẽ
filiũ suũ vñ amb. ꝑr ſe ꝓbat
abraham ꝙ ignorãt ſolꝰ diſpone
bat redire ymolato filio suo ꝗꝛ
deꝰ ꝑ os eius locutꝰ ẽ ꝛ ꝑpat vbi
ambroꝰ ꝯmendat eũ de mendacio qui
dixerit. ſedete hic cũ asino ego ꝛ
puer illuc vsqꝫ ꝓperantes dñm ado
rabimꝰ ꝛ reuertemr̃ ad uos ꝛc
ꝙ deꝰ ſe abraham iuſſit occidere
filiũ h̃r ꝯp̃sse. z. de tri. c. xx.
ꝛ ideo dicendũ est ꝙ abr̃e credidit
ꝙ debuit ymolar̃e filiũ suũ ꝛ ꝙ
deꝰ voluit eũ credere h̃c fuit vt
ostenderetur mundo magna fides
obediẽ sua deo erroꝛ tñ n̄ ꝯme
dat fidem vt vituꝑat ꝗꝛ fuit

vniu^lis nec alio placuit de obe^n
sua ex pri ad ronē q addu^r
ad auctes dd. ad p^m dico q ma
le allegatur n^c ita d^c glo sicut
supius allegat^r. Cz h^c no stat iuss
est abraha occid^e ymo p triduo
ad imola^m du^ce. vn ne^c i^fert^r
ad illud adiubio statim no ad i^d
pcepium iuss^i sicut ma^{de} app3 leg^a
lib^o ipi forte sit corruptus vnde
ista vn^o salua pace ipius q^r inde^r
sim^r ne^r t nem^e de ill^o glo^s c am^l
p velmq^r sicut p3 in bonis lib^o v^o.
ex ista glo no stat^i iuss^u e abba
^{tis} sac^f inuit^e t iuss^u fuit occid^e
filiu suu p no stati q^r in estimac^e
tali vi^r ex^rcitare p tempus in quo
militum angebat^r de nato suo q^r
q timuit filiu suu dilat^u statim q^rsimiles
no potuit aliq^o amore cedi abe^m
obe^{di} de cuelli q^r de^s iussit eum
occid^e filiu suu clamat ex^rpsse
auctes supius alle^{te} ex^r i^d c^at sig^{ni}
ymola^{tionis} t c^t Et p ap^s ad heb^r. xj.
q^r sicut abraha voluit ymolare
filiu suu t fecit q^rm in eo fuit ita
de^s p^r filio suo no pepcit p p nob
omnib^s tradidit istu ad ro^s. c^a.
Et sicut yosephus refe^rt p^r p viam
narravit ysaac filio suo quo una
cu^p^o fuit ex^rceptus t natus t p^rca
quo de^s iussit e^r q^r occid^et eu t q^r
ē i^d nego^m tuo pr^rgent^e t q^r filius
infortu^s a p^re acceptavit morte
sua t voluit ymola^i ita q^r n^r
abe^{te} hoc voluit t h^c c qui^rcunctis
ad sig^u suu morte xpi q^r q^r abraha^m
^d uoluerat sub q^rdicōe et no dm^{ni}
q^r abraham ex divino pcepto tenebat^r

velle occid^e filiu suu t q^r de^s precipit
abraham fac^e h^c t q^r voluit eu
fac^e h^c volu^{te} simpla^{ri} sicut d^r a
mgro sentēc^s li. i. di. xl. c. ii. in fine
Scd^o ar^{ue} est an de^s potuit aliquē
falle^e t dico sicut dixi alias q^r sic
licet no potuit iuste ul viciose ul
deordinate. cont^a h^c ar^r m^r p^o sic
si de^s poss^t falle^e de^s poss^t mentiri
t dic^e fal^m t fac^e q^rt q^rsciam t poss^t
asserere hoc q^r de^s eius t vnus no eet
sum^m bon^m q^r eada^m rone q^r poss^t decipe
in vno loco no eet q^r aced^o alio
loco s^m ang^m. p^o ang^s in glo sup
gen. abraha sciebat certissime deum
falle^e no posse t licet puer occidet^r
pmisso tu^o di^r salua remanet. Sed^r
t ad rom^a q^r poss^t q^rt hoc p^o de^{he}
q^r s^cdt^r. Je^r xo. Seduxisti me d^ne
t seductus su^m fortior me fuisti t
io malu^isti. d^r q^r sicut a mltis
allegat^r no est ad pp^o^m hec auct^as
q^r i^d vim no fuit Je^r. p fuit pphasma
q^rn fuit filio ppha. SSo seduxisti
me t ppham mediac^e q^o mediac^m
fuit q^r d^ns seduxit eu. Circa p^m
ar^{te} sic p^rceda p^o q^r ista articlm
ang^s pertractat in diu^rsis loc^s po^{nit}
sup h^c sinās sua. 2° ondā p^r roes
q^r deo no repugnat falle^e t decipe
p sic h^c p velit. 3° reducā eind^{em}
sac^e scripture que h^c ipm vi^r sonare
x^o solua q^r cum g^ra. Circa p^mu^m
sciend^m q^r cu^m ang^s 83. 4. q. 12. diffuse
inquisivisset an de^s aliq^m decipiat
t vi^r intende istam q^rn^m q^r de^s p se ipm
imme^{te} no decipit hoiem sumpliciter q^r
no decipit bonos nec me^{te} nec
imme^{te} p hoies malos alij decipit

sed iusto iudicio quandoque per malos angelos
quandoque per bonos homines malos quod mentiuntur
quandoque decipi per malos homines sicut regem
achab decepit per spiritum mendacii et per
q. 3o exodi 3o egyptios per israhelitas
qui mutuo acceperunt vasa et vestibus spolia-
uerunt egyptum. hec summa ver. augus. ubi
dicit quod cum dicitur deus mittere dici mendax
est enim per veritatem filius veritatis sed veritas
dignus et indigna tribuens cum hoc quod
pertinet ad iusticiam et veritatem tribuit
aut pro meritis et dignitatibus quae sunt in quoli-
bet creaturis et sed quamquam est dignus decipi
per seipsum non solo sed nec per alterum
hominem qui ita congruenter dilexit et
custodire proposuit. sicut in omni vestro
est est non non. neque per angelum tamen
contra fallacem sed vel etiam per alterum hominem qui
non dum se removit ab cupiditatibus aut
per alterum angelum qui pro sue voluntatis
prouisione uel ad vindictam peccatorum uel ad
exercitacionem purgationemque eorum qui
secundum deum renascuntur in ipsis vel quibuslibet
ordinatus est et postea post pauca. quod in
dampnatione nephariorum iudicat damp-
nandos plectit in gratia vero uel in corpu-
latione sed per sanctum uel per tunc talia
facit. postea subdit non itaque deus
deceptor est quia credere est nepharium
et impium esse quibus non intelligat
sed in ... et ... iustissime distri-
buitur. et infra versus finem israhelitas
et egyptios loquens ait. non est autem
... ergo sed hoste digno deceptione
decipere sunt iussi qui erat adhuc
dignum hostem decipere. hec est summa
augus. in verbis 2o unde quod deus potest
decipere et fallere istam volens viam
et immediate per seipsum et mediate per bonos

angelos et hoc probo sic. deus potest immediate
causare in bono notitiam unam de aliquo
complexo contingenti falso et erroneus enim est mediate
quam quia ista res deuita notitia
quae nunc est assensus videlicet per visionem rei
sicut si error posset deus reuelaret
modo quod ipse sedet et curret in me
mo assensus istius sicut ea potentia quod deus
mens foret verum et postea continuaret
illud assensum primo ipso sequente assensus quod sicut primo
foret videlicet deueniret error et
deus esset causa effectiua et conseruatiua illius
erroris sicut manifestum est ergo sic deus potest
causare uel conseruare notitiam aliquam de complexo
contingenti semper quod potest causare errorem. probo
antecedens quia ita est de facto quod omnis rei deus
est prima causa et summa sed aug. 3. de tri. c. 6.
activis rerum actibus inuocatur ipse est causa
sed error est una operatur ergo de facto
errorum et adeo est sicut a causa prima et summa
probo quod deus efficere potest in mente humana
idem potest efficere solus sed deus per malum
angelum potest causare in mente humana errorem
sed angelus ergo per seipsum immediate. confirmatur
quia hoc sicut illam conditionem implicat sicut
notum est quia non dicit negatum a parte dei
probo quod deus potest facere mediate malo angelo
potest facere mediate bono notum est sed
causare errorem immediate sicut boni uel mali
potest ergo. probo omne quod compeditur menti
humane et est sibi utile potest causare in eadem
sed error aliquando compeditur menti humane
contra maiorem probo per eundem augustinum enim
sicut libro ... ubi ostendit quod aliquid er-
ror est bonus et quod comperisse videtur potest esse op-
timus est aliquando errasse. sicut in via pedum
non in via morum. ubi narrat se per
errorem in quodam biuio accepisse
viam et male et sic euasisse insidias

latronum qui in via vel latitabant
et dicit quod de suo errore gratias egit
deo credidit quod error iste fuit a deo
.. 3 error potest esse sine peccato quando non potest
vitari esse peccatum licet sit cum errore
unde patet per augustinum enchiridion 16 et habetur
11 c. videatur. Dubitatur an error quo quis
credit de homine malo quod sit bonus et de
deo quod sit robustus [?] ... dicit 16
c. plane quod non est ista fuit opinio
caldeorum quod omnis error est peccatum unde
c. 16 loquitur de errore quo petrus exti-
mavit se visum videre act. 12. Et de
errore quo iacob credidit ioseph
vivere et a feris fuisse occisum / et subdit
itaque salva fide qua in nobis
fallimur et via relicta que ad eum nos
ducit errantes quidem et errores et si
peccata non sunt tamen in malis huius depu-
tati sunt quia publicata sunt vanitati
ut applicetur hic falsa pro veris reputantur
hic [?] videtur dicere quod tales errores sunt
pene et non culpe. 3° adducta scriptura
sacra que satis innuit ergo quod deus sepe decepit
decepit ... est tamen errorem non solum
per malos sed et per bonos luce 2. legitur
quod beata virgo estimavit errorem filium suum
fuisse in comitatu viatorum cum ioseph
sed certum est quod erravit non puto quod
ipse puer remansit se occulte in ierusalem
me reperit et tamen non magis [?] ...
eius beatam virginem sit errasse quam dicere
eam peccasse et consensisse .. 4° deus iussit
abraham ymolare filium suum secundum supra
ori articulo. Genesis 22 sed per ... percepit
in eo errorem ... 5 angelus bonus
liberavit petrum ... fecit eum putare
in eo istum errorem quod ... ex isto facto
posito fuit in eo error et iste error

non fuisset sed angelus non sit deceptor quod ac-
petrus fallebatur tamen in visione sibi
ostensa de huiusmodi linteo vel discorum sibi de
celo descendente (?) actus 10 partim et in visio-
ne angelum est qui per angelum eductus est
de errore dicit augustinus 12 super genesim
c. 12 huiusmodi petri visio non solum visum
istum videbat et in eo non solum corpus
sed et corpora putabat videre in hoc utique
fallebatur ... in alio tempore ab angelo
solutus a vinculis ibat in corpore ablatus
a custodiis corporalibus flammis putabat
se visum videre nichilominus fallebatur sic
et iste in discorum educit spirituales formas
... ita corporalis corporeis solutis
a vinculis per miraculum spiritualiter falle-
batur. ... 6 angelum apparens
magis in sompnis dixit illis quod per alia
viam reverterentur in terram et sic illuderent
herodi quod et factum est ergo decepit malos
per bonos .. 7 apparens Christus duobus
discipulis fecit eos errare luce 24
ibi dicit quod oculi eorum tenebantur ne
eum agnoscerent ergo etc. .. 8 multa sunt
exempla in veteri testamento. ad idem iacob et
rebecca de familiari consilio ... ex
cusatur a mendacio quo decepit ysaac
genesis 27 ergo dicimus per bonos bonum homines
decepit .. 9 abraham decepit aby-
melech regem cum dixit de sara
uxore sua quod fuit soror sua et licet
excusetur per sanctos a mendacio a men-
dacio tamen non potest excusari quin fecit
abymelech putare quod sara non fuit
uxor sua genesis 20 .. 10 Jacob dece-
pit laban genesis 30 in variatione pellium
Item iudith holofernem ut narratur
de eius apparatu ... intentione fecit
sic colligi ad decipiendum eum .. 11 Job
22 ... armavit cor principum
populi terre et decepit eos ut frustra
incederent Item danielis 13 ... per danielem

decepit saduceos. Item 2 reg. 6 per hel
seus decepit deus suos reges ut ad
interitum duceret eos in medio samarie et fa
ceret eos capi. Item david decepit
viros achis regis geth. Item apparuerunt
in assumptis corporibus et fecerunt homines
credere eos habere corpora visibilia ut patet
de angelo thobie et aliis. Sic et aug.
16 de ci. dei c. 19 dicit quod abraham
estimavit illos homines qui ei apparuerunt
esse homines de quibus gen. 18. Et loth
similiter arbitratus est illos duos quos hos
picio recepit gen. 19. Unde allegat
ibidem augustinus illud apostoli per hanc inquit
quidam nescientes hospicio receperunt angelos
.. Item iosue ubi deus precepit sibi ut
insidias poneret. Item in historiis
magister narrat quod moyses decepit
uxorem suam per anulum oblivionis
super exodum. Item gen. Joseph decepit
fratres suos ponendo ciphum in sacco
beniamin et in multis aliis invenitur. Ergo
restat videre quid videntur quod ista vera
esse ad quorum evidenciam sciendum quod ista
tamen fallere decipere mittere in errorem
vel facere hominem errare vel causare erro
rem et huiusmodi possunt dupliciter intelligi vel
quantum [illegible] et tamen [illegible] alios [illegible] et tamen [illegible]
quantum [illegible] et [illegible] loquendo decipere vel fallere
non est aliud quam esse causam aliorum errorum
et sic fallere et decipere non capitur in ar
ticulo. 2° capiuntur isti termini [illegible]
et [illegible] ut in diffinicione [illegible]
quando [illegible] includitur [illegible]
[illegible] iniuste [illegible] vel maliciose vel de
ordinate vel ad equales et sic fallere
importat causare iniuste vel deordinate er
rorem et sic loquimur de fallere et de
cipere quando item articulus negat [illegible] et quod
patet ad dicta angustini que superius ponuntur
in articulo 1° 19 8 articuli .. ad argumenta de

dicto angustini quod ponitur in glosa gen. 22. et ad
illud quod fiat quod dicit angustinus [illegible] q. 9. 22. et ad
illud quod [illegible] inquit dici patet quod dominum
iudicium non fallit nec fallitur sic non fallit
ad primum argumentum quando dicitur quod deus posset
facere et dicere quod constantiam mentiri et fal
lere [illegible] [illegible] [illegible] dicere me
datum nichil [illegible] sit nisi dicere [illegible]
[illegible] sicut est sui et intencione [illegible]
quod audiens credat eam esse veram
dico quod quis non est ingens [illegible] vero
tales tamen importat quod hoc fiat deor
dinate dico quod non sequitur sicut alias
dum diffusius in quodam ubi tractabatur
de futuris contingentibus et quod arguitur quod quia
[illegible] possibile decipere in uno et in omnibus
necessario quia quod nichil [illegible] quod non potest de
cipere tamen [illegible] [illegible] potest sic tamen
[illegible] [illegible]. Ad 2m quando arguitur de ista auctoritate
augustini [illegible] dicendum quod ista verba non fuerunt
verba [illegible] sed verba prophete qui fuit [illegible]
propheta et sic non sit ad propositum salva tamen
aliorum exposicione [illegible]. Aliter dicitur quod ex
ponitur [illegible] aliter quam debet et [illegible] glosa
quando quod sic dicit seduxisti me domine
et dicit sic [illegible] a deo deceptum [illegible]
dum prophetam in gentibus dedi te et consti
tui te hodie super gentes et super regna
ex quibus verbis arbitratus est non se [illegible]
iudeos dumtaxat sed [illegible] gentes et prophetam
habere assumpsisse ut ante tempus in [illegible]
accidit ut captivitatem [illegible] portans
[illegible] et angustias sustinuit
[illegible] glosa certe plane quod predicta verba fuerunt
[illegible] non prophetarum [illegible] domine [illegible]
[illegible] quam te seducem in verbo [illegible] te et
prophetam in gentibus dedi te. Unde [illegible]
[illegible] quando sic allegat in disputacione ut
aliquid [illegible] [illegible] deceptum [illegible] patet
ad omnes articulos [illegible] sic [illegible] ad [illegible]

vn g° pt videri ad qōm pᵃ questᵃ q quī ita filius dei potuit incarnari dico q pt q incarnaᵒ e g° potuit incarnari aīe pz ꝑ fide. Ad arᵃ ante sta ad tertiu qōnis 1ᵘ pz suffiᵉ ꝑ ista q in istis artiᵇ̊ tractata sūt iam de m̄ ꝑ arti est artiᵉ 1ᵘ de 2° arᵉ pmꝰ de 3° arᵉ 3ᵘ q° tiaᵃ questio

tū finale pmiū boni viatoris pt beatudo eterna viᵃ q nō qᵃ si pt sequetur q pmiū boni viatoris eīa foret gaudiū infinitū qᵈ fᵃ q pᵒ finita nō e capax alicuiꝰ infiniti nᵉ 2ᵒ cuiusq3 qualitatis infinite pfcōnis quaz pbo mᵒ pmo actus quo distincte cognosceret infinita si eēnt eēt infiᵗᵉ pfcōnis sz actus quo distincte cogⁿstiᵃ deus est pfcior q foret tal̄s actus si eēt quibꝰ distincte cognoscent infiᵗᵉ creatᵃ gᵃ actus quo cognoscitᵃ deꝰ distincte est infinite pfcōnis aᵒʳ pz q maioris pfcōnis est cognoscere distincte duas creaturas q vnā 2 3. q 2. g° infinite pfcōnis e cogⁿsce infinitas distincte vᵒʳ pz q actus quo cognoscimꝰ deū clare visꝰ e visioꝗ q nō vᵗⁿ augꝰ 1 cfᵃ c x. qui te nouit 2 aᵒ|nō ꝑ hᵗ beatior|sz ꝑ te solū btūs. 2° pt pfcōis alicꝰ pfcōe est cognitio 3. de aīa c. j. sz deus infinitū excedit quaz aᵒ cognoscibile gᵃ eiꝰ cognitio est pfcōnis infinite. 3° pt augꝰ de ciuᵉ c. 6ᵒ In btitᵉ ōnes a singlis 2 singli ab omnibꝰ cognoscentᵃ|nᵉ qcq̄ aīo latebit ymo dᵉ q oīs bti oīa scient q deus fecit faciēda|2 ꝑ sequitur iy. dᵉ q qlibꝫ gaudebit de bō altiꝰ nō miꝰ qm̄ de gaudio ꝓꝓᵒ|pono g° petrū et paulū duos btōs|petrus g̃ videt gaudiū in paulo|gᵃ gaudet de hᵒ sit illud gaudiū b. pauli de nouo vidz b in petro gᵃ plus gaudet q̄ p̃ius sit q ꝑ c. gᵃ̃dm 2 isti vidz petrus g° plus gaudet q̄ p̃ius sit q ꝑ d. 2 sic isti duo in infinitū incedent gaudia sua 2 sic nō e dare summū gᵃdm btitudinis. 2° sub hac forᵃ si gaudiū q hᵗ btūs de deo nō sit infinitū sz finitū|tm̄ sit tale gaudiū a. et arᵃ sic. creatā pt cāre ad gaudiū puta b. g° pfcior creatura pt cāre pfctiꝰ gaudiū g° tū a nō excedit b in infinitū pᶻ q est deuenire ad aliq̄ q potit cāre tantū gaudiū i hoīe q̄tu e. a. 2 ꝑ qᵈ creatū ꝗ̃bit tm̄ gaudiū in hoīe q̄tu hᵉbit in btitudie. 4° sub hac forma petrū gaudebit de sua btitudine sit 1ᵈ gaudiū|a. qro aut gaudet de a|vel nō|nō pt dici q nō q sᵃ augꝰ c. a. de a. btitᵘ btūs michil hebit vnde nō decat gaudᵉ si sic aut gaudet de a ꝑ ipm̄ a aᵒ ꝑ aliud gaudiū si ꝑ aliud eadē rōne gaudebit de illo alio ꝑ 3ᵐ 2 de 3° ꝑ 4ᵐ 2 sic in infinitū vel eīe dare q hebit aliquod gaudiū de q° nō gaudebit gᵃ in quolibet btō erūt gaudia infinita vel oz dīc q tal̄s gaudet ꝑ ipm̄ 2 nō ꝑ aliud. Confirmatᵃ q tūc sᵉ q si idē gaudiū hebit btūs de deo 2 de creatura eēt ad deordinatū in regno dei qua pz q eodē gaudio sīplr nō pt gaudᵉ magis 2 miꝰ|2° q vel gaudiū e actus volūtatis vel passio si actus sz anshᵒ de h. ar. c. 11. volūtas qua bōa infinitū dīa 2 eadē ꝑ ꝓ q̄ volūt illa bō q est optīe e ta inkapᵉ q̄ multa 2 q̄m sepe

4

4

9fᵃ

2

volunt⁹ g° ad dupl^te obi sequi dupitas
gaudij ꝫ a · e q^d opone ꝙ visio dei
ul' deus g° ꝙ gaudiu hȝ btus iuo
de a · ꝙ de visione ul' de deo g° btus
ꝑ a no gaudz de a ei dicat^r ꝙ
gaudiu est passio ꝫ ar° sic distinc-
ta oba delectabilia … calibus distinc
tas delectacones g° delectao de a no
pt esse ꝑ ipm a · ꝓ gaudiu sit
actus volu' sn pa° mo oz ꝙ obm
generat in rone cae passis essane
ꝫ n^l effi^t sc pradis g^r gaudiu de
a · e aliud ab a … sub hac for^a
Gaudiu de b · intendi^r in infinitu
ꝫ est v^tus infinite ans ꝓbo ꝙ
dilco dei intendit^r in infinitum
q^r qnto btus magis diligit tanto
magis gaudet g^r gaudiu bti in
tendi^r in infinitu a^or p^r q^r quo aut
petrus magis ho^e ꝙ fecit heri diu
ul' no ei sic pi rone eras plus
diliget ꝙ fecit hodie ꝫ 2° eras
plus ꝙ tenebat heri q^r tm tene^r
ho^e ꝫ adhuc plus q^r de^s plus
fecit p vo hodie ꝙ fecit heri hec
ꝓ q^r de^s ꝯservavit eu in btur^e
ꝑ unu diem plus ꝙ fecerat heri
ez hoc e magis bnficiu ꝙ ad
bnficiu tpale in infinitu g° mg
tene^r deo ꝑ ꝯservacoe btis ꝑ die
sup^s id · ꝙ tenebat heri ꝙ post ho^e
tenei deo ꝑ … re tpali ꝫ
p bnficio tpali ꝯstat ꝙ hoc obliga^r
vo g° petrus hodie magis obligat^r
deo ho^e ꝙ heri g° si nic e qntus
g° magis diligit ꝫ meliori dilcoe
mg gaudeo g° intensu angelus
sua gaudiu .. 8^a sic sub hac for^a
revelatu e heri ꝙ eic in gaudio

metsu^r · quo aut talis … eat
in eo gaudiu infinitu ul' finitu
tm ei p^ri hetur ꝓpo^m si 2^m sit
a gradus intensionis istius gaudij
ꝫ ar^r sic beatitas de duobus dieb^s
eat ad gaudiu ꝫ de tribus maius ꝫ
de x · maius g^r e devenire ad secu^de
de aliq^a nro dierum cto qm tm ea bit
qm est c · ꝫ sic p^r ꝙ ab tm gaude
bit q^r videt diu ꝑ … annos sed
p videt deu metsu ꝙ d^r fatm
ꝙ equalr gaudet de maiori bono ꝫ
minori ꝫ de infito ꝫ finito ꝙ vide^r
mo^le inte^v … ez de^s infinitu
recedit a … b · g° infinita
difficultas e … deu g°
ꝑ quos si btus intellit clare deu
inte^a bti e infi^te v^tutis ꝙ e pn^le
ꝓpo^m · q° sic de aliq^o malo pene
… est expectando infi^te g° de
deo clare viso e gaudiu infinite
qua ꝓ q^r de nullo malo pene
e amplius expectand ꝙ de beatitudine
e gaudend q^r iustia pene no est
… malo sicut beatitudo e
bonu ans ꝓ q^r si ꝯstaret alicui
de pena infligenda ꝑ · 2 · dies de
bet … ꝫ si ꝑ · 3 · plus ꝫ
si ꝑ x · plus ꝫ ꝑ quos si ꝯstaret
sibi ꝙ pena equalis eet infligenda
ꝑ infinitu tpus deberet … expectare
magis ꝙ de ista pena infligenda
ꝑ x · dies … quo aut infinite
magis aut finite ei infinite hr
ꝓpo^m si finite tunc ꝑ aliq^o malo
pene … expectare de pena
equali ꝑ … tpus duratiua ꝫ imp
petuo duratiua … aut deus
… clara … bonu

infinitum vel bonum finitum Si bonum finito
tum g° cum deus possit sup omne
bonum creatum appre beo facere bonum
perfectius [illegible] eand appreciare sc² q
deus poss facere ad bonum creatum
appere ita bonum beo sicut vel appz
g° btus d bonum eque dilige cum deo
f' reatum vom [illegible] f' qz deus appz
beo bonum infinitum g° btus apphe
dit deum vel ois latet cum pbo qz
a° inte do q simpliciter a' tollo igno
rant a' tollo cognoscitur & cofinc
re sic. deus appz beo infinite g appz
o i' bonum sicut ē ex impole ē ali
q creatura appere intellectum ita
bonum sicut ē infinite apphedatur a tali
intellectu g eadem rone sc deus appz
beo ita bonum sicut ē btus apphedz
eum q ē impole inf sic virtut infinite
intensive q ē [illegible] xi. sic omnis
po cognoscitiva q pt simul & semel
eum dilige & cognosce & sicut 2. et
mille sicut 100 & pt de cuiusq ma
sui statum ē virtutis infinite in cognoscendo
f' ois intellectus creati tali beo q infini
sunt [illegible] g ille appz ex mo argu[m]ti
phy & ph[ilosoph]i vbi pbat q si duo cor
pa pnt ee simul in eodem loco pn ve
3. & 2. & infinita & ex aucte eiusdem
3° de ala vbi agit de detractione
po° active & passive maiorem pbo ex
duabus conclusionibus suppo[n]itur ergo una ē
quibus btus novit btum alium & gau
det de gaudio alterius. 2° ē q non
ex cognitionem & gaudium remitti p
hoc q ais beatificatur de novo & eodem
mo de infinitis suppositis q quibus ē iste
de ee alterius & q ista eorum non
minuitur f' potius augetur p hoc q
ais de novo augetatur dapnatur
sic suppositis ar° pt omnis intelligentia
btus q mis eque distincte cognosceret
mille & bini sicut p' cognovit & sic
cognoscit mille tm & postea mille
& 2. & postea mille & 3. & eque
distincte gaudet de eis si ē btus
vel dolet si ē mis. g° si intellectus creatus
pt dapnari vel salvari sicut potentia
fidei sc² q ois intellectus creatus est
infinite pote intensive sc infinite virtutis
12° vel amens g°dus btitudinis
possibilis q pt recipe sicut pt recipe
maiorem g ē infinite virtutis vel capaci
tatis ans pbo qz si non aut ē dare
g°dum maxim btitudinis quē pt recipe
aut minimum q non pt Si primo loco
aliquis beatorum qui vel hēat g°dum
nisi cum eo tanta btitudo
[illegible] pt recipe & volo q deus confert
illud beatorum quo tunc aut ille pt
[illegible] meri [illegible] vel non
si sic ergo g°dus btitudinis a dante
non fuit maior q potuit recipe Si
non ergo ois beator liberi arbitrii
est magis deo acceptus & i maiori
caritate sponsus q sunt qui non
habuit nisi mediocritatis istius merita
g° sua opa sc eque vel magis deo
accepta sunt sicut suus g° pt meri
vel g°dum datum Si dicatur q ē dare
minimum q non pt recipe contra vel
iste g°dus est finitus vel infinitus
si finitus et non distat a gradu
quē modo hēt nisi p bonum finita g°
si deus contineret actum in statu meren
di magis & magis potest attinge ad
illum g°dum Si g°dus sit infinitus
g° eum g°dum vel istum pt recipe

2° ad p̄m

gdu aliquē pfcōis & gdu simple
pfcōis & sic in infinitū g° ē capa
ci⁹ infinite. 2° ad pⁿᵉ si btitudo
foret finale pmiu bom viatoris scz
q omēs viatores celestes pmaverit quod
ē fm sed notu ē quia pbo m° 2°
sic btitudo osistit pn̄r i visiōe dei
& dilcōne ꝫ omēs videbūt deum
cels g° cels erit bti q aūt omēs
videbūt cels deū pbo q: omēs
videbūt deū sicut est ꝫ nō ē nisi
vno mō tm g° omēs videbūt deū
vno mō g cels cōfirmat hoc rō per
aug⁹ 83 q. q. 32 eadem rē nō pt
alig alio mō intelligere melig & hc
ē modū suū & intelligit ea sicut
est vl alio mō q est qm intellic
alio° q est nō intelligit ꝫ fallit
ꝫ si vtrꝫ intellit rem sicut ē neuter
intelligit ab alio melig. 2° sic tm gau
det unus sicut bta virgo g° sic vel
omēs alij cels gaudebūt seu gau
dent. qm pꝫ quia me aūt pbo si
vnus haberet in se gaudiū bte vginis
vnus tm gaudet ut sicut mō gaudꝫ
bta virgo ꝫ vnus nō tm gaudet
de gaudio bte vgis quantū gaudet
de ipo gaudio si eet in se g° nc
tm gaudet qm bta vgo a. ē nō
& hoc est augh ppt. 14 q: si vnus
gaudet mit de gaudio bte vgis
qm facit de eo si eet suū g°
mīs diligit btam vgē q seipm
qd ē fm sicut ibidē dt augh In
illa pfta caritate i(n)nabili agelorum
& hōim vnus nō diligit aliū mīs
q seipm et oppositū hr a magro
x. li. di. 29. ubi dt sic. tatū vnus
gaudebit de bono alterius quantū si i
ipo haberet 1d q e oppo⁹. 3° aug dt

in fine 2° pti c. 26 erit ibi omibꝫ i
dispi claritate par gaudiū g° cels
aie gaudebūt. 4° sic omēs hō nālr
appetit btitudi fm aug⁹ 13 de tri. c.
11 Et allegat magr li x. di. 43. difficul
sic 1d q omēs nālis appetitꝰ eqliter
appetit vl diliget in pria q: gra
nō tollit nāꝫ ꝫ pficit g° omēs cels
btificant q: nālis appetitꝰ omēs sa
tiabit. confirmat ista rō q: in vno ē
nālis appetitꝰ ad quādam ~~tōm~~ gliaꝫ
tāta quanta hꝫ bta virgo ꝫ hic nō
peccat si ofōt se appetitui nāli bo
lūtārie q: appetitꝰ nālis q ē a deo
g° licet vno appetē appetitu deli
bātiuo gām btitudis bte vgis ꝫ quidā
habebit vno appetē sing hebit g
ut. 7° aūt sic omēs ogstut dem
cels g° omēs erūt cels bti. qm
pꝫ q: hec. via eē. Jo 13 ānt pbo
q: obm q ē deꝰ ē cels pms ꝫ aīꝫ
& pō cmgꝫ ogstia sic deū ogste
cels sicut alia pō ogstia alteriꝰ
g° cels eque pfectam actū ehibit
q aūt deꝰ sit cels pns vi. quia
quilꝫ videt eū intuitive & visiōe fa
cie ad faciē sicut sptura dīna loqr
& cēm dīna nālr reputat qm q re
pntat. 8° q quilꝫ intelleꝰ pt dm
cels cogre pt° aꝰ pꝫ sic. q: si nō
pt intelleꝰ vni qui nō pt ita pfte
ogstē deū sicut intelleꝰ pet & pono
q deꝰ faciat vnū viatorē vl aliquē
aliū cēlem cꝰ nō est cura & tūc
intelleꝰ vni pt mēri si ofinat in
vita tatū pmiū quantū meruit pe
trꝰ & p idē nō pt hre tantam
ogcōm dei quantꝫ petrꝰ hꝫ g° plꝰ
pt mēri q deꝰ pt ei tribuē q tm
appet incnē. 9° quilꝫ intellectus pt

dm ceteri cognoscere sicut alii. Confirmat
i vo qr omnis aia pt eqlr diligere deum
go eqlr pt intelligere aia pz z. de
aia vbi dr qz aia e quodammo oia
Ser qz ois aia vr ee eqlr ymago
dei go eq capax s vs angl qr co
ipo quo nes ymago dei e capax
eius est et particeps eius ee pt vt de
tri c vr et qu pz qr ptes ymagis
pnt ee in i go s bulgs aia pot
tm deu diligere qtu vnl alia bna
qz aia pt eu tm cognoscere 6o p
quilz btus diligit deu qntu pt qr
toto corde qr tuc p implebitur id precep
de dileone dei s vs btm angl de pfeo
instro et allegat mgr 3 li di in
c a igt quilz btus pt eqlr diligere
cu alio go omes eqlr fruentur do
et p qns omes eqlr erut bti. R
s bng videt btam vgl ee i gaudio
maiori suo cet qz tanta gl eius fuerit
capax qz tm gaud pot recipere
qr hoc no fuisset in pote quo aut
hc appetunt tatu gaudiu hre et qz
tatu gaudiu recepisset vl no Si
p et ome qz appetit a bto ptinet
ad gaud ceterle hr go hr tatum
gaudiu qz est ppom Si dicat qz
no appetit hre gaudiu ita intensu
qr pp qfirtatem vol ad iusticiam
no plus volt hre qua hr Con vera
vo dicat qr bta vgo plus diligit
qz ipse et plus honorat deu qr est
vide go s bng dz no appete illi
mag dz gaude qr mag diligit
deu qz bta vgo Item qr videt
qz na sua plus pt beatificari et plus
diligere deum go hc quo appetut
Confirmatur p mo li ar arg s mete
omis hoies n sciri desiderant

3o nobiliorz sciaz mag desiderant
Ps 8 quilz btus sciet oia q deus
fecit sicud s vs angl ppo 3 ex
vnis ppones sti lcs fecit de9 ut cet
qda sti da go quilz btus nouit oia
sti hca go vn9 no plus qz alius go
sut omes eqlr bti vr pz p augs
de a btim quam dr btus e qm sapia
dei replebitur pfecta eaqz facie ad fa
ciez intuebitur qua du ita pspexit
faciet9 illaz videbit q mdeo me
liq qz in se ipsa consistit tuc et em
ipsi cuncta scient q deus fecit sci
eda ta ea q pterita st qz ea que
sut futura ibi a singlis oia et singla
ab omibz cognoscunt nec aliqs sto
latebit q stirpe quis editus sit
et quid et in vita sua fecit Et i hac
acte qcetur qz quilz btus replebitur
sapia que e deus go tm capiet de
illa sapia qntu cape pt aliogn
no impletur sapia sz ois vid est
eqlr capax qr intellecus pot est
om intellige 2o dr qz quilz sciet oia
que deus fecit sicud eu pterita qm
futura qz q sequitur qz omes sciet
eqlia et qz ome sciet infinita qr
cstat qz futur cogitacoes hom et
anglorz et gaudia et locucoes et
laudes dei etn cstiae et afflicoes
maloz erut infinita et infinita sci
bilia poterut deus scire 3o dr
qz n latebit eu qd go vn9 sciet n
latebit aliu qz e ppom 4o pt ob
nr sciie desiderant sz qntu no tollit
nat sz pficit go desideriu scied nl
saciabit in pria nl inacebit pfectu
et maig qz nc sz no e qens qz ibi
maneret desideriu qd nlz impfectu

q totu desideriu stiedi bnamu pficit
g desiderium illud est nar om hom
z no e bnus stibbis tm q no dr qod
nar stire desiderant geometria uel aris
metica g nar desiderant scire z q rone
hec scale z phs a q quib scire omia
q re de t c io nl desiderabi q no
adest io omes hoies eq gloss
ecent in corpib suis sicut in dote
corpis g eadem rone omes erunt
dotati in aiab ans pbo q omes
sut eq inpassibiles q nllus corp
contrarioz nra te leperi potit omes
eq agiles q quib potit sum corp
moue p ipitudinez spacium si volunt
volet omes eq subtiles q nl pt
alicubi resiste q tn quolz sit esse
potint omes eq clari ut bide cops
scis q sut in alijs dotib corpis eq
lees g sic erit in dotib aie pi q
p m bem z de ros bitudo e sitia
om bonoz aggratione pstus q qz
habebit istu statu g ro z ad pule
pt btitudo no e bon possibile g no
erit finale premiu boni biatoris p
pz ans plo q s m augq z de t c
iz z aug de filib c xy btitudo sit
secuitas de btitu e maiora pe btitudo
bn dr pic ome q ibi erit bonu erit
z summ deus summi bono erit atq ad
fruendu amatib psto erit z q est
oio beatissim ita q sore eterni erit ez
ista btitudo seu secuitas no e bon
possibile g nl btitudo ez q ista secu-
ritas de etna btitudine no pt eatuiz
nobis po plo m p pt pr ul q deus
erit impotens ul q pbitu no erit
pbitu qm pz q pt secitas petri
de etni sue btitudinis a qro an deus

pt anihilare petr aut no si pt g
pt face q nulq a fuit z a fuit se-
curitas petri si no pt anihilare petr
g deus est impotens z inutiles ad
ofirmadu petr z sic i d e q augq de
ti a c z tom plam qua deus sepe
secit pt redige in nichilu sili si
cocedit q pt ~~redige in nichilum~~
anichilare petr g pt face q pe-
nus esteriant s m g pt face q de-
cepit petr sili si dicit illud q deus
no pt non face qm h sit bca a fuit
q no dependet ab aliquo futuo g tm
pt face q h nunq fuit bca a fuit
securitas petri cont possibile est
q h fuit fa a fuit q pona q deus
destruxit petr et pro tibi alz
a fuit mam est q e fa q nllm
a fuit in petro nc a fuit in aliquo
a g eadem rone q cocedit ista q
deus pt face q a nunq fuit secitas
g a nunq fuit securitas t si a nunq
fuit secitas g a nunq fuit z pt
quib btus desinit ee btus g nllus
btus est secutus de sua btitudine qm
pz ans plo q quib btus desinit
ee btus an die iudicij z nlls btus
erit ee btus an die iudicij q post
diem no erit btus an die iudicij
q quib btus desinet ee btus an
die iudicij qm pz q ans e una co-
platiua opos oppositi opont z ad
prle si btitudo foret premiu qens
isto biatori fuit biator pmiaret
in sua opacoe qm pz tu q felicitas
e summa opo s m phm io ethi z tu
q btitudo e fruicio dei in visione
z dilecoe que sut opaciones qud s m
q nel ho elicit actu libe ul nlli
si libe g possit semper bificare qm

sibi placet ei naliq͂ ꝯ no dilige-
dem spontanea volūte.. Ad oppo͂ e
scriptura sac. ꝛ v͂ doctrina scōꝝ et
ingl͂ sinaꝝ li. e. di. xv... In ista
qone tria scient. p͂o exponã tõs
qonis 2o videbo ad rones p͂ri͂ sco
3o ponã ꝯsibz ghes.. Circa p͂ vo
ꝙ iste tmg btitudo ali͂ suppõit p
deo ali͂ p creatura quãd gtmo/ un
vn solet dici ꝙ e btitudo dupl͂.
vna increata q̄ e deꝯ alia creata
q̄ no est deus/ ꝛ p͂mi q͂ dupl͂de lo
cunt͂ doctores/ na ali͂ accipiunt p͂
btitudine ꝙ ꝙ noie istd ti michil
p͂ ni bn̄ ce bn̄ ꝛ sic loqm͂ angꝯ
ꝗ de tri. c/ ꝛ xi. de civi. di. ꝛ i mltꝭ
locꝭ vbi dt ꝙ omes appetit bn̄ e.
.. 2o accipi͂ iste tꝭ btitudo p bti
tudie increata cen̄ dine ꝛ sic lo͂
salvator jo. xi. ħ e vita et ꝛc
.. 3o accipi͂ btitudo p amoẽ di
vl fruicoẽ dei clara ꝛ sic loqm͂
angꝯ de morib eccie ꝛ manicheꝯ
li. i. c. ꝗ ꝑsiu sapia creata est
vn vme ꝛ p͂o de doct. xpa͂ summa
mões est amoẽ inhẽre deo/ 4o acci͂
btitudo p delcacoẽ vl gaudio ꝙ co
sequit͂ visiom dei claraꝫ ꝛ sic loqm͂
angꝯ x ꝯf. c. 2x. bta quippe vi
ta e gaudiu de veritate.. 5o accipi͂
p aggracoe ex omib ꝯstructib
btitu͂ ꝛ sic loqm͂ boeꝯ 3 de ꝯsol.
v͂ dt ꝙ btitudo e statꝭ om̄ boꝝ
aggracoe ꝑfectus.. 6o loqm͂ angꝯ
li. pio de btitu͂ ꝛ 2. de cor. c. 18
p͂m qdam mo͂ quando vbi dt ꝙ
btitudo est suffi͂a ꝯpetens quodlꝫ
sit omi indigen͂a/ et ħ descripcio
plus m͂ placet. ħ eã ꝯsequint

ꝑ tum qmn ꝙ btus e qui ħt omē
quodcu ꝙd sic ꝯ ꝯpete eis .a.
mons acci͂ btitudo. p deo/ p bn̄ cē/
p visione dei/ p fruicoẽ/ p di delcoẽ
qnte/ p statu ꝑfco om̄ boꝝ/ p suf
ficien͂ om̄ ꝯpetenti. 2o formo ali
qs ꝯcĩs vme/ p͂o ꝙ visio dei p cẽm
no e btitudo hois. pbo p͂o sic/ cu
visione dei p cẽm stat indigen͂
multoꝝ quodcꝫ q̄ ħo na͂ appetit
stat eni cu visione clarissia pcã
ꝟbꝫ maiora sicut patuit de xo de
sco. s. inutilitas vel pena ꝑ omes
ꝟbꝫ. 2o ꝙ cu visione dei clarissia
stat tristicia vl carentia gaudij ꝛ
cu ꝟbꝫ delecta cois de põ dei abs̄tra
ans p͂. ꝙ delcacio e alia res a
visione posterior ꝙ a visione nata
e caũ. 3o ꝙ deꝯ p͂t visiom ꝯare
ꝯservare amando ac gaudiu i creatu
vidente deum sicut angelus suo
ħd.. 4o ꝙ cu clara dei visioẽ stat
odiu di in vidente ei deꝯ velit
cooperã ma potẽ ꝙ deus cen͂ ꝯpra
ondet dapnato quando in eo actu
odiẽ di deum ꝑꝫ possi͂ 2u ꝙ e ꝙ si
ão dei no e ꝑfca hois btitudo/ ꝛ
ꝑꝫ ħ p͂ idem ꝙ cu fruicoẽ stat
multoꝝ indigen͂ ꝛ suffician͂ coꝝ q̄
ħo natus e appete͂ ordinate. ita
ꝓpius fruebat͂ sume deo ꝛ tn̄ ħuit
indigen͂a multoꝝ quodcꝫ sibi et
p͂m angꝯ paulꝯ ꝛ moyses fruebat
deo ꝛ tn̄ ncut eoꝝ ħuit ꝯ͂ securi
tatem de btitudine nec de inmortali
tate futurã q̄ sic 2o valde ab hoie appeti͂
ꝯ bti͂do no ꝯsistit ꝯp͂ne i visioẽ
nec in fruicoẽ dei nec in alꝭ ꝯuncti
ꝙ btitudo excludit om̄ indigenciaꝫ

9petetez 9modorp & cu fruicoe di q
e queda opo aie stat mllus aie &
or9 indigen. 2° pz ide q aie que
ia dum bte no sut libate ab omi
9pecteam 9modorp n° & angli & tu
illi do fruut & eu vident imme[diate]
de arabus pz p[er] aug[ustinum] 22 sup gen[esim] c
20 & allegat mgr e li. sniarum di. 49
aie iure insit natalis appetitus amnistrandi
corp9 quo retardat[ur] quoda[m]o ne tota
intendo pgat in summu celu. do[n]ec iste
appetitus 9quiescat ad impleco[m] nu[meri]
pdestinatorum & tunc angelis corp[us] bti[tudo]
vn p[atet] 9[cl]u[sio] nec aia xpi vel bta n° ab[s]
q[ue] adhuc pfecte btus q[uia] nlla creata
est adhuc suffi[cien]s omi[um] 9modorp sibi
9petecium .. 3° 9° q gaudiu ul delca[cio]
de do cu[m] eius visio no e btitudo pfca
p[atet] p[er] ide me[dium] q[uia] cu visione stat in
digen[cia] 9petecium 9modorp ipi videnti
& gaudenti pz de sco de xpo moyse
& paulo .. q[uar]ta 9[clusio] q btitudo aliquorum
istorum 9modorp simul accepta no est
finale pmiu viatoris h[oc] p[atet] illud
solu e finale pmiu insti ho[min]is quod
ponit eu in statu in q[u]o habeat sufficiam
omi[um] 9modorp sine nlla indigen[cia] alic[uius]
9modi s[ed] 9petentis & nllum istorum tu[m]
n° visio nec fruicio nec delca[cio] ul gau
diu de do e h[uius]m[odi] g[ene]r[ali]t[e]r ut pbatu e .. p[atet]
repugnat h[o]i q sit viator cu finali
pmio tali & q[ui]b[us] istorum & oia simul
in serui de sco aliq[ui]b[us] viatoribus pz de
xpo moyse & paulo &c. 5° 9° q bti[tu]do
p[ri]ma de pscripcoum vel s[imu]l accepta no e fina
le pmiu ho[mini]s ul angli h[oc] pz quia
tlis btitudo no 9uenit nisi do. cuius
e q[uia] int[er] uulnera x[risti] agregacom bo[no]r[um]
btitudo cuiusmodi pmi[u]m finita q no pt
9uenire nisi sumo bo v[er]itam & 9clude[re]
q btitudo est dicitur q[uia] ois btus e
de[us] p participacom h[oc] pz q[uia] ... alr

modu diuin[i] ecnde g[ra]d[u]s bti[tudi]n[i]s sic accep[ta]
no e finale pmiu 9 viatoris & 9[clu]d[unt]
solu deo .. p[atet] sicut aug[ustinus] c[apitulo] sc sc q[ua]l[ite]r
foret h[uius]m[odi] statu om[n]i[u]m bo[no]rum aggrega[cione]
pfectorum q[uia] qui d[icit] oia n° excipit bi[tudi]n[em]
pfectum est eni n[ihi]l deest & sc sic qu[ali]t[e]r
foret aliq[uo]d eq[ua]le in btitu[dine] & in oibus
circumstanciis statu sui ipi do .. 6° 9° e
q n[u]ll[a] res e finale pmiu viatoris ul
btitudo creata q[uia] ul foret fruicio ul
visio ul gaudiu & pba[tu]m e q nllum
istorum e g[ener]alis .. 7° 9° q iste ti[tulu]s bti[tudo]
creata e nom[en] collectiuu ul eq[ui]ualens
noi collectiuo cui[us] pbo e q[uia] sigt
multas res q[ue] 9stituunt ald & sc viud
q[ui]s aliqm distiguit p[ri]m[um] spem a qui
p[ri]mu uniu sigt diu & sigt creatura
& p tanto vocatur btitudo creata q[uia]
nlla sigta p nom[en] p[ri]m[um] ista accep[ti]
sut creature vigt eni visio[nem] dei cla
ram & fruicom eius & gaudiu 9sequens
ad visiom istam & 9mercom amati cu
amato & q[uia] ista sunt pociss[im]a bo[n]a sen
9moda & opponens nobiliora bea
tificat ideo aliqu[a]m vnu ex istorum a sbis
p se vocatur btitudo .. Et p h[oc] ri[deo]
ad form[am] 9onis sic vz. q finale p
miu insti viatoris e btitudo & h[oc]
9siderando diu p[ri]m[am] descripcoum ven[er]abil[is]
ibi data i[n] s[ecun]do mo dce distc. vz q bti
tudo est suffi[cien]cia 9petecium 9modorp
.. 3° restat rnde ad rones. ad p[ri]ma[m]
cu do actus quo distincte 9gnoscunt
infinita & p ista rone dico q impo[ssibi]le
e ad v[er]tutis finite 9gnoscere distincte infinita
9gnoscibilia simul vno actu ul plib[us]
& h[oc] pt solus de[us]. vn 9cedo maior[em]
q si eet tlis foet infinitus & tlem
actu impo[ssibi]le est creatura cha[rita]e ad v[er]o
qu[ando] dr q actus videndi intuitiue est
pfectior q foret tlis actus si esset

dico quod actum consistendi attribuitur duplex
perfectio una essentialis intrinseca alia denominativa
et extrinseca secundum eandem obiectum cuius est condicio
Secundo quod modo primo loquendo actus talis sit esse
perfectior essentiali visione dei vel quacumque
visione finita. Secundo modo non et per hoc articulus
non concludit. Ad secundum quando dicitur perfectioris
obiecti perfectior etc. dico quod sicut est honorabilis
et perfecta vel quia est maior vel quia est honora-
bilior vel nobilior obiecti quia obiectum infinite
nobilitatis est noticia infinite nobilitatis
Ad primum articulum est sciendum quod cum non habeamus
de deo in via aliquem conceptum simpliciter proprium
sed cognoscamus eum per conceptus compositos
et per conceptus abstractos a creaturis
sicut notitiam eius summi boni vel infiniti
quamvis oportet dicere quod ista notitia composita non
est perfectior quam sue partes simul accepte
et tales intentiones modica habent per-
fectionem intrinsecam sed sicut noticie quedam mendi-
cata et abstracta a creaturis Sed simul cum
accepte non supponunt nisi pro deo et
ideo cognitio quam habemus de deo in via non
est perfectior quam noticia creaturarum extrinsece
vel denominative dicitur perfectior quia [illegible] deum
nisi quod est perfectioris obiecti et isto modo possumus
dicere quod unum nomen est nobilius alio
et maioris reverencie sicut dicimus quod
nomen regis est nomen maioris honoris
quam nomen militis quod non est quia maior
bonitas est in uno quam in alio nisi forte
de meliori sono perfectum Sed quia nomen
regis pro digniori persona supponit ideo
nobilitas persone pro qua supponit denotat
nomen suum et sic potest dici quod ymago cru-
cifixi de lapide vel de ligno est nobilior
ymago quam ymago leonis de auro
et est perfectior quam ymago cuiuscumque hominis
de ligno. Sed istarum ymaginum
ponamus exempla a b c d et sit b c

duplo perfectius quam a et c in duplo per-
fectius quam b et d quamvis c capiatur et [illegible] no-
ticias correlativas illius obiectis equales ita
quod una sit notitia ipsius a distincta et alia
ipsius b eque distincta et sic de aliis
dico tunc quod loquendo de perfectione intrinseca
istarum noticiarum non oportet mensurare
consimilem excessum in noticiis qualis est in
obiectis Sed extrinsece loquendo de perfectione denominativa
bene oportet quod sint ista exempla obiecta exempla albedinis
et sic secundum gradus admittens secundum perfectionem
dicetur quod iste [illegible] albedines sunt
distincte videri a [illegible] visibiliter equaliter intuitive
Sed quantum ad articulum quod visio distincta et perfecta
adequatur obiecto cuius est Secundo visio dis-
tincta et perfecta perfectioris obiecti excedit vi-
sionem distinctam imperfectioris obiecti in eadem
mensura in qua obiectum excedit obiectum.
Sed visiones istorum exemplorum obiectorum secundum
eo equales modo sic et secundum equalem visionem
mediatam visa est equalia et si mediata
veniret [illegible] equalia distincte cognoscuntur
quia distincta et perfecta cognitio non est
[illegible] cognitiones [illegible] non sunt
distincte cognitiones obiectorum. Sed notitia
ipsius a maneat in videre et [illegible]
a et ponat deus d quod est perfectissima al-
bedo [illegible] in loco et situ in quo a erat
et tunc noticia illius a sit sic equalis per-
fectionis in gradu cum noticia ipsius d sed
quod videmus a distincte et perfecte consistet
d [illegible] quia non dicitur sic videre per-
fectiorem albedinem [illegible] prius cuius
[illegible] est quia non habebit alium actum quam
habuit prius. Sed quando multe cause concurrunt
ad eundem unum effectum ad meliorem [illegible]
[illegible] cause in eandem [illegible] remanen-
tibus in equali perfectione [illegible] perfectior
effectus quam [illegible] prius quam obiectum concurrunt
sicut cause partiales ad eandem visionem

manente eadem potentia eodem modo disposita et
inchoato obiecto quevis sit visionem perfectio-
rem quam actibus prioribus ubi causabit visionem
perfectiorem quam a et c quam b et d quam c quod
est absurdum quia excessus perfectionis in obiecto ar-
guit perfectionem maiorem in notitia perfecta Item
omissa ista responsione potest aliter dici ad
argumentum cum dicitur quod perfectioris obiecti est notitia
perfectior ergo obiecti infinite perfectionis est notitia
infinite perfectionis. Dicendum quod notitia est duplex
perfecta et distincta et imperfecta et confusa
Si loquimur de perfecta notitia utrobique
concedendum quod infinite et infinita notitia sed
ista notitia est divina que non est notitia
alicuius creature et sic procedit argumentum
Si loquimur de notitia confusa in-
perfecta et generali sic eadem perfectione et eadem
ratione super minimum cognoscitur obiectum
infinite perfectionis et finite perfectionis secundum
intentionem simplicem vel simplicem intellectum et notitia
confusa tam dei quam creature et sic locus
potest negari antecedens quia non sunt perfectionis
obiecti est perfectior notitia confusa. De isto
argumento dictum est alias quod non est sal-
sum. Ad 3m cum arguitur quod beati intendunt
sua gaudia in infinitum quia quilibet beatus
gaudet de gaudio alterius et de ma-
iori magis gaudet quia pater videns
patrem plus gaudet quam prius intendit
gaudium suum et hoc perpetuo petit et
sic iste eadem ratione intendet gaudium
suum et hoc alter perpetuo et sic uterque
intendet gaudia sua potest dici ad
illud quod cum unus beatus videt gaudium
essentiale alterius augetur et per hoc esset possibile
de se toto augere gaudium suum sed ad
augmentum gaudii accidentalis non oportet bonum
augere gaudium suum vel augmentatio
gaudii beati potest dupliciter accipi aliter quod
augetur etc. obiectum beatificum quod est deus vel
circa creaturam primo modo non augetur ...

in quorum quarto beatus est prius gaudium beati
non augetur sed statim confertur et similiter
quando unus quam unusquisque habebit sicut quod ~~habere~~
meruit. Ad 10m potest dici quod gaudium
causatum a dei visione est aliquo super a
quocumque gaudio causato a creatura et
ideo sicut in infinitum caritas dei excedit caritatem
creaturarum que causat gaudium in
mente hominis nunquam pertinget ad gradum
gaudii quod causat deus clare visus sed si
deus conferret post omnem creaturam in infinitum
et plus diligeret sicut post in infinitum caritatem
aliter ita perfectam sicut est hec quod placet
tamen una perfectione. Contra istam
rationem potest bona dicta sed dimitto ad
praesens. Ad 11m potest dici quod beatus gaudet
de deo visu distincte per gaudium quod
est a et per idem gaudium gaudet de
a non tamen distincte sed confuse in generali
et concedendum quod sicut beatus non potest dis-
tincte cogitare simul multa intentione suam
quia actus reflexus distinguitur ab actu
recto quem per naturam intellectus eodem modo
nec ipse beatus distincte gaudet de isto
suo gaudio sed distincte gaudet de
deo et indistincte de omnibus que habet
et per quod de gaudio quo gaudet
. Ad 6m potest dici necessario gratiam deus
plus facit pro petro hodie quam fecit heri
ergo plus petrus obligatur hodie quam
heri deo quod non tamen quia deus non vult
eum plus obligari tamen quia non potest
plus obligari hodie quam heri sunt obli-
gationes tamen quia deus non novum fecit
circa petrum quam conservabat totam confidentiam
petro heri quod facit hic hodie et ideo
tota obligatio contracta est in beatitudine
quam beatificavit petrum quod permaneret
eum in beatitudine et ideo nulla nova
obligatio causatur in petro nec oportet quod plus

cu diligat, q fecit heri vel p die ..
ad 7 pt dici q apphesio de visione
dei p tps infinitu e cu pcialis
gcams gaudiu alterius roins e tn app
hesio cius visionis p tps infinitu
e vna res finita sicut stupiq dan
sunt quocq alia iniqua pfectior et
pfectior in infinitu nunq fiet ita p
fectu al sicut e leo et in pporco
e tn leo e pfectionis finite .. ad 8
cu dr q infinite vtutis e intelligere
deum qr s actu obiu maioris pporc
tu intellcu quando deus in infinitu
recedit ab ista pporcione pt dici q
n in infinitu recedit ab ista pporcione
.. ad 9 pt dici q apphesio eque
durationis p tps infinitu tam pt
videri una extensa hore altius voio
a quacq extensa apphensione pene
termale et sic hoc oportet dice qr
extensa no st eiusdem spei n gpa
bles .. alio pt dici q illo possit tm do
le de apphesione pene tpalis q
no possit plus p quadq re primo mo
vetur p dolore et sic hoc est negandu
totu dz dole de maiori pena e in
finita plus q de modici qr no posset
plus dole et eodem mo poz dici de
gaudio q illo poz tantu gaude de
felicitate minoris tpis q de felicitate ma
ioris qr po que gaudet e infinita ..
ad x . qn querit an deus appz bto bonu
infinitu vel finitu dico q infinitu bo
nu appz e de et nec vltius gnaz gi
apphendit eu s gcedo q appz bto i
bonu sicut e qr infinite bonus .. ad 11
dico q nullo mte pt ita distincte gg
nosce pla sicut pauciora et gcedo q
p unio remittit alia gccio pcedentium
bto qn de novo intellit sol de

novo visitatu vel forte dimittitur to
cognicio alterius obi q prius intellexit
dico tn q gcicio de ds nunq dimittitur
et io qs ad illud 17 no erunt i pra
volitates gsiones s ang9 s vo
de gsiones quas vti sunt de treaturis
no video qn ibi erunt successiones
variacionum gtinuu in infinitu vn dicunt
doctores q infinite erunt successive
cognitiones an lex cont q in vto poz
ee oblivio ne ista gnaz
qr illo no dr oblivisci i q no mit
i spiritu et s actu de eo no gsiderat
ad dico q sicut illo vntr spiritu accipi
to qn vult gsiderando istum q pus
venit in spiritu ita dico q vius pt
sine illud gcognosce q appetit
gcognosce et gsiderat qn vult non
agente alio spiritu ad hoc s obo
vificio q e deus vz gt vz q dr
in lra d. 7. c. vlt. qn clare ca
dei vident nichil in creatura agitur
q vide no pot dico q auctoritas
e p me qr no dt q videt quq in
creatura agitur s q vide pot et hoc
est vm s no simul s successive ad
12 qn arguitur ant e dac maxime
gaudium beatitudinis po lez ic pt dici probat q
pt qr est dac maxime gcontraz di
ctaraz qr iste mtus pt habe et maiorum
delectacionum et maiori lumine glie et pt
de singulis ptibus beatitudinis Et cu arguitur
ponatur q ab viator meruit tantu
q ipso pt recipe querit an possit me
ri vel no dici pt q pt adhuc facere
opa meritoria et virtuosa sicut gemus
sim honor no mereat ad ez illo idem
sicut dr de xpo q illud q e debeba
tur mo fecit e debitu n mo .. ad
13 prunle qn arguitur q ipse omnes erunt

ad 12

ad 13 prunle

celestis beati non quam ad primum probationem quod videbunt eum sicuti est et nego consequentiam quia sed ergo celestis ad confirmationem de angelis 83 q. q. 22 qui dicit quod eandem rem non potest aliquis melius intelligere verum est de intellectione comprehensiva sed de deitatis respectu maior est quod est falsum. Ad 3m qui dicit quod totus gaudet unus quantum beata virgo et 4 de auctoritate angeli dico quod ista auctoritas vult dicere quod ibi erit perfectissima caritas et non est verum ad litteram hoc quod ibi dicit sed ibi dicit primo arguit potest quere alibi unde nego istam unus gaudet de gaudio beate virginis quia illud gaudium in se habet, angelus de ista auctoritate erit in dispari caritate par gaudium dico quod angelus vocat gaudium non pacatus beati sed obiectum beatificum quod est par hoc est unum omnibus vel dicitur erit in dispari claritate par gaudium quod habebunt angeli potest omnibus quare quod erit gloria capiet et erit omnibus similiter claritatis. Ad xm qui arguit de appetitu naturali beatitudinis dico quod appetitus naturalis non est nisi beatitudo que est visio dei cum actis unde ad beatitudinem quam dicis unum esse dato quod esset beatitudo non daret pro istum appetitum sed sicut in me sine[?] nullorum ex toto ingenio est ponere istum appetitum non satiandum beatitudine quod potest dici quod satiatur in quolibet homine sed homines inequaliter premiantur quia et in quolibet beato non est satiatus totus appetitus. Ad xm qui dicit quod omnes cognoscunt deum equaliter nego. Ad probationem dico quod dato quod omnes attingent ea potentia ad diligendum et intelligendum quantum ad naturalia ideo non sequitur quod equaliter beatificantur tum quia unus plus cooperatur ad cognitionem et ad dilectionem et erit diversitas in diversis tamen quod obiectum illud voluntate erit et quia

accipitur quod eorum anima naturaliter representat quia representat hoc est falsum quia representare est causa cognitionis sicut ea specialis et hoc non facit eorum anima contra tamen quod omnis anima est equaliter ymago dei quantum pertinet ad naturalia et equaliter possunt frui deo sed non equaliter fruentur deo. Ad 6m dico quod unus plus potest diligere deum quam alius propter inclinationem ex maiori lumine gratie et ex maiori dei cooperatione. Ad 5m quod unus non appetit appetitu absoluto plus honorare quam ~~appetit~~ honorat et vult se nunquam honorare deum quam beata virgo honorat. Ad 9m qui accipitur quod quilibet homo sciet omnia scienda et dico quod hoc debet intelligi quantum congruit eum potest scire omnia scienda sicut deus velit sibi illud revelare et ad 1m replebit sapientia quando capiet quam capere potest dicitur quod dispositio est capacitas beatitudinis propinqua et remota quilibet capiet quantum potest capere capacitate propinqua que capacitas est anima vel distincta per unita. Et quod dicit quod non latebit verbum hoc est dictum non quod velit scire latebit eum vel dictum quod deus est verbum quod loco totius vel creatoris unde nichil latebit verbum sicut nichil pertinens ad mediatum latet totum sed mediate tamen non sequitur quod beatus omnia sciat simul vno actu vel pluribus ymo non potest omnia scire totum pro aliquo tantum vel extensio. Ad 9m qui dicit quod omnes homines natura scire desiderant concedo quod id desiderium est naturale quietandum quod actu sciant sed quia videbunt eum quam volunt in eis creare notitiam quorumcumque volunt unde per quietationem appetitus naturalis sicut est de appetitu naturali vel alio et potius quam satiabitur. Concedo tamen quod beati scient quantum congruit creaturis et quam

sed quod hoc non sequitur quod sint equales in
beatitudine. Et forma non valet, quia arguitur
ex equalitate sue essencie beatitudinis, quia
non sequitur isti sunt equales quo ad intensionem
ergo sunt equales in beatitudine et in omnibus
ad beatitudinem pertinentibus. Ad 10m cum non
erunt omnes equales dotati in dotibus corporis sicut
in anima, sed tamen erunt dotati quod nichil
poterit eis resistere, verumtamen illud quod deum
est maior latitudo secundum quam unum potest
esse clarius et subtilius alio. Et verum quod non
erunt equales in dotibus corporis sicut erunt
in dotibus mentis. Ad 11m patet quod beatitudo
secundum diffinitionem Boecii non competit homini vel
angelo sed deo tamen sicut deum sunt in quodam
[ad 3m principale] modo. Ad 3m principale cum arguitur de securitate quando
quod est pars beatitudinis pars dico secundum
ymaginationem sed non est potissima
sed est eadem potissima quod est principale signum
istius, tamen beatitudo primo deus potior est
tamen intellectus notitias complexas que pertinent
ad beatitudinem forte est pars potissima.
Et cum arguitur quod talis securitas vel certitudo non
est creature vobis possibilis quia redderet deum
impotentem, dico quod securitas de beatitudine
creature duratiua potest duppliciter attribui al-
teri vel quod credat se esse secure beatum et
numquam a beatitudine casurum vel quod credat
se esse secure beatum et numquam posse aliquo modo
casurum primo modo attribuenda est creature
beate, secundo modo non est possibilis creature beate
certitudo. Et cum arguitur tunc deus posset facere
preteritum non fuisse, nego consequentiam. Ad complexe
cum arguitur sit securitas petri, dico quod
deus potest facere quod hoc est falsa que est secun-
daria et quod hoc sit falsa, sed securitas est
sed dico quod impossibile est quod faciat quod hoc
sit falsa, sed res fuit demonstrata, que
est modo securitas petri et ideo concedendum est
quod aliqua scientia est et illa potest numquam fuisse

scientia et potest fuisse error vel ita potest esse
quod hec fuit falsa, hec scientia est et verbis communibus
quod beatum potest deus decepisse et fefellisse si
voluit, sicut potest annichilare si vult. Ad
2am formam cum dicitur arguitur in hac propositione
simplici beatus desinet esse beatus ante diem
iudicii hoc est distinguenda eo quod hoc verbum
desinet potest intelligi significatum suum po-
nere tantum totum quod sequitur et tunc est propositio vera
simpliciter. Patet per coponentes vel potest intelligi
suum significatum posse ponere tantum potest esse
beatus et quod hic ante diem sit declaracio
actus depositi et potest esse falsa vel sub forma
alia potest distingui eadem propositio ita quod
hec declaracio generalis temporalis ante diem
iudicii potest determinare hoc verbum desinet
vel hanc compositionem esse beatum primo modo est falsa
secundo modo vera sicut patet. Ad 3m principale concedo quod via- [ad 3m principale]
tor preminatur propter apponi sicut propter premium
sue beatitudinis quia beatitudo est sufficiens
compensatio omnium. Et cum arguitur beatus
aut fruitur libere aut non libere, dico
quod sed illud verbum sit idem quod iudicium
quod iudicat quod potest non frui dico quod
non libere sed necessario. Et cum arguitur ergo non
diligit spontanee voluntate, nego consequentiam
sicut negat magister ista consequentia dicit et
verbi gracia quod confirmati spontanea voluntate se-
ruiunt in deum nulla necessitate cogente et tamen
non possunt eum non amare quem est beatific-
tus intuitum et ultra.

[U]trum angelus confirmatus debeat depu-
tari ad custodiam hominem viatorem.
Videtur quod non, quia si sic, sequitur quod angelus
confirmatus in beatitudine simul erraret et esset
beatus. Consequens falsum, quia omnis error repug-
nat beatitudini. Sed probatur angelus ad istam
visionem tenderet et vult nunc concernat.

corrupta nullo errore fallam quia scio ibi
in sequenti textu dicitur in hac vita nullo modo
errorem evitare possum nisi parte vel
omnis ignorantia est pena vel culpa secundum
communiter magistri 2. sententiarum distinctione 22 et 23. Unde
doctor angelicus 2. sententiarum de malo ar. c. 29 dicit
probatur fallacia per verbo et erret in viris
non est nata instructio hominis secundum peccata dampnati
communiter in eodem textu dicitur Ad iniuriam iuste
dampnationis pertinet ignorantia et dif
ficultas quam patiuntur omnes homines a primo
sue nativitatis sed in angelis nulla est
pena nec culpa ergo nec error quia

prescitum d[eputatum] ad penam

prius nullus. Primo patet capio angelum cus
todem spiritus vel aliquem prescitum ad penam
et quando autem credit eum esse salvandum
quod non est non quia non vult eum habere
gratiam finalem quia non vult eum inmu
tabiliter nec diligit eum ad vitam eternam
iste patet quia alias bonus vellet ad quod
dampnare vere tamen est dicendum quod credit
eum esse salvandum hoc proprius angelus bonus
erret. Secundo patet capio prescitum ad penam

2 Tertio sic

secundum presentem actualem in gratia tunc sic
angelus qui est custos suus videt
eum esse in gratia quando autem iste desper
rat quia hoc est alia gratiam istam quam non
habet perdat vel numquam perdat eam est pri
mo non quia non potest dici videlicet quod desperaverit
angelus sunt indurati vel salvati vel dam
nationis hominibus custodie sue deputati
tertio quia magis tenetur ille velle sa
lutem hominis sibi deputati quam hic prelatus

1f

tenetur velle salutem sui subditi sed non
sufficit prelato velle subditum suum non
dampnari sed tenetur velle eum salvari
ergo multo magis angelus sibi deputa
tus. Est dicendum quod iste angelus desper
rat quod ille hic perdat gratiam quam prius
habuit. quando autem angelus gaudet de
hoc autem non est gaudet quia gaudet
de dampnatione hominis quem custodit quia non
diligit eum ex caritate. Est non gaudet
et scit quod hoc placet deo et quod deus vult
eum carere gratia quando videt deum ad velle
vel operari in mundo de quo non gaudet
Tertio est iniustus et errat contra quia
2 consequentia dicitur patet quod non est iniustus quia non
gaudet de iustis operibus sed ipse dicit
quod deus iuste illi peccatori subtrahit
gratiam quia gaudet de illa subtractione
Quarto sub hac forma angelus bonus scit

4

quod bonus malus est deputatus ad im
pugnandum hominem quem custodit
ex divina voluntate ergo scit quod voluntas dei
est quod ille malus temptet et alliciat
hominem ad peccandum quando ergo iste
bonus intendit impedire istum malum
quia vult hominem temptare vel non est
non male custodit et errat non exe
quendo officium sibi deputatum est sic ergo
intendit impedire id quod scit deum velle
sed per aliud ergo non potest conformat se
voluntati divine quia errat. Quinto sic autem
angelus bonus custodit hominem quantum
scit et potest et debet vel non est si sic sic
superaret demone temptante et
potest et tenetur hominem preservare
a peccato et per consequens vult scit et potest quod
demon numquam prevalet et sic homo
numquam peccat ex temptatione quod est
falsum. sed non custodit hominem quantum potest
et debet ergo errat negligenter agendo
Sexto probatur est quod ad angelus depu
tatus custodie hominis permittit ad
finem ut eum quod dependet ex libera
voluntate sic patet Thobie i. quod angelus
permisit Thobie seniori quod duceret
filium suum et reduceret. hic autem erat

dependens ex libero arbitrio eius quod si non voluisset eum sequi non oportuisset eum
postea incepisse scriptum quo posito angelus
dixit sibi et per consequens errasset decipiens
et per consequens erat possibile contrarium quod angelus
errasset .. 4° sic angeli boni nolunt
oppositum et resistunt impedientes sic mutuo
sicut illius boni angeli quae constans indi
cat ergo utrumque indicat quod id conpedit
sibi quod volunt sibi ergo contra indicet contraria ne
cessario alter eorum errat tamen antecedens patet
de sancto daniel 3 ubi legitur quod angelus venit
ad daniel et dixit preces eius esse
exauditas a deo et quod citius venisset
sed princeps persarum restitit sibi 21
diebus et subdit sic. Relictus ut plures
adiutores principe persarum et sibi ergo isti
sunt boni angeli tamen princeps persarum
et grecorum ergo boni nolunt oppositum et re
sistunt impedientes se mutuo quod est
propositum .. 5° sic preciperat deus bono angelo
quod curet equaliter de duobus hominibus a
et b pono tamen quod illi duo equaliter
indigeant in una hora et quod indigentia
sit talis quod angelus neutrum posset
iuvare in illa hora et quod ipse eligat
iuvare a isto posito angelus talis errat
quia contra preceptum non procedit ergo sunt accep
tor personarum ergo errat .. 6° sic sunt duo
angeli a et b quibus deus preciperat
alternatim custodire a sorte sicut preces
moyses usque diei ita quod a custodiat
in prima medietate et b in 2a et sic alternent
ad finem diei quod sit c in quo moriatur
sortes et pono quod sic incedat actu
sint continue durante moriatur isto tamen
posito quero quis istorum putabit animam
sortes vel ... quod neuter
et utrumque istorum dimisit eum ante c ergo

adventum eorum pertineat animam eius pu
tare quod antecedens patet quia si alter eorum custo
diret ipsum usque ad c capio ultimum tempus in quo
contra custodiret ipsum ad c et sit d tunc
sit d c tempus ergo sunt preces proportionales ergo
isti non alternarunt sicut preces proportionales
temporis d et per consequens non hic dici ipsum
ad c et ulterius ergo neuter dimisit eum ante c
et ulterius ergo sunt sibi ipsi dissimiles ante c
ergo utrumque errarunt .. 7° nemo eorum novit
summa gratie quam habent quam nemo eorum no
vit maxime minimum quam habent ergo nemo
est sufficienter instructus sua gratia
antecedens patet inductive quia a non novit
summam gratiam quam habent sortes quia plures
a custodivit sortes perficit ad maio
rem gratiam ergo a non novit summam
gratiam quam habent sortes ante c ergo nemo
eorum novit summam gratiam quam sortes habent
in vita ista .. 10° arguitur sub hac forma
retento tamen forme de sorte per consequens capio
3 malos angelos qui alternent impug
nationem contra sortes ... a et b et
... e f g isto tamen addito ad po
sitionem prius quod ut a vel b custodivit et
... est possibile et volens si deo placue
rit ergo alter eorum errabit antecedens probo
quia si neuter custodiens faciet accusare nova
e f g et dicit quis eorum frequentius
resistit ei vel quis eorum diminuens ei
restitit quod antecedens patet quia fatuus custos vi
detur qui de 3 hostibus nesciret quis
frequentius vel ... ei resistit ...
si nemo eorum sciret de istis tribus quis plus
ei resistit ergo ... sic arruere sed ...
... quod ... tamen quia quibus eorum
... ei resistit ... quia si dicitur quod a b
istorum ... frequentius resistit ... a
sic ergo ... quod est quero ergo d in instanti

27 p^ta

respicit si aut fuerit tm si insibile h^o e
mod^ta et qr cast si fuerit sit qz g^r
frequentius g^o in illis partibus ipos stus
plices respicit e g^o f nl g g^d f b
no bn altnamit pcos ipos loco q
est qr rasio. c^o ad p^nt^a s^t sic
angelus continuus deputat^r ad
custodiam homin viatorz et s^z q
tal an^s sciret occultas cogit^ones
hoïs et affectes volunt^ris sinule occul
tas et an^s malus sili qr pz qua
an^s malus temptat hoiem s^z hoc p
actum volunt^s vincat eu plus qr sola vo
luntate s^m peccat^r et rec vincit s^m
angls p^o voluntas Ex contrat bono
anglo sili et malo qd rec vincit
ab isto quem custodit qr dimis sili
se vincit qr tuo cessat temptare
s^z vo^te occulta g^d vincit cu talem
cu q^n demittit consistat in interiori
actu vol^ts et multa intra et peccata fiat
que nulli soli ad alias ipones
co ti^ces cupiunt si angelus custos
no sciret illas opiones vel cogi^ones
occultas mag^e pro volunt^s tenac la
tet. p^s s^t no cu oro s^z dam sit
asserens intel in dm hac actom in
talem no posse angelum scire in p
sciret cogitacoz occulta g^z. p^o
no min^s e cogita opo intel qm
gnt consistit in re vel velitus in
suprs g^o s^t an^s custos no posset
vid^e occulta cogitacoz no potuit
scire qn h^o e in gr^a et qn no
q li^t ing^enio qr tuc nesciret
statum hois quem custodit. p^s s^t sic
q pnunsisset incarnatus an q hab
et scinisset q assi^s fuit i mte

dicit eu expressiom vilem constat s^z
ita occultius est assi^s fu cogita^o
qr eque i nihilo e vos a mte^s pz
g^o q^z s^t ange^s deputet ad custo^m
hominem quis est constat occultas
cogitacoes et affecces hois s^z hoc
quis e qr scro sui ang^s de cui
dogh i c. xi ipmas cogitacoes
dicam no vide otii sciri q incolume
cens esse ab illo et affecconi indi
cis colligi corpis dicion est sub
dit vestra aut cordis iste solus
novit ad q d^o tu solus no sti cor
da filiorum hom^m Ex dicitur se se
io. p^ma e cor hois et in scientia.
quis cognoscet illud ego dns scru
tans corda et probans renes q dat
unicuique s^m viam suam. glo pz qr
solus deus novit cog^ones hom^m qm
xpc deus est qr xpc novit cog^ones.
etiam aug glose ad probandum q xpc
est deus legem sup i. scrutans cor
da et renes deus d^t glo. solus deus
scrutat^r corda .i. q^mtinet cog^ones
et renes .i. q^m qz delectacoz qr sic
cite et cogitacoes e delectacoes et
infra opa aut vna q sit i dab
et ilis put vid^e homo. Ex quo
aio fiat et quo iure capiat solus
deus novit et videt. Ecce plane
d^t angl qr intencoz intel solus
deus videt et delectacom intel exo q
se^z qr solus deus videt intra et
de intra occulta. Ad ad in^a q^z
in tibus q angeli boni duplici
cognoscunt res unos in verbo alio
in ipso gn^e sui p spcs conatas s^z
quosdam sui p formas inditos

de Cogni^one Angel^i in
Verbo
in ipso gn^e sui
p spcs [illegible]

[illegible]

2
1
3
x

per alios sive per species acceptos a rebus
Secundo probo quod sicut cognoscere cogitaciones
cordium est eius revelare 2° non inspicere
in signis corporalibus puta ex gaudio
vel tristicia resultante in motibus cordis
videt angelus gaudium mentis vel tristiciam
Et contra illud arguitur sic ita quod res
est cogitacio vel affectio mentis sicut calor
in ligno et sicut lumen in medio et
ita intelligitur quod non est maior racio quare
potest ista res occultari ab angelo quam una
mixta vel unum lumen in aere vel
unus calor in ligno. Tercio pono quod angelus
custos sciat desiderium videre quod forte
cogitet tunc tamen verbum non videns non
libere poterit ille angelus desiderare
ad quod non habebit vel quod non licet. sed
tale desiderium vere non habuit non videtur
stare cum beatitudine quia etc. Quarto de quarta
vel facimus frustra secundum theologos duas
cogniciones respectu eiusdem rei videre
frustra sic quod angelus considerat forte in verbo
et similiter quandam aliam cognicionem creatam vel consimilem
considerat rem per istas duas cogniciones
vel inequaliter. Si equaliter tunc altera
indirecte superfluit. Si inequaliter
tunc ista per quam res minus considerat superfluit
sicut candela in luce solis
.. Quinto si angelus posset habere duas
theologicas cogniciones simul scilicet unam vespertinam
matutinam aliam vespertinam unam in
verbo aliam in genere proprio aut potest libere
utramque quam sibi placet vel non si sic
tunc posset libere videre verbum et libere dimittere
et sic non esset confirmatus et posset
sic voluntatem se quando vellet. Si non
[illegible] ista quia est in proprio genere potest angelus
videre quando vult. Contra pono quod habeat
noticiam forte in verbo tamen ista sit

Cognicio — Matutina / Vespertina

clarior quamcumque alia sic potest ex nichilo
frustra caret in se noticia de talibus
3° ad principale. Si angelus confirmatus de-
putaret et cetera quod angelus haberet no-
ticiam omnium rerum quibus ipse indigeret
in hac vita et per quas omnia ministra
et minus quare sicut ventus in universum
[illegible] aliquando ad laudem et gloriam
Dei secundum quod sicut quia iste consideret etiam
per centrum proprium vel per se causas ad
indictas vel influxas vel per species
vel per centrum suum et ipsas res ubiles
actiones considerat a rebus non per centrum quia
centrum suum non est reputatum [illegible] superiore
inferiore nec sicut simile nec sicut causa
effectum quia non est causa superiore inferiore
sed nec universum a multo forciori
quia angelus non considerat omnia per centrum suum
nec per speciem quia pono quod michael
considerat gabrielem per speciem quam michael
cognoscit istam scilicet per aliam speciem et
gabriel illam per aliam et sic in infinitum
consequens quod ista una simili non
reputatur distincta et divisa vel dissi-
milia quare requiritur quod angelus habeat tot
species quot res considerat et sic haberet in
finitas quod patet quia infinite res sunt possibiles
de figuris et numeris. Sexto si per species forte
cognoscit forte recipio noticiam
intuitivam quod angelus indicat forte
de Roma pono quod forte recedit
a Roma ipso autem eadem noticia stat
continue in angelo ut alia et alia. Si
eadem quare angelus errat. Si alia et alia
quare angelus continue alterarent et non nisi a for-
te vel saltem forte per motum suum al-
terabit angelum sicut causa effectum al-
terabit ipso quia illud quod potest per

ponit a^d. et quo non posito non po^t d e tu(nc)
effectiue illiq et posito motu fortasse va(riatur)
co(n)tra pos^t initio noti^e in an^lo et non po^to
non po^t. g^o for^t e aliq modo tn co(n)tinuo(rum)
a^cr pz q(uia) o(mn)is res suffi^e dependet i ee
a suis cau(si)s et omnibus dep(e)n(d)is p(ro)p(ter) solas
suas cas res h(abe)t ee alioq(ui)n p(er)iret
o(mn)is via p(ro)bandi effect(um) p(er) ro(n)em h(u)i(us)^ce pz
sil(iter) et ul(tim)e te for^t e ca co(n)tinuo(rum)
i an^lo s(ed) n(on) i(n) mobilis n(on) fortis n(on) sial
ut pz g^o effect(iu)mo g^o quotienq(ue) dicit(ur)
q(uod) an(gelu)s cognoscat res i(n)fer(io)res co(n)g(rua)^c i
p(ro)prio g(e)n(er)e h(abe)t q(uod) res alterius angelus
.. p^i. vel i(n)mes iste spes suffic(ere)t simil(iter)
co(n)c(re)ate a p(ri)n^o vel non. si sic tc non
poss(et) angelus in co(n)g(rua)^de p(er)fic(er)e q(uod) i(n)g(e)n(er)u(m)
2. h. d. 2. c. a. n(on) h(uius)mo(d)i angelus pot
aliud illuminare q(uod) dyo(nisius) de c(a)el(esti) ie(rarchi)a
s(ed) non te i(n)tellectus angelicus acciperet
de nouo co(n)g(rue)ntes et spes vel q(uod) e q(uod)
aug(ustinus) sup(er) gen(esim) ad l(itte)ra(m) 2. c. 13. et 14.
de p(ri)mis o(mn)ia v(ide)t(ur) q(uod) o(mn)is creata p(ri)us
e co(n)dita in noti(ci)a angelica q(uam) in sp(eci)e p(ro)p(r)ia
et sic fit de sp(eci)eb(us) lignor(um) vel h(er)bar(um)
aque et t(er)re et luminarib(us) celi g^o om(n)i(u)m
rer(um) spes fuit ab initio angelis bo-
nis co(n)c(re)ate et q(uod) h(abe)t^o gen(esis). c. 29. p(ro)ul
dubio vniu(er)sa c(re)atura in qua ipsi sunt
p(ri)m(u)^r co(n)diti in ipso v(er)bo dei p(ri)us nouerunt
in quo sunt om(n)i(u)m et que facta sunt et(erne)
ro(ati)ones tanq(uam) in eo p(er) quem facta sunt o(mn)i-
a t(unc) de(m)i(n)i in ipsa creatura tanq(uam) inf(er)i(us)
desp(icient)es eamq(ue) refer(e)ntes ad ipsi(us) lau-
dem q(u)i vniu(er)sa n(atur)a(m) nou(er)it tam in se
co(n)fecte (con)splicua q(uam) co(n)g(rue)nter inactuali
ibi 28. c. sup(er) ge(n). et 13. c. quapp(ro)pter h(uius)
co(n)ditio e in v(er)bo dei f(ier)i tcom q(ua)e co(n)dita
e h(abe)t e in doctrina p(ri)mis sapi(enti)a ac de
in(de) in ipsa h(uius) co(n)ditio(n)is s(ed) n(atur)a(m) s(uam)
e q(uod) ipsa co(n)dita e illic non facta sed

genita h(ic) non facta q(uia) co(n) info(r)m(a)^te fortua
et io dicit de(us) fiat lux. vel q(uod) ibi
e(ss)et in v(er)bo h(ic) ee h(ic) in op(er)e co-
ditio(n)is celi p(ri)us e(ss)et in v(er)bo dei f(ier)i
genita sapi(enti)am deinde facta e i(n) c(re)ata
sp(irit)uali h(ic) e in angelor(um) co(n)g(nitio)ne f(ier)i
c(re)ata(m) in an(gel)is sapi(enti)am deinde celu(m)
f(ac)t(u)m e ut e(ss)et et ipsi celi c(re)atura
in g(e)n(er)e p(ro)prio h(abe)t et dist(in)c(t)io vel sp(eci)es
aquar(um) atq(ue) t(er)rar(um) sic n(atur)a lignor(um) et
h(er)bar(um) sic luminaria celi sic animalia
orta ex aq(ui)s et t(er)ra .. et inf(er)i(us) q(ua)dr(agesi)mo
ig(itur) p(re)cognicio q(uam) c(re)atura co(n)dit(i)o(n)i est
p(ro)(pri)or in v(er)bo dei q(uam) ipsa c(re)atura q(ue) co(n)dit(ur)
h(abe)t et eiusdem ro(n)is co(n)g(nitio) p(ri)us fuit
in n(atur)a intellectu(a)li q(uam) p(ro)p(ter)ea non celebra-
e ac deinde co(n)ditio c(re)ate et infra
nec mir(um) est q(uod) s(an)c(t)is angelis suis i
p(ri)ma luc(e) co(n)dite fuerat p(ri)us deus ostende-
bat q(uod) e(ss)et deinceps c(re)atura(m) n(on) per
intellectu(m) dei nosset nisi q(uan)tu(m) ipse
manifestet ex ipso igit(ur) discebat angeli
cu(m) ip(su)m fuit co(n)g(nitio) c(re)atur(a)e deinceps
faciendo ac deinde fieri in g(e)n(er)e p(ro)prio et i
multis aliis locis idem d(icit) .. 3° ondunt
q(uod) non intelligit p(er) h(abi)tu(m) q(uia) n(on) c(re)ata
cu(m) n(on) acq(ui)siti q(uia) h(abi)tus non reputat
igit(ur) non immat ad co(n)g(nitio)nem s(ed) dicat
q(uod) repetitur vel e(ss)et co(n)g(nit)^us ee sic m(od)o
r(ati)o(n)abil(iter) h(abe)t spes s(ed) opo(r)tet ponere
tot h(ab)itus quot sunt co(n)g(nitio)nis co(n)gnite ab
an(gel)is s(ed) q(ui)cu(n)q(ue) e sic pos(ita) h(abe)t (e)os sunt
spes an sic d(icit) in p(ro)p(r)iis intellectu(m)
co(n)g(nit)or(um) ab angelis vel non s(ed) non
angelis e v(er)tutis infinite et sil(iter) h(abe)t
p(er)fectionis infinite q(uod) pz q(uia) maioris
v(er)tutis et melius e h(abe)t intellig(er)e t(unc) q(uia)
duo et x. q(uam) 3 h(abe)t infinite p(er)fectionis est
simul intellig(er)e infinita s(ed) e d(icit) maioris
intellect(u)s q(uam) angel(u)s simul intelli(gi)t. ergo non

dionisius

3°

possum unum ad aliud intelligere non remittitur
comparacione precedente et quod racione una et alia.
Unde capta illa maxima intelligencia et addito
uno illud resultans est ~~maxi~~ maioris diffi
cultatis ad comprehendendum quam deus est in deum
potest angelus 2o et in ista 2a non est dare
maximam intelleccionem in qua angelus capit
cognicionem a rebus tunc quia continue abstrahetur
~~a rebus~~ per res tunc quia de capacitate sua
argumentatio sive superius / tunc quia infinite
res carent in angelo quia omnes noticie
et affecciones que sunt in uno earum caret
alias in alio et iste intellecciones caret
alias vicecersa in quolibet et ad omnes
fuerint comparate oportet comparandi in
angelis quantitates reflexiones et productiones
creatarum noticiarum. Et ultimum illud
est quod angelus qui dicitur 2. supra quod an-
gelis non prestant in qualitate capere cognicionem
a rebus sicut nos sed simul accipiunt
cognicionem rerum. Et ad principale sicut patet
[1] Primi potest unus angelus alteri loqui
de hiis que spectant ad suam custodiam
quibus presunt. primo quia frustra foret in
eis locucio quia locucio non est nisi ad mani
festandum conceptum 2o si angelus potest loqui
alteri et exprimere suos conceptus potest
et occultare suos conceptus et per quos
unus potest occultare alteri affeccionem
suam et intencionem bonam et sic latet
unum quam bonus angelus et ipse caritas
tendit et ex divina ordinacione
debet eum diligere 1o patet potest quod 2o ar
et loquitur unum de distinctis intellectibus
quod in alia parte intelligere eos quos
ac sunt unus loquitur potest vel non / Et sic
patet racione et sanctus Thomas et iohannes et sic in
infinitum Et hoc est virtutis infinite quod
hoc non potest dici Et non capere parte

quo tot possent loqui quod ille non intel
ligeret de dictis eorum. 3o sicut quilibet loqui
potest alteri quilibet potest causare noticiam in
alio et quilibet posset alium illuminare quod
falsum et contra dyonisium quia tantum superiores
illuminant inferiores 4o si unus posset
loqui alteri hoc non foret sine signo
tunc quod aut illud signum significat ad pla
citum aut naturaliter / Si naturaliter quicumque videret
hoc signum sciret quid illud signum significa
ret sed quod ipse angelus loquatur
3 non possent loqui uni quin loquerentur omnibus
/ Si ad placitum quod ad cuius placitum
vel loquentis vel ... sic patet ... non potest con
stare alteri quod illud significat / nisi per locucionem
precedentem doceatur / de ista locucione eodem
modo foret querendum aut significat naturaliter aut
ad placitum / Si dicatur quod hec signa
significant ad placitum eo quod confusa / patet
primo quod unus non possit uni loqui nisi
omnibus aliis sicut ... Et ... minus est quo
patet quod suas voluntates generaliter et
manifestare in luce nisi unus videat
occultas cogitaciones alterius quod non est propria
generaliter quod conspirat ad instituendum illa
signa nisi unus naturaliter videat voluntates
alterius quod non conceditur communiter Si dicatur quod
hoc est per voluntatem quia voluntas angeli
vult quod sua cognicio innotescat alteri
... contra vel illa voluntas caret noticia
sive vel noticia cognicionis non primo modo
quia eadem racione omnis volicio caret
noticia sive sua parte sicut ista non
potest dici quod ista volicio est noticia
alterius cognoscentis quia tunc ipso visto potest
sibi loqui 3o potest eum offendere. 4o tunc
possent unus loqui alteri de futuris vel de ...
et potest unus dicere alteri hoc est dissillabum

vel uox est nomen vel uox est pars orationis vel
ad talis quod sunt quia dico quod sic quod omnis quod
supponit simpliciter vel materialiter vel significative. Unde materialiter
vel simpliciter supponit pro quolibet in mente
et pro quo est ipsa falsa quia talis non est
dissillabum. Sed si supponit significative est ipsa falsa
vel verum alias supponens contra nos.. 6o
si talibus signis utentur angeli in modo
loquendi possit unus alium decipere quia quod
sciret unus tale signum supponere pro se
vel pro alio et possit se decipi per equivocum
.. 7o si sic potest unus distinctius quam aliquis dicat
aliquid asserere et quam recitative quia eadem
propositio mentalis est eque communis utrique
8o unus non potest loqui alteri. 8o. Patet quod
angelus possit loqui alteri distanti a se
et si sic fieret infinite virtutis quod falsum
antecedens probo quia bonus angelus in celo possit
loqui malo angelo existenti in terra vel in
inferno et bono similiter existenti in mundo quamvis
probo quia loquitur a quo B distanti per lon
gam quare causat intellectionem in B quare si in
aliquo parte propinqua ipsius lateret foret angelus
causaret in unoquoque unam intellectionem
quare tot intellectiones possit causare quot
dederis et similiter. Si quando loquitur malus
angelus bono et mentiatur quero aut
bonus credit vel non. Si sic decipitur
si non quare propter rationem non bono credit
propter locutionem suam quia consimilis locutio potest
fieri a malo sicut a bono. Sed si dicatur
quod advertit eum mentiri et ideo non credit
ei contra hic est propositum quia solum de quibus
dispositus sum signis cogitationis occultis
sciret angelus est propositum in 1o principali. 1o
si unus angelus possit loqui alteri
possit ei notificare omne complexum notum
sibi quod est falsum quia quod patet quia quamvis
unus et aliud falsitas quotquot patet quia sic

a ad non apprehensum ab inferiori sed a
superiori. Si igitur sic B a superior potest causare
ante inferiorem de ista tamen non apprehendens
hec dico a quo est falsum quia si est contra
de ista propositione ergo apprehendit a et
sic igitur est falsa iste inferior non apprehen
dit a et sic quodlibet sunt simul falsa..
Item 11. Si sic tunc superior potest illumina
re et informare inferiorem secundum Dionysium
Dionysius c. 8 celestis ierarchie et tunc fo
ret possibile quod angelus superior causaret
in inferiori aliquam notitiam alicuius obli
ti ab eo et per notitiam istius oblivi
onis ita quod angelus inferior sciret
se fuisse oblitum illius conclusionis quod
falsum per Augustinum angelus 10 confessionum c. 16
ubi inquit quod oblivio est in memoria
vel in sua ymagine vel in se non
primo modo tunc quia tunc imprimitur cuiusque
ymago in memoria propter naturam eius vel asse
res ipsa vel ipsa ymago posset
ei imprimi. Unde oblivio nullam ymaginem
potest imprimere. Sed magis tollit quare non
est ibi in sua ymagine. Unde dicitur quod
oblivio est in memoria 2o quare causat oblivionem
vel ignorantiam et non notitiam. In isto
argumento nullum labeat angelus unde
[illegible] 2o ad primum. Si sic sequitur quod angelus
possit moveri localiter quod patet quod quod falsum
per Damascenum libro 2 sententiarum c. 3 ubi
dicit quod angeli sunt circumscriptibiles quia quando sunt
in celo non sunt in terra et quando ad terram
mittuntur non remanent in celo. Unde eciam
primo sententiarum c. 13 dicitur sic quia angelus
velociter vel cito pertransit ubi operatur
in diversis locis. Item Genesis 28 Jacob
vidit scalam et angelos ascendentes
et descendentes. Unde quod hoc quod sic falsum
[illegible] primo quia probat quod probat

phs q indispl' no mo' qr omne q mo'
ptim e in tro a quo &c. 2° qr omne
q mo' p9 ptrist ad nu9 se q eqle
b' Et indispl' n' e nu9. 3° sic qr
vl subito vl successive no subito quia
oro motus e in tpe x phi' et angl
sup gen c. 8 & 29 omne q mo' p locu
no pt nisi p eqs simul mom Et successive
q aliq ta veloci s deata velocitas
e ex resistencia mobil ad motorem vel
medij sicut pz x phi' q° in q ubi
nlla resistencia ibi successio nlla Et an'
ad se n' an' ad me'y e aliq resistencia
q n' successio n' mo9 localis 2° sic
nlla e pporc° angeli ad corpus i subti
lite go nlla e q° n' e ppor° motus
angeli ad motu corporis in veloc' q an'
pt movi infinita veloc' i' no phy
resistit me'y an' q vacuu si eet re
sistet q' Et si eet vacuu motus
q' fiet in q° sicut pbat phs x
phi' c de vacuo c. 9. s' thoma &
q' a. phi' q° a. qr no foret
resistencia int rem mota & moventem
in vacuo ta bn q' di' st illa aut
in quib res mote q se dividunt in
motore & i re mota in actu non
motio indiget me' Et si sit cit
p actus illa aut que movent q
se que no dividunt in motore &
in re motam in actu motio indiget
me' h sic ort q' levia & si
no movent in no tpe. 6° sic sint
a & b. duo loca distincta notabiliter
& moveat' an' ab a in b. tc angelus
no pt trire ptem in b. Et si moveat'
ab a in b. movebit qnd e in a vl
qnd e in b. Et p° hec ppom Et 2°
hoc e impole. n° q no move' locar'
qn mitit' phs sic qr simul i celo &
in tra pz p istam oronem de angelis
in q petit' a deo sic a quib oibi
ministrati in celo qr assistit' abs'
bita mea muni at' q° male petet
eccla nisi adee an' qui assistit in
celo muniret nos hic in tra q° sil
pnt ee nobiscu in tra & in celo
b'os' p illud q scribit' thob. 12. ubi
dr raphael ego su unus de . 7 qui
q' astamus an dnm q' sil eu sint
in tra astabat in celo. q° sic an'
pt ee in loco pedali q° simul pt
ee in celo & in tra & in utroque ao
dyamet mudi vl ambire totum
mudu pbo qm qr assumat angelus
corpus pedale cubitu q sit b. quo
sto angelus e in loco illo prse cu
corpe assumpto sit ita q locus sit a.
tuc arg° sic an' e in a q° pt ee
in omni loco eqli ipi a. divido q b.
in duas medietates ad invicem ita q
faciat unu corpus eqlis latitudis
& maioris longitudinis & minoris pfunditatis
cu q sic dividendo illud p ptes ppoles
ipius b. deveniam aliq ad longitudinem
dyamet mudi vl circuli equinoctial
& locus que tc occupabit i° corpus
e eqlis ipi a. q an' qui prse sint
in a. pt simul ee in utroque ao dyametri
mudi p muiconem divisionis ipius b. corpis
q an' b. pot sic signari p an' vl
duo/mag'ne est cu in b. sint infinite
ptes pedal ipi tn' sua qlt pe ppoles
ipius b. s' pporcom ia dcam eet i
a divisione pedali cu q ptes p
pporles ipius b sint infinite q' ac
cipe tot pedales q' tu vis & appone
s' longitudine q longitudo corpis adequabit
dyamet' mudi & tc dico q locus

stin corpis tamen esset corpus et quod oris di-
mensio que non est plus fuit in a. nec
angelus in dimensionibus sed tamen sit circumscriptus
quod est quia si angelus foret in loco circumscriptive
patet dicit damascenus prius in primo allegatum est
secundo quod ita foret in loco sicut anima in
corpore ita quod totus foret in toto et totus
in qualibet quod falsum est quia sic sequitur quod quilibet
angelus posset esse ubique quod non placet tum
quia perfectior angelus potest maiorem locum occu-
pare et ultra quamlibet datum potest deus perfectio-
rem creare ergo deus posset creare aliquem
qui posset esse ubique quod non est quia tunc
eo quod angelo inferiori [illegible] potest consequens
est angelus potest esse ubique quod iste angelus potest
esse ubique cum posito quod creet deus angelum
qui sit ubique [illegible] partes tunc
in isto angelo potest ponere quod tales [illegible]
intellectuales quod [illegible] angelus inferior
quod [illegible] potest esse ubique quod [illegible] ratione
iste angelus. 6o ad principale cum angelus
confirmatus [illegible] foret bonum quod aliqui angeli
forent confirmati et aliqui obstinati sicut
[illegible] 2 d. 1 ubi vult quod boni ita sunt
confirmati per gratiam ut peccare non possint
mali non [illegible] adeo sunt obstinati
quod bonum velle non possunt est illud quod
dicitur falsum tam de malis quam de bonis de
malis bonis quod quia gratia non tollit naturam
sed perficit sed posse in omni per libertatem arbitrii
est angelo utile tunc sunt [illegible] volito et habens
ad oppositum quod per [illegible] supernaturale sicut illud
ab angelo [illegible] de malis non [illegible]
quia in malis naturalia manent integra
igitur sicut [illegible] liberi [illegible] sicut ipsi obstinati
in malo [illegible] quod [illegible] ponere ut
dicitur aliquam rem creatam in malis que
impediret libertatem et deberet eos ad
bonum flectere gratia in confirmatis determinat

bonum ad bonum volendum et agendum et sic de potentia
oportet ponere quod deus sit causa obdurationis
vel [illegible] vel cadendo eos in malis
quod est falsum quia sic deus foret per se causa
[illegible] aliqua creatura esset deterior quam est quia
angelus [illegible]. 2o sunt angeli boni ins-
tituti boni hominibus gratie merentur et angeli
mali demerentur ergo ipsi adhuc non sunt
confirmati in beatitudine nec illi obstinati in miseria
[illegible] per magistrum sententiarum [illegible] d. c. 3
ubi dicit quod utrique habent liberum arbitrium quia
boni non coacta necessitate sed propria ac spon-
tanea voluntate per gratiam adiuti bonum eligunt
et mala respuunt et mali sunt spontanea
voluntate a gratia destituti bona vitant et
mala sectantur ergo quamdiu sic naturam
bonum libere et spontanee eligit bonum
dimittens malum [illegible] opera et per
quod meretur laudari et sic sunt in gratia merentur
premiari quia non plus requiritur ad merendum
nisi gratia et liberum arbitrium ergo boni merentur
finaliter eadem ratione mali demerentur. 3o
sicut [illegible] mali [illegible] sic erraverunt [illegible]
quod allicitur hominem ad peccandum vel non
non est [illegible] quod non quia per longa tempora
[illegible] possunt advertere quod eos multiplicaverunt damnatorum
angelorum eorum miseria cum sic ergo non possunt
velle quod homines finaliter peccaret sed qua
[illegible] possent ponere et facere velle
[illegible] nisi [illegible] vel [illegible] ferret unde
eorum miseria valde increverit quam [illegible] de
[illegible] c. 22. [illegible] sunt angeli boni possunt
peccare ergo non sunt confirmati quod [illegible]
[illegible] quia [illegible] eos [illegible] vel ergo [illegible]
[illegible] necessitate vel spontanea voluntate [illegible] non sic
[illegible] possunt per magistrum et sic [illegible]
[illegible] ex necessitate ergo non magis sunt laudabiles
de hoc quod faciunt et conservant iusticiam
quam de hoc quod sunt [illegible] sicut arbitrium angeli
quod ante confirmacionem potuit peccare de

cau dyd c. 1. Si dicat quod non ex
necessitate sed ex electione quo pertinet committere
quo potest esset si angelus vellet quod omnino
dimitteret hominem sine custodia deputatum
ponatur in eo et sic propter de opposito
quod potest peccare confirmatur ista ratio per philosophum
3 ethicorum c. 8 ubi probat quod sicut virtus est
in nostra potestate quod sic et malicia est in nostra
potestate et si operari bonum esset in nobis
est et operari malum esset est hoc est dictum
Si operari est in potestate nostra non operari
erit in potestate nostra non quo de necessitate
operabitur Sed si opus esset bonum non operari
esset malum et ideo concludit quod sicut bonum est
in potestate nostra malum erit in potestate
nostra. 7o potest demones eligunt malefa
cere et ante peccatum tanto liberati sunt
quo modo 2o est talis in demonibus et bonis quod
unus corporis homini committatur nulla mala
contra hominem et alius nullum quo aut
iste qui peccavit homo magis promerentur
vel non Si non quo erit aliquod peccatum in
punitum et potest esset aliquid deordinatum in
regno dei et iusticia regnare liberum
quod contra 1 civitate dei libro c. 12 .. 6o
potest dicas potest appetere iusticiam quo potest
sine iusticia dico probo quia cum iudicio
potest iudicare quod iusticia est bonum et potest se
velle conformare illi dictamini patet quia in demo
nibus naturalia manent integra sed non magis
est in potestate bonis actu suo quam ... 1o
ad principale si potest operari quod omnes homines habent
discretionem spirituum contra apostolum 1 ad corinthios 12
quia patet quod aliter non potest discernere inter
bonum et malum et scire quando erit bono obediendum
et malo resistendum quod est inconveniens
8o ad principale si potest angelus potest unire sibi
corpus et in eo operari vitae opera sicut
quod patet quia sicut legitur thobie 12 et
genesis de angelis apparentibus loth et abraham
et comedentibus et 3 millia alia loca sicut

quod patet quia tunc potest in corpore assumpto
loqui et audire et alias operationes exer
cere quod est contra putantes conmedere mihi et gra
ve quod sed ... 9o ad principale sic in angelis
bonis fuerunt voluntates solitudines et cogitationes
quod contra angelos 12 de trinitate c. ... et 12
super genesim c. 12 ibi inter sententias quas illud
celum celi celum intellectuale non est intus in re
sit corpore non in enigmate non per speculum
sed ex toto et manifeste facie ad faciem
non modo hoc modo illud sed quod dictum est nosse
simul sine ulla vicissitudine temporis. Ad
idem adveniente nova cogitatione quam
cogitat de isto homine nomine ... commisso
remittetur in aliquo cogitatio de deo vel non
Si non quo possunt distincte de deo et de
isto cogitare extremum per ... igitur
de 3o et de 4o eadem ratione quod sic addo
novas cogitationes distinctas habebunt processus
in infinitum et sic angeli fuerunt infiniti
vires in cogitando Si dicatur quod sic tunc
angeli sollicitus circa custodiam dimittet
suam beatitudinem quod sed .. 10 ad principale si
christus habuisset angelum custodem quod non
patet quia decanto eum in omnibus assimilari
fratribus sicut dicit ad hebreos 3. Consimo
quod ita fuit de sicut lucas 20 apparuit
ei angelus confortans eum sicut quod non
patet quia tunc non fuisset beatior quam unus
angelus ab esse sue conceptionis. Ad oppositum
est magister principaliter et sic super ... 20
quod animae corpore in celo ubi magna dignitas
animarum est ut unaquaeque habeat ab
exordio sue nativitatis custodem sibi angelum
deputatum sive delegatum quod sic est ad
illud ut ibidem allegat magister iherosolimitanus
in persona angelus suus dei nativitatis ... Ad quam
dicas quod sic quia hoc est sicut predicti vene
latum et in actibus confirmatum .. Iuxta quod
primus articulus est ... an eo beatitudine

creature possit stare error non video quin
cum qui [illegible] potest [illegible] ut angelus
vel alia beata possit assentire propositionibus
falsis et errare licet de facto non erravit
potest per persuasionem notitia creabilis
est necessaria ad falsum seu ad veritatem quin
cum ignorantia vel [illegible] de communi stat posita
beatitudo ex sola cognitione dei manentem
aut [illegible] deus cognitionem suam beatificam in isto
angelo et ponat in eadem error et tunc
simul erunt ista duo videlicet iste est beatus et
errat unde beatitudo non includit [illegible]
[illegible] stat omnis homo appetit naturaliter non falli
ita appetit non ignorare quia omnes homines
natura scire desiderant ex ignorantia in talibus
virtutibus stat cum beatitudine et ignorantiam veri-
tatis de [illegible] ad ministerium [illegible]
[illegible] ad ephesios 2° ut innotescat prin-
cipibus et potestatibus in celestibus per ecclesiam
multiformis sapientia dei dicitur quod sacramentum incarnationis
omnino non fuit plene intellectum ab angelis
ante passionem et hoc probatur per istas questiones
quas fecerunt inferiores angeli Christo
ascendente [illegible] una scilicet [illegible] [illegible]
est iste qui venit de edom [illegible]
[illegible] est iste rex glorie confirmatur [illegible]
per illud [illegible] et infelix iste
[illegible] qui scit omnia te autem nescit beatus
autem qui te scit et si ista nescit qui
non te et ista non [illegible] beatior
sed [illegible] te solo beatus [illegible] notitia de nullis
creaturis non est necessaria ad beatitudinem [illegible]
[illegible] Dionysius de celesti ierarchia dicit quod an[gel]i
superiores illuminant et purgant nescientias
[illegible] in angelis et nescientia [illegible] error
[illegible] in eis potest esse error [illegible] deus in
angelo notitiam alicuius complexi vel dicet
[illegible] non obstante ista notitia deus potest
impedire ne possit [illegible] alioquin non esset
[illegible] quia causaret [illegible] notitiam in angelo
quam non posset destruere ut [illegible] igitur potest
[illegible] facere quod angelus iste erraret et [illegible]

[illegible] non sunt [illegible] potest [illegible]
quod per ingenium addiscat in [illegible] principali
non est saltem in potentia [illegible] potest [illegible] potest an[gelus]
loqui alteri [illegible] pono quod deus
[illegible] ponat in angelo notitiam
[illegible] quod angelus [illegible] loqui
[illegible] angelus [illegible] loqui
et potest errare 2° dico quod forte angeli
de facto non errant quia potest dici quod deus eis
non coagit ad [illegible] ad indicium
[illegible] nulli [illegible] erroneo assentire
[illegible] angeli de
[illegible] [illegible] loquitur de sapientia
future beatitudinis dicit potest beatus enim quia
deus est [illegible] sapientia replebitur eamque
facie ad faciem intuebitur [illegible]
[illegible] creature totius naturam videbit
que in deo melius quam in se ipsa consistit
tunc enim [illegible] facere quod deus
fecit [illegible] tam ea que [illegible] ea
que sunt futura ibi a singulis singula
ibi omnia ab omnibus cognoscentur nec
quemquam ubi latebit [illegible] [illegible] quis
qua stirpe quis [illegible] fuit et quid
in vita ista fecerit et in [illegible] de
[illegible] [illegible] dubium [illegible]
[illegible] et singulis [illegible] [illegible] quod potest
et [illegible] fecit [illegible] [illegible] est
[illegible] est [illegible]
igitur nullius veritatis ignorantia est in beatitudine
nec [illegible] error [illegible] ad [illegible] quod angeli
loqui de facto non [illegible] aliis [illegible] possit
[illegible] valde dubium [illegible] ponat
quod [illegible] infinita [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] infinite [illegible] dicit [illegible]
[illegible] non [illegible]
ab [illegible] creato [illegible] finite [illegible]
[illegible] [illegible] dicit [illegible]
[illegible] dicit quod mens divina videt
omnes res stabiles [illegible] et [illegible] in se et
[illegible] intelligentie [illegible] irradiationes

a lume primo videbunt in eo omnes res sen
sibiles visibiles et preteritas et ideo exponi posset
sic auctoritas sua. sciend ut et cuncta que deus
fecit sciebat et quod bonus videt in eo omnes
res sensibiles visibiles et preteritas. hoc est vi
debunt eum per que poterunt scire futura
si ipse voluit eis manifestare ista
materia est in se obscura de cognitione angelorum
et bonorum in quo philosophi multa erraverunt sicut
patet 3. de anima et 12 metaphysice et sancti doctores
contradicunt et meo iudicio contradicunt videntur
sicut patet inspicienti ex bona parte de anima
angelus 2x et 26. super genesim ad litteram
ubi dicit quod omnis creatura prius spiritualem
que est ipsa natura angelica prius facta est in
cognitione angeli et postea in specie ex
alia parte de anima dyonisii in celesti ierarchia ut de
aliis tacca et ideo iste omissis dico ad

formam argumentorum in primo principali. ad primum cum
quaeritur utrum angelus bonus deputatus persone
ad custodiendum noverit eum esse dampnandum
vel non potest dici verisimile quod sic quia proba
bile est quod videt hoc in verbo nec posset
debito modo se ad eum ordinare quin
frustraret intentio sua nisi hoc cognosceret
staret et cum arguitur si sic tunc angelus
talis non diligit eum ad vitam eternam
quod diligit tamen eum sic quod instigat eum
ad pauciora mala facienda et resis
tit angelo malo et promovet ad bonum
opus licet non intendat quod habeat vitam
eternam nec per consequens ista vita quod arguitur
quia tunc posset errare quia si credit quod iste
dampnabitur et iste persona potest salvari
sed ille sic credens posset decipi non tamen de
facto decipitur ut estimo. ad 2m cum ar
guitur persona commisit in gratia et credit
angelus sciens desiderat quod iste persona
tus posset salvari et quare angelus velit quod
iste perdat gratiam ante mortem vel non
dico quod angelus velit quod perdat gratiam

ante mortem et quod peccet quia revelatum est
sibi in verbo quod ita est futurum deo permittente
bene vult permittere quod ipse peccet non tamen
vult esse causa sui peccati et cum arguitur igitur non vult
eum iuvare ad persistendum in gratia dico quod
angelus deputatus bonus non vult iuvare
eum ad perseverandum in gratia nisi videat
sub conditione quod si iste voluit iuvare
semper et ideo quia homo malus non vult perse
verare in gratia ideo angelus non vult iuva
re ad hoc facit tamen ad quod est deputatus
ut coadiuvet non ut totum faciat..
ad 3m dico quod angeli boni nullo modo
contristantur de aliquo quod evenit et nos
omnis enim contristatio repugnat beati
tudini gaudent tamen gaudio actuali
de bonis que fiunt et nos sine bo
fiunt sed male bene sed boni sunt
pensata bona circumstantia est bonum pe
sata mala est malum sicut est bonum
quod sunt suspendatur a malo quod demone
molestatur quod illud idem sunt habet unam
circumstantiam placentem et aliam displi
centem ita peccatum habens maiorem perdestina
nati habet unam circumstantiam placentem quia
permittitur a deo et aliam non placentem
quia homo privatur gratia non tamen hec circumstantia
causat in angelo contristatio vel dolorem
quia non ideo gaudet de malo alterius
quod est malum sibi sed quia iuste permissum
a deo.. ad 4m cum arguitur angelus bonus
novit quod angelus malus est deputatus
etc. dico quod non vult demones necesse
tet sed sed per locum et tempus sicut pa
tuit de Raphaele sed sicut patet est
impedire ne noceat vel prevaleat
si homo voluit. ad 5m cum arguitur angelus
bonus custodit quod sic et potest quod tamen
sit fortior demone et sapientior homo

adyrn

ad 5m

impedire

ad 4m

ad 6m

miq peccaret nego qm̄ qr h̄o ē liber arbitrij ⁊ angelꝭ adiuuet n̄ h̄o ad sa lutē gr̄az vagat. Ad 6ᵐ qn̄ ar̄ po e qr an̄ls pmittat se stimp cū hoīem ad dependes a libō arbitō g̃ po e errac angelū ⁊ dō qm̄ tn̄ de fto for te nō errat sicut nc raphael errat nc deꝫ pmisit eū errare sꝰ dem d Ad 7ᵐ de illꝭ angelꝭ ꝺoletibꝫ oppōt Jōꝫ qr sūnt mali angeli qr bnꝫ s an̄ls ꝑsaꝝ laborabat ut hebr̄ non liberaren̄ a dn̄o ꝑsaꝝ tn̄ qr delta bat in corꝑ ꝑsecutoribꝫ ⁊ afflictoribꝫ tn̄ qr ꝑse dn̄ıus eos affligerēs g̃ius peccabat angelꝰ hēōꝫ gr̄ecoꝝ laborabat ut tēpore tn̄sirēt a dn̄iu grecoꝝ Cont̄ s mali angeli put de lectan̄ g̃ ⁊ boni c̄stat qn̄a pꝫ qr tātu repugnat delta° miſie sicut tsta bitu g̃ dici pt̄ qr nō ꝑpe delectan̄ s magꝭ volūt h̄t qd̄ id eꝫ hoīes pec care qr nō peccare io ad mōꝫ delectant se h̄nt. Ad 8ᵐ de istꝭ angelꝭ sēcunt bn̄s gg̃ ⁊ sic ddᵐ qr sūnt boni angeli sc̄ ꝯsulētes dn̄iꝫ sn̄am de dn̄isꝭ hoīibꝫ qbꝫ ꝑsidebat secta n̄ ⁊ ꝑsida dn̄ iudicia angeli nō co ꝑhendunt sicut dr̄ gg̃ bn̄ in dn̄isꝭ grecibꝫ ꝯtingunt m̄ita dn̄isa ꝓ que ꝯsidēanı m̄ita bn̄s poss̄ vidi qr illa debēt alia p̄cē ⁊ ꝯsidēant m̄ita altꝭ biocesꝭ bn̄ isti angeli referebant dn̄isa m̄ita hoīuꝫ ⁊ ꝯtu eiꝫ s dn̄ ꝯsulentes eiꝫ sn̄az ⁊ qr dn̄isi attendunt ad appositos effectꝰ io iste relōes angeloꝝ dn̄r resisten̄ nl pugn̄ bn̄ qr vna pte m̄ita da mel ⁊ orres ꝯgregabat libitoꝝ ꝑtl ⁊ qr alia pte dn̄iusegᵃ nois dn̄ in

gentē ꝑsaꝝ sunt mag̃ oa cr̄ an̄ls ꝑsaꝝ ⁊ angelꝭ grecoꝝ resistebant ⁊ differebant liberacōem ꝑpli ⁊ sᵐ ista mōnᵐ est qr angeli h̄nt ignorantia ⁊ nescientiam nl dubitꝰ tn̄ tn̄ sit bn̄. Ad 8ᵐ qn̄ ar̄ pepiat deꝫ angelꝭ qr ēgr̄ de duobꝫ cureret qr duo qr sc̄ eum posō an̄ls nō errat cont̄ ꝑpter nō ꝑpō dn̄ nego qm̄ qr licet sibi ꝑponē que vult. Ad 9ᵐ de duobꝫ custodientibꝫ s ptes ꝑpōit eos bn̄ hoīs alt̄nata rl̄ pō dici qr ē isto tn̄ mōꝫ dō adēē ⁊ putaē ꝑ iūcta sua nc ille qui vltimo custo plures tenē qr nent ultio custodit ⁊ qr qm̄ qes corꝑ custodiunt usqꝫ ad d. sic d. vltīᵐ qr hoīs custodiui ddᵐ qr nent eꝫ ar̄ qr nent corꝑ custodiunt usqꝫ ad d. qō sunt dimissꝰ ab isto an̄ d. nc dl ē qm̄a qr nunc an̄ d. a custodiunt ⁊ nunc tē d. b. custodiunt eū nent tn̄ custodiunt eū usqꝫ ad. d. qr pꝫ. ꝑls tpus an̄ d. in q° custodiunt a. custodit b. ⁊ pꝰ ꝑls tpus an̄ d. in quo custodit b. custodiunt a. ⁊ io nent corꝑ cus todiunt usqꝫ ad. d. nc tn̄ dimissus sunt an̄ d. qr illi duo sc̄ alternatiue rūt usqꝫ ad. d. qr nent sunt vltꝭ ꝑ casū Et qn̄ ar̄ vltꝭ qr nemēr corꝑ nomt sēma grām qr ē h̄nt an̄ mortem g̃ nent corꝑ nomt sēma gr̄adū m̄ti nego qm̄ qr cū litate dn̄is ꝯstat qr utrqꝫ nomt sēma g̃dū qr h̄nt in pt̄ mortis Ad 9ᵐ qn̄ ar̄ de tn̄ mal angelꝭ ē. s. g̃ rl̄ ꝺdmiteōs eaᵐ ⁊ qn̄ ar̄ qr male custodiret qr nent corꝑ sa et dic quociens iste custodiens bn̄t

Angeli

nō ꝯfessꝭ de angelꝭ ꝯtrā dn̄nsꝭ

c vel f. et cum frequenter dicit e vel f.
gratia et tamen non potest quod male custodientur
quod memoriter sunt dicit quod infinitis diabolis
quibus istorum tum temptat nunc e diabolus
quando isto quod ultra temptavit. Aliter potest
dici negando ~~[illegible]~~ possibilitatem casus
quia non est possibile quod [illegible] per liberi arbitrii
naturaliter in omni parte corporis videtur
vel videretur et habeat actum mentis vel
demum et ideo non potest admitti casus quod sit
alternatim temptetur et per adiutorium
bonorum vincat. Ad 2m principale eius quod est
quod angeli cognoscunt occultas hominum variorum
cogitaciones si eorum custodie deputare
dicitur quod primum mentes diabolorum sunt necessario
[illegible] et licet nescivit probari possit tamen
per bonum [illegible] impedire et dicit [illegible]
sic non cognoscunt occultas cogitaciones
hominum vel angelorum dicit quod deus eius ad
eorum noticiam non coaptat. nulla enim
res in effectu dependenciam suam [illegible]
potest nisi deo cogente sicut dicit augustinus
3 de trinitate c. 6 [illegible] quod deus est
summa causa et summa [illegible] omni [illegible] ac mo
tionum. Ex [illegible] forcasse dicit [illegible]
tam occultacione talium ab angelis
assignat [illegible] possint recogitando
in eventu. Dicit igitur sanctus thomas 2 q. de
veritate q. 8 ar. 13 quod angeli cogitaciones
cordium divinare et per se non cognoscunt quod
tanto quod cogitacio potest mens nisi voluntate co
pulante intencionem ad formam in actu
sicut augustinus 9 de trinitate 11. Ex motu
voluntatis non potest divinare cognosci ab angelo
sed a solo deo ideo nec cogitacio quod sunt
motu voluntatis eo non potest quod autem motus
voluntatis ab angelo naturaliter cognosci non potest
potest probari per hoc quod angelus res cognoscit
per formas [illegible] que sunt
[illegible] sed non [illegible] motus

voluntatis non est de non talium [illegible] [illegible] hec
est summa sua [illegible] quod cogitacio [illegible] ex
imperio voluntatis ideo [illegible] imperium et qui impe
diunt vel obstaculum impediens
angeli actum a cogitacione cogitacionis alterius
angeli et hominis sicut quod [illegible] obstaculum
amovet ita quod angelus [illegible] cogitacionem
ordinat ea voluntate ad aliud et vult
ut [illegible] pateat tunc cognoscit ille angelus
cogitacionem suam [illegible] est locucio angelica
de qua [illegible] in q. [illegible] Opinio henrici
quam habet opinionem [illegible] 3 quolibet
q. 13. est hec quod in cogitacione duo
[illegible] considerari vel [illegible] actus et di
versos actus in fine quod pertinet ad mentem
voluntatis [illegible] actus potest cognoscere naturaliter
tam bonus quam malus ex [illegible] voluntatis
diligencia actu in [illegible] vel [illegible]
non potest naturaliter cognoscere si non sentit
[illegible] effectus in [illegible] Aliter quidam dicunt
quod nullus potest occultas cogitaciones vel [illegible]
cogitare nisi quod potest menti illabi et
est solus deus sicut dicit augustinus de ecclesiasticis
dogmatibus sicut primo allegavi. Ex quo
duas formas opiniones [illegible] [illegible]
quod ita intellectus est intencio voluntatis ad
actus intellectus et ita [illegible] intelli
intellectum [illegible] [illegible] [illegible] intelligit
sine actu voluntatis aliquando vel [illegible] possit
in [illegible] potest quod omnem noticiam pre
cedit amor et omnem amorem noticia
vel amor precedit noticiam quod non [illegible]
magister [illegible] potest de mente angeli
[illegible] [illegible] [illegible] in mente in
telligis illud non deum de illapsu
in [illegible] monet [illegible] illapsus nichil
facit ad cogitacionem et sic eadem
racione nec angelus cognosceret [illegible]

[margin:] [illegible] agilitati

[margin:] Henricus opinio

[margin:] In cogitacione sunt duo scilicet actus et diversus [illegible] in fine

[margin:] Aliter quidam dicunt

[margin:] dico

intencionem vel delectacionem alterius vel ipsum animum
vel ad consensum in eo et ideo credo angelum ca-
bere noticiam rerum ceterarum sicut faciunt
angeli 2 sententiarum di. 7 et 8. Et non videtur
quod debeat negari ab eis cognicio volu-
bilicionum et cogitacionum quandocumque nisi for-
te diceretur sicut supra. Dicendum est quod deo non
placet eis cognoscere ad noticiam talium
cogitacionum nisi quando angeli vel anime cogitantes
volunt quod alii eorum cogitaciones advertant.
Illud autem per ingenium fugi non potest.
Si quis super hoc inniti potius velit
veritatem ad nostrum suppono tamen conclusionem
quod animus non conquestus cogitaciones occul-
tas. Ad formam in illo principali status
et dicendum ad 3m quando arguitur quod anima malo co-
stat quando bona vincitur et anima bono sibi
quod vincit dicendum alioquin vere non
statim desisteret a temptacione vel angelus
bonus staret quando deus propter istam victo-
riam inicitur. Et angelus temptans
vincitur per actum voluntatis et potest dici quod
uno modo quod sic nec bonus nec malus cognoscit
an actum voluntatis quo temptatio vincitur nisi per
effectum ipsius exteriorem in corpore. Et sic non est
dicendum quod primo bone voluntatis aut male
in actus voluntatis sunt secreti vere cara
et ideo nec bonus nec angelus scit quando deus
inicitur vel vincitur. Set cum poste-
quam deus primo incepit vinci papiendo quia
contra secreta anime sunt interiora. Aliter potest dici
de bono angelo quod cognoscit quod deus est cooperans
ad faciendum occultas cogitaciones et
voluntates hominis quem custodit et non
alterius. Et sic potest dici secundum quod ... non
sed quod magis potest homini quam homo la-
tet suus angelus. Ad 2m quando arguitur de
oracione quod est ascensus mentis in deum
et ideo si latet angelum angelus non

possunt ~~cum~~ orationem specialibus dico offere potest
dici sicut primo quod vel latet angelum
donec in aliquo signo ostenditur exteriori
vel inclinus sicut et diceretur quod deus
cognoscit animo vel homo ad eandem
noticiam ~~...~~ oracionum mentalium seu
cogitacionum mentalium in angelo custo-
dire specialiter propter quandam familiaritatem maiori
quam quare tenetur iste angelus ad hominem
talem quam ad alium quem sue custodie
non deputatur nec committitur. Ad 3m
quando arguitur non virtus consisteret in cognicione
vel intellectu quam grata est potest dici quod
sic quia deo sic placet ad verum noti-
ciam cooperari et non alterius unde ista
occultacio accidit deo dicendum. Ad quartum
quando arguitur quod fuisset incarnacio
facta antequam gabriel fuerat missus et potest
negari quod gabriel forte vidit
in verbo eterno mensuram beatam virginem
salutavit et sic quod in quo incepit co-
sensu set hoc est dubium si non potest
dicere secundo quod consensus beate virginis igitur non
fuit dicere secundum incarnacionis ubi vel
ipsa consensit antequam concepit filium dei
dici potest quod in illo quod incarnacionis
assensus ipsa concepit sic quod in eodem quod
fuit ista ... que vocatur assensus
producta completa et incarnacio celebrata
est sicut et sic concedendum quod ipsa prius assensit
quam christus fuit incarnatus. Et sic potest
ad racionem istam quibus ostendebatur quod
si angelus deputaretur humane custodie
nature esset ei hec noticia ...
occultarum racionum probantes quod non/ad 3m
conceditur hoc tamen non dicendum est ... speciali
cooperacione deus noticiam cooperari cogitacionum

S 2

16

et assumpti homi(ni)s que custodiu(n)t... Ad duas alias rones que fiu(n)t (con)tra (con)clusione(m) dicta(m) de duplici (cogn)itione angelo(rum) statim p(ate)bit s(ol)ut(i)o ad 3m p(ri)n(ci)p(a)le... Ad 3m p(ri)n(ci)p(a)le an(imal)i(bu)s q(uod) est q(uod) angeli (con)firmati h(abe)nt noticia(m) o(mn)i(u)m rei dei p(ro)ut aliorum a(n)g(e)lor(um) et n(ost)r(u)m n(atu)ralit(er) re(r)u(m) cu(m) o(mn)i(u)m istorum h(abe)nt an(gelus) b(ea)torum et deputatus b(ea)ti ordinat(i) u(er)um tota (con)t(ra) (con)cl(usi)o q(uod) an(gelus) h(abe)t o(mn)i(u)m rei aliq(ua)m no(n) noticia(m) q(ua)m v(e)l (cogn)osc(er)e ad custo(dien)d(um) b(ea)torem; s(ed) t(ame)n ad a(n)g(e)l(i)c(u)m eunde(m) tang(un)t solo (con)tra angli (cogn)oscat res et p(ri)mo (con)tra n(atu)ral(ite)r (cogn)oscat deu(m) 2o (con)tra seip(su)m 3o (con)tra anglos alios 4o (con)tra res visibiles 5o quo(mod)o d(icitu)r intell(igenti)a gi(?) marcia(?) b(ea)t(ud)o angl(is) 6o et 7o sup(er) gen(esim) distingu(u)nt (cogn)itione(m) angli in (cogn)itione(m) angli matutina(m) et vesp(er)tina(m). 6o an angeli accipiat (cogn)itio(ne)s a rebus. 7o an (com)ponat et dividat for(m)ando p(ro)p(ositi)o(n)es (com)plexas et discurrat syllog(iza)ndo v(e)l no(n). De p(ri)mo tenet mag(iste)r 2 s(enten)tiar(um) d(ist)i(nctione) 3 q(uod) in an(gelis) fuit n(atu)ralis (cogn)itio t(em)p(or)is. d(icitu)r q(uod) s(ci)ebat q(uod) creati erant et a q(u)o c(re)ati erant q(uia) s(ci)eba(n)t q(uod) deu(m) n(atu)ral(ite)r (cogn)oscunt. Item s(ecundu)m eundem d(istinctione) 4a. Et (con)firmat(ur) q(uia) ad q(uod) f(a)c(t)a sit r(ati)onalis creatura uidel(ice)t est ad laudandu(m) deu(m) et fruendu(m) ei; s(ed) laudare deu(m) no(n) possit nisi eu(m) cognosceret. (Er)go (et)c(etera). tu(m) d(eu)s no(n) deficit in n(ecessar)iis r(ati)onali creature (cogn)itione(m) p(ro)ut (con)cessit n(atu)ralis. tenet (er)go doctores (com)mu(ni)t(er) q(uod) angeli (cogn)oscunt deu(m) n(atu)ral(ite)r. Et an in angelis ad p(ri)m(u)m d(ebe)at p(er) q(uo)d deu(m) (cogn)oscat v(e)l no(n) di(cen)d(um) d(icitu)r Tho(mas) tenet q(uod) angeli (cogn)oscendo sua(m) e(ss)e(nti)a(m) d(iuin)am (cogn)oscunt no(n) p(er) sp(eci)em h(abe)t res alias a d(e)o et a se sp(eci)es (cogn)oscat s(ecundu)m eu(m). Di(cen)d(um) 2

alij q(uod) in angelis su(n)t sp(eci)es (con)creata d(e)i repr(esen)tativa que n(ost)r(u)m (?) repr(esen)tabat in(?) noticia(m) b(ea)tor(um) et noticia(m) (con)gnitiva b(ea)tor(um) p(ro)ut d(ic)it 3o (?) q(uod) deu(m) (cogn)osc(er)ent sic (cogn)overu(n)t statim (con)diti n(atu)ral(ite)r s(ed) caute in eis noticia(m) eu(m) in te(m)p(or)e corporem(?) ita q(uod) in eod(em) (?) in q(uo) fuerunt creata fuit ista noticia d(e)i (con)creata a d(e)o i(n) intellectu angelico s(ecundu)m re alia i(n) anglo ponenda. De 2o d(icitu)r (com)mu(ni)ter q(uod) seip(su)m seip(s)u(m) p(er) seip(su)m intelligit cu(m) sit actu i(n)tell(igi)b(i)l(i)s et actu intelligens et sit sibi ip(s)i sufficie(n)s p(ri)n(cipiu)m. De 3o d(ic)it s(anctus) Tho(mas) q(uod) angelus intelligit alios p(er) eor(um) similitudines no(n) impressas ab eis nec aliq(uo)s acq(ui)sitas s(ed) impressas a d(e)o. Dic(un)t alij q(uod) no(n) p(er) sp(eci)em s(ed) p(er) h(ab)it(u)s. 1a op(inio) est octa(m) q(uod) n(on) p(er) sp(eci)es n(on) p(er) h(ab)it(u)s s(ed) p(er) s(e) ip(s)as et e(ss)e(nti)as n(on) (cogn)itar(um) loq(uen)do de (cogn)itione intuitiva. Sic q(uod) h(oc) p(er) d(icitu)r Augu(sti)n(u)s de effic(aci)a(?) vid(elice)t u(n)a r(ati)o (cogn)osc(en)di re(s) et (com)p(ar)at(ur) res alia intell(ect)u angelico v(e)l h(ab)itu(m) in (cogn)itione intuitiva et h(aec) suffic(iu)nt. S(ed) aut i(n) (cogn)itione intuitiva angeli res sit e(ss)e(nti)a e(ss)e(nti)a p(ro)ut p(ate)t q(uia) i(d) q(uo)d ponit p(er) aliud t(ame)n (con)c(e)pto o(mn)i alio et q(u)o no(n) posito no(n) p(ote)st poni. A(d) 2 est n(atu)r(a) ea eius. S(ed) posita re p(rese)nte et intell(ect)u angelico s(ecundu)m o(mn)i alio v(e)l sp(eci)e v(e)l h(ab)itu p(ote)st intelligens ip(s)a(m) re(m) intuitive (cogn)osc(er)e. (Er)go (et)c(etera). Tho(mas) res et ea Tho(mas) (cogn)itionis; loq(uen)do n(on) de (cogn)itione abstractiva s(ecundu)m eu(m) ista (est) duplex u(n)a q(uae) (con)seq(ui)tur noticia(m) intuitiva(m) s(ecundu)m et eo co(n)n(e)cta(m) ea alia e(st) q(uae) h(abe)t p(er) (con)ceptio(n)e(m) intuitive noticie et n(ecess)e e(st) i(m)p(re)ssa. Et loq(ue)ndo de p(ri)ma ista h(abe)t 3 (con)ditiones p(ri)ncipales s(cilicet) obi(ectu)m intellect(u)m et intuitiva(m) noticia(m). Et 2a que h(abe)t p(er) (con)ceptione(m)

Primo Qualit(er) Angli (cogn)oscit deu(m)
2o Qualit(er) seip(su)m
3o Qualit(er) Angli alios
4o Qualit(er) Res corporales
5to Qualit(er) cognitio matutina et vespertina(?) libro Augustini de Cognitione — Matutina / Vespertina
6to An Angli accipiat cognitio(nem) a rebus
7mo An componat et dividat formando propos(itiones) complexas et discurrat sillogizando

Qualit(er) Angli cognoscant res p(ro)ut h(abe)nt(?) (con)c(e)pt(ionem)(?)

Thomas

Tertia op(ini)o Okam(?)

notitie intuitive ista habet per talis proprietates intellectum et huiusmodi generatur ex cognitione abstractiva eorundem simul cum intuitiva et non requiritur obiectum quia potest esse post corruptionem obiecti vel annichilationem. Secundo autem quia potest cognoscere abstractiva simul cum intuitiva est ista quia post quam habuit intuitiva que fecit complexum tale habet res et si res destruantur intellectus sinus propter inclinatur ad formationem talis complexi hec res fuit vel talis res fuit que est notitia abstractiva. Ergo hec est per aliquid habitum in homine alias non possit inclinare ad eiusdem talem notitiam quam prius. Igitur iste habitus habitus generatos ex alia notitia actuali sed non ex intuitiva cum probatur quod tunc inclinaret ad intuitivam quod est falsum. Ergo ex quo tactum a notitia abstractiva concomitante intuitiva habet ille.

De secundo quod angelus intelligat res materiales dicit Thomas quod per species concreatas a deo habitas quod per habitus eorum, a principio, quod per res et per se loquendo de notitia intuitiva et prima abstractiva per se et per habitum acquisitos a rebus per actum habet notitias abstractivas de rebus materialibus. Circa notitiam de notitia matutina et vespertina que inest angelis est etiam super Gen. c. 28 29 et in Bacco quod iste due cognitiones intelliguntur mediate ab angelis ut possit salvare processum Gen. c. 1 de productione rerum in 6 diebus non sub successione temporis et vult exponere quod cognitio angelica vocatur dies et sunt 6 genera rerum super quas non procedatur per ordinem temporis sed solo ordine nature fuit cognitio angelica vocatur cognitio angelica 6 dies quia 6 cognitiones. Et sicut in die temporali mane est principium diei et vespere finis ita vocatur quod angelum cognoscere rem in suo principio vel per sine principio ipse est deus vocatur cognitio matutina cognoscere autem per creaturas

sicut per medium sub vocat forma sive
habitus apud eum vocatur cognitio vespertina
quia vespere est finis diei et ipsa res est
finis productionis diei ita quod deus hic
verum principium et res ipsa verum terminus cuius
igitur principium diei est super quod angelus intelligit
formam spiritualem id est naturam angelicam deinde
quod creatus statim cognovit se per
seipsum et non sicut habitus cognitionem vespertinam
sed quia in ea non stetit quia tunc
facta fuisset nox sicut in aliis angelis
accidit. Immo statim in laudem verti
bilit et non in contemplationem sui quasi sed in
contemplationem creatoris non primus dicens non
debuisse mane sed vespere post quam a vespere
transit in mane quia angelus suus statim
se cognovit quod fuit cognitionis vespertine
et ad laudem operis dei se retulit in quo facta est ei
cognitio matutina. Sic igitur distinguit
iste due cognitiones apud suum modum
loquendi per diversa media cognoscendi ita
quod omne quod cognoscit per verbum divinum cog
noscit cognitione matutina
omne autem quod cognoscit per creaturam
ab angelo sub speciebus sub habitibus vel ipsa res
cognita vocatur cognitio vespertina. De 6°

utrum angelus acquirat cognitionem a rebus
dicit Thomas quod non et omnes alii antiqui
occam dicit quod nescit et hoc est verum nec
dicit Thomas sic quod non planum est ex dicto
positum tenet quod angelus potest acquirere de
novo notitiam incomplexam et complexam
intuitivam et abstractivam et complexam de contin
gentibus et necessariis sicut nos per omnia
licet sensibus non utatur. De 11° utrum
angelus componat et dividat et discur
rat tenet Thomas quod non et hoc est intellectualem
cum tu dicat quod angelus cognitiones accultas
sciant tamen per signa quod non est in arguendo

dicitur quod ad vespertine matutina

B

et distincte et ideo probabile quod componit et divi-
dit et distinguit. Hec de angelorum noti-
tia narrasse sufficiat / de quibus omnibus
fateor me nichil scire nisi per fidem quam
adhibeo dictis sanctorum que nisi in reveren-
tiam [illegible] multa de istis que sophistica repu-
tarem. Dico ergo ad secundum argumentum [illegible]
questionis. Ad primum quando arguitur: Si angelus
intelligit alia a se vel per species vel per
essentiam suam vel per habitus vel per res [illegible]
tas. Dico quod in [illegible] probabile dicere quod
alia cognoscit per res ipsas et per essentiam
suam que est [illegible] suus [illegible] ad notitiam
intuitivam. Ista duo sufficiunt ita quod
angelus scit forte de presentibus simul
que est intellectus suus et per forte. Sed autem
recordationem per species et per habitus et per
se ipsum. Et quando arguitur contra: Si michael
cognoscit gabrielem per speciem quo ga-
briel cognoscit speciem in mente micha-
elis per aliam speciem existentem in se et
eandem per aliam etc. potest dici quod rei
[illegible] indiget angelus specie [illegible]
cognitione recordativa indiget specie
vel habitu [illegible] de hoc quod non
pono speciem [illegible] rei [illegible]
[illegible] fiat vel species lapidis in angelo
sicut lapis [illegible] pono unam qualitatem
[illegible] notitie lapidis quando lapis
non est presens [illegible] quod dicitur representativa lapidis
et [illegible] lapidis vel eius species et [illegible]
[illegible] potest [illegible] habitus qui inclinat et fa-
cilitat intellectum ad [illegible] absentia
lapidis. Dico tunc ad argumentum quod michael
non cognoscit gabrielem per speciem sed per
se ipsum. Ad [illegible] quando arguitur: capio noti-
[illegible] et [illegible] utraque maneat
notitia [illegible] [illegible] non. Dico quod angelus [illegible] notitiam no-
vam de re [illegible] aliquando non propter

quod minuitur. Ad [illegible] quando queritur an per
species creatas vel acquisitas [illegible] quod
species in mente angeli sunt [illegible] qualitates
nate causare notitiam aliarum rerum et
notitiam de [illegible] et [illegible] sufficiat ad
eandem notitiam apprehensivam [illegible]
et notitiam intuitivam [illegible] rei non [illegible] potest
intellectus angeli [illegible] devenire in
notitiam [illegible] complexam [illegible] potest
et in aliquo non potest [illegible] per visum
devenit in notitiam [illegible] presentis [illegible]
intuitive sed non in notitiam [illegible] presentis
lapidis vel [illegible] et [illegible] potest [illegible] per
[illegible] aliorum [illegible] devenire ad
notitiam talium complexorum et eodem modo
angelus potest devenire per species ad no-
titiam intuitivam [illegible] rei [illegible] ipsa no-
[illegible] potest in [illegible] complexam [illegible] de re et
[illegible] ab angelo superiori potest illuminari [illegible]
[illegible] nove speciei [illegible] mente in-
[illegible] per confortationem [illegible] intellectualis
inferioris angeli et forte ista [illegible]
non sit per aliquam novam rem additam
[illegible] angelo illuminato [illegible] intel-
[illegible] sed est per hoc quod angelus superior
[illegible] intellectum per suum intellectum et
per suam notitiam et [illegible] [illegible]
et sic illi duo simul causant [illegible]
[illegible] quam posset inferior causare per se [illegible]
inferior [illegible] assistentiam superioris causat [illegible]
notitiam sed hoc est [illegible] [illegible]
Et si arguitur [illegible] istas species [illegible] ponere
tot species in angelo quot in [illegible] res [illegible]
[illegible] quod [illegible] species non potest esse
[illegible] [illegible] rerum [illegible] potest dici
[illegible] quod licet una non posset
esse [illegible] [illegible] non potest tamen in-
tellectus per unam rem causare [illegible]
cognitionem rerum [illegible] in se [illegible]

que vocantur species non ita causant notitiam quod
sit necesse ponere similitudines quod hoc repugnat impos-
quod notitia sit unius rei impropria tale per
notitiam impropriam alterius et ideo iste quali-
tates quas ego voco species possunt satis vo-
cari dici habitus spirituales et cum de re con-
stat de nominibus non est cura. Sic igitur
concedo quod iste species sunt finite in actu
licet possint cognoscere infinitas prin-
cipaliter cum intellectu creative. Nec ob-
stat quod illuminatio possit fieri inter ange-
los et doctrina secundum dyonisium non obstante
quod unusquisque omnem rem cognoscat
quia non quilibet eandem complexa cognoscit
de omnibus sed de aliquo complexa cognoscit
et aliquam ignorat et ideo potest illuminari et
ideo sunt nova cum actione specierum sed
[illegible] quod aut solus angelus non suffi-
ciat ad omnem notitiam causandam patet
quia licet rosa consistente dici possit
quod angelus et rosa sufficienter causent
notitiam rose in angelo posito tamen quod ro-
sa annichilaretur non posset angelus re-
cordari quod rosa fuit et sic quod res
corrupte parit notitiam angeli et ideo
necesse est ponere species vel habitus quia
quando speciem esse habitum et consequenter ponere
quod iste qualitates causant notitiam intel-
lectualem sicut qualitates animales acquisite
per actionem sed tamen quia res alterius generis
alterarent angelos quod dicitur satis ingeniens
quod musca volans videt continue novas
qualitates in celo et in spiritu hec tamen [illegible]
vel cognitionem nisi velimus dicere quod angelus
possit decipi vel quod vera notitia est
per quam angelus iudicat muscam vo-
lare in campo et sedere in orto sive
cessare quod non [illegible] tunc post quod dici

quod per cognitionem intuitivam de rebus singulis
non sufficiunt species quia cum tales qualitates
sint universaliter causant cognitionem non posset
angelus variare hic cognitiones suas
per tales species nisi forte affirmationes et
negationes sicut ipse res variantur et causant
cum intellectu angeli notitiam complexam
et non dicitur hic subtiliter quando angelus imp-
[illegible] in angelo quod sicut per res alterantur
quia illa alteratio non est nisi notitia ac-
tualis que est salva et perfecta ut dictum est.
Ad 2m dico et ut dicitur quod illa redirent
ad res sicut ad causam partialem effi-
cientem. Item ex alia parte non sufficiunt
per se notitiam absolutam quia res quas angelus
sine speciebus quia corrupta rosa angelus
format tales rosa crescunt in arbore
[illegible] et huius quod non possunt causari nisi per
speciem generatam cum intellectu angeli et ideo
per talem notitiam singularem post rem corruptam
sunt alique qualitates ponende in angelo
que possunt dici species vel habitus. Sed ad 3m
quando sic dicit maiorem multitudinem
simul cognoscere ab angelo dico quod idem
quod sic et quod angelus aliquam cogitat in actu
aliqua in habitu sicut nos et quod de
novo incipit considerare et unum vel
unam rem totaliter dimittitur vel saltem
remittunt considerationem de aliis licet
possit simul plura intelligere non tamen ultra
certam multitudinem et in certa mensura
cognoscendi quia dico quod non in infinitum
excedit intellectus meos et intellectus
meus possit in quantum simul intelligere
quia ille non potest in infinitum infinita.
Ad 4m principale [illegible] quod principaliter inquirit
de locutione mutua inter angelos dico
est quando locutionem mutuam inter eos

Quartum principale
de locutione

Solvit Artic[ulum] motivum a priori quia [illegible] septem [illegible]

et illuminacionem et ad quod dicitur quod non quia
secundum sensum quia unus angelus non potest
conceptum suum ab alio occultare dicendum est
quod potest sicut tactum fuit in responsione
ad 2m principalem quia cogitacio unius alicuius non no-
mit quia non placet sibi cogitare ad cuius
faciendum noticiam scientiarum cognitum et ideo
potest poni # quod voluntas admittit sit
per modum ipsum unius afficit quod simul eo
acceptus manifeste alteri. Deus autem scien-
tia ad totum volucionem dat in alio cui
desiderat intelligere suum conceptum vel noticiam
alicuius conceptus et ideo patet quod unus potest
loqui uni et non pluribus si velit vel
pluribus si velit simul vel omnibus quia secundum
suum desiderium complacet sibi complere et
dare noticiam in uno tantum vel in pluribus
patet etiam quod potest loqui ad omnem dis-
tanciam et loqui remociori vel magis
distanti sicut propinquiori quia sua locucio non est
causata propinquiori sibi quod quamvis in corpore non
loquitur per signa ad placitum instituta
cum potest velle aliis suos conceptus manifestare
sic deus perficit et dat in aliis et secundum
istum modum probabiliter dici quod quando motus
tunc substancie intellectuales vel affecciones ad
tacent per se et immediate in anima vel in
angelis sed quod deus nota non despi-
derium dat in eis noticiam qualem nos
vellemus in eis dari eodem modo dici
potest quod autem suum conceptum occultare potest ab alio
volendo scilicet quod nullus constet et tunc deus non
concedendo ad istam noticiam eandem in
aliis sustinet quod potest occulta ab aliis
tunc ad argumentum potest dici quod vivamus co-
stat de dilectione altius quam deus diligitur
quam est dilectio beatifica et quod secundum istam est
primus libere non diligeret et voluntas accedenda ad
ultimus errat in diligendo quam quibus di-
ligat quod sicut ponere secundum mensuram convenit

naturam sua bonitate videtur ibi. Ad 2m
quod dicitur et ponitur quod simul loquitur uni
de diversis materiis dicendum est istud est quod tamen
sicut potest loqui simul uni de similibus ma-
teriis et non ita perfecte dabit noticiam vel
tempore non ita distincte sicut unius per se
quia si cogitet actu de duobus scibilibus minus
distincte et magis remisse cogitabit
de utroque quam si tantum de uno et hec proportionaliter
[illegible] pro cogitacione in eis et secundum hoc est
concedendum quod tot potest simul velle uni loqui
de diversis materiis quod deus non posset
in ipso uno dare noticias tot ad dis-
tincte et perfecte cognoscendum vel comprehendendum
locuciones cum istorum angelorum simul perfecte
destruit capacitatem eius sed cum fiet locucio
ad 3m [illegible] quibus possit loqui alteri
quibus possit alium illuminare quia posset in
eo dare novam noticiam loquendo et illuminare
quod est secundum quia tantum superiores illuminant inferio-
res et hoc est quod dicit Dionysius de celesti ierarchia
c 7 et c quem 3 actus ierarchicos ponit
in angelis scilicet illuminare purgare et perficere
et hoc ab omnibus doctoribus antiquis conceditur
quod superiores purgant inferiores a nesci-
encia et illuminant et perficiunt sed inferio-
res non illuminant superiores sed tamen eis
loquuntur unde inter locucionem et illuminacionem
assignantur multe differencie prima quia locucio potest
esse de veris et falsis indifferenter sed illuminacio
et revelacio tantum sunt de veris. 2a quia locucio
potest fieri indifferenter de re sibi noto utrique vel de
aliquo non noto illi cui fit locucio
sed illuminacio et revelacio semper fit de aliquo
non noto et notificato illi cui lo-
cucio. 3a quia aliquis quem revelat et illuminat
loquitur et non econverso. 4a quia locucio est
de omni vero illuminacio non tantum de aliquo
vero supernaturali secundum aliquos. 5a quia locucio
est omnium illuminacio tantum superiorum. Sed

Dz

Quid [sit] locucio et illuminacio

Alterum
Argumentum Contra
Johannes Scoti

Contra arguit ockam super sententias. ponitur enim a Scoto quod angelus superior ex potentia sua ad agendum confortat ad hunc intellectus inferioris et sic illuminat. Contra quia confortatio aliquorum illa est mutua sicut patet quod cum magnus ignis confortat parvum ita et parvus ignis confortat magnum. Igitur si superior ex tali consistentia confortat inferiorem ita poterit inferior illuminare superiorem et tunc utrumque unus dependeret ab alio confortante quod falsum quia cum quod intelligatur per ista confortacionem vel confirmatur intellectus angelicus vel augmentatur alicuius lumen in intellectu. primum non potest esse quia intellectus angelicus confirmatur a solo deo sicut et creatur. nec secundo modo potest dici propter idem quia illud lumen a solo deo angeli potest sicut ab eo solo creatur. et ideo tenet quod nullo modo agit superior in inferiorem quin eodem modo agat inferior in superiorem quia nullus angelus agit in alium nisi per modum obiecti quia sic unus potest esse obiectum intellectionis vel volitionis alterius et sic agere in comparatione inferiori sicut superiori et consequenter ex quo ista non tollit actus ierarchicos et ordine traditum a sancto dyonisio licet venerentur possint evidenter reprobari malo tamen dare stirpis sensus. Ad primum

Solvit Rationes ad primam

quod arguitur quod inferior illuminat superiorem dicendum est quod inferior est in potentia ut illuminetur a superiori et non econverso. sicut corpora elementaria conservantur et foventur in suis actionibus a corporibus celestibus et tamen non confortant nec fortificant corpora celestia in suis actionibus. Et quod arguitur maius confortat minus et econverso quia confortatio debet esse mutua sicut patet de duobus ignibus potest dici quod quando duo agentes sunt diverse speciei non est verum quod actiones suas ignis in sua specie confortatur ex similitudine corporis celestis et tamen in nullo confortatur corpus celeste. et si ponatur quod aliqua spiritualia in se fuerit distincta ab intellectiva ipsa spiritualia confortaret in suis operationibus per intellectivam sed intellectiva non per spiritualia magis tenendo opinionem ymmo 3. de anima quod 17. de intellectu potentia.

Ad 2m

Ad 2m non valet quod de hiis que ad beatitudinem communiter requiruntur non illuminatur angelus ab angelo.

Ad 3m

Ad 3m quod arguitur quod intellectus per ista confortationes lumen intellectualis in angelo superiore potest dici quod sicut in corporibus ordinatis fieri sicut corpus superius salvat id quod continet sub se actus vero inferioris est perfectus et ceterum ita ex ordine naturali superior angelus quod possit cogere ad eandem noticiam in mente inferioris quod vult et tunc producitur noticia clarior vel fortior quam eiusdem actio quam si solus inferior causaret per se et tunc dicitur illuminari dicitur et purgari non ab immundicia sed a nescientia quia modo sicut ad quod prius ignoravit et cetera. Ad quartum ad formam in quarti dicitur est uterque quando quomodo loquitur alteri quia quilibet illuminat alium propter tales potentias.

Ad quintum

Ad quintum quod arguitur si unus loquitur alteri hoc est per signum ad potest dici quod non loquitur per signum exponens in loquendo ita quod in loquente sunt duo conceptus quorum unus est signum alterius sicut in vocali locutione sunt duo signa puta conceptus et vox et sic locutio ex sola ordinatione voluntatis angeli qua vult quod suus conceptus innotescat alteri quia tunc deus coagit ad eius noticiam eandem in illo ad quem locutus dirigitur.

Ad 7m

Ad 7m quando arguitur quod unus tunc possit loqui alteri de quanta res dico quod sicut quantum non dicitur quod hoc potest nominari sed quod prima vox hoc sit nomen ita angelus possit dicere alteri quod ista vox

ho est nom dissillabu & sbm ig ppoīs
forte ab an° est vnus cōceptus angelicus
mentalis suppo'ns signē p tali voce
ho nec sequit' suppoīt signe q' ppo
e f' licet illa vocal' placita a nobis
ho est dissillabu sic f' capitl' sibi
signe poīt pz nō tm ipō capto mlt
ad 6m qn dr' q vnus an° posse dicere
pt aliu pt dici q nō ez i° angu'
pcedit ac si locucō fiet p signa i
logte q nō e vm. ad a'm qn ar'
quo vnus angelus pt pcipe qn aliq dt
ad assitiue vl recitatiue pz sicut
q ded9 oāet vacit notica qua indi
cabit de noti' aliq & sicut vos sc
ht ez illud aut' silr suppoīt q fiet
locucō p signa ocia in logte
ad 8m qn ar' q tuc posse vnus an°
loqui alii angelo distanti a se p leu
cam & tuc poz loqu infinite ontih
in me° f'm ptes ppor' les & sic cam
infinitas notoriae simul & sic fiet
infinite vtut' mceu ve ꝓ ad v' dd
q nō porro anglm logte care noti
ciaz aliq ime'ta in mete angeli cu
loquit' f dut & co accedo q ad cont
distan'ta vnus pt loqui alii & infinit
me'mediis si cent siti dato q cu
ret notitias infinitas nō sq' ideo
q cet infinite vtut' intensiue qs no
e maioris vtut' care duas q' vna
sicut sap' caret infinitas visiones
si cent infiniti oculi sibi obi ma'
ad 9m qn dr' loqtur mali ange'
bono & meruit &c. ad d' qnd ad p
dcam vr' dd q malus nō pt loqui
bono nisi de9 velit v' cōage' p pstoz
boni angli & tuc mai'te q nō pt
bonu angelu decipe qr intell' sc

vita videbit vnus angelus de corage
ad 10m qn ar' q tuc vnus ange' posse
notificare alii oē ople'mu ōgniti a se
& sic poīt q a q'dam nō apphesu
a gabele f a michaele et sic michael
cl ipam a nō e apphesu a gabele
igi' hc pt d' reuelare ne° pma gnitz
qr mlte sut v'itez note vm q' nō st
alii ab eod reuelatae pam st tales
no loq' tibi hoc e apphensu a me
q nō e applesu a te michl notifico
t' si' mentales v'as cōcipit q's nō pt
co p'mie p locales st'tees mansil p
fero vl lasir taceo & hm. ad 11m qn
ar' q vnus an° poz reduce aliu i
meoriaz alicq obliti vl dati obliui
& ipiu oblinionis & sic fiet oblinio
in meoria q' vm angel9 vt dd q h
e inpo'hs de vtute voc' oblinio est
i meoria denote' em q oblinio cet
vna res cōpno i meo'a q e f'm
inspe in loqdo pt ōcedi q oblinio
est in meo'a & hc dupl' vno mo vt
sit sq' ana ōgnouit aliq cuiq mo nō
ht meoriaz & io oblinio e in meo'a
& hc e ho vt meorat' illi q pcog
nouit ez hc nō e ad ppo'm angel9.
alio mo pt admitti ista oblinio
e in meo'a hc e oblinio e ōgnita
a meo'a vl ab aia pt em ho ōgsce
obliniōz sua sicut pnonce alias
p intencōes actiui oppo'ta & p inte
cōes ne'has v' g' hed meo'az de dona
to meo & scio q signt ista intencō
sicut ad distincte ozdlem q signt
q sciat de hoc actu' cogi'te f'm ptes
i9 a pn° usq in fine & cōpior q
nō possu hc mo fac de donato meo
& scio q donatu meu p mag' pte

ad 11

contradi oblivioni et sic qui negasto oblivionem
mea per intencionem actuum et per intenciones
negativas et tunc ad formam angeli qui
arguitur si oblivio est in memoria vel in se vel
in sua ymagine dico quod eodem modo quo
dicimus quod caecitas est in oculo quod est in
parte dextra secundum Augustinum de quinto vigesimo capitulo 1 pos-
sumus dicere quod oblivio est in memoria quia
memoria non recordatur istius quod prius no-
vit et hoc est habere eam esse oblitam Secun-
dum ymaginem intencionum carentem noti-
ciam sic concedi quod oblivio est in sua
ymagine quia per intenciones et noticias
nominis memoria sit esse oblitam et hoc
posse est sola noticia et sic ad argumentum quia
quod angelus sic caret in angelo recordacionem
et noticiam oblivionis. Notandum tamen quod
oblivio rei non cognoscitur si non comperi-
tur habitum de re que dicitur contraria
oblivioni quia si nullius compertus habitum de
doctrina nullo modo comperitur me contradi-
cere oblivioni per magistri sua parte Et quod
oblivio est in memoria primo sicut non est in ea
noticia distincta illius rei vel angelus dicitur ista
oblivio quia tunc simpliciter ista memoria
habet noticiam et caret noticia eiusdem
obiecti quod est impossibile. Ad tercium principale ergo
non est de motu locali angeli. Circa istum
articulum 6 fient primo tales dubitaciones quod
angelus est in loco per se posito quod non unitur
alicui corpori 2o angelus dicitur esse in
loco per actum quem unitur corpori 3o utrum
est angelus possit moveri de loco ad locum
et 4o 5o angelus possit moveri localiter successive
sive per se sive per motum corporis a se 6o
utrum possit moveri de loco ad locum
non pertranseundo medium. 6o dicetur ad
racionem Circa primum est sciendum quod angelus
dicitur esse in loco quatuor modis circumscriptive
quia habet partes correspondentes alicuius corporis

et sic dicitur sic mensurare vel commensurare parti-
bus loci et hoc est diffinitive esse in loco aliquo.
2o dicitur esse in loco diffinitive quia est in aliquo
loco sic quod non est extra illum locum et est sic
in illo quod est totum in toto et totum in qualibet
parte illius loci. 3o potest ymaginari
angelus esse in loco quia est alicubi tamen in-
divisibiliter. 4o angelus dicitur esse in loco quia
exercet operaciones circa ad corpus contentum in
loco quod tamen non est alicubi per denotacionem
sue essencie ad situm vel ad locum Et
licet isto modo possimus loqui per varias
opiniones quas audivimus de loco dicto
et angeli et ante intellectus a diversis
doctoribus contrarias tamen solum primus modus
essendi in loco est ymaginacionis a nobis
et corporalis. 2us autem modus licet
sub ymaginaria ymaginacione non cadat
ut estimo credi tamen et racione dicto
quem ponunt esse ubique per essenciam potenciam
et presenciam 3us et 4us modus defendi
possunt et negari ad placitum tamen dicitur eos
disputare. Dicendo igitur primo de angelis
et quocumque incorporeo planum est quod angelus
non est in loco tamen sic sola indivisibiliter
et non proprie loquendo non est in loco sic
Et sic loquitur beatus Augustinus 8 super genesim
c. 2. ubi dicit quod deus spiritualem creaturam
corporalem posuit quia spiritualis tamen non per
temporalem moveri sicut corporalis autem per tempora
et loca ubi negat spiritualem creaturam
posse moveri localiter quod est intelligendum
proprie sicut quod per diversas partes sui diversis
partibus spacii commensuretur et c. 30. dicit
quod non finale oportet quod per loca non
moveantur que per loci spacia non dis-
tenduntur quod quia autem per loci spacia dis-
tenditur corpus est Et ad istum intel-
lectum probat angelus quod deus non est in loco

Ad tercium principale / De Motu locali Angeli

Angelus est in loco
Circumscriptive
diffinitive
Imaginative
Effective

quia non est corpus 83. q. q. 10. Et boecius libro
suo de ebdomadibus quod quedam sunt per se nota apud
sapientes sicut incorporalia non esse in loco. 2o
conceditur quidam quod angelus est in loco per
contactum suae virtutis sic quod sit in qualibet parte istius
loci et non potest naturaliter esse in maiori loco
vel in minori licet possit per potentiam dei
esse in maiori loco vel minori. Et sic
dicit augustinus quod anima contenta est in loco cor-
poris de immortalitate animae. Sic et quidam yma-
ginantur quod motores corporum celestium sunt
ubique in qualibet parte orbium quos movent
licet motor primi orbis in motore ap-
petat esse in dextera parte celi quae est
oriens. 3o possumus dicere quod angelus est in
loco ut tamen indivisibilis sic quod non primo
conspicit angelum sicut est cum corpore intellectum
et tamen cum nulla parte corporis proportio est.
Et sic videtur loqui damascenus primo sententiarum c.
13 ubi diffinit de loco quod duplex modus
locus est corporalis finis eius quod continet
et continetur. Alius est locus intelligibilis
ubi intelligitur et est incorporea natura ubi
nimirum est et operatur non corporaliter
continetur sed intellectualiter. Et autem angelus non sit
in situ indivisibilis sicut ponebant punctum
sicut dicunt de puncto negat aristoteles 2
et 3 metaphysicae sicut c. 3 nam in 3o metaphysicae
c. 2 dicit sic natura quae est ad aliquid sicut hoc
quod non dividitur et in natura non est situs
vel quod convenit situi est punctus. Vel si ista
natura non est situs nec quod convenit ei est
sicut intelligentia et sic anima intelligentia
cum sit ponitur id quod intellectus de ea quod non
dividitur illud autem esse non est cum situ
nec dividitur in sua natura nec aliquo modo. Et
2o metaphysicae c. 11 dicit sic magnitudo prima
quae est divisibilis et est secundum quantitatem
quae indivisibilis et non quae habet situm et non

sine dubio est punctus. Ei non habet
situm esse est natura intellectualis. Quod vult
quod substantiae nullum situm habeat. 2o dicit sanctus
thomas angelum esse in loco per applicationem suae
virtutis per quam operatur circa corpus contentum
in loco ita quod sicut corpus est in loco
per applicationem suae quantitatis ad dimensiones
locales spatii ita angelus est quamvis tamen
dicitur esse in loco per applicationem suae virtutis
per quam operatur circa corpus contentum in loco.
Et licet iste articulus sit damnatus a
stephano parisiensi episcopo non tamen contra
doctrinam sancti thomae. Ibi damnatio fuit
revocata sicut patet quod sit approbata secundum
tempus sancti thomae fuit de his omnibus unde
est nobis certum quod esse in loco equivoce convenit
corpori et angelo. Per quod tamen sit in loco et quid
dubium est quidam dicunt quod per limitationem
suae potentiae sicut henricus ybernicus et
solus scotus et quod est determinatum maximum locum
in quo angelus potest esse licet non sit determinatum
minimum. De 2o puncto quod est in loco
quia virtute corporis dicunt quidam quod est totus
in toto sicut est de motore celi. Di-
cunt alii quod motor celi est in determina-
ta parte circa orientem ubi circulus equi-
noctialis intersecat orizontem totius
terre habitabilis. De 3o puncto videtur scotus
et henricus ybernicus sicut dicit scotus
quod moveri de loco ad locum in continuo potest
intelligi dupliciter vel et continue vel illud
movetur subito quod est in aliquo continuo in
loco in quo prius non fuit et hoc continue
tive et non est in illo loco ubi prius fuit
sed totaliter secundum ipsum quod dicit angelus moveri
subito locatur quod est in aliquo loco in continua
successione in quo prius non fuit licet
sit in loco in quo prius fuit sicut de
anima hominis est quae augmentatur corpore

finam · ad hec moui subito locat · ꝓprie
pt dupt intelligi vl a virtute diuina
vl a deo ꝓmo mo nullus spus creatus
mouet se subito locat · 2o deus pt ⁊
omnem angelum ⁊ omnem rem subito mo
ue localit · vn̄ post ꝓbuens q angl
metatione hois aia mo a deo ad
ꝓcem generata ⁊ no a se · ꝗ igr ꝙ spus
creatus no possit subito muari locat
ꝙ nulla virtus finita pt facere ꝙ ad mu
tetur de contino in contino sn̄ hec ꝙ sit
aliquis in medio · ex deus pt hc facere ꝙ
ꝓbo sic deus pt auferre angelum hic
in terra ⁊ ymmediate reparare eum in celo
⁊ ꝑ ꝯns facere rem esse p° in terra et
postea in celo absꝫ hc ꝙ sit i medio
erit igr tenend ab istis ꝙ nus spus creatus
possit se moue subito de loco ad
locum · de xo puncto sꝫ an spus possit
moui locat sine virtute ꝓpe sn̄ corpe
tenet scotus sup 2 sniarum d · 3 · ꝙ
sic no solu ꝑ actus ad motum cor
ꝑis ꝗ ꝑ se a se ipsis sicut aia xpi
descendit ad infra tenet vrbinas
ꝙ no sꝫ · 2 · sniarum d · 6 · ar° vltimo
vbi dicit ꝙ nus spus creatus possit mo
ui locat nisi ꝑ actus ad motum corꝑis
⁊ hc a po creata tn̄ dicit ꝙ de pt
spm creatum sine virtute absꝫ corpe moue
⁊ spus pt se moue tn̄ corporaliter
⁊ no sn̄ corpe ꝙ hc ꝓbat in · ⁊ p°
sic ꝙ si poss se moue sn̄ resistentiam
moueret in instanti sicut arguit phus ꝙ phi
de vacuo ꝓbando ꝙ corpus simplex no
moueri i vacuo · 2° sic si angelus poss
se moue sn̄ resistentiam tc posset moui
ꝑ illud spacium ꝑ vltimum sue potencie
sit igr tempus in quo gabriel mouet se
de celo ad terram ꝗ a° pt a

tunc gabriel pt moue ad corpus ꝑ id
spacium in equo tpe sic illud tempus
b · x c · d corpus aliquod ꝗ est ꝓporcionale
b ad a sic ꝙ decupla capio tunc vnum
corpus maioris resistencie in decuplo ꝗ
c · ⁊ sit d · ꝗ idem gabriel pt moue
d · corpus in decuplo minori tpe ꝗ c
ꝗ in quo casu a · ꝑ se ꝗ motus ꝑ
vbi · po sue mouz ita velocr cum
resistencia ⁊ sn̄ resistencia ꝙ no est incon
ueniens · 3° qr tunc magnitudo ꝓporcionaret ea in
diuisibilis qr motus tempus magnitudo
consequuntur se ꝑ diuisibilitatem ⁊ finitatem · 6 ·
phisicorum · ⁊ pono duos angelos for
tem ⁊ debiliorem ⁊ sint in terra ⁊
afficerent esse in celo ita fuerint ⁊ ita
intense sicut sunt quo posito quero
aut quiescent in terra ꝙ no qr no
licet se moue ⁊ nl impedit ꝗ moue
si mouentur ⁊ no eque velocr est dare
corpus ꝙ ita velocr moui pt sicut
angelus debilior qr dato ignis possit
moui ꝑ idem spacium ꝑ subtilitatem
maiorem ⁊ minorem ꝯnis est ꝯ gens
1° ꝑ auctem augustinus · 8 · sup gen · c · 30 ·
qr nl ꝑ se mo locat nisi distendat
ꝑ spacia loci ⁊ ꝑ ꝯns sit corpus
· 6° qr augustinus 12 sup gen c 18 lo
quens de aia qn̄ exit de corpe utrum
natura ad aliqua loca corporalia feratur
dicit ero quod admoui ad corporalia
loca ea vl no sn̄ nisi cum aliquo corpe
~~vl no locat sn̄~~ ꝗ eadem mo de
anglo · 1° sic · 11 · phisicorum ꝓbat phus ꝙ
omne ꝙ ~~....~~ mo ab alio mo
ꝗ angelus no mouet se ꝙ ꝯ mo
8 · phisicorum ꝯtra x3 · improbat plones
in dialogis qm ponit angelos moue

sexti phisicorum quod omne mobile in quantum huiusmodi
debet esse compositum ex duabus partibus quarum una
movetur alia est. Quia apud hibernici [?]
ista quod angelus nullo modo locatur
per se sed corpore non subito non successive
sed potest mutari localiter subito tamen a deo
quam a se admixto sibi corpore et unito.
Et ad tertium sunt argumenta talia primo
sic anima Christi movetur ad inferos per se
et a se patet et articulus fidei. Secundo quia de-
mones moventur [?] ad diversa loca
et non habent corpora sibi unita quia scriptum
legitur legionem ab homine exisse. Sed
si tunc habuissent corpora sibi unita illa
fuissent cum corpore istius hominis quod
falsum quia non sunt compenetrabilia. Confirmatur tertio quia
sicut dicit magister 2 libro Sententiarum dist. 6
demones portant animas ad inferos
sed tunc anime sunt sine corporibus ergo demo-
nes multo magis possunt se movere sine
corporibus. Quarto quia anima separata potest
pati alteracionem ergo et moveri localiter. Per
se quarto patet sexto phisicorum ubi patet quod motus
localis est primus motuum quia in quolibet
reperitur ad alios in eo reperitur motus
localis et non econverso [illegible] anima patet quia
anima patitur ab igne purgatorii et etiam in
inferno. Quinto arguitur quod non movetur per accidens
ad motum corporis quia tunc sequitur quod idem
simul moveretur et quiesceret et quod indivisibile
moveretur ad contraria loca. Consequentia patet quia ad
primum si una pars corporis quiescat et
alia moveatur tunc anima movetur ad mo-
tum corporis per accidens similiter quiesceret
ad quietem corporis per accidens simul mo-
veretur et quiesceret. Secundum patet quia due par-
tes possunt moveri motibus contrariis sicut
una sursum et alia deorsum sicut patet
.. Sexto tunc idem movetur a se quia

dividatur in duas medietates quarum una
maior sit a parte b tunc homine procedente b
movebitur ad eum locum in quo est a ergo
anima per accidens movetur ad eundem locum
et anima est ibi ergo movetur a se. In oppositum
Anselmus de similitudinibus [?] dicit quod homines erunt
ita agiles sicut angeli recepta corporibus
ita quod corpora non impedient animas a ve-
locitate angelica qua nunc deo movetur de
celo in terram animas eius abstraheret
corporeum onus si erit ipsum impedimentum
per suam gravitatem ergo potest agilitas
tam in anima quam in angelo. Secundo sicut Augustinus
7 super genesim ad litteram c. 36 quod Adam
temptatur in paradiso anima movebat
aereum [?] corpus sicut volebat ad
formandas voces et sonos et [illegible]
eo instinctu adminiculabat [illegible]
quod [illegible] per [illegible]. Nono quod
anima beata dimittitur sua corpora in
quibus sunt infixa complacet autem
eam dimittere in celo empireo vel
alibi. Sed post hoc [illegible] oportet ymaginari quod
corpora ista penetrant et dividant celos
vel quod angeli faciunt duo corpora esse in
eodem loco. Sed contra dicitur quod corpore omnis
sanctus angelus per se movetur ad celum empir-
reum non sic dato quia hic non potest quod suc-
cessive quod est propositum. Inter ista difficile
est videre veritatem michi tamen videtur probabi-
le [illegible] probabiliter. Primo dico quod angelus est
in loco diffinitive non circumscriptive sed quod
dicit quia alias non magis foret verum quod
angelus foret in celo empireo quam
in celo sydereo cuius oppositum tenet ecclesia
Sed nec demones diceretur esse in infer-
no nec esset sine [illegible]. 2o dico [illegible]

hic de [illegible]

probabiliter dicitur quod nec angelus nec anima
potest se movere subito localiter quia hoc ar-
gueret potentiam infinitam quia alias existens
foret infinite velocitatis arguit potentiam infi-
nite virtutis sicut patet per 8° phisicorum et celo 9°
88 .. 3° dico quod angelus cum suo corpore assump-
to potest se movere localiter successive et ad
hoc magis fateor valere argumentum primum ad ista
partem quia qui assumunt contrarium videntur imple-
care sua instantia contra nos Certum est
quod ista corpora non fiunt de corporibus
celestibus sed ex mixtis elementaribus sicut ista con-
formentur ab eis sed a deo quod dicitur quod
angeli movent ad locum talium corporum et
non illud dimissum per speras celestes
reuertantur nam illa corpora non possunt infi-
speras celestes movere nisi vel celum
dividerent vel facerent duo corpora esse
in eodem loco Si dicatur quod moventur
aliter ad ista corpora sed subito sed successive
sicut eis placet et non a superioribus cor-
poribus celestibus arguitur quod sit de se sed magis
hoc consideratione quod possunt movere se ad
ea Si dicatur quod possunt naturaliter et videntur
corpora tam bonorum angelorum quam demonum nec
non apparent visibiliter corporum ac eorum corpora
possunt esse sicut actus putativum intelligere
et velle et movere et sunt ipsis eis uni-
untur et per naturam corpora debent habere ut
quod corpora organica et propria habere
debent homini sed de hoc non plus. Ad

ad 3m

videndum in oppositum ad 3m quando arguitur quod an-
gelus per se movere sed sine resistentia
scilicet quod possit se movere sine contrario nec quando
ad processum autem arguitur et phisicorum textu
commento sicut potest dici quod aristoteles ibi
arguit contra quosdam ponentes vacuum
et motum localem qui putabant

quod nisi vacuum esset vel nichil moveretur
vel duo corpora forent simul vel unum
corpus moto moveretur circa ita quod
tota tamen motus localis esset cum
successione posuit esse vacuum et contra
eos videtur sequi quod in vacuo foret
motus infinite velocitatis sed hoc verum
non valet quia aristoteles accepit contra eos
quod ad movere in pleno quod ipsi negaverunt
et ita non placet sed peteret contra
eos ideo potest dici quod resistentia est duplex
scilicet positiva et negativa. positiva resistentia est
quando corpus resistit corpori vel una res
alteri negativa resistentia est ex distantia
nature spacii et sic est ymaginabile quod si
deus annichilaret totum spacium celi
tanta foret distantia vel spacium vacuum
sicut est modo per celum occupatum secundum
ymaginationem una pars circumferentie terre
usque ad spacium convexum attingentem
et quod ad modum illud descendat leviter
secundum ymaginationem quod prius attingat
ad hoc quod sit modo punctum medium
partis quod sit in superficie terre quia sic
unum genus pedale quantitatis vero appli-
caret singulis quantitatibus pedalibus
successive istorum partium unum quod ymaginatur
et ponitur item descensum subitum et
non sola distantia inter duo spacia per
transcendi sufficit ad eandem successionem
in motu sicut ergo dico quod de angelo
quod licet aer vel aqua vel terra sibi re-
sistere non possit quia simul cum illis esse
possit resistit distantie potentie quia mo-
tus distantia spacii interceptum inter
duos motus sui et sic ista processu
aristoteles et phisicorum non intelligo Et quod
admodum sit de hoc redivo argumentum

cont fact q3 s ad motu localez sur
defficium requirat ratio resisten g dicimus
no pt sufficie moue angelum vel mag
sui corpe cum opposi de ipse gñ pz
q3 po diuine infinite uel pt resiste
g no includit s dom s eu motu
localem si sit resisten dico g q
angel pt sufficie transire spatium plenum
vel vacuum tardius vel velocius sicut
sibi placet. Ad 2m quod ar q si
sit poss eque velocit moueri cum
resisten & sine res &c Si dicat ad
illud argumtu q nullum corpus resistit
anglo ad motu localem resisten
potentia s obediunt sibi ad nutum te
no seq q s argtu supponit falsum s. q
aliquod corpus resistat anglo quantum ad mo
tu localem Si dicat alio q no e
dare maioris velocitatez q pt se mo
ue cum illum argtu accipit falsum hoc
aut v pbale q3 cu libdo moueat
se & mo libe pt velle puisie hoc
spatium in medio qre & in medio ita
q no e dare tpus minimum in quo
possit moue ab uno dyametro
mundi ad aliud tum nec sic arguit pot
eius infinita sicut nec angl volu
ntas e infinita q3 ultra quodlibet corpus
ymaginatum poss velle maius corpus
em in ro na. Vel distan negatiua
de qua supius dem e no impedit
qui se possit moue velocius & ve
locius in infinitum s impedit ne subi
to possit ptransire q3 sic includit
odom s ymaginatis. Ad 3m quod
ar q tunc magnitudo componitur ex
indivisibilibus et ideo e d q3 pont
dum moue anglum sufficie a cuiusl

vadit sic ideo q cum stat q me
dico g q no acceptat e vo q ponentes
indivisibilia que tu puis se nuge si
tua quorum opus estimat cuiuslibet lo
co punctuali tale cum indivisibile ap
plicaret se ratio vini indivisibile
magnitudo s ang tho intellig se no
est indivisible nec se quevsurat
& applicat alicui corpori vel magnitu
dini nec cuiuslibet alicui loco punctuali
. Ad xm de angelo fortiori & debiliori
ucl pt dici q accipit falsum s. q aliquis
angelus sit debilior alio ad modum
se locat sicut forte ns in virtute e
agilior alio vel subtilior q3 si sit
poss si aliquod corpus ita quantum q
virtus poss in corpe detineri inuite
& si sit aliquod ineriam ita depssum in
qo tale corpus no poss se moue q3
appz ingens. Ad 4m de vero angeli
dico q intelligit de motu locali
ppe dco in qo mobile quiescit
dimensionibus spatii. Ad 6m de sub
angelis supra gen dico q eos no acci
pit motum localem. Ad 4m de p
bone ar a philo q omne qd mo
mo ab alio pt dici q phils loquit
de mo locali ppe dco in qo mobile
quiescetur dimensionibus spatii quia
aliud forte no nouit vel pt dici q
minus difficile e sine processu sustine
& quod allegat q quatuor repbat plonum
qui ponit anglos moue se dico q
maioris auctorits e plo q auis tio
nega quatuor. volens tene pcz
alia opposicam pt suar dicere ad
rones. Ad primam de max dispo te

ad instantias dico quod movebantur successive a dextra
contra. Ad 2m dico forte ista legio
fuit in porcis et locis aereis infra
corpora et habuit corpora subtilia movere
potuerunt et forte habent contrarie ad suum sicut
dictum est aliqua corpora sibi unita subtilia
tamen et nobis invisibilia. Ad 3m anime ta-
les movent actu et debent continuari
et non sunt duce. Ad 4m quando est verum quod
potest moveri localiter actu sed non potest potest
alterum quia potest moveri localiter a se sicut
non per quod potest alterum quia potest moveri in
vacuo. Ad 5m cum probatur quod anima non
movetur per actum suum localiter sed totus secundum quod
de corpore quod est totus in diversis simul
. Ad 6m tunc anima movetur ad se ne-
cessario quam proprie sed movetur per accidens ad locum
non tamen movetur ad se per accidens. Ad 7m
dico quod debet dicere quod anime moventur per dicta
separate et movebuntur ad corpora ita de
localiter sicut modo movent angeli in suis
corporibus que assumunt vel dico quod non mo-
ventur nisi quia sunt mota actu. Ad 8m
de beato Augustino super genesi quod ~~[illegible]~~
[illegible] alii fuit in specie alii in im-
[illegible] sed in illo tempore in quo fuit in spe-
cie non fuit in [illegible] simul sed brevissi-
[illegible] impossibili. Ad 9m quod videtur
maxime moventur vel quo procedunt
ad corpora que assumunt et aliter ea
diminuunt potest dici quod angeli boni
si nulla corpora habeant sibi unita
[illegible] tunc moventur successive vel subito
per dicta ad loca illorum corporum et eodem
modo illis dimissis redeunt ad celum
de demonibus autem potest dici quod ha-
beant ad suam penam aliqua corpora sibi
unita per dicta ad quorum motionem
movent successive. Ad 10m probatio huius

articuli locum sed angeli possunt movere
de loco ad locum sine hoc quod pertranseant
medium. Ad 11m dicta quod dico quod non
per potentiam propriam quia tunc angeli possent
se movere localiter subito quod superius est
negatum sicut enim est in loco commensurabilis
cum corpore sic transit medium commensurative cum
corpore ita quod non applicatur vel commensuratur
suis partibus medii. 6a conclusio est di-
cta ad rationes principales quibus probatur quod
angeli moventur localiter per philosophum 6 physicorum
et hoc solutum est superius 1o conclusione huius
articuli. Ad 2m quod arguitur omne motum
prius pertransit [illegible] in esse [illegible] est
de eo quod movetur motu locali proprie dicto
quod [illegible] ipso loco. Ad 3m cum queritur
aut movetur subito aut successive dico quod
successive a se subito potest movere locum
actu et cum probatur quod non subito quia omnis
motus est in tempore 4 et 6 physicorum conclusio
quod omnis motus localis est in tempore non
autem omnis mutatio localis [illegible] cum probatur
quod non successive quia successio in motu
est ex resistentia medii et mobilis ad
motorem dico quod verum est de resistentia
positiva non negativa quia ad quam sufficit
distantia terminorum [illegible] potentie motive
et similiter [illegible] est quod licet
potentia motiva angeli non foret infinita
sed tamen finita ad hoc non posset se
movere subito. Ad 4m cum arguitur nulla
est proportio angeli ad corpus in subtilitate
ergo nulla est proportio motus angeli ad
motum corporis in velocitate [illegible] quam
concedo tamen quod nulla est proportio motus
localis angeli ad motum localem corporis
in aliis conditionibus consequentibus sicut in
[illegible] locum et commensurationem se dimensionibus
spacii et [illegible] in diminutione

& in tpe bu e ppor sicut si p pole
ul impole ponetur una superficies mo
in superficie ad cor p9 nulla est pporco &
tn in eod tpe fu pmo & so aliq mo
eq velocit. Aliter possz dici ydo quoz qz inter
istas velocitates nulla e ppor° qz no sunt
eiusdem gnis & io no sut adinuice
cparables / licet tn velocitas e finita
sicut nec velocitates cporz & dispropor
nulla e pporco & tn neuec e velocitas
infinita. Ad 2m qn ar qz no plus
resisteret me angelo qd faceret vacuu
tm pt p supius dca qz no includit ci
dem motu sicut in vacuo nc est processus
aer ibi demmatio qz omittit ista resis
tencia que orit ex distacia me rioz
& silr ex ipa magnitudie mobilis. Na si
ymaginem qz mobile corpe sit in
loco aeris me aeris anichilato & sit
distca quantitas corpalis a b sit b supior
& a inferior mad estqz pi pungeret a
ad terram qz b si ab deat pponare
terram qz qn superficies a tanget ~~superf~~
superficies terre b distat a tra p quantita
tem pedalem. Ad 3m qn ar. Sint
a & b duo loca distincta totalr et
moueatur angels ab a in b quero qn
angels mo. qz dico ad hoc sicut de
corpe ul illa loca sunt cotigua ita
qz no est aliqs locus medius distincty
totalr ab utroqz vel e ab medius
locus. Si primo mo tunc mo qn deserit
ptem de a & acquirit ptem de b &
sic e pti in tio a quo & pti in tio
ad que no ptibili te mobil sz ptibite
spacii ul loci sicut si ymaginem
qz anichilato corpe lns maneat
illa in eod loco in quo nuc e tunc

occuparet locu pro mo occupadi qz
foret diffinitive ubi mo e corpus Si tunc
ymaginam qz ipa item locu nat de
beat occupare sub 1o mo occupadi &
cadit qz sit mo locali ponamus qz ascedat
usqz celu tunc cu fuit usqz supius
distans a tra p unu pede ipse de
bet b pedes de loco priori & unu
tm de loco nouo qm fuit alti qta
qnatus & sic erit ptim in tio a quo
& ptim in tio ad que & sic con tr
factu ymaginari motu localez an
si sic sit in loco sicut si inter ipa
loca distincta totalr sit locus medius
eodem mo est dicendum. Si aut ponere
angelu ee in loco punctali sic tn
qz nichil tangeret ad huc possu y
maginari suum motus quantum ad sui
essenz qz inter quecuqz duo puncta
contingeret ymaginari lineam rectam hic
est longitudinis me. Ad 4m qn ar
qz angeli qui mittuntur ad nos simul sunt
in celo & in terra hic ubi inuic ouo
de angelis ul. pt dici qz ipsi e qz
certa peteret quatenus ab illis qui ut
ministrent deo in celo & sic assistunt ei
circa nra &c. Si eni angli no sunt
assistunt deo in celo sz tn ei assistunt
ipo fruendo. Aliter pt dici qz sit ibi
denuncio gnalis no specialis ul singularis
ut sic sensus contineat ab illis .s. spiritib
angelicis quorum aliqui tibi sunt as
sistunt in celo ab illis .i. ab aliquor
circa nra muniatur in tris. Et ad gfirmati
onem qn pe qz angli sunt in celo et
ministrent nob hic in terra p ide tho.
Ego sum raphael &c dicendum qz iste tunc
assistere e ministrare apud se quando

de angel' faciunt mencionem ista assistere
uno modo excludit ministerium apud nos
et sic facit greg' distinctionem et dionysius similiter
inter assistentes et ministrantes primo secundum
dyonysium solum de prima ierarchia assis
tunt quia ab eo ab officiis exterioribus
non recedunt et quia ab eo sua volun
tate immediate addiscunt. isto modo isti de suprema
ierarchia dicuntur assistere quia immediate
ab eo illuminationes recipiunt alii non
sed eos alii recipiunt isti tamen assistere
simul uel contemplari inde dicuntur certum
et sic omnes secundum assistunt secundum greg' omel.
.32. illi spiritus qui mittuntur ad nos semper
assistunt deo ipsum contemplantes quia quamuis
mittuntur semper circa ipsum currunt et sic potest
intelligi auctoritas thob. Ad 8m quod ar.
quod angeli simul possent esse in celo et in terra
quia supposito quod simul possunt esse in loco pedali
et uel michi quod idem arguitur quod concludit uerum
s. quod possibile sit quod angelus simul sit in utroque
dyametro mundi non et in uno triangulo
cingente mundum. Sed tamen angelus non
dicitur est confinentia loci nec etiam
possitiua uel quantitatiua uerum non uideo quod
quod dicitur includit angelum corpori uniri
sub dum et corpus id est secundum ordinatum secundum
ymaginationem arguentis quod angelus sit in utroque
quod toto dyametro mundi et in centro terre sed
non ubique quia illud corpus pedale non
est plus occupabile de spacio nisi quod tamen
est spacium pedale. Si quadrangulum
distancia laterum et quadratum super eadem
basim in lineas equidistantes usque
sunt equales et si in infinitum protrahantur
quadrangulum longior et longior. Ad 9m
quod ar. quod quilibet angelus potest esse ubique
uerum est quod quod non est impossibile quia creato
toto mundo per uel loco pedale in quo
sit angelus tunc ille erit ubique sed quod
ar. alii mittit concludit aliud quod est quod
ar. cognitionem minimum angelum posse esse ubique et
potest dici quod uerum quod non uel quia alia
non est de cognitione quod est actus simplex
et per quod posset ponere in quolibet angelo
et sic potest non competere esse ubique per actus
et non sequitur cognitionem minimi angeli posse
esse in loco tanto per actus quod angelus
potest esse in loco tanto per actus quod angelus
potest esse in loco tanto quia angelus non
potest esse in loco sic per actus. Ad 6m
principale nam dictum est et quia eius in est
de confirmatione bonorum et obstinatione malorum
ideo primo uidendum est an sit aliqua confir
macionis in bonis et que sit aliqua obsti
nacionis in dampnatis. 2o an boni possint
mereri uel dampnati demereri stante lege
que nunc est hoc est dictum an faciat
sit de facto. 3o dicetur ad formam statim in
isto principali. Circa primum de causa confirmationis
in bonis dicit hylmonus [?] 2o d. 4 et
ar. 4 et ad principale quod causa confirmationis causa
est ista circa genero quod sunt in uobis quod
sentit uel tantum estimat se non debere
facere quod contra rationem sub pena dampnationis
eterne uerum quia angelus bonus sentit uel
experitur irrumabiliter [?] quod aliquid reuelat
sibi semper cum ita sentit adheret semper aucto
rem reuelantem sicut bonum fidei uel
sicut dicit aug. 1o cor. et c.
quod quidem credunt aliquis quod opinatur
non ueniunt quod. alii quod sentiunt quia sic
ita credit ideo non potest peccare id est
confirmatus de obstinatione non nisi dicit .3o
ipse quod uiderunt. aliter dicit scotus super
2m q. 2 bonum cum sit in actu

malo videtur quod in confirmacione bonorum est quod in beatis ponitur causatur actus videndi et diligendi deum totaliter a deo ita quod beatus non est in essencia aliquo modo potencialis nec per intellectum nec per voluntatem respectu actuum et quod iste actus dileccionis oppositus formaliter omni actui peccati, ideo actus ille diligendi deum et actus peccati nullo modo compatiuntur se in eodem et quia dum actus ille continuatur causatur a deo sicut ab ipso causatur tamdiu est angelus confirmatus, ita quod nullo modo de potencia voluntatis create est quod possit impedire actum dileccionis per actum contrarium propter repugnanciam formalem inter istos actus nec eo [illegible]. Et dicitur beatos cogi quia beatos formaliter velle et diligere isto actu licet non causetur ab eis, eodem modo primum eius assignatur in obstinacione malorum, scilicet quod demonis [illegible] sicut in voluntate sua quod est absolutum in actu voluntatis vel odiendi deum et ille actus nullum actum bonum secum compatitur propter repugnanciam formalem inter eos, ideo stante isto actu et continuato a deo totaliter non potest voluntas creata in oppositum. Et contra ista arguitur et solitur specialiter contra illud ultimum quod dicitur quod odium dei potest causari a solo deo sic arguitur. 3 c[illegible] aliquem actum sunt qui stanti naturali habent maliciam [illegible] et deformitatem sed nullus talis fit a deo sicut a causa totali [illegible] voluntatis actus et odium dei, igitur etc. 2o sic [illegible] quod voluntas potest habere suo paciendo potest sibi propria a deo, igitur deus possit proprie voluntati quod odiret deum et per voluntatem creata posset mereri odiendo deum. Consequens habet et quod peccato angelus bonus non habet libertatem respectu actus causati a deo quia prius status angeli boni habent maiorem libertatem

prius confirmacionem quam modo sed an confirmacionem habent libertatem respectu cuiuscumque actus voluntatis igitur etc. Et tunc bonus ad actum talem cogeretur. Ad primum videtur sic fuit ad [illegible] et ad ultimum et omnia habentis mala sunt contradiccionis quia possunt quod preceptum dei tamen bene et mutare possent sed a creatura sed tamen debent sub precepto divino, ita quod bonus ad aliud esset obligatus sicut nec est obligatus ad oppositum eorum. Et quia isti tamen furtum et adulterium [illegible] tales actus, quomodo quod fiat ab illo qui obligatur ad oppositum non stanti quod naturaliter deum habet maliciam quolibet. Et autem tales actus causarentur sub precepto/ tunc non haberent ista mala circumstancias nec formam mali. Ad 2m hic dicere quando [illegible] quoniam et credo quod est verum dicitur tamen quod [illegible] odium dei in voluntate non est de peccatum quia deus non obligatur ad aliud sed voluntas creata est peccatum quia ipsa obligatur ad oppositum. Ad 3m videtur quod libertas accidit 4 modis. Uno modo opponitur servituti culpe. 2o modo opponitur servituti pene. 3o opponitur servituti miserie. 4o opponitur coaccioni. 5o opponitur immutabilitati. Loquendo igitur de libertate primo 2o 3o modo sic non est in malo angelo libertas quia non est liber respectu culpe nec respectu pene nec respectu miserie quia an[illegible] malus potest non velle esse in loco tenebroso quia actus voluntatis esse in loco illo necessario inest ei a deo et actus oppositus non potest esse simul. Est tamen in eo libertas que opponitur coaccioni et immutabilitati quantum ad actus alios qui non repugnant illi actui quod necessario habet a deo nec sequuntur ad ipsum actum et respectu talium

pot indifferenter eligere unum vel alium
Sed in bonis angelis est libertas 1o 2o
3o et 4o modo quia non cogit ad aliquid quod
inclinacionem voluntatis corporis Sed libertas 4o modo
non est in angelis bonis quantum ad actus
illos qui totaliter causantur a deo quia si per illos
nollent unum oppositorum quod non possent velle
reliquum Sed quantum ad actus indifferentes
quia nec repugnant possibiliter illis actibus
nec procedunt necessario ad eos sunt indiffe-
rentia et pro isto 1o maior est libertas
in viatore quam in angelo beato quia viator
sunt indifferentior et mutabilior respectu eorum
actuum sicut et angeli mali sunt
in confirmacionem contrarium non ad 4m libertas
maior est in angelo beato quam in homine
viatore quia licet viator cogi non possit
quantum ad interiores actus voluntatis potest tamen
cogi quantum ad actus exteriores qui imperantur
cum sine voluntatis sed angeli beati nullo modo
cogi possunt. Ad 2m cum arguitur quod tunc deus
cogeret quia respectu ultimus actus est libera
nisi respectu illius cuius est activa dico quod
non cogitur recipiendo istum actum a deo
cum sit necessitate primum patet quia tunc aliquis
cogitur quando recipit aliquid contra inclinacionem
naturalem sicut si contingat corpus modo
deus possit istum actum [illegible] cadere
et sic naturaliter recipere et per quos non est contra
sua inclinacionem naturalem istum actum
recipere cum deus non inclinatur naturaliter
in oppositum illius actus 2m patet quia non
tenetur quia non est in sua potestate primum actum
recipere vel non recipere istum actum a deo
Sed contra ista potest notabiliter dubitari primo contra hic
quod dicitur quod angelus malus non est malus
liberaliter quantum oppositum culpe sed necessario sunt culpa
arguitur sic. Eundem actum quem angelus

malus habet necessario habet voluntas a deo et non a
se sicut a causa peccati. Sed culpa habet
angelus malus necessario igitur culpa habet
totaliter a deo et non a se sicut a causa peccati
quod dicitur est contra aliquos culpe maior
est sua quia si aliquo modo habet angelus
malus a se actum malum sicut a causa
peccati tunc in sua potestate erit non
tamen peccare et sic foret in potestate sua
peccare per talem actum minor sit et
sua. Sed similiter omnes patet quia si iste
actus est culpa quod tamen quia videtur dicitur
quod ne peccatas est dictum vel demonis et si
demonis demonum est aliquo modo causa peccati
istius. Confirmatur quod per concessum philosophi 3
ethicorum ubi frequenter quod omnis actus virtuosus
vel vitiosus est totaliter a voluntate. 2o sic
oppositum videtur consistit in actu 2o sed
actus 2us oritur ab actu primo actus
autem primus voluntatis est voluntas igitur
omnis actus 2us voluntatis est a voluntate sicut
a causa. Confirmatur quia ut videtur nunc quando
una res causatur a deo in voluntate dicitur
actus voluntatis magis quam alia si non quod
nunc voluntas magis ad eundem illam rem
quam aliam igitur possibile videtur dici quod gratia
et virtutes theologice que infunduntur causantur
a deo forent opponentes causae quando sunt. 3o
confirmatur primo non quia si deus causet odium sui
in mente viatoris viator ille in nullo
foret culpabilis de hoc quod habet actum
Item Sed ut si sic angeli possint peccasse
in primo instanti sue creacionis et patet quod deus
potuit creasse angelum producentem et causantem
in peccato quando fuit tamen quia nunquam fuisset
debitum iniustitie quod angeli de casu
dicatur et ita tamen quia nunquam a bono cecidissent
quando angeli. Sed quod prima opinionem potest

Ad 2m

Deus potest cogere naturam

[illegible]

3

[illegible]

angli quod si illa fieret cum confirmatione
bonorum quia si estimat simpliciter quod non debent
peccare sub pena dampnationis eterne
tunc sequitur quod viator possit fieri sic impec-
cabilem nam possibile est quod deus ita firmi-
ter credit sicut credit quod anima totum est
manens sua pro quam talis non possit peccare
stante tali adhesione ymo contradictio
quod licet tale iudicium est sicut hec dampnatus
nabit non possit peccare. Preterea sequitur quod ista
beatitudo dependet ex conditione creature in
firme quia si angelus et omnis
bonorum quod beatitudo ex sola dei confirmatione
dependet quia patet quod angelus non possit
sic stare bonum esse nisi staret sic esse
confirmatum nec possit scire se esse confir-
matum nisi staret illud iudicium in mente
sua sicut peccatum dampnabilior quam de
certum beatius est cognoscere de iniquia.
Preterea statuit deus quod nulla creatura dampnabitur
eternaliter quia hoc patet quod libere possit
statuere et ordinare quod quecumque creatura
que peccabit punietur eternaliter tunc si
ponitur quod homo bonus aut bonus possit
peccare vel non si sit non est tunc impec-
cabilis si non et non impedit impec-
cabilis iudicium quod est stare in tali casu quia
per iudicium erroneum foret confirmatus
Ex hoc patet quod incipio illud iudicium aut sic fecerit
quod iudicium vocatus dampnabitur eternaliter
quod verum iudicat quod ista conditionalis
est vera vel contingens sicut iudicat
quod est vera decipitur et errat quod deus
possit facere quod anima foret bona sine conditione
quam iudicat quod iudicium vere vocatur divine
salvatio quod non est bonus sicut dicitur quod in
divinitate stare conditionalem esse contingentem
quam credit quod ista possit esse sicut quod
anima dampnabitur absolute licet quod ita sit

sicut per quem dampnabitur quam non accidit hoc
simpliciter quia potest velle anima sub volitione ne-
cessitatis. Preterea si non non potest velle quod vera in
dicam veram quod non potest velle miseriam
et ista sit tota causa quare non potest velle
malum et non dilectus quod diligit deum quam
magis confirmatur ex hoc quod odit peccatum
quod pro illo actu quam odium pene est causa quod
angelus bonus precipuam diligit deum
quam magis diligit deum timore pene quam
amore sui quod est ingenuo. Ista quam firma
primo quod est sic libere in ista que magis
mihi placet que firmatio incipit eius
a deo ipsi a causa et cetera quod hic confirm-
matur hic quod omne peccatum est ex errore vel
negligentia peccati et concordat cum boetio
primo de consolatione prosa 3 et ubi precia loquitur
boetius dicit sic et que talia contulimus
quod non abrexisse uncta te fuisse tuent
quod quod in bonis est notum in bonis et peccatum
et malitia quo non modo est peccatum vel
ab ipso iudicio vel per errorem vel per ne-
gligentiam apprehendi potuit aut in et iudicium
in eis confirmatur adeo ideo actum malum
non potest eligere quod hoc fieret nisi per
iudicium erroneum quod ullo modo hic possunt
aliter potest dici quod illud potest fieri et per
confirmationem et obstinationem sicut quod in divina
bonitate et libertate non est infinite virtutis
sed tamen finite et sicut potest ab aliquo
bonum inclinari et facilitari ita potest ab
aliquo bonum elevari adeo necessario ad bonum
iste anime in bonis est gratia confirmata quod
videns deum naturalem adeo tenetur diligere
erga deum et potest esse per necessitatem per
absolutum et per bonum et per bonum gratie ad eius
iudicium ita quod in istis bonis generantur

visione clara dei huic gloriae et statum gratie
mereba(n)tur, nisi ne voluntas ad actum sibi
convenientissimum, eius in malis propter penam inflictam
cont(ra) actum odii et tenebrae errorum cum
proprio iudicio, et ista duo in malis confirmat
ita quod non est in eorum potestate desistere
vel relinquere nec vero operari non possunt
vel actus tales, in malis est ea obstinatio
omnis malorum. Et hoc est quod dicit magister 2
sententiarum d. 7 c. 3 quod mali habent liberum
arbitrium sed depressum atque corruptum quod surgere
ad bonum non valeat, ita depresso vel
corrupto libero arbitrio non potest facilius
intelligi quam per statum eorum in eis a deo
qui fixit in dicta voluntate et deviat eius
libertas ad bonum propter iudicium perversum
et statum malum statum habere incipiunt quando
peccaverunt et ideo talis status quam actus
omnes quantum ad penam sunt et actus deorum
damnati sibi, licet forte per eos non de-
mereantur novam penam. Secundum punctum huius
articuli est utrum vero in statu vie homines merea-
ntur et an demones et peccatores de-
mereantur. In isto puncto in apparentia est dubium
quod verum posset dici probabiliter vel replica
vel non replicando constat enim bonos angelos
multos actus elicere sicut nos libere et secundum
omnes circumstantias virtuosos et certum est
quod sunt in gratia quare videtur quod mereantur quoniam
patet quod non sit probatum in nobis requisita
ad meritum. Sed ex alia parte de malis
probabile est quod multos actus libere eli-
ciunt et virtuosos secundum omnes et plures circum-
stantias quare videtur quod demereantur cum hoc
quod patet quod angeli aliquis hominem possunt
velocius vel tardius movere si vellet
ita quod hic relinquitur sue libertati sed
patet de raphaele, et tobia quoniam intensius
vel remississime potest velle ad quod libere

vult. De malis quod pauciora mala
possent libere facere et eligunt plura
facere libere. Unde posset videri probabile
quod et boni mereantur et mali demereantur
hoc autem contra multos. Videtur quod in confirmatione
videntur non possunt nec in dilectione sed
in confirmatione eorum quorum notitia non potest
ad videndum sicut et magister dicit 2 sententiarum
d. 2 in fine. Et contra ita boni ex gratia
et ex omnibus circumstantiis possunt facere angelum
sicut ho(mo) viator sed viator propter suos
actus potest mereri augmentum premii essentialis
quare et angelus bonus. Ad ista potest dici
faciliter secundum viam quam in prima questione quod me-
ritum sit acceptio dei actus libere
elicitus conformis precepto vel legi premi-
anti propter talem actum eliciendum premiare
et non includit quod bonum, cum deus
possit homines precipere quoscumque non precipit
ablata tamen promissione mercedis et
stante promissione de pena transgressoribus
infligenda et ideo ulla [illegible] quare et similiter
angelus faciat actum bonum sicut
viator quare cum illo bono mereatur quod non
placet deo quod actus boni eorum tamen
premiet sicut actus fructuosos secundum
omnes circumstantias virtutes et charitas
ut probatum est quod bene diligit deum propter se
super omnia licet a deo conveniet notio
et tamen actus non habet aliud premium
Unde potest dici quod deus vult bonos angelos
facere quecumque faciunt sine premio ulteriori
unde et ideo licet virtuose faciant et lau-
dabiliter non tamen meritorie propter premio novo
eo quod secundum iustitiam dei sunt sufficienter
premiati. De malis vero dici posset
quod sicut homines excomunicati dei abiecti et ab
eius gratia abiecti et ideo licet faciant
operationes de genere malorum quam operationes
forent demeritorie sicut a viatoribus

sciunt in eis tamen non sunt demeritorie quia
non habent potentiam ut caveant et sciunt sed ca-
mus habentem sensum mordentem facit actum
quem si ab homine fieret scirent peccatum et ta-
men non est peccatum. Sic demones volunt habent
de presenti et firmitatem in malo non habent
potentiam ut caveant sed quia ex cura
et circumstanciarum divinam sunt sic posita et tamen
de malis que faciunt novam penam non
[illegible] deus eis infligere. Dicit [illegible]
Item quod peccant sed non demerentur
[illegible] quia non sunt viatores et tamen actus
eorum non sunt demeritorii sed dampnatorii
sicut dicit Scotus qui tenet in 4 libro
2 d. q. [illegible] demerentur tamen pena temporalis
et tamen peccant venialiter sed non mortaliter addit
et quod non peccant mortaliter sicut viatores
quia non habent propter eius statum de [illegible]
nec sicut voluntatem dei esse ad contrarium/ nec
voluntatem beneplaciti quia tunc non fieret sic
ab eis/ nec credunt voluntatem preceptis
esse ad contrarium sed voluntatem consulentem
forte credunt esse ad contrarium/ post iudicium
in nullo modo peccabunt quia nullam libertatem
voluntatis habebunt. Alius modus dicendi est cum
dicitur modum quem distinguit de peccato quod primo
tamen peccatum accipitur tripliciter/ uno modo pro actu
interiori vel exteriori/ alio modo pro deformitate
vel iniustitia. 3o pro reatu quo homo postea
obligatur ad penam. Ista distinctio patet
quia peccatum primo modo statim deletur quia actus
transit. 2o peccatum manet donec gratia
infundatur. 3o peccatum post contritionem vel
confessionem manet in tantum quod adhuc
obligatur ad penam aliquam faciendam hic
vel in purgatorio. 2o et 3o non est
dubium quin demones sunt continue in
peccato et peccant sic sed primo modo cum sic
peccent habendo novos actus peccati
possit esse dubium et sic est ad propositum

et ita tenet quod sic quia de novo volunt
male sicut isti dampnati istum peccatum
et quamvis sine spe eum faciunt quod ex preceptu
[illegible] De dilectione dei et proximi non
ista quia necessario et non libere volunt
male [illegible] non peccant quia ipsi sunt sibi
ipsis causa istius necessitatis sicut ebrius
ut patet 3o ethicorum [illegible] descendunt
de culpa nunquam [illegible] sicut patet per
Augustinum [illegible] c. 28 et tamen dicit ipse
quod demones peccant mortaliter de novo
dicit etiam quod ista mensura malarum voluntatum
durabit usque ad diem iudicii in
quo tempore intromittunt se de hominibus
temptandis et [illegible] sed post diem iudi-
cii non habebunt obiecta alia [illegible] que possit
[illegible] sua opera mala scilicet temptatores
et [illegible] et [illegible] quod eorum pena
intenditur usque ad diem iudicii est
enim in eis pena duplex una que est
pena sensus [illegible]
dampni que dicitur opposita gaudio celesti
beatorum que est visio dei/ prima intenditur
non [illegible] quia [illegible] magnum [illegible] angelis
bonis est per finis in gaudio accidentali
tamen in istis est augmentatio pene accidentalis
2o quia post iudicium maior erit pena
dampnatorum et demonum/ unde dies [illegible] erit
eis horrenda et hec [illegible] temptat
homines ut peccent et tamen puniuntur magis
quando homines de novo dampnantur sed peli-
gunt ~~nova~~ maiorem sustinere penam
ut differatur maiorem impedimentum [illegible]
[illegible] ad diem iudicii. Est ergo primus
modus dicendi [illegible] sicut dicit quod peccant
[illegible] [illegible] precepto
[illegible] non [illegible] peccant [illegible]
sic non [illegible] eis [illegible]
sub maiori pena quam viatori [illegible] quod [illegible]

male velit dyabolus tunc homo vitaret et
ipse vitator dat prunditi penam eternam
aliquis temporalis non appetit voluntate. Ad primum ipse
dicit quod non sequitur voluntatem dei preceptis
et ad primum sed tamen consultum contra
nullus non peccant quia facere quod voluntates
consiliis non est peccatum veniale nec
mortale alio quam peccaret venialiter quia non
faceret omnia dei consilia quod nemo dicit non
quod videtur quod ista opinio possit stare. Secundus
modus respondendi apparet in libro probatur hoc
conceptio quod non sufficienter tamen assignat
quare post diem iudicii non demerebuntur
dampnati. dicit enim quod ideo non possunt habere
novas voluntates malas quia non habebunt
obiecta quibus possunt movere sua mala
opera / Contra tamen corpus malo est corpus
voluntas ex habebunt obiecta quae pote
runt male velle de novo et habere ma
las voluntates quia non videtur difficile quod malas
novas voluntates habebunt post diem iudicii
quod non est ideo quia non poterunt tunc pec
care de novo. Ad primum igitur est male velle
et amen quod post diem quod false contra
Augustinus tamen angelorum malicia vel vita
dampnatorum de quibus omnibus non potest dis
cerni ab homine quod sit vivus sustinendum.

2

3 punctus

Tertius punctus est dicere ad rationes factas
in principio. Ad primum quando arguitur quod confirmatus
et obstinatus quia tamen in bonis quam in malis
manet naturalia integra et in demonibus
splendidissima, patet per Dyonisium 4 c. de divinis
nominibus. Et similiter in bonis quod non tollit
naturam sed perficit / patet dicendum de bonis quod
non manet in eis libertas indifferentie
respectu omnium et ideo peccare non possunt vel
velle quorumdam bonorum manet in eis
libertas indifferentie et ideo mereri possunt
saltem premium accidentale. De malis

dicendum sunt naturalia integra sed male conservata
tamen sunt splendidissima quantum ad naturam attinet
patet per Dyonisium sed depressa per gratie subtractionem
quantum ad culpam. Et quando arguitur quod tunc demones
forent directe et per se causa istius obdu
rationis per immissionem gratie dicendum quod non
est causa tamen in omnium gratie causa istius habitus
sed creata peccatis et aliquo modo causa pos
set dici demones habere gratiam immeritorie causant
in angelis peccatis quia sic premium
meruerunt dicitur naturaliter quod dicitur angelus quod deus
non est causa quare creatura est deterior dum
est non creata deminuit nec deus agere
fiat deterior. Ad secundum quando arguitur quod nec
bonum sit confirmata nec malum obdurata
ti quia habent merere et illi demerentur
dicendum est quod quamvis non possunt ... non
obstante confirmacione mereri premium accidentale
et mali penam accidentalem sicut supra
dictum fuit. Ad tertium quando dicitur de malis
angelis an sciat se errare in hoc quod alliciunt
homines ad peccata dicta sunt dampnati et quod
sciunt quod ex causa et dampnatione hominum
augetur corporum miseria eius tum angelorum
quam angelorum post iudicium et ideo ad dif
ferendum penam istam maiorem perhibent
sustinere penam minorem. Aliter potest
dici quod ira et invidia similiter
habent erronee iudicium et non obstante
quod noceat sibi ipsis perhibent tamen non
esse sibi ipsis et aliis procuram quam non
noceat aliis. Et quando arguitur quod in malis
possunt velle sui corpus miseriam in eodem
dicendum est quod sic non tamen ideo non habent potest
esse nec corporum miseriam incedunt. Et
sic ablata damnum angelorum. de causa dyabolo
c. 23 ubi ... quod animalibus non
potest habere postura sui corpus quia tunc

ad 4m pn

n° mo poss posse ad vi nisi eet
vel fuisset. dico q deum angls eallend
si eum fuisset no poss volens et
hūs vtutis sponte velle vn miser
eet. ergo s' tn no seqm qn angelus
dampnatus possit ad velle vn mag
miser pt licet hoc pn no intendit.
ad 2m qn ar q an̄li bti possut
peccare qz operant' bonum libe et volunt
ca honorm que custodiūt g' si libere
ho faciūt puit illud omittere et ɔfirmat
p aple 3° ethicorum et pt dici q an̄l
bon nisi ud hoies nllm actu
ad que tenet' faciunt nisi libe libe
indivie qz tnc possent istu actum
omittere et pt peccare faciunt tam
queda ad que no tenet nisi ex
ɔsio vel ex eorum bona volunte et si tha
omissione no peccaret. ad 4m qn
pbat q demones peccant et demerit
qz alr fuert ad deordinatu regno
dei nisi plus pmuent' ɔdo totum pcd
in 2° pucto vl an̄li deum est. ad 6m
qn ar q dyab pt si nisi qz pt
decere q bonum eet sibi hre iusticia
et pt per ɔ ɔfirire illi deamm et
ɔfirmat p anslm de casu d. c. 13 nllus
pt velle vitiudicz nisi ca hedat
dici pt q qz dyab est pt obstinatus
ut deum sinit supius et deus no vult
sibi ɔcrage ad alique actu verum vel bonum
ideo in nllm actu bonum pt erro
datis q dicet de facto q bonum foret
sibi hre iusticiam no io pt se illi
dare nisi et p'm bonas voluntates
vn tn forte pt velle nisi ut careat
pena. si no pt velle iusticia nisi
qz hte libm arbitrium ita depsitu qz
situ obdurantem et subtractum dine co
operacōe ad bonum q n' bonum pt velle ut
dicit aug de a. et d. br. d. a. pn̄le qn
ar si ɔfirmatus foret deputatus est
sic q oportet anim hoiem hre dispost
spiritus s'do ɔ' q oz ois hō hēat dispositiones
qn bonus an̄li imitat et qn in aliquo pō
e tn q hō hēat actu dispositionis spūm
licet no hēat situ sic dom vn actu
dz a deo pete qn immmet necitas
et io dubitati. ad 8m pn̄le qn ar si
sic poss ē vnire corpus et in eo hēre
opacōes vitales et tnc poss angelo
vel quede mitri et gnare et dom
q doctores gnat dicunt q opa vitae
sut dupliciā queda enim sunt ei opa
indiatorum eo q ɔsistut in motu locali
et collisioe corpōrum aeriiorum sicut am
bulare loqui. queda vo sut opa vitae
q ei opis mediatorum no ɔveniunt sicud
vide sentire et hmōi. dicunt g' q opa
vitae de primo gne an̄li vni ɔpetere
si no ɔpetent i vi vitae nisi qm
ad motum localem vn dicunt possē
et vn loqui et sic ambulare et tn
nec loquunt' nec ambulant qz isti actus
gnant se si a pn̄lo vitali vn vnt
nichil faciunt n' q movet corpora vo
tali opacōes vo de 2° gne. s' quo
i nullo ɔcordant ad mot' locali nllo
ɔpetent vn nllo mo sentiunt sentiunt
nec vident nec gnant et si ar de
ad pbandum q gnant qz sut quidam
demones incubi et queda succubi sicut
ioseph9 narrat et hēt in historie
sup gen. 6. videntes filij dei filias
hominum et ibi d' q angeli ad mulieres
accedentes gigantes filios genuerūt

qui per concubitum succubitivis gygantes
a grecis dicti sunt. contra istud replicat
aug. xv de ci. di. c. 23. quia creber-
rima assertione multorum utriusque sexus
tales demones esse qui mulierum concubi-
tus appetiverint et opere peregerint. hoc
tamen non est per semen ab eorum corporibus
decisum sed per hoc quod eidem viro sunt succu-
bus et semen receptum sunt ad mulierem
incubus. unde puer genitus non est
filius demonis sed illius hominis a quo illud
semen est decisum. de operibus autem angelorum
vide aug. 3 de trini. c. 30 et in multis
aliis locis. Ad 3m principale cum arguitur quod
tunc in angelis forent nove cogitationes
quando de novo cognoscunt [illegible] non sequitur
quando angeli dicuntur quod in patria non erunt vo-
lubiles cogitationes potest dici quod verum est de
illis cogitationibus que spectant ad beatitudinem
de aliis vero potest et quando arguitur quod de
angelo de novo intelligente [illegible] quam
incipit considerare vel remittere cogitatio-
nem [illegible] autem non potest dici quod non [illegible]
sic cogitet [illegible] ad eandem [illegible]
notitiam que est [illegible] quod nullo modo
potest remitti sed [illegible] contemplari
qui cogitat de uno regno [illegible]
ac si [illegible] a deo cogitet de eis co-
gitationibus ab angelo non apparet [illegible]
in [illegible] quod intensa cogitatio de una
re remittitur cogitatio de alia. Ad 4m
cum arguitur si sic tunc [illegible] angelo
custodem [illegible] quod non indiguit
quia [illegible] sunt [illegible] et quia
[illegible] sunt sic [illegible] quod in
pediri [illegible] dicendum autem
angelum eum confortasse non ad [illegible]
[illegible] sed eius fortitudinem congratulando

quia sicut ad modum confortatus sic se habebat
tunc demones libere peccaverunt quia
non quod tunc malus angelus pec-
casset volendo ad [illegible] quam tenet
[illegible] anselmus de casu dyaboli c. [illegible] nullus
[illegible] de [illegible] quod non [illegible]
quando est [illegible] quod si angelus peccavit volendo
quod non debuit. quero autem quod voluit
appetivit [illegible] quando [illegible] non [illegible] non
potest dici quod [illegible] anselmus de casu dyaboli
c. 12. non potuit velle ad [illegible] quod
aliquod appetivit sibi [illegible]
[illegible] quod voluit appetivit [illegible] quomodo
et [illegible] quod non sunt [illegible] igitur
error [illegible] pena
culpa quia sunt decepti et [illegible] decep-
tio est pena. 2o sic si peccavit [illegible]
potuit [illegible] angelus
3 de li. ar. c. 22 nullus peccat in
eo quod vitare non potest [illegible] vel
[illegible] quod peccavit [illegible] non potest dici quod
[illegible] peccavit [illegible] fuit [illegible]
[illegible] quia similiter tunc [illegible] et ca-
[illegible] non potuit
melius facere quam fecit quia ita [illegible]
sicut illi qui steterunt [illegible] non melius
potuit cavere quam fecit [illegible] 3o quia
an [illegible] se posse [illegible]
qui quod [illegible] vel non [illegible]
non voluit [illegible] quia electione quia [illegible]
non est [illegible] 3o [illegible]
sunt decepti sicut [illegible]
sic tunc omnes peccassent [illegible]
quando [illegible] quod tunc [illegible] peccassent [illegible]
male [illegible] quia non sunt alie
[illegible] in angelis quibus possent peccare
[illegible] quia angeli [illegible] sunt
alie occasio peccandi sicut patet

apo. 12. quod draco cadens de celo
traxit secum 3am partem stellarum et si
peccasset sola voluntate non fuisset alius oc-
casio peccandi quia voluntatem eorum alii non
movisset. Ubi videtur quod nullo modo fuit
alius occasio peccandi quia tunc omnes
alii peccassent [illegible]
[illegible] dicit angelus [illegible] 7o sic
si angeli mali peccaverunt male vo-
lendo ergo cum in ista volitione non fuit causa
movit se ad sic volendum et angelus sic
volens voluit se ita velle. quero autem
volitione prima et tunc per priorem volitionem
voluit se peccare sed prima volitio fuit
naturalis et volitione naturali voluit se peccare
et volitiones naturales fuerunt male si movit
se ad volendum volitione alia a prima
et illa fuit mala et movit se ad
illam quadam alia volitione et sic vel erit
processus in infinitum vel dabitur quod prius
volitiones naturales fuerunt male. Confirmatur
ista ratio per processum augustini de casu
diaboli c. 12 ubi dicit nec est nec fuit
quia michael potest per se velle quin vult
et quis movit se ad volendum postquam vult
se ita movere et si malus angelus
movit se ad male volendum primo
voluit se male velle quod male voluit
quod est impossibile. 8o sic si angelus
malus movit se ad male volendum
ergo aliqua volitione precedente malitiam
sed omnis volitio que precessit malitiam
in angelis fuit voluntas recta ergo
per voluntatem rectam movit se ad peccandum.
Confirmatur ratio quia per augustinum de casu diaboli
c. 12 angeli non fuissent deliberatores
iustitie nisi iustitiam a deo accepissent
et iustam volitionem accepit a deo
et omnis volitio ante peccatum fuit iusta

ergo si movit se per volitionem ad malam
volitionem ex ymaginatione quod per iustam
volitionem movit se ad volendum iniuste
quod est impossibile. 9o sic si angeli pec-
caverunt aut [illegible] se eternaliter debe-
re puniri pro peccato vel non [illegible] si
[illegible] ergo peccare non potuit
quia non potuit velle [illegible] esse
[illegible] ut patet de [illegible] c. 31 si non
[illegible] quod [illegible] quod si pecca-
ret puniretur [illegible] per augustinum [illegible]
li. c. 22 vel [illegible] credidit quod puniretur
eterna vel temporali si eterna [illegible]
si temporali ergo erravit et sic pena
precessit culpam. Ubi si credidit quod
debuit fuisse punitus temporaliter tunc ergo
credidit peccatum suum si peccaret esse
veniale ergo erravit sicut prius [illegible]
peccaverunt [illegible] nisi [illegible]
[illegible] cum eis [illegible] eis [illegible]
nisi [illegible] que pena sequeretur
transgressionem precepti [illegible]
quod tamen angelum latet de [illegible]
non sic quod nesciret se [illegible]
in peccato si semel caderet et si [illegible]
[illegible] confirmabatur non modo peccare potuit
nisi posset velle miseriam. 10o sic si
angeli peccaverunt omnes [illegible]
et illi [illegible] viderunt eum prius peccasse
sed nullo modo [illegible] culpa et pena
ergo statim viderunt eum privatum gratia
et in pena ergo nullo modo habuerunt occasionem
[illegible] peccandi ab eo sed magis
cavendi. 11o sic si angelus potuit
peccare aut ergo potuit peccare in primo
instanti sue creationis vel non [illegible]
[illegible] non potest dici quia nunquam
fuisset bonus et sic nunquam cecidisset a
bono statu quia secundum augustinum de casu

dyal. c. 12. creatam non potest licet permanet
actum nisi adesset quia in primo instanti fuisset
malus fuisset suus malus a deo
tunc quia statim in peccando fuit corruptus
in naturalibus et depressus in hoc autem sed
dicit magister li. 2. d. 4. c. 4. et sic si peccasset
in primo instanti statim fuisset fuisset
integer in naturalibus et corruptus vel de
pressus Et ergo dicit quod non potuit pec
care in primo instanti sue creationis sed bene
post. contra dicit c dyal. primo. 4. quod in quo
potuit peccare vel non Et sic pro illo
a tunc inter quod creationis et a fuit
tempus medium ergo in illo tempore toto fuit
impeccabilis quod non apparet verum tunc eo
esset dare infinita tempora modica quorum
nullum sufficeret ad deliberationem vel
electionem angeli Et non sic dare primum instans
in quo potuit peccare ergo an ideo ergo
peccavit potuit peccasse et an id
adhuc et sic in infinitum. primo respondet
meruit in primo instanti sue creationis ergo
an demeruit peccare potuit in primo instanti sue crea
tionis. primo circa primum non tenet pariter
in primo instanti sue creationis ergo est mala in
primo instanti ergo et similiter etc. primo hoc potest pecca
re in primo instanti sui esse ergo et angelus
superior probo quia peccet anima cum separata
corpore et hunc praeceptum pono quod
ipsa actualiter peccante vivificat cum corpore
et sit hoc tunc iste homo peccat in primo instanti
sui esse vel sue creationis probo quia volun
tas istius peccat ergo iste peccat. primo
angelus in primo instanti sue creationis habuit
potestatem cognitionem boni et mali et potestatem
voluntatem et eque faciliter ad volen
dum potuit inclinari ad consentiendum et non
cognoscit quod dilectio nec oportet nec
dividit sicut nobis dicunt ergo statim
in primo instanti potuit bene vel male velle

.. 10. ad primum angelus numquam recedit a
sua iustitia quam habuit ergo numquam peccavit.
quoniam patet quia si non accepisset iustitiam
numquam fuisset debitor iustitie sed angelus
de casu dyal. c. 16. et si numquam fuisset
debitor iustitie ad servandum eam numquam
peccasset deserendo iustitiam ergo si numquam
accepit iustitiam numquam peccavit
Et quod numquam accepit iustitiam probo.
primo angelus super gen c. 32 ubi dicit
quod dyabolus gratie impius et quia mente recens
non est eo quod acceperat recedit sed ex eo
quod accepisset si deo subdi voluisset ergo
ipso autem sic dyabolus non recedit ab aliqua
quam habuit ergo numquam recedit a iustitia ergo
numquam accepit iustitiam ergo numquam peccavit
deserendo iustitiam ergo numquam peccavit
quod est propositum contra intentionem patet per primus..
.. 11. si angelus peccavit male appe
tendo quero quid fuit id quod deordinate
et iniuste appetivit dicit quod equalitatem dei
patet id ysa. 14. quod dicitur ex persona nabu
chodonosor et in figura dyaboli In celum ascendam et
quod non potest intelligi de celo empireo
quia in illo creatus erat ergo oportet intelligi
de celo trinitatis quod est celsitudo divine
maiestatis Et contra illud est quod an
stituit illud esse simpliciter impossibile sed angelus
11 super gen c ultimo dicit quod adam dyabolo
suggerenti quod primi parentes fierent sicut
dii nullo modo credidit cum in spirituali mente
praeditus erat Et constat quod angelus spirituali
mente praeditus erat ergo sic si consimilia
stituit fore impossibile deo opponi quomodo e
fides et beatus angelus super gen et angelus
de casu dyal. per totum et magister in d. 3.
et 4... Ad questionem dicendum quod sic non secundum
peccavit ergo libere peccavit Et quomodo
angelus peccavit et quod peccando ap

pecat et an pecatum suum angeli fuit pec-
catum omissionis vel commissionis diffi-
cile videtur dicendum tamen ad presens quod probabiliter potest
poni modo quod isti angeli omnes fuerunt creati
in gratia secundum doctores quibus licet magis
dicatur oppositum li. 2. d. 3. et 4. in hoc
non tenet fuerunt et creati in contemplatione
dei et sui et sciebant quod debebant velle
et respuere. videtur quod considerantes se esse factos
a deo per contemplationem vel rem et cognoscentes in
gratia ceperunt diligere et ei de sua tanta
nobili productione vel creatione regratiari
post quam diutius meminerunt de cognitione sua
bonitatis et sua conditionis. Mali non equaliter
sua nobilitatis considerantes in deum se-
in auctorem suae bonitatis non assurgebant
sed aspectu in consideratione suae nobilitatis persiste-
bant et sic fruebantur se ipsis modo debitum
de propria nobilitate et nulli alii de ista
nobilitate efficaciter regratiari et attribuere
sua nobilitate sibi ipsi et negare ad
eum istum tamen quod solus deus potest ipse
facere et verum de se ipso potest quod angeli ca-
dentes quia se ipsis fruebantur et se ipsis
delectabantur non referentes sua bonitatis
per conversiones actiones in deum diligendo eum
super omnia dum ad gratiam deo sibi consensisse
et sic quodammodo in peccatum de equaliter
apperuisse quod in hoc quod voluit delecta-
ri de se non referendo se ad deum aliud
sicut in tamen voluit vel quod solus deus
potest habere velle tamen de nihilo respi-
ciat quod cum et sic peccatum eorum inchoavit pri-
mo deformitatem quia considerando bonum
quod a deo acceperant et omissionem quam
fecerunt deregraciando creatori eorum potest
vocari ingratitudo que est radix omnium viciorum
pensando autem actum quo peccaverunt

et magis quod delectaverunt se ab solutis ibi supponendo
possessionem dici videndo potest et vocari superbia quia
fuit amor proprie excellentie inordinatus
nam amare propriam excellentiam nullum
peccatum est tamen videtur si et vocatur secundum scientiam
sed inordinate propriam excellentiam
amare et peccatum et superbia dici potest
et secundum ista peccatum angelicum non fuit
appetitus alicuius non habiti nisi metaphorice
peccatum sed amor deordinatus vel habitus
sed quod id videtur esse dictum anselmi de casu
dyaboli c. 6. ubi inquirendo quid fuit illud
quod angelus appetiit dicit sic quid fuit
illud non invideo sed quod fuit sufficit
sic quod fuit aliud ad quod crescere potuit
quod non accepit quando creatus fuit ut ad
illud pro merito proficeret et quod secundum eum
appetere aliud quo carebat et tamen aliud
permittens ad beatitudinem quia secundum eum illud
debebat postea per meritum accepisse
et tamen c. 2. dicit quod angelus peccan-
do voluit aliud quod deus illum velle no-
luit ex quibus duobus sequitur quod deus
non voluit eum velle id quod debuit me-
ruisse et tamen certum est quod voluit volunta-
te precepti quod ipse meruisset illud quia si
non peccasset in non merendo sed voluit
eum aliud mereri quod tamen non voluit eum velle
quod apparet ex modo loquendi videtur dicere quod non appe-
tiit non id ad quod proficere debuit ex
merito suo et tamen quod voluit aliud quod deus
noluit eos velle non videtur verum loquitur anselmus et
ibi non intendit nisi forte dicatur quod angeli
peccaverunt volendo beatitudinem deordinate quia
voluerunt habuisse beatitudinem ex posse naturali
sine gratia non tamen a se sed a deo sicut dicit
sanctus thomas d. 1. ar. 3. li. 2. in hoc autem
quod appetiit habere finalem beatitudinem sine

auxilio divino et sua gratia quo solis naturalibus ap
peciit quandam caritate dei pro felicitate
quod hoc est proprium dei beatificari pro se ipsum
sed sua propria via sed ista prima causa est
quia veritatem nosse non possumus nisi per reve
lacionem. Ad secundum argumentum in oppositum cum
arguitur si angeli peccaverunt volendo quod non
debuerunt vel id appetivit quod volendo et co
mando vel non etc potest dici quod non propter
sit aliqua notitia erronea sed quod sola vi
sione sui et dei et aliorum potuerunt appe
tere deordinate beatitudinem sicut dictum est
via vel diligere se sua relatione ad deum
sicut dicit prima in dicto articulo secundo quod primum
peccatum angeli fuit omissio et negligentia
considerandi tunc fuit talis ordo in peccato
suo primo omisit considerare naturales
leges sibi a deo preceptas. Secundo quia per
omissionem considerare incidit in indiciam
erroneam et tertio in amore et in appetitu
inordinato et tunc non facit difficul
tatem an appetivit possibile vel impossibile
quia error precedebat peccatum omissionis
habet precedebat peccatum positivum et tunc potest
dici ad argumentum plane concedendo quod id quod ap
peciit apparuit sibi commodum et quod fuit
deceptus per negligentiam videndo considerare
generali sibi indita a deo Sed quia id
est talis negligentia non potuit esse in
angelis nisi quod nimia attencione esset
bonum ad intellectum propter hoc quod distraheretur
a consideratione vel collacione legis sibi
date talis quia attentio voluntaria fuit
non naturalis quia tunc a casu peccasset
et si fuit voluntaria tunc per volendo
id attendere fuit peccatum primum etc quod
ad istam difficultatem faciliter evade
quod volicio vel amor potest esse sua quacumque
deordinate peccata et sine quacumque notitia
complexa vel apprehendendo beatitudinem

potuit peccatum proprie in tali actu
voluntatis quod quo se fovit bonum sed tunc appe
tivisset impossibile. Et dicitur prima via ita
evadit difficultatem de appetitu im
possibilis et sibi de errore precedente culpam
quia quo sola notitia sui potuit in
herere sibi ipsi amore non referendo gratias
deo de collato beneficio. Ad secundum quando
arguitur aut potuit cavisse quando peccavit
aut ante aut post. ista forma
est generalis de quocumque peccante quod
peccavit an quod peccat vel peccavit in eo
quod vitare non potest etc ideo dicitur quod hoc
proprio est concedendum omnis homo quando peccat pec
cat in eo quod vitare non potest vel cavere
Sed ad istud de peccato quando queritur aut
potuit cavisse quando peccavit aut
non potest dici quod hoc est distinguendum potuit
cavisse quando peccavit sensu composito et
diviso sensus compositus est falsus et est iste
hoc est possibile cavere ne peccaret quando pec
cavit supposito signo nature qui nunc est
sensus divisus est iste quod in hoc tempore potuit
cavisse et in hoc tempore peccavit et est
vera copulativa cum utraque pars est vera
tunc ad argumentum quando queritur aut potuit
cavere antequam peccavit aut quando pec
cavit aut postquam peccavit. dicitur quod
non potuit cavere postquam peccavit
sed antequam peccavit potuit cavere et
ita fecit et quando peccavit potuit
cavere accipiendo istam propositionem in sensu
diviso non in sensu composito quem sensum
dicitur quod simul quod potuit peccasse
et non peccasse et quia de veritate vel
ista propositio potuit cavere quando peccavit
prendit sensum compositum quia propositio appel
lat suam formam ideo est neganda sine
distinctione sed aut quando peccavit potuit

tamen procedit secundum distinctionem quam dixi secundo
illud speciale non ponitur a parte peccati ideo
potest aliter concedi. Concedo et quod ita bene
se habuerunt angeli qui peccaverunt sicut illi
qui steterunt contra ita bene se habuerunt
sicut illi qui steterunt et illi qui
steterunt caverunt ne peccarent
sed illi qui peccaverunt caverunt ne
peccarent. Ad hoc potest dici sicut a
illa mensura in qua peccaverunt potest
tamen dici quod ista gratia non est ista bo
ni non peccaverunt isti mali pecca
verunt sed non se habuerunt ita bene. Secundo
alii respondent ad argumentum quod isti tamen pecca
verunt dependet a futuro et implicat
quod illi qui tamen peccaverunt caverunt
et in ante a et ante a et quod mali licet
ita bene caverunt ante a. secundum boni
non tamen peccaverunt et ideo dissimile non
est. Ad 3m quod arguitur aut peccaverunt se
posse comprehendere etc. dici potest quod illud
argumentum innititur probare errorem vel ignorantiam
processisse culpam et si dicatur quod primum
peccatum angeli fuit omissio considerandi
ante errorem sequebatur peccatum vel potest di
ci quod appetierunt impossibile id est quod non
sperabant quia non dicitur primum peccatum eorum
appetierunt deitatem vel dilexerunt
se non referendo se in deum et quod nullo
respectu dei se diligere non referendo se
in deum. Non est ideo impossibile quaerunt
se deo et ista impossibilitas nullus actus actio
processit sed ex apprehensionibus et noti
tiis incompossibilibus caruerunt in se eorum
dilectionem. Ad 4m quod arguitur quod unus
primus non potuit ex aliis contrario
quia sua voluntas deordinata non
patuit aliis quia unus non videt voluntatem
dilectionem alterius et sic alii cecidissent
sine temptatione potest dici quod simul angeli

in ista dilectione inordinata principe et ea
volunt aliis manifeste et per locutionem qualis
est in angelis movit alios. Item tamen fuit
temptatio illis quibus loquebatur quia omnis tem
ptatio tamen in temptatis difficultatem
non in illis nulla fuit difficultas tan
tum per hoc quod eis sua deordinatam
voluntatem seu dilectionem manifestavit
et ideo ceciderunt sine temptatione. Sed contra
si omnis temptatio affert temptatis diffi
cultatem sed primi principes senserunt difficultatem cum
quando peccaverunt sed pena in eis processit
culpam. Ad illud dico quod non omnis dif
ficultas est pena sicut nec omnis
necessitas est pena et ideo stat quod fuisset
difficultas in statu innocentiae quia non
possent habuisse opera virtuosa ad virtus
consistit circa difficile. Sed contra non erunt
virtutes in patria vel oportet dicere quod in patria
manebunt difficultates potest dici quod habitus
virtutum ibi manebunt sed non habebunt
talem usum qualem modo habent sicut dicit
magister sententiarum 3 d. 33 et augustinus 12 de
trinitate c. 14. Ad 4m quod arguitur si angeli
mali volunt tamen movent se ad vo
lendum male vel sed bona volitione vel
mala etc. et confirmatur per anselmum qui dicit
quandocumque movent se ad volendum prius
volunt se ita movere potest dici ad
mentem anselmi quod angeli mali movent
se ad volendum male volitione bona.
Ex quo sequitur quod apud anselmum voluntas
accipitur pro instrumento et pro usu pro affectione
secundum eum de concordia c. 11 et de li. ar.
c. 8. Ideo vult dicere quod per affectionem
commodi vel iusti volens non potest aliquid
velle virtuose aut affectio est bona
licet non sit utique virtuosa quia illa non
potest non velle commodum. Sed contra potest
dici quod angeli habent affectionem commodi

coniuncta per voluntatem inseritur et quia
affectionem cum notitia movent se ad volendum
inordinate, id est ad diligendum se sine
relatione in deum et sic omnia quibus mo-
vent se ad volendum sunt bona bonitate
naturali non morali sicut patet quod omnia quibus
homo committit homicidium bona sunt naturaliter
seu naturali bonitate et sic non sequitur quod
cum firma mala volitionem precessit alia
quod distincta et mala. Ad 6um cum arguitur
si angelus malus movet se ad male
volendum quia alia volitione precedente malicia
et sic tales volitiones sunt vere quia vera
volitione movent etc. Ad illud dico per
idem quod non est inconveniens quod angelus
movet se ad volendum per volitionem que
erat virtus vel libera operatio voluntatis quia sic
omnem volitionem precessisset alia volitio in
infinitum quod non est inconveniens ponendo angelum
creatum ab eterno sed volo dicere quod volitionem
que est virtus precessit volitio que est generata
cum voluntate quod voluntas inseritur et tunc ista
notitia affectio et volitio erant opera
quod vocant virtus et tunc volendo affectionem
quomodo rectam concedo est quod volitione recta
movet se ad peccandum / sed ista recta
non est nisi rectitudo sed pro virtute
rectitudo que est affectio generata a deo si per
prius equivoce dici quod conformitas est rectitudo
conformis. Ad 7um cum arguitur aut credebat
se eternaliter puniri pro peccato vel non [illegible]
nisi quod ipse formaliter credebat quod si pec-
caret puniretur eternaliter sed non considerabat
de hoc de virtute nimis de propria nobi-
litate. Et quando arguitur si presumpsisset non pec-
casset voluisse sed nisi esset. Potest
dici quod hoc est verum si actualiter considera-
visset et praevidisset penam pro culpa ad
culpam. Ad 8um cum arguitur quod alii a primo
non habuerunt occasionem cadendi ab ipso quia
statim viderunt eum punitum quia nullo

modo pena et culpa viderunt potest
dici quod tanta attentione considerabant suas
operationes quod non attenderunt ad penam
sed tamen ad peccatum vel simul peccaverunt
primo et quod valde magne sunt eius
occasiones cadendi. Ad 9um cum arguitur quod
si peccavit aut tunc potuit peccare
sic in primo instanti etc. Dico ad primum quod in
primo instanti sue creationis potuit pec-
care sed non potuit peccasse in primo
instanti sue creationis. Primum patet quia primo instanti
sue creationis potuit fuisse voluntarium
sine peccato quia deus potuit eum creasse
cum volitione. Secundum patet quia velle non est
nisi verum futurum secundum magistrum 2 sententiarum
d. 27 et ideo verum primum instans vel
verum primus non est liberum arbitrium et per consequens
[illegible] non potuit actum malum in
primo instanti. Dico quod angelus bonus potuit
habere [illegible] actum voluntatis malum quia posito
quod deus creasset angelum cum stetisset
in congregatione aliorum [illegible] pro tempore suo
quo cum actu voluntatis sicut fuisset
hoc deo possibile tunc post tale in dicendum
possum angelum habuisse actum malum
et sic primus actus voluntatis suus fuisset
malus. Et quod fuisset primus actus et in
primo instanti sui esse et malus includit contra-
dictionem. Ad primum in oppositum cum arguitur
aut est dare ultimum instans in quo potuit pec-
care aut non si sic tunc sit illud a. etc.
potest dici quod non est dare primum instans in quo
potuit [illegible] peccare. Nec est dare
ultimum instans in quo potuit peccare et conce-
ditur quod in infinitis temporibus post quam pec-
cavit potuit peccasse et quod non est
dare minimum tempus in quo potuit peccasse
[illegible] quo aut in primo instanti [illegible]
peccare vel post [illegible] instanti [illegible]
instanti [illegible] [illegible] instanti et primum quod sunt

tempus medium tunc in illo tempore non peccavit Sed in primo instanti quo incepit peccare tunc non fuit in gratia nec per instans. Similiter non licet quod libere potuit incipere in primo instanti. Sic potest dici concedendo primum quod in quo incepit peccare et secundo licet non sit dare primum in quo peccare possit et concedo tunc quod in illo tempore medio duravit meruit et bene voluit sed quia non perseveravit ideo non pervenit. Secundo dicit alius de eadem dubitatione [illegible] 3 et ideo sunt similes de eo et de homine constituto finaliter quem ad tempus medium sed finaliter confundit totum Sed adhuc est difficultas videlicet quo incepit habere primum actum liberum quia post primum. Quarto possibile est quod ipse habuit condescendendi et volendi potest dici quod in primo instanti sui esse incepit habere actum volitionis [illegible] dei et sui quando actus quia angelus non precessit eum nisi per instans ut ita loquar non fuit liber sed naturalis et ideo per illud nec meruit nec demeruit sed isto casu stante cognovit se fore liberi arbitrii et habere preceptum et hoc et tunc post aliquam brevem horam elicuit actum liberum et tunc potest poni quod peccavit nunc quod dicere quod numquam meruit Sed ista dilectione vel volitione naturali qua dilexit deum et se fuit naturaliter non libere sed cum animalibus sed ista deservivit ideo perdidit iusticiam naturalem et de ista volitione dicitur quod voluit sed non pervolvit et ab ista iusticia cecidit et tunc concedendum est eum esse in gratia per tempus sed per ultimum tempus medio fuit in gratia Et similiter sicut prius dictum est concedendum est quod in infinitis temporibus prius potuit peccasse quam peccavit Sed de facto fuit certum tempus medium instans creationis et instans lapsus i. illud instans in quo incepit labi .. Ad 2m quando probatur quod angelus potuit

peccasse in primo instanti quia post meruit in primo instanti sue creationis potest dici negando sed bene est quod prius tunc incepit .. Ad 3m quod cum prius consistit potentia [illegible] quia dico quod conversio non [illegible] quia ad conversionem potentiam [illegible] in illo [illegible] requiritur .. Ad 4m quando probatur quod non potest peccare in primo instanti sui esse per causam de creatione [illegible] dico quod [illegible] est per potentiam non peccat Sed quod non peccat non potest peccare in primo instanti sui esse .. Ad 5m quando arguitur angelus in primo instanti habuit perfectam cognitionem [illegible] quod non Sed tunc incepit habere dilectionem et cognitionem et dico creatus in cognitione quia in instanti creationis habuit omnia requisita ad principiandum ipse actus condescendendi et diligendi .. Ad 10m probatur quando dicitur quod angelus magis recedit a iusticia quam habuit dico quod sic sicut supra dictum est quia a iusticia naturali licet forte magis recedit a iusticia morali que est libere iuste velle et concedo quod fuit debitor illius iusticie quia sicut voluit caute a [illegible] ita debuit libere continuasse et perseverasse et tunc fuisset confirmatus cum aliis .. Ad 11m quando queritur quando apparent dictum est / et in hoc finitur lectura magistri Roberti Olkot ordinis predicatorum super sententias. Deo gratias .. [illegible]

[illegible]

terminum quemlibet creatura rationalis ad finem
deo factam sive in caritate sive cont-
ra caritatem possit in statu isto primus
complere preceptum dei finem/ et arguo probo
quia non est quodlibet finem caritatis rationalis acceptat
deus ad vitam eternam quamdiu est extra caritatem
sed apparet nec est caritas manifeste in caritate
finem deus acceptat probo quia finem
caritatis displicat non acceptat deus quamvis
sit in caritate quia sic sequitur deus acceptat
istam animam ad vitam eternam ergo vult ipsi
dare vitam eternam patet oppositum valuit
ab eterno et eternaliter valet oppositum
ergo ipsam non acceptat ad vitam eternam
sed ergo quod non quodlibet finem factum in caritate
est deo placitum ¶ Quarto arguo sic
quodlibet ad quod rationalis creatura tenetur potest
adimplere sed quemlibet creatura rationalis sive fuit
in caritate sive extra tenetur complere placitum
dei finem ergo sive fuit in caritate sive
extra caritatem ipsa potest complere consequens
arguo patet quia non tenetur ad aliquod impossibile
et maior patet quia ad hoc facta est ut
patet per magistrum ¶ 2o distinctione prima et per illud
2o [illegible] et capitulo prima [illegible] quod
cum protestatione pono aliquas conclusiones
prima est quod quilibet motus finem sive predestinati
sive reprobati ex caritate procedens deus
acceptat ad vitam eternam illi conferendam
[illegible] patet de predestinato quia meretur predestinatus
potest mereri apud deum potest vitam
eternam ergo potest illam mereri per finem ex
caritate procedens et in merito deus accep-
tat ad vitam eternam quod patet quia non in
[illegible] finem [illegible] alias [illegible] et patet ex
premissis quod [illegible] relinquitur [illegible]
[illegible] sed de displicendo et reprobo
existente in caritate patet quia deus equaliter
et equaliter acceptati deus equale
premium [illegible] sed displicet et

salvandus potest esse equaliter bonus in valore
et in gratuitis acquisitis et infusis et in
operibus et sic equaliter acceptari dignus
ergo potest equale premium promereri sicut salvandus
potest mereri vitam eternam ergo et displicens [illegible]
patet quia alias videretur deus personarum acceptor
¶ 2a conclusio sit omnis actus finem in displicente
[illegible] eternum [illegible] constitutus et ex
caritate procedens deus acceptat ad
vitam eternam sed [illegible] sive predestina-
ti sive etiam reprobati finem deo conditum
ex caritate procedens est actus talis [illegible]
[illegible] patet quia alias non [illegible] aliquem actum
acceptaret deus ad vitam eternam [illegible]
patet quia non recta dictat deo esse finem
[illegible] ex caritate procedit est [illegible] ergo [illegible]
sed dictat non quia est actus reprobi
et non habet qualitatem [illegible] bonam
ad hoc requisitam ut sit meritorius quia
reprobum non sit actus electi ¶ Contra
quia [illegible] sed non actus unius bonum et
[illegible] minus bonum deus acceptaret
ad vitam eternam et deus non acceptaret
actum magis bonum et [illegible] magis
bonum quod est [illegible] quia patet quod potest in
displicente sit magis bonum et meritum
actus eternalis ex caritate quam predestinati
ergo si illum et actum in predestinati
deus acceptat ad vitam eternam
et non displicentis nec actum displicentis
sed [illegible] ¶ Tertia conclusio nullus
finem deus acceptat ad vitam eternam
quod non est iustum habere vitam eternam sed in
displicente iustum est habere vitam eternam
quia ad est [illegible] eternaliter valitura ergo
in displicente deus acceptat ad vitam
eternam ergo nec displicentem [illegible]
[illegible] [illegible] nullus finem non
deus acceptat ad vitam eternam [illegible]
premium vitam eternam sed nullus displicens
finem premium est vitam eternam [illegible]

bo[nus] patet quia non est premiandus qui non premia-
bitur sicut nec est dampnandus qui non damp-
nabitur ¶ Ad primum pono paritatem pro-
positionis quod est iniustum secundum puram iustitiam quod
non est iniustum secundum eternam dei presentiam patet quia
sit Sortes dampnatus et tunc sit in tali tempore sunt
iniustum est Sortem dampnari secundum dei presentiam id est
decessit preteriit Sortes finaliter iniuste et dam-
nandus secundum tunc dignum est secundum puram ius-
titiam quod Sortes salvetur id est Sortes est talis
quod si moreretur instanti illo deum iuste
secundum puram iustitiam ordinatam conserva-
re vitam eternam ¶ 2a aliud est in-
iustum secundum puram iustitiam quod tunc iniustum
est secundum eternam presentiam dei patet quia Sortes dam-
nari in casu posito ¶ 3a quod conclusio
dicit quod aliquid est volitum secundum puram iustitiam
quod non secundum eternam dei presentiam et conse-
quenter quod aliud est dignum et indignum
¶ Secundo sequitur 2a ipso quod aliquid est
iniquum dei secundum puram iustitiam ut animus
secundum puram iustitiam et tunc aliquid est vel
secundum eternam dei presentiam ¶ Ad formam
argumenti quod dicit nullus premiandus est
quod ad minorem dico quod aliquis dampnatus
sit est in tali tempore iniustum est habere vitam eternam
secundum puram iustitiam et dico quod non apparet
adeo volitum et eternaliter volitum
quod habeat vitam eternam secundum puram iustitiam
dico quod ipse adeo iniustum quod non sit in
habere iustitia meretur ipse secundum audientiam
dei habebit vitam eternam tunc non est
iniustum ut adeo volitum quod a dampnatis
nandus habebit vitam eternam ¶ Ad
2m si sicut sit Sortes secundum puram iustitiam habere
vitam eternam ad 2a conclusio ista est falsa
cum habeat ad se legem divinam na-
turaliter quia nulla lex dicit et ideo
id quod deus vult sed deus vult Sortem

Sortes non habebit vitam eternam quia vult
se legem divinam quia ubi lex habeat et
lex divina continet dominum habere istud
illa lex habet vult premium iniusta quare
per Augustinum de spiritu littera capitulo 29
ubi dicit quod lex habet si legi divine contra-
veniat iniusta est ¶ Ad 1um dico quod ista est
apparens deus vult habere Sortem non habere
vitam eternam et deus vult habere Sortem vitam
eternam secundum puram iustitiam vel quod Sortes est
acceptus deo ad vitam eternam secundum puram
iustitiam et non est simpliciter acceptus deo
ad vitam eternam dico ergo quod secundum puram ius-
titiam iustum est Sortem habere vitam eternam
et habet de lege divina et quod dicit
quod non sit nisi lex divina vult in omni
in quod deus vult contradico et dico quod deus
non vult apparenter quia non vult Sortem non
continue vitam eternam ¶ Ad 1um quod
quamvis non dicit quod ut sequitur est dico
in premiando sit duo complectens dico patet
minor quia in premiabilis id est in premia-
bilis id est dignus premiari si propositio accipiatur
et falsa sed aliquid premiandus acceptat deus
quod non premiabit est istam minorem est
vera et in propositione si 2a accipiatur est vera
et ergo falsa et accipitur ad peccatorem
damnatus et ista ¶ Secundo sequitur quod deus sit in
ista quod 2a sequitur quod habere possit aliquid est carum
dei et acceptum deo quod deus non
acceptat ad vitam eternam simpliciter
sed secundum puram iustitiam et aliquid est iniquum
deo et aditum deo cum tamen deus
vult dare premium vitam eternam et quod ac-
ceptat et predestinavit ad vitam eternam
¶ 2a quamvis quod premiandus non sequitur
deo meritorium vite eterne opus est
meritorium quod deus acceptat id est ad vitam
eternam et conferendo ita quod non vult sit
meritorium in deo acceptatio id est ad vitam

6a
9
7a
ad 2m
9

[illegible] nisi [illegible] ad apud [illegible] non [illegible]
[illegible] primarie vel [illegible] acceptationis id est quod [illegible] primarie [illegible]
[...]
etiam [illegible] ergo [illegible] potest [illegible] apud
[illegible] viatore [illegible] non [illegible]
[...]
[illegible] apud [illegible] acceptatio [illegible]
[...]
[illegible] primarie [illegible]
[...]
et [illegible] non [illegible] 2º arguitur si [illegible]
[illegible] acceptat [illegible] sit [illegible]
[...]

[illegible] finis [illegible] deus [illegible] acceptat [illegible] debitum [illegible]
[...]
[illegible] acceptat [illegible]
[...]

holcoth
videas [illegible] allegat [illegible]

[illegible]

acceptetur, quia in tali actu est dispensatio secundum
quam deus ordinavit aliquem actum esse
acceptatum. Contra arguitur 3° arguo sic: quantumcumque
peccatum quod tamen vel sit ubi dicit 3 distinctione
dicit quod in lege non potest tempi dum vos secundum quod conti-
nuatur in ipso tunc secundum non et tunc idem
dicitur nulla pena debetur peccato non quia
deus vult ipsam esse debitam, quia si non
sit voluta a deo esse debita, secundum peccata
ipsa esse debita non esse. Et prima quod ita
pena est debita peccato sicut est quod ita
quod primum debetur iusto secundum primam causam
est simpliciter malicia peccati quia posito
per impossibile quod deus non vellet, nec vellet
punire peccatum adhuc si peccatum esset commi-
ssum propter penam sibi debitam. Eadem igitur
in libro de predestinacione preciso sed in pri-
ma sic: sicut enim quis in adam
et eva sicut in preiudicatione mortem dam-
nationis sed non ex condicione divina iam
sed ex debito pene ex debito maledic-
tionis pena eterna gehenne debetur,
sed non sit est demissio et primus debito
eadem statu plus addit non commissio nisi
debito tamen. Sed deus iuste iudicans
caritate non debetur; non ergo sequitur quod
deus sit ita demitti. Contra dicitur in quest-
ione secunda quod in primo quidem supplicium sententiam
de mortali non invenit vita eterna de con-
digno sed ex deo in mora ... 3° quod est
non obstet primum malum supplicium quod est caritas de-
acceptat deus ad penam eternam primo simpliciter
primo dicitur 2 distinctione questione 1a ex quo utrumque de quo
non est ex fide est peccatum non ita intelligi
est ut quod alii infidelibus et ceteratum
est peccatum secundum omne quod sit tot quoniam
edificat ad gehennam. 2° si tibi
opera aliquorum boni et meritoria sed contra
caritatem sunt peccata aut ergo mortalia
aut venialia, non primus, quia tunc ipsi
punit sine caritate, nec peccatum quod est mor-
te et esse mortale quoniam sunt
sanctissimum mala, quia quod in quo
peccato peccatum adulterii vel altum quia quod

erit peccatum aliquod sunt est pena quia
aliqua talis opera vel aliquis tales sunt
utpote dare elemosinam et quod et si sit vena-
lia adhuc sequitur quod talia opera dicit in
fine ab aliquo peccato quod aliquando fuit
esse venialis ut eiusdem datio retempore
aliquo condempnari ... ut prius de peccato
mortali, quia quelibet pars talis peccati ve-
nialis est major quam deus dicitur clerico
2° articulo de imperio de ... dicit ...
et ponitur in decreto de penitencia distinctione in
fine quicumque non habet caritatem eum permittere
adminuere plures et vincere parem et
ut necesse ... passim legitur sive
sanguine flammas propriam vel bestias
et ipsam ante fiunt gehenne nullos
ac in culpa fuit ... laudabile est pa-
tria non cum dicit potius incline si fuisset
ut negando ... vel ... patre etc. Er-
go quod non obstet primum quod caritate factum
deus acceptat ad penam temporalem vel eternam.
Contra ipsum sum arguitur primo per augustinum
contra iulianum ... ubi sunt quoniam opera
facta sine caritate sunt aut bona aut mala
si mala ergo sit peccatum, si bona ergo bonos fructus
faciet arbor mala quod dicit non posse veritas
ipsa dicit in evangelio per gloriam ... 6°
... sit quoniam omnes fuerunt vel est vel mercedem aut
amat deum aut sive ... C 2° arguitur si
non omnis actus in peccato mortali factus sit peccatum
ergo et ad actus in peccato commissi non sunt
peccati eterna digni quod est falsum et contra glossam
ad ... 2 ... illud omnes peccaverunt et egent
gratia dei et in ... primum mortale, sed in
primo ubi ait vultis impii non gratia sed
debetur et per quos ipse sine merito pena
C 3° arguitur per ... ... peccatori
autem dixit deus ... ubi ait laudem
quem si ... putet tamen ... dicitur impio
prohibet deus ne lingua laudando presumit
tui advenias prava gratia non intelligit
laus quam adpromam sed alibi ... deus
si ergo laus dei sit peccatum ergo ... deum

vnitur contra illud secundum prius actus. ¶ Secundo principaliter
dico quod sicut vbi opera facta extra caritatem non valent
sunt ad vitam eternam obtinendam, unde actus
sic facta facere non potest alterum malum secundum
actum alium factum vt non male faciens ad
penam potest facere alterum talis. ¶ Ad tertium dico
quod consequitur interest quod multis impiis eo quod impiis
non gloria sed pena debetur. ¶ Ad quartum dico quod
talis actus quamvis est peccatum in eum [illegible]
sit per accidens est notabile malum et [illegible]
[illegible] inter [illegible] secundum [illegible]
[illegible] et [illegible] non [illegible]
[illegible] ne scandalizetur audientes et in
[illegible] predicatores quia secundum [illegible]
[illegible] ut [illegible] contempnatur.
¶ Secunda questio vtrum [illegible] sine caritate ex
[illegible] accipit ad vitam eternam [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] dicitur
[illegible] sicut [illegible] liberi arbitrii ad bonum [illegible]
[illegible] caritate non [illegible] ¶ [illegible]
[illegible] ad [illegible] vz. si [illegible]
[illegible] ita ut [illegible]
[illegible] plus [illegible]
[illegible] caritate non [illegible]
ad vitam eternam [illegible] ¶ [illegible]
[illegible] actus [illegible] bonum et in peccato si [illegible]
[illegible] patitur penam remissionem
in [illegible] bonum [illegible]
[illegible] actus in peccato [illegible]
[illegible] et [illegible] in [illegible]
[illegible] in [illegible] et [illegible] augmentum [illegible]
[illegible] talis actus [illegible] ad vitam eternam
non augmentandam et [illegible] ad vitam
eternam ¶ Secundo [illegible] baptismi
peccato mortali et [illegible] et [illegible]
[illegible] baptismi [illegible] a pena
et [illegible]
[illegible] reddit effectum baptismi.
¶ Tertio [illegible] in peccato mortali quod [illegible]
religionem et [illegible] et
[illegible] sicut [illegible] [illegible]

[illegible] facta in mortali [illegible] actus [illegible]
[illegible] in mortali augetur [illegible] vite eterne
¶ Secundo [illegible] actus in peccato mortali [illegible]
[illegible] acquirit bonum [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] actus [illegible] et [illegible]
[illegible] actus [illegible] ad vitam eternam [illegible]
[illegible] tali [illegible] actus [illegible]
in peccato mortali valet ad vitam eternam
¶ Ad primum dico quod sicut [illegible]
[illegible] ut [illegible] baptismo
penam et [illegible] quod [illegible] non
patitur in [illegible] remissionem penam
[illegible] dico quod [illegible] non sunt in [illegible]
[illegible] actu [illegible] non [illegible]
[illegible] actu [illegible] remissionem
penam [illegible] et [illegible] ¶ Ad [illegible]
[illegible] quod [illegible] bonum actus
[illegible] in peccato mortali [illegible]
[illegible] actus [illegible] augmentum
[illegible] et [illegible]
[illegible] augetur [illegible]
[illegible] in peccato
mortali [illegible] vite eterne [illegible]
[illegible] vite eterne [illegible]
[illegible] actus [illegible] actus
[illegible] et [illegible] augetur [illegible]
[illegible] et non [illegible] est [illegible]
[illegible] ampliare [illegible]
[illegible] ¶ [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] ex [illegible]
[illegible] bonum [illegible]
[illegible] sicut [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] sicut [illegible] bonum [illegible]
[illegible] ex [illegible]
[illegible] bonum
[illegible] ex [illegible]
[illegible]
[illegible] sicut [illegible]
[illegible]

pt ci subuenire pape ne tales paup
moriantur et tale opus sit ipi eque et
ubi ecce ge ¶ 2o ad opus caritatis opus
pt multa delibac ipi sine mod. intro
ionis fuit agendum ut no ppt utile
ul delectabile utpote ioimirat quadra-
ginta alicui esse ul placato fundi ad iniquis-
tam uiuit et quia talia no videtur
opa bona moralia eque ¶ 3o quamquam
pt uirtute moralia acquire pt opus
bonum morale facere sz ad opus contra
caritatem tamen ge aut pz qz ad inducti
pt in capite quarto pruelis et bellalis
et quamuis et tamen e opus caritatis pars
p copiositua ice ¶ 2o ad opus contra
caritatem pt multa opa pricipe ppt deum
ut p copiositua qz pt dac itenaque
no dacet nisi ppt deum pt ex choris
pias dare et multas subsistentias promissas
quas no piperet ni ppt deum quod ¶
quito quamquam pt elicere actum qui no proprie
e moralis bonus sz actus indiuerso
iut sz malus malicia procedit e bas
gitiute pt elicere actum bonum mo-
ralem patet p sequentem dictum pt est
de aliquo opus contra caritatem qz ne-
cet ad opus caritatis sunt ppt iniquipsoz
uiuit et delectac et actus no uir-
tu deus uet e malus qz tali opus
contra caritatem quotuis actu pro
delectato pitaret qd e minus dicta
ge e actus bonus moralis ¶ 6o
quinque pt se disponere ad gratiam pt
elicere bonum opus moralis ¶ opus
in peccato pt se disponere ad gratiam co-
gitatio de vilitate peccati et de rei
pientate et uanitate mundi et de
bonitate dei et quod ¶ contra quinque
ista arguit p aut. bonus pacy
primo sit omnis actus in eo qui caritate
elicit ul elicere pt e malus ut

ut delectatus si malus no e bonus moralis
sz in bonitate mali sine delibatus tunc ic
actus no sz relatus in finem ultimum et de-
bitum ge no no sz e bonus moralis quod
pz p aug. contra pelagianos l. 7o quippe
sit ab omnia et no sit ppt deum sed illud
qd sui debet uera spiritualia precipit et si
affectu uideat bonum ipso uero fuit
pecm sz aug p. p. aug. de ciuitate dei in fine
ubi loquitur de uoluntate peccati dicit qz ?
deficiens ius pcia facta e ancilla pro
affectionis ut est alius quod ut cum
nt ad ea ut ad ppt deum sz ppt tu me
ppiunt et p quos no e bonus moralis ¶
2o opus contra caritatem utpote infi-
delis no pt uirtutes morales accipere
ge nec actus bonos morales elicere
quia tz ad actus eliciendos exactibus si
elicere tales actus et uirtutes tales ac-
quirere eque sz aug p. p. aug contra
Julianum ubi loquitur de Julianis qui
neo pt ayt differens in no e ut
uera actus pt auarus pruidere qua
tegitur quia pratisper et auarus
iusticia quia dapton meta simile
qua ut quoque quia usurpat ali-
ena et auarus temperantia quia luxus
sumptuose e tegebent appetens et pau-
ter pulsus dicat gratia pipiat
ni depipiat no cum sz aug ei de
respicit ppos qd fuit sz ppt ge ¶
iusticia qz no facit ppt debitum finem
ut ppt deum p ppt que ? admittunt
despiciunt fame p abstinet auerens
no ppt dei sz temperantia qz no facit
ppt deum quia sumptuosa z sumptuosa
abstinet pt auertere ne laudes
et expensas pcat et dedisse utilius
et tamen dicimus dum in illis
no pe dinitas pt uera superat et
pulchritudine uirtutum quia quasi d-

sit maior intensio et perfectius cum instanti
dei gratiali ad peccati suppressionem tamen et g[ratia]
non incipit sed. ¶ Ad 4m non quia tamen
dico quod non sit penitentie prima gratialis secundum quod
dispositive tamen sed sit pene secundum quod et ipsi
dixi quod 4o. quia non est maius deffectus et hoc
sit dicitur in peccatore ipso dispositis ad
primam in 1o dicto confert gratiam et tamen
peccator incipit primus in non sit contra dictum quod
actu bono meritorio. ¶ Ad quintum dico in
quo est contra quia nullus sit bene unire ut
velle meritorie sine gratia dei vel sine
peccato vel forma ipse peccaret in multis
tamen habet tamen sit in sit sine merito
bona moralia. ¶ 6o quo in ad maiorem

·G· q·

finis contra caritate exigitur dicitur ac
ceptat ad remunerandum contritionem
pro remissione pene temporalis vel gratia
ita in quibus gratiam sit ad satisfactionem de peccato
suis confesso sed ad opus quod gratiam et si
tunc primam commutatur a peccato ante
redditus habet sufficiens et tamen talis. sed
ut [illegible] peccati temporalis si non fecerit quod
opera tamen si tanta fuerit posset sufficiens
pene satisfacienda quanta est iam delicta
sed in tamen fuerit plena satisfactio
et per consequens remissio pene temporalis cum
in 4 sententiarum d. 21 q. 6 ubi dicit

de peccato mortali

quod opera sit facta sine gratia valent
ad futuras tollendas supplicium ¶
[illegible] propter confessionem contritum in si quis
[illegible] cum cadit in mortem quod non quidam
[illegible] confessionem sibi iniunctam pene
penalis [illegible] satisfecerit in
mortali [illegible] cadat in
mortali [illegible] implebit de
iniuncta confessione vel [illegible] mor
tali et [illegible] vel [illegible] vel [illegible]
non implebit preceptum confessoris ¶ [illegible]
[illegible] articulus si per bonum actum gratie

·q·

[illegible] quod [illegible] opus dicitur [illegible] in gratia
sit in [illegible] quia aliqua quod gratia
quod per quantumcumque bona opera [illegible] gratia
[illegible] absolutionem a culpa et a pena
[illegible] peccati suis commissa reddidit in eo
qui [illegible] penitentie opus in gratia
[illegible] cadit [illegible] in mortem
commissum [illegible] bonum sit ad satisfaciendum
de peccato suo confesso quia [illegible]
[illegible] peccato [illegible] precessit
gratiam tollebat. per gratiam quod fuit [illegible]
[illegible] gratia que fuit reddita [illegible]
et [illegible] peccatum ¶ 3o articulus per [illegible]
[illegible] q. ubi dicit quod opus in mortali non
sit satisfactorium de peccato [illegible]
[illegible] facit [illegible] incipit
et in [illegible] qui tunc re
[illegible] vitam [illegible]
[illegible] vitam [illegible]
[illegible] q. d. [illegible]
[illegible] ¶ Ad [illegible] dico quod

·E·

[illegible] diminutio [illegible]
pene [illegible] remissio [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] quod [illegible]
acceptat [illegible] factum in gratia
ad [illegible] pene temporalis [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] remissio
pene temporalis et [illegible] factum
[illegible] antiqua [illegible]
[illegible] per opera [illegible]
per nulla in [illegible] remissionem [illegible]
¶ Ad [illegible] dico ad [illegible]
[illegible] peccati [illegible]
gratia pene remissio non [illegible]
[illegible] peccati [illegible]
[illegible] valet [illegible] ad [illegible]
[illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] in [illegible] pro [illegible]

q(uod) pecc(atu)m sit maior offensa (contra) talem q(ue)
no(n) est recip(iens) q(uia) tunc (com)ming(ens) parens si fuisset
in statu innoce(n)tie p(ro)pt(er) (contra) ea(m) fuisset in
pecc(at)o q(uo)d no(n) est nec(essari)o (quia) lic(et) pecc(atu)m sit pena
(contra)r(ia) no(n) t(ame)n equale pecc(atu)m e(st) pena (con)tr(ar)io (con)tin-
g(er)e. Ad 3(m) dico q(uod) n(on) in(con)ve(n)i(en)t q(uod) (com)mo(do)
i(n) m(ortali) no(n) (con)fessus no(n) p(otes)t satisfac(er)e deo
p(er) o(pera) q(ua)s ad (con)tingit pro pecc(at)o
q(uia) req(ui)rit(ur) q(uod) de aliquo tali pecc(at)o h(ab)eat
ne(n)tia(m) p(ro) (con)tra q(uia) (est) i(n) q(ui)b(us) (con)sid(er)a(n)t(ur)
no(n) est adh(uc) q(uia) ibi sit loquens de satis-
factio(n)e q(uod) sit p(ro) mortali p(ro)p(ter) (con)fess(ionem). Sed
(con)tra ... ar(ticulus) p(re)d(ic)ta re(min)endi p(ro)
pecc(at)o no(n) p(otes)t satisfac(er)e deo n(on) p(otes)t
satisfactio(n)em qui est ... et tal(is)
e(st) bonus moral(is) n(on) (con)venit et n(ost)r(u)m ...
p(otes)t ... ut p(ro)ponit(ur) ... i(n)ferret
q(uod) ... debet ... p(ro)p(ri)a ...
... sicut ... de ...
qui ... ut sanctificabit(ur)
... possit ... n(ost)r(u)m
... no(n) debe(n)t q(uod) ... sunt
dic(it) ... 2(m) si aliqu(a) op(er)a i(n) pecc(at)o
... fac(it) ... bo(n)i meritoria
no(n) dimissio(n)is pene ... ut p(ro)
... ut dimissio(n)is pene
... no(n) est ... ad suppliciu(m)
tollerabilius ... quia i(d) suppli-
ciu(m) ... debitu(m) ... finitu(m)
infinitu(m) no(n) finitu(m) ... p(ro) multiplicatio(n)e
talium op(er)u(m) ... no(n) debet(ur) ... supplicij
... infinit(um) ... infinitudi(n)e
p(otes)t meritoria aliq(ui)s bo(n)i ... ut p(ro)
Aug(ustinus) ... dic(it) ... ubi dic(it) ...
q(uod) ... no(n) d(icitu)r ... sicut impij et ...
... impij in ... sunt
ut ... op(er)a ... ut ...
... q(uod) ibi ... laboravit ...
et ... ...
sicut ... no(n) est ... ut op(er)a
... ...
... ... in ... et ...

... ... dicit
q(uod) mag(is) ... dic(it) q(uod) talia op(er)a
no(n) p(ossu)nt meritoria aliq(ui)s bo(n)i. Ad ...
... ut p(ro)b(atu)r ... et ...
p(ro) ... d(ic)o q(uod) ... et ...
sicut ... in pecc(at)o ...
... ... ad ...
... q(uod) ... tangit mar-
tini ... sicut ... ...
no(n) p(er) ... et ... no(n) p(otes)t qu(od)
in pecc(at)o possunt satisfac(er)e de aliis de
q(ui)b(us) (con)triti et (con)fessi fuissent. Ad 2(m) dico
q(uod) aliqua op(er)a facta in pecc(at)o possunt
e(ss)e meritoria dimin(utionis) pene t(em)p(or)alis et
ad Aug(ustinum) ... q(uod) ... ang(elus) q(uod) talis ...
... no(n) debebat(ur) talib(us) ...
illa que faciebat ut ... ...
... quia ... ang(elus) ro-
mani ... sunt op(er)a ...
in ... ... et ... op(er)a
que ... sunt faciebat no(n) ...
bona moralia ... mala et ...
p(er) ... qui ... ...
... ad malu(m) finem no(n) ...
op(er)a bona moral(ia) et ... no(n) merit(oria)
... op(er)a talia ... q(uod) ...
alia op(er)a fac(it) ... sunt
et ... debet ... de-
... Contra 3(m) ... sacr(amentu)m ...
q(uod) ... debet ... no(n) ...
... pene ... ...
... ... et ...
no(n) ... p(otes)t mag(is) ... op(er)a
... pene ... q(uod) no(n) ... aliqua
... sicut ... ...
... mag(is) ... ...
... ...
... ...
... ...
d(ici)t q(uod) ... ...
... mag(is) ... ...
... et ... ...
... ... et q(uod) ...

ples et augus quam ex opposito respondetur quia
for habet eligere magis unum penalium et
in contrario quia vel alterum qualitercumque per
centum annos et horam quam unum solum
centum annis in delectatione magna quod sit
sit a delectatio quia forte mallet eligere
per solum centum annos quam unum in hoc pe-
na per centum annos horam quoniam aliquis est pe-
na ymaginabilis et possibilis quod pena ho-
re in diuinis faciet magis malam rem magis
fugienda quam delectatio a per centum annos eli-
genda et non est in tantum hora amplius
ponam forte faciam magis fugiendam ipsa
illa pena data diuinis in perhorrendum
fugienda ergo non est perhorrenda et magis fugienda
quam sit a delectatio diuinis per annos
eligenda ergo data forte oppositum habet a
delectationem per solum centum annos et non
ultra unum vel non habet et ultra unum
per horam tunc tamen debet eligere ultra unum
per horam et non habere a delectationem
[illegible] aliqua pena tanta ymaginabilis et
possibilis in [illegible] quia homo preeligeret per
unam horam vellet unum [illegible]
[illegible] pena et in magna
[illegible] admittenda illa magna pena
per horam et plus quam mittendum non est per
unam horam quia pati aliquam penam
[illegible] ergo admittendum non est per-
unam horam habet [illegible] pati
[illegible] quantumcumque magnum
penam ad prolongandum vitam per paruam
horam [illegible] quantumcumque modicum [illegible]
[illegible] ut [illegible] ipsa forma aliquis
est pena possibilis vel ymaginabilis sed
tamen fugibilis quia [illegible] gaudio
et illa quam plus fugibilis quia [illegible] per centum
annos et horam diuinis quam fugibilis
et a gaudio et non est perhorrenda est
plus fugibilis quam [illegible] quod
[illegible] tale non quam plus fugibilis
quia [illegible] pena per centum annos et horam
ergo data [illegible] respondetur [illegible] probanda

¶ 3° si unum infinitum est sit fugiendum fugiendum
est non est unum in non est sit infinitum fu-
gibilis quo est [illegible] quia quanto est malum
tanto fugibilius sed solum finite est malum
[illegible] quam bonum in [illegible] finite bonum ergo
sed [illegible] sit quod si non est sit in
finite fugiendum et tamen pena [illegible] est tantum
finite fugibilis in aliqua [illegible] et finita pro-
portione non est est magis fugienda quam pena
[illegible] et aliqua pena [illegible] sit est magis
fugienda quam non est est fugienda ¶ 3° contra
[illegible] per partem a pena [illegible]
eligere [illegible] pedes ergo [illegible]
finite et [illegible] sit in in maiori
proportione quam magis fugibilis [illegible]
pedes quia pena quam est forte est magis
fugibilis quam non est forte. ¶ 9° non magis
homo habet fugere mutari in azinum quam
non esse sed per aliquam penam [illegible] sit
homo vellet mutari in azinum ergo non
magis habet [illegible] fugere illam penam
[illegible] quam non est maior [illegible] quod
infinite habet homo fugere mutari in
azinum [illegible] est homo esset solum
magis bonum quam esset azinus in aliqua
proportione et [illegible]
[illegible] toto [illegible] quanta [illegible]
azinum et [illegible] ¶ quinto arguitur per
[illegible]
[illegible] bonus [illegible]
[illegible] non fuisse quia in maximis penis
[illegible] qui [illegible] non est sit
[illegible] bonum et malum facti [illegible]
[illegible] sit est peius
est quam non esse et sit esse est peius ¶
6° arguitur [illegible] Augustinus in [illegible] qui
incipit [illegible] qui [illegible] est [illegible]
[illegible] ubi sit ait si [illegible] non [illegible]
in penam et [illegible] vellet [illegible]
[illegible] non esse
[illegible]
fuisse natum [illegible] sit [illegible]
[illegible] non esse quia [illegible]

infusione divina constructoris [illegible] &
[illegible] ultra q̄ ē ubi demonstrat̄ q̄ mag̃
apprehendit et s̄ ponit̄ in opere [illegible] nō ee
[illegible] [illegible] [illegible] ¶ contra gen̄ [illegible]
2am et 3am ar̄ [illegible] et [illegible] [illegible] sic pt
[illegible] aliquam nō valent quilibet [illegible]
q̄ nullo pacto pt quis [illegible] nō ee
[illegible] pt ar̄ q̄ ee [illegible] et [illegible] nullo pacto
pt quis eligere nō ee qui [illegible] [illegible]
get [illegible] aliquid [illegible] [illegible] [illegible] q̄ uel
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nō [illegible] melius
ee nō pt g° pt velle nō [illegible]
[illegible] nō q̄ iste qui vellet ad eligere
[illegible] eligit q̄ [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible] ee nō pt
qui nō [illegible] g° pt velle eligere [illegible]
nō pt ¶ [illegible] ar̄ [illegible] [illegible] [illegible]
pt [illegible] qui [illegible] [illegible] [illegible] et
pt in [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
eligere nō ee [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] eligere nō
ee quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] velle
eligens eligit [illegible] [illegible] [illegible]
ad [illegible] nō [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] nō ee [illegible] [illegible] eligit
[illegible] [illegible] [illegible] g° male eligit
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] ar̄ [illegible]
ar̄ ad [illegible] [illegible] [illegible] pt [illegible] malum
[illegible] aliquo bono [illegible] et ad [illegible] [illegible]
omni bono [illegible] et [illegible] bonum [illegible]
[illegible] ee [illegible] aliquo bono [illegible]
[illegible] bonum [illegible] g° [illegible] [illegible] [illegible]
ee ¶ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pt
mag̃ [illegible] [illegible] nō ee et nō ee pt mag̃
[illegible] quia ad [illegible] nō [illegible] [illegible]
g° [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] et [illegible]
pt ee in [illegible] [illegible] [illegible] mag̃ [illegible]
et eligere [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
ee in [illegible] [illegible] quia ultra [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] nō [illegible]
q̄ [illegible] pt [illegible] nō [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

quia totum bonum ee [illegible] pt [illegible] [illegible]
quia ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
lege [illegible] [illegible] [illegible] et ad [illegible] mag̃
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nō [illegible]
[illegible] g° mag̃ [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quia ad [illegible] [illegible] [illegible]
g° [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ultra [illegible] ¶ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
pt mag̃ [illegible] quia ad [illegible] pt [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] eligere
[illegible] aliquid [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] pacto [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pt [illegible]
[illegible] plus [illegible] [illegible] [illegible] ee in [illegible]
quia [illegible] nō ee ut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] in [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] nō pt [illegible] [illegible] [illegible] g° [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mag̃ [illegible]
et nō [illegible] [illegible] [illegible] nō pt [illegible] [illegible]
g° et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ee in
[illegible] et nō [illegible] [illegible] [illegible] nō ee [illegible]
[illegible] nō pt [illegible] [illegible] [illegible] nō [illegible]
[illegible] g° [illegible] [illegible] nō [illegible] [illegible]
¶ [illegible] pt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ad nō [illegible] [illegible] nō [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] g° mag̃ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quia nō [illegible] ¶ [illegible] pt [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] g° [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pt mag̃ [illegible]
[illegible] [illegible] quia ad [illegible] [illegible] [illegible]
pt [illegible] [illegible] quia [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] pt [illegible] [illegible] pt [illegible]
et [illegible] [illegible] bonum [illegible] pt [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ubi [illegible] q̄ mala
voluntas nō ē mag̃ [illegible] quia [illegible]
[illegible] ē bona et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ubi [illegible] [illegible] nō ē mag̃

mala quia, 4a que multum dat mirari est ista
scilicet primitus quod deus non potest facere tam bonum
quin peccatum est malum simpliciter. Principaliter quod ipse
deus non vult nisi malum quia ad deum
bonus est bonum prius pertinet. Et aliquando
sequens in peccato mortali quia numquam fuit
aliquid pro bona simpliciter. Secundo quod [illegible] pro non
fuit tam bonum quod malum sit. Quodcumque
peccatum [illegible] secundo quod ita pro non fuit
tam bona quam malum est peccatum quod est
contra Augustinum et [illegible] dicit [illegible] c. 8 simpliciter
secundo quod prius pro non fuit satisfactio sufficiens
pro peccatis contra Augustinum [illegible] c. [illegible] ista
fuit contra ipsius duas conclusiones. Quarta conclusio est
quod nulla finita potest creatura rationalis produci
[illegible] quia si talis actus posset a creatura
[illegible] et [illegible] potest [illegible]
[illegible] et [illegible] in eodem [illegible]
[illegible] actu et [illegible] actu [illegible]
[illegible] perfectus et [illegible] perfectior
[illegible] actus et [illegible] ista [illegible]
[illegible] in eodem quia nullus productus
requirit aliquid [illegible] compositum et
secundo quod [illegible] actus infinitus et simpliciter
[illegible] impossibile quia patet quia si potest
[illegible] actus infinitus et simpliciter [illegible]
non potest maximus gradus et [illegible]
ille est infinitus potest [illegible] actu [illegible]
[illegible] patet quia potest ille actus a. et [illegible]
[illegible] [illegible] a [illegible]
[illegible] b. ergo b. non est maximus
[illegible] qui [illegible] in [illegible] et [illegible]
actu [illegible] actus in
[illegible] ergo est maior [illegible] actus [illegible] a.
[illegible] et potest [illegible] gradu
dato. Contra istam conclusionem [illegible] quod [illegible] non
sit in [illegible] [illegible] volo quod
[illegible] patebit in hoc [illegible]
et [illegible] sufficiant de ista [illegible]

tertium quomodo creatura finita
potest [illegible] et effective
producta et [illegible] quod non quia deus finite
agens [illegible] [illegible] effective producta
[illegible] modo [illegible] et [illegible] actio [illegible]

non si potest [illegible] actio agit [illegible]
[illegible] alicuius si non [illegible] [illegible]
[illegible] angelus [illegible] deus [illegible] potest
[illegible] quod [illegible] [illegible]
[illegible] fuit [illegible] per [illegible]
[illegible] non est [illegible] nulla [illegible]
[illegible] [illegible] quia [illegible]
[illegible] est omnis motus [illegible]
[illegible] quibus [illegible] [illegible]
[illegible] potest aut cogitari [illegible] [illegible]
finita realitas est a deo. Contra istam [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] est quod [illegible] rea-
litas finita producta est realiter a deo
totaliter vel partialiter [illegible] ita effective
[illegible] vel voluntarie deus [illegible] finitatem
[illegible] primo [illegible] potest [illegible] mundo
[illegible] effective [illegible] mundum [illegible]
[illegible] realiter [illegible] produxit mundum
ergo [illegible] potest produxit vel produxit [illegible]
realitatem productam a [illegible] vel quia
non [illegible] realitas ut realitas
est producta [illegible] dei [illegible] mundi
[illegible] patet [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] et [illegible]. Contra [illegible]
Augustinum 3o de c. 6a [illegible] dei
[illegible] actus [illegible]
Contra 2a [illegible] est quod [illegible] potest [illegible] realitas [illegible]
[illegible] producatur a deo totaliter vel partialiter
[illegible] [illegible] potest [illegible]
[illegible] est quod deus [illegible]
[illegible] [illegible] quod non potest [illegible]
[illegible] producatur [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] potest [illegible]
aliqua [illegible] potest [illegible] deus [illegible]
[illegible] est ergo [illegible] non [illegible]
aliqua [illegible] potest producta et non potest [illegible]
producta [illegible] quia non [illegible]
est [illegible] quia aliud et [illegible]
[illegible] [illegible]. Contra [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est quod nulla [illegible] finita produci potest
[illegible] effective [illegible] infinite patet

quia non efficiencia dei que est alteri fi
tur contra quod dignum et iustum scilicet tamen finis
fuit actus penalis patet ex dictis [illegible]
[illegible] quod istas quod tunc prius contrarius sit
aliqua dubia [illegible] scilicet quod sicut deus continuat
ad esse actum penalis tunc sola in
actu scilicet non bona quia [illegible] que
fuit deus velut vel de bona et propterea
patet quod quilibet habet plus eligere penam
quam esse prius penam et [illegible] refugere et
quanto pena fuerit maior tanto habet eam
magis appetere quia scilicet [illegible] quilibet naturaliter
fugit penale. Contra arguitur quia [illegible] tunc
in dampnum aperte eligere non esse vel non
esse quam miseria pene dampni et sensus
habet magis voluntarie eligere non esse quam
miseria utraque que non est et sic po
[illegible] de dampnatis in prius [illegible]
quos peccavi in [illegible] quod [illegible]
patet quia [illegible] esse bonum et [illegible]
illa est mala vel saltem non scilicet de malo
magis quam prius esse sit de bono [illegible]
quod [illegible] habet eligere prius esse non
qualiscumque pena tali quia prius non esse
[illegible] quos [illegible] et peccavit [illegible]
[illegible] et peccatores [illegible]
[illegible] et ideo non obstantibus [illegible]
[illegible] et in alia parte contra [illegible]
[illegible] et contra [illegible] solucione primi
articuli [illegible] ponis aliquas [illegible]
scilicet quod quilibet non est in se bona [illegible]
[illegible] bona fuit patet de pena quod est in
se bona non tamen [illegible]
Contra scilicet quod aliqua non scilicet bona [illegible]
in [illegible] et in tali applicacione vel [illegible]
[illegible] in [illegible] et in una
non maior [illegible] et [illegible]
[illegible] non scilicet de [illegible] bona [illegible] mala
[illegible] quantitas scilicet bona
[illegible] in [illegible] et in [illegible]
[illegible] in [illegible] applicacione
[illegible] de malo. Contra [illegible] scilicet in [illegible] scilicet

de pena. Contra [illegible] adversus [illegible]
[illegible] deus continuat ad esse actum penalem
[illegible] et magis [illegible] et [illegible]
[illegible] perpetua non [illegible] bona
quia [illegible] non [illegible] contrarium
est magis eligibilis. Ad istud. Contra [illegible] solucione
primi articuli ponis aliquas [illegible]
scilicet [illegible] eligere non esse patet per
articulum [illegible]
[illegible] Contra [illegible]
[illegible] eligere [illegible] miseria pe
ne dampni vel sensus [illegible] pena aliqua
[illegible] pene patet [illegible]
[illegible] Contra tertio quod articulum [illegible] non
[illegible] ad [illegible] non
vel [illegible] predicto habet
eligere non esse et fugere [illegible]
miseria tali. Contra [illegible] fuit
[illegible] fuit [illegible] ad
penas [illegible]
[illegible] ad penas
[illegible] alia [illegible]
[illegible] non scilicet [illegible] admittendum [illegible]
penam [illegible]
[illegible] in [illegible]
scilicet mala. Contra ad illud dico quod [illegible]
mala sunt magis fugienda quia [illegible] pena
quam de [illegible] in [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] mala [illegible]
[illegible] non [illegible] sunt magis fugienda
quam quecumque pena sensus vel dampni
quia mala includunt [illegible] maior
pena quam sit aliqua pena quecumque
sit [illegible] et [illegible]
[illegible] quod mala [illegible] magis fugienda
quam aliqua pena sensus [illegible] non [illegible]
nullam penam includit. [illegible]
sit [illegible] pena [illegible]
[illegible] quod non [illegible] et [illegible]
pena [illegible]
[illegible] sit dicta quod habet

potius eligere minorem penam illa que maior est quia omnem penam aliam poterit [illegible] si peccatum [illegible] sine pena dicit [illegible] probabiliter dicendum quod de Gabriel magis eligeret mori quam pati aliquam ita penam sicut dicit [illegible] libro de adulterio [illegible] si foret aliqua pena tanta quam si pateretur desineret esse [illegible] foret infinita intensive [illegible] pene [illegible] aliter in ista et sic dicitur [illegible] eligere omnem penam potius quam adulterium [illegible] adulterium tali pena qua non est [illegible] sine pena [illegible] ¶ [illegible] argumentum [illegible] illud [illegible] eligens eligit peccatum [illegible] remanere impunitum [illegible] non [illegible] contemptum dei [illegible] eligens penam non est [illegible] eligit peccatum [illegible] remanere impunitum [illegible] eligit malum maius [illegible] quia [illegible] eligit [illegible] peccatum non puniri [illegible] [illegible] aucthoritas [illegible] [illegible] sine satisfactione [illegible] sine debita satisfactione [illegible] peccatum in [illegible] [illegible] [illegible] adulterium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] patet quia [illegible] adulterium non plus punietur [illegible] punietur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] contemptus dei [illegible] recipiat [illegible] culpam [illegible] culpa [illegible] pena [illegible] Si ergo [illegible] illud [illegible] culpa [illegible] culpa ¶ [illegible] reductionem [illegible] non [illegible] [illegible] eligens eligit peccatum [illegible] remanere impunitum [illegible] contemptum dei et [illegible] eligit [illegible] contemptum dei [illegible]

[illegible] argumentum [illegible] eligens eligit peccatum [illegible] impunitum quia [illegible] eligit [illegible] [illegible] [illegible] ¶ [illegible] argumentum [illegible] eligendo non [illegible] eligit [illegible] [illegible] non [illegible] peccatum [illegible] [illegible] [illegible] reductione non [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] actualiter [illegible] adulterium [illegible] adulterium [illegible] [illegible] eligere [illegible] adulterium [illegible] nolle [illegible] nolle et [illegible] peccatum remanere impunitum [illegible] contemptum dei [illegible] [illegible] eligit [illegible] dicitur [illegible] ordinat [illegible] ordinat et [illegible] nollet [illegible] [illegible] pena dei [illegible] nolle et [illegible] malum ¶ [illegible] adulterium [illegible] adulterium [illegible] punietur [illegible] pena [illegible] malum [illegible] plus punietur [illegible] adulterium [illegible] pena [illegible] adulterium non punietur [illegible] non [illegible] malum pene [illegible] malum pene [illegible] malum culpe [illegible] ¶ [illegible] pena [illegible] peccatum [illegible]

puniri contra aliqua contra pena sensus propria nec
sic puniretur prout patet ut videtur
quod potest peccans puniri per non esse / Ad primum
unum dico quod certo quod per adnihilationem non
posset puniri pena sensus quia tunc plus sic
puniretur pena damni et secundum dictatorem
pena damni contra naturam singularis ideo pena
sensus dico ulterius quod certo quod aliquis posset de
aliquo commisso in peccato sui dictante appetitu
potentia non tunc concludit dispositionem in
talem quod per tali dictante appetitu eligeret non esse
prius vel non esse eligeret penam sensus
maximam imperitam / Si dicitur quod non potest
dari talis appetitus quod hoc contra naturam et
quod non magis valet aliquis patet contra ipsa
pena non comparatur quo maior pena
non potest nec quod quibus petitur capitur pena
de diminuta vel in toto vel in parte et quia
vacat una parte et alia contra vel ipsa appetit
penam sensus imperitam remaneret contra
initat consequentia dei / Ad 3m arg. sensus fuit
quod magis malum contra aliquod bonum sensus
et ad bonum sensus quod omne bonum sensus
et non bonum sensus ergo magis malum contra magis
esse quia non esse [illegible] aliquis reducitur
quod 2a 3a [illegible] prout patet in hac
parte ad quam reducitur dicit [illegible]
[illegible] per inter consequentia [illegible]
[illegible] in arg. [illegible]
non potest per inter consequentia dei [illegible]
addit [illegible] et [illegible] prout [illegible]
in forma ipsa [illegible] illud et potest concludit
[illegible] / [illegible]
in [illegible] additis [illegible]
aliquod bonum sensus et [illegible] bonum
sensus potest magis malum [illegible] ubi potest sensus
non includit aliqua pena sensus et si
includeret non tamen [illegible] mala
[illegible] pena [illegible] contra bonum
aliquod bonum sensus [illegible]
[illegible] et ad bonum [illegible] non

[illegible] bonum ipsi [illegible] malum contra [illegible]
[illegible] pena et addit [illegible] Augustinus
de bono coniugali ubi ait quod melius
est [illegible] sanitate [illegible]
[illegible] cum febre et ideo [illegible]
melius est [illegible] pena ipsa
magna mala cum pena [illegible]
pena vitanda [illegible] non contra [illegible]
[illegible] quia non est et [illegible]
[illegible] eligere non esse [illegible]
et ultimo [illegible] Augustinus [illegible]
[illegible] 3o de libero arbitrio c. 13
[illegible] Augustinus [illegible] alia [illegible]
[illegible] et [illegible] concludit [illegible]
quod [illegible] prout [illegible]
[illegible] videtur [illegible]
Augustinus [illegible] ubi dictante appetitu
[illegible] vel [illegible] in
aliquibus [illegible] non est nullo pacto [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] Augustinus ut dicit [illegible]
[illegible] quod per non [illegible]
dicitur in [illegible] Augustinus ille non [illegible]
cludit et [illegible] plus addit [illegible]
Si dicatur quod Augustinus [illegible] ut dicit [illegible]
[illegible] non [illegible] / dico [illegible]
quod [illegible] habet eligere non esse [illegible]
[illegible] tota [illegible] de [illegible]
[illegible] ut [illegible] carentie
Augustinus [illegible]
[illegible] et [illegible] vel [illegible]
per aliqua veritate bona [illegible]
per [illegible] bona [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] de mala [illegible]
[illegible] vel [illegible] non sunt bona
[illegible] / Similiter [illegible]
[illegible] et [illegible] Augustinus in
Augustinus [illegible] quod [illegible]
[illegible] eligere non esse [illegible]
[illegible] quod non esse potest [illegible]

ut p̄mīacio aliqua que sit bona ꝯ̄ r[illegible]
no ē nos 1ª elic' et potest adueniet
actū melius ꝫ regi p ghenez talis cli
gentis quia potest non ꝯ̄t ꝫ ut melius
p p̄miacionē dūmꝫ quia p ghenez rig et
ita non ē nos ꝫ ideo eliḡ p̄ os ꝑr̄ aos
modo elig' pn̄s tn̄ sign̄ ut p̄mīan
tanto malo pt ad eligere non ē
respectu et sic ꝑ qualiter ꝑcagria
ꝑ ipsum tn̄ꝫ habet eligere non ē quam
peccatum mortale et nos ꝫ dicitur tn̄ nos ꝑ
ꝑ non ꝫ ꝯ bonum ut malum volūs
tn̄ c tn̄ malum quam eet peccatum
et ideo eligibilis est in deo. i. ꝑp̄o
eligere non ē non pt bonum ut malum
ꝑ non tn̄ c tn̄ malum isti quam
ꝫ pena etiam ¶ contra tn̄ sic ut aū
toritas augustini z. d'ri. di. c. z. d. ꝯ
si quis mortalitatis dabet quam ut
ipsa miseria mortem ꝑpetuo ꝯ q. eadem
miseria ꝑ ē nullent nulli et miseri
aut futuri ꝑ omnino peccata ꝑpetuo
cultricent leticia et sic eligerunt
ꝑ porcio imp'os ē quia aliquis non ē
ꝫ p'orum dicitur ubi [illegible] cui sunt pena
dampnacionis renelata qui dicit ꝑ ꝯ
tentatio ꝑ quia diuina iusticia exigeret
¶ ad p'm ipsorum pt dicit ꝙ b'tus augustinus
iunt demissa quia habet et habet
ē / vel ni'q malum quia malum
ꝑ non demissa quia hic et hic ē
ꝫ ni'q malum quia bonum [illegible] vnigens
c miseria dampnatorum. Si non augustinus
ton' demissa dampnatorum dicitur ꝙ z
augustinus aut. dicitur tn̄ si atiū dicitur
opus ꝑdicta hoc ꝙ dicitur ꝑpetuo
ꝯ ꝙ mollet ꝑ[illegible] miseriam etiam
ipse debet obedire deo sicut et ma
tires noticie xp̄m accipiebat
martirium tales ne dicitur ꝯ ꝑ dicit
debent tn̄ꝫ eligere inter i. ꝑ[illegible]
tiuus precepto hoc quia eligere non ē

¶ ꝑ hic fuit inter angeli [illegible]
tunc ꝙ angelus eligisset nequam adulari
quia ꝑ[illegible] dampnari non tn̄ ꝑ[illegible] dam
nari ē precepto dei quia ꝯ precepisset dam
nari sicut et nunc habeat dabolus de
morte sua habebant tn̄ꝫ eligere mai
quia dicitur negare ¶ ad 2ᵐ illa d[illegible]
pro dubio non ē ꝙ ē non ꝑ[illegible]
tui sua dampnacio vinculat [illegible] non
dolet tn̄ non debet ꝑ sic muniat
contra dicitur ut maledictionem dei ut adu
dicitur quia in hoc dicitur ꝑ[illegible] agere iuste
et sic ꝫ contentas ab contentis de ꝑ[illegible]
quia acceptant diuinam iusticiam non q'
acceptat penam sit ꝑ ꝑ[illegible] ꝑ[illegible] tn̄
ar. ta ꝑ[illegible] non concludunt ¶ ꝯ[illegible] z aq
[illegible] ad 2ᵐ in ꝑ. dicitur ꝙ
q'o melior est dicitur sit dicitur [illegible]
[illegible] penalis vel nego quam et quod
et ad ꝑ[illegible] quod dicitur ꝙ ista ꝙ ipsa pena
ꝑ[illegible] sit bona quia ꝫ bona [illegible] ꝯ
tn̄ ni'q mala dampnacio quia ē ꝑ[illegible] sit
ꝯ bonum et ideo ē [illegible] 1ª pena vel ni'q
ꝑ[illegible] quia [illegible] et ipsa ꝫ ni'q ꝑ[illegible] isti
quia non ē ꝑ ē [illegible] 1ª ꝫ ni'q ꝑ[illegible]
quia [illegible] ad ꝑ[illegible] quod [illegible] ꝫ ꝯ[illegible]
[illegible] que tangebat i. ad 2ᵐ ar. ꝙ
q'o melius ꝑ[illegible] ꝑ[illegible] pars aliqua
ꝑ[illegible] sua ꝑ[illegible] ꝫ [illegible] habet eligere
non ē ꝑ [illegible] ꝑ aliqua futura delecta
cione etiam ꝑ[illegible] sit [illegible] ꝙ [illegible]
iuste et ideo eligeres eligebat non
ē ꝑ alique [illegible] ut ꝑ[illegible]
resurgeret ꝑ[illegible] et ꝑ[illegible] et sic ꝑ[illegible]
nalis [illegible] ꝑ[illegible] quia [illegible]
sit pt et habet eligere [illegible] et licite
ꝑ non ē ꝑ[illegible] quam ꝑ maiorem
sui [illegible] ¶ ꝯ[illegible] ad 2ᵐ ꝯ[illegible]
in tn̄ eligere non ē [illegible] ꝙ [illegible]
ꝑ[illegible] et [illegible] patet quod [illegible] alias
dicitur ꝯ[illegible] haberet [illegible]

cius patet quia quando dixit ecce [illegible] casus
primus ponebat parentes primos et plures
[illegible] desideria et [illegible] elegerunt non
esse [illegible] propter magis boni futuri
¶ Tercium quia sicut venialiter eligere illud quod
est minus bonum non [illegible] precepto ad [illegible]
[illegible] minus bonum esse ipsi [illegible] non esse peccatum
et peccata [illegible] sunt delectabilia quasi
[illegible] in [illegible] [illegible] sicut [illegible] [illegible]
tantum esse peccata [illegible] patet et [illegible]
[illegible] plus delectionis [illegible] patet quod [illegible]
bonum quod amisit [illegible] et ad plus
¶ Ex quo peccator [illegible] quod habet
eligere non esse pro aliquo tempore [illegible] pro aliqua
pena futura eterna vitanda patet quod aliqua
pena [illegible] esse tempore mala [illegible] [illegible]
delectatio [illegible] [illegible] pro [illegible] delectatione [illegible]
eligere non esse pro [illegible] tempore [illegible] ¶ [illegible]
[illegible] [illegible] quod habet eligere non esse pro
[illegible] tempore pro aliqua delectatione quidam
pro [illegible] annos vel pena vitanda pro [illegible]
annos patet quia si propter penam eternam vitandam
habet eligere non esse pro [illegible] tempore [illegible] quod
[illegible] esse [illegible] infinitum melius ipsa illa
pena eterna [illegible] mala vel delectatio eterna
[illegible] ¶ [illegible] quia [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] eligere decapitacionem
vel [illegible] tales si [illegible]
[illegible] [illegible] et si decapitetur [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] sicut eligere decapitacionem
[illegible] fugere penam [illegible] pro aliqua pena vitanda
[illegible] eligere non esse pro aliquo tempore
[illegible] [illegible] [illegible] ¶ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] qui dicit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] annos [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quia
[illegible] pena quia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
pena quia [illegible] annos [illegible] [illegible] quia
non esse peccatum patet [illegible] [illegible] [illegible] annos

¶ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ita si dicitur sit [illegible] [illegible] [illegible]
venialiter [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sive venialis sive
mortalis quia [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] quia
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] mali
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mali
[illegible] [illegible] et [illegible] mali [illegible]
sit mortalis venialis non [illegible] [illegible] [illegible]
eterna [illegible] [illegible] [illegible] patet quia
[illegible] quia [illegible] [illegible] ¶ [illegible] quod
aliud [illegible] [illegible] peccatum veniale et ad [illegible]
[illegible] peccatum veniale [illegible] eligere peccatum veniale
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] eligat peccatum
veniale [illegible] [illegible] peccatum [illegible]
[illegible] quia eligit [illegible] actum [illegible] [illegible]
[illegible] dei [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] maius
malum [illegible] quia eligit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quia [illegible] maius malum ¶ [illegible]
[illegible] [illegible] aliquas [illegible] [illegible] non
[illegible] quod aliquis [illegible] peccatum veniale
[illegible] [illegible] [illegible] patet quod [illegible] [illegible]
[illegible] ¶ [illegible] quod [illegible] habet [illegible] eligere
non esse quia peccatum veniale [illegible]
[illegible] peccatum [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] esse peccatum mortale ¶ [illegible] quod
[illegible] [illegible] [illegible] eligere peccatum veniale
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quia
eligere non esse vel quia peccatum mortale [illegible]
[illegible] eligere non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] de duobus malis minus malum
est eligendum et maius [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quia
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] minus malum
ad maius malum [illegible] [illegible] minus malum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
habet [illegible] peccatum veniale [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] et quod [illegible]
[illegible] ¶ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

pro bono quod provenit ex peccato veniali eius [illegible]
scilicet quod remittit venia quod nullo tempore
debet eligere vivere in peccato veniali pro bono
particulari et proprio debet eligere negando esse
quia sic esset peccare venialiter. Et sic eligere
non esset pallidus [illegible] bonum [illegible]
[illegible] peccatorum. Secundo tamen aliquis [illegible]
in talibus sic esse peccatum debet potius eligere
adulterium quam velle peccare venialiter. Consequens iste
dicit quod [illegible] id quod facit est magis malum
[illegible] adulterium [illegible] magis malum quam ve-
niale peccatum [illegible] peccet omnino
[illegible] ad deum [illegible] non [illegible]. Tertio
[illegible] facta est veneratione quam pateret Christus
ad salutem totius mundi scilicet in [illegible] non
debet velle dampnationem [illegible] et totius mundi
propter [illegible] venialis [illegible] inrationale
quia [illegible] talis aliud non [illegible]
quia peccatum veniale [illegible] filius dei adop-
tivus [illegible] debet magis eligere esse filius
dei adoptivus quam non esse. Ergo magis
debet eligere peccare venialiter quam non esse.
Ad [illegible] [illegible] [illegible] ut dicitur
quod [illegible] si [illegible] debet eligere quam non
peccare venialiter quam non esse. Sic [illegible]
eligeret peccare venialiter [illegible] eligeret peccatum
[illegible] in [illegible] quia [illegible] eligeret
actum illum et quando [illegible] tunc illius
actus non esset venialis peccatum. Ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ubi [illegible] dicit
quod [illegible] mundus [illegible] et in isto
[illegible] multiplicarentur non debet facere
quis [illegible] appetitus [illegible] dei [illegible]
[illegible] appetitus peccatum [illegible] talis
non vellet peccare venialiter et [illegible]
[illegible] ubi dicitur
sicut [illegible] peccatum [illegible]
voluntate dei [illegible] aliter [illegible]
pro [illegible] et [illegible] non
[illegible] peccatum. Ad [illegible] dicitur
quod [illegible] infiniti mundi non
deberet [illegible] peccare venialiter [illegible]

dixi quod implicaret contradictionem [illegible]
non [illegible] infinitis [illegible] eligere [illegible]
actum [illegible] admittendo magis malum [illegible]
esset mala [illegible] infligenda [illegible] [illegible]
et in talis [illegible] eligeret non eligeret contra
voluntatem dei [illegible] eligat [illegible]
[illegible] et [illegible] non [illegible]. Tertio
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sicut
[illegible] realitas [illegible] [illegible] et [illegible]
boni [illegible] facti contra talem [illegible]
ut [illegible] [illegible] actus [illegible] realitas [illegible]
[illegible] patet per [illegible] qui dicit
quod apparuit [illegible] et multis aliis quod nullus
actus [illegible] bonus moraliter contra caritatem
quod [illegible] sicut [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] nullus [illegible] contra [illegible]
actum satisfactionis et [illegible]
actus [illegible] et [illegible] bonus moraliter
[illegible] talis [illegible] habet
[illegible]. Ad solutionem [illegible] duo [illegible]
aliquas [illegible] [illegible] quod [illegible] contra talem
[illegible] bonum moraliter [illegible] [illegible]
[illegible] principalis [illegible] alterius [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] solutionem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] aliquem actum bonum moraliter [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] talis [illegible] bonum
moraliter et [illegible]. Tertio [illegible]
aliquis [illegible] bonum moraliter et [illegible]
[illegible] habet [illegible] in peccato [illegible]
[illegible] elemosinam recepit [illegible]
[illegible] indigenti [illegible]
[illegible] agit bonum moraliter
et [illegible] moraliter [illegible]
[illegible] non [illegible] de deo.
Quarto [illegible] in [illegible]
[illegible] moraliter [illegible]
bonum moraliter [illegible] in [illegible]
et [illegible] [illegible]

¶ 3º. absumens appressimo tenuiys pn⁹
no nimis intelligit adinquirendu apa²
ou moralis gest in ulte pt 4º. ptad et
ista 9º ʒ gra tria 9ᵃ forij qua papu
gra ne in pro 2º. pu ¶ p qua 9ᵃ
ar. pᵒᵗ. facies tale actu ꝑ aliqua
sui ipm tco ʒ dr assumit in sui in
facultate naᵗ ꝑ pe aᵗ. ꝑ alicubi
ꝑ pe aᵈ. pmo ꝑ ꝑ pe et pt fruit²
utendo et pt pmo pup ait et in
facietes pt tco facit apud eaudm modᵒ
¶ ad 4ᵈ. dico q aque age ꝑ alius sui
9ᵗ. du. aliqᵃ eligendo in sui no fa
sui illius apud ꝑ etiam eligere alterius
pup ul fruitᵉ et ꝑ ʒ acupiendo sui
in pup quod et si ꝑ 9ferrat aliud
ad eo sui tale delectate ipe prius
et fruitᵉ utendo prius aut. faciᵍ eu
alius eligendo sui illud pt q ꝑ illud
et si ꝑ meliʳ aliud facit apud te
fact uellet illud ꝑ tale sui no q
acupiendo illud sui pup ad 2ᵗ. ago
ꝑ aliud sui ad eo no ʒ electio sui
electio et in tali bono mair⁹ pgnit
u mod pnt utuus quod fuit in
penuriam et pᵒ. ꝑ ꝑᵃ etiam ꝑ eqm
et eqat destruco fact ꝑ a ꝑ
arti ¶ 2º aut. pe actu no relatu in
dui ꝑ sui ꝑ in aliud pnt actua ʒ bona
moraᵗ. ꝑ utuus aliter uel ꝑ dei
ꝑ sui morali pt bene quod ꝑ q no
plus tempestas reque ꝑ actuᵗ. ꝑ
acq actuᵃ ꝑ que e gra aug in 2º
dei di ꝑ ʒ ꝑ pᵗ ꝑ utuus quos
ipa mos ꝑ male mᵗ ad ꝑ adipisc
ꝑ ul tiredes retulerit ad alius
ipa pnt ma pariquid utuus et
licet ꝑ aliqua merit² et dicere ꝑ
ꝑ et utuus tamen inflare et ꝑ pbe
ꝑ ꝑ no pnt utuus fruitio ꝑ
intendere pnt et ꝑ ꝑ ꝑ pᵒ 9ᵒ ꝑ
ꝑ dicit ut no utuus ꝑ

fruiat id illi ꝑ ꝑ dey ꝑ dey ꝑ
9urt nos ꝑ ille qui ꝑ ꝑ actu ꝑ
in appar sui qua in du no respicit
utuus ꝑ ad ꝑ ꝑ ꝑ ¶ ad
9plenti ꝑ ꝑ in alia pac ꝑ
dico ad pmu aute q ꝑ ꝑ
actu pnt ut opus ꝑ 9ᵈ no ꝑ ꝑ
ꝑ no ꝑ ꝑ et no ꝑ dei fact
ꝑ ꝑ aliquid adipiscendi ul tenendum
ꝑ ꝑ ꝑ ¶ ad 2ᵃ autem dico
pnt alio dixi q ꝑ no ꝑ utuus
informate tale ꝑ respicit² ꝑ ꝑ
ꝑ ꝑ in dey 2ᵗ. ꝑ adꝑ
autus ꝑ ¶ 3ᵃ aut. pe ꝑ
amor no relatu in dey ꝑ cupiditas
ꝑ caritas ꝑ ꝑ ꝑ ꝑ
sui ꝑ amor ꝑ ꝑ no relatu
in dey pnta amor illius finis que
ut dey ꝑ assumit in facultate naᵗ
ꝑ pe et pque in ꝑ ꝑ amor
no facit eaudm apud moralis ꝑ
fruatᵉ utendo ꝑ ꝑ ꝑ ꝑ 9ᵒ ꝑ
ꝑ ꝑ 9ᵒ no q pt amada ꝑ ꝑ
ad ꝑ ꝑ ille amor ꝑ ꝑ
ꝑ cupiditas ꝑ caritas ꝑ ꝑ cupi
ditas ꝑ ꝑ ꝑ pe amatᵉ ꝑ no ꝑ
do ꝑ ꝑ finite ꝑ a ꝑ
ꝑ ꝑ ꝑ prius ꝑ ¶ 3ᵃ 9ᵒ
pnt ꝑ q ꝑ pnt ꝑ finite
ꝑ no pnt ꝑ ad eo ꝑ
ꝑ ꝑ 9ᵒ ꝑ nulla ꝑ
ꝑ pt ꝑ ꝑ ꝑ ꝑ ꝑ
ꝑ ꝑ ꝑ si ꝑ ꝑ ꝑ
ad efficiendu ꝑ ꝑ finite ꝑ
ꝑ ꝑ ad efficiendu ꝑ
et pque ꝑ ꝑ ꝑ ꝑ
et no ꝑ ꝑ ꝑ ꝑ ꝑ in ꝑ
ꝑ ꝑ ꝑ ad ꝑ ꝑ ꝑ ꝑ
ꝑ ꝑ ¶ ꝑ 9ᵒ ꝑ ꝑ
ꝑ ꝑ ꝑ ꝑ finite ꝑ
pnt ꝑ infinita et no pnt ꝑ
ꝑ finita et infinita ꝑ ꝑ
ꝑ et ꝑ ꝑ ad ꝑ ꝑ
no ꝑ ꝑ ꝑ

¶ 2us est quod aliquis potest duos effectus a et b
et a est impossibile b et tamen modo agendi
a est possibile modo agendi b. patet quia corpus
naturale potest et forma specialis lucis et
generat per naturam suam et impossibile est calor lucis
et tamen producit naturam suam et nobilis patet
quia una sua non potest produci nisi in moto
a deo per creationem et aliud produci potest per generationem
creature ¶ 3us quod licet concedi non potest de-
mo quantitate creature quia sic factura per
creare [illegible] et angelos et alias a deo
per se creatur cum quod tamen est absurdum
sic eadem ratione potest esse deus qui per se minime
naturam minimam quam [illegible] et separatur
partium ut multa talia quae sunt absurda
nimis. dicitur quod potest ad eum dicendum sic
corpus aliquod [illegible] quod potest in potentia
materie [illegible] et sit a [illegible] quod deus
creat a [illegible] aut fuit eductum de
potentia materie aut non si potest [illegible] non fuit
creatum si non ergo non remanet in potentia
materie et per consequens a potest produci ab alio
agente naturali quod est in quantum sic sit
eadem ratione per unam productionem in esse per
produci per eius a duabus naturalibus ¶ ad
probationem quando dicitur ponis aliquam non
[illegible] prius est quod educi de potentia materie est
pallet ipsi creaturam agere formam in materia
presupposita recipiente eius formam
patet quia quantum [illegible] de potentia
materie presupposita est productum 2us modus loquendi
doctorum 2o in deo proprie agendo non educit
de potentia materie ¶ 3o quia quantum [illegible]
agit non creat 3o quod illud quod est in
potentia materie deus potest per se non creare patet quia
nulla est res producta nec potest produci
quam deus posset immediate creare preter quam
creature 4o in [illegible] non potest producta ab
aliquo agente est amplius in potentia materie
[illegible] patet quia per primum eius
productionem a nullo agente naturali potest
prius producta quia tunc non media naturali
quantitate illam formam [illegible] prius tamen
a deo productum non [illegible] aliqua

creatura corporis fuit in potentia naturali materie
non dicitur quod deus voluit generare cum
[illegible] naturalis potest quia [illegible] [illegible] potest per-
petua naturalis ¶ contra quod si deus creat aliud
quod est in potentia materie tunc non educit illud
de potentia materie patet ex [illegible] quia educere est
per actionem creature [illegible] 6o quod producendo
formam in materia preiacente non creatur [illegible]
sic deus illam formam quia creat potest [illegible]
[illegible] creat ponere in materia et [illegible]
non minus creat sicut quod deus potest aliam
[illegible] in [illegible] non [illegible] nunquam creat
aliam [illegible] ergo producendo formam in materia
non aufert creationem ¶ 7a quod non posse
produci rem sine materia presupposita aufert
creationem 2o prius nulla creatura posse
creare totum patet declaratione de educi de
potentia materie ¶ [illegible] adducunt
[illegible] [illegible] et quod dicitur aut ista albedo
fuit producta de potentia materie aut non dico
quod non quia non conveniebat actio creature
[illegible] et ulterius nego quod remanebat in
potentia naturali materie [illegible] prius quod deus creabat
in ista forma non est amplius in potentia natu-
rali [illegible] non est [illegible] [illegible] potest illa
forma [illegible] et [illegible] de illa dubitatione ¶ 9a [illegible]
est quod in omni effectu producto per deum et
creaturam [illegible] de [illegible] eius productum est [illegible]-
[illegible] quantitate a deo et [illegible] [illegible] [illegible] si
in effectu producto a deo et creatura est
ad productum [illegible] [illegible] [illegible] a deo [illegible]
fuit in [illegible] [illegible] in effectu est [illegible]
creata aliqua non [illegible] non [illegible] [illegible] ¶
[illegible] quod deus est [illegible] [illegible]
realiter finite [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] creatorum [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] creature [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] omnes [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] illa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] potest si
deus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quod deus non potest non [illegible]
[illegible] quia [illegible] non est

no est de se magis corruptibilis quam alia
quia una creatura deducta dei conservatione potest
permanentius durare ¶ quarto quia sicut res
possent fieri plures quam sunt sicut modo
sunt quod probatur quia augustinus 5° super genesim c. 20 ubi
dicit clare in bona quidem die deo cessasse
te aliquid regendi quam tamen ne plures
naturas speciales illi esse adiutrix [illegible]
inclinationi naturam specie dei illa quam disposi-
tione plurimum et ex ad esse desinerent
¶ Contra quarto questionem 16 modo c. in creata esse
[illegible] facta sunt corporis universi eadem
fecerit nisi ex actore omnis regere una
muteret itaque creata sunt sic ut plus
fiunt prevalent ut mondi ¶ Item apparet
non valet quia plura assumit primo primo dicitur
compositione dei producit in effectu ad
producendum non possit durare sine conservatione
sua ¶ Nam ita valet quia 2 in eminentiam
quibus creatura est corruptibilior una tamen incor-
ruptibilis naturaliter quam a nullo agente naturali potest
corrumpi nisi influentia dei generali et alia
potest corrumpi ¶ quod arguitur per quartum autem
de 9° p. 10 ait propter primo imperfectius
operatur et ergo operatur aut operatur duas
aliquas aut aliquales aut ut aliquid
per primum significatur sicut aut ut aliquando
faciendo igitur non operatur actuativa ¶
dicendum forte quod in dicendo modo operatur
non ut operatur et debent per hoc non
operatur sicut ad demonstrationem ergo sit
ad quod in non facit id ¶ quia dicitur non
creatura producit aliquem effectum ut in [illegible]
[illegible] ad primo et quod supponitur quod
aut per eundem non durent in primo et de
ut voluntate complacenti primo ex quod produ-
cat primo ipsum aut non creatur per actualem
per causam ergo prius dicitur ut illa primo ex
voluntate complacenti ergo illud primo autem producit
in ex et actualiter ergo autem [illegible]
est sunt actuale dumtaxat voluntate et primo
quod primo dicitur producere vero non sig-
nificatur dicitur ipsum quod ut voluntas prima

ex voluntate complacenti ergo producit [illegible]
et primo per pluralitatem voluntatis complacentie
dei non impleatur quod est contra augustinum 20 s.
et c. 2° ¶ 2° autem tamen in fine non
potest plures effectus producere sine comparatione
prius supplementum ergo a nullo secundum sine
principio dei quam est quod magis dependet operatur
creatura adeo quam ab agente causa auctore
primo primo 3° primo et ipsum quantitatem et
sol et 2° de generatione sol per accessum suum
est causa generationis et per recessum suum est causa
corruptionis et quod 4° per primum 26° anima
operatur non operatur vel valet dicit et 2°
ad corpus 2° non primum [illegible] agente ad
[illegible] [illegible] [illegible] et ideo primo
sine ipso factum est nihil 10 ex primo sine me nihil
potestis facere ad gala. 2° qui dicit
velle primo et operatur [illegible]
ad phil. 2° dicitur qui operatur in omnibus
velle et perficere ¶ Contra quarto arguitur 2°
[illegible] et actus potest producere adeo et auctore
aut ergo per totum alicuius aut partem adeo
partem auctore. Si primo ergo nunquam effectus
unum producere sine adiuvante agente
[illegible] quarto quantum a [illegible] 3° ¶
Item quia tunc alter sufficeret primo quam
quando non plures facit una illarum quam
quam alia quia totus actus fit totum sit
alicuius ut illa duo quantum [illegible]
altera illarum per se ergo altera illarum sufficit
frustra igitur fit per plura quod potest fieri per
pauciora. Si 2° per partem et aliquid illarum
effectus est productio auctore ita quod non adeo
et contra augustinum de ci. dei c. 12 ubi
aut non est ulla una causa in communi in
summis [illegible] [illegible] quam non ipse consistunt
aqua est causa [illegible] omnis [illegible]
primo sine quibus ut [illegible] aut
cogitari potest ¶ 2° sic aut quantum voluntas
per 1 actum producendum non convenit deo et
creature [illegible] aut non et [illegible] actus
et quibus effectus requirunt per [illegible]
[illegible] productionem et per consequens [illegible]
effectum productio sunt in finito differentia

Dubitatur an ut quantum ut possit [illegible] ut intelligitur secunda

patet quia per Augustinum [illegible] et allegat
magister l. 1 d. 9 c. 12 ubi tractat istam
opinionem [illegible]
[illegible]
et determinat [illegible]
[illegible] et allegat pro
dicto Augustinus [illegible]
[illegible]
[illegible] ita [illegible]
[illegible] fiat [illegible]
[illegible]
[illegible] creatura [illegible] fit [illegible]
[illegible] sit dicta creatura [illegible]
[illegible] creatura et [illegible]
[illegible] et [illegible] creatura
[illegible] infinite [illegible]
¶ 3º quia [illegible] ut
[illegible] fiat [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] creatura [illegible]
[illegible] dependet [illegible] creatura [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ¶ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] fit aliqua res [illegible]
et [illegible] res
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] dependet [illegible]
[illegible]
[illegible] dependet [illegible]
[illegible] et [illegible]

adeo [illegible] producit
¶ Ad [illegible] dico [illegible] creatura [illegible] depen-
deat adeo in [illegible]
in [illegible]
[illegible] et [illegible] producit et
in [illegible] alia producit ¶ [illegible]
[illegible]
[illegible] producit adeo et [illegible]
¶ Ad [illegible] dico [illegible]
[illegible] infinitum [illegible]
[illegible]
¶ quod [illegible] ultra [illegible]
[illegible]
fit [illegible] dico [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] producit [illegible]
[illegible] ¶ [illegible]
creatura [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] sit [illegible]
[illegible]
¶ Ad [illegible]
[illegible] infinita et [illegible]
[illegible] et quod [illegible]
[illegible] dico [illegible] creatura [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] producit [illegible] ¶ Ad
[illegible] dico [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] dico [illegible]
et [illegible]
[illegible] c. 15
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] c. 2º

[illegible]

3ª q.

[illegible]

tas ca pcd sic pctis ꝫ ¶ 2º pctm ut pctm
ꝫ pccato ut absq̄ iusticia fuit ꝑt aug
de ciui dei c 4 ꝯ deꝯ ꝫ mapla ca
et in meta quis pccatoris iusticie ꝑ dei
ꝫ ca pcd ut pctm ꝫ p²cam ꝑ id ꝑ in
mete ꝛ maxº corrupit aliquid quod
ꝫ in meta ca pccatoris quis quitq̄ nullum
ꝫ pr pccato non est aliquo modo cam id
ꝑ pccatoris pu quid ꝯ deꝯ in mete cor
ꝑt quitq̄ cum pctm ꝫ pccato quo cibar
ꝑ pr deꝯ in mete corrupit tulit cum
pctm ꝫ pccato ⁊ Ex parte dic q̄ caltas
corrupitur abactoe mala ¶ 9º nulla
fo natis corrupit aliqd in mete nisi
ꝑ nalez qualitate ad ipam ꝯ actio
mala nō inꝑt nalis qualitas ꝛ nulla
qua actio bona ꝑ id actio q̄ nunc
ꝫ bona ꝑt pgra ex mala fuit pacto
ꝑ fratre id actio deꝯ pcꝫ quid ꝑat
nō mala nō ꝫ ꝑ pr inꝑt qualitas tul
tati nalis qua actio bona ¶ ꝑte dc
q̄ actio mala nō ꝫ qualis tulit pcd
ꝫ ꝫ ꝑ pr mala ꝫ gra qº nō in
suis ꝑ actio nō nō actoni aliam
in mete ꝑ pccatoꝝ ꝯ nō actio ꝑt ma
la ꝑ pccatoꝝ ipa eo q̄ mala non
ꝑt corrupe in mete ꝑtm aliqua ꝛº
ꝑ actio mala ut quod pccatoꝝ tal
ꝑpiat pccatum cuiꝯ gr aliud pccatum
tunc ad tal qua ab actoe mala eo
q̄ mala ¶ 3º q̄ id q̄ q̄ ca aliqs ꝑ
id ꝫ ca pccatoris effectꝯ contrarij
ꝯ deꝯ ꝫ ca effectꝯ singlis nalis ꝑ
ducte gº ꝫ ca singlis pccatois ¶ ex
deꝯ ꝫ ca singlis et singlꝫ mº actꝯ
et singlꝫ q̄º pducte gº ꝫ actꝯ
demitoris ut demitoris ꝫ et ꝑte
mitoris ut mitoris ꝫ ¶ quto ꝑ
ꝑt aliqualis quicunqꝫ q̄ deꝯ ꝫ ca
ut tale ꝑt ꝯ ꝯ ꝫ in singlꝫ
actꝯ demitoris ꝫ ut demitoris
ꝫ ꝑ adoꝫ q̄ actꝫ demitoris

ut demitoris ꝫ actꝯ ꝑ pccatum ¶
contº quꝯ ista arº ꝑmo dicto aug
ꝑ. q̄ ꝑ arº c. ubi ubi ꝑt ayt ꝑ
gº modꝫ ad ꝑ omia que patet ex pctm
cuꝫ defectꝯ ꝫ quid aute defectꝯ ꝑ
nihilo ꝫ in ꝑto ad q̄ pcinat et
ad quꝯ ꝑtinet nō dubito ¶ 2º co
ꝑ ꝑ aug ꝑ. d a di c a. ubi dc
et pbat q̄ nō mala q̄ ꝫ pctm nō
est cam effice et dc q̄ pcale ꝫ quere
ca talm defectum et querere quo
in dat tenebras et audiat ꝛ plena
ꝑ illa que in sola ꝑ ꝑ ꝑ pctm
ꝑtum et ꝑ ꝑ uyrit ꝑ ꝑ illo
pcatoꝝ inqua fuit ꝑ n ubi defit
ꝑ quito quitꝫ et ita ꝫ dicit que dicit
mala q̄ ista nō est cam id effectꝯ
nō efficiet ¶ 3º ꝑ aug de ciui
dei ubi quid quo ꝑ nostre ꝑ
aug ad q̄ nō debuit fuit ad
et dc inquantum n natoꝝ et quꝯ
nostre ad bonum ꝫ dei ꝫ ꝑ nō ꝑ
tune fuit ex nō dꝫ nō fuit nulla
ꝯ ad malo ꝫ ꝑ pr malꝫ nō dc ꝯ
nostre nostreꝫ ¶ 4º pauꝫ de ciui dei
c. ꝑ ubi ꝑt q̄ nō ex de defecto nō
ꝫ ado ꝯ creatura ꝑ certe aut quam
fieri quit ex nō ex gº ubi et ꝑ
ꝑt q̄ mali defectꝯ nō ꝑt ad ꝑt
creatura ¶ quito pauꝫ ꝑ ꝑ
ubi dc q̄ in bonis ꝑ deꝯ ꝑ ꝑt
ꝑ gº mala ꝑt ꝯ in malis ꝑ ꝑ
ꝑ ꝑt tuꝯ et ꝑ in mala ꝑt ¶ ꝑ
qua ꝑt deꝯ ꝑtito dc ꝑ ca pcd pccatꝯ
talis ꝑ ꝯ deꝯ ꝑ solo fuit tal
deꝯ ꝑ solo facit ca pcd gº pccatum
¶ ꝑ solutioe ipoꝝ argutoꝝ ꝑmitto
ꝑ pctm dupliciter capi ꝑt uno modo
malo 2º pctm ꝑ defectꝯ ut pcca
tor debite rectitudinis et ꝑ id ꝑt
pccato dupliciter ꝫ uno modo tantum alium

Et ita quantum adequat potencia actus operans sibi assistent sed hoc est quod actus non contrariatur efficacie ipsius quod non est absolute effectiva minus universalis ¶ 2º quod ipse eodem non peccat natus ita in eodem deficere quia dicitur vel causa patet quia non dicitur natus 3º quod oportet nisi eodem contrariantem sine quo contingunt contrariatur patet quia si non recuperat at sit quando culpa non contrariatur quod est plus sed contrariatur quod anima propter absentiam est ita recuperatur peccat propter sua culpa 2º quia contrariatur quod ille qui peccat aliquem est ita per peccatum propter quod ipse non est peccat ille quod impediat loqui facit ad peccatum et est ita similiter 3º quod patet sicut dicta operationes ita eodem contrariatur quod non videre et audire est recuperata de conversi auxilio et peccatum abscondendum patet per ipsum 2ª dicitur 2º quod ubi patet quod omnis spiritus apprehendit operationes suas proprias ipsius 3º quod absentia non est et in magis ladi est quod absentia corrumpit naturam non quod ipse absentia agat aliquid sed quod ipsa corrumpitur quia ipse assistit contrariatur et quod corruptio et absentia formae faciunt ipsum tale deformitatis contrariatur quod ablatio dei magis est privatio animae non per collationem causae deformitatis dicitur non impediendo mala aliam habet et est contrariatur et sicut dicitur operationes contrariae ¶ 3º quia ipse quod sine modo ipsius eadem non actus non in quantum contrariatur quod non natus sit ita dicitur in actu ipsius est dicitur et quod dicitur est in deformitas moralis et sicut dicitur ipse causa dicitur est ita deformitas naturalis et moralis sed solo tamen sicut sit ita deformitas naturalis non moralis contrariatur

dantur dicit dicitur non est causa peccati ipsi intelligunt peccati loquendo quod dicitur non agit deformitatem culpabilem peccati naturalem et sic est causa sed non sic sequitur ut quod dicitur sit causa sit in ipso causa causa illius deformitatis ¶ 6º ipso est quod dicitur est aliter ita actus naturalis ut naturalis est demeritorius ut demeritorius est quod sunt est ita particulari quod non solum concurrit per influentiam generalem ipsius est per influentiam specialem immediate nulla mediante causa est in actu demeritorio non concurrit per influentiam specialem ipsius nulla sed influentia dei generali sufficit ad eliciendum actum demeritorium et dicitur per 3º capitulum de navi in aqua in quo sine ratione patet deviare est ipse sine ratione non patet ad proprium applicandum ita est ita actus meritorius ipsius perficiendo ut perficiendo non patet est ita demeritorius actus ¶ Expositio patet adeo auctoris sancti qui intelligunt quod dicitur non est ita peccati ipsius eodem ut intelligunt quod non est culpa ut deformitas ita ¶ Adulterium tamen ubi dicitur deformitate culpa peccata dicitur patet ita et illa est peccatum quod operatio ipsius est duo sicut intelligitur 4º dicitur 17 capitulo 2 operatio passiva est peccati peccatum et illa patet causa capitulo dicitur ipsius non est autem demeritorium potest talis ut causa est meritoria operatio activa illa est peccatum causa est pater quod dicitur sicut sola spiritu eius operationes ¶ Expositio per gratiam ¶ 2ª 4º est quod omnis actus meritorius vel demeritorius dicitur est ita in merito patet tali ita de merito aliquis actus quia patet patet patri actus ille et ideo non patet non patet patri sed dicitur est gratia vel tamen actus sine merito sed demeritorius contra aliud per quod quodammodo agitur sed patet patet aliud agere sine ipso et ipso non agente non producitur actus ipsius ut in merito tamen actus

2o quia si ad aliquem actum concurrit imme-
diate impossibile est ad tantum nam quelibet im-
mediata et immediate agit. 3o si ad aliquem actum
concurrit deus ipse est immediata causa et immediate
agit. sed deus concurrit in quolibet actu ...
ergo etc. ¶ 2o et in mediate dependens actus quia
a causa prima et nulli et ulterior illimitata sicut
causa nulli limitata sed ad ... in videtur
quod sit immediate dependens actus a causa nulli
quia a causa nulla sit prius et immediate causans
non producit actus patet quia continue tempore
proxima approximatur agenti passo quando magis
causa si illa causa continetur a sole non sol sit
in debita approximatione tempori passo magis
illa causa proxima agit actu suum patet de arboribus
producentibus quando sol accedit ad nos
in estate. ergo requiritur quod sit immediata causa
cuiuslibet actus producti a sole. ergo cuiuslibet
actus immediate causatur a deo. si dicitur
quod licet requiritur propria solis ad productionem
actus non tamen propter hoc unum vel aliud est causa
immediata. ¶ contra istud tollit omnem
modum probandi unum esse causam alterius
quia tunc diceres quod calor in igne est causa
caloris producti in ligno dicens quod non sed
licet requiritur propria caloris ignis sed quod
hoc non requiritur quod calor ignis sit causa.
¶ 3o accipit suppositio actionis ignis
in camino non est simpliciter aliud quam deus
non concurreret immediate ad productionem caloris
sicut cum sola ignis continuata sed quod deus
non concurrebat immediate cum igne ad pro-
ductionem vel actionem ignis ideo ignis non
agebat. ergo requiritur quod non est possibile quod
posita causa producat aliquem actum deo
non concurrente immediate. ¶ contra conclusionem arguitur
3o quia causa producens actum aliquem immediate
ad producendum est causa immediata illius
actus sed deus agit actum mediatum vel de-
minutum mediate non. ergo non immediate
quia maior aliqua est causa immediata cuius

actus vel effectus sed non est illa quae producit
actum mediate. ad quod dicitur. ¶ 2o quia actum
non est quia deus agit immediate actum sed
non totaliter agit eum vel agit et actio non est ea-
dem quia actio dei non est actio creature
et creatura sicut hoc actionem praeter eum
influentiam dei generalis quod dicitur quia non est eadem
actio duorum agentium non sit eadem numero
in utroque sicut non est in proposito non alia
actio quia vel aut prius totum attingit
actum et vel causa secunda nichil. vel tales aut
simul attingit tantum actum cum 2a et vel
2a supplent. ¶ 3o quia aliquod agentia
concurrunt ad unum effectum sed idem effectus non
sit habens duos fines immediate. ergo vel
duo agentia. ad primum dico quod licet
deus agat mediantibus non sequitur
vel magis cum eo non immediate agit
nisi secundae causae sunt frustra. non deus
sit agens voluntarium non necessarium
et si esset agens necessarium adhuc agit
immediate eorum unde ponatur quod unus homo
fortis sit portans pondus per se et unus sit por-
tans similiter cum eo nunc si aliquis debilis
portet illos pondus cum illo forti nullus
ille fortis dicitur portare sicut debilis
quia non ideo portet debilis vel tamen
sicut hoc supplent debilis si fortis
non vult per se portare pondus. dicitur in proposito
deus cum est tale agens quod non sit causa
causa totalis cuiuslibet actus sine concursu ipsius
et tamen deus vult sit admisceat vel
causas secundas in actu habeat prius non
vult. ergo solus totaliter agit sed cum agit
tamen causis secundis cum causa partialis
licet sit posterior quod ipse est causa immediata
cum ipsa agit cum causis secundis sicut
qui agit sine illis nisi quia supplent
quod deus non agit aliqua actione
concurrentis sicut nisi equaliter sicut

quod non
? agentia
...
... non
...

ex sua visione patet quod non potest demonstrari
a priori quod ad actum vel effectum producendum aliqua
2a causa requiratur licet patet ad approximationem ignis combu-
stibili sequatur combustio causaliter tamen stat
potest quod ignis non sit causa eius quia deus potest
ordinasse quod ad presentiam ignis
approximati combustibili solus ipse combu-
stionem causaret sicut ordinavit in ecclesia quod
ad prolationem verborum causaretur gratia in
[illegible] anima. 2a pars patet quia nullus effectus qui
apparet in nobis potest evidenter demonstrari a priori
quod a deo sit [illegible] quia omnem effectum vel actum
quem videmus in nobis potest aliquis facere in
tempore potest [illegible]
de [illegible] theologice patet quod [illegible]
sine [illegible] ad prolationem dico quod nulla
est causa [illegible] tunc ignis de
causa [illegible] quod agit
[illegible] Ad dubium dico quod actio
potest [illegible] passione activa in passo
et sit [illegible] quod alia est actio de alia
[illegible] capitur pro actu vel pro
actu et sic dico quod est eadem actio. Ad
3m dico quod non est in generatione quod cuiuslibet
effectus sunt duo fines [illegible]
[illegible] quia si deus potest causare
[illegible] actio non [illegible] salvat
[illegible] inter [illegible] et
[illegible] sit superior [illegible]
[illegible] dico quod una est superior
[illegible] et 2a dependet
[illegible] non [illegible] quia accipit [illegible]
[illegible] quia [illegible] et non potest 2a
producere ~~et non potest 2a~~ [illegible] producat
[illegible] deus [illegible]
[illegible] causalitate ordinata ad produ-
ctionem alicuius effectus [illegible] producat in
[illegible] producit. Quando [illegible]
[illegible] actum [illegible] deus
est causa libera [illegible] non [illegible]

[Margin: non [illegible] ut]

equaliter [illegible] si agat [illegible]
[illegible] in aliquo [illegible] et non in alio [illegible]
non [illegible] causa libera illius effectus [illegible]
non est impedibilis et equaliter [illegible]
[illegible] et [illegible] non [illegible] quales [illegible]
producat unum quia alius non [illegible]
[illegible] deus [illegible] causa [illegible] producat
aliquod [illegible] 2o causa que [illegible] producit
aliquem effectum quod omnibus requisitis
ad productionem eius effectus positis potest eum
non producere [illegible] causa libera [illegible]
[illegible] deus talis causa [illegible] effectus patet quia
in formatione fuit omnia requisita ad
generationem [illegible] et tamen non sequebatur
combustio et omnes alie [illegible] natura-
liter activae ergo deus est [illegible] effectus
causa libera. 3o non [illegible] deus [illegible] causa
libera alicuius actus [illegible] vel [illegible]
quia [illegible] causa [illegible] libera [illegible]
non [illegible] demonstrari. 4o [illegible]
[illegible] si [illegible] ergo deus [illegible]
producit [illegible] actum vel [illegible]
[illegible] actum producere et [illegible]
[illegible] dei [illegible] quod deus non
[illegible] sit [illegible] producere actum [illegible]
[illegible] voluit producere actum illum
et [illegible] quod [illegible] actum [illegible]
[illegible] nova [illegible] vel
[illegible] quod [illegible] non [illegible]
[illegible] quod non potuit [illegible] producere [illegible]
[illegible] 2o [illegible] aut ipsa est
[illegible] deus voluit et potuit [illegible]
[illegible] aut ipsa deus non potuit [illegible]
[illegible] aut ista deus potuit [illegible] voluit
aut deus voluit et non potuit non 2a [illegible]
[illegible] deus [illegible] impotens [illegible] 3a [illegible]
[illegible] deus [illegible] quia [illegible]
ergo [illegible] et [illegible] deus [illegible] potest
producere mundum ergo producit mundum [illegible]
nova [illegible] et [illegible]
[illegible] producit mundum et [illegible] non [illegible]

antequam de actu volitionis vel deviationis ¶
3° deus quamvis non produceret mundum et
quamvis produxit mundum quomodo motus aliqua ratione
produxit mundum vel prius ratione [illegible] ratione
immutabiliter quare aliqua ratione [illegible]
[illegible] quae movet deum ad productionem mundi
voluntas movet quomodo voluntas produxit mundum
tamen cum voluntas vel non [illegible] produxit mundum
[illegible] movebatur ad productionem ipsius
et causa patet quia non movetur deus [illegible]
[illegible] fuit bonitas eius sicut deus
bonus [illegible] deus voluntas bonus [illegible] ¶
ad primum dico quod deus [illegible] produxit [illegible]
actu et quando quod deus non [illegible] produceret [illegible]
[illegible] actu [illegible] voluit [illegible] productivum
[illegible] actu [illegible] quod voluntas dei
sit mutata vel potest dici quod alterius voluit
producere mundum [illegible] non voluntas [illegible] pro
mensura qua produxit mundum ¶ ad [illegible] dico
quod ipsa [illegible] voluntas dei voluit et potuit
[illegible] mundum et [illegible] ipsa deus produxit mundum
et [illegible] sit voluntas non [illegible]
quod deus voluntas produxit mundum ¶ ad [illegible]
quando quod deus produxit mundum motus
aliqua ratione et dico quod licet deus sit
voluntas bonus et bonitas movet deum
aliqualiter ad productionem mundi [illegible]
ad [illegible] eius movet ¶ 5° quod deus non
potest esse [illegible] totalis alicuius actus volitionis
vel deviationis et [illegible] in [illegible]
[illegible] ita [illegible] non est [illegible] deus [illegible]
[illegible] vel actus volitionis vel deviationis [illegible]
[illegible] actus potest esse volitionis vel deviationis
[illegible] libere [illegible] tanta [illegible]
[illegible] actus a solo deo in voluntate
[illegible] ita quod non [illegible] libere
[illegible] vel [illegible] nullus [illegible] in
[illegible] voluntas quomodo non esset volitionis nec
deviationis actus patet quia [illegible] actu [illegible]
[illegible] sit deus acceptare ad vitam aeternam
et deacceptare ad poenam aeternam ¶ 2ª [illegible]
[illegible] deus esset causa quomodo deus mereretur vel de-
mereretur in se patet [illegible] quia [illegible] actus
volitionis [illegible] sit [illegible] et [illegible]

deviationis deviationis sit [illegible] et
in [illegible] ipsa non nisi [illegible] ¶ [illegible]
[illegible] [illegible] sit deus potest [illegible] sine
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] patet quod deus [illegible] [illegible]
potest [illegible] potest 2° non [illegible] [illegible] ad
[illegible] motu [illegible] [illegible] qua
ad [illegible] motum [illegible] potest deus [illegible]
[illegible] [illegible] potest movere [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] potest movere motu [illegible]
[illegible] et [illegible] motu volitionis et deviationis
¶ [illegible] [illegible] aliquas [illegible]
[illegible] quod [illegible] actu [illegible] deus sit
[illegible] in [illegible] [illegible] numquam [illegible] talis
patet quia [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sit [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] deus sit
[illegible] actu [illegible] [illegible] [illegible] non
[illegible] [illegible] [illegible] actu [illegible] [illegible]
[illegible] actu in [illegible] non [illegible] [illegible]
difformitate et malitia in actu [illegible] sit
deus [illegible] [illegible] [illegible] in actu [illegible]
[illegible] non [illegible] difformitate et malitia
[illegible] quia non [illegible] potest [illegible] difformitas
[illegible] [illegible] actu in [illegible] qua
[illegible] bonitas [illegible] dei [illegible]
in [illegible] [illegible] dilectio dei [illegible] [illegible]
a bonitate [illegible] et [illegible] [illegible] dilectio
non [illegible] [illegible] moraliter [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] libertate [illegible]
[illegible] odium dei potest [illegible] a difformitate
[illegible] quia odium dei non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] potest [illegible] [illegible]
[illegible] ad actum in [illegible] patet quod [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
2ª [illegible] in qua dilectio [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible]
a solo deo [illegible] non esset odium dei [illegible]
[illegible] [illegible] actio patet quod non [illegible]
[illegible] [illegible] talis [illegible] potest esse [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible]
[illegible] 3ª [illegible] quod deus [illegible] potest [illegible]
in voluntate [illegible] vel [illegible] [illegible] ad productionem

eius coagere quam voluntas in potentia ex-
vel in conservatione eius vel creatione vel gene-
rationem quantumcumque odiret deum vel diligeret potest
videri vel in beatis et damnatis patet quia
non libere habet prout voluntas sit libertate
contradictionis et per consequens vel mereretur
vel demereretur pro diligendo vel odiendo
3a propositio quod aliqua facta a solo deo
in voluntate taliter quod non potest conservator rationis
in voluntas eam conservando mereretur vel
demereretur utputa libere conservando odium
dei demereretur et libere conservando dilec-
tionem mereretur. Contra primam propositionem qua
dicit quod odium dei potest totaliter a deo causari
in voluntate quia tunc primum [illegible] [illegible] aliquis potest
actum qui statim [illegible] [illegible] annexam ma-
litiam et deformitatem igitur non potest a so-
lo deo causari. Respondeo quod omne factum a solo
deo [illegible] potest [illegible] etiam [illegible] absolute ca-
dere pro sub precepto divino et potest deus precipere
voluntati ut faciat illud [illegible] actum
odiendi deum potest a solo deo fieri sine peccato
et etiam potest [illegible] [illegible] fieri. Igitur deus potest
precipere voluntati ut odiat deum et [illegible] voluntas
[illegible] mereretur in [illegible] preceptum divinum
sic voluntas potest mereri odiendo deum quod
non videtur. Contra 3a dilectio dei est bona
per debitum finem et odium dei est malum
per debitum finem igitur [illegible] [illegible] potest diligere
deum per debitum finem [illegible] illa dilectio
potest bona et meritoria ita [illegible] potest odire deum
per in debitum finem [illegible] [illegible] [illegible] non potest
[illegible] a peccato potest a solo deo fieri [illegible]
Ad primum dico quod si odium dei causaretur
a solo deo in voluntate vel si conservetur in
voluntate vel [illegible] et non libere non haberet
aliquam malitiam annexam vel deformitatem
[illegible] quod non potest [illegible] quod [illegible] [illegible]
libere vel libere conservaretur. Alioquin [illegible] haberet
deformitatem saltem moralem quia libere
produceretur contra dictamen recte rationis

tamen [illegible] quod erit [illegible] de dei potentia
absoluta quamvis non de ordinata quod
libere causaretur vel conservaretur et non haberet
deformitatem [illegible] [illegible] [illegible] etiam
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Ad 2m
dicendum non [illegible] [illegible] assumendo quia
[illegible] potest deus precipere potest acceptare ad
[illegible] etiam [illegible] [illegible] [illegible] quod odium dei
vel aliquem actum malum moralem vel aliquem
actum naturalem [illegible] potest deus potest accep-
tare in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] etiam [illegible] sicut dixi in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
potest deus acceptare et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in peccato potest acceptare [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
potest eum acceptare vel [illegible] actum malum
moralem vel potest eum acceptare [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in peccato mortali et
[illegible] odium dei [illegible] [illegible] et [illegible] potest [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] precepto. Ad 3m [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] et dico quod [illegible]
potest diligere deum per debitum finem et [illegible]
dilectio non erit bona moraliter vel
meritoria [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad dilec-
tionem [illegible] [illegible] potest diligere deum per
finem indebitum et demeritorie [illegible]
[illegible] dico [illegible] [illegible] quod si odium dei [illegible]
[illegible] a solo deo in voluntate vel taliter [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quod non erit in [illegible] [illegible]
[illegible] odium [illegible] non [illegible] [illegible] odium
non potest per aliquem finem indebitum [illegible]
per finem debitum [illegible] [illegible] [illegible] patet
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
quod si [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non erit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] potest deus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] actum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quia dico quod potest deus [illegible]

nostrum aliquo modo sit quod non sit
in libertate et in deo voluntas sit movens
motum non tamen invitam nec coactionis
¶ Ad 4m dicendum quod non sit deus per se ipsum ut sic
agens ad actum meritorium quia voluntas li-
gat ad eum nec ipsa. Et intelligo sic
quod non plus sit deus agens ad actum
voluntatis quam ipsa potest ita si deus per se
ipsum esset ... non implicaret contradictionem
voluntate agente actum meritorium deo non
agente quod tamen ... [illegible]
[illegible] non implicaret contradictionem
quod deus agit actum meritorium voluntate non
[illegible]

[illegible]

¶ Ad 5m ... [illegible] ... capitulo
[illegible] in augustinus sunt [illegible]
velle a deo [illegible]
ad quod non acciperet [illegible] sit deus
[illegible] voluntas [illegible] et meritorie agit
ad productionem actus meritorii et voluntas
[illegible] sit quod deus agit ad
productionem actus meritorii [illegible] quadam
[illegible] prius agit ad actum meritorium
[illegible] deus prius voluit voluntate mediante
voluntas [illegible]
[illegible]

[illegible]

Apoc. 3: Ecce ego sto ad ostium et
pulso si quis audierit vocem meam et ap-
peruerit ianuam intrabo ad eum et cenabo
cum illo et quod prius aperitur ianua quam deus
intret et post sequitur in decretis de penitentia ...
operatur apertionem cordis ut deus intret sicut ap-
ertio fenestre ut radius solis intret
unde dicitur in glossa: si aperitur fenestra radius
solis intrabit si non aperitur non intrabit
¶ ... rationibus ... ad primam ...
... deus coagit nobis in ...
... deus ... et ...
... aliarum ... nostram ...
... quod ... actum producit
prius tempore vel ... causa ...
... de tractu voluntatis adquam ...
non ... unum ... ...
... et ... in ... ...
... causa ... alter ... si unus
... alium ...
... vel traheret ad tractum voluntas
... prius ... dicitur actu-
... quia alius traheret ...
... et ... actum
liberum deus cum absolute ... omnium
dispositionum futurarum ... liberorum ...
et omnem actum ... futurum et presentem
et ... non ... in
... actum sibi ... etiam
... sicut ... ad ...
... et omnis actus ...
... quod ad actum ... deo ...
et ... et ...
... ...
et ... et ita ... quod ...
deus ... ...
... etiam ... ...
adulto ¶ ... ad ...
... quod ...
deus ... actiam ...
in ... quia ...
... ... ¶ Ad

... dico quod in nobis dicitur actio bona
voluntatis ... quod ... ut ...
vel ... quia actio ... ¶ Ad ... dicitur
quod ... actiones ... quod ...
... dico quod ... actiua ...
... non actuali ... ad ...
... ad ... ¶ Ad ...
quod non ... ... deus
sit ... quia non ... ad actum
... et ... ...
... et futura ... quia non
... dei. Ego ... quod deus
... quod ... agit et non ... non ...
tale ... quia non ut ...
¶ Ad ... ad ...
... dico quod non ... in ... sit ...
... ad ... quia ... licet ita sit ...
legem ordinata quod omnis qui querit
inveniet et pulsanti aperietur. Ad ... dico
quod non ... vel ... deus agit actum ...
... quia ... licet ...
... deus agit ... coagit ... ad
... dico quod coagit non ... agere ...
... aliis agit et ... ad ...
... voluntatis et ... dei ¶ Ad ...
dico quod ... legem dei ordinata ...
... que si voluntas non vellet illa
... non ... et ... non ...
... producitur ... quia ...
... dicitur ... deus non ...
... quia voluntas ... ad ...
apertionem actualem cordis ad ...
vel ... deus ... voluntas ¶ ...
... quod deus ... vel ... producit actum
... quia ... ...
... contra ipsam ... et
maior ... ...
de bono ... non ...
... quia deus ... non ... ...
... ad ... ...
in ... deus ...
... voluntas ad ...

sic subtrahit a quibusdam graciam vnde
voluntas inclinatur ad malum et sicut
dicit propheta tradidit eos qui operantur
iniquitatem. vnde patet solutio ad 3m per
ysidorum de summo bono c. 6. vult quis esse
bonus et non valet et vult alius esse
malus et non permittitur. vnde propheta omnem
tradidit non collidet quia deus suppri-
mavit per [illegible] ¶ Ad 8m arguitur per illud propheta antiqui
faciens mala anime et facta sunt con-
turbata ubi dicit Augustinus de civitate dei libro
c. 37 aliter operatio facit deus et
facta sunt conturbata ut male incitans
eum ter [illegible] ¶ Ad quintum arguitur dico
quod propterea peccavit homo quia deus sub-
traxit graciam et penes suum fuit
gracia et peccatum. Ad 6m arguitur per totum capitulum
d. x. ubi ipse loquens in persona dei de
beatis de libero arbitrio. hoc est subtra-
hatur eis gracia ut in profundo mali
[illegible] et dicit in eterna dampnacione
puniret et [illegible] [illegible]
[illegible] appenatur eis gracia quia fiant
digni salute eterna ¶ Ad 6m [illegible]
aliquis est in gracia qui finaliter dampnatur
et sit [illegible] non propter deum non
subtraxit graciam quia ille peccavit
sicut est in libro [illegible] [illegible]
peccavit finaliter et [illegible] non
peccabit et habet graciam ergo finaliter
perseveravit in bono ergo [illegible]
perseverabit in bono et ita [illegible]
[illegible] finalem perseveranciam contra Augustinum
de correctione et gracia c. 12 ubi describit
perseverantes in bono [illegible] et
[illegible] ¶ Ad 8m arguitur [illegible] [illegible]
de correctione et gracia c. 22 ubi [illegible] dedi
discipulis [illegible] et Judam electi non sunt
discipuli [illegible] ad xpm non quos
Judas [illegible] [illegible]
et pauperis [illegible] ait illos [illegible]
a baptismo [illegible] [illegible] ibi [illegible]
[illegible] fuit a [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] peccavit Judas [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fuit [illegible]
peccavit Judas ¶ Ad 9m [illegible] [illegible]
[illegible] alia [illegible] defecit deus [illegible]
et malum [illegible] [illegible] [illegible]
deo [illegible] quia [illegible] defectus [illegible]
[illegible] ¶ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] deus ad actum [illegible]
[illegible] et [illegible] quia [illegible] [illegible] defecit
deus [illegible] quia [illegible] deus ¶ [illegible]
[illegible] voluntas agit ad actum [illegible]
[illegible] quia deus et [illegible] quia [illegible]
voluntas defecit deus quia [illegible] probatur
[illegible] Augustinus [illegible] de civitate dei c. [illegible] [illegible]
[illegible] defectu ut defecit [illegible] ut [illegible] defecit
defecit et [illegible] probat ad malum [illegible]
voluntas [illegible] [illegible] ad bonum [illegible]
[illegible] ¶ [illegible] [illegible] de correctione
et gracia c. [illegible] dei adiutorium si [illegible]
defuisset [illegible] libero arbitrio [illegible]
[illegible] defecit et [illegible] ¶ [illegible]
[illegible] peccatum [illegible] [illegible] [illegible]
facta [illegible] dei deus [illegible] subtraxit
graciam quia homo peccavit [illegible] culpa
non [illegible] imputanda [illegible]
[illegible] et Augustinus de correctione et gracia
c. [illegible] dei adiutorium [illegible] ut [illegible]
[illegible] quod [illegible] facti [illegible] defuisset [illegible]
tale non facta esset ut [illegible] deus [illegible]
[illegible] non [illegible] si vellet non [illegible]
[illegible] culpa defuisset [illegible] quia [illegible]
adiutorium [illegible] quos [illegible] non [illegible]
¶ [illegible] deus fidelis est et non de-
[illegible] in [illegible] nisi [illegible] deserit
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Augustinus de bono perseverancie
[illegible] quia [illegible] deserit deus ut [illegible]
deserantur adeo [illegible] [illegible] [illegible]
in temptacionem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] deserantur [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] deserere deum [illegible]
[illegible] deserere deus quia [illegible] ¶ [illegible]
[illegible] deus [illegible] de [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quia [illegible] [illegible]
[illegible] contra Augustinum [illegible]

c^o 2^x et sufficit quod iniustitia precedat
peccatum et tunc deformatio eidem conveni-
ens ¶ 2° sic si plus deserit hominem
quam econtra cum sit hominem deserit sic
hominem suadere ad peccatum tamen adhuc assi-
stente sibi homine peccat sic quod deus
sic agendo peccaret patet quia pauperem
et debilem animo contra 16 cogens peccatum
alium pro inedia dolentem persuadet eum
ad peccandum alia suasione tradunt
et sic vel deus peccaret vel homo sic tra-
ductus non peccaret hoc est quia Augustinus
de bona perseverantia c. 1 deus neminem
temptat temptatione nature quod non
fecerit nisi si deus prius deserit hominem
quam econtra ¶ 4° si deus plus deserit
hominem vel sapiens duas quorum unus
sit fortis qui deficit et alius sit plus
qui non deficit et sit fortior in peccato 1 2°
minus gratiam quam pro peccatum sit si
nulla mutatione facta in alio quorum
deus proprium unum deserat et alium non
in quod deus esset acceptor personarum contra
apostolum ad Colo. 3 et ad Rom. 2 et
Actuum 10 nulla est acceptatio personarum
apud deum ¶ Pro solutionibus suppono
aliquas probandas quod non est dare ultimum instans
gratie 2° quod gratia subtrahitur in dicto
modo quod prius natura aut peccatum subito
producitur ut alias probabo 3° quod prius
instans gratia stat cum peccato mortali quod hoc
loquitur de gratia que est caritas ¶ Istis
suppositis pono aliquas propositiones
assertione prima est quod in 1 instanti in quo aliquis
incipit peccare mortaliter quod in instanti
ante erat in gratia deus subtrahit gratiam
patet quia si in primo instanti erat in gratia 1 erit
ultimum instans gratie ¶ 2^a quod numquam non
prius aliquem deus deserit quam ipsa
natura ipsa privatur quod deus destituitur

¶ 3^a quod si in aliquo instanti subtrahit gratiam
ab aliquo ipse talis indispositus est
quod non est in potestate sua sine influentia dei
generali quod ipse incipiat vel incipit
peccare mortaliter in primo instanti patet quia non apparet
quare deus plus subtraheret gratiam ab
isto quam ab alio ¶ 4^a iste quod talis
pro indispositione illa non demeruit
subtractionem illam gratie patet quia in
instanti ante erat in gratia et proprio in
instanti non demeruit privationem
gratie ¶ Quinta quia sequitur opposita quod in primo
instanti subtrahitur alicui gratia non propter peccatum
quod est sic quia fuit in gratia et non fecit
aliquod peccatum ut suppono nec propter peccatum quod
committit quia illud facit peccatum instanti primo
suppositum suppositum sed propter peccatum quod committe-
re incipit ita quod in primo instanti non erit sub-
tractio gratie si peccatum non erit futurum
et si peccatum non erit futurum nec erit
subtractio gratie in primo ¶ 6^a quod homo
est malus et dignus pena eterna sed tamen
potest iustitia in aliquo instanti et tamen
non peccat nec peccat mortaliter sed incipit
peccare mortaliter et non est in potestate pe-
nitus sine influentia dei generali quod ipse in-
cipiat vel incipit peccare mortaliter
et exigit est iustum quod deus gratiam subtrahat
¶ 7^a quod voluntas prius deficit deum quam
deus hominem sic quod in dispositione vel indispo-
nit se talis antequam deus ante ei
subtrahat gratiam quod pro illo instanti subtrac-
tionis gratie non est in potestate eius sine in-
fluentia dei generali non incipere nec
incepisse peccare in illo instanti et sic intel-
ligi debet quod omnes auctores sancti dicentes
quod homo prius deficit deum quam econtra ¶
Octava quod deus prius deficit nobis sic
quod prius nobis subtrahit gratiam quam
nos peccemus mortaliter communiter omnes concedentes
in gratie alias habebo quam et sic

intelligende sunt omnes auctoritates sancto-
rum dicentes plus deperire voluntati quam quod
et sic patet ad articulum utriusque partis. Questio 9a. queritur
utrum possit voluntas dei ut agat
actum meritorium preparando se solo dispo-
sitionem aliquam in intellectu sine qua voluntas
non eliceret actum meritorium. Patet per Augustinum
super Iohannem 10 ad "nemo potest venire ad
me nisi pater meus traxerit eum" ubi auctor
augustinus in commento: quid dicimus fratres si tra-
himur ad Christum ergo violentia adhibetur
non voluntas excitatur. patet quod intus non
trahitur animus delectatione cum animus
amore beatitudinis iustitie etiam quod totum
Christus est. valens ergo nos ad Christum quem
nobis revelat quod quod totum Christus est
genitum et ita per has revelationes tra-
himur ut Christum amemus. contra ergo per an-
tiquam nobis factam confidentiam et venera-
tionem trahimur ad Christum sicut per quandam
dispositionem in intellectu. gerere Questio 2a. per
Apostolum: docebit nos vias suas
et ambulabimus in semitis eius quod
de Ysaia exhibit lex et verbum domini de Ierusalem
habet autem revelationem et attentionem
quandam ita intellectu generaliter. Questio 3a. per
augustinum de civitate dei ubi tractans quod
deus nunquam nisi misereatur et quem vult in-
durat dicit quod deus miseretur preveniendo vo-
cando et vocatos per veniam ubi
vel clamantem videt sine contemptu per sermonem
somnitate aut alia pena in se talia
que efficiunt ut velle deus
operetur in nobis sic tamen ut per se ipsum non
trahamur sic in libera potestate nostri voluntate non
tanti sunt venialia. Questio 5a. nam in dum filii Israel
tertia pena docet quod deus flagellare
et flagella facit nos amabiles et
trahit ad totum quod per preces multiplicare
sunt infinitos vere per ea attollendum
et opere bono pro iustificatore sua manus
compungit adhuc sicut quod deus saltim

occasionaliter causat aliquid in intellectu causa
que ipsi meditat et operatur in infinitate
sua et sic ad eam cum inclinat. Questio quinto ex
parte contrarie i. cum ipse vel quod
eliciat sic sicut hoc non est quod tantum de
paratione aliquid in intellectu sicut ita
fidei vel vivat generaliter. Questio 6a. quod sine
fide in intellectu impossibile est nam velle eliceret
actum meritorium sicut unde contra apostolum dico
in intellectu tamen sit nunquam de quibus infidelis
generaliter autem de generaliter papali questio 10. quod
est ipsa quod deus preveniet voluntatem ut eli-
ciat actum meritorium preparando se solo
dispositionem aliquam sine qua voluntas
non eliceret actum meritorium patet per augustinum
de libero deus in firmamento primo preve-
nit autem liberum arbitrium quod gratiam ut salu-
vetur et recipietur omnis iniusta
voluntas que propter indigentiam adiuto-
rio illuminante gratia salvatoris passibilita-
tem dum recipit quod sicut eius vivendo vo-
luntate. Questio 2a. contra primum dubius
deus suscitat et nos adiuvat per gratiam
nos facta in nobis quandam dulcis su-
avitate dulcitudinem sua trahit ad a-
mare dei ipsa autem gratia causat in
voluntate per illam quam eliciat actum me-
ritorium et patet quod potest in voluntate per-
vuli baptizati. Questio 11a. quod quod deus
non preveniet alia voluntate determinat vo-
luntatem ad actum sine ulteriori
sine deductorio quia nunquam perducat et
producit incipiat sic in potestate nostra
suo influxu dei generaliter non producit
perspicuet autem ulteriori vel deducto-
rium et de ipsa preventione per deliberationem
intellectus generaliter. Questio 1a. per christum quod si
esset aliqua dispositio quam haberet non
esset in potestate voluntatis sicut magis
videtur deficit sicut hoc non generaliter magis
patet per augustinum dicitur et generaliter etc.

ubi dicit quod quamvis dicat in 2° gratiam primi hominis
et gratiam per gratia gratis primi fuit ut homo
haberet iustitiam in qua si permansisset nullam
inopia malus esset / gratia ut 2ª adiutorium i.e. per
tanto maior quam ut perfecit primum potestatem
recuperare libertatem paruo sit et non posse pec-
care ut appetens bonum vel permanere in bono
si vellet ii erat efficaciter ut vellet patet
quia quod gratia hominem. [illegible] hic quam data naturalis non
sit inclinavit ut bonum vellet eo ipso quod gratia
hominem [illegible] quod eius effectum in 2°. homine 2
in quolibet bonis. Secundo arguitur pro dicto contra illud re-
linquitur homini in manu consilii sui in
potestate liberi arbitrii sui scilicet quod ergo sit in-
relinquitur ab aliquo pie ipse voluntas quo
ad aliquem effectum qui a deo predeterminatur ad
illum effectum modo predicto sed cum preveniatur et
predeterminatur sit ergo et quod non relinquitur
in plena quam ergo si voluntas sit preveniatur et
determinatur ad actum suum non relinquitur ipsi
ad eligendum actum in manu consilii sui. Confirmatur
quia ei qui relinquitur a deo in manum consilii
sui non repugnat quod potest patet ex opposito
quia ... [illegible] ... potestatem
ut potest ... [illegible] ... predeterminatur
ad actum bonum non predicto non potest
in potestate [illegible] et
[illegible] ... in eodem ergo non
hic quod a deo relinquitur pro ... ad actum bonum
non potest ... sit predeterminatur ad [illegible]
[illegible] Tertio quia in hoc videtur doctores
distinguere inter hominem et bruta quod
bruta non relinquuntur ... movetur
in distinctione naturali et a deo predeterminantur
ad actus suos sicut ... ponit [illegible]
... ergo si in hoc distinguitur homo
a brutis quod ipsi relinquitur ... libertas
scilicet quod in actibus suis liberis non determinatur
a deo. Quarto si voluntas predeterminata est ad
aliquem actum ... et non prohibita ...
in ipso ita quod excludit gratia dei quod ...

dei influentia generali quod ipsa sit sit disposita
et quod non operatur in actu sit dicit ... a° 2
... et dulce quam ... hoc
autem dulce ... quam ... et non ...
non ... ad ... non ...
determinata ad aliquem actum ... non sit
... non ... in actu ...
sit ... quod voluntas sit sit predeterminata 2
disposita et non operatur in actu. Quinto ...
... libertate principia ...
posse in ... valere quam agenti posse in
suum effectum valere quam agens valet ... dis-
positum sive ... alia determinatione
... ad effectum producat effectum suum potest ignis
calorem ergo ... non ... sit effectum
suum sive ... determinatio ... plus
ad unum quam ad alium producere. Confirmatur
... dicit ... ubi ... duas
... effectum ... et ... in
... quam ... aliquam
... movetur ... voluntate
... probabilis ...
... in ... sit voluntas mala non sit in
alio dicit quod ... voluntas principia
... aliud ...
movetur ... quod ad actum bonum
in uno et malum in alio non ... pre-
determinato in voluntate ... ad
actum. Sed forte dicitur quod ... quod voluntas
non predeterminatur a deo ad actum malum ...
... in ipsum quod non ... ad actum
... voluntas predeterminata. Contra quia si ...
... predeterminatur in ... ad actum bonum
... non predeterminatur ...
... in ... gratia
...
Sexto arguitur ... dei predeterminatio ...
ad actum bonum ... voluntas in ipsum ...
... determinata ergo gratia dei ...
in voluntate ... gratia ...
et hoc ... in ... predeterminet ...
ad actum non sit ... voluntas ... actu

q pccati uat et peius gtra no requirit
ad actu. Si deus ita pueniet ad actu
bonu q uoluntas no pot in ipsu n pt a
deo pueniri s3 in tali uel nis ad
peccandu pparat n deus aliam q faciat
a actu bonu t b. tpe et ualet eni pue
nit ad a actu ut pnuncia a actu tam
sicut attendit tota dic in illis quas deus
no puet illos n quas no pueniunt no
ut eos no pueniat sat planu ex hys
patet pt unio q n auittat a actu in
b. tpe pt uidet q no est in ptate pua a
facere et pt ut q n unio pcrecle nis
gtinendo pp tu deliberd a actu
gtus aut ut pueniat deus uolu ad actu
bonu solu ut ad malu et bonu no pot
ad actu bonu pt pt pparat deus aliu
q faciat a et g actu et gtinuet eo
p iniquitate bonu pot et pt ita q
te gtnet a actu pcara bona tune aut
n aut est malus in a medietate bona et
gtra pp dui est gtinuatu et ualens
no pt eo elige n ad pueta g deus
pueniat uolu ad actu malu mai pt
pt ualuas no pt uel potuit actu bona
ut pius bndo ipsu in pma medietate bone
no eni gtinuat in pcca pte bonu ya
uel eet malus in a medie bone uisi
pcipibit r et in pcca medietate bone pt
g a ual eo in pma medietate bone bonu
fuit pueniat uolu ad ipsu g deus puet
uolu ad actu malu Si dicat q deus
pueniat uolu eni ad actu malu pt
q deus eet cilpandus pt gra p aug
p gfess t in ubi aut q si deus eet
in euitabilis ca peccandi i pi et sic est
ad hoc q deus pt culpandus eet celi
gditor et eet in ppauo gluss Si di
catur q deus pueniat uolu eni ad ac
tu malu pt q pius pt pueniens
no est in euitabilis ca pcci ipsius no sat
ad ppositu quia pius pt ea puipu in euit
tabile puis no opz dicit q pt in euit

ca peccandi ipsi et hoc est adhuc q
deus pt culpandus in isto sensu pz gde
duttoe aug aug pz gz q eet ipsi
in euitabilis ca peccandi quia iste pua
ptate ut pt n possibs ordine ut ad
actu dei g nichil pt in pua ptate
ut q pparato actu pua ad eo et tunc
planu est q gtradictionem includit q n
fiat pt no esse ut no fuisse actu
et ppuit ipsam. Gtra aug
ppon uie 3a c. ix in ruparius titulo
auttem apli ad eo q uel ualet sua
curet fuit dicit habent auttem debet
intelligi de pua in fupauie gr qua
pccon iustificatur ut pt sic q pccon
a nulla pua uolu pmo het q di
gito q pit ut in eo sit sic q di gra
et ima fruy ex de eo qui het gra
ipe in dicit gpulitate una gfite
bat illi uid het pit ulla aug acc
pe fidem ro / alia ca est ad hoc no
credent alia ca credunt dicam
credere ad hoc dui ignorate res
a deus nulla aya ciaua fit ut cog
pit et credat deus nz ualet nz cum
erit fit quia ut dt aug quis
ha no pt n deus cui illud et ad
accepit ppius deus et in eo liberas
ad gtupiscend dei precepta et pte
pati pgratu uapo et gpuaestibile
ua q fitebat illi adhuc ppu gpat
aug ualtas aucis fiat pptne
gpuus ppu aug q no plz re
spolum. ad actu bonu in homine nisi
uaba et gtra dei illuminis et uepa
rans eius ain in homine Q ulad aut
q pfficies est ad agend uidepedet
et z in uain pius agit pt effien pius
pius agit pius gtupit cius in ppa
agit g pi ita pt dedo ut actu
libere et in pnttabil pt q deus pt
facere actu libere in ueto et i pnti.

sive contingenti nolle cuius oppositum patet in eo
q° capitulo tractatum in p° libri lyncolniensis quod deus
possit facere futurum non esse futurum et sit g°
ista quod voluntas actu libere eliciti vel e-
liciti causative deus sit vel et unitas aug.
C 2ª q° ad omnibus predictis quoniam stat q°
complet dei acceptatione 3 quod actus sit indi-
rectus non sola de acceptatione vel dete-
statione dei 3 quod a actus sit demeritorius hec
diffusius patet in primo pre dicto media q°
2 p° pauperum in quodam pro libro de p
destinatione secundo ubi ait magister itaque
quam quamvis que in adam et eua prima
creatione in ali et amplius facta 3 non
ex conditione divina vale- 3 ex debito primi
ex debito nullitie pro pena etiam in eius
ex peccato depremie diliget 3 nos ps
demeritis et depremio 3 debito multis
gratiam perdidit augustinus non concepto non
tollit deo tamquam ex debito 3 dei in pri-
mitiis largiretur nunc debet. hec augustinus
adam tamen eius cognomis ps ex peccato et
3 sequitur de ista conclusione Sequitur de-

trum deus alectus producit vel tale
potuit aliquis aliquid actum me-
ritorum vel demeritorum ex actus quod sit
in deo aleatus tale potuit mundum
ps alectus potuit esse qua pz sed
aug ps quod in uno incepta qui in prin
potuit producere mundum g° etc. C ad primum
ar° pauperum ad simpliciandum ubi diffi-
nicius creatura dei in creaturis 3 quod c
quod omnipotentia dei utitur quod non est ad
est post 3 quod sed tunc arguit in patris
3 creatura cuius ... et possit esse
etiam quia pz quia id quod 3 extra in
quod non esse et eius pz augustinus
C proluctione pono aliquas q° prima
q° 3 quod aliqua creatura sit ab eterno
tota ps q° pz est improbabilius tamen deus
relinquit et trans C 2° quod aliqua
creatura sit ab eterno producta et non 3 aliqua
g° creatura qua pz probatio quia g° 3

tale aliquis de inceptis producitur et sic ...
autem patet in alia questione alia non ps p°
quia si de aliquo quod de illa et terminus
stabit ad ad quod non produceret. ex a et
de ab in et sit ps. C Contra q° ipsa
ar° supposita in 2ª ap 6 ... si deus
non vel producit mundum deus mutabatur quod
3 prima ut patet in primo g° ref. C rat
si deus tenet mundum totaliter quod an creatum
mundi nichil faciebat et postquam creatum mundi
tantum deus faciebat ergo C ad primum
deus in 3 mutatum qua post non in prima
tamen credidit causalitatem qua credit facere
in deus naliter ageret sicut ignis naliter agit
cuius requisitis productis et igitur ipsius ad
aucto post tantum infert quod quod p si deus agit
per tantum naliter mundum vel quis ps possum
de novo et deus arguitur sicut 2 de
mundo et strenuitur processu in infinitum
vel ipse causa prima debemus esse et quam
prima adesset in principium mundum esse re-
aliter mutaretur qui in agit libere est quod
agit ad extra et patet non quia non
sint alectus producere mundum ipse qua p
deus cum producit C ad terminum videtur
quid de ut ait augustinus 2 ... p° al
ta ... grecorum para-
bat per diem et quod ex cum mundi creatum
nulla etiam faciebat ipse in aliis fa-
ciebat quia aliis facere post ipse disp-
nebat nec post exigat in actu ...
id si p aliqua creatura incepta dicitur agere
agere et non agit vel aliquando agere
et non taliter agit. C 2ª g° quod
esse totaliter ab eterno producta 3 creata ps
nulla esse educta de pura non entia
3 aliqua esse 3 ab eterno producta in ex
educta de potentia nunc g° 1ª esse 3 ab eterno
producta et in non creata pz qui non
educta de pa non sit ex aliqua sicut
que creatum ex materia producitur quamvis
educta de pa in° non creatur 3 pa-

pars per primam partem quia posui in principio [illegible]
[illegible] solutione dubiorum [illegible] contra 3um [illegible]
Contra 1um nulla res naturalis producta est creata
ergo aliqua res naturalis est producta puta forma
asini generis a deo patet quia res creata
non naturaliter est supernaturaliter est producta. Contra [illegible]
forte dicitur quod non est in quantum [illegible] causa
[illegible] creat et non educta de potentia materiae
[illegible] produci naturaliter a deo est supernaturaliter
creatura non produci naturaliter et de
potentia materiae educi non autem produci supernatura-
liter [illegible] vel negative ipsa solutio
in probatione [illegible] non [illegible] magis [illegible]
[illegible] dicat [illegible] ad productionem
eius concurrit creatura aliqua [illegible]
faceret concedo quod [illegible] asini [illegible]
[illegible] Contra [illegible] quia ista
[illegible] omnis creatura ab aliquo [illegible]
[illegible] a deo ergo omnis creatura creatur a deo
ergo omnis res a deo producta est creatura
quia [illegible] est creatura [illegible] ergo non [illegible]
[illegible] ergo creatura generis. Contra 3am [illegible]
res a solo deo est producta est creata ergo [illegible]
forma educta de potentia materiae [illegible] potest
a deo producta ergo aliqua forma educta
de potentia materiae [illegible] potest creata a deo [illegible]
[illegible] quia potest a [illegible] educi [illegible] de potentia
materiae [illegible] deus [illegible] solo potest [illegible] producere
quod [illegible] remanet in potentia
materiae [illegible] educta de potentia
materiae et [illegible] a solo deo introducta [illegible]
[illegible] et [illegible] remanet adhuc
in potentia materiae ergo potest naturaliter adhuc produci
[illegible] naturaliter potest ad produci potest [illegible] corruptione
[illegible] quod [illegible] potest in [illegible]
et [illegible] non corrupto producatur [illegible]
naturaliter et potest [illegible] in pluribus
locis. Ad [illegible] dicitur quod [illegible] creata
potest [illegible] quae non est
[illegible] qualitatibus potest producta [illegible]
[illegible] quae non est producta ab aliquo agente
[illegible] non [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] Contra [illegible]
non [illegible] quae [illegible] [illegible]

[illegible] ad [illegible] quod de omni
res [illegible] ad [illegible] de aliqua
forma educta de potentia materiae [illegible] et
quod potest [illegible] quod deus [illegible] solus potest producere
a deo [illegible] non educitur [illegible]
[illegible] remanet in potentia materiae [illegible]
fuit assignata [illegible] quod nulla creata
patitur [illegible] a deo [illegible] creata [illegible]
[illegible] quia si aliqua creatura patitur [illegible]
a deo [illegible] aut patitur [illegible] a deo
[illegible] non potest dici quod [illegible] quod
nulla creatura fuit [illegible] si [illegible]
[illegible] a deo fuisse [illegible] non [illegible]
[illegible] productionem [illegible]
in futuro [illegible] potest [illegible] fuit [illegible]
et sic [illegible] quod aliqua creatura pat[illegible]
produci [illegible] [illegible]
contradictionem [illegible] dicitur in [illegible]
patitur deum facere creaturam [illegible] ergo
[illegible] producendo quia [illegible]
[illegible] producto. Contra 2o si deus patitur produ-
[illegible] creaturam [illegible]
[illegible] ergo patitur produci [illegible]
[illegible] productio [illegible]
implicat contradictionem quia [illegible]
[illegible] productio et [illegible]
[illegible]. Contra 3o si deus patitur [illegible]
[illegible] fuisse [illegible] aliqua [illegible]
ipsum [illegible] vel [illegible] ipsum
[illegible] vel [illegible] quia [illegible] ipsum [illegible]
non [illegible] quia [illegible] in aliquo [illegible]
[illegible] ipsum [illegible] fuisse [illegible]
[illegible] implicat non [illegible]
[illegible] quia [illegible] illud [illegible] et sic
[illegible] potest fuit sic [illegible] deus facere pa-
titur [illegible] potest ipsum [illegible] fuisse ergo
[illegible] quod deus [illegible] potest [illegible]
[illegible] fuisse [illegible]
omnia quae sunt [illegible] non [illegible]
quia non potest [illegible] facere [illegible] actione
[illegible] supernaturaliter [illegible]
[illegible] deus patitur [illegible] et [illegible]
[illegible] creaturam aliquam fuisse

fuisse ab eterno factum quia eadem ratione
potest fieri minimum fuisse ab eterno ergo non
potuit fieri creatura aliqua fuisse
ab eterno. Consequentia patet quia si sic ergo deus potuit
mundum istum producere ab eterno in hac dis-
positione quo ad omnes dispositiones
eius speciales naturales ergo potuisset fuisse
quod ab adam descendissent infiniti fi-
lii quorum aliquis erat primus et aliquis
ultimus quod est contra primum vel primum et contra
quartum consequentia etc. quia ubi sunt infiniti
non est primum nec ultimum. Item filius istorum
quorum patet si infinite generationes descendissent
ab adam sequitur quod adam fuisset infinite generationis
quia si unquam quilibet conclusisset istorum ad
decorpore ade. Sequitur 2a quod in respectu cuius
erit fuisset infinite quantitatis. Patet quia quan-
titas debebit omnes partes suas [illegible] ga [margin: quas]
[illegible] sunt per pauciores [illegible] etc. Et
ex dictis dico 2a sequitur 3o quod anima ade
non fuisset de novo creata et omnes alie
fuissent de novo create et per consequens non
erunt eiusdem speciei. Si dicatur quod illud
fuit possibile quod ab adam descendissent
infinite generationes quarum aliqua erat ne-
cessaria primo et primus. Contra quia aut a
deo generatur unum in nature aut plures
si unum ille fuit primus si plures vel infi-
nitos vel infinitos quia generatus
omnis in nature sunt finitos et non sunt
ergo primus unum quia alius et per consequens
non fuit primus. Contra 2o quia deus potest
ab adam filios ade eodem ordine non
post causam procedentem una die et se-
cundo alium et ultimum adminicularem
et per consequens ille fuit [illegible] causa. Contra 3o patet
omnes beatificati eodem ordine et cetera
sequitur quod ab beatificata et deus renovat
quod beati possunt [illegible] totum
[illegible] plus quod hac implicat mundum fuisse
ab eterno sic quemadmodum possunt
[illegible] quia [illegible] sequitur quod nunc sit in fine
ac in actu et tunc esset per [illegible]

possibile quod erunt infinite generationes et beatitudinem
beatificata quas [illegible] quia partes quod illi
homines sunt vivent et videntur tempore
una nave vel ad per una tardiorum
transeunt illud infinita velocitate quod in-
cludit contradictionem. Si dicatur quod non est
tarda sequitur contra aut in [illegible]
similis ergo aut in tempore et tunc ita finita
possunt idem facere in eodem tempore quod non potest
et vel arguitur de lapide et [illegible]
sunt [illegible] et sequitur velocitate et infinita
[illegible] si omnes illi [illegible] manum ca-
pere [illegible] et deus [illegible] attendere
deus magnitudo impedirentur quos et [illegible]
deus potest illos adminiculare et potest illos non
capere movere. Patet quia quia [illegible]
sunt omnes illi impedirent deus quia erit
possibile infinite et in quantitatibus [illegible]
ergo [illegible] vel fortius illa et per consequens non
magis illa [illegible] pauciorum [illegible] [illegible]
[illegible] ubi sic probat quod primo non est in [illegible]
filio nec ambo sunt unum [illegible] [margin: ab eterno]
[illegible] quartum arguitur primo sic quia si implicaret
contradictionem creatura aliqua fuisse ab
eterno ergo potest demonstrari. Non potest deus fuisse
ab eterno et non est sic argumentum fidei sequitur quod ar-
ticulus fidei potest demonstrari et ita evacuatur
meritum. Contra 2o arguitur per augustinum 8 de trinitate [illegible]
ubi dicit quod si splendor qui gignitur ab
igne atque diffunditur coevus est igni
erit eternus si ignis erit eternus. Argumento
contra [illegible] dicit quod si filius erit
natus natum est quod non erat filius non
[illegible] intelligebat filium esse natum deo eo
eternum ergo pater unum. Sequitur quod deus potest quod
effectum coevum sine tempore sit eternus for-
te dicitur modo [illegible] quia augustinus
arguit de effectu naturali et de tali tenet non
de effectu libero nunc quod est ad [illegible] potest
ad [illegible] producendum. Contra quia tamen verbum
non repugnat habere effectum liberum
coeternum ergo nec deo patrem unum.
arguitur per [illegible] de [illegible] [illegible] quod movebatur ab
[illegible] [illegible] contra [illegible] etc. sequitur quod [illegible]

ꝫ in ca 2a 1o no repugnat fine tc nō
de deo dicta᷑ omē illud qd melius ꝫ ip
sua no repugnāt pbat aug᷑ mon᷑ c
it ꝫ in omi ca scda pfectois ꝫ habe
effcm ꝯ ecmd nl caetud nnn pt pbi
melius ec in actu r͛o sed in potēa
ad actu r͛m ꝯ͛o quenit deo nl salud
no repugnat ei quenīe ¶ Ᵽo sedꝫ
aug᷑ in dicti de c͛o 13 si pro aletus
fuissꝫ in publice ſſ ꝯ silbret repugnū
atalitate nemo dubitaret ꝯ͛o n͛ id
repugnat deo habe effcm ꝯ tactud
nō pt ecmus patet sed ipua si pro
ſſ fuissꝫ no pos habe effcm suppsuan
deo pos ¶ Ꝯti aug᷑ sup ꝑo fruaue
ꝫo dicit ngulatu et eius ymago
tacua fuit si ſſ ngulatud ſſ ymago
de ngulto ¶ ꝯsto arguo͛ nichil qd
ꝯo pt ymaginad ꝫ impalē deo simili
pssn fuit ymaginati mundud fuisse ab
etno ꝯ͛o etc maior pꝫ p a2o ꝯo ethicor
qui ponit mundu ec ecmd ec ꝑlē
et otto phioꝫ et cc methate r ꝯ͛o
ꝑo decelo mtut͛ ꝯpin tetoc pbare
mundu ec ecmd ¶ no abstantibꝫ
tenco ꝯ͛m ut pꝫ ad p᷑m pt dici ꝑo
ꝑ ꝯpaūꝫ pt in palē mundu fuisse ab
etno no tn implicat ꝯtradictoꝫ ꝑo
alo dcm ꝫ ꝯ licet sit impalē mundū
ncpia fuisse no tn implicat ꝯdictoꝫ
et pt dici nedo quum quia licet
implicet ꝯtradictoꝫ dicꝫ no ec nl
nichil ec tn no ꝫ demuatur ipliꝫ
¶ ad 2m ꝯcedo ꝯ si ignis fuissꝫ ab
etno ꝯ splendor fuissꝫ aletus ꝫ aūs
ꝫ in palē et qus ꝯ ecmgo quum
ꝯo pal iac ꝯ ꝯ nullꝫ effctū ꝑc
nali ncitte a dicc dei fuit puet͛
adicc ignis et applicatom ꝯ ca
tuē tonali no repugnat līc effcm
lnn tactud ꝯo nit do a ꝑa quam
¶ ad 3m ꝯꝑ pfectois ꝯ dicta ꝯ
ꝯ ꝫ scda quia i nlꝫ ꝑcꝫ naliꝫ
ꝫ pfectois ꝯnac aliud in dimidium

ei dꝫ ꝑn ꝯ simile altius ꝯ nc nud
qd nullatenꝯ attenit͛ dcm et ꝯꝑp͛
pauꝫ ad ꝯposui illa auctꝫ quiā
pt dici ꝯ in todꝫ c͛o dc aus ꝯ intelg
ia no intellēt in receptuis ꝑ ꝯm
in illis nauibꝫ que dnr absolute
tnq nno no ꝫ hat qd dc ec in actu
2o in actu ꝯtista ¶ ad 2m fuit
ad 3m ad qntud pt dici nedo aug᷑
homo pt ymaginat aliud dcm ec ecmd
sepine fuit aughn quo tn deo no
pt facē verptum si na rec a 4o nau
ꝑ ꝑc nltis homo pt ymaginad no
duii fuisse ecmd ꝯo deꝯ pt facē
mundu fuisse ecmd ipius ꝫ ꝯꝑssa ꝑa
sigē decais ꝯnuitatoꝯinquia ꝑba
di in alterꝯ ꝑꝫ in alꝯ ꝑpo yma
ginat absolute abhome et pdita
nd inroꝫ suppoīt ꝯius ymaginati
nt ꝑgꝯ p ꝯuada pssficatom fine
pssficatom ¶ 6o aug᷑ ꝯra ꝯ eiꝫ
ꝯ ꝯ dcꝯ aliquid patitur aletus patit
et ꝯ patit ꝫ deus patiat pdice
tantud aliquid aly ꝯo potuit ab
etnud ad illud dico ꝯ ꝫ ꝯpsipua
ꝯpaconis et dimpsionis si ꝯ hoc
dicto aletus tunet hat illud pa
tuit sit ꝫ ꝯo na si aute tunet lꝫ
pdue sit ꝫ ꝯa scda et ꝯra na ꝫꝫ
¶ 8o ꝯꝫ ꝯplicet ꝯ dictꝯ scorꝯ et
doctorꝯ ꝑpuatur ꝯ no pt nt fuit
palē mundꝯ ꝯnl tantud aliquid fu
isse aletus et pt nꝯꝑbꝯ quia ꝯp᷑m
no tn ꝫ ꝑꝫ natud nit ꝑꝯpheta
nalis natud nit enidentꝫ ꝯncud
nd nit euidentꝫ ꝯfide ꝑpuct
ꝯ hat ꝑpuat ꝯ dictꝯ scorꝯ pꝫ
ꝑo pauitery aug᷑ nppu᷑ ꝯꝫ al
legatud ꝑo pauitery ambrosy in
ꝯam in pꝑo dicit ꝯ in quum
riuc ut tantas ꝯis nd dci
ꝯaparet nigꝫ͛ ecmu 3o ꝑa
aug᷑ de fide ad petrꝯ dcꝯ qui

pala

Hec quasi licet nd …

… Ga… la… attu… flau… assign…

sine initio pp z et finis z dedit verbum
aliquis creatis ut sint non tm ut sine initio
sint quia nulla creatura eius non z eo
z deus ubi vult. Augustinus quod si creatura esset
sine initio tunc esset ei coeterna z deus
quod z impossibile. ¶ 2o prima in simili
contra Avicennam ponentem conservationem non parte
Anaxagoras quod creatura non possunt esse
separabilia ergo si creatura parte a deo est
creatura non potest a deo separari quod z impossibile
possibile. Ex autem sit necessitas quia apparet
primo quia illud quod non potest habere
esse non potest habere esse nisi ex ipso sed
creatura non potest habere esse ex se ergo etc
ut per Augustinum autem in multis locis ¶ 2o
omnes qui concedebant mundum esse generabilem et corruptibilem
supponunt naturalem
quod non est durare aliqua sint z omnes
res quod deus sunt generate vel facte ergo
omnes res quod deus supponunt sine non
est ergo etc ¶ 3o tertio prima ratio alia
hoc est si aliquid sit factum ad repugnat
eternitas similiter quia si aliquid non repugnat
eternitas tunc creatum z ex
se esset possibile ut esset eternum ergo esset a
gens quod potest facere aliud ut esset ab
eterno ex se et in parte alia
huiusmodi sicut dicit Gregorius de Ariminio (?) 2
articulus quod et habet principalis ego conceptu
non sit agens quod possit hoc facere
quod hoc sit ex se impossibile et similiter re
pugnans et quoniam apparet omnes sine
omnes parati z naturalis et necessaria generatio
tate naturali quodlibet sunt hoc infinite ex
se non est eternum ¶ Ernos autem et non
sit ipse naturalis ut naturalis in proportione
ex dispositione parantes aliquando facias
ad primam dicit Augustinus quod deus potest
facere creatura aliqua fuisse ab eterno
tanquam ipsam et non potest ergo mundi
producendo sicut non potest generavit filium
ab eterno / dicit etiam quod aliquid potest
facere mundum pp et ab eterno fuisse z
hoc non esset tanquam in se sed in hoc quod

z ab eterno causasse ¶ ad 2m negat quoniam
sequitur quod hoc mundum temporaliter productum patet
deus produceret ab eterno et potest produxisse ab
eterno ad primum quod dicit quod licet hoc mundus
temporaliter productus non sit consequens tamen sunt et z
possibile quod numquam fuerit creatus ¶ ad 3m dicitur
quod deus non potest nec potuit facere hoc quod hoc
fuisse ab eterno aliqua faceret eum vel tunc
quod fecit eum vel postea quia fecit eum z ab
eterno aliqua faceret eum potuit facere ipsum
fuisse ab eterno et quod prima quia sicut
ergo z et non potest numquam facere ipsum fuisse
concederet quoniam et quod prima quod non quia ut per
actionem prohibitam esse nouerit ipsius facere sit
possibile quod ipse quodlibet eorum fecisset a faciet
et faceret ipsum fuisse ab eterno ¶ ad 4m maior
minor ab probatione dicitur quod deus potest facere ali
quem fuisse ab eterno ad 1m dicitur quod deus
non potuisset facere vel fecisse mundum ab
eterno sit quod fuissent infiniti homines quorum
ad esset primus et ad ultimum quia ad eam
aut durasset ab eterno vel non si non ergo mundus
non fuisset ab eterno si sit vel prima quod non
est ad eam fuisset ab eterno vel non si sit ergo
est ad eam fuisset ab eterno et si non est ad eam du
rasset ab eterno / si non est omnes ipsi fuissent
temporaliter et vel prima non est primus / et prima quod
ultimum homines fuisset tunc finitus ipse
infiniti homines producti per propagationem unum
ab alio et ideo ad infinitum quoniam
et ideo dicit quod possibile sit et z mundus
fuisse ab eterno et infinitos homines fuisse
quorum nullus esset primus sicut est possibile infinitas
homines fiet et nullus est ultimus ex quo
non sit ad / ad 6m negatur quoniam quia
dicit Gregorius anima sunt in corpore corpo
ri vel dicit unam informasse multa cor
pora vel concedit quod et quod prima pluralitas
quia illi homines esse negaret
quoniam dicit etiam quod deus esset in infinitum
maius potest quam omnes alii sunt quod esset
infinite potentie principaliter ipsi autem homines
essent infinite potentie in etc et quod
plures dicunt in unum de infinito ¶ Ad autem

auctus dicit quod lex deposita dei ardua ta non durabit. Ad secundum inductam in ista questione per adversarium quod potest implicari quod opposi- tum dicit ad primam quia dicit quod non [illegible] et racio negatur quia filius dei est et a patre et tamen non est contingenter sicut quod non absolute non / Ad quintum dicit quod mittitur de tempora- li productione / Ad sextum dico quod licet de rebus temporalibus productione et generaliter primus dicat quod posuit omnes arbores fuisse in nucleo et tamen fuisse absolute Ad quintam quo quod si aliqua res non fuit ut sic nil mensura deus non potest facere mundum in qua fuit, potest non plus est possibile de ali- qua que non fuit ut que in aliquo tempore mensura non fuit quod fuit in ista mensura quando que fuit ut que in alia mensura fuit in ista mensura non fuisse. Igitur de que non fuit ut que in aliquo ... non fuit non est possibile fuisse ut in illo ... fuisse et cetera quia tenet de se et cetera ... possibilitas patet in prima questione utrum deus potest intellectum facere mundum in quo fuisse. Ad 3m quod deus nec absolute nec contingenter potest creare aliquem actum nutu vel demeritorium patet quia nec absolute nec contingenter potest ut potest per se solo producere aliquem actum talem. Igitur nec tamen, ut prima questione ... quod ... et non est proportionalis ... tam. Ad secundum in oppositum ad primum concedendum est quod absolute patuit ... ut produce- re actum nutu vel demeritorium negative in ... quam absolute patuit ... mundi- Igitur absolute patuit ... nutu actum vel demeritorium. Ad argumenta in oppositum dico quod includit ... questio ut potest dici quod ... non de ... et cetera.

... solus deus potest infinitum in ... quod deus ... magnitudo que non est deus est infinita igitur ... quod aliqua magnitudo ... infinitas partes ... distinctas et in nullo ... quarum aliqua pars data ... est maior igitur est aliqua

magnitudo infinita quia pars ... si est finita ... talis partes finitas est ... possibile ... duos pedes in longitudine et unum pedem in latitudine ... ita quod ... dis- tet et ... proportionem ... linea dyametralis ... quadrangulum ... est maior ... et ... longitudine pedali et ... arguatur de linea dyametrali ... proportionabiles et ... et ... in infinitum ... infinite partes quarum ... est longior quantitate pedali et ... distinguitur ab alia et prima ... et 2a ... et in infinitum ... quod fiet unum ... infinitis quantitatibus ... distinctis quarum ... est maior quantitate pedali igitur est aliqua magnitudo infinita. Ad oppositum deus est infinitus et ... ad ... prima ... magnus dominus et laudabilis nimis ... omnia ... in numero pondere et mensura igitur ... est in mensura et ... finita. Ad primam quod deus est ... perfectionis ... deus actuali intelligencia intelligit infinita et ... illorum dis- tincte igitur est infinite perfectionis ... in libro de ... ubi dicit quod deus intelligit omnia presencia preterita et futura ... intellectu est actualis intellectus illorum ... deus non ... quin ... in potencia ad intelligendum ... modo actu intelligit et eciam distincta intellectu ... illorum quia ... in distincte ... et ... in actu ... et ita ... in potencia ... in actu ... ubi ponit ... dei et ... que ... actu ... quia si ... si deus

intelligit infinita actualiter et quodlibet illorum distincte [illegible] perfectionis infinite [illegible] et [illegible] 2a instantia [illegible] ubi probat [illegible] non possunt infinite [illegible] [illegible] quia [illegible] [illegible] distincte intelligere infinita [illegible] quia [illegible] infinita [illegible] in finitis [illegible] actu [illegible] infinita in actu et distincte [illegible] perfectio infinita et perfectionis infinite [illegible] [illegible] [illegible] quia [illegible] intellectus [illegible] ad actualiter [illegible] et distincte illa intellectus [illegible] perfectionis [illegible] [illegible] aliqua que intellectus actualiter et distincte intelligeret infinita [illegible] illa [illegible] illa facit infinite perfectionis et infinita perfectio [illegible] quia illa que [illegible] infinitis [illegible] actualiter qua alia facit in infinitum perfectior [illegible] [illegible] [illegible] ubi dicit [illegible] [illegible] perfectio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod dicit [illegible] in eodem [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] illa que [illegible] [illegible] in infinitum perfectior [illegible] quia [illegible] intellectionis [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] illa que facit intellectio actualiter et distincta [illegible] perfectionis facit [illegible] [illegible] [illegible] quia facit [illegible] ita distincte et actualiter [illegible] infinitas [illegible] alia intellectio [illegible] in infinitum perfectius [illegible] [illegible] alia [illegible] 2o [illegible] illud quod infinitum [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] accidentaliter [illegible] infinite perfectionis et actu [illegible] ista [illegible] quia [illegible] perfectionis finite [illegible] finite [illegible] [illegible] quia [illegible] [illegible] finite actu et [illegible] actu quia in infinitum [illegible] [illegible] et [illegible] quia in infinitum perfectius [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad ita perfectio et perfectius [illegible] [illegible] contra ista [illegible] [illegible] in actu infinitum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quia [illegible] [illegible] [illegible] actu infinitum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aliqua perfectio [illegible] actu infinita nulla perfectio [illegible] [illegible] quia [illegible] infinita [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] perfectio infinita illa non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] infinitum [illegible] [illegible] illud [illegible] quod non [illegible] finitum [illegible] ubi et quod [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] finitum [illegible] [illegible] et [illegible] ita [illegible] quod non aliud [illegible] finitum [illegible] [illegible] [illegible] modo ut [illegible] illud [illegible] quod non aliud [illegible] finitum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in finita [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et ad [illegible] quia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] infinita [illegible] finita [illegible] [illegible] [illegible] in finitum actualiter non [illegible] [illegible] [illegible] habet actum [illegible] illud [illegible] [illegible]

fuerit in re tanta infinitum actu non poterit
recipi sine contrario nisi haberet actum infinitum
Ad dico 3o quod supposito quod aliquid actu esset in-
finitum et deberet alius esse sine contradictione
implicat. Dico ergo quod sunt predicta secundum ad
actualem predicta et etiam non est opposita. Se-
cundo quod si esset aliqua magnitudo infinita
illa non pateretur aliam magnitudinem et quemad-
modum esset per se in duo corpora penetrantur
in eodem loco adequate. Dico 4o quod dico
in composito divina nulli rei vel perfectioni
opponitur. Et hoc ad primum argumentum quia
cuius negacio [illegible] patet predicta et sic
ad confirmationem negatur quia. ¶ Ad 2m dico
primo quod si actu in loco esset infinitus
vel infinita duracio non illa non potest esse
contra locum vel contra durationem illa.
Dico 1o quod in infinito loco est finitum
quia in loco est infinitum dicitur autem esse in
suo loco [illegible] non sit in loco circum-
scriptive nec diffinitive. Dico 3o quod in
infinitum aliqua duracio est finita et
corpus [illegible] in infinitum et tamen [illegible]
tum durabit. Dico 4o quod quodlibet [illegible]
[illegible] dicitur habet finem dicitur tamen non
finem finitum [illegible]. Dico quinto quod aliquid
finitum potest in infinitum durare. Dico
6o quod si non dicitur infinita vel du-
racione vel loco illa est infinitas contin-
talis si autem dicatur infinitas potencie
[illegible] et bonitatis illa est infinitas
[illegible]. Et hoc patet ad argumentum [illegible]
[illegible] ¶ Ad 3m pono aliquas pro-
posiciones prima est quod ad maius deo potest
cogitari [illegible] quia [illegible]
maius deo [illegible] potest cogitari cogitat ma-
ius deo [illegible] maius deo intelligit [illegible]
in primo intellectu [illegible] signi-
ficans maius deo [illegible]
[illegible] nichil maius deo potest co-
gitari ergo [illegible] ergo ad maius
deo potest cogitari [illegible]
[illegible] deo cogitari potest [illegible]
illa denominacio [illegible] ¶

2o [illegible] ad maius deo potest
cogitari [illegible] ad maius deo est
et [illegible] potest cogitari et ille [illegible] est [illegible]
[illegible] ¶ [illegible] dicit [illegible]
[illegible] et dicit quod ille [illegible]
dicit et dicit quod [illegible]
et [illegible]
quod in [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] non [illegible]
non [illegible] et [illegible]
[illegible]
aliud et dico quod [illegible] nichil maius
maius deo potest cogitari et [illegible]
quia [illegible] deo [illegible] dico
2o quod [illegible] deo potest cogitari [illegible]
[illegible] deo [illegible]
possit cogitari dico [illegible]
[illegible] potest cogitari [illegible] non possit
[illegible] qui possit cogitari [illegible]
3o quod [illegible] denominacio [illegible]
[illegible] non [illegible] deo potest cogitari
[illegible] non sit maior deo
dicitur [illegible] quod etiam [illegible]
[illegible] intelligere
[illegible] intelligi [illegible]
[illegible] intelligi [illegible]
non valet plus quam ista [illegible] intelligitur
[illegible] ¶ Et si dicitur
intelligens maius deo vel [illegible]
intelligitur vel intelligibile non aliquid [illegible]
[illegible] deo ergo intelligibile intelligit ergo intelligibile maius
deo intelligit. Dico quod [illegible] intelligit et dico
quod [illegible] aliquid intelligibile
[illegible] significat et dico
quod [illegible]
[illegible] et tamen non [illegible]
[illegible] sit non intelligibile ¶ [illegible]
quod [illegible] dico quod
aliud [illegible] in [illegible]
[illegible] sit [illegible]
[illegible] maius deo [illegible]

et ille potest esse maius deo. Contra 2a propositio
est quod intellectus est nec esse potest maius deo quod
possit cogitari patet quia tunc deus
non esset. Contra 3a propositio est quod intellectus est nec esse
potest nec cogitari potest quo maius cogi-
tari non possit quia ipso deo quo intellectus
est maius nec esse potest maius cogitari potest
et si quantumcumque arte vel posse creari finge
cogitacionibus. Contra cavetur formet aliquis
ipsum maius id quo maius cogitari
nequit ergo non quantumcumque cogitacione [illegible]
[illegible] aliquis sicut alius petitur in [illegible]
2o in salutatione proemii auctoris ad eum est
et tamen creatum idem. Contra 5a propositio nulla creatura
nunc est nec esse potest tanta quin maior illa
possit esse et possit cogitari. Contra quicumque
quod equale deo potest cogitari vel asseri
licet intellectus possit esse equale deo
quod possit cogitari. Contra 6o quod deus et tanta
sunt quibus nulla maiora sunt nec
esse possunt que possint cogitari non quia
sunt talia quorum quodlibet intellectus potest
vel esse possit quo maius non possit esse
vel etiam cogitari. Contra 7a quod deus et
creatura maiora sunt cogitari. Contra dicta
quod nulla propositionum istarum dictarum predictarum est
nota nec propter hoc eviderunt de-
monstrata. Contra propositio infra contra quod
auctoritas aliis quibus ipse probat propositionem
deum esse et impossibile non deum esse
aut non cogitari. Dixit insipiens in corde
suo non est deus ille insipiens cum audit
hoc quod dico id quo maius cogitari non potest
intelligit quod audit et quod intelligit est
in intellectu ergo id quo maius cogitari
non potest aut est in solo intellectu et tunc
aliquid quod est maius illo et tunc non est
id quo maius cogitari non potest aut non
est in solo intellectu sed in re quod est contra po-
situm et sic concludit quod aliquid est in re quo
maius cogitari non potest. Contra 2o aut sic
id quo maius cogitari nequit potest cogi-
tari esse ergo non esse aut supponit quam

probat quia si non est et potest cogitari esse
ergo contra omne illud quod non est si esset
non esset id quo maius cogitari nequit et
quia potest cogitari esse quod si esset non posset
cogitari non esse ergo id quo maius
cogitari non potest si potest cogitari esse necessario
est. Contra 3o aut supposito hoc probat quod si
aliquid esset quo maius cogitari non potest
id non posset cogitari non esse sicut quod
alicubi vel aliquando non est et si esset potest
cogitari intrinseca et in partibus esse ergo
si illud quo maius cogitari nequit
non potest sicut quod si esset potest cogitari
intrinseca et in partibus esse. Contra prosequitur autem
ex principio normalis quod aut supponunt in multis
propositionibus secundum declaratum ex superioribus sed ipse
quod intelligitur est in intellectu sed que maxime
ponuntur sicut a intellectu habentur esse
in intellectu tamen sicut in maius cogitandi
supponunt et non secundum propositionem sed id
quo maius cogitari nequit est in in-
tellectu vel intelligitur ut supradicta et ideo
auctor propositionem intelligitur id quo nihil est maius
nec esse potest quod cogitari possit est in in-
tellectu vel intelligitur et tunc accipit veram propositionem
vel creditam vel saltem demonstratam et ideo
sua auctoritas non demonstrat et ideo ad
omnia ista dicendum insipientis negantis deum
esse quod intellectus est nec esse potest in re nec
in intellectu quo maius cogitari non
possit dicendum etiam quod dato quod esset in
intellectu solum sed quod deus cogitatur quod deus
est quo maius cogitari non potest non sequitur
sed quod esset in re nec quod aliquid esset in
re maius vel maius esse quia intellectus esset
et non eius auctoritas non convincit conclu-
dit quod concedendum est aliquid quo intellectus
maius potest cogitari et cogitari non
et illud esset deus quia illud non potest
non esse nec potest esse non finita virtute
vel aliquid potest imparitas cum
quantumcumque finita possit esse ad
illius impartis et contingens potest
per assumo et id cogitari ista propositio

ideo pro nota vel evidenter demonstrata vo-
lunt, i. non demonstrant. Contra istas propositiones
arguitur ad 3am quia generatio non esset si divina esset
esset infinita intensive maior esset virtus potentia
dicta quam intensive esset maior esse divina quod potentia
cogitatione dicitur et non probatur quod esset divina
et aliud posset cogitari quod esset melius assu-
mitur sed quod esset divina et adhuc posset maior
esse et adhuc non posset ad id non posset maior
vel magis vel minus esse divina. 2a quod
quod deus sit infinita potentia vel infinite potentie
probatur per rationes et sic quia deus operatur et
independenter et infatigabiliter potest mo-
vere celum per tempus infinitum antecedens probatur quia
ad movendum quamcumque resistentiam maior [illegible]
omnes partes non probatur quia aliqua potentia requi-
ritur ad movendum aliquid mobile per duos
dies quam per unum diem tantum et per duos 3os
dies quam per duas. Ergo utique infinita
requiritur ad movendum per tempus infinitum
Contra antecedens et sic non procedit 2a pars
et 12 metaphysice si utique moveret esset in magni-
tudine moveret in non tempore et in instanti quia
moveret continue et non voluntarie ergo
illa esset infinita antecedens probatur quia non
invariabiliter requireretur ad movendum per infini-
tum tempus quam per finitum sic probatur ut utique mo-
vens celum esse independenter generaret
2m quod patet quia intensive sit assump-
ta movendi in instanti et accidit sic utique
movens celum esse independenter
esset in magnitudine illa esset infinita sive in-
tensive tanta quanta foret si esset in magni-
tudine quia per hoc eius utique non au-
tem. Ergo deus sit infinite potentie. Consequens
patet generatio antecedens probatur si sic sit sit in
quantitate per hoc quod mobilibus diem movendo
celum prima translatione completa sicut
hoc patet in die naturali et si hoc esset
possibile ponatur in eo et quod aut et
ultima revolutio aut non si sic ergo
erit ultima post quam deus sicut et
[illegible] infinitio [illegible] quod
sic sequitur dicatur quod nulla erit aliqua
motu prima ad a sit a ultimum

Contra quia sequeretur quod non nisi ultima revolutio ut
per ultime revolutionis sicut medietas
alicuius revolutionis prima ad a 2
medietas illius medietatis et non
ultime generationis. Contra si deus sit tunc sit
movere celum in instanti sequeretur quod con-
dictionem generationis minor probatur quia quanto
velocius motum facit in tempore data potest
tanta velocitas motum esse in virtute
finita. Ergo si virtute infinita non potest esse
velocitas maior qua motum fit
in tempore probatur quia potest maior velocitas
esse virtute infinita quam finita contra
sic sequitur quia ultra quantitatem virtute fi-
nita potest infinities utique infinita plus
facere sed in hac probatur quia sicut idem mobile
esset simul in eodem instanti in prima aqua 2
in prima adiecte ut in medio et requiro
in toto instanti non necessario probat actus aque
quia licet permixtum idem tamen possit
et in diversis locis tamen non tamen non
potest per motum tangere de uno loco in alium
nisi prius recedat a loco aque ut
potest prima mota recipere actus adiuncti
nisi prius recipiat [illegible] princeps i. 3 pro
in instanti potest movere aliquid tamen per aliquid
spatium in uno et eodem instanti potest recedere
ab aliquo loco et non recedere ab eodem
Contra sicut ad illud dicitur quod si utique infinita
moveretur velocitate non tamen moveret
in medio aliquo in instanti quia utique actio
finita naturalis agens agit quantum potest
et eadem ratione utique actio infinita si natu-
raliter agens agit in toto posse sed quia agit non
naturale declinat se ab agendo in toto
sibi placet. Contra Contra si utique infinita
agens naturaliter tunc posse movere in instanti ut
compositum facit utique agens naturale
quod patitur sed non tamen fuit tunc
ergo non sit agens quantum posse movere
in instanti sed hoc inequalis ergo inequaliter in-
finitas virtutes quorum maior agentis facit infinitas

Item compluribus agens in diversis est ut agit
cum tota virtute vel non quia si vellet pro tota
virtute applicando ad agendum est si sic et propor-
tione excessus motus ad incepcionem quare est intra
in motivo activitate motiva quod ergo cum in
finitum intensive infinita procedat in finita intensive
finita procedat probatur quia incepcionem motus
finiti activitate infinita procedat infinitum
incepcionem motus finiti activitate finita et
hoc non est quod implicat. Ad primum dico
primo quod infinities potest deus in die movere
celum similiter quod non totiens quod pluries
dicendo quod impossibile est deum movere celum infi-
nities in die vel est possibile deum movere
finities celum. Si dicatur deus potest pro parte
ad minimum ergo quod est possibile deum movere
infinities celum nego consequentiam [illegible] ergo
deus infinities movebit celum dico
[illegible] quod quantumcumque hoc potest possibile deum infini-
ties movebit celum hic tamen non est possibile
deum infinities movebit celum nec
[illegible] dico ergo quod concedens conclusionem
in possibile sic quod deus infinities potest mo-
vere celum in hac die et [illegible] dicendo quod
nulla tenetur nisi pro clausula [illegible]-
lacionis finitabit adaequate quod est motum
[illegible] motus comparatus quod infinities tenetur
[illegible] quibus probatur adequate. Ad 2 um
pono aliquas propositiones prima est quod con-
tradictionem implicat deum movere [illegible] primo
2a est quod contradictionem implicat quod deus
agat necessitate naturali quod contradicto [illegible]
ut deducitur. 3a est quod non est possibile
quod deus potest vel infinita magnitudine sic
quod corpus [illegible] conformia et [illegible]
[illegible] fiat unum continuum ergo quod
non est concedens quod deus agit necessario vel
non [illegible] quod [illegible] et magnitudine
[illegible] magnitudinem non oppositum.
Quartum quod ipsa quam non est concedens
deus agit [illegible] vel [illegible] in
magnitudine ergo [illegible] in [illegible] adaequate
isto deo est infinite potentie et [illegible]

est intensive incepcionem unius motus et incepcionem
alterius qualis [illegible] motivas que
non est [illegible] evidens non est [illegible] per-
[illegible] nisi [illegible] motivas finitas.
Secunda est quod quantitatum velocitas motus
potest esse activitate finita potest esse ab infinita
et [illegible] et est quantumcumque effectus ab infi-
nita potest esse activitate infinita qui non ac-
tivitate finita [illegible]. Quarta quod est deum
posse agere quantumcumque potest agere nec velocitatem
motus quantumcumque velocitatem potest ergo possibile
est aliqua [illegible] aliquem effec-
tum ad mobile movere aliqua velocitate
in aliquo tempore et non est possibile [illegible]
effectum [illegible] vel in 1o tempore [illegible] motus
movere velocitate [illegible] omnis potentia [illegible]
[illegible] vel [illegible] ad agendum vel [illegible]
[illegible] [illegible] disponitur. [illegible]
[illegible] [illegible] quia in possibile est quod [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] quia
et [illegible] et [illegible] probatur [illegible] [illegible] [illegible]
virtute finitum [illegible] est [illegible]
ad [illegible] finita possit [illegible] non [illegible]
vel [illegible] deus [illegible] nulla [illegible] potest [illegible]
[illegible] in tempore quia implicat [illegible] motus potest in non
tempore. 3a quarta quod [illegible] deus est infinite potentie
probatur [illegible] adeo est tante potentie [illegible] potentia
in infinitum [illegible] [illegible] dei [illegible] [illegible]
[illegible] adeo est finite potentie [illegible] potest [illegible]
[illegible] finite [illegible] potentia [illegible]
tanta in tanta proportione [illegible] [illegible]
[illegible] et potest deus et tantum possit [illegible]
[illegible] quod est in possibile quia probatur [illegible] in
finite potentie non est [illegible] potentie quam deus
et [illegible] [illegible] [illegible] in finite [illegible]
[illegible] finitum [illegible] potentiam infinitum est [illegible] ad
adeo est finitum ergo. Contra [illegible] [illegible]
illa virtus qua [illegible] movere potest infinita
velocitate est infinita potentia est alia virtus a
[illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
infinite [illegible] virtute quam [illegible]
[illegible] velocitate finita [illegible]
[illegible] ad [illegible] quod possit [illegible] adeo
[illegible] in una [illegible] [illegible]

in primo illius horae corrodat [illegible] in 2a
resistentia alterabilis et incipiat ut alterare
tunc capta medietate horae medietas
resistentiae tolletur et sic ubique alterata in
2a parte duplabitur super passum quam in
primo motu ergo tunc erit velocitas motus
in duplo maior quam in primo. Iterum capta
medietate illius medietatis tolletur me-
dietas resistentiae remanentis et per consequens
tunc erit motus in duplo velocior quam in
primo 2o et sic de medietate in medietatem
et sic pro statu ergo ad finem horae al-
terabitur infinita velocitate et habebat potentia
ergo est potentia infinita. Si dicatur quod semper
alterabitur velocitate finita, contra quia
capio aliquod alterans quod ita velociter uni-
formiter sufficiat alterare dum alterabit et
tunc aliqua erit portio in qua potentia [illegible]
alterantis uniformiter continue excedet re-
sistentiam sui passi sic quod in 2o quaparte
sic [illegible] erit maior proportio quam prius
alterans excedet passum suum [illegible]
quia in 1o motu continet [illegible] in infinitum
[illegible] proportionem [illegible] actiua
et passiua resistentia quam sit ista ergo in
1o motu [illegible] velocitate
infinita. 2o arguitur aliqua [illegible] posita
[illegible] sit mouens ad motum [illegible] ergo illa
est infinita quia [illegible] quia capio
ad [illegible] in [illegible] sit disposita
[illegible] disponitur [illegible] descendere
[illegible] ad [illegible]
una sit medietas totius resistentiae [illegible]
[illegible] erit ablata com-
[illegible] illud gra-
ue descendet in [illegible] horae quam me-
dietas [illegible] erit ablata plus si re-
manente eadem resistentia [illegible]
in duplo [illegible] illud graue etiam descen-
det in medietate horae ergo si [illegible] sic
[illegible] descendere in [illegible] et
[illegible] ad [illegible] resistens sit
in [illegible] mouens habebat potentia ergo [illegible] infinita

[illegible] finita uel infinita sic [illegible]
mita uelocitas in [illegible] sic ad
[illegible] motum infinita uelocitate 2a in
infinita uelocitate sic ad motum [illegible]
[illegible] infinita [illegible] finita
et sic in infinitum sic de motu uelocitatis
3a quod in [illegible] erit [illegible] quod in
primo alterationis et sic ad finem in finita
uelocitate alterabitur ab illo alterante 2
in fine totius alterationis erit [illegible]
quod infinita uelocitate alterabitur aliquid
a tali alterante. [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] totum [illegible] et [illegible]
[illegible] ergo alterabitur uelocitate infinita
[illegible] quod [illegible] uelocitate alterabitur ad [illegible] infinita
[illegible] aliquas proportiones [illegible]
[illegible] alterans quod [illegible] falsum [illegible]
[illegible] incepit alteratio et [illegible]
[illegible] alteratur et [illegible] illa
alteratione [illegible] alterans [illegible]
alteratur. 2a quod non [illegible] incipit alte-
[illegible] totum incipit alterari [illegible] totum
incipit alterari aliqua [illegible] incipit
alterare 3a [illegible] totum [illegible] alteratur infi-
nities alteratum [illegible] et [illegible]
et infinitis uelocitatibus alteratur et infi-
nitis uelocitatibus alteratur [illegible]
contra probatur quod in isti alteratione erit
aliqua uelocitas infinita sic si in [illegible]
[illegible] sit tanta uelocitas [illegible]
[illegible] et maior in 2o et in [illegible]
in 1o fuit uelocitas infinita [illegible] sic fuit
[illegible] ergo [illegible] quod in primo motu
ut [illegible] fuit 2a proportio potentiae al-
terantis super resistentiam alterati et ad finem
horae fuit [illegible] illa in 2o et [illegible]
[illegible] quia [illegible] quarto [illegible] 12
[illegible] maior [illegible] quod [illegible] et
aequalitatis [illegible] aequalitas [illegible]
[illegible] proportionum motorum [illegible]
et [illegible] in
uelocitate et tarditate [illegible]

proportionis que est inter potentiam motivam
et resistentiam mobilis sed ad hanc autem probandum
primo arguitur per primam et quartum tertio per quartam quando
ubi arguit sic si ad certam partem fiat
relatam quantitatem ad illam quam movet et
et secundam et tertiam et sic in infinitum
per talem quantitatem infinitam proportionaliter
in proportione. Contra istud autem si velocitas talis
motus non esset infinita posset esse aliqua
velocitas aliqua uniformis finita
maior velocitate correspondente in primo modo du-
alterationis ista patet quia omnis velocitas est
finita data potest per velocitatem finitam augeri
et sic quod est falsum quia in potentia est quod
velocitas uniformis sit maior velocitate
quantumcumque in motu alterationis. Quia si sit
in primo motu in quo talis velocitas cor-
responderet esset maior potentia motiva super
resistentiam quam umquam fuit in illa
alteratione quod est falsum quia quantitas
proportionis finita accepta inter potentiam
motivam a et resistentiam mobilis ad quam
maior fuit in ista alteratione aliquando fuit
[illegible] in illo instanti in motu fuit infinita.
Ad primum dico primo quod si in aliquo motu
velocitas aliqua et maior in secunda
et tertia et quarta et sic sine fine fuit
in primo fuit velocitas infinita quod antecedens
est de copulato composito. Ad secundum dico quod si
in aliquo motu fuit aliqua velocitas
et in primo motu fuit dupla velocitas
et tertia et quarta sine fine et nulla fuit
tanta quin fuit aliqua maior in secun-
do [illegible] quod in illo motu fuit velocitas
infinita quod antecedens est copulativa [illegible]
[illegible] quod infinita velocitas
fuit in illo motu dico secundo quod in casu ante-
cedens est concedenda ista de copulato composito
quod in tali motu fuit aliqua velocitas
velocitas et maior ea in secundo et tertio
et sic sine statu sed est concedenda ista co-
pulativa quod fuit dupla velocitas
ad primam datam et fuit tertia ad eam

et fuit quarta tripla ad illam et sic sine statu
dico quod ad proportionem quod in casu antecedens est con-
cedenda ista de copulato composito in primo
motu quod fuit proportio dupla potentie alterantis
ad resistentiam alterabilis et ante finem fuit aliqua
in secunda et in tertia et sic sine statu quod correspon-
det aliqua proportio et infinita sed
concedenda copulativa quod fuit in primo motu aliqua
proportio dupla ad primam et aliqua tertia et nulla
fuit tanta quin fuit dupla ad illam et correspon-
dens sit quod fuit aliqua proportio infinita ut
quod quelibet potentia alterantis correspondat resistentie altera-
bilis in infinitum dico secundo quod ista patet per exemplum
quia sint a et b due quantitates a
correspondeat b proportionaliter in secunda et b intendat
diminui quantumcumque velocius sit continue et uni-
formiter in tempore velocius tamen sed conceditur
quod nulla fuit proportio et inter a et b quia
a fuit maior et alia in tertio et sic
sine statu quia a correspondebat b in pro-
portione in secunda et facta diminutione inter
correspondebat in quarta et tamen numquam fuit proportio
infinita inter a et b nec quod a correspondet
b infinite sed est concedendum quod nisi finita
aliqua quantitate correspondebat alia
eadem modo in proportione. Ad proportionem maior
dico quod solum probat quod copulativa de copulato
composito sit illud quod et tamen non concedenda
in proportione sed non probat quod copulativa
que conceditur in proportione illud quod probatur.
Ad tertium [illegible] maior ut patet [illegible] qua-
cumque velocitate data quod tempore motu
uniformiter [illegible] sed non [illegible] tempore
aliquo [illegible] quantacumque velocitate [illegible]
[illegible] et [illegible] in [illegible] sunt in tali proportione
de a et b [illegible] omnem proportionem que sit
inter a et b quod [illegible] maior sed nullam
que [illegible] maior [illegible] quantacumque proportionem
data illa foret infinita. Ad [illegible] quia
[illegible] non [illegible] et [illegible] quam primo si [illegible]
[illegible] esset duplicata et [illegible]
[illegible] esset ablata [illegible] idem

spacium non equale sed non in sic ut in [illegible]
[illegible] infinita [illegible] in [illegible] parte de
finis / Si dicatur utrumque istorum potest tollere
medietatem temporis ergo illa duo simul tollerent
totum tempus patet quia infinita [illegible] posset
tamen utrumque istorum potest et neutrum impeditur
ab alio [illegible] quod simul sunt sed non [illegible]
ergo si utrumque istorum tollere potest medietatem
temporis potest ipsa duo simul tollere [illegible] totum
tempus et per quod [illegible] parte [illegible] manente
in hoc proposito spacium [illegible] quod si utrumque possit
potest sine alio [illegible] duplicatum [illegible] par-
ticulare ad respectum magnitudinis et ideo
[illegible] motum in [illegible] sed duo
addita [illegible] ipsa [illegible] non possunt
moveri et [illegible] motus et [illegible]
motum in [illegible] et per quod in esse
spacium [illegible] in [illegible] minimam partem [illegible]
Quarto quod nulla contradictio [illegible] ratio
sed potest nata non evidenter in lumine naturali
demonstrata per [illegible] cum [illegible] dei
et [illegible] non potest probari [illegible]
productionem [illegible] sed non potest probari evidenter
quod deus producat res aliquas in mediate
nec [illegible] quod cognoscat res extra se ut con-
se possit ymo hoc negant philosophi / nec
[illegible] ergo non potest probari evidenter [illegible]
[illegible] Secundo philosophi naturales eius
[illegible] et [illegible] investigans sunt [illegible]
[illegible] motum [illegible] quod potest [illegible]
sine fine [illegible] infinitas
[illegible] non [illegible] ergo [illegible]
probat evidenter deum esse infinitum [illegible]
et si hoc [illegible] ita [illegible] probasset
de qualitate intelligentia [illegible] tamen
[illegible] et ideo non demonstrant Contra
[illegible] simul duo [illegible] facta [illegible] quarto et
duo [illegible] et duo [illegible] / Ad primum dico quod
[illegible] sed quod non sunt [illegible] naturaliter [illegible]
nec demonstratum quod deus [illegible] aqua-
[illegible] et [illegible] intelligit [illegible] infinitum
[illegible] / Secundum [illegible] quod [illegible]
se non sunt [illegible] nec evidenter demonstratum

quod intelligat infinita [illegible] distincte licet
sit [illegible] / 3º quod ipsa [illegible] infinita in
lumine naturali [illegible] appareat sicut [illegible] de-
ducit [illegible] / Sexto quod non sunt evidens nec evidenter
demonstratum quod [illegible] ad [illegible] extendat
in infinitum licet sit [illegible] / [illegible] quod non sunt per
se nota in aliqua [illegible] sit infinita non
posset [illegible] licet sit [illegible] Contra
[illegible] quod non sunt evidens nec evidenter [illegible]
[illegible] deus extendat illa [illegible] finite
licet sit [illegible] et infinita [illegible] assu-
mit [illegible] ideo non [illegible]
[illegible] Ad 2m dico [illegible] quod [illegible]
sunt nota [illegible] quod deus maneat [illegible] nec quod
ad agat [illegible] licet sit [illegible] nec [illegible]
2º quod nec aliqua [illegible] naturali [illegible]
[illegible] nec [illegible] 3º quod nec
[illegible] non manet per duas dies
infinita posse manere [illegible] infinitum tempus [illegible]
quod si [illegible] non [illegible] et
[illegible] aliqua [illegible] plus
[illegible] quod sine fine [illegible] quantumcumque [illegible]
finite [illegible] infinita
[illegible] debilitatur [illegible]
[illegible] manet [illegible] sine fine [illegible]
[illegible] assumpte ad primum [illegible]
[illegible] assumpte non sunt [illegible]
[illegible] Ad [illegible] aliquas [illegible] est
quod [illegible] et [illegible]
[illegible] ad [illegible] et [illegible] ad
[illegible] / 2º quod [illegible]
sunt [illegible] magnitudinem manere
magnus [illegible] ut [illegible] manet
3º quod non apparuit [illegible]
[illegible] magnitudinem manet plus [illegible]
[illegible] magnitudinis [illegible] ad aliquid
[illegible] nisi ab alio [illegible] 8º quod
[illegible] quod si deus [illegible]
magnitudine [illegible] ab alio [illegible]
plus [illegible] ad [illegible]
[illegible] manifestissima
[illegible] in hoc Contra

sentia quod licet deus sit potens producere
tamen non est res evidens quod potuisset
producere maiorem vniuersum propter magnitudinem ad
accelerationem quia aliam vel quia superpla-
cuisset vel per maiorem [illegible] illius
propter accelerationem quia ad aliud. ¶ Et
quod licet posset approximari semper quantum ipsa
res bona non tamen sunt res evidentes nec
evidenter demonstrata. Ex quibus patet quod articulus
non demonstrat. ¶ Ad quintum pono conclusiones
propositiones prima est quod non est evidenter demon-
strabile nec est evidens quod deus potest dare
infinitam in potentia patientia [illegible] prima
nec quod possit aliquid agere nec contrarie
tamen licet secundum sit magis et tertium semper
¶ Secunda quod etiam non est possibile quantitatem
tamen data quaevis deus in corpore proportio-
nem et sic patet quod articulus non demonstrat ¶
Ad octavum dico quod maior non est evidens ut
patebit in alia quaestione utrum aliqua crea-
tura sit de facto infinita ¶ Ad decimum pro-
bare in oppositum quod cum deus aliqua magni-
tudo est necessario adproportionem aliqua maior ha-
bet partes et necessario et numerus partium capiat
talem corpus [illegible] admitto et nec ad argumentum
cum dicit licet dyametrus et cetera dico quod licet
sint per proportionales etc vel vero vel tamen non
est aliqua pars quin continue contineatur ab
uno angulo in contrarium ad angulum oppositum
nec licet latitudinis in contrarium est aliquid
nisi aliqua pars diversitatis [illegible] acce-
pta [illegible] ad totum et quantitatem [illegible] pre-
accepta quantitate prima non sit infinite
partes totaliter distincta maior ipsa ut
equales in toto tamen ipsi continuum sunt
infinite partes equales continue in longitudine
in data et in [illegible] proportionaliter [illegible]
[illegible] diametro distinctum a corpore
ad non est [illegible] dico etiam [illegible] quod licet
ibi sint infinite partes quarum continue
est longior latitudine in contrario [illegible]
magnitudo [illegible] et infinita [illegible] omnes
continuatae una per aliam in infinitum
non implicat contradictionem dico etiam

et de celo [illegible] ab illis corpore quod continet
in aliqua corpore sunt infinite partes aliqua
data si in illa sint habitant et partium non
secundum celum etiam infinita nec in infinitum longa
vel forte dicitur tamen est in infinitum longa
vel infinita longitudo tamen est non finita
et hec sufficiant de ista questione. Utrum
terminus deus [illegible] produxit aliquod infini-
tum? Quod sic dicitur contra [illegible] produxit ca-
pacitatem [illegible] infinitam [illegible] non est
[illegible] capacitas
aliqua infinita sine aliquo adeo per quam ca-
pacitatem adimpleat patet quia [illegible]
finitam a finito repleri [illegible] et
[illegible] et [illegible] 32 et alle-
gat [illegible] 1 d 8 c 6 et [illegible] patet
[illegible] tempus [illegible]
[illegible] quod [illegible] nulla
[illegible] repleri [illegible] sola [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] patet [illegible] ¶
Ad oppositum si deus produxisset aliquid infinitum vel
magnitudine vel virtute infinitum produxisset [illegible]
[illegible] produxit nec produxit sicut ut
patuit in alia questione [illegible] ¶ pro aliquibus
dicendum in ista questione [illegible] aliquas
propositiones [illegible] prima est quod capacitas
[illegible] si sit aliqua non est [illegible] res [illegible]
de capacitate [illegible] quia [illegible] capaci-
tas [illegible] ipsa [illegible] in ipsa [illegible]
recepta [illegible]
[illegible] sit [illegible] aut [illegible] ipsa est
capax [illegible] aut [illegible] si [illegible]
[illegible] si [illegible]
[illegible] et sit [illegible] in infinitum
¶ Secunda quia [illegible] capacitas si sit aliqua
[illegible] capax [illegible] et [illegible]
vel [illegible] et sit [illegible] in infinitum [illegible]
[illegible] quod [illegible] capax in finita
[illegible] quia in [illegible] est deus [illegible]
[illegible] quod nulla res est capax
[illegible] quia alia [illegible] 3a est quod [illegible]
res [illegible] aliud [illegible] capax [illegible]
res [illegible] in [illegible] capax [illegible] equalis

ex quolibet aliud apparet ut quolibet quod corpora
possunt poni contigue magis patet et minus probatur pro
de ex corporali natura incapacitate quecumque virtus
corporales predictam possunt poni possit ex
quo dicitur ponitur possunt duo corpora simul et
non tot quam plura et eadem ratione dico de virtutibus
spiritualibus et potius quecumque actiua virtus non
corporalium quam spiritualium. Expositio probatur quia
plures possunt una virtus tempore quam alia vincit
maior vincit perfectiones quia contra. Contra
ex aliqua possunt capi in divisibili et poni tempore
quem non omnium non possunt poni in uno patet
quia corporalia possunt poni in eodem tempore
sine non spiritualia contra quia actiua possunt poni
in loco primo insequentium sunt non primados
alias. Contra adducatur contra probatur quod perfectionis possunt
per tempus non attingit perfectionem in tempore
vnde alia appositione sine terminatur probatur quia
si sit cum quecumque virtus quolibet tempore possit tamen
ut aliqua esset perfecto equalis quod non in-
finita est quod non terminatur vincit quod cuiuslibet plures
tempore possunt tempore valet patet quia infinitas
terminus possunt ipsa sola tempore simul et in
infinitas terminus non possunt tempore simul non
sunt eadem possunt de tempore dona spiritualis infi-
nita sunt non possunt sed illa tempore valet super spiritua-
similiter tamen eadem possunt contra tamen tempore
principio informanti sed non valet nisi tamen
valet possunt illa virtus tempore que possunt poni
in ea cum generali influentia dei potentia
valet. Contra secundo ipso est quod aliqua possunt virtus ca-
per supernaturaliter et sine miraculo quecumque
patet quia non apparentur iudicio quod dicitur ali-
qua faciat possunt facere conveniens quinto
q. 22 in ratione potentiam absolutam dei possunt certa
aliquid vel aliqua tempore quod ratione ordi-
natam potentiam non possunt patet et potentiam
dei absolutam quia vel quecumque corpora non in-
distincta possunt poni in eodem loco et in
sed potentiam ordinatam non possunt. Contra conclusio 3a
promissis ultimus probatur primus quod quolibet vas
corporale possunt in continue tempore quando
possunt sine miraculo plures tempore sine
pro vincefactione ut puta vini deducto

tantum de vino et terminatur. Contra 2a quod nullum
vas corporale possunt in continuo tempore
quod possit valere saltem de dei potentia ab-
soluta plus tempore propter rarefactionem
vel paruam dispositionem sine rarefactione
valet tabulam patet quia non ratione
paruus valet possunt contradicere quod plus possunt
contradicere. Contra 3a quod in vas corporale possunt in
tempore quod possunt plus tempore puniretur
vel supernaturaliter sine rarefactione. Expositio
supponitur ponens aliquas conclusiones prima contra
quecumque potentia certa est finita probatur sola in-
certa est infinita ut patuit in alia questione
vnde solius dei est infinitus ergo nulla potentia
certa est infinita. Contra 2a omnis potentia finita
certa terminatur per capacitatem in quo non possunt
vel primum quod possunt vel principium in quo possunt
vel in primum in quo non possunt ergo quecumque
est finita. Contra contra ista quod tamen arguitur probatur
omnis potentia motiua que possunt mouere mo-
bile de re spatio per aliquod spatium in
et subito est potentia infinita sed aliqua potentia
certa est terminatur patet minor patet quia ve-
locitas secundum proportionem et terminus potentie attenditur
penes proportionem potentie motoris super re-
sistentiam mobilis ubi est aliqualis
excessus potentie motoris super resistentiam mobilis
ubi est aliqualis velocitas et ubi talis
ubi est talis velocitas ergo ubi est ve-
locitas infinita ibi est potentia infinita
minor probatur quia corpus aliquod continuum
apertum et corpus tangens continuum
magis primo aperto et ponatur in ita dis-
tantia mutata corpus aperto et in medio
infinito sed ymaginetur supponens duas
partes primas in perpetuum minus quod quando
corpus tangens est magis corpore aperto
nullum certa finita est quia cetera
coincidunt alia est quod si corpus aperto
esset equale ut magis corpore tangens
non nullum esset infinita sit igitur gratia
exempli quod ita sit corpus aperto et solum corpus
tangens ponatur quod solus incipiat

continue diminuitur quousque sit equale
corpori opaco vel sic sit post longe
proportionem id est talibus diminutionibus au-
gebitur umbra volo ergo quod sit unum
mobile quod incipiat ipsius primam partem in cono
umbre et quod semper uniformiter moveatur
ad umbram sunt autem in illo dum quo
corpus luminosum per modum equale corpori o-
paco erat infinita umbra et mobile
moveatur uniformiter per tantum ad umbram
ergo pertransit in finito spatio in illo
in quo prius erant equalia. Quinta conclusio potentia
motiva que non potest movere tantum corpus
quin maius possit movere est infinita secunda
potentia tanta non potest movere tantum corpus quin
maius potest movere probatur de intelligentia mo-
vente quia si esset resistentia in media
tanta quod id quod movet fatigaretur et
quod non posset perpetuo movere quia potentia
Tertia potentia que non tot effectus potest pro-
ducere quin plures etiam est infinita potentia
activa secunda aliqua potentia tanta quod [illegible] ergo
maior probatur quia posset producere tot effectus
aut tanta ~~potentia~~ in agente et in
plures aut in [illegible] maior et non
tot quin plures non tanta quin maiorem
et perpetuo infinitam et maior probatur quia [illegible]
infinitas non potest corpus tot [illegible]
quin plures similiter [illegible] non potest
tantum tot lineas quin plures [illegible]
de approximationibus similiter [illegible] potest [illegible]
[illegible] et cognitionem simul non in tot
potest quin plures generare. Quarta conclusio anima potest
resistere [illegible] temptationi [illegible] est potentia
infinita activa quia probatur quia posset
resistere alicui temptationi et alteri
potest et posse resistere maiori et maiori
potest activa aliter sequeretur quod non esset
difficilius resistere maiori temptationi
quam minori alius probatur quia aliter non
esset liberum quam [illegible] ad intellec-
tivam temptationem [illegible] ipsa est passiva
ad resistendum ergo ipsa est potentia infinita

[illegible] probatur quia si non [illegible] posse [illegible]
per temptationem [illegible] et alius probatur quia
quanto [illegible] tempus temptationis tanto
magis temptatur ut videtur sed [illegible] ipsa
passiva [illegible] probatur quia quanto [illegible]
maximus et [illegible] tanta potest [illegible] illud
[illegible] quanto potest [illegible]
[illegible] tanto [illegible] generis. Sexta potentia
que potest non ita perfectum effectum producere quin
perfectiorem producere potest est infinite activitatis
sed [illegible] [illegible] probatur quia [illegible]
[illegible] quin potest [illegible] potest [illegible]
quod ipsa potest resistere [illegible] temptationi
et [illegible] potest [illegible]
[illegible] quin ita potest [illegible]
[illegible] et ita de quo-
cumque effectu [illegible] generis. Septima ad [illegible]
[illegible] maiorem et nego minorem ad probationem
dico quod [illegible] imaginationem
imaginando [illegible] et infinitum da-
tur [illegible] infinitum lu-
minis recipiens dico quod [illegible] corpus finitum
potest illud illuminare et [illegible] potest [illegible]
umbram infinitam dato quod [illegible]
infinitum sed [illegible] per illa distantia [illegible]
[illegible] lumine [illegible] et si adminus dis-
tantia sit umbra non [illegible] corpore
opaco sed erit ibi [illegible] corpus luminosum
illuminabat quod [illegible] illuminare potest [illegible]
dicetur quod ad corpus luminosum potest [illegible]
[illegible] et dato quod [illegible]
potest [illegible]
[illegible] quod in illo
in quo luminosum [illegible] equale cor-
pori opaco erit umbra infinita et [illegible]
[illegible] quod non erit [illegible] quod mobile
[illegible] in cono umbre [illegible]
[illegible] et uniformiter ad umbram in toto
tempore in quo diminuitur luminosum quia [illegible]
[illegible] mobile [illegible] movendo per
infinitum [illegible] in parte et contradictionem
includit [illegible]

Ad secundum in parte negativa [illegible] adhuc
[illegible] activa sit infinita negabitur quod
possit movere secundo magis et tertio et sic sine
fine [illegible] videlicet potentia
dei probabiliter quod licet potentia [illegible] corpus quod [illegible]
non sit movere ideo non fatigatur in movendo
illud corpus [illegible]
[illegible] quod corpus [illegible] potentia [illegible] quod impleret
totum mundum per additionem [illegible] quia
[illegible] corpus sit movere [illegible] potentia infinite
[illegible] quia [illegible] intellectiva
potentia [illegible] in toto mundo et [illegible]
[illegible] et ista est [illegible]
[illegible] non [illegible]
in grossitudine vel latitudine [illegible] quia
[illegible] debilitas [illegible] quam [illegible]
[illegible] et [illegible] intelligentia [illegible]
[illegible] sit dicere quod orbis celestis [illegible]
[illegible] quod [illegible]
[illegible] in [illegible] in
motu orbium quia fatigatio [illegible]
ille orbis [illegible] quod [illegible]
[illegible] nunquam fatigabitur [illegible]
[illegible] dicere quod orbis [illegible]
[illegible] non [illegible] tale [illegible]
[illegible] corrupta et [illegible] non [illegible]
[illegible] quia [illegible] est passio [illegible]
[illegible] et nulla [illegible]
[illegible] quod corpus [illegible] aliqua
[illegible] potentia fatigatur vel sit dicere [illegible]
[illegible] nunquam fatigatur in [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] orbis [illegible] et di[illegible]
[illegible] etiam [illegible]
non [illegible] fatigatio [illegible] quia [illegible]
[illegible] incorruptibile quod [illegible]
fatigatur in motu corporis [illegible]
fatigatur [illegible] quod [illegible] corpus
sit movere [illegible] dicto [illegible]
[illegible] est quod [illegible] sit [illegible]
non [illegible] effectus [illegible] plures [illegible]
[illegible] effectu [illegible] quod non [illegible] effectu
[illegible] plures [illegible]
[illegible] nullus effectus [illegible] sit

[illegible] agente [illegible]
sit ad [illegible] producendum [illegible] effectus [illegible]
produci ab agentibus [illegible]
effectus sit [illegible] produci [illegible]
actionem dei [illegible] primam partem quia [illegible] sit
[illegible] patet [illegible]
[illegible] deficientibus [illegible]
[illegible] cum effectibus [illegible]
quod non [illegible] effectum [illegible] effectus
non [illegible] sit agens [illegible] producere
[illegible] iam [illegible] quod [illegible]
[illegible] quod non [illegible] potentia
in [illegible] attendi [illegible] potentia
vel [illegible] activitas [illegible] quod [illegible]
dei sit potentia [illegible] sit effectus [illegible]
effectum producere quia [illegible] quod [illegible]
habet potentiam [illegible] et [illegible]
[illegible] potentia [illegible] quod plures sit
vel perfectiorem effectum [illegible] sit [illegible]
producere quam aliud [illegible] et [illegible]
[illegible] influentia [illegible] quod [illegible] applicabilitate
actionum ubi agens non reparatur [illegible]
non sit [illegible] potentia [illegible] in
agendo [illegible] magnitudo quia [illegible]
[illegible] quia non [illegible] potentia [illegible]
[illegible] quod [illegible] duobus [illegible]
[illegible] in [illegible] quod ubi agens non
reparatur [illegible] potentia [illegible]
[illegible] quod agens sit [illegible] perfectiorem effectum
[illegible] quam aliud vel [illegible] quod sit [illegible]
perfectum effectum producere in [illegible]
[illegible] in passo [illegible] et [illegible]
[illegible] patet [illegible] Ad [illegible] patet
[illegible] dicto [illegible] quod [illegible]
[illegible] possit [illegible] hoc non est [illegible]
[illegible] activitate [illegible] dei [illegible]
[illegible] quia [illegible]
[illegible]
[illegible] quod [illegible]
[illegible] quod non [illegible] dei [illegible]
[illegible] sit in dei quod
in [illegible] non [illegible]
[illegible]

circumstancias assignatas ut alias dicetur
¶ Ad secundum uero quod assumitur scilicet potest
hoc principium principaliter sicut patet principaliter
proprietate et determinatiuo et ideo conpono
tamen que in infinitum effectum quiuis potest si
uita potest agere in secundum talem et sicut sine
statim ut patiuntur tamen ... sicut in
tempore potest esse actiuitas et finita per
ipsa ergo quia sicut aliquid albefactum quod cum
influencia dei generali sicut a ... albe-
dinis inducit in passum in quo tamen
est albefactum sicut et ualet inducere ...
... in tempore ad ... sicut ...
magis potest producere a ... qui procedat
est albefactum et generatur ... albe-
facto et sequitur ... generatio
a primo albefacto ¶ 2o quia non numquam
... quia debile trahens nauem sicut ...
mouere cum forti ad trahendum nauem sicut in
1o tamen quodlibet quantitas modica ...
agit partialiter totum trahendo nauem ...
... augmentatur ... potest ...
... agere quantitas modica ...
... generatur sicut ... ma-
... effectum ... ulterius ...
... ¶ 2a ...
... et gloriam quantitas magna sicut
... non augmentata ...
paritate sicut primo quia sicut alicui gratia
maxima quia sicut ... et maxima
gloria et ... meruit ...
gloriam et ... quod
... posset ... gloriam uel ...
... uel non si sit ... si non
... opera ... caritate ...
et maxime ... et laudabilia ...
... et ...
... quia ...
... adeptus ...
... opera laudabilia et magis
... quia ... posset
et ... caritate ... precedat 2 in

in nullo ... quia illis ... sicut ...
... non ... dicetur de ... ut
de aliquo ... non ...
ergo talia opera sunt inutilia et superflua
¶ Adiciendo dicetur quod multiplicatur ...
... quia ... tale ...
... dei ordinata sicut ... tantum
deus ... et ... potest ...
... omnia et superflua sicut
... ¶ 2o ... quia ... et ...
de ... 2a caritas ... in ...
perfecta ... imperfecta ... perfec-
tissima autem in hac uita habetur non sicut ergo
quantacumque caritate ... ¶ ... de
... caritate ... dei ...
tamen ... sicut ... tanta caritate
quod possit ... maiore quantumcumque sicut
... tanta caritate quod maiorem illa non sicut
... sed deus ordinauit quod tantum ...
... non posset quia
non ordinauit quod ... gradum
habet ... et ...
... deus non ordinat
aliquem ... quod caritas
... sicut ... caritati ...
... quod hac sicut ... et ... deus
posset ordinare non ... potest ...
... ¶ 3o non sicut ... quod ...
sicut plus ... tanta caritate ut
gloriam ... quod ... quia et non
sicut plus ... de caritate et gloria ...
quod ... posset ... ¶ ... de quod
si ... meruisset illam caritatem quia
maiorem non potest ... et
... gloriam ... non sicut ...
caritate in ... sed in alia ...
gloriam ... si deus ... in ... gratia
uel caritate hoc ... ¶ 9o
quia ... quod ... non
... in ... et fruitione dei sicut ...
... aliquis ... aliqui ...
... et quia ...
... uel ...

fruitionis ab eodem obiecto propter tale principium
et efficientis in utroque illorum sunt racio-
nes quod tales visiones seu fruitiones
beatorum sunt equales gracia materiali probatur quia non apparet
unde distinguerentur. Preterea maior est gracia quia
solus deus est obiectum visionis ac beatifice frui-
tionis. Ad hoc quod aliud est dictu et de aliis
valet similiter et non licet aliqua valeat
tantum non possunt tamen visiones vel
fruitiones vel delectationes proprias ipse dis-
putatas tamen habet potest deus eodem bene in ali-
quo deus facere quod est impossibile quod sic faciat ex
quo primo aliud tamen. Ad forte dico quod beatifice
visiones sunt aliquorum specierum quia bene sunt
distinctarum personarum quia apparens visio in illo
et plus alius visio videtur quam alia
dixi alias quod licet ita sit tamen visio in
formalis habetur potest pro quo est primo in
dei et beatorum et alia que non est beatorum 2
pro primo in nulla visione beatifica comparatur
que non sit beatifica sunt aliud racione
item si in fruitione esset talis diversitas in
specie vel potest fruitione habet maxime in de
fruitione una et primo quod habet est similiter ut patet per
aplicationem prout addere est. unitas non augetur
nec aliquid propter dictum quia non ipsa
vel ad eius destructionem quod perfectionem sed ergo
in unitas una et patet pure fruitio non
distinguatur ipse et propter eius vel fruitiones
beatorum patet quia quia non est maior non de
fruitione quia dicatur ipsa autem pudico
aut quod in nulla creatura potest tantum movere
quod plus posset mereri quia si esset primo
gradus unus pars tamen valet aut habet
esset quia repugnaret tali gradui in
vide tunc et ideo non potest ultra in gradus
perficere aut habet esset quia sed repugnaret
forma perfectioni intensive aut repugnaret
in efficiente facere perfectionem gradum huius
istorum modorum generis non primo quia gradus
repugnat alicui forma repugnat ad in
speciem patet habet in omnibus ubi est formalis
repugnancia quod alicui forme aliquorum specierum

non repugnat in intendetur quia perfecto
creatura perficere plus potest mereri ut 2o
quia tales forma perficit sed et quanto
maior est et perficere tanto magis perficit
ergo talis forma in nullo gradu repugnat
sed quia omnis repugnantia est ita facere
generaliter quod habet nulla est contrarietas ergo ut
3o quia in efficiente unum sunt deus non
limitatus et gratia et caritas aut quod vinculum
in deo quantum est corporis potest quantitas
gracia data maiorum et voluntas liberi
potest ultra finita tamen comparatione habitum
potest in maiorem actu et deus dat gracia
dignitatem quod proportionem aliquam maior nullus
alium non est deus eius cognitio nisi habet
tanta quod maior posset habere generaliter
ergo aut per dictum liber a ubi dicit quod propterea
abhominabilis dampnacio tamen et assignatus
doctrina pia sapientia quod habemus in hac
vita tanta et etiam perfectionis gracia potest
acquiri quod amplius perfecta non valet ita
ut dicit si ad potest perfecta potest alius
perficere 3o inveniri. Contra istud 4o
aut primo per ambigui euclidis ultra vi-
rium capacitas capientes talis donum
videtur addita magnitudo quia maior esse
non posset ergo potest et tanta talis in
alia quod maiorem non potest recipere. 2o aut
capacitas anime est finita ergo ipsa potest
est finita receptiva ergo est capacia talis
quia ipsa anima potest recipere. 3o quia in
plane habet potentia in libro in dictum ubi
dicit sancte dici potest proprium anima tanta
in receptione recipisse sed et gratie ple-
nitudinem ut ei deus plenius ostendere non potest
et tanto meruit in plus mereri non
potuit patet per gratium primo capitulo. Unde
3 ubi dicit non sunt eius potest maior ad
meritum quo proficere potuisset et ideo dicitur
magister quod non perficit quantum admirabilius
et tunc quantum admirando vel eorum plena
cum mira sunt per hoc non cognoscitur
perfectionis virtute in mundo. Ad 1o non

unius quam limitata capacitas nostra spiritualis
quia capacitas nostra corporalis quam capaci
tas nostra corporalis sit limitata non
potest in infinitum plus recipere de receptibili
corporalis parte in materia ergo nec aliqua capacitas
Contra capacitas anime Christi fuit repleta pleniter
capacitatis sue, anime beate ergo non recte
poterit de primo quantum recipere potest parte
intellectus secundo primum patet primo dictis potentia
passiva limitatur per maiorem agens non potest
plenius agere potest pati ergo non aliquam qualitatem
potest pati per potentiam receptivam sed potentia passiva
ergo etc. Contra ad primum dico quod duobus modis potest
intelligi caritas maxima vel una maior
alia uno modo quia magis privata cupiditate
habet ut Augustinus li. 83 q. 36 nutrimentum
caritatis est diminutio cupiditatis et perfectio
alia ubi nulla cupiditas. Alio modo quod una
sit intensior alia. Primo modo dico quod caritas
potest esse maxima quia in perfecta cupiditate
potest esse caritas perfecta et [illegible]
nulla potest esse caritas maior quam sit
caritas perfecta quia in nulla est privatio
cupiditatis sed in via non potest totaliter
evacuari a cupiditate et ideo [illegible]
Augustinus de modo [illegible]
[illegible] minuitur cupiditas crescit caritas
donec veniat [illegible] alio modo una maior
alia quia est intensior et sic non potest esse
maxima nec in via nec in patria quod quo
nunquam tanta caritas [illegible] dato parte in via
parte in patria de lege dei ordinata posset
esse maior nec sic voluit Augustinus dicere
quod esset aliqua maxima caritas quia augeri
et non posset. Contra ad secundum dico quod anima est
receptiva finiti quia non potest infinitum
recipere et non potest [illegible] est maxima caritas
quia ipsa potest recipere quia dato quod deus
non potest ad extra producere infinitum [illegible]
tamen producere potest quod possit producere magis
[illegible] quod infinite caritatis est anima re
ceptiva et infiniti [illegible] tamen

non potest recipere nisi finitam caritatem [illegible]
nisi finite. Contra ad secundum dico quod post [illegible]
ablatione ut in libro [illegible] et partis ag
ceptione habuit [illegible] et [illegible]
dei perfectionem quamvis aliqua [illegible]
fuit [illegible] quia deus de lege
ordinata [illegible] aliam [illegible] et
fuit anima illa gratiam et dona gratuita
spiritualia [illegible]
[illegible] toto mundo fuit
quia nec in gratia nec in gratuitis [illegible]
nis perfectionem anima habuit totam per
[illegible] quam [illegible] ei deus disposuit
conferre [illegible] omnia [illegible] bona [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] collatio fuit in [illegible]
alias fuit [illegible] quam [illegible]
alii quia aliis datum [illegible]
[illegible] ante mundum [illegible]
redditum [illegible] aliis [illegible]
[illegible] illa [illegible] quod caritas [illegible]
fuit maxima quia nulla cupiditate [illegible]
[illegible] nec caritas [illegible]
gratia [illegible] fuit maxima quia nulla alia
[illegible]
[illegible]
[illegible] Augustinus 12 de trinitate c. x. quod anima illa
in via et in patria ita quod patuit [illegible]
[illegible] ut [illegible] non
[illegible] ad
[illegible] dicta quod
potuit non [illegible]
nec caritas nec alia dona gratuita [illegible]
[illegible] tollatur
in [illegible] ideo dicit [illegible] quod non [illegible]
[illegible] ad secundum dico quod non [illegible]
[illegible] corporali [illegible] et [illegible]
caritatis et [illegible] dimensiones
corporales non [illegible] non [illegible]
in eo loco adequate ut [illegible]
[illegible] quia [illegible] quantitate

sed si non repugnaret duas res simul adequa-
te uel contrarias simul esse repugnaret per consequens
sed non repugnat duos gradus qualitatis
corporalis simul esse in eodem loco adequate
sicut duos gradus albedinis ideo non
repugnat quotcumque tales gradus esse simul
Similiter non repugnat duos gradus spiritua-
les qualitatis [illegible] simul esse [illegible] et dilectio
et caritas esse simul in anima sine miraculo
et ideo quotcumque tales gradus qualitatis
talis poterit in anima uel recipere sine aug-
mentatione capacitatis anime et [illegible]
in hac non continuatur recepto. Contra [illegible]
dicto quod sit capacitas [illegible] anime / sint impleta
in maiorem gradum sicut quod numquam alia
tamen habuit uel numquam habebit patet dicto
etiam quod augetur anima sua capacitas et re-
pleta ita quod gratia et gloria [illegible] sunt qualitates
uel capit habere maiorem. Contra [illegible] dicto
in [illegible] de aliquo pati ab aliquo [illegible]
[illegible] et [illegible] ablatum [illegible]
[illegible] naturaliter [illegible] et illo [illegible] dicto quod [illegible]
[illegible] agens [illegible] potest pati et maximum
[illegible] potest in eodem tempore [illegible] non potest
et potest [illegible] et potest anima [illegible]
[illegible] non pati in recipiendo [illegible]
uel [illegible] / [illegible] patitur aliquid ab aliquo
[illegible] quod patiendo alteratur aliquid ab eo
[illegible] naturaliter [illegible] sed accidentaliter sicut
aqua calida patitur [illegible] appellatur
caliditas et potest anima patitur [illegible]
[illegible] uel [illegible] in recipiendo [illegible]
[illegible] a deo [illegible] quia peccat appellatur
cupiditas sed [illegible] recepta non [illegible]
[illegible] quia [illegible] ista [illegible]
quod non potest totaliter appelli cupiditas
[illegible] de aliquo pati ab aliquo [illegible]
[illegible] quod recipit aliquid quod est [illegible]
et ad perfectionem recipientis non pertinet
uel peccat alteratur aliquid quod est [illegible]
in [illegible] uel quod est [illegible] perfectio [illegible]

et [illegible] recipiens facit ad perfectionem [illegible]
[illegible] et [illegible] et non est aliquid
maximum per quod determinatur illa [illegible]
receptiua quod quantumcumque gradu dato
uel dabili possit adhuc perfectionem
recipere quia perceptionem talis forme
[illegible] [illegible] continuatur et ideo in
nullo gradu repugnat [illegible] recipe-
re [illegible] et talis est forma quia
recipit [illegible] [illegible] plus
[illegible] [illegible] ordinationem dei [illegible]
[illegible] quod non tanta [illegible] [illegible]
anima [illegible] quod ipsa possit [illegible]
[illegible] et [illegible] et potest sine statu
ita quod infinita [illegible] [illegible] potest anima [illegible]
[illegible] et pati [illegible] plus anima est tota in
toto corpore et tota in qualibet parte corporis
et dolor patitur [illegible] in una par-
te corporis et non in alia et dolor non po-
test [illegible] quod in pluribus possit
[illegible] non [illegible] potest anima [illegible]
[illegible] quod plures patet quia [illegible]
[illegible] dolorum [illegible] parte [illegible]
anima [illegible] [illegible] [illegible] autem
patet [illegible] quod anima sit tota in toto corpore
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] corpore tota est et [illegible]
parte tota [illegible] sit in [illegible] [illegible]
[illegible] quod [illegible] anima [illegible] non
sit in toto corpore [illegible] ipsa [illegible] tota
[illegible] / [illegible] [illegible] autem patet quia
si non fuit dolor [illegible]
[illegible] parte corporis in qua non dolet et [illegible]
dolet [illegible] non dolet [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] si autem diligenter [illegible] dolor
[illegible] magis [illegible] quia [illegible]
[illegible] dolor non [illegible] dolere
[illegible] in corpore et in eo loco dolet
[illegible] [illegible] [illegible] uidetur

quia non tantum dolet in uno loco sed in diversis locis corporis alia pars cuius patet quia tunc infinite sunt partes corporis in quorum qualibet potest ledi tunc ergo infinitos dolores potest pati anima. Secundo quia non esset conveniens aliqua fieret pena sensus quia anima non est causa [illegible] ponatur quod maxime [illegible] sunt sicut [illegible] et potest dividi et [illegible] vel [illegible] potest aliqua pena [illegible] concedere illi pena vel non sicut [illegible] quod illa pena data non esset maxima si non ergo [illegible] non potest sufficienter puniri [illegible] peccatorum. Tertio quia si esset aliqua pena maxima [illegible] sit a penale quod non [illegible] illa pena inferre potest et b sit magis penale et applicetur b ad aliam partem [illegible] [illegible] b maior pena [illegible] [illegible] [illegible] ita [illegible] applicetur [illegible] a ergo [illegible] [illegible] quod sit a ergo pena tanta [illegible] non est maior [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pati. Si dicatur [illegible] maior pena tanta a [illegible] [illegible] quia sit [illegible] de aliis [illegible] [illegible] maxime et aptissime [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible] non ita [illegible] [illegible] vel [illegible] non sentiret [illegible] [illegible] pati [illegible]. Contra [illegible] [illegible] de anima [illegible] [illegible] sentit [illegible] [illegible] tactus et [illegible] quia [illegible] tactus [illegible] sentit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] tactus [illegible] magis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Tertio sit a ut [illegible] penale [illegible] in aliam partem [illegible] [illegible] maxima pena [illegible] sit b magis penale ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tanta pena [illegible] sit a quia [illegible] [illegible] b [illegible] a [illegible] [illegible] b [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] sunt [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] in aliam aliam

magis [illegible] sentire pena quam alia pars b [illegible] [illegible] magis pena quam a [illegible] in aliam partem [illegible] sit b [illegible] [illegible] [illegible] a et non impeditur [illegible] [illegible] ut ab illo [illegible] ergo tantam penam [illegible] in aliam partem sicut a. Tertio sit alia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quam alia partem [illegible] sit a [illegible] quam maior [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et b sit [illegible] quam maior [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] b [illegible] aut [illegible] [illegible] [illegible] a aut maior aut minor si [illegible] [illegible] [illegible] ergo [illegible] [illegible] [illegible] illas penas sunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sit maior pena quam a [illegible] [illegible] [illegible] sit [illegible] [illegible] quam [illegible] [illegible] ergo [illegible] a [illegible] pena [illegible] sentire [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pena [illegible] [illegible] quia ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] si dicatur quod b [illegible] maior pena quam a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] pena [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ergo [illegible] aliqua pena [illegible] [illegible] [illegible] sentire [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quia [illegible] ut [illegible] quia [illegible] pena b maior [illegible] et ita [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ergo [illegible] [illegible] [illegible] maior quam [illegible] ergo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] si non esset [illegible] pena maxima quia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ergo a [illegible] [illegible] [illegible] pene quam sit b in [illegible] [illegible] a ad [illegible] [illegible] a non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pene in [illegible] ut in aliquo [illegible] [illegible] quia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] b [illegible] quam [illegible] et si dicatur quod a [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ergo [illegible] esset maior

gradus pene quam sor patietur cum
sint equaliter pena data maiori pot pati
maiorem ponitur 1º quod sor coequat plato
sola pena et sic sequitur quod cuius gradum
pene finite patietur in vita ista et ita tamen
sor puniretur in vita ista nec tamen puniri pot
sicut aia comparative pena in inferno uel in pur-
gatorio quod est falsum et contra aug. in enchir.
ci di c. 2 ubi ait comparatio membrorum in
talibus ita infima est ut eam unus non fateri
magnum nec summum dolorem non ualeat
sustinere ¶ 2º si aia non tot dolores pot
recipere quin plures non grauius nec aliquo
multitudo dolorum talium infinita pot in aia
recipi simul quod est falsum pro quia aliqua
multitudo est infinita est impossibile comulti-
tudine infinita simul in aia recipi est im-
possibile ¶ Ad primum illorum dico quod licet maiori
omni pena finita data pot pati maiorem
sed non est possibile quod in vita ista omnem penam finitam
pati pot maiorem in 2º uel quod quantumcumque pena
pot maiorem in 2º pati maiorem pene mundo
quia si tanta pena infligeretur quod patiens
quousque moreretur forte non infligeretur
ad centuplum maiorem sicut est de aia que est
naturaliter incorruptibilis et immortalis ta-
tum uel quam ¶ Ad 2um nego quoniam sequitur
quod infinita multitudo talium dolorum recipi
pot in aia et hoc etiam ¶ Ad 3m dico quod
non tamen de aliquo actiue recipere pot aliquod
in se plus pot recipere ...

quantumque cognitione certa certus illam
pot cognoscere se habere illam ergo ...
...
dicitur c. 31 ... sicut ... in de ...
aliquid pot ...
...
parvulis dicitur c. 8 ...
nec sed ...
se ... ¶ 3º arguitur de uoluntate quia
... certa quod illa pot se uelle habere
illam ... arguitur ... de ... anima
pot ... de ... c. 4 ubi dicitur quod ...
ualens ad uelit sicut uelle ¶ 4º arguitur
aia concupiscibilis appetens unum pot sic
appetere aliud et non tot quin plura ...
non tot appetere quin appetere ... plura ...
... dicitur c. 22 ubi dicitur augustinus non sufficit
auaro uelle et amare aurum ... habeat
aurum ... amare ...
... ualeat ... ad
...
...
...
...
...
...
...
...
...

Quia ut patet per Augustinum 12 super Genesim ad litteram
[illegible] in persone omnes capient beatitudinem
equaliter et erunt inequaliter beati et
confirmatur per Paulum prima ad Corinthios [illegible] in
prima Trinitate sive felicitate beatus diliget
Deum toto corde tota anima tota mente
ut totum cor tota anima tota mens eius
sufficiant plenitudine gaudii. Contra:
quia tunc maneret quod ultimus uiuens si
sic minor ultimus quia quocumque primo ac
quisito sit maioris capacitatis et ita si homi
nibus daretur optio a Deo ut uiueret
quamdiu uellet talis deberet eligere
semper uiuere ut plus uiuatur patet quia semper
plus de primo in 2o anno quam primo uiue
bat in toto quia in primo et plus in 3o
quam in 2o quod est falsum quia tunc tenetur
eligere illud ex quo sequitur ipsum carere
beatitudine [illegible] et ita Apostolus cupiens
quod diceret cupio dissolui et esse cum Christo
[illegible] et plus mereri si diutius
uiueret. Hec tamen in iustis et perfectis
uiris non est [illegible] ut patet de [illegible]
[illegible] tali ideo quod [illegible]
[illegible] a bono per peccatum mortale et sic [illegible]
[illegible] Contra quia [illegible] rationem
[illegible] esset [illegible] quod nullus habet eligere
[illegible] uiuere ne exponeret se periculo
peccati mortalis. Ad 2um dico quod [illegible]
ubi de capacitate 2um [illegible] ut sic [illegible]
alii [illegible] magis alii [illegible] propria capacitate
in quantum capere meruit [illegible] tamen non
[illegible] qui plus capere possunt. Contra ad illud
de beata uirgine dico quod plenitudo [illegible]
[illegible] plenitudine sufficientie et plenitudine
capacitatis et plenitudine excellentie [illegible]
plenitudine habet quilibet beatus [illegible]
[illegible] in prima [illegible] beata
uirgo quia super omnes puras creaturas
ipsa gratiam excellentie [illegible]
capacitas eius totaliter fuit ad
impleta ita quod non plus capere potuit

Ad 3um dico quod quantum potest una anima capere
de primo tantum alia et quelibet tantum quantum
[illegible] Ad 4um dico quod anima beata non tantum habet
de primo ut utique habebit quod plus capere
potest. Contra [illegible] in appositum dico sicut ad
primum quod intelligatur de exigentia meritorum quod quelibet
beata tantum capiet de primo quantum capere me
ruit uel quantum capere sufficit. Ad 2um
dico aliquas rationes primas est quod quilibet
habet ex caritate eligere esse cum Christo et ideo di
cebat Apostolus cupio dissolui et esse cum Christo.
Contra 2o est quilibet cui daretur optio eligeret
uiuere ultra et plus mereri et esse cum Christo
statim [illegible] eligere et [illegible]
[illegible] tamen habet ex caritate eligere esse
statim cum Christo quia ut uidetur tenetur
preponere Deum omnibus bonis suis. Contra 3o est quod [illegible]
mereri si ultimus uiuat [illegible] in nullo [illegible]
[illegible] habet [illegible] eligere statim [illegible]
et esse cum Christo [illegible] quia [illegible]
[illegible] peccato mortali. Contra 4o est quod ubi aliquis
esset certus quod si ultimus uiueret [illegible] saluaret
proximum qui damnaretur si ille statim mo
reretur tunc habet eligere uiuere pro proximo
saluando quam statim esse cum Christo patet quia
tenetur preponere salutem proximi [illegible]
gradui sue salutis [illegible] in infinitum [illegible]
diligere proximum quam proprium [illegible] dicebat
beatus Martinus Domine si adhuc populo tuo
sum necessarius fiat uoluntas tua. Contra est quod
[illegible] bona [illegible] debet homo eligere
statim [illegible] pro salute [illegible] proximi
patet quia plus ex caritate tenetur salutem
proximi diligere quam [illegible]
est quod [illegible] malo [illegible] non esset [illegible]
magis malum quam [illegible] sicut [illegible] bona
debet eligere mortem temporalem et sic patet
[illegible] Contra [illegible] quod cum
[illegible] peccatis sit quod capacitas anime est
finita [illegible] quod [illegible] finita [illegible] capacitas
finita [illegible] quia [illegible]
in [illegible] aliquid [illegible] passiua [illegible]
[illegible] agere et [illegible]

augmente naturali contra quod arguitur nulla potentia in
corpore est infinita in actione ergo nec passiva
in corpore est finite passive sive capacitas anime
patet quia si aliqua potentia tanta esset infinita
nec potentia creature equaretur par creatoris
contra magistrum l. 1 d. 44 c. 2. ¶ 2o arguitur
Si capacitas anime foret infinita tunc ipsa
capacitas sit beata ut patet per magistrum l. 1 d.
20 c. 2 ubi dicit quod non posse capere defecti
onis est et proprius posse capere perfectionis
est. Si ergo capacitas anime sit bona ergo
si capacitas anime sit infinita capacitas
est infinite bona et ita foret deo par
contra Augustinum 15 de civitate dei c. 22 ubi dicit
Illa que mole magna sunt hoc est maio
ra meliora ergo cum capacitas anime non
sit mole magna idem est cuius capacitate
infinita esset et ipsam esse infinite bonam
quod est falsum et contra Augustinum super genesim
c. 14 bonitas creaturarum habet finem
quia cum sit perfectionis sicut ea que facta
sunt ¶ 3o probatur per eundem 22 moralium c. 14 sunt
ea que facta sunt capacia circumscriptione
que creata sunt superius et inferius suo
fine clauduntur ergo non capacitas anime sit
creata corpore cingitur fine et 16 dicit
Augustinus super genesim c. 1 omnis creatura et
natura suis est finibus et initiis continetur
et eadem libro c. 2 deinde ipse quod ex
illo est circumscriptum adhuc ut omnis creatura
continetur infra suos fines ¶ 4o arguitur sic quod
species etiam distinctas per naturam sunt et
[illegible] anima patet quia sic
anima est infinite capacitatis quod est falsum
ergo etc. quia quisque diligeret aliud a deo
sicut non deo minus diligeret deum contra Augustinum
10 confessionum c. 30 minus te amat qui tecum aliquid
amat et ita de pluribus sicut una aqua
aliud aqua discurrens continebat sic cogitatio
cogitationem expelleret quod si sit tunc anima
non habet infinitam capacitatem sed finitam plus
contra quod est falsum et contra magistrum l. 2

d. 19 c. 4 ubi exponens id quod genesis 2 col
locavit deus in paradisum cherubin
[illegible] dicit quod ista sunt posita ad paradisum
quia adinvicem non redeunt ad prohibendum
et flammeum gladium procuravit superne et
carnaliter quia patet quia si capacitas foret
infinita non posset finita repleri ¶ 5o si
sit ergo non deus faceret animam infinite
capacitatis eadem ratione ut videtur deus posset
facere animam illam infinitam actu et ita
faceret parem aliquam potentiam que tunc posset
et mundum creare et animam facere sicut deus
faceret tale quod sicut sit deus sunt in anima
et ita tales faceret deus patet quia per illud
Johannis 14 opera que ego facio in nomine patris
mei ipsa testimonium perhibent de me et patet
per magistrum l. 1 d. 2 c. 2 ubi dicit accidat
quicumque creatura et faciat celum terram
et tale creaturam et dicetur quod est deus ¶ 6o si
sit anima posset esse infinita non creata
et ita posset esse infinite perfectionis patet
quia quod finitum [illegible] caret in anima dua-
tali duos tales ergo infinitas ¶ 7o
tunc anima posset corpus ullatenus [illegible]
tempore beate et ipsum videre intuitive
et ita [illegible] posset esse beata per
se quia patet quia habet finita etiam non
comparat [illegible] ¶ [illegible] si a capaci-
tas anime est infinita et tollatur per
imaginationem [illegible] finita et [illegible]
utrumque sit capacitas finita vel infinita
si finita et pars que ablata ablata fuit
est finita ergo tota capacitas prius fuit
finita si infinita ergo non est maior quam
pars sua et per consequens nulla pars ablata
ablata contra [illegible] in comparati
onis patet [illegible]
[illegible] deus facere posset aliquid infi-
nitum et [illegible] deus sit
facere infinitum in magnitudine potentie et
multitudine ergo deus posset facere ad infinitum
plura [illegible] deus [illegible]
[illegible] sicut [illegible] facit
[illegible] ita [illegible]

cuiret primam partem proportionalem albedinis in prima parte proportionali alicuius temporis et 2am in secunda et sic in infinitum tunc in prima parte temporis in qua causat primam partem proportionalem albedinis potest causare totam pedalis quantitatis et 2a ad et sic in infinitum faciat ergo in infinitis partibus proportionalibus illius temporis causabit infinitas albedines ergo infinitas pedales quantitates que componunt totum infinitum secundum dimensiones si erunt ergo deus sic potest facere corpus infinitum secundum omnem dimensionem ¶ 2a probatio antecedentis patet quia si aliquod albefactivum abiceret infinita abiecta successive partibus proportionalibus cuiusdam temporis per ipsum albefactivum aget infinitas albedines in illis abiectis infinitis distinctis patet ergo deus potest causare tot albedines sine quocumque abiecto et subiecto et [illegible] secundum illa causabit albedines infinitas intensive ergo etc. ¶ 3a probatio antecedentis patet quia sicut deus causat successive [illegible] ita potest actualiter separare primam partem a 2a et 2am a 3a et sic in infinitum in illa [illegible] ergo potest facere infinita corpora actu distincta non continua cuius patet quia omnes partes proportionales quas deus actualiter novit et distincte potest separare ab invicem sed omnes partes proportionales actualiter et distincte novit [illegible] continui ergo etc. minor patet per Augustinum 12 de civitate dei c. 2 ubi dicit quod deus cognoscit numeros infinitos infinitas et [illegible] probatur quia si solum finitas cognosceret [illegible] tot partes proportionales cognosceret sed in quolibet corpore quod deus actualiter cognoscit patet quia [illegible] infinitus [illegible] potest actualiter distincte cognoscere quod est planum ergo etc. ¶ [illegible] ergo potest facere aliquod infinitum in magnitudine [illegible] nullo [illegible] modo ergo etc. 4a probatio antecedentis patet quia si deus posset facere infinitum in magnitudine

facta ergo infinitum in longitudine actu [illegible] usque ad centrum in infinitum et sit illud a et signat aliud infinitum ab eodem centro usque ad accidentem et sit illud b tunc [illegible] deus [illegible] ad [illegible] usque centrum et [illegible] a usque centrum sit [illegible] b usque accidentem [illegible] a tunc infinite [illegible] distabit a centro per infinitas pedales quantitates sicut patet [illegible] quia [illegible] infinitas pedales quantitates [illegible] centrum ergo distabit infinite ¶ [illegible] infinite [illegible] non plus distabit a centro [illegible] ultra centrum ergo a infinite [illegible] non distabit infinite a centro [illegible] a infinite [illegible] et in aliquo casu quia [illegible] infinite [illegible] in [illegible] est [illegible] finite distet a centro ergo [illegible] infinite distabit a centro [illegible] patet [illegible] usque illud [illegible] linea infinita [illegible] linea attingeret [illegible] casu [illegible] aliquod [illegible] in [illegible] illius linee in infinitum distabit a centro ergo [illegible] casu non infinite distabit a centro ¶ 2a probatio antecedentis patet quia si deus posset facere infinitum in [illegible] potest facere angelum infinite potentie [illegible] deo [illegible] et si sit [illegible] angelus [illegible] si vellet movere celum [illegible] deus non posset impedire quin moveret celum patet quia [illegible] angelus et infinite potentie [illegible] deus [illegible] est falsum quia [illegible] ita [illegible] tamen talis angelus [illegible] dei et subiectum deo et [illegible] deus [illegible] angelum [illegible] ergo potest angelum [illegible] et [illegible] illo angelus movet celum [illegible] in accidente [illegible] in [illegible] quia in [illegible] revolutionis [illegible] in accidente et in aliqua in [illegible] et [illegible] celum in [illegible] et [illegible] ¶ 3a probatio [illegible] quia si deus posset [illegible]

sicut posset capi sit punctus in termino
a b et tunc quodlibet punctum eius et quodlibet
pars manebit usque directe et totum non quia
tunc linea tunc extenditur usque directum
quod patet Contra 2m argumentum suppono quod a sit
una linea finita usque accidentem et infinita
usque orientem et b consimiliter et primo in a
sit propinquius accidenti tunc a est longior
quam b et si ergo ponatur in duobus maneat a
et b moveatur continue plus ad orientem
[illegible] in certis partibus donec utrumque
sit infinita usque accidentem infinita usque
orientem tunc completo periodo dico quod
b sit longior a quia utrumque est infinita
usque accidentem et b excedit a usque orien-
te ut patet per casum ergo b est longior a
et plus erat ita longa simul Ad 3m
dico quod a non est longior b nec econtra Ad 4m
argumentum sit capiatur ad tale infinitum
in omni dimensione et signetur punctum
a in eo a quo exeunt due linee constitu-
entes angulum rectum a puncto et quanto
plus exibunt ab a puncto tanto plus
distabunt ab invicem et erit formaliter corpus
distantia inter se si ergo continuetur in infinitum
sequitur quod inter se distat in infinitum quia distantia
corporis est infinita conclusio patet sequitur quod distantia
corporis est finita quia semper distat
finite alterum a quo incipiunt et ad quod
terminantur Ad illud dico quod ille
due linee non distant infinite quia continu-
ant in a puncto secundum aliquam partem et quodlibet
puncta istarum linearum distat aliqualiter
et aliquid usque [illegible] in infinitum et non in
infinitum aliquod punctum vel aliud puncta
in lineis illis distat similiter inter
illas lineas est infinita distantia nulla
tamen est infinita distantia inter illas lineas
aliter dico quod talis distantia est infinita [illegible]
[illegible] quia semper continue crescit latitudo
sit distantia et latitudo et quod [illegible] a
distantia est inter terminos ad quos [illegible]

terminantur ergo est finita dico quod in a puncto non
ad punctum et illa distantia finita et non
alia infinita Ad 5m argumentum sit si sit dicto
sicut homines infinitum quod est sicut quod
quod ubi foret caput si foret infinitus dico
quod [illegible] si sit infinitus non tamen quod sit
infinitus et haberet membra convenienter propor-
tionata sed sicut quod plus digitus sit infinitus
vel planta pedis vel [illegible] membrum [illegible]
homo ille est sit infinitus et tamen singulis
partibus dat formam suam et [illegible] et [illegible]
secundo dicitur quarto [illegible] quod non sit [illegible] infi-
nitus dico quod tunc est [illegible] membra alia
convenienter proportionata Ad 6m non [illegible]
quod [illegible] aliqua [illegible] posset [illegible] quia
non potest manere [illegible] infinitum non
sit [illegible] ut probat [illegible] dicitur
quia tale corpus si foret infinitum non posset
moveri motu recto nec motu circulari
non motu recto quia est motus de uno lo-
co ad alium quod non sit accidere corpori infinito
quia si esset [illegible] non posset [illegible]
[illegible] motu circulari quod [illegible]
quod [illegible] ad locum ubi fuit
alia [illegible] si in corpore infinito circu-
lari quia due linee [illegible]
[illegible] distat ab
invicem si ergo corpus [illegible] in finito [illegible] dista-
rent in infinitum ab invicem et sic una
non posset [illegible] tempore finito per-
venire quia [illegible] mobile
non potest pertransire spatium infinitum tempore finito
Ad illud dico [illegible] dico posito
quod [illegible] foret [illegible] tunc in finita
velocitate [illegible] et in nulla
velocitate foret infinita Contra 4m
argumentum [illegible] prima pro
[illegible] Ad illud [illegible]
[illegible] illam
[illegible] et [illegible] dico in [illegible] tempore
in quo erat [illegible] et non dico [illegible]

dei habet dico quod in pede uno in qualibet
parte temporis deus potest tantam quantitatem pedalem
et non in pede quod in qualibet parte temporis nisi
unam pedalem quantitatem ¶ Contra quia
[illegible] in qualibet parte temporis aliquam unam pe-
dalem quantitatem nullam aliam correspondentem
[illegible] particularis pedis et aliam comparationis
ergo [illegible] pedis non communem quod requiritur
in [illegible] potest comparationis aliam aliam uni
in [illegible] quod potest comparationis aliam non
in [illegible] et comparationis [illegible] aliam 2a arguitur
[illegible] continua de habet deus et aliam proposito
[illegible] ¶ 3o arguitur quoniam si non potest aliqua
magnitudo infinita aut esset quia repugnaret
deo illam magnitudinem facere vel quia repugnaret
infinite quantitati vel magnitudini non [illegible]
quia in omni parte proportionali alicuius temporis
potest deus creare unam guttam aque et omnes
illas ponit in infinitum continuum [illegible]
fieret una magnitudo infinita quantum
ex parte dei deus magnitudinem infinitam potest
facere nec 2o quia potest esse magnitudo
infinita quia 2a [illegible] igitur
[illegible] in infinitum si apparentia [illegible]
et nulla repugnantia apparet quod [illegible]
poni potest ergo nulla videtur repugnantia quod
magnitudo possit esse infinita ¶ Ad argumenta
dico patet ad primum et ad [illegible] dico quod [illegible]
dicitur quod ignis non [illegible] tali qua-
titate potest facere [illegible] etiam
quantumcumque quantitate ignis data non re-
pugnat [illegible] ¶ [illegible] quanta
[illegible] magnitudo quod est in potentia tanta
est in actu et infinitam magnitudinem convenit
esse in potentia [illegible] 2a [illegible]
[illegible] quia quantumcumque data potest
esse maior [illegible] ergo infinita
convenit esse in potentia ¶ Ad illud [illegible]
quod infinita magnitudo convenit esse in actu
et [illegible] non [illegible] quod [illegible]
magnitudo et in actu [illegible]
quantumcumque quantitate data deus potest facere
duplo maiorem et in 3a [illegible]

¶ Quando aliquid agens [illegible] potest aliquid
infinitum facere potest ignis igne et
aqua aliqua ergo [illegible] infinitum facere
potest infinitum [illegible] quia non [illegible]
potest [illegible] [illegible] aqua
et agentis finiti [illegible] et finitum ergo potentia
infinite potest esse [illegible] aliquis infinitus
quia aliter [illegible] finite [illegible] [illegible]
[illegible] ignis vel aque quia non plus
potest quam ad [illegible] finite ¶ Ad illud
dico quod [illegible] [illegible]
finitus et [illegible] [illegible]
[illegible] dico quod [illegible] potest dei
[illegible] in infinitum [illegible] ignis vel aque
non potest tamen in finitum producere ¶ [illegible]
[illegible] aliquid finitum quod potest a deo
a deo tunc quamlibet partem proportionalem ipsi
a deus creat et quantumcumque parte proportionali
[illegible] facilius [illegible] augere potest ad
quantitatem [illegible] partes proportionales quam
[illegible] ergo [illegible] [illegible] potest aut
ita [illegible] partes proportionales et
[illegible] in finitum nec [illegible]
repugnantia in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] partes proportionales et [illegible]
partem [illegible] augmentum [illegible]
quod [illegible] partes proportionales quam
[illegible] partes proportionales et [illegible]
¶ Ad illud dico quod [illegible] partes proportionales
[illegible] deus augere [illegible] [illegible]
nec [illegible] facilius deo quam aliud
dico [illegible] quod non [illegible] deus potest au-
gere [illegible] et quod [illegible] quod non [illegible]
repugnantia [illegible] apparentiam [illegible]
¶ [illegible] arguitur deus potest facere [illegible]
[illegible] loco imaginario in quo [illegible]
[illegible] in loco infinito imaginario
ergo deus potest facere corpus infinitum
maiorem quia [illegible] deus unam pedalem
quantitatem in pedali loco [illegible]
[illegible] in finitum potest [illegible]
[illegible] in loco illo pedali
quia [illegible] [illegible] [illegible]

in una parte quam in alia sed si posset appli-
care potentiam suam ad movendum caelum in finito
tempore et equale toti loco infinito ergo
deus posset facere corpus infinitum [illegible]
ponens [illegible] quia deus [illegible]
mundum alicubi esse et non in isto loco
ymaginario quia non posset movere
caelum. Contra dicta dico quod deus non est in
[illegible] vel in [illegible]
[illegible] sicut in pleno [illegible]
[illegible] ubi [illegible]
[illegible] quod deus non potest facere ad istud
[illegible] in perfecto [illegible]
[illegible] facti [illegible]
[illegible]. Et cum deus possit facere
angelum infinite potentie in respectu ad movendum
caelum et [illegible] ultra [illegible] ergo [illegible]
ille angelus vel duo angeli tales
si moverent caelum [illegible]
[illegible]. Et [illegible] talis angelus
esset infinite potentie in tali respectu adhuc
deus esset infinite maioris potentie quia potentia
dei simpliciter est infinita et [illegible] potentia
angeli solum in parte aliqua et [illegible]
deus posset angelum [illegible] et in-
pedire ne moveret caelum. [illegible]
[illegible] non est satis [illegible]
[illegible] quia [illegible]
[illegible] totum [illegible] vel totum
[illegible] ita sicut una candela [illegible]
[illegible] de potentia dei absoluta [illegible]
caelum in [illegible] in accidente
et [illegible] quia [illegible]
[illegible] in [illegible]
et accidente [illegible]
in [illegible] puncto [illegible]
et [illegible] et in [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] et in [illegible]
[illegible] si deus [illegible]
[illegible] in [illegible]
in [illegible] illud corpus [illegible]

puncta [illegible] quia [illegible] et ita
est in [illegible]
[illegible] corpus aliquid [illegible] in [illegible] loco et
in non [illegible] de illo loco [illegible]
in alio loco et tamen [illegible]
loco distante alio loco [illegible] quia [illegible]
quod deus in [illegible] moveat hoc corpus [illegible]
[illegible] et ibi [illegible] in a
[illegible] hoc corpus [illegible] in [illegible] puncto [illegible]
[illegible] et accidente et [illegible] a [illegible]
[illegible] puncto quia [illegible] a [illegible] in accide-
[illegible] ibi [illegible]
si deus [illegible] in [illegible] a [illegible] corpus [illegible]
[illegible] in accidente [illegible] in a [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] in accidente [illegible]
[illegible] in [illegible] a [illegible]
[illegible] et [illegible] et ita [illegible]
[illegible] in quo [illegible] a
[illegible] in [illegible] in quo [illegible] et [illegible]
in [illegible] a et in [illegible]
[illegible] quia [illegible]
[illegible] loco et [illegible] in alio et
[illegible] de [illegible] loco et [illegible]
[illegible] de illo loco [illegible]
[illegible] in [illegible] et [illegible]
[illegible] de illo [illegible]
loco. [illegible] deus [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] in quo [illegible] et [illegible]
[illegible] loco [illegible] in quo [illegible]
quia [illegible] loco [illegible]
in quo [illegible] et in a [illegible] in [illegible]
loco in quo [illegible] et [illegible]
[illegible] dubia [illegible] in
[illegible] in quo [illegible] in [illegible] deus [illegible]
[illegible] in accidente [illegible]
[illegible] hoc [illegible]
[illegible] in [illegible] aliqua [illegible]
[illegible] si [illegible] deus posset facere [illegible]
infinite [illegible]

de[n]sitatis uniformis quia p[ate]t quia ita
pot[est] densitate et raritate intendi i[n] infinitu[m]
sicut forma qualitatis flexibilis quod p[ri]mo dicebat[ur]
sit hoc corpus [est] infinite raritatis p[ro]cedendo
ergo quelibet pars in corpore [est] infinite raritatis
s[ed] q[uo]dlibet q[uo]d [est] infinite raritatis extenditur
in infinitum et ad totum sicut totum et e[r]go
ergo pars est equalis pro toti et q[uod] non q[ui]libet
pars extenderetur in infinitum a[r]g[umentu]m q[uod]
ualeo q[uod] p[otes]t in loco interiectione ita extendi
sit in toto loco et pars in parte similit[er] s[ed]
deus p[otes]t facere corpus infinite raritatis p[ro]p[ter]
ne extremitates manentur ineq[ua]les in plano et
in uacuo quod [est] impossibile quia eque velociter
manentur ad resp[ect]u[m] et p[ro]pter resp[ect]u[m] quia
p[ate]t quia corpus infinite raritatis in p[ro]p[ortione]
resp[ect]u[m] sicut corpus finite raritatis ut p[ate]t
ratione ... Et nec p[otes]t facere corpus infinite de[n]-
sitatis quia deus non p[otes]t corpus dividi in
in esse infinite respectu resp[ect]u[m] Ad aliud
d[icitu]r q[uod] deus non p[otes]t facere corpus infinite ra[ri]-
tatis extensive et q[uod] infinitam raritatem
p[otes]t deus in aliquo corpore facere ita q[uod] in
p[otes]t maximam g[ra]dus raritatis in eodem tamen ra-
ritatis p[otes]t deformis res Ad a[liu]d forti[us]
p[ri]ncipia p[ate]t q[uod] deus non p[otes]t facere infinite ra-
ritatis quia sit ad mixtum res dicunt
aliqui modo quando p[er] quod mixtum quia
si uacuum fo[re]t ibi in loco aeris depu[ta]-
ti alteri s[ed] p[er]maneret ibi mixtum ad
datis principiis d[ictis] non manet in i[st]o ua-
cuo et p[ro]pter hoc non manet eque velociter
in medio infinite raritatis intensive et in ua-
cuo et q[uod] non manet mixtum q[uod] forma
p[ro] in uacuo quia ... ... si
uacuo s[e] ponatur aqua vel aliqua ...
in aliquo vase ita q[uod] non sit apertura
superius [est] inferius infra aqua non des-
cenderet ut non relinqueret uacuum in su-
perior parte vasis illud [est] oppositum tunc a[rgumen]t[um]
illa aqua non descenderet ut non relinq[ueret]
uacuum ergo p[ro]pter conseruatione[m] singularum in q[uo]
[est] nec ibi fiat uacuum non descenderet q[uo]d
non p[ro]pter conseruatione[m] loci superioris nec p[ro]pter

conseruationem alterius loci quia tota aqua
descenderet nec fieret ibi uacuum nec p[ro]pter
naturam quam eius illius aque que [est] ad
terram tendens et quia tunc unaquaque nec
separaret[ur] ab eo ergo hoc [est] p[ro]pter conseruationem
illius loci in quo [est] s[ed] s[ecundu]m id mixtum ponat[ur]
in uacuo tunc mouet[ur] conseruare locum in quo
[est] ne ibi relinquat[ur] uacuum sicut si est
in aere p[ro]pter in medio aeris g[ra]ue in uacuo non
descenderet ne relinquat[ur] uacuum in lo-
co in quo [est] Et quod a[rgumen]t[ur] q[uod] non dico q[uod]
mixtum moue[tu]r in uacuo et non principali-
ter dico q[uod] a[lter]ius poterit dicere in ter-
minorum et p[ro]pter quia simpl[ici]ter non possunt mo-
ueri in uacuo s[ed] tamen mixtum s[ed] impedit[ur]
in uacuo p[ro]pter naturam inclinationem quam habet
ad conseruandum locum in quo [est] ne ibi re-
linquatur uacuum et ideo magis mouet[ur]
mixtum in uacuo quam simplex Qu[estio] autem
a grauis infiniti intensive et b extensive
infinitum uniformis sit in partes equales
finite equaliter ponderent tunc a[rgumen]t[um] una
ponderabit equaliter de b aliqualiter p[on]-
deret et duplum ab b duplum ponderabit
et sic in infinitum ergo totum b infinite
ponderat ergo totum b equaliter ponderat
sicut a s[ed] q[uod] non equaliter ponderat sicut totum
a p[ate]t quia medietas a [est] g[ra]uis in infinitum
intensive ergo totum b non equaliter ponderat
sicut totum a aut ultra quod p[ate]t q[uod] me-
dietas a et totum b s[e] ponerent[ur] in
equalibus equaliter ponderarent et p[ar]tem
assumpti p[ate]t quia a equaliter ponderat
sicut b et e[r]go quia si omnes partes ponderat
equaliter ... extenduntur tunc b foret
infinitum g[ra]ue extensive et non [est] tamen
sicut tunc g[ra]uius Ad a[liu]d d[icitu]r q[uod] non
p[otes]t tamen a quam b infinite ponderant
ergo unum non [est] grauius altero quia unum
in infinitum p[otes]t esse g[ra]uius altero Et quanto
sit a aut infinite p[er] aduersum
et b infinitum graue intensive tunc a
non p[otes]t mouere b quia p[er] medietatem a

non concedit potentia respectu [illegible]
dico non est maior potentia vel virtus ad movendum
[illegible] quia sicut ille angelus vel ille sit infinite
potentie ergo non potest movere [illegible] et per consequens dico
non potest movere [illegible] localiter quod potest creare
et annihilare [illegible] qui infinite potentie esset
potest creare ipsum [illegible] probatur quia sicut esset infinite
potentie ad creandum ergo potest creare infinita
et sic annihilare potest portare et movere ideo
dico non potest. Ad illud dicitur quod non est dubium
an aliquis infinite potentie potest movere
[illegible] infinite quantitatis quia [illegible]
[illegible] quod dico [illegible] potest [illegible] arguit
quod [illegible] et [illegible] fuerint equales potentie
non sequitur [illegible] ista sunt equalia [illegible]
ergo [illegible] potest [illegible] ad secundum potest si deus
potest facere infinita in virtute una ergo [illegible]
[illegible] in virtute alia et ita potest facere ad
quod in omni virtute faceret infinita et potest
posset facere aliud [illegible] esset [illegible]
[illegible] dico esset [illegible] et alius [illegible]
[illegible] et [illegible] ad [illegible] quia [illegible]
[illegible] quod potest infinita in una [illegible]
non [illegible] illud equale [illegible] quia
[illegible] quod posset facere [illegible]
infinita [illegible] arguere contra istam quia est
ad 3m [illegible] quod dico non potest facere [illegible]
infinita [illegible] sunt infiniti homines [illegible]
[illegible] corona in capite [illegible]
coronarum est equalis [illegible]
[illegible] contradictio quia [illegible]
[illegible] quia [illegible]
[illegible] unam coronam et non duas et [illegible]
[illegible] quia [illegible]
ne a capitibus [illegible] et ponantur [illegible]
[illegible] et capiat [illegible]
et [illegible] capiat [illegible] et sic
in infinitum [illegible] tunc [illegible]
[illegible] sunt equales [illegible] et tot [illegible]
sunt accepte remanebant ergo [illegible]
[illegible] maior [illegible]
[illegible] quod quilibet duas
[illegible]

sicut arguit quod unus homo [illegible] sit maior [illegible]
[illegible] quia capiat [illegible] coronas
et [illegible] et sic alternatim in infinitum
[illegible] omnes corone [illegible] accepte et tamen
remanebunt infiniti homines [illegible]
[illegible] et per consequens maior est unus [illegible]
quia [illegible] capiat duas vel [illegible]
unam coronam et [illegible] ad illud dicitur
quod unus [illegible] non est maior [illegible]
[illegible] quilibet homo [illegible] coronam [illegible]
et infinite corone [illegible] ergo unus [illegible]
[illegible] est maior [illegible] ad [illegible]
quia aliqua [illegible] adulterata et tamen non
[illegible] adulterata quia adulterata [illegible]
[illegible] corona et [illegible]
[illegible] et sic in infinitum [illegible]
[illegible] infinite corone adulterate et
tamen infinite remanebunt et non [illegible]
quod [illegible] adulterate non remanebunt
[illegible] ad [illegible] accipiendum [illegible]
[illegible] ad illud dicitur quod si deus
[illegible] infinitos homines non potest [illegible]
[illegible] ad [illegible] illa [illegible]
[illegible] quod non esset [illegible]
non [illegible] nisi qui [illegible]
[illegible] ergo non est [illegible]
[illegible] dico non potest [illegible]
[illegible] dico non est [illegible]
[illegible] infiniti homines [illegible]
[illegible] si dico posset
facere infinitos homines [illegible] capita [illegible]
faceret infinita et [illegible]
[illegible] ergo [illegible]
[illegible] localiter [illegible] capi-
tibus et per consequens dico non potest facere infinitos
homines nisi faceret infinita [illegible]
adequata ad illud dicitur quod [illegible]
quod capita sunt [illegible] in loco adequa-
to uni capiti [illegible] et
sicut [illegible] capitur [illegible] loco
[illegible] et adequato et
[illegible] et [illegible] quia ergo
capita [illegible] loco [illegible]

quod occupavit locum quantum [illegible] omni loco
Contra istud arguitur primo per [illegible] sic
ad probandum 3am partem ante in prima conclusione
Contra arguitur probando primam propositionem infi-
nite sunt species numeri et non comprehendi non
possunt ab intellectu creato finite potentie ergo ab intellectu
creato infinite potentie. Contra 3° Augustinus 12 de civitate dei
c. 18 qui dicit nec deus scit ipsa que infinita
et comprehendi restat ut dicere audeat
atque voragini impietatis se immergant
ut non omnes numeros deus noverit. Ergo comprehendit
infinitos numeros. Contra 4° si mundus fuisset
ab eterno infiniti homines precessissent
et deus potuisset illos omnes conservasse
et tunc iam de facto homines erunt in-
finiti. Contra quinto deus potest mundum conservare
in eternum ergo potest creare infinitos homines
ergo potest creare infinitam multitudinem. Contra 6° quilibet
beatus conservabitur in eternum in infinitum et
habebit gaudia infinita et quilibet dam-
natus habebit penas infinitas. Contra ad istam
conclusionem arguitur probando primam [illegible] quod
ad hoc dicitur multitudinem infinitam et infinita
multitudine non ista est aliqua infinita [illegible]
[illegible] et devitatur probatur quod aliqua
multitudo est et nulla est data quin alia sit
maior. Ergo ista multitudo infinita est
indefinita et devitatur probatur multitudo
est maior omni multitudine data vel dabili.
Contra 2° principium quod non cadit in quantitate
sed ad istam infinitam multitudinem habemus
et ad istam multitudinem habemus est ista
quia ad istam infinitam [illegible] quod ista
sit per se infinitam creatam est et non ad
aliam. Contra 3° principium quod accidentis ipsarum
et partis infinita multitudinem habemus creat
deus vel infinitam multitudinem creabit non
[illegible] istud [illegible] partis infinita multi-
tudo hominum est. Contra 4° dico ipse quod sit
[illegible] mundum durare in eternum non [illegible]
quod sit post mundum durasse ab eterno.
Contra quinto dico quod creatus istud deus potest
creasse infinitos homines vel ipsa

deus potest creare tantum infinitos homines
non habet contra dictum istud deus potest creare infinitos
homines quia ad istam deus potest creasse in-
finitos homines secundum partem quod habet sit
possibilis infiniti homines fuerunt creati
et ad istam deus potest creare tantum istos
homines secundum quod habet sit possibilis isti
homines creabuntur. Ergo ad istam deus potest
creare infinitos homines secundum quod sit
possibilis deus creat infinitos homines. Contra
6° dico quod si probatur concedit istam esse
possibilem infiniti homines sunt et istam
infiniti homines erunt non tamen istam
infiniti homines sunt [illegible]
dictis [illegible] patet quod sit [illegible]
Contra quarto [illegible] quod quelibet multitudo [illegible]
possibilis sit aliqua maior multitudine et
alia multitudo et dico maior multitudo
quia licet unus denarius [illegible]
numerus sit maior non quacumque numerus
est maior numerus [illegible] omni multitudine
data possit numerus data vel possibilis dari
sit addi unitas ergo omni multitudine
convenit dare maiorem [illegible] patet quia
[illegible] creata sit deus [illegible] et
quia patet quia per additionem unitatis ad
aliquem numerum redditur numerus maior patet
Contra 7° quia quamlibet multitudine data vel
possibili dari sit dari maior [illegible]
numerus ergo sit dari maior. Contra quinto [illegible]
quod sit [illegible] si aliqua multitudo
esset infinita vel esset per tali multitudinem non
esset [illegible] posset maior multitudo sit
non si multitudo [illegible] deum
sit infinita nulla multitudo potest esse
maior [illegible] patet quia [illegible] probatur si
a multitudo sit maior multitudine [illegible]
[illegible] quam deum sit [illegible]
[illegible] in duplo et non in plus [illegible]
a sit in 3° maior [illegible] quia omni
[illegible] deum [illegible] per 3° unitatis a
[illegible] deum [illegible] per
3° unitates a [illegible] multitudo a est

Multitudo infinita est indefinita [illegible] Vide post dicit

in 3º maior multitudo partium proportionalium dicti patet assumptum quia si in prima parte proportionali dicti continuaretur tres unitates et in secunda ac consequenter multitudo a sine fine etc.

¶ 2º si aliqua multitudo infinita potest esse alia maior ergo quod 1a sit infinita continua multitudo infinita potest esse et a multitudo infinita maior sit ergo multitudo partium proportionalium huius dicti sit infinita sit a maior quam sit contra si in equalibus partibus dicti continuetur una unitas et in ante fuerit omnes continuentur ergo tantum partibus dicti correspondet una unitas ergo multitudo a est tanta sicut multitudo partium proportionalium huius dicti ¶ 3º quia positio sit possibilis quod sint infinite pedales quantitates continue accurate usque adinvicem et etiam accurate usque adinvicem tunc sit iste pedales quantitates continue per totum non sunt plures quam accurate usque adinvicem in infinitum ergo nulla infinita erit [illegible] sunt plures infinite contra patet eius probatio quia si deus faceret unum corpus ex omnibus pedalibus quantitatibus continuatis per totum post illas partes pedales [illegible] tantum [illegible] illius sed tamen et omnes [illegible] deinceps [illegible] corpus compositum ex omnibus pedalibus continuatis per totum quia unum corpus [illegible] infinitum secundum omnem dimensionem et prius pedales infinite quantitates componentes illa corpora forent equales contra patet quia pedales quantitates continua per totum non componunt magis corpus quam pedales [illegible] per totum immo corpora repletiva forent omnino equalia ergo pedales continua per se non per

partium quia pedales continue per dimensiones si deus poneret omnes pedales continua per totum extra celum [illegible] ille pedales quantitates tunc locum implerent infinita locum implerent omnes pedales continue per totum si ponerentur sic consequenter extra [illegible] quia replerent totum infinitum secundum omnem dimensionem et prius pedales quantitates continue per totum non sunt plures quam pedales continua per totum quia si essent plures tunc omnes pedales sunt equales maiorem locum replerent quod est falsum contra imaginationem ¶ contra conclusionem arguitur primo multitudo infinita potest esse infinita et multitudo dictorum finitorum potest esse finita sed multitudo dictorum est maior multitudine infinita ergo maior patet quia in quolibet [illegible] plures duo et eodem modo sit arguendum de tribus et duobus [illegible] ¶ 2º infinita est multitudo omnium partium proportionalium alicuius continui et infinita est multitudo partium alicuius continui sed infinita multitudo omnium partium est maior infinita omnium partium proportionalium eiusdem continui [illegible] sit pars eius [illegible] aliquas [illegible] et quod quelibet multitudo partium continui est finita patet quod nulla est infinita ut patet in ductione et patebit in alia questione ¶ 2a est quod nulla est multitudo omnium partium continui quia quelibet unitas illius multitudinis habet partes et partes et nulla est multitudo omnium partium proportionalium et non proportionalium ¶ 3a que sequitur habet quod in pedali infinita est multitudo omnium partium continui vel multitudo omnium partium continui vel multitudo omnium partium continui est infinita ¶ 2º quod habetur pedali et nulla infinita est multitudo continui et infinitum [illegible] est partium

continui. Contra quia sequitur quod hec est possibilis in-
finite partes sunt in continuo vel infinite
sunt partes continui, non tamen iste partes con-
tinui sunt infinite nec iste omnes partes
continui sunt infinite. Contra secundo quod nulla multi-
tudo est maior vel minor alia multitudine
patet quia quecumque dentur [illegible] maior
et etiam minor [illegible] ad illam multitudinem [illegible]
maior vel minor multitudine. Probatur ergo quelibet multi-
tudo sit maior vel minor quelibet multitudine
[illegible] quod [illegible] [illegible] infinite [illegible]
te et nulla multitudo est equalis cuilibet
alteri multitudini nec maior nec minor
secundum hoc sequitur quod quelibet multitudo cuilibet
alteri multitudini est equalis vel maior vel
minor. Conclusio patet ad aliam quod sit [illegible]
[illegible] multas proportiones assumptas. Contra
quarto est quod si aliqua multitudo foret ve-
re sit infinita, id est magnitudine [illegible]
te alia minor. Probatur si sit, sit a equa-
lis vel tamen incipiens ultra centrum
mundi per pedalem quantitatem usque acci-
dentem in infinitum et sit c alia linea [illegible]
dens usque [illegible] [illegible] in infinitum
tunc sit a et c sunt equales quia
c tamen capit usque [illegible] quantum a
usque occidentem et utrumque est infinitum
[illegible] aliqua [illegible] ergo a et c sunt
linee equales et b et c sunt [illegible]
quia incipiunt ab eodem puncto et [illegible]
tendunt in infinitum ergo a et b sunt
equales. Quod patet quia si a esset ma-
ior b tunc ergo b et c sunt equales ergo
a esset maior c et tamen sit equale
a. Probatur quod esset maior illo quod est b equalis
quod est impossibile. Deinde [illegible] et
probatur quia si a est equalis c et c
est equalis b ergo a est equalis b [illegible]
quia omnia sunt equalia alicui [illegible] tertio
[illegible] quia ipsa inter se sunt equalia
[illegible] quia longitudo a est tanta

sicut longitudo c et econverso et longitudo
c est tanta quanta b. Ergo ille tres lon-
gitudines sunt equales. Contra secundo quod si a
esset longius b. Probatur quod quanto maior quan-
titas abscinditur a b tanto esset lon-
gior quia plures sunt et etiam probatur quod
quanto maior quantitas additur ad
b tanto est b brevior quia plures
sunt deducta rarefactione et condensa-
tione. Probatur quia quia stante tamen dicto a
et b ponatur quod b volvatur usque ad
[illegible] et abscindantur ab mille pe-
dales quantitates et postea volvatur
usque occidentem ultimo puncto quiescente
tunc b est longior a per mille pedales
quantitates quia per mille pedales quan-
titates b capit plus ultra centrum
usque [illegible] quam a [illegible]
et etiam si [illegible] abscindantur tres
quantitates a b et postea volvatur
usque occidentem et extenditur in [illegible]
plus ultra centrum quam si abscinderentur
[illegible] quantitates. Ergo quanto magis
abscinditur a b b est longius
et eodem modo potest argui de additione
volvatur b usque [illegible] tunc quan-
to minor quantitas additur si [illegible]
revolvatur usque occidentem tanto magis
a extenditur ultra b usque [illegible]
et si [illegible] quantitas ei additur
tanto b linea est brevior. Sed [illegible]
est impossibile. Ergo a non est longius b
nec unum infinitum maius alio [illegible] non
[illegible] quod [illegible] non potest volvi b linea [illegible]
[illegible] potest tamen b linea usque [illegible]
et deinde usque occidentem et [illegible]
[illegible] [illegible] Contra [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] si illud [illegible] [illegible] probatur quod
[illegible] non facit [illegible] [illegible] [illegible]

ꝫ primum et contra primam probationem patet quia quod con[illegible]
[illegible] a et b sicut prius dictum est [illegible]
b sunt linee equales in extensione [illegible]
[illegible] et aliqua pars a est equalis b
quia pars terminata ad extremum et per consequens
tantum non est minus [illegible] Contra 2o quia
si sit sic tunc corpus infinitum secundum omnem di-
mensionem non foret maius corpore infinito
secundum unam dimensionem tantum quod patet quia
non plures proportionales quantitates contineret
corpus infinitum secundum omnem dimensionem
quam corpus infinitum secundum unam dimensionem
tantum quia tantum habet in latitudine proportionales quan-
titates contra quod ꝫ plus quia de uno corpore
secundum omnem dimensionem infinito deus
posset facere corpora infinita quorum
quodlibet faceret infinitum in longitudine et
in proportionales quantitates secundum latitudinem
ergo tale corpus infinitum secundum omnem dimen-
sionem est maius quam corpus infinitum secundum
unam dimensionem tantum. Contra 3o [illegible]
et plures decedant in peccatis mortalibus
equalibus secundum decedat [illegible] ad plus
primo die ita quod tota pena [illegible]
sit equalis intensive tanti pene plures
tunc ille pene sunt equales intensive
et extensive quod intensive patet et quod
extensive probo quia utraque est infinita
secundum durationem tunc [illegible] ultra ille pe-
ne sunt equales intensive et extensive
ergo sunt equaliter male [illegible]
ergo sunt equaliter fugibiles contra ꝫ
plus quia si sit sic tunc non esset magis
fugibile sancti decedere et habere penam
per diem vel per mille annos ad plus
quam unus [illegible] pena [illegible] usque ad
mortem plures contra ꝫ plus quia tunc
non esset eligibilius sancti unum primum ad
quod dampnaretur [illegible] quod non peni-
teret peccatum aliquod mortale [illegible]
quam decedere in ista die et puniri per
annum et inde ultra contra ꝫ patet quia

[illegible] quod sit malum habet pene
decedere non [illegible] pene per unum annum ergo
[illegible] dimittit quod ille [illegible] non potest [illegible]
[illegible] eque male probo quia si sit [illegible]
quod [illegible] malum esset sancti puniri sic alicui
tres diebus [illegible] potest puniri equaliter
diebus continuis contra patet quia equaliter
puniretur extensive quia puniretur infinita
pena propter infinita et intensive. Contra
[illegible] equaliter malum sanctum puniri sic
equaliter potest puniri equaliter continuis
diebus contra ꝫ plus quia deus in multis
facit predampnatam [illegible] propria
[illegible] dierum quiete usque ad iudicium
ut si remitteret eis totam penam [illegible] usque
ad diem iudicii et tamen post illum diem
puniret eos propter infinita et equa-
liter intensive potest [illegible] contra ꝫ plus quia
[illegible] dampnatum habet penitus [illegible]
Contra [illegible] si [illegible] [illegible]
[illegible] ita bonum sancti et ita [illegible] sancti
[illegible] usque ad [illegible]
[illegible] et equaliter post iudicium contra patet
quia [illegible] intensive et [illegible]
[illegible] in uno [illegible] et in alia contra ꝫ plus
quia [illegible] habere eligere [illegible]
[illegible] adiu[illegible] et
[illegible] vel [illegible]
[illegible] vel [illegible] et plus [illegible]
quod non habet eligere [illegible] et [illegible]
[illegible] contra [illegible]
plus et contra [illegible] quia [illegible] ꝫ [illegible]
[illegible] et [illegible] quis [illegible]
[illegible] infinitum ꝫ [illegible]
illam [illegible] tunc quod [illegible]
[illegible] tunc ergo habet [illegible]
[illegible] tunc ad iudicium et post ꝫ [illegible]
eligibile quod habet illa [illegible] post iudicium
in infinitum [illegible] 2a
[illegible] 2a [illegible] quod [illegible]
deo appropinquat quia [illegible] et [illegible]
[illegible] tunc ergo [illegible]

distat a deo quam alia et tamen utraque distat
in infinitum ergo unum infinitum est maius alio
infinito. Item d. 14 c. 6 illos bonos magis
participatione recta bona sunt privatur
quod proprium quo magis privatur quo a deo
se magis elongat et ex consequenti intellectus
est quo homines a deo dissimiles faciat
in peccatis corporis committit elongatio et dissi-
militudo a deo est maior per peccatum quam
tamen utraque tamen est infinita. Similiter
Aug. enchirid. c. 21 illud unum peccatum
est quod parvulum a natura [illegible] est per [illegible]
[illegible] et per [illegible] illa una maior est magis
ex pluribus est [illegible] ¶ [illegible]
[illegible] est [illegible] aliqua [illegible] [illegible]
[illegible] quod non possit [illegible] in infinitum
[illegible] aliqua dimensione [illegible] etiam [illegible]
[illegible] magis [illegible] esse infinita nulla
potest esse maior et ideo [illegible] non sit bona
et [illegible] sunt [illegible] sit [illegible] [illegible]
ut puto est [illegible] ergo non est maior [illegible]
[illegible] et ideo [illegible] [illegible]
[illegible] aliquid [illegible] infinitum 1° potest
[illegible] aliquid magis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ex parte [illegible]
[illegible] in mixto est [illegible] sunt [illegible]
etiam ex parte [illegible] ut puto [illegible]
non ex parte infinita [illegible] ex parte finita
[illegible] [illegible] dico quod [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] etiam [illegible] est [illegible]
et [illegible] quod sit [illegible] [illegible] di-
[illegible] [illegible] etiam [illegible] [illegible]
[illegible] infinito 2^m [illegible] [illegible]
[illegible] ¶ Ad illud de [illegible] dico
quod [illegible] intelligitur de infinitis [illegible]
[illegible] [illegible] ideo quod [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Ad 2^m dico
[illegible] [illegible] est quod [illegible] pena eterna
est infinita id est in infinitum durabit non
tamen est finita ita quod sit una [illegible]

¶ 2° quod nulla pena eterna [illegible] tempus
durabit quam alia [illegible] [illegible] quam alia
[illegible] [illegible] [illegible] alia [illegible] de [illegible] [illegible]
[illegible] quod [illegible] est tempus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] dato [illegible] una durabit aliud
tempus [illegible] [illegible] [illegible] alia durabit
et aliquid [illegible] ¶ 3° quod nullum
est maximum tempus [illegible] infinitum tempus [illegible]
[illegible] pena eterna durabit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible]
illud quod [illegible] aliqua [illegible]
[illegible] infinita [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in infinitum tamen tempus et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] pena eterna [illegible] durabit
[illegible] alia et [illegible] et [illegible] tempus
durabit una durabit alia [illegible]
[illegible] [illegible] tamen una [illegible] durabit
[illegible] alia [illegible] una [illegible] durabit [illegible]
[illegible] durabit ¶ [illegible] quod [illegible]
penis eternis equalibus [illegible] durabi-
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tempus durabit
[illegible] alia et [illegible] [illegible] est una [illegible]
alia et [illegible] [illegible] [illegible] aliquibus
penis equalibus [illegible] [illegible] una
[illegible] tempus durabit [illegible] alia et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] tempus [illegible] durabit
[illegible] alia est [illegible] [illegible] ¶ 6° quod
[illegible] [illegible] tempus [illegible] [illegible]
[illegible] pena [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] durabit pena [illegible] [illegible] pena
alia [illegible] quod [illegible] tempus durabit pena
[illegible] [illegible] [illegible] durabit pena [illegible]
et [illegible] [illegible] dato [illegible] tempus
durabit pena [illegible] [illegible] [illegible]
pena [illegible] Si dicatur pena [illegible]
durabit [illegible] tempus [illegible] pena [illegible]
[illegible] [illegible] durabit [illegible] [illegible]
[illegible] Si [illegible] [illegible] quod pena [illegible]
durabit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
durabit alia [illegible] [illegible] [illegible] Ad 7^m
dico [illegible] [illegible] quod maior [illegible]

rei non attendendo partes magnitudinis vel sic
accessum vel recessum a summa latitudine
perfectionis secundum partes maiorum vel minorum
recessum a non gradu perfectionis in la-
titudine illa et ideo dicta quod partes eadem
non magis appropinquant una perfectione data
ad perfectionem dei quam alia secundum proportionem
[illegible] nunc intendo per quanto magis inten-
dit ad gradum perfectionis illius lati-
tudinis quo prius satis patet ad 3. satis
in illo articulo a° 4° quod non est possibile quod
infinita multitudo actu divisa sit adeo
producta quod non est possibile quod infinitum
in magnitudine sit productum adeo sicut patet per
primam conclusionem ergo non est possibile quod sic multitudo
sit adeo producta quin patet quod quantum in-
finita tali multitudine resultaret infinita
magnitudo ¶ contra conclusionem [illegible]
sequitur partes proportionales alicuius
spacii super quod moveatur tantum aliquod
tamen in [illegible] in quo mobile pertingit ad
finem spacii [illegible] ut tamen dividit ab aliis
et ita de 2a et de omnibus aliis et
si motus sit uniformis certo finem po-
nit ergo tales divisiones erunt infinite
et per consequens erunt infinita actu divi-
sa quia partes divisas potest deus con-
servare ¶ 2° et quamquam non absolute per-
manentes sit deus facere successive
ut facere sunt secundum successionem ut deus infi-
nitas animas facere ita bene sicut infinitas
illuminationes aeris vel infinitas co-
gitationes angelorum ergo et simul
3° quia facere distincta magis
si sunt adeo ut deus facere partes compositi
in actu secundum infinite sunt partes proportionales
in tempore ergo [illegible] ergo aliquando
ut deus facere partes et conservare et non
est pluribus de aliquibus quam de aliis
ergo [illegible] ¶ 4° propter quaslibet [illegible] sunt

puncta infinita et in omni superficie sunt
infinite linee actu divise ergo [illegible]
radiationes et in omni tempore infinite per-
fectiones totaliter distincte [illegible]
[illegible] potest deus adunare ita infinita
actu distincta quia infiniti angeli non
infiniti aer si erunt tamen deus sit tantum
potest quod maior capacitas non sit nec [illegible]
nec aggregata secundum infiniti angeli vel in [illegible]
aer si erunt possent tamen infinitos actus
voluntatis simul libere [illegible] ¶ 6° de-
pendebat aliquid [illegible] et sit id b in
[illegible] actus in superficie a in aer con-
distinctis absolute [illegible] dicte cepit
aliquid aliud agens ita [illegible] ad
[illegible] a quod b grave non potest attingere
ad a propter densitatem medii secundum [illegible] b
si sit possibile [illegible] quod [illegible]
b movebatur in 2a [illegible] latitudine [illegible] in
primo et [illegible] in [illegible] latitudinis et sit
in infinitum et sic non latebat deus
[illegible] in quo [illegible] et [illegible] et sic de
singulis [illegible] quod deus potuit si non
[illegible] in quantum illorum [illegible] unum
angelum et ita in toto tempore [illegible] tamen
potest infinitos angelos ¶ [illegible]
angelum [illegible] de [illegible]
[illegible] angeli movent orbes celestes
ponatur ergo aliquem orbem non habere
resistentiam aliquam contrarium [illegible] ab alio
orbe vel supra vel infra se et quod deus
[illegible] resistentiam [illegible]
orbis ita quod non resistat angelo mo-
venti ita tamen quod [illegible] in orbe
includatur [illegible] resistentia [illegible]
[illegible] et moveat angelus [illegible]
[illegible] orbem sicut orbis solis [illegible]
stellarum illuminante [illegible] et [illegible]
[illegible] deus uniformiter tantum resistentiam [illegible]
in [illegible] non minuat [illegible] sit quod [illegible]
[illegible] nulla sit resistentia in orbe illa
[illegible] sit satis possibile [illegible]

circulo sit sol in spera dicta generabit unum
lumen in anno infinita lumina actu divisa
ergo deus multotiens tunc faceret in illa
spera lumina infinita actu patet quia in prima
medietate sol generabit unum lumen in
anno sicut tunc facit in una die et postea
faciet noctem in eadem anno et in eadem secunda
medietate in qua sol revolvitur et in
tertia generabit aliud lumen et aliam noctem
et sic de aliis partibus ergo in tota hora
faciet [illegible] infinitos et noctes infinitas
Tertio sit aliquod agens naturale quod
incipiat dividere aliquod corpus continuum pu-
ta cuprum in una hora sic tamen uniformi-
ter tunc sit deus agens sit dividet
usque ad medietatem dicte hore [illegible] dati
continui dividere medietatem a medietate
et deus agens naturale dividet medietatem
aliam dicte hore medietatem alteram
in duas medietates dividere et sic usque
in fine hore ergo in fine hore habebuntur
in actu infinita corpora actu divisa
Ad primum dico quod infinita actu divisa
possunt esse probat autem non tamen probat quod
sit possibile quod infinita actu divisa possunt et
non concedo quod in [illegible] in quo naturale pertinget
ad finem prime partis proportionalis sic deus
illa dividere ab aliis et sic de aliis
Ad tertium nego maiorem dico si separantur
illa [illegible] infinitas sic deus facere posset
ergo sic infinitas animas possunt facere igitur
tunc concedendum quod [illegible] dictum deus faciet
[illegible] infinitas animas ergo deus fa-
ciet in actu infinitas animas concedo
[illegible] et nego [illegible] et tamen [illegible]
est possibile Ad tertium concedo quod infinitas
partes continui sic deus [illegible] dividet
actualiter et separat non sequitur [illegible]
[illegible] Ad [illegible] non [illegible] proportionales
partes [illegible] concedo maiorem
[illegible] [illegible] quod affirmativa

dico distinguo [illegible] valet si autem maior
sit affirmativa implicat [illegible] Ad [illegible]
dico quod [illegible] partes infinita continue [illegible]
[illegible] et concedo quod non [illegible]
[illegible] in quo duplatur [illegible] [illegible]
[illegible] et nego ergo [illegible] in quolibet [illegible]
[illegible] [illegible] unum [illegible] [illegible]
quod in quolibet illorum potest deus tunc unum
angelum Ad aliud dico sicut alias dixi
quod impossibile est agens creatum agere sine [illegible]
[illegible] et non est impossibile angelum [illegible]
[illegible] sine [illegible] admisso tamen quod non sit
ita [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] dico tamen quod impossibile
est quod in quolibet parte proportionali [illegible] [illegible]
[illegible] Ad [illegible] concedo ista
quod in quolibet [illegible] [illegible] dividens [illegible]
[illegible] aliquam partem aliam continui deus
potest aliquam partem dati corporis aliam
[illegible] impossibile est quod sit [illegible]
[illegible] et causa est quia [illegible] [illegible]
[illegible] quelibet pars est divisa ab alia [illegible]
pertinget ad finem [illegible] tamen [illegible]
repugnat omnino [illegible] quod non est [illegible]
possibile Ad [illegible] [illegible] est quod possibile est [illegible]
[illegible] est de facto quod infinita multitudo ac-
tu distinctorum est [illegible] probat
infinite possunt [illegible] in continuo actu [illegible]
[illegible] separate [illegible] Ad secundum quia [illegible]
pars continui habet duas medietates
actu distinctas ergo infinita multitudo
[illegible] quia [illegible] [illegible] quia si aliqua
pars esset unius continui que non haberet
duas medietates actu distinctas [illegible]
quod continuum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] implicat contradictionem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] infinita
multitudo [illegible] ergo multitudo
infinita [illegible] si infinite sunt partes
proportionales continui [illegible] quod prima pars
proportionalis sit alba et secunda nigra et
tertia alba et quarta nigra [illegible]

et quod in uno quocumque puncto. Deinde termi-
natur partes proportionales continui volo quod
ponatur subiectum et quod cum subiectum ta-
ngit partem albam vel nigram aut [illegible] alba
aut nigra si albam ergo ultra illud non
est nigra et prima est ultima pars pro-
portionalis illius continui. Si nigram idem
sequitur argumentum. Item si albas ergo omnes partes
proportionales continui sunt impares et
si nigra sunt pares. Item si parte alba
vel nigra tunc illa sit aliqua tunc quantitas
et quaelibet pars proportionalis illius continui
sit minor illa sequitur quod non sunt infinite
partes proportionales in continuo. Si dicatur
quod pars tangens subiectum non sit alba nec nig-
ra licet sit composita ex infinitis quarum aliae
sunt albae aliquae nigrae contra quia quando
[illegible] superficies tangens subiectum sit super-
ficies partis albae vel nigrae si albae partem
ultra non sit nigra quod tangit tamen albam
partem si nigra sit continuata cum illo subi-
ecto vel illa et subiectum non est pars alba
ergo tangit partem nigram. Item si nulla pars
alba aut nigra tangit subiectum ergo erit
aliquid interpositum inter subiectum et omnem
partem albam et eodem modo inter [illegible]
subiectum et omnem partem nigram et ita erit
aliquid continuum quod nec erit album nec
nigrum contra positum. Si dicatur quod propositio
implicat contradictionem illud non videtur
[illegible] quia [illegible] omnes partes sint [illegible]
non in continuo omnes sunt [illegible] sequitur
prima pars a 2a b et 3a iterum a
et quarta b et sic de aliis et procedit [illegible]
Item prima pars sit [illegible] et impar et
2a par 3a impar et 4a par et sic de aliis
et continuatur prout [illegible] pars sub-
iectum tangens sit par vel impar. Item
[illegible] quaelibet pars ipsius est totalis [illegible]
[illegible] ita quod nulla pars nigra est pars
alterius [illegible] [illegible] partes [illegible]

partem illius continui alterutram albam vel
nigram vel adinvicem albam vel non nigram
et consequenter patet prout [illegible] illius [illegible]
superficies tangit subiectum utrum sit alba vel
non alba et redibit argumentum primum. Contra 3o sic si
infinite partes proportionales essent in conti-
nuo esset possibile quod in prima parte proportionali
alicuius talis proportionalis [illegible]
parte et in 2a adhuc [illegible] et in 3a [illegible]
[illegible] et sic in infinitum vel in ultimo [illegible]
est par vel non est par si est par ergo
ultimus numerus [illegible] sunt tanto et [illegible]
[illegible] quam adiunctabit similiter non [illegible]
[illegible] numerus sunt est [illegible] numerus
adiunctionis vel [illegible] si par est nu-
merus partium proportionalium est impar et eodem
modo arguitur si in prima parte proportionali ponitur [illegible]
[illegible] et in 2a [illegible] et sic in infinitum
et [illegible] est infinitus [illegible] et eodem modo arguitur si
in prima parte proportionali [illegible] [illegible] album
et in 2a nigrum et sic deinceps et sic
in fine vel [illegible] album vel nigrum. Contra 4o si in-
finite partes essent ergo infinite pares et
infinite impares [illegible] [illegible]
[illegible] patet quod ipsa ultima
quia [illegible] sunt immediata illa pars
divisa sunt [illegible] pares [illegible]
[illegible] impar et inter [illegible] impares
[illegible] par [illegible]
ponatur duo [illegible] per aliquod
continuum sunt a [illegible] illa [illegible] quod a [illegible]
[illegible] velocius quam b ita quod cum
a venit ad finem alicuius partis proportionalis
[illegible] ibi [illegible] b [illegible] et
sit ita quod [illegible] continuo [illegible]
ad finem in una hora [illegible]
sit d et quod [illegible] a [illegible] d at-
tingit ad finem magis vel non si
sit contra b [illegible] attinget ad finem
sit c ille finis [illegible] in aliqua
parte proportionali b [illegible] necessario manebit
[illegible] continua parvum. Item quia continuum

puncta spatii simul pertransit a et b [illegible] uel
ad c. Item si in d a primo ueniat ad c ergo
aliquis motus primus a terminum in d quia
non nisi motus factus per ultimam partem
proportionalem quia omnis motus a per aliam
partem proportionalem spatii terminatur ut d sed
in illo spatio non est ultima pars proportionalis
et partes non sunt infinite partes proportionales
Si dicitur quod a non attinget c in d
quod licet ante sit in c quam [illegible] et quod [illegible]
spatium pertransibit b in tempore minori [illegible] et
d ut una sola parte proportionali et ita erit
ultima ut patet et tunc a non [illegible]
[illegible] b infinite minus proportionaliter
contra casum. Si dicatur quod non est possibile [illegible]
mobile a in quantumcumque parte proportionali mo-
ueatur in illa uelocitate qua b et tunc
illius [illegible] b [illegible] licet proportionalibus
sit hoc si tamen in possibile est quod ita fiat
in omnibus quia ante sine magnitudine possunt
aliqua pars ita parua quod non potest distingui
et motus et [illegible] illius a dummodo
b moueatur per illa tempora [illegible]
ita parua quod non potest [illegible] uoluntas mea
[illegible] non potest habere in illis distinctas
uelocitates et applicationes [illegible]
partes ad hoc quod [illegible] et maneat
in illo tempore et per hoc in tam paruo tempore
non potest uoluntas mea [illegible] ut m.
[illegible] continuant [illegible] quia paruo quod [illegible] duo
mobilia [illegible] mota puta a et b duo
quia in tali modo [illegible] ubi [illegible]
[illegible] sit quod a [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] quam b [illegible]
quod [illegible] [illegible] partem proportionalem [illegible]
spatii [illegible] [illegible] [illegible]
a in fine [illegible] partis proportionalis [illegible]
b [illegible] illud et reddit [illegible]
¶ [illegible] si sit [illegible] a et b [illegible]
[illegible] per illud spatium [illegible]
in quo b [illegible] primam partem proportionalem

a pertransiuit duas et in omni parte temporis
in qua b pertransit unam a pertransiuit duas
[illegible] [illegible] [illegible] in qua a est in [illegible]
spatii aliquis et quod [illegible] in omni [illegible]
b sit in [illegible] spatii ut non si sit
[illegible] in [illegible] [illegible] ultra [illegible]
[illegible] partem proportionalem [illegible]
[illegible] [illegible] quia a [illegible] non sit
attinget [illegible] et [illegible] a ¶ Item si
a per [illegible] partem proportionalem [illegible]
quam b [illegible] una [illegible]
a et b et si a in omni tempore [illegible]
[illegible] duas partes [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ergo si [illegible] duas partes
[illegible] b [illegible] una [illegible] in [illegible]
quia b [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a
[illegible] in [illegible] spatii si in omni
parte temporis pertransiret duas partes propor-
tionales quam [illegible] [illegible] una
[illegible] ad finem [illegible] ergo si
in omni parte temporis pertransibit duas [illegible]
b pertransibit unam [illegible] ad finem
spatii quam b ¶ Item [illegible] [illegible]
[illegible] quod a non [illegible] [illegible] ad
finem spatii si in quantumcumque parte proportionali
temporis mille milia partes spatii [illegible]
[illegible] quam si [illegible] una [illegible] pertransiret
ergo eodem modo [illegible] [illegible] si a
pertransiat mille milia partes proportionales
in omni parte temporis in qua b [illegible] pertransibit
una [illegible] a [illegible] [illegible] [illegible]
quam b et [illegible] est de duabus. Si [illegible]
quod in [illegible] in quo a est [illegible]
spatii [illegible] b non est in [illegible] spatii
[illegible] in aliquo puncto [illegible] [illegible]
illo puncto [illegible] illud puncti [illegible]
infinite partes proportionales [illegible] [illegible]
in illo quod b [illegible] pertransiret infinitas
partes proportionales [illegible] [illegible]

sunt in aliqua linea unus sit 1us unus mille
unarum sunt ar[illegible] si b in tanto tempore non
transit nisi mille partes proportionales spacii et
in dimidio et in dimidio partis temporis secundum b pertransit
mediam a pertransit mille ergo in illo a [illegible]
non pertransit nisi mille unius partes sed pertransit
omnes partes ergo in 1o a quia b in tanta
velocitate ergo in tanto spacio non sunt nisi
partes finite proportionales. Contra predictas conclusiones
istorum argumentorum pono aliquas proportiones
prima est quod in quolibet continuo sunt infinite
partes proportionales que non sunt partes propor-
tionales illius continui. Secunda est quod in quo-
libet continuo sunt infinite partes proportionales
que non sunt partes proportionales illius continui
nec alicuius partis nec partium eius. 3a quod
in quolibet continuo sunt partes que [illegible]
nullius sunt partes proportionales ut quod
continui nec alicuius partis nec alicuius
partium eius. Quarta quod in quolibet continuo
sunt infinite partes [illegible] proportionales [illegible]
non proportionales pares et infinite impa-
res nulla tamen est que sit par vel
impar. Quinta quod in quolibet continuo sunt
infinite partes proportionales quarum nulla est
sit ultima [illegible] post finem illius non sit
alia. 6a quod in quolibet continuo sunt
infinite partes proportionales quarum aliqua
est ultima illarum ita tamen quod nulla
illarum est post finem illius. 7a quod in [illegible]
[illegible] quarum quelibet est prima ita quod ante
initium eius non incipit alia et infinite
quarum quelibet est ultima ita quod post finem
illius non est alia et infinite quarum
quelibet est ultima ita quod post finem illius
non est alia et infinite quarum nulla est ultima
8a quod in quolibet continuo [illegible] quarum quelibet
est equalis alicui certe parti date et
quarum alicui certe parti date [illegible] est equalis

9a quod in quolibet continuo sunt infinite partes
non continuantes quarum quelibet est equalis
in longitudine alicui certe parti date prius
quarum quelibet est equalis longitudine in
toto per 2am proportionalitatem partes proportionales
significando. Decima quod in nullo continuo sunt
infinite partes non continuantes quarum quelibet
sit equalis quantitate alicui certe
parti date et nato equalis quantitatis
[illegible] quarum sit si ipsa divi-
[illegible] equales vel consimiles
longitudine in una et in alia [illegible]
[illegible] ad [illegible] quarum
ad [illegible] sit [illegible] tamen conce-
do quod nulla pars proportionalis alba tangit
[illegible] nec aliqua nigra [illegible] aliqua
[illegible] albis et infinitis
nigris quia non est aliqua pars proportionalis
alba quin [illegible] et [illegible] sit alia
media [illegible] illam partem que tangit [illegible]
[illegible]
[illegible] medium [illegible]
[illegible] tangit [illegible] et [illegible]
[illegible] medium et [illegible] de ultima
[illegible] ultimate [illegible] nec est [illegible]
[illegible] partes proportionales [illegible]
et si queritur utrum pars alba sit [illegible]
[illegible] quam nigra vel [illegible] dico quod
in omni parte alba nigra est [illegible]
et in omni parte nigra alba [illegible]
[illegible] quia sit [illegible] pars alba
sit [illegible] quam nigra nec [illegible]
quia alba et ita [illegible] sunt nigra
et [illegible] alba et nigra sunt [illegible]
et ita [illegible] albedo et nigredo
sunt [illegible] in [illegible]
[illegible] aliqua pars proportionalis [illegible] tangit [illegible]
[illegible] alba vel nigra [illegible] alba
non tangit ergo nigra tangit

Item nulla pars composita tangit in proximitate
pura secundum proximitates illa est alba vel nigra et
per consequens continuum quod tangit simul sit album vel
nigrum et secundum probatur. Quod item si nulla pars al-
ba tangit simul nigram aliqua nigra [illegible]
ad interceptum inter omnem partem albam et ni-
gram et similiter quaelibet est simul quia tunc esset
aliqua illarum linearum quod non esset album vel
nigrum vel compositum continuum quod est contra
positum. Quod ad primum concedo consequens [illegible]
tamen [illegible] nulla pars alba pars nigra est [illegible]
quia nec aliqua pars nigra pars alba
est proximior et utraque approximat [illegible]
sicut [illegible] proxime secundum utramque partem ante
est falsum quia esset simul quia nulla pars est alba
in proximior sicut nigra neque aliqua
nigra sicut alba. Quod ad secundum medium inter
ipsas inter quaslibet partes proximitate et similiter
est medium et nulla pars tangit simul nisi quod
et similiter est medium secundum infinite partes pro-
portionales quarum quaelibet tangit simul.
Ad tertium tunc dico nulla pars composita tangit
simul in proximitate partium dico quod quaelibet
proximitate data sunt infinite proportionales
proximiores simul quarum quaelibet immedia-
te tangit simul quia ipsa data et [illegible]
quacumque proximitate data adhuc partes tangentes
simul ipsa continet infinitas partes albas
et infinitas nigras et ideo non est in[con]-
veniens quod sit aliqua continuitas tangens
simul immediate totaliter alba vel totaliter
nigra secundum quamlibet partem tangentem simul est ex
parte ex albis et nigris. Quod ad primum nego
[illegible] secundum [illegible] quod inter quaslibet partes albas
et similiter est aliquam [illegible] interceptum [illegible]
quaslibet partes nigras et [illegible] et [illegible] est [illegible]
secundum istam est falsum aliquod est interceptum inter quaslibet
albas et quaslibet nigras vel similiter. Ad tertium
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
et [illegible] ad [illegible] dico quod non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] aliqua divisa quaelibet

non sunt in medio quam inter istam medium
puncta contigua continuatur. Quod ad primum non esset
quod tantus sit perfectus si tamen diceretur quod
esset perfectus [illegible] quod cum tamen sit quod
parum sit et similiter quod parum non sit non videtur
repugnantia. Admisso tamen casu contra-
rio dico quod prima permanet ad finem spatii
in d quod ad punctum [illegible] in materia media quod
secundum et dico quod neutrum est divisibile per
se [illegible] spatii quod non est neutrum [illegible] quod
[illegible] continuo. Quod ad tertium dico quod in
materia sic nunc primus a terminatur d
quod nec ad c finem spatii in illo casu
quia quantitate data post quam continebatur
[illegible] si sit ante a in medio ante b
quod manebat ergo aliqua una materia
manebat ad d quia omnis [illegible]
terminatum erit d quod et erit terminus
medius. [illegible] [illegible] ipse spatii
[illegible] [illegible] manebat ad a
[illegible] spatii et tamen [illegible] materia [illegible]
nebat quia [illegible] [illegible] a
terminabatur erit [illegible] ipse spatii
[illegible] terminabatur ad finem et per
[illegible] materia manebat ad finem
spatii [illegible] in medio ante d [illegible]
manebat et ante d quod a [illegible]
et tamen [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] et manebat [illegible]
[illegible] [illegible] quod ad finem [illegible] parte
[illegible] magnitudinis [illegible] a [illegible]
b et [illegible] ad finem totius magnitudinis
[illegible] a et b [illegible] pars [illegible]
[illegible] [illegible] correspondens ad [illegible]
quod [illegible] immediate ante d [illegible]
manebat et tamen [illegible] d [illegible]
[illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible]
[illegible] d quod manebat et [illegible] d
quod [illegible] quod [illegible] est quod [illegible]
[illegible] a manebat in medio [illegible] d
[illegible] aliqua materia manebat [illegible]
[illegible] d si [illegible] [illegible] d manebat

aliquo motu. Sequitur quod c a incipit
quiescere in b, et tamen in instanti ante
b quod quiescebat. Patet quia nunc non
quiescit cum nunc primo sit in termino et
in instanti post quiescet. 2a pars patet
ex dictis. Contra 2am quod in quiete in terminis spacii
non curvam incipit nec acquiete
quia nec motus nec quies in instanti
precessit illam quietem in termino. Consequens
motu nec quiete incipit illa quies.
Contra 8am quod si a in b quod incipit ultimo
moveri per motum nec curvam nec acqui-
ete incipit quia nec motus vel quies
in instanti precessit b quod. Contra istam
propositionem a et b simul in eo quod attin-
gunt terminum spacii sed b ultimo movetur
in instanti post b erit unus motus continuus
qui (?) ... sit a post b quod ultimo
movebitur erit unus motus continue
qui erit medie parte in instanti parte
b quod est propositum. Contra 2am quia quies vel
motus a fuit in instanti ante b quod ...
quies a fuit in instanti ante b quod ...
... motus fuit in instanti ante b quod est
propositum. Contra 3am cum quod post ... motu
est tamen motus vel quiete totalis vel partialis
illius corporis mobilis ... quia
in instanti quod in ipso est tale corpus ...
dicitur moveri vel quod quiescit nec
incipit moveri vel quiescere si sit dare
quod quo movetur ... partiale
motum si sit quod quo quiescit ... est
quietem partialis si sit quod in quo incipit
moveri ... est tamen quiete si est quod quo
incipit quiescere illud est tamen motum
... et tamen quiete talis nec
partialis a quia nec a fuisset in termino
spacii ante b ... nec est ... in
quo a incipit moveri ...

... sit finis ... motus ... sit tamen
... motus ... motus ... a ...
... motus ... particulare (?) partem particula-
... nunc ... quam ... si a
movetur in instanti post b incipit unus motus
continuus qui non erit continuus ... ma-
... incipit ... vel ...
... quia a in instanti ante b mo-
vebatur et in instanti ante b quiescebat.
Contra ... maiorem quia ... in in-
stanti ante b quod a movebatur et hoc ...
tamen nullus motus a fuit ... b.
Contra 3am dico admittendo ... pro-
... quia ... in ... vel ...
nec illa quiete incipit moveri vel quiescere
in instanti ante b quod ... in ...
a non ... b quod est tamen quies a nec
motus ... tamen ... motus ...
a et tamen ... quies ... Contra ...
admissio ... quod a et b ...
... spacii ... forma ...
... quia ... a ...
... particule partes ...
b et tamen ... in ... Contra ...
dico quod a ... in termino ...
nulle partes proportionales spacii in una
parte proportionali temporis quia ...
... in una parte temporis quia ...
in prima temporis velocius a movetur ...
proportionali ... movetur.
Hoc probatur in illud ... quod in ... parte
proportionali temporis ... nulla partes propor-
tionales spacii ... velocius movetur
quia ... parte temporis ... parte
spacii et in 2a parte proportionali temporis et
... quia 2a pars proportionalis spacii ...
... quod ...
... partes ... parte ...

et p[ro]g[re]ss[u]s in infinitum de p[ar]te p[ro]portionali r[espo]n[detur]
m[ani]festur negat[ur] q[ui]a aliud mobile mo
ueat[ur] in eadem sph[er]a. q[uarta] [est] q[uod] n[ulla] multitudo
sit [quod] maxima multitudo p[ar]tium p[ro]portiona
lium [con]tinui p[ro]b[atur] sic q[ui]a n[ull]a multitudo
finita n[ec] infinita p[ro]b[atur] q[uod] n[ulla] finita q[ui]a
q[ua]cu[m]q[ue] unitas illius multitudinis h[ab]et p[ar]tes
et cet[er]a q[ui]a t[un]c n[on] e[ss]ent infinite p[ar]tes
p[ro]portionales in [con]tinuo n[ec] infinita
q[ui]a t[un]c e[ss]et aliqua multitudo infinita
¶ 2[a] multitudo q[ua]cu[m]q[ue] sit aliq[ua] multitudo
p[ar]tium [con]tinui s[ecundu]m et aliq[ue] p[ar]tes [con]ti[nui]
s[un]t q[uod] aliq[ue] p[ar]tes [con]tinui faci[un]t i[st]a
maiora multitudo q[uam] [est] plur[es] [con]t[inet] i[ll]a
que p[ar]tes [con]tinui e[ss]ent i[ll]a maiora mul
titudo q[ua]m q[ue] p[ar]tes et si[mi]lit[er]
p[ro]babis de maiori. si dica[tur] q[uod] iste s[un]t
maiora multitudo q[ui]a t[un]c ip[s]e e[ss]ent
o[mn]es p[ar]tes p[ro]p[ortionales] ¶ Si aliqua sit tal[is]
multitudo illa sic[ut] equales p[ar]tes p[ro]p[ortionales]
q[uam] [est] plur[es] p[ar]tes q[uam] p[ro]p[ortionales] q[ui]a p[ot]est q[uod]
dic[tu]m est equalia s[un]t a et b [et] multitudo
maiora p[ar]tium a [est] equalis multitudini maio[ri]
p[ar]tium b t[un]c multitudo p[ar]tium
p[ro]portionalium aliqua [est] p[ar]tiu[m] et nulla [est]
ult[im]a accip[er]is g[ene]ra[liter] m[ulti]ta[tem] multitudinu[m]
p[ar]tium a sit p[ri]ma ita q[uod] 2[a] p[ar]s p[ro]portionalis
a sit p[ri]ma illius multitudinis et accipio
p[ri]ma[m] p[ar]te[m] eiusde[m] multitudinis p[ar]tium p[ro]portiona
lium b et 2[am] 3[am] et sic d[e]inceps et q[ui]libet
cu[m] q[ua]cu[m]q[ue] p[ar]te b [con]respondeat aliq[ua] unitas
alte[ri]us multitudinis u[e]l n[on]. Si n[on] [con]t[ra]
u[e]l a b [est] p[ro]cess[us] in infinitum g[ene]ra[liter] n[ec] [est]
aliqua p[ar]s in una q[ui]d e[ss]et [con]respondere
p[ar]s in altera et si sic s[e]q[ui]t[ur] p[ro]positu[m] [qu]a[m]
i[st]a multitudo [est] equalis multitudini maiori
p[ar]tium b g[ene]ra[liter] p[ar]tes multitudo p[ar]tium a
[est] equalis maxime multitudini p[ar]tiu[m] b
p[atet] si aliud totu[m] d[icitu]r p[ro]portionalis

aliq[ue] p[ar]tes e[ss]ent p[ro]p[or]tio[n]e aliq[ua]
toti p[ro]portionaliu[m] u[e]l g[ene]ra[liter] e[ss]et aliq[ua] maior
multitudo p[ar]tium p[ro]portionaliu[m] aliq[ua]m
toti p[ro]portionat[ur] aut n[on] si n[on] s[e]q[ui]t[ur] p[ro]p[ositu]m
q[ui]a eadem ratione n[ec] [est] aliq[ua] multitudo
p[ar]tium p[ro]portionaliu[m] [con]tinui. Si sic tunc arg[uitur]
i[st]a multitudo [est] p[ro]portionalis aliq[ua]m
toti p[ro]portionatu[m] g[ene]ra[liter] in aliquo [in]stanti [con]ting[it]
d[ar]e [in]stans et [in]stans p[ri]mu[m] p[ro]portionis toti [est]
p[ro]p[ter] n[ec] [est] [in]stans in quo aliq[ue] p[ar]tes e[ss]ent
p[ro]portionales aliq[ua] toti p[ro]portionat[ur] g[ene]ra[liter]
data multitudo n[on] e[ss]et maior multitudo
p[ar]tium p[ro]portionaliu[m] aliq[ua]m toti p[ro]p[or]
tionatu[m]. Ad 4[m] d[icitu]r q[uod] n[ulla] e[ss]et q[ua]m
i[st]a multitudo [est] p[ro]p[or]tio aliq[ua] to[ti]
p[ro]portionat[ur] g[ene]ra[liter] in aliquo [in]stanti ad s[e]q[ui]t[ur]
q[uod] in aliquo [in]stanti u[e]l in aliquib[us] [in]stantib[us]
s[e]q[ui]t[ur] [est] h[ab]et o[mn]es maiore[m] et t[ame]n
in nullo [in]stanti o[mn]es maiores p[ro]p[ter] p[ro]p[or]
tionat[ur] q[ui]a d[ic]o q[uod] n[on] s[u]nt p[ro]p[or]
te in eadem [in]stanti s[e]q[ui]t[ur] t[ame]n q[uod] in aliquo
[in]stanti erit in p[ro]p[or]tio[n]e aliqua totu[m]
u[e]l in p[ro]p[or]tio[n]e et[iam] et s[e]q[ui]t[ur] a[n]te[cedens] et
s[ic]ut a[n]te[cedens] sit aliqua multitudo [est] in
aliquo [in]stanti [con]p[ro]p[or]tio aliq[ua] toti p[ro]p[or]
tionat[ur] g[ene]ra[liter] [est] aliqua multitudo maior
et s[e]q[ui]t[ur] a[n]te[cedens] q[uod] q[ui]to q[ui]d ad mane[n]
tem d[e]albationis n[ec] [est] ad a [in]stans
aliqua multitudo p[ar]tium albedinis [est]
acq[ui]sita in aliquo [in]stanti a u[e]l g[ene]ra[liter] maio[r]
u[e]l n[on] si n[on] s[e]q[ui]t[ur] p[ro]p[ositu]m si sic g[ene]ra[liter] i[n]
d[ic]o [in]stanti et q[ua] fuit acq[ui]sita aliq[ua] multi
tudo acq[ui]sita in aliquo [in]stanti g[ene]ra[liter] data
multitudo n[on] fuit maior multitudo ¶
6[a] [con]similit[er] p[otes]t argui q[uod] [est] aliqua
multitudo p[ar]tium p[ro]portionaliu[m] t[er]minata
in aliquo p[unc]to u[e]l s[ecundu]m a sit q[uod] sunt
t[ame]n ult[er]i[us] alicuius [con]tinui u[e]l g[ene]ra[liter] [est]
aliqua maior et s[ic] n[on] h[ab]et[ur] p[ro]p[ositu]m
[con]t[r]a 4[am] ar[gumentum] p[ri]ma[m] aliq[ua]m p[ro]

sunt [ab] partes continui ergo est aliqua multitudo
maxima per consequens. Probatur consequentia quia probatur
ante patet minor sicut quia omnes partes [ab]
continui sunt totaliter abinvicem distinc-
te quarum prima est a medietas 2a
est altera medietas omnes insimul sunt
simpliciter sunt infinite et omnes sunt pro-
prie sunt aliquae partes ergo aliquae partes
sunt infinite partes et per consequens sunt omnes
partes. Contra 2a quia omnes partes quas deus
novit et videt in continuo sunt omnes partes
continui et ille sunt aliquae partes con-
tinui ergo aliquae partes continui sunt omnes
partes continui. Contra 3a quia omnes partes in-
cipiunt vel partim incipere et partim
finaliter sumendo omnes collective pro-
babile et non infinite ergo finite. Contra
omnes partes cuiuslibet continui sunt in maxi-
ma denominando et sunt omnes
collective ergo per consequens aliqua multitudo
maxima minor est omnes partes cuiuslibet conti-
nui simpliciter // quia omnes partes quas
deus videt in hoc continuo est simpliciter
hic omnes collective et sic per consequens
aliqua continua in hoc. Contra 4a sunt omnes
partes sunt simpliciter cuiuslibet continui sunt
sicut omnes apud sunt corpus ergo aliqua
multitudo sunt omnes apud simpliciter simpliciter.
Contra 5a quia omnes partes cuiuslibet continui com-
prehense a deo cognitione sunt aliqua vel
ergo finita et hoc non quia si sit
ergo sequitur a deo cognoscibilia sunt
finita vel infinita et sed contra propositio
particularis per quod finitio in multa
infinita diminuitur probatur in pertinet [illegible]
vel negative si [illegible] in isto de-
[illegible] non [illegible] ampliatur
et talis et sic denominatur [illegible] que
sunt partes in ista sicut habent natura
est in illa non diminuitur habent sunt

sed denotatur denominatur sicut hic iste ca-
tegorematice aliquis non [illegible] de-
terminatur sunt denominare illa que sunt partes
in ista quia non est diminuendo omnes vel
in mente vel voce vel scripto sicut non sunt diminue-
re prima que sunt quam illa que non sunt sed
hoc sequitur non est contra sicut hic contra
est contrarium sicut hic nulla diminuitur dicit
denotatur denominare quia [illegible] similiter
propositione dicit denotatur per aliquas propositio-
nes ad [illegible] sunt aliquae partes et
negatur ista adiunctis negatur maior quia
dico quod partes continui quarum a medietas
est prima et nulla est ultima sunt finite et
infinite. Quarto tamen quod omnes partes sunt
proprie sunt aliquae partes contra secundum quod
dicitur quod iste partes denominando omnes quas
deus novit esse dico quod nullas diminuens
contra demonstrando omnes ergo demonstratio
aliquas negatur ante vel et probatur
sicut dicitur ipsi ipsi sunt habent nulli de-
nominare quia ita in proposito quia nulla
sunt omnes quas deus novit admittendo
in omnes sumendo qualitercumque vel alias
non sunt ita finite quia hic omnes non sunt
colligere in illas que sunt et omnes sunt.
Contra omnes ille sunt finite ergo
omnes ille sunt finita multitudo ergo est
vel est quarto quia sic dicitur hic est
sunt aliqua multitudo tamen non hic tamen
multitudo est omnes iste. Contra 6a dico
quod non dicit sicut quod est sicut aliqua continua
in nullo negatur partes cuiuslibet continui
diminuit est admittere. Contra 7a dico
quod omnes partes cuiuslibet continui prehense a deo
cognitione sunt aliqua finita et negatur
consequentia ergo sequitur a deo cognoscibilia
sunt finita sed sunt aliqua deo cognoscibilia
que non sunt et ideo nec sunt finita
nec infinita. Solvitur secundum ideo quod ·

q multa multitudo est maior multitudine alia multitudine patet quia sunt plures partes in paucioribus partibus in maiori quam in minori et cetera et quod non plures partes sunt in paucioribus in toto quam in parte cuius [illegible] sed quod quibuscumque duarum multitudinum [illegible] una non est maior alia vel [illegible] vel inequalis [illegible] in dubio [illegible] est et hec sufficiant de tota ista questione

Utrum angeli confirmati merebantur vel demerebantur et arguitur quod non quia angeli numquam habuerunt liberum arbitrium ergo et cetera quia [illegible] angeli non potuerunt peccare [illegible] ergo non erant liberi arbitrii patet quia [illegible] quia non [illegible] quam peccaverunt potuerunt ipsi peccare nec [illegible] quia non potuerunt ante [illegible] fuit quam fuerunt [illegible] propter [illegible] quia tunc illi fuerunt prout illi qui peccaverunt et tamen non peccaverunt ergo non potuerunt [illegible] peccare [illegible] boni probatur quia non plus habuerunt liberum arbitrium quam mali sed mali non habuerunt ergo et cetera angeli mali demerebantur [illegible] propter peccatum et boni merebantur per eorum confirmationem ergo [illegible] confirmatione [illegible] nichil acquirendo [illegible] aliquas [illegible] prima [illegible] angeli et primi parentes creati sunt in caritate et nullo [illegible] cum [illegible] de [illegible] accepta [illegible] iustitia et [illegible] probatur [illegible] non [illegible] quale amorem habuit angeli in prima creatione et [illegible] habuit delectationem [illegible] dei tamen [illegible] non invenit et idem dicit magister [illegible] ubi dicitur [illegible] angeli vel homines in statu innocentie potuerunt mereri [illegible] si habuissent caritatem potuissent mereri ergo in statu [illegible] non habuit caritatem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] spiritualis [illegible]

[illegible] et [illegible] formam [illegible] sunt [illegible] creationem [illegible] creatura corporis formata [illegible] creationem [illegible] spiritualibus [illegible] ergo prima [illegible] creata fuit sine [illegible] et [illegible] sine caritate [illegible] augustinus [illegible] ubi dicit [illegible] tenebre et [illegible] lux fuit ergo [illegible] fuit sine caritate [illegible] angeli et homines fuerunt in caritate creati et [illegible] fuerunt ergo non [illegible] mali meruerunt [illegible] confirmationem quia boni [illegible] quia [illegible] nulla [illegible] fuerunt [illegible] meruerunt in prima [illegible] sue creationis non [illegible] in primo [illegible] nichil [illegible] quia tunc [illegible] ante [illegible] plus meruisset [illegible] quia [illegible] in illo [illegible] fuerunt [illegible] et [illegible] liberi [illegible] illud [illegible] quia non liberi [illegible] quod [illegible] angeli boni [illegible] fuerunt in caritate creati [illegible] sue creationis [illegible] aliquod [illegible] et [illegible] fuit [illegible] quia boni non peccabunt et [illegible] in caritate [illegible] habuerunt perseverantiam [illegible] et perseverantia est donum dei et [illegible] dicit [illegible] non [illegible] ergo angeli acceperunt perseverantiam [illegible] et patet de bono perseverantie ergo angeli acceperunt perseverantiam [illegible] et [illegible] anima [illegible] ergo [illegible] anima [illegible] perseverantiam [illegible] et [illegible] anima non [illegible] si [illegible] fuisset [illegible] caritate ab illa non cecidisset [illegible] dyaboli [illegible] aliquid [illegible] fuit [illegible] aufferre [illegible] magis [illegible] in [illegible] creationem quia patet [illegible] augustinus [illegible] in fine [illegible]

24

dicit quod nisi dyabolus preuenisset ei ad ne-
minem ei ad auferre quod diligebat nunquam
quia ipsam ita tenuit ut uelle ut nullatenus
aliena quam aliquatenus uellet adulteri
ergo ut uidetur per ablato ut illud re-
prehendebat et ita non acceptabat nec
illud acceptabat et tunc circa ut
predictum processisset culpa. Contra quartum ar-
gumentum per augustinum de correptione et gratia
ubi dicit quod angeli qui perseuerauerunt
meruerunt uite beatitudinem propter
et ita apparet quod fuerunt creati in statu me-
rendi et per consequens in caritate. Contra argumentum
de homine per augustinum in de ciuitate dei c. 3. 19
uita quippe tamen quam conditor acceptat
peccando perdidit accepit itaque gratiam
propriam ubi ut acciperet mereretur. Ergo quod
dicit primum hominem in prima prima conditione
accepisse iusticiam ut per illam mereretur
beatitudinem. Ergo post in prima prima conditione
fuit in statu merendi beatitudinem et per consequens
tamen fuit in caritate. Contra argumentum quod
re de [illegible] dei [illegible] quamquam tantum fue-
runt tamen bona uoluntate et inter probam
uoluntatem [illegible] [illegible] quia [illegible] ad
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
deus [illegible] quod deus [illegible] [illegible] bona
uoluntate [illegible] [illegible] [illegible] donans
[illegible] et largiens gratiam [illegible]
[illegible] [illegible] angelos [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ille [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ergo angeli creati fuerunt cum caritate.
[illegible] [illegible] [illegible] de lucifero [illegible] [illegible]
[illegible] plenitudinis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in deliciis paradisi dei fuisti
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
dei in medio lapidum ignitorum am-
bulasti [illegible] in uiis tuis a die

conditionis tue donec inuenta [illegible] iniquitas
in te. Sicut ibi [illegible] quos dicit glosa 32
[illegible] in fine quod lucifer [illegible] angelos
[illegible] [illegible] ambulasse in medio ignitorum
lapidum quia in medio angelorum [illegible]
caritatis [illegible] [illegible] [illegible] glosa [illegible]
[illegible] ubi patet quod angeli habuerunt caritatem
quia lucifer [illegible] [illegible] et per consequens in
caritate fuerunt creati. Contra [illegible] quia adam
[illegible] [illegible] habuit caritatem [illegible]
[illegible] quod angeli creati fuerunt in caritate
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
quia [illegible] quod deus in prima [illegible] condi-
tione dedit [illegible] naturam excellentiorem
[illegible] dona [illegible] [illegible] [illegible]
l. 2a. d. 2a. quod [illegible] angelos [illegible]
[illegible] subtilius [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] fuit et dignitate excellentiores
aliis fuit [illegible] [illegible] caritas [illegible] dona
[illegible] [illegible] donum excellentissimum [illegible]
apostolum ad corinthios 13 [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] caritatem autem non habeam [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] data [illegible] caritas in prima [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] data angelis [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
allegat [illegible] l. 2. d. 3. quod adam [illegible]
[illegible] caritate [illegible] [illegible] [illegible] dicit
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] adam
ad imaginem dei factum [illegible] [illegible]
[illegible] caritate [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] illis donis et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ubi [illegible] [illegible] quod adam
in statu [illegible] habuit caritatem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ubi [illegible]
[illegible] fuit illud quod [illegible] angeli [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dicit [illegible]
[illegible] [illegible] illud fuit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] fuit [illegible] [illegible]

Adam

quod aliqui ad ipsius quietem peruenit quod non ac-
cepimus quod fuerunt creati ut ad illud pro-
prio merito peruenirent ubi plane dicit quod an-
geli illud appetebant ad ipsius quietem
peruenire pro merito et per consequens angeli ante
casum fuerunt in statu salutis et ita per conse-
quens habuerunt caritatem quia Parisiensis de articulo de-
claratum ... multi angeli ante quam
ceciderunt ipsi servabant iustitiam secundum quam
quibus iustitiam habet quicumque per quod salvari
potest sicut patet per Parisiensem de ... c. 12 ubi sed
in creatura non potest esse rectitudo non
absque caritate ... sed sicut
creatura non salvari ita nec ei dari
potest per quod salvari valeret manifeste
in rectitudo voluntatis potest quidem in eum
dei propter creatura potest salvari et ita videtur
quod ante casum habuerunt quidem per quod poterunt
salvari et per consequens ante casum habuerunt
caritatem quia impossibile est aliquam creatu-
ram salvari sine caritate 2um dicit an-
chiatorum et similiter augustinus dicit quod ipsum
... in ... rectitudine voluntatis
sine gratia et caritate ... propria
... sit salvus sicut ...
... sed ubi dicit quod ... sed in
aliquibus ... in adultis non
... gratia ... angeli
si angeli habuerunt ante casum rectitudinem
voluntatis sed in ante casum habuerunt caritatem
et gratiam quod dicit augustinus qui peccauerunt non
peccauerunt quia voluerunt quod non debebant
sicut ponit augustinus de ciuitate dei 12 c. 6 et
8 et augustinus 3o de libero arbitrio c. 32o
et 38 anselmus de casu dyaboli ... fecit de non de-
bebat illud velle vel non si non fecit non
non fuit iniustus ... iniustus
... iustitiam ... sicut
ait anselmus de casu dyaboli c. 22 ...
quia si fecit quod non debebat
in malo voluit ... dei
velle ... velle sicut hic ...

voluit et similiter alii boni angeli
qui steterunt quod et sunt ... ante
casum omnes angeli voluntate dei ob-
temperauerunt et per consequens obtemperando meru-
erunt quod patet per augustinum ...
... c. 23 ubi ... dicit de ...
... fuisse creatum in ...
... unde ... a deo fuisse
creatum ... ad ...
... iussu dei ...
... quod ...
... a deo fuisse
... bona et ... dicendum
... vel ...
vel mali ... ille / ...
... angeli ante casum ...
do de ... et per consequens mere-
runt / quod 9a ...
l. 2o d. 7 sit / omnes ... ac-
... per aliqua ac-
... secundum ... ultra
... quaelibet
... quae potest ... per ...
actionem ... acquirit illud ...
per aliquam actionem ... secundum ... quod
... acquirere per actionem ...
~~in ... non ... sicut~~ quod ...
... acquisiuit vel acquirere po-
tuit per actionem ... fuit
... angeli meruerunt
... sicut dicit ... l. 2o
d. 7 et similiter augustinus ... alli-
... si non meruerunt illud ...
fuit ... in ...
... et per consequens meruerunt illud ante
... et per consequens ante fuit
in statu merendi ... glossa super ...
... diligunt amicitiam ...
... in ... per ...
... creati ... per ... sunt

s(ed) n(on) p(ro)p(ter) pugnando s(ed) p(ro)p(ter) alia quae cir-
ca eos. Gen. 12. Si primum eos perfecisset
ipsi meruisset quia absque praeceptis meruis-
set mandatum quod non potest sine caritate
et ideo patet per l. 2. d. 2. 2/2 8. c. 2.
quod et in mysterio in [illegible] Gabriel prop-
ter id dicitur illud quod est impleri.
13o. per Aug. xi de ci. dei c. 2x. quaedam
non [illegible] alia [illegible] plus [illegible]
[illegible] quas angelos dicit sed pt
ut facti sunt / cum facti sunt non ita
in caelo et [illegible] et [illegible]
sed illuminati ut [illegible] [illegible]
[illegible] c. 8 ubi [illegible]
patet quod debeat intelligi quia
in primo [illegible] per [illegible] et non
dicit [illegible] audire pro facta
in primis formaliter [illegible]
ix. ut [illegible] c. 2. in [illegible] quod [illegible]
habuit [illegible] ignorantia gratia [illegible]
et apparet dicit [illegible]
[illegible] apparet non [illegible]
[illegible] apparuit et [illegible]
angelorum [illegible] c. 18. [illegible]
[illegible] in qua [illegible] patet
[illegible] procedit [illegible] habuit
[illegible] in qua non [illegible] acceptum
[illegible] quia [illegible] si non
[illegible] acceptum [illegible] si
[illegible] acceptum [illegible] si non
[illegible] ergo [illegible] et
non sine [illegible] ergo [illegible]
Appone [illegible] in angelis et primi parentes fuerunt
[illegible] sine caritate [illegible] de
[illegible] et
[illegible] et ista [illegible] ad
[illegible] et ad [illegible] non [illegible]

ad [illegible] et ideo in [illegible]
libertate [illegible] talis [illegible] dispositi-
one [illegible] caritate [illegible]
[illegible] deum diligere [illegible]
[illegible] quia [illegible] fuit mali
[illegible] talis [illegible] in
[illegible] fuit [illegible] gratia
non fuit non gratia [illegible] et ideo
facti sunt mali non [illegible]
sed non [illegible] de [illegible]
[illegible] et sic [illegible] sunt
[illegible] in [illegible] qui [illegible]
[illegible] sed non [illegible]
caritate acceperunt quia [illegible]
[illegible] dico in [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] et [illegible] angeli
et primi parentes [illegible] habent
[illegible] qui [illegible]
[illegible] et in [illegible] angeli [illegible]
[illegible] dispositione quia [illegible]
non [illegible] in [illegible] dignius
habet [illegible] et ista [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] actuale [illegible]
sunt dico quod [illegible] acceperunt
[illegible] in [illegible] et [illegible]
[illegible] non [illegible] ad [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] dico in angelis [illegible] non fuit
magna [illegible] ante [illegible]
quia [illegible] gratiam [illegible]
[illegible] disputatione et [illegible]
fuit in ipsa materia [illegible] non [illegible]
[illegible] angeli [illegible]
in [illegible] sunt [illegible] et non [illegible]
[illegible] angeli [illegible] quia [illegible]
[illegible] et [illegible] quod [illegible]

Fili mi
sine [illegible]

Appone fili [illegible] de Anglis et Adam &c.

Augustinus [illegible] [illegible]

magis apparebat appositum ut dictum est angelis
mitte paruacium cursum amarum non de
mutabili q. ad 8m dico quod Christus in terris
luciferum ambulasse inter aulas quod
inadaperit caritatis ignis peccati non
est sed causa sue tacitationis q. ad 7m
mc. cum ad augustinum dico quod ab a[illegible] dicit
beatitate perdidisse non quia habuissent
eam illam / secundo quod mali angeli
si illam fuisset habituri per peccatum
absumpsisset q. ad 6m dico quod mali
angeli ceciderunt quia appetiverunt beati
tudinem aliter quam debebant quia
appetiverunt illam iam habere ante et
etiam in hac perpetuam quod secundum
magnitudinem non valebant et ideo ad
beatitudinem pro merito venire non potuerunt
q. ad am sicut patet ad 2m quia isti habe
bant iustitiam et virtutem primo modo
dictam et ista habita habuissent illud
sine qua iustitia non est hoc dicunt
etiam salute q. ad octavum dicitur quod
mali peccaverunt quia voluerunt quod
non velle debuerunt secundo quia sicut
peccato debet sic velle et nec[essario] eius
ergo [illegible] voluerunt ipsum velle sic et tamen
voluerunt quia licet tamen voluerunt apposi
tum non sit voluerunt quia non voluerunt
ideo voluerunt ad applicationem que dicit quod
mali angeli ante casum abstraxerunt
deo licet non fuerunt appositum transgressi
demeruerunt q. ad 9m dico quod hoc est
[illegible] de fine mali sed non de fine [illegible]
[illegible] [illegible] sed etiam beatitudo quam
in [illegible] passione facta sine talis merito
q. ad 10 dico quod angeli meruerunt
[illegible] antequam confirmati et dico
quod [illegible] confirmabuntur quod talis
sed non [illegible] [illegible] per creationem sed

acceperunt cum quod primo acceperunt
[illegible] q. ad 11 dico quod demones
sunt [illegible] in magna [illegible] s. s.
quia [illegible] [illegible] et data magis
subtilitatis et agilitatis [illegible]
et liberalitatis acceperunt non in [illegible]
quod [illegible] hec caritate acceperunt q. ad
12 dico sicut dicit magister quod primi 2
[illegible] in prima creatione acceperunt
gratiam per quam stare potuerunt et etiam
non demereri quia [illegible] libertas [illegible]
sed non gratiam sine qua posset mereri
sed preceptum implere et debebat impo[illegible]
sunt [illegible] dicit [illegible] primi libri q. ad 13
dico quod in hac magister non [illegible] augustinum
sicut patet in [illegible] ad 3m [illegible]
q. ad 14 secundo quod primi parentes et
angeli [illegible] [illegible] [illegible]
non [illegible] [illegible] qui [illegible]
[illegible] [illegible] non in iustitia sed [illegible]
[illegible] voluntate [illegible] [illegible] angeli
ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non
[illegible] liberat voluntate per [illegible]
efficiente [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible]
sicut dicit magister [illegible] [illegible] d. 29 in [illegible]
[illegible] in [illegible] acceptione [illegible]
[illegible] illam quia non [illegible]
sed [illegible] illud non [illegible] sine [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] non [illegible]
[illegible] ante non peccaverunt [illegible] a[illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ad [illegible] [illegible] quod angeli sunt [illegible]
in statu [illegible] [illegible] [illegible]
sed non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
sed [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
sicut [illegible] [illegible] quia [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sed [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ut quibusdam [illegible]
et etiam licite q. [illegible] [illegible]

quia tunc non concludit nisi de absolute
sumptum nisi etiam quod est quia sicut semper compe-
tit ab angelis et hominibus nisi iure
quia servavit illud quod acceperunt in gra-
tia non meruit nisi vellet neglige-
re homo vel angelus in statu innocentie
potuit mereri sed vult dicere
sub gestionis eo quod accepisset nullum
sibi illud quod ei debebatur propter solam
suae voluntatis [illegible] a caritate
in temptatione fuisset difficilis me-
ruisset palmam sicut meruisset penam ut
dicit infra in fine. Secundo ymmo Adam potuis-
set libere in statu illo interius et
exterius integre et intione voluisse
et ita plus et magis meruisset sicut
potuit in libere interius et exterius
sumus voluisse. Ad 3m dico quod illa
prioritas non fuit prioritas temporalis sed
causalis primum angeli cadunt
ad argumentum. Ad 4m dico quia
probat in sustentione sua confirmationem
meruerunt sicut probat quod a deo [illegible]
[illegible] et sic in [illegible] [illegible]
ad quintum dico quod [illegible] angeli
boni sunt in caritate et non peccabunt
[illegible] [illegible] quia aut [illegible]
[illegible] non habuit [illegible]
[illegible] ad 6m dico quod [illegible]
quia solam [illegible] quia [illegible]
sunt [illegible] et [illegible] quod [illegible]
pressit [illegible] quod non [illegible]
illud elegisset aliquem actum [illegible]
sicut illo addito [illegible] [illegible]
et [illegible] sit [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] quia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]

dicit dicere autem aliquem peccasse sine
voluntate deliramentum est et ibidem peccatum
peccatum tenet quamquam quam non facit
quod facere non potuit sine iniquitatis
et in fine est [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible] non [illegible]
[illegible] autem [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] angelus sit angelus [illegible]
[illegible] clare vidit divinam [illegible]
[illegible] autem [illegible] non fuit [illegible]
[illegible] quia [illegible] visione clara dei non
[illegible] [illegible] [illegible] quia [illegible]
[illegible] peccavit [illegible] [illegible] [illegible]
fuit [illegible] ab aliqua cognitione et
non cognitione [illegible] [illegible]
quia [illegible] fuisset pena [illegible] et pena non
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] a visione dei clara [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] primo
[illegible] habuit [illegible] clara dei visione
et peccavit [illegible] si angelus [illegible]
[illegible] quod non debuit [illegible] fuit [illegible]
et [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] voluit [illegible] volitione
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ubi [illegible] [illegible]
[illegible] illud [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sicut si non voluit [illegible] volitionem
[illegible] non voluit [illegible] [illegible]
[illegible] ubi dicit quod omne volens [illegible]
[illegible] velle [illegible] [illegible] [illegible] velle
[illegible] et [illegible] quia non aliquid
vult [illegible] vult [illegible] velle [illegible]
[illegible] angelus peccavit voluit quod non de-
buit sicut non potuit aliquid velle nisi
illud quod aliquo [illegible] apparuit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
illud apparuit [illegible] [illegible] [illegible]

voluit id et non fuit quemadmodum ergo
fuit deceptus prius voluit quia male vo
luit quod bene impalere cum deceptus sit
pena pecti que peccatum non precedit ergo et
Et ideo si sit tunc propria voluntate mala
defecto debuit puniri eternaliter de
congruo quia apostolus quia aut dei
vita eterna quia per paulum contra dya
c a ubi dicit quod voluntas bona non
magis alicui quia voluntas mala
ut illa et magis mala quia ipsa est
bona Et quando tunc hoc et alii potue
runt peccatum sicut probat augustinus contra
dyaboli c 4 aut ergo fuit 1o probat
ratio adhuc quod fuissent iusti et laudandi
de sua iusticia aut non Si non quod
probat augustinus ibidem dicens quod nisi potuis
sent peccare non fuissent laudandi de
sua iusticia quia non erant iusti et
ita illi qui ceciderunt fuissent meliores
si peccassent quam illi qui ... steterunt
Si sit contra quia si non potuisset peccare
adhuc potuisset actum amoris pro
duxisse in tempore vel remisse plicitis
ergo si produxisset actum intensum qui
absolute exigi non potuit fuisset laudandus
et premia dedissent deo quod absolute
exigi non debuit Ratio tunc deus hoc r
is ubi dicit quod deus concedit aliquid alicui
liberaliter facere et non facere si facit quod me
lius est dicit habere primum quam secunde
dat quod absolute exigi non potest ergo in hoc
potuisset fuisse laudandus et premiabilis
potius non fuit ratio unica Et contra quia
si sit tunc vel non fuisset laudandus de iusticia
quia non potuit peccare de angelis
qui peccaverunt probat sic cetero quod no
luit et tunc fuit deceptus aut non precedit
probat et tunc stulte voluit et tunc
stulticia fuit ibi peccato et tunc prius voluit
fuisset stultus quod est contra et quod angelus

primo dicitur aut ... ubi dicit quod si sunt
sapiens ille ... sapiens
sit quia ille tunc primum incipit esse
sapiens Et ad primum istorum potest dici tunc
de quod angeli primo aut sua confirmatione
non viderunt deum clare sed habuerunt cognitionem
abstractam vel tunc illa cognitio fuit
prima peccati // Aliter tenendo quod habuerunt
cognitionem dei clarum sicut dicit aliquis
quod 1a notitia actualis que prius fuit
dei clara notitia sed quod deus audit se
clare angelos passa fuit abstractiva
notitia quod sed deus se subtraxit ab
angelis qui peccaverunt et quod tunc quod
peccatum peccati precedit taliter peccatum primum quod
illa pena non precessit ut pena vel
prius fuit pena sed propria facta fuit
peccatum tunc peccatum se subtraxit ab
angelo et ideo habebat cognitionem in
angeli que prius erat clara propria ab
stracta et ita ipsa ut peccati fuit propria si
ve peccato / Aliter potest dici quod in isto
quia ceperunt angeli peccare non ha
buerunt clarum dei visionem sed sunt abs
tracta tamen quod peccatum prius non talia
in mediate actu dei visionem quod
tunc ille dyabolus actum amoris eternum
propriamentis videlicet voluntatis vel tamen
tum compitantum vel divisum que
non visio dei clara immediate pro
cessit tales amorem Et ad 2m quod dicitur
quod angelus peccando voluit quod non
debuit vel in quo non debuit et
concedo quod tunc propria ... meliorem fuit
nisi sed non stantum fuit nobilitatem vel
ab summum ut quod peccavit summit
sed propter facere puniendo propter quod pro se
tunc cum confirmatus est in malo / Ad 3m
concedo quod apparuit quemadmodum
propria voluit sed prius non voluit

ita quod simul incepit esse deceptus et
peccare vel primo peccavit quia fuit
deceptus vel econtra. Contra ad xm quando dicitur quod de-
mon primo peccato debuit de condigno pu-
niri eternaliter et non punitur ergo si libere
voluisset debuit de condigno eternaliter
puniri. Ad argumentum dicitur quod bonitas
et malitia possunt triplici capi: primo pro bonitate
naturali et malitia; secundo pro bonitate mo-
rali et malitia; tertio pro bonitate meritoria
et malitia demeritoria, et sic dicitur vel
de condigno vel de congruo. Bonitas
autem et malitia capiuntur dupliciter:
vel tantum actus vel tantum illius quod
dicitur bonum vel malum, vel ambobus istis
modis, et dicitur argumentum intelligi quantum
tertio modo de bonitate et malitia
meritoria et non demeritoria de condigno,
sed cum actus malus peccati est peior
demeritorie de condigno quam actus
bonus meritorius est bonus meritorie
de condigno sicut probat argumentum magis
tamen ille actus est ita bonus de con-
gruo et ita bonus de condigno mo-
do et ita bonus in uno [illegible] salvi
in [illegible] sicut alius est malus de congruo
et malus moraliter et malus in com-
paratione ad se quia sicut bonum
non quod meritat [illegible] quantum actus malus
meritat tantum actus bonus [illegible]
Ad quintum dico quod [illegible] peccatus fuit [illegible]
[illegible] sed [illegible] dei ordinatam et
[illegible] quod non quia adhuc patuisset
[illegible] dico quod ubi fuisset libertate
in diebus [illegible] vel [illegible]
actus non incurrisset [illegible] et dico
quod dei pateret apparatum ordinasse.
Ad [illegible] dico [illegible] ad [illegible] dico
quod angeli se [illegible] acceptos
illud quod voluit sed non fuit quam

peccaverunt sed simul et non vel primo fuerunt
decepti quia peccaverunt sed simul [illegible]
quod secundum dei ordinationem nulli angeli pote-
runt demereri post primam demalitatem quia
si demereri possent pena eterna sic ma-
gis intenditur temptando homines
sed in hac non demeruntur ergo [illegible]
quia si sic [illegible] se puniendos eterna-
liter facto in temptatione ergo non possent
velle temptare quia non possunt velle
illud in [illegible] sicut et [illegible] missas [illegible]
aug. [illegible] c. 23 patet quia [illegible]
demeritio [illegible] puniuntur [illegible] deus
et missas et damnatos et cadi
[illegible] in [illegible] eternaliter
puniendi. Contra [illegible] quia si mali angeli
possent peccare [illegible] et libere eligere
male facere ergo possent eligere bene facere
patet quia [illegible] ubi probat
quod [illegible] et malitia possunt in potestate [illegible]
et ita [illegible] quod si [illegible] posset demereri
et peccare [illegible] actus [illegible]
de malitia quod est [illegible] Contra [illegible]
ordinationem dei solus [illegible] sicut de-
mereri [illegible] sed [illegible] est [illegible]
[illegible] vel [illegible] vel damnatus
[illegible] Contra [illegible] quia nullus damnatus [illegible]
ordinationem dei [illegible] demeritorie
ergo [illegible] bonus vel malus [illegible]
patet [illegible] per illud [illegible] in [illegible]
nox [illegible] palam ubi [illegible]
nox illa est infernalis in qua nulli
[illegible] palam [illegible] in ardenti [illegible]
[illegible] sed [illegible] [illegible] dei. Contra [illegible]
[illegible] 39 [illegible] c. xx vel x [illegible]
[illegible] apparet dicit [illegible]
[illegible] adversarii [illegible] peccato
[illegible] non [illegible] eternus [illegible]
puniri [illegible] in [illegible] dei
[illegible] si [illegible] non [illegible]
sed [illegible] et [illegible] est [illegible]

iniquum eorum in fine delinquerunt quia in
perpetuum in fine quo delicti corporis fuerit
penis non eternaliter punientur. Contra arguitur
per glossam super illud ad Romanos et reddet deus
unicuique secundum opera sua ubi dicit glossa quod illis
operibus que sunt contra [illegible] mala vo-
luntas et que reproborum in gehenna punitur
sed peccatum autem pena peccati et sic est peccatum
quod meretur penam et dicit glossa ad idem
dicunt quod post hanc vitam non est tempus meren-
di nec enim meretur in diviniis(?) temporibus est ideo
quidam concedunt in mala voluntate
que est in reprobis post hanc vitam peccatum
quod addit [illegible] dicit glossa simul culpa et
peccatum est per penam nichil demereri sicut
bona voluntas electorum est quedam immu-
nitas glorie sic peccatum nichil meretur
alii autem ut ait glossa dicunt illam vo-
luntatem malam in pena esse et non culpa
sed in ipsis culpa est et puniri non meretur
in pena remanet et ita aliquod peccatum
impunitum relinquitur dicunt sed tamen dicit
auctoritas nullum malum impunitum et nullum
bonum irremuneratum. Aliud dicit glossa alii
dicunt illud accipiendum esse de commissis
in vita ipsa nec tamen illud puniri
concedunt quia mala voluntas non
in culpa nec etiam et pena est [illegible]
[illegible] duarum rationibus patet in illas
malas voluntates non meretur ad penam
accipiendo. Contra [illegible] primo posse
est quod angelus [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] patet [illegible]
angelis [illegible] [illegible] indigentes [illegible]
[illegible] et in aliud [illegible] non
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quia [illegible] peccat quia [illegible]
non potest [illegible] ad illud [illegible]
quia est quod nullum actum peccati facit [illegible] angelus
ut dampnatus libere [illegible] in dicere

patet quia actum deliberatum ut non de-
liberandum non potest dicta non deliberandum contra
[illegible] tales tales non est libertas nec deliba-
tum [illegible] patet quia quecumque actum
eliciat bonus deliberate eliciat per deum
et non erit possibile quod eliciat per aliquam
finem scilicet sua beatitudine. Contra patet quod
multos actus peccati eliciat [illegible] angelus
ita malus quia bonus libere quod licet
mali non possunt bene facere meritorie
nec boni possunt male facere demeritorie
multa tamen faciunt sine quacumque neces-
sitate et sine quacumque coactione unde magister
libro 2 distinctione 24 dicit angeli non [illegible] sunt in
primo deo feliciter vivunt atque in [illegible]
fortitudinibus confirmati sunt ad malum
faciendum nec volunt nec possunt libero
arbitrio non carent et allegat Augustinum in en-
chiridion c. 8a. dicit multo liberius arbitrium
erit quod omnino peccare non poterit ut
[illegible] voluntas non cum libera [illegible] non e[illegible]
quia [illegible] potest [illegible] volumus ut [illegible]
non possumus nolumus [illegible] velle
non possumus. Contra 3o [illegible] quia angelus
malus ut dampnatus non potest bene
agere meritorie est per obstinationem que
quidem obstinatio [illegible] [illegible]
[illegible] quod ipse potest a deo permittere [illegible]
puniri et sicut apparet per [illegible]
[illegible] [illegible] sua iniquitas [illegible] fuit
et ideo sine [illegible] dominus. Contra [illegible] quod [illegible]
quia angelus bonus non potest male agere
demeritorie est per confirmationem que quidem
[illegible] [illegible] quod ipse potest a deo pre-
[illegible] [illegible] et faciat [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] sicut [illegible]
[illegible] in [illegible] per sua beatitudine [illegible]
[illegible] [illegible] quod non [illegible] angelus
[illegible] malus agat [illegible] libe-
[illegible] [illegible] patet quod [illegible]

vult capi monet carni sicut monet
carni sp(iritu)s q(uo)d 2. g(ene)r(a)l(ite)r multotiens p(otes)t
mov(er)e se(ipsum) ut lapides p(ri)mi q(uo)d n(on)
faceret n(isi) lib(er)e quia tales actus in-
[illegible] 6a p(ro)p(ositi)o q(uo)d n(on) est possibile s(ecundu)m
ordinac(ione)m dei q(uo)d deus p(re)miat ad
p(er)petua p(re)mia si transgredi(tur) e(t) p(re)mium
s(ecundu)m m(od)o eius si adimpleat(ur) ab an-
gelo b(ea)to vel dampnato et 1a c(on)cl(usi)o
sicut angelus dampnatus vel b(ea)tus
lib(er)tate merite p(atet) q(ui)a n(ec) an(gelu)s
b(ea)tus p(otes)t dampnari et dampnatus
salvari 2a c(on)cl(usi)o q(uo)d p(ri)mo q(uo)d angeli
boni p(ossun)t fac(er)e multa laudabilia et
mali multa vituperabilia p(atet) q(ui)a
boni p(ossun)t lib(er)e bonum velle et mali
malum velle 3a c(on)cl(usi)o q(uo)d n(on) implicat
c(on)tradictionem q(uo)d deus acceptaret bo-
[illegible] angeli [illegible] fac(er)e obsti-
natus patet ex [illegible] ubi est libertas
tunc implicat q(uo)d deus acceptaret
[illegible] admittam etiam 3a p(ro)p(ositi)o
q(uo)d [illegible] deus acceptat
vel deacceptat admitto etiam vel
[illegible] etiam quia [illegible] maior-
[illegible] libertate merite [illegible] vel de-
meriti [illegible] 4a p(ro)p(ositi)o q(uo)d quamvis [illegible] p(otes)t
[illegible] q(uo)d n(on) p(otes)t male agere
a deo quod deus posset [illegible] voluntate
eius [illegible] admitto etiam accep-
tat s(ed) hoc [illegible] speciale ad
[illegible] dico q(uo)d angelus tales p(ro)p(ter) [illegible]
[illegible] n(on) peccat et [illegible] ar(gumentu)m quia
lib(er)e [illegible] dico q(uo)d aliqui [illegible]
[illegible] in tali [illegible] p(otes)t in [illegible]
2a [illegible] et [illegible]
q(uo)d p(otes)t in [illegible] aliud [illegible] et p(otes)t
nullus [illegible] alio [illegible] facto

p(otes)t q(uo)d n(on) [illegible] aliud [illegible]
bonum licet etiam aliud [illegible]
[illegible] et bonum et p(otes)t in [illegible] ar(gumentu)m 4a
q(uo)d [illegible] 2a ar(gumentu)m q(uo)d [illegible]
[illegible] b(ea)ti [illegible]
eligunt boni et mali ergo n(on) [illegible]
[illegible] p(otes)t [illegible] p(atet) q(ui)a [illegible]
n(on) facit electio [illegible]
electio n(on) [illegible]
[illegible] que sunt [illegible]
ad illud dico q(uo)d multa faciunt [illegible]
[illegible] que [illegible] faciunt lib(er)e lib(er)ta-
te merite et [illegible] lib(er)e [illegible]
[illegible] vel [illegible] et tunc non
p(ossun)t peccare et ideo nego [illegible]
[illegible] aliquem actum [illegible]
angelus facit p(otes)t lib(er)e lib(er)tate merite
et p(otes)t [illegible] et malo q(uo)d deus p(re)miat
[illegible] fac(er)e [illegible] tales p(otes)t [illegible]
[illegible] facit [illegible] lib(er)tate merite [illegible]
[illegible] et [illegible] q(uo)d facit [illegible]
et [illegible] peccabit ad [illegible]
[illegible] dico q(uo)d [illegible] q(uo)d p(re)miat deus
angelos [illegible] fac(er)e [illegible] n(on) p(otes)t
q(uo)d [illegible] faciat [illegible]
[illegible] q(uo)d ipso [illegible] p(ro)p(ter) [illegible]
quia [illegible] n(on) [illegible]
fac(er)e [illegible] fac(er)e
s(ed) p(ro)p(ter) nullam [illegible]
[illegible] ad illud dico q(uo)d licet p(ro)p(ter) [illegible]
n(on) [illegible] angelus ad [illegible]
[illegible] tunc p(ro)p(ter) [illegible] in
bono et [illegible] quia [illegible] p(otes)t [illegible]
[illegible] si [illegible] vel [illegible]
[illegible] aliqua [illegible]
[illegible] tunc [illegible] autem
[illegible] p(otes)t [illegible] q(uo)d [illegible]
[illegible] q(uo)d n(on) posset [illegible] n(on) [illegible]
[illegible] 3a [illegible]

quia deus sic statuit quod peccatum mor-
tale committatur in malo quo facto
demon peccavit tunc fecit committi sed
non ideo quod ipse ita irreparabiliter
agit sicut nunc quod non peccat contra dico
dico quod in lege statuta demon pec-
cavit mortaliter sed non in quo habet
aliquod preceptum vel criminale precep-
to de facto tamen prevalet precepto quod
nunquam fuit iniunctum nec precepit
quod non peccet quia non habet preceptum
nec aliquod criminale precepto et quod
quia deus statuit contra quod postea articulo
angeli ministros Hominis i peccator
se nimio et de respicit in actu
nos sicut in danielis x ubi dicitur
quod angelus qui venit ad danielem
dixit ei quod preces eius exaudite
erant et ideo venit ad eum sed
princeps persarum restitit mihi xxi dies
sed michael unus de principibus venit in
adiutorium meum et postea non venitur
nec plus ad persiam regem preparando

Rex persarum

principe ubi exposite dicit iheronimus
quod ille angelus dixit quod voluit
venire ad danielem primo die quo
oravit sed princeps restitit et quod

daniel

allegat gregorium in fine aliter bead
quod in quod angelus boni impediunt se
in placendo et respiciendo quod non
venit eius in medio consilii vel
in sic facit sed quod alter sicut
sibi facit contrarium et ita pacta
et idem dicit quod angelus fuit ang-
eli i angeli grecorum et persarum
et magis allegat in historiis
contra ad illud proposito quod illi angeli
fuerunt boni dico quod ad impugnatur
pro illi in facto contrario et dico
quod uterque recte fecit et neuter

peccavit quia uterque precepto tenet de
faciendo quod fecit et cum deus conveni-
ravit regi eius quod alter fecit sicut
et dico quod uterque curavit in faciendo
in cognoscendo quid fuit faciendo
et non precepit quod alter contra rem fecit
quia et si uterque fecit quod debuit
sic [illegible] pro illo tamen ille fecit contra
negatum et si uterque fecisset et per
argumenta aliqualiter apparet ut
tamen adhuc precepit quod alter agit
contra rem sed quia debuit apud
se illam cognitionem qua probat quod
persus ille habeatur sed [illegible] sed cogitum
qua probat cognoscebat in deum
valebat eius fieri quia ideo in uterque
erat conformis voluntati divine et
in electo forte ad ecclesiam quod nescie-
bat non futurum in dicit et valet
quod habeatur vale tamen dicatur in
alter curavit in cognitione sibi dicta
quod alter recepit contra negatum quod
reprimavit contra illos et tamen alter
contra deceptus dico quod forma quod
non sed vera sed illud precepit pecca de
receptione in alio modo quod non apparet
in quantum primo nec quod angeli sic
decepti persas impetraturas sicut
nos in aliquibus sed non in his que
pertinet ad salutem et beatitudinem secundo articulo
quia angeli minores videt aliquod
delectabile quod non habent et posset illud
velle sicut in creaturam in eum sed
de angelis placandis ut habetur
danielis x quod possunt peccare quod
in paris decano demonum capitulo 6 ubi dicitur
quod boni spiriti sicut a deo nec fiet
a deceptum quod sed velle possunt nec
nunc videtur quod plus velle sunt

et ob hoc peccare non possunt ergo contra
contra primo arguitur Contra illud dico quod an-
geli boni dicuntur qui perveniunt ad actum beatitudinis
sunt confirmati adepti sic per velle possunt
puniri et prohibentur aug. vero [illegible] primo
quod non possunt velle diversis aliis nisi ea
aliqua que non sunt et ideo numquam peccare
penale peccare non possunt ante non valet
[illegible] accontrario [illegible] quia ista [illegible] non est
[illegible] c 6o [illegible] propter illud [illegible] superbia cor-
[illegible] ordinem [illegible] [illegible] de [illegible]
[illegible] demonibus Contra [illegible] demones libere
eligunt male facere et tamen possunt [illegible]
non eligere ergo [illegible] habent possunt puniendi et
[illegible] demerentur [illegible] quia omne
demeritum [illegible] est puniri ut patet aug.
[illegible] de [illegible] c 12 et aug. [illegible]
[illegible] c 3 ubi dicit quod angeli ma-
li mala eligunt [illegible] potentia nostre
non aliqua utilitate Contra ad [illegible] dico [illegible]
[illegible] quod demones mala eligunt
[illegible] et libere non libertate [illegible]
et [illegible] quod peccant [illegible] tamen non [illegible]
quod demereantur aliquam penam [illegible]
tamen demones [illegible] per actus malos
non possunt [illegible] bonum [illegible]
[illegible] actus illi non possunt demeritorii
alicuius pene esse quia non [illegible] mato
[illegible] et ideo actus [illegible] dampnatorum
non demeritorii [illegible] dicit doctor [illegible]
[illegible] [illegible] ultima [illegible]
[illegible] peccant [illegible] ordinate [illegible]
[illegible] aug. [illegible] de [illegible]
[illegible] si non punirentur [illegible] illos [illegible]
[illegible] remanerent inordinata ergo [illegible]
[illegible] [illegible] apud deum peccati et
non peccati [illegible] aug. [illegible] de
[illegible] quia in iniustitia [illegible]
quia iniustitia et nulli legi [illegible]
si non puniuntur [illegible] [illegible]
peccat [illegible] quanti [illegible]

et tali [illegible] in [illegible]
ordine ergo deus [illegible] puniret eum Contra
si non puniret eum [illegible]
[illegible] in [illegible] aut [illegible]
ergo ut [illegible] [illegible]
[illegible] pena [illegible]
potest dici quod [illegible] quod etiam si demo-
nes peccarent [illegible] non tamen [illegible]
modo [illegible] [illegible] remaneret [illegible]
[illegible] alia [illegible] aliqua [illegible]
[illegible] [illegible] inordinate [illegible]
[illegible] aug. Contra si dicatur male
agunt [illegible] peccatis [illegible]
et [illegible] ergo [illegible] peccat et [illegible]
[illegible] puniendi [illegible] quia [illegible]
[illegible] [illegible] est [illegible] puniri
ita [illegible] equale [illegible]
[illegible] Contra potest dici quod non [illegible]
peccat quam [illegible] [illegible]
[illegible] peccat [illegible] ipsi [illegible]
non sunt aliquod preceptum Contra si dicatur
[illegible] [illegible] preceptum
[illegible] peccare mortaliter [illegible]
[illegible] ergo [illegible] [illegible]
quia ita libere et ita [illegible] agunt potest
dici quod [illegible] omne [illegible]
et [illegible] deus [illegible]
mortaliter non [illegible] deum [illegible]
precepto dato [illegible] [illegible]
aliquid facere [illegible]
quia [illegible] precepto
[illegible] libere
[illegible] [illegible]
[illegible] deus [illegible] puniret [illegible]
[illegible] aliquod preceptum ergo de-
mones [illegible] aliis puniuntur [illegible]
[illegible] quia [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] magnum
[illegible] [illegible]
[illegible] illud et aliud [illegible]
[illegible] aliquid et [illegible]

q(uod) s(ecundu)m demones no(n) demere(n)tur p(e)nam et(iam)
tamen merere et demereri p(ossu)nt aliqua p(re)m(ia)
(acciden)t(alia) usq(ue) ad diem iudicii et ista fuit o-
pinio mag(ist)ri s(ente)n(tiarum) qui tenet q(uod) sic(ut) p(ro)p(ter) diab(olum)
in pena corporalibus p(ro)p(ter) augeri et int(en)-
di u(e)l diminui s(ed) augmentu(m) tale no(n) de-
no(n) demerentur s(ed) ante cu(m) demerebant(ur)
q(uod) 3° p(atet) p(er) gl(ossam) dicit m(agister) s(ente)n(tiarum) sup(er) sp(irit)us
plus peccauit q(uam) m(u)lt(i) et ideo plus
punitur q(uam) m(u)lt(i) et plu(rimi) aug(ustinus) 3° de
lib(ero) ar(bitrio) c. 10 in fine dicit q(uod) aba(?) p(ro)fi-
ciendo unu(m) q(uam) diab(o)l(u)s p(er)suadendo p(otes)t
q(uod) ad illud p(otes)t dici q(uod) diab(o)l(u)s p(e)c(cat) p(ro)p(ter)
mortalit(er) no(n) demeretur u(e)l p(otes)t dici q(uod) s(ecundu)m
diab(o)l(u)s fuiss(et) in statu demerendi p(e)c(cat) de(m)e-
ruisset q(ui)d(em) h(oc) et m(u)lt(i) / 9° no(n) uid(etur)
q(uo)d a(n)g(e)l(u)s possit manere s(em)p(er) s(ecundu)m p(ro)p(ter) ca(usam)
et tunc ag(er)et a(m)ore et peccaret ergo
p(otes)t peccare demerendo et peccaret ergo p(otes)t
peccare demerendo / q(uod) ad illud p(otes)t dici
q(uod) a(n)g(e)l(u)s p(otes)t manere sic(ut) ... s(em)p(er) ...
et tunc ag(er)et a(m)ore u(e)l actio ...
... q(uae) no(n) s(un)t eligibiles uid(etu)r u(e)l beatitu-
dini repugnare et ideo no(n) sic(ut) q(uod) p(ro)p(ter)
... 9° s(ecundu)m q(uod) s(ecundu)m ordinatione(m) dei
nec angeli boni nec mali p(ossu)nt nu(n)c
mereri p(ro)ba(tur) p(ri)mo q(uia) si a(n)g(e)li boni posse(n)t
nu(n)c p(ro)fic(er)e usq(ue) in diem iudicii ut di-
cunt aliqui s(equitu)r q(uod) a(n)g(e)li de ordine
inferiori possent mereri p(re)mi(um) ordinis
ordinis sup(er)ioris et ita no(n) remanere(n)t
ordines distincti c. 20 / q(uia) si p(ro)fi-
ceret in merito et p(re)mio usq(ue) in die(m)
iudicii s(equitu)r q(uod) nullus bonus possit equari
in merito angelis bonis q(uod) e(st) c(ontra) s(cripturam)
q(uia) in quolibet ordine erunt homines
equales in p(re)mio a(n)g(e)lis p(ro)ba(tur) q(uia) si an-
geli boni p(ro)ficerent no(n) erunt numero
sufficie(nte)r adiuvandi q(uia) maiores g(ra)d(us)
p(re)mii(s) dum(?) ... plus merentur
q(uam) maiores p(re)m(ii) dum ... ...

s(ed) maior ... ... uiri a(n)g(e)lor(um)
fuisset s(ecundu)m c(on)firmatione(m) usq(ue) ad die(m)
iudicii merentur q(uia) aliqua ...
... ... bonu(m) ... ...
meritu(m) bonis ... ... s(ecundu)m / 3°
q(uia) repugnat cu(m) manent ad ...
et ... in ... s(ed) ... et ... in ... beati-
tudine mereri ... q(uo)d dico ... ...
... ad ... ... p(otes)t ... ...
... et ... ... / 4° q(uia) si a(n)g(e)li
possent nu(n)c mereri p(re)m(ium) beatitudine
... nobis ... possent
mereri p(otes)t dicit q(uod) e(st) c(ontra) s(cripturam) / p(ri)mo
tamen q(uia) si h(oc) no(n) fuiss(et) ... a(n)g(e)li
... p(re)m(ium) ... ...
q(uia) si a(n)g(e)li ... q(uae) ...
in c(on)firmatione acceperunt ...
illa c(on)firmatione ergo ... ... p(otes)t
mereri ... ... in
... ... ex illa g(rati)a q(ue) e(st) ...
3° si ... beatitudinis ... tale
... q(uod) fuit ... in c(on)firmatione
angelor(um) p(otes)t q(uod) ... faceret ...
q(uia) ... in c(on)firmatione fuit ...
... q(uia) ... ...
... ... si ... plus ... ...
augu(stinus) ... l. 2. d. 8 ...
... ... sit p(re)m(ium) ...
... q(uod) ... a(n)g(e)li boni possent
mereri aut ergo ... ... p(otes)t
actu ... aut ... ...
libere si ... ... ergo p(ossu)nt mereri
... quia ... actu ... ...
... nec ... quia ... ...
... in ... ... in alio ... quia
... aliquid acceperat ... aliquid ...
s(ed) p(otes)t dici ... ...
... q(uia) ... p(otes)t accipere ... tamen
... ... no(n) p(otes)t s(ecundu)m dicit q(uod) ...
actus liberi merentur ergo p(ossu)nt actus
... no(n) ... ergo peccare p(ossu)nt 5° q(uia)

quia si non consisterent non possent sine diffi-
cultate. fuerunt tamen omnes gratia perficerent
Contra 2° arguitur doctor libro 2° distinctione 2 q. ul-
tima nam omni creature competit perfectio sive in ultimo
sue capacitatis sive in termino actus perfectio-
nis cuiuscumque actus a nullo procedit igitur non in-
diget gratia et ideo non secundum mutabilitatem de-
mutabilis secundum capacitatem potentie in primo quo in
quo angelus secundum statum secundum naturam simpliciter
non oportet quod fiat factum aliquod et ideo
actus operationis bonus non augetur talis
et per consequens non est mutabilis et sic patet quod
de angelo dampnato quia in primo sic pre-
dampnationis tenuit adprima el-
nam que oportet non erat intentione et
ideo actus quos facit dampnatus sunt
et si sunt mali non tamen propter demero-
Contra augustinus de civitate dei capitulo 4 dicit
frustra homo post hoc tempus inquirit
quod in hoc tempore opus negligit. ergo
eodem modo de quolibet angelo. Contra
quinto arguitur primo dignus sit penitentia
non potest esse quod ipse non peniteat eo
fecisse quod fecit quia non potest non velle
illud quod sibi licet peccato prius sibi petit
ergo non dispositus sit potest ad gratiam per
unum quod recipiat gratiam si dictum
quod non potest propter magnitudinem peccati sui. contra quia
unus homo pro suo merito in vita ista in
tantum peccavit et per consequens talis propter magnitudinem
peccati sui non potest penitere. Contra ad idem potest eo
tenendi quod dampnatus penitet de peccato suo
sed non propter amorem iustitie sed propter dolorem
pene. Contra dampnatus in inopia possit penitere quia
amorem iustitie secundum dominum et videtur quibus-
cumque quod sit quia non videtur quod deus
impediat suam voluntatem et ad hoc potest
tamen propter hoc non recipiet gratiam et ideo
non vult penitere Contra aliter dicitur et forte
melius quod adhuc quod ipse penitet
amorem iustitie recipiet tamen gratiam gratiam gratiam gratiam gratiam gratiam gratiam gratiam gratiam gratiam

scientem et ipsam gratiam deus non vult ei
conferre et ideo penitere non potest amore iusti-
tie Contra 2° arguitur angelus informatus a
superiori ut faciat aliquem actum non te-
nendo eum ad aliquem actum liberum procedit
voluntatem propriam cum debilior gradu pro-
ducitur possit ergo meretur ante per de-
angelo tenente qui potuit velociter am-
bulare quam ambulavit et per consequens in-
tensius quam melius et quia patet per augustinum
2° de civitate dei capitulo 8 ubi dicit quod quem deus adiu-
vat tenetur credit aliquid facere et non facere
liberum tunc si bonum facit placite facit
et meretur et potuit quoniam de sua necessitate
tamen que libere potest mereri unde 19 patet
quod ablato quod qui se abstulit necesse fuit
puniendus et retribuenda quia placito
debuit quod non tenebatur Contra ad illud dicitur
patet quod si angelus sit informatus ab angelo
superiori ut faciat aliquem actum precedente
precepti angelus faciet id sub gradu sub
quo videbit in verbo illud esse faciendum
et non vocabat sub precepto sic actum
dimittere vel facere etiam sub tali gradu
et sub alio et non tamen meretur quia
non sunt in statu merendi et ad omnium
angelorum dico quod loquitur de illis qui sunt
in statu in quo deus ordinat vel ordinat
actus bonos acceptare in quo quidem statu
non sunt angeli Contra 3° arguitur angeli boni
consistunt in cognitione eorum in verbo quia
patet per augustinum 4 de trinitate ubi dicit quod per eorum
imaginibus esse non sunt perfecte visi
spirituales non est certo natura unius
et amor tamen perfecta sunt visa sunt
ut quantum cognoscit tantum diligit
et 19° super angelus bonus potest magis cognoscere
quam cognoscit ergo potest magis diligere
quam diligit et per consequens perfici id vero
quia sunt illa dilectio sit forme bonitatis
sive non sit quod perficit in merito et si sit
forma bonitas igitur ergo meretur magis

premium quia plus et perfectius cognoscit in tali
delectatione perficiatur sive perficit ipse an-
gelus beatus perficit in merito. Secundo autem
probatur per hoc quod angeli perficiunt in cognitione
quia angeli inferiores illuminantur a superiori-
bus ad cognoscendum futurum multa que prius
non cognoverunt ut dicit dionysius de angelica
ierarchia c. 8. similiter in nobis potest aliquis
mereri aliquid et cognoscere demones quod
prius non novit ergo in cognitione potest per-
fici et perfectius potest quia potest proficere in merito-
rie demones mereri. Ad illud potest dici quod
cognitio beata potest esse vel verbi dei vel [illegible]
[illegible] verbo dei non proficit aliquis in
cognitione beatifica saltem vel proficit
per se ordinationem dei et dictam cogni-
tionem valet quia sic animus [illegible] plus [illegible]
adipiscitur premium post animus [illegible] ta-
men vel sic in primo genere vel in nobis et
sive potest sive potest non videlicet quia ad premium
que accidit quod potest imaginis sunt
in pena corporalis verbi alii beatifici et
in actibus beatificis et licet sic moveo
dicitur quod [illegible] angeli beati bonos
sunt motus [illegible] sicut in [illegible]
et [illegible] nos predictos [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] aliquid premium [illegible]
[illegible] predictos actus [illegible]
[illegible] et perfectius [illegible] perficiunt in merito
et ita in beatitudine quia alios actus [illegible]
sunt boni [illegible] et alios [illegible]
tenet [illegible] [illegible] similiter [illegible]
mereri [illegible] quod videtur [illegible]
et contra augustinum de doctrina christiana
[illegible] ubi dicit quod deo utitur nobis ad
nostram utilitatem et autem ad suam uti-
litatem nobis utitur quibus utuntur
in meritis [illegible] [illegible] non erit in aliis
adiutorium utilitatem [illegible] non [illegible]
aliquid premium [illegible] [illegible] quod [illegible]
actus ipsi perficiunt in merito [illegible]

+ utiles

potest dici quod creaturis tales actus sunt
laudabiles et boni quia tamen angeli
non sunt in statu merendi non sunt eis
meritorii et ideo [illegible] quia ad [illegible]
[illegible] dicitur quod aliis non erunt eis utiles
dicendum quod [illegible] actus [illegible] [illegible] utiles
[illegible] actus beatifici alii autem actus sunt eis
utiles quia utuntur illis deo ad suam
voluntatem et aliorum utilitatem et ita
alios actus eorum sunt eis utiles / quod
in decreto di. 23. c. [illegible] dicitur [illegible]
[illegible] quod [illegible] non [illegible] malum ut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] aliquem [illegible] non habebit
[illegible] non demereretur [illegible] [illegible]
[illegible] similiter [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] liberum [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quia autem [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et perfectius [illegible] potest mereri
[illegible] ad illud potest dici quod dampnatus per
actum quantumcumque malum repugnante
[illegible] penam aliquam [illegible] demonis
vel [illegible] vel [illegible] [illegible] vel [illegible]
aliud [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] actu [illegible] [illegible] malum
quia sicut [illegible] ad actum bonum [illegible]
[illegible] et [illegible] ita ad actum ma-
lum [illegible] in [illegible] vel dampnato [illegible]
[illegible] quedam [illegible] [illegible]
quia potest [illegible] vel [illegible] quia [illegible]
penam [illegible] [illegible] [illegible] pena quia potest
[illegible] non [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] tali actu [illegible] [illegible]
[illegible] actualis [illegible] et [illegible]
dici potest [illegible] actualis [illegible] et
[illegible] dici potest [illegible] qui
[illegible] aliquid tale premium [illegible]

Item propter tale premium non dicitur inchoari
quia secundum Augustinum enchiridion capitulo 83 tanto
quanto maior est tanto melior est ille
in quo est et eo formaliter et intrinsece
inchoatur dum quantumque bonum amoris
caritatis que tamen non augmentatur
in beatis sed in ipsis dicitur gloria non quod
et inchoatur propter plures beatos nobis
aptam quia secundum articulum non potest vobis vel
ad opposita ut habetur quarto metaphysice
sed in angelis est potentia rationalis quia
potest facere bonum et malum et propter hoc
potest mereri. Ad illud potest dici quod in-
sequitur locum pro isto statu ubi liberum arbitrium
flecti potest ad utrumque propter contradictionis
sed [illegible] non potest quod peccantes potest fuit
totaliter in motu ad malum et solum incli-
nati ad bonum et aliquorum [illegible]
potentiam potest fieri damnatis ut in eis
liberum arbitrium inclinetur non ad bonum sed
ad malum. Contra si nulli angeli boni
pro bonis malis et pro bona opera sua
non caritate predicta dicuntur me-
reri tunc confunderet [illegible] in beatitudine
et in premio faceret eis ad damnum
quod est falsum probo quia non est
de animabus beatis quod si fuissent in statu
merendi a principio mundi usque ad finem
ut diem iudicii meruissent in centuplo
maius premium quam nunc habent quia contingit
angelorum ordinem autem homines
aliquem [illegible] suo nomine tempore ad
eos in premiis sed angeli si fuissent
in statu merendi fuissent ita efficaces
et bene dispositi ad merendum ut multi
qui nunc sunt aliqui homines quo ad
tempus meruissent tantum premium quantum promeruit
meruit tempore [illegible] in alio tempore aliquis homo
qui in alio tempore meruit proprium premium per
[illegible] in tanto tempore [illegible] meruisset
equale premium et [illegible] [illegible]

[illegible] in centuplo maius premium quam [illegible] nunc [illegible]
sed constat in habere in centuplo maius premium
[illegible] potest diem iudicii usque inclusive [illegible]
inclusive quia habet tunc quam nunc [illegible]
a principio mundi usque inclusive [illegible] [illegible] eo
[illegible] in beatitudine [illegible] eis fuisset ad damnum
[illegible] dato quod non possunt [illegible] [illegible]
sed ergo non stat cum bonitate [illegible] [illegible]
potest [illegible] [illegible] sed in adhuc [illegible]
sunt et in premio et in merito [illegible] [illegible]
ad illud potest dici nego [illegible] [illegible]
sed [illegible] confirmatio fuit eis ad aliquod damnum
et dato in modo meruerunt [illegible] [illegible]
[illegible] quia non omnis [illegible] [illegible] [illegible]
aliam [illegible] damnum [illegible] [illegible]
[illegible] angeli [illegible] [illegible] ad damnum
[illegible] quia [illegible] [illegible] aliud [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] bonum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] ordinatur [illegible] bonum [illegible] qua
lege [illegible] [illegible] debebatur tales [illegible]
[illegible] damnum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] boni angeli [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] quia
[illegible] [illegible] [illegible] non fuit ordi-
nati [illegible] [illegible] in confirmatione [illegible]
et eo [illegible] [illegible] bonum non [illegible] ad
damnum [illegible] [illegible] quae [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] meruisset
[illegible] in [illegible] ad damnum [illegible]
[illegible] quia id [illegible] [illegible] [illegible]
angelos posse [illegible] in bonum [illegible]
[illegible] quo [illegible] [illegible] [illegible]
ordinavit [illegible] posse mereri
in vita ista [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in vita ista et [illegible] [illegible]
ad bonum [illegible] non ad malum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quia ipse [illegible] [illegible]
[illegible] et informat [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

vult ipsum eius vel aliquid aliud de-
venotare est magis virtuosus et lauda-
bilior et per consequens meritorius quia actus alterius
quia amicabili caritate procedit et ita
est liberalior voluntas super actus sunt
alterius hominis quia suppono quod iste
perpetuum habeat adeo sicut habet voluntas
sua quia vult bonum spirituale illius
ergo in actu ipsius hominis debetur
aliquod premium etiam sequitur quod ac-
tui ipsius angeli debetur magis pre-
mium vel alter duorum magis bonum accep-
tavit et magis bonum acceptavit quamvis
magis quod minus in ipsum ipso id quod
est de se dignius premiari nichil-
ominus premiaret quod non videtur sicut
quod ad illud dico quod difficultas stat
in hoc ex quo iste actus ipsius angeli
simpliciter est meritorior de se quia iste ac-
tus illius viatoris quia ex minori cari-
tate procedit et melius in omnibus
bonis circumstantiis circumstantiatus
et tamen actus viatoris est meritorius
in ratione etiam et non actus angeli beati
quantum ad hoc dico quod actus illius
beati quamvis est de se non est meritorius
talis in ratione etiam quia actus viatoris
sicut quia beatus est in bonis adipiscen-
tium ad premium etiam non repugnat
ut illud mereatur quia illud quod possi-
detur quantum potest diligere ordi-
nata possidens non potest sicut ordinatum
dei [illegible] perpetuo sunt ei quare
gratie persona in actu moveretur etiam
gratie in exemplo quis in centro
non movetur quia iam est contra tamen
sine naturale et aliud non sit est quanto
[illegible] quia si diceris status beati
sunt etiam quod beati mereri non possunt
[illegible] quanto status aliquis
viatoris etiam ipsi quasi beatitudini

tanto magis habet rationem meriti dimit-
ti et cum status perfectior magis appropinquat
beatitudini quia status incipientium magis quam
rationem meriti vel demeriti quis est plus ex-
quanto ad est medium in via tanto
eius opera sunt magis meritoria ex ex-
imia caritate procedentia quia primo
quia de ratione beatitudinis est carere
miseria culpe et pene et in isto
ad in statu viatoris magis appropinquat
ad beatitudinem tanto liberior est ab ad miseria
culpe et pene sunt de qualibus alio
post sequitur ad beatitudinem ergo si non me-
reri post sequitur magis ad beatitudinem
magis habet facultatem merendi qui
magis accedit ad beatitudinem quia dicitur
magna summa quia gratie in hoc
non movet sicut plures et tamen si plures
equales quanto plus appropinquat ad
eum tanto plus intendit etiam cum
quia de omni forma intensibili et
remissibili est hoc verum in quantum
sortitur de illa tanto magis disponitur
ad ulterius recipiendum patet inductive
de omnibus talibus formis si beatitudo
tanta est intensibilis et remissibilis
ergo quanto creatura que est subiecta
talis forme plus habuit de illa
tanto magis disponitur velut ad ulterius
recipiendum cum ergo beatus quantum est ex
se facit per opera talia que conve-
nit meritoria premium etiam et beatus
et beatus magis disponitur ad ulterius
merendum beatitudinem quia hoc ex vi
ei repugnat contra sua mente contra
dei ergo beatus perficit sicut in motu
quod ad illud dico quod si plus aliquid
est informatum forma actualiter tanto
est in motu ad terminum quanto
plus habuit de forma in tanto
plus disponitur ad recipiendum

pareus quod secundum capitulum vario aug[ustini]
talem formam interpretationem secundum 1a forma
que secundum rectitudo eterna facta non in-
ducitur in sensum secundum statum natura
rationalis ita intrinsecum eorundem habet
secundum proportionem trinitatis quia similiter in si-
nem sicut deus disposuit eis dare
et sic patet in 4o ad argumenta inp-
tamen secundum repetit ista questio tenetur
quod in angeli nec boni nec ma-
li secundum ordinationem dei possunt mereri vel
demereri premium essentiale vel penam
essentialem multi tamen tenent quod
usque in diem iudicii merentur premium
accidentale et mali penam accidentalem in
et hoc patet per probationem quia motus trinitatis
quia non habet lectus admirantis secundum ad
aliquid praeter deum cum ipso non perfecte
coniungitur premium 1m habet ipso pax
quia in illa qualitas sicut illum
maiorem ordinatam et perfecte coniungitur
summo bono secundum motum trinitatis ad eum
adiacem adhoc necesse est habe-
tur ergo in finem sicut mereri per-
talem motum et per eius lectus in
vel mereri sicut illud premium cum ille
motus sicut intentio illius premii esse
quia habet illud secundum premium non illius
desiderii secundum lectus ordinate desiderat
istum motum coniungi cum fine et
summo bono sed quod adhoc non con-
venientia angelus in bonis ergo
adhuc sicut mereri tamquam premium in
motus et per eius illud premium tandem
sicut subiecto habet quia hoc nondum est
secundum diligere ordinata esset patet
ergo primatum bonum adeo. potest
pervenire quod 3o [illegible] ille motus concor-
trinitatis in bonis sunt multitudines facere
in bonum frustra facit ex motu quo
secundum se quam per quia ordinate ad
ea cum quia nos possumus attingere
secundum omnis talis motus secundum frustra in

variabilis ergo a multo fortius in mo-
ralibus et creaturis ex motu et frus-
tra quod cum plas ista materia videtur sicut
ad argumenta facta in oppositum in parte
de premio essentiali vel pena essentiali
in se nec angeli boni nec mali possunt
mereri vel demereri premium essentiale
vel penam essentialem eterna secundum de premio
accidentali vel pena non producunt sicut
patet per illa [illegible] quod enim non magis
placet in pertinet angeli confirmati sunt
in bono vel in malo non possunt aliquid
mereri nec sunt in statu merendi quod
plus michi placet sicut ad argumenta
statim facta videtur quod ad primum quando
quod motus trinitatis qui non habet lectus
admirantem secundum ad aliquid tenet nego
eum ergo finem illum mereri sicut per istum
motum sed in aliis per ipsum mereri sicut
beatificare coniungi cum deo quod ad 2m nego
maiorem vel si quis desiderat hoc ad
tantum ordinate et in habet aliud
vel coniuncto alterius vel alio coniuncto
suo et non pro ipso desiderio non quod
habet illud sicut premium illius desiderii
quod ad 3m nego quam ad probationem dico
in habet per istam motum tamquam pre-
mium nullus sicut attingere [illegible]
tamen [illegible] non [illegible] quod pax aliter
attingere nec permittitur in ex motu
sicut frustra quod alia materia predicta et
probabilis patet quia dicitur in 4 sen-
tentiarum in beatis non meretur ullus nec est
in statu merendi ultra eorum beatitudinem sed
beatitudinem eternam et ista opinio [illegible]
alberti [illegible] qui dicit [illegible] sed
fuisse [illegible] in per passionem suam non
meruit ad [illegible] sed meruit [illegible]
multiplicari et secundum habet magis vel
[illegible] ad omnia [illegible] videtur
quod ad primum [illegible] in [illegible] quod
[illegible] angeli [illegible]

nec gaudeo gratiam et ideo Aug. ad
probationem cum dicit angeli mali non po
tuerunt tamen peccare nisi illud et dico
quod aliqua quod aliqua peccaverunt po
tuerunt mitius peccare Et quod dicit ali
qua peccaverunt non potuerunt melius
facere quam fecerunt probatur quod hec
sit vera quia aliqua peccaverunt non
potuerunt melius facere admittendum
peccatum quod similiter et non sequitur quod ipsi
ita peccabant peccatum sicut ipsi qui
non peccaverunt vero est sicut [illegible] quia
ipsi tunc tenebant et peccabant di
[illegible] futuri con
tingentis vel dependentis a futuro
sicut ipsi tunc predestinati electi
et ideo si aliquem actum futurum aliquo
dependebant mitius illorum [illegible]
non potuerunt melius facere quod fecerunt
adhuc ut erant tunc non reprobati
sive electi sive predestinati et pari
liter ut tunc non peccavi ubi dicitur
quod tamen non dependet quia ad
sequitur a futuro contingenti Et sic
dicitur dicendum quod angeli [illegible]
nolebant peccatum sicut quia antequam
peccaverunt tenebant illud ut [illegible]
quod non peccaverunt et ideo si aliquem
haberent [illegible] actum tunc [illegible]
et est [illegible] Dupliciter

cum gratia efficiente sit causa
efficiens [illegible] actus
nostros et [illegible] quia si gratia co
operatur ad omnem actum meritorium
ipsius voluntatis ergo ad dilectionem
sui meritoriam ergo omnis in gratia exis
tens seipsum diliget meritorie plus quam
deum quod est falsum et quia probo quia
omnis in [illegible] sicut [illegible]
[illegible] diligit se plus quam deum sed
gratia inclinat [illegible] actus for
[illegible] ergo multo fortius non gratia

sit se plus diligere quam deum est forte
dicit quod non sequitur quia gratia non inclinat
[illegible] adhuc primo patet [illegible]
quia patens [illegible] dilectionem sui
vel saltem intendit dilectionem dei
contra si [illegible] valde
diligat se plusquam deum [illegible]
[illegible] tunc et inclinatur
aliqua ad diligendum se magis quam dili
gendum deum plus quam diligit
[illegible] quia non
tenetur diligere deum plusquam se diligat
[illegible] gradus dilectionis dei
sit [illegible] se diligere magis [illegible]
quia quantumcumque gradu dilectionis non
[illegible] se diligere [illegible]
dilectionis sui tenetur [illegible]
[illegible] illud quod dicitur [illegible]
[illegible] anathema sit qui dicit
gratiam [illegible] ad remissionem peccatorum
et non conferre [illegible]
[illegible] quod gratia
confert [illegible]
ergo illud [illegible] anathema sit [illegible]
adhuc [illegible] agimus
et non [illegible] agamus [illegible]
[illegible] quod gratia [illegible]
[illegible] gratia [illegible] est
[illegible] deus [illegible]
gratia [illegible] et sic [illegible]
[illegible] dei dona et
sit [illegible] dona [illegible]
[illegible] in fine dicit
[illegible] alia [illegible] ad [illegible]
[illegible] dei gratiam [illegible]
[illegible] gratia [illegible] dona addito
[illegible] et [illegible] dona
[illegible] gratis dato vel specialiter
[illegible] faciente ista [illegible]
[illegible] augustinus libro [illegible]
[illegible] gratia non [illegible] data quia
non est [illegible]

quedam temporalis et ista est necessaria
ad salutem sicut habetur Ro. 8. et 2 ad Thimo.
primo ubi dicit ante tempora secularia
quibus enim sit ultima lectio sunt
gratia vero personalis gratis data que
non est gratum faciens, in qua stat
prophetia sicut narratur ... fides
vel alicui tamen. gratia vero gratum faciens
est duplex quedam nunc quedam patrie
gratia vero nunc est duplex quedam operans
scilicet gratia iustificationis alia cooperans
que cooperatur nobis ad bonum meritorium
vel eandem gratiam operantem sicut et
cooperantem et ergo ista vero gratia licet
sit una tamen fertur diversis
diversis secundum diversas eius operationes
comparationes sicut ad suum finem et ad
suum obiectum et ad suum principium et ad
suum effectum. In comparatione ad suum principium
vocatur gratia predestinationis gratia
vocationis gratia iustificationis et
gratia glorificationis iste continentur
habetur per apostolum ad Ro. 8. quos
predestinavit hos et vocavit etc.
In comparatione ad suum finem vocatur gratia
cogitationis gratia affectionis quia
quod spiritus reparatur informat scilicet
cogitativam affirmativam et operativam
et habetur diffinitio habetur alibi. De
his ... In comparatione ad suum obiectum
vocatur gratia protectionis liberationis
operationis et salvationis quia per gratiam
inimicat anima ... a malo scilicet contra
malum temptationis sive presens
malum persecutionis sive ... futurum
malum culpe et malum pene et
agnos protegit ... liberat ... ab
... et ... salvat et habetur
... vultum ... 21 protegit
dominus ... iudicio et protegens
et liberans et ...

et salvans. In comparatione ad suum effectum
dividitur in gratiam preveniente et sub-
sequentem seu in gratiam operantem et coo-
perantem de gratia preveniente quia nobis
facit bonum et ita prevenit quod non
est aliquis ... et de subsequente quia
... liberum arbitrium ... bonum opus est
... in ... et ergo gratia
preveniens ... voluntatis liberam et
... subsequens ... adiuvat gratia
prevenit voluntate ut salvetur et sub-
sequitur ut salvati ... ...
... ut ... et subsequitur
ne frustra ... ergo que ... non
... nominibus nominatur, ... gratiam
intelligo ... plana ... aliquas.

9ᵘ p.ᵃ

Prima ... quod gratia sit ... ad
operationem ... et effectiva ...
... actionis ... probatur ...
... dicit ... et ... et
gelida et algens ... ...
et ... calefacta ... calefacit ...
... et ... calor est gratia et caritas
... sicut ... calefacit ... gratia
et ... ...
... ... tale sit ... ...
... habetur ... per Augustinum in
... ad Iulianum
... ... pudicitia pudicos
nos facit iustitia iustos pietas
pios humilitas humiles mansuetudo
mansuetos simplicitas simplices
puritas puros ... ...
non est autem ... que ...
... caritatem et ...
... quia ... ...
... ubi probat quod caritas sit ...
... quia ... quia ... ...
... sicut ... que
... ~~...~~
... est ... ...

meritoria in motibus opposita mal-
bus sensibilibus dicit glossa in effectiva bo-
norum operum Et quo per augustinum de verbis domini
[illegible] [illegible] fortitudinem contra
mundana cupiditas et fortitudinem
bonorum dei caritas facit que diffu-
sa est in cordibus nostris per spiritum sanctum qui
datus est nobis Et ex per glossam super id
ad [illegible] non accepistis spiritum
servitutis sed gratia dei diffusa est in cordi-
bus nostris non qua ipse nos diligit
sed qua dilectores suos nos facit
Et ad propositum augustinus de spiritu et littera c. 10
una facultate cognoscendi et dili-
gendi licet connatura cognitionem tamen
et ordinem diligendi non ex se operari
sed si fiet caritate dei caritate informata
[illegible] [illegible] [illegible] quia in pluribus
[illegible] facultate cognoscendi et diligendi
non licet cogeri informata Et [illegible]
[illegible] sit [illegible] si non sit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] omnes actus meritorii sint ef-
fective agentis et valentis efficienter
[illegible] [illegible] [illegible] quia nullus
actus eius sit meritorius nisi qui sit effec-
agentis et sit [illegible] [illegible] opera [illegible]
de [illegible] non meretur quod est plus
quam [illegible] actio [illegible] [illegible]
tamen non sit effective agentis sed nullus
[illegible] est igitur [illegible] quod non [illegible] sit meritorius
sed non potest [illegible] meritum [illegible] [illegible]
velit actio [illegible] [illegible] meritorie [illegible]
Et 2o cupiditas est activa actus de-
meritorii ergo caritas est activa res-
[illegible] et [illegible] patet per augustinum super id
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
in glossa plus caritas [illegible]
dei quia cupiditas nulla auri et
argenti sed non est [illegible] [illegible] cupiditas
[illegible] licet ibi actum [illegible] Et 2o [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] est quod gratia non [illegible]
[illegible] [illegible] assistens [illegible] [illegible]
in [illegible] meritorie actionis [illegible] [illegible]
si gratia non efficit actum meritorium
sed tantum assistit [illegible] et [illegible]
dicatur actus meritorius [illegible] [illegible] [illegible]
tamen gratia equaliter assistat [illegible]
partibus dummodo voluntas eliciat ac-
tum interruptum et remissum
ergo omnes actus facti in equali gratia
[illegible] equaliter meritorii quod est falsum
Et 2o quia sicut ergo quanto maior
gratia assistit tanto fortius actus magis
meritorius et per omnes [illegible] [illegible]
[illegible] in omni facto suo magis me-
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] non potest [illegible]
[illegible] quia facit nisi remittet [illegible]
potest [illegible] caritate [illegible] ipse [illegible]
quia [illegible] remittitur actus vo-
luntatis dummodo tamen [illegible] [illegible]
[illegible] maior [illegible] [illegible]
[illegible] gratia quia [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] voluntatis [illegible] [illegible]
per [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] dei [illegible] [illegible] si-
cut in caritate facit meritorium [illegible]
est plus et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ubi dicit quod aliquid est bonum
in se et [illegible] sit sed non [illegible] ut
[illegible] [illegible] [illegible] sed non [illegible] [illegible]
Et 3o si gratia solum coassisteret vel
[illegible] non possemus facere opus meritorium
sine nobis [illegible] [illegible] gratia [illegible]
[illegible] gratia et tamen [illegible] [illegible] di-
ligere deum super omnia sed [illegible] [illegible]
gratia [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
est contra augustinum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] gratia [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]

9a 2a

Jeremie 22 3. Vnde propterea dilecti-
one et amantia vel ad aliud deum
et omnes mentem bene et non dicit spiri-
tum per quem diffunditur caritas
in cordibus nostris et per consequens caritas fit
tas illa secundum quid quia anima natura-
lis hominis inclinat eum ad dili-
gendum se ipsum super omnia ergo ex natu-
ralibus sit gratia inclinationem et
tunc in omni actione agens dirigitur
super passum et illud idem sit agens
et patiens idem vel fortius tertio
si voluntas possit elicere actum meritorium
sine gratia ergo cum isto [illegible] sine
[illegible] alio [illegible] quia
omnia requisita ad actum merendi
gratia indicitur vnum de principalibus
[illegible] quod patet quia tunc habe-
ret potentiam [illegible] sola sufficeret ad
productionem actus boni [illegible]
dicit deus dilectione arbitrii c. 3 et 2o
de libero arbitrio c. 29 dicit augustinus
nos se ipsum formare sed [illegible]
nos si licet formam non [illegible] capere
accipere quod licet si non non licet non potest
[illegible]
[illegible] 4o quod gratia non requiritur per se
ut tunc liberum arbitrium possit facere
meritorium actum 3o non [illegible] fuit
error pelagii unde c. 2. d. 29 et
Augustinus in libro de [illegible] pela-
gianos ascribens [illegible]
adiutoria gratie dei ad diuinos
mandata facienda [illegible] libero
arbitrio [illegible] sed [illegible]
[illegible] dicens ad hoc eum
dare hominibus ut qui [illegible]
arbitrium [illegible] facilius impleretur
preceptum diligendo ut [illegible] facilius
possunt [illegible] et si difficilius
tamen [illegible] homines sine gratia

facere [illegible] diuina [illegible] quod [illegible]
non requiritur [illegible] ut sit signum diuine
acceptationis [illegible] quia si sit [illegible]
tum valet gratia in [illegible] sicut in [illegible]
et in [illegible] sicut in [illegible] tunc [illegible]
acceptaret [illegible] sicut [illegible]
2o quia si sit manet in [illegible]
ad acceptationem [illegible] ergo [illegible]
[illegible] vel omnis [illegible] non [illegible]
[illegible] actus acceptatur in [illegible] ad [illegible]
[illegible] quia tunc in [illegible] sicut [illegible]
[illegible] in alia [illegible] sicut [illegible]
[illegible] requiritur quod gratia non requiritur
ut purgatiua [illegible] vel ut iustifi-
cationis effectiua [illegible] per augustinum de [illegible]
[illegible] 131 sicut duo sunt
officia medicine vnum quo sana-
tur infirmitas et aliud quo custoditur
sanitas ita duo sunt [illegible]
vnum quo aufert cupiditatem aliud
[illegible] [illegible] virtute [illegible]
[illegible] ex gratia quia in
[illegible] iustificamur [illegible] ad [illegible]
[illegible] et in [illegible]
[illegible] [illegible] 26 sine
gratia cooperante non [illegible]
[illegible] ad [illegible] vite et [illegible]
[illegible] distinguere [illegible] gratiam operantem
et cooperantem [illegible] quod [illegible]
quod gratia est effectiua [illegible]
actionis [illegible] non super illud [illegible] ad
[illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] dicit [illegible] quod [illegible]
[illegible] aliqua [illegible] efficit [illegible]
[illegible] actionis [illegible]
[illegible] 2o quia [illegible] 4o sit
non [illegible] quod aliqua [illegible] actum meritorium
[illegible] ergo duas [illegible]
[illegible] meritorium [illegible] quod
actus [illegible] et non [illegible]

precalit non est intensior nec est opposita contradictione formalitas quamvis possit non stat in termi-
natis quo duo termini trahunt na-
ture et non possunt per naturam stare etiam
in augmentatione materia que preerat
et materia que advenit faciunt ad
invicem et tamen materia que advenit
nichil prius facit nec materia que preerat.
ita nec gratia agit ad actum meritorium
sine libero arbitrio nec econverso sine magis ¶
contra istas conclusiones simul instantie

p° primo quia si gratia sit inclinativa
et immediate voluntati ad actum gratia
inclinaret ad peccatum quod est falsum et contra
Augustinum doctorem et gratiam in fine gra-
tiarum non facit peccatum sed corrumpit multi-
tudinem peccatorum et quia patet quia pro complexionis
inter duo peccata quorum unum est maius
et reliquum minus puta quod credat quoniam
malum est odire deum quam odire pro-
ximum in casu ergo inclinaret ad odien-
dum deum quoniam patet probat quod gratia
inclinat voluntati ad actum et de-
clinat ab illicitis sed stat ipsi credat
licitum esse pro perplexo facere illud quod est
minus malum secundum communem opinionem prout
sicut apparet in dictis de 12 nevi ¶
ad illud dicitur quod nullus est in gratia
stat et perplexus inter duo peccata quia
nec est perplexus nisi in peccatum pecca-
tum secundum quodammodo remissum ¶ 2° si stet tunc

2° quis in gratia intensa erit perplexus
inter duos actus meritorios quorum facit
magis eligendum patet quia quia gratia in-
clinaret et dictaret eum quod faceret magis
eligendum quod est falsum et contra apostolum
ad Philippenses nescio nunc pro certo manifestum
declarat super quo dicit glossa hic nescio
nunc in carne fructus operis est in re quod
eligo ignoro ¶ sit dicta 2°a conclusio
nunc quia applicatione formalitatis quamvis
sit dicta in contrario non sequitur quod apparet

sunt perplexus sed primo sunt dubius et
ipse inter determinat se ad manendum in
carne propter augmentationem multorum doctrinas
gratiam in me apparet ideo ¶ 3° si gratia

3 efficiat actum meritorium ergo naturaliter remitti
non potest actus voluntatis elicitus in gratia
nisi ad non gradum quod est falsum quia
voluntas sit omnem actum dimittere non
sit liberum et penitus dimittit nisi ad ra-
tionem et quia prima patet quia sit a
ille excessus in actu voluntatis quem
gerit voluntas propter gratiam tamen remitte-
tur si voluntas remittere potest actum suum
nisi ad a fit si potest remittere nisi ad
non gradum tunc totum a fiat a gratia
ergo omnis actus meritorius fiet a gratia pro
voluntate ¶ ad illud negatur quia ad
probationem dico quod arguitur supponit unum
falsum scilicet quod sola gratia faceret aliquam
partem actus meritorii ¶ 4° si fit secundum quod

4 in gratia voluntas elicit actum intensi-
orem et intensiorem quam vellet quod est
falsum et quamvis probo quia credat par-
tem sit in vi dicta conatus voluntatis sufficit
ad producendum actum voluntatis sub a et
sed et quod gratia non sit effectiva in actu
in voluntate sicut multi doctores opi-
nantur et velit in gratia cum conatu
tamen producit actum voluntatis sub a gra-
dus tunc aut producet actum meritorium
sub a gradu et propter gratiam inten-
sius agit aut actum intensiorem et sic
non producet intensiorem quam vellet ergo
si spiritus gradus intensiorem quia a sive
possibilis sit quod gratia efficeret ibi partem
¶ ad illud quod quod sit dicendum negatur
argumentum in posse et quod in casu isto pro-
duceret a gradum tamen et negatur quia
ergo gratia nichil agit ymmo gratia
inclinabit eum ad gradum illum
conatus voluntatis ex quo non gratia

producet a gratia in tantum vel sic a gloria
sit utrumque ad salutem gratia quod prius est
inspirabit. Et quia si potest tunc gratia
posset ponere actum voluntatis in natura
ipsa non coagente patet quia quamvis ex
ipso voluntas est potentia passiva respectu
tamen gratie et gratia valet agens
quantum est ex parte sui si quantum apprehen-
sum tunc agit si igitur voluntas
non resistat gratie prius agat prius
sed in tantum tenebitur in ea actum quod est
falsum quia non est dicta prior actum
Et ad illud minor quia approbationem dico
in gratia agens naturale voluntas in
passivum voluntatem vel potest dici in
voluntas est passiva prius et activa
in productione actus meritorii ergo gratia
sed impeditur in actione sua nisi vo-
luntas agat ideo non activitas vo-
luntatis est impedimentum sufficiens
vel gratie ea in gratia non pertingit nisi
cum voluntate. Et 6o arguitur si gratia et
voluntas simul producant actum in vo-
luntate ita quod inclinet gratia naturam
ad bene agendum ergo maior gratia
magis inclinaret et per consequens tanta
posset esse gratia in intensitate voluntatem
ad bene agendum et post ad imitationem bene
agere et mereretur quod est falsum et
contra patet per philosophum in voluntas est domina
sui actus. Et potest dici secundum quod quamvis
mulier pulcherrima et amena sic
inclinet hominem ad ambulandum
et tamen nulla via vel tempore quando
propter intensitatem vel potest dici quod
gratia in voluntate augmentat actum voluntatis
meritorie potest sed potest dici ab eterno videlicet
et in tantum gratiam posset deus dare
quod illa inclinaret non tamen. Et ad 7
tamen posset angelus gratiam et remittit
tantum voluntatis in ille actus

tamen fatigatur natura magis quam liber et ita
actus voluntatis nunquam fatigatur voluntas
quia aliquid amabilitate quod videtur
inquietudines. Et potest dici vel quando
vel potest concedi quod ut in patria ante. Et
Octavo quando gratia sit agens in voluntate
quantum est ex parte sui prius agit quam
ultimum potest sunt ergo quantumcunque inclinat
voluntatem uniformiter inclinat et ita
inclinat ad dilectionem proximi sicut
ad dilectionem dei quod est falsum sicut
prima in tantum inclinat ad standum
in actu remissiori quantum ad intendendum
vel sed inclinat ad standum in actu
remissiori est impedimentum augmentationis
acquisitionis gradus maioris gratie
similiter potest in quantum est de se adeo
actus semper inclinaret nunc potest in
[illegible] sed tunc inclinabat ad peccandum
et adam [illegible] legis autem
ergo adhuc inclinat ad illud quare
inclinat ad peccatum quod est falsum quia
patet in glosa ad [illegible] romanos
vos peccantis [illegible] in [illegible]
ge non [illegible] quibus [illegible]
nunc non est peccatum [illegible] est peccatum
similiter si gratia aliqua inclinat ad
diligendum sub aliquo gradu ergo
aliqua maior inclinat ad diligendum
sub minori gradu et ita nullus fuit
gradus dilectionis ita primus quod
gratia ad minimum illo gradu inclinat
et ita qui bona valde habet et
tamen actum dei diligere minus valde
et gratiam valde [illegible] primam in-
producitur in tantum agere patet quia
quamvis sit gratia par inclinat ad di-
lectionem sub uno gradu ergo si di-
lectionem sub gradu multo intenso
producit homo ille erit per incli-
nationem gratie. Et ad 8 dicendum potest dici

q gratia non inclinat ad cognitionem scientie dir-
recta et non sequitur quod sicut scientia voluntas
habet inclinat et non propter hoc aliquis ca-
rebunt eam principaliter agere / vel potest dici
et forte melius quod nullus gradus dilec-
tionis ad ipsum inclinet gratia quod debet
ad maiorem et non ad minorem. ista propositio
vera falsum est. Contra quia sic potest sit comparatur in eo
quod aliquis habet caritatem et non habet
caritatem eius falsum, probo quia ex suppo-
sitione sit in caritate et intendat dilec-
tionem suam quantumcumque intelligat se plus deum
et proximum quantumcumque diligat se cum ... in
casu mortali et sic nunc prius primum
... in quo ponitur in mortali sit ... sit et non
potest magis diligere se quam immediate
ante hoc diligebat. Sed in immediate ante
hoc non diligebat se plusquam debebat
et dilectio sua non impediunt quin sit
in caritate ergo nunc modo diligit se plus
quam debet nec est dilectio sua impedit
quin sit in caritate nec aliud ... impe-
dimentum quod sit in corde ad oppositum di-
lectionis sue ergo adhuc est in corde
cum appetitum ... contrarium precedat
... in instanti ante hoc se diligere-
bat se plusquam modo diligit quia
in instanti ante hoc fuit sic ...
efficit aliqua parte ... dilectionis et
non potest augeri et diminui ...
dilectio ergo non est maior quam ...
ante fuit ... dicitur ... prima
... in ... in quo ... sit
in mortali culpa ... in quo ...
quia ... sit nunc ... et ...
sicut ... in instanti ante hoc non erat
in gratia et erat in gratia ... primo ...
manifeste et secundum ... quia nunc non
obstante gradu dilectionis ...
... in gratia ... in instanti ante hoc dili-
geret se magis quam non diligit ergo in
immediate post hoc erat in gratia non
obstante gradu dilectionis ...

... et non erat ad impedimentum ut sup-
ponitur. ... in instanti post hoc
diligit se magis quam nunc diligit se
... diligit se ... actiui ... voluntas
nunc ... diligit se ... cooperante
et ... nunc diligit se plus
quam fuit ... forte dicitur ... quia non
... post hoc diligit se ...
voluntate nunc diligit se ... cor-
porale et ... ergo nunc plusquam
in instanti post hoc ... comparatur ...
... in voluntas in instanti
post hoc ... plus ... quam nunc
... et in instanti post hoc voluntas
... plus ... dilectionis quam
nunc ambo ... contrarium ...
voluntas ... supposito quod ...
... dilectionis ... nunc
... voluntas nunc in aliquo gradu
... et dilectio sua est
maior quia ... gratia sed ... est
... causantur ...
... voluntas cum gratia ergo non in
instanti post hoc ... sola ...
nunc ... cum caritate ...
quia ... ulterius dico
quod gratia non inclinat eum ad diligendum
se aliquo gradu quo se diligit post
illud ... et ... ...
... gratia cum sit ... sicut ...
... in gratia inclinaret ad actum
... vel efficeret actum ...
et ita ... quam
... quia ... actiuo ...
gratia potest inclinare sed ... actus ...
... in ... quo ... ad ...
... non ... si ...
... ad illud ...
... est ... in ...
et in ... et in ...
et ... in ... potest
... non ... potest dici quod caritas

no inclinat ad actitandum id pctus dicitur
et hoc est verum et iudicium z malos
circumcirca. Quia habitus z inclinatio
proximum aliquis quo potest ut no potest
illud no magis producit. Sed caritas est quam
principium actionis meritorie, ergo magis,
quia omne tale z no tantum propter
secundum ubi dicit reperitur no car
mat. Quia posito quod aliquis habeat actum
naturalem pure caritate bonum tamen dignum
et infunderetur caritas in illo, per quem
infunditur caritas, pure caritas esset prius
no esset actus meritorius, quia nisi
in aliquo remanetur per caritatem quia
si remanetur tunc no remanet prius quod
non intenditur et ita ulterius continue
caritatis intenderetur actus et pena
sicut esset una potentia actionis in natura
ad cuius productionem no agit voluntas.
Quod est contra dictum quoddam. Ad illud prius
dicitur quod licet actus quantumque sit bonus de
genere si no fiat ex caritate non est meritorius
in quantum prius dictum quod nullus actus sit
meritorius nisi sit per deum actualiter vel ha
bitualiter. Secundo sicut nulla potentia racio
nis potest agere contrarium per se simul
vel successive sed si caritas esset effec
tiva actus meritorii esset effectiva ca
rentium successive contrariorum. Ergo ca
ritas non est effectiva actus meritorii
maior patet. Contra [illegible] quia potentia intellectiva
valet ad opposita rationalis non racionalis
sed quia nunc proprie dictus eodem
precepti fore sicut fuit in Abraham precepto
Abrahe de immolando filium suum tunc
vel caritas que prius inclinabat ad
attendendum inclinavit nunc ad salvandum.
Ad illud dicitur sicut ad 3m declaratum
pro libro in appetitu quod quando autem sit circa
efficitur res ... magis quam et
quibus ... dilectionis no

detentum ad unum sicut beatum diligere propter
necessitatem actum dilectionis dei quod
glorificatur sicut dicit vir quoniam et quibus et
quod autem ultra si ad eius in Hominibus
punctis pro sicut sicut probabat in-
sed inclinatur ex genere ad diligendum
deum propter omnia / alia quod est libri
tertium maior genera sicut essentia
supradicta neque inducit actum
autem pro gloria propter id apostoli ad Corin-
thios 13 si linguis hominum loquar no ex cari
tate propter sed ex caritate plus vel minus
proficit ex qua autem sicut quod secundum que
caritatis attenditur quantitas meriti et
premii. Secundo quod ad oppositum quia si
ita in maior caritate magis meretur
homo quia in minori tunc ex minori ex
parte sicut maxime propter deum et per primus
defectu magis meretur quia detur circa
gratiam in minori caritate quod est planum
contra ipsum quo potest quod aliquis
prima quod omnes actus incipiens ex ca
ritate maiori vel minori et meritorius
augmenti gratie et glorie, secundo omnes actus
procedens a gratia baptismali et ... tales
augmenti glorie sed omnis actus procedens
a gratia pure maiori pure minori procedit
a gratia baptismali vel maiori gratiis maioris
fit, patet quod maior gratia gratia
no quantitatis ... gratia baptismalis sed a con
sequenti quod ad duos potest causa quod
ad prima sicut quia si no tunc detur
in gratia baptismali pure actuali meritorio
sit pervenitur tunc detecte in gratia
baptismali et tunc actus meritorius est quia
dum actus incipit in caritate et
ex caritate elicitur licet aliis ...
sicut requisitus adiungit quod actus
sit meritorius glorie et in quo in quo in-
cipit actus elicitur meritorius
glorie in actu ... augmentum glorie

Dicta duo dicuntur sunt quod addat quod actus
sit meritorius non sequitur quod sit in caritate circa
[illegible] quod erat intensum [illegible] et per-
re actus ita remissus quod [illegible] non mere-
batur illum quamvis alia contraveniunt
[illegible] quod non [illegible] remissionem
est non meritorius [illegible] alia [illegible]
quia si sit [illegible] quod fuit duo actus
in sola gratia baptismali et elicitat unus ex
sola gratia actum intensum dilectionis
dei et alius elicitat actum eiusdem speciei
quo ad [illegible] et quo ad [illegible]
tas in actu excepta remissione quo-
modo stat unum [illegible] sit actus
[illegible] non est remissior in infinitum remissior
alio actu [illegible] finite [illegible]
sunt actus equales [illegible] quod actus [illegible] remissus
sit finite [illegible] et unus [illegible]
actus [illegible] sit in [illegible] igitur
[illegible] patet [illegible]
[illegible]tudinis et remissionis [illegible]
[illegible] in [illegible] eiusdem speciei
igitur [illegible] solam remissionem
non est actus non meritorius [illegible]
ista [illegible] quia si [illegible] dilectionis
ex sola gratia baptismali procedens [illegible]
[illegible] sit quod sit meritorius illius
gratie et remissior actus eiusdem speciei
nullus [illegible] gradus gratie [illegible]
in actibus eiusdem speciei [illegible]
est in infinitum [illegible]
[illegible] gratia et alius non [illegible]
[illegible] actus ex gratia procedens non
sit meritorius [illegible] sit meritorius [illegible]
[illegible] actu extra gratiam
quia [illegible] gradus remissionis
ex gratia baptismali procedens non [illegible]
gratie [illegible] vel non est meritorius vel si est
meritorius [illegible] est meritorius [illegible]
[illegible] et tamen [illegible] sit meritorius

actus [illegible] extra gratiam [illegible]
[illegible] quia [illegible]
quia si [illegible] adultus [illegible]
actum dilectionis dei remisse [illegible]
[illegible] non meretur [illegible]
plus [illegible] quia si [illegible] in sola gratia
baptismali [illegible] tanto [illegible]
[illegible] impleuit
preceptum actualis dilectionis dei
igitur [illegible]
[illegible] quia [illegible]
[illegible]
igitur [illegible] ita re-
missum non [illegible]
precepti nisi [illegible]
[illegible] deficit igitur preceptum
impleuit et [illegible] et ita
non valet [illegible]
[illegible] principalis
[illegible] quod [illegible] actus [illegible]
[illegible] gratia baptismali [illegible]
augmentum gratie quia [illegible] actus
procedens [illegible] baptismali [illegible]
[illegible] gratie [illegible]
[illegible] actus procedens [illegible] gratia
quia gratia baptismali [illegible] augmentum
gratie [illegible] quod [illegible]
actus [illegible] et
ita [illegible] procedit [illegible] plus
[illegible] si [illegible] non
[illegible] actuali [illegible]
et gratia baptismali plus in infinitum
[illegible] in sola
gratia baptismali [illegible]
quia [illegible] in [illegible]
[illegible] gradu gratie [illegible]
actualibus qui gradus [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] ista [illegible]
plus [illegible] in duplo plus

premiat primo in secundo plus merentem in secundo
plus premiat et in secundo minus merente in primo
minus premiat. Contra ista patet quia quia deus
unicuique reddit iuxta opera sua sicut
sicut si petrus in duplo minus meruisset
in secundo minus premiaretur et si in tertio etc.
Et quibus dicendus in sola gratia baptismali
minus premiabitur quam petrus premiatur
pro aliqua illarum. Item dicitur quod in secundo
plus de gloria debetur actuali merito secundo
quam actuali merito primo secundo. Et patet illa con-
sequentia gloria ut premium et unum aliud pre-
mium additum utrobique equale sicut premium
debitum gratie baptismalis. Contra quia nulli parvulo
quis meruit commodo plus est consenti-
maior quam culpa qua meruit commodo
alieno et nichil in infinitum premiendus
sit meritum proprium quod nichil demeruit quam
meritum alienum et parvus nichil in infinito
premiendus quia illud non acquirit premio
alieno sed talis est gratia baptismalis que ac-
quiritur premio alieno. Contra ista difficultas
de proportione prima quod non semper in secundo plus
merenti debetur secundum premium simpliciter
quia si parvulus duplo plus meruit quam
primo tamen tota gratia sua non est secunda
ad totam gratiam plenius contra istam
propter actum peccati prius in secundo maior
debetur pena in secundo maior simpliciter quam
merenti in secundo minus merito debetur in secundo
minus meritum quia patet per hoc quod deus premiat
ultra condignum et punit citra condignum
sicut patet quia petrus in secundo minus
punit pena simpliciter in secundo ut patet
de ut 24 et apocalipsis quantum glori-
ficavit se etc. Contra ad illud nego quod
et causa est quia peccatum nulla potest in-
fligi pena nisi propter peccatum merenti aliquam partem
non gloriam et non premio sed gratia con-
gruus gratie baptismalis. Contra secundo quod aliquid
premium debetur gratie baptismalis pro actuali

merito illius cui debetur sicut patet in parvulis
baptizatis et actuali debito gratie baptismalis in-
cipit ... premium debitum merito actuali.
Contra tertio quod meritum actuale sicut est ita ma-
gnum quod non debebitur sibi premium nec
tanta gloria quanta debetur gratie baptismali
patet quia a merito actuali non debetur consenti-
maius premium quam gratie baptismali sed a meri-
to actuali sicut est aliud in quantum par-
tone minus meritum actuale primo. Contra quarto si peccatum
debebitur secundum premium propter adimplere gratie
baptismalis sed quomodo merito gratie baptismalis et computus
patet ad argumentum. Contra secundo quod omnis actus malus
per deus actualiter sine mala qualitate
sed actu meritoria augmentat gratiam dei patet
sed per actum augmenti gratie debetur premium
augmenti glorie ut patet prima questio in
augmento gratie. Contra quod si sic tunc quilibet
actus meritorius quantumcumque remissus mereretur
gratiam et tunc sicut ista questio contra intentionem
actus quantumcumque remissi nisi multiplica-
tione diversorum actuum quantumcumque remissorum
sicut intendit gratia ad summum nisi si non sit
dare premium ad quantumcumque gradum equalem
et sic arguitur quod sequitur ultra quod actus
quilibet quantumcumque remissus subito intenderet
actum quantumcumque intenderet sed premium
computatur patet quia quia ille actus
est continualiter actus in subsequentis
illius actionis intensioris gradum et re-
missionis et sic est continualiter ... magis
et minus gradus ... ab agente
non sicut maiorem et maiorem gradum
induceret. Item tunc ille actus sic ageret ...
... ageret pro ultimo parte sine et nulla
est resistentia passi ad gradum unum
nisi alium ageret sed induceret remissionem
gradum prius tunc induceret intensionem
et non plus unum quam aliud et per consequens
subito. Contra ad illud dico quod ita quod actus non
ageret subito aliquem gradum quem

agere sufficit. Et quia solum non est aliud
dispositivum ad gradum intensiorem sicut
ad gradum remissiorem et ideo subito
sicut disponitur ita subito agit inten-
dendo non propter contrarietatem [illegible] sed propter
proportionem dispositionum solum. Quod autem
sit actio et actio intensior patet quia
dispositiones tamen agitur sicut actio dis-
positionis maioris et intensioris admittentis
gradum et solum et in instanti proportionem intensam
ab agente continue sicut inducit gradum
non plus inducere maiorem dispositionem
quam minorem vel econverso et per hoc non potest
gradum remissiorem quam intensiorem
et reddit causam primam. ¶ Secundo dicitur quod
est dispositionem requisitam ad dis-
positionem contra tunc [illegible] infinit-
is talibus dispositionibus duobus quorum
una proportionat aliud et sic infinite
dispositiones proportionem non contingit
gradus intensiores quam praedicti et sic
gradum minimum proportionant omnes gradus
remissiores qui sunt infiniti [illegible]
dispositiones ad eius inductionem et
ideo actio subito inducit ad primum gradum
remissiorem. De intensio dicendum quod
intensiorem non obstat in solum sit
in instanti proportionem contingit gradus
quem ab agente quod subito inducat.
¶ Contra quia si daret quantam propor-
tionem [illegible] per [illegible] [illegible] subi-
to ad aliquem gradum non per ad-
ditionem gradum quam maiorem gradum quam
[illegible] ad [illegible] quam remissio-
nem [illegible] [illegible] solum [illegible] tamen
[illegible] [illegible] [illegible] aliqua quam
[illegible] [illegible] tamen [illegible] gradu
remissiorem quam intensiorem sit quam
quia fit in augmento [illegible] actio in-
tensior et remissior [illegible] [illegible]

[illegible] evidentia sicut inducit [illegible]
in [illegible] [illegible] inducit [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] illam [illegible] [illegible] [illegible]
tamen [illegible] [illegible] gradu remissior
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] forma et approximatur
[illegible] [illegible] [illegible] ad agendum [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] gradum talitas.
Inducitur quia in caliditate sunt
gradus intensiores et remissiores
[illegible] naturaliter proportionant [illegible]
[illegible] igitur subito et non subito
[illegible] ibi caliditas quae est [illegible]
[illegible] tale [illegible] aliquid [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in aliquo tempore et aliquid in [illegible]
[illegible] et aliquid in [illegible] et sic in infinitum
igitur illud in quo nulla est [illegible]
subito. ¶ Propter difficultatem [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] aliquid agens [illegible] tamen
influentia dei generali sicut incipere ali-
quam actionem [illegible] [illegible] non agit et
[illegible] agit igitur incipit vel inci-
piet agere [illegible] in [illegible] in quo incipit vel
incipiet sicut vel sufficeret incipere [illegible]
actionem et [illegible] [illegible] ad incipiendum
[illegible] sit dispositum intrinsece vel extrinsece
[illegible] tamen influentia dei generali sufficeret in
alia dispositione [illegible] ad incipiendo
¶ [illegible] agens [illegible] [illegible] dispositum
in aliquo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dispositio
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
ad aliquam actionem [illegible] [illegible] influ-
entia dei generali patet quia vel [illegible]
actio est acquisita vel est deperditiva [illegible]
est acquisitiva vel [illegible] vel [illegible] [illegible]
[illegible] tamen ille sit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] quam ad finem si [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] si non sit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] aliquid agens [illegible] [illegible] sic dis-
positum in aliquo [illegible] in [illegible] influentia
dei generali et aliis [illegible] [illegible]

tunc ipsum sufficit omnis dispositio inducta p-
mas producat aliqua effectio ad sic produc-
to patet quia non oportet attendere penes quas
agentes attenditur sed agentis et compositione
nomine ad formam, et quod ad quantitatem actus
quantitatis remissio inducti gradum et virtus
aliam quam primo actus quantitatis remissione
productus per intensionem gradus adaptationem
quia autem ille actus est eventualiter actus
in productio principalis illius actus in
tempore gradus et remissio eius res-
pectu quem recipit actus talis est eventualiter actus
gradus in tempore et remissio eius non
tamen quod agit actus … formam quam ex actu
receptum valet unum sunt aliud et
ita quod neque ordo quam quod inest gradus
intensionis et remissionis ut non patet
sic inducta gradus intensior valet impos-
sibile induceretur remissionem. Et ad primum
formam adequatam ipsi in istius per aliquam
agentem quantitatis … possibile … gradus
omnia quae dicuntur in ista ratione valet et
sufficientem actiuitatem dei. Et ad 4um dico
prout … quod si erit possibile minime et …
formam quod in agens valde sufficiat
… posset ad agendum in ea et … summe
summum valet induceret in materia tali
… aliqua … summum … alium
Et 2o autem contra 9um quia si quilibet
actus producens agentem est augmenta-
tionis … quod ad actus non producens
agentem per remittit gradum quousque formam
… ponatur in a sit ultimum instans
… b … et quod in primo instanti b
… et plus sunt equaliter gradus
… et ab illo instanti fiat … continue minus
gradus … b … uniformiter sic
in a instanti … uniformi …
… gradus … in
nullo instanti … b … sunt …
gradus … sunt minus gradus …
… in a instanti erit plus
magis gradus … in … sunt …

fuit ante a. Si dicatur quod per quod erit plus
in instanti a erit in infinitum gradus … quam
… fuit in … ante a vel solum
finite. Si primum, quod plus in a quam infinite
gradus cum … parte … pro par-
tibus. Si solum finite sit gradus … et in
decuplo sit gradus … aliquid est
… quod plus fuit in decuplo gra-
… parte et aliquid erit … et in
medio illius … erit plus plus quam
in decuplo gradus parte et … in
… in … ante a instanti … quod
plus manebit continue … gradus
et … sit continue minus gradus … plus
quam … plus erit in a … in decuplo gra-
… dico quod … erit in …
… a et … quecumque alia
… datur. Et quod in aliquo instanti ante a
erit plus in decuplo gradus … quia
… erit in illo patet quia omnium proportio-
num imaginabilium … plus … ad
… in … equalitatis et ultra
… desinit … gradum.
Et 3o in aliquo instanti ante a plus erit
2o gradus parte et in aliquo instanti an-
te a plus erit in 3o gradus parte et sic
de quacumque proportione imaginabili in infi-
nitum … proportione quam plus in a erit gra-
dus … quam … fuit in … ante
a … erit maior quantitas proportio propor-
tioni … plus in a erit in infinitum gra-
dus … quam … erit in … aliqua
… quia … proportio maior
quam 2a et 3a et sic in infinitum
et infinita proportio. Si dicitur quod plus
non erit … in a quam … erit
in … ante a … contra b erit
… gradus … plus in a erit …
… et … in aliquo instanti b … et
minus gradus … quam erit plus a
et in quolibet instanti … illud instans datum
et a erit … minus gradus quam in a
instanti … quam … plus
in a erit gradus … quam …

erit in motu ante a. Et 2º sequitur plato in a
erit in 2º gradior dico quam fuit imme-
diate ante a et plurimum in 2º et
sic in infinitum igitur plato in infinitum
erit gradior in ipso a quam fuit sor in motu
ante a et assumpta probatio sit quod ante
proportionem imaginabilium contingit invenire
in b.a. equalitatis igitur [illegible] ut [illegible]
in equalibus ipso quo sor desinit et gradus
et quantumque illarum proportionum [illegible] a
equalitates et ultimum ipso erit proportio si
plato erit gradior in a quam sor fuit
in motu ante a maior 1ª patet [illegible]
[illegible] ad ipsum [illegible] videt
[illegible] q 2ª et dicit quod in omni proportione
plato erit in infinitum gradior in a quam
sor erit gradus in motu ante a quia
plus [illegible] in 2º [illegible] et similiter [illegible]
quod sor in infinitum erit magis gradus
in motu ante a quam plato in a et ad
[illegible] in [illegible] negat illud quod 1ª
plato in infinitum erit gradus in a et
ad illam negandum [illegible] proponit [illegible]
dicit quod debet intelligi quod [illegible] sit
inter [illegible] aliquarum formarum
sicut [illegible] in proportione [illegible] dubia ista
solutio non placet [illegible] proponendo [illegible]
[illegible] concedunt quod ille [illegible] quod
[illegible] tamen [illegible] proportionate [illegible]
et distributive [illegible] sit plato in infinitum
gradior in a quam sor erit in motu
ante a igitur plurimum in 2º [illegible] plato
[illegible] illius [illegible] [illegible]
[illegible] quia si plato [illegible] in 2º plato
gradior in a ipso quam sor erit [illegible]
ante a 1ª sor in equali ipso [illegible]
plurimum in [illegible] magis gradus quam
plato in a sit gradus [illegible] plus [illegible]
in proportionate [illegible] non erunt equales in
[illegible] pro [illegible] parte [illegible] plato [illegible]
quam [illegible] si plato erit plurimum in 2º
gradus in a quam sor erit in motu ante
a 1ª plato erit plurimum in 2º [illegible]

quam sor erit in motu ante a [illegible]
[illegible] ipso quod erit in motu a [illegible] plurimum
sor erit in aliquo tempore [illegible] in quacumque
parte eius in motu ante a et [illegible]
[illegible] a [illegible] tamen sequitur quod plurimum
sor erit in [illegible] et illa gradus
et sic de singulis in motu ante a et
[illegible] plurimum sor erit gradus ante
a et [illegible] videtur [illegible]
[illegible] in [illegible] dei [illegible]
[illegible] non [illegible] si non [illegible]
[illegible] talis [illegible] quod sit
[illegible] sit [illegible] ipso [illegible] dico quod
plato erit magis gradus in a quam sor
ante et sor erit in infinitum [illegible]
gradus ante a quam plato in a [illegible]
[illegible] finite [illegible] nec infinite erit
plato magis gradus in a quam sor in motu
ante a vel quam erit ante a [illegible]
[illegible] sor [illegible] [illegible] ad
a [illegible] sor erit magis [illegible]
[illegible] in a quam erit ante a et tamen
nec finite nec infinite [illegible]
[illegible] quia sit in 2º [illegible] magis
in 2º erit sor gradus in motu ante
a 1ª non in 2º [illegible] erit sor magis
gradus in a quam in motu erit ante
a et similiter arguitur de quacumque
alia proportione [illegible] magis [illegible]
[illegible] maius quam aliud [illegible]
[illegible] et tamen nec finite nec
infinite [illegible] 3º sequitur
sor et plato in equali [illegible] et [illegible]
quam [illegible] nec [illegible]
[illegible] et [illegible] vel in motu
[illegible] plato equalem [illegible]
tamen sor vel non [illegible] si sit [illegible]
sor et plato in motu [illegible] a [illegible]
equalis [illegible] 2º si sor in
motu [illegible] a [illegible] gradum
quam [illegible] plato in motu [illegible]
in sor in motu [illegible] a [illegible]
gradum [illegible] plato sor

in medio p^o a qua patet quia p[ro]pter
hoc quod p^o a habebunt gradus equa
les Et si sit contra quia in a pars que
habet maiorem gradum quam habebit in medio
p^o a et aliqua pars habebit maiorem
gradum quam habebit prius in medio p^o a sed
sine medio p^o a post in medio p^o a ha
bet pars maiorem gradum quam habebit
prius in medio p^o a. Ad istud dicitur conce
dendo quod in medio p^o a habebit pars ma
iorem gradum quam habebit prius in medio
p^o a quia nunc continue habebitur quod ad
finem illius habebit pars maiorem gradum
quam in medio p^o habebat habebit prius Et non
placet nec ista solutio nec aliqua sed
pars in medio p^o a habebit maiorem gradum
quam habebit prius in medio p^o a tunc a
quia prius in quod in medio quia nunc quod in
mediato et equaliter primo eius et
postquam maiorem quam in hac et in illo
et sic dupliciter tempore in mediato p^o a
quod sequitur quia nunquam habebit pars gradum
propter quam patet apud peritos accessum
ad gradum qui est in aliquo tempore in
mediato habuit quod et in qualibet parte illius
temporis in presenti quia nulla est tunc in place
Et aliter dico ad argumentum et concedo quod
pars in medio p^o a non habebit maiorem
gradum nisi maiorem quam habebit prius in
medio p^o a. Et quod arguitur quod sit quia
pars in a etc concedo et tunc patet propositio
Et secundo arguitur pars partem aliquam intensiorem
maiorem gradum usque ad tempus mediante
sic quod sit a vel c pars habebit ad a
tantum gradum sicut unquam habebit
vel non si non contra sit c totum
tempus per quod pars remittet et arguitur pars
habebit gradum per totum c tempus et nunquam
habebit maiorem quam in c tempore igitur
pars habebit tantum gradum in c sicut
nunquam habebit aliquis patet consequentia quia
per se ut videtur Et 2° pars habet
tantum gradum sicut poterit nunquam
habebit et illum non habebit in

ad a vel c dicitur a habebit tantum gradum sicut
nunquam habebit Si dicitur alia pars quod sit contra
pars habebit tantum gradum ad a sicut unquam
habebit ergo in aliquo quod ad c habebit
pars tantum gradum etc quia patet per plures
gradus primo quia sit illud quod b sit medium
b quod et a et tempus medium inter propriam
medietatem pars habebit maiorem gradum
quam in b et quod quia in medietate
principali ipsius b igitur pars non habebit
tantum gradum in b sicut unquam habebit
Et 3° sicut patet contrarium in qualibet quod ad
finem c pars habebit maiorem gradum quam
incipiet habebit in fine c temporis ergo in c
tempore pars non habebit tantum gradum sicut
unquam habebit Et dicitur concedo quod pars
nunquam habebit tantum gradum ad a sicut
nunquam habebit et similiter pars in c
tempore habebit tantum gradum etc Et hec solutio
licet sit bona et tolerata non tamen
non placet quia tunc corpus continuum generaret
quod continuasset pars in a si incepisset regione
que nunc habet et arguitur inter illos generatur
includitur aliqua gratia quia maior non
includitur in illam habuit pars prius habuit
tantum quod maiorem illa non continuavit
habebit minorem patet quia inter quelibet duo
puncta includitur in aliqua linea quia
maior non includitur nisi etc Et 2° corpus
totum motum augmentationis inter gradus
gradus pars in a quod primo totum et arguitur
pars movebatur ipso motu ut non
lumen et prius acquirebat aliquem
gradum per tendens illi toti motui
igitur aliquid tempus pars acquisivit
et habuit gradus Et 3° tendit ad de
aliquo puncto magnum altitudinis et
in tendendo maculatur sic continue
vel maximum tempus per quod tunc in motu
et maiorem per quod pars movetur
non per aliquam non ista quod sequitur equaliter
autem aliquod quod acquisivit medii

desperato vel deformia [illegible] acquiritur
in instanti illo quo abdicabitur ad primum medio
[illegible] gradum Sortes sicut gradum [illegible]
est scilicet in aliquo instanti et tamen quia in nullo
instanti ante a fuit in quolibet tempore in medio a / erit
[illegible] istam gradum Sortes sicut in aliis tempore

4 arg

tanta gradum et in nullo instanti illius erit
sicut illam quam [illegible] vel g° illa [illegible]
quia in aliquo tempore pertransiit Sortes ad
spatium totum et in nullo instanti illius temporis
pertransiit totum spatium cum nullum placitum
alia mea sit tamen probabilius [illegible] quod
[illegible] principaliter ponatur quod Sortes et
Plato pariter incipiant intendere gradus
suos usque ad a instans [illegible] in quo sit
utroque perfecte [illegible] corrupto quo posito
[illegible] utroque Sortes sicut maiorem
gradum quam sicut Plato ante a vel non
sit sic contra quia nunc in a nunc ante
a nunc post a igitur [illegible] non
in a nunc post a patet consequentia [illegible]
ante a patet quia si sit scilicet in aliquo instanti ante
a contra [illegible] illud instans c sit in c sic
[illegible] gradus et post c sic
Plato maiorem gradum quam sicut Sortes in
c scilicet in c non sicut Sortes maiorem
gradum quam sicut Plato ante a [illegible]
quia [illegible] tempus ante a erunt [illegible]
Sortes et Plato [illegible] igitur
in nullo instanti ante a sicut Sortes maiorem
gradum quam sicut Plato ante a [illegible]
dicatur quod non contra in quolibet instanti ante
a [illegible] erunt [illegible] et in nullo
instanti ante a sicut Plato gradum ita [illegible]
[illegible] Sortes sicut [illegible] ante a igitur
[illegible] gradum sicut Sortes quam Plato ad
a maior patet quia [illegible] gradum [illegible]
quam sicut Plato ante a [illegible] aliquem
gradum [illegible] quam sicut Sortes ad a
[illegible] quia in quolibet instanti sicut Plato minorem
gradum quam sicut Sortes ante a igitur
maiorem gradum sicut Sortes [illegible] sicut

Plato ante a contra patet per [illegible] [illegible]
quia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
instanti dabitur post illud ad a sicut Sortes
maiorem gradum quam sicut Plato in instanti
quia [illegible] in instanti [illegible] [illegible]
contra [illegible] ad a instans quod ad illud [illegible]
in illo tamen Sortes non sicut maiorem gradum
quam Plato [illegible] et ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quod [illegible] principaliter [illegible] ponatur quod Sortes
et Plato in primo instanti a temporis sicut [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] a [illegible]
[illegible] gradus [illegible] et [illegible] in ultimo
instanti a temporis [illegible] sit b sit Plato corruptus
et [illegible] [illegible] [illegible] ultimus b [illegible]
Sortes [illegible] gradum [illegible] et sit a
tempus [illegible] et Plato quia
[illegible] [illegible] [illegible] Sortes sicut tantum
gradum ita [illegible] [illegible] [illegible] sicut
Plato ante b vel non sit [illegible] quia per
totum tempus a [illegible] Sortes et Plato
erunt [illegible] [illegible] scilicet gradus Sortes
erit [illegible] [illegible] [illegible] gradus Plato
ante b quam scilicet quia [illegible] Sortes [illegible]
quam erit gradus Plato ante b et
gradus Sortes erit maior quam erit gradus
Plato ad b scilicet in aliquo instanti erit [illegible]
Sortes ita [illegible] [illegible] gradus Plato
ante b [illegible] patet [illegible] quam probatur
quia [illegible] totum tempus [illegible] gradus
Sortes [illegible] quam erit gradus Plato
ante b et totum tempus [illegible] erit
maior et sit c [illegible] tempus et
d [illegible] c et d [illegible] ad aliquod
instanti [illegible] sit illud [illegible] in [illegible]
instanti vel sicut Sortes gradum maiorem
quam erit gradus Plato ante b et
sit igitur [illegible] latitudo
sicut Sortes maiorem gradum in [illegible]
quam erit gradus Plato ad b et [illegible]
[illegible] latitudo sit [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] tempus
in qua illa latitudo acquiretur

an q, quod sicut fuit maiorem graciam
quam est gracia plenius ante b et si sic
g̃ tunc non fuit tantum tempus quod fuit sic-
ut maiorem graciam quam est gracia ple-
nius ante b et si sic g̃ per aliquod tem-
pus deinceps et per quod tunc illa non plenius
acquiritur. Sed contra in primo instanti sicut fuit
minorem graciam quam est gracia plenius an-
te b si sic g̃ b non est adequatum tempus
per quod fuit sicut minorem graciam quam
est gracia plenius ante b et utrumque est
contra positum. Si autem dicatur quod
tantam quam in nullo instanti a temporis sicut
fuit graciam eque intensam precise sicut
est gracia plenius ante b nunc per b nec
in b et per b. Sed sicut fuit maiorem
graciam quam est gracia plenius ante b
quam in b et per b sicut fuit maiorem
graciam quam continet sicut ante b igitur
et maiorem quam plenius gracia fuit
ante b patet quia quam per ante b fuit
gracie sanctus et plenius repulsus quam
ad illud ut dicitur in illo tamen fuit non
sicut graciam eque intensam precise sic
erit gracia plenius et tunc sequitur conse-
quens quia nunquam erit intensissimus gradus
gracie plenius per b predicta in aliquem
potest dici sicut in ista tempore plenius sicut ita
intensissimum gradum gracie fuit et in
dato instanti sicut accidentaliter in fuit non-
sicut graciam ita intensam precise sicut
gracia plenius ante b. Respondetur ut sicut sic quod
sumebat cum per mutationem accidit in fuit
in fuit tanta graciam sicut quantam
sicut plenius ante b quod habet tamen asserit
ad finem quod arguitur in non in aliquo instanti a
temporis accidit dicto tamen in a primo
et in b quod sicut fuit tanta graciam
quanta sicut plenius ante a et potest
responderi ut ad multas formas sicut
contra quam graciam quam de quo a
actu precedens [illegible] minus
gracie [illegible] augmenti gracie arguitur

quantitatur decedens cum actuali merito
et in gracia plus in infinitum premiatur
quam decedens in sola gracia baptismali quod
est falsum et quod patet quia beatus Petrus
in tercio premiatur pro gradu gracie pro meritis
actualibus. Si sic a sit Petrus in 2o minus
meruisset minus premiaretur in 2o et si in
3o minus in 3o et sic in infinitum. Quia
quam in 2o plus peccato in 2o plus
punit et in 2o minus peccante in 2o minus
punit igitur et 2o plus merenti in 2o plus
premiat et in 2o minus merenti in duplo
premiat. Sed patet quod qui deus reddit
unicuique iuxta opera sua premit sic si Pe-
trus in duplo minus meruisset et in 3o
minus et sic ultra sed quis in sola gracia
baptismali decedens minus premiatur quam
Petrus per aliquo istorum igitur sic in infinitum
minus premiabitur quam premiatur Petrus.
Si dicatur quod 2o plus decepta debetur
actuali merito duplo quam actuali
puero sed per illa dona gracie ut premium
est unum aliquod premium additum utrumque
essenciale sed premium gracie baptismalis quod
quia culpa quam quis meruit absoluto
accidentali sed in infinitum maior quam culpa
quam quis meruerit absoluto alicui
et merito in infinitum premienda. Econtra
merito plus merito [illegible] in infinitum
quam merito alicuius quod merito premiabitur
quam illud non accipit premium alicui
quod propter difficultatem dicta [illegible]
quam est non quod in 2o plus merenti dat
duplum premium principaliter patet quia fuit
duplo plus meretur quam plenius et
tanta gracia sancti non [illegible] premium
in sic duplex ad tantam graciam plenius
gracia est aliquod premium debitum ad
actuali merito illius cui debetur
contingit est premium debitum puerulo
in sola gracia baptismali et actuali premio
debitus gracie baptismalis incipit absolute
premium debitum merito actuali

Tertio minimum actuale sit ita [illegible] diminutum
[illegible] quod plus [illegible] debetur in puniendo nec
tanta gloria quanta debetur gratie gratie
baptismi patet quia minimo actuali in
infinitum magis quam gratie baptismi [illegible] minimo
sit et aliud in quantumcumque parvitate minus
minimum quod patet si pena debetur tale minimum
puniendo per adequationem gratie baptismalis punito
in infernalibus minus non debetur puniendo gratie
baptismalis sed condigne meritis gratie baptismalis
et sic [illegible] quia patet adventum quod igitur ad
[illegible] quia culpa quam quis meruit
[illegible] sic punitur puniendo minus minimo
debitum est maius quam puniendo debito
gratie baptismi contra tertium [illegible] quod consequentia
quia non minus sed magis valet [illegible] actu-
ali minimo quam alicui minimo [illegible]
[illegible] ubi dicit [illegible] valet
fides parvulis [illegible] adulto quod quid
[illegible] quia peccanti peccato [illegible]
debetur pena [illegible] simpliciter
et [illegible] minimo debet-
[illegible] minus puniendo quam patet [illegible]
Deus punit ultra condignum et punit
citra condignum et aliter sic quia peccatum
[illegible] minus punitur pena simpliciter
[illegible] potest [illegible]
secundum quantitatem delicti erit et plagarum
[illegible] et [illegible] quantum glorificavit
se in deliciis [illegible] tertio quia minimo ac-
tuali debetur secundum istum in infinitum maior
puniendo quam gratie baptismi sit [illegible]
actuali minimo pro quantitate remissa
comparantur adultis prima gratia puta
baptismi et non maiorem gratie gratiam
adultis minimo alicui quam gratiam bap-
tismale debito minimo [illegible] et tamen minus
valet adulto minimo actuale [illegible] quam
parvulo minimo actuale peccati vel alicui
[illegible] sic in [illegible] non minus valet
adulto minimo actuale [illegible] quam parvulo
alicui alicui minimo sed parvulo minimo
alicui valet [illegible] baptismi igitur

[illegible] minus valet [illegible] gratiam
igitur si aliquis adultus [illegible] in
[illegible] minimo [illegible] gradu minus
[illegible] gradus gratie in infinitum [illegible]
[illegible] gratiam baptismi [illegible] quod quia [illegible]
gradum minimi [illegible] tantum gratiam
quanta [illegible] baptismalis et [illegible] gradum
et non gradus actualis minimi sit [illegible]
gradus actualis minimi quorumcumque
tantum gloriam meretur quanta debetur
gratie baptismi igitur actuali minimo in in-
finitum plus debetur [illegible] quam gratie
baptismi [illegible] adulti [illegible] actu[illegible]
in adulto quam [illegible] gratie [illegible]
peccato mortali et in infinitum magis de-
[illegible] quam [illegible] actualis
in parvulo et in infinitum magis [illegible]
quia una [illegible] et actualis
et alia [illegible] originale [illegible]
[illegible] peccato mortali et in infinitum
magis digna penis quam iniustitia [illegible]
[illegible] culpe originali quam patet [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et aliqua [illegible] quam [illegible]
[illegible] sed iniustitia [illegible] culpe
originalis et iniustitia quam [illegible]
[illegible] baptismi et iniustitia [illegible] peccato
mortali [illegible] minimo actuale igitur [illegible]
minimo actuale et infinitum maius [illegible]
quam iniustitia illa baptismalis igitur in in-
finitum magis digna penis et [illegible]
adultis [illegible] actuali minima [illegible]
[illegible] in infinitum [illegible] quam [illegible]
gratie baptismi quod ad primum [illegible]
illud [illegible] culpa quam [illegible] meruit
[illegible] quia nulla culpa
[illegible] ut alias [illegible] in-
infinitum [illegible] aliud quod [illegible]
[illegible] quod [illegible] minimo [illegible]
[illegible] gratiam baptismi [illegible]
[illegible] sed [illegible] peccanti [illegible]
mortali [illegible] et [illegible]
peccanti nulla pena [illegible]

[illegible]

... per peccatum secundum meriti aliqua portio glorie
conceditur et non punitio. Gloria vero debetur gratie
baptismali et non totum premium meritum non
sit propter operationem meritoriam [illegible] de primis de [illegible]
[illegible] quod incipit continuatio [illegible]
gratie baptismalis operatio ut [illegible]
[illegible] iuxta operationem meritoriam [illegible]
[illegible] premio actuali [illegible] et [illegible]
[illegible] actuali merito [illegible]
adultus [illegible] dico quod licet adultus
decedens cum merito actuali [illegible]
[illegible] remissio [illegible] maius
premium [illegible] in sola gratia bap-
tismali non tamen premio [illegible]
[illegible] glorie [illegible] debitum ultra gratiam
baptismi [illegible] de iustitia
actuali et originali [illegible] omnis ac-
tus precedens [illegible] gratia [illegible]
meritorius quia precedens [illegible]
istam [illegible] gratia [illegible]
[illegible] dicit [illegible] de [illegible]
gratiam actus [illegible] remissionem [illegible]
meritorie [illegible] et tunc [illegible]
ta [illegible] ut dicit quod [illegible] non in
tendit [illegible] dicit [illegible] istam
opinionem quod [illegible] gratiam
[illegible] secundum [illegible]
[illegible] quia [illegible] actus [illegible]
[illegible] sufficit [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] aut [illegible] actu [illegible]
aut non si [illegible] aut [illegible] quod si non
habebit actum et [illegible]
[illegible] aut [illegible] si non ha-
bebit actum [illegible] si maius et non [illegible]
[illegible] quia plus [illegible]
et modo [illegible] plus [illegible]
[illegible] istum debetur [illegible]
[illegible] et [illegible] aliqua [illegible]
si non [illegible] actus illud
et [illegible] clarius [illegible]
[illegible] maximus [illegible]

[illegible] habebit [illegible] cum [illegible]
caritate et in caritate perfectior [illegible]
[illegible] sicut et [illegible]
[illegible] et [illegible] in [illegible]
summa [illegible] sicut in multis [illegible]
[illegible] in caritate quod non [illegible]
[illegible] quod non [illegible] plus [illegible]
[illegible] quia si [illegible] actus [illegible]
in [illegible] caritate [illegible]
aliquando [illegible] et non [illegible]
[illegible] quia [illegible]
igitur [illegible] alicuius [illegible]
premium [illegible] quia [illegible]
actus qui [illegible] meritorius [illegible]
[illegible] quod precedit [illegible]
[illegible] non [illegible]
ubi quod deus acceptavit [illegible] actus [illegible]
[illegible] caritate quia [illegible]
[illegible] et [illegible] in [illegible]
[illegible] actus [illegible] in [illegible] et [illegible]
gratia [illegible] meritorie [illegible]
quia [illegible] gratia et [illegible]
[illegible] qui [illegible] dei et in
[illegible] gratia deus [illegible] acceptavit actus
eius [illegible] peccatis mortalibus [illegible]
[illegible] remissione plus [illegible] quasi
non [illegible] quia [illegible]
[illegible] debetur [illegible]
obligaretur quia [illegible]
[illegible] igitur [illegible]
merito debetur premium [illegible]
in celo [illegible] deus [illegible] ad
[illegible] quia [illegible]
[illegible] igitur plus [illegible]
quia [illegible] merito [illegible]
quia si [illegible]
[illegible] in augmento premii [illegible]
[illegible] quia [illegible] premii [illegible]
in omnibus [illegible]
[illegible] quia [illegible] in [illegible] gratia
[illegible] et [illegible] inequalia
[illegible] tunc [illegible] inequalia [illegible]
[illegible] quia [illegible] in equali gratia
[illegible] plus [illegible] merito quia
[illegible] igitur non [illegible] actu

suo gratia augebatur quod non videtur
in decreto qui non declaravit totam
virtutem gratie. Ad illud dico quod non est
pallis(?) deleri convenit. 2ᵃ autem non
quibus actibus bonis de genere charitatis sine
gratia sufficienter disponit ut gratia infundatur
igitur cum quibus actibus bonis charitatis
cum gratia sufficienter tunc quanto imperfecti
ad illud actus quantumcumque remissum bonum
dicitur gratia dei infunditur. Ad illud
dico quam secundum ipsam quam non possibile(?)
non quibus actibus bonis dicitur sufficienter mite
de dispositione ut gratia infundatur. Item
non quibus actibus cum gratia precedens sufficienter
intendi gratiam. 3ᵃ quia diligit
ad mediationem cooperans in modica gratia
deum sub a gradu et meretur et
alius sit qui semper cooperans sua
gratia diligit sub b gradu maiori
quam a. tunc si ille secundus diligit
deum sub a gradu ipse non meretur
immo demeretur quia semper plus
diligit quam deum. igitur ad actus est
intentionis in virtute gratiam minimam qui
non intensa in virtute gratiam maiorem.
Ad illud dico quod ille secundus diligit
deum sub a gradu. tamen non diligit
deum cum gratia et ideo non meretur. Et
vel potest dici quod meretur licet diligat
se plusquam deum quantum ad intensionem
dilectionis sicut videtur arguere
patet tamen plus diligit deum appre-
tiative sicut alias fuit dictum. 4ᵃ quod
non quibus actibus precedens remanet gratia
est magis intensus quam precedens remanet
patet quia tunc sequitur quod cooperans in remisso
gradu in maiori gratia quantumcumque intense
operatur meritoria per intensionem gratie
per adequalitatem maneat gratia in
qua alius cooperans remississime opera-
retur quod est falsum et quod patet quia
si habet [illegible] vel habet [illegible] per actum charitatis
manet gratia quam sit gratia altius
vel maior vel equalis quia tunc sequitur
habet maiorem vel equalem gratiam

qua meretur tamen quia patet quia gratia
aliqua perdit meritum et prius valet quam
meritum quod perdit alteram per peccatum
charitatem amittentis gratiam qua sit gratia
altius quia in 4º sit non minus augetur
gratiam quam alius patet quia quia minus
gravem peccatum charitatis amittens gratiam
meretur quam alius peccato charitatem
amittens gratiam. 2ᵃ quia per quilibet
actus charitatis amittens gratiam sit magis
intensus quam charitatis amittens gratiam tunc
charitatis actuum ab aliquo gradu
gratie cum maior fuerit non plus me-
retur quam charitatis actus ab eodem gra-
du gratie cum minor fuerit et sic de
quolibet alia contraria quod est
falsum et quod patet quia si duo sint
oppositum quocumque cum eidem se equaliter
duo sunt in equali caritate et eli-
ciunt actus inequales [illegible] alterum
contrariare [illegible] fuerint et sic dice-
dunt et premiantur quod isti duo vel
equaliter vel inequaliter premiabuntur
quod non equaliter patet quod meritum actualis
unius est maius quam meritum actualis alterius
simpliciter igitur plus premiabitur unus
quam alius. alias deus non redderet
unicuique iuxta opera sua. Item si dicitur
dicunt in equali gratia et in equali
merito potest equaliter premiari et
tamen unus dicitur pro maiori merito
quam alius. igitur equaliter unus plus
premiabitur quam alius. Si dicatur
quod illi inequaliter premiabuntur contra
quia sunt ambo equaliter boni et
equaliter accepti deo propter quod
equaliter digni premio quia gratia
gloria correspondet gradui gratie. Et si dica-
tur equaliter sunt digni premio
et tamen equaliter premiabuntur. Contra
ponatur quod aliqui duo Petrus
et Paulus sunt in equali gratia et cum
equali gratia inequaliter merentur
vel [illegible] vel alterius contrari-
um Petrus magis et Paulus minus tunc sic

Petrus ex equali gratia cum Paulo
plus meretur quam Paulus licet fuerint
in actu pro et sic in infinitum plus
igitur in finito plus sit gratia intenso-
rum ex tunc aliquis comparatus quia
gradus Pauli sit intensior plus meretur
quam Paulus sit Johannes sicut Petrus
et Johannes equaliter merebantur sed
Petrus est in maiori gratia quam Johannes
et non quilibet actus procedens a maiori
gratia est magis meritorius quam a debiliori ceteris
paribus tamen non est possibile quod Petrus qui est
in equali gratia cum Paulo plus mereatur
actu intenso quam Paulus et similiter non
habeat Johannes qui est in maiori gradu ceteris
paribus Petrus mereatur in tempore plus quam
Paulus et equaliter ad Petrum sed ulterius
merebitur plusquam Petrus et contrario
tenet secundum ista quarto quod opus in maiori
gratia quam Paulus non potest quantumcumque
mereretur plus mereri quam Paulus
nisi in tempore quam Paulus mereatur
quod non videtur concedendum et arguitur
contra precedentia alia magis apparentia
verba quod si actus Pauli procedens a minori
gratia quam tenet quod in infinitum erit
magis meritorius quam nunc patet quia quia
quelibet addita in gratia redderet actum
istum in duplo magis meritorium
igitur ad quamlibet gratiam additam semper
gratia redderet actum predictum alterum in
duplo magis meritorium quam nunc sit igitur
infinita gratia comparata partibus aggre-
gata et addita semper gratia redderet
actum precedentem ab aggregata in infinitum
magis meritorium quam nunc sed hoc est falsum in
proposito quod secundo si opus in minori gratia non
potest equaliter mereri sicut opus in
maiori gratia ponatur quod sint duo
viri in maiori gratia et alius in minori
et equaliter temptentur ad peccan-
dum peccato ita quod eius inclinatio
ad peccandum utrobique sint pares
et resistant ipsi duo actu equales

in gradu cum suo equali et omnibus
circumstantiis ceteris paribus recepto quod
unus sit in maiori gratia quam alius et resi-
stant illi temptationi sicut aut ergo
in maiori gratia plus vel equaliter meretur
quam alius aut non. Si sic habetur propositum.
Si non contra eius inclinatio ad peccandum
sunt equalia et premium ad resistendum
peccato in opere in maiori gratia sunt minora
quam in opere minoris gratie igitur
si ipse in minori gratia equaliter resistat
peccato sicut ille maioris gratie plus vel
equaliter meretur patet quia quanto difficilius
est illi resistere et propius ceteris paribus
magis meritorium quam composita contra premium
tamen quod aliqua merita sunt eque in
tempore propter et tamen non sunt eque
meritoria patet quia capio opus in gratia
minori et complexum actum eque intensum
opus in gratia maiori ceteris paribus que
sunt et premia et isto tamen propter equaliter
in maiori gratia et tamen merita corporis
equalia quia actus istorum meritorii sunt
equales quam quanta quantum opus in maiori
gratia ceteris paribus que sunt et premia
plus sit mereri quam opus in minori
gratia sit multiplex quantum quod possibile est quod
...qui habet gratiam maiorem elicit actum
magis meritorium quam sit possibile dico quod
minorem gratiam patet quia possibile quod gratia
aliquis intensus efficit aliquem actum
producit vel effectum gratia maiori minus
efficit producere effectum perfectum sed gratia ex-
tensa eius gratia latius aut efficit
producere actum meritorium ut alias pa-
tuit igitur gratia maiori gratia efficit elicere
actum magis meritorium quam patet quod tanta
potentia requiritur ad eliciendum difficilius actum
nimis intenso requiritur ad difficilius eliciendum
actum magis meritorium actus patet quod aliquis
potens ex magna gratia et aliquis
eius parva gratia vel nulla erit contra
peccati ad sustinendum martyrium eque
apparent et cum per quod diligenter

inimicos eque dolent de amissione rerum
temporalium eque dolenter timent penam eque
affectabunt gloriam quod non est verum ergo conclusio
vera. Ad 2m argumentum istud quia si sic tunc quecumque
duo ceteris paribus equaliter inclinarent
et ita parvo tempore puer et senex essent in
gradibus [illegible] tamen inclinaret gratia
fortis fortiter ad diligendum plenum sicut puer
parvo tempore et senex essent eque boni
ymmo ut videtur gratia pueri magis incli-
naret ad magis diligendum plenum quia
fortior per plus [illegible] gratiam habet
quia puer et senex [illegible] quis est plenus
et contra Augustinum solutio primum ubi dicit
illud amatur lege iusto et arbitrio
quod [illegible] et sicut non unum ita non plus
unusquisque amicum quam seipsum diligat
et quod ceterorum amicabilia que ad alterum
[illegible] inveniuntur ex hiis que ad ipsum
et primo [illegible] dicitur Augustinus [illegible]
diligendi proximum doctor a seipso [illegible]
quod ad illud concedo [illegible] quantum etiam
illam [illegible] si puer [illegible] et ea dicta [illegible]
quia gratia est [illegible] sicut [illegible]
non inclinat [illegible] et ideo nec [illegible]
inclinat gratia fortiter ad diligendum plenum
sicut fortiter [illegible] ad diligendum [illegible]
te inclinet fortiter ut actum bonum di-
ligat plenum adequate diligit seipsum
dicente Augustino de moribus ecclesie [illegible]
non proximum diliges quantum teipsum si
non ad illud bonum ad quod tendis ducere
ipsum satagis. Ad 2m argumentum quia si sic tunc
ab actu voluntatis ad actum [illegible]
voluntatis est magis meritorius et magis meri-
torius quis est plenus quod probatur quia sit
puer in maiori gratia quam senex et quia
[illegible] diligant deum tam plene et sit
[illegible] actus dilectionis fortis et [illegible] actus
dilectionis plenus sit [illegible] est magis
meritorius et magis meritorius quod [illegible] sit
magis meritorius quod probatur quia gratia
in forte est maior quam gratia in pleno
et ceteris paribus [illegible] agitur magis

efficit actum voluntatis in forte quam
in pleno et [illegible] magis est actus
voluntatis fortis [illegible] quam [illegible]
et [illegible] magis est [illegible] quod est falsum
a sit minus meritorius quod [illegible]
[illegible] quia minus [illegible] et magis
[illegible] et est minus difficilis quia vo-
luntas minus [illegible]
[illegible] est minus meritoria. Ad illud [illegible]
quantum et admitto [illegible] quis parvo
[illegible] magis meritoria [illegible]
[illegible] minus meritorius et [illegible] gratiam
quam in forte est maior [illegible] quia
in pleno et ceteris paribus [illegible] magis
efficit actum voluntatis in forte quam
in pleno et omnia patent predicta.
Ad 3m argumentum si sic tunc quanto [illegible]
diutius [illegible] tanto magis
[illegible]
[illegible] plenus quia fatigatus sit et [illegible]
fatigatur [illegible] contemplatione
vel alio facto [illegible] et quod
patet quia semper [illegible] gratia incli-
nans [illegible] semper [illegible] actus
magis et magis inclinatur ad [illegible]
[illegible] quia [illegible] non [illegible]
[illegible] et similia [illegible]
tunc in [illegible] quis [illegible] in va-
[illegible] tanto [illegible] si aliqua
[illegible] magis [illegible]
[illegible] quis plenus quia quanto [illegible]
est [illegible] tanto [illegible]
[illegible] ad [illegible]
quia [illegible] in una [illegible]
actu dilectionis quis [illegible] diligit
plenum sicut diligit plenum [illegible]
et diligat plenum [illegible]
quanto magis [illegible] tanto magis
[illegible] actus dilectionis [illegible]
[illegible]
[illegible] dictum est
in [illegible] si [illegible] non sit
diligendum [illegible] mandatum

gratia non diligetur ultra .a. [illegible]
[illegible] sicut patet per quod baptismus [illegible] est magis
[illegible] qua autem [illegible] corporibus actus
[illegible] quia habet gratiam [illegible]
[illegible] voluntate [illegible] et patet
[illegible] infantes [illegible] erunt [illegible]
[illegible] qua infantes paganorum [illegible] non
videntur et etiam [illegible]
[illegible] habens gratiam qua non habens gratiam
ad illud quod dicitur [illegible] de actibus voluntatis
[illegible] quia de actibus [illegible]
de actibus interioribus [illegible]
sicut patet [illegible] magna gratiam non [illegible]
[illegible] sicut habens [illegible]
habens gratiam [illegible] sicut non habens
gratiam [illegible] quia [illegible] gratia ad
bonum et maior gratia ad [illegible] bonum ita
[illegible] et [illegible] habens gratiam
habet [illegible]
non habet ille qui caret gratia igitur [illegible]
[illegible]
[illegible] gratiam et [illegible] non patet [illegible]
sicut non habens gratiam [illegible] habens magis
gratiam sicut habens [illegible] gratiam [illegible]
quia [illegible]
[illegible] ad illud dicitur [illegible]
[illegible]
[illegible] Si aliqui duo habeant gratias in
equales et [illegible] inequales
ex illis gratiis [illegible] actus [illegible]
non dico equales [illegible]
[illegible] aliqua inequalitate graduum
et actum [illegible] alius qui est
in maiori gratia est magis meritorius
actu elicito in minori gratia patet quia
[illegible] actus illius qui magis
placet est magis meritorius et magis
acceptus [illegible] etiam ille qui [illegible] maiori
gratia magis placet deo quia [illegible]
acceptus [illegible] actus [illegible] a duobus
[illegible] quorum unus habet [illegible]
[illegible] alius
et non [illegible] ille qui [illegible]

[illegible] et [illegible]
[illegible] de actibus [illegible]
iuxta modum [illegible]
[illegible]
[illegible] illud apostoli [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] plus [illegible]
[illegible] non [illegible]

[illegible] gratiam aliqua vel gratiam
posset [illegible] apud deum [illegible]
[illegible] dignus [illegible] quod patet [illegible]
in gloria et gratia ultra id quod meruit
vel ultra id quod meruit de condigno et
[illegible] quia deus [illegible] ultra id
quod [illegible] vel ultra id quod meruit
[illegible] vel ultra id quod meruit [illegible]
condigno et [illegible] quod [illegible] meruit
[illegible] et [illegible]
[illegible] meruit [illegible]
[illegible]
alia [illegible] alia in
[illegible] autem [illegible] quod [illegible]
[illegible] quod non [illegible]
[illegible] penitentia [illegible]
[illegible]
apud aliquem [illegible] quid patet [illegible] apud
deum [illegible] de condigno quanto
[illegible] de condigno [illegible] equaliter
apud aliquem [illegible] aliquid [illegible] vel ad
laudabile [illegible] vel ab aliquo [illegible]
laudabiliter et [illegible]
[illegible] vel [illegible] aliud quod [illegible]
acceptat vel [illegible] acceptare [illegible]
[illegible] vel [illegible]
et [illegible] vel aliqua [illegible]
[illegible] vel [illegible]
de [illegible]
apud aliquem [illegible] vel
obmissio patet [illegible] et [illegible]
quia si non [illegible] talis non [illegible] apud
[illegible]
acceptet illam [illegible] vel [illegible]
[illegible] vel [illegible]

ad acceptacionem generat quod non est quod acceptus
sit quia generat acceptationem Quarto carentem apud deum
esse aliqui iniuriosum eo quod deus acceptat
et carentem deo digno esse aliqui iniuriosum quia
et iniuste agitur cum eo id cum sibi debetur
debetur et illud sibi est debitum et ad apostolum
quae meretur ita est sibi obligatus quia nisi
sibi reddet faceret sibi iniuriam carentem de-
digno posset dicere contra condignum est ad
iniuriosum eo quod ipse acceptat et nunc
tamen iniuste agitur cum ipso si cum
ei non redderetur Quinto consequens sequitur
aliqua contraria primum est nullus meretur
apud deum aliquid primum apud deum nisi
deus acceptet obmissionem vel commissionem
eius ad illud primum patet quia nullus ex
puris actionibus iuste contra voluntatem
eius Quartum nullus potest aliquid mereri apud
deum de condigno patet quia si primum
ordinavit deus aliquem deus propter
factum quod pro aliud primum adhuc non
daret nec posset esse tamen aliquis ageret in
iuste Quartum est quod apud aliquem potest
quis mereri de condigno patet quia quando
deum demereretur non de condigno aliquis est
mitigare faceret vel ab aliquo bono ab-
stinere pro quo commissa mitis esto quod
nulla lex foret ordinata ad infligendum
sibi penam pro delicto debitam sed talis pena
affligi ita quod non ageret in iuste sed
ipso sibi talis pena sibi infligeretur Quo-
que quicumque meretur vel demeretur aliquid
de digno meretur vel demeretur aliud
de digno sed est non contra legem unus
quisque propriis capiatur Quintum conceden-
dum nolo deponere et multo dignus
non nam eiusmodi potest aliquid apud deum
tamquam primum tamen subiecto unus modo
tamquam eterna et ultimatum primum
formali actu ordinatur merito et hoc
primum augmentum gloriae alienus tamquam
eterna et ultimatum primum sed ad quod
dicitur meritum sed tamquam animas ipse
et preparare merito et hoc primum est augmen-
tum eorum quae sunt potest esse non primus vel
sed quia actualis actualiter modo

meritum ad plus vel potestatis merendum
primo primum accidentaliter vel ad eius quod
non merendum sive non corporales sed spiritua-
les et per divinas penas vel aliquid aliud
temporale cooperans merenti vel alteri deus
potest dici primum sicut similiter cooperatur
ad bonum patris et accidentaliter ad
scientias merendum Quartum nolo aliquid supposi-
tum sive sit una sive sola non cum sit
tamen probabilia sunt est quod nullus de quo
meretur aliquam gratiam vel gratiam nec
sibi nec alteri nisi sit in gratia patet quia non
est in eo quo ad eum deus quantum
est gratia vel gratia deus acceptet opus
illius qui non habet gratiam sua Quartum
est quod in actu qui tribuitur de digno aut
aliquis sine gratia posset mereri sibi
vel alteri primum sed dictum Quartum est quod
ubi deus ponet aliter actualiter gratiae
non potest sed gratiam actualiter mereri sicut
legis statuta primo nullus Quintum sed
quia contra non est adpositum tales
actus agens in parte dat deus et or-
dinavit deus dare parte a et non dat
a nisi tales actus fieret igitur talis meri-
tum a non est quia nisi ista supposita
facit sed vel aliquos communi statutum
ponet opportet sequens sequitur
quod meritum de condigno vel gratiae sive gloriae
sed fide meritum in facte multo primo
gratiae sacramentales huiusmodi quos pauci
communes sine affectione aliqua Quarto prima
quod non maior potest apud deum nec sibi
nec alteri aliquid mereri ~~de digno~~ de
condigno patet quia non potest mereri aliquid
de digno apud aliquem quod sibi non
potest obligari nec est sibi debitor
primo sed deus non potest esse debitor alicui
igitur maior patet per praedicta minor
patet per augustinum ubi dicit potest nobis
debita nulli debens donas de-
bita nulli perdens et te ita enim
non nullus affectum denuo aut sed
debito aliquo acceptatur meritum

sui tanquam debitum reddat. Similiter
Item magister libro 2. d. 27 vita nostra sicut dicit
munera et cum deus coronat vitam nostram
nichil aliud coronat quam dona sua
Ergo ex condigno retribuit cum non sit aliquid
dum mereri de condigno vitam eternam sed si
sit retribuitur cum decedens in peccato mortali
fecit dignus vita eterna quam patet quia
capio aliquem qui pro bona opera sua
de condigno meruit vitam eternam per prius
et volo quod talis decedat postea in peccato
mortali, arguo sic sic talis de condigno
meruit vitam eternam ergo vita eterna
debetur sibi ex rigore iusticie ideo
si non redderetur deus iniuste ageret. Tunc
eo quia non redditur. Ad quod dicendum est
sic dicitur quia deus non debetur quia
perdidit illam cum peccatum quod commisit
et in quo decessit. Contra capio unum
qui nunquam ad meruit et facit
mortalis sicut alius premitur et de-
cedat in eo peccato sicut ars sic si per
peccatum suum perdidit. Similiter deus debitio
reprimitur cum peccato equali plus punitur.
Similiter quia tunc quod plus peccato quam
quia equaliter punitur in inferno cum
comparatis quos equaliter peccavit et per
peccatum suum non perdidit eternam similiter quod
sunt tale cum multo est magis bonum quam
pena sua sicut iudex quod multo plus
punitur per peccato suo quam alius et per hoc
iniuste agitur cum eo. Contra. Nota iusticia
nec quantitas magnum sicut equal...
in bonitate cum gradu aliquo similiter
eterni quod non precium aliquid meritorium
sit de condigno mereri gradum aliquem
similiter eterni ... patet quia si meritum
erit in bonum quantum similiter eternum
per illud beneficium sicut quod similiter
... quia patet quia meritum et
similiter condignum dicit comprehendens pre-
mius meritum iusticie differentie ...
... equalitatis cum in iusticie
redderetur quantum accipit. 3o quod
capitulo ... non sit condigno proportionalis

debet glorificare ... sicut condigne adequan-
dum vitam eternam et reddit eam ex
debito ... cum sine meritis sine sine eo
non sunt de condigno equaliter ... Christo predicimus
in sermone de annunciatione domini ... communiter
equalitatem eternam nullus poterit bonus per
mereri operibus nec talia sunt condigna
ut per ea debeatur vita eterna. Omnia
omnia nostra merita dona dei sunt eo quod
magis deo pro nostra debitores sumus quam deus
contra ipsam quam autem. Similiter sic peccator
de condigno meretur eternam mortem quia
deus in iusticie infligeret penam
eternam cum quod opera bona sunt magis
bona quam opera mala sunt mala a
multo fortiori sicut vitam eternam mereri
de condigno quod ante bona opera sunt
non magis bona quam mala sunt mala
patet consequens quia alias nulla causa posset
ita bene facere ut mereri ut alia sicut ipsum
possit malefacere quod plus quam sunt ma-
lum culpe preciet aliquod bonum ...
... in bonum non plus sicut ipsum ma-
lum est malum quod quod aliud negatur ...
et ita est quia non est eadem proportio inter opera
bona et vitam eternam in bonitate equalitatis
inter opera mala et mortem eternam. Sed in eo
quia sicut pena eterna nunquam equat
sicut culpe ita opera bona nunquam digne
equal sunt premio eterno et ideo non sic
ab deus digne mereri vitam eternam. 2o
sicut omnes in talibus per bona opera ...
... meretur aliquis de condigno ma-
nifeste ... aliquid virtutes et opera nostra
non erunt per se bona nec per se laudabilia
si non essent aliquo premio digna ...
et contra augustinum de libero arbitrio libro 2o
ubi sic dicit virtutes quibus recte vivitur
maxima bona sunt et per quas non-
nos sicut male uti ... autem bonus
non ... malum ... uti potest
sed ... operibus non premium ...
condignum ... per augustinum
... c. 18 ... ...

que eminet omnibus titulis auctor et
dignum nichil unquam potest esse premium cuius ad-
misi ipsi eminet omnibus titulis hec
est ipse deus id est nichil potest esse precium cuius ad
ius ad illud ergo maiorem [illegible]
talia [illegible] palam meretur aliquid
deus dignus apud deum [illegible] equalem [illegible]
eternum et ergo [illegible] gratiam quia tenet
[illegible] non sunt laudabiles [illegible]
[illegible] apparet quod si sunt laudabiles [illegible]
sunt [illegible] alicuius premium deus dignus
apud deum [illegible] deus de iustitia [illegible]
[illegible] premiat [illegible]
potest persona [illegible] meriti premium aliquid iu-
stitia est debitum hec [illegible] dignitate
[illegible] apud deum dignus [illegible]
[illegible] eterna quia aliter deus [illegible]
non remunerat [illegible]
[illegible] reparata [illegible] iusti-
[illegible] deus est iustus in remunerando
et [illegible] illud [illegible] iustitie et iustitia
et iusta [illegible] deus iustitie
[illegible] iustitia [illegible]
et iustum [illegible] remunerat iniustitia ergo
remunerat [illegible] ad illud dico quod iustitia
[illegible] potest [illegible] iustitia quantitatis
[illegible] meriti est [illegible] equalitate
et [illegible] iustitia dico quod deus [illegible]
[illegible] quia [illegible] de bono [illegible]
potest [illegible] quia [illegible] meritum
est [illegible] et potest [illegible]
potest [illegible] tales iustitie [illegible]
[illegible] quia [illegible] tales iustitie [illegible]
gratiam et [illegible] et sine gratia et [illegible]
non potest deus aliquid bonum remunerare [illegible]
[illegible] iustitia [illegible] deus denominatur iustus
[illegible] ad alterum et ista iustitia [illegible]
[illegible] et gratia sine [illegible] remunerando
sine [illegible] adro
[illegible] gratia dei vita eterna ubi [illegible]
gratia datur vita eterna ibi concluditur
[illegible] equalitas [illegible] iustitia [illegible]
[illegible] potest [illegible] iustitia
remunerativa dei [illegible] iustitia
dei ita [illegible] iustitia [illegible] deus premiat
[illegible] premium [illegible] equaliter

[illegible] iustitia distributiva [illegible]
[illegible] in toto quia [illegible] iustitia [illegible]
est proportio inter dispendium [illegible] ad
[illegible] et laboris [illegible] ita inter
labores et stipendia hoc autem licet
potest proportio inter premia duobus meritis
et proportio inter merita [illegible] tamen
est talis proportio inter meritum et premium
[illegible] pauperum [illegible] contra [illegible]
[illegible] deus [illegible] eligit indignum sed
eligendo facit dignum non tamen [illegible]
[illegible] indignum non [illegible] meritum
[illegible] gratia [illegible] facit [illegible] digni-
[illegible] apud deum [illegible]
[illegible] probavit [illegible] eius
digni [illegible] sunt [illegible] probaverunt
[illegible] et invenit eos dignos [illegible] et
multa in [illegible]
[illegible] decernendum [illegible] quod
accipitur dignum [illegible] iusto modo [illegible]
[illegible] ista [illegible] meriti
apud deum [illegible] quia [illegible] potest
meriti apud deum aliquam gratiam [illegible]
gloriam [illegible] potest meriti apud
deum gratiam gratum [illegible]
[illegible] augetur [illegible]
[illegible] et quia [illegible] augmentum
gratie est quedam gratia [illegible] quia [illegible]
quia [illegible] gradum [illegible] detur gradus
glorie [illegible] equaliter merentibus
[illegible] dignus meretur digne et
[illegible] quod equaliter merentur [illegible]
[illegible] quia [illegible] equali [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] equalis [illegible] equali di-
stantia equaliter [illegible]
[illegible] equaliter merentes [illegible] equali
gratia equaliter augmentum [illegible]
[illegible] equaliter [illegible] equali premium
[illegible] equalibus [illegible]
[illegible] sine equali gradu [illegible]
[illegible] tales equales premium [illegible]
[illegible] quanto quis plus meretur [illegible]

prius in tenderent licet plus de gratia
et per consequens pro nouo gradum primum eius
meriti siue augmento noue gratie et aliter
post in merito et nunquam tamen equaliter prin-
cipatur diuinus [illegible] augmenti [illegible]
de [illegible] in quantum melior est tanto
maior est in qua est. Ergo si equali merito
non equaliter augmentatur gratia sunt equali meri-
to debetur equale premium etiam pro
[illegible] est per equale premium in debitum
meliori et nunquam bono quod est in quantum
quo ergo de consequens pro alteri merito uel de
digno uel de condigno augmento
gratie uel glorie secundum legem iam statutam
postea per augmentum in illo de gratia ubi dicit
in equalitate sua quod non bonum re-
netur bona opera sua etiam terra remu-
nerat de beatitudo et in mala inclu-
sa merito de malo et ira re-
tribuitur etc. Amplius [illegible]
bonum est tanto melius et malus tanto
deterius et [illegible] ubi de proportione meriti
de merita premium [illegible]
[illegible] dispares sunt in regno celorum
singulorum merita [illegible]
ergo quod non asserendo per legem statutam
nunquam aliquis potuit [illegible] uel
de condigno uel de congruo mereri
primam gratiam [illegible] merita ut probatur
probatur per augmentum de bono [illegible]
gratia non datur ex merito sed ex dei [illegible]
[illegible] et [illegible] voluntate
ibi non loquitur de augmento gratie
quia illud datur ex merito [illegible] sed loquitur
de gratia prima [illegible] per augmentum [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
primam gratiam [illegible] augmenti [illegible] ad
[illegible] arbitrium
[illegible] ad bonum iustificatione
modo iustificato est primam gratiam [illegible]
[illegible]
[illegible] non dicta

[illegible] si [illegible] alia [illegible]
in [illegible] siue [illegible] ut [illegible]
[illegible] agat [illegible]
in [illegible] gratiam in optimo [illegible]
[illegible] in [illegible] at si [illegible]
[illegible] quilibet gradus [illegible]
in gratia [illegible] et magis [illegible] quia
[illegible] gratia ergo si [illegible]
gratia [illegible] gratie [illegible]
in gratia [illegible] infinite gratie [illegible]
[illegible] oppositum [illegible]
primam gratiam et [illegible] gratiam [illegible]
mereri [illegible] gratiam [illegible] de congruo igitur
uel primam mereri [illegible] de condigno uel de
congruo [illegible] contra ista [illegible]
[illegible] qui [illegible]
iustificabitur et sic requiritur ad [illegible]
ad illud pro [illegible] et [illegible] dicit quidam
doctor [illegible] adultus recipit primam
gratiam et [illegible] debitum [illegible]
[illegible] voluntatis [illegible] et [illegible]
de bono in [illegible] et [illegible]
operatur aliquid [illegible]
aliquid [illegible] aliquid alio [illegible]
non [illegible] aliqua gratia [illegible]
[illegible] uel [illegible]
non [illegible] [illegible]
mereri primam gratiam sicut uel [illegible]
uel augmentum gratie quia [illegible]
[illegible] gratia non [illegible] aliquid
gratia non est gratia ergo uel [illegible]
[illegible] loquitur
de gratia [illegible] sicut [illegible]
[illegible] dicit gratia [illegible]
merita de condigno sed [illegible] merita de congruo [illegible]
[illegible] quia dubito [illegible] legem [illegible]
[illegible] aliis [illegible] in gratia
[illegible] gratiam pro alto merito [illegible]
uel [illegible] iustificationem [illegible] uel
de congruo uel de condigno [illegible] quia
si [illegible] uel [illegible]
plus [illegible] alicui merita aliqua
[illegible] quia [illegible]

pro impetrat de gratia primam partem
alius iustus quasi similis orans devote
impetraret de complemento gratie quod tot pos-
sent precari quod pluribus plus do-
caretur, gratia quia quod predicatum est 2° quod
tunc possent plurima iustorum augere gratia
primam et sic per in gratia baptismus tanta
gratia recipere sicut iustus pro quanta habet
adultus quod est contra glo. super i ad cor. 3.
quod est appollo quod non paulus ad ministri
eius cui credidistis glo. super ministri
per quos dat dequid nisi prioris de
dat in baptismo quod primus dominus et
glorificatio est in deo non in vobis quod 3° quia
si sic oret aliquis iustus equaliter pro
petitionibus qui sint in equali gradu per
pre et sic tamen iustitie in ordinata sua
sit ipsius ad impetrandum de aliis istorum
gratiam primam et non 3a tunc quid quaere
ille non impetrat 3° et non est mirandum
vos dicimus quod deus aliis quod similiter im-
petrat uel nulli quod 4° si sic sed de pos
meriti alterius augmentum gratie quod non est de
ita dicendo sicut prima gratia est de bed 4.°
est contra ... quartum per predictos quod sic
sed quod vos quod quod meritis talis cruci-
tus et de se pura metu in rem nulla de pri
passis quod prius maiorem gratiam quod dicam
religiosorum multo per contemplationis et
religionis quod ... per quam omnibus qui
tibus in purgatorio dico iusti patiente
impetrat relaxationem totius pene quod
per quia quod ... gratie est mirandum
quod relaxatio talis pene quod causam
gratiam antea plus pauperi in quidam
similiter. Si stephanus non orasset
ecclesia paulum non haberet quod stephanus
meruerat paulus primam gratiam quod 5°
pauper non in sumere unius ante quod
unius augere eius sicut in ... et me-
sua oravit pro ipso quod 3° 4 ... contra
per illud sap. vel deus meum me
recipere vel quod deus ante omnibus gra-
ciosus maxime quid datur quod sicut
ad ... ... meriti qui
contra ... ... primam per ... tum

talibus valet quod 2° quia sancti in gratia
sunt impetrare tantum pro primam gratiam
legitur et sancti ... quod ... quia
oramus quid dicitur in sacra collecta petunt
respicientibus primam gratiam quod ad secunda
sicut probabiliter dici in minus valet
quod orandis et multa bonorum quod ...
quibus sicut cum non tamen probant in
meretur primam gratiam quod ad ... ad
in deum quod sicut ... gratia et gradualiter
quia meruit dicitur quod primus deus
de primam ultra condignum et plus
deus meruit quia dat illud ad
quod dandum non obligatur nec in ...
tiam fecisset deus si illud sibi non
tenuit gratia = ... reddidisset
... sit oppositum ... primam
actuitate similiter non mutabit actus
quod non ... ... gratia actualis operantis
actum meritorium sicut demeriti saltem ve-
nialis et arguitur quia deus ...
et non potest esse sine ... ...
di. 24 c. 10 deus non potest esse sine ...
sed sicut esse sine peccato per gratiam ...
quod ad ... arguitur ... saltem ...
... excludit scilicet ... ...
... ... actum non meritorium quod
... quia omnis actus non meritorius
vel est actus demeritorius ... vel ...
vel actus indifferens et ideo si gratia excludat
actum demeritorium venialem mortali ...
excludit actum demeritorium mortalem
et ultra quia non unus actus indifferens
repugnat caritati quia actus meritis
sed aliis sicut unus actus peccati ...
repugnat alteri igitur ... ...
... quibus actus merendi repugnat
... actum peccati per ista quod quia
... repugnantia ... ...
... actus ... merendi et actum
... peccandi quod ... ...
duos actus peccandi sed ... ...
... ...
... ... actu
... operante merendi sicut ... ...

venialiter peccatur sic ad homo potest simul
peccare mortaliter et cum hoc simul venia-
liter primum temporale ergo eadem tamen potest ad
invicem actum etiam et peccare venia-
liter ut patet de observationibus hebreorum quia
ista precepta et lex moralis permanserunt
mandata et inciderunt primum temporale [illegible]
adorare incarnatum filium dei ergo / corpore
autem ergo potest filium incarnatum filium ergo
et mori vitam eternam / corpore filium ergo
[illegible] potest / est peccatum solum venialiter
[illegible] aliquis potest dare eam et habere va-
nam gloriam dando quod est peccatum ve-
niale et in [illegible] mortaliter [illegible]
[illegible] cum potest libidinose cum sua
uxore suo uti et tamen nollet uti
[illegible] in [illegible] potest [illegible] pecca-
re et aliud [illegible] etiam
[illegible] et in caritate [illegible]
[illegible] cum gratia [illegible] potest [illegible]
[illegible] . r . 2° si [illegible] libi-
dinose nollet uti [illegible]
tamen est nolle [illegible]
[illegible] potest simul
[illegible] potest [illegible] et
cupiditates veniales simul [illegible]
[illegible] et veniales simul [illegible]
[illegible] quia si [illegible] aqua et [illegible]
ad simul sunt [illegible] et [illegible] ad
[illegible] simul [illegible] ista [illegible]
[illegible] in fine ubi [illegible]
[illegible] non est [illegible]
[illegible] aqua et [illegible] et [illegible]
[illegible] quia [illegible] caritas
[illegible] a [illegible]
[illegible] peccato et augeat [illegible]
[illegible] ad [illegible] et [illegible] potest in
[illegible] quia in [illegible] et [illegible] 4° ut
aliter [illegible] in [illegible]
[illegible] dicit [illegible] magnum [illegible]
[illegible] potest non potest [illegible] peccatum venialiter
[illegible] non est [illegible] quia [illegible]
[illegible] redditur actus [illegible]
et [illegible] potest [illegible]
[illegible] vita [illegible] si

[illegible] aut [illegible] aut
corruptum aut aliquo [illegible] ut
non possit placere deo displiceat et [illegible]
et [illegible] tota vita tua [illegible] sed
peccato veniali ergo aliquis simul peccavit
venialiter et [illegible] ad potest
tempta in carne et [illegible] tempta-
tionibus talis simul peccat venialiter quia
temptatio carnis non est sine peccato ve-
niali [illegible] 2° [illegible] et patet in
glosa super illud 2 cor 12 datus est michi
stimulus carnis mee [illegible] temptator
[illegible] et carnis et [illegible]
[illegible] quis [illegible] et
[illegible] quia [illegible] augmento [illegible]
ut patet [illegible] super illud faciet cum
temptatione proventum ubi dicit glosa
[illegible] augmento [illegible] potest ad
qui [illegible] ut [illegible] aliquem
amare et potest [illegible] in caritate talis
peccat venialiter et [illegible] etiam
[illegible] talis [illegible] venialiter [illegible]
quia [illegible] et ut patet
[illegible] in [illegible] et [illegible]
quia [illegible] vult [illegible]
[illegible] ad potest
surgere ad matutinas [illegible] et [illegible]
[illegible] ita [illegible] surgit
[illegible] simul
[illegible]
[illegible] et
cupiditate ergo simul peccat venialiter
et [illegible] etiam [illegible]
[illegible] potest [illegible] ad [illegible]
[illegible] talis
[illegible] quadam
[illegible] quandam [illegible]
[illegible]
et [illegible] potest [illegible]
caritate [illegible] et [illegible]
et peccare venialiter ergo [illegible]
quia talis potest [illegible] actus
[illegible] si [illegible]
[illegible] actus [illegible]
[illegible] simul potest [illegible] et [illegible]

illud sub pena peccati venialis et sic par-
uitatem tenet sed similiter peccatis venialibus
et [illegible] etiam . Item opinio
eorum qui actu puniuntur quod et ve-
nialitatem etiam ar. 4 ad 3m 33 d. in d. 4
232 q. prima non est culpandum igitur tan-
tum peccatum veniale et meritum q. 12a
quod si non aliquod peccatum mortale [illegible]
[illegible] puniretur quia aliquid veniale [illegible]
[illegible] contra pr. quia presupposito quod [illegible]
ut aliquis actus [illegible] bonum [illegible]
quod elicitat actum intensum amoris dei
[illegible] [illegible] aliquis [illegible] dum ut
aliquis [illegible] et ponis quod ipsi actui
si fiat [illegible] peccatum ven. correspondet [illegible]
ordinata tantum gradus caritatis
in anima et tante beatitudinis in patria
quanta correspondet [illegible]
pt 1o b [illegible] tunc ipso actui
peccatum ven. [illegible] plus [illegible]
plus [illegible] solum quia [illegible]
caritate quia pt b et pt c [illegible]
[illegible] quam plus [illegible] tunc pt [illegible]
peccatum venialis in parte [illegible]
ad habitum b. nisi pt [illegible] peccatum
[illegible] tota pena peccati mortalibus in [illegible]
[illegible] et tunc aliqua pena [illegible]
[illegible] vel [illegible] b [illegible] maior pena quam
[illegible] vel [illegible] c tunc qualibet pena [illegible]
[illegible] imaginabili ergo peccatum veniale [illegible]
magis puniretur quam aliquod [illegible] mor-
talis in [illegible] maior pr. quia [illegible]
pena damni maior est quam aliqua
pena sensus igitur nullus [illegible]
ad penam damni et aliqua pena
sensus est vel esse pt equale maiori pene
damni q. contra 4m ar. [illegible]
[illegible] peccatum veniale [illegible] et
non [illegible] 1. [illegible] peccatum ven. [illegible]
in patria sit peccatum [illegible] et nullus actus
[illegible] nisi etiam [illegible] augmentum
in patria ergo si similiter posset quis pec-
care venialiter et [illegible] etiam meri-
[illegible] quod similiter [illegible] debet [illegible]
in patria [illegible] non est in patria. Ad illud

dico quod primo dicitur in patria [illegible]
[illegible] ven. quia in patria [illegible] ma-
[illegible] non adiungitur peccatum ven. q. 2a ar.
[illegible] [illegible] [illegible] ubi [illegible]
de mendacio [illegible] dicit pt [illegible]
[illegible] [illegible] que [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] culpa mendacii [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ergo [illegible]
[illegible] ven. [illegible] etiam [illegible]
tam in [illegible] ergo veniale [illegible]
[illegible] non puniret etiam debet
et [illegible] non fiat [illegible] q. 8 [illegible]
dico quod [illegible] fuit mendacium vel [illegible]
mendacii [illegible] [illegible] venialis
et aliqui mortalis ut [illegible] [illegible]
ven. [illegible] vel peccatum veniale non
sunt [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible]
etiam [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quia [illegible] [illegible]
non ut [illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] q. 3a
si pt [illegible] quod [illegible] et [illegible]
[illegible] similiter augeri possent et quia
[illegible] ad aliquos gradus [illegible]
[illegible] [illegible] et ad [illegible] [illegible]
[illegible] et caritatis [illegible] et pt
posset [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] similiter et [illegible] [illegible]
quia [illegible] [illegible] in quia [illegible]
[illegible] posset venialiter peccare et
[illegible] meritum quia [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] 83 q. 4 36 ubi [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quia
[illegible] posset [illegible] peccare venialiter
et non [illegible] [illegible] quod peccat [illegible]
[illegible] et [illegible] quod [illegible] vel
[illegible] in corpore augmento [illegible] quod sit
[illegible] vel [illegible] [illegible]
tamen [illegible] quod [illegible] ita quod
[illegible] non [illegible] augeri [illegible]
[illegible] augmentum [illegible] pt caritate

sicut in vi intate ita pt q talis
gra sicut quantumcumque si materia non fuit
confirmata posset peccatum veniale sed
ponit tepiditas quae contingit est
minus quia fuisset contritio gra. ergo pot
facilius est mereri remissionem venialis
quam vitam eternam. ergo quod quis pt
mereri vitam eternam pt mereri remissionem
venialis quia magis bonum est remissio ve-
nialis et contra propositum. item
quod si simul posset mereri vitam eternam
et peccatum veniale quia quis simul pos
peccatum veniale et mereri remissionem
eius venialis. ergo pt dici primo negando
primum quia prius potuit mereri vitam
eternam et non potuit mereri remissionem
venialis. ergo 2º pt negando quia q patz
in alio. facilius est dare denarium
quam florenum igitur quicumque quis
pt dare florenum pt dare denarium
non sequitur quia in casu quo quis
habet florenum et non denarium non
est sic non quia tenet arg est
maior et quod sequitur. ergo pt dici 3º quod
meretur remissionem venialis si pt infra
veritate et equalitate vitam eternam
mereatur pt tamen peccatum veniale venit
eternam sine caritate. ergo quarto pt actus
venialis contritus aut meretur augmentum
caritatis quod ad facit aut non si sit
ergo tollit etiam augmentum quod alias
facit in faciente actum meritorium et
per talis actus facit in infinitum
malus si dicitur quod non meretur augmentum
augmentum caritatis quod alias facit
contra ad peccatum veniale aliquis
amat te deus et non propter deum ergo quod
hic deum minus amat ... qua per
augustinum li. confessionum. ergo ad illud pt dici
quod actus venialis contritus meretur et impedit
augmentum caritatis et quod aliter contritio
facit in infinitum malus et contra quod
quia sit quicumque dimisso conple-
tum actum contrito facit in infinitum
malum non tollit augmentum caritatis

non facit si non esset simul dimisso et
idem contritum meruit quod in casu impedit
augmentum caritatis vel dimi... sicut alias
dicitur quod actus venialis in ... augm-
entum quod non augmentum sicut si illos
si fieret idem actus. ergo de ar. puncto
l. 2º. d. 21. t. ii non simul idem hic sicut
et illa edificent a ... et argentum
et lapides preciosos et ligna fenum
et stipulam. ergo ad illud dicitur quod non pt
fieri et illa edificent simul quia non
pt ad simul mereri simul peccatum ve-
niale pt dici quod augmentum meretur non prius cum
actu quis simul meret fieri et 1ª c. 2ª
... ... nemo pt duobus
dominis servire non simul pt quis in celo
et in terra thesaurizare nisi sicut talibus
qui antiquo regnum dei et dyaboli
deserviunt nemo simul in
utroque virili et sic ... ... g
ubi dicit sicut iste qui vovit non
... ... pt quis
... ... quia nemo pt duobus
dominis servire. ergo ad illud videtur sicut est
predictus. ergo dicendum pt quia tenet sequitur
... ... videtur sicut quia ...
et maior ... actus agere magis
peccabit quia quanto ... est
maior gratia et ... actus peccandi
est maius peccatum ... maiore ma-
iorem gratiam quam minorem. ergo ad
illud dicitur quod peccatum ... actus venialis
est maius peccatum ... in ... maiore ma-
iorem gratiam non sequitur in ubi est
simul ... quod faciens actus ...
magis peccat et ... si ... quo apparet
... tenet ... si ... quod ...
non valet quia ... maxime
maior est in casu ubi contrarie
sunt ... quia una est ...
... et alia ... ... quod
quis velit ... ...
... ... et ... ...
... et si sit tenet ...
simul est ... et ... ...

et peccatum et quia patet ex [illegible] quarta [illegible]

quarto. Si peccatum veniale et meritum in eadem

caritate essent actus comparabiles tunc sequeretur quod ad-

[illegible] quod gloria et pena eis correspondentes

essent comparabiles. Ergo simul et semel aliquis

homo esset beatus et haberet penam sensus

ergo nullus [illegible] penam sensus retar-

daretur a gloria sua propter peccatum veniale. Ad-

ditur quod secundum legem [illegible] et prout sunt

sunt comparabiles quia in ipso sunt continue

defectu in omnibus [illegible] et ita non

[illegible] quod nullus retardabitur a gloria

sua propter penam sensus. Item si [illegible] deus

puniret equaliter peccantes et non [illegible]

[illegible] quia patet quia patet de duobus

quorum unus equaliter augetur [illegible]

[illegible] aliis adequalem [illegible]

[illegible] excepto quod unus [illegible]

et alius non [illegible] tunc deus equaliter

eos diliget patet quia [illegible]

[illegible] deo unus [illegible] quod magis diliget uni-

[illegible] [illegible] quia

[illegible] tenetur habere [illegible]

[illegible] quam [illegible] alius [illegible] ergo quod

ita sit et [illegible] tunc [illegible]

illius peccatis tollectur igitur augetur

[illegible] actui ergo [illegible]

[illegible] non peccatis ergo [illegible]

[illegible] correspondente [illegible]

et alius non [illegible] ergo deus

[illegible] diliget ipsum [illegible]

[illegible] ad illud dicitur quod [illegible]

quod aliqui duo equaliter augent [illegible]

[illegible] et unus peccat

venialiter et alius non [illegible]

[illegible] quod [illegible]

[illegible] quod [illegible] augmentum [illegible]

et [illegible] deo quod sunt equaliter

deo accepti [illegible]

equaliter [illegible] penam [illegible]

et [illegible] quod magis deus diliget

[illegible] non [illegible]

dico quod peccatum veniale non [illegible]

[illegible] attenditur [illegible] quia

illa [illegible] ... actu

[illegible] esse stat actus [illegible]

[illegible] aut [illegible] actualiter stat

actus [illegible] aut non si sit [illegible]

actu tanto quanto fuit actus [illegible]

stare actus [illegible] quod est [illegible] quia

tunc esset [illegible] aliquid in [illegible]

[illegible] stat [illegible] non si [illegible]

igitur est a tempore [illegible] actus [illegible]

quia [illegible] peccatum veniale vel [illegible]

quia non [illegible] sit [illegible]

patitur [illegible] [illegible] ergo actus [illegible]

[illegible] quia a [illegible] actus [illegible]

[illegible] quia sit actus [illegible]

que [illegible] a si [illegible]

non est homo [illegible] actus [illegible]

[illegible] non potest peccare venialiter [illegible]

et [illegible] 2° [illegible] ubi dicitur

[illegible] in qua potest quis [illegible]

et potest non peccare saltem venialiter. Ad

[illegible] potest [illegible] vel potest [illegible]

quod nullus [illegible] potest habere [illegible] quod

possit [illegible] peccatum veniale [illegible]

quarto [illegible] gratia [illegible] homo potest [illegible]

venialiter [illegible] quia [illegible] gratia actualiter

[illegible] actum [illegible] aut est

[illegible] quarto [illegible] gratia actualiter

[illegible] vel non [illegible]

[illegible] mortaliter [illegible] quia actus [illegible] potest

[illegible] mortale [illegible] gratia [illegible]

non potest homo peccare mortaliter [illegible]

quia in [illegible] quis incipit peccare

mortaliter tollitur gratia [illegible]

[illegible] gratia potest homo stare per [illegible] aliquod

[illegible] quod in illo [illegible] vel [illegible]

[illegible] quod in aliqua [illegible]

nichil [illegible] potest in [illegible] ergo [illegible]

est quod in illa nichil [illegible] aut [illegible]

[illegible] patet quia homo potest [illegible]

[illegible] et in illa [illegible] nullum actum [illegible]

habere [illegible] quod quia in [illegible]

[illegible] vel [illegible] quia

[illegible] nullum actum [illegible]

habere. Item 2° sit nullus est [illegible] quod non

[illegible] possit [illegible] non habere actum

meritorium operis in gratia vel demeritorium per aliquod
tempus nec tenetur habere ergo potest esse per-
valitas operis in gratia absque meritis me-
atur vel demeatur. Secundo patet quia
quia omne meritum vel demeritum est actus
voluntatis alicuius obiecti vel obmissio actus respectu
actus obiecti. Secundum Augustinum probatur quia si facit aliquid
tale absque aliud imponit [illegible] dicitur Deus
secundo non semper tenetur homo habere actum [illegible]
dei [illegible] Conclusio 3a homo potest absque omni operatione
esse [illegible] et adimplere tale [illegible]
obligationem [illegible] quia secundum Augustinum
de libero arbitrio [illegible] 3o nichil est tam in potestate
nostra voluntate quam ipsa voluntas. Conclusio 4a
[illegible] operis in gratia de aliquo obiecto
[illegible] illud velle aut nolle per
tempus aliquod tunc pro illo tempore nec
merebitur nec demerebitur. Patet quia nullum
actum voluntatis habebit nec obmittet
actum voluntatis habere quia potest esse
in illo tempore absque nullo actu voluntatis
tunc [illegible] Conclusio [illegible] potest esse aliquis in gratia
de aliquo obiecto actualiter cogitans
vel illius obiecti nullum habere actum vol-
untatis deliberatum ergo potest [illegible] nec
meretur nec demeretur. Patet quia ut
plus secundum Augustinum probatur quia [illegible]
[illegible] diligit [illegible] apparet
[illegible] et nullo malo
tempore [illegible] potest [illegible] non dili[illegible]
[illegible] et non [illegible] quia non
est [illegible] non dilectionem
vel [illegible] et [illegible]
potest [illegible] non [illegible]
actus voluntatis et patet [illegible] non [illegible]
[illegible] precepto [illegible]
[illegible] vel [illegible]
[illegible] malo [illegible]
[illegible] operis in gratia potest [illegible] tempus
[illegible] sine [illegible] ergo potest [illegible] sine [illegible]
demerito actuali et eadem ratione sine
[illegible] merito actuali [illegible] quia
nulli [illegible] potest [illegible] sine demerito
actuali mortali et [illegible]
actuale vel [illegible] vel mortale ergo
[illegible] potest [illegible] sine omni demerito potest [illegible]

sine demerito mortali secundum Augustinum probatur quia
[illegible] et devotus [illegible]
[illegible] vel mortali [illegible] contra
[illegible] plus potest [illegible]
in vita ista semper [illegible] vel [illegible]
vel deficiendo non solum vigilando
[illegible] dormiendo [illegible] potest in gratia
[illegible] probatur [illegible] 3 [illegible]
[illegible] non simpliciter reddit debitum aut
[illegible] reddit [illegible] aut reddit
vigilando [illegible] uti valuit [illegible] si non
reddit [illegible] faciendo iustitiam reddit
malefaciendo iniuriam [illegible] et
et similibus [illegible]
[illegible] quia vel est in gratia vel
est extra gratiam et ideo [illegible]
[illegible] vel non reddit [illegible]
[illegible] 2a homo [illegible]
[illegible] non est [illegible] actuali vel
demerito actuali [illegible] potest [illegible]
actum [illegible] aliquem [illegible] habere
tenetur [illegible] 3a [illegible] est de [illegible]
merito actuali [illegible] actuali
precepit [illegible] sine [illegible]
sine obmittendo et [illegible] modo [illegible]
[illegible] si pro aliquo tempore homo aliquem
actum non habet nec pro illo tempore tenetur
illum habere [illegible] solum
tempore [illegible] non peccat mortaliter
[illegible] dicit [illegible] Augustinus [illegible]
[illegible] reddit debitum vel [illegible]
vel actum non [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] homo [illegible] non [illegible]
devotus ita [illegible]
[illegible] 2a [illegible] ad [illegible]
[illegible] non [illegible] sed non
[illegible] culpabile est [illegible] ad illud [illegible]
[illegible] tempore [illegible] tenetur
[illegible] aliquid adimplere [illegible] non
implevit [illegible] gratiam
[illegible] 3a [illegible] illud
[illegible] sine [illegible]
[illegible] definit [illegible]
[illegible] definitur [illegible] si [illegible]

semper orat iustus semper proficit et pauci[?]
in glo. super luc. 18 si semper oportet orare
ut [illegible] ipse [illegible] quod ad illud dicitur
quod iustus semper orat, id est [illegible] opera non
cessat remanente [illegible] iustitia nullo in
[illegible] quo semper orat. quod [illegible] ad
[illegible] abbatem ubi dicit in via dei non
progredi est regredi. ergo si quis in gratia non
[illegible] gratiam [illegible] merito
ipse peccat. dicendum quod [illegible] loquitur [illegible]
[illegible] salutis habet [illegible]
[illegible]
in temptatione aut agitur [illegible]
cedit et tunc deficit aut temptationi
resistit et tunc si sit in gratia meretur secundum
[illegible] x. d. 1. c. 4 [illegible]
quod [illegible] aggravat [illegible] et vita
[illegible] per [illegible] temptationes
Et [illegible] 2. omnes qui volunt in christo
[illegible] persecutionem patiuntur [illegible] dicitur
[illegible] d. i. c. 4. [illegible] illud quod dicit
[illegible] omnes qui volunt in christo [illegible]
persecutionem patiuntur [illegible]
[illegible] si ergo [illegible] nullus [illegible] dicit
[illegible] ergo [illegible] temptatio [illegible]
[illegible] sit temptatio. ad illud dicitur
[illegible] non [illegible] in temptatione semper
[illegible] quod homo [illegible]
[illegible] in statu
[illegible] temptationes patitur et
peccat [illegible] quia in [illegible] est
[illegible] in vita [illegible] in tribulatione [illegible]
in [illegible] quia [illegible]
remittitur [illegible] meritis et intellectus
ergo cum gratia sit [illegible] remissibilis
igitur gratia illa remittitur [illegible]
[illegible] nisi [illegible] et [illegible]
si non [illegible] actus [illegible] ita
quod non [illegible] sit [illegible]
[illegible]
nullus sit [illegible] ergo
si non [illegible] actus [illegible]
[illegible] in [illegible] potest
[illegible] quod gratia non potest remitti [illegible]
ordinationem dei [illegible] non sit [illegible]
[illegible] meritis et intellectus

[illegible] non remittitur nisi
alia [illegible] et [illegible]
[illegible] homo potest stare in
gratia non proficiendo [illegible]
et in peccato [illegible] peccat
ergo [illegible] in gratia [illegible]
[illegible]
[illegible] illud [illegible] cadit [illegible]
quia [illegible] voluntatem [illegible] in voluntate [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] dicitur quod [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] et peccat
[illegible] peccato et [illegible] peccato [illegible]
[illegible] peccatum [illegible]
[illegible] peccatum [illegible] gratia
[illegible] ut [illegible]
[illegible] ergo [illegible] sit [illegible]
semper [illegible]
[illegible] voluntate [illegible]
ergo semper [illegible]
[illegible] ergo [illegible] velle [illegible]
[illegible]
[illegible] nolle si velle [illegible] si [illegible]
[illegible] resistit [illegible]
[illegible]
si voluntas [illegible]
velle aut [illegible] nolle [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] quia si sit aut
vellet [illegible] aut nollet [illegible]
[illegible] si voluntas
[illegible] et [illegible]
ergo [illegible] velle aut nolle [illegible]
[illegible] gratia semper [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
quia [illegible] voluntatis [illegible]
[illegible] sit quia sit [illegible]
aut [illegible] ut [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

sine voluntate actum [illegible] libere elicitur
et in quantum ultimum virgo [illegible] contra
peccatum adeptus aliquid [illegible] ergo
[illegible] velle ad persistendum aliquid inclinat
gratia vel velle [illegible] potest [illegible] actu voluntatis
habere ad inveniendum et si potuit habitu-
tenus peccat si non potest [illegible] libere [illegible]
ad illud quia non tenetur [illegible]
ad [illegible] vel ad bonum de operacionem dico
quod [illegible] autem [illegible] dicatur que non potest
[illegible] sine [illegible] dico quod non est [illegible]
loquitur de [illegible] voluntatis non
[illegible] libertatem [illegible] sicut [illegible]
vel [illegible] et multis aliis aliter
[illegible] autem homo tenetur
semper proficere in gratia [illegible] non proficit sine a-
[illegible] voluntatis [illegible] Augustinus [illegible] quia si
non [illegible] licet [illegible] aliquid [illegible]
proficere [illegible] ad de-
[illegible] 26 [illegible]
[illegible] quia non solum non [illegible]
[illegible]
[illegible] licet [illegible] aliud [illegible]
de illo [illegible] non [illegible] non [illegible]
det homo [illegible] in die [illegible] et [illegible]
[illegible] ad illud [illegible]
in homo tenetur proficere in gratia [illegible] non pro-
[illegible] non potest [illegible]
[illegible] dico quod si [illegible]
licet non [illegible] sine peccato non in [illegible]
[illegible] quia [illegible] potest [illegible] peccatum
veniale [illegible] et dico [illegible] quod [illegible]
in det homo [illegible]
[illegible] salutis [illegible] homo [illegible]
non tamen [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
et [illegible]
[illegible] potest et non proficere
[illegible] plus [illegible]
[illegible] quod incipit illud [illegible]
[illegible] potest et [illegible] qui [illegible]
incipit [illegible] quod non plus
[illegible] peccat [illegible]
plus non potest facere [illegible]

proficere [illegible] ad illud dico quod autem [illegible]
[illegible] et [illegible] in statu [illegible]
[illegible] quod non habuit gratiam [illegible] proficere
[illegible] tamen tenebantur proficere ut alias
dixi quia si [illegible] [illegible]
gratiam [illegible] [illegible] dico quod
licet tenebantur proficere [illegible] quod non
[illegible] et potest dico [illegible]
in [illegible] potest [illegible] gratiam [illegible]
proficere [illegible] non [illegible] autem [illegible]
multa dicta [illegible]
[illegible] Amor dei [illegible]
[illegible] magna [illegible] si autem [illegible]
[illegible] amor non [illegible]
[illegible] dicit [illegible] sine [illegible]
[illegible] potest [illegible] in infimis [illegible]
in summis [illegible] et quanto [illegible]
studio [illegible] ad summa tanto ma-
iori studio [illegible] ad infima [illegible]
[illegible] in infimis [illegible]
[illegible] in summis [illegible]
[illegible] Hugo de [illegible]
[illegible] dicit quod [illegible] et [illegible]
[illegible] homo non [illegible] habere [illegible]
in [illegible] quod [illegible]
[illegible] non [illegible] potest [illegible]
[illegible] et qui [illegible] peccat
[illegible] qui [illegible] non
[illegible] semper ad [illegible]
ipsa dicit potest [illegible] intelligi [illegible]
proficere [illegible] vel quod [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible]
actu voluntatis habere [illegible]
[illegible] et [illegible] non potest [illegible]
[illegible] sine actu voluntatis [illegible]
[illegible] aliquis [illegible]
[illegible] sine [illegible] vel [illegible] ad illud
[illegible] quia [illegible] in si volun-
tas [illegible]
voluntas non tenetur [illegible]
[illegible] tenetur [illegible]
[illegible] in mortali [illegible] tenetur
[illegible] et diligere [illegible] multo
[illegible] quibus [illegible] tenetur
diligere deum [illegible]

Tunc enim sine statu tenetur et tenetur
et pro de uno tamen ut tardantes rebelles
[illegible] et [illegible] ut tardos [illegible] addimus
sicut quibus in primo docet sic dicendo ad [illegible]
[illegible] dicitur de isto argumento
dicitur in alia questione quod ipsa precepta affir-
mativa obligant ad semper et pro sem-
per precepta negativa [illegible] modo homo
tenetur semper diligere deum sed diligere deum
est contra actus [illegible] igitur [illegible] peccat
quia si non [illegible] quod non plus obli-
gatur ad precepta quam ad opposita [illegible]
[illegible] quamvis in casu obligatur ut
puta ad dandum pauperibus in necessitate
ad illud [illegible] dicendum quod precepta affirmativa
non obligant pro semper et quod probatur
[illegible] quia ad precepta quilibet
obligatur ad [illegible] non ad [illegible] pro
[illegible] et [illegible] in
[illegible] dicendo quod non solum est [illegible]
preceptum [illegible] pauperibus in necessitate
[illegible] voluntas
[illegible] aliquem actum elicit [illegible]
[illegible] ubi dicit
[illegible] intellectionis [illegible]
non sit et [illegible] patet quia si [illegible]
[illegible] et gaudium et
notitia de aliquo [illegible] sine actu vo-
luntatis elicito [illegible] dei et ita [illegible]
[illegible] et ita elicit [illegible] deum
non [illegible] actus voluntatis [illegible] dei
quia est contra augustinum [illegible]
[illegible] in inferno
mali non videbunt deum nec gaudebunt
quia [illegible] sine gaudio [illegible]
[illegible] voluntas
voluntas non elicit [illegible] illius et [illegible]
[illegible] contra voluntatem [illegible]
[illegible] singulari [illegible] tales
possunt [illegible] sine [illegible]
[illegible] quia non [illegible]
[illegible] actualiter [illegible]
actualiter [illegible] et sic [illegible]
[illegible] ad
[illegible] de aliquo [illegible]
[illegible] notitiam [illegible] actu [illegible]

illius [illegible] quod sit [illegible]
[illegible] notitia sine actu voluntatis in illius
[illegible] quod sit [illegible]
notitia [illegible] qualitercumque [illegible] et [illegible]
[illegible] sit [illegible] tamen non sit [illegible]
[illegible] sit esse sine actu notitia [illegible]
sit esse sine [illegible] actuali [illegible]
non quibus actus voluntatis [illegible]
vel [illegible] quod [illegible] ut
[illegible] videtur [illegible] quia
[illegible] videtur [illegible] sine [illegible]
nec [illegible] nec [illegible] in [illegible]
[illegible] actualiter [illegible]
[illegible] patet [illegible]
[illegible] quod probatur [illegible]
[illegible] non [illegible] actionum
[illegible] partes
quod sit [illegible] actualiter
[illegible] quilibet [illegible]
[illegible] actum non [illegible]
[illegible] ut patet in [illegible]
[illegible] quia [illegible]
actus [illegible] repugnat [illegible] nec
[illegible] in [illegible]
[illegible] apparent
[illegible] et [illegible] ita [illegible]
[illegible] aliquos actus peccandi [illegible]
contradicere et [illegible]
[illegible] actu [illegible] vel [illegible]
[illegible] actus [illegible]
[illegible] sit [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] ad
[illegible] amare [illegible]
[illegible] sine [illegible]
[illegible] amat [illegible]
[illegible] amare vel [illegible] ad deum
vel ad [illegible] sive [illegible]
[illegible] et in [illegible]
[illegible] et contra [illegible]
[illegible] actus [illegible] vel amare vel
amat [illegible] ad [illegible]
quia si [illegible] actus tales [illegible]
[illegible] nolle
[illegible] quia [illegible] in [illegible]

patet quia quilibet tenetur velle non peccare
sed sit velle est peccare. Secundo quia concluderetur quod
ista opera in tempore semper gratiam gratum
facerent. Tertio quia opera prima et alia actio
nationis contra gratiam sit non ex mala
culpabiliter peccat. patet per [illegible] ad oppositum
ratione est 2o quia si quilibet eius actio
esset peccatum tunc nullus habens compulsum mala
maneret in peccato mortali et resurgeret
a peccato vel saltem in comparatione nullitate
peccati et peccati status sui patet quia si
nulla bona faceret compulsus alii est peccaret
et [illegible] qui peccaret per magnum l. pro
de [illegible] et [illegible] ubi [illegible] compulsi [illegible]
compluribus in peccato mortali ut intime
faciant bona quales deus tandem corda eorum
illustret ad penitentiam. Similiter [illegible]
compulit de Nabuchodonosor Daniel 4o ut peccata
sua redimat elemosinis est 3o [illegible] dixit
[illegible] 2o vidimus quendam in nomine
tuo eicientem demonia et prohibuimus
eum quia non sequitur te nobiscum
et ait Ihesus nolite prohibere qui non
est adversum nos nobiscum est. tamen
certum est ille erat sine gratia et tamen
nullus actus eiciendi demonia non
erat prohibendus ergo talis actus non
erat peccatum est 4o sit [illegible] qui tenetur
ad faciendum aliquod bonum [illegible]
ad dandum elemosinam vel dicendum horas
et cadat tunc in mortali [illegible]
tunc habendo dicendo horas quod cadat
tunc in peccato mortale non tenetur alias
ad dicendum horas ergo [illegible]
[illegible] tale in peccato mortali tenetur
dicere horas et [illegible] antea dicitur
glossa super illud Deut. 26 [illegible]
[illegible] vel suspensus
tenetur dicere horas [illegible]
tamen non faciat officium [illegible]
sua est quinto si non habeat maxime [illegible]
quia plus actum bonum [illegible] abu-
titur illo sine gratia et [illegible]
actum facit maior [illegible]
tanto magis abutitur actu tali

patet quia quia plures actus [illegible]
abutitur talis actus quod est plus [illegible]
quanto plus diliget proximum tanto plus
peccaret et similiter quanto plures elemosinas
faceret est 5o auctoritas Augustini [illegible]
c. 4 cogitationes [illegible] qui mala sunt
aperta defendunt [illegible]
[illegible] ergo ille cogitationes [illegible]
sunt [illegible] quia tunc [illegible]
[illegible] non disposuissent ipsum ad [illegible]
[illegible] quia sicut dicit [illegible] Augustinus
dixit [illegible]
in spiritu dei et [illegible]
[illegible] et [illegible] erat
infidelis et [illegible] contra gratiam est 8o
quia tunc nullus [illegible] de peccato
sine gratia disponeret ad penitentiam [illegible]
prima et ad [illegible] quia
patet quia peccatum ad nullum bonum disponit
patet est 9o quia tunc confessor non deberet
[illegible] audita qui vellet [illegible] peccata
dicere sed aliqua sit et aliqua non [illegible]
deberet ei aliquid imponere quod est plus [illegible]
de penitentiis d. 3 [illegible] glossa Ambrosii
[illegible] penitenti [illegible] non [illegible]
[illegible] est imponenda ut [illegible]
[illegible] alicuius [illegible] penitentiam
agant est ad [illegible]
[illegible] argumenta [illegible] et 2 [illegible]
[illegible] quia fuit ista [illegible]
[illegible] contra [illegible]
[illegible] ad [illegible] tali
[illegible] est contra [illegible] primo [illegible]
[illegible]
[illegible] non ad [illegible] refertur auctoritas [illegible]
dei [illegible] ipsa bona male [illegible] effi-
ciuntur iniusti et [illegible]
[illegible] non [illegible] sed [illegible]
sed [illegible] actus contra gratiam sit [illegible]
[illegible] sed [illegible]
[illegible] ergo quilibet
[illegible] actus sit ex cupiditate et [illegible]
[illegible] ubi [illegible]
[illegible] iniusta [illegible]
[illegible] quamquam
[illegible] nichil [illegible] deberat [illegible]

ad iniuste quibus vult sive iniuriando
velit iniuste quam per se et alijs invideret
parcendo aliquem homines prima est
aliquid opus ut facere opus in genere
vel extra genus quae non est ex natura
vel demeritoria ut quia operationem
naturalis electiva vel operationem tamen
aliter faciendi sine deliberatione sicut
confricare barbam vel quandam. Secundo quandam
quandam operationem deliberativam ut facere
in genere opus vel extra genus quod non
est meritoria premii temporalis vel eterni ut
illa quae facit homo propter affectionem
gentis dei vel utilitatis ex affectione tamen
non tamen propter caritatem sicut conversari
ut vagari vel compatere. Tertio quandam
talis operatio est demeritoria solum ve-
nialiter ut quia venialiter operatur
inordinato fini. Quarto quae declaratur
in alia forma quodlibet operatio finis morta-
lis ut dicitur vanis electa non extenditur
vel cupiditate procedens est contra de-
cem et mandata et est meritoria alicuius
premii temporalis quia contra aliqua operari
ut aliquis facit propter finem aliud actum
quae tamen est contra legem et non de-
meritoria ut quia multi alij possunt esse
fines vel temporalis operatio ut peregrini
de re de xi. Quinto aliqua operatione
ut quis facit non propter deum et caritate
caritate et non affectione gentis dei
quam est qualibet operatio quae fit propter
aliud actum ultimate sicut quia aliquid
aliud actu tunc acceptaret unde ubi est
certe deo displicet vellet tunc hoc acti-
onem illa esset demeritoria et hoc est
propter deum aliud a deo quam de aliqua
operatione ut facere extra genus et propter deum
quae non est demeritoria nisi venialiter
non apparet quod est aliquid peccatum actu-
alis absque propter deum et est venialis
malis absque propter deum sic apparet
in quibus sine iustificatione fieri diminui
sine veritate contra preceptum esse et
tunc nemo dicit habitus venialis propter deum
sed quilibet vult aliud facere contra

precipuum de talaci unde tunc peccat
mortaliter et quaecumque operatio propter deum
facta tamquam propter finem ultimum sed
ordinationem dei est meritoria nisi est
et nam hic tamquam propter finem ulti-
mum quod si aliquis vult illud facere
principaliter et vellet facere displiceret
actio prohibitum et facere displiceret quod
deus vellet contra unde quam dicit sed
in aliqua est operatio quae fit propter deum
non tamen tamquam propter finem ultimum
ista magis sunt declarata in de prima
primi quam capitulo ad auctoritatem augustini. Secundo
tunc bona dei non referuntur in deum
sed ad aliud actum tamquam in finem
ultimum tunc sunt peccatum et quia tunc
est finito contra propter dicta sed si homo
statuat de aliquo fine non tamen
in aliquo vellet aliquem finem deo propter
nunc esse quod non semper peccat contra-
ria vero debeo plus obedire quam
papa ergo si papa preciperet me absolutum
propter non et prohibitum per abbatem in hoc
ego tenerer papam et in hoc abbatem
non despicio si voluero obedire precipitur
sed contra prohibitionem abbatis contemptum
esset abbati similiter esset in proposito
si dictamen illud rationis dictet mi-
nimum esse faciendum quod deus non prohibet
ego possum illud facere nisi in hoc
contemptus dei sed si deus prohibet illud
et non obstanti prohibitione ergo
vellem acquiescere naturali dictamini
tunc peccarem quam ad aliam auctoritatem
augustini quando dicit in natura non afficitur
sed finibus distinguuntur dico quod
actus non sunt viciosi nec finis propter
quem sunt sit homo sed ille per
alios actus non tamen acceptum per
causam ut dixi ad auctoritatem augustini
dico sicut alias dixi quod debet intelligi
materialiter nisi virtute sunt sufficiunt
tamen non sunt semper sicut
affectione gentis et sic peccatum
saltim veniale. Quam ad tertiam auctoritatem non possunt

Fuerunt multa opera qui etiam ad iure pe-
cat animae sicut corpore peccabant
[illegible] conformiter nec iniustitie non facie-
bant ergo etiam quilibet faciens aliquid
sine gratia non faciat illud quod iu-
sticia corpore peccat quia non facit
illud propter deum contra [illegible]
[illegible] de diligendo deum ubi dicit [illegible]
fuerunt opera [illegible] que conforme
nec iniustitie non fiebant tanto [illegible]
patius creabant quanto fortius [illegible]
[illegible] currebant et tamen ut [illegible]
dicitur ipsi [illegible] peccat [illegible]
[illegible]
[illegible] fuerunt [illegible]
multa [illegible] colenda ydola [illegible]
[illegible] et [illegible] quanto magis
ydola colebant tanto amplius [illegible]
bant et extra viam currebant
et tamen non omnis [illegible]
fuerunt [illegible]
[illegible] valde [illegible]
[illegible] multa bona fuerunt que fuerunt
[illegible] et [illegible]
[illegible] dicit augustinus [illegible]
[illegible] gentium sine [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ut voluerunt et [illegible]
[illegible] ydola [illegible]
[illegible]
actum [illegible] et [illegible] mali [illegible]
augustinus [illegible]
[illegible] ablata prima iniustitia [illegible] actum
qui [illegible] dampnabilibus [illegible] et [illegible]
[illegible] talis qui [illegible] inter illos
quibus dicitur discedite maledicti
in ignem eternum [illegible] dicit [illegible]
[illegible] ablata iniustitia baptismi [illegible] actum
sit ad vitam eternam obtinenda
quia [illegible] quod fuerat [illegible] si fuisset
in gratia iam non [illegible]
[illegible] resurgat et [illegible] modum [illegible]
[illegible] illud [illegible]
[illegible] non [illegible] pena debet
[illegible] augustinus [illegible]

[illegible] malefacere non est aliud quam ne-
gligere [illegible] quibus [illegible] ipsa fru-
[illegible] quam magna [illegible] peccat
sicut fecit ille qui aliquid [illegible] non [illegible]
deum ergo [illegible] dicit quod ille qui fecit [illegible]
[illegible] dicta [illegible] et temporalia deo [illegible]
sit [illegible] acquirenda temporalia dimittit
implet precepta tales peccat [illegible]
baptisatus puerulus [illegible] non bap-
tizaretur peccat [illegible] ergo [illegible] actum bapti-
[illegible] est peccatum et non [illegible] quia sit sine gratia
[illegible] quia [illegible]
baptizatus [illegible] eternaliter [illegible]
quam si non sit baptizatus [illegible]
de muliere [illegible] fornicationem [illegible]
[illegible] ut fornicationem [illegible] fornica-
retur que post baptizatus [illegible] plus
peccat quam si non baptizatus [illegible]
[illegible] baptismus magis [illegible] ut [illegible] di-
ligendus quia [illegible] ergo sit [illegible]
magis peccat et [illegible]
eternam [illegible] illo non meruit
aliquid eternum [illegible] magis
peccat baptizatus quam non baptizatus
[illegible]
tanto quisque [illegible] magis
non [illegible] quanto [illegible]
fuit [illegible] ad illud dicendum quod non [illegible]
baptizatus gravius punitur quam si
non baptizatus ergo actum baptizandi est
peccatum [illegible] actum [illegible] vite eterne
[illegible] patitur quam quis puni-
retur eternaliter quia actum [illegible]
vite eterne auget gratiam et [illegible]
[illegible] gratia [illegible] magis
peccat [illegible] ante est dubium
[illegible] illorum [illegible] magis fundatum a tali
[illegible] baptismus [illegible] et [illegible]
vel non baptizatus et [illegible] et [illegible]
[illegible] magis [illegible] quia
[illegible] et baptismus [illegible]
[illegible] et non baptismus [illegible]
et [illegible] dicit quod [illegible] puni-
retur eternaliter [illegible] non [illegible]
baptizat quia [illegible] non [illegible]
vite eterne [illegible] peccatum

sed per constanciam mortale que est in
uno et non est in alio et tunc patet consequentia
quia prima non sunt eadem et patet conclusio vel
negatiua quia ergo cum sit accidens magis
peccat quia certa non sunt paria et
non est caritas virtutum directiua et ceteris paribus
quod ad illam tamen solicitum minus sequitur quod
consequens erit accidens separatum quia semper
et non potest dici quod adsit et primum magis sed
quod non separatur et accidens quod accidens separatum
et separatur et negatur et quod si similiter
accidit melioratum ergo magis peccat actus
non sunt paria in toto isto quia peccatis
precedens occupat in uno et non in alio
et tamen in tali illis videtur contrarium vere
quod actus bonus de genere non solum comparatione
plurium bonorum tollerandum pertinet similiter
prius ad bonum tollerandum equaliter
habet non apparet in racionale quia tunc non
posset esse meritorium boni temporalis sicut
et ideo dico quod non vt adsit ad patet
recte quam affectu recedi non est
tanta vel pia affectione separari et ideo
non sunt paria quod dicit super illud ad Cor.
et gratia dei sum id quod sum glosa
nitere gratiam non vacuat quod in ipso
dat deus vel habet non perdat omnia
mala quod potest dici quod illa opera ipse deus
dat non perdit id mutatur mala potest
intelligi aut nichil perdit id quod
est meritorium vel quia nulla multa bona
remunerabilia illius perdunt per
sufficienter primo quod opera quedam
alia quod ad aliquod tempus potest esse contra
gratiam et non demereri remitti probatur
quia aliqua est operatio meritoris contra
gratiam que non est imputabilis ut operatio
quorundam sic in primo potest magister alique tempore
occupatur et pro illo tempore ad illud non obligatur
ergo pro illo tempore non peccat dicendo
quod contra tota vita infidelium est peccatum
ut pelagius iuvare sepe 3
et allegatur 3 c. 2 d. 33 omnis vita
infidelium vita peccatum est et ponitur
in glosa super illud Ro. omne quod non

est ex fide peccatum est quod ad illud potest dici
quod sola virtus est in optimis moribus
sed non quod infidelibus agit actum
bonum de genere sed quia generaliter
moribus ut quia non
surgit apostolus et sit omnis vita
infidelium peccatum est in peccato quod contra
patet quod contra gratiam non
peccat semper actu probatur quia potest
est quod pro illo tempore non tenetur ad aliquid
pro pena peccati mortalis vel venialis
et ergo aliqua operatio moralis contra
gratiam potest esse bona moraliter ab ista
gratiam sunt autem in 3a questione
primi pictavi et prouo
lib. 2 sent. d. 26 c. 9 non negamus
autem gratiam et potest apparet
sed abgorum vel g.
bonum meritorie et habet non vel moraliter
et quod 2o quia si actus
bonus de genere non est bonum magis
in non gratiam sicut peccatum et
post actus peccatum mortale
vt tunc habet esse aut intentio bonum
bonum actus in quo aut remittendo
non remittendo quia potest remittere
remittitur id est peccatum mortale
dendo quia sicut quanto magis intendit
de bono actu de genere tanto magis
peccaret contrarium natura
est bona operatio de genere sed potest esse
gratia paulus ubi dicit quod si
non et voluntas recta et
pelagii et sequitur quod sibi habet
ad rectitudinem voluntatis non est necessaria
gratia sed potest sufficere que fuit error
pelagii quod contra ipsum
sanctus augustinus
in predicto modo quod
contra ergo aliqua operatio meritoria
contra gratiam potest esse nec bona nec
mala probatur quia contra gratiam potest
aliquis multa facere sine deliberacione
sed talia nec sunt mala nec bona
moraliter ergo si dicitur quod quilibet

actus est peccatum contra graciam sit quia opus
contra graciam non potest bene reputari
ut sentit [illegible] balsamum in primo quia
quia nulla opera contra graciam est sine peccato
actuali vel habituali. probatur quia quilibet operans
sine peccato actuali et habituali est in gratia ergo
quilibet operans contra graciam est cum peccato
actuali vel habituali. Et Adam in apparatu
dicto et Augustinus invenit quod illud quod fit propter
deum tamquam propter finem ultimum fit ca-
ritative et meritorie illud autem quod
propter creaturam [illegible] caritatem fit
cupiditate et demeritorie. Sed contra:
trium aliqua maiora contra
graciam operata possit esse meritoria
alicuius premii temporalis vel eterni si [illegible]
ordinatas. Arguitur quod non quia si aliqua
operata contra graciam meretur aliquod
premium temporale deus reddidit hoc de iusti-
tia. sed operibus qui sunt opera bona
contra fidem meruerunt gloriam temporalem [illegible]
datam sed hoc est falsum quia tunc inequa-
liter merentes deum equaliter premiaret
contra quod probatur per Augustinum v de civitate dei c. 3.
qui gloriam dedit Octaviano Augusto
et Neroni et Vespasiano et Iulia-
no apostate igitur isti sunt equales
in gloria et dignitate et tamen sunt
inequales in talibus operibus. Si igitur
temporalia opera contra graciam
aliquod premium merentur deus premiaret
inequaliter equaliter merentes etc.
Oppositum arguitur per glo. [illegible] 3. [illegible]
ubi dicitur in glossa interlineari [illegible]
[illegible] [illegible] pro [illegible]
est [illegible] quod
[illegible] et super eodem ubi dicit
[illegible] in moral. c. 1. quod benignitas
[illegible] [illegible] quia [illegible] patuit [illegible]
[illegible] admissa culpa [illegible] in
temporalem [illegible] e [illegible]
ergo temporalis [illegible] opera contra [illegible]
[illegible] [illegible] Et prima quod aliqua opera
maiora contra graciam sit [illegible]

premii temporalis patet per Augustinum [illegible]
c. 11. ubi ait compendium quoddam [illegible]
quas [illegible] plurima [illegible] et
quam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sic [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quia fecisti [illegible] [illegible]
[illegible] filii tui [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] super domum [illegible] et [illegible] dicit
ibi dicitur non ambulat. [illegible] [illegible]
dei [illegible] [illegible] [illegible] patris
sui Ieroboam. Et 2° quia [illegible] [illegible]
[illegible] in peccato mortali [illegible] [illegible]
aput alios solacium [illegible] [illegible]
debetur ei [illegible] quod [illegible] et 4°
patet quia [illegible] plus [illegible] [illegible] aput
[illegible] [illegible] [illegible] quam aput [illegible]
[illegible] Et 3° aliqua [illegible] opus
[illegible] [illegible] temporalis [illegible]
[illegible] [illegible] in alia 4° conclusio
[illegible] arguitur [illegible] actus alicuius premii
aput deum est [illegible] et [illegible]
est caritas sed nullus actus contra graciam
est talis ergo [illegible] patet per Augustinum [illegible]
[illegible] ubi dicit [illegible]
voluntas [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sit finis [illegible] bone voluntatis
est beatitudo vita eterna deus sed omnis
actus cuius deus est finis est caritativus
ergo nullus actus non caritativus est [illegible]
[illegible] meritorius. Et hoc idem dicit [illegible]
[illegible] d. [illegible] et allegat Augustinum [illegible]
in fine dicit quod caritas est [illegible] finis
bone voluntatis et [illegible] [illegible]
preceptum [illegible] est [illegible] [illegible]
[illegible] precepta divina [illegible] ad
caritatem [illegible] preceptum [illegible] ita sit
vel [illegible] vel [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad caritatem [illegible]
est dilectio dei et proximi [illegible] sicut
[illegible] Et [illegible] dicto in aliis
actio [illegible] [illegible] intelligo
[illegible] premii eterni et omnis actus
[illegible] premii meritorius est caritatis

et sit operatiue et dicit in alio
principium speciale et actus mutationis nisi
eo quod potest causari sufficit quod
sit bonus ex genere et moraliter. quod 3o arguitur
quia si actus voluntatis potest mutare
principium speciale et non mutatur non per
te aliquis actus in medio stabilis mutatur
et trahitur mens secundum glo. ad ro. 8
Si dicis quod potest velle generaliter igitur non potest
movere secundum illud ad impletum caritatis
vel complementum cupiditatis si manca
voluntas per illud velle complementum
caritatis imponere quod diligit secundum quaedam
principium sed dixit in animo ad deum vel Au-
gustinus de moribus ecclesiae nichil est actus
caritatis. Si autem voluntas manca
per illud velle complementum cupiditatis
tunc est motus malus et dimittendus
et per consequens non mutatur. ad primum ad
illud dico quod talis actus mutatur principium
speciale non est actus generaliter cognitus suf-
ficientis sed est actus non i. actus liberi arbitrii
amicitiae dilectionis vel bonus circa
et bonus ex genere et quod dicis quod vel-
le non vivatur eius dico quod sine gratia
et tamen faciente liberum arbitrium non sufficit
ad diligendum primum erga deum nec propter pro-
ximum ad implendum nec speciale velle
est sine vitio peccati et ideo in hoc
velle generaliter actualiter vel habitualiter semper
est in peccato sicut apponit magister in 2o
cui ergo non potest voluntas movere ad
complementum caritatis vel cupiditatis secundum
eius frequentem ita est quod 3o arguitur contra
non potest tunc virtus id quod finis ultimus
ad summum bonum amorum et caritatis
quae non est bonus actus nec laudabilis
ut sit infinitum et per consequens nec actus
tunc aliquis primus debet. Augustinus probatur
per augustinum de moribus ecclesiae vel. cum
virtus sit summa ad summum deum amoris
sed quamvis includat sicut probat de-
terminatione dominicus virtutibus car-
dinalibus vanum quattuor divinum

dum amorem perfecte integrum incorrup-
tumque temperantiam fortitudinem aequanimi-
ter omnia propter deum facilius tollerantem
iustitiam amorem tamen tollerantem sui
ipsius prudentiam amorem dei discer-
nentem quae velit coniungere quod nec at-
tus nec istud virtutis est id infinitum
ad deum quod potest dici quod Augustinus loquitur ibi de
actu virtutis vitae eternae et virtute infor-
mata caritate non de virtute morali de
qua loquitur philosophus in ethicorum. Quod 2o
arguitur quia si ad actus contra caritatem
per se et mutationis aliquid principium speciale
quod eadem ratione contraria aliqua ac-
tus divinus et eventualiter potest esse mutatio
talis principii quae quod quia tales actus
per consequens contraria actus dimittens non quia
et potest patet in alia parte actus de
mutationis principii speciales ut patet actus
nobilis potest esse contrarium actus mu-
tans inter eterne quod confirmatur per multa
quae dixi in quaestione praecedenti et Augustinus de
ci. dei 14 qui prius aut amicus aut
filiam potest amat caritatis sic ut
eius non premebat ipse mallet esse
tunc quia ipse si adhuc sine suo termino
tacionis adducti perfectione aliqua sal-
uus esset secundum philosophum contra probatur quia
tunc idem actus faceret mutationis et dimi-
tationis quod potest dici quod esse quia non oportet
inconveniens quod idem actus potest mutare contra-
riam faciat mutationem et per aliud faciat
dimittens vel potest dici quod contrarium
actus mutans aliqua potest esse dimittens
et aliquis et aliqua contraria actus
dimittens potest esse mutationem principii speciale
nec concedet supponitur quod idem actus potest
mutationis et dimittens vel potest dici
quod actus bonus nullus habet contrariam
malam secundum delectationem bona pro-
pter aliquod delectationis in admirato
primitus peccata venialiter et cetera 1a
quod aliqua opera mali contra regulam

pt et satisfactio pene vel debiti temporalis
probatur quia si non esset pena in mortali dimitti- 2
tate salutis erit necessaria quia patet ex [illegible]
non valet ut videtur quod est contra [illegible] contra
glosam de penitentia dist. 3 [illegible] [illegible]
quia si non esset nec possumus satisfacere pro peccato
mortali de quo prius est confessus quia patet [illegible]
[illegible] non obligatur nisi ad penam temporalem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] penitentie [illegible] [illegible]
commendam et penitentiam et sic [illegible]
pene temporalis sub [illegible] [illegible] ad mortale
et mortem et sic [illegible] [illegible] de quo prius
pro sua [illegible] [illegible] si [illegible] [illegible]
[illegible] satisfacere [illegible] quia [illegible] [illegible] gratia
[illegible] [illegible] quia [illegible] est [illegible] in gratia et [illegible]
quod [illegible] [illegible] [illegible] de quo [illegible]
sua [illegible] et confessio et [illegible] pro peccato
mortali sic [illegible] [illegible] [illegible] confessi
est in infinitum [illegible] [illegible] [illegible] pena et
[illegible] infinite [illegible] quia si non [illegible]
[illegible] et [illegible] obligatur [illegible] confessi [illegible]
[illegible] [illegible] a [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et sic in gratia patet quod quia [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quia [illegible] [illegible] alia [illegible]
sic [illegible] sit [illegible] extra gratiam sit
satisfacere pro peccato alicuius [illegible] [illegible]
pro peccato [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] de
[illegible] [illegible] in mortali et [illegible]
[illegible] [illegible] in purgatorio [illegible] [illegible]
[illegible] mortali [illegible] [illegible] sic [illegible]
non [illegible] [illegible] satisfacere in gratia
quia [illegible] [illegible] sic [illegible] [illegible] mor-
tali [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] sic [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] peccato mortali
[illegible] si non [illegible] [illegible] debet [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] in mortali non sa-
tisfacit et ita [illegible] [illegible] [illegible] in
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] si
aliqua [illegible] satisfaciat [illegible] [illegible] pro peccato
mortali [illegible] confessio [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in gratia et [illegible] sic [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] sufficiat [illegible]
[illegible] [illegible] pro peccato mortali [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sic [illegible] [illegible] sit in
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quia sit remissio temporalis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] peccato mortali satisfacere quod est [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
glosa et [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible]
abstinet [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
abstinentia [illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] abstinentia / abstinentia
[illegible] ubi redditur abstinentia [illegible]
[illegible] [illegible] quia si sit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in mortali [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] si illa
[illegible] non [illegible] et [illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] vel [illegible] [illegible] sit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] dubitat utrum digne [illegible]
[illegible] [illegible] et ita [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quia patet
quod est [illegible] quia [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] illud [illegible] [illegible] [illegible] mais [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] remissionem [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] illud [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
valde [illegible] remissionem [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] facta
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] remissionem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in gratia sit satisfacere
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quia si [illegible] possit
satisfacere in gratia [illegible] [illegible] [illegible]
quia [illegible] [illegible] si non esset [illegible] [illegible]
[illegible] satisfactionis quod est [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] satisfac-
[illegible] temporalis non est [illegible] [illegible]
[illegible] quia si non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] pro peccato [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

fuerit et sic melius forte peccati remissio potest
tanti quod Augustinus c. de [illegible] c. 13 gradus de.
quod non potest quod tollitur per primum cetus [illegible] po-
na augetur per primum in [illegible] sacramenti
to quod recipiens contrarie primarum debet recep-
to sacerdotis confessionem eius audientis et quod
quod peccatus non potest [illegible] ad [illegible]
peccato suo deleat in [illegible] alias [illegible]
in tali dicto quod propterea surget similiter
et apprehendit [illegible] ut similiter re-
surgeret [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible]
[illegible] [illegible] quod non est melius peccanti
quia non peccati est [illegible] quanto [illegible] potest si
[illegible] gratiam per satisfactionem [illegible] per
confessio aut [illegible] sit et alia non in
[illegible] quia non [illegible] [illegible] divina quia
[illegible] si [illegible] quod [illegible] de sacerdos quod
[illegible] de peccato [illegible] et quod sit quod [illegible]
[illegible] peccator facit ut [illegible] [illegible] ubi de
[illegible] [illegible] de peccato non [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] non potest [illegible] [illegible] [illegible] gratia
quod [illegible] de quod [illegible] [illegible] potest sacerdos in
[illegible] primam [illegible] [illegible] non [illegible] gratiam
ad satisfactionem potest [illegible] contra gratiam sa-
tisfacere et ideo potest quod non [illegible] dicto quod
[illegible] [illegible] probat quod in tali non potest [illegible]
non [illegible] quod non possit sacerdos potest
quantitatem primam illa in tali probata opera
[illegible] sed in gratia [illegible] [illegible] gratiam fiat
[illegible] [illegible] aliud opus [illegible] gratiam potest [illegible] pur-
gato culpe [illegible] potest quantum opus in gratia
et ex gratia facta augetur meritum [illegible] vite et-
ne et [illegible] in infinitum melius est qua-
[illegible] [illegible] culpe seu peccatis [illegible]
sit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
infinitudinem bona non patitur [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] gratiam [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] peccatis [illegible] et [illegible] non [illegible]
purgatur [illegible] [illegible] amor [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aliquid
[illegible] opus sit [illegible] dispositiva [illegible] ad gratiam
[illegible] in adultis peccatoribus [illegible] [illegible]
requiritur aliqua dispositio [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] voluntatis [illegible] dispositio [illegible]
[illegible] gratiam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] opus
facta [illegible] gratiam est meritum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] si [illegible] opus [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] vel plures [illegible] vel augmenti [illegible] non [illegible]
quia illud non potest [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] alti
[illegible] sit [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] augmentat meritum [illegible] gratiam
[illegible] [illegible] habitus gratiam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ad [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non gratiam dei ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] augendum [illegible] [illegible] [illegible]
voluntate quantitate [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] gratiam non potest [illegible]
gratiam [illegible] [illegible] [illegible] opus [illegible] [illegible] gratiam est
[illegible] [illegible] [illegible] potest quia non est [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quia [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] quod ad [illegible] in [illegible] quod potest [illegible]
quod [illegible] est [illegible] et ad [illegible] [illegible]
[illegible] potest dici quod [illegible] [illegible] fuerit quod
non [illegible] opera bona [illegible] quod [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] fuerit inequaliter [illegible]
[illegible] vel potest dici quod [illegible] talia opera fuerit
tales [illegible] data bonis operibus [illegible]
data ad damnandos [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] alia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] actio [illegible] [illegible]
[illegible] quod non [illegible] non [illegible] actio [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] talis actus est [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ca. 23 [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] meritum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] peccati [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
vel [illegible] si [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
sit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 21
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] sit [illegible]
[illegible] vel [illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
vel [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

animam pertinet dispositive vero dicitur ipsa a-
liquam [illegible] de habitudine rationis quod
tamen distincte quod eligat vel reprobat
volitum et sic dicitur 2o complexive ad liberum arbitrium
pertinet iudicare, concedere et inquirere
quod dicitur 3o radicaliter ad animam pertinet bonum
vel malum eligere. Secundo etiam in libero arbitrio actus est
intentio vel [illegible] et [illegible] non [illegible] potentia [illegible]

9o q

[illegible] 3o [illegible] quod aliqua potentia potest libere [illegible]
quando ipsa potest cogitare quia non potest si non cogitando
vel non cogitando et ideo dicitur animam 2o propter
indifferentiam et isto modo anima bruta
[illegible] [illegible] non tamen habent liberum arbitrium
quia non habent iudicium 3o propter electionem quia
aliter potentia non esset libera [illegible] 3o [illegible] quod di-
libera [illegible] absolute [illegible] datur divi-
sio prima est quod quedam est libertas [illegible]
et est illa que [illegible] [illegible] anima [illegible]
adhuc quod in actu operatur libere cum gratiali
Dei influxu sicut [illegible] et [illegible]
[illegible] dicitur in potentia propinqua ad [illegible]
alia est libertas [illegible] et est illa [illegible]
potest [illegible] anima [illegible] sic potest quod
operatur [illegible] cum gratiali Dei in-
fluxu vel saltem non influxu quia Deus
influere [illegible] et potest esse quod non [illegible]
Deo dicitur et in potentia ad diligendum Deum et est
qui est in peccato mortali [illegible] et in potentia ad bonum
faciendum alia [illegible] et potest dici quod
non [illegible] potest [illegible] inter [illegible] potest [illegible]
influxu gratiali Dei [illegible] quia Deus
influere [illegible] [illegible] ipse
operatur in actu [illegible] [illegible] in Deo
[illegible] aliquando vel [illegible]
quod potest [illegible] in actu [illegible] et
potest etiam damnatis [illegible] libertas
ad bonum et [illegible] ad malum [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] alia
[illegible] est que est libertas [illegible] vel [illegible]
que est libertas ad bonum [illegible] vel ad malum
[illegible] et libertas ad bonum vel ad malum est
ista libertas [illegible] [illegible]
[illegible] in beatis [illegible] in damnatis [illegible]
in damnatis [illegible] in [illegible] et [illegible]
[illegible] alia est [illegible] quod [illegible]

est libertas a culpa et libertas a miseria et
quedam est libertas arbitrii [illegible] a coactione
libertas a coactione vel [illegible] est [illegible]
[illegible] ubi est necessitas est ibi non est libertas
[illegible] apud [illegible] ubi spiritus Domini ibi
libertas et [illegible] et ista libertas

Si filius vos liberaverit vere liberi eritis

fuit in statu innocentie et est in [illegible]
[illegible] libertas a miseria [illegible]
alia [illegible] est libertas [illegible]
ad [illegible] sine [illegible] immutabiliter
in [illegible] deliberatione [illegible]
vel reprimitur et sic Deus [illegible] et etiam
[illegible] alia est libertas [illegible] et [illegible]
est in [illegible] [illegible] non
[illegible] in Deo [illegible] alia est libertas in-
[illegible] vel contradictionis et [illegible]
[illegible] non est in beatis quia non [illegible] mali
nec in damnatis [illegible] boni sed in [illegible]
[illegible] et de ista libertate intelligo
[illegible] et [illegible]
quod tamen libertas [illegible]
[illegible] non [illegible] ad unum [illegible]
[illegible] quia ad aliud libertas [illegible]
[illegible] potest [illegible] apparentium
[illegible] potentia [illegible] liberum arbitrium
[illegible] actus [illegible]
intelligo sicut [illegible] in [illegible]
[illegible] statibus [illegible]
[illegible] influxu Dei gratiali
adhuc est [illegible] liberum arbitrium [illegible] vel
non [illegible] illa potentia que est [illegible]
[illegible] alios potentia [illegible]
[illegible] actu [illegible] aliis
ad modum [illegible] [illegible]
[illegible] actu [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] omnibus
aliis [illegible] adhuc [illegible]
[illegible] influxu Dei gratiali potest
unum et potest [illegible] non
[illegible] potest agere unum [illegible]
et [illegible] [illegible]
[illegible] adhuc [illegible] passio
[illegible] et [illegible]
2o [illegible] actu laudamus vel vituperamus
[illegible] sicut in [illegible] [illegible]

habe(n)t [illegible] lib(er)e eli(gere) q(uia) p(ro) nullo actu laudant(ur)
vel vituperant(ur) n(isi) lib(er)e eli(ga)nt q(uo)d habe(n)t p(ro) p(rinci)pi(o)

[illegible] Si d(icit)ur q(uod) voluntas lib(er)e [illegible]
incipit actu(m) su(um) s(ed) no(n) lib(er)e elicit [illegible]

[illegible]

fuit in statu innocentie per assumptum
ut ipse nunc potest peccare mortaliter et veniali-
ter et tunc non solum mortaliter. Ad aliud dico quod
est homo magis liber ad peccandum quam fuit
tunc ... magis pronus ad malum ...
... dicit ... quando ...
... necessitat ...
liber ... ad peccandum
... Confirmatur ... peccat
iam lapsi ... non ... peccatum
... actum ...
quo voluntas ... pro ...
in ... omnes homines ...
... peccare ...
... aut non ...

[illegible]

fact quod in ... est et ... resurgere et
stare ... novo ...
... ad ... ubi ...
... ad peccandum ... simul ... illud apostoli non
quod volo bonum hoc ago sed quod nolo ma-
lum hoc facio ... in me ...
... donum ... dicit ... mediante
... ad malum ... inclinat ...
quam ad bonum ... potest ...
et ... peccato ...

[illegible]

Scientia vero actus sui dominativi prius probatur.
Unde est libera libertate contradictionis voluntas actus do-
minativi quia potest libere actum suum dominativum
elicitum ponere [illegible] in esse et non elicere libere
contradictione tamen quia libere vult actus prius
[illegible] quod 2a potest agens valet
de aliquo quod est in [illegible] quod potest ipsum fa-
cere non esse in [illegible] quod ergo multo fortius [illegible]
[illegible] potest habere factum de prius actum [illegible]
demonstrative [illegible] est in [illegible] quod [illegible] factum [illegible]
potest in hac quod [illegible] supposito [illegible]
3a [illegible] quod [illegible] voluntas vult in [illegible] quod non
potest non velle in [illegible] quod habet [illegible] [illegible]
dicit contradictionem [illegible] quod est in [illegible] quod non
includit contradictionem ipsum non esse in hac
quod ymmo contradictionem includit [illegible] esse
in hac quod ergo [illegible] nulla contradictio includit
[illegible] in [illegible] in qua voluntas elicit
actum dominativum potest ipsum non elicere et potest
[illegible] aut non potest non elicere et potest
necessario elicere ergo non potest per [illegible]
non [illegible] videlicet necesse esse et [illegible]
dicta quod non posse non esse et necesse esse
non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] est necessaria [illegible] [illegible]
[illegible] dato quod ista sit necessaria [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] apparato [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
actus [illegible] quod potest [illegible] [illegible] totaliter
[illegible] [illegible] fuit in [illegible] [illegible] [illegible]
actum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
actum suum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ista [illegible] [illegible] [illegible] actus
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] totaliter [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] libertatem
[illegible] [illegible] actus [illegible] [illegible] actum
[illegible] potest [illegible] non esse [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] vel non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] quod [illegible]
aliqua [illegible] elicita [illegible] actus
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] libere et non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et non [illegible] vel actus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] libertas [illegible]
arbitrii ad [illegible] vel ad [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] ad futurum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
potest velle et non velle [illegible] velit
[illegible] [illegible] vult [illegible] potest non velle [illegible]
[illegible] velle [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
velle et non velle [illegible] [illegible] potest [illegible]
quod [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] actus
[illegible] non est in [illegible] libere [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] potest [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] vel futurum sit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] vel futurus actus
[illegible] [illegible] [illegible] potest [illegible] futurus [illegible]
[illegible] est in [illegible] [illegible] [illegible] quod actus
ille [illegible] potest futurus ut [illegible]
[illegible] [illegible] non potest [illegible]
[illegible] [illegible] actum [illegible] [illegible] elicit
[illegible] [illegible] [illegible] elicit non [illegible] est in
[illegible] [illegible] quod actus ille [illegible] potest vel fuit
et potest intelligi [illegible] quod voluntas potest velle
et non velle [illegible] velit et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quod voluntas velle potest et non velle
[illegible] [illegible] velit [illegible] [illegible] vult [illegible] non potest
non velle ad illud potest dici quod [illegible] non
[illegible] [illegible] vult in aliquo quod non est [illegible]
[illegible] [illegible] quod potest et quod [illegible] voluntas non velit
in illo [illegible] de futuro [illegible] [illegible]
aliquo quod [illegible] potest [illegible] actus potest fu-
turus [illegible] [illegible] quod illud quod potest
et in [illegible] quod [illegible] actus non potest futurus
ista [illegible] alios [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] voluntas [illegible] [illegible]
contradictionis [illegible] actus [illegible] [illegible] [illegible]
ergo [illegible] [illegible] actus non [illegible] ergo
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quod [illegible] [illegible] et [illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] actus [illegible] [illegible]

ipm voluntas pt facere ymo pt qr nõ
qr võs posset facere qtra nõ te qtra
quis ffin sr hoc nõ pt dd facere rpm
q^s qui argutor a ethicis q 8 d 8 quar
prima et 2^a quam nego qad qfirmas
nego quar q 3^a dd nõ cõtinue iniugit
incomputido i^a si actus quem vt võs elit
ymo posset nõ elire i^a potest facere q mort
dd nõ coaget [illegible] et ponis [illegible]
impedire potest [illegible] facere [illegible]
[illegible] et [illegible] võs
potest facere q dd nõ [illegible]
[illegible] actu et nego [illegible]
qr potest impedire dd et [illegible]
[illegible] si ita [illegible] qr potest facere [illegible] actum
qui [illegible] nõ [illegible] qr potest facere [illegible]
[illegible] qr potest [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] qui [illegible] pt facere [illegible]
[illegible] pt facere [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] nego [illegible]
qr potest [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

aug^s [illegible] ubi dt [illegible]
[illegible] aliena [illegible] nõ pt
posset [illegible] et [illegible] pt [illegible]
[illegible] et [illegible] pt
[illegible] nõ pt velle [illegible]
aug^s [illegible] c. 8. dt [illegible]
quatuor [illegible] pt [illegible] voluntate
ad ipsa [illegible] et hac [illegible]
et [illegible] nõ [illegible]
[illegible] voluntas [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] c. 12. dt aug^s [illegible] pt
[illegible] voluntatis [illegible]
[illegible] potest si [illegible] potest [illegible]
[illegible] pt aug^s [illegible]
[illegible] nõ [illegible] velle [illegible]
ipse vellet illud velle [illegible]
ad [illegible] ubi [illegible]
et [illegible] dt [illegible]
[illegible]
[illegible] potest [illegible]
[illegible] potest [illegible]
[illegible] actum [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] nõ [illegible]
pt si nõ pt nõ [illegible]
[illegible]
pt [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] nõ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ita mala
et [illegible] sicut võs [illegible]
[illegible] nõ [illegible]
nõ si võs pt te ita velle ita ma-
la et [illegible]
[illegible] aut [illegible] ita mala aut [illegible] si
pt hoc [illegible] quia [illegible] ita mala [illegible]
vellet [illegible]
te [illegible] voluntate [illegible]
[illegible]

oim alia volunt(a)te creata g(ener)o ipa e(st)
p(er)fect(ior) volunt(at)e pl(ur)ib(us) et p(er) (con)s(equens) ead(em) r(ati)o(n)e
q(uia) voluntas pl(ur)ib(us) (con)parat(ur) ad alia
volu(n)t(at)e et p(ro)pi(us) e(ss)et p(er)fect(ior) nat(ur)e
p(er)fect(ionem) et mi(nu)s e(ss)et mala et ita ead(em)
voluntas e(ss)et mi(nu)s mala et magis mala
creata et p(ro)pi(us) magis et na(tura) magis
mala q(uo)d e(st) (contra)dictio g(ener)o no(n) p(otes)t dia(boli)
q(uia) voluntas e(st) ita mala p(ro)pt(er) ipa vult
e(ss)e mala / s(ecun)do dicit(ur) q(uod) l(ice)t v(olun)t(a)s eligit
ita e(ss)e mala s(icu)t v(olun)t(a)s dyab(o)li q(uod) (con)ciliat
no(n) e(st) ita mala q(uia) p(o)nas q(uod) s(u)a d(e)p(ra)v(a)t(ionem)
d(e)p(ra)v(a)te (com)p(re)hendat g(ra)d(u)s malitie dya(boli)
et velit v(olun)t(a)s s(u)a ita intense s(icu)t p(otes)t
e(ss)e ita mala t(ame)n g(ra)du malitie s(icu)t
e(st) g(ra)d(u)s malitie dyab(o)li si (con)ciliat no(n) e(ss)et
v(olun)t(a)s s(u)a ita mala s(icu)t v(olun)t(a)s dyab(o)li
g(ener)o aliq(u)a g(ra)du malitie dyab(o)li t(ame)n
malitia s(u)a q(uam) libet nullu(m) s(u)a
v(olun)t(a)s h(abe)re et s(ic) i(n)finite t(ame)n p(rim)o g(ra)du
et t(ame)n p(rim)o g(ra)d(u)s posset habere particula-
ritat(em) t(ame)n e(st) q(uod) s(icu)t d(icitu)r a dyab(o)lo
t(ame)n e(st) g(ener)o q(uod) u(nus) illi(us) g(ra)d(u)s no(n) e(st) li(bertas) vo-
luntas (contra) p(ro)p(ositi)o(n)e q(uod) v(olun)t(a)s (contra)ria vult
magis mala e(ss)e et t(ant)o magis p(e)c(c)at c(eteri)s
p(ar)ib(us) q(uia) magis p(e)c(c)at v(olun)t(a)s q(uae) vult e(ss)e ma-
la p(ro)p(ter) malu(m) q(uam) q(uae) vult e(ss)e mala
p(ro)p(ter) velle [illegible] ad p(ro)p(ter) velle p(ro)p(ter) vel(le)
absq(ue) h(oc) q(uod) p(e)c(c)at mort(a)l(ite)r s(ecun)do s(ic)ut
velle p(e)c(c)a(re) mort(a)l(ite)r v(e)l p(e)c(c)at mort(a)l(ite)r s(ecun)do
h(oc) e(st) t(ame)n (contra) p(e)c(c)at mort(a)l(ite)r q(uia) v(olun)t(a)s q(uae)
vult e(ss)e mala p(ro)p(ter) adult(er)iu(m) magis p(e)c(c)at
c(eteri)s p(ar)ib(us) q(ua)m i(lla) q(uae) vult e(ss)e mala
malitia fornicationis et ita vi(detu)r q(uod) p(ro)p(ositi)o
s(ic)ut s(im)pl(icite)r na(tur)a p(o)nas t(ame)n q(uod) intellig(en)s s(u)a
(com)p(re)hendat t(ame)n s(ummu)m g(ra)d(u)s malit(iae) dia(boli)
s(ed) v(olun)t(a)s velit e(ss)e mala i(n) p(rim)o g(ra)du malit(iae)
p(ote)rit alt(eriu)s g(ra)du malit(iae) t(ame)n e(st) q(uod) ma-
litie ip(s)i(us) g(ra)d(u)s d(icu)ntur i(n)t(er) se (com)parat(ae)
a g(ra)du malitie dyab(o)li q(uia) malit(ia) dia(boli)
no(n) i(n) infinitu(m) excedit malit(i)a(m) ist(ius) q(uia)
t(ame)n e(ss)et infinita i(n)finit(e) p(o)nas q(uod) malitia
dyab(o)li excedat ill(am) malitia(m) p(er)fect(e) i(n)
d(u)plo g(ener)o t(ame)n v(olun)t(a)s s(u)a posset vel-
l(e) e(ss)e d(u)pla malitia ad malitia(m) dya(boli)
et p(ro)p(ter) eu(n)d(em) et s(ic) i(n) i(n)finitu(m) et v(olun)t(a)s
s(u)a posset velle e(ss)e mala q(ua)n(tu)mc(um)q(ue)
i(n) (con)s(equenti)a malitia(m) et t(ame)n v(u)lt e(ss)e mala

a(n)i(m)a ad malitia(m) t(ant)o magis p(e)c(c)at c(eteri)s
p(ar)ib(us) g(ener)o t(ame)n malitia p(o)t(est) p(er)s(onae) vo-
luntas s(u)a velle e(ss)e mala q(uod) ma-
litia i(n) p(ro)p(ri)o e(ss)et t(an)ta q(ua)nta e(st) mali-
tia dyab(o)li q(uia) (com)p(re)h(e)nde(re) p(o)nas ista(m) p(ro)p(ositi)o(n)e(m)
q(uia) q(uod) v(olun)t(a)s no(n) p(otes)t p(e)c(c)at q(ua)ntu(m) vult p(e)c(c)a(re)
2(a) q(uia) valens p(e)c(c)a(re) q(ua)nt(u)mc(um)q(ue) e(st) p(er) (con)s(equens) q(ua)nt(u)mc(um)q(ue)
p(e)c(c)at p(atet) q(uia) t(ame)n (con)s(e)q(ue)nti(a) alit(er) no(n) an-
gel(us) individ(uum) d(i)v(id)it q(uod) 2(a) no(n) q(ua)nto
ad q(ua)nt(u)mc(um)q(ue) vult p(e)c(c)a(re) t(ant)o q(ua)nt(u)mc(um)q(ue) p(e)c(c)at
c(eteri)s p(ar)ib(us) q(uia) t(ame)n isto modico t(em)p(or)e
p(er) ad s(ecun)d(u)m s(ummu)m (con)s(equen)s q(uod) ca(usa)t t(an)tu(m)
[illegible] et t(ame)n p(er) p(ri)m(u)m a(rgumentu)m q(uia) v(olun)t(a)s
q(ua)nt(u)mc(um)q(ue) p(e)c(c)a(re) q(ua)nt(u)mc(um)q(ue) p(e)c(c)at p(ri)mo s(ic) p(er) s(ic) vo-
lens q(ua)nt(u)mc(um)q(ue) p(e)c(c)a(re) exigat q(ua)nt(u)mc(um)q(ue) p(ec)-
care tu(n)c ad p(e)c(c)a(re) mort(a)l(ite)r p(e)c(c)at
infinite q(ua)nt(u)mc(um)q(ue) alia p(ote)rit mortalit(e)r
q(uia) p(ote)rit q(uia) velit s(ecun)d(u)m p(e)c(c)a(re) a p(ro)p(ri)o (con)-
mort(a)l(ite)r t(ame)n [illegible] q(uia) q(ua)n(tu)mc(um)q(ue) modico a p(ro)di-
tur infiniti g(ra)d(us) (con)s(equen)s(e)q(uen)t(e)r
in p(ro)p(ri)a a p(otes)t b c d et s(ic) b in-
tenat q(ua)ndo e(st) et c q(ua)ndo d et s(ic) de
s(ic) s(ecundu)m t(ame)n a(rgumentu)m s(i) s(ecundu)m valens
q(ua)nt(u)mc(um)q(ue) p(e)c(c)a(re) q(ua)ndo e(st) p(e)c(c)at p(e)c(c)at al(iu)s
g(ra)du q(ua)nt(u)mc(um)q(ue) c(eteri)s p(ar)ib(us) g(ener)o (con)c(e)dat
d(e)l(e)b(ilis) aliq(u)a[m] c(ar)i(ta)tis q(ua)nt(u)mc(um)q(ue) g(ener)o s(i) vel-
let q(ua)nt(u)mc(um)q(ue) p(e)c(c)a(re) q(ua)ndo d t(ame)n c(ar)it(atem)
adderet g(ener)o s(i) vellet q(ua)nt(u)mc(um)q(ue) p(e)c(c)a(re)
q(ua)ndo b c d et s(ic) s(ecundu)m s(ummu)m q(ua)nt(u)mc(um)q(ue)
p(e)c(c)a(re) q(uia) valens p(e)c(c)a(re) c g(ra)du
s(ecundu)m v(olun)t(a)s s(u)a valens p(e)c(c)a(re) a p(ro)p(ri)o
vult p(e)c(c)a(re) q(uia) e d c b et s(ic) i(n) i(n)finitu(m)
g(ener)o infinite p(e)c(c)at q(uia) ad illud p(ro)p(ositu)m
(contra)riis p(er) velle p(e)c(c)a(re) a vel b q(uia)
(con)ti(n)ui (con)muitto q(uia) n(on) e(st) p(ar)i q(uia) (con)tinuu(m) s(ecun)d(u)m
va(r)iat(ur) in alii(s) ad n(on) finite s(ecun)d(u)m aliu(m)
s(ecun)d(u)m finitu(m) s(ive) infinitu(m) ex qua s(ecundu)m
q(uia) (con)t(ra) t(ant)o (con)tinuu(m) p(er) s(e) in alii(s)
magis d(e)bil(is) et mi(nu)s d(e)bil(is) et i(n) alii(s)
magis fragil(is) et mi(nu)s fragil(is) q(uia) 2(a) p(ro)p(ositi)o
(con)t(ra) q(uia) no(n) e(st) p(ar)i t(ame)n de duab(us) ma-
litiis q(ua)ru(m) una e(ss)et in maiori alia
i(n) mi(nori) et q(uia) o(mn)ib(us) p(ar)ib(us) agat in
una s(icu)t in alia t(ame)n a(n)i(m)e (con)tra(r)ia et
maiori a(n)i(m)e act(io) (con)missio(n)e q(uia) ex ist(a)
s(ecundu)m q(uia) p(ro)p(ter) (con)missio(n)e(m) act(us) (con)c(e)ssa
s(ecundu)m p(ar)te q(ua)nt(u)mc(um)q(ue) in malitia m(inor)e

contra mandatum et tunc adam [illegible]
[illegible] quod tunc ad peccatum mortale peccat in se-
[illegible] quam applicatur quod deus velit pa-
[illegible] et admitto et quarto contra [illegible] quia
peccat infinitum [illegible] quorum quibus est [illegible]-
ta et admitto quod peccat [illegible]
valens peccare [illegible]
[illegible] peccat [illegible] aliquo [illegible]
[illegible] quo peccat [illegible] quibus [illegible]
peccare [illegible] est [illegible]
in [illegible] aliquid et [illegible] peccat quod aliquis [illegible]
peccare [illegible] est peccat [illegible]
[illegible]
dico tunc peccato [illegible] quod [illegible] malitia
[illegible] fuit [illegible] [illegible]
alia qua [illegible] aggravabat sicut quod [illegible]
[illegible] non [illegible]
peccat [illegible] duplex [illegible]
[illegible] ad malitiam [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] et ita malus sicut [illegible] non est [illegible]
ita malus sicut [illegible] et [illegible]
in [illegible] quod [illegible]
[illegible] ultra [illegible] quod [illegible] infinitum [illegible]
[illegible] non est [illegible] potest [illegible]
habere tantam malitiam quantam [illegible]
[illegible]
[illegible] quod [illegible] non potest [illegible]
[illegible] ad aliquem actum [illegible]
[illegible] non potest quod posset [illegible]
actu [illegible] ad aliam [illegible] quod [illegible]
malitia [illegible] in [illegible] malitiam
[illegible] qui [illegible] ita malus sicut [illegible]
[illegible] sicut [illegible] et [illegible]
[illegible] ad malitiam [illegible]
[illegible] quo vellet se habere
malitiam aliquam [illegible] sicut [illegible] malitia
[illegible]
[illegible]
[illegible] quam si [illegible] eligeret
peccare peccato infinite malitie ergo [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] non posset [illegible] tunc
[illegible] debita [illegible] infinita
[illegible] et [illegible] non [illegible]
peccati ergo deus non [illegible] peccat

meruit penam [illegible] iustitia divina [illegible]
[illegible] posito quod sor. [illegible] pena
[illegible] mala [illegible] ma-
la posito etiam aliud qui [illegible]
[illegible] bono [illegible] peccat [illegible]
[illegible] et
[illegible] quod sor. [illegible] peccat [illegible]
[illegible] alternati [illegible]
[illegible] quod sor. infinitum [illegible]
[illegible] quia plato quod sor. [illegible] in 2[illegible]
peccat quia plato et [illegible] in 2[illegible] et sic
in infinitum ergo [illegible] quod sor. [illegible]
peccat in 2[illegible] quia si committit [illegible] actum
[illegible] fine in 2[illegible] [illegible] bonum quia sit finis [illegible]
[illegible] plato [illegible] sor. in 2[illegible] [illegible]
peccat quia plato [illegible] peccat ergo [illegible] peccat
[illegible] et [illegible] quod sor.
[illegible] in 2[illegible] peccat quia plato [illegible] sit
[illegible] et sic in infinitum et [illegible]
[illegible] plato sine [illegible]
[illegible] et [illegible] in
[illegible] ergo
[illegible] plato [illegible] actum malum [illegible] finem
aliquod bonum in aliquo [illegible]
in [illegible] in 2[illegible] plus [illegible]
[illegible] aliquod [illegible] a peccato
[illegible] quod [illegible]
[illegible] fine in 2[illegible] [illegible] bonum [illegible] non [illegible]
[illegible] in 2[illegible] magis peccat [illegible] 2[illegible] quod [illegible]
mittens tale peccatum [illegible] peccat [illegible] 3[illegible] quod
[illegible] peccatum [illegible] fine in 2[illegible] [illegible]
alio in 2[illegible] [illegible] peccat [illegible]
[illegible] peccat [illegible] aggravatur peccatum [illegible]
[illegible] imaginari [illegible] finis [illegible]
[illegible] sor. [illegible] in 2[illegible] et alius
[illegible] peccat [illegible] in 2[illegible] [illegible]
plato [illegible] non [illegible]
[illegible] quia tunc peccaret [illegible] sor. [illegible]
[illegible] sic quod [illegible] peccatum [illegible]
quantum plato et [illegible]
[illegible] sor. non [illegible] infinita
[illegible] plato et si [illegible] peccaret [illegible] fine
in 3[illegible] [illegible] peccaret peccato [illegible]
[illegible]
sic [illegible] peccati et
[illegible] quanta [illegible]

Mo dus auti misiracionis pecc ppt
meny sine sit pt ymaginal ua pt
par. in 2ᵉ ꝯsing. p. et sit ag q pcit
ꝯ 2ᵒ urbal uotd qua plo 1ᵒ uan
in 2ᵒ mig pcedit qua plo ꝑ incipit
uala pcti illig d pcto parcs ne dic
inuenicit pt eqᵃ pcti plcius 2 epcto
plaius amoncitur poin damp pte tuc
id facin anti dic q mia c fla si
par gunt uimib actu que ua co
mittit ꝑ sunt in 2ᵒ mig bonu finay
ꝑ que plo gmittit ophay actu nec par
in 2ᵒ ꝯsing ptacl qua plo q q fu
dat pyꝑ flo q fuie in 2ᵒ mig bag
in 2ᵒ mig ꝯrupit ut dcm c ꝑpac pt
et 2ᵃ q adalia facin piqua pba q
plo sine dissensare di cf uc quaz
uz ꝑpac 3ᵃ et xᵃ ꝯm damblg ipt
pani pana q ꝯsuc mixtid pandur
in uatio tuc iᵈ tpe uconᵉ pt popur
ꝯincipit capio tuc adꝯsuc et pt q
ꝯ in natio depredit aliqua uelacte
tri capio tuc ad plem in quo idem
mole mand pib 2ᵃ uelocite pcun
pacin quan ymaginat duatio capio
aliud plcm pibtilius iᵃ tuc in iᵒ mes
plcius manetur uelatiᵗᵉ uiand qua
in ꝑmo medio ꝑ ua in 2ᵒ uiadue
lante qua tuc in cad tpe manetur
in plid et i uatio pequale pacin
ymaginatiad ue qredit qᵃ ꝑ pcz
ꝑ quam accidit mol de tarditate ꝯ
ꝯfitate pini ue n ue tas 19 tarditatis
aufert in 2ᵒ mes pibtilia et ꝑ ma
ne adgit in 3ᵒ mes pibtiliad in 3ᵒ
ua aufter u metud illig tarditatis uc
manet que pam accidt oplt ymaz
in plo mes et ꝑ pcedit imfinitum
uenit adtam uelocit uatus pcit d
in uatio q pcin 2ᵃ 3 aduclosi i ꝑ
mes pt ꝑ capiad dua quaz bug ma
fiat pcin pud ppt fine ita malo pt
pez alig accidit pcin pud ppt laua
fcti pt plo tuc uitis ipad pcnit ꝑ
plo mig ppt tgam ꝯrupate pt q i 2ᵒ

mig pcenit qua par qᵃ ꝑ sine pcssi in
pcin pui accidit ucipiat tuc ag q ꝑ
sine mig laud in 2ᵒ qui plo pcat
talis ra in 2ᵒ plus pcat qua plo ꝑ
pam in 2ᵒ mig ꝯrupat ꝯ 2ᵒ ꝯsing
pcin alius qua in pcd plcis ꝯrupat
et pt ꝑ accipiat 3ᵃ et xᵃ et pt i in
finitu uiciu inuenit ad in i ꝯpcssi q
in 2ᵒ plus pcnit qua plo uel equalit
nimis par. cont. ipas gaud an et
pᵃ q uolutas ueritad passit adua dic
pui ad demand pt ui do uati pt
au te auferri ipa in uia et remitte
go ipa pt ueritati adlt q pt pui
ip iᵃ et uti mig appim pbatu est
pausi qua uit dez ua uellet eaduelle
qd uellet eaduelle et pquo ueritui
addemeud pᵃ qua pᵉ q omiz uin
dispetta quatu qua uos pssi ma
ue qdiuit ipa uit vta c ꝯsypcu
tum ipg auti odiu c ꝑc trutida
uel ipiᵃ ubi pcd q tuc c ipiaius
dud dactorz que arilᵒ que manlo
que ꝯsicuta diriglᵒ c ueritates
ualᵒ tatur uc dignitate pprum q
pt ut laud et malid dispone et pt
ua mali faci pue quatuz uic bate
ad malu ui debito gubi bri ꝯpar
dinatoc dei et ipa ipiᵃ sunt in
adam in pcitu pmatie uid cui tat
dez lamueni ciui q pipiᵃ uadmod
c 2ᵉ ꝯsituelᵒ que accidᵒ ꝯsitulᵒ
c qudid ꝯsitꝫ ꝯpus ipad accipiunt
ꝯ actibus uiolidᵃᵘˢ auam adpsum
uadi dictam uite ratio pcciᵗᵘʳ
ud c actu ꝑ ordinata uad ipiᵃ
pimilit c 2ᵉ que lcilᵒ que accid
iudᵗ pue ipiᵃ ꝯsitulᵒ c talus
qua ꝯsita tatud ralis pᵗ uit loi
et malid dispone quatu c uitiy
c ad pilutᵉ et pt ua malo fati et
pt lupari uiitoue adquida uita
uia ꝯpardinatoc dei pcunat est
actu uidolg uel actu tatilis ꝑar
ipa pena pcunis pmae ꝑ pt

est dicendum quod iustitia fuit voluntatis non tamen ad
donum superadditum ut hic [illegible] dicitur [illegible]
[illegible] quod iustitia [illegible] voluntatis
naturalis et aliquid [illegible] et [illegible]
[illegible] aliter cum voluntas [illegible] non potest
[illegible] amittere [illegible] si iustitia et voluntas
[illegible] voluntas [illegible] privatio [illegible]
[illegible] et iustitie [illegible] ipsa natura et [illegible] ipsa
privatio iustitie sit peccatum [illegible] et [illegible]
[illegible] peccatum quod [illegible] ad [illegible] si [illegible]
[illegible] ad superadditum [illegible] potest dici [illegible]
[illegible] [illegible] et ablata [illegible] et [illegible]
[illegible] mala iustitia vel non [illegible] sit quod iustitia
sua est ablata et [illegible] tamen
iustitia [illegible] non est iusta [illegible] mala [illegible] est
[illegible] ad 2um [illegible] ablatum iustitie [illegible]
[illegible] tamen [illegible] potest [illegible] tamen
[illegible] mala et in peccato [illegible] malitia
et privatio non potest esse [illegible] sit privatio [illegible]
boni [illegible] iustitie et [illegible] peccatum [illegible]
sicut iustitia et [illegible] [illegible] ma-
[illegible] tamen [illegible] non potest esse [illegible]
sit iusta vel iniusta sicut non potest esse [illegible]
[illegible] sit [illegible] vel [illegible] [illegible]
sit magnum vel parvum et sit [illegible] et
sit [illegible] non [illegible] potest tamen [illegible]
[illegible] sit iusta vel iniusta et sit [illegible]
in [illegible] quod sit ablata iustitia [illegible] peccatum
[illegible] ista dicto quod iustitia originalis potest
[illegible] 2o modo [illegible] privatio [illegible]
[illegible] sit [illegible] integritas ut [illegible] privatio
[illegible] [illegible] communitas [illegible] vel
[illegible] culpe originalis et [illegible]
[illegible] [illegible] culpe [illegible]
[illegible] alia [illegible] et [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible] quod privatio
iustitie potest [illegible] natura ipsa
[illegible] [illegible] [illegible] non potest
ut videtur [illegible] dicitur ablata
[illegible] iustitia [illegible] [illegible] non est iusta
[illegible] iustitia [illegible] potest [illegible] iusta iustitia
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] fuit peccato et [illegible] non [illegible]
[illegible] est mala [illegible] est

mala [illegible] potest [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] dicitur ad [illegible] quod
[illegible] quod voluntas iustitie [illegible] [illegible]
et iniustitie [illegible] non est [illegible]
sit et non sit iusta vel iniusta [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et iniustitie privatio
[illegible] non sit [illegible] [illegible] [illegible]
quod [illegible] sit [illegible] [illegible] sit iusta vel iniusta
[illegible] tamen [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] ad 2um [illegible] [illegible] dicendum quod
[illegible] fuit iustitia originalis non sit [illegible]
ipsa natura [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] aliter [illegible] quod dicitur [illegible]
potest auferre [illegible] voluntatis [illegible]
[illegible] [illegible] ipsa sit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] potest dici
quod [illegible] natura [illegible] non potest [illegible]
ipsa [illegible] [illegible] potest [illegible] quod ipsa non
est [illegible] et sit [illegible] amittere [illegible]
ad 2um [illegible] dicendum quod si iustitia et voluntas
voluntas esset [illegible] quod privatio [illegible] potest
[illegible] 2o modo [illegible] privatio formalis
et sit [illegible] [illegible] alia [illegible]
[illegible] [illegible] et sit non [illegible]
in [illegible] dicendum quod ipsa natura sit privatio
[illegible] [illegible] sicut dicit [illegible]
quod capitur [illegible] et [illegible]
[illegible] privatio ad 3um [illegible] [illegible]
[illegible] quod peccatum [illegible] privat [illegible]
iustitiam originalem [illegible] dei [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] dei [illegible]
in naturalibus et [illegible] non [illegible] [illegible]
in tanto in quanto fuit in [illegible]
[illegible] in [illegible] et [illegible]
in [illegible] et non potest ablata [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] fuit [illegible] in quo [illegible]
dei fuit dignus vita eterna ad 2am [illegible]
quod peccatum [illegible] [illegible] privat iustitiam [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fuit
privat iustitiam originalem et [illegible]

nec in [illegible] mortale est nec totum privat ut
tollit distinctionem gradus intra eandem ¶ Item peccatum
mortale non tollit [illegible] iustitia moralis
[illegible] [illegible] in [illegible] privat [illegible] [illegible]
[illegible] ut actuale [illegible] in alia
[illegible] peccato mortali [illegible] [illegible]
et peccatum [illegible] non tollit [illegible] iusti
tia [illegible] ¶ Item peccatum mortale tollit iusti
tiam [illegible] et [illegible] [illegible] addit et
spirituale et actuale tollit [illegible]
mortale [illegible] tota gratia et [illegible] actu
ali et spirituale ut [illegible] ¶ [illegible]
[illegible] peccatum mortale [illegible] tollit to
ta iustitia et [illegible] [illegible]
in peccato mortali [illegible] habet iusti[illegible] [illegible]
ta [illegible] peccatum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ubi [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] non
[illegible] peccatum [illegible] [illegible]
[illegible] iustitia et ubi [illegible] iustitia ibi
[illegible] iustitia et [illegible] addi
[illegible] iustitia [illegible] [illegible]
peccato mortali non [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] addi [illegible] iustitia ¶ [illegible] [illegible]
in peccato mortali [illegible] iustitia [illegible]
[illegible] in mortali non [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] peccatum
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] agit [illegible]
[illegible] ubi [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ita [illegible] non [illegible] ita [illegible]
[illegible] ¶ [illegible] [illegible]
[illegible] in peccato [illegible] [illegible]
in eo non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] peccatum [illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible]
et [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] et non [illegible] in
[illegible] [illegible] et [illegible]

[illegible] [illegible] et in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] peccatum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et si peccatum [illegible] [illegible]
[illegible] iustitia [illegible] [illegible]
[illegible] iniustitia [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] in peccato
[illegible] et [illegible] et [illegible] ad
[illegible] formalis [illegible] in peccato
[illegible] et [illegible] et [illegible] ad
[illegible] formalis [illegible] in peccato [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ¶ [illegible]
[illegible] in [illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] peccatum
[illegible] [illegible] ¶ [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] iniustitia [illegible] ¶ [illegible]
[illegible] [illegible] gratiam [illegible]
[illegible] in peccato [illegible]
[illegible] [illegible] gratiam [illegible]
[illegible] [illegible] peccato
mortali [illegible] non [illegible] gratiam [illegible]
[illegible] peccatum mortale tollit gratiam [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] illud [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
non [illegible] [illegible] in peccato mortali [illegible]
[illegible] [illegible] et
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et ita [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] non
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible]

ita et ille ¶ ad istud dico quod licet deus
gratiam vult intimus mutare licet dilectionem
temporalia sine ultimo non diligit deum
super omnia temporalia propter finem ultimum ut
alias sunt dicta ad probationem dico quod si ignorantia
in invincibili talis non est ex gratia
deficiat alio ¶ 7a propositio quod impossibile contin-
gentia non est omnis secundum ipsorum ad
probationem quod ex parte sua solummodo significatio
non includebatur ideo ad secundum non est
partem univoci ex principalia ideo contingentia
includebatur sicut ad non patet
et univoci patet tamen sunt plures in hac
que ultima prius ad sic propositionem patet univoci
¶ secunda quale declarans secundum est tamen com-
dicatur dicit designo intra extra ex parte
sed quod impossibile significat non totaliter aequaliter
gratiam ¶ 2o sed quod status est incom-
plexa status voluntate ex parte in est sed
univoci glossam in alio ideo non patet
¶ secunda propositio quod qualitas dicitur virtutum sed
deus dicit quod ablativus sed non ordinatur
omnino aliqua ita non volunt deus primo quod
quod sit est ideo dispositio ablativa quia
licet est propositio licet in ista et totaliter
tale sed deus ablativa proprie ¶ contra
ista frequenter in expresso dicit de his
ibidem quod velle ex voluntate non est in
volo velle sed deus vult ita velle sed
habet virtutem non sed deus dicitur quod si
sit aut valens aut valens non va-
lens dicitur est valens quod et deus
per velle nolle non velle potest vult
ita velle et pena in ex implicat quod
sed quod deus vult ita non velle convult
ita velle ¶ praeterea dicitur istius propositionis
prima quod deus dicit per ablativa sicut
de nolle non velle et tamen vult volle
velle ita quod sed ita quod non velit
nolle velle et ex tamen sed ideo non est
doctor et ita sed quod deus sicut velle
nolle non velle id est vult ita velle
¶ 2o in sic est possibile deus vult volitione
non velle id est quod vult ita velle sed quod
deus vult nolle ut velle quod deus vult
voluntate non velle ad in numero

et ita licet prima quod vult ita velle licet
de aliis est impossibile quod quia ¶ 3a non appa-
ret propositio non possibile quia ista deus non
vult nolle velle quod vult nolle velle
sed sic est possibile quod quia prius in intra
sed est una propositio una tamen in prius non est
et est divinitatis et ita quod de affirmativa sed
sed in tamen qua non ut vellet dic-
tum implicat non vellet ita non ad velle
possibile tamen sed convertit ita ad velle
affirmativo et tamen affirmativa est non et negatio
negativa contradictoriae est sed ¶ contra
aliqua est non dicitur possibile quia deus
numquam dicitur sed in a tamen affirmativa est
sed deus vult a velle quod vult a velle
sed est affirmativa implicatur sed primum ergo
in apparenti est non sed deus non vult a velle
quod vult a velle ¶ 2a quod si nolle deus
vult ad velle in futurum sed non non convertitur
non ista quod affirmativa deus vult voluntate non
velle quod vult ita velle quod est sed quod
vellet vult tamen velle ex dictum est
sed deus vult a velle quod vult a velle
¶ confirmatio dicitur quod deus a dicitur de-
dicit duplex non est in ignorantia in primum
omnis sunt dicta non responsio sed quod
contra sunt probationes istae deus non vult nolle
velle quod vult ita velle et ista deus vult
nolle velle quia non vult velle vel istae
deus non vult nolle velle et vult ita velle
et ista deus vult nolle velle quod non vult
ita velle et est ad 2o sed contra et
non absurdus non dicitur compositae non
compossibilis licet 3a sed contra quod potentia
quod deus auferat sicut non valens a valido
¶ contra si sic propositio deus vult nolle non
velle quod non vult ita velle est impossibile
dicitur ablativa dicitur ex quo sed quod
deus auferre sed voluntate nolle a volente
impossibile est quia dicitur non in quod com-
possibilis sequitur possibile ¶ ad illud sed verum
propositio quod non vellet et apparet pa-
tet nolle dei et quod deus vellet ita velle
et habet quare aliud dicitur annexa

et ideo intellectus [illegible] quod deus si de lege
nunc ordinata deus posset distincto [illegible] aufer-
ret [illegible] ... actualiter voluntatis et tamen si le-
gitime ipsa vellet actum voluntatis peccatum et
[illegible] voluntas non demeritoria eo quod p-
[illegible] iste [illegible] eo non demeretur cum
non habeat peccatum [illegible] deus auferre
[illegible] tollet [illegible] velit voluntatem
[illegible] quod non vult eo velle [illegible] eo [illegible]
[illegible] quia non vult eo [illegible] qua ipsa
[illegible] est [illegible] [illegible] quod
[illegible] ex eo cum [illegible] voluntati et [illegible]
demeriti [illegible] non auferret [illegible]
velle auferre et velle eo velle quod
ipsa vult actualiter [illegible] si vellet
voluntati [illegible] [illegible] distincto auf-
[illegible] ... eo velle et [illegible]
[illegible] quod est impossibile ita [illegible]
quod si absoluta lege deus [illegible]
[illegible] quod [illegible]
non demeriti et [illegible] tollet [illegible]
ipsa [illegible] deus [illegible]
quod deus de potentia absoluta [illegible] de lege [illegible] nunc
[illegible] non potest auferre [illegible]
[illegible] distincto [illegible] voluntas
[illegible] et non vult aliud [illegible] deus
vult eo velle [illegible] non [illegible]
[illegible] non [illegible] auferre [illegible]
[illegible] potest [illegible]
non velle [illegible] quod deus vult eo velle
[illegible] et [illegible] deus de
lege [illegible] auferre [illegible] voluntatis
[illegible] et [illegible] de [illegible]
[illegible] deus [illegible]
[illegible] deus [illegible]
[illegible] non potest [illegible] aut
[illegible] non potest [illegible]
[illegible] de potentia [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] de potentia absoluta
et [illegible] potest auferre voluntati [illegible]
voluntatis de potentia ordinata [illegible]

[illegible] non de potentia absoluta [illegible]
potest dici quod [illegible] de potentia [illegible]
nunc de potentia [illegible] non [illegible] et
[illegible] actualis voluntatem [illegible]
potest si voluntas [illegible] culpa
[illegible] distincto et [illegible] auferret
[illegible] forma [illegible]
[illegible] capit [illegible]
[illegible] capit [illegible]
[illegible] auferre quod [illegible]
[illegible] velle [illegible] vult eo velle [illegible] et
[illegible] alia [illegible]
[illegible] gloriam [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] quia [illegible]
[illegible] et quod [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] quod ipsa [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] et [illegible] quia [illegible]
[illegible] voluit auf-
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
et [illegible] non [illegible]
[illegible] voluntatis [illegible]
[illegible] quia [illegible] et [illegible]
[illegible] voluntatis quia [illegible] quod [illegible]
[illegible] quod deus vult
eo velle [illegible] deus [illegible] velle
[illegible] auferre potest [illegible] velle
[illegible] velle [illegible] eo [illegible]
[illegible] quod
deus [illegible] voluntatis [illegible] potest auferre
[illegible] eo auferre [illegible]
[illegible] deus vellet voluntatis velle quod
vellet eo velle [illegible] voluntatis
[illegible]
[illegible] et [illegible]
vellet [illegible] actus [illegible]
potest deus [illegible] actus [illegible]
[illegible] et
[illegible] voluntatis [illegible] voluntatis [illegible]
[illegible] voluit auferre [illegible]
[illegible] quod [illegible]

pn̄ tenet et lic' nichil inde quod per-
et tunc tenet nichil. lic' perpetuum in eo
nunquam mutatur. sed minus quam alt' et
in p[ro]ximo nunquam et sit infinit[us] reformat[us]
p[atet] q[uia] act[us] volu[ntatis] non lib' non sit ...
... sicut lib' a[ctu]s nunquam mutatur non est
... principalis in lib[er]tate volu[ntatis] q[uod] ...
... tenet par tenebit a[d] c[ontinu]um tenebit
~~a et ideo p[atet] q[uia] v[olun]tas non ...~~
... agendi et non n[atur]alit[er] ergo lic' tenebit
a p[rim]a ... aut p[atet] q[uia] ... ista ...
... par tenebit ideo p[atet] q[uia] vo-
luntas non mutat modum ... agendi
... alit' ... q[uod] ... q[uia] ...
non nunquam ... mutatio ...
... lic' tenet ... ut
patuit in 1a ... lic' ... v[olunta]s actio
... in ... in 4° ... q[uod] ...
... non fuit ... in ... cognitiu[m]
... quod p[atet] q[uia] propria ... quod dilig[a]t
... et in ... et ... non
diligat ... et ... et
... ut ... et diliga[t] ...
... p[rim]a actio volu[ntatis] ... -
... ~~...~~ ... p[ri]ma ...
... q[uia] ... sit in
... et ... non
diligat ... generatio ...
q[uod] ... si non fuit ...
in ... in ... 3e
... in ... in ...
... q[ui]a
... par ... actio ... tenebit
... et ... in fine ... fuit
... q[uod] ... actio ...
... q[uia] ... actio ...
... non
... mutatio ... in p[ri]ma
... a actio ... in ...
... et ...
... volu[n]tas et ... p[atet] q[uia] ...
... actio ... culpa ...
... in p[ri]ma ... actio ...
... mutatio ... augmentatio ...
... non ... si ...

in actu a[u]t non ... non ...
... sit a ... ipso
... ut ...
... in nos ... a ut ...
... non ... ut ... si ... sit
in ... sit ... q[uod]
... libertate ... p[er]feccio[nem]
... si voluntas
... actio a ... ...
q[uod] si non ... ut ... actio a
non ... in ... culpabilis ...
~~... ...~~ si ... a non ...
difficultate ... q[uod] 2° ... si ... duo
... et ... in ... duos
actus ... et ...
... par ...
... fuit ... ut ...
debebitur ... ad ... ut
non si sit et ... par ...
in fine ... debebitur parti ...
... et ... in fine debebit[ur] ...
... in ... si non ... in ...
... parti
... q[uod] ... in ...
... debebit ... ad ... non
debit[ur] parti in ...
debeat[ur] ... et ... in ...
... aliq[uo] ...
... debito parti ... etiam non
... in ... aliam ...
... q[uod] 3° ... ut ...
... adulterio ...
p[atet] quod ... actio
... adulterandi ...
... et in fine ... non
... ut alius ... in adulterio
... et ... parti ... alius sit
... et sit ...
... sit par ... adul-
terio et p[atet] et non ... 2° ...
in 2° ... par adulterio
et non ...
... ut ... illa
... actus ... in ...

in peccatum intendo ꝑ prius inter gene
actus intrinsecus non est peccatum et non est
lib. ergo nec actus exterior ꝙ ad idem dico quod
inquantum gerunt ꝑ contrarium ꝑ primo uali ut at
tunc non dicitur adulterium si tenuatur dimittendum ꝑ
quod quod licet tenuatur non nec assumptum ꝑ
dico quod ad patet quod intrinseca ualidius ad
ultandum quia uoto peccatum tenuat
et in uali uoto retenta peccata est
uitabilia uel irredimitabilia ꝙ 2o dicit Augustinus
de peccatis c 1 quod monachis immutabiliter re
ligiosus ualuerit ꝑ pr... uiuere in
monachis i uita corpus pas. est mutandum
ergo multo fortius uali qui est mutandum
ꝙ ad idem dico quod Augustinus loquitur de iure
p a quod monachi non fac. uerte alia
ordinis et isti tam si monachus
obediat ꝑ ... licet mallet quod non pati
et pr quod dicatur agat in uite preceptum
pri ... tamen inter sui pr ... dico
non est mutam ad peccatum ꝙ ... ꝑ ...
inter in peccatum ... adulterium dico
sunt peccatum qui non faciet ... ꝑ ...
non peccatum et pr augmentum
peiore ... intern in peccatum ... et
pr ... ꝑ quod Augustinus pr
illorum aliorum ... quod pena ...
est ... ꝙ ad idem dico quod pena ...
est ... abstrahit ... est
ultra ... non tamen dico quod Augustinus
noluit dicere quod ...
... aliorum ꝑ quia
... quod mala ... peccata
... ꝙ ... ergo est dicendum quod
Augustinus ... ubi dicit ...
... non ...
et ... manus ...
... ꝑ ...
... peccata ...
... ergo ... ꝙ ad idem
dico quod ... obligatoriis
... obligatoriis et ... ob
ligato ... dicitur ... religio
... ad idem ... et si ... facit

est ... peccata ...
ꝑ ... dimitti uali ...
actus ... ꝙ 2o ... culpa ...
... culpa
... ergo multo fortius ...
mala uali ... pr ... dimitti
... et pene
uali uoto ... ꝑ ...
... culpa et pene ...
dimittenda ꝙ ad idem ...
et non est ... et ... ꝙ
... quod ... licet ...
... dimittenda ...
... quia dimittendum ꝑ
... et dimittendum
et ... et ...
... quod placet ...
ꝙ ... ꝑ ...
... licet ... ad ...
... ꝑ
... quia si ... pr in ... magis
quod ... ad ... ad ...
... faciet ... ꝑ ...
... ad ... actu
... et quod ualuntas ...
... et dimittere ... est in
actu magis ... pr ... quod ...
... quod ualuntas ...
... actu est si pr
... in ... quod ... tamen
... actus
... si uult ergo ...
si non uult ... peccatum ...
ergo ... et penas ...
ergo non ... actus
sunt ... ꝙ ad idem dico quod ...
in ... ꝑ ... actus ...
et ... ad ...
et ... et ...
... dico quod ... pr ... [ponere]
sunt pr in ... et ...
... ut ... ꝑ ...
... ꝑ et ... in ...

q̄ sit agere s̄ legem dei q° ad pt̄ m̄
intꝫ g° no libe ele quelꝫ actu pur
m̄toi pt̄ aus q̄ pez et tag is p̄cepto
dei ul ab ꝯns pmissa dicenda nasly
ut vtrumque actu sudꝫ in stat° p̄stitud s̄
talis ministr m̄eum pt̄ q̄ m̄e nald
do m̄eri ul naldo no m̄eri s̄ tā
nal do no m̄erendo et m̄ut dim̄eri
g° ꝯ ad 1m d° m̄eda aus adqbatum
dedo a et m̄c bñm dī q̄ t̄
ult m̄eri s̄ ut m̄eri dē nccīam
s̄ inspubedo et no p̄t q̄ no m̄eit
nal do no m̄ed ꝯ 2° nō no p̄unt
ke id bonum ul apparens bonum q̄ ꝯ
q̄ voluntas p̄t nu velt s̄ aug
et oppñ a adh̄ q̄ s̄ qd volug
ꝯ aliis nc volug g° no e in ptate
nat s̄ velle ul diligere ad ꝯ ad 1m dco
q̄ voluntas no vult id bonum appns nec
concupit ul velle ul delectar s̄ pstm 2°
ethi ul optimet 1m ul indict 1m et
bonum q̄ indictum ꝯ no ut pus pur
adns d s̄ adūmcq̄ no dō et nuremo gd
g° q̄ assunt et nc ~ ipno d° q̄ m̄lo
no e in ptate nat q̄ ab ad appreas
ꝯ bonum saltē q̄ illud indicet ce bonum
ut ipu m̄ttꝫ attendit in ac° oba° digt
p° in gdicons platiꝫ in ptate nat e ꝯ
albilla se aūtat et q̄tat se ad aequa
gdicons platiꝫ ꝯ ctā 1m no p̄t q̄
ad qd e albu apparet et no albū s̄
q̄ in cadē pl e albedo et dulcedo atte
dit q̄ ꝯ dulce ne q̄ albu
et i q̄ in tau m̄los pebe po nat
ꝯ ptu no q̄cludit ai in qd nō e in
ptate nal velle in casu ul 1m q̄di
cet ul apparet bonum dī p̄t pt̄
apparet et dr̄ in a° s̄ ptas
ke nō attende ptus q̄ q̄ p̄
apparet bonum adhuc p̄t dictum pt̄
nō 1m libe nut velle et nut no velle
s̄ q̄ nu ad abūg ul appns ꝯ pt
nō ꝯfirbit se v̄tis dictu ras
recte g° no m̄ q̄ nō p̄t lx

r° actꝫ m̄dicꝫ pz qd q̄ ꝯforma
se dictum rc̄ ras in gen e actꝫ
m̄toli pt̄ aus q̄ ptat dez dom q̄
ꝯcit actu na di ul nadi p̄ ꝯ m̄pe
pur rc̄ ro dictat qd e nadu nec
nadu p̄ a m̄pe ipo indico stat
v̄tis ꝯformat se nō ipi indico q̄
pur velit p̄ nalit ꝯformabit se
nō ipi indico qd e nadu ul nadu
ab passꝫ nō ptal p° admittido
in actu sudo et ita ptꝫ rc̄ no
validitatu q̄ augq dlio au ꝯ ad
1m q̄ voluntas potest se difformare
ipi ptepto nō nec velle ut nalle
ad adh et q̄ ff° adpt difformad
ne pt dici q̄ nō pt se difformare ipi
ptepto in actu sudo ptē 1° ul
pt dici 3° q̄ lꝫ m̄ttam adus dē
ul nadu tamē libe elicit actu no
bonus p̄ ipm elicit et libe elicit
actu voli p̄ 1m elicit ꝯ 1to ar
p̄ lꝫ aꝫ fuet lꝫ r° ꝯq̄ actꝫ
pu m̄toꝫ ul dem̄toꝫ p̄t voluntas
pmila pez lꝫ p̄mo actu m̄ouere se
adptand q̄ e fcꝫ q̄ p̄t p̄tactꝫ
pez ce malꝫ et lꝫ amato s̄ qd e
fcꝫ q̄ ul ret amatr bonā ul ma-
la no bonā q̄ ꝯ no pt arbor
bona fructꝫ maloꝫ facere p̄am
s̄ glo m̄tc̄ nō nec p̄t ce amate
mala q̄ q̄d m̄ ret mala no
abattu q̄ p̄ na e ea q̄ta tatu
g° saltē naldr p° nō e mala ꝯ
actio mala q̄ actio nō e i mpta
id ama te i mpta s̄ aug d q̄tra q̄
m̄mpta q̄ nō e m̄ gsta nō e
abattu q̄ actꝫ e malꝫ et m̄ mpta
alia g° no q̄ q̄ p̄t ꝯ ret q̄
qd e fcꝫ nec 1a malicia ul i m̄psta
e adro etc s̄ aug dlio ar ꝯ
ad 1m d° q̄ p̄ actu nat se nō
pmili m̄au se ad ptadictꝫ
q̄ p̄mg actꝫ dictantꝫ e amata

vicula et pure gratia non [illegible] est conquisita
actu secundum [illegible] sicut est in actu [illegible] in potentia pura
quod incipiat vel incipit operari et ideo
potest aliquid dici esse in primo quod est vicula [illegible]
[illegible] actum [illegible] in apparentia quod dicitur [illegible]
[illegible] actus elicitus [illegible] et ad [illegible]
et parte potentie [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] per consequens [illegible] quod ipse actus non
[illegible] ipse actus non [illegible] ad [illegible]
non est possibile [illegible] per consequens quod [illegible]
ille actus et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] deficit et [illegible] [illegible]
possibile [illegible] primus actus non ad [illegible]
[illegible] [illegible] quod non sunt [illegible] per consequens quod
[illegible] [illegible] et [illegible] vel [illegible]
[illegible] [illegible] in omnibus [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] per consequens quod [illegible]
[illegible] in [illegible] ubi [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] alia [illegible]
[illegible] [illegible] actus [illegible] difficultatis
aliqualiter [illegible] actus [illegible]
vel [illegible] [illegible] et [illegible] difficultatem
[illegible] per aliquem [illegible] illius
[illegible] aut per [illegible] difficultatem
[illegible] et [illegible] aut non
[illegible] [illegible] voluntas [illegible]
[illegible] [illegible] per maximum [illegible]
[illegible] in [illegible] non [illegible] non est
[illegible] actus [illegible] quia [illegible]
[illegible] non [illegible] difficultate
[illegible] in [illegible] difficultate [illegible]
non [illegible] non [illegible] habita
[illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] difficultatis et
non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] difficultate
[illegible] [illegible] passio vel [illegible]
per [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et tanto
[illegible] difficultate [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] duplicatur et quadruplicatur et
[illegible] in infinitum [illegible] actum
difficultatem [illegible] continuationem

non per consequens actus et prius naturaliter
praecedit in mente quam [illegible] ubicumque re-
perita est convictus ibi salvatur ipsa
perpetua [illegible] et superatur illa est
difficultas actualis [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] li-
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] rebellionem [illegible] difficile
[illegible] [illegible] difficultatis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] voluntas difficul-
tatem [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
actus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] difficilis
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
difficultatem [illegible] [illegible] vel
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] difficultatis
[illegible] [illegible] voluntas [illegible]
difficultate [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] aut [illegible] [illegible]
ita [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] impossibilitatem [illegible]
[illegible] [illegible] difficultatem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible]
[illegible] [illegible] difficultatem
[illegible] vel [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

non est in potestate nostra quibus nisi tangunt
q° 9° sicut vult Aristoteles 2° et ethicorum et 3° et
ethicorum in fine ubi dicit quod intellectus difficilius
contra delectabilibus abstinemus et eo dif
ficilius est abstinere sicut passionibus resistimus
temperantia virtute sed autem non esset nisi
quod passio difficultaret voluntatem. Quarto probatur
directe descripto eo de numeris aliud be
quod in intellectu nostro repugnante esset
sed ipso iam libedt. dicitur mali et
alibi datur et respuit tamen nec resist
[illegible] sed passiones vehementes quod
quorum ponis quod in aliquibus sed passio inclinet
ad illicitum et quod in eadem sed voluntas adverso
persequendo vel fugiendo vel quod passio inclinet
voluntatem admonendo ad illicitum quam
voluntas admittendo vel minus vel equaliter
si minus quod voluntate repugnante nostra
ipso adulterium et peccatum mortale [illegible]
[illegible] et sed per ipso contra adulterium
non voluntate [illegible] si passio sed voluntas
[illegible] et sed quam voluntas ad [illegible] sed
[illegible] quod [illegible] in 2° sed minus voluntas
ergo non potest voluntas per remitti et passio
[illegible] ad illud quam non sed [illegible]
[illegible] quod plus si equaliter voluntas [illegible]
[illegible] illicitum [illegible]
et [illegible] quatuor [illegible] passio voluntas
non movetur ad illicitum quod [illegible]
quod passio movet ad illicitum et voluntas
voluntas adtrahendo ad illicitum quod
voluntas sed ad fugiendo propositum [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible] si
autem passio [illegible] sed voluntas
voluntas adtrahens voluntate [illegible]
actus quam sed voluntas [illegible]
ad [illegible] ut [illegible]
[illegible] plenius [illegible]
[illegible] in ipsa passio movente adul-
terium [illegible] si [illegible]
passio [illegible] non est [illegible]
et [illegible] nec adulterium nec furtum
nec [illegible] quod si voluntas dif-
ficultate pati in actu pro ut [illegible]

voluntas [illegible] aut ad aliud [illegible]
resistit ipsi voluntati non sed dicta [illegible] quod
ipsa voluntas non est [illegible] ut [illegible]
[illegible] et [illegible] elicit actum
[illegible] et [illegible] [illegible]
voluntas resistit [illegible]
difficultatur voluntas [illegible] sed dici quod ab a°
[illegible] ut [illegible] quod talis passio
[illegible] et [illegible]
[illegible] ubi dicit quod si [illegible]
nibus voluntarijs [illegible] per argumentum
medium et [illegible] potestate
[illegible] voluntati nec [illegible]
[illegible] non [illegible] voluntas
vel non possumus [illegible] quod
[illegible] debet non possumus ut [illegible]
non [illegible] autem sed quod nulla
passio sed resistere voluntati tales actus [illegible]
[illegible] quod sed in [illegible] et [illegible]
[illegible] vel voluntas [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] in iustitia et actus in iustitia
[illegible] voluntati quod in [illegible]
[illegible] intellectus et resistendo voluntati quod [illegible]
[illegible] et [illegible] in nulla
actus sed [illegible] voluntate nec inclinat
[illegible] passio [illegible] ad
[illegible] quod si tal [illegible]
[illegible] actus non est malus [illegible]
ad [illegible] passio [illegible]
[illegible] et [illegible] voluntas [illegible] passio
ita faciliter [illegible] actus quod inclinatur
in passione [illegible] passio sed [illegible]
aut non [illegible] sed [illegible] difficultatur
[illegible] si non [illegible] nisi sed
[illegible] passio [illegible] aliud [illegible]
vel [illegible] in [illegible]
[illegible] passio et peccatum in [illegible]
mala [illegible] quod ad illud [illegible]
[illegible] quod voluntas non ita faciliter elicit actum
[illegible] inclinatur in passione [illegible]
quod nulla [illegible] vel delectabilia [illegible]
[illegible] quod [illegible]
[illegible] illa [illegible] si autem
[illegible] voluntas [illegible] voluntas

[illegible]

[illegible]

illis actibus contrariis et ad oppositos actus
inclinaret eos fructuosi potentie. Contra quos
forte quod quia patet quod non actus ad quod potentie
[illegible] ar[illegible] possunt ar[illegible] preparare [illegible] naturam complexionis
modo inest difficultas absque eo quod est in speciebus
in memoria [illegible] ipsum laboriose et penaliter
amorem [illegible] non [illegible] ad difficultatem
et convenientiam accedit et potest esse [illegible] actus
oppositi ex quibus actibus generabatur [illegible]
[illegible] non plenum [illegible] possibi-
litatem ut eliciat actum oppositum ergo [illegible]
difficultatem quia patet quod non difficultate [illegible]
sunt [illegible] potentie a [illegible]
[illegible] [illegible] ubi [illegible] non
[illegible] in corporibus [illegible] in [illegible] vali-
[illegible] non tamen [illegible] in [illegible]
[illegible] et [illegible] dico [illegible]
[illegible] et volunt [illegible] mal
[illegible] et tamen non est in [illegible]
re [illegible] ad [illegible] dicitur [illegible]
[illegible] lapidem [illegible] parte [illegible]
[illegible] lapide [illegible] at [illegible]
[illegible] non est [illegible] parte [illegible]
[illegible] malum [illegible] ubi
[illegible] non est in parte mal[illegible] [illegible]
male [illegible] difficultate [illegible]
[illegible] non potest male [illegible] actum [illegible]
[illegible] sit [illegible]
[illegible] parte [illegible] potest [illegible]
[illegible] non [illegible] no-
[illegible] sit et [illegible]
[illegible] primus [illegible]
[illegible] obligat [illegible]
[illegible] [illegible] possit [illegible]
[illegible] et [illegible] ubi [illegible] possit
[illegible] tradit [illegible] dicto
[illegible] ad male [illegible] non potest [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] boni [illegible]
[illegible] et [illegible]

[illegible] non [illegible] et [illegible] et [illegible]
et laboris [illegible] quod [illegible]
[illegible] [illegible] quod non
[illegible] in
[illegible] dimittit [illegible]
delectationis [illegible] in [illegible] Augustinus [illegible]
[illegible] ubi [illegible] quod [illegible]
[illegible] est [illegible] et non [illegible]
[illegible] et [illegible] non
[illegible] et [illegible]
quod [illegible] velit difficultatem [illegible]
sit [illegible] et dimittere [illegible] et
[illegible] [illegible]
[illegible] bono ubi [illegible] potest cogitatio
[illegible] delectationes [illegible] delectatio [illegible]
[illegible] actus [illegible] con-
[illegible] quod [illegible]
Augustinus de libero arbitrio [illegible]
[illegible] dicitur [illegible] et [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] et [illegible] figura
[illegible] et [illegible]
[illegible] facere quod [illegible] facere [illegible]
non in difficile facere [illegible] et [illegible] non
facimus et dicimus hoc facere non possumus
et [illegible] [illegible]
et [illegible] difficultatem [illegible]
et illud [illegible] nos in [illegible]
et [illegible] et [illegible] facere [illegible]
[illegible] non qui [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] ex quibus patet quod difficultas [illegible]
[illegible] difficultate [illegible] modo [illegible]
[illegible] de [illegible] dicimus
nos non [illegible] ad [illegible] est in-
[illegible] et illud [illegible] difficultate [illegible]
non [illegible] non [illegible] difficultas [illegible]
[illegible] quod [illegible] quia
[illegible] difficultatem [illegible]
[illegible] non [illegible]
in actibus [illegible] est [illegible] quod [illegible]
[illegible] difficultatem

in producere actu tanto actu ut e magis
intensum r p et magis intensius si vero sit
in talente [illegible] potens actu difficultatem ut
pot. 4o gener[illegible] est sed. ut prima quam ad
quos intelligo ulterius pratice est de explanatione
ad opus que est inferior in actu electivum est
eleccionem inclinationem e magis intensum et magis
intensum quam est actu prime eligibilis sed expedit
non sit in expedit in hoc est male situ-
atum ergo si vero non male situata sed tanto
conatu minor plus minor quam male si-
tuati et ideo non expedit male situari
quare si vero difficultas per situm sit est
per resistentia quam situm resistit sicud
enim agens finitum patet difficultatem in
actione sua est sed illud magis quam sit
difficultas per e in agente vel passionis
aliqua producenda requirit concurrere
nalis et laboriosa est in natura sed
in inclinatione adversa vel expassa vel si
in vel aliud in conatu vel inclinatio agendo
inclinationem contrariam vel situm agentia
aut inclinatam agentia afficiens aliquos est
impediat aut molestet vel possunt in
afficiens aliquos maior aliis talibus
sicut tibi impedimentum non solum dicitur
difficultas sed violentum vel impedimentum
naturalis dicitur solum sed non vel intrin-
secum radiat [illegible] aliud impedimentum
difficultatem ut lapidis sed supra molestus
iacet dicitur difficultas sed molestia pati
ideo quod non est est 3a quare vero difficultas
in producere aliquis actum intensum pacto
aliud de repugnante per [illegible]
[illegible] dicit non est inter una vero et
alia vera est corporale et alia spiritualis
confligebat ut patet actu dissipando
discordabat manus una quare ra
hoc experimur in opere in hiis contra aliquis
amicum amicitie intenso sed et dicat
ad amicum contrarium quia de expedit
opera et penale est tali conclusione
et quod amicum amare sicut est ad

ex ab corruptione ut ad magis [illegible]
ideo sed dicitur dicitur dicitur in hoc sit
affectionis quando et inferior inclinatio ad
contrarias aut dicitur solum exprimere contingit
aliquem sit dispositum et affectionis contra
rationibus sed speciem quam naturalis nam de
statu placent ut patet dominus de [illegible]
et honoris et plura principia placentia
aspirant ut provideant in carnaliter
vel penaliter ita spiritum finaliter affi-
re vitande ut sed legis potentiis vel
gloria acquirende ut tradit sed ab corpore
ideo in isto casu difficultas vero spiritum
spiritum ut et cum eam habitus stabilis
sed licite potest ideo sicut est amor dif-
ficile et de [illegible] quare [illegible]
[illegible] ipsi aut tempus languidus ubi
dicit in in libro [illegible] primo homines
cogitationes cogitationibus contrarium affe-
ctione affectionibus resistunt et pugnat
spiritus contra spiritum et ratione contrarium
et insurgit sicut in bonis motus contra
malos et mali contra bonos et in
magis e mali contra malos et dividit
contra spiritum quam de [illegible] insufficiens
e et boni contra bonos insurgit
spiritus tamen inscit quod spiritus contrario
corpore sit ut avaricia et gula ut
dico demagis sed de uno solo uno
quod dicitur una vult expendere alia vult
quod vero aliud corpore luxuriam et
aliud nam sic quod dicitur alicui contrarium
ab alia quare per experimentum videmus
actu valentis [illegible] ad alium actum ut
valere efficax volendi penitus vitetur
ab actu quod licet velit potius sed
dicitur quod sum erat penitus non sit
habere similiter efficax valere ad
[illegible] ut ad expiendum ad et
similiter aliis et vero actu valentis
efficacia sed potentia quare ut repugnantia
e sed et ultra in actu ex [illegible]
ut de [illegible] in [illegible]

nitate [illegible] non habent vos magnum appetitum
et sum posse [illegible] licet nos v[illegible] per actus
pt [illegible] liber v[illegible] per actus in contrarium
[illegible] et vetera [illegible] diminutis [illegible]
efficaciter [illegible] Augustinus [illegible] et hic [illegible]
[illegible] qui [illegible] facit [illegible] mandata [illegible]
non pt illa [illegible] nisi [illegible] bene [illegible]
[illegible] et [illegible] petit [illegible] magna
[illegible] et [illegible] [illegible] quod
actus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] remissior actus
ut imaginatur [illegible] [illegible] [illegible]
te fit vos paratos et valida [illegible]
[illegible] mandata potest [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] est ita
[illegible] quod non [illegible] [illegible] actus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] potest actus [illegible]
diligere [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] illud in [illegible] [illegible] est [illegible]
in una et eadem [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
actus [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] illud [illegible] diligere [illegible]
actus caritatis impossibilitat ad actum
[illegible] [illegible] et ad actum [illegible]
[illegible] [illegible] ita quod non potest [illegible]
[illegible] in eadem [illegible] [illegible] voluntas [illegible]
[illegible] pt aliud [illegible] [illegible] actus
[illegible] [illegible] aliud ita [illegible] [illegible]
non [illegible] [illegible] vult [illegible] [illegible]
[illegible] aliis et [illegible] [illegible] remittit
[illegible] potest [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] actus difficultat [illegible]
[illegible] [illegible] actus difficultat [illegible]
[illegible] [illegible] actum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] actum pt [illegible] [illegible]
actum [illegible] [illegible] actus [illegible] difficultat
[illegible] [illegible] actum [illegible] difficultat
[illegible] [illegible] actum [illegible] ita [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] actu.
difficultati in [illegible] non pt [illegible]

actum [illegible] [illegible] difficultatem [illegible]
actu [illegible] et [illegible] actus [illegible]
[illegible] multis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] difficultant
[illegible] actum caritatis et [illegible]
[illegible] ita [illegible] in actus caritativus
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Augustinus
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] non
[illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] difficultas [illegible] [illegible] appetitus
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
et [illegible] [illegible] non pt [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] appetitus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] pt [illegible]
in [illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in eadem [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] vel actus [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
vel quod [illegible] difficultet [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
actus non [illegible] in eadem [illegible] [illegible]
in appetitu [illegible] et [illegible] in appetitu
[illegible] [illegible] in [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in appetitu [illegible]
non pt in aliis [illegible] [illegible] pt [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
duos appetitus [illegible] una [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et eadem vos [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] actus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] actus [illegible] [illegible]

b[oni] p[ro]ducit et no[n] ex delib[er]ac[ione] electiva
s[ed] actus isti q[ui] si[mu]l sunt nec[essari]o p[ro]ce[dun]t
actus contrarii s[ed] no[n] co[n]veniunt i[n] eo[dem]
s[imu]l vel no[n] p[ossun]t g[e]n[er]ari. q[uia] non
adipisca[n]t eo[ru]m contrarie t[er]minant[ur].
q[uia] si s[imu]l no[n] possunt s[imu]l [illegible] [illegible]
n[ecessari]o s[imu]l q[uia] aut movent[ur] nos ad p[ro]-
p[ri]us unu[m] eo[rum] aut alteru[m] illorum
et no[n] utru[m]q[ue] s[imu]l q[uia] h[oc] e[st] i[m]possibile
q[uia] s[ed] utriusq[ue] actu p[ro]cedit i[n] actu-
[illegible] s[ed] nos p[ossumus] s[ed] [illegible] p[ro]p[ter]
determinar[e] ad eligend[um] unu[m] actu[m] p[ro]p[ter]
p[er] [illegible] s[ecundu]m [illegible] et videre ad
alia et h[oc] d[icitu]r [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] q[uia] agit alteru[m] et h[oc] e[st] appe-
titus volu[n]tatis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] motibus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] duos [illegible] si [illegible]
[illegible] et [illegible] sunt [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] unu[m] [illegible]
simul [illegible] duabus motibus [illegible]
no[n] p[otes]t [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] no[n] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] famelico [illegible]
si [illegible] manu[m] porrigat[ur]. panis
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] a [illegible]
[illegible] [illegible] appetitu[m] [illegible]
[illegible] illius [illegible] [illegible]
ad [illegible] se [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sunt duo appetitus [illegible]
[illegible] et impedit aliud et [illegible]
[illegible] no[n] s[unt] [illegible] p[otes]t appetitu[m] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a [illegible]
[illegible] et ad fugiendu[m] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] no[n] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] appetitu[m] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] appe[ti]t[u]m vel [illegible] [illegible] no[n] p[otes]t
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] difficil[e]
e[st] [illegible] [illegible] unu[m] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] appe-
titum [illegible] [illegible] actu[m] appetitu[m] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
actu[m] no[n] p[otes]t simul [illegible] [illegible]
[illegible] multe sunt [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] q[uia] no[n] sunt i[n] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] actu[m] [illegible]
[illegible] difficult[as] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] no[n] [illegible] diffi-
[illegible] [illegible] [illegible] actu[m] [illegible] [illegible]
diffic[ilis] [illegible] [illegible] facil[is] [illegible] ablata
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
si [illegible] facil[is] [illegible] nos unu[m] velle
[illegible] aliud [illegible] [illegible] no[n] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] no[n] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] difficil[e] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
difficilis e[st] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] e[st] [illegible] [illegible] [illegible]
actu[m] [illegible] [illegible] [illegible] actus
[illegible] [illegible] [illegible] difficil[e] [illegible]
difficilis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] actu[m] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
e[st] [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible]
[illegible] [illegible] no[n] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] difficilis e[st] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] no[n] p[otes]t [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] difficultatum [illegible] [illegible] no[n] [illegible]
[illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

apprehensionis delectabilis quia temporale sit et per-
quantum ad plura aliud habet quod ha-
beant tamen unum adiunctum et ideo tale aliud
non potest actus peccati vel meriti contra
[illegible] et [illegible] ubi patet actus [illegible]-
[illegible] ex alio et quia patet ex eo quod
alia non habent unum sunt adiuncta ad
modum ad non dum vel non dum unde appetitus
naturalis contra [illegible] aliud numquam
potest [illegible] aliud vel prior ad [illegible]
[illegible] sicut [illegible] in modo naturali adiunctis
que per alium [illegible] stat in suo manet
et allicit voluntatem ad delectationem sui et
statim in actu et voluntas non potest in
oppositum ergo [illegible] [illegible] apprehendat magis
[illegible] [illegible] moveat [illegible] et per consequens vo-
luntatem ad delectationem sui et statim [illegible]
voluntas et [illegible] non potest in contrarium ergo con-
[illegible] alium [illegible] apprehenditur tamen
magis [illegible] numquam movet voluntatem ergo non [illegible]
alia [illegible] movet voluntatem et per consequens
non [illegible] difficultatem sit respicere voluntas
inclinationem eius [illegible] quanto [illegible] est [illegible] pe-
nale [illegible] [illegible] voluntatis [illegible] per-
[illegible] [illegible] ergo voluntas adiu-
[illegible] peccat et per consequens non est in potestate
voluntatis [illegible] peccat quod peccat est non [illegible]
[illegible] apprehensionem [illegible] [illegible]
deliberationem [illegible] [illegible] [illegible]
difficultatem voluntas ut possit [illegible] velle
quod peccat est nec est in potestate voluntatis [illegible]
sit peccat ergo [illegible] [illegible] sit [illegible]
potest [illegible] peccat et per consequens non est
[illegible] in malo nec est [illegible]
[illegible] [illegible] quod [illegible] ad sit pecca-
[illegible] ergo est [illegible] [illegible]
vel affectionem illius non tamen est [illegible]
[illegible] affectionem [illegible] voluntatis [illegible]
[illegible] affectionis est voluntas [illegible] deli-
beratur in [illegible] ut [illegible] illius
sit difficultas [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] affec-
tione [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

vel subitam affectionem [illegible] [illegible] [illegible]-
[illegible] nichil debet velle si ergo [illegible]
aliquorum aliorum sit affectio [illegible]
et non sit [illegible] quod voluntas moveatur [illegible]
affectionem vel appetendo vel respuendo
sit difficilius nec naturali affectioni [illegible]
[illegible] affectioni [illegible] et difficilius
[illegible] voluntas aliud [illegible] quod si voluntas
non movetur [illegible] si affectionem [illegible]
et sit [illegible] [illegible] per [illegible] [illegible] voluntas
naturali affectione [illegible] affectionem [illegible]
[illegible] male [illegible] [illegible] puta [illegible]
vel fugiendi mortem vel ad [illegible] quod
non sit in potestate voluntatis [illegible] [illegible]
non [illegible] [illegible] affectionem [illegible] [illegible]
[illegible] affectioni [illegible] potest [illegible]
[illegible] delectabilis ad [illegible] vel [illegible]
ad alium [illegible] temporale a [illegible] fugiendo
[illegible] [illegible] naturali [illegible] [illegible] [illegible]
illam affectionem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] voluntas [illegible] [illegible] libertate
potest in contrarium si affectioni [illegible] ita fa-
[illegible] [illegible] si non affectio affectionem
[illegible] vel non si non sit [illegible] [illegible] in
facilius [illegible] non [illegible] fugiendo [illegible]
fornicationes et adulteria et aliorum
malorum [illegible] facilius respuere potest
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]-
[illegible] ex nulla difficultate [illegible]
[illegible] [illegible] respuendo vel [illegible] [illegible]
[illegible] si [illegible] facilius potest voluntas [illegible]
[illegible] respuendo vel appetendo sit [illegible]
[illegible] facile [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]-
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] si voluntas [illegible] [illegible] aliquam
difficultatem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] potest [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quia [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] facilitate voluntatis
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

vel non dicitur in tunc nec mer(itum) nec demer(itum)
q(uia) sicut omnis difficultas naturalis ...
actu sui [illegible] forma in ipsa natura [illegible]
quia non difficultat nos in [illegible] actu
dispositionis [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] actu ipse [illegible] alie[illegible]
[illegible] dispositio [illegible] in natura [illegible]
[illegible] dicto [illegible]
[illegible] difficultat [illegible]
[illegible] et ideo [illegible]
probat [illegible] sit [illegible]
in natura vel appetitu [illegible]
vel aliquid peccatum [illegible] nos in
[illegible] difficulta(tem) sicut [illegible]
q(uia) [illegible] nos in [illegible] per actu
[illegible] medio patitur difficultatem
[illegible] temptationis ad apparitu[illegible]
[illegible] temptatio vel [illegible]
[illegible] vel absque [illegible]
[illegible] nos difficultatem [illegible]
mal[illegible] inclinans ut [illegible]
[illegible] absque [illegible]
[illegible] ubi [illegible] difficultas
non [illegible] difficultas [illegible]
[illegible] affectionibus de natura [illegible]
[illegible] in natura [illegible]
[illegible] inertia
temptationis [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] diffi-
cultas [illegible] temptationis et [illegible]
[illegible] nos aliqua [illegible] temp-
tationibus non [illegible]
[illegible] et [illegible]
non [illegible]
non vult [illegible] temptatio [illegible]
dubitare non [illegible]
[illegible] in natura
[illegible] temptationibus [illegible]
non [illegible] possibi[litas] [illegible] difficul-
tate sicut autem difficultas [illegible]

[illegible] naturalis in [illegible] vel pro [illegible]
natura [illegible] nunquam [illegible]
et [illegible] difficultas
[illegible] sicut nos [illegible]
[illegible] difficultas [illegible] aufert nobis
[illegible] in [illegible] possibilitatem [illegible]
[illegible]
temptatio [illegible] natura [illegible]
retrahere [illegible] tanto
difficultas [illegible] nos [illegible]
[illegible] difficultas [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] temptatio [illegible] natura
retraheret [illegible]
[illegible] nos [illegible]
[illegible] ad [illegible] ad de-
[illegible]
[illegible] repugnante [illegible] per-
[illegible] difficul-
tate [illegible] mala [illegible]
[illegible]
[illegible] sicut in [illegible]
[illegible] temptatio inclinans ad
illicita [illegible]
[illegible]
[illegible] ad [illegible] vel ad [illegible]
[illegible] et [illegible]
in [illegible] naturalis [illegible] tempta-
[illegible] et quanto nos plus
et [illegible] temptationi
[illegible] actu [illegible] plus
[illegible] et plus [illegible]
[illegible] natura [illegible] in [illegible]
[illegible] temptatio [illegible]
ad mala [illegible]
[illegible]
[illegible] in [illegible]
naturalis sicut [illegible]
[illegible]
[illegible] temptatio [illegible]
[illegible] ubi [illegible]

quod temptatorem diabolus facit peccatum est autem
et augmentum dat et quod temptanti diabolo la-
titudinem dat ipse dat temptatis minus
et ita fit peccatum ut ipse possit per-
severare resistendo ne deficiat quia secundo actus
caritatis in quibus tantum excedit cupidi-
tatem ad quam inclinat passio vel temptatio
ergo intensiva vincit nos in vite alia
tali passione Probatio quia est intensa sicut
vincatur ideo valet ad gratiam et liberum intellectum
sentiunt et autem patet psalmorum super id
psalmi beatum quod lex eius tui etc ubi dicit
augustinus quod caritas amplius diligit deum quam
cupiditas super multum aurum et argentum
ergo patet quod nos experimur in caritate minus
sit vincat vel superat cupiditatis passionem vel
temptatorem [illegible] in ea est si nos [illegible]
[illegible] credit et ideo non imputatur adulterium
quod autem non patitur aliud patet quia contra
deliberationem sit nos [illegible] cum
actus difficultate voluntatis [illegible] ergo
[illegible] actus non [illegible]
[illegible] patet quia [illegible] potentie
[illegible] in [illegible] potentie [illegible]
[illegible] et [illegible] voluntate
[illegible] patet [illegible] naturalis [illegible]
actus [illegible] vel de [illegible]
[illegible] et non est quia [illegible]
intensiva sit in [illegible] modus
agendi naturali et [illegible] sit facere
voluntate agere [illegible] non [illegible]
[illegible] in actione [illegible]
quia tertio est si [illegible] passio intensive naturaliter
[illegible] possit in [illegible] ita [illegible]
[illegible] non potest in
actus [illegible] et [illegible] non potest
[illegible] et [illegible] potest
[illegible] ita [illegible] non potest si [illegible]
[illegible] impossibile Si aliquis non potest [illegible]
vincere voluntate vel [illegible] in actione [illegible]
tota actio [illegible] habens [illegible] patet
agit valet [illegible] ergo si actio
[illegible] potest actus valet

quia patet et ita [illegible] aliqua [illegible]
[illegible] et [illegible] et eligitur
et nos [illegible] et [illegible] ergo [illegible]
actus non non sit si [illegible] ita non [illegible]
si actus [illegible] habens [illegible]
[illegible] non [illegible] patet quia si
sit [illegible] potest [illegible]
et sit [illegible] potest [illegible] adulterium [illegible]
[illegible] voluntate [illegible]
[illegible] non [illegible] peccatum
adeo [illegible] quod si non esset [illegible]
[illegible] non esset peccatum quod [illegible]
[illegible] est nos non plus [illegible]
per temptationem [illegible] patet
[illegible] in [illegible]
[illegible] qua potest [illegible]
[illegible] aliud vel totum [illegible]
[illegible] passio quod [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] aliqua sit [illegible]
vel temptatio ita [illegible]
nos [illegible] quod [illegible]
[illegible] sit illi [illegible]
voluntatis libertate patet est [illegible]
[illegible] temptatio [illegible]
[illegible] aliqua
sit et temptatio [illegible] nos sit [illegible]
[illegible] non potest [illegible]
[illegible] patet est [illegible]
[illegible] nulla est [illegible] sit [illegible]
ad [illegible] sit [illegible]
[illegible] nos sit [illegible] est [illegible]
non sit [illegible] nos illi [illegible]
[illegible] tamen [illegible]
[illegible] si [illegible]
[illegible] et
non si non [illegible] aliqua
[illegible] nos etiam [illegible]
[illegible] non potest
[illegible] actus [illegible]

et sic actu inniti sit super priora ¶ Ad 3m arg.
concedo quod natura non est potentia libera et potest
vim dictare vel actum non potest non movere
ad opus si concupiscentia vincens in quod fortem
moveret eam valet sic nec appetitus
sensitivi dictamen rationis non potest [illegible]
dictamen recte vincere et ideo dicitur quod ra-
tio potest ex vehementia passionis [illegible]
quod potest dicere ¶ 2a arg. naturalis concu-
piscentia peccati et cupiditatis appeten-
di ita quod non possit resistere ad ma-
lum sentiendi contra preceptum dei in na-
tura ad actum 1m et naturalis concupiscentia in [illegible]
et sine talis est [illegible] non [illegible]
[illegible] peccatum [illegible] ubi de
quod cogenti cupiditati homo noti resistere
non potest et ideo facit contra preceptum insuper
non [illegible] ita peccatum [illegible] ut potest esse pena
peccati concupiscentia [illegible] quod non [illegible]
rate notato tamen non potest resistere co-
gente cupiditate et ideo facit contra precep-
tum insuper et per consequens concupiscentia necessita-
te ad actum malum de quo non concupiscentia-
tur in aliquo [illegible]
[illegible] et [illegible] in glosa [illegible]
tradidit [illegible] non [illegible]
tradi [illegible] adeo et ita [illegible]
sentit [illegible] ducit et [illegible]
vinci et trahit et possidetur
[illegible] quos [illegible]
[illegible] concupiscentia [illegible] in [illegible]
trahit ad peccatum [illegible] dicit-
tur [illegible] alii in peccato [illegible]
et [illegible] in mala non tamen bono
[illegible] libertatis [illegible] non tamen ne-
cessitas ita nec [illegible] potest intelligi
[illegible] ad difficultatem [illegible] ipsa
difficultate non [illegible] concupiscentia
[illegible] in [illegible] ad [illegible] et
[illegible] mala [illegible] necessita-
tur ¶ ad omnia [illegible] dici potest
[illegible] in [illegible] potest

ad tempus ut patet in dictis ad malum
quod non est passio noti resistere [illegible]
concupiscentia tamen non sequitur quod necessitet
ad peccatum et in potestate voluntatis [illegible]
[illegible] contra [illegible] resistere potest
¶ 3a arg. [illegible] et [illegible] c. 8
[illegible] 1 [illegible]
in manum ubi dicitur sic [illegible]
[illegible] dispositio pietatis [illegible]
permittit retinet relaxat et resistat
ad temptandum dat et ab aliquo reli-
gat nec sinat ad omnia relaxat
hoste ne [illegible] servus [illegible]
multa mala [illegible] veniunt [illegible]
[illegible] dispensatur ut [illegible]
prevenit per [illegible]
[illegible] ne [illegible] et temptata ne [illegible]
[illegible] dicit [illegible] et
sic ut faciat malum temptatio [illegible]
[illegible] in tantum [illegible] et temptatio
quod ad deum spectat resistere [illegible] resiste-
re potest ¶ ad illud [illegible]
[illegible] necessitatem non potest ~~[illegible]~~
[illegible] quantumque [illegible] in
[illegible] potestate velle vel nolle credere vel
non credere tunc sine gratia potest omni
temptationi resistere et omnis natura-
libus [illegible] precepta implere [illegible]
et non sequitur ad malum [illegible] quod [illegible]
potest [illegible] et [illegible] de gratia
[illegible] in nemo resistere potest concupi-
scentie et [illegible] sine
dono dei speciali [illegible]
[illegible] ¶ [illegible]
non potest [illegible] instituta [illegible]
[illegible] accepit nec [illegible] quod perdidit
¶ ad omnia [illegible] et
que precepta sunt voluntatis implere sine
gratia [illegible] et que non et
[illegible] per [illegible]
[illegible] valeat ad [illegible]
[illegible] gratia [illegible] patris [illegible]

in isto 2° tractatu de lib[er]tate arbitrij
cum ista temptacione pt volo impe-
sive graciet cum non ut pz p[er] p[re]dicta
et 10 d° quod omnis princeps p[re]ficiat
autem valent sicut quod non est possibile quod
ad ret q[ue]m cuiq[ue] tempore sine gracia et in-
tret omne peccatum vel resistet ad pecca-
vel tantum quod vel pt necessitari ad aliquem
actum suum in aliquibus tamen p[ri]ma
ipsius aliqua inclinat apprehensionem ista-
libus non ita apprehensio in potencie
nostre pt dici quod tunc voluntas non necessitatur de-
let ¶ 2° quando voluntas vult ad et potest
venire ad quod adad et vult id ergo
¶ 3° quod ad pt ad sicut ita inten[...]
in volunta[te] ipsum enim eadem sunt intus
et sunt alijs circumstancijs requisitis
ad actum i. eliciat voluntas necessario producit
actum unum vel in volunt sicut pu[...] d[...]
quod de arte p[ro]ce[ss]i ut ut non n[...]
li[bertas] sed lo[quitur] in potentia p[er]p[ro]porcio[n]abiliter
quod primus actus deliberacionis de actibus
nostris p[ro]cellam vel plurimi p[re]ceptum sed
glossam p[ro]p[ri]tudinis pt sunt 2 in
p[ro]b[lem]at[is] arist[otelis] et ethicorum textu com[mento] de
q[uesti]o 36 ubi dicit quod aut deliberat et
q[ue]rit parant cum de arte p[re]ndi
et capiendi et [illegible] alie dicunt quod i
aperiat ipsi natura v[olunt]as est deficiens
sed in ipso velle sed ut rebellis natura
appetitur quo adhuc apprimens ita
quod volo non pt ratio dominare vel com-
putare ¶ Contra ista quia sunt vel-
ta in quibus ipse sunt aug[ustinus] q[uesti]o [illegible]
c. 2. dicit velle non tenebit homines
et ibidem contingencia fiat et conprehens-
ive quippe qualitate pt predicta
fiat est consuetudo et dicit consuetum
non resistitur p[re]nendi fact[...] sed necesse
¶ ste d[...] ar[...] non volunt pt i confirmat
et i[n] [illegible] abstinenti [...] necessitari

quia pz p[er] aug[ustinum] 2. sen[tenciarum] d. 1 de adam
filium in d[...] fuit ruptus i deductus p[er] p[ro]p[ter]
tamen [...] plus viatoris lib[er]i ar[bitri]j
lib[er]e producit actum suum ar[bitr]ij quod non
ergo intellectus libere producat actum suum quia non
potest esse quia pz aug[ustinus] p[er] p[ro]p[ter] aug[ustinum] p[ro]
p[er] omnes d. ubi d[icit] certe pt sensus
fatet valens r[ati]o aut vero non valeat
et potest in glo[ssa] ad ro[manos] vi. sup[er] 1 ca[pitulo]
e dicitur ad inspiracionem ¶ ad 10 ip[s]o p[ot]est
li[ber]a pt p[ro]ducit actum li[ber]um sed p[rim]o in li[ber]o
ar[bitri]o est p[otenti]a li[ber]a quia sed [...] q[uesti]o q[ue]
intellectus p[ro]du[cit] valet vel r[ati]o pt quod
non li[ber]e et [...] p[ost] quod intellectus
intellectus non vel p[otenti]a li[ber]a p[otenti]a pt et est
doctoris subtilis 2. s. d. 4. ubi a[utem]
sed intellectus pt cogi ad verum p[ro]pter g[...]
dicitur puta actualitate suam pu[...] [...]
vel agit ratio ¶ 2° sed si intellectus
erit lib[er] ad inv[ic]em ergo specialiter ab
pure ipso p[ot]est lib[er]e non intellectus ergo p[ot]est
et in potencia ut quod quibus [...] tam-
en ipsius filius et in aug[ustinus] de li[ber]o
ar[bitri]o c. [...] ca[pitulo] aut sunt lib[er] [...]
[...] non est in potencia nunc sed
quod de quo [...] omnis sumat[...] et [...]
sz q[uod] in [...] ¶ 3° sed si
intellectus erit lib[er] ergo intellectus potentia p[otest]
et mereri sed aug[ustinus] 3 de li[ber]o ar[bitrio]
c. d. ubi d[icit] quod peccatum non i p[ec]cat
in ra[ti]o[n]e contra pz ¶ 4° sed si intellectus
erit lib[er] sicut ego lib[er]e intelligere et
cogitare sed unicuique temptacio sine
cogitatur ergo potest facere quod [...]
temptacio ¶ 5° sed si sit voluntas non
potest imputare intellectui quod temptatus ab
apostolo quia pz sed intellectus intellectus
erit lib[er] quia pz sed non cogunt
intellectualis nostra actus sicut apostolus
¶ contra q[...] ar[gumentum] sed non intellectus sit

libus per voluntatem et quia racio eius
primus apparens simpliciter imag
intellectum cum tamen ad 2am et tunc
voluntas per adquirendi arguendo
et plura facit quod dicitur quando eius et
quam et dico quod quidam dum
quod ante valet et non licet producere
quia si potest tunc sequitur intellectionis
et ymaginacionis fortes vel quod
alia posset pluries voluntas intellectum
sed cum in sompnis potest ymaginaciones
fortes magis quam in vigilia quia
dormiendo per hoc acquirit species
speculativas quod contrarium de sompnis
et vigilia verum patet primo ibidem
ubi potest aut moraliter sompnie videtur in
sompnis intelligere potest quod aut ex oppo
dita abstractione et attingere contra
quod dicitur ut patet quod per pristina
experimenta in hoc recollit in sompnis
de mo autem ut quare quia in vigilia
non invenit vel investigat sed in
dormiendo per tunc quod non in pluribus
vel in pluribus et potest sompnium de plus
applicat et contra intelligit ut patet dicta
in contra intelligit quod nunquam in sompnis
acquirit ista vel de illo tamen habebat
aliqua notitia in vigilia quia
si intelligere non est possibile libera quod non per
licet non intelligere quod questio vel intellectio
ingenua de aliqua illarum non
est homini imputabilis ad culpam
quod stat et quod magister 2 sententiarum distinctione 28
quod dicitur quod in de actibus questionibus
non sunt imputabiles id patet autem
licentiate vel sic affirmans sunt
actu actui licet producto verum
vel velet istis tam consequentie
vel falsi non velit eam repellere vel
per negligentiam talis repulsa imputaretur
peccatum quod unde ut actus

quod ex parte que pro apparentia potest sunt auctores
velle vel dicunt 2 sententiarum distinctione 28
quantitate distinctione contrarium licet arguitur
vel et valet ut non et valet dicitur
et communis distinctione et ante licentia sed
quod ex intelligitur pars et valet eius quod
sed vel quem .q. intelligit quod ex
in ad illud dico quod autem auctoritas quod
per sequentur quod intellectus potest pati
licet intelligere quod intellectus in multis primo
apparenti cedit naturaliter in primo et
investigat et judicat et talis
actus intellectus dicitur liberi proprie hac
quod sunt licet naturaliter impetus et potest
dicere quod consequenter dicit et habet licet et
quam et tamen intellectus ingenio
producit in intellectu talis apparentiis non
potest agere licet quod quanto potest plus
cogitacionis potest primo re quamvis
adeo perfectum sed non erit si non
licet producere quod ad illud per quod ...
potest adhuc ex per non tunc ad actum
naturaliter non licet producere apparet in ...
sed quod est ex nulla actus fuit
in intellectu absque hoc quod intellectus esset
producere ... vel aliquis aliquid nota
tur intellectum ad non valet produ
cendum actum et non licet ut prima
ex vel aliquis intellectus potest aliqua
intelligentiam tale in eo vel deinde
intellectus indagat ad producendum illius
intellectionis ex eam tamen adeo
aliquid alius per volitionem in vita
absque hoc quod ... apparentium
ad illud et non magis ... actum
pro volitione quam intellectus pro
intellectione et ... per
actum velle prius actu elicito
et non licet vel potest re 2a quia
tunc ... quod per ... in intellectum
et quod sunt ymaginativam absque

naturam intellectum ad producendum dicitur [illegible] non
aliqua intellectione sine phantasmate sensibili [illegible]
et artificialiter in intellectu et ita sine intellectu
non possit simul plura intelligere simul
patet quia sicut nulla res sensibilis imaginativa
possit nos aliqua non actu intelligere quando
est potentia intellectum non ad intelligendum quia
nos in mente sed non possit actualiter
intelligere nisi sub speciebus imaginatis in
actu patet quia nulla res in mente potentia
est vel quod nunc aliud intelligere pro nunc
simul intelligere quam est intellectus ab
intellectu non quod non intelligit et tamen quod
ad idem quod plura quam et quod patet
patet sic quia intellectus exigit ad unitatem
productionem intellectionis et alias sed tamen
et adunatam tales alias. Secundum nunc negativa
quam ulterius et negativa prima. Ad quod dicitur
dicitur sic quia non possit intelligere verum
in mente [illegible] dico quia intellectus [illegible] in-
tellectus immutabilis admittens formam
de vero in immutabilis intelligendo propria
et haec facit totiens quotiens intellectus
actu intelligit res in actualis et sic ad
[illegible] non intelligit simul negativa quam
quia non intellectio formata vel fortifi-
cata forma movet intellectum quam
faciat alius [illegible] sicut est [illegible]
[illegible] passiva actio [illegible] acci-
[illegible] et agens [illegible]
[illegible] agens [illegible]
[illegible] intellectus
[illegible] et [illegible] actus [illegible]
[illegible] quia [illegible] vult se non intelligere
illud [illegible] [illegible] vult se-
vult se non intelligere [illegible] 1
[illegible] intellectum vel se [illegible]
intellectum [illegible] 1 sicut [illegible] intellectiva
[illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] actualitatem
aliter illius intellectionis [illegible] se
intelligere se non intelligere illud quod intelligit
[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]
non [illegible] potest se non nolle illud

quod vult et loquitur in spiritu composito quod
non intelligitur [illegible] contingit in potentia alia quia
voluntas in potentia alia sine voluntate patet quia voluntas
potest nolle intellectum non intelligere illud quod
intelligit patet quia quod est ad partem erit
volitum quod non erit cognitum vel intellectum
[illegible] patet sic quia voluntas non potest se nolle
se non nolle illud quod vult in spiritu
composito quod [illegible] potentia. Sic voluntas non
vult quod patet voluntas vult se non nolle
et quod non vult [illegible] patet quia vult
quod ad illud quod [illegible] et [illegible]
et [illegible] ad [illegible] quod [illegible]
[illegible] et [illegible] patet [illegible]
se non intelligere et quod non intelligit ad
[illegible] quam [illegible] patet [illegible]
intellectus non erit [illegible] [illegible]
possibile [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] illius intellectus sicut [illegible]
et [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quod [illegible] habet [illegible] [illegible]
[illegible] actu [illegible] intellectus illius et [illegible]
quod [illegible] sicut se [illegible] [illegible] potest
intelligere [illegible] est [illegible] in actu
[illegible] intellectus [illegible] [illegible] actu
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quia [illegible] sicut se [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] plura intelligere in actu
[illegible] quia [illegible] intelligere in actu [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
sicut [illegible] in actu [illegible] et [illegible]
[illegible] intellectionis [illegible] [illegible]
[illegible] quam quia [illegible] [illegible]
intellectus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] aliqua [illegible] [illegible] [illegible] et
non [illegible] [illegible] [illegible] intellectus [illegible]
[illegible] potest [illegible] actu [illegible] ad [illegible]
et non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] in [illegible] [illegible] aliquid [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]
potest [illegible] in intellectum [illegible] et [illegible]

nd pars. consideracio tunc quomodo aut infinitas
i. lx. pcti aut infinite ne si lx. lx.
proportio si durati[c] go quatis i[a] prid
fuit approximata ipsi infinitum aut in
i[m] g[o] quanto [illegible] primam i[m] [illegible]
actu 2[m] [illegible] gradus differencia et
nec infinitum valet locus adamum quod
quod aut intellectus ut dicit quod valet
et ne[c] quam ultima go quanto fuit
i[a] prima in infinitum [illegible] ultima
go [illegible] actualis aptos [illegible]
no vidi alium. plus et tum non potest quod
quanto [illegible] actualis aptos et aliquid
fuit plus quod videt illud prima in
tenebris ita da in [illegible] et q. [illegible]
nd vult [illegible] 3[o] [illegible] dimitend-
agente quod apparet in luci [illegible] pars de
[illegible] in [illegible] quodam actu infinitas
[illegible] et quodam [illegible] et [illegible]
non facit si infinitas durati[c] non agere
[illegible] actu ut [illegible] potest [illegible]
[illegible] go [illegible] et [illegible] durat[c]
non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] actu [illegible] quodam ut
[illegible] [illegible] quodam [illegible] fuit
illa tamen valet [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] aptos [illegible] [illegible] ut [illegible]
aptos [illegible] [illegible] valet pt [illegible]
non [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] valet ut [illegible] actu
valet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ista q[o] [illegible] in fine [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] valet [illegible] [illegible]
et [illegible] et non fuit [illegible]
[illegible] in aptos [illegible] [illegible] [illegible]
dimitte [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ita [illegible] [illegible] non et [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] actu
2[o] pt in actu [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] actu

et [illegible] [illegible] plus non pt [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] si [illegible] [illegible] i post
[illegible] [illegible] actu [illegible] ut actu
[illegible] in [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ita [illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] valet [illegible] et fuit [illegible]
[illegible] non fuit [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] non ultima [illegible] ut [illegible]
resurgit et in [illegible] valere [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
non [illegible] et [illegible] valere
[illegible] [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] actu [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
non fuit [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible]
go ut videt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut
[illegible] [illegible] fuit [illegible] [illegible] [illegible]
et actu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] actu [illegible] fuit tunc duo
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
actu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] non [illegible]
et [illegible] [illegible] actu [illegible] si
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] actu [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

volle intrinsicum pz quia sic excitatur
vestitur appetitus equale vel complete dato
in ordinata sint adeo a cuius spontanea
primo appetitus sit nulla agentia non apud
oppositione sit. tunc in hic pz agens unde
nulle sit maxime quod fieri et compl.
et tunc sit in una talitas opus in aud
actus tot et tantus operans taliter opere
sint maiora talitas in aliquo quia ita vera
est prima non tamen cuiusque sint ma
ua prima hic inclinat ad actum remissiones
sicut maius. admittens si ita excitatur
remisso sit. appetitus continuatio sit
completa actu intenso sit. in hic oppe
remissa talitas quanta intensa est
cum fieri. Si dicatur ad hoc. si in ea ex
quo eadem volitione sit. appetitus continua
non potest excipiendi quod dicitur. Responsio
vera in omnibus remissis actus
si non sit impedimentum sit. actio diversa
sed non nulli actu cum tali nullo appetitus
contrarius ut patet. quando ergo si non sit im
pedimentum completum actu sit. appetitus continuus
sed non impedimentum corruptum si sit
potest excipiendi nec intendere si non sit
alia actus impediendi ergo non est in corruptis
agentis nulle impressio et propter sit sim
ut non sed non in illo actu ordinato
adeo continuus cum agens in illis est si
sit generationem aliud permanente
contingens impedimenti intensi et contra
contra sit. actus ergo est quod est. contra tali
actu ordinato adeo contra si adsit
aut in parte vel ut sequitur. actus sit
non ultimate pz quod elicit vel non elicit
et conversus contra sit si aut actus ordinatus
adeo intensissimus et tunc adeo
intensissime vel intense adeo procedit nec
non procedit pz quia est si volitionis infinitas
non augmentatur nisi apparens extensus
adequatus ordinatus si adsit possibilitas
... pz non in illis ... nullus

procedit vel non procedit sed quod est fieri est
cum tres sentio ultimum actu intensissimum
pz quod vel nulle sic sit in apud con
trarium ultimum actus voluntatis addit nu
mero unitatem vel divisionem cuius appetitus et
iungitur lib. 2. d. 42. sicut quaeque disputat
pt. 18 lib. 2 c. 6. ubi multa mus
dispositio una continuatione infert ista
ergo toti per unitatem in naturae cum ...
nis hic medie et contra sit. dicit. si sed
velle unitatem est et si totum unitum sit
in naturae in | ergo facit apud et vide
Si naturae sine appetitu non potest quod
aliquis potest non sed voluntas si non apud
sed ignis potest. Si autem voluntas apud
non sit sed ignis et quod ipse unitum
sui quod ... cum potest quod ista
corrumptiones actu naturae ordinato ad
apud continuus sit. appetitus contrarium ubi non
sint impedimentum et contra potest con
templandi ista quando pz particularis sit
quod adeo in appetitu adeo quid dicitur quod
sunt qui valet ... unitum circa
vel dato in intellectu cum impedimenti in ...
si potest et non generabit quando quod
... in ... sunt continuali per se. dicit
unitum velle in maiori 1 ... con...
necessario ... actus quod velit
... sit retinere et non dimittere in
quanta sit et illi ... impedit
aliud nolle ipsius velit ... non
mal... sit ita in ... actu non
sit ... procurare dato contrarium
vel ... ipsius contrarius illo
actu ordinato valet procurare ...
quod ad ... ergo quando ...
... dato in ... quantum
appetitum adeo si tenere non contrat
animo appetitum ... non sit. ac...
in ... ibi cum impedimentum contrarium
si tenere passum non sit sed ...
ita in sit in ... contrarium non sit.

[illegible]

[illegible]

tanta actu ad eundem objectum actu uel
et alijs tamen prius ualet pro d. q.
d'ista quor
tum licet maiorem actum uolito
producat aliquem actum prius an
tecedentem quia secundum ar. et phi. uerum
etiam sunt plura ipse distincta et inter
particulam licet et .... secundum na. ... actu
prius principiat licet quod uolens actu prius
non principiat uolito quod quia non uolens tam
tam intensitatem prius ualet tamen in intellectu
adequate illa intentione et ita uel
prout ad obiectum tamen tamen prius quod uolens
aliquem actum prius uolito producit tamen
in tertio quod licet quit oppositum quit actus
quia secundum oppositum quit adiuua licet
medio licet qualiter ita quod tamen ualeat
uolito qualitati quod adiutum ualet parum
quantum quod forma quod licet ... adiu... ac
tu prius potest tangi et ualere quod tractione
quod potest uolitum secundum uoluntatem per uolens potest uel aliquid
ita quod potest licet aliquem actum prius producat
ipsa ualente et non ualente producat in
alteratione uel motu ... per partem
. d. pro . Omne corpus langwidum potest dici
predicamentum superius non quod uel sic potest
potest uel licet ... dum patitur uel primo
potest quod molecud insit uel facti ei in
toto non uel terminum potest ... primo
d'e .... l. .... d. ubi probat quod non
licet non potest tangi quod uel applicari
uel ... uel abequali quod uel
aduo uel aliquam uoluntatem uel actum
insidere quod quia probat aug' d'le ....
.... et d. quod ... potest tangi ad
ad uolens quod ... quid ... a aliquo
prius potest ualitas uolita quod tangi aut
per comprehensibile et quia per ... ui
uolitas et tractio quod ... illud ... uolens
... quod non est uolitas et tractio
non ... uolito diligit potest et non tractio
et similiter ... uolito ...
et uolito tractio quod ualere tractatum quod
non tangetur ad facit ... ad ...
contradictionem quod potest tangi ad uolens quia

per quod ... in est quod ualeat et aug...
quod ubi ad ... quod non potest ... mo
... uolens imperat ... pro ... admi
... quod ad illud ... ad ... d.
quod uoluntate imperat si imperat in tam
isto quod 2a quod ... prius quod aliqua
... uelit ad uolito ... in ...
et in licet libertate ... non dico quod
d'lib... ... potest quod si esset ...
natura quod tales uoluntas faciunt ... libertatem
in ... uoluntatis ... potest ... in
aliqua ... potest ... ad ...
per ... uolens ... uolito ... pro
bonitate et tamen in non ... licet
... quod ... tali ... potest libertas quod
... licet uelit bonitatem pro ...
per quod ... in uoluntate ... fine
et in ... aliqua ... in ...
... uolens ... licet
... uolens ... ut ...
... quod ... licet ...
... et ... potest uolito quod 2a ...
... licet ... et in uolito ...
in ... per ... et ...
quod ... quod ...
uelit ... quod ... potest ...
licet ... et non uelit ...
potest ... quod 3a quod ... potest
quod ... uelit ad ... potest quod non ...
potest ... quod ...
quod non ... ... et
in quod licet et ... 2 ...
... quod ... libertatis ... faciunt ...
uolito ... actu et ...
... ut ... facit potest ...
... uel ... perfectionem ...
... quod ... agit ... ualens
... quod ... uolito uelit
... actus ... potest ...
... ualitat ...
... tollerat et ...
... licet uelit ...
per quod libertas ...

31

260

racione illius non sit ita quod non tollit
meritum, i. non est in manu tua. Contra: ii
auctoritas sancti ad hoc allegata
peccatum pene et peccatum non peccatum est quod
fuimus quam meam, patet quia quod peccatum
nolle gratia dicitur ubi valeat quod
3° peraugustinum contra c. ii apparebat
quod si quorum ut bene velle peccatum et
male nunc esse si bene ut in primo
si malebat sic. Preterea primo sit et
ut male velle non posset ut in
quod caderet ad multo simpliciter li-
berius est actus quod non non patet sanctum
pecco et subdit quod per probationem
neque in suspendendo non aut non
contradictionis actus sic bene sit et nolumus
nunc et nisi non volumus secundum
ut sic velle possumus sic cum
non nunc et non velle in felicitate
ita nolle iniustitiam sic quando in
consequenter auctoritas patet quod sic voluntas
in natura sibi sic sit et libere in
aliquo actu vel alio. Apparet quod se
pro sancto de libero arbitrio c. i. ubi sit aut
supra sic quod in dicit et apparet voluntas
amittere quid liberum quod supra sit
secundum apparet ut probatur posset constat. quod in
habendo non vult sic cum dicitur dominatur
quod supra vel sic dicimus
quod cuius actu non placet contra
velle sic liberum complacet. Et ad actum
sit voluntas contra velle et complacet
contra sit actus delectabilis per
gratiam quod vt videtur volendum et libere
dicitur. Et ad actum sit voluntas
contra non voluntarium, quod contra maiorem patet
per 3 esse sit ipsa, non
delectabilia natura ubi delectabile et
naturam actus producit, et ad actum de-
lectabilem non est naturale et voluntas
libera quod primo quod nullus actus in
contra aliquo ut non quod producit
voluntas aliqua voluntaria naturali ita quod

libere liberum complacentie. Patet quod si ad actum
similiter alius et non libere
hic est presto quod in contrarium
quod non quod libertas non repugnat in
contingente aut quod non in potentia
nostra similibus aliis potentiis
potentiis illius actus non producere
apparet quod et hic non in hoc patet libere
ut contingentie 3° quod cuius actus
producit abiciam libere contra actus
actus non producere naturaliter producit naturaliter
vel voluntas voluntarie naturaliter quod cuius actus
contrarium producit non naturaliter quod contra maiorem patet
quod non naturaliter producit et non na-
tura sit patet quod si non naturaliter vel voluntas
vel actus actu clarum ipsa in naturam
ut non quod sit actus clarum
non naturaliter vel naturaliter quod cuius
producit naturaliter quod contra in ipsa actus
per apparet naturaliter producit
quod sic dicitur quod non non pro-
ducit actum ut non sed ut alius
sit si vel in alio aliquo actu
producit non alius quod 2° multi naturaliter nostri
principium naturale in quibus posset
distantiam posito vel tamen voluntas
ad actum electionem sed multi naturaliter
producit quod sic distantiam quod non libere producit
quod alius dicitur quod naturaliter non delectabile
secundum sed in delectabile actum naturaliter
et tamen quod 3° pono quod dicitur proponat
aliquid quod non manat meritum ad quod de-
scripte constat subditum pro naturalem
actus actuali precepto publico in divinis
communi precepto ut actu maxime
maius vel perpetuum propter actum
meritorium sic autem cum actu naturalis
libere producit contra divinum preceptum tale
i peccatum mortale. Sic actus quod sic sit in
potentia valent meritum naturaliter vel perpetuum
propter scripturam non est peccatum mortale
quod precepto quod hoc ita sit
sit usque sunt boni peccatum in mira
sua ita quod ex deliberatione non quomodo
diuino precepto tali proficiat actum

mundi. Ergo iste actus quia ipse respectu volu-
montis manum non fuit liber productus mediate
et per consequens ad hunc actum voluntas non libere elicitum
mouetur. Contra illud potest dici probatur quod ille
motus exterior non est [illegible] tamen primum
cum effectus [illegible] [illegible] primo non quod
non est actus voluntatis aut liber neque libere productus
et [illegible] non sequitur quod non est actus demeri-
torius [illegible] propter quod videtur potest dici quod
probatur quod non productus libere libere [illegible]
libere [illegible] non valet [illegible]
probat quod damnandi in [illegible] multos
[illegible] motus voluntatis qui non procedit [illegible]
electione voluntatis sed [illegible] aliquid [illegible]
[illegible] in actu [illegible] et [illegible]
sunt [illegible] quod si [illegible]
re mundi [illegible] [illegible]
furiosi [illegible] ipsi [illegible] multos [illegible]
motus voluntatis [illegible] libere productus [illegible]
nulli [illegible] sunt in [illegible] voluntatis
vel libere producti [illegible]
voluntatis actus aliquos productos [illegible]
[illegible] quod [illegible] [illegible]
[illegible] actus voluntatis ergo [illegible] actus
producit non [illegible] et per consequens [illegible]
quod [illegible] probat quod actus [illegible] producit [illegible]
[illegible] quod non libere [illegible] [illegible] probat
quod non producit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] actus [illegible] vel [illegible]
[illegible] ut [illegible] ad aliquid [illegible]
[illegible] alii [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] deliberatione [illegible]
[illegible] non est [illegible] motus voluntatis ergo [illegible] aliquis
[illegible] [illegible] libere [illegible] et per consequens
[illegible] motus non libere procedit [illegible]
illud [illegible] [illegible] ad [illegible] quod [illegible]
actus elicitus vel productus [illegible] vel [illegible]
[illegible] vel [illegible] [illegible] non potest [illegible]
productus vel elicitus [illegible] non producit [illegible]
[illegible] alius producitur libere [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] vel [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in quo [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] quod 2° [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] et dampnati in [illegible]
di [illegible] [illegible] probatur [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] vel [illegible] quod potest [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible] deliberatione
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] motus [illegible] [illegible] ad [illegible] quod [illegible]
[illegible] fuit [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] et per consequens fuerunt mali [illegible]
[illegible] non [illegible] quod [illegible] non [illegible]
[illegible] motibus [illegible] potest [illegible] elicitus
[illegible] libere [illegible] [illegible]
[illegible] et non [illegible] fuerunt
[illegible] motus quia libere [illegible] et [illegible]
[illegible] tales sunt [illegible] et [illegible]
dico quod [illegible] propter [illegible] [illegible]
[illegible] vel [illegible] aliud [illegible]
si [illegible] aliud actum [illegible] non [illegible]
Contra 2° [illegible] actus [illegible]
[illegible] libere elicitus est demeritorius [illegible]
potest [illegible] elicitus est [illegible] ergo [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] delictum
[illegible] [illegible] actu potest [illegible] plus [illegible]
diligere [illegible] quod [illegible] potest dici
quod [illegible] non [illegible] [illegible] potest [illegible]
dico quod [illegible] actus non [illegible] [illegible]
[illegible] quod non potest deliberatione. Contra 3°
[illegible] non est [illegible] [illegible] potest actus
[illegible] vel actus [illegible] vel [illegible]
[illegible] [illegible] producitur [illegible]
[illegible] vel demeritorius [illegible] ergo [illegible]
quod [illegible] actus productus [illegible] potest [illegible]
[illegible] quod potest [illegible] vel demeritorium [illegible]
[illegible] quod aliquid [illegible] vel [illegible]
[illegible] [illegible] actus [illegible]
[illegible] potest [illegible] vel [illegible]
[illegible] [illegible] vel [illegible] potest in
[illegible] vel [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] demeritorium [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] vel [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

vel delectabilia nisi sit intentio [illegible] po-
tius velle presumptio et potentie naturalis quod
[illegible] ipsa [illegible] [illegible] actus tales
non sunt in potentia naturali sit quedam pos-
[illegible] [illegible] vel comparativa vel intellectiva
potentie absolute. Ita volitio et nolitio compara-
[illegible] [illegible] sit potentia [illegible] vel [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] nullo [illegible]
in potentia naturali sit quedam potentia [illegible]
[illegible] vel comparativa vel intellectiva potentie
absolute. Ita volitio et nolitio [illegible] comparatione
[illegible] sunt potentia [illegible] vel [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] nullo sunt
in potentia naturali [illegible] nisi [illegible] [illegible]
nitum quod [illegible] non est in potentia naturali quod
potentie absolute [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] naturali et [illegible] [illegible]
imaginativa [illegible] apprehenditur [illegible]
[illegible] [illegible] ad aliud [illegible] et de-
lectabile ita volitio appetitus [illegible] [illegible]
non [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible]
potentia appetitiva in [illegible] sit in [illegible]
ergo non est in potentia naturali in [illegible] quod
apprehensio [illegible] absolute potentia appetitiva mo-
[illegible] ad [illegible] et ita [illegible] [illegible]
[illegible] sit [illegible] [illegible] volitio ad [illegible]
vel [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] puta
[illegible] vel fuga et [illegible] non est in
potentia naturali [illegible] [illegible] [illegible] actu [illegible] mo-
[illegible] [illegible] ad [illegible] vel [illegible]
quod 3o [illegible] [illegible] volitio [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] si [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ubi [illegible] [illegible] [illegible]
ibi [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] non [illegible]
[illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] activa
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est in potentia
naturali [illegible] appetitus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] potentie [illegible] nisi [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] manet ut attingat ad
appetitus et [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] actu appetitus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] non
est in potentia naturali quod [illegible] [illegible] [illegible]
dicitur [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] in
[illegible] [illegible] [illegible] non sit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] dictamen [illegible] [illegible]
[illegible] possit [illegible] aliis imperare [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod
[illegible] actu imperandi [illegible] [illegible] [illegible]
non [illegible] ipsi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] imperat non sit [illegible] [illegible] imperat [illegible]
ipsi non imperat sit [illegible] imperat [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] volitio et actus
[illegible] nolitio et volitio [illegible] aliud
intellectum in [illegible] [illegible] [illegible] possit
imperare [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vel
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sit imperare [illegible] [illegible]
[illegible] non sit [illegible] [illegible] imperare [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
non [illegible] [illegible] et ad [illegible] [illegible] non
[illegible] [illegible] [illegible] nisi sit imperare
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible]
ergo non est in potentia naturali [illegible] sit [illegible] quod
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] dicta sit [illegible] [illegible] [illegible]
volitionis et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sit [illegible] actus [illegible] vel actus
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non est [illegible]
[illegible] actu pro [illegible] [illegible] delectatione
et actus [illegible] est [illegible] vel [illegible]
quod 2a [illegible] est actus [illegible] vel [illegible] [illegible]
vel [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] actu pro
[illegible] [illegible] delectatione [illegible] [illegible]
[illegible] actus non est [illegible] nisi [illegible]
[illegible] est actus tales [illegible] non [illegible]
in [illegible] [illegible] vel [illegible] nisi [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] actu pro [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] actus est [illegible] vel
[illegible] non [illegible] actus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] delectatione [illegible]

motivi [illegible] patet ut dictum est [illegible] primum.
Ad 2m actus eliciti [illegible] deliberatur praeter
voluntatem non moralis nisi actus deliberativi
in intellectu voluntatis [illegible] voluntati moraliter
ad actum conformem [illegible] actu
quod voluntas potest ab aliquo actu [illegible]
[illegible] et sic intellectus vel potentia [illegible]
quod omnes actus operationis vel delibera-
tionis intrinsece [illegible] vel [illegible] circumstan-
tiis [illegible] vel [illegible] sunt [illegible] potentie
moralis deliberative vel non eliciti [illegible]
actus [illegible] vel operative actus
eliciti sunt in [illegible] potentie moralis deliberati-
vi non eliciti [illegible] patet quod omnes actus [illegible]
[illegible] vel imperativi in potentia [illegible]
deliberati vel non eliciti [illegible]
ubi dicitur [illegible] nullus laudatur vel vitu-
peratur [illegible] que [illegible] in potentia [illegible]
[illegible] in potentia [illegible] agere
possumus vel non agere [illegible] omnes tales actus
[illegible] vel imperativi [illegible] in
[illegible] potentie eliciti et non
eliciti [illegible] et [illegible] voluntatis
non deliberati [illegible] patet quod omnes actus
moralis operative vel deliberative intrinsece
[illegible] vel [illegible] vel [illegible] eliciti
[illegible] vel [illegible] primum.
Ad [illegible] primo [illegible] eliciti [illegible]
2o [illegible] eliciti [illegible] et [illegible]
[illegible] etsi et [illegible] quod [illegible] non [illegible]
voluntarie ab aliquo [illegible] actu [illegible]
actus [illegible] finis vel [illegible] quod potest
ad finem [illegible] potest [illegible] potest [illegible] non
[illegible] finis [illegible] moralis [illegible] finis
[illegible] [illegible] voluntatis [illegible]
et [illegible] moralis [illegible] finis [illegible]
[illegible] non deliberative actus [illegible]
[illegible] non [illegible] non eliciti actus [illegible]
[illegible] finis vel [illegible]
[illegible] vel [illegible] moralis
[illegible] voluntarie [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] voluntarie [illegible]
[illegible] non voluntarie [illegible]
actus ad finem [illegible]

voluntarie deliberativi actus [illegible] ad
finem [illegible] finem [illegible] non [illegible]
[illegible] ad [illegible] intendunt
[illegible] ut [illegible] finis
[illegible] ad finem [illegible]
[illegible] illud [illegible]
[illegible] non voluntarie non
deliberativi actus [illegible] quo
[illegible] actus [illegible] voluntarie non moralis
[illegible] non actus
[illegible] ad aliud [illegible]
actus [illegible] aliud [illegible] potest [illegible]
[illegible] abstracti [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] potest non impedire
[illegible] ad aliud [illegible] impediat [illegible]
~~[illegible]~~ [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] actus [illegible]
moralis [illegible] ad aliud [illegible]
actus moralis moralis [illegible] ad aliud [illegible]
[illegible] non [illegible] deliberatur [illegible]
[illegible] actu
deliberatione [illegible]
actus aliquis [illegible] potest [illegible]
non deliberati actus [illegible] actus
ab moralis deliberatur [illegible]
eliciti [illegible] pars
[illegible] non [illegible] et [illegible]
[illegible] finis pars [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] potest finis [illegible] 1o [illegible]
[illegible] et [illegible] voluntate [illegible]
non [illegible] potest [illegible]
[illegible] quod [illegible]
non [illegible] non velle [illegible]
et [illegible] finis [illegible]
[illegible] potest [illegible]
[illegible] et [illegible]
velle [illegible]
non potest non [illegible] ad [illegible]
[illegible] potest [illegible]
[illegible] actus [illegible] ad
ambulandum [illegible]

operis a causa naturali efficari quia quod
vult diligere a sub dictamine intellectus contra
voluntatem sub dicto dictamine diligere a. Confirmatur
pono quod potest dictamine ab intellectu quod potest
adherere a et pono quod voluntas contrariat velle et
sciat non odiendum a quia habet tamen potest circum
adherit a sed velle adhere a et adhuc
distinguitur quod quo sunt duos actus
et ipse potest voluntas non odiendum a
contra istud dicitur quod primum a et cetera secundum tamen habet
plenitudinem circa aliquid tamen maxime et plus
in prima sua et minor primus intellectus eligere
aliquid ut si omne dulce gustandum quia aut
non dulce contra dictamen eligere gustare quod
tunc voluntas quia quod ita est quod non contra
voluntas ille tunc unus eligit sicut
dedit aliquis et aliud non quod voluntas efficit
et intrinsecum salvare voluntas adverte prius
intentis in malum contra voluntatem unum actum natura
voluntas non ad aliud et circa deliberationem
quod sequitur ipsa dicto quod placet dictamen
tamen quod dictamen et non deliberatio et non
potest quod quod dictamen in apparenti quod primus
placet tamen quod adhuc intellectus sicut nisi
in primo autem quod quod quod etc.

Tertio dicitur voluntas potest licet
velle quod alicui potest quod quia
sic potest tunc licet potest velle sua miseriam
quia quod potest ad aliud ad felicitatem
quod placet primum de civitate dei ... 23
ubi dicit quod nullus potest velle ad illud quod sit
sed miseriam in futuro contra multum potest
velle et sumere miseriam quod non est voluntas
quod ad quod potest in tamen velle miseriam
contra et quod aliud quod potest et ...
primum quod potest ... de libero arbitrio
ubi dicit si voluntas eligere ad
necessario miseriam et quantumque miseria permitte
quod voluntas primum eliget contra quecumque
miseria potest eligi apparuit primus contra
prima ... tempore omnium quod licet
autem velit ad quod potest quod apparens sub bono
primum quod et quod voluntas malum non
contra quod tamen habet et quod delectabile
quod velle ad quod ... et reducitur
omni bono et quod nulla est quia
voluntas ... ad aliud apparens quod sed ...

potest velle apprehenditur aliquid tamen
bonum contra secunda confirmatur quod si voluntas potest sic
diligere illud quod apparens sub bono tamen
omnes non equaliter velut diligendum et
quod equaliter delectabile quod non ad quod
dilectum delectationem potest quod quod voluntas
quia quod quod tamen causa potest diligi bene
potest ad diligi et non potest tamen non
diligi quia alia potest tamen confirmatur quod
si potest tunc voluntas primus et potest potest velle
et velle quod quia quod eadem facilitate
potest aliquid contra ut diligat duo contra
puta bene et miseriam quod repugnam
potest potest quod diligat ad in quo apparent
bonum et malum ad dilectionem
quod primo primum placet contra questio ultima
ubi dicit quod omnium appetitus cum bono
quod causa ipse nulla plura bona videre
id est nullo potest quod tamen quod
autem ... si voluntas nichil potest diligere
id quod apparens sub bono vel privatur bonum
et id potest velle quod apparens sub bono contra eadem
ratione non potest adhuc id quod apparens sub malo
et privatione mali et id potest adire
eadem non potest apparere sub bona et placa
bilis autem sed ... et mala
sed alia contra ... contra ... potest
non et ad potest adire et diligi et quod
patitur habere contrarium et fugam
... quod contra illud ... contra
tamen ... sicut dicit ipse ...
dei primus adherunt et dilexerunt
quod adherunt illud potest quod viderunt
et dilexerunt tamen in contrarium et
... recedendum dei sunt
iuxta illud Jo. venit hora ut omnis
qui interficit vos arbitretur obsequium
se prestare deo et habebunt in mundo
odio habuerunt me gratis et alibi odi-
vit me et patrem meum tunc autem
... sicut quidam dilexerunt
bonum adhuc contra quia adhuc di-
lexerunt aliud ... et mala
quod adhuc et vellet ...
... mala et ...
... et tamen diligit quod potest

vellet deum et inimicus quia duo
aliis quos ipse diligit sit contrarius
quibus nos diligimus inimicos suos
et optamus eis bonum et amicis eius
contrarium et adinvicem eos malos [illegible]
et exigat adinvicem illas affecciones quas
vellemus non esse si malicia sit nimia
vel propter amicum [illegible] plus est de filiis
diligere prius [illegible] [illegible] in
[illegible] [illegible] quod de modis loquendi
[illegible] ad maiorem istam [illegible] dicendo
in [illegible] [illegible] quod quis [illegible]
[illegible] ab anima per odire vel diligere
[illegible] et [illegible] [illegible] non aliquid [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] odiat et diligat [illegible]
[illegible] [illegible] sit ab multa mala operari [illegible]
et multa bona [illegible] quod plus operatur de
bono quam de malo sit diligit eum et
[illegible] [illegible] odit eum vel est possibile quod [illegible]
[illegible] de bono [illegible] de malo vel [illegible]
[illegible] si [illegible] est possibile [illegible] diligit
vel odit [illegible] [illegible] non sit ad [illegible]
diligere absque hoc quod formet aliquam
[illegible] [illegible] absque hoc quod appetat
illud bonum [illegible] [illegible] quod dicitur in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] omnis [illegible] appetitus videtur
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] illud
esse bonum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] aliqua [illegible] [illegible] [illegible]
in virtute [illegible] per quas eam [illegible]
[illegible] illud esse [illegible] et alia virtute [illegible]
quas eam per [illegible] [illegible] illud esse
[illegible] sit [illegible] [illegible] in plagis [illegible]
aliqua [illegible] virtute [illegible] [illegible] [illegible]
sit in [illegible] illud esse bonum utile vel
delectabile et virtute [illegible] per [illegible] [illegible]
esse malum et ita absque formacione
[illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] ista [illegible] non [illegible] [illegible] vel [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in ipsa [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
esse bonum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sit [illegible] [illegible]
bonum vel [illegible] vel [illegible] [illegible]
[illegible] ad sit appetendum vel bonum vel [illegible]
vel [illegible] boni vel [illegible] mali

sunt per [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] sit nos velle vel nolle [illegible] [illegible]
[illegible] vel odire [illegible] sit ad nolle [illegible]
[illegible] [illegible] boni [illegible] [illegible] [illegible] in
[illegible] [illegible] [illegible] nos possit [illegible]
[illegible] et [illegible] dictamine [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] bonum vel malum vel
[illegible] boni vel mali [illegible] [illegible] sola
[illegible] [illegible] [illegible] in intellectu [illegible]
[illegible] virtute [illegible] [illegible] possit [illegible]
illud esse bonum vel malum vel [illegible] in
[illegible] per nos [illegible] actum [illegible]
vel actum [illegible] vel [illegible] [illegible] in [illegible]
ita quod non sit in intellectu [illegible] [illegible]
[illegible] vel in [illegible] [illegible] [illegible] quo [illegible]
illud esse bonum vel malum non [illegible]
nos aliquem actum [illegible] vel odi [illegible]
[illegible] illud [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] vel [illegible] sit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] nos vel [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sit vel nos sit
ad velle id quod audit [illegible] vel [illegible]
[illegible] vel nolle id quod audit [illegible]
vel malum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] nos [illegible] [illegible] ad ita [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] nos in bonum
[illegible] vel delectabile [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quod nos [illegible] actum [illegible] [illegible]
bonum vel [illegible] malum [illegible] [illegible] [illegible]
non sit habere [illegible] [illegible] vel [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] bonum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
non [illegible] boni vel mali non [illegible]
nos aliquem actum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] de malo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et appetitus boni [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non potest velle [illegible]
vel penam [illegible] [illegible] [illegible] possit
velle penam [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] possit [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vel nos non sit

ri pt uolitus adequabilis pt clius prius
infinitam q ad istud dico q aliqui [illegible] q lig
ri sicut apparentia pellerare bat et [illegible]
pet. cum nota q n q nos pt ad uelle
u pt tum uelit sicut apparentia in d[illegible] no
z ad dicitur ipse in [illegible] nc c ad actus
s una appa[illegible] q[illegible] est in q[illegible] ueddo
pdto [illegible] ar. in oppi[illegible] multos uidetur
oppm uidetur cum uelit uelle ee i in
finis ut uidetur ut pe [illegible] prius et
aliquando uellet intensa uirtute totid co
pacto quo habent uindicandum [illegible]
ipsi fecerit unum [illegible] quia potest uelle
[illegible] et uelle infinitum q [illegible]
q ista io no z [illegible] q intelligere
infinita no e [illegible] ad q ipse plus
apetat [illegible] [illegible] q si ad
est [illegible] infinitam et actualiter [illegible]
[illegible] no pot illa uelle [illegible]
se ut [illegible] aliud q z ar. [illegible]
in [illegible] q [illegible] data [illegible] eligere
no ee [illegible] infinitum ee infinita potentia
[illegible] habet clius ee infinitum [illegible]
z [illegible] ar. c d z [illegible] pot ad
clius infinitum q [illegible] illud p in [illegible]
[illegible] et patebit [illegible]
ad [illegible] q no e [illegible] no
e [illegible] q ad uelit [illegible]
se in [illegible] et no [illegible]
[illegible] uelle
pd [illegible] et in q[illegible]
[illegible] q aliq [illegible]
[illegible] ut [illegible] ar. p
[illegible] ubi dt. si aliq
no pot [illegible] uelle
[illegible] no uelle [illegible] no
[illegible] pt [illegible] pot
sto q [illegible] [illegible]
[illegible] et ita q a [illegible] ut
in q[illegible] [illegible] pt in [illegible]
[illegible] uelle a ut no si no [illegible]
[illegible] pt uelle a et nolle [illegible]
a [illegible] ee [illegible] ualitud [illegible]
aliqua [illegible] ut p [illegible]

[illegible] dico [illegible] c. ze. [illegible] q
nos no pt ad uelle n aliquo appetit
[illegible] sic no [illegible] [illegible] tm [illegible]
[illegible] q [illegible] ad pt
[illegible] infinitum ut [illegible] ad i q[illegible]
[illegible] ee [illegible] pt [illegible]
[illegible] actualiter [illegible]
[illegible] illud [illegible] in q[illegible]
[illegible] dico q [illegible] infinitum [illegible]
et [illegible] in [illegible] allegato illud n fuit
[illegible] q[illegible] [illegible] ad pt
uelle [illegible] et [illegible] no est [illegible]
ad q[illegible] [illegible] no [illegible] q[illegible] q d[illegible] q [illegible]
pt uelle [illegible] si uelit [illegible]
se uelle [illegible] aliquid [illegible]
q [illegible] q ad no [illegible]
et [illegible] ut se [illegible] aliq
malitia [illegible] infinitu[illegible] [illegible] ualet
[illegible] q[illegible] q nullo [illegible]
q dico q ad pt [illegible] infinita malitia
[illegible] malitia no pt uelle [illegible]
[illegible] malitia et [illegible] se ut. p.
aut [illegible] infinita malitia [illegible]
[illegible] aliquo [illegible]
se [illegible] uellet illud [illegible] pt no [illegible] uelle
[illegible] ut [illegible] uelle
[illegible] aliq [illegible]
[illegible] alia [illegible]
ut ad [illegible] infinitum [illegible]
ui [illegible] malitia fuit [illegible]
[illegible] aliud [illegible]
ta malitia q z ar. [illegible]
[illegible] habuit [illegible] ubi dt
[illegible] q[illegible] [illegible]
[illegible] q[illegible] [illegible] in q[illegible] [illegible]
[illegible] pt infinitum [illegible]
et no [illegible] aliud [illegible]
pt dici q ibi [illegible] in q[illegible] [illegible] no ap-
petebat [illegible] no [illegible] q[illegible]
pt dici q in q[illegible] no [illegible] in q[illegible] [illegible]
ut [illegible] uelle io no [illegible] ar.
q[illegible] q [illegible] q[illegible] ar. no [illegible]
eligere uelle [illegible] se ut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

ex nat q go ubi n e receptio fp̃orum
impium nat ibi ẽ penam infinitam q et qz
tñ non pertinet ad unum sibi tñ eadem condi
ptr et ẽ ex diuersa conditione uel alteri
ate ẽ ubi pena pret zpalis ipso nat
pure aqua marina ibi merito est quoniam
fine uel alteratione go ibi e pena i fine
et ideo 13 p d uf 2 e dicit 13 e 1 l
ubi aut qd si iudei crucifixissent xpm in
uet ptfct pro infinito q ad t q
ut t aut p ꝑ ympd desiderio bano dr e
t 12 uel nonnulli pena uoluntatem re
mittitur uel uerite ut coacti i capia
qunt uiri ẽ tn gratiam incipiunt et ma
li uiri cum ipsam nam amat qua appe
tunt s̃ya tn pro malicia delectant
q sedit dicto qz y uitet qz ad ex
malicia pt affectus peccat tu minari
mortis et ro oppinatam malitiam z incorr
infinitam ẽ quid agam ẽpcs quecunque
actones pecca exquiles tn nunquam
pt qz nolunt ipsum peccare ẽ p̃ q pa
na qz pax sunt diligent uita ppt
pui et qz nō possint eo peccare et peccat
ut uo uolo tur par pt subditur qz
quiuerit lauro lc perfecte q qfirmat
ppt qz ubi pudet uo pm quod nam
facit ẽcta quo possit et peccaret
q ad illud dz qz am illud peccat qz
ab pt nolle ipsum peccare ẽ ad ut patres
sunt solue uita ppt pui uo tn peccat
qz ppt ẽ dicit tale dz uelle ipsos pt
rectitudo qz patres ẽ d q zo pungam
ẽ t d ipse 2 qui quo peccatum dis
uitam de mitti in tenebras exteriores
pt aut ẽ q uo uideat dici ẽ penam
et ẽ uo e ad d ut tr ut q dicit
uideat ppetum aut ẽ adit dicit ut
uolat eo uo et ẽ tur d ut qz talet
adiut de quibus pto ẽ ipsos supplicus
rep qui te adeuit go ab pt dicit ppt
adit et ꝑpus uo d pt ppt peccare pt
ab uelle ppt peccare q adit d qz ug
pt adit dicit ẽ pt ad pt dicit uo ipsi
pt d peccatum et adeo dei q q quia

sunt peccare et uelle peccare uo impugnat
et ita sunt passent intendi ipsis ad pe
nam et ita et pelo qz ab pnie penam
qui sunt uolle peccare et eo uolle pec
care pt adit penam pt qz ab pnie z
penam qui sunt adit penam q ad illud
d qz peccare et uelle peccare uo impugnat
et ideo qz sunt intendi sunt pt qz prima
quanto quis magis peccat tanto magis uos
meritatur ad affectatum q d ut pluss
dicitur in fine et ideo quanto magis peccat
uellet quia qz quam atq uo i puni
retur in penam ẽ uo qz peccare et uelle
pt tam peccat intendunt et intendi pu
ad puncos gradus et uo ẽ gradus penam
pro ut pregressum z illud t i l i pud
tua ut te intellectus in pro ad ẽ
debet appetitio tadit quo dicit et
finem uo invenit quo figura est in fin
dz punire si est uo pud pro tn pro
qz et ab penam gradus pro adhuc q
uo uel ubi gratia caritas et cupiditas
pt sunt intendi gratia ab aliquo gradu
uo pt qz caritas nunquam tn auget
pt uo pro ut quod crescit pt esse
tali unum eo qui uo apparent penam
aliqua cupiditas q qui te tur ad
peccat eam uo d actio qui e penam
et uo d qz qui pax penam quod pley
qz sunt pm tu uoluisse marie et pres
filij que sunt penam suffisse possibile q ad
illud datur una uis qz dicit pmualuit
pater filij passiua una plus puis
e et i uo sunt penam ualuit tn
crucifixorum actiua una in dei
crucifixerunt pmt actio ut ipe
sunt penam q eam si dicit pt passio
crucifixorum pna ualuit et uo
actiua patuit fati qz si prae peccat
ipe uoluit et ita potuit fari q
xpm crucifigeret aundios et qz iudei
uo crucifixerunt pm ideo dat aba
rio qz pmualuit q xpm crucifigeret
ab aliquibus dominatis tn peccare

volunt quod interficerent christum et idem apparet ad
quod deus pater voluit quod christus interficeretur a iude-
is et aliquibus crucifixoribus et tamen non
volunt quod ipsi peccarent sed non malum fieri
volunt ut mala fierent sed [illegible] non
sunt fieri mala fient tamen id peccatum
et ipsa sola lege patet sunt contra [illegible]
sed in ultima questione [illegible] in [illegible]
et [illegible] 23 q. 4 [illegible] al-
legat doctor [illegible] q. 3 [illegible]
dicit augustinus ut ita [illegible] bonum faciens
aut [illegible] si [illegible] [illegible] [illegible] aliquid
mali accidit nobis imputetur [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ne quis [illegible] ut alterius [illegible]
[illegible] quod [illegible] ut velle vel facere [illegible]
et bonum [illegible] si aliquid male [illegible] ipse tamen
[illegible] non sed [illegible] aliquid ita [illegible] deus
pater potuit velle et facere crucifixorum
actionem et passionem [illegible] salutem nostram
bonum et tamen [illegible] illud potuit velle
male [illegible] [illegible] quantum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible]
quantum malum [illegible] non esse [illegible]
[illegible] aliud [illegible] velit [illegible] actum facere
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] illud [illegible] bonum [illegible] velit [illegible]
[illegible] velit [illegible] illud [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] bona et [illegible] aperte [illegible]
bonum et [illegible] velit [illegible] [illegible] non
[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] velit [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] bonum [illegible]
additamento et [illegible] velit [illegible]
bona et [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] adserunt [illegible] [illegible]
adulterium et non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] si adulterio [illegible] actum [illegible] [illegible]
[illegible] si [illegible] [illegible] quantum
[illegible] ut [illegible] dato quod vellet [illegible]
[illegible] tamen [illegible] in actu [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] actu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] non
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] actu
[illegible] est [illegible] [illegible] et [illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ille [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] illud [illegible] quod [illegible] [illegible]
[illegible] actu est [illegible] [illegible] [illegible] non ille
qui male [illegible] [illegible] [illegible] male [illegible] [illegible]
[illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] velle [illegible] [illegible] [illegible]
actum [illegible] [illegible] aliud [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] bonum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] aliud [illegible] velle [illegible]
aliud est [illegible] [illegible] bonum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut ad [illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] velle attendere [illegible] in [illegible]
et infinitos [illegible] si [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] attendere [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] quod [illegible] velit attendere [illegible]
petrum et [illegible] velit attendere aliud [illegible] paulum
et [illegible] velit attendere [illegible] [illegible]
et [illegible] velit attendere petrum utrumque
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] velit attendere
petrum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] attendere paulum [illegible] non
attendere petrum tamen [illegible] [illegible] et non
attendere paulum tamen [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] non attendere paulum [illegible] et
non attendere petrum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] velit attendere [illegible]

q̄ in p̄ plus pcat quam peccat et pt
in i finitis gō quā ē bona [illegible] gut
[illegible] q̄ nō ē pal̄ q̄ nāt [illegible]
[illegible] abl̄ ut [illegible] vellet [illegible]
infinitos p̄ [illegible] q̄ nō [illegible] no
pt [illegible] aliquē actū id [illegible] no
[illegible] [illegible] p̄ p̄ facient [illegible] i fin
[illegible] pa mani nat̄ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] nec [illegible] mani.
pa adam [illegible] infinitos [illegible] p̄ [illegible]
[illegible] appz nō necp [illegible] et [illegible]
[illegible] p̄ aliqua [illegible] pa in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pa
[illegible] ¶ p̄ q̄ [illegible] amauit [illegible]
[illegible] in [illegible] q̄ [illegible] adis mani̇ nōs
[illegible] infinitū [illegible] facti p̄ pa
et mond pa [illegible] ad nat [illegible]
preptū dei facti [illegible] pa et i [illegible]
q̄ nichil [illegible] et pal̄ adfacie [illegible]
[illegible] preptū dei [illegible] [illegible] facie
p̄ pa [illegible] [illegible] p̄ [illegible] [illegible] pa
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] p̄ [illegible] [illegible] q̄ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ab [illegible] dei et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
adinfinitos [illegible] p̄ pa et [illegible]
[illegible] [illegible] pal̄ q̄ nōs [illegible] [illegible]
[illegible] velle [illegible] pa ut [illegible] in
finitos [illegible] [illegible], [illegible] ut
infinita precepta dei [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ita [illegible]
diligere et [illegible] [illegible] [illegible] q̄ [illegible] amar
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut
infinitū [illegible] ita q̄ nichil [illegible]
adfacie [illegible] [illegible] dei pal̄ [illegible]
p̄ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] adfacie
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
infinite [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] attendi [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] diligere q̄ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et pt in i finitū et in [illegible] no [illegible]
q̄ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] p̄ [illegible] pa [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] pal̄ velle [illegible] attendi
[illegible] ē [illegible] [illegible] [illegible] q̄ nullus pt
dignus dampnator [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] attendi [illegible] q̄ [illegible] pt [illegible]
[illegible] et no dignus [illegible] p̄ [illegible]
pa velle [illegible] attendi [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] attendi sit dignus
dampnator aut no p̄ pt [illegible] velle
[illegible] attendi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] velle [illegible] attendi [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
dignus dampnator [illegible] [illegible] [illegible]
q̄ no ē dignus dampnator [illegible] [illegible]
attendi et [illegible] [illegible] ē dignus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ē dignus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] pa [illegible] velle [illegible] pal̄
et [illegible] [illegible] q̄ [illegible] velle [illegible] [illegible]
alia [illegible] pt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ita q̄ [illegible] [illegible] indignū [illegible]
[illegible] ē dignus et [illegible] [illegible] et q̄ [illegible]
[illegible] [illegible] velle [illegible] attendi [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] pt dignus [illegible] p̄ pt
et [illegible] [illegible] [illegible] attendi [illegible] [illegible]
dignū [illegible] attendi [illegible] [illegible]
ē dignus [illegible] attendi [illegible] [illegible]
[illegible] ē dignus attendi q̄ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] q̄ [illegible]
[illegible] p̄ nōs pa velle nōs pa [illegible]
velle [illegible] q̄ pt aliud [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] q̄ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ita [illegible] aliud [illegible] [illegible]
[illegible] aut [illegible] pt [illegible] actū [illegible]
[illegible] aliud ut p̄ no [illegible] [illegible] p̄ pt [illegible]
[illegible] [illegible] pa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

et p[ro]cedit p[er] p[ar]te[m] et sic lib[er] no[n] erit ple[nus]
[con]firmat[us] s[ecundu]m ma[n]ca[m] q[uo]d e[st] plu[s] [illegible] fu[er]it
[illegible] d[icitu]r et p[otes]t dici p[ro]ut q[uo]d p[er] p[re]cep[tu]m
datu[m] no[n] p[otes]t mo[v]eri [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sicut p[er] p[ate]t [illegible] no[n] e[st]
[illegible] q[uia] d[eu]s [illegible] [illegible] volu[n]t[ate] [illegible]
[illegible] ad [illegible] ut corrupi[tu]r i[n] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] no[n] p[otes]t [illegible] [illegible] sicut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] que e[st] [illegible] [illegible] [illegible] p[otes]t
[illegible] [illegible] ad [illegible] et [illegible] et ad
[con]for[m]at[ur] [illegible] p[otes]t d[eu]s [illegible] [illegible] velle [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] no[n] p[otes]t [illegible]
ad i[n]p[er]e [illegible] ut [illegible] et habe[n]t actu[m]
[illegible] [illegible] [illegible] p[er] p[re]ceptu[m] datu[m] e[ss]et in
[illegible] velle et [illegible] no[n] p[otes]t d[eu]s p[re]cep[tu]m
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] q[uod] no[n] [illegible] [illegible]
velle Si dicat[ur] q[uod] [illegible] e[st] [illegible] [illegible] [illegible]
sicut p[er] no[n] p[otes]t i[n] [illegible] [illegible] [illegible] q[uod]
[illegible] p[otes]t [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et no[n] p[otes]t [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] e[st] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] no[n] p[otes]t in
[illegible] ad velle e[st] [illegible] p[otes]t [illegible] e[st] et
[illegible] [illegible] ut no[n] possit i[n] [illegible]
[illegible] si p[otes]t [illegible] d[eu]s [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] q[uod] [illegible]
i[n] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut no[n] si no[n] [illegible]
[illegible] [illegible] no[n] p[otes]t [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] p[re]cep[tu]m Si dicat[ur] q[uod] p[otes]t p[re]cep[tu]m
[illegible] [illegible] [illegible] p[re]cep[tu]m [illegible] no[n]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] e[st] i[n] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ad illud p[otes]t [illegible] [illegible] q[uod] p[otes]t [illegible] [illegible]
q[uod] no[n] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] p[otes]t
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] i[n] [illegible] [illegible] e[st] i[n] [illegible] et no[n]
[illegible] [illegible] actu[m] [illegible] [illegible] q[uod] [illegible] [illegible]
[illegible] p[re]cep[tu]m illud [illegible] [illegible] no[n] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
no[n] habe[n]t [illegible] no[n] p[otes]t [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] e[st] i[n] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
i[n] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] p[otes]t velle [con]dicionalit[er]
si e[ss]et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
p[er] et de [illegible] [illegible] [illegible] q[uod] [illegible] [illegible]
[illegible] velle[t] [illegible] si e[ss]et [illegible] [illegible]
[illegible] si p[er] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] no[n] [illegible] [illegible] p[otes]t [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] d[eu]s ut illi [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] alia [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] si d[eu]s no[n] [illegible] ut
[illegible] [con]dicionalit[er] et [illegible] no[n] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] no[n] [illegible] [illegible] velle [con]dicionale [illegible]
[illegible] ille [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [con]dicionalit[er] ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] velle i[n] [illegible] [illegible] velle
[illegible] p[er] [illegible] si d[eu]s [illegible] Si d[icatur]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[con]dicionale [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] p[otes]t [con]dicionalit[er] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] q[uod] [illegible]
velle [con]dicionale [illegible] p[otes]t [illegible] p[otes]t [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] d[eu]s velle [illegible]
[illegible] si habe[n]t [illegible] et p[otes]t [illegible] i[n]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] q[uod] [illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] ad [illegible] si [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] i[n] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [con]dicionalia p[otes]t velle [illegible]
sic velle [illegible] [illegible] si e[ss]et [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] alia [illegible] p[otes]t
si [illegible] [illegible] [illegible] q[uod] e[ss]et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et i[n] [illegible] i[n]
[illegible] e[ss]et [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] e[st] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] i[n] [illegible] [illegible] si [illegible] [illegible]
et [illegible] velle [illegible] velle [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] velle [illegible] [illegible] d[eu]s ut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et i[n] [illegible] [illegible] et [illegible] e[st] [illegible] et
[illegible] [illegible] i[n] [illegible] [illegible] [illegible]

obiectus operationi illius. [illegible] non est ope-
ratione conditionali solum prohibita [illegible]
[illegible] quamvis [illegible]
[illegible] illicitus [illegible] temptationem naturaliter
insurgentes ita quod in illa [illegible]
quod [illegible] conditionalis [illegible]
sit volita et quod illa [illegible] non displiceret
et [illegible] velle et facere [illegible]
[illegible] nec illa sit velle conditionalia
[illegible] displicentia absoluta [illegible]
[illegible] illicite [illegible]
[illegible] voluntatis vel [illegible]
et [illegible] delectationes imputantur ad culpam
[illegible] conditionaliter voluntas [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] inflammant [illegible] temptationes
et prohibita [illegible] illud [illegible]
[illegible] patet ex predictis

Utrum cum actu aliquo [illegible] possit stare
[illegible] cum actu aliquo [illegible] possit
[illegible] repugnans [illegible] aliud [illegible]

[illegible] non potest [illegible]
[illegible]
[illegible] qui [illegible]
[illegible] voluntate [illegible]
[illegible] voluntate et [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] aliud [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] velle [illegible]
[illegible]
[illegible] velle
[illegible]
[illegible] non velle illa
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] illud [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] bonum [illegible] bonum
[illegible] voluntate [illegible]
[illegible]
[illegible] illud [illegible]
[illegible] bonis
[illegible] malum bonum [illegible]
[illegible] potest [illegible]

[illegible] bonum et [illegible] bonum [illegible]
[illegible] bonum sunt infinite [illegible]
bonum [illegible] alia [illegible]
[illegible] bono [illegible]
bono in [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] ad [illegible] malo [illegible]
mali [illegible] non [illegible]
[illegible] ad illud [illegible] boni
apparet [illegible] non [illegible]
[illegible] et [illegible]
bonitas [illegible] ita [illegible] mala
[illegible]
[illegible] ad [illegible]
et [illegible] apparet [illegible] malo [illegible]
[illegible] illud et [illegible]
non velle illud [illegible]
ad [illegible] et [illegible] velle [illegible]
[illegible] non [illegible] ipsa [illegible]
et [illegible] Si [illegible]
[illegible] velle illud [illegible] non
[illegible] non [illegible] ultimatum in-
[illegible]
[illegible] ita [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] aut non et si non [illegible]
[illegible] bonum et
[illegible] mali [illegible] bonum
[illegible] bonum [illegible] et [illegible]
[illegible] malo et [illegible] boni
[illegible] velle [illegible] et si non [illegible]
[illegible] illud [illegible]
ultimatum iudicium [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
et [illegible] non [illegible]
in [illegible]
[illegible]
et [illegible] differunt [illegible] iudicio
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] aliud [illegible] et [illegible]
[illegible] possit [illegible] illud iudicium aut
aliud [illegible] non [illegible]
[illegible] iudicium [illegible] non [illegible]

et nulla alia apprehensionem habeat et non
nolit illud. Quod 2o patet tum primo quia nunquam potentia
indifferens comparatur sine et ita primo quia omnis potentia
activa contingentia respectu utriusque non indifferenter
quod potest potest nolle vel non facere conveniens
vero respectu de operatione indifferentia et faciendo
quod non est faciendum vel etiam quia si dicitur quod quod
potest conveniens comparatur quia ad indifferenter
est melius alio et tamen magis bonum. Item
dico etiam quod hoc non potest ex deliberatione propter
convenientiam nisi apprehendatur sub si nunquam
voluntas indifferens sine ut aliqua delectabilia
propter conformitatem propter patet illi convenientia
et non potest eligere nisi conformiter quod omnis
potentia vel ut ubi vitalis de primo in
communi debet quod in quantum duo maius
habet in primo pro una maiori et tamen appe-
titu vel alia minori et quod primo conformiter
superior et non minor et minor inferior
contrarium tamen similitudine conformat non tamen
magis potest quod maior tamen appetit magis
et non conformat sed maior illa conformi
maior et tamen maior aut quod potest habet
maior una tamen appetit magis dulce
et conformans etiam in non appetit
2o maior tamen non potest conformat dulce primo
conformia et ista ac dulce et gustandi et
primo potest tamen non dulce aut
dulce et primo tamen non nunquam dulce
conformia dicit et reliquam aliam quam
primus quod maior et ait et ita
quod non potest conformat non indifferens alio
vero sed fingit indifferens magis corpore
comparatum primo quod stat plenum indifferens
magis et ultimatum vero istius potentie non
dulce et gustandi et tamen quod illud dulce
non habeat actum in tamen vero de quantitate
indifferens alio magis quod ad illud dico quod licet
in quantum vero indifferens quamvis non dulce et gu-
standi et tamen quod in indifferens non habeat
actum in tamen vero de quantitate indifferens et
magis quod ad illud dico quod licet in quantum
indifferens quamvis non dulce et gustandi
tamen per actum et appetitum sub una apprehen-
sione aliqua et apprehensione non in quantum

una ut comparatio quod omne dulce et gu-
standi et in plus iuvat vel quod indifferens
dicitur et tamen agit quod ad iudicium
tamen non tamen quod qualis apprehensio compara-
tur in comparatione et ut vel in ratione potest
et quod 2a aut si stante quantum apprehensio
de aliquo ipsa indifferens id est vel bonum non
potest non nolle de tamen tamen non potest
non nolle id est et ita non est
necessitatem absolute actum ex deliberatione
contra aliquos quando in ista materia partes
quia non potest non potest ad nolle vel
apprehensio de bonum aliquo tamen tamen ut
in non potest ad non nolle vel appetitus aliquis
magis ut probabiliter conditionem tamen non nolle
id est si si apprehenderet ad plura communia
indifferens et bonum et nulla penitus
apprehenderet contrarium displicibile in tamen ut
appetitus ipse tamen non debet nolle illud
quod stante aliqua apprehensione sub ratione prop-
ter utilitatem quod non nolle quam non vel
tamen quod non nolle si stante tali apprehen-
sione potest facere quod vult illud et
propter quod tamen causatur voluntatem non admittit
id est quod corpore magis primo potest quod non quia
actum conformitatem tamen indifferens ut apprehensionem
non potest replere ut actum superius dicitur
ut possit et propter si unicum conveniens
indifferens illud apprehendit unicum continuare
actum et primo ultimo quod ad tertium quod sufficiens
potest mutare deliberatione mentis in una parte
non conformare in una in dulcedine de-
lectatione continua dicit quod est maior sub
quia potest quod ad tertium causatum de potest
conveniens ut apprehenderet plura quod ad-
herere circa deliberationem potest principaliter bonum
et nulla conditionem displicibile vel tamen
vult circa habet et contra tale apprehensionem
et per hoc de aliquo non necessario admittit
addito et quando actu delectabile com-
parato tale subiecto 2o quod contra primo 2o quod
potest tamen stabilis in nunc potest quia in
tamen potest quomodo in causatur posito ut ap-
prehendit et indifferens penitus primo vel magis
et nullo circa habet tamen bonum et

et stante illo iudicio non potest uelle primo
primo non potest non uelle primum secundo uirtutem
ad hoc quod uoluntas non possit uelle contrarium isto repugnat
et in ratione, potest uoluntas alicui contrarium conformari et sub
stante dicto ad hoc quod cum in quecumque sic
iudicata potest esse contrario et iudicium quod non
est in potestate uoluntatis illi non assentire et per
consequens non est in potestate uoluntatis primum et per non
est causa immediata tamen quod ut maior argumentum
quod ad dictum quod potest esse potest sic ut certo quia
quod uoluntas non potest uelle id ut est tunc hoc
non apparet sed aliquis modo magis potest
reprimit se ab aliquo et diligat aliud sed
non est tunc hoc possibile quod abeat, ideo absurdum
quod ipsi dicitur quod non potest de uoluntate quia
est potest quod apprehendatur aliud quam uoluntas ne-
cessario contraria libere et conformiter sic
manifesta ab alia contraria conformiter
quantum ad hoc sed quod non est possibile quod pro
ut apprehenditur dici sub ratione boni et ut sub
ratione mali et nulla alia apprehensione in
tali quod uoluntas non uelit tunc non potest conformari
quod uoluntas potest conformata quod uoluntas potest habere ap-
prehensionem illa uel apprehenderet aliud et contra
illud dictamen et per id potest deum non diligere
semper dictamen conformata in hoc potest non
potest habere illa tunc quibus non stat quod deum
non diligat uel quod potest ut aliud deum
est et ponat contra per ad hunc contrarium quod
intellectus etc. argumentum ipsius potest ut autem ipsi
tamen posito quod ad apprehensum sub ratione
boni et nec sub ratione mali et uoluntas ad
apprehensum potest quod uoluntas non potest nolle
antecedens ab apprehensione et iudicio et tunc
ut uoluntas contraria primum id est contra quod per a-
prehensionem et tunc non uidetur uerum ut dicitur
in proposito id est contraria qua est tunc id
non potest uelle ergo cognita et quod sub
ratione boni et alia non potest esse uolita sed
sed quod contra illud dico quod non est possibile
tamen quod uoluntas autem nolens tunc id est in
plurimis dictaminibus sed in tunc tamen stat pro
autem et hoc potest per possibile salua etc.
argumentum quod si non est possibile quantum apprehendit
sub ratione mali quod uoluntas nolit id ut est
quod uelit id ut apprehendat sub pena.

quod uoluntas dicitur quod nulla uolitio est cuius ad
ergo quod contrarium alio iudicio sicut ergo dictum
patet uoluntas se conformans quo posito quod
cum uoluntas uolet sicut dictum est aut non uult
aliud uelle aut potest se conformare pro dic
tamine et dico quod nulla uolitio potest esse
conformata et uidetur uerum quod a actus uoluntatis
potest bonus et quidem fuerit precipua bona
et non ad actum est sicut malus et non
quidem et quando tunc aut uoluntas potest reformari
contra dictum est a habere aut non et
non potest primum quod sicut dictum est si potest ergo po
test uelle libere sed hoc est plus quam uelle
libere a est actus alius ab a et dictamen
quod nec alius actus ab a est liber conformatur
ad hoc secundo quod stante dictamine solo actu
uel actus uoluntatis ab dictamine potest tunc hoc
quod a actus non patitur et uolitione per b
uoluntatis alium ergo si patitur quod b actus non est
liber ergo uel patitur uoluntas se conformare
illi dictamini uel non uellet hoc b ut
quod generaliter b et si hoc non solum a quod
si uelit b ut est generaliter b a quod si non
uellet habere a ut moueat se ad quid
et quod ad id est una ratio quod stante tamen
posito non est possibile quod uoluntas conformans
se illi dictamini uel in actu quidem potest
et potest suspendendo se ab actu ab a
actu et hoc est se conformare tali dic
tamini si dicatur quod uoluntas ipso actu libere
suspendat contrarium actum ita quod in habere
ut libere prima aliter non libere
in actu habere sed hoc est plus quam ut
libere per uoluntatem ut aliud non uelit
aliquem actum et per quid tunc non suspendit
ab actu cum sit illud potest dici quod uoluntas
uult libere et non id est nec libere per uoluntatem
ut id uelit aliquo actu primo libere in
primis uoluntas ista sed quando sic suspen-
sae ab actu dictato non habet non
abstare aliter ad quidem sicut
in proposito quod per dicta ad hoc quod potest
sicut est uoluntas per contrarium actum dicta-
tum debet ut habere uelle non quod tunc
si dictamini uel actu circa debet habere
hoc dictatum uoluntas se conformare sibi dicta-
mini uel quibus impossibile dictamini diuis

tamus quo indicatur deum esse verum diligendum

sed ille eius amaris dicamus primo quod

veniens in intellectum passiones non subveniens ut

velle subveniens potest opponi. Secundo tamen

quod tamen patet cum ille qui habuit potestatem

huius mundi et audit finem suum vocatum

habere et clausit misericordiam suam ab eo quod

virtus dei manet in eo. Ergo tamen apprehendere

deum potest quod deum non diligat propter quod sit dic-

tatum quod amandus non diligatur a deum appre-

hensio potest quod apprehendi proportionaliter de-

bemus vel volentes eundem adiuvandum et sui-

endo habet potest tum opponi ad hunc tamen velle

vel ita facere potest dictum. Ergo hic passus

deum non diligere. Patet quia quod sic contrarium amare

deum impedita caritas operatur in magis

potest esse si autem opponi veniunt amare deum non

est. Contra. Consequentia ad hunc. Videtur non potest

eandem apprehensionem subveniens ut et non ut

in verso apparet ad differentiam vel contra de-

lectabilis sed deum potest in via apprehendi sub ratione

boni et delectabilis sive etiam apprehendi sub ratione

displicibilis. Ergo tamen non patet nos non velle

tamen et ipsum tamen totaliter nos diligere quod

tamen quod non diligeret vel habere in bono quod

contra quantum ipse tamen quod non potest per-

deum apprehendatur sub aliqua ratione displicibili

sed potest subveniens bonum ut ad aliud a de-

bere apprehendatur et nos non velit dicitur

bonum apprehensionis potest intelligi dicitur alia ap-

prehensio et qualiter adaequata et iste patet deum

non diligere quod secundo contra sic divinum et dicitur contra

quibus valet et vero apparet vere et ve-

rius et non fallitur quod si ita actu

contrarium non potest non amando quod in fine

nec deum subveniens bonum actualiter apprehen-

sione potest non diligi ita quod amare potest ubi potest

apprehendi contradictio quodlibet contradicit et quod non

potest non amando apprehensionem subveniens sive

sive boni sub placibilis nec ipsum apprehendit

comparativum sive dimittere potest non amando

aliquid aliquam tamen quod placeat actuales

motivi vel a dilectione suspendere vel contra

aliud se attinere tamen intendit inclinat

vel quia nos sua libertate velit opponi ubi potest

---

aut ita dicitur vero amando ipse corpore contra

nec potest nec potest se amando potest quod

in animali bruto apprehenso delectabili vero

potest delectabili et appetitui ergo potest in homine

et in alio ad apprehensionem delectabile vero

potest delectari si non potest impedimentum quod

quod in animali bruto non potest delectari et

appetitui id quod aliquando contra apprehensio non potest

et virtute cognitionis ergo non potest ratio-

nabiliter in appetitu desiderare et dicitur

ergo potest potest effectum non cognitum in pueris

quod sed dico quod non est potest quod bruta non

habet libertatem appetitum sicut homo et alius qui

propter opponi sua libertate et tamen non ob-

stante multo brutum potest fugere delectabile

sed contraria displicibili potest potest per contrarium

qui dimittit partem suam non potest hoc sive

praestare amorem quod vero si apprehensio deo

vel bonus subveniens bonum non vero potest

amari potest contraria apprehensionem in parte nos

tale non velle aliquid quod sed quod potest

a te bonum apprehensio et parata est quod non

velit a et quod hic ut potest desinat vero velle

stante cognitione actuali ut a non volendo

aliud ab a ergo desinit velle a non volendo

aliud ab a nec tamen a ergo nolens hoc

facit vel volens si nolens tamen ipsa nos

hoc non facit si volens desinit velle

a ergo vult aliud quam a contrarium propter

alius aut ampliter dictum dicitur et ergo primi

qui primo accepit velle bonum non potest

non velle quod praedicit quod tertium est quod

in tamen velle accidit actualiter. Patet facienti

et ipsum potest facere quod quadruplo quod potest desinit

velle a non volendo a et aliud volendo a. Quod

si non dicitur a non est bonum nisi praeiudi-

catum est bonum potest nos spatium respectu

a diligendo ipsum quod tamen consistit vel ita non

vere bonum et aliter adaequatum de quo

respicit ut volendo et nolens potest

vere ut quid quod potest diligenda. Tamen

videtur ut dictatum absolutum vere

melius et non volendo ipsum potest desinit

velle ipsum potest vero dictum respectu

tr absentis amare [com]plito et illi directe
pt nec se conformare et velle cessare et
pt nolu[n]ta[s] et tamen vult aliud dum sanctus [illegible]
quia [illegible] nos habere aliquid [illegible]
[illegible] non est [illegible] io nec [illegible]
si deum non [illegible] diligit deum [illegible]
[illegible] tunc per diligentiam [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] non diligit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] aut [illegible] ubi [illegible]
[illegible] vellet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] si [illegible] non [illegible]
vellet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] vellet si [illegible]
[illegible] vult et non [illegible] pt in [illegible]
[illegible] actuali a [illegible]
dei [illegible] amare [illegible]
[illegible] non [illegible] in [illegible]

[illegible]

non est [illegible] in [illegible] conformare [illegible]
et acceptare [illegible] deum [illegible]
disponit [illegible] est [illegible] in [illegible] [illegible] deum
[illegible] diligit [illegible] si deum [illegible]
[illegible] diligit habet amorem in-
efficacem [illegible] [illegible] non potest velle
[illegible] [illegible] [illegible] amatum [illegible]
[illegible] potest [illegible] et dilecta [illegible]
non dei [illegible] tunc velle [illegible]
[illegible] deum [illegible] potest [illegible]
[illegible] amantis [illegible] deum amat [illegible]
[illegible] [illegible] velle pt amantem [illegible]
[illegible] [illegible] non est [illegible] si deum [illegible]
[illegible] diligit et [illegible]
[illegible] [illegible] potest [illegible] amat et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in purgatorio deum potest [illegible]

[illegible]

tunc de [illegible] pre [illegible] ut in so
[illegible] in [illegible] mancum est tu utru
perdidit illa [illegible] post et etiam maius
eius perdidit [illegible] et licet plures de [illegible]
non est in se [illegible] apparet non cre-
dat [illegible] de maiori patet per Augustinum [illegible]
[illegible] c. [illegible] et in [illegible] articulus 13
dicit [illegible] Paulus in raptu [illegible] deum
[illegible] eius clare videt [illegible] in [illegible] de videndo
deum de Paulo dicit [illegible] et probat de maiori
[illegible] ubi [illegible] mala [illegible]
maius [illegible] non [illegible] maius [illegible]
[illegible] sicut Adam [illegible] pa-
[illegible] non [illegible] videt deum quam [illegible]
pro velle non esse et [illegible] de [illegible]
[illegible] ergo [illegible] videns deum clare [illegible]
non velle deum vel velle [illegible]
[illegible] de [illegible] et de Iuda et de
multis aliis [illegible] [illegible] quia
[illegible] ubi [illegible]
[illegible] non esse [illegible] velit [illegible]
non esse [illegible] beatus esse [illegible]
[illegible] gaudium [illegible] [illegible]
videns deum clare [illegible] ut diligat [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] est quod
[illegible] clare videt deum et [illegible]
videt deum [illegible] aliquem [illegible]
de futuro [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] gaudium
[illegible] si gauderet [illegible]
[illegible] gaudium [illegible] magna
[illegible] in [illegible] et si [illegible] de
[illegible] gaudium [illegible]
[illegible] plus [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] valet [illegible]
gaudium [illegible] [illegible] illa [illegible] ita
[illegible] non [illegible] gaudium [illegible]
[illegible] c. 26 ergo concluditur contra
[illegible] quod [illegible] diligit
deum clare [illegible] ergo clare [illegible]
[illegible] est [illegible] quia
[illegible] Augustinum [illegible] c. 1 ubi
dicit [illegible] est ut velim [illegible] non [illegible]
[illegible] illud [illegible] deo
si non [illegible] volunt [illegible] vel [illegible]

[illegible] [illegible] quod [illegible] dicit Augustinus
[illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] nullo intervallo [illegible]
[illegible] si [illegible] non potest [illegible] non
[illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] ergo [illegible] non esse [illegible] in potestate
[illegible] [illegible] potestate [illegible]
non [illegible] [illegible] potestate
[illegible] aut non esse [illegible] potest [illegible]
in potestate [illegible] [illegible] nulla [illegible]
[illegible] [illegible] videns
deum clare [illegible] [illegible]
[illegible] valet ergo [illegible] malum [illegible]
[illegible] male [illegible] aliud
ita sicut in malo [illegible] sicut bonum
[illegible] in bono [illegible]
sicut [illegible] [illegible] aut
[illegible] malum [illegible] non est [illegible]
et [illegible] deum nichil [illegible]
de [illegible] agat [illegible] bonum male
[illegible] non potest [illegible]
mali [illegible] clare videns
deum non potest non [illegible]
[illegible] deum potest [illegible]
[illegible] vel non [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] si [illegible]
[illegible] remittit [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] vel tollat [illegible]
et [illegible] dampnacionem [illegible]
[illegible] quia [illegible]
[illegible] fuit [illegible]
[illegible] ambulacionem [illegible]
[illegible] et aliquid nolunt
et aliquid voluit [illegible]
ambulat et non [illegible] ambulat [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] sicut [illegible] adimplens
[illegible] in [illegible]
in [illegible] et [illegible] quod [illegible]
[illegible] et [illegible] non [illegible]
[illegible] et [illegible] quod [illegible]
videns deum clare [illegible] deum [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible]
vel [illegible] et [illegible] ut [illegible]
non potest [illegible] vel non diligere

Dicto autem de 3o propter p. i. aliud
est ad diligi [illegible] et aliud [illegible] ad et cass-
ari vel non diligi [illegible] 2a aliud est ad di-
ligi [illegible] et aliud patiens [illegible]
non diligi [illegible] in ea [illegible] patiens non
[illegible] de odiri vel non de non
diligi [illegible] aliud est diligi cum delibera-
tione et aliud sine deliberatione [illegible]
[illegible] non passe
non diligi delectari non deliberari vel
[illegible] vel patiens [illegible] aliud et cum deli-
beratione sic non diligi [illegible] odiri
vel pateretur et ita [illegible]
[illegible] sic non diligi vel odiri
[illegible]

[illegible]

no posset q si finis deus p[ri]mo movet de-
t[er]minatio[n]e no p[otes]t ita appetere sicut p[ri]ma[m] d[e]t[er]-
p[re]t[er]e m[od]o i[n]t[er] duas dies vel duos p[ar]ti-
tes vel q[ui] p[ro]bitas e[st] ita appetere finis d[e]
sicut p[ri]mo d[e] p[ro]ce[dit] et ra[tio]ne ut u[er]o
ita q[ui] q[ua]ntu[m] diui[tia]s p[ro]p[ter] ea dicit q[uod]
abstat q[uod] p[otes]t ita appetere sup[er] parua[m] d[e]pli-
tate dicit et p[otes]t p[otes]t e[st] c[ontr]a i[n]finita
in 3[o] et in p[ro]l[ogo] et p[otes]t in i[n]finitu[m] g[e]n[er]is
[illegible] [illegible] [illegible] b[e]atu[m] id q[uo]d e[st] finis
b[eatitu]d[i]n[is] p[er] d[eu]s infinitos n[ost]ros no[n] possit
hic appetere q[uia] [illegible] d[ic]o q[uo]d finis d[e]o
b[ea]t[itudi]n[is] lic[et] p[otes]t aliqua[n]d[o] appetere no[n] c[ontr]a
q[uod] finis p[atet] d[ic]o p[otes]t in 3[o] plus appetere
infinite [illegible] [illegible] [illegible] parte[m]
q[uod] [illegible] [illegible] appetitu[m] no[n] e[st] finito
b[e]atit[udo] e[ter]na appetit[ur] in [illegible] [illegible]
[illegible] e[st] [illegible] appetibilis et delect[abilis] q[uo]d nu[n]q[uam]
v[ero] appetit[ur] q[uan]tu[m] p[ri]mu[m] b[e]atu[m] [illegible]
e[st] d[e]u[s] [illegible] aute[m] a[u]t[em] [illegible] p[er] [illegible]
[illegible] q[uo]d appreh[en]sio b[ea]ti [illegible]
[illegible] [illegible] n[on] [illegible] g[ener]o appetere
b[e]a[t]i in [illegible] [illegible] n[on] [illegible] q[uo]d
appreh[en]sio n[ost]ra b[e]ati [illegible] [illegible]
n[on] finita [illegible] [illegible] appetere
infinita [illegible] [illegible] [illegible] q[uo]d 2[o] [illegible]
d[e] sicut [illegible] in sp[irit]ualib[us] p[otes]t [illegible] in [illegible]-
[illegible] et [illegible] in [illegible] fine-
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] n[ost]ro appetit [illegible] in sp[irit]ualib[us]
[illegible] n[ost]ra appetit finis in a[ct]ib[us]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] finis
e[st] [illegible] q[uo]d [illegible] d[e] q[ui] [illegible] d[e]-
finis ubi ad appetendu[m] [illegible] finis
et no[n] [illegible] i[n]t[er] [illegible] [illegible]
[illegible] q[uo]d ad [illegible] d[e]u[m] [illegible] no[n] b[ea]ti
et q[ui] [illegible] d[e]u[m] [illegible] [illegible] q[uo]d
appetit [illegible] [illegible] [illegible] sicut [illegible]
p[otes]t e[st] d[ic]o q[uo]d [illegible] [illegible] [illegible]
sic [illegible] et futuru[m] [illegible]
[illegible] q[uo]d [illegible] d[are] [illegible] et [illegible]
q[uo]d [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] p[otes]t [illegible]
[illegible] et alia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
d[ic]o [illegible] q[uo]d [illegible] [illegible] vel b[e]atos

no[n] p[otes]t [illegible] appetere [illegible] d[eu]m [illegible] [illegible]
n[on] [illegible] actu dilectionis [illegible] [illegible]
n[is]i p[otes]t [illegible] vel b[e]atit[udin]is [illegible] [illegible]-
[illegible] et [illegible] [illegible] appetibilis vel appetibiles
[illegible] [illegible] p[otes]t [illegible] [illegible] b[e]atos
e[st] vel appetit b[e]atitudine[m] [illegible] [illegible] [illegible]
n[ost]ros [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
vel [illegible] dilectio[n]e [illegible] vel [illegible]
vel [illegible] appetit q[uia] [illegible] [illegible] sicut
n[on] [illegible] [illegible] [illegible] p[otes]t [illegible]
q[uo]d [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] ita n[on] aliqua [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] p[otes]t e[st] p[otes]t [illegible] [illegible] n[ost]ros
[illegible] refugiat et [illegible] no[n] p[otes]t [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible]
appetit[um] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut n[ost]ros [illegible]
deliberatio[n]e aliqualit[er] vel [illegible] vel
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] no[n] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] g[ener]o q[uia] [illegible] [illegible]
[illegible] q[uo]d si p[otes]t g[ener]o [illegible] q[uo]d n[ost]ros possit
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] q[uo]d si n[ost]ros [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] e[st] no[n] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] g[ener]o [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] no[n] [illegible] [illegible] [illegible] q[uo]d n[ost]ros
no[n] [illegible] q[uo]d [illegible] [illegible] [illegible] g[ener]o si
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] q[uo]d [illegible] d[e] q[uo]d [illegible]
[illegible] p[otes]t n[ost]ros [illegible] no[n] [illegible] [illegible] e[st]
q[uo]d [illegible] [illegible] [illegible] sicut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] p[otes]t appetere [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] refugit [illegible]-
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
vel falli volit et qui amat fall[ere]
alios q[uia] [illegible] [illegible] d[ic]o [illegible] [illegible]
[illegible] d[ic]o q[uo]d [illegible] [illegible] appreh[ensi]o[n]e
[illegible] vel [illegible] [illegible] b[e]ati
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] no[n] d[ic]o [illegible] q[uo]d
[illegible] d[icitu]r q[uo]d n[ost]ros p[otes]t [illegible] no[n]
[illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in malis et ita [illegible]
p[otes]t [illegible] d[e] a[l]i[qu]o [illegible] q[uo]d 3[o] si n[ost]ros
p[otes]t [illegible] [illegible] aliqualit[er] [illegible] [illegible]

et cum tamen ad quod debet diligit aliqualiter
tunc non per actum suum conditionem ponit de
placito et tunc non sor. quod ad placitum dilig[it]
subiecta conditione quod plato non diliget sor-
tem [illegible] si sor diligit eum [illegible] et aliter non
teneri [illegible] patet quia pactum quod utrum
sor diligit platonem aut non dico quod ergo
plato diligit sor. quod subiecta conditione plato
diligit sor et aliter non [illegible] quod plato di-
ligit sor. ergo sor non diligit platonem ergo
plato non diligit sor et ultra quod plato di-
ligit sor ergo sor diligit platonem et tunc [illegible]
quod diligit eum et [illegible] [illegible] conditio 2
[illegible] forme [illegible] potest [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] contractu [illegible]
ordinato ad aliquem effectum [illegible] effectus
[illegible] libi [illegible] [illegible] quod [illegible]
conditionato conditionem pacti aut [illegible]
conditionem pacti dico pacti aut [illegible]
in pacto [illegible] aut [illegible] in aliquo pacto
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod contrac-
tu conditionato conditionem in pacto [illegible]
ordinatum ad aliquem effectum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] patet quia contractus non ponit
aliquid in pacto conditionem in pacto [illegible] conditionem
in pacto [illegible] [illegible] [illegible] quod contractu con-
ditionato conditionem pacti [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] actio [illegible] impedimento [illegible]
[illegible] patet quia [illegible] actui non [illegible] actio
[illegible] ordinate [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] actu conditionato
conditionem [illegible] qui [illegible] [illegible] actio
[illegible] [illegible] effectum ergo actus [illegible]
contractu [illegible] tali [illegible] impedimento
[illegible] effectus [illegible] ordinat [illegible] 3a
quod contractus [illegible] conditionato conditionem pacti
[illegible] in aliqua [illegible] pacti conditionem
[illegible] [illegible] impedimentum [illegible] [illegible] contractu
[illegible] non [illegible] effectus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] tales actus [illegible] [illegible]
[illegible] quod in pacto [illegible] conditionem [illegible] [illegible]
contractu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] contractu
[illegible] [illegible] pacti conditionem [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] actus [illegible] actus
et non conditionatus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] duobus actibus conditionatis condi-
tionibus repugnantibus non potest plus [illegible]
patet quia [illegible] [illegible] contractibus [illegible] [illegible]
non potest [illegible] conditiones [illegible] [illegible]
[illegible] conditiones [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
repugnantes ergo [illegible] [illegible] non potest [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quod sor obligat se platoni
[illegible] forma [illegible] [illegible] platoni [illegible] [illegible]
si plato obligat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non tenetur et aliter non [illegible] [illegible] [illegible]
nolo quod plato [illegible] [illegible] obligat [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] utrum sor [illegible] platoni [illegible] [illegible]
[illegible] non si non et plato non obligat [illegible] [illegible]
plato [illegible] [illegible] obligat sor [illegible] [illegible]
non tenetur et [illegible] conditionem sor obli-
gat se [illegible] [illegible] ergo sor [illegible] platoni [illegible]
et plato [illegible] [illegible] obligat sor ergo plato [illegible]
[illegible] sor [illegible] [illegible] [illegible] ergo conditio non [illegible]
ergo sor [illegible] non [illegible] patet [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible] in conditione [illegible]
et [illegible] [illegible] conditionem [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] pacto quod [illegible] [illegible] [illegible] duos
[illegible] [illegible] et sor et [illegible] duo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] conditionem quod [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] plato [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] obligat et [illegible] utrum [illegible]
[illegible] [illegible] non et [illegible] ponit [illegible] [illegible]
[illegible] ponatur quod petrus velit [illegible]
[illegible] si [illegible] velit [illegible] et non aliter
et [illegible] velit [illegible] et non aliter et queritur
utrum petrus [illegible] [illegible] religionem aut
non [illegible] [illegible] [illegible] martinus et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] conditionem [illegible]
martinus [illegible] [illegible] in uxorem si in
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
utrum [illegible] valuit et [illegible] [illegible] [illegible] quod
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sor. quod [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] placuit
[illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible]

conditionem passionis prout [illegible] velle[t] [illegible]
[illegible] habet dicto quod actus ipsius [illegible]
conditionatus [illegible] bonum et [illegible] sicut actus
illius conditionis [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] concupiscentia [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] in quo [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] concupiscentia
[illegible] [illegible] sicut [illegible] concupiscentia [illegible]
[illegible]

[illegible]

in inf^{li} non aggravat peccatum p^{z} et non
plus gravat peccatum illud offensum recipien
ab omnia ingratitudine ingratitudo in inf^{li}
magis magis^{mi} erga beneficium finale
offensio non auget magis^{me} erga beneficium
si offensio delinquentia contra ipsum si n
ab me ingratitudine parvi i causa nata
e beneficio aliquid mer^{ti} ipse offendit ad mag
ma offensio et in statu i ingratitudine
fuit ipsi cum ipse erat sed non peccat contra
ad ut delinqueret nec magis cum plus
magis nec magis delinquerent quod
numquam contulisset ad ipsos e beneficia
in eadem e delinquentia dei quod contra
... ipsa non quod hic offensio que ...
magis offensio^{m} magis et aggravat peccatum
p^{z} quia si p^{z} ... quod si ... ...
... ... peccatum mali
et unum bonum temporale non gravi remissio
... sed in infinitum magis offensio
quam aliquod temporale et ... ...
aggravat peccatum infinitum plus quam illud
bonum temporale et ... ... peccatum ...
infinitum ... quod ... sed ... ...
... ... quam ...
... p^{z} sed ... quia ... offensio
... aggravat peccatum ... ...
... peccatum ... sed ... ...
... e magis offensio quod sed ...
... ... non ... aggravat
peccatum ... et alia ...
et ... ... et sed ... ...
... ...
... ...
aggravat peccatum ... ...
a ... et ... p^{z} ... ...
... offensio ... ... e ...
magis bonum magis aggravat peccatum p^{z}
sed si p^{z} ... ... sed ...
... et ... ... quam ... ...
p^{z} quod si ... ...
... et ... ... sed ...
vel bonum offensio ... ... plus
aggravat peccatum quam ... ...

... e plus ... ... quod si ... ...
... ... et ... ... plus
... ... quam ... ...
... ... e ... ...
... quam ... ... plus ... ...
... ... quelibet offensio ... ... plus
indiget quam alia plus particulariter
aggravat peccatum p^{z} sed ... ... in
infinitum indigeat quod si quam ...
bona temporalia offensio ... ... infinitum
plus aggravat peccatum quam ... temporale
... ... quam ... ...
aggravat et ... ... peccatum ... ...
... ... sed ... ...
quod alia ... ... offensio ... ...
aggravat quam ... ...
obligat offensionem ... ...
... ... aggravat ... ...
offensio non ... ...
offensio ... ... et ... ...
... ...
... ... quod ...
... ...
... quam ... ...
... ... sed
... quod offensio ... ...
... ... quod ... ...
non aggravat peccatum ... ...
... ... et ... ...
quam aliud ... ... quod ...
sed ... sed e ... ... sed magis magis
quod ... et ... quam ...
... et remissio ... sed magis
offensio quod remissio ... ... p^{z}
quod ... ...
... ...
peccatum que plus ut ... ... plus
... ... magis magis ... et
... quam ... peccatum ... sed
... ...
... ...
... ... e magis magis ...
... ... aggravat quod ... ...

cumulata actuali sed ad maliciam que iunc
est aggregata ex spirituali et actuali est pec-
catum sicut est i[lla] aggregata ex spirituali malicia
que iunc fiet et i[lla] malicia additur
que iunc est tota malicia cumulata actuali
et spirituali sicut sic cumulata spirituali
aggregata sed ex ista malicia aggregata sic
magis malus quam cumulatio spirituali quia
nunc est peccatum igitur nunc est magis malus
[illegible] actuali et spirituali quia spirituali
peccatum et per consequens remissio actualis peccati et
spiritualis et magis laudabile quam remissio
unius peccati [illegible] actualis sed pe-
ccans actualis primus et sic peccatum spiritua-
le a et peccatum spirituale b sunt malicia
a est precise equalis malicie b igitur [illegible] duas
malicias est in [illegible] peior quam sit ex
malicia spirituali peccati [illegible] sicut quod
est malicia a sicut maior [illegible] malicia
b non maior b non equalis sicut a sicut ma-
licia a maior b non equalis [illegible] peccatum
est [illegible] peior [illegible] et b quod equaliter
[illegible] quia [illegible] a et b erunt [illegible]
peccata spiritualia [illegible] peior [illegible]
b quod equaliter [illegible] cumulatio
[illegible] malicia b igitur sicut malicia
est maior quam malicia a [illegible] malicia
b equaliter et formaliter [illegible]
cumulatio a [illegible] a equaliter et [illegible]
[illegible] malicia [illegible] a habet
non [illegible] malicia [illegible] quod [illegible]
sicut malicia [illegible] sicut pro [illegible] a et
tanta pro [illegible] est malicia a [illegible] b
est pro [illegible] a et [illegible] b et [illegible]
sicut tanta pro quanta est culpa a [illegible]
[illegible] [illegible] b [illegible]
[illegible] culpe et quanto [illegible] pene
[illegible] [illegible] remitti
quanto [illegible] pene quod [illegible]
culpe sunt [illegible] culpa et
habet penam equalem [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] est [illegible] malus
cumulatio actuali et spirituali quia [illegible]

alia tunc et per consequens maius laudabile est
remissio [illegible] quod alia tunc [illegible]
[illegible] est tunc est [illegible] peior [illegible] pro
quod [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] est ita malus [illegible] [illegible]
[illegible] sicut [illegible] [illegible] laudabili
infinite aggregat [illegible] quam
sicut [illegible] laudabile [illegible] quia [illegible]
remissionem pro [illegible] et infusi-
onem [illegible] gratie est maius laudabile [illegible]
[illegible] non possit laudabile [illegible]
[illegible] remissionem pro malicia
et infusionem gratie [illegible] sicut [illegible]
laudabile [illegible] a [illegible]
[illegible] et [illegible]
et [illegible] infinitum [illegible] laudabile [illegible]
[illegible] remissionem pro [illegible]
et infusionem gratie in infinitum
plus aggregat [illegible] quod aliquid lauda-
bile [illegible] [illegible]
maior [illegible] [illegible]
[illegible] gratie remissionem pro [illegible]
[illegible] [illegible] pro [illegible]
[illegible] [illegible]
remissionem pro malicia et [illegible]
gratiam est maius [illegible] quod sicut [illegible]
[illegible] [illegible]
laudabile infinite aggregat [illegible]
[illegible] sicut [illegible] [illegible]
[illegible] plus [illegible] [illegible]
quia [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
aliquod [illegible] [illegible]
est laudabile [illegible] laudabile
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] maius quod [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] infinitum

mortali quod probatur quia est maius malum actuali
et habituali et neutrum compositum quia compositum
et aliud est totum. quod autem aliud est malum maius de-
mortuo habituali et actuali est neutrum malum
malum habituali quia actuali et aliud totum et
aliud est malum equale utrique malo mortali
et aliud est equale utrique malo demeritum
quod sub bonum bonitate meritoria actuali est
bonum bonitate meritoria habituali et non e contra
quia non semper neutrum bonum bonitate meritoria
habituali actuali est maius bonum bonitate habituali
meritoria. Contra quia [illegible] semper peccare est
maius [illegible] peccatum vel actum habitu [illegible]
[illegible] et peccare demeritorie quam [illegible] peccans
peccans habet habitum vel actum quia semper
peccat [illegible] quia [illegible] habet
habitum [illegible] et [illegible] meritorie quia [illegible]
habet habitum [illegible] quia non peccans [illegible]
quia habitus [illegible] et actus [illegible]
[illegible] meritorie habitum sine actu quod
[illegible] quod non est peccans demeritorie in [illegible]
habitum demeritorie [illegible] actu [illegible]
[illegible] habitum sine actu quod [illegible] malum
malum actuali et habituali et equaliter [illegible]
non est peccare [illegible] sicut quod [illegible]
[illegible] quod [illegible] bonum [illegible] bonitate actuali
et habituali [illegible] equaliter non est maius
bonum [illegible] quia [illegible]
[illegible] ad [illegible] dico si [illegible]
[illegible] est maius [illegible] et in
[illegible] non [illegible] equalis [illegible]
vel maior non est maius [illegible]
[illegible] dico malum [illegible]
in [illegible] dico si [illegible]
malum habituale [illegible] et [illegible]
[illegible] dico [illegible]
non [illegible] autem
[illegible] quod malum [illegible] equalis malum [illegible]
[illegible] et [illegible] malum [illegible]
[illegible] quod [illegible] malum
[illegible] et [illegible] non in [illegible]
[illegible] et [illegible] malum [illegible]
non plus est malum quia [illegible]
quod [illegible] non [illegible]
dei [illegible] in [illegible]
[illegible] remissam [illegible]
[illegible] et [illegible]
quia quis [illegible]

[illegible] non [illegible] difficultatem [illegible]
[illegible] nullus [illegible] remissam [illegible]
[illegible] deus [illegible] et infundit gratiam
[illegible] et illa infusio [illegible] et remissio
[illegible] est maius [illegible] quia [illegible]
[illegible] vel [illegible] de lege [illegible]
et sine [illegible] non potest [illegible]
illud [illegible] agregat [illegible]
[illegible] et [illegible] habet [illegible]
et [illegible] in fine [illegible] dico quod [illegible]
[illegible] remissam [illegible] et infu-
[illegible] sine [illegible] caritatis [illegible]
[illegible] quod ipse et [illegible] in [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] agregare [illegible]
[illegible] infusio [illegible] dico
[illegible] quod caritas [illegible] potest [illegible]
[illegible] et maius [illegible] remissio [illegible]
[illegible] et [illegible] quod non [illegible] sine caritate
[illegible] vel [illegible]
ille potest [illegible] et non sine [illegible]
[illegible] remissio [illegible]
[illegible] non [illegible] sine [illegible] non [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] quia [illegible]
[illegible] caritatis [illegible] quia [illegible]
habet et [illegible] non [illegible] sine remissione
[illegible] non [illegible] de lege [illegible]
[illegible] remissio est maius [illegible] quia
aliud [illegible]
dici quod illud [illegible] remissionis [illegible]
est maius [illegible] et [illegible]
[illegible] quia aliud [illegible]
[illegible] non plus agregat [illegible]
non plus [illegible] alligat [illegible]
quia [illegible]
[illegible] qui est in [illegible] quia [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] tot multiplicatur [illegible]
[illegible] et [illegible]
quia [illegible] in [illegible]
quod [illegible] quia [illegible]
et [illegible] quod [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] infusio [illegible]
[illegible] et
[illegible] caritatis [illegible]

aliquo(rum) et p(er) q(uo)s ita p(ro)p(ter) vnu(m) ali(quod)
[illegible] equale in vnitate p(er)sone q(ue) [illegible]
materie aliq(ua) in beatis et p(er) q(uo)s [illegible]
[illegible] erit iuncta deo in libertate i(n) diui(n)e
nature p(ro)p(ter) q(uod) p(er) adulac(io)ne(m) [illegible]
p(ro) meritis omnib(us) alijs actib(us) q(ui)
nec fuit in a(n)i(m)a x(rist)i p(ote)rit fac(er)e in p(re)-
sencia alt(er)ius de actib(us) suis p(ro)l(?) ...
ma(ior) e(st) adulac(i)o p(ro)pt(er) [illegible] actiua
q(ui)a [illegible] p(er) adulac(i)o(n)e(m) a(n)i(m)a ...
in a(n)i(m)a x(rist)i ip(s)a a(n)i(m)a [illegible] vnita
[illegible] [illegible] s(ecundu)m q(uo)d p(ote)st p(ro)p(ter) p(ro)p(ter) q(uod)
[illegible] [illegible] diui(n)e augent p(re)m(iu)m q(ui)a alt(er)
d(omi)n(u)s vnit q(ua)m p(ate)t q(ui)a p(ro)p(ter) ad [illegible]
p(ro) [illegible] beata p(ro)p(ter) [illegible] p(ro)p(ter)
[illegible] [illegible] p(re)m(iu)m fuit [illegible]
[illegible] beata diui(n)e [illegible] p(re)m(iu)m q(ui)a
facit [illegible] p(re)m(iu)m [illegible] q(ui)a [illegible]
et q(uo)s [illegible] q(uo)s [illegible] non
erit ita p(ro)p(ter) [illegible] ita p(ro)p(ter) [illegible]
[illegible] p(ote)st [illegible] tanti maior(is) [illegible] q(uo)d
p(ate)t q(ui)a [illegible] p(ro)p(ter) [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
facit [illegible] ad [illegible] nec [illegible] erit [illegible]
[illegible] q(ui)a [illegible] fecisset ad-
[illegible] q(ui)a p(ate)t q(uo)d illud p(re)m(iu)m fuisset maius
q(ua)m e(st) si non fuisset [illegible] et
ita [illegible] fuisset [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
p(ote)st [illegible] nec [illegible] et q(uo)s e(st) [illegible]
[illegible] p(ate)t q(ui)a [illegible] [illegible] p(ote)st maior
[illegible] q(ui)a [illegible] illa diminuit p(re)m(iu)m
[illegible] [illegible] aliq(uo)s beatos [illegible]
p(ote)st [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] maior
[illegible] et fuit [illegible] [illegible] [illegible]
e(st) [illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] illud diminuit et auget p(re)m(iu)m ad
e(st) [illegible] q(ui)a si p(ote)st [illegible] p(ote)st
in [illegible] [illegible] ad paulu(m) et [illegible]
[illegible] p(re)m(iu)m et [illegible] [illegible] [illegible]
plus [illegible] q(ua)m paul(us) [illegible]
petru(s) [illegible] [illegible] [illegible] erit [illegible]
[illegible] [illegible] in petro [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in paulo [illegible] [illegible]
alijs [illegible] facit illud p(re)m(iu)m i(n) paulo
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] in p(re)m(io) aug(et) id p(re)m(iu)m
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in
[illegible] [illegible] ad [illegible] beatu(m) [illegible]
[illegible] et [illegible] adm(od)u(m) q(ua)m [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] no(n) [illegible] p(re)m(iu)m
in petro id fuit vel fuisset [illegible] magnu(m)
[illegible] [illegible] illud fecit [illegible] [illegible]
[illegible] fuit paul(us) magnu(m) [illegible] et
fuit [illegible] [illegible] [illegible] e(st) [illegible]
et [illegible] [illegible] auget et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] no(n) diminuit p(re)m(iu)m
et p(er) q(uo)s [illegible] duo equalit(er) [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] no(n) diminuit [illegible] au-
[illegible] [illegible] q(ui)a p(ote)st ad [illegible] in [illegible]
p(ro)p(ter) [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] in [illegible] fuit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] aliq(uo)d beatu(m) [illegible] aliq(uo)d [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] q(ua)m [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
adm(od)u(m) beatu(m) [illegible] q(ui)a adm(od)u(m)
[illegible] q(ua)m [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et p(er) q(uo)s no(n) diminuit [illegible] auget p(re)m(iu)m
[illegible] [illegible] no(n) diminuit auget
p(re)m(iu)m in [illegible] q(ui)a si auget [illegible] [illegible]
q(ua)m [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] p(ote)st
maior beatu(m) q(ua)m ad beatu(m) [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] beatu(m)
aliq(uo)d [illegible] equalit(er) [illegible] et ad
plus in [illegible] et aliq(uo)d in [illegible] et p(ote)st in
infinitu(m) [illegible] [illegible] q(ui)a [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
ad e(st) [illegible] [illegible] e(st) in infinitu(m)
[illegible] q(ua)m [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in infinitu(m) plus [illegible]
p(re)m(iu)m in [illegible] q(ua)m in [illegible] et [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in infinitu(m)
plus [illegible] q(ua)m [illegible] [illegible] si [illegible]
[illegible] in [illegible] q(ui)a plus [illegible] e(st) [illegible]
[illegible] [illegible] ita e(st) [illegible] [illegible] plus
[illegible] in [illegible] plus [illegible]
q(ua)m [illegible] q(ui) no(n) habet [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

vel pluris divitias vel maiorem gratiam
est per plus meretur quam filius et plus quam
si peccaret quia per hoc quod plura beneficia
[illegible] recipit de aliquo peccato facien-
do et resistit illi temptationi [illegible]
sic per plus meretur quam meretur est per si
non haberet istam circumstantiam ipsius peccati si
resistat illi temptationi [illegible] vel per-
cepto plus meretur est per quia resistit precepto
vetito ac precepto et sicut propter obligatio-
nem vel precepti sicut obligatur et peccat
[illegible] tali peccato [illegible] circumstantia sic propter
vetitum vel preceptum peccato [illegible] vel per-
ceptum obligatur peccat peccato augmento peccati
sicut [illegible] ipsius circumstantia [illegible]
circumstantia tanto plus meretur quam meretur est per
[illegible] illo quam [illegible] vetito vel precepto
plus meretur [illegible] actu meritorio [illegible] meretur
[illegible] precepto vel vetito et [illegible] plus
circumstantia plus meretur [illegible] quam [illegible]
[illegible] clarenum [illegible]
meretur quam non [illegible] quia [illegible]. Sed sicut circum-
[illegible] dei sicut maximum beneficium
et [illegible] dona dei [illegible]
quia propter [illegible] peccatum quam
[illegible] est per quam filius quam plus sicut
si [illegible] aggravat peccatum [illegible] quia ab
[illegible] peccato [illegible] et [illegible]
quia [illegible] in tali peccato [illegible]
de lege statuta vel quia [illegible]
[illegible] peccato illo [illegible] est per quam
filius et quam plus quam si [illegible]
[illegible] quia [illegible] aggrava-
bat peccatum [illegible] quam si [illegible] damnati
[illegible] sicut [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] circumstantia ma-
[illegible] non [illegible] augmentum [illegible] peccatum [illegible]
[illegible] mali [illegible]
[illegible] aggravavit [illegible]
non [illegible] damnatione vel [illegible]
in [illegible] [illegible]
[illegible] peccatum [illegible] quam [illegible]
atur [illegible] ipsius peccati quia [illegible]
[illegible] aggravatio circumstantie [illegible]
[illegible] aliis circumstantiis [illegible]
sicut [illegible] peccati [illegible] damnat

[illegible] aggravat [illegible] peccatum
aggravat [illegible] sicut alie circumstantie ag-
gravant ultra [illegible] gradum [illegible]
damnavit [illegible] non [illegible] damnat
[illegible] per quam [illegible] a-
[illegible] non [illegible] remissam [illegible]
[illegible] illius peccati [illegible]
[illegible] non [illegible] peccato damnat
[illegible] si [illegible] aggra-
vavit peccatum sicut quia de lege statuta peccatum
[illegible] remitti
[illegible] ad [illegible] remissionem quod patet
quia de lege statuta sicut [illegible]
[illegible] sicut [illegible]
[illegible] aggravavit et [illegible] illa [illegible]
[illegible] aggravavit [illegible] de lege
statuta quia ipsius peccatum [illegible] fuit [illegible]
[illegible] et [illegible] fuit [illegible]
[illegible] de lege quod peccatum [illegible] ab [illegible]
remissione [illegible] si [illegible]
aggravavit peccatum sicut quia ab [illegible]
[illegible] gradu et [illegible] sicut [illegible]
et [illegible] quia [illegible] peccavit [illegible]
peccavit sic [illegible] quam filius quam
plus quam peccaret quia [illegible]
[illegible] de lege quod in [illegible] actu
[illegible] aggravat peccatum [illegible]
[illegible] sicut circumstantias [illegible]
[illegible] quia [illegible] peccata sicut [illegible]
circumstantia [illegible] sicut [illegible] quod [illegible]
quia sicut [illegible] quia ille [illegible] fuit [illegible]
et quia [illegible] aggravavit
peccatum [illegible] si circumstantia [illegible] aggravavit
peccatum [illegible] fuit [illegible] actualiter circum-
stantia mala sicut quia [illegible] peccatum [illegible]
fuit et [illegible] sicut quia ille peccavit et
[illegible] quia [illegible] peccavit [illegible]
peccavit sic [illegible] apparet illi
peccato [illegible] quia
circumstantia aliquid [illegible] quod [illegible]
[illegible] circumstantia [illegible]
[illegible] et [illegible] ut [illegible] quia
[illegible] sicut [illegible]
[illegible] qualem [illegible]
[illegible] tamen [illegible]

clara et non continuacionem [illegible]

pt deus conferre clarum visionem sine continua[illegible] [illegible]

[illegible]

deus aliquod aliud [illegible]

[illegible]

et malum fugiendum mundo [illegible] quod
nature penalis id est corruptionis culpe et quod
[illegible] contra [illegible] sic [illegible]
sequitur quod caritas non auget premium
per magnum beneficium dicto quod [illegible] faciet
quia caritas non auget premium per magnum
beneficium faciet [illegible] et [illegible] aliis
unde tempore mala quam alios [illegible]
et hoc facit ei deus ut tum malum fu-
git [illegible] non [illegible] dei [illegible] id est caritas
ut tum malum [illegible] sicut [illegible] quia caritas [illegible]
[illegible] beneficium [illegible] non [illegible]
non auget premium [illegible] non [illegible] con-
[illegible] quod [illegible] id est [illegible] bonum
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] id est [illegible]
non est [illegible] beneficium [illegible] [illegible] ut
[illegible] ut de lege qui includitur [illegible]
[illegible] bonum quam malum sint non [illegible]
[illegible] sicut [illegible] de lege qui
includit bonum et [illegible] malum [illegible]
beneficium [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] malum quam bonum sint non [illegible]
beneficium [illegible] et de lege
qui includit bonum et [illegible] malum [illegible]
non est beneficium [illegible] [illegible]
[illegible] malum quam bonum ut
[illegible] quam plus [illegible] quam [illegible]
est beneficium [illegible] deus [illegible] [illegible]
qui [illegible] augeat premium [illegible]
id est eterna quam [illegible] ad eternalis [illegible]
magis bonum [illegible] dicto quod [illegible]
non [illegible] ad eternalis [illegible] puri
[illegible] [illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] quam [illegible] [illegible]
non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] puri [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
ad [illegible] eternam [illegible] id est [illegible]
beneficium [illegible] ut [illegible] premium augeatur
[illegible] [illegible] [illegible] puri [illegible]
[illegible] [illegible] magis beneficium quam ad
bonum [illegible] et [illegible] ad bonum [illegible]
[illegible] augeatur et ad [illegible] plus [illegible]
[illegible] quod [illegible] premium magis beneficium
quam ad [illegible] bonum [illegible] plus
augeatur quam ad [illegible] beneficium

non augeatur [illegible] quod [illegible] [illegible]
[illegible] obligat [illegible] beneficium magis
[illegible] [illegible] [illegible] plus [illegible]
[illegible] quam [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] puri [illegible] et eternam [illegible]
[illegible] dicto quod [illegible] [illegible]
[illegible] puri [illegible] [illegible]
et [illegible] eternalis [illegible]
[illegible] eterna et [illegible] [illegible]
[illegible] non est beneficium [illegible] augeat
premium quod et [illegible] id est [illegible]
eterna est infinitum magis beneficium quam
[illegible] [illegible] infinitum plus au-
geat [illegible] quam et [illegible]
[illegible] eterna [illegible] actu dei et [illegible]
[illegible] [illegible] illam [illegible] id est
[illegible] non est beneficium quod [illegible]
[illegible] [illegible] quam [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] talis [illegible]
[illegible] vel [illegible] reddit [illegible]
[illegible] vel [illegible] [illegible]
[illegible] obligationis quia obligat per
[illegible] est [illegible] [illegible] [illegible]
obligato non [illegible] [illegible] beneficia non
reddit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] beneficium [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] beneficia non reddit
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] obligat [illegible]
[illegible] id est obligato non est [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ab aliquo et accipiat [illegible]
[illegible] non obligat [illegible] [illegible]
reddere equale et [illegible] id est [illegible]
illa obligato non reddit [illegible]
[illegible] [illegible] accipit [illegible]
[illegible] et [illegible] est obligatur [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible]
[illegible] obligatorum [illegible] obligatur ad [illegible]
[illegible] quod [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] obligato [illegible] non reddit
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] obligato [illegible] obligatorum
[illegible] vel [illegible] [illegible]

ad primum quod [illegible] est actus dei et ideo
dicitur omnibus per ipsa gratificatur. Ad primum dicitur quod non
est [illegible] [illegible] et ideo non aggravat quia [illegible]
[illegible] ipso quod erit [illegible] sicut erit erit
[illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible]
illud erit [illegible] [illegible] ideo habebit aggravat
peccatum [illegible] [illegible] [illegible]

Tertium circumstantia mala aggravet peccatum
arguitur primo quod non quia si circumstantia mala
aggravaret peccatum sequitur quod bona circumstantia peccatum di-
minueret quod est falsum consequentia patet quia contrariorum
contrarii sunt effectus sed circumstantia bona et mala
opponuntur et peccatum aggravare et diminuere sunt
effectus oppositi ergo si circumstantia mala peccatum
aggravat bona diminuet quod est falsum [illegible]
bonum non quod sit [illegible] circumstantia bona ergo
nec actus est malus sed [illegible] circumstantia mala
sed contra sunt plures circumstantie male tale
actus est magis malus ergo [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] prima est ista circumstantia
mala diminuit [illegible] [illegible] [illegible] quilibet
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hoc [illegible]
tu circumstantia mala [illegible] potest [illegible] [illegible]
[illegible] quod [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quod non diminuit [illegible] [illegible]
circumstantia mala diminuat [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] circumstantia bona
[illegible] diminuat [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] bonum [illegible] et
malicie [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] si non [illegible] circumstantia bona [illegible]
circumstantia mala [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
circumstantia mala [illegible] [illegible] [illegible] non
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] quod ille qui [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
habebit [illegible] et [illegible] in celo et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quod 2a [illegible] circumstantia
mala diminuet [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et si non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
si [illegible] [illegible] erit [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible]
quod ipsa [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]
illa [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] si non [illegible] illa circumstantia bona
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 2a [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] erit [illegible]
quod [illegible] si non [illegible] illa circumstantia mala
[illegible] [illegible] ergo [illegible] circumstantia mala [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] quia
[illegible] circumstantia bona [illegible] quod [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] circumstantia mala [illegible]
[illegible] ipsa circumstantia mala facit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ergo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et illa [illegible] circumstantia mala ergo
[illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et non [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] et [illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] aliquam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
dei [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] difficultate [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] dei [illegible] [illegible] [illegible]

9

acquaritur difficultas est tunc quando pars non est magis diligibilis quam pars comparata ut patet de bonis in patria vel beata virgine. Igitur alicui videtur difficultas quia non est 2a pars ubi pars eligibilis et actu quod contritio in 1a difficultate 2a peccata. Igitur quod pars habet talem difficultatem in qua pt elicere actum quod contritio augetur ipsius difficultas [illegible] per partem vel [illegible] adpetitus [illegible] tunc pars in 1a 2a difficultate non elicit actum in contritione. Igitur videtur non [illegible] elicit actum remissiorem et pt [illegible] a [illegible] si illa difficultas non fuisset

pabiqua [illegible] elicuisset [illegible] actum [illegible] et actum magis intensum quam pt actus quem non elicit. Igitur [illegible] tanta peccata vel venialia sunt multum [illegible] quam actus fuisset [illegible] mala dimittit minus nisi etiam [illegible] pro [illegible] in [illegible] repugnat ignorantia non pt [illegible] quod ab [illegible] peccata in [illegible] et [illegible] futura [illegible] et [illegible] magna [illegible] [illegible] si [illegible] non impedi[re]t [illegible] et impediat [illegible] [illegible] per impedimentum pars [illegible] peccati [illegible] quod alias fuisset [illegible] venialis [illegible] adimagenia [illegible] [illegible] illius peccati quod pars [illegible] fuisset si [illegible] non impedimisset [illegible] contritionem [illegible] peccati [illegible] fuit de debitum quod 2a [illegible] [illegible] si ab impediret [illegible] [illegible] plus [illegible] vel [illegible] non faciet [illegible] malum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] debitum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] similiter [illegible] ab [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] non faciet [illegible] malum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] habet [illegible] aliqua [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non faciet [illegible] malum [illegible] [illegible] [illegible] habet [illegible] [illegible]

valet [illegible] libere et si [illegible] [illegible] habet [illegible]. Et aliquis [illegible] [illegible] accidentaliter [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] libere [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] elicit actum [illegible] contritionem [illegible] difficultate dupla [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] difficultate elicit actum remissiorem [illegible] actum et non [illegible] [illegible] 1a difficultas [illegible] [illegible] [illegible] venialibus [illegible] dimittit [illegible] illius actus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tunc actus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] actus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] difficultas non dimittit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non pt [illegible] difficultatem elicere actum [illegible] [illegible] [illegible] actus [illegible] [illegible] [illegible] difficultate pt elicere actum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] actus pt remissior [illegible] [illegible] [illegible] actus [illegible] difficultate [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] actum [illegible] [illegible] [illegible] non elicit actum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] actum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] actus et [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] 2a difficultate non pt elicere actum [illegible] [illegible] [illegible] actus [illegible] remissior [illegible] pt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] actus [illegible] [illegible] [illegible] difficultas in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] remissius dimittit [illegible] illius actus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] difficultas non augetur [illegible] [illegible] difficultas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] augetur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] difficultate augetur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] illi [illegible] [illegible]

dium et totum malum illius [illegible] maius
peccati quia totum peccatum conuertitur illi [illegible]
a [illegible] bonum quam maius et per consequens [illegible]
[illegible] plus predestinato quam [illegible] et si pro-
pter [illegible] est [illegible] veniale
quia [illegible] non [illegible] tertio [illegible] si talis
difficultas augetur [illegible] per [illegible] predicti
in [illegible] potest difficultas resistere peccato et
temptationi quam ante [illegible] magis
est [illegible] resistere [illegible] et [illegible]
quia [illegible] resistere [illegible] plus
[illegible] post [illegible] repetere
ante [illegible] est maius peccatum quam per
[illegible] difficultate respondendi ad
principia [illegible] plus [illegible]
[illegible] de [illegible] et aliis
peccatis in [illegible] purgatorium [illegible]
audit quod peccatum [illegible]
quod [illegible] sit peccatum [illegible] malum [illegible]
[illegible] et [illegible]
nam et [illegible] ubi [illegible]
tempore [illegible] non [illegible] tempore [illegible]
de [illegible] aliqui [illegible]
ne [illegible] [illegible]
Ex quibus [illegible] quod peccatum [illegible]
[illegible] difficultas augetur [illegible]
statum [illegible] non [illegible]
post [illegible] quod [illegible] clare actu
ita [illegible] sicut [illegible] patuit et [illegible]
habet difficultatem [illegible] et aliis [illegible]
quale non habet [illegible]
[illegible] patuit et [illegible] actus [illegible]
est [illegible] sicut actus [illegible]
sunt difficultate in agendo [illegible]
[illegible] et [illegible] quod [illegible]
[illegible] dimittitur [illegible] dimitti difficultas
[illegible] peccato et [illegible] quod
[illegible] admittendi [illegible] difficultas
[illegible] dicto [illegible] quod difficultas au-
getur [illegible] sicut [illegible] Augustinus
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
veniale [illegible] admittendi [illegible]
quod peccatum [illegible] post admissionem
[illegible] quod [illegible] ad maledictae [illegible]
de peccato mortali quod post admissionem [illegible]

quia [illegible] ad maledictum [illegible] Augustinus
[illegible] dicta [illegible] ita [illegible]
quod [illegible] maius malum [illegible]
[illegible] acceptum [illegible] et
[illegible] peccato [illegible] post
quia [illegible] dif-
ficultas [illegible] dicto quod plus [illegible]
[illegible] temptationi [illegible] resistere
temptationi [illegible] sunt [illegible]
[illegible] difficultate [illegible]
et [illegible] et [illegible]
[illegible] difficultate [illegible]
[illegible] quod peccatum [illegible]
[illegible] est [illegible] peccatum [illegible]
[illegible] sunt
[illegible] aliquibus [illegible] malis
[illegible] si talis [illegible]
[illegible] admittitur [illegible] non [illegible]
ad [illegible] quod peccatum [illegible]
[illegible] et [illegible] adpeten-
tiam et [illegible] peccatum quod
[illegible] non [illegible]
[illegible] absoluerit [illegible] sicut [illegible]
[illegible] peccatum committitur
[illegible] magna et [illegible] tamen
in [illegible] aut [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] et [illegible] et difficulta-
[illegible] dicitur
quod peccatum [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] et [illegible] difficultas [illegible]
[illegible] et [illegible] quod [illegible] facit [illegible]
[illegible] in illis [illegible]
[illegible] non habet in [illegible]
[illegible] difficultatem [illegible]
[illegible] clare actu [illegible]
[illegible] et [illegible] habet plus [illegible]
[illegible] non habet [illegible] habet [illegible]
[illegible] et [illegible] quia [illegible]
illud [illegible] quod [illegible] ad actum [illegible]
[illegible] magnam difficultatem [illegible]
admittendum non [illegible] aliam difficulta-
tem non [illegible] alia [illegible]
[illegible] dimitti et

minimum est diminute difformitatis cuius termini
temperata in tantum quantum prius in equali tonacione
clare actu nunc in toto vel equaliter in toto
potest tunc in difformitate et sic diminute caritas
una temperata in tantum et augetur in uno
gradu vel minimum quod ad quem dicitur
[illegible] in dispositione prius dico quod dispositio
sic admittit propterea contrarias difformitates
admittit propter difformitatem contra etiam alius
propter prorsus fortius repugnat sic quod pauci
dicti dicitur 13 quod patet [illegible] que vere minus
nec aliquis dampnum depravatus minus
defectus non tamen esset [illegible] ubi est esset
non potest placent duos actus perfecte ad
dictum / duo [illegible] in nobis alius habet primus
dampnum dampnum potest ipse cum actus
primus quod ipse fuisset [illegible] si non fuisset
impeditus potest gradus augetur [illegible] dicendum
est quod si tamen primo dampnum habet non
tamen inducat [illegible] vel indigeret
prima tamen potest non in [illegible] [illegible]
non causa pro quod natura appetit habere in [illegible]
propter prima dampnum [illegible] attendit [illegible]
quod ex ipso patet quod sic dicitur adamentum [illegible]
in ista non [illegible] latitudo diminute [illegible]
quod sic tunc [illegible] potest esset [illegible]
[illegible] si [illegible] latitudo diminute et [illegible]
[illegible] est diminute et [illegible] a duobus [illegible]
vel statim diminuere [illegible] aliquam latitudinem
[illegible] habet quis [illegible] est [illegible]
[illegible] in [illegible] et etiam habet maximam
[illegible] quod minima [illegible] [illegible]
[illegible] esset minus [illegible] quod in minus [illegible]
[illegible] minimum [illegible] patet quod [illegible]
[illegible] minor diminute et minor [illegible]
minus si [illegible] plus diminuitur [illegible]
[illegible] minus [illegible] est [illegible]
[illegible] illud ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] nisi [illegible] l. 20 d. 13 al. 23
d. 1. quod [illegible] illa non sunt [illegible]
vel [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] illud ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quod [illegible] [illegible] [illegible]
diminute [illegible] [illegible] est aliter [illegible]

aggregatur [illegible] si aliquod [illegible] [illegible]
quod est [illegible] est [illegible] [illegible]
potest [illegible] 2o si [illegible] latitudo diminute
[illegible] sit a [illegible] latitudo non [illegible] diminute
latitudinem [illegible] [illegible] fuit [illegible] ad
actum [illegible] latitudinem [illegible] potest
[illegible] fuit quod [illegible] faciat [illegible] actu
in a [illegible] latitudo fuit in actu vel erit
[illegible] non [illegible] diminute tamen
latitudinem potest esse [illegible] et in actu [illegible]
[illegible] latitudinem [illegible] a [illegible]
diminute [illegible] latitudine [illegible] in 1o actu
[illegible] sit [illegible] si in actu [illegible]
maxime latitudinem quia [illegible] fuit a [illegible]
[illegible] diminute tota latitudine [illegible]
[illegible] quod [illegible] latitudo [illegible] alia latitudo
a non est [illegible] vel [illegible]
ad diminuendum latitudinem [illegible] ut [illegible]
[illegible] magis impeditiva [illegible] si sit ad actum
[illegible] [illegible] latitudinem [illegible] a [illegible]
[illegible] [illegible] actu [illegible]
[illegible] aliquam [illegible] latitudinem [illegible]
[illegible] sit [illegible] si quis [illegible]
[illegible] latitudinem [illegible] admittit [illegible] aliqua
[illegible] a maxime [illegible]
latitudinem [illegible] esset [illegible] si
diminute [illegible] quod actu in non esset [illegible]
propter [illegible] a tota latitudine [illegible]
si in actu sit potest esse latitudo [illegible]
[illegible] propter [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible]
diminute totaliter [illegible] si [illegible] sit [illegible]
[illegible] esset [illegible] ad diminuendum
[illegible] propter ad [illegible] ad est [illegible]
[illegible] 3o si sit aliquis [illegible] diminute
[illegible] ad aliam [illegible]
[illegible] potest [illegible]
sit quod si ad actum [illegible]
[illegible] aliquam [illegible] aggregatur
[illegible] aliquam diminute et [illegible] non [illegible]
[illegible] et [illegible] a [illegible] [illegible]
[illegible] sit [illegible] aggregatus
[illegible] quod non est [illegible] diminute
[illegible] aggregat et [illegible] non [illegible]
[illegible] aggregat [illegible]
[illegible] [illegible] sit esset [illegible]

tipus

net pt dici q i° actu oio no pt petm p
aliqui ardo cu de circumstancijs aliqs dic
...i° actu no pt petm ut no pt petm
i spale [illegible] pt° opita [illegible]
[illegible]
[illegible]
...vitas ita dimit° petm mal [illegible]
[illegible]
intencoe [illegible] inuadi [illegible]
[illegible]
...abundo et ipe [illegible] intencoes
[illegible] intento pia [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
...nud pt ad petm [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
...spale [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
...ad habet [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
...male [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
...intento pia [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

...sed petm no [illegible] petm intencoe [illegible]
[illegible]
[illegible] pia inuadi
[illegible]
intento no [illegible]
[illegible]
intento [illegible] et [illegible]
[illegible] intento pia no
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] pia intencoe inua-
di petm [illegible] intento inuadi petm et [illegible]
[illegible]
adult [illegible] et [illegible] adul-
[illegible]
[illegible]
adulteri pia intencom [illegible] adulterii
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
intencoe [illegible] dimit° petm [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
dimit° petm [illegible]
[illegible]
male [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
et [illegible] intencom inuadi

peccatum mortale sit velle sit per praeceptum augustini [illegible]
et praedicta [illegible] in contrarium. [illegible] dimittitur
peccatum [illegible] peccatum [illegible] mortale [illegible]
[illegible] quando [illegible] aliquid
et [illegible] peccata [illegible]
libidinis [illegible] peccat [illegible]
[illegible]
peccatum mortale [illegible] in contrarium.
[illegible] peccatum [illegible]
mortale velle et peccatus [illegible] dimittitur
[illegible] sit [illegible]
[illegible] filius et [illegible]
[illegible] sit [illegible]
[illegible] et [illegible] non possit [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] et
non [illegible] non habet
[illegible] aliud [illegible] habet
[illegible] peccatum [illegible] non peccat
[illegible] peccatum et [illegible]
[illegible] in
[illegible] aliud [illegible]
[illegible] peccatum [illegible]
[illegible] et [illegible]
dimittitur peccatum et sit [illegible]
[illegible] et
[illegible] peccata [illegible] peccatum [illegible]
[illegible] peccatum [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] peccatum [illegible]
[illegible]
[illegible] non
[illegible] et [illegible] et
[illegible] et in [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] peccatum [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] peccatum mortale
[illegible] dimittitur [illegible]

peccatum [illegible] quia si non haberet [illegible] nisi
aliquid aliud [illegible] non propter illud velle id
[illegible] mala [illegible] sive malum quod ut
propter velle sive [illegible] si non habet
aliqua [illegible] habet [illegible]
[illegible] mala quia nunc [illegible] et
[illegible] quia nunc peccat
[illegible] nunc peccat [illegible]
[illegible] sive [illegible] magis
ad peccandum [illegible] peccata [illegible]
[illegible] ad [illegible] peccandum sit [illegible]
[illegible]
[illegible] peccatum dimittitur sit ita [illegible]
[illegible]
[illegible] tanta diffi-
cultate [illegible] ad peccandum sit [illegible]
[illegible] ubi dicit
[illegible] non peccatum nullo [illegible]
[illegible] alii [illegible]
peccatum quod ad peccandum [illegible]
[illegible] peccatum
[illegible] sit [illegible]
[illegible] ad peccatum mortale sit [illegible]
[illegible] peccatum dimittitur peccatum mortale [illegible]
[illegible] sit [illegible] et
[illegible] sit [illegible] dimittitur peccatum
[illegible] dimittitur [illegible]
[illegible] et [illegible] non [illegible]
[illegible] et
[illegible] peccatum dimittitur peccatum
et sit [illegible] dimittitur
[illegible]
[illegible] velle sit [illegible]
[illegible] si [illegible] sit
[illegible] et non [illegible]
[illegible] sit [illegible]
peccato mortali velle [illegible]
[illegible] et
[illegible] et [illegible]
[illegible] aliqua [illegible]
[illegible] sit peccatum [illegible] sive
[illegible] et [illegible]

intentione plus non esset peccatum nec non esset
propter illam priorem intentionem ut dictum fuit. Ideo prima
intentio si habeat finem et terminum unam tantam
malitiam quantam habet secunda intentio, actus habet
intentionis libidinose implende prius [illegible] in-
tentionem plus peccavit prius non [illegible] habeat
intentionem libidinosam implendi sicut et actus
iste peccatum [illegible] formam quam actus [illegible]
interioris intentionis et bona est [illegible]
alio formaliter [illegible] adulterandi
quamvis peccatum [illegible] in complexione male
et velle [illegible] complexum velle quod dimittatur
peccatum sed tamen propter obligationem ad penam
etiam velle aut ad penam obligatio temporalis
[illegible] per [illegible] de [illegible]
[illegible] ubi dicitur quod omne peccatum sit quod propter
[illegible]
ubi dicitur [illegible]
et [illegible] ut [illegible] omnia peccata [illegible]
nec peccatum esset si non dimittitur [illegible]
non potest dici ergo quod actus iste [illegible]
[illegible] libidinis et peccatum velle [illegible]
[illegible] et ita quod propter obligationis
ad penam temporalem et eternam propter [illegible]
intentionem si actus fuit prius [illegible]
actus iste malitie [illegible] malitie et quod
propter obligationis ad penam etiam si forte
actus iste [illegible] prius [illegible]
non forte magis peccatum [illegible] quia
[illegible] et ideo si actus iste fuit [illegible]
[illegible]
et non aliis [illegible]
[illegible] velle [illegible]
[illegible] si ab [illegible] aliquando
[illegible] aliquod [illegible]
[illegible] non dicitur quod [illegible]
[illegible]
[illegible] et ideo intentio [illegible]
[illegible]
illud peccatum sed forte magis [illegible]
prius intentionis immediate in ulteriorem intentionem
[illegible] dicto quod si intendit aliquid prius
intentione immediate aliud vel prius intentione
[illegible] non potest quod peccatum forte maius
[illegible] et non [illegible] quod si [illegible]

[illegible] malitia [illegible]
[illegible] deducta [illegible] intentione prima
[illegible] peccatum [illegible]
[illegible] et [illegible] quod si [illegible] intenderet
[illegible] deducta [illegible] prima intentione [illegible]
malitia et [illegible] peccat [illegible]
[illegible] immediate [illegible] in ulteriorem intentionem
[illegible] peccat [illegible]
[illegible] intendit [illegible] et [illegible]
[illegible] et tanta malitia sicut fuit [illegible]
intentione [illegible] deducta [illegible]
naturali malitia [illegible] tanta sicut fuit
[illegible] intentionem [illegible] et ideo [illegible] peccat
[illegible] malitia [illegible] peccat [illegible] et [illegible]
[illegible] peccans [illegible] malitia
peccat [illegible] [illegible]
[illegible] peccatis [illegible] intentione
immediate aliquid [illegible] non [illegible] non [illegible]
[illegible] quod [illegible]
[illegible] adulterium [illegible] intentionem [illegible]
[illegible] non habet illam
[illegible] prius [illegible]
aliquam aliam [illegible] non [illegible]
illud velle [illegible] magis [illegible] quod
[illegible] potest [illegible] velle non propter [illegible]
ut [illegible] potest [illegible] [illegible]
[illegible] ubi dicitur quod [illegible] plus [illegible]
[illegible] quod [illegible]
[illegible] quod [illegible] posset velle [illegible] aliquem finem
[illegible] et [illegible] adulterium et
non propter [illegible] potest [illegible] velle
[illegible] et
et non potest [illegible] adulterium si non [illegible]
[illegible] malam [illegible] non vult adul-
terium propter finem malum [illegible]
[illegible] propter finem [illegible]
et [illegible] si vellet [illegible] adulterium propter [illegible]
finem [illegible] malum peccatum [illegible]
[illegible] peccat [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] quod habet aliquem malum [illegible]
quod habet non [illegible] non vult adul-
terium propter [illegible] quod vult propter
[illegible] malum adulterium [illegible]
propter finem [illegible]
[illegible] peccat [illegible] non [illegible]

re. pr. secundum quod non est temptacio fuit peccatum
re vel circa seipsum in ipso [illegible] malis
circumstanciis temptacionem / Est quod ut sunt actus
naturaliter mali [illegible] remissionem quod
secundum prius in temptacione et 2 quod in temptacione
[illegible] tanta facilitate respondendi peccato quod [illegible]
[illegible] prius in temptacione vel facilitate
respondendi aggravat peccatum secundum quod tanta fa-
cilitate respondendi peccatum in temptacione [illegible]
[illegible] circa [illegible] una [illegible]
[illegible] habuit [illegible] temptacionem et [illegible]
[illegible] intencione vel comparacione [illegible]
actus [illegible] remissionem [illegible]
[illegible]

[illegible] et [illegible]
[illegible] non [illegible] vel [illegible]
[illegible] peccatum [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] impedit [illegible] et [illegible]
[illegible]

[illegible] bonarum et non [illegible] ... [illegible]

et equalit non appet illi [illegible] bone [illegible] ... [illegible]

ut fuissent propter mala opera fecerunt [illegible]
sicut sunt duo cives equales in [illegible]
actu et unus [illegible] fecit opera mala [illegible]
aliqua non fecit sed in omnibus aliis [illegible]
equales sunt actu [illegible] qui [illegible] opera mala
et unus et [illegible] mala peccatum et intensius quam
actu alterius et [illegible] non [illegible] propter a[illegible] [illegible]
[illegible] facit actu et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ergo [illegible] opera bona addita ut
[illegible] [illegible] [illegible] mala facit actu
et unum peccatum et peccatum [illegible] intensum
quam [illegible] [illegible] opera bona et [illegible] opera
bona diminuunt peccatum [illegible] [illegible] sicut [illegible] opera
[illegible] bona [illegible] diminuit et peccatum sicut opera
mala auget peccatum [illegible] [illegible] opera bona
[illegible] ita bona [illegible] mali [illegible] bona
[illegible] [illegible] opera mala [illegible] mali [illegible]
[illegible] [illegible] opera mala [illegible] [illegible]
augens [illegible] [illegible] auget peccatum [illegible]
etiam et [illegible] malicia per augmentum [illegible]
pene et [illegible] [illegible] mala [illegible]
[illegible] [illegible] opera bona [illegible] diminuunt
peccatum [illegible] pena etiam [illegible]
[illegible] ergo [illegible] opera mala [illegible]
[illegible] mala et [illegible] [illegible]
[illegible] opera bona sicut bona [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
peccatum et ad alligandum quam [illegible]
et [illegible] peccatum [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] quam ad [illegible] quam
[illegible] [illegible] [illegible] opera mala [illegible]
[illegible] [illegible] quam alia [illegible] opera bona
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] mali [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] bona [illegible] opera mala
[illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible]
ad [illegible] mali [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] opera [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
bona et [illegible] [illegible] opera [illegible]
mali sicut mala [illegible] mali sicut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ergo aliqua [illegible] [illegible] mali
vel aliquis actus mali [illegible] [illegible]
bona [illegible] opera mala [illegible] malum
[illegible] opera bona diminuunt peccatum [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
disponat [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] mat
eligat [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] actum [illegible] [illegible]
[illegible] ultra [illegible] [illegible] peccatum
sicut [illegible] quam [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] opera bona [illegible] diminuunt
peccatum ergo opera bona facit peccatum [illegible]
quam [illegible] [illegible] opera [illegible] [illegible]
opera bona diminuunt peccatum [illegible] [illegible]
[illegible] illud peccatum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] opera bona [illegible]
[illegible] [illegible] bona [illegible]
[illegible] [illegible] aliud [illegible] peccatum [illegible]
[illegible] bona [illegible] opera bona [illegible]
[illegible] opera mala [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] aliud [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] malo [illegible] ad [illegible]
bona [illegible] [illegible] malo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] bona [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] peccatum [illegible] [illegible]
peccatum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] vel naturali [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] peccatum [illegible] et
alia [illegible] peccatum [illegible]
ad alia malo [illegible] [illegible]
vel [illegible] peccatum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] illos et
[illegible] peccatum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ista [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

91.

283

Ex 3° sic quod ex hoc quod de abstinentibus
aliquis posset in tanto premium mereri. Preterea
mereri quia patet et arguo per Boecium [illegible]
4° libro 2° et Philosophus 2° Ethicorum capitulo 2°. Preterea in
quibus nulli actus [illegible] dicitur. Dicitur abstinentia
bonitas capiunt que potuit esse in ea
vita [illegible] premissa culpa [illegible] in
bona est ipse [illegible] declarata quod opposita
[illegible] quod bonitas abstinentie non [illegible]
[illegible] naturalia [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] bonitas [illegible]
et per quos premium mereri. Ad oppositum dico
[illegible] quod peccatum abstinentie sint [illegible]
Et ad [illegible] quod [illegible] ille [illegible] non
[illegible] [illegible] qui voluerunt ydola
per ydola [illegible] et ideo continue [illegible]
in [illegible] mali et ideo quod dicitur [illegible] quod
[illegible] bonitas [illegible] quod [illegible]
in [illegible] [illegible] etiam. Se-
cundo que declinatur in [illegible]
[illegible] quamvis [illegible] bonitas [illegible] sint in
mali [illegible] apud [illegible] et ideo
sunt [illegible] specialis quia non bonum
[illegible] et [illegible] [illegible]
qualiter [illegible] illorum sunt [illegible] qualiter [illegible]
illa sunt declarata in [illegible] specialiter
[illegible] ut in [illegible] et per quibus dicitur [illegible]
[illegible] merito sunt [illegible] in vita
[illegible] premium mereri. Alia [illegible]
quod [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
mala [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] quia [illegible] bona
non [illegible] [illegible] mala [illegible]
[illegible] sunt [illegible] in [illegible]
quod [illegible] dico quod [illegible]
[illegible] [illegible] quia [illegible] et ita
[illegible] [illegible] mala in [illegible]
et [illegible] bona non [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] dico [illegible]
[illegible] fidelis [illegible] in malis [illegible]
[illegible] [illegible] dico quod [illegible] infideles
[illegible] in malis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] mala [illegible] mala
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] bona [illegible] in malis [illegible]
[illegible] [illegible] mala [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] quod [illegible] [illegible] in
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] bona quia [illegible]
[illegible] quod [illegible] in [illegible] [illegible]
et [illegible] in malis [illegible]
quia [illegible] in [illegible] [illegible]
quia [illegible] [illegible] bona [illegible]
[illegible] quod [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
a [illegible] quod [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quia [illegible] quod [illegible]
[illegible] remissio [illegible] peccatorum [illegible]
[illegible] remissio [illegible] quia [illegible]
et [illegible] peccatorum [illegible] [illegible]
[illegible] remissio [illegible] non est [illegible] remissio
sit [illegible] bona [illegible] peccatorum [illegible]
quia [illegible] mala [illegible] mala quod [illegible]
[illegible] et [illegible] remissio quia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] mala [illegible] peccatorum
[illegible] et [illegible] quia [illegible] mala
peccatorum [illegible] quod [illegible] [illegible] mala
non quia [illegible] [illegible] bona quia [illegible]
remissio [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quia [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] peccatorum et [illegible] remissio illorum
[illegible] non est [illegible] bona quia non [illegible] bona
[illegible] bona [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] et [illegible] non [illegible]
non [illegible] [illegible] bona [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] remissio [illegible]
[illegible] remissio [illegible] bona [illegible] mala [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] bona [illegible] [illegible]
[illegible] remissio [illegible] peccatorum [illegible]
[illegible] remissio [illegible] [illegible] illa
remissio [illegible] non [illegible] mala
[illegible] peccatorum quod [illegible] [illegible]
remissio [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] bona [illegible] [illegible]
[illegible] peccatorum [illegible] remissio
[illegible] quod [illegible] remissio [illegible]
bona [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible]

ista dico quia in collatione que per
incarnationem et passionem christi generi
humano redemptionis apud quo-
[illegible] mors christi [illegible]
[illegible] fuit precium sufficiens perfectum et ali-
primo quia nec aliquis actus gratie dicitur vir-
tutis caritatis quantum ad meritum nec pergens precium
sufficiens perfectum pro incarnatione vel morte quia
fuit actus humane gratie maior per [illegible]
[illegible] actus meritoriis et precium maius prout de
incarnatione [illegible] dictum [illegible]
[illegible] quia [illegible]
[illegible] de morte [illegible]
[illegible] [illegible] prout christus
fuit in morte et [illegible]
[illegible] compatiens [illegible]
[illegible] fuit precium
sufficiens perfectum [illegible] apud [illegible]
de incarnatione vel passione christi [illegible]
in [illegible] ut [illegible] mortem [illegible]
[illegible]
[illegible] perparato [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] et principaliter [illegible]
[illegible] fuit redemptio generis humani
[illegible] sicut illud [illegible] prin-
cipale et [illegible] et finales [illegible]
[illegible] illud sit et [illegible]
nec [illegible] incarnatio christi non fuisset
[illegible] redemptio humani generis [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible] non ar-
[illegible] et [illegible] et
finalis et [illegible]
[illegible] ...
non fuisset [illegible] redemptio generis
humani [illegible] et in [illegible]
[illegible]
[illegible] non fuisset [illegible]
non [illegible] non perfuisset [illegible]
[illegible] ergo [illegible]
[illegible] fuisset satisfactio [illegible] incarnatio non
fuisset [illegible] sicut [illegible]
[illegible]
[illegible] filius hominis venit [illegible]
salvum facere quod perierat [illegible]

[illegible] non venisset filius hominis [illegible]
et [illegible] christus fuit [illegible] [illegible]
peccatores salvos facere ubi dicit [illegible] et
[illegible] Augustinus: nulla causa fuit [illegible] veni-
endi christo domino nisi peccatores salvos facere tolle
[illegible] tolle [illegible] non est
[illegible] medicine [illegible] in
[illegible] [illegible]
et ymaginem dei [illegible]
[illegible] non fuit
nec [illegible] fuit [illegible]
[illegible] patris filius factus fuit [illegible]
[illegible] [illegible] fuit [illegible]
[illegible] [illegible] incarna-
tionis christi fuit redemptio generis humani
[illegible] [illegible] incarnatio [illegible] non fuit
precium sufficiens perfectum generis humani [illegible]
[illegible] sufficiens precium perfectum [illegible]
[illegible] fuit efficacia [illegible]
[illegible] principalis fuit efficacia [illegible]
et mortis christi [illegible] non fuit precium sufficiens
perfectum [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] fuit [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] christi [illegible]
[illegible] satisfactio
[illegible] satisfactio perfecta [illegible]
[illegible] incarnatio [illegible]
[illegible] incarnatio [illegible] non fuit
precium sufficiens perfectum [illegible]
[illegible]
[illegible] satisfactio aliqua [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et mors christi fuit precium
sufficiens [illegible]
[illegible] et [illegible] satisfactione
perfectus [illegible] qui [illegible]
facere et [illegible] et [illegible] non
[illegible] sufficiens precium [illegible]
[illegible] fuit [illegible] mors
christi fuit [illegible] sufficiens [illegible]
[illegible]
[illegible] et
non [illegible] illud [illegible]

facit propter illud videtur quod ad primum in
suis [illegible] si non possit in
actu [illegible] et vellet [illegible] non est [illegible]
[illegible] plus quam ponens [illegible] secundo
[illegible] quia sic videtur ad maius [illegible] delicto
primam satisfacere pro delicto [illegible] per
mortem [illegible] fuit ut patet [illegible]
[illegible] quod Christus per mortem satisfecit
pro delicto [illegible] apostolum [illegible]
[illegible] passus [illegible]
[illegible] et redemptionem [illegible]
per mortem [illegible] non fuit [illegible]
[illegible] ordinata [illegible] satis-
factio pro peccato [illegible] quam [illegible]
fuit [illegible]

[illegible]

[illegible]

sicut Bonaventura dicit quod nullus non esse est eligibile nisi propter miseriam culpe. [illegible]
prius ab homine nullus non esse [illegible]
[illegible] propter aliquod bonum futurum [illegible]
[illegible] non esse [illegible]
propter bonum futurum [illegible]
[illegible] non esse [illegible]
[illegible] argumenta [illegible]
[illegible] pro aliquo bono futuro [illegible]
[illegible] non esse per mortem pro aliquo bono
futuro [illegible] non esse per
annihilationem [illegible] pro aliquo bono futuro
[illegible]
[illegible] non plus [illegible] per
mortem quam si [illegible] annihilatio [illegible]
annihilatio [illegible]
[illegible]
[illegible] plus [illegible] annihi-
latio [illegible]
[illegible]

[illegible]

non esse per mortem [illegible] non esse per annihilationem [illegible]
[illegible] non esse per mortem cum eligitur propter bonum futurum
[illegible] non esse per annihilationem [illegible]
non esse per annihilationem [illegible] in inperpetuum [illegible]
[illegible] non esse per mortem [illegible] non esse per mortem
[illegible] pro aliquo bono futuro [illegible]
[illegible]
[illegible]
non esse per annihilationem [illegible]
[illegible] non esse per mortem [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] plus
[illegible] diligit [illegible] diligit [illegible]
[illegible] pro aliquo bono [illegible]
[illegible] non esse [illegible]
[illegible] non esse
[illegible] per annihilationem
[illegible]
non esse [illegible] per annihilationem [illegible]
[illegible] diligit [illegible]
diligit [illegible] diligit [illegible]
diligit [illegible]
[illegible] diligit [illegible]
plus [illegible] pro aliquo bono futuro
[illegible]
[illegible] pro aliquo bono futuro
[illegible] non esse per mortem [illegible]
pro aliquo bono futuro [illegible]
non esse per annihilationem et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] non esse [illegible]
[illegible]
et argumenta [illegible]
[illegible] bonum [illegible]
bonum [illegible] non esse [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] non esse [illegible]
[illegible]
[illegible] plus [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

et immediate finita et per unius debebit suf-
ficere satisfactio finita infinita sicut patuit
peccatus finitus quia peccatum [illegible] deo po-
tuit reparari ex [illegible] per re equalem
hominis assumpti et ideo sufficit ad satisfaciendum
non obstantibus istis in ista parte dico quod deus
absolute in [illegible] aut non potest aliquis ad
satisfaciendum sufficere ut patet cuilibet nisi quod
absolute in omni casu dico quod sicut [illegible] i[illegible]
licet illud concedo et tamen dico quod sufficit paucis
ut reparatur ex quo paucorum peccat ideo
nego quod deus in impulsu angeli non fuit
tamen nimis peccatum [illegible] per [illegible] contingens in
pluribus potuit restringere per voluntatem
et non una quare aliquis actio non potuit
satisfacere nisi deus et ita ex infinitis est satis-
factio completa [illegible] peccato ut peccatum
incipiat ideo vel incipere dicitur quod perdidit
peccato vel multa pro bona que iste perdidit
[illegible] quae restituere non potest ab
actio ex [illegible] iste perdidit finitum et unitum
etiam solus deus restituere potest et solus deus
potest satisfacere ex mentis commissis in deum
[illegible] non est dimittere in parte tantum [illegible]
solus deus potest satisfacere quod absolute non [illegible] po-
quare deus perdidit vel dicto [illegible] una
bona contingentes et una [illegible]
diaboli perdidit [illegible] non in est tamen
[illegible] et completa [illegible] in contrarium
quod absolute quod dico quod nulla iniusta [illegible] requirit
in pena in commissis fuit in culpa [illegible]
pena finita pati ut multas tribulationes
[illegible] pena propter culpa
[illegible] ut patet
[illegible]
[illegible] peccato dicitur [illegible] peccato
ut peccato [illegible] infligere
[illegible] peccato supplere [illegible]
[illegible] ad
[illegible] plus exigit
in peccato [illegible] commissa ut
in culpa [illegible]
[illegible] culpa fuit [illegible]
ut non [illegible] satisfacere [illegible]
ut [illegible] finitum ut [illegible] finitum
[illegible] finitum [illegible] et [illegible]
[illegible] Si offensa ut [illegible]

finitum ut illa remittitur [illegible]
[illegible] quia ut [illegible] finitum ut
[illegible] offensa finita [illegible]
ideo [illegible] finitum ut reparatur per [illegible]
[illegible] finitum [illegible]
solus deus ut reparare [illegible] vel aliter [illegible]
quod peccatum [illegible] non fuit [illegible] finitum
[illegible] peccatum comparari ut ad [illegible]
et ad [illegible] peccato [illegible] quantum [illegible]
[illegible] finitum
finitum [illegible] ad [illegible] peccato et
[illegible] ut [illegible]
infinitum et infinitum [illegible] finitum
[illegible] peccato [illegible] peccatum [illegible]
[illegible] commissa
peccatum infinitum et [illegible]
finitum [illegible] ut ex peccatum [illegible]
[illegible] commissum qui [illegible]
[illegible] dicitur [illegible]
[illegible] maius [illegible]
[illegible] non fuit [illegible]
[illegible] peccato [illegible] ex [illegible]
[illegible] diaboli [illegible]
[illegible] ut [illegible] conditiones
non [illegible]
vel [illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] fuit [illegible]
[illegible] peccatum commissum
[illegible] diaboli
[illegible] angelus
[illegible] valuit ut [illegible]
[illegible] dei [illegible] peccatum [illegible]
[illegible] in pena [illegible]
non [illegible] fuit
[illegible] quam [illegible]
[illegible] angelus non tota natura
angelica fuit corrupta [illegible] non fuit [illegible]
[illegible] per [illegible] et [illegible] peccatum
[illegible] fuit [illegible] et [illegible]
et [illegible] fuit [illegible] dei redimendo
quam angelus et [illegible]
[illegible] quantum [illegible] fuit [illegible]
[illegible] aut [illegible] aut [illegible]
et [illegible] peccatum diaboli [illegible]
[illegible]

quod ad primum [illegible] in dicto tamen est verum
[illegible] quoniam sic arguebat
[illegible] nec [illegible]
sufficiens [illegible] et admirandum
[illegible] de incarnatione verbi [illegible]
[illegible] maiestate dei [illegible]
dico quod in incarnatione non fuit [illegible]
[illegible] plus [illegible]
[illegible] radius solis [illegible] et [illegible]
[illegible] dico quod [illegible]
[illegible] quam [illegible]
[illegible] Secundum [illegible]

Tertium dicit assumpsit naturam in
unitate suppositi [illegible] quod non
si filius potuit assumere naturam [illegible]
et naturam [illegible] in unitate suppositi [illegible] po-
tuit assumere naturam [illegible]
assumendo et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] filius [illegible]
[illegible] suppositi ut filius
dei et filius [illegible]
[illegible] dei filius [illegible]
[illegible] filius dei naturam
assumpsit [illegible] in unitate suppositi [illegible] et
[illegible]
[illegible] filius dei assumpsit [illegible] in
unitate suppositi [illegible]
[illegible]
[illegible] filius dei et [illegible]
dei [illegible]
[illegible]
[illegible] si filius dei posset
assumere naturam et anima et [illegible]
[illegible] et [illegible]
filius [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] suppositi [illegible]
[illegible]
[illegible]

2° [illegible] ab altera virgine [illegible]
naturam [illegible] habere aliud filium alium [illegible]
[illegible] et [illegible] duas filias [illegible]
[illegible] filius [illegible]
[illegible]
assumpta quam dimisisse [illegible] et
[illegible] genitus
fuit ab altera virgine [illegible]
[illegible] fuit genitus ab altera virgine [illegible]
[illegible] fuit genitus ab altera virgine [illegible] filius
[illegible] et filius [illegible] dei [illegible] filius virginis
[illegible] genitus fuit [illegible]
[illegible]
[illegible] a filio dei [illegible] et
filius virginis et [illegible] filius [illegible]
[illegible] assumpta [illegible]
filius virginis [illegible]
[illegible] fuit [illegible] genitus [illegible] ab
genitus [illegible] filius [illegible]
[illegible] fuit ge-
nitus ab altera virgine [illegible] fuit [illegible] ge-
nitus ab altera virgine [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] filius [illegible]
[illegible] et [illegible]
fuit nata [illegible] filius [illegible]
[illegible]
[illegible] filius [illegible]
filius [illegible]
[illegible] a filio dei [illegible]
dei [illegible] filius [illegible]
[illegible] filius [illegible]
virginis [illegible] et [illegible] filius
[illegible] et [illegible] filius
virginis [illegible]
[illegible]
assumpta [illegible]
[illegible]
[illegible] et non [illegible]

q. ad [illegible] primum [illegible] fuit filius

sicut illud quod publico et non privato [illegible]
[illegible] aut [illegible] est [illegible]
[illegible] aut est illud [illegible]
[illegible] potest dici [illegible]
potest [illegible] non [illegible] per [illegible]
aliud est illud et [illegible] ipsa [illegible]
[illegible] illud [illegible] per [illegible] est illud
et [illegible] est illud [illegible]
[illegible] est illud et [illegible] est [illegible]
non est illa [illegible] non [illegible]
[illegible] potest [illegible]
[illegible] non potest [illegible] proportio
[illegible] proportionaliter [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] proportionaliter [illegible] proportionis
aut [illegible] proportionis [illegible]
[illegible] in proportione [illegible] et [illegible]
[illegible] proportionalitas in [illegible] proportione aut
[illegible] et [illegible] proportionalitas in proportione
[illegible] in [illegible] proportionalitas in proportione
[illegible] et [illegible]
non est [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] in potest proportionalitas [illegible]
[illegible] proportionalitas [illegible]
[illegible] proportionalitas potest [illegible]
[illegible] proportionis [illegible]
[illegible] proportionalitatis et corruptionis [illegible]
proportionis [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] in [illegible] aut [illegible]
[illegible] potest [illegible]
et in [illegible] proportione [illegible]
[illegible] ut est proportionalitas in
[illegible] proportione [illegible] aut [illegible]
[illegible] in [illegible] aut [illegible]
[illegible] proportionalitas in proportione [illegible] aut in
[illegible] proportionis [illegible]
[illegible] potest [illegible] ut potest [illegible]
[illegible] ita [illegible] potest [illegible]
proportionis [illegible] ita [illegible] proportio

[illegible] non tamen potest [illegible] proportionis [illegible]
[illegible] potest proportionis [illegible] potest [illegible]
[illegible] de proportione [illegible] proportio
[illegible] in proportione [illegible] in [illegible]
potest proportionalitas non [illegible] potest proportionalitas [illegible]
[illegible] ita [illegible] non [illegible] de in
[illegible] proportionalitas in proportione [illegible]
[illegible] proportionis [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] ut proportionalitas in [illegible]
proportione et in proportione [illegible]
et [illegible] proportionalitas in [illegible] proportione
[illegible] potest [illegible] potest [illegible]
proportionalitas in [illegible] proportione [illegible]
in [illegible] proportionis [illegible]
[illegible] ut [illegible] ut proportionalitas
proportionalitas in [illegible] proportione [illegible]
proportionalitas [illegible] in [illegible] proportione
[illegible] et [illegible]
proportionis non [illegible]
[illegible]
[illegible] proportionalitas in [illegible] proportione
[illegible] proportionis [illegible] et [illegible]
[illegible] proportionis [illegible]
[illegible] proportione
et [illegible]
[illegible] et [illegible] proportionalis [illegible]
[illegible] et in [illegible] proportionalitas [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] et [illegible]
et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] proportionis [illegible]
[illegible]
ita in [illegible]
[illegible] in [illegible] proportione [illegible]
[illegible] in [illegible] proportione [illegible]
[illegible] in illa proportione [illegible] ut [illegible]

ideo possunt plures persone simul eandem naturam numero
assumere et per idem possunt eandem naturam numero as-
sumere. Contra: quod due persone in divinis
possunt eandem naturam numero assumere non est possi-
bile aliquid contradictionem includens, quod
autem dicta opinio sit absurda patet, quia
quod est non est impossibile apud deum omni-
potentem. Probatur prima, quia est maxima: quando
aliqua debent simul denominari, oportet
quod due persone essent una persona, et ita
non persone alia a persona; si eandem naturam numero as-
sumeret pater et filius, quod impossibile est; probatur
consequentia: quia pater est pater et filius in divinis;
illam naturam quam filius assumpsit assumeret per-
sona, nam Christus fuit ipse filius incarnatus
et homo, et si pater et filius fuissent
homines in divinis simul, pater unus fuit
et alius persona, ubi fuit eadem
natura, filius et pater et filius, si assumerent
eandem naturam in unitate persone, pater aliquid
aliud fuisset persona sumendo unionem, et
alia in filio quia unio non fuisset eadem,
quia pater et alius homo, ideo ille homo qui esset pater
et alius qui esset filius. Probatur quia ista
persona videtur differre ad differentiam a dicentibus homines
propter absolutum tamen, et tunc ille esset filius
inter homines, filius in divinis et homines
persona in divinis, si pater assumpsisset eandem
humanam naturam. Contra: tunc erunt homines in divina
duabus et persone due, et non una persona
... unde potest si pater eandem assumpsisset
naturam in unitate persone et persona divina
... et filius non assumpsisset illam in unitate
persone, sed ... fuit pater, non
est persona filius a duobus est potest, sed
persona ... non ... pater
... et spiritus sanctus similiter assumeret
eandem naturam, alius homo fuisset ille, non fuisset
pater, quia ille qui fuisset filius, sed potest
assumere eandem naturam, tunc differret ille
homo qui esset pater ab illo homine qui esset filius
quia differrent persone assumentes, et
esset duplex; patet quia tunc ... ...
esset in duplicatis ... ... assumentis

esset ita quod assumerent eandem naturam creata-
ram et persone, quod due persone possunt per
eandem naturam terminari, quia non magis repugnat
eandem naturam simul terminari duabus terminis, quia
natura est compossibilis simul terminari duabus, quantum
de se, quia quantitas ... patet de ... quod ...
simul in duobus locis ... in uno lo-
co et non ... in alio; patet de ...
corpore Christi in celo et in sacramento ... eadem
patet de quantitate ... ...
in duplicatis ... illa ... ...
et repugnat ... dispositio ... quia
... ... et ...
per dispositiones ... et non ...
... quia ...
Si ... simul et per ... pos-
... et ... duabus ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ... contradictionem ...
... ... ita
... ... et ...
... ... et in
alio ... ...
... ... in illo ... in duplicatis ...
illa duo in uno loco ... ... ani-
... et ... anima ... ...
... in alio ... alia anima et
... eadem ... potest simul
terminata duabus personis et in duabus personis
... in una ... ... ipsa
... ... si potuit pater assumere naturam
humanam in unitate suppositi ... potuit as-
sumere illam quam filius assumpsit ... ...
... ad filium et ... fuit ...
in persona ... ...
... ...
... ... pater et filius ... ...
filius ... ...
si ... ... illius ... ... esset
pater et filius ... ...

[illegible]

sicut plures personalitates possunt in eadem natura [illegible] personalitatem [illegible] non [illegible] possunt [illegible] personalitas [illegible] et [illegible] in [illegible] quod due

[illegible]

illius et per quas persone alia non [illegible]

[illegible]

nisi reperta apud divina quod et quod prop-
rietas facta sit tamen illud quod non
patitur sicud alia persona et non quia
non pluralitas infinita et tamen est ibi una c-
reata forma personalis tanta non ...
[illegible]
sit una non non sit est alia ita quod ...
... sit assumere in unitate ...
[illegible]
... assumit et ... plures divine ...
... assumere et ...
[illegible]

[illegible]

quia non concedimus hec: humanitas [illegible]
vel filius dei non potest pati [illegible] incar-
nari quia licet [illegible] quia [illegible] incarnacio est
actio que convenit patri et toti [illegible] et
non incarnacio et 2° quia [illegible] non ali-
ud est hoc [illegible] incarnacionem [illegible] ipsius
dei qui [illegible] est filius [illegible] filius dei [illegible] et
patri [illegible] assumpta humanitate [illegible] potest addi-
cionem [illegible] filius dei patri non potest [illegible]
[illegible] incarnacio [illegible]
[illegible] et [illegible] incarnacio
[illegible] actio [illegible]
incarnacio non est actio [illegible]
[illegible] et [illegible] est ipsa humanitas [illegible]
[illegible] formaliter [illegible]
[illegible] formaliter [illegible] et [illegible] in
carnacio [illegible] non est patri [illegible]
[illegible] incarnatur formaliter et [illegible]
[illegible] incarnacio [illegible]
[illegible] actio et [illegible] actio et
[illegible] incarnacio [illegible] actio unio humanitatis
et [illegible] est humanitatis
illa unio [illegible] incarnacio [illegible] non
[illegible] est humanitatis [illegible] est illud
[illegible] humanitas [illegible] et [illegible] non [illegible]
incarnacio est actio [illegible] incarnacio est pati
[illegible] potest filius dei [illegible]
[illegible] est unitas hoc [illegible] in [illegible]
[illegible] non [illegible] et [illegible]
[illegible] quia
[illegible] humanitatis non [illegible] dei
[illegible] est hoc
[illegible] filius dei
non potest [illegible] hoc [illegible]
hoc [illegible] et [illegible]
differencia [illegible] est [illegible]
et [illegible] que non est [illegible]
[illegible] unita [illegible]
[illegible] et ista [illegible]
dei et [illegible] alia [illegible] unitas [illegible]
[illegible] dei et [illegible]
alia [illegible] alia [illegible]
[illegible] filio dei [illegible] unitas alia

[illegible] unitas [illegible] dei [illegible]
unitas hoc [illegible] alias [illegible]
[illegible] alias [illegible] et [illegible]
[illegible] incarnacionem [illegible]
assumptio [illegible] et [illegible] potest hoc et
[illegible] non est filius dei [illegible] filius dei [illegible]
[illegible] non potest hoc [illegible]
in [illegible] non potest [illegible] et [illegible]
unio est hoc ita [illegible] et hoc unio est [illegible]
[illegible] non potest [illegible] potest [illegible]
et [illegible] potest hoc ita est [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] incarnatur actio [illegible]
est illud [illegible] non [illegible]
[illegible] incarnat actu [illegible]
[illegible] est actio [illegible] et non
potest dici [illegible] potest [illegible]
[illegible] nulla [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] unitur [illegible] non est [illegible]
[illegible]
potest illud [illegible] incarna-
[illegible] assumere [illegible]
[illegible] potest [illegible] unita et [illegible]
[illegible] et tamen non [illegible] humani-
tate [illegible] non [illegible] potest [illegible]
[illegible] unitatem que potest [illegible]
et potest una et [illegible] potest aliquid [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] potest [illegible] filii
dei humanitate [illegible] assumpta [illegible]
et [illegible] est filius dei [illegible]
[illegible] illud [illegible] alias non [illegible]
[illegible] et [illegible] potest [illegible]
[illegible] potest [illegible] et [illegible]
[illegible] non [illegible] et [illegible]
[illegible] potest est filius dei non [illegible]
[illegible] illud non est [illegible]
[illegible] incarnacio [illegible]
[illegible] potest [illegible] unitas [illegible]
non [illegible] non [illegible]
[illegible] unitas [illegible]

[illegible]

[illegible]

eterne et non creature et creature ergo eis
non repugnat quod illa creatura est i.e. diffinita
persona unigeniti patris ad quartum patet quod non deus
quantum assumpsit creaturam irrationabiliter per
se sed non ut personam quia persona non est nata
hypostatice unire non enim tunc esset una natura
quia et ideo sic una natura accidens(?) quo
irrationabiliter ipsa quia dignitas est in dignitate
etiam unire creata et altera creata
et unitum unitate potuit assumere
ad illud dico quod non assumpsit creaturam
ad unitatem personalem non ad unitatem nature
potuit unire ideo una est natura in persona
et personalis non est ibi unitas duarum
naturarum in unitate personalitatis et creatura quod
persona quod non et non est persona in hypostatice dico
quod unire ipsam sibi et per unitatem qualitatis
compositam ipse persona et ideo unire in unitatem
non personam.
Deinde sequitur quod Augustinus dicit quod ideo pena
non posset plures in quantum non tres personas
sine capitulo persone in unitate unius
persone et unam personam non ita personaliter
quod in diversis personalitatibus passus est dico
quod illud non est magnum inconveniens
dico placuisse non in tantum et predictis
filius generat ille esset unus patris
et filius filii et hoc potest dici in de
quantum et esset pater esset filius non solum
esset filius unius mater quod potuit
non habet quod filius mater ad tertium quod
est ista complexio falsa filius assumpsit naturam
humanam in unitate persone proprie non tamen
filius potuit assumere ideo pater potuit
assumere ergo non falsa filius et cetera
ista autem non conveniunt quantum ad unitas
deitatis et filius et ista personam
volunt quod ista filius dei assumendo
naturam humanam in unitate persone proprie
et per se passionem in tantum facto et
hic propria ergo predicatur quod
habetur in principio et hoc facit quod
pertinet personis dicere et deus tres unita

sumptio quam dicimus humanum facere ergo
dicimus quod post hoc in humanum facere hoc
operationem potuit facere deus et hoc
et patrem dicimus proprie et persona
plenus unus et est ipse post est facere
hoc tunc est in persona deus est
sicut dicimus propriam post dicens deus et
hoc factum tunc cum esset predicto et
denominative quod deus est factus ut ipse facit
unitate alius facit quod creatio prout dicitur
de simplicibus sicut in creato facto fecit
sed adiacentibus deus denominativum sicut et
quam specificum. Et ideo non dico creatio
activa sumpta et passive creata non fit et creata
passive dicitur et hoc quod non fuit
hoc habet continuitatem sicut patet passive factio non
imperfecta habitudinem ad factum et actio
ipsius fit ad ea sicut et admirationem
sicut quod non sit fuit hoc cum dicitur
continuatio(?) passive et factus passive sumpsit
fuit unum ad fiat vel nisi deus factus
autem factus et hoc et non sit fuit ergo
quod factus est hoc creatio ad eam
unione est ideo et creatio ad persona
sed quod creatio potentia et quod in est
hoc et in qualitatibus unitur ad intelligentiam(?)
secundum quam ipsa animalis(?) principio sicut
deus faciebat hoc et omnis facto requirit
mutationem non quod deus dico divinitas(?) dico quod
deus ubi fuisset mutatio que simpliciter ergo
ad illud dico quod creatio activa non
abstrahit ab actu effectu principiali passionem
quod mutatio et passio quod post et in potentia ad
factum aliquam passionem et fit actu in
hypostasi factum quod non fuit dispositio alterius
mutativa agentis naturalis non presuppo-
nebat in ipsa materia in qua passio ad
id quod recipit illius formalis forma
unire tamen in dispositionem actu ut forma
in principio secundum unitatem qualitatis
non sine intelligentia ipsius etiam in unione
operatione non sit intelligendum in creatura

93 292

prout patet in viciat prima comparatiua in
continuo vel graduali inferius quod nullus
fuit ibi terminus de potentia actiua qui illa
perfecit. ymmo in multitudine continua quantitatis
que dicta quantitas non perficit sicut
in deo creatio et etiam in primo qui continue
sine mutatione predicta composita apparet
quia non successiue mutatione predicta
non incipit primo actu quod illud quod fit
sicut quale non perficit sicut mutatio in
. quod dicitur tale est formaliter illius quod
ille actus per esse in potentia sicut actu
in eadem factione a principio termino
dicitur quod si deus fuisset factus quod deus fuisset
factus finis quam patet in primo quod primo
factum est quod quod primo est factum quod
in primo in nichil mutatio sed utrumque
quod in continuum ipse est quod non dicitur
tunc et dimittit quod primo est factum
quod ille est aliquid quod ille est alterius
ita quod ille est factus quod secundum deum
quod est factus per similitudinem quam ad
separatum deum quod non est quod est
quod si est in non potest sicut quod
illud facit non potest tunc quam est
deo non est quod determinatam deum
illa non incipit in prima non quantitate
determinate appareat et non quod de
termine aliquid extrema nec si in fieri
potest determinatio primo in quod et non
primo eius per sicut aliquid primo potest
deus potest esse fieri quod est fieri in parte
quod aliquid est aliquid prima actio
ad determinatam aliquando et tamen in aliquo
per determinato tenet in primo
quam et ut quod ubique fit si non potest
determinato in actio differentia et di
minutio apparente ab determinato per primo
de actiua quam illud in primo deus fit esse
quod deus esse et quod aliquid erit quod esse
erit et tantum ad determinatum actio quod
aliquid est quod aliud est quod tertio articulo
primo ipse primo si deus factus est quod

factus est actualis et si deus factus est actualis non
vult per plana ad differentia ad differentiam
et vult quod deus factus est actualis et si deus
factus est actualis factus est plana actualiter perfecta
et vult quod factus est plana et vult factus
est esse et ad ipsa deus ultima quam per
sola quod et actus primo accepta infinita quod
ipsi videt nunc in primo perfecte primo. Pre
dicta per quod communis non convenit actualiter vel
deo ita quod in potest dici tale quod actu
actualiter vel per quod vel nunc actualiter vel vere
est per vel ad ipse per primo quod mutata
est deus est quod quod deus est actualis tale ipsa
deus est vel actualis contra positio sunt in non
dicit deus actualis tale principium quod deus
vel aliquando ita vivit per quod est in non
in actualitate est per formalis quod esse
et vel primo quod plana ad differentia ad ipsam
quod in in magis aliquando est terminus vel
differentia universaliter ponitur sicut quod de
differentia vita sunt differentia ad non
sunt sed ponitur vel esse per per de
de ipsa actu et plana actualiter perfecta et in deo
per vel est actualis quod non est quod ad quia
non vivente ponitur quod vel dicta plana
actualiter perfectius contra deo est plana actualiter
perfectius quia ibi ponitur plana perfectius ad
in primo sunt per quod sunt non est
deus est quod ut sunt deus quod actualis
est plana actualiter perfecta ibi primo primo primo
per quod ita quod necesse perfectum non
est actus per unum quod non necesse
perfectum est necesse illa differentia quod
natura deus in quod per quod per primo
natura quod deus esse et per est esse
non vero per quod esse omnino vel ad quod
vel quod potest per esse et aliquid perfectus
actualiter et quod et plana vel perfectus per alia
nunc infinita sed et in ut contrarium
vel de quod potest quod perfectum per quod communis
primo actualis potest per est vel de
primo vero communis plana tale ut in parte
prima est de primo tamen per necessitate

vna et particula prior alia vero est dicta
quod animal est substantia animata sensibilis licet animal ibi
ponitur prout est pars composite propositionis
incipiendo a natura nunc pro et formando a deo
quod deus non est substantia aliqua nunc pro factus
est animal ubi ponitur hoc animal in spiritu in
quo potest concedi vel deus est animal secundum spiritum et tunc
deus est animal id est deus est ypostasis in numero
substantia animata sensibilis deus non non dicitur substantia li-
cenciam et ita non substantia animata licet sit
substantia denotabiliter abacio denotatione aliqua
que facit non in ipsi et si tamen
adhereri magis licet. patet quod dicitur quod deus factus
est animal quia facto aliquid non est animal
et non fuit animal in de substantia quod primo adu-
nivit quem non potest poni inter aduenire
quam eternus actu dicitur notabiliter tercio oppo-
nentes quicumque deus factus est substantia vel ad
vel esse aliquod in quod in talibus quo deus pro omni-
bus ad articulos fidei que in
in simbolo quae sunt incarnationis scripture
conceduntur apparentis post primum concedendo
apparenter sunt incipiendi ubi aut ab aliquo
in aliquibus a deum spiritum abaliquo ad
vel possit in unitate et cum potest denotative
causam et illis distinguere non tamen post illud
deus est animal deus est animal vel deus est substantia
animata deus est corporatus et in una spiritu
non et in alia non secundum conparatione supradicta
ruptae quod primo potest si dicit potest non deus factus
est homo aut quod propositio patens tamen
hoc non quod deus non est ad non aut pri-
mo et hoc non quod deus non est ad unum
vel quod nichil causatum non deus et deus non est
factus deus quod subiectum de quod est propositio
denotatio licet significat non potest quod deus potest
factus ad invicem vel quod denotatio incipit
vel ad invicem substantia quod deus potest ad in
tantum quod denotatio est homo vel quod de
denotatio ypostasis invicem quantitas vero
et in ista parte incipit factus est albus post
propositio primum et postea et non potest
parte non factus est pater sicut si ista potest

vero deus factus est homo quod non est non ex
nunc est homo et aliquid non fuit homo secundum principium
rationem debet concedi quod deus factus est
creator quia non est creator et prius aliquid
non fuit creator quia filius creavit creatu-
ram fuisse factus creator potest esse est creatu-
ram in in communi denotatio. vel dicitur
quod conceditur communiter homo ad principium
sed potest si deus factus est homo vel quod
factus homo factus est deus quia patet de vita
propositiones videtur concedi una potest
aliud quod filius non potest quod in indefinita homo
factus est deus vel filius dei nulla est
singularis vera competit non in propositio
homo factus est deus vero homo ille qui est filius
dei factus deus quia filius et vero
denotata substantia quod denotatio vero similiter
quem assignatum quod non est prima qualitatem
de non potest concedi secundum potest ille qui filius
est homo est deus sicut non ipsum non potest
pater non filius est albus quod albus est
homo non filius est pater. secundum ad non vero
filius est albus est pater. quare ista con-
ceduntur una potest alia, dicta in si pro
semper concedat illa vero vel quod filius est
homo potest deus non non fuit vera post
erat deus secundum vero ista non non erat deus
si dicta in vero secundum primum vel homo est
deus et non fuit deus homo factus est deus
vel fuit factus deus quod dicta quia homo
fuit deus et non tamen talis non fuit
albus quod ante potest si deus factus est homo deus
incipit esse homo quod incipit vel ad propositio
propositio est ad secundum in homo substantia. quia tunc potest
ante aliquid ab propositio quod secundum de
homo est ad quod filius dei incipit esse ad
quod ad illud quod simul quantitas et incarnacionem
ab propositio subiectam tamen deo in vero quod
vero hoc non incipit aliquid substantia ab propositio
propositio non quod non potest pater vel
habitu vel albus incipit pater incipit potest vel
albus incipit post incipit hoc vel tolerabiliter

et illa [illegible] non p[er] [illegible] ista [illegible]
[illegible] incarnatus [illegible]
[illegible] non e[st] [illegible] non [illegible]
[illegible] de filio dei [illegible]
[illegible] divina [illegible] patet
[illegible] in [illegible]
[illegible] gratia [illegible]
[illegible] de [illegible]

[illegible] bona [illegible] futura
[illegible] fuit alicuius p[re]destinati
[illegible] quia [illegible]
[illegible] fuit digna [illegible] p[re]destinata
[illegible] alia [illegible]
[illegible] p[re]destinata [illegible] et
[illegible] et aliud [illegible]
[illegible] petri [illegible]
[illegible] quia [illegible]
[illegible] multa [illegible]
[illegible] p[re]destinet et alia [illegible]
[illegible] multa futura p[re]destinat [illegible]
[illegible] alicuius p[re]destinat [illegible]
[illegible]
[illegible] illos [illegible] et
[illegible] futura
[illegible] ubi [illegible]
[illegible] nulla [illegible] futura
[illegible] p[re]destinati [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] p[re]destinat [illegible]
[illegible] dei [illegible]
[illegible] dei [illegible]
[illegible] et finaliter [illegible]
[illegible] finaliter
[illegible]
[illegible] de bonis [illegible]
[illegible]
[illegible] futura [illegible]
[illegible] p[re]destinati [illegible] p[re]destinati
[illegible] futur[um] [illegible]

[illegible] in [illegible] et [illegible] in
futura [illegible] non [illegible] in [illegible] et [illegible] in futura [illegible]
[illegible] p[re]destinati [illegible] p[re]destinati [illegible]
[illegible] non e[st] aliud [illegible]
[illegible]
aliqua [illegible] multa
[illegible] non [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] futura [illegible]
[illegible]
[illegible] p[re]destinato [illegible]
[illegible] e[st] [illegible] et [illegible]
[illegible] nulla [illegible]
[illegible] futura [illegible]
[illegible] futura [illegible] alicuius
[illegible] alia [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] futura [illegible] alicuius [illegible] alia
et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] futura [illegible]
[illegible] mala futura [illegible]
[illegible] alicuius [illegible]
[illegible] et finaliter
[illegible]
[illegible] futura [illegible]
p[re]destinasset [illegible]
[illegible]
[illegible] futura [illegible]
[illegible] mala [illegible] alicuius p[re]destinat [illegible]
et [illegible] aliud [illegible]
[illegible] futura [illegible] mala [illegible]
[illegible] p[re]destinasset [illegible]
aliud alicuius [illegible]
[illegible] futura

vas aliud in honorem et aliud in
contumeliam nec ideo ipsius operantis [illegible]
et dissimilitudo inter vasa facta a figulo
et homines factos a deo. Et ideo plenius
quo ad [illegible] contrarium honoris et vasorum
quia sicut figulus de eadem massa facit unum
vas de qua potuit fecisse aliud. Ita deus
[illegible] figulus sine culpa ex
parte vasorum facit aliud vas in honorem
et aliud in contumeliam [illegible]
[illegible] deus inequales creaturas facit
[illegible] et dedit liberum arbitrium ut fa-
ceret [illegible] sine bono sine malo
et ipse sine culpa inequaliter illos elegit
deus et salvat quos bonitate dei [illegible]
[illegible] et filium dei acceperunt sine con-
[illegible] sine ex operibus ita [illegible]
[illegible] validitate et
item deus non salvat [illegible] aliquos indif-
ferenter [illegible] et alii [illegible]
[illegible] salvat sine fide [illegible] filium dei
recipere noluit. Deus igitur salvat deus
[illegible] et damnat sicut [illegible]
[illegible] qui faciat
[illegible] desistat [illegible] alia [illegible]
[illegible] ex qua autem sicut [illegible]
[illegible] bona [illegible] sine qua
ordinatur [illegible] deus [illegible] ordinavit
[illegible] gratiam [illegible]
[illegible] sine qua [illegible]
[illegible] relacione [illegible]
deus ordinavit aliquos [illegible]
gratiam finalem gloriam et [illegible]
bona opera futura [illegible]
[illegible] baptizatur [illegible] deus [illegible]
gloriam et si [illegible]
[illegible] gloriam et [illegible] nulla opera
habet [illegible] et sic ordinavit deus [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] aliqua opera [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] qui [illegible]
[illegible] aliqua [illegible]

[illegible] predestinatos [illegible]
[illegible] predestinata [illegible]
[illegible] predestinati sunt [illegible]
[illegible] ex aqua et spiritu sancto [illegible] sine [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] bona vel mala [illegible]
[illegible] adultus [illegible]
et [illegible] sine [illegible]
[illegible] deus
ordinat illi [illegible] gratiam et gloriam [illegible]
[illegible] deus ordinat illi [illegible]
[illegible] gratiam et opera [illegible] alia [illegible]
[illegible] sine qua non [illegible]
[illegible] illi est
adultus vel parvulus. Si adultus [illegible]
in eo aliqua bona [illegible]
[illegible]. Si sit parvulus [illegible] ad pa-
[illegible] et [illegible] efficacia [illegible]
[illegible] et passio [illegible] et ita [illegible]
[illegible] sine qua non ordinatus
qua deus sit [illegible] ordinat [illegible]
[illegible] deus ordinat. [illegible] augustinus
[illegible] futuram [illegible] sunt [illegible] qua
non [illegible] ordinatus et eadem gloria
[illegible] ista [illegible]
deus aliquos disposuit [illegible]
[illegible] opera in mala vel alia futura
sunt [illegible] dispositionis [illegible] nullus
[illegible] sunt in peccato
sit deus ordinat [illegible]
futurus in peccato [illegible] sit ordinatus [illegible]
[illegible] futurum peccatum [illegible] sine qua
non [illegible] ordinatus [illegible] peccatum [illegible]
[illegible] vel aliquo [illegible]
[illegible] ista [illegible] deus aliquos
disposuit aliquem [illegible]
et [illegible] opera eius futura mala [illegible]
[illegible] sunt [illegible] sine qua [illegible]
~~[illegible] ordinatus [illegible] peccatum~~
~~[illegible] vel aliquo [illegible]~~
~~[illegible] ista [illegible] deus aliquos~~
disposuit [illegible]
futurum vel sunt [illegible] et [illegible] fa-
[illegible] aliqua [illegible]
[illegible] sicut ille [illegible]

cum baptismum [illegible] 4° [illegible] et [illegible] 4° [illegible]
originale [illegible] Augustinus [illegible] deductum est [illegible]
[illegible] contra [illegible] 4° [illegible]
predestinacione vel reprobacione alicuius
[illegible] vel alterius bona vel mala fu-
tura [illegible] cum [illegible] causa [illegible]
predestinacionis vel reprobacionis [illegible]
et sic [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
est [illegible] [illegible] est predestinacio alicuius
[illegible] bona [illegible] liberi arbitrii [illegible]
[illegible] [illegible] habiturus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sic aliqui predestinati
sunt [illegible] [illegible] [illegible] liberi arbitrii
[illegible] alicui [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] baptismum [illegible] in [illegible]
baptismi et [illegible] arbitrii [illegible] Augustinus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] predestinatos [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
predestinati [illegible] bona [illegible] liberi arbitrii [illegible]
[illegible] sunt sunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] si [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] contra [illegible] [illegible]
Augustinus de predestinacione sanctorum [illegible]
[illegible] [illegible] a deo [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] alterius [illegible] [illegible] vel sunt
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sunt predestinati
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] si [illegible]
[illegible] alterius [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
sunt [illegible] [illegible] [illegible] sunt predestinati
2° sic [illegible] ut ait Augustinus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ait [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ut fiat [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sunt / [illegible] 3° ait Augustinus
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] audebat
[illegible] sic [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
si [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
et [illegible] bona [illegible] liberi arbitrii [illegible]
[illegible] [illegible] si vixisset [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] Augustinus [illegible] [illegible] sic [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sic
[illegible] vixisset [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] probat [illegible] aliqui sunt predestinati
et [illegible] [illegible] bona liberi arbitrii [illegible]
et [illegible] [illegible] contra [illegible] [illegible]
[illegible] probat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] probat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] est predestinati [illegible] bona
[illegible] liberi arbitrii [illegible] [illegible] 2° [illegible]
[illegible] sunt [illegible] bona [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sunt predestinati
[illegible] sunt predestinati [illegible] sunt [illegible]
[illegible] liberi arbitrii [illegible] [illegible] [illegible] si
[illegible] bona [illegible] liberi arbitrii [illegible]
[illegible] predestinati [illegible] [illegible] [illegible]
bona [illegible] [illegible] bona [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] sunt [illegible]
[illegible] [illegible] predestinati [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Augustinus de fide [illegible]
[illegible] [illegible] ait [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] bona [illegible] predestinat
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] predestinacio
[illegible] ut in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sine [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
predestinati [illegible] [illegible] bona [illegible] liberi
arbitrii [illegible] [illegible] in [illegible]

ita de adultis si non fuissent predestinati ut
sic prius generati quam predestinati sicut tamen sine
qua non esset et etiam eius. Ergo etc.
Dicitur quod [illegible] predestinatio gratie [illegible] credit.
in libro primo d. 20 ar. 38 in quo deus
presentialiter non [illegible] futuris [illegible] sunt futura
et [illegible] eius quod non sunt futura deus presentialiter
[illegible] futuris [illegible] deus presentialiter non
est futuris non [illegible] ut futura et
eius [illegible] non erunt futura deus non presentialiter
[illegible] futuras. Quod [illegible] in [illegible]
ille est predestinatus non perseverabit finaliter
in gratia dei et ubi perseveraverit finaliter
in gratia dei non fuisset predestinatus
3º ar. contra id [illegible] expressa [illegible]
apostoli ad [illegible] ad [illegible] quibus [illegible]
in [illegible] operibus illis futurus ut ex
[illegible] ante [illegible] [illegible] sunt predestinati
et [illegible] velut [illegible] et [illegible]
[illegible] gloriam. Quod [illegible]
[illegible] quod [illegible] possit apud deum
mereri per opera [illegible] non in deo [illegible]
[illegible] apud [illegible] et acceptatione
dei et [illegible] [illegible] et [illegible]
gratia dei [illegible] quod acceptat opera ad [illegible]
[illegible] et opera sunt [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] opera [illegible] [illegible]
non [illegible] [illegible] acceptatione
dei sicut [illegible] sunt predestinatione
et [illegible] et [illegible] [illegible] im-
probare quod [illegible] opera [illegible] predestinationem
vel [illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] apud [illegible] id est [illegible]
[illegible] acceptatione dei et [illegible] [illegible]
[illegible] quod [illegible] si sit si [illegible]
[illegible] in aliquibus sicut [illegible] sine quo non
predestinatio [illegible] predestinatio sit [illegible]
ipse [illegible] in de predestinatione [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
sine qua non est [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
possit [illegible] [illegible] [illegible] in
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]

Gemma

dixi quod [illegible] si [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] sine quo
non in [illegible] sunt predestinationis [illegible]
[illegible] [illegible] predestinati
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
baptismi [illegible] et [illegible] in mortali
peccato sunt [illegible] sine [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] predestinationis
et tamen [illegible] sunt [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
sunt [illegible] baptizare [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] predestinationis [illegible] [illegible]
dependet a quo ut [illegible] articulo
[illegible] [illegible] [illegible] aut [illegible] [illegible]
[illegible] sunt [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sunt
predestinati [illegible] non sunt si sunt [illegible]
[illegible] [illegible] predestinationis [illegible] non erunt
predestinati et ita Gemma [illegible]
[illegible] [illegible] predestinationis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
si non sunt [illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] sine qua non predestinationis
[illegible] [illegible] predestinationis [illegible]
ut [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] personas [illegible]
predestinati [illegible] [illegible] [illegible]
predestinati [illegible] non predestinati
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] predestinati sunt
[illegible] non sunt sunt predestinati et
sunt [illegible] sine qua non predestinatos
[illegible] et [illegible] [illegible] sunt [illegible]
[illegible] predestinationis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] qui est
predestinatus [illegible] et [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] predestinatus
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
predestinati [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] sine qua non predestinati

patet dicta ratio quia nos predestinat
deus quod Christus sicut filius naturalis propter illud ait
Glossa super Augustinum de predestinacione sanctorum
sine ullo dubio sicut elegit nos ante mundi
constitutionem ut essemus sancti et immacula-
ti. Non igitur quia futuri eramus sancti nos
elegit deus sed ut essemus ideo ergo sancti
eramus quia elegit ipse predestinans ut tales
essemus per graciam suam contra Augustinum quod aliud
dicitur quod ... quod tales dici possent
vocamur ideo nos predestinat deus quia
prescivit ... quod ... temporaliter
... sine ... [illegible]
... [illegible] ... pertinent
... [illegible] ... fuit pre-
destinatus eternaliter quod prescitus a deo fuit fi-
delis sine ... [illegible] ... quod fidelis
esset finaliter ... [illegible]
quod talis non fuisset predestinatus quia
non esset prescitus a deo fore finaliter fidelis
... [illegible] ... non esset predestinatus
quia ipse est prescitus a deo fore finaliter
... [illegible] ... sine quod
non ipse fuisset eternaliter predestinatus ...
... [illegible] ... sicut quod aliquis
sine ... angelus et ... [illegible]
... non ... [illegible]
... [illegible] ... in indigniis ... effectus divine
predestinacionis quia non quod ... [illegible]
... sine ... salutis ...
predestinatus patet quod ... apostolus
ad Ephesios primo elegit nos ante
mundi constitutionem ut essemus sancti et im-
maculati in conspectu eius in ... [illegible]
... patet ... [illegible]
est predestinacionis effectus ... non
includit ... [illegible] ... peccatorum
et ... [illegible]
... [illegible] ... gloriam justi-
... peccatorum remissionem et ... [illegible]
... dei quam eternaliter ... [illegible]
... [illegible]
a deo quos prescivit et predestinavit

conformes fieri imaginis filii eius ... [illegible]
... et absolute ... [illegible]
predestinacionis effectus et ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible] ... contra
... [illegible]
... per baptismum ... sine ... [illegible]
... [illegible] ... baptismi et ... [illegible]
... [illegible] ... sine ... [illegible]
... [illegible] ... predestinati ... [illegible]
sunt predestinati quia sunt sine culpa
... [illegible]
... [illegible] ... per baptismum ... [illegible]
... [illegible] ... quos nos
... [illegible] ... salvos nos fecit per la-
vacrum regeneracionis ... per baptismum ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible] ... dei
futurus ... [illegible]
... [illegible]
acceptat ... [illegible]
... [illegible]
deus acceptat ... [illegible]
... [illegible] ... deus
acceptat ... [illegible]
... [illegible] ... deus acceptat ...
... [illegible]
... [illegible] ... acceptacione ... [illegible]
bonum ... [illegible]
... [illegible] ... deus acceptavit ...
... [illegible]
... [illegible] ... deus acceptavit
... [illegible] ... futurus
... [illegible] ... eternaliter ... [illegible]
finaliter ... [illegible]
... deus predestinavit ... eternaliter ...
deus predestinavit ... eternaliter ... [illegible]
esset futurus ... [illegible]
... [illegible] ... per baptismum ... [illegible]
... [illegible]
fuit predestinatus ... [illegible]
... [illegible] ... a deo ... [illegible]
predestinati quos predestinavit ... [illegible]

ut d(icit) aug(ustinus) [illegible] q(uod) n(on) sit [illegible] pelag(ium)
[illegible] fuit baptiz(atus) [illegible]
[illegible] n(on) [illegible]
[illegible] talis sit [illegible] fuit [illegible]
[illegible] q(uod) n(on) sit [illegible]
et inscrutabil(is) dei p(re)destinat(io) [illegible]
p(re)destinavit [illegible] operibus [illegible]
bonis futuris [illegible] n(on) [illegible]
[illegible] inscrutabil(is) dei [illegible]
[illegible] gr(ati)am et gl(ori)am q(ua)m p(re)desti
navit [illegible] sit [illegible]
et inscrutabil(is) dei [illegible] gr(ati)am
[illegible] et gl(ori)am [illegible]
[illegible] bonis [illegible]
[illegible] et inscruta(bi)l(is) [illegible]
[illegible]
[illegible] n(on) [illegible]
[illegible]

[illegible]

pena uel deponit inflegi ... uel non
placito sine aliquo meritis deus quando
reprobat quod patet si hoc esset nullus sit quod deus
non uellet eius [illegible] saluos fieri
contra apostolum prima ad Thimotheum 2° qui omnes homines uult
reprobat sine causa non uellet saluos
fieri ad hoc est auctoris [illegible] dei. p. i. d.
si mundo quatenus nec et obduratione
inueniuntur / unde non inueniuntur in
intelligo diuinitus [illegible] saluum
reprobatos et alii non corrupte reproba
[illegible] uel aliorum et [illegible] fuit futura
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] de predestinatione Ja
cob et de reprobatione Esau et [illegible]
quod [illegible] sit [illegible] et non [illegible]
aut quod non dei uoluntati uel aut ad
[illegible] boni aut mali ut [illegible]
[illegible] dei [illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
non [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] reprobatio Esau
et predestinatio Jacob sit [illegible]
[illegible] [illegible] sit [illegible] [illegible] Jacob
dilexi Esau non odio quod odio
[illegible] quod sit [illegible] apostolus ubi [illegible]
[illegible] operibus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non autem Jacob [illegible] boni a
[illegible] uel [illegible] [illegible] [illegible]
non predestinat [illegible] autem [illegible]
ad malum [illegible] uel [illegible] deus
non reprobauit [illegible] [illegible] [illegible]
apostolus non [illegible] [illegible] uel [illegible]
[illegible] dei [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible]
uult [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] sit [illegible] [illegible] [illegible]
quorum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sit apostolus [illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] obduratione non [illegible]
dei uel obduratione [illegible] [illegible] [illegible]
sit [illegible] [illegible] non uel ad [illegible]

[illegible] qua sit [illegible] [illegible]
quod [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]
quod [illegible] quod apostolus uult quod [illegible] [illegible]
salui [illegible] [illegible] quod [illegible] obduratur
et [illegible] ita quod [illegible] deus nullos uellet
obduratione aliquem [illegible] non [illegible]
[illegible] quod non sit [illegible] [illegible] dei
aut sit mali [illegible] agat [illegible]
dei [illegible] [illegible] [illegible] non sit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
apostolus [illegible] [illegible] sit non [illegible] dixisset non
[illegible] uoluntati aut ad [illegible] uel mali
[illegible] Jacob dilexi Esau odio [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
iniustus apud deum ut [illegible] [illegible] in
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible]
[illegible] malorum non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
dixisset apostolus [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
uult [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
qui non [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible]
uoluntati [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] uoluntati dei [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et reprobatur et [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] quod non [illegible]
[illegible] apud deum [illegible] [illegible] mala [illegible]
[illegible] reprobatur ut ita [illegible] [illegible] quod
deus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] mala [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] sit [illegible]
[illegible] [illegible] quod [illegible] deus [illegible] [illegible]
[illegible] uel [illegible] mala [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sit [illegible] [illegible]
reprobat [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] mala [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] uoluntati dei [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ad primam conclusionem ergo patet per iam dicta et si non
sit [illegible] Deus futurus non misisset praedesti-
navit unum et reprobavit alium contingentia
[illegible] volunt evidentiae futura et etiam
unum contingens praedestinatus potuit et etiam
reprobari quod sic patet per modo licet non recipit
[illegible] quod Deus velit ad se volente [illegible]
et illud non fiat aliud [illegible] [illegible]
[illegible] contingens [illegible] ut fiat vel non fi-
at et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
tempus et id licet illud non fiat ut Deus
voluit et etiam ipse non faciat [illegible]
voluit etiam [illegible] male facit [illegible]
[illegible] secunda deductio [illegible] immutabilitas
[illegible] causa [illegible] quod ad [illegible] reprobatus
[illegible] finaliter [illegible] aliter [illegible] non [illegible]
[illegible] finaliter [illegible] aliter
[illegible] Deus non reprobasset [illegible] [illegible]
aliter [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
reprobatus [illegible] et reprobatio includit
[illegible] [illegible] praedestinatio includit [illegible]
[illegible] illud [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] mundi [illegible] et [illegible] non est
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et non [illegible] [illegible] [illegible] quod
ipsi [illegible] illi [illegible] [illegible] sit
agens [illegible] agit in omne [illegible] non [illegible] in
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] diffundit radios [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] bonos et
malos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] fine [illegible] [illegible]
aliter [illegible] vel [illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

et [illegible] restat [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
sit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] si vellet
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ita [illegible] ut dicit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et id non sit [illegible] aliquid
[illegible] non placet quod [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] dico sit [illegible] [illegible] [illegible] quod
ad [illegible] vel [illegible] quod in fine vite [illegible]
[illegible] aliter [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] et licet [illegible] [illegible]
non sit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut patet [illegible]
[illegible] contra [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et contra [illegible] [illegible] quod
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vel reprobari
[illegible] intelligit quod non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
vel [illegible] vel intelligit quod non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vel intel-
ligit quod non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible]
[illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] et
[illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible]
vel [illegible] non sit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible] vel [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible] quod
non [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

formaliter equali forme agentis non est
passivum dispositum ad recipiendum plus ab
ipso agente et ideo passum plus gradu
adepto forme agentis non compatitur vel
ab aliquo agente non patitur est dis-
positum pati aliquo agente tantummodo
agente in quo agit formam aliquam
forma completa illud est in actione equata
ideo agens virtualiter continet effectum et
non formaliter non potest plus agere [illegible]
passum ad inducendum effectum [illegible]
[illegible] agentis in [illegible] vel etiam quod
[illegible] caliditate et [illegible]
[illegible] aliis [illegible] ad actionem
[illegible] solum continet actionem [illegible]
in tanto gradu non et in nullo [illegible]
[illegible] et passum [illegible] et recipiendum [illegible]
[illegible] actio [illegible]
[illegible] agens [illegible]
[illegible] inter partes [illegible]
[illegible] equaliter [illegible]
[illegible] inter partes
actio [illegible] in ipsa dispositione [illegible]
in qua [illegible] continet virtualiter [illegible]
[illegible] actio [illegible] alia dispositione [illegible]
virtualiter continet [illegible] actio [illegible]
[illegible] actio et [illegible]
[illegible] actione [illegible]
plures [illegible] agentes et [illegible] et
passivum [illegible] actio [illegible]
[illegible]
[illegible] et agens
[illegible] et ideo in actione [illegible]
[illegible] agens agit [illegible]
[illegible] actio [illegible]
[illegible] virtualiter continetur [illegible]
[illegible] et [illegible]
actionis et [illegible] patitur agens
[illegible]
[illegible] una
forma [illegible] illi forme que
vel virtualiter vel formaliter in agente

[illegible] ad agens
in illo [illegible] nulla actio [illegible]
[illegible] et ita [illegible] agens [illegible]
[illegible] agens
agens in aliud [illegible] agens vel formaliter
continet [illegible] forme quam
potest ab formaliter vel virtualiter [illegible] in
agente [illegible] actio [illegible]
[illegible] in nulla parte [illegible] actionis [illegible]
passivum in agente et [illegible] agens non
[illegible] quia
[illegible] in aqua [illegible]
aqua et [illegible] ab [illegible]
[illegible] ab [illegible]
[illegible] in igne aliquod [illegible]
in igne et [illegible] quod pati ab igne [illegible]
et [illegible] agens agit in [illegible] et patitur
ab [illegible] agens
[illegible]
[illegible] actio [illegible] equali
vel [illegible] forma in passo [illegible]
[illegible] virtualiter in agente [illegible]
[illegible]
agit in [illegible]
[illegible]
actione et [illegible] equales [illegible]
[illegible] utraque et [illegible]
[illegible] una agens in alia
[illegible] una
[illegible] agens in
aliud equaliter et equaliter [illegible]
[illegible] utrumque agens [illegible]
[illegible] actio ~~multiformis~~ [illegible]
et equales [illegible] et [illegible]
[illegible] et passionem [illegible]
que [illegible] in [illegible] et in illo
[illegible] et aliud agit
in aliud [illegible] equaliter [illegible] non patitur
in equali [illegible]
[illegible] patitur agens in [illegible]
[illegible] actio [illegible] quia [illegible]
[illegible] patiens et [illegible]
[illegible] non agit in [illegible]
[illegible] patitur [illegible]

Secundo dico quod suum resistentiam [illegible] non agit in frigidum [illegible] [illegible] calo-
ris calidi tales corrumpit [illegible]
et talis fuit debilitatur et [illegible]
[illegible] talis [illegible] talem [illegible]
ab aliqua [illegible] corrupta [illegible]
[illegible] simul fiunt [illegible] actu in
aqua [illegible] aliquis [illegible] per [illegible]
[illegible] aliquis [illegible] [illegible]
[illegible] corrumpit ut agit in [illegible] quod
[illegible] dico quod [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] probat [illegible]
forma [illegible] de primis [illegible] et
[illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quod [illegible] [illegible] dico quod tale
[illegible] debitum [illegible] [illegible] [illegible]
tale [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
per [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] per
[illegible] debitum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] debiti et per [illegible] quod
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
debitum [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] fuit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible]
quod probat [illegible] [illegible] [illegible] ad
infinitum [illegible] quod [illegible] [illegible] ita
[illegible] dico quod actus [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] per actum [illegible]
[illegible] actus [illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] actu [illegible] et [illegible] [illegible] ad
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
actus [illegible] quod [illegible] quod actus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] actu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad a [illegible]
habet actu in a [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] ad
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] a [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a [illegible] quam [illegible]
[illegible] habet a [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] quam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] actus [illegible] [illegible] quod
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est illud [illegible] [illegible] [illegible]
habet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] dico quod [illegible] [illegible]
actus [illegible] [illegible] illa [illegible] actus
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] actus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]
et dato quod in [illegible] [illegible] actus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] actu [illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] actu [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quantitas a et [illegible]
quantitas b et [illegible] [illegible] b
c et d [illegible] [illegible] [illegible] ad a
et [illegible] c ad d et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] d [illegible] [illegible] [illegible] ad a et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
c ad d fiet [illegible] [illegible] a [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] a [illegible] in [illegible]
tota quantitas [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ista [illegible] [illegible]
[illegible] fit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] fit [illegible]
[illegible] a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ista [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]

teneat utraque quod propter dicti ... ita quod pars teneat ad gradum a et plus ad unum gradum teneat ... quantumque gradu quod illi ... sufficit adimpletionem ... prima ... ... utraque teneat ... actu ... ... ut gradus et cumque alius plures ... qui pars teneat a b a gradu actu et plus sufficit ... gradus ... demittitur ... ... ad gradum ut ... ... est ... ... ut ... ... in simul ... ... et ... ...

quamvis ... ... illa ... ad quas illa ... ... et ... deducta ... ... deducta ... ...

summa gratia quam unitum deo conferre dispositio continet animam autem Christi [illegible]
in ipsa natura non comprehenditur formaliter [illegible]
ipsam unionem secundum partem rei unio et non
rei tantum [illegible] collatio quo ad unitum
et gratia [illegible] in ipsa natura sicut fuit
[illegible] in ipsa unione quia nec per eam [illegible]
quam [illegible] prima gratia conferre
illi persone [illegible] illi gratiam qua [illegible] eo
[illegible] non potuit animam personam quam [illegible]
[illegible] et quod in una parte et fuit [illegible]
[illegible] magis bonum fuit illi [illegible]
[illegible] uniri in unitate persone sine gratia [illegible]
actu supernaturali [illegible] in celo [illegible]
[illegible] magis bonum [illegible] illi [illegible]
unionem quia animam [illegible] esse in celo [illegible]
dicta unione [illegible]
in deo est impossibile. Sed augustinus [illegible] deum
[illegible] data ista parte deus partem assumens
[illegible] ignorantie [illegible]
[illegible]

[illegible] partem ignorantie assumens et non
omnis ignorantie [illegible] peccati [illegible]
[illegible] non peccati [illegible] ignorantie [illegible]
[illegible] passiones assumpsisse [illegible] ignorantie
[illegible] assumpsit [illegible]
[illegible] non [illegible] malis [illegible]
ignorantia [illegible] mala [illegible]
[illegible] malitie non repugnat [illegible]
[illegible] assumpsit [illegible]
[illegible] quod non assumpsit ignorantiam [illegible]
[illegible] non debuit [illegible] assumpsisse
[illegible] bonum quod assumpsit [illegible]
[illegible]
[illegible] ignorantie assumens [illegible] deus
assumpsisset [illegible] ignorantiam [illegible]
[illegible] ignorantia [illegible]
[illegible] mala [illegible]
[illegible]

cur? ex dictis sequitur non dicitur quod verum
patet per dicta nec dicitur quod per in
[illegible] unus non licet quod non in dicitur
illud per aliud [illegible] non dicitur
quod nullo modo per dictum [illegible] dicitur
[illegible] in actu ut dicitur e[illegible]
[illegible] non dicitur quod [illegible]
ut actu non dicitur [illegible]
[illegible] per [illegible] assumere [illegible]
[illegible] non est ita dicitur deo assumere
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
per [illegible] ad illud [illegible]
[illegible] in [illegible] in deo
[illegible] per [illegible] dici per
ut dicitur [illegible]
[illegible] assumere [illegible]
[illegible]
et [illegible] dici [illegible] et
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] deo [illegible]
[illegible] deo et [illegible]
[illegible]
deo [illegible]
per [illegible]
per [illegible]
[illegible]
[illegible]
non [illegible] deo et [illegible]
[illegible] illud [illegible]
[illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible]
et [illegible]
[illegible]
assumere [illegible]
[illegible]
ad [illegible]
[illegible] et [illegible]

[illegible] quod plures
[illegible] possunt [illegible]
[illegible]
[illegible] illud [illegible]
et [illegible] ista [illegible] plures [illegible]
[illegible] et [illegible]
in [illegible]
[illegible]
[illegible] ut [illegible]
per illa [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
per [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] illud [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
et [illegible]
ista [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
illud [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] illud [illegible]
ut [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] illa [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

p° sit deus sit assumere eciam aliam ipsam
ignorantie quod sit assumpta g°. sit unire
naturam irrationalem nec liberi arbitrii et
quod ut sic ad et actus apparet ergo quod
sit illud nam unio sine dum actualis
tam in illa nec nec exprima quia ergo
quod ad illud ut quidam quod 9 sit dicens
sit firmiter elevanda ipsa dei pure con-
firmatus in bono unio et nam gratiam
igitur eo unio et eo liberi arbitrii ad
bonum et admirabilia quia p3 p° ans
p° q3 sit ans unire deus eciam im-
ane quale habuit angeli eo tam
pure confirmatione f eo ei disparitate
angeli peccauit defecto igitur et ad
unita sit peccare quod ante angeli ad
confirmationem elevati in... de ... p3 peccatum
angeli 2° ... ... ubi dicit
quod exprima ... sit ... ipsa in
eternitate ... et in ... cepe... per-
fruitum quod ... ut qua ... ma-
ioris ad ... sit. ... quod ... eorum
in ... quale ... angeli ...
... non ... unita ... assumpta alia
... instabile pure ... ... in
sit in actu ... ut ... et ... sit ...
et 2° ... in ... ... in
... ... et ... ...
... et ... quod ... angeli
... ... nec
... ...
... ... sit ... quod ... ...
ad bonum ... ...
... ... in bono ... ...
... ... et ...
... ad bonum ... ...
... ...
... ...
... ... et ...
admirabili ... ...
quod ... ... non ... non ...
male ... ...
... ...
in illa ... ...
... ...
et ... ... assumpte ... ...

... in illo bono ... eleva... ...
p3 quia ... ... in bono ...
... ... non ...
... ...
... ... quia et ... et ...
... ...
... ...
et non ... ut p3 exprima quia quod ...
sit ... ... ut ... ...
... et admirabile ... ...
... quia ... ... et ...
... et ... ... sit unita ...
... ... et ... ...
... ut ... ...
et angelos instabiles non ... ...
... in ... ...
ut ... ut angelum ... ...
... sit ... ...
... ... quod ...
... quod non ... ...
quod ... ... ut ... quod ... ...
ista ... ...
... ... quod ... ...
... ... quod ... ... et non
... ...
... ...
... quod ... ...
... in ... ...
... ... non
... ...
... ...
... ... ut ... ...
... ...
... ... et
... et ... quod ... ...
... non ... ... quod ... ...
quod ... ... in ... ...
non ... ...
... ... quod ... non ...
sit ... ...
... sit ... ... in
bono ... quod ...
... ... sit ... ...

fuit beata virgo sine peccato originali quod est
sic probo capiunt sibimet priorem non est in
potestate sua utrum sit sic vel aliter [illegible]
sit peccatum. ut alibi dicitur patet
ergo multum potentie per creationem potest fortius
repugnare actui libero quam pars ipsi agenti
conservans esse et faciens inconservando quod
agens esse eius in tanto non potest. Si
agens tale esse eius conservato ad esse
quam sic dico in agens fortissime valebat
resistendi actui libero in ea et quod non
potuit ad ultimum quando actu ut patet
patet quod capitulo primo et quod non potuit
agere de necessitate ut ex hoc non potuit facere
quod non debuit nec obmittere factum quod de
buit igitur peccare non potuit ante post creationem
tentationis nunc diu fuit nec obmittere nec ex
ista quod nam quoniam de necessitate potuit ad tam
alterum non aut ex hoc derogatur quod dicit
non in quibus veniale vel peccare non po
tuit in potestate peccare et non peccare non est
bat et tamen in peccabilis impeccabilis absolute
fuit aut contra ad quod contra quam isti
ait primo sic ex meriti potuit ergo peccare
ante et tunc ex altius commune patet quod
ex si mereri potuit ergo tale nec admittere
actum per suam temptationem nec admississe
meritum perinde ergo quod cum 1o. suppositum
aperte proprie nec est potuit illud admittere
nec non si non merebatur primus impletus
si potuit admittere ergo potuit peccare et
eadem ratione de perfectione quod de dicto
nec de quoniam et ad praecepto dicto quod [illegible]
nec alias dixi tenendo mandata de eligendo
per se de incidentibus satis et de bonis i
peccata quam compendiosior de non potuit
tamen peccare dicitur fuit de tanta perfectione
de bona virgine de bono facto ut de operibus
per interpretationem sunt solum actu principium meri
tur in aliquo tempore absque iniustitiae quod
in penitentibus omnibus nectere adeoque [illegible]
facere ut non debitis vel quanto sic est
quod vel aliquorum aperte sunt in corpore praesentia

ad illa quoniam tertio non tamen non sunt vel
opera malorum vel bonorum aperte ex aliis
multos actus liberi erant liberi quia
ut non libertate indifferentia per se non continue
bona ab bona fuit in usum opera commu
nitatem nec debuerunt ut non meruerunt
primum ulterius liberi multos bonos actus
liberi eliciat libere complacentia ut non libere
indifferentes ut non meruit ex dictis
in quod non vult acceptare sed de ea volens fuit
quod ipsa tamen quod quia eliciebat tamen quod sic
in bonis et bona in aliquibus quod faciebat
libere complacentia et meruit de ea vero aut
indifferentia meruit acceptavit deinde in
illis in quae faciebat libere complacentia ideo
merebatur de ea vero bona virgine sic fuit
quod non tamen posse non mutatur sed quia
eliciebat actus de necessitate tamen in bonis
aliquando confirmata sed non bona absolute ymo
in aliquibus operibus quod agebat libere
indifferentia ut complacentia merebatur de dictis
peccare et alios sed sic fuit quod non tamen
in potestate corporis tamen quod quia peccare mortaliter
per dictum principium sed tamen in ipsa peccare
vel peccare veniale et in omnibus quae
agebat bonis sine libero iudicio sine
complacentia merebatur et tandem in quo
sic potuit mereri et dico etiam quod actu
ante salutem aliquam potuit admittere ad
actus illa ut suppositum praecepti et tamen
compleret ut illud potuisset admittere dico
quod non et ipsa iustitiae eius non merebatur
ut quia est de quod ex privilegio speciali in
ipso et in bona virgine et in aliquibus per
interpretationem sic. stabat mutua tamen [illegible]
tate ut de quo quod illa soluto datur
ab aliis. quod per prius potuit mereri sine
libertate non in peccare ex ipsa fuit homini
obligata quod admittere obligabatur sibi
peccata per sui ipsa soluto non apparuit ex
non ut quod se solutam quia dictum iam
perpetuum autem quae tenetur
dum diligere super omnia sibi [illegible] quod
ob a [illegible] illa ab aliis vita [illegible]

sic autem quod non inclinatur in eliciendo sed pre-
determinat. Et hec etiam non [illegible]
[illegible] pro [illegible] et [illegible]
[illegible] differentiam [illegible] potentiam
[illegible] [illegible] dicitur ut [illegible]
[illegible] determinant [illegible] cum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
mediatum [illegible] [illegible]
Si dixeris [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] patuit [illegible]
[illegible] dixit [illegible] totum [illegible]
[illegible] dixit [illegible] ad illud [illegible]
[illegible] [illegible] dicto
[illegible] et [illegible] non dixit non [illegible]
[illegible] et [illegible] dixit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible]
quia [illegible] [illegible] si vult
illud [illegible] illud [illegible] sed [illegible]
[illegible] si voluit [illegible] patuit [illegible]
et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] dicto [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
si vult [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] non [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
illud [illegible] [illegible]
illud [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] si vult et [illegible] illud [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] non [illegible] quia
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] patuit [illegible]
[illegible] [illegible]
et [illegible] patuit [illegible]
[illegible] non [illegible]
non [illegible] et [illegible] non [illegible]
[illegible] et [illegible] patuisset
[illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] non [illegible] et quia
[illegible] [illegible] et [illegible]
ad illud patuit [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et non [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible]
non [illegible] ad illud [illegible]
[illegible] non [illegible]
et [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et non [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] et non [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
non [illegible] et [illegible]
non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
et [illegible] patuit [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible]
et [illegible] non [illegible]
illa [illegible] illud [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]

de Beata Virgine

de Beata Virgine

de Beata Virgine

nec [illegible] in hac [illegible] quia
etiam [illegible] a aliis qui [illegible]
et [illegible] male [illegible]
ut [illegible] patet [illegible] a [illegible]
[illegible] filii [illegible]
et [illegible] filii [illegible]
[illegible] non [illegible] in [illegible]
[illegible] sicut [illegible] tractat[us]
[illegible]
[illegible]
non [illegible] non possit [illegible] hac non [illegible]
[illegible]
[illegible] Augustinus [illegible] contra [illegible]
[illegible] et allegat li[bro] [illegible]
[illegible] non possit [illegible] non [illegible]
[illegible] et [illegible] qui non
[illegible] sua non [illegible] ut patet
ut patet [illegible] 2° [illegible] si [illegible]
[illegible] vel [illegible] pas
[illegible] aliqua [illegible]
[illegible]
[illegible] angeli [illegible]
et [illegible] non possit [illegible]
[illegible] 2° [illegible] angelorum [illegible] et
non [illegible] et [illegible]
in bonis [illegible]
[illegible] ut [illegible] actu [illegible]
[illegible] ut patet [illegible]
[illegible] actu [illegible]
[illegible] in [illegible] non [illegible]
[illegible] et [illegible] non [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] actu [illegible]
[illegible] non [illegible] actu non
[illegible] et [illegible] audivi [illegible]
[illegible] aliqui [illegible]
[illegible] et si velit ire [illegible]
[illegible] ire [illegible] et aliud [illegible]
[illegible] qui velit ire [illegible] et [illegible]
[illegible] ita [illegible] nec [illegible] vellet [illegible]
[illegible] actu
non [illegible] aliqui [illegible] actus
[illegible] ymaginari [illegible]
[illegible] actu [illegible] et
ita [illegible] fieri

[illegible] in [illegible] et [illegible] et non
[illegible] et in [illegible] non [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] in [illegible]
in [illegible] et [illegible] in [illegible]
[illegible] et [illegible]
et [illegible] actu [illegible]
[illegible] non [illegible] actu [illegible]
[illegible] et [illegible] actu [illegible] at
[illegible] si vellet [illegible] acceptamur
in [illegible] et in [illegible] et in [illegible]
[illegible] in bonis si [illegible] tale [illegible] in [illegible]
[illegible] non acceptant [illegible]
actu [illegible] actu [illegible] acceptant
qui [illegible]
[illegible]
[illegible] per additionem [illegible]
vel diminutionem [illegible]
vel [illegible] possit [illegible] vel [illegible]
[illegible] non [illegible] fit [illegible]
ut [illegible] animal [illegible]
vel [illegible] vel [illegible]
[illegible] actu [illegible]
[illegible] actum [illegible]
[illegible] fit [illegible] in [illegible]
et [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] que non [illegible]
et [illegible] vel [illegible]
[illegible]
[illegible] fit per ad-
ditionem [illegible] vel [illegible]
[illegible] forma [illegible]
et [illegible] in [illegible]
[illegible]
actu [illegible] fit per additionem [illegible]
[illegible] fit
[illegible] actu [illegible] vel [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible]
fit [illegible] et non per ad-
ditionem [illegible]
[illegible]
[illegible] actu
[illegible] fit per additionem [illegible]

[illegible] sunt intensive eadem resistentie et
similiter per virtutes quantumcumque intensas activum
victoria. Dato ergo [illegible] intensive [illegible]
[illegible] recepti quod similiter est [illegible] virtus
intensive certe aliqua modica per [illegible]
ita intensum activum dicendum [illegible] patet quod
virtus in naturalibus intensive certe maxima
[illegible] in quantitate et quam parva est omne
agens non producit nisi aliquam formam in passo
[illegible] producit completam formam et sub
equali gradu in passo equali intensive disposito
[illegible] formam et [illegible]
[illegible] equali [illegible] agentis et equali
approximatione ad passum [illegible]
[illegible] per actum [illegible] intensive [illegible]
[illegible] producto actu [illegible]
aliqua virtute [illegible] maneat
ipsa virtus [illegible] dispositionis [illegible]
actio [illegible] potest [illegible] et passum
[illegible] patiens ad producendum [illegible]
[illegible] quod alia potest [illegible] patet
equalis actio producitur [illegible] et patet. Si
[illegible] in [illegible] intensive
actu [illegible] adequate [illegible]
et ita dispositum [illegible] actionem
[illegible] potest [illegible] activum in passo
ad producendum [illegible] ipsum activum patet intensive
[illegible] sunt [illegible] et patet
[illegible] et patet [illegible] finitum et [illegible]
per virtutem [illegible] in una [illegible] tempore habet
intensive activum [illegible] quod [illegible]
virtus [illegible] et in [illegible] et ideo patet
si in [illegible] patet accipiatur ad [illegible]
et sit a et sit b [illegible] in [illegible] tempore
a patet ut inducatur in [illegible] passo [illegible] inducto
gradu b [illegible] et ita dispositum [illegible]
ipsum igitur a patet adequate inducere in passo
[illegible] tempore patet [illegible] gradum
b et sit b [illegible] comparatum [illegible]
b [illegible] gradibus [illegible] quam patet [illegible] b
igitur [illegible] agens [illegible] inducere [illegible] b
in passo sit dispositum sit [illegible] in [illegible]
inducere [illegible] in [illegible] intensive et ita
[illegible] in tempore inducto non [illegible] minus

forme

[illegible] dispositum quod [illegible] est [illegible] a patet
adequate in inducere et sit quamcumque [illegible]
[illegible] adequatam [illegible] ratione intensive
et [illegible] ipsum [illegible] omnia agens
patiens [illegible] qualitatibus [illegible]
sit inducere [illegible] intensive et [illegible]
omnis [illegible] patiens habet actum [illegible]
qualitatibus [illegible] agit forte [illegible]
[illegible] agens patiens producit formam
aliquam [illegible] aliquo passo. [illegible] tempore producit
per [illegible] formam completam [illegible] formam
[illegible] inductionis formam [illegible] agens
aliquas sunt [illegible] et dispositionis ipsi [illegible]
[illegible] per inductionem [illegible] non est
agens dispositionis et [illegible] passo [illegible]
per formam [illegible] inductionem [illegible] non agit
[illegible] omnis actio [illegible]
[illegible] totaliter [illegible] inducta
non [illegible] agens [illegible]
[illegible] formam inducere [illegible] passum intensive
[illegible] maior [illegible] agenti [illegible]
sit actio [illegible] ipsa [illegible]
[illegible] in aliis [illegible] virtute [illegible]
[illegible] habet [illegible] virtus
agit et recipit actum [illegible] ut alias patuit.
[illegible] actum [illegible] ipsi [illegible]
[illegible] actionem potest [illegible]
[illegible] virtus [illegible] quantumcumque [illegible]
[illegible] et producit actum in [illegible]
[illegible] potest [illegible] et [illegible]
[illegible] quod [illegible] unius [illegible]
finitum [illegible] infinitum [illegible] et [illegible]
[illegible] unius [illegible] finitum [illegible]
[illegible] que similiter patet [illegible]
[illegible] in infinitum [illegible]
[illegible] infinitum quod [illegible] infinitum actuale
et [illegible] unius quod [illegible]
[illegible] actualiter infinito [illegible] omnis
[illegible] ipsorum [illegible]
[illegible] ita [illegible] unius
[illegible] actualiter [illegible] infinito
actualiter [illegible] quam [illegible] actum
[illegible] infinitorum [illegible] ad [illegible]
[illegible] infinitum ipsorum intensive [illegible] ad [illegible]

ad proportionem ponit quod corpus partes propor-
tionales quarum una et alia tunc sicut cuilibet
istarum si esset per se conveniret maius premium
quam sit a. si a. sit premium primi baptizati
sed non minus conveniret cuilibet compositi quam est non
aliis partibus quam proportionalis illarum quam conveniret
minus de premio quam sit a. et infinite sunt
partes proportionales quare infinita premia non
diminutiva minora a premio ipsi conveniret
et per consequens totum premium compositi esset
infinitum quod si esset finitum habebit certam
proportionem ad a. sed nullam proportionem habet
a premio quod est contra patet in albis sicut
quod si persona [illegible] minus ... albus
in [illegible] et [illegible] proportionis [illegible] quam [illegible]
corpus et per consequens creaturam aliis [illegible] in
[illegible] albedo perfecta [illegible] sua propria
si quod alba infinite sunt partes [illegible]
non [illegible] sed [illegible] et ita in [illegible]
aliqua data [illegible] esset una perfectior quam [illegible]
albe esset infinite perfectionis [illegible]
[illegible] perfectionis et ista albedo [illegible]
infinite perfectionis non [illegible]
ista quod tota albedo esset infinite intensa
[illegible] quam [illegible] aliquam [illegible] penas
quod ad [illegible] actio [illegible] premium
premium augeri per aliquid [illegible] valeo
quod aliud aliquem actum faceret [illegible]
[illegible] ad premium [illegible] sunt si [illegible] in
finitas partes [illegible] unius [illegible]
in infinitum melius [illegible] alterius [illegible]
[illegible] quam [illegible] unius conveniat premium
melius [illegible] premium tamen
[illegible] alterius [illegible] et partes sunt in
finite partes illius [illegible] quod infinita [illegible]
[illegible] et per consequens totum premium
[illegible] infinitum [illegible] et [illegible] finite [illegible]
[illegible] quod [illegible] sit pena quod sit [illegible]
et [illegible] et in [illegible] tunc [illegible]
aliquam actum [illegible] tale
[illegible] sunt si actus [illegible]
[illegible] premium quod [illegible] quod [illegible]
quod unus istorum sit [illegible] [illegible]
[illegible] ad actum [illegible] ad a. [illegible]

et alius ad [illegible] [illegible] [illegible] quod valeo
quod [illegible] ipsi [illegible] ad a. [illegible] [illegible]
actum in a. [illegible] et [illegible] qui ad [illegible]
obligatur actum in [illegible] [illegible]
[illegible] quod actus [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quam [illegible]
quod actus [illegible] [illegible] precepti
ad [illegible] et [illegible] quod [illegible]
ad [illegible] [illegible] actus ad a. [illegible]
[illegible] [illegible] quod [illegible] actus [illegible]
[illegible] adimpletionem precepti et ita [illegible]
[illegible] actum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] implet preceptum quod non [illegible]
[illegible] quod [illegible] ipsum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] per additionem [illegible] vel re-
[illegible] ~~per additionem~~ ablationem [illegible]
quod in [illegible] partem [illegible] [illegible] in
finitum in [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] esset [illegible] infinite [illegible] [illegible]
quod [illegible] quod [illegible] [illegible] non [illegible]
quod [illegible] sit in infinitum [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] quod in
in aliquam [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sit in [illegible] valeo
[illegible] et [illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sit [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
ad a. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] actum [illegible] et [illegible]
[illegible] actum [illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] actum
[illegible] [illegible] si [illegible] actum [illegible] non [illegible]
[illegible] actum quod [illegible] preceptum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] quod [illegible] [illegible] in finitum [illegible] [illegible]
[illegible] quod [illegible] quod [illegible] [illegible]
preceptum [illegible] quod non [illegible] [illegible]
[illegible] precepti affirmati et quod [illegible] preceptum
[illegible] implevit [illegible] [illegible] si non [illegible]
[illegible] [illegible] precepti [illegible] [illegible]
non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
baptismo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] de [illegible] [illegible] et [illegible] sint [illegible]
in pena ad [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

agentis tantum est magis dispositum et habile
ad agendum tanto facilius agit et alterat
aliquid passum nisi competenter ad agendum fuerit
de contrariis [illegible] passivus [illegible]
dispositum et habile fuerit ad agendum
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

si s(ecundu)m totum c(ontinuu)m est vel dum ultimum ut p(er)
manet in eo quod tenuit p(r)ius et non p(ar)ti
cularit(er) desinet [illegible]

[illegible]

causa in eo non est in[?] et ideo non sequitur
quod sit prius quia posterior tamen inclinat et inclinatur
mediante [illegible] 3a conclusio [illegible]
[illegible] illuminet medium [illegible] est sed [illegible]
[illegible] ceteris paribus fortius et uniformius prius
agit in medium densius quam in medium rarius
et in medium aqueum sit in aereum et per consequens
ceteris paribus fortius agit in medium magis resistens
quam in medium minus resistens probatur quia sit
a tam lucidum [illegible] uniforme in medio
[illegible] et b medium valde ab
[illegible] distantiam aliquorum graduum lu-
minis [illegible] et habet uniformiter et [illegible]
deinde ponatur a in medio b [illegible]
[illegible] c [illegible] b medium illuminet [illegible]
[illegible] deinde b medio [illegible] c me-
dium densius [illegible]
a illuminat et sit [illegible] medium
aereum et [illegible] aqueum [illegible] a illumina-
[illegible] medium quam b medium subtilio[?]
subtilio[?] [illegible] medium [illegible] penetrabit
ergo ceteris paribus fortius agit in c quam in b et
in b [illegible] et [illegible] medium densius b non
subtilius ergo ceteris paribus fortius agit in medium
densius [illegible] in rarius vel subtilius [illegible]
[illegible] non [illegible] densius fugit
radios lucidi[?] et [illegible]
relinquit [illegible]
[illegible] radios lucidi[?] fugit [illegible]
[illegible] subtilius [illegible]
non fugit [illegible] medium perpendiculariter
penetrat et absorbendit illorum et ideo
[illegible] radii perpendiculares [illegible]
sunt fortissimi ut dicitur in [illegible]
[illegible] fortius agit
in medium [illegible] densius [illegible]
fortius [illegible] a illuminabit [illegible]
c medium subtilio[?] [illegible] b agit [illegible]
[illegible] c non [illegible]
[illegible] vel refringit radios et [illegible] in c
agit [illegible] in b [illegible] subtilio[?] [illegible]
[illegible] si in b agit subtilio[?] [illegible]
agit subtilio[?] [illegible] c [illegible]
ab illuminante per radium [illegible]
[illegible] a [illegible] et [illegible]
[illegible] sit in[?] a et c ponatur

in [illegible] plenum [illegible]
[illegible] sit medium aqueum
[illegible] non refringit
radios [illegible] si subtilio[?] [illegible]
per b subtilio[?] [illegible] medium aqueum [illegible]
[illegible] si in medium aqueum
refringit [illegible] a [illegible] medium [illegible]
[illegible] radios [illegible] ibi [illegible]
aqueum [illegible] illud medium [illegible]
formiter magis [illegible] refringit [illegible]
[illegible] maxima [illegible] et [illegible]
[illegible] medium [illegible]
[illegible] et ultimo [illegible] radios
[illegible] maxime
fugiuntur [illegible] est [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] quantum[?] [illegible]
[illegible] quia non [illegible] si subtilio[?]
illuminat b et c [illegible] ceteris paribus agit
in b et c [illegible] a magis [illegible]
in b quam in c [illegible] medium
[illegible] refringit [illegible]
ibi et a refringit et a [illegible]
non [illegible] distantia [illegible] illuminat
[illegible] et [illegible]
[illegible] refringit [illegible] distantia [illegible]
[illegible] illuminat [illegible]
refringit et per consequens [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] illuminabit [illegible]
in [illegible] et in [illegible]
subtilitate et in subtilio[?] [illegible]
[illegible] habet [illegible]
[illegible] subtilitatis [illegible]
[illegible] ignis subtilio[?] [illegible]
[illegible] est [illegible] distantia
et in tanta [illegible] passi non habet
[illegible] illam [illegible]
[illegible] sicut ignis [illegible]
[illegible] magis et magis [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
subtilitate [illegible]

[illegible] tamen quod lumen tantum quanti-
tatem sicut in tali medio [illegible] si sit sic [illegible]
[illegible] agit in b medium et [illegible] a medium 2m
non proportionaliter et sic uniformiter. Quibus sic propo-
sitis [illegible] ponatur quod sit a illuminat b medium
in b medium [illegible] tunc arguitur sic a agit
in b medium et illud [illegible] divisibile de-
pendet et [illegible] respectu vacuo quia continue
agit eo magis respectu quia continue patitur
actione quam ultra patet nec [illegible] continens
[illegible] [illegible] [illegible] sequitur cum a agit
in b medium non [illegible] et non patitur [illegible] a
agit subito quia patitur respectu [illegible] si in aliqua
velocitate lumen sit respectu [illegible] difficultas et
impedimentum quod patitur actionis. Contra sicut
sic sit quod ad totum lucidum agit in ad
medium infinita velocitate [illegible] Quibus sic pro-
positis sit a lucidum quod agit [illegible] pri-
mus in b medium subito. Tunc sit a alterat b
medium et [illegible] non [illegible] velocitate alterat
quia a alterat b infinita velocitate et continue
patet quia [illegible] alterat et [illegible] [illegible]
dicitur in aliquo tempore aliquam [illegible] velocitate
alterabit et quod in [illegible] tempore [illegible] velocitate
et quod in subito tempore in 3a velocitate et
sic in infinitum sed [illegible] velocitate alterare quam
ad hoc quia [illegible] alterare infinita velocitate
debet dicitur quod non sequitur quod [illegible] infinita
velocitate a alterat b medium continue [illegible]
sicut infinita velocitate a alterat b medium
quod [illegible] continue medium prius intendit in
eodem medio uniformiter [illegible] quod a
lucidum sit agit lumen prius in medio [illegible]
lumen prius intensius continue 2 intensius
et sit quod medium quod continue [illegible]
lumen intensius et intensius quia [illegible] velo-
citate et velocitate quam patet quod [illegible]
lumen et [illegible] est [illegible] tempus agit
in illo medio quia medium continue intendit
quia infinita velocitate alterat quod continue in-
tendit medium prius quod [illegible] [illegible]
per alterationem et [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] alterat sit
subito et non prius in [illegible] tempore [illegible]
in tanto tempore et [illegible] in [illegible] tempore [illegible]

[illegible] 32 et [illegible]
2a ubi [illegible] per illuminationem [illegible]
[illegible] et illuminatione tamen [illegible]
[illegible] subito et non in tempore. Contra si
aliquis [illegible] medium [illegible] illuminatur [illegible]
sit [illegible] qualitas [illegible]
[illegible] illuminatur [illegible] in tempore [illegible]
[illegible] [illegible] aliquantum tempus [illegible]
illuminatione [illegible] qualitatis et si
sit [illegible] qualitatis [illegible] illu-
minatur in 2o tempore [illegible] uniformiter
medii et [illegible] in 3o medio et sic
[illegible] totum [illegible] medium
non illuminatur [illegible] in tempore [illegible]
[illegible] [illegible] aliquam [illegible] medium [illegible]
quod illuminatur per lumen radii solaris tunc
sit lumen non [illegible] ab aliquo lucido [illegible]
[illegible] [illegible] radii [illegible] [illegible]
[illegible] sol sit continue in a° et a° loco
[illegible] duo [illegible] sit radius [illegible]
[illegible] [illegible] duo [illegible]
[illegible] lumen [illegible] lumen [illegible]
[illegible] [illegible] quod [illegible]
medium [illegible] lumen [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad medium [illegible] lucidus et ponatur
quod [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]
quod in b tempore [illegible] a lumine [illegible]
in 1o medio tunc sit [illegible] [illegible]
[illegible] lucidum [illegible] approximat [illegible]
lumine [illegible] lumen intensius [illegible]
[illegible] in 1o [illegible] tunc quod [illegible] illuminata
[illegible] lucidum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in qua lucidum illud ap-
proximat medio [illegible] quod [illegible] lucidum illud
approximat 2o [illegible] medio quando [illegible]
[illegible] duplicatum et [illegible] 3o [illegible] et
sic in infinitum accidat [illegible] lucidum [illegible]
a [illegible] medium [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] illuminata augetur sicut [illegible] [illegible]
in 2o 3o et [illegible] sicut augetur [illegible]
[illegible] in qua [illegible] medio lucido approximato
[illegible] augetur in [illegible] [illegible] quia sit
[illegible] in qua lucidum [illegible] approximatum et
in [illegible] in [illegible] [illegible] lucidum
in 2a [illegible] approximato et in 3o et sic [illegible]

scientia quo tollit inter medium non posse illu
minationem et in 2o et sic in infinitum quod
ad primum et ad omnes auctores dico quod illumina
tio est in proprie loquendo mutatio non quia fiat
subito sed quia sine tempore intrinseco illuminat
medium mutatione et adhuc nondum
et si lumen maneret non esset mutatio intrinseca
ymmo tamen illuminatio medium successive
mutatur et in tempore dato medium
ad 2m dico quod non concludit non enim
sic si probabis quantitas illuminat a pluribus
et in aliquo tempore quia lumen illuminat
in 3o 2o tempore ymmo sicut tamen quia sol
illuminat medium successive quod in instanti tempore quod
in 2o illuminat totum medium ad hunc modum
illuminatur quantitas per dato quod ymo
instanti vel quod sol illuminat medium subito
sine tempore intrinseco mutatur quod ymo in instanti
ad dicitur quod ad 3m dico quod quia lumen ap
et non impedit diversum interposito
ad dicitur dico quod si illuminat aliquid per
partes et sic tamen tempus intrinsecum
quantitatem lumen in parte in eodem
in partibus eius tempus radius solaris aliter in
sic per in parte medium et non tamen
tempus sicut intrinsece lumen et lumen
de novo tamen in sic predicta fuit
lumine intempus vel corpus sicut lumen
tamen in prima parte propter tempus
sol aliud intrinsece in parte
figurato et figurato lumen sic
lumen ad sic non sic subito
et radius aliter mediate ista preciise
quod ad 4m dico quod impossibile est
illuminationem subito illa intrinseca angelum
lumen approximatione quamvis sit
quarta dico quod nulla est in qua
non patet ab angelo in illuminat et
quod post ad hoc sine et 2m
in non sic quod sic patet illuminat angelum
in quo intrinseca in qua lumen
approximationem quod 2o 3o
dicitur in quo non agit
aliquid vel ad

omnes vel producta vel corrupta ab
aliqua potentia finita in an infinita corruptum
producti per 2a potentia unde in
sicut vel producta ab aliqua potentia finita
sine quod patet ex aliqua potentia maior et
equalis agentis equalis effectum produ
cunt in equali, quod 2o si potentia finita
per subito et sine mora ab aliqua
producitur per tempus finito producitur ad
patet 6 physicorum per quod quia si
sic potentia finita sic tota producitur in
aliquo sic parte tempus potentia
ad producendum sicut patet
vel potentia finita
producit in et sic
ista faciant 1a sine quod potentia
finita in tempus infinito produci ad finitum quod 2o
si sic quod maior potentia maior
aliqua potentia producit sic 1a
producitur in tempus 1o non competit ab
aliqua potentia producitur in infinito
infinita sic in parte
tempus potentia 2am ad eam quod
producat in tempore et sic 1a potentia
equalis effectum producitur in tempore et
ad potentia 2am producit equalem effectum
non in parte in tempus patet
patet 6 et a physicorum sic quod maior
potentia sic effectum aliquem producit in tempore
maior potentia producit non sic in tempus et
potentia maior potentia competit maior quod 2o
aliquid tamen et infinite virtute in
quod sic sic quod potest agere
in aliquo tempore aliquid virtute et in minori
maior et in infinite quod ex
et potentia virtute movente et
materiam velocitate et materia
virtute altera materia et velociter
et in quo maior quod
aliquid maior sic quod 2o quod
sic tempus ad sicut
ad medium de die et illa
tempus si additum facultas in
medium nec tamen
sic facit 1a

dici quod equalis quantitas ad a tempore sit b fiat id est dependendo in instanti dicitur quod equalis quantitas ad a tempore sit b fiat illud de predicto id est post primum quod sit a quantitas medietas temporis dimidii ergo b quantitas alia medietas dimidii et tunc totum tempus non fuerit nisi tres duas medietates in equalis tempori quod nichil remanebit de tempore primo quod quam sit a dimidium medietas et b tum et tum [illegible] b et plus non et passum [illegible] dependentis sit si ponatur ubi ponitur a [illegible] medietas et modo [illegible] quod 2º sit et [illegible] et non ad mo[illegible] id est post [illegible] et non admodum [illegible] id est ad mo[illegible] quod [illegible] et ab [illegible] et sic ano [illegible] sit si aliqua [illegible] et non id est ita id est post sit in tempore quod 3º aliqua duo [illegible] instanti in [illegible] sit quod [illegible] non sit [illegible] alio [illegible] sicut caliditas et frigiditas sit illud [illegible] informatum [illegible] [illegible] quod ad aliquid [illegible] [illegible] [illegible] caliditas [illegible] tempus totum tempus in [illegible] caliditas id est et totum in quo [illegible] frigiditas [illegible] instanti [illegible] sit post [illegible] aut [illegible] caliditas aut frigiditas in [illegible] si caliditas [illegible] [illegible] et [illegible] ad [illegible] [illegible] et [illegible] caliditas [illegible] et [illegible] totum [illegible] frigiditas in [illegible] [illegible] [illegible] totum tempus in quo [illegible] frigiditas [illegible] [illegible] et [illegible] in [illegible] et [illegible] sit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] duo [illegible] instanti sit [illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible] duo [illegible] totum tempus in [illegible] [illegible] et totum in [illegible] id est [illegible] instanti [illegible] aut in [illegible] [illegible] aut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sit totum sit [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] id est post [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aut [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] aut [illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] aut [illegible] et [illegible] aut [illegible] et ita est [illegible] id est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] id est [illegible] quantitas [illegible] id est dependendo in instanti dicitur [illegible] [illegible] [illegible] quantitas [illegible] [illegible] id est dependendo ita [illegible] a [illegible] et [illegible] a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in aliquo [illegible] in aqua [illegible] [illegible] [illegible] totum tempus in [illegible] id est et totum tempus in quo et frigiditas [illegible] [illegible] frigiditas in [illegible] et [illegible] caliditas et [illegible] in quo non [illegible] sit dico quod [illegible] instanti et [illegible] [illegible] frigiditas [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tempus in quo [illegible] aliqua [illegible] frigiditas et totum tempus in quo non [illegible] sit [illegible] [illegible] instanti et [illegible] caliditas et non frigiditas et [illegible] [illegible] caliditas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sit [illegible] in [illegible] [illegible] sit [illegible] et [illegible] [illegible] instanti [illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]

torminis ... e... et pt ... ut ... i... sic qua pductut vel ... passit ... Tertium aliquid ... passit ... [illegible]

[illegible]

illud corrumpere et sic a r[ati]o[n]e in a[n]i[m]a fuit sic a
[illegible] et a p[ro]p[ter] hoc [illegible]
[illegible] compositum et [illegible]
[illegible] ab aliqua [illegible] ablata
et p[ro]p[ter]ea tantum [illegible] sicut pars q[ui]
[illegible] dependit [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
sicut [illegible] ille [illegible]
[illegible] et non [illegible] fuit [illegible]
[illegible]
non [illegible] valitur [illegible]
[illegible] et p[ro]p[ter]ea [illegible] dicit [illegible]
quia [illegible] valuisset [illegible] fuisset
[illegible] fuit [illegible]
[illegible] autem non valuit [illegible] fuit
[illegible] non valuit [illegible]
fuit [illegible] et [illegible]
[illegible] et pars [illegible]
[illegible]
[illegible] fuit [illegible]
[illegible] habet [illegible] non [illegible]
et ita non est [illegible] non habet
[illegible]
non fuit [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] sicut [illegible] non [illegible]
[illegible] fuit [illegible] valuit [illegible] et
[illegible] valuit [illegible] et
[illegible] valuit [illegible] valuit [illegible]
[illegible] et [illegible] valuit [illegible]
[illegible] sicut [illegible] non [illegible]
[illegible] dicit [illegible]
[illegible] et [illegible] non [illegible]
[illegible] et [illegible] velle [illegible]
[illegible]
[illegible] non [illegible] velle [illegible] dicit [illegible]
[illegible] velle et [illegible] velle [illegible]
velle sicut [illegible] non [illegible]
[illegible] et [illegible] velle [illegible]
[illegible]
[illegible] dicit [illegible]

et [illegible] velle
[illegible] velle [illegible] dicit
[illegible] velle [illegible]
[illegible] dicit [illegible]
[illegible] dicit [illegible] velle
[illegible] et non [illegible]
[illegible] velle [illegible]
[illegible] velle
[illegible] dicit [illegible]
[illegible] non velit [illegible] aliqua dicit velit
[illegible] et [illegible] dicit [illegible]
et [illegible] sicut dicit [illegible]
[illegible] publico [illegible] et [illegible] et
non [illegible] aliud [illegible]
[illegible] dicit [illegible] aliqua [illegible] non [illegible]
[illegible] sicut [illegible] non [illegible]
[illegible]
[illegible] sicut [illegible]
aliqua [illegible] et [illegible]
[illegible] sicut aliqua [illegible]
[illegible] dicit [illegible]
[illegible] non [illegible] dicit [illegible]
[illegible] sicut illa [illegible]
non [illegible]
[illegible]
et [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] sicut [illegible]
[illegible]
[illegible] aliqua [illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] habet [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
non [illegible] et [illegible]
non [illegible] et
[illegible] non [illegible]
[illegible] non [illegible] et
[illegible] fuit [illegible] et [illegible]

[illegible]

[illegible]

Dico quod licet necessario sequitur quod si voluntas necessitatur
de potentia absoluta voluntatem, quia multa ista sunt
vel fuisse; quecumque est in potentia et ideo. Dico
quod deus potest aliquid non producere simpliciter et dico
quod si in actu sit non concurrit aliquid quod contin-
genter et non necessario causaliter producit. Secundo
dico quod licet sit impossibile deum esse aliquid non
et producit non causaliter etc. quod dicitur in proposito
nunc deum aliquid quod deus necessario causaliter
non producit, sed prius producit causaliter, non
necessario, quia non causaliter et necessario sed contingenter. Quod
si dicatur deus esse aliquid non contingenter
causaliter et producit, igitur potest et non causaliter
producere. Quod ideo ista copulativa deus non est
ipsum non et potest causaliter producere si
dicatur probatur in etc. et potest opponi non causaliter
quod repugnat. Unde dico quod licet licet potest per
deus non causaliter illud non producit et tamen
in composito ipsi deus non simul esse ipsum non
quod 2a ergo. Si aliqua non producuntur divinitus
vel infinitum in licet quod non etiam primum
ad quem non est et non licet non est possibile. Ergo
non est in licet quod et in infinitum procederetur
probatur quod si aliqua non essent infinita procederetur et
infinitum non est producere dicitur vel in
divinum sicut prius est per se ad primum igitur ubi in
primo producere quod ideo et per quem non producere
in infinitum per licet quod esse primum. Si infinitum vel
non in infinitum vel infinitum non possunt esse non
esse sicut 2us ergo quod non quod 2o. Si deus per se causaliter
infinitum procederet quod potest esse primum quod
tantum non est primo necessario quod non et prius
tamen sed non quedam producta mutata post
non infinita priora productarum igitur infinita
in infinitum processus vel infinitum. Si sed igitur vel
nunc posterius plus in infinitum processus in infinitum
quod impossibile potest quod quia causa sunt in tempore
in infinitum consumitur quod nunc deus an-
gelum et in licet quod et in infinitum processus esse
non sunt unum mutatum causam non est
et ad non infinitum processum igitur unum illorum
est prius ad et ultimum non posset procedere
non sunt et priorum et primus ad non sunt
in infinitum procederet 3o a aliquo non
potest et infinitum per esse deus a an-

et prius in quacumque prius in causa a aliis
est futura et necessaria et prius quod necessarium
potest et prius non prior in 2o potest quod aliquid
ipso non est et est quecumque potentia deum et omnem
priorem deum et primum quod deum et in aliis
1a est dicendum est prima contradictoria non sed
licet ipsa causa est non causa a angelus
non et in licet aliis est non causa angeli a non
primo quod causa a angeli est igitur ipso sunt aliis
contingentia sicut aliis potestatibus potest non prius
deus fuit causam a esse igitur aliis est non
causa a non esse in quod non est possibile in deus
est quod non deus fuit esse et maxime dico
quod deus fuerit esse quod 3o potest quod deus fuit
causam a esse et tamen prius fuit causa
a non esse quod 4o potest quod causa a est ipsa
dico et tamen in nullo quod dici non in
dici potest quod causa a est in aliquo quod ipsius
dei et tamen in nullo quod ipsius dei causa
a est quod prius causa a est in aliquo quod quod
in aliquo quod causa a est et sicut. Si non
a esset in aliquo quod ipsius deum esse tamen
quod est necessario absolute potest quod causa a est
necessario per licet quod non apparentia priori et quod
non potest possibile quod a esse ideo dico et tamen
in nullo quod ipsius deum est prius ipsa causa
tamen per prius quod ab aliis esset aliquid
dans et in nullo prius illius deum
sicut non in possibile igitur. Si dicatur quod a aliquid
tale priorem et consequentiam quod est
necessarium dicitur causa a est licet non non
possibile quod non infinitum procedere priorem
esse quia in quacumque quod aliquis aliter causam
tamen prius causam igitur in nullo quod dato tali
si dicatur quod infinitum processus in quod sed non
quod unius vel in unum quod unius et quod
unum vel in unum in qua tale quod si
deus potest in infinitum procedere quod nunc aliquid an-
tecessisset in infinitum ante licet quod esse
ante sicut licet non in possibile potest quod priora sunt
quod in infinitum aut licet sequitur a aliquo et
in licet quod esse et in infinitum processus ante
sequitur utrumque sunt potest quod a sunt ante
aliquid et tamen non quod non igitur sed post licet est
necessario quod a divinum sunt quod non quod sed sunt

[illegible]

[illegible]

se habet dicendo quod aqua talis potest esse per partem proportionis. Contra illam opinionem non repeto rationes factas quod potest esse et tempus in parte non est [illegible] ipsa quando quod [illegible] non est in aliqua [illegible] et [illegible] non est in aliqua parte non [illegible] secunda et tertia [illegible] ipsa est [illegible] et non est et in [illegible] igitur habet esse [illegible] non est et [illegible] non [illegible] potest [illegible] a [illegible] non est et in [illegible] [illegible] non est [illegible] similiter de motu locali alteratione et augmentatione [illegible] potest [illegible] aliquis [illegible] potest approximando [illegible] agentis [illegible] et potest alia [illegible] non potest approximando [illegible] in [illegible] habet [illegible] potest [illegible] in [illegible] non [illegible] igitur [illegible] non est et [illegible] non est et [illegible] non est et [illegible] et [illegible] potest [illegible] non est et [illegible] [illegible] non est et non [illegible] opinionem [illegible] et in [illegible] aqua [illegible] potest [illegible] figure [illegible] aqua [illegible] non est [illegible] et [illegible] vel [illegible] vel [illegible] [illegible] non est et [illegible] aqua [illegible] et [illegible] potest [illegible] in [illegible] non est et [illegible] non est et [illegible] non [illegible] et [illegible] non [illegible] et potest non [illegible] aqua [illegible] et [illegible] non [illegible] potest [illegible] et [illegible] non est [illegible] potest [illegible] [illegible] non [illegible] vel demitti [illegible]

[illegible] potest mitti vel demitti in aliquo [illegible] potest [illegible] in primo [illegible] si [illegible] non [illegible] in [illegible] vel [illegible] non [illegible] in [illegible] in [illegible] non [illegible] in [illegible] non est in [illegible] in aliquo [illegible] si aqua non potest [illegible] non [illegible] in [illegible] habet non [illegible] in [illegible] habet non [illegible] et habet non [illegible] non [illegible] in [illegible] habet non fuit et habet non est [illegible] non [illegible] si non [illegible] in aliquo [illegible] non [illegible] et in aliquo [illegible] in primo [illegible] et in aliquo [illegible] agit [illegible] agebat et [illegible] agit [illegible] in aliquo [illegible] et [illegible] de [illegible] et [illegible] non [illegible] et demitti et demitti [illegible] si non [illegible] in [illegible] non [illegible] et [illegible] non [illegible] in aliquo [illegible] si non [illegible] in aliqua [illegible] in aliquo [illegible] in [illegible] non [illegible] si in primo [illegible] in aliquo [illegible] non [illegible] in [illegible] in [illegible] non [illegible] in [illegible] in [illegible] et non [illegible] in [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

non dependebat ab aliquo post essentiam [illegible] non
[illegible] initium ... et habet non constituit [illegible]
[illegible] in alia [illegible] et ideo fuit [illegible]
habet [illegible] ut sicut habebat [illegible]
[illegible] non meruit [illegible]
non [illegible] et [illegible] non [illegible]
[illegible] divinam [illegible] aliquid
[illegible] videtur aliud quam [illegible] non [illegible]
[illegible] meruit [illegible]
[illegible] et alimenta [illegible]
[illegible]
[illegible] potuit quia alimenta [illegible]
[illegible] non potuit [illegible]
[illegible] fuerat [illegible] aut [illegible]
[illegible]
in [illegible]
[illegible] et [illegible] illi et [illegible]
[illegible] sine [illegible] Si [illegible]
in [illegible] dico in [illegible]
[illegible] et [illegible] in [illegible] et [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] in [illegible] ut intelligitur [illegible]
et [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] aliud quam [illegible]
[illegible]
[illegible] alia [illegible] ab alia [illegible]
quia non [illegible] aut [illegible]
[illegible] bonum et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] actus [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] actus et [illegible]
[illegible] ab [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible] non
[illegible] quia [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible] dico [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et ideo dico [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] talis [illegible]
[illegible] illi [illegible]
[illegible] Si non [illegible]

[illegible] non [illegible]
[illegible] in non [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] actus [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] actus [illegible]
[illegible] Si non [illegible]
[illegible] actus [illegible]
[illegible] in [illegible] actus [illegible]
[illegible]
[illegible] agere in
[illegible] actus [illegible]
[illegible] actus [illegible]
[illegible] actus malus et [illegible] habet
[illegible] habet actus
[illegible] habet actus [illegible]
et [illegible] habet in [illegible] habet
actus bonus et [illegible] actus [illegible]
[illegible] in [illegible]
et [illegible] aut in [illegible] actus
malus aut non [illegible] habet ut
[illegible] malus et [illegible] Si [illegible]
[illegible] in [illegible] habet actus [illegible]
[illegible] et habet non [illegible]
[illegible] et [illegible] actus bonus
[illegible] et [illegible] actus malus [illegible]
[illegible] actus bonus [illegible]
[illegible] malus [illegible]
[illegible] in [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] bonum
[illegible] bonum [illegible]
[illegible] in [illegible] et [illegible] non [illegible]
[illegible] bonum [illegible] bona [illegible]
[illegible] Si
[illegible] non [illegible] aqua non
[illegible] mala [illegible] et [illegible] malo
[illegible] aqua [illegible] bona fuit [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
bona [illegible] et [illegible] bonum [illegible]
et [illegible] non [illegible] potuit [illegible]
mala in [illegible] in [illegible] posset
[illegible] non [illegible]
bonum [illegible]
in [illegible] non [illegible] in [illegible]
bonum [illegible] bonum [illegible] in [illegible]
[illegible] bonum [illegible]
[illegible] bonum [illegible]

[illegible]

[illegible]

incessit sit productionis proportione. Si dicatur quod producebatur in aqua propter in proportione et et per producebatur contra aut antiquum propter in producebatur quia producebatur antiqua producebatur. Si per producebatur per propterea sit in aliquibus qualibus proportione acquisitis ita quod proportio in qua excedit vel sunt cum suo in medio et in multa proportione [illegible] [illegible] processerunt sed in proportionis suis proportio quibus non excedit in qua proportio prima qua excedit et ad proportionem in quo excedit sunt aperte in equalitate dispar quod cum proportio prima proportio qua prima aperte [illegible] libro 2o capitulo 3 et cetera ubi dicit quod sensus [illegible] [illegible] [illegible] per rationem et [illegible] [illegible] equaliter dicit quod 3o capitulo totum [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] actum [illegible] et [illegible] in [illegible] in medio [illegible] possit [illegible] actum [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible]. Si sit [illegible] [illegible] si non [illegible] vel [illegible] [illegible] actum in qui sit [illegible] actum dicendi [illegible] et si sit [illegible] in primo [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible]. Si [illegible] [illegible] actum [illegible] non in [illegible] [illegible] [illegible] quod omnes [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] actum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in aliquo [illegible] [illegible] [illegible] ad sit [illegible] aliquo [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] et [illegible] in medio per [illegible] primo [illegible] si sit [illegible] vel non si sit [illegible] [illegible] si non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] primo [illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] medii in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] sit [illegible] [illegible] ad per quam [illegible] [illegible] aliquo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] sit [illegible]

et [illegible] si faba ponitur [illegible] et [illegible] lapidi [illegible] non [illegible] [illegible] lapidis [illegible] sit [illegible] lapis sit gravitatis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] faba qua faba sit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] faba sit [illegible] [illegible] sed [illegible] ad [illegible] [illegible] non [illegible] faba per quam tangit lapidem in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et in medio [illegible] tangit in lapidem [illegible] [illegible] in medio per quam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] quod [illegible] sit [illegible] in 1o [illegible] in quo [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] ignis [illegible] [illegible] [illegible] sit quod [illegible] [illegible] in 1o [illegible] quod [illegible] ignis [illegible] [illegible] vel [illegible] si [illegible] [illegible] in medio [illegible] et [illegible] si sit [illegible] quod ignis non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] sit [illegible] ad [illegible] in medio per quam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vel per quam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] in quo [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sit [illegible] et non [illegible] per [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in medio [illegible] [illegible] et in medio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in 1o quod [illegible] faba [illegible] in [illegible] [illegible] in medio [illegible] [illegible] et in medio [illegible] [illegible] [illegible] sit [illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] in [illegible] [illegible] in 1o quod in quo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in medio [illegible] et in medio per [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible] et [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

quod eliciat actum demeritorium sed est possibile quod
in illo instanti incipiat elicere actum demeritorium et
in isto instanti non continuabit actum primum in illo instanti dictum
tunc eliciet sed elicere incipiet demeritorium [illegible]
tunc potest elicere quia non repugnat actui de-
meritorio sed illud quod non erit tunc primum in-
stans eliciet actum primum [illegible] necessario quam
[illegible] in merito per quod [illegible] potest [illegible]
[illegible] in merito [illegible] tempus sed non in merito
[illegible] sed [illegible] non [illegible] continuabit
[illegible] volit valet [illegible] prin-
cipale in [illegible] nec [illegible]
[illegible] sed [illegible]
illa [illegible] actus non est meritorius [illegible]
non [illegible] licet sit [illegible]
[illegible] et [illegible] in questionem.

Tertium [illegible] quod [illegible]
mereatur vel quod in illo quod non de-
mereatur in merito per illud quod possit mere-
ri vel demereri [illegible] quod non [illegible]
[illegible] aliquid [illegible] in ultimata dispositione
ad merendum vel demerendum [illegible] merea-
tur vel demereatur sed in illo quod [illegible] in ul-
timata dispositione ad merendum vel deme-
rendum [illegible] quod mereatur vel demereatur [illegible]
[illegible] si non habebit illud [illegible] aliquid [illegible]
[illegible] acquiret illud sed per [illegible] actum
[illegible] melius disponitur quod [illegible]
[illegible] in ultima dispositione [illegible]
[illegible] si non [illegible] quod [illegible] deficit [illegible]
dispositio [illegible] mereri vel demereri
[illegible] in illo quod non incipiebat mereri vel de-
mereri [illegible] quia [illegible] tale
[illegible] dispositio [illegible]
[illegible] non [illegible] quod [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] valde [illegible] si [illegible]
quod non [illegible] et in merito post [illegible]
[illegible] et [illegible] quiete [illegible]
[illegible] si [illegible] in [illegible] quod mereatur in merito
per [illegible] mereatur [illegible] si [illegible] in [illegible] quod [illegible]
[illegible] aliquid actum in merito per illud quod
[illegible] actum vel aliud [illegible] si [illegible]

in [illegible] quod mereatur [illegible] quia [illegible] quia
[illegible] quievit actus volendi et
[illegible] quod [illegible] mereatur [illegible]
[illegible] quia sit in [illegible] et in merito in
[illegible] in [illegible] si [illegible]
[illegible] ita quod non [illegible] quod [illegible]
[illegible] sed non [illegible] quod [illegible] et [illegible]
[illegible] et non [illegible] in [illegible]
merito et [illegible] in merito [illegible]
[illegible] tempus [illegible] et [illegible]
[illegible] in aliquo
quod [illegible] ipsa in merito per illud [illegible]
et in merito post illud [illegible]
[illegible] in aliquo quod mereatur [illegible]
[illegible] si [illegible]
[illegible] in merito [illegible] maneat [illegible]
et in merito post [illegible] manebit [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] in [illegible] et in [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] in [illegible] in
[illegible] et [illegible]
[illegible] quae [illegible] et [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] actum [illegible]
[illegible] actus [illegible] quiete [illegible]
[illegible] illud [illegible]
[illegible] ita est [illegible]
[illegible] quiete [illegible]
[illegible] quiete [illegible]
[illegible] actum [illegible]
actus [illegible] quiete [illegible]
[illegible] sit [illegible]
[illegible] si sit [illegible] in [illegible]
[illegible] et non in merito [illegible]
[illegible] illud quod et [illegible] in illo quod
[illegible] vel non si [illegible]
[illegible] et [illegible]
actus [illegible] quiete [illegible]
[illegible]
[illegible] actus [illegible] quiete si [illegible] in
illo quod non [illegible] et [illegible]

[illegible]

[illegible]

actus mens que fuit in hoc instanti
post hoc erit inter ad eius quod aliud dicitur
in primo non est ad propositum primo inquam ad
oppositum licet enim dens in tempore quo proportio-
natur inchoatum dicitur perfectum hoc in
erit sic quod tenet in 1o instanti erit medio dico
in dicto modo vel si nulla potentia
sit fiet tamen in quantitatibus continuis adhuc
manentibus sicut quod est in proposito quod sicut
prius erit inter ad eius proximum tamen quod
possit dari primum instans non tamen ultimum
talia pre dicta quod ad primum habe-
primam quantitatem et inter 2am in ipsa in
instanti post hoc habebit 1um actum inter
ad eius habebit instanti post hoc primum
instanti fuit in quantitate primo instanti si pro
instanti tempore continua primum secundum nisi peccat secun-
dum per istud peccatum quaeras quod sic
non 2um quod ad 6um dico primam quantitatem et
nega illud instanti post hoc instanti habebit
actum 1um inter ad eius quod 1um actum inter
ad eius habebit post hoc instanti si in ea
instanti fuit inchoatio primo instanti si pro
instanti tempore continuum primum secundum peccat actum
per quod peccatum quaeras quod sic non sic
secundum quod 2o quod Si nos in hoc instanti de-
mereatur ipsa instanti post hoc deme-
ritur peccatum primo sic si nos possit
demereri in aliquo instanti et post 1o non de-
meretur peccatum sicut et infinite continuis
quibus sic quia fuit infinite poena de-
bita correspondet poenae debitae alicui pro
quia patet ex preparatum pari quod habet
actum voluntatis in a et non ultimum ita
pro precepto equali tempore non continuat
actum post a et pro sicut tunc
mittunt ambo habebunt actum in a. Secundum
ultimum hoc habet actum voluntatis post a sic
sic pro sic peccato aliquam continuam quod
hoc quod demisit quod peccatum forum in a
instanti et sic ita continuet peccat et dimittit
hic actum suum in a instanti sicut peccato
tamen peccabit in quolibet instanti post quod continue
non habebit actum 1um quantum peccat post

et instanti est tamen ex precepto continuabitur. Contra
instanti post a usque ad illud instanti non continuat
actum sicut habebit in a igitur peccatum per
infinite correspondet poenam per locus est in
peccat sic per quolibet instanti post a sic post
a sic infinita fuit poena igitur peccatum de
commissione post a est infinitum continuum
quia peccatum per eius quod 2o si aliquis
in hoc instanti moveatur instanti post hoc
manentibus quod est unus post a post et
quia patet ex inveni inter demereri
in instanti unus vult ut peccatum in
quod continue peccat quam autem sic dicas
tunc in hoc instanti demereatur instanti post
hoc demerebitur per tempus ad et
sic quod in tali non potest nos sic
formare vero inducto intus quod nolo
in instanti in tempore inducit primo non
habeo 1o non est continuata aut quod sic
reconformare illi inducto et tunc illa
volitio non durabit per tempus dato
aut non sit et tunc proximi propositum quod
2o cum proximi in volitio in tali vel
in contingentia ex parte in instanti in hoc
fiat sic demeres ita in coexistentiam
contingentia in obiectum et quamquam adhuc
volitio durat sic propositum quod 3o sic
quod ad peccatum non potest penitere de
peccato suo in tota vita sua quod est
sicut ex quantumcumque brevi augmentum et
quantumcumque tempore peccatum alicuius
tamen interrupto actu peccandi si aliquis
peccandi per potentiam valeat vel
tantum tempus adhuc in tantum
et pono in talem volens et contin-
nuabile quod sit perpetua vita habens
sic perpetuum de longitudine et continuitate vita
sic possunt durare sicut perpetuum in hoc
tunc talis ipse peccator non sit penitens
de peccato suo aliquam durabat actum
in peccandi ipsa quod est actum nolendi sic
tamen et actum quo displiceret peccatum
non fecit sic quod non sit penitens
de suo peccato durante 1o actu quo

quo velocius pertransit ... actu non potest velocius
diminui quantum ... intra ... quoniam
potentia ... deliberationem de spatio prius
non potest pertransire de spatio prius in tempore ...
... et ... sequitur ... contra
... quod ad ... in ... ...
tempore ... non potest pertransire
... non potest remitti ... actu ... quod
in tanto tempore ... ad ... et
... et ... in ... non ... non
... dico quod ... in ... nam
medio in tempus et ... non ... ...
... in prius ... actu dico
... dico quod ... non ... posse ...
non ... incipit ... actu ... ipsum
in tempus diminuit ... non ... illius
ad eius et habet ... medio ...
... potest ... non ... in ... in ...
... in tempore non ... in ...
in tempus et ideo dico ... ipsa non ... in
... actu ... reddit in ... ad
... potest in ... quod ad ... dico
... alia ... contra
... ad ... quod ...
... non ... actu ... in
fine in tempus potest ... diminuit et ...
... post alia dispositio ... ideo
... non ... talis ... sicut
... non ... ... non in ... quod
... ad et ... ... velocius.
... dico ... non ... non ...
ad in ... talis apparatus et ...
... dispositionibus et ... ad
... idem ... ... potest ...
... dispositionibus quod ...
... tempus ... actu. Si di-
... quod ad ... ad et ...
... ... quod ...
... et ... potentia potest ...
... modi ... in ... et ...
... quod non potest ... dispositio ad
... ...
et ... non ... actu ...
... ... et ita ...
potest ... in tempore non potest ... dispositione
... potest ...
... potest ... tempus

quod non potest ... deliberationem ...
... actuali dispositione ... requi-
... talis dispositio
... quod ... actu
... et ... potest ... quod ...
... non ... ut ... tempore
... ut ... et
... quod non in ... non ...
... ut ... tempore ...
... ut ... quod ... in ... non
... ut ... non ...
ut ... et ... ad ...
ut ... ultimum ...
... ut ... in ... quo
non incipit ... ut ... ut ...
ut ... et ... ...
ut ... alias ... ...
ut ... contra ... ...
... quod ... ...
... quod ... et ...
... quod ... non ... quod ...
... ...
... quod ... non ...
ut ... quod ... ...
... Si ... potest ... potest ... et ...
quorum ... in ... ... et
uniformiter ... ... quo ...
... ut ... ... et ... ...
... ut ... ...
ut ... non ... ...
... medio ... et ...
... quod ...
... et ...
... quod ... et ...
... quod ... ...
... non in ... quod ... ...
... et ... ... in
... ad ... plus ...
... ... in ...
tempore ... ad ... non ... ...
... quod potest ... ...
... non ... et ... ...
... ... quod ...
... ... in
... ...
... ... quod ... ...
... quod ... ...

sor incipit moveri velocius quam plato mo-
vebitur vel eque velociter vel plus vel minus quam in
motu per quod motus sortis et platonis erunt
equalia vel eque velocia quia tunc sequitur. si sortes
moveatur per totam horam per primam partem ipsius plato in-
cipit moveri quia est finis patet quia pro quocumque instanti
sor movebitur velocius plato incipit moveri
quando incipiat sor et plato moveri ipsi ad
a ut quod motus sortis erit proportionalis cum a
et motus platonis cum a vel improportionalis vel
eque proportionalis vel proportionalis quia si motus sor-
tis proportionalis cum a et motus platonis cum
a quod in aliquo instanti cum a motus sortis [illegible]
quod est finis patet per primum instans motus plato-
nis vel in proportionalis cum a quocumque instanti dato
motus platonis erit in proportione quanta quis
dato vel eque proportionalis cum a sicut motus
platonis cum a [illegible] dico quod in
tali casu motus sortis non proportionalis sicut platonis
motus erit cum in motu per a vel in proportione
vel eque proportionalis quantumcumque in instanti dato mo-
tus sortis et in proportione in primo instanti sicut motus
platonis erit in primo sed in motu per quod motus
sortis erit equalis motui platonis quod ad hoc
dico quod in tali primo sor incipit moveri inme-
diate post hoc velocius quam plato incipit mo-
veri patet quia non movetur velocius plato
incipit moveri et in motu per quod movetur
velocius plato incipit moveri quia si non de-
sinit illud moveri [illegible]
in tempore sor plus movetur quam plato incipit
moveri igitur sequitur primum non est finis [illegible]
antequam sor movebitur velocius plato incipit
moveri quod dico secundo quia in tali sor incipit
moveri velocius proportionaliter incipit moveri et
eadem patet quod dico tertio quia sor et plato inci-
piunt moveri equaliter quod sed dicitur sor pro-
portionaliter in principio plus moveri quam plato
incipit moveri igitur sor non incipit
moveri equaliter cum platone quod secundo quia sor
non incipit moveri per partem eius ipsius plato in-
cipit moveri igitur sor et plato non incipiunt
moveri equaliter quod tertio quia si sor incipit plus
moveri quam plato incipit moveri igitur plato in-
cipit minus moveri quam sor incipit moveri
igitur sor et plato non incipiunt equaliter moveri

Ad primum [illegible] quando et [illegible] quod si aliquam
sor incipit moveri equaliter cum platone
hoc est [illegible] denotatur quod sor et plato
equaliter movebuntur et quandocumque unus [illegible]
ambo sor et plato movebuntur equaliter. Et
si aliquam sor incipit plus moveri quam plato
incipit moveri denotatur quod plato plus
movebitur quam plato incipit moveri et ista
non repugnat in tali casu quod sor
incipit moveri plusquam plato incipit moveri
et econverso plato incipit moveri plusquam sor
incipit moveri et tamen sor et plato incipiunt
equaliter moveri quod ad tertium [illegible] quando
et [illegible] dico quod sor non incipit moveri
per partem quam plato incipit moveri [illegible]
dico quod sor non incipit moveri per par-
tem quantam [illegible] incipit moveri ut
sor incipit vel incipit per partem
moveri quantam movebitur [illegible] in a sor-
tes erit [illegible] per a vel [illegible]
per b [illegible] in quo incipit et [illegible]
[illegible] b et a et tunc [illegible] et in
[illegible] in tempore sor plus movebitur
quam in parte [illegible] b sed non
[illegible] per b [illegible] movebitur [illegible]
[illegible] movebitur quod ad [illegible]
dico quod vel sor incipit minus moveri
quam plato incipit moveri vel plato
minus quam sor et tamen sequitur non
[illegible]
[illegible] quod plato movebitur [illegible]
[illegible] ut pa-
tet [illegible]
[illegible]
[illegible] ad primum cum nulla pars [illegible]
[illegible] vel [illegible]
[illegible] aqua [illegible]
[illegible] plus [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ad cum nulla pars [illegible]
[illegible] sit in primo instanti [illegible]
[illegible] non [illegible]

[illegible]

[illegible]

et non incipit primum sed quando pars [illegible]

temporis praeivit cum [illegible]

[illegible]

intenderetur motus pro quanto species gradus
velocitatis erit sed decem tempore probatur in
primo motu in isto tempore remittetur adequate
gradus quod et ideo quia in nec prius quam actus
nec certe aspirandi continue [illegible]
primus disputatus continue et magis [illegible]
[illegible] secundo ideo sunt [illegible] aspirando
[illegible] infinitus remittetur motus pro
quanto [illegible] gradus [illegible] motus [illegible]
[illegible] ad [illegible] si ideo [illegible] [illegible]
[illegible] quam [illegible] acquirendo
tamen gradus [illegible] quanti [illegible] [illegible]
patet ita medii motus sunt quidem
alia ideo [illegible] motus [illegible]
[illegible] in ideo tanta [illegible] actus
intensiores equales intensionis [illegible]
[illegible] maxime [illegible] actu
[illegible] et [illegible] gradus
[illegible] in actus equales
intensionis [illegible] non [illegible]
[illegible] non [illegible] intensa
[illegible] sunt ideo [illegible]
[illegible] actus [illegible]
[illegible] inclinacione [illegible] et ca-
[illegible] equales intensionis [illegible]
[illegible] sunt [illegible] ideo
actus [illegible] remittere [illegible]
[illegible] quam [illegible]
actus [illegible]
[illegible] actus remissiores [illegible]
[illegible] si non [illegible]
[illegible] actus [illegible] motus sunt [illegible]
[illegible] actus [illegible]
remitteretur sunt [illegible]
[illegible] sunt [illegible] actus in
[illegible] remittitur [illegible] sunt ad
[illegible] equales [illegible]
et [illegible] sunt ideo sunt [illegible]
[illegible] continue motus pro [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] actus [illegible] equales intensionis
[illegible] ideo non [illegible]
motus pro [illegible] remitteretur [illegible]
[illegible] in [illegible] sunt [illegible]
[illegible] motus sunt [illegible]

actu intensio et tunc sunt intensive medii
[illegible] et tunc [illegible] actus intensiores
equales intensionis quam [illegible]
[illegible] quam [illegible] disparatum
[illegible] si ideo [illegible] actus [illegible]
[illegible] disparato sunt
[illegible] et [illegible]
[illegible] actus [illegible]
et [illegible] plus [illegible]
et sit [illegible] actus [illegible]
[illegible] et [illegible] in [illegible] plures
equales intensionis [illegible]
[illegible] actus [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] disparatum et [illegible]
actus [illegible] tertius [illegible]
et si [illegible] et [illegible]
et tunc [illegible] actus
[illegible]
[illegible] intensio [illegible]
plus [illegible]
sit [illegible] ad [illegible]
[illegible] sunt ita [illegible]
[illegible] intensio [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
et [illegible] actus [illegible]
sunt [illegible] in
[illegible] sunt [illegible]
ad sunt [illegible] actus [illegible]
intensio [illegible] et in actu [illegible]
quam [illegible] et [illegible]
[illegible] in non [illegible] in sunt [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] maior
[illegible] in [illegible] et [illegible]
[illegible] non in [illegible]
[illegible]
[illegible] sunt [illegible]
actu [illegible] sunt [illegible]
[illegible] actus pro [illegible] sunt [illegible]
[illegible] non sunt ita [illegible]

[illegible]

per motum uniformem acquiritur tantum vel tantum
spacium quod est in preterito et tantum vel tantum
gradus quod est in futuro sicut per motum difformem
acquiritur tantum vel tantum gradus pro
preterito et tantum vel tantum pro futuro [illegible]
ad 2m [illegible] probacionem antecedentis dico quod sicut pro ali-
quali [illegible] quod spacium pedale quantitate
acquiritur per motum continue velocitatis
adequatum quo alterum vel aliud magis ac-
quiritur spacium unius leuce et quod gradus
albedinis forme maioris acquiratur per motum
alteracionis continue velocitatis adequatum
quo gradus valde intensus acquiritur
ita videtur [illegible] quod aliqua tam velociter posset
albescere ad magnum spacium et deinde
aliquod magnum spacium ambulare velocius
multo quam mouetur aliud spacium [illegible]
[illegible] vel deuenitur per [illegible] et simpliciter
dico 2o quod sicut non est possibile per motum quanta-
cumque velocitatis acquiri spacium quantumcumque
[illegible] ita non est possibile per motum quantecumque
velocitatis acquiri spacium vel motum
quantumcumque magnum vel maius gradus [illegible]
quod dico 2o et preterea ex premissis quod sicut
non [illegible] hoc mobile manente tanta
velocitate et manente [illegible] velocitate
[illegible] et [illegible] et sic in infinitum
quod [illegible] spacium [illegible] et [illegible]
[illegible] et sic in infinitum ita non
[illegible] hoc manente maiori
alteracionis quod acquiret aliquem gradum
forme et acquiret [illegible] infinitum
[illegible] dicta acquisitione [illegible]
vel [illegible] dico quod non sit quod mobile
manente [illegible] velocitate [illegible] quod ac-
quiret [illegible] gradum forme ita dico
[illegible] de acquisicione [illegible]
dico [illegible] quod sicut non est possibile sicut [illegible]
[illegible] ad [illegible] in [illegible] mane-
[illegible] gradum velocitatis [illegible] in eadem
quo [illegible] mouet [illegible] gradum
in infinitum [illegible] motum [illegible]
[illegible] possibile de acquisicione
forme et [illegible] possibile de [illegible]
[illegible] motum [illegible] gradum [illegible]

in infinitum velocitate motum [illegible]
[illegible] quo [illegible] non sit quod [illegible]
vel [illegible] gradum [illegible] 3a quod
quod [illegible] gradum [illegible] ita intensum
[illegible] non [illegible] quod quis vel quidam
posset acquirere [illegible] vel ab
ita remisso quod [illegible] quod quis
vel quidam posset remissiorem acqui-
rere [illegible] in 2o [illegible]
[illegible] sit [illegible] probabile
ad in infinitum [illegible] et [illegible]
[illegible] medijs et [illegible] ad
[illegible] hoc tamen [illegible]
[illegible] sic [illegible] intensum
[illegible] et in 1o [illegible] ha-
buisset aliquem gradum [illegible] ipso
non habuisset [illegible] ad quod dico
quod [illegible] dicta et [illegible] patet
in 2a [illegible] maior
[illegible] sit [illegible] virtus
[illegible] in [illegible]
[illegible] 4o quod [illegible] adquirens
gradum [illegible] intendi [illegible]
[illegible] intendit [illegible]
[illegible] per illo
[illegible] aqua [illegible] in [illegible] sit que
[illegible] ad [illegible] quando [illegible]
[illegible] sit in aliqua [illegible] [illegible]
[illegible] temperatis [illegible] et
[illegible] valent [illegible]
vellet si [illegible] non posset sit [illegible]
[illegible] sit [illegible] [illegible] sit
[illegible] minus inter
[illegible] et ita
ab [illegible] posset [illegible]
ad [illegible] dicit [illegible]
[illegible] dicit [illegible] sicut [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] quod qui [illegible]
[illegible] vellet [illegible]
[illegible] qui [illegible]
[illegible] et [illegible] sit velle [illegible]
[illegible] quod [illegible]
[illegible] quod [illegible] sit ita [illegible] sit
[illegible] vellet [illegible] de [illegible]

vult illud et bonum vult [illegible] ma-
lus et non permittitur [illegible] quia adeo a non
[illegible] bonum habet [illegible] quod alli-
cit [illegible] libere [illegible]
[illegible] facit [illegible] non vult [illegible] vult bonum
[illegible] habet [illegible] gradus
adimitur [illegible]
qui vult facere et non potest dici [illegible]
[illegible] bonum [illegible]
[illegible] qui vult [illegible] facere
et non potest [illegible] non potest mereri [illegible] vult
et [illegible] vult [illegible]
[illegible] quanta [illegible]
[illegible] bo-
nus [illegible] de bonis [illegible]
[illegible] quanti bonum in
[illegible] facere quanta [illegible]
[illegible]

[illegible]

ad illud [illegible] et [illegible]
[illegible] et quantacumque
[illegible] dicit de-
[illegible] et [illegible]
sufficit [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] infinitum [illegible]
[illegible] voluntatis [illegible]
sub a gradu [illegible] voluntatis [illegible]
[illegible] infinitum [illegible]
[illegible] infinitum [illegible] voluntatis
[illegible] voluntatis [illegible]
[illegible] et sit
[illegible] infinitum
[illegible] voluntatis [illegible]
[illegible]

ita gra^a an^a et me^s ultima qua^m q^o in
in finita e^e inq^ mit^ali ne^ce tur redi^re
uol^s pi^b a gto et ca e^r^ eq^uit^ i^pa^c
tum n addita^r uta^ueri^z ip^ano ua^a^t.
cuo ci^tet i i^finita pt ee inq^ quu^p
red^re uol^s qua^ cur^ reduni uol^s p^s
a gradu si addatur uals^e uita^o
ur uta^y^p uaiatur ip^ano n p^ano gra^d
tuti q^y acto q^tit^y^o fa^cit mitalq et
pt fa^c in r^a mq^s uti^gto qua^pto
tur in r^a maior^s uite e reli^ca^n
in dign^itia pt^onis q^ua fac^t addat^o
q^r uolu^tu^y ui^to^nalit ut^p act^{ui} q^ofi
pto pt q^y uara uolt equali uo^la
tue ul^timal indignita ut^y^p et
uariat ip^ano q^ra^to no ui^r^o
plus mu^t^r equali. q^u pra^u uol. re^-
toua^l indignita plani^s qua fac^s
ex addat q^m^uo pt r^am q^ q^a^r
tes tam inq^r^p^y qua q^tit^y^oy f^z
u^r^s uicl^a tu^r^pa^ra qua mado
et tuit pl^e pt fi^y aci^bq prede^e
pr^ur ocid^t infinitas q^a^nnuo fo^z
in infinita mag^ mala qua ac^cid^e
uo^ud q^r uelle ocid^t infinitas et
in i finita q^uiq i^pra uelle ac^cid^o
uo^ua q^ua no b^z p^p ta^s d^ictas q^ p^o
pt p^ut duo q^uo^lp^u^uus pt fa^c. q^
wlt q^ra^u^o red^re uolu^s uo q^r^pd^i
ta^r^a q^tto pto pt a q^ qui w^t ta^re
re^{re} uol^s r^am adi^{cm} qua t^et
fa^c tur plo mel^a ree^{re} uol^s fiti
tur^bit et aliqua q^ebit g^r. t^elit i fini
i in q^to. et p^ano in mel^e q^rta
medi uolunt et u^m q^tto redi^us
uol^s q^ebit p^r q^r uel^a red^ire uol^s
app^etit il r^am re^{re} uol^s q^ebit
et aliqua q^ebit g^r plus q^ebit q^
app^etebat et no finite me^rit^y
g^r in i finita me^rit^y qua app^e-
tat red^ire uol^s q^ adi^d dr^i q^ille
qui q^ualt app^etit ut q^rat re^ti-

tudine^m uol^s et u^m q^tto p^ra^e app^e-
tit uel q^ebat inq^ mu^lt^u si q^
fa^cunit^o agat adq^at ut q^rat re^cti-
tudine^m uol^s q^ua re qui app^etit
a q^tto et ideo nego qua^n q^
q^utagi^o e^y no pe^uq adq^uiri^z.
q^tto uag wlt intend^re uel re-
mitt^e p^ud d^enuu^m intendit uel
remittit uel^ra p^ud p^r q^ pt tur si
fa^c uellet re p^ryan q^ua plo
p^r q fac^it p^ryan plac et r^y
et ed^s q^at i^ta si plo uellet re
p^ryan fa^cte et ita fez pt fa^c
p^ryan plac q^ cont^a q^ryar aut
taitu^e ang^o deli^o art^r b^o
tu^y p^at q^uio q^uatu wl. et no
pt p^ac q^ui wl. et fac^t et pt.
q^p^y de i^o qui wlt si ei no q^t
facultas q^ub^end^i re^cmpac^ea
tra de q^at de po. d p^a si tam
q^r no inq^ ue^z e^e q^uiq^uid d^e
p^ de pto d^epe^nd^it q^ ea^z ra^ue
si q^uio uellet q^uitt^e a q^ttu^y
pti uo inq^ ita^e e^e q^uia si in
a q^tto d^eprehendetur et p q^uis
ualens p^ac a q^tto p^ac a q^tto
q^ adi^d dico q^ no inq^ no d^ebat
equaliter in gradu fi^e q^uen^tia
pt^ue in g^ue p^o^uo in^stanc^d. ag^t.
qui uellet uiu^lui^y ad^q^uiri^d^o
e^t q^ 2^a pt a^uu^s ualens p^ac p^ro
in^s. p^ac p^ac^d ul^tio in q^rta
uellet uel plus g^r radi^tone
ualens p^ac pto ma^ximus tu^y
p^ac^t q^ua^m uellet et plus q^
adi^d dico q^ a^m p^at q^ue^m q^
p. uo adq^uirimu^z q^tto d^enuu^o
uolu^d a^g remitt^e d^enuu^o
p^ud i^d^a ueda. e^ qua ut pt
dia q^ t^a^s pt uolo^d^o p^at
aliquo gradu q^uo in^t p^t^une

vult peccare nisi p' 4 vult peccare q' plus
peccat quia vult peccare ... ex eodem
et arguitur sic sicut vult peccare pro
uno et non mali q' ... vult peccare
aliquis pro .. uno q' plus peccat
qui vult peccare pro uno vult peccare
pro ... uno q' ... in pri' quod
de ista materia ... in 2° libro differ'
sic in 1° ... volitio libera ... mi...
...ciat actus ... ...
... ... gratia ... ...
et hec sufficiant de ista que'... :
... non possit intendi et
remitti ... et ...
et ... in ... sic sic pono q'
principio alicuius temporis appareat ad
aliquem ... et ... per illud tempus
... ... sic q' in ultimo ... ...
non appareat aliquod ... et
suppono ... ... in nobis sic ...
diligere ... ... aliquod
... tunc ... si nos sic ... ...
actio intendatur ... ...
... i.e. ... diliget ... actio ...
... ...
sic ... ultimo nos ... diligere
i.e. ... ...
... et ... ...
... ... si nos ... ...
... ...
... ...
... et ... ...
... ...
... ...
... ... nos ...
... actio ... ...
... ...
non ... ...
quod ... ...
... ...
quod ... ...

sic i.e. diligere nos aut non si sic hec
intensio aut non q' non sic nunc diligere
quam ... et ... ...
... et ... ... quam ... ...
nos ... ... differentiis ... ... et
... ...
quia ... ... aliquas ...
... ... aliquis ... ...
aliud ... ... aliquam ...
... ...
... ... et ... ... aliquam
... ... quia ... non ...
additio ... et ... ...
... intensio ... augmentatio sic augme'
... sic ... ... additionem ... ...
... sic ... ...
et in eadem ... et ... ...
... ... aliquandiu remitti ...
... quia aliquid ... ...
... aliquid ... ...
... quia ... ... et ... ...
... ...
quia ... ... et ...
sic ... ...
et ... ...
... ...
... ...
... ...
... ... et ... ...
... intendi ... ...
... et ... ...
... ... et ... ...
... ...
... ... intendi ...
... ... quia aliqua ... ...
... et ... ...
et ... ...
... ...
... sic ... ...
... sic ... ...
... ... sic ... ...
... ...
... ... diligere ...

non per intensive quod faciat nunc non
per magis ad actum difficilem propter [illegible]
[illegible] temptationis et magnitudinem [illegible]
[illegible] quod nunc magis exigitur dilectio-
nis quam nunc diligit et perfectius [illegible]
circa temptationem [illegible] non per [illegible]
[illegible] nunc esset [illegible] et quod
[illegible] perfectius affectionis [illegible]
[illegible] perfectum [illegible] modo [illegible]
[illegible] et ad actum [illegible]
perfectior quod [illegible] et maior
difficultatis [illegible] totalis [illegible] perfectior
et [illegible] alia [illegible] dilectio [illegible]
lectionem dei [illegible] dilectio [illegible] inten-
sive quod [illegible] et ad [illegible]
[illegible] magis diligere et [illegible] magis
[illegible] per experientiam [illegible] et [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] quod [illegible]
[illegible] cupiditatis [illegible]
[illegible] ad mag-
nitudinem [illegible] non [illegible]
[illegible] dilectio dei [illegible]
et augetur [illegible] ut [illegible]
[illegible] et intelligit [illegible] et
[illegible] et cupiditatem
[illegible] dilectionem [illegible]
non intelligit de actu [illegible]
[illegible] intendi et remitti
[illegible] contemporaneum [illegible]
actum [illegible] intemporaneum ut [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] intensive
[illegible] per [illegible]
[illegible] infinito [illegible]
[illegible] duos [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] intenso [illegible]
ad [illegible]
[illegible] ad [illegible] et in

[illegible] ad [illegible] de [illegible]
[illegible] magis [illegible]
[illegible] tanto [illegible] magis [illegible] ut
[illegible] deberetur [illegible]
[illegible] proportionali [illegible] et
in [illegible] et [illegible] infinitum
[illegible] infiniti plus [illegible] deberetur
[illegible] descendenti [illegible]
[illegible] infinite [illegible]
[illegible] deberetur [illegible] et [illegible] illud
[illegible] infinitos [illegible]
[illegible] deberetur [illegible] quod [illegible]
[illegible] tanto [illegible]
[illegible] deberetur [illegible] et infinito
[illegible] non [illegible] intendere actum suum
[illegible] infinito in-
tendendo actum suum [illegible] non [illegible]
non [illegible] actum suum perfectionem
diligendi deum [illegible] non
[illegible] et [illegible] actum [illegible]
[illegible] caritate [illegible] ma-
[illegible] caritate [illegible]
[illegible] et [illegible] non [illegible]
[illegible] caritate [illegible]
non [illegible] in infinitum intendere [illegible]
[illegible] dilectionis [illegible] non [illegible]
[illegible] dilectione dei [illegible]
[illegible] et ad
[illegible] et [illegible]
[illegible] deberetur ad [illegible] et [illegible]
deberetur [illegible]
non deberetur [illegible] puncto [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] talem intendi
[illegible] deberetur [illegible] quanto
puncto [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] quanto [illegible]
[illegible] tanto [illegible] intensive
et ita [illegible]
[illegible] in [illegible] intendi
[illegible] in [illegible] intensive

peccati non facit in nulla parte temporis
est in preterito intrinsece quam fuit actu
in prima parte [illegible] mali temporis quod
affirmacionem [illegible] persona [illegible] de-
lectatur de aliquo finito et [illegible] quod past
negatur finitum de delectu [illegible]
ultimum [illegible] infinitas
actu et nunc alia parte [illegible]
nunc [illegible] de primo [illegible] de-
lectatur [illegible] persona et dicto quod
ultimum [illegible] persona [illegible]
primum [illegible] debebitur [illegible] persona
primo [illegible] finis [illegible]
[illegible] aliquam [illegible] debeatur [illegible]
[illegible] dicto quod non est actu in-
tempus [illegible] quod non [illegible]
sit [illegible] interposicionem illo quod non
sit [illegible] plus non [illegible]
[illegible] interposicionem [illegible]
quia plus quo [illegible] sit in actu
[illegible] plus et [illegible]
[illegible] in infinitum [illegible]
[illegible] et sit ultra [illegible] et
[illegible] quod posset [illegible]
[illegible]
quod sit [illegible] dilectus [illegible]
[illegible] non [illegible] in dei dilectione [illegible]
[illegible] sit [illegible] in-
tendere [illegible] sit omnis [illegible]
[illegible] interposicione [illegible] dis-
[illegible] interruptus et
sit intendi [illegible]
[illegible]
[illegible] peccata [illegible]
[illegible] in eadem [illegible]
[illegible] unum maius [illegible]
et [illegible] in [illegible] inter
[illegible] peccatum
[illegible] intendi [illegible] peccatum [illegible]
[illegible] infinitum [illegible]
quia [illegible] et [illegible]
[illegible]

[illegible] apud deum [illegible] apud [illegible]
[illegible] infinitum [illegible]
aut [illegible] peccatum mortale
aut [illegible] unum peccatum
mortale [illegible] infinita peccata mor-
talia et [illegible] tali peccato [illegible]
pena infinita intensive [illegible]
[illegible] penam [illegible] et sit
in infinitum [illegible] venialia a
deo [illegible] peccata mortalia [illegible] ve-
nialia et [illegible] quod pena infinita
intensive [illegible] debeatur [illegible]
[illegible] peccatum mortale [illegible]
[illegible] in [illegible]
in peccato mortali [illegible] penitens
[illegible]
[illegible]
[illegible] remissio
[illegible] et [illegible] intendi
[illegible] peccatum [illegible] et
[illegible]
[illegible] peccatum
mortale [illegible] peccatum [illegible] apud deum
[illegible] peccatum mortale [illegible] veniale
[illegible] apud deum [illegible]
[illegible] tale veniale apud [illegible] peccatum mor-
tale [illegible] adire
[illegible] remisse [illegible]
[illegible] et sit [illegible] illius
in [illegible] adiungi [illegible]
et [illegible] usque ad finem [illegible]
[illegible] in [illegible] veniale [illegible]
[illegible] et dilectio [illegible]
[illegible] in gradu [illegible]
[illegible] unum [illegible] apud deum in
[illegible] et [illegible] sit [illegible]
[illegible] parte [illegible] remissio
[illegible] unum apud [illegible]
[illegible] remissio [illegible]
[illegible] apud [illegible] in alio
[illegible] peccatum mortale et [illegible]
infinita peccata mortalia [illegible]
[illegible] apud [illegible]

non sit illius odii ita remissa quod ad
aliud fuit totaliter adium [illegible] ita re-
missum tamen ita potest esse quod tantum sit pre-
ter aliud aliud licet unum tantum remis-
sius fuit propter hoc aliud fuit peccatum mortale
et aliud veniale non quod contra conclusionem primam
si unum malum culpe corrumpitur per quod
aliud sumitur malum erit ex additione quod
secundum quam sequitur magis aggravatur quam
allevietur ut patet de parte mortalis ac-
cidentis peccantis et parva mortalis acci-
dentis et unum aliud tantum propter quod velit
aliud accidere non corrumpitur in aliquo
si velit accidere plenius quam eodem modo
sed de remisso gradu odit deum et po-
stea odiat intensius intense odiet non
corrumpitur de peccato quod peccavit prius re-
misso gradu odiendo deum sed totum illud
manebit odiat licet sit prius tantum
odii conclusio tertia quod peccatum mortale pro se in mundo
sit quod in infinitum infinities peccatum mor-
tale sit magis detestandum quam mortale
quod patet quia peccatum mortale est infi-
nitas partes proportionales quarum quelibet est
in infinitum magis detestabilis quam
ad peccatum mortale est quelibet sed propter hoc
obligat quelibet ad penam infi-
nitam et non minus tamen obligat quam
est tantum de se unum malum sed alio non
alleviat sed aggravat quam quelibet propter
non ita aggravat peccatum ad penam et-
ernam sed unum peccatum mortale obligat pec-
cantem ad penam eternam quamvis omnes propter
propter hoc in infinitum magis detestabiles
quam ad peccatum mortale sed contra quod est
peccatum et dato per impossibile quod erit infi-
nita multitudo peccatorum venialium quarum
cuilibet deberetur pena divina ita
intensa sicut est pena debita peccato mor-
tali quod est peccantibus illis venialibus
deberetur pena ita intensa sicut est pena
eterna debita peccatori sed nulli pec-
canti debetur tanta pena sicut pu-
nit quod sit quod nulla propter ... peccatum
in infinitum magis detestabiles quam

sit ad levandum mortale et multi mor-
tali deberetur quod non sit et aliqua mul-
titudo venialium infinita et ideo
antecedens procedit ex falsa suppositione in in-
finitum contra prius quod deus cominatur
dampnatis sub pena peccati mortalis in inte-
gra(?) actio vult in aliud peccatum separato
in eterno ita quod peccatis propter quae tales
peccantes debeantur sub pena divina
eternaliter intense et nulli quod sit
non licet aliud vel quod remittat ad-
hoc peccatum illorum peccatorum et cum in
fine eterne et in infinitum punitis
divinis eternaliter intensis sit quod
tante intensionis sicut pena eter-
na debita peccatori et procedat contra in
sicut prius quod ad secundum quando quod
peccatum commissum conclusio prima quod si
quod quelibet odium dei commissum
continuum odiis dei quorumque quod
est peccatum mortale et nec quamquam
in tali debetur pena infinita
intensive secundum ordinationem dei que
non meruit minus pena quam
pena debita illi peccato et sicut
peccatum est infinitum divinitus in pena
parva quarum quod est magis ad tanta
peccato ita pena debita illi est divina
in penas minus quod sit tanta
nec plus sequitur quod tantum odium
sit infinite malitie vel quantitatis
intensive quam tanta pena debita
peccato sit infinita intensive quod confir-
matur auctoritate et probatur quod quodlibet peccatum
est infinite malitie mortale dicto
sicut continet infinitas malitias
quarumque est maius malum et
cuius quelibet venialis consequi-
tur detur pena eterna quod quodlibet
est maius malum quam ad peccatum
mortale quod tantum peccatum est ita ven-
iale sicut aliqua multitudo mortalium

si esset sic multitudo si esset esset infinite
malicie quia infinitum malum et per consequens
deberetur sibi infinita pena intensive
quod est contra quod dicit Anselmus et [illegible] et
quia si quodlibet istorum peccatum est ma-
ius malum quam ad [illegible] et quamlibet
venialium est possibile ita mala sicut
hoc erat peccatum mortale quia contra quod peccatum
peccatum hoc ita malum sicut esset aliquod
mala quantum multitudo venialium
venialium si esset et tunc erat quod in
tantum peccatum non est ita malum sicut est
aliqua multitudo venialium equalium non
terminata si esset et tamen est contra ut dictum
est quia multitudo equalium in [illegible] re-
contradictionem implicat et neque
terminum augmenti tantum peccatum est
ita malum sicut est aliqua multitudo
talium venialium si esset sed si talis esset
infinite mala et tamen est contra quod suppo-
nitur generaliter sicut non potest [illegible]
[illegible] est ita perfectum sicut est aliqua mul-
titudo ingredientium equalium si esset
sed si esset esset infinite perfectionis quod est
contra non minus malum est peccatum mor-
tale quam si esset tunc non aliqua multitudo
continue finita venialium equalium
sicut tunc erat peccatum mortale [illegible] in-
finite quantitatis [illegible] infinita
quodlibet esset [illegible] ad-
[illegible] illius multitudinis quia non est
infinite malicie [illegible]
[illegible] in forma [illegible] non [illegible]
extra quantitatem non est maior quam
esset si quacumque aliqua esset infinita
sed [illegible] alia [illegible] esset infinita
[illegible] esset in infinitum maior quantumcumque
alia quia non est in infinitum maior
quantumcumque alia [illegible] si ad [illegible]
[illegible] equalibus [illegible]
[illegible] equali infi-
nitum [illegible] est finis [illegible] esset
[illegible] equaliter [illegible]
[illegible] est infinite perfectionis qua-
[illegible] et [illegible]

ita dicto in [illegible] et [illegible] ipsa di-
[illegible] quod peccatum mortale est
infinite quantitatis de qua [illegible] dicta
alibi quia [illegible] in [illegible] ad
[illegible] infinitas multitudinis [illegible] pos-
sibilis sed infinitas multitudinis [illegible]
[illegible] mortalis et infinitas multi-
tudinis [illegible] equalium non
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] unitas multitudinis
[illegible] peccatum et maius malum quam
aliqua unitas [illegible] multitudinis et [illegible]
[illegible] per unitates in [illegible] quod in [illegible]
[illegible] et [illegible] est infinitum
malum et infinite malicie [illegible]
[illegible] quamlibet unitatem [illegible]
in quantitate et malicia [illegible]
in infinitum a [illegible] quod [illegible]
multitudinis [illegible] debetur infinita pena in-
tensive et extensive [illegible] sicut [illegible]
[illegible] punienda pena divina [illegible]
[illegible] intensive et non [illegible]
[illegible] infinitas una [illegible]
[illegible] est in multitudine [illegible] debetur in-
finita extensive [illegible] quod intensive
[illegible] non sit [illegible] pene [illegible]
[illegible] sit ita quod si una unitas pu-
nietur per aliam [illegible] pene [illegible]
[illegible] augmento si vellet pu-
nire [illegible] unitatem in pena [illegible] et
in [illegible] et sic [illegible] pena
[illegible] et [illegible] pene
[illegible] non [illegible]
[illegible] non esset [illegible]
[illegible] debeat [illegible] ita quod non [illegible]
[illegible] non est [illegible]
de multitudine [illegible] non sunt equales
[illegible] et ideo non sunt in [illegible]
[illegible] debita [illegible] divinitatem [illegible]
infinita [illegible] sicut [illegible]
[illegible] [illegible] peccati [illegible]
[illegible] alia [illegible]
[illegible] penam [illegible] debitum

per adinationem modo tales intrinsece
sit si interruptam pena sed ut extenso
nem tunc dico quod unum peccatum mortale
non est infinite magis detestandum quam
aliud nec intensive nec extensive non
extensive quia sicut opponitur ad finita
tum dei pena infinita extensive est
debita uni peccato mortali ita pena
debita alteri non intensive quia nulla pena
debita peccato mortali quia ordinatione
dei est infinita intensive. Quantum ad 2^m dico quod
peccatum mortale est infinitum magis de-
testandum extensive quam veniale quia
multiplicandum in illo. Quantum ad 3^m dico quod nullum
peccatum mortale est nisi finitum magis
detestandum intensive quam veniale quod
dedicatum ... sed ... date ...
... esset infinita multiplicatio ... nulla
... sicut ... quod ... possit ...
... in ... quod ... imperfecto
... multitudine et ... et ...
... non est ... quam ...
... punitur quam aliud ... ...
... quam unum ... pena ...
et ... et ... imperfecto
... punitur pena infinita in-
... pena ... Quantum ad 2^m dico quod ...
... tales ... quales
sunt in ... aliquis ...
... multiplicatione ... quos
... pena actualis ... in
... et ita ... quod ... qui
in centuplo plus ... aliquis
non punitur plus intensive ... est
... divinam quam ... ex-
... Quantum ad 3^m ... dico quod ...
... quod ... pena ... pena
... et ... quod
... multiplicatione ... quod ...
... multiplicatione ... dico ... quod ...
... aliquis ... infinita ...
... infinitas ...
... infinitum ...
... distinctas ... magis ...
... contrarie ... quod ...

in parte est aliquis in finitas actus
meritorios quorum nullus alium excederet
ita in parte est aliquis peccat infinitis
peccatis distinctis non communicantibus
quorum cuilibet aliquis posset obviare de-
mum tunc debet unum actum ...
dico tertio quod ... propter ... actus
intendit actus ... sit quod ...
... pena ...
... pena divina ... admitteret ...
... mortale ... quod ...
... mortale dico 2° quod non est ...
quod ... inflammatur ... actus ...
... peccato ... et ...
... dicatur pena divina
quod dico quod intensive actus ...
... pena ... pena ...
... ad ... quod ...
... dico quod ... pena ...
... quod in ... quod ...
... actus ... quo ...
... et ... peccatum ...
... est ... actus ...
... actus ... in ... ...
... peccatum ... et ... non ...
infinita pena ... non ...
Quantum ad 3^m quod ... pena ...
... non ...
... intensive ... in ...
... non ... intensive
... in ...
... et ... quod ...
... ...
... et ... actus ...
... pena
... ...
... ...
... pena ...
... ...
... et ... est ...
... actus ...

[illegible]

[illegible]

m 2°

Tho[mas] m[a]g[ist]r[o] p[ar]te [illegible] p[ar]tis [illegible] [illegible] m [illegible]
xp[ist]i de [illegible] m[a]n[us] [illegible] fu[it] [illegible] [illegible]
[illegible] q[uod] alius collect[io] [illegible] illi[us] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] m p[ri]mo [illegible]
Secundo q[uod] h[ec] [illegible] [illegible] forme [illegible] [illegible]
m[a]g[ist]er h[oc] e[st] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
p[ar]tis i [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] q[uod] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] que
p[ost] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] forme [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] forme
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

It[em] [illegible] m th[e]o[logi]a[m] [illegible] 34 [illegible] 39
[illegible] 40 [illegible] 41 [illegible] [illegible]

[Margin: [illegible] de [illegible] [illegible]]

Secunde [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] de [illegible] 3° [illegible] [illegible]
It[em] [illegible] m [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] m [illegible] de [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] de [illegible]
[illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
de [illegible] [illegible] [illegible]
de [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible]
de [illegible] [illegible] [illegible] 4° [illegible]

It[em] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] p[ar]tis m [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] m [illegible] [illegible] [illegible]

159a

221a

no cu
emisse
⁊ aute